הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org

ע"י חיים פאשס"ד

דרך חסידים

כולל חמשה חלקים עמיקים כולל לעבודת ד' כגון מתת למופה תקילה וכו'. וכל כיולא בזה כמבואר בפנים וכמדפס בסיף ההקדמה. פו תבואר בכל מקום ועיון דרכים נפלאים ומורחים ומצות ישרים והמע דרוח נפלא והתחזקות גדול לעבודת ד' כל אחד ואחד כפי ענייגו. והכל מובא ויולא מקדושת מורחות נפלאות החנדות והג רמ"ס מכתת הבעש"ם זצוק"ל מל קס ומקובץ מהספרים הק' והג רמ"ס של הרב הק' ומגורש וכו' מוה' דוב בער זצוק"ל הממגיד הגדול דתשובתם ומספרי תלמידיו ותלמידי תלמידיו זצ"ל.

וחלו הן הספרים שלקטתי מתוך מיבורי זה.

ליקוטי אמרים ואור תורה. ליקוטי יקרים. צוואות הריב"ש. מאור עינים. קדושת לוי אור המאיר חסד לאברהם. פרי הארץ עם המכתבים הק' זכירות אנה"ק ליקוטי אמרים תניא ואגה"ק שלו. סידור הרב ז ל. פנים יפות דברי שמואל. מעין החכמה. אור החכמ' מבשר צדק נועם אלימלך. עבודת ישראל. כתבי הקודש דברי אמת. אוהב ישראל. ליקוטי מהריל ליקוטי תורה מהה"מ מוהר"ם ז ל משעראבויל. ליקוטי רמ"ל. אור הגנוז באר מים על הגדה. נחלת שמעון. כתר ש"ט. מאור ושמש דברת שלמה. ענג שבת. רשפי אש. אור הגנוז:

לעמבערג.
בדפוס של ס"ס מוס' יעקב משולם ניק נ"י
בשנת תרל"ו לפ"ק

DERECH CHASiDiM

Yerlag. des J M NiK.
Druk des U. W Salat et J M. Nik.
Lemberg 1876

www.hebrewbooks.org

אמר המלקט והמסדר כבר מלתי למודיע נתרוכלה בהקדמה לספר לשון חסידים מהעיטר על ככה ומיון ומהות החיבור בקצר הזה ועל מה מדיני העטרה ומתה בעני יוסיקדי אניה לנקט פורות ליקוטים רבים וגפלאים מדברי הרב הק' וכו' המגיד הגדול ז"ל דק' מפוזם שם ספר ליקוטי תמרים וחור תורה וספר ליקוטי יקרים ולוחות הריב"ם וגם לקמעי ליקוט רבים וגפלאים מדברי תלמידיו הק' ז"ל ומדברי תלמידיהם ז"ל שסם ספר מאור עינים קדושתו מור דמעיר חסר לחברים פרי הארץ עם המכתבים הק ספר זכירות חגרות הקודם מוב וכו' מו"ס חיקל ז"ל מהמדולג ליקוטי לתרים תניא וחגרות הקודם שלו סידור הרב ז' מלחדי בני המניא ז"ל פנים יפות דברי שמואל מעין החכמה מור החכמה מבאר לוק שם שלחך עבודת ישראל כתבי הקודם דברי אמת תוכח ישראל ליקוטי מהרי"ל ליקוטי תורה מהכ"מ מוה מ ז"ל מפפערנאנציל ליקוטי רמ"ל מור סגנון בזר מיס על הגדת פסח נחלת שמעון כמר שם וב מע ר ושמע דברת שלמה מגג שבת רשפי לם מיר הגנוז שנלקם מהדם ושת כל הליקוטים ק' כ"ל שמפיס בכרך וקראתי שמו ספר דרך חם דים וגם זאת ידע המעיין כי לא בחתי מ"ו כמיוע בין כמדיקים הק' כ"ל וניתן ח"ו לחתר מפפם הקדימה על חבירו חו לומר שדברין חביבים ועוים עלי יותר מדברי חבירו ולחבר לי לחפר לנקט ונהעתיק את דברי כולם כחתר כנ"ל ע"כ חיים להעתיק את דברי זה וחם יפים עוד ניכולתי להעתיק גם את דברי הפני מרע חתי כי לא חפה זאת על מחפבתי כי ידעתי כי כולם להוכים כולם ברורים כולם קדושים וכל דבריהם דברי קיים חיים וידעתי את ערכי הפפל כי אין לי סוס בהגה ותפיסה כ"ל אפי' בפעלות ומדרגות הקטן שבפ"ק כך כבר כתבתי מפפע הקדימה לפחיבורים הק' של הרב מפולנחה ז"ל בחיים חיותו וגם מקור רוב דברי גדולים וגכתבו בכתיבה ידו ממש ובעוד רבו בפעפ"ע ז"ל בחיים חיותו וגם מקור רוב דברי הפפע"ע שנתפפעו בשולם פס מהפיבורים כ"ל וגלוח לעיפם ג"כ ליקוטים מפפר הפיבוריפכלל המחבחר למענם וכן גם זאת מובן ממילא כי דברי הרב קידמין לדברי הפלמיד ודברי הפנהים קודמין לדברי פלמידי פלמידיפם לך חני הפפל לא ידעתי את ערכם כלל וקמת קמת הפלידי מדברי תלמידי הרב הק' המגיד ז"ל לקטתי ונפפתי מהם את כל אשר לוקח ד' לידי ויש שפה חיבורים מתלמידי המגיד ז"ל לפר לוקח בידי ואי הפפר לי לעת עתה להפיגם וכן כמה חיבורים נפלאים מדברי תלמידי תלמידיפם ונפפ"ק לא מנעתי משום זה להעתיק יחד עתה מה שיזדמן לפר ישפח בידי כי מלוח הפפה ליחך על תחמילנה וכן מה שהדרתי ליקוטים מפפר נעם ממנך לפר ליקוטים ממהברים קדושים הפפים לחריו ואיפם מפורפמים גדולים כמ"ש זה עבור כי יגוי היה להעתיק את הליקוטים מפפרו הק' ואיכף לחריפם ליקוטים מתלמידיו הק' שהיו גם מתלמידי הרב המגיד ז"ל שפם פפר עבודת ישראל וכתבי הקודם הנמלחים ג"כ בחתחת בעל הפפר עבודת ישראל הכ"ל ומפפר דברי אמת וכן מפפר חוכב ישראל ול קיטי מהרי"ל שהיו ג"כ מתלמידיו ז"ל ואין לזוך כלל להרחיב הדיבור בפייפים כחלו כי כלל לחרו בגידון כזה אין מוקדם ומוחר בחורה ואין בפפכת מגילה דף כ"ז ע"ב רחמון פקרא לרבא מפובח מחלתי פקרא לרבא מפובח :

לחרון פקרא לרבא מפובח וכו' ע"פ פמלחו רז"ל מפלה יחידה לכל אחד מכפ :

וגם זאת ידע המעיין פס ירחה בפיבור זה חיזה ענין שחזר ונפכר כמה פעמים בדחי פיב"ר הוא בפבילו חיזה דבר שבחתחם בו וכן להיפך ג"כ פס ימלא חיזה דברים חדפים עת בחי הנ"ל המובעים מפכחם הבעל"ט ז"ל ולא הוכלו פה בפיבור זה הקצר חזי יעיין בדבר פס הדבר חיט למפפה ונפוגדע כל כך לפפר שבטוח לא הפחקחו כי כמה דברים לא הפחקתי מהפיבורים שא"ל נודל ענקות הדברים ופחריפם לפר לחו כל מוחץ פבילו דף ומפולים רק לבחולי ישראל וכפ לריכין לפיבורים קצרים כלחה וכן יש בפפר ליקוטי לתרים וליקוטי יקרים חחר פיבורים הנ"ל כי כמה מעיינים להבין מענם הלדם וכחותיה כמה וכמה מעיינים מפחרי פודות הקבלה וכו' וגפ לא הפחקתי כלל כי חיננו מעיון הפיבור הזה ועוד כמה וכמה מעיינים כחלו לפר יעיינו המפכיל מדע כי פגם מעיון כוונת הפיבור הזה וכן לא נעפקו וגם כי יש עיון המבחר בחיזה פיבור מהפיפר הנ"ל וכלול בו כמה וכמה מעיינים בגון חמונה וכפמון והחמזקות וירחת ועפוח וכו' וממילא מובן לי לחפפר להעתיק את העיון הפלישות בכל מקום ומקום בגון בחות חמונה וגם בחות כעמן וכ החמזקות וכו' וכיוצא בזה הנ"ל יבין המעיין לחפפ העיון בכל המקומות לפר יש לפס פיבוח חלון ל יפלא חיזה הנ"ל פע"פ גם מעיון זה בפיבור זה וחם לפר כל זה ירחה פמעיין פפפר בפיבור פחיב פעיניפ פלימים ומוכרפים לעבודת ד' המובחים בפיבורים הק' הנ"ל ולא ימלא מפס בפיבור פוח רופם כלל ידע כי בפניפ ממלחו מפפת קולמסי כי פמלחכה מרובה ונפורת הפי"ת נפצית בו

הקדמה

קצר מאד לערך שכח ויותר קצת וגם זולת מתוך בילבולים גדולים בספרים כי משך אחי בשול הביטור נ"כ ומוד סדרות ומניעות רבות כולה לך לספ"כ בעזרת השי"ת פתחתי פתח גדול לפני סמעיי ניס למצות בחיבור זה כל דברי מפן מפרש ומכמת כבעמ"ס ז"ל ואם ירצה המעיין להוסיף עוד חיזה דבריס כן מסחיבורים הנ"ל הן משאר מיבורים וספרי קודש של מכמי סחסידים הקדושים זי"ל מי יממה בידו

ותבא עליו ברכה . והנני להעתיק ולרשום העניניס המבוארים בחיבור זה ואלו הן :

לות (א) אמת . אמונה . אהילה . ארן ישראל . אור ומוסך : (ב) ברית . בניס . בנדיס . בסמון : (ג) גאוה וענוה . גלות וגאולה : (ד) דעת ומכמה . דבור . דביקות . דביקות ויחודיס : (ה) התבודדות . התחזקות. השבת הלבות . המתקת דיניס : (ו) וידוי דבריס : (ז) זכרון ומכשה : (ח) חסד מכמות . סידושי תורה . חולה : (ט) טלטול ומפיעה . טבע : (י) ירחה ועבודת ד' וכו' . יסורין וישועה . קדושת ישראל : (כ) כעס . כבוד . כוונות . (ל) לשון הרע : (מ) ממון ופרנסה . מחשבות והרהורים . מחלוקת . מניעות . מלות ומעמ"ש מקוה . מעמדי ד' . שבת . ר"ח . שלש רגלים . פסח ספירה ושבועות . הלל ר"ה ויו"כ סוכות . הנוכה פורים . בין המצרים : (כ) נעולה ירוה"ק . נסיס (ס) סחרי תורה : (ע) עניים : (פ) פרון . (צ) לדיק . לדקה : (ק) קדושה : (ר) רצון וכיסופין דקדושה (ש) שלוש וכו' . שתיה . שינה : (ת) תורה . תפלה . תפילין . תוכחה . תעניה . תשובה :

ובבר נתבאר למעלה מה שבודאי כוספי היה חזק מאד לקבץ אח כל ספרי הקודם מכל תלמידי הבעמ"ש ז"ל ומכל תלמידי תלמידיו ז"ל וכו' ולבורר ולנקט מהם אח כל הנפלאות והחדשות הנמצא בהם מקדושת מורות מכמת הבעמ"ש ז"ל אך הרבה מהם חיבם בידי ואי אפשר לי להשיגם כעת ובפרט שרוב שכבר נתרחב החיבור בעז"ה ע"כ מסהברת לומר כעת די בזה לבת עתה ובאחר ינמלנו ד' ברחמיו ובזוב חסדיו ואזכה שיהי הסיבור זה נדפס ונתפשט בקרב ישראל ויהיו ישראל הק' מאורו גז מרחה אי"ה לקבץ ולנקט עוד גם מאחר החיבורים הק' הנ"ל :

ושי"ת ירחיבו בפלאות מתורתו ויהי בלבבו להבינו וירחמו ויזכה לעשות רצוי ולעבדו בלבב שלם ולילך בדרך טובים ואורחות לדיקים בשמור אחיו :

אמת (ה) פומפו של הקב"ה לאמת כי לותיות לאמת הם רמז תוך סיף לרמז שהקב"ה שוכב כל עלמין ומעלה כל עלמין ולית אחר פנוי מניה כלל (זוהר פרשת פרעזים של תפילה דף"ל) :

(ב) כשמשה מ"מ בתעוגה ובאמת גמור ואמת פומפו של הקב"ה עי"ז מפייסין לו מן השמים להעלות חם הקדושה כיוצ הגלולות פק' המלוכלכין בכפק וחזק וכבל עניני המו"מ כי ע"י שמשיך את האמת פומפו של הקב"ה על המו"מ שהוא נעלה כי הוא יח"ת כלן ג"כ ומעלה מעקדב ג"כ שכילות ההוא של התלקות שהמשיך למ"מ הזה ע"י שעקבו בו ע"פ התורה והעבודה כי תורייפא וקוב"ה כולא חד וכו' (מזהר עיקים פ ויל"ל ועיין ממון לוות ה' ולוות ד) : (ג) בחדש ים ג"כ בחי' תורה שבכתב ושבע"פ תמשכה הוא בחי' תורה שבכתב וכו' והייבור נק' תורה שבע"פ ועל ידי מתנקב חדש בכל עניניו ולריך לייחדם שלא לדבר לאחד בפה ולאחר בלב הן בתורה ותפלה או לתפי' במו"מ וכו' לך לריך שיהי' כל שכוונתו באמת ואמת הוא רמז תוך סיף וכו' כי ים כמה בני אדם שלומדים ובפה מלימודו עושה כל מה שהילב"ר מסימו . והנה רז"ל אמרו שם פנש בך מעוול זה משכחו לביתפ"ד שם אבן הוא ניעוש וכו' לך באמת הוא כך שם היה לומר תורה באמת שיקער ח"ע בתורה ח"ע באמת חי' בחדי היה כך כי אמת הוא רמז תוך סיף בחלף הוא רמז היינו מה שמקער ח"ע בפיופו של עולם ומכניסו בקרבו . תוך הוא השם בפי' מלמר פעוש מלאר פחוש בשלח"ל שזה בחי' הנגלה שבתורה ופניומיית שבה שזה בחי' נשמת התורה ולריך שיהא בעם עבקו בתורה לדבק ח"ע של פנימיית התורה וזה נקרא תוך. סיף הוא בחי' היינו שלף אמר שיקים עלימודו ויולך לם ק' התדריגות והאותיות דהיינו ליבל וניתן וכיולא ולבי יהי' נ"כ מקושר בתורת ים' ובאותיותו מלאר שנקער בהם בעת עבקו בתורה וכו' וזהו שמתפללין ואסר כאנו לעבדך באמת בלשון דייקא וכו (פי' נלניס) : (ד) קרוב ה' וכו' לכל אשר יקראיהו באמת פיינו שילמין חמיהם שלימה בהשגחתו ית' שלין עוד מלבדו ולא יחלה ח"ו בעקרה או בהפסים רק שהתורת ים' משנים עליו בכל עניניו קטן וגדול וכל מאורעותיו נעקרין לפניו בפקידה לאמת וכו' כי לאמת הוא רמז תוך סיף. רמז הוא שהוא יחי' ראשון ולין רמזים לראשיתו. תיך היינו שהוא ה' כל השלמות והנבדלים עליונים ותחתונים . סוף הוא שהוא יחבוך מלכותו בכל משלה לפי' נדברים הנשפעים בתופן שלין עוד מבדו וכו' (שם בחידושי מהרש"א שבת ועיין יסורין ויסיפה הוא י') :

(ס) מה שהמו"ם שם מוסלי מ"ז לף שעיקר כל הביאור היתה בשביל ישראל וכו' היף עשתה שלין ישראל מחנגדין בשלימות ע"פ האמת (עיין פיום) וע"י הפקרים מפרידים העולם ומלולתו מפשה יחב' ומגבול הקדושה ומפל העולם ומלילה לגד הקלילות ה"ו לכך כל העפ"י הוא לשם בעוז"ר וכל שיתוף האמת בעולם יוסיף גבול הקדושה להתפשט בכל הנברלים ועייתר ומקדב כל עניני המיכם וכו' לל השי"ת ומעלה שמו שלם וכפלו שלם וכו' (שם בחידושי מהרש"א שבת ועיין יחלה הוא דינ) . (ו) בכל האמת לפי בשלום חיבו מקיים ס"ו לאפ"ב יכול לעסוק בעסקי זה העולם ובאמרת האמת מי שהוא שקרן ח"ו לינו יכול לעסוק לפי' בעסקי עה"ז כי מי שהוא שקרן חיבם רוצים לעסות עמו לפי' מו"מ ולדבר עמו ולאפה כן . הענין כי האמת הוא מדריגה גדולה ולינו בח שכקל והם כיה בחפצי להעולם להחקייס בלל האמת לל היה הלדם מעורר עלמו לבל לל להאמת ולל היה מועה שום דבר לבל לל מדריגת האמת ולזה אפשר הפי"ת שבלל האמת לל יכול להחקייס לפי' בעסקי הפי"ז בכדי שבל"ז יעשוך עלמו לבל לל להאמת בעבודת הבורא ית' וזה"ב ושלך האמת מרחק שבם בלרליים לל יתקייס בלל האמת (קדושת לוי פרשת בראשית) : (ז) לריך הלדם ליזהר מאד שלא להגיד ולהוציא שקר מפיו כי ע"י שם הלדם מגיד שקר הן יש עליו למעלה מסטינים כי בהשם הכונן שם מגיד לפנינים שבת ישראל בכוונה גדולה ובכורת ית' מחפיל להחפיל בזה הלים שמקבל עליו עול מלכות שמים שלימה הן יבא הפשן ולומר לפיו הלל הלים הזה הוא כזבן ואם כן לל [illegible] שהוליל מפיו שבת ישראל כי דרכו שמיד להוליל מפיו מה שלא היה בלבו כי הין פיו ולב [illegible] לריך הלדם להדריך עלא עלה שלל להוליל דבר שקר מפיו וכו' (שם בליקוטים) : (ח) [illegible] לאמת כי בחוטים נקרלים מלבים ובפרחוטים יולילים מקירות הלב בבחי' לאמת [illegible] של אמת וכו' (זוהר התחיר דרום לר"ה) : (ט) מה שמרת לאמת הוא מדרגא [illegible] בחי' מרחק מרחק [illegible] מלין ירחה לוה שלא : (י) מאמת השקר ה"ת לרבק עלמו בתלקות [illegible] שקר מרחק פי' ע"י דבר שקר מרזק מהקב"ה כי הקב"ה לאמת וה אמו לאמת שהוא לבך לוה יכול לדבק [illegible] כיון ע"י אמת וה"ם הוכר שקרים לל יכון וכו' היינו מאמת שהוא לבר אמר [illegible] ולבך לל יכון נבנד עיניו ולבך לריך להתרחק מעקרים ולחזור בתשובה [illegible] שקר לותיות קבר ולקבר עלמו כי בורא ית' ע"י וכו' (מעין החכמה פ' בשלח ועיין [illegible]) : (יא) תרו"ל לאמת ם לו ינלים שקר לין לו רגלים כי יהוא לאמת היינו מכר שלא [illegible] של הקב"ה נקרא לאמו כי הם הם

שהוא בסוף ניכר האמת וע"כ בשעת גריפת העולם בשכיו עוליס התוחיות לברוא בסם לא בעולם אלמה הפיו ואמרה לברוא העולם עמה כי בה נק' אמת ולכאורה גם אלף לו מס היו יכולין למשוך זאת אלף בודאי שאמת לימו ניכר אלף בסוף וע"כ עלה היו שהוא סוף תוחיות אמת. ומה רגליס הוא אלמן ם ק וזהו שקר אין לו רגליס כי בסופו ניכר שהוא שקר כי בסם"ך שארי במיכורת שמתחילין בחיוב דבר אמת קצת יסיים בפירודין כי בסוף ניכר שהוא שקר ממלא שאין לו רגליס שהוא סוף וע"כ לאמר אתן אמת ליעקב וגו' לית מס שהיה בו מתוס מרחקו ועד רגליו ורחקו הוא עוד שמשמשה שהיא במו' י' במו' מכמה ם ד אמת ניכר בעקב ר"ל בסוף ז"ם לית מס מרחם ועד סוף היה מס ואמת וכו' (עיין פניס אור החכמה פ' עקב): (יב) רחם של המדות רעות הוא שקר כי כל המדות רעות הם נגד מדת אמת וכשיחזיק במדת אמת ויסבר עלמו ממדת שקר עד שכליתה אזי ממילא הוא משוקץ ל"ע במדות טובות ומסבר עלמו ממדות רעות וכן' עד שזוכה ע"ז שיהיה בבחי' משכן ומרכבה לשכינה וכו' (מעם לעילמך פ' תרומה): (יג) אמת יש לו רגליס פי' מוליד פרה ורבה כי ברא כרעא דלאבוה וזהו לשון רגליס ושקר אין לו רגליס ע"ד מארז"ל סירס את הזכר וכדאיתא בסבא משפטים (דברי אמת סידוש השליחי פ תרומה): (יד) הטיבו את אשר דברו מי יתן וכו' הנס כי אברהם אוהב היה שיעשו מפי הרב כמארז"ל ומה שאמרו פן נמות הלא אברהם זהו עיקר העבודה במסירת נפש וכו' לעפ"כ שיבא יהושם על זה אשר תפסו במדת האמת לדבר כאשר היה לו עם לבבם לא כן המתקרבים ומפתים בפיהם ולבם לא עמם ולזה אמר מי יתן והיה לבבם זה כל הימים (לוחב ישראל בליקוטים פ' ואתחנן) (טו) לקיום התורה והבטחון צריך להתחזק ל"ע תמיד לזכות רגיל תמיד בדבר האמת כי שקר אין לו רגליס וקושטא קלי שבמדת האמת יהי' קיום לבחי' רגליס שהם במי' אמונה ובבטחון כידוע ובענין האמת צריך ליזהר לא בדברים שבלב כ"ם ודומר אמת בלבבו וכו (ליקוטי תורה מהרב וכו' מוהר"ם ז"ל מטשערנאביל פ ויצ"ל): (טז) אמת ואמונה חוק ולא יעבור הייט כשהאמת עם האמונה אז האמונה חוק ולא יעבור כי כל עוד שיש בידם לזכות שקר בחיוב מדה לו בדיבור אז בחינת אמונה ל"ל להטיב האמונה על בוריה וצריך להסיר ולבער מלבו כל בחי' שקר שיש בו ובכל המכשיס המבדילים בינו לבין קונו ולחתן כל מדותיו שיהיו בלי סוס פ יה דקיק מן סדקה ואז יבא לשלימות האמונה וכו' (מאור ושמש רמז יום ג' דסוכות):

אמונה (ל) בדבר ה' שמיס נעשו בהדיבור ברא את העולמות וכח הפועל בפועל נמלא כח הדיבור בשמיס וע"י כח הדיבור הזה סוד עומד ויש לו קיום וזהו לעולם ה' דבר נלב בשמיס שהדיבור עומד בשמיס וכו' (ליקוטי אמרים דף ז' ע"ב). (ב) בשנת ים י"ב מדשים ובחדש למד יום ויום י"ב שעות ובחמת אמו יכולין לחלק יום אחד ולומר שכל שעה הוא חדש והי"ב שעות הס י"ב חדשים ובחמת חם היו מסכימים לקרוא יום אחד בלשון שכח וי"ב שעות הס י"ב חדשים היס שיך זה ואפי' כרגע אחת אמו יכולין ג"כ לחלק שנה וחדשים אך שאמו בחוך הזמן אמו עושים שנה של זמן מרובה וחדש של למד יום והנה בדבר שלמעלה מהזמן בחלק אחד של רגע יש הכל שנה וחדש ויום ולשון שנה שנאמר שס הוא לשון שינוי של שכלייס. ובזה יובן משכהאריז"ל בענין עיבור זיין יחדשים עיט חדשים י"ב חדשים וכן ב' שניס של יניקה וי"ב שניס דגדלות שניה ר"ל שינוי ותודש ר"ל כידוע כל כך שכלייס היה לריך לבחי' עיבור זה ולעיבור לאחר עיט שכלייס ולעיבור לאחר י"ב וכן לענין שניס ובאמת בכל השתלשלות העולמות מלין סוף עד סוף כל העולמות הכל הוא בשכלייות שנשתלשלו משכל לשכל עד שבא לעולם שבחוך הזמן לאחר שס נגליס כל השמויים בשמי' שניס וחדשים וימים וכו' (דף טו) :

(ג) ליתא בזוהר היהו ממלא כל עלמין וזה נקרא כח הפועל בפועל וכל מה שיורד יותר למטה בעולמות התחתונים הוא יותר מלומם ולעפ"כ כל מה שיש בים בבחי' אלף שהוא יותר בממלוס וכו' והנה בהוס נרחה שגם במדרגה היותר שפלה יש בה כל המדריגות ע"ד דליתא בדברי רז"ל עדיין לא הכולנו בשרת דהוה ממלא כל עלמין ומה שיש בו לאחר מכילה הוספת רשכל ובן מכס יסמס אב וגורס שמסס לאחיו שבשמיס ור' השמסה שיש תעטוג הבן ואינה קודס שהכל הבאר ממלא שיש השכל בבאר רק שהי' בהעלם גדול ור"ל נתגלה שיש בדומס ושש והיה סס גם השכל התנוסי והשמסה והתעטוג בהעלם ותמ"ל נתגלה שיש בהוס ותמ"ל לפי וכו' והנה כח הפועל שמדריגות התחתונים נקראים רגלין כ"ם והמרן סוד רגלי ושארז"ל על סוד שהיה סופר מעלים ועל כל חפירה וחפירה אמר לסס יהוד קוב"ה ושכינתיה לויש שהיה סופר ומסבר ומעלה כח הפועל שמדריגות התחתונים לשרשו ואמר לסס יחוד קוב"ה כי כח הפועל שבתחתונים נקרא מלכות וכו' (עיין פניס דף כח ע"ב) : (ד) ליתא בזוהר כל עלמין ר"ל כח הפועל שבשפל וסובב כל עלמין ר"ל הפועל בעי"מ עיין פניס והנה שש שהנו רואים שהשק והעטועי התיוק בשבת אל אמו כן גם השק והעטועי כח הפועל לבא אל שרשו וזהו שכלים שלימותו ומכ"ש שהם הפועל היה לו עלי' לשרשו אזי היה שלימותו יותר גדול וזה לא

יפלא מיבץ הנפעל ויתי׳ לו עליה לשורשו שהרי גם בנסמיות מצינו כן וכו׳ (עיין פניס דף כז) :
(כ) כשחדש תיקשר עצמו להשי״ת חזי כל העולמות שלמטה ממנו מתקשרים ג״כ לשורש יח׳ למשל חדש
שיעלו כח ג״י לכילה ומלכושים ניצוץ כלולים בו דומם לימח מי מדבר של העולמות וכלם מתקשרים
ד־ס״ת על ידו ועיקר שיקשר ר״ע בהשי״ת ואם חיצו מלמין בחמונה שלימה שפועל בדיבוד
ובהתקשרותו בהשי״ת בחמת חיצו פועל למעלה כלל ו״ם ויצא ככף יריכו פי׳ שליקח ממנו חמונה
וכלל גדול הוא החמונה שים כמה בני חדם שים להם להבה וירלה וחין פועלין למעלה מחית מסרון
החמונה שלימה (דף לד ע״ב ועיין ירלה וכו׳ לות נה) : (ו) ע״י שישראל עוסקים בתורה ומלות
הם ממשיכים שפע בכל העולמות ויש עוד דבר אחד שישראל יכולין להמשיך שפע והוא ע״י החמונה
והענין כי הש״ת קידם כל הבריות כגון שבת וקמיטה וכן בי״ב תיקוני דיקנא קידם תיקון הבריני
שהוא תיקון וחמת ובו בכללין הוא תיקונין שילחין ושם עיקר הכפלת הדינין כי המדת הכ״ל נק׳
חנפיחת דיליכת נהירין ולמשל כחשר פני המלך מלירים והוא שמח וטוב לב והרחמים גוברים אז שם
בת לפניו חפי׳ מי שחטייב מיתה למלך לך מחמת גודל השמחה והרחמים גדלה הרחמות ולית דין
בלל חתן וכו׳ עיין פניס רק מי יכול לגרום כל הכ״ל ע״י תיקון הכ״ל מי שהוא מלמין בחמונה שלימה
בהשי״ת מפני שיודע החמת שמלך כל החרץ כבודו והמשכת שפע ות׳ בכל מקום ממלא שמדת החמונה
מחלבם בחוכה מדת החמת וגורם פעולתו ממלא החמונה נעשה כלי קיבול למדת החתת ו״ם ויהיו חמת
ויהיי חמונה וכו׳ ומכיסה סוים במדתם ואז הוא יסיד נמור וזהו מי שים בו לחונה בשלימות כנ״ל ·
לך מי שמיני כ״כ שלם בחמונה רק שהוא רגיל לחקן מדת החמונה הכ״ל כמו בשמירת שבת ומביעית
יכול הוא ג״כ להיחסיך מדת חמת חל חמונה ו״ם חלל פ׳ שביעית וכי חחמרו מה כחכל וכו׳ ר״ל חפי׳
חם לא תהיי במדת חמונה שלימה ובטחון שלם שחרי חחמרו מה כחכל עכ״ן בהיותכם משמרים שביעית
שהוא מדת החמינה חוכלו לגרום שפע וזה ובויתי לת ברכתי לך מפני שחיא חמינה חמתיית לחטרך
לנוות לת ברכתי בבינל ולא חלילה משל״כ חם תיהו מלמינים בשלימות יבל השפע מחליה ושמעתי
שזה ג״כ כוונת למן שהוא יחוד הויה ואדני וכו׳ כי המבדך כוונתו להשפיע שפע עליון בעולם התחתון
וזה העיקר למן לחריו חומר חמת הדבר מביח למת בחמונה שהוא עולם התחתון וכו׳ וזה בחי׳ השילוב
של הויה ירכי הייתו מצילה לחתת מחמת לחמונה לבל בבריים למן דקדים שהוא עליות עולם
התחתון לעליון ולבך השילוב אדנ״י הויה מתחת לעילה [דף לו] : [ז] היה ים בתורה מלות הנקרחים
מספסים חפי׳ שם לא ילמדו היו לחויים להלמר ויש מלות הנקרחים חקים ויש בני חדם שעוברים
חפי׳ על המספסים ומעפ״כ שם בודים מלבם טעמים על המלות של החקים ומדמה להם שהם ניתנין
בזה בהירות ומור לתורה ועליהם ילמר מה לך לספר חוקי לטון בפירות וספיר ותחת שבלת מוסר וכו׳
שם רחות גבב ויתיר עמו שהוא בעניבה של מספסים ולא עוד חלח עם מלפים חלקך חפי׳ מה שהוא
חלקך דהייטו לשחוך המותרת לך שם מין לחה חקדם עלמך לקיים מלותו ית׳ רק לחלות חחוחך חרי
לחם מלוק עם חלקך וח״כ מה לך לספר חוקי כנ״ל (חור תורה רמזי החליס) : (מ) ע״י הספר שחדם
עוסק שני״ז הוא מחזיק בחדתו של לברהם זה בחי׳ בוקר דלברהם ע״ז הוא ממשיך חסד עליון לל
העולמות ו״ם ליגיד בבוקר חסדך להגיד לטון המשכה כי הוא נעשה הליוור המשפיע כי הוא
מעורר מדת חור חסד שהוא בהיפוך לחוון ליור ולמונתך בלילות פי׳ לע״ש שהוא לוחו בחרת ספר
ילחק שהוא בחי׳ לילות יבול הוא נ״ל להמשיך להשפעה ע״י מדת החמונה שבה ג״כ קיום העולם כ״ם
ונדיק בחמונתו יחי׳ וכו׳ (עיין פניס שם) : [ט] להגיד בבוקר (ויש בהשהר בבהירות ובדביקות)
חסדך. ולמונתך בלילות פי׳ בחדם לפחמים נופל ממדרינה והוא בחשיכה בעניין הדביקות חז עכ״פ
יהיה לחדם זה החמונה בידוע (שם) . [י] החמונה הוא בחי׳ רגלין כי כיון שרגל מעמיד כל הגוף
כך החמונה מעמיד כל העבודה שלם לל יחמין בהקב״ה חין עבודתו עבודה וכן הלח נה נק׳ רגלין כי
הוא מיזוק כל דבר (שם בליקוטים) : (יא) מותנו של הקב״ה לחמת כי לוחיות חמת שם רחם תוך
סוף לרמז שהקב״ה מלך כל עלמין ונו כל עלמין ומוכב כל עלמין ולים לחלוקי מניה (שם ברמזים
על לנדוח רז״ל) : (יב) כשים הרבי עכ״ם בלוזה מקום הסכינה הוא שהשכינה שם דהייטו שהוא
מחעלמת ומחלבשת בכיכול חוך הקליפ ת ולוזו מחנלה המלכות וקשה מלך מיכיאל בחמונה בלדק
שלימה (ליקוטי יקרים דף ג׳ ע״ב) : (יג) מה שחמרו בזוהר בלם והוד לבך מניחת שהוא
הוד המלכות ובלם והוד שם הרבלים שהם החמונה והחמונה הוא יסוד לירלה שמחת שהוא מלין
שמלת בה״כ נופל עליו ירלה דהייטו שיתבודד במסבתו כי חית לבירר בלל מעשיו ר״ל שיתבונ
בשכלו בין שהוא רוחים שמים ומרן ישוע שלם בודחי יש בורח שברוחו ויחמין בחמונה שלימה שהוא
יח׳ בודחי בחן שמלת בה״כ ואז חפ ל עליו ירלה גדולה והשכל נק׳ רחית מסיחלת שהוא מביחו לת
החמונה שמחמת השכל נולד החמונה ומשה הוא השכל ובכל לדם יש בחי׳ משה והשבות (שם)
החמונה

(יד) באמונה לאדם הוא בכלה והוא יד שהאזכר קורא לנגה והוא מרין שמכי קשוב . גם משם שהוא בשמאל ונלה בימין ובלע הודאה דבר גדול וכו' לך המירון מדרבא בשביל שהוא נולה ולאדם ע כד הש"י לך בגילות ר"ל שמיפך סגיעות ינוכר עליו סוף העבודה יותר מהסודאה ולכך הוא בימין [שם קף ג'] . (עו) לסבין ס ד הפרלופים של העיונים ויושר ושוד שודים סרבא מסוזות הקבוצ ע"ם מם שנרפא בחום מרוחניות מלקים המלוזש בצדק וכו' עיין קף יוד יא ושוד בכמה מקומות : (עז) שכוונה של אחד של היחוד של ק"ם לכוון שאין בכל העולם רק הקב"ה שמלא כל"כ ועיקר הכוונה שהצדק יהיה ע"י לאין ואפס ואין עקרו רק הנשמה שהי שהיא חלק אלוק ממעל נמלא שאין בכל העולם רק הקב"ה אחד וכו' שמלא כל"כ ואין שום דבר פנוי ממנו י' (קף יב) : [יז] עיקר שלימות האמונ הוא בשהזק באמונתו מאד מאחת שהקבלה מצוותיו ואף אם יאמרו לו כל החקירות שבעולם לסחור את האמונה לא יעמע מליהם כלל רק יהיה חזק באמונתו מאד קבלת מצוותיו רק בשביל שלא אם האמונה חללו בצחי' מיזת הנשים מלומד ע"כ הוא מעמיק בדעתו ובכ"ו ג"כ להאיר ולחזק את האמונה ביותר בכדי שתשת באמונתו שלימה ובלהבה גמורה . וז"ם ולקיימו ולקבי מצוותיו וכו' (קף יג ע"ב) : (יח) ירגיל עלמו בעת האמונה להאמין בכל את שהש"י מלא כל"כ ולית אתר פנוי מיניה כלל כי דבר נשמי אינו מוגע מקום לדבר רוחני כידוע בחוש דש"י הפו עליו ירצה גדולה ופ"י ירצה זו יבא לעשה לאמיתית להיות אין נגד כח הש"י וכמבואר בשל"ה על פסוק כי ס' הוא האלקים וכו' אין עוד ופירש דר"ל שאין עוד שום מליאות בעולם זולת מליאותו ית' ש"ם שהיא כדבר זה וכל זה ק"ש להבין שיתדבק בלב באמת שם לא שיתבונ תמיד בגודל ית' וכבל מה שיחשה בעולם ירצה רק את הש"י שהוא שכחותיו ממי' את הכל עד שיתבונ על עלמו נ"כ כי הוא אין ממש בלתי כח הש"י שהי' לוחו הוא המלוי ואין עוד וכשזוכה לזה אז יש להש"י ממנו כשיכול תענוג העמתי שאקוה מלחנו כדאיון שאב ואם שמקויים להיליד בן ובשאתו על זרעותיהם כך יש להש"י כשיכול תענוג מבניו שבאים לזרעותיו ולעשיקה ולדביקות וכו' (קף יח ע"ב ועיין גם בקף יז) . (יט) יהיה תיוד בשמחה ויבונ ויאמין באמונה שלימה שהשכינה שלנו ושוכנת לימו ושוש בגורת ית' והגבורת ית' בכל אברין וכחותיו והוא מסתכל על סגורת ית' והגבורת ית' מסתכל בו והגבורת ית' יכול לעשות כל מה שהוא רוצה אם הוא רוצה מחריב כל העולם ת ברגע אחת וגבורת לוחם ברגע אחת וכו ית' מוסרשים כל הע בות והדיוים שים בעולם שבכל דבר ים שפעו וחיותו ואין אני בוחה ומתירא רק ממנו ית' (לוחת הריב"ם קף כא כב) (כ) עיקר הגלות הוא שהדעת הוא בגלות היינו שאין עובדין להש"י בהילו ורצונו שזה עיקר בחי' הדעת בחי' כלליות חסדים וגבורות ומיעוט הדעת הוא ע"י מיעוט האמונה שהוא פחת ושער ליבנם שם לדעת לכל המדות כי הוא טוב מדה שביעית וכו' כי בחמת בכל מדריגות ובכל עליית הסילמות שעיקר השער לה' היא האמונה כמ"ש בתרי"ל בא מבקוק ושעמידן על אחת ולדיק באמונתו יחי והאמונה הוא שיאמין בשלימות בהבורת ית' ובהשגחתו ובחורתו ובכל דבר שבחידי סיפרים וכו' וכ"ם ויאמינו בה' ובמשה עבדו ר"ל בשפ"י שלא היה לפה שכל כל כך להאמין בהבורת ית' בשלימות אבל ע"י שבאמינו במשה שהוא עבדו היו לבריו נשמעים להם ובלו מ"ז להאמת ה' . אך הסיבה הגדולה המפסדת את האמונה הוא הגאוה והגשות שלומר בלבו אף אני עיבד ה' ולמדן כמותו וע"כ שעיקר לזה הוא הסשלות והכרעת חברו לכף זכות . ומ"ז יבא לקיים מכל מלמדי השכלתי ומי שים בידו למיכ' לפני שאין לו שכל עלמיי ייכל לבא למדריגה גדולה בבחי' ותמונתך בלילות . כי אף שהוא במדריגת לילה לילה כיום יאיר לו ע"י האמונה שזה בחי' לחת והאמונה מרבית וכו' ומ"ז יכול לבא למדריג' התבונ עד שיהי' לבו זך ונקי להשרות הבורת ית' בתוכו ממש עד שיהא להיות מרכבה וכסא לכבודו ית' וכו' (שם) : (כא) מרגלא בפומי' דהבעש"ט זלה"ה על פסוק וסרתם ועבדתם אלקי אחרים היינו תיקף כשסרתם מלת ה' מיד ועבדתם אלקים אחרים כי זהו עיקר הדעת לידע ולהאמין באמונ' שלימה שכל כחותיו וחיותו הוא הבורת ב"ה שהוא תקיף ובעל היכולת ובעל הכחות כולם והוא מנענע כל הכחות שלו ותיקף כשסר מדעת זה נעשה עובד אלקים אחרים היינו כחות אחרים זולת הבורת ית' מאחר שאין לו דעת זה שכל הכחות שלו הוא הבורת ית' וז"ם כל הדר בא"י דומה שאין לו אלוק וכו' . (פרשה שמות) שהרלויות שלו הוא ב"כ ישראל כי ים לו דעת הא"ל דומה כמי שים לו אלוק וכו' . (כב) בשפטים ה' על מדעת והוא דרך נסיון מבורת ית' שנופלין ממנו הדעת לרוות היאמוד בדרכי ה' ותעש"כ יאחז לדיק דרכו ובשם נקו יחי' ותע"ם שנופלין ממנו הדעת יכל מקום שוב ומתחזק בדרכי ה' משע"כ אם אין לו באמונה אז כשנופל מדעת ית' ונכנם בו רוח שם ת וכל

נעבור מצירים ח"ו וכו' (פרשה בג). (כד) עיקר שכל הוא באמונה שיאמין האדם כי אלה כל"כ
ולים אמר שהי אנוש והפך בלבו יש' וכשיאמין זה בלב שלם ובאמת יכי' עליו מורא גדול ממלך
מלכי המלכים הקב"ה שכרי עומד לפניו ורואה אותו וכו' ומלא באמונה הוא ממש סירוא. ולכן שומני'
בשפה ואתה באמונה קבעת מתים לתורה כי כל הדברים לפי' מה שהאדם מסתחר בהם שכל יש
בו חיות מכבורת יש' וצריך האדם לקצר הדבר על מיותו לכבורת יש'. וזהו בשפה ואתה באמונה
ר"ל בשפה והנבבת הדבר ואתה לשרשו והדבקתו למקומו ובמה באמונה במה שמאמין שכל דבר מלא
מחיותו יש' ומלא כל"כ ואין קבעת מתים לתורה ר"ל שקבעת והדבקת כל המתים והחיותי לתורה
שנה נפרדת בשם זמן מהתורה כיון שכל דרכך בשם שמים וכו' ומלא באמונה הוא שורש שכל ובכלל
באמונה שיאמין האדם שכל מציותיו ובכלותיו שכל תלוי ביד הקב"ה ולא יאמר בחכמתי ובינתי
מציתי זאת רק כי הוא יש' הנותן לך כח לעשות חיל ותרגימו יסיב לך מלא למיקני ונכסין שפי'
בשלא והחכמה לשפיף הן ולבשתחר הקב"ה הוא המייתן ומ"ו כשירלא מציב תכמ"ם תחור ודעתם
יסכל ואבד העושר במעין רע. וכמו שתמצאת כל בתורי' רק ברצון השתבב שברשם הן כל בני האדם
כח רק כלים שעל יד פועלים בפעולות בשמיות והקב"ה הוא הנ תן כח ר"ל אתה וכו' (שם בניקוני)
(כה) לפי באמונה שהאדם מאמין בהשי"ת כן הוא בתדרינתו הן בעניו רציית תור הנגוו בהתורה
הן בעניו ש"ש ן הקב"ה בתוכו כ"ש ושכנתי בתוכם ולפי מיעוט האמונה מתמעט כל הני"ל. גם
בודאי יתמעטו כל המדות טובות כי הוא העיקר והשרון באמונה בל מיתת שבאותם הוא גשמי גדול
והאדם ג"כ מנושב והתורה כביכול ג"כ נתגשם' בלשוני ופ"ה לקבוע בדבר הגדול הזה כ"ש בהתחזקות
גדול להתנגר על התומר ומי"ז יזכה לאור רת רם בגנות וכו' (שם) (כו) מהתרז"ל כשאים מכתיבי'
פתוים על מעלה הוא רק לאותן שאין לבם הפוך מה שמורה ומשתרין למעשה וכו' ואינן מה שעיקר
פעולת בתפלה הן בעצמו והן מה שמתפללין מחרים עליו. שכל תלוי רק באמונה ש אמין באותם
שמורה בהשגחתו ית' שאין עוד מלבדו וכו' עי' יסורים וכו' לוא יוד. (כז) ע"י באמונה יוכל
לבוא לקייש כל המצות כפי כוונתו ית'. כי כמו שיש לו באמונה כך בא לו בפועל מהמעלה וב'מי
האמונה לוקח האדם המעלה כלל וכו' וע"י באמונה יוכל לבא לידי ירהה שהוא בשעה לפ' כי אם ר' יוחנן
מאמין באמונה שמורה בו ית' מאין מבא לו בירלא רם כפי גודל האמונה כן תהי' גודל ירלתו ממנו
ית' וז"ש כל האומר מהלא לדוד ג"פ בכל יום מוצאת לו שהוא בן עוה"ב וכו' משום דלית בי'
הכנת מזון לכל מי כי ע"י יתחזק באמונה בלבו שיאמין במזונותיו מן מין לו בהכנתה פרטיים כי
אם יסיח עיניו ולבו על זה ירלא בחוש שהוא כך ויאמין ויבא לו באמונה בכל מציניו. וע"י יבא
לירלא ואהבה ולכל המדות העליונות. ולכך ג"פ כי בגימל פעמים הוי חזקה להחזיק באמונה בוודאי
כך מהמת שתמיד נופל ממדריגתו כזאת וכמבואר במ"ש ועי"כ אין מן בהכלה לדוד דלית בה כפילה
וכו' כשתרז"ל אפי' בכי חזר דוד ובמקן נרות סק' שנאמר שומר ס' לכל הנופלים כי ירידה צורך
עליות והוא שמיכה ס' לכל הנופלים כי כל הדברים שהם סיבת הסרתקה ממנו יש' ידע ויאמין כי
ע"י יוכל להתקרב יותר ויותר וכל זה ע"י באמונה וכו' (שם בחיבורי מסכת סוטה) : (כח) מותות
שם הוי' ב"ה אפי' בשתכפול פותם כמה פעמים תלטרך לפתוב בתוח הזאת בפוסף ולא כן בשאר
האותיות כי כשתכפול פות ב' אין צריך לכתוב פות אחר כיוצא ד' וכשתכפול פות ג' ג' פעמים ג'
הרי תים וכן פות לא ד' פעמים ד' הוי יו"ד אבל פות ה' מבמו יש' כשתכפול ה פעמים ה הרי
ה' בסוף דכיוצא בה. וכן כ"ם פעמים כ"ם בה תרכא וכן עד אין מספר צריך פות ה בסוף.
וכן פות ואו. כיוצא ואו פעמים ואו ו וכן יוד פעמים יוד תרפ"ו שהוא מלא עיקר המספר הוא
יוד ולכך נכתב שם הכורת יש' בלשון הפותיות וזהו ס"מ בפסיק אני ה' לא אניתי (קדושת לוי פ'
שמות) : (כט) הלדיקים הגדולים מתפללים מאד ואינם יכ לים לסבול כלל שיהי' אדם בעולם שלא
יאמין באמונה שלימה בדברי הפי"ת וז"ש מה גדלו מעשיך ה' מאד עמק מחשבותיך אים בער
לא ידע וכו' כי בחתם מה שברת הפי"ת כל העולמות אין זה חידוש אללי כי הוא אמר ויהי וכו'
אבל זה חידוש שהוא יש' כולו רוחני ואין לפניו רק טוב וכו' ויברת אדם שלא יבין גדולתו ורוממותו
יש' וכו' (שם) . (ל) ים יודעים וכברה שמכירין בשורת יש' ע"י הנסים והנפלאות שעשה עם
אבותיו ועמנו שאכת זה ניכר שהוא יש' מושל בכל ומהוייבים כל הברואים למודנו בירלא ויש עוד
שכרה אמתיית שהוא יש' ברת כל הברואים במאמר פיו ואלל זה התכם שזכה להשגה אמתיית בזאת
ולידע בידיעה שלימה שהשורת יש' ברת כל הגמלאים וכו' אללו זו הבכרה וידיעת הש"י הנסים
והנפלאות הינה התכם בלל כי אאמר שהוא יש' ברת בכל פעמים שכידו לשמוע לכל אמר יחפוץ
וז היא שלמת התכם מה האדות וכו' שכל אלה הם זכר להנסים והנפלאות שעשה עמנו בשולאנו
מצרים

ממלרים . ומה לנו זולת כיון שהנחנו מכירים לומר יח' הכרה ממהיית שנרע הכל ומשנית על הכל וגוזלתי לא יכלה ממנו ם ס דבר שע זה מביאין לו לין מפטירין אחר הפסח אפיקומן כדי שיטהר עמם פסח ומלה בפיו כי ההכרה לחפני ם הזולת שזכה לניה הסכה בא לאדם כ"ח אחר קדום' והברה והסתמדה בעבודת ה' ולפעמים נם זה החכם ניפל ממדרינתו ח"ו ואז לין הכרה זולת חזקה אללו בל כך משפ"ב ההכר' שמלך הנשים ונפלאות שזה בחי' טעם פסח ומלה הכר' הזולת מומחת לאד וכו' (פרשה בא והוצא נם נפ' שמיני) : (לח) מזה שאמר הקב"ה בעלמו אלכי ולא יהי' לך נרשם ומחוק בלב כל ימים ישראל אד שאפי' בקל שבקלים מוסר נפשו על קדושת שמי ית'. (פ' יתרו) : (לט) כאשר המלך אלוה לעשות לויזה דבר אז בוודאי לין מי שיכריר לנשם מהשבתו המלך ומה ענין רלונו בזה רק ככל יעשה עפ"י דיבורו כאשר יאמר כי הו זה כן יקים ומי יעלה לבו לדעת מהשבת המלך וכו' בערך זה עבודתינו בלימוד התורה והמלות עפ"י דיבורו של המלך ולין לנו רשות לנת למהשבת המלך רק הוא לאמר ואנו וכו' ועי"ם עוד שבתריך לנאמר בענין שהקב"ה נלנה ונאמר נודע מליאותו ולא מהותו ולית מהשבה תפיסא בי' כלל ולין לנו משינין לותו רק לנו יודעין שהם אלוי הממציא כל הפליאות והוא המחי' והמהוה לת כל הנפלאים בכחו הנדול מלד מדת עיבו ואזה נחי' לאדם הוא כיונו וכאשר וכו' עי"ם (פ כי תנא) (מ) בהמונה הוא בחי' מה"ן כי זה שאדם מאמין בהמונה פלימה בהבורת ית' זהו הפרשת השביני' והנה האדם כשקם ממטתו תיכף צריך לקבל עול מלכות שמים ולהאמין בהמונה פלימה שהים בורא כל העולמים. ואח"כ צריך האדם להתפלל ולנמוד ם רם ולעשות מלוות והתורה והמלוות שם המלמדים לת האדם לין מאמינין בהמונה פלימה ביותר בהבורת ית' כי ע"י התורה והמלוות ים לו הזדככות השכל ואז הוא מאמין בהמונה שכליית בהבורת ית' וכו' (פ פקודי) (מא) כשיאדם מאמין בהמונה פלימ'שהקב"ה מביאו ויש לו תענוג כשהפיע עוהם על ע"ז ישראל וכו' אז באדם אינו חפר כלום וכשיבקש מהקב"ה נחמ על עמו בוודאי הקב"ה ימלא רלונו אבל לפ אינו מאמין אזה אז הוא חפר . כי אינו עושה רלון בשפ"ם להשפיע עליהו עוהם וז"ם תמיד תביי כלומר לתה תביי תמיד בלתי הפר הוא דבר כשתביי עם ה' אלוקיך וכו' (פ שמיני) : (מב) אין מזל לישראל פירוש כשאדם אינו חושב ג"ע ויהוא אללו בחין אז לישראל מזל לשון הפפעה כמו יזל מים מדליו וכו' עיין פניס כי כשאדם אינו משנח על הטבע יכול הקב"ה לשנות לו הטבע כמו יזל מים מדליו וכו' עיין פניס כי כשאדם אינו משנח על הטבע אין הקב"ה כביכול יכול לשנות לו הטבע שהוא בעלמו משנית על הטבע שהוא רע ודרך הטבע כשאדם רע אין נותנין לו כלום (פרשה אלה) . (מג) כמו ישראל שכשל את וכשל רגע קול יונק ה' אלקיהו ה' אחד וכו (פ ואתחנן) : (מד) אם האמונה תקוע בפלימות בלב האדם שאין לו שום חיות ויניקה ושפע' כ"ת משפע וברכ' רשפע עליו מלמעל' מלימע ם ללה ומשליך מלמו שם כל רמ"ח אברין ושס"ה גידין להליכות בנוזר כתיוק המוטל במיטלו מקושר ואינו יכול לנטע יד ורנל עד שלמו מאחת לו ילו ורנלו זכו הנק' בן למקום ואשה יולדת ב' מאפתרת עמו לומר מזי במה ברע אמינע לנבך ז"ם תינוק יונק מפדי אמו בפוכן כנ"ל מזי אשה ילדת ה' מאפתרת עם בעלה וכ'. (אור המאיר דרוש לראש השנה) . (מה) אעפ"י שהעולם נברא בטבע דהיינו כשזורעין לימה וכשאין זורעין אין לומח וכדומה בשאר דבריש אך בחאת לריכין להאמין בהמונ' שלימ' שהבורא ית' ברא הטבע כי כל מה שבעולם הכל הוא ממנו ית'. וע"כ בחאת ים מיחין ואין להם ים שעושין ים להם להירות כי הכל ממנו ית ומה שלויה לעשות עפ"י הטבע הוא רק כשאר מלוות ולא חלילה שיבטחו על הטבע רק יחזינו שהכל ממנו ית' וכו' וע"כ נתקנו הסבינית דהיינו שנת וסבינית כי אין שלימות כי אם ים בו זיין מדות ולכך כתיב שפת ימים תשפה מלכתך פירוש כי בשפה מדות תעש' אעפ"י הטבע אבל בסבינית לא תעשה מלכה רק שילמינו בהמונ' שלימה ובטוח שהכל הוא רק מהפ"ת והמונ' היא בעלמה מדה הסבינית כמודע שזה עיקר הפלימות וכסיבי' הפלימות של ימים וכן של הפנים בהמונה בלא מלאכ' אזי אפי' הפשה יפשה מלאכ' ילמין שפוא רק מהפ"ת כי רק הפ"י הוא זן ומפרנס וכו' (עיין פניס . תסר לאברהם פ' נהר בחקותי ופ' רחב) . (מו) סוד היחוד הנדול בפוד אחד דק"ם . עיין תשובה הות כ . (מ) בהמונה הוא יסוד הכל כי בלתי האמונ' א"א לנת לאדם מדה טובה . מהבת ה' אלהת ה' וכשהמונה חזקה יכול להיות החפשטות המדות ע"י יסוד זה וע"י בהמונה יכול האדם לילך ולנת מסיף כל הדרגין עד ריש כל הדרגין עד שיזכה לנחי בלב שומע בחי' ביהם ואח"כ לנחי' הכמה וכו' וכו' וע"י האמונה נת למעלה מכל המדות למדה למין ונשם נריש מדשם ממש זהי' זלריך האדם חיחי' האמונה כל כך מוסדת בלבו עד שיהיה לו לאדם כל הדברים הנוף נוזל האמונה בהסי"ת וכו' (שם בחידושי הלדיק וכו' שוש' שנדרים הכהן פ' כי תצא) : (מז) האדם נוטל

בהתגדות מ"ו היינו שמדמין לו בימולים ומחשבים תוך מ"ו וכו' עיקר טעמו לו הוא מ"י לאומה גדולה ופשוטה כלי שום טעם וסברות כלל שכרי באומה שהשגה והשגחה שהשיג כבר נפל להשגחה לכן ירצה להתחזק בשמע גדולה ופשוטה בחוקה • וזהו שאמר שהקב"ה ע זר לכל אדם בכל יום נגד היל"ר כשמרז"ל היינו שמשפיע להאדם לאומה זו להתחזק בו ית' ועל ידה יקום על משענתו וכו' וכל הצער ויסורין שבא על האדם בפעמים לו סיבות לאחרות שכל הוא כי הש"ית יודע שיפול בשחי התגדות כזה שלא יוכל לעמוד כח ולא יוכל קום מנפילתו ולהתחזק בחשוכה כנ"ל ומקדים לו הש"ית רפואה למכתו להרע לו להטיב וע"י לאומה סיבה מחזק האומה לו שהתגדות עלמה לא תמול עליו בפרך כל כך מחמת סיפורים לו בשעני שהם בעלמם סיבת ירצה ס' וביטיל האמונות והשמונות הכוזבות וכו' ולריך האדם להתחזק מאד בחשמת האומה הגדול' והחזק' ברצונו הפשוט ית' כי לא מהשבותי מחשבותיכם וכו ופין האדם יכול להשיג דבריו ית' ופירוש מילותיו וכו' וכש"כ שהיו מבין מחשבותיו וכש"כ רלונו הפשוט וכו' וכל הרשות הנתי"מים מאתי ית' הם עוזרים לאמתיים .כל דברים הנרשים מהופכים הכל אל מקום אחד הולך וכו' בלי שום שינוי ותמורה מ"ו וכו' בללא דמלתא עיקר הנסיונות הם בשמונה כשמאר בכתיב לנסותך לדעת את אשר בלבבך וכו' (עיין פנים פרי האדמ פ' וירא) : (מב) לריך האדם להאמין בהשגחה פרטיית שאין האדם יכול פלצמו ואין שום עשב יבש ועיקר ואין שום אבן מזרק כ"א בזמן ומקום שרלוי לו וכו' ואין שום תנועה גדולה וקט' מן השמים הרשות אל הפל המדרינם שבארץ ואת לארץ וכו', רק הכל מאתו ית' ולכבודו לגלות אלקותו וחכמתו ומדותיו ית' וכו' ולדעת כל מעייני הבריאה והנמלאים כולם הם התגלות אלקותו וכבודו ית' לכן הפה בעיניו לשנות ההשגה' והעבע כ"ל ע"י לדיקים נמורים וכו' ושגם אם שינוי הטבע מרפא לאין כל אלקותו ית' בקול אים אשר רות אלקים בו. אבל בשמת ההשגה הטבע היא שמגיד נפלאות ס' לבדו וכח מי יכול שלא יפסוק ההשגה' וסדר אחד משבת ימי בראשית עד סוף השולם וכו'. ומה שלינו משתנה ותמיד מתנהג על סדר אחד הוא שהורצ' ית' גדולת כח מ"ש ב"ה וכח אלקות שלינו משתני וכו' ותמיד משניח ושופע משוה ותקייש ומהדש בכל יום תמיד מעשה"ר וכו והגה בשעת אשרי מעכיל ורוחה ומבין מסדר ההשגה' השבועית מה שלינו משתני להבין מיה לאין גיהל ההשגחתו ית' בפרטיות ועיקר פקיחת שהר לאין שום דבר בשלא בלתי מיותו ית' והיהות רלוי ושוב בכל מקום ולכל אדם שמ"ע לקבל חיותו ית' כ"א ברלוי ושוב . כי בהתמיד השפעת החיות יתבטל המקבל ממליותו לכן יריד לורך העלייה הוא וכו' מלבד כי יריד' היא חיותו ית' בהסתר פנים הרי זה גילוי שכיפה והתגלות אלקותו ית' יותר ויותר וכו' ומרז"ל כל הנשמה שבלל יה על כל נשימה ונשימה תבלל כי מין נשימות הלב ברלוי ושוב הוא כמו שבן בוחן שמבחינים עניו כל כסף שבעולם כי הרלוי בוחן שם הלב שלי תוכל לחול עניו יפח לפו שוב ושיקף חוזר ורצוף לדעת את אשר בלבבו מה בשתנה שלי עשה תוכל לח ל וכן לעולם וכו' מי שבין השוב הוא נ"כ מין הרלוי רק שהוא דרך יריד' ולריך לחיות מעשם ושולם הרי על כל נשימ' תבלל ים וכו'. (עיין פנים פ' בא) (מג) מרז"ל בתחילי יקבל עניו שול מיכיה שמים שהוא יריד' והשמוני כירוב ופח"ב יקבל עניו שול תור' ומל"ת ופח לדיק בשמונתו יחי' ותועיב נו השור' והשלוה לזכך חיותו ולדבק בשלקות בהתקשרות ויחוד נמור כתת שלות בנפשי להגלל מכל עניני הש"ית כי השור' תור ושתיר לו משפ"ב שם לא יקדים הירצ' והשמוני בית' ובשור' שבולתי יעיר השכו לו כל השור' והשלוה לא יועיבו לו ויעשר מנושם כמו שהוא ור"שבר לומר שזהו שהרז"ל יגעתי ומלאתי תאמין כי אשר היגיע' שיעשה לריך לשון להאמין שבולתי יעלה ובלתי שלמיר' תיבו מועיל היגיע' והשרז"ל לשולם יעשוק אדם בשור' ושלות אפי' שלא בשמ' שמחוך שלא לשמ' בא לשמ' שיהו שהכשיחו לו שלא יכבד עליו כ"ב שיהוד שלא לשמ' כי ב דאי מזה יבא לשמ' שבל בחחת כל עיקר השלא לשמ' לריך להיות בשביל שיעלה פח"ב לשמ' ויאמין שבולתי יעלה לו טוב לו וכו' (פ' דברים) : (מד) כל המקייש את השור' מעוני תיהו אפי' מפני ירצ' תילוניות כגון יזכור לו יום המיתה סוף' בקיימ' מעשר שברי שכ"ם שמוני הוא וכל שמוני דבוק בשמת וסוף' בקיימ' מע שר סיהו מפני שהב' והביקות וכו (פ' ואתחנן עיין פנים) : (מה) רלות העין הוא מגביל כידוע ואפי' עיני השכל כל מה שמשיג בשלקות הוא נגוה מהשגת השכל ואל פסוק וידעת את ד' אמר סיכם תכלית שידיע, שלא לידע כ"א בשמוע שהוא נגוה מהשגת השכל בלי נגוע כשמאר ולדיק בשמונתו יחי' כי השמוני עיקר חיית החכמ' וכו' ועי"ם שבעין חובת הלבבות שעקר השמוני גם ניתני לשמוד ונקבל שלא מיחיד ומבין מדעתו כשמאר אן ירצת ד' הוא תכמ שבן קורין לאחת אן וכו' ועי"ד שהרז"ל שני מילי שברת אבל נמרת מרב אחד שדיק כי שהמרת

סק' רמ"ח תכמ' מה שמעמ מפי הרב בסימנים תכמים וכו' והשמ' עיקר שתחזק לבן מרב שאר דווקא ואין דעתי ניחה מלש"ם הסולכים לבקש להם רב מעמים שאר לסרון בדברים המסורים לנב שהוא ענין החכמ' והשמ' שלא ניתנה ללמוד אלא מריש' אחר ובגם מי יודע מי הוא זה הרב וכו' (שם נמכתבים) : (מו) כלל אמרו לדרוש אחר דברי' פשוטי' אשתייש כמלן דדריש בתר מיית כי הי' שמה ביותר ממה שיוכ בגדולות ונפלאות ממנו וכו' דהכה מ"ל אמרו בש חבקוק והמתין על אתם ולריך בשמועתו יתי' כי השמ' הוא היותר פש ש' וזה לכל נפש לפי ערך ממלא חיותו והיא אחרונ' מכל השכליים וקרוב' אליבו ביותר ואין הקדוש' שורש כ"ש עי' השמ' ובמו' ומתכני' ושוכני' כל השכליים הפוך בה והפוך בה לכולא בה ובה תחזי בעופא ד' כי השמ' אין לה סוף בה שמוש ובה משיים והרפי' שאחר כל השגות שבגלות כמארז"ל רשת' שבת על היש מה שלא רשה וכו' ונאמר וירא ישראל וכו' וירלו העם את ד' והאמ"ב בלו לבלימות הזה ויאמינו בד' ברי שאחר כל המזיון השיגו השמ' שהיא השתל' ומכניס הכל וכל מי שרולף בתחל' אחר גדולות ונשגות נפלאות בידוע שעדיין לא עצא ירשת שמים ולא נכנס בגדר השמ' עדיין ולפי רלוי לכל אדם להשתוקק להשיג כל מלורות שבדולים אשר עין לא רשת' אבל בתנאי אם השתוקקותו בגודל להב שירש' והשמ' כי בשר' בו אם ד' ומבקש בל מיני וזבים בפלאות מחורתך ולפי יהי' הולך ואור עד נכון היום מאמ"ב אם תפץ בלה להיות דעתו והכמתו קודם לירשתו שבאמת מחשת השמ' ילפי יכשלו הענן והיא לא תלמה משא"כ ע"י השמ' בם חושך לתלמיך ממנו ובה נשורש שרי' וכו' וממנה תולדות חיים וכו' (שם) : (מז) כל ישראל אפי' נשים ועמי שארץ מלינים בד' והשמ' היא למעל' מן הדעת והשבל כי אפי' יאמין לכל ד"ר וערוס יבין וכו' ולנבי הקב"ה שהוא למעל מן השכל והדעת ולית מחשב' תפיסא בי' בלל הכל בפרייים אללו ית' כדכתיב ולא' בער ולא ידע בהמות הייתי עמך ואני תמיד עמך וכו' כלומר שבזה שאני בער ובהמות לכי תיהד עיך ולכן אפי' קל שבקלים ופוזמי ישרלים מוסרים נפשם על קדושת ד' על הרוב וסיבלי' עיוויים קשים שלא לכפיר בד' אחד ואף שם הם בוריס ועמי הארץ ואין יודעין נדולת ד' וגם בשעת שיודעי' אין מתבוננ' כלל ואין מיסרי' נפשם מחמת דעת והתבוננות בד' בלל אלא בלי שום דעת והתבוננות רק בשאלו הוא דבר שא"א בלל לבפור בד' אחד בלי שום עצם ועצמי ומעכי כ"ל יהיינו מצוס שם' אחד מציר ומחי בל הנפש ע' התלבשות בנחי' תכמ' שבה (עיין פנים) שהוא למעל' מן הדעת והשבל היוצב ומובן . (ליקוטי למריס תניא חלק ג' פרק יח). ועי"ש עוד פרק יט מבואר ביותר וע"ש פרק כ בא בא עניין ומסות מהדומה של הקב"ה שנקרא יחיד ומ ואחד וכל מחמיני' שהוא לבדו הוא כמו שהי' קודם שנברא העולם ממש בלי שום שיוני בלכתיב אני ד' לא שניתי וכו'. (מח) בלחמת אין שום ממשות בלל בשע"ת ולכן נמשל לחשך שאין בו שום ממשות בלל וממילא נדחה מפ' ישעור וכו' עיין פנים וב"ב בשופל לאדם במחשבתו שפיקות של אמונ' ידע כי שם דברי רוח של השע"ת לבד' התגבי' עצמ' על נפשו אבל ישראל עיקן מחמיני' בני מחמיני' וגם השע"ת עצמ' אין לה שפיקות בלל בחשונ' רק שניתן לה רשות לבלבל האדם בדברי שקר ומרמ' להרבות שברו של אדם בפיתויי הזונ' לבן המלך בדברי שקר ומרמ' ברם ת המלך כ"ש בזוה"ק ולכן בשבאין לו מחשבות אלו בל"ל ירעים עליהם בחול רעם ורונז ע"ד לשולם ירגיז אדם וכו' ויאמר ליהרו אתה רע ורשע מחזק ומחוזק ומחול וכו' בבל השמות שקראו לו חז"ל עד אתי תשתיר לפני אור ק"ש ב"ש הממלא בל עלמין הי' הוא ויהי' בשוה גם במקום הזה שאני אלו במו שהי' אור ק"ש ב"ש לבדו קודם שנברא העולם בלי שום שיוני פ"ש אני ד' לא שניתי בי הוא ית' למעל' מהזמן וכו' ואתה מגוול ומחזק וכו' מבחים בחמת הארץ' לעיניס דבולא קמיס בלא ממש בחמת בבחי' רלי' חוסיית והכה אי"ז יועיל לנפשו התלהיית להאיר עיניה בחמת יחול אור ק"ש ברלי' חוסיית ולא בבחי' שמיע' והבט לבד' וכו' שזהו שורש בל העבוד' זהו שאלימו מפורש בתור' נבי מרגלי' בשתחל' לאמרו בי חזק הוא ממנו אל תקרי ממנו וכו' אלא שלא אמינו ביבולת ד' ומאין חזר' ובאה לסס השמוע ביבולת ד' לומר הנגו ועלימו וכו' אלא ולפי מפמי ישראל עצמן הם מאמיני' בני מאמיני' רק שבשע"ת המלובשם בנופש הגבי' עלמה של אור קדושת נפשם התלהיית בנשות ריחם ונבהות בחילפי בלי טעם ודעת ולכן מיד שקלף ד' מליהם ישראי בקול רעם ורונז עד אתי לעד' הרע הזאת וכו' וכשאמרו דברי' קשים אלו נכנע ונשבר לבם בקרבם בדכתיב ויתאבלו העם אתר ומילא נפלא בשע"ת מתמלאת' ונבהות' ונשות ריחם ויאמינו בעצמן הם מאמיני' בני מאמיני' וכל"ל (עיין פנים פ"ק בא) : (מט) תרי"ג מלות ניתנו ליאראל בה חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחי' וכ' כי ע"י השמ' לבדה יבא לקיים בל

כתרי"ג מלות ויכיון כשיהי לבו שם ושמא בשמועתו ביחוד ד' בתכלית השמח כלנו לא היה עליו רק מלה זו לבדה ויהי לבב תכלית בריאתו וברייתו כל העולמות כדי מכח ופיוט נפשו בשמח רצה זו תתעל' נפשו למעל' מעל' על כל המוצאים קיום כל כתרי"ג מלות מצית ומבחוץ וחבו שמעי בשמועתו יחי' . יחי' דייקא כתחיים כמתים דרך משל כך תחיה נפשו בשמח רצה ז' שהיא שמח' כפול' ומכופלת כי מלבד שמחת הנפש המשכלת בקרבת ד' ודירתו לתו ממו עוד זולת ישמח בשמחת ד' ונודל נחת רוח לפניו ית' בשמוע זו דלתכפיל שט"ח ממש ותתכפך תשוכת לנהורא וכו' מאמר שהמוח"ז הנשמי המלא קליפות ושט"ח וכו המחשיכי ומכשי' על הורו ית' לתהפך לנהורא ונעשה רשות היחיד ליחדו ית' בשמוע' זו שיה בחי' יחשת ישראל בשושי וכו' (עיין פניס פרק נ) : (נו) ביאור ענין ממלא כל עלמין ומוכר כל עלמין ומנין גילוי שכינ' בשמועת ושברת שכינ' נגית רשמון ושני ומיום שחרב ביהמ"ק אין להקב"ה בשועתו אלא דלת אמות של הלכ' וכו' עיין פרק מה נפ נג : (נז) לשועם ד' דברך נלב בשמי' ופירש הבעש"ט ז"ל כי דברך שאמרת יהי רקיע וכו' תיבות ואותיות אלו הם נלבות ושומדות לשולם בתוך רקיע השמים ומלובשות בתוך כל הרקיעי' נשתיתם וכו' כי אלו היו החותיות מסתלקות ברגע מ"ו וחוזרות למקומן היו כל השמי' אין ואפס ממש והיו כלא היו כלל וכו' וכן בכל הברוא' שבכל השולמות עליוני ותחתוני וכו' עיין פניס ז"ח ואתה תחיה את' אם כלם של אקרי אתי אלא מהוה דהייני ים אלין הכל ש"י כ"ב אותיות מללף עד תיו וה"ת מולאות כפה וכו' וכפי הנ"ל מיבן ממילא יך שכל נברא ויש הוא בשמת נחשב לאין ואפס ממש לנבי כה השועל ורוח פיו של השי"ת שבנפנל ומהוה לותו תמיד ומולילו מאין ממש ליש וכו' ש"ח ועיין פניס מענין כי שמש ומנן ד' פלקים [וכו' שהשם פלקים הוא כניכול מנן ונרתק לשם כוי' ב"ה לשלים שתור וחיות הנשתך משם טוי- ב"ה שלא יתנל' לנברא' ויחבטלו במציאות וכו' ומיון וידעת היום וכו' כי ד' הוא האלקי' וכו' אין עוד כי הכל הוא אין ואפס ממש לנבי הקב"ה ואין נקרא כלל אפי' בשם עוד שהוא לשון טפל כמארז"ל יהוד' ועוד לקרא וכו' ומיון שמע ישראל וכו' ך שם וכו' שהם בחי' יחודא עילא' ויחודא תתא' וכו' ומיון שתכלית בריאת העולם הוא בשביל שתגלות מלכותו ית' כי אין מלך בלא עם . עם מלשון עוממות שהם דברי נפרדי' וזרים ומרוחקים ממעלת המלך וכו' ועל ידם דייקא ניכר מדת מלכותו ית' שהוא עם תדהת ומדה זו ושם זה הן המהווין ומקיימין העולם להיות עולם כמו שהוא עכשיו ית נעוד ודבר נפרד בפני עלמו ואינו בעל בחציות ממש וכו' וכל חיות נא ' המקוס והזמן והמהוותן מאין ליש ויקומן כל זמן קיומם הוא ממדת מלכותו ית ושם תדהת ד"ה וכו' ומדת מלכותו ית' מיוחדת במהותו ועלמותו ית' בתכלית היחוד וכו' ואינן אני ד' לא שניתי וכו' ואינן אתה הוא מד שלא נברא העולם וכו' ואיך שכל מדוחיו קב' והשמות וכינויים שה' וכו' שכל תחדות פשוט' ממש וכו' ואיך שלנבי הקב"ה מדרינת חכמ' שהיא תחלת המחשב' ורחשית' ואפי' חכמ' עילא' [וכו' הוא סוף מעשה מלוי ית ונחשבת כלנו הוא בחי' ומדרינת מסייה לנבי הקב"ה כדכתיב כ לש חכמ' מעשים וכו' והש"ית מרומם ונשא כ"ב למעל' מן השכל והחכמ' עד שלא שייך בו כלל לומר שא"ת להשיגו מפני עומק המוצא כי היו בחי' השגה כלל והטומר מליו שא"ת להשיגו הוא כלומר עכ פיזה חכמ רמה ועמוק' שא"ת למשגה בידים מפני עומק המוצא שכל השומע יאמר לו לפי שהוא המיוחד מינו מפייחם יוסף חלא על מעייה נשמיית בהתפשת בידים וכ"ב ממש לנבי הקב"ה מדרינת השכל וה־שב' וכו' אפי' מדרינת חכמ' עילא' כשהייה נשמיית ממש וכו' וכו' ולכן נקרלו מדותיו של הקב"ה שהן בספירות בזוה"ק רוא דמכיומותא שהוא החמוד' שלמעל מן השכל וכו' (עיין פניס שער היחוד והשמוע') : (נח) לענין הקהיל היחוד למה לא היתה הבריא' בזמן קודם וכו החירון הפנימי יהיו בשם הב"מ ז"ל משום דהזמן עלמי הוא בא ומשך בבחי' בריא' ים אלין וכוא בחי' נברא מחודש כשאר כל הנבראים וכן בבחי' התלויות הזמן דשם הוא בבחי' נאצל אלין ליש וכו' וכייכו שבא ומשך מלמעל' מהזמן שאין שם בחי' זמן כלל אלא כעתיד וכעבר שניהם כאחד שר והמוקדם מלומר והמלומר מוקדם לאחר שמושלל מבחי זמן שבר ועתיד והווה וכו' וה"ב אין כל קשיא כלל נמה לא היתה בהלילות לו בריא בזמן מוקדם לזה לו מלומר מאמר שלפני שהתחלות לא ב"ע עדיין היה למעל' מאין בזמן בשבר ועתיד שרי המתיחר מיקדם והמוקדם פלומר וכו' ואיך שיך לומר בו למה לא ברא בזמן מוקדם לאחר שהזמן נברא מחודש וכו' (עיין פניס פיהוד הרב ז"ל מלפני שבר הב"ח ועיין בספר כור מרא ושמה טוב שמפקפק על תירוץ זה שם הוא מהרב המגיד ז"ל ועיין מ"ש הוא ז"ל בשעין זה וכבר ביארו: בזה גם הרמבונים ז"ל והסברו מבחת בעצמם שאין בחחלי לקושים זו כלל) : (נט) על מאמו של הלליליים פירש"י לשון על כלם הוא הסוב וכו' היינו

שלא

[illegible]

(מח) ע"י שהאדם מחזק ה"ש במדת האמונה ומאמין תמיד שהכל הכ"ב ולית אתר פנוי מיניה הוה כמו יפה להלכים אור בכ"מ שהיה בהשכלות ופ"ב נק' לאברהם לבניו ע"ה ויתן האומרי שם"י שגילה מדת האמונה כשולם נזם כורים לזר בכל ההשכלות (סם פליקוסים) : (כב) אם יקום והתהלך באוץ על משענתו וכו' כמו האולה שבכב כמו נשען על המטה שבידו כן האמונה הוא המשענת של האדם בכלל וכשתרו"ל נח מבקש והעמידן על חמת והיא האמונה והוא כיתד שלא תמוט לעולם וכמו שהכוכב טורם מהמקל למרחק כן ממש ע"ד זה ע"י האמונה שלימה בהבורא ית' שהוא אחד יחיד ומיוחד היה הוה ויהיה ולית אתר פנוי מיניה כי מלא כל"ע כי"ז יסתלק מן האדם היהפ"ר וכל כחותיו הרעים נבחי' וחטא פוטרת והכה לכלבא לך ממחת שפ"י האדם זרה של היהפ"ר מהחלות כמעט שנשרף ונאבד מן האדם האמונה ס"ו נבחי' וחטא טרת ושרף למוטרת וכו' והעצה לזה הוא ליעוד האומה כשתרו"ב הם פנש בך מכול זה מצביהו לביהמ"ד ואמרו בזה"ק לית קטיגוריא בישא ליהפ"ר כר ממיכין לאורייתא והחורה נק' מים וזה יתת מיא וכבה לנורא כי בלימוד התורה מכבין האש זרה של היהפ"ר והרע וכו' (עיין פרים עוד שם בדרוש למר גדיל ועיין עוד הזהרות גדולות בענין לחמונה שהעיקר הוא להתחזק בחמונה שלימה דהשי"ת וכו' וכו' בהשבעה הדרכות שבחפלת הספר ובפרים הספר בכמה מקומות): (סג) חפי' מלאכי השרת שסביבות המרכבה ה"ש להם לידע מהומו ית' כ"ת מציאותו ע"כ שואלים היה מקום כבודו וכמ"ש מי כמוך מפין יה ותמונתך סביבותיך חפי' מלאכי השרת שסביבותיך לית יודעים לומך כ"ת בחמונה וכן הם מדומין של ית' שת"ת לידע לותם בחקירת כ"ת ע"י חמונה

ות"ח אל חמונה ואין של (אלה ודמי) לדיק ויקר הוא וכו' (אור הגנוז פ' החזיון) :

נשמע (סד) ידוע שהקב"ה ממלא כל עלמין ום בב כל עלמין ומכח כה"כ ולית אתר פנוי מיניה כלל ואפי' הברואים שנראים לנו שהם יש כנ"ן האדם שנראה לו שהוא יש מוך ונפרד ונידון ועצמות לו שאר דברים שהם מלבושים של האדם הכל הוא בטל במציאות לגבי האלקות לי' מציאות בכל רגע כל דבר מחין ליש ע"י מדת האמצע שקורת אלקים בימצריים המצע וכן ע"י שם אל"ה מדת המלכות כי אין מלך בלא עם ונמצא כי מדות אלו ושמות אלו הן המהווין ומקיימין את העולם להיות שולם כמו שהוא עכשיו עד שנראה לנו כמו יש נמור אבל אדם המשכיל במחיר למדת השם הק' הוא שאומר כי הכל אלקים והוא למעלה ממדת הטבע והחוקים החדושים יכול להתפעם עצמו מנשמיות עד שיהיה נראה לו שאין בו אלא הרוחניות עיין פרים והנה שם שיש מרוח מהוה למעלה מן הזמן והמקום והיושת לנמרי וכו' וזהפ"ב הוא נמצא גם במקום וזמן דהיינו נר המלכות וכו' שממנה נמשך המקום והזמן וזה הימוד הוא בחי' שילוב שם הויה בחדני דהיינו שהוא יש' הנקרא בשם ה"ם המנוצם בהויה ונמצא אתה כל החרן ממש בזמן ובמקום והכל ע"י מדת מלכות המיוחדת בו ית' רק שמדת המלכות הוא מדת המצמם והסתיר לחסתיר אור ה"ם שלא יתגלה כאין והמקום שהם ישות מציאותם נמצרי וכו' (פ' תולדות) : (סה) אתת ותמונה אק ולא יתבור הי ט כשהוא הוא שם התמונה אז החמונה אוק ולא יתבור כי כל עוד שים בחדם לוזה שקר רחוק מדבר חו בדיוקו חו בחיזה תבונה ה"ת להשיב החמונה על בוריה ולריך להסיר ולהבער מלבו כל בחי שקר שים בו וכל המסכים המבדילים בינו לבין קונו ולתקן כל מדותיו שיהיו בלי שים פניה דקה מן הדקה וחז יבא לידי החמונה ושמעתי מהרב הק' חב"ד דק"ק נסבזן זל"ל שע"י החמונה יוכל האדם להמיות מתים ולהפוך כשק לזכר ולשמות כל דברי הטבע וגם מי שים בו חמונה המתחיים לינו מתירוץ משום דבר ולא יזקקו שום דבר וחמונה הוא לשון לחמן כמו ותהיה תלגו לחמן שהוא לשון הטבה ע"ש החמונה

האדם ממשיך עליו מאם חור מלקיט ית' וכו' (מאור ושמש רמז יום ל' דאלות) :

אבילה (ו) כשמדבר דברי תורה על הלמי הד"ת הם נשמה לחומה מנוה הנשמיות של הטלמן וחדבר הרבה ד"ת (ליקוטי אמרים דף הח ע"ב) : (ז) הרוצה לקנל עליו עול מלכות שמים בשלימות יפנה מחשבתו מהרהורים וחפי' כשהוא חוכל ושותה ישים מחשבתו כרי שיהי חוץ למצותו ית' ולריך להקדים התעב תרומי על תלות הנשמי ומזה יהיה לו יותר כח מרוחניות המחכל וזה מה יפית ומה נעמת לחבבה בישמונים שיהי' לך לחבבה בחמנונים (דף זיין ע"ב) :(ז) האדם בשעה שחוכל הוא מעלה דיבורים עד"מ ני' לחיזות חסה הם חיות שלה עלמה וז"ש ויחזו את האלקים ויחכלו וישתו פי' ויחזו ה"ת הם כ"ב אחון מת' ומד חיו כי הם החיות של כל הברואים ויחכלו וישתו פשיטה של כל המחכלים נלא החאר וכשחדם חוכל נחחזק כמו מחמת המחכלים ויש לו כח לדבר דיבורים של הורה וחפלה ומדיבור שלו נעשה מלבושים כרי"ת וכו' וש"ם זה שנין מכילת מנה (שהיא מיכלת דחסותת) בשפת דיבור ולא בכל השבה (ליקוטי יקרים דף יד ע"ב) : (ד) כל המולם ומלואו נדבר ה' נעשו וכו' כי ע"י דיבורו יתבר' נחשוב הכל וחוא החקיים ומחיה חם הכל וחין לך דבר

זה השלם שלך ו ניתן הקדוש שבאלל מדיבורו של הקב"ה האמי' לומו הדבר וזהו הטעם שבדבר
הזה המשוק למך וכשה"ם לוכל המאכל ומשאר המיות המלובש בזה המאכל שהוא הניצוץ הק' נקרב
האדם לו נתייחד הניצוץ ההוא אל מיומו של אדם ההוא החוכלו ומחוסף בו כח וחיות וכשאדם מתעסק
תמיד שלימה ובמורה מזון רוחני שהוא מלקומו ית' המלובש שם ומתן דעתו ולבו על הפנימיות
ומדבק ה"ם עם כל מיומו ומהו ועם זה הכח והחיות שמחוסף בו ע"י הניצוץ הק' שבא נקרבי לשורש
הכל שממנו נאצל כל החיות אלי מניח ג"כ זה הניצוץ הק' שהיה עד מכסיו בשבירה ובגלות. אלין ית'
והוא ית' מתעסק תמיד מזה כשיכול כי זהו עיקר כל עבודתינו לקרב כל הניצוצות הק' שנפלו בקליפות
ובן בשבירה. אל מקום הקדושה שיהיה עליית הקדושה מן השבירה נפרט בכל עבודתו ותורתו שמדבר
דיבורים מתמת זה הכח והחיות שקיבל מטעם המאכל שהוא הניצ ן הק' וכשמייחד דיבורו אל ריבור
הקדוש ים עליית גם נאומו הניצוץ שהוא ג"כ דבר ה' כי הכל רק מחוחיות הפולין כמוש ע"כ
לריך כל עובד ד' לרחות על פנימיית הדבר שיהי' כל מעשיו בסם שמים בחכילה ושתיה ג"כ להעלות
ניצוצי הקדושה מן השבירה שהוא בחי' שביה וגלות. אל הקדושה העליונה ע"י הברכה שמברך על הדבר
ההוא וממליך את הבורא ים' על הדבר ההוא וגב אמר זה שעובד ה' בכח ההוא ומדבר דיבורים ומדבק
ה"ע להדיבור העליון ים עליית להחוחיות הפולין כנ"ל וכן כל הדברים שבזה העולם כגון מעל ומתן
ודיוות השכר והחעניג שבא לו מזה הן הן ניצוצות שלו השייכים לו ומל בשין בזה הדבר שבזמן לו וכו'
ואין אדם מגיע בחה שמוכן לשבירו כי הניצוצות השייכים לשורש נשמתו ה"ת להיות ליהם עליית כ"ת
ע"י האדם שהן שייכים לשורש נשמתו בחי' נפשו ממש וזהו הטעם שלריך כ"ת ליסע לפעמים זה
ממקום פלוני וזה למקום פלוני כי הש"ת יודע מלקי ניצוצות השייכים לנפשו הן בם מכוסבין במאכל
או במיוה דבר מו"מ ומשכב הש"ת מיבא שיבא אדם הלז שם בכדי שיעשה הניצוצות שהם וכו' ועי"כ
לריך כ"ת נשום מיגו ולבו לרחות על זה שהוא עוד בכל דרכיך דעהו וכשיתן דעתו לזה ידע לאן הבורא
ית' מבי' אותו בילקוחו ממש בנפשי כי על כל מולך פי ה' יבי' האדם שהוא בחי' הדיבור המלובש
בדבר הפוא שאוכל וכי' ולריך נחמיין שלין שום דבר בעולם שבחירה התורה שיהי' שון לעבודתו יתב'
ומפי' מכילה ושתיה וכי' רק שיעשה לשם שמים ולא להנאת עלמו בקרן הכל עבודה חמה ותרו"ל שלעתו
של אדם מכפר עליו כמוכח כי האכילה ע"ד הש"ל הוא בחי' קרבן שמקריב ומייחד ניל ן הקדוש לשרשו
ע"ז נאמר זה השלמן אשר לפני ה' ומאחר בגזיר מלאכי אשר על הפקם על שליחי ה"ע מן היין כשרו"ל
שיום שהפיזיר ומנע לת הפשם ההוא המלובש בין ההוא מבלי שיתקרב אל הקדושה כנ"ל וכן תרו"ל
פיוצב בחעניות נקרא פוסק שמחבר עליית הקדושה לשרשה המלובש בחיני מזונות הרם שהיא מונע ה"ע
מהם ואף שאין לו דעת שלם לזה בשלימות הגמור ת"ת הוא עושה פעולה מזה כמאחר הבשם"ם ז"ל
כי אפי' עכו"ם שאוכל אין מאכל שים בו ניצוץ הק' ובכח האכילה ההיא עשה שיוות ליש"אל שכשה
עליית לד מה להניצוץ ההוא שאינו כל כך כמו בישראל שאכלו בח ורמה עד היכן הדברים מגיעים
ובאמת אי שאין לו דעת בזה הלא גם תורתו ותפלתו של זה לינו בשלימות גמור ואעפ"כ הוא לומד
ומתפלל כי ע"י שם נקרמים תורה ותפלה ועבודה לפי ערך דעתו כמו כן באכילה ושתיה ההכרחי הוא
ג"כ עבודה כי אפי' ע"י פשום הוא מברך כמה ברכות ומשלים הבורא ית' על המאכלים הוא גם כן
עבודה רק שלריך ליכך מעבדרינה למדריגה כמו שלריך ליכך בתפלה ממדריגה למדריגה ליכך בשכל יותר
מזמן לומן כללו של דבר שכל דבר שהוא לשם שמים אפי' הכל הוא עבודת ד' רק שבעת שאין לאכילתו בעבודה תמה
כך בעתו הוא אין תורתו ותפלתו בעבודה תמה ומכל מקום לעבודה נחשבין לפי העת ההוא נחוסף
ליכך במדריגה יותרה וכו' וירגיל מישהה נפשו רוח להבורא ית' בכל הדברים שהם למעוט לאלקותו
ית' כי ע"י שתרו"ל הוסבו בחעניות נקרא קדוש כי בחתם מדריגת החעניות בשלימות הגמור שלריך להיות
הוא מדריגה גדולה מאד ויסוד גדול וכו' עיין פרים מ"מ מפני שלריך מוחין גדולים לזה לאו כל מוחא
סביל דא שיכף יסוד הגמור על ידו בהתבטות הדבר מפלוניות ע"כ טוב לו שיתן דעתו לקייס בכל
דרכיך דעהו שהוא יוחר נקל לו וכו' (מאור עיניים פ' מטות) :

כשמשה (ה) אל מלחם עם לחם רע מין כי תרו"ל שעת מכילה שעת מלחמה שלריך שהלחם עם
היצה"ר בשעת האכילה וכתרו"ל שעולה שבעלתך ממנה מצוך יהך ממנה והנה כשבא המזון לאדם
מבשיים בשעתו ע"י שיזה מיבא שיזמין לו הש"ת שידויה בא מזונו או אפי' ע"י בני אדם אם
טובי עין או הוא יכול לעשות כן להלחם מלחמת מלוה בשעת האכילה מבש"ל כשאוכל אל בני
אדם שבא רע עין או לא יוכל להלחם עד היצה"ר בשעת האכילה כיון שבא לו להלחם והאוכל
מבשרת דרע עין שהוא שטרת היצה"ר ו"ש אל תלחם וכו' כנ"ל ואלו כ"א ימים מינו ולבו שלא
ליכנעם מבל אחריה אם הם רע עין שלין בשליה האכילה מבלבבם אם ד"אומו מאכל ואו לא יוכל להלחם
בשעת האכילה כנ"ל מבש"ב אם ימים מבשעתו עד הש"ת וכל מה שיתן הש"ת יקבל בשביר שיש

יפות

יפות ולא יסמך על קבלת דבר קשה מאת המתנגדים לו כי סיפוקו כי מתת מלוכים הוא שם הכיבוי תורה והכיבוים מתלבשת בתוכו מזן. שיורד לאדם ועל הכיבוים נאמר ממרחק מביא לחמו שסוף מעלה מילחם וכו (עיין פניים שם פ בשלח) . (ו) כל שם שברית הקב"ה עם ברית מגן לכבודו לפני בדברים הנשמיים דם יגו לשבול ולשמות יהי כוונתו לשם נריאת הגוף לעבודת בוראו יעבוד וכן בשנין חזוב יכוין לקיים מלות עושה וכן בכל ובעיניים הנשמים שיוע שופט שיקר שיהי לבנוד שמים ובזה מעלה לת הגילולות הק' לשרשם כי בכל דבר תעלה מחשבה וירחה והסתפלות נשמיים ולריך להעלותם אל שרשם אל יחשבה וירחה והסתפלות דקדושה ובזה מבור הגילולות הק' שים בכל הענייניס וזהו סוד נעילת ידים סיינו שסוף מכשל ומנשה לת הע' כוונתו העופה וזהו סוד המולית נתם שמרמז על הקדושה בסוד ג' סיוות ניימשריות לחם וכוס מוליח לחם סיינו הגילולות הק' מן הארץ סיינו מן הארליות ומן הסילונים וכשאדם סונך בדרך זה זה מורה על מחשבה מזה ובלומה שם לו בו ית' ועין לך דרך נדול מזה כי בכ"מ שהוא ובכל דבר שעושה תפי' בדברים גילוניים הוא ע בד שם בורחו ית' וזהו סוד מי יתנך כאח לי וכו' סיינו מי יתן מחשבתך עלי כאחינת לת ואחות שסוע מחשבה מגילה בלי שום בושה וזהו ממליך בת ץ מחקק היינו תפי' כשמעלה ניל לות קדושתך בדברים גילוניים תעלה לותם על שרשם שהוא סוד נפיקה ולא תכיון לשום תלוה נשמיים וכו' (קדושת לוי ס' ויצב) : (ז) כל העופות וכשמות ותיות עשורות ים עלייה להגילולות שלהם עלייה ע י שלים ישראל לוכל לותם וסעופים וכשמות ותיות שמאות ים עלייה להגילות שבהן מחמת שלים ישראל לינו לוכל לותם מחמת מלות כ' שלין שלא לאכלם ע"י שוא עלייה הגילולות שבהם מ כיס בשוחם ומחמת זה שלינו לוכל לותם מחמת מלות ה שמא היינו לוכל לותם מחמת שלים ע כיס בשוחם ומחמת זה כל מה דאסר לן רחמנא שרי לן נמלא יודע כל לים ישראל נם הטעם של דברים הטמלים ומוצ לאכלם רק ממלות כ' ועי"ז שוא עלייה הגילולות ש"ה כ"ל (קדושת לוי פרשת בלילקיוס) : (ח) ים שלוכל רק לסיוות נפשו לחם לר וכו' וזה לין לו ממלא תלוה כל כך ולין לו מלחשב בלכילו שוא חס בחי נסמא בלא קרבא ויש שלוכל מלכלים עוכים ושפ"ב לין כוונתו למלות תלוחו רק לסעלות הגילון מאר בתוך המאכל ולזה ים בחי מלחשב בלכילה הם ם ושוא בחי נסמא בקרבא (שם) . (ט) בשם המגיד ז"ל ויחזו את האלקים ויאכלו ויאמר אפי בלכילה ושתים לריך לרחות להעלות ע"ת מורה כללית לותיות חלוק בית ולא למלא ם כרשו מחלות לבו וכו' וע"ש שביאר מענין עליית הגילולות הק' שבדלי"ת שבשפה ע"י הלכילה כשוכה לעבוד נכח הלכילה שהוא הלם ס' ולהוליך דיבור לפני האלקים בת רס ותפלה ומשם סמלות וכו' וזה בחי' לייהו עשיר שאמת ביוקו וייהו שם קר השמיה שלו שוא בחלק כמוב שהלובש בשאכל שליהו מלייות שהורה להעלותם שבדשם ולברכה ממותרי הספולות לדם שם לחון שזה ג"כ בחי לחשו עשיר כל שים וו בית שבשע שמוך לשלחנו כיינו שלעת האוכל שעיך לשלחנו שיהו ניתן לבו כי שם לחלק שם ב שבשוון המניע לנפשו ושבשר נשאר פשולת לחילונים ושם לו להרבות בלכילה יותר מילקו וזהו שב שעת התעוררות להשרש לשכול בקדושה ושרות ויתפשק בשיעור מאכלו כיון שסוף יחשה המותרות לחון לבית הכסא לבי וכל שלמו בעת הלכילה להוסיף פוגן ליל בכח הלכילה לביטיל ולעשות ביורה ותפיס ומלות וכו וזשת כשוש הוא ע"ש פשוטה וכו' כי ע"ש בשעת הלכילה ושתים שלשת פעולתו מעט כ"ש ת"ש בנשמו על עבודת סקודם לעבוד עבודת בוראו בכח הלכילה הוא יתקן למעלה לת כן מי שזוכה לבחירות השכל לכוין כוונת הלכילה ע"ש השמת-תעלתו נדולה ומעולה לעבוד עבודת שבורת בשעת לכילה גופא ליקח לשלמו רשיעת דחכמת לדשת לין לעורר לנפשו לדבק לרוממות תלקותו ית' בשלעות שעתי המאכלים שאר נודע שבימי תלקי שבשמים שיבוש בשפ"ז לכולם יש להם מקום מולח בתורת עליונים ומדות הק' וכשאר בשרשם ככה נתפשטו בהנברים למוכת שם קרובו ישראל לתורות לכם לפשיל חמונים רוחניים מתמונות בני אדם הנשמיים בשום על לבו שם ים טעם ורית מתוק להיך בדבר נשמי שביכי כ"ש אחת מני אוף תלפי תלפים וכו' ממדריגת בחי' מרם עליונה שממנה נמשך ונתפשט ככה לשמש ותפ"ב ניתן מרגוע לנפשו ם כ לין לין יעבוד את בבורא ית' ויתעלה מחשבתו לשובדו עם בחי' כזו בשלה זאת שנתן מרגוע לפשיל נפשו בשרשם הוא עולם נפכי עלמו תור לין ושלוחתו זך בחכלית הבחירות דרך משל שם נודמן במאכל שלמה דבר ממוק חוי יחתים בושו שזה כטעם נמשך מעולם תחשב מדת שהשל המורם לו מחשב בבורא ית' ומזה יקים האדם וידמה מלחת למלחת וילמד נפשו כמה לירופים בתורות בחי' התלבשות תלקים בתעלמות שעמים נשמי ם שבמאכלים וכו' וכמו שים כמה לירופים בתורות המורם וכו' מיין פנים כמו כן בהתלבשות המדרינות וכו' תפי' בלכילה ושתים ים נ"ב כמה לירופים שונים וכו'

לבטלות ממש מיבעי ליה וכיון כן זה הטעם אסור לפני ה' גורם יהוד ממלכל שלחנו כמו ממאר מלותיו כנודע וכו' (לור סחיור דרום ספירת העומר) (י) המדם הוא עולם קטן וכלול מכל העולמות ומכל הנבראים ובו עולים ויורדים כולם כמאות עולם ומתדבק לסבורת ית' גם הם עולים עמו ולפיכך ח"ו לפיקוך חיו שזה בחי' מי יודע רוח האדם העולה הוא למעלה ורוח יבהמה היורדת וכו' כי גם בהדם ים נפש הבהמיות נפש המתאוה ואם נמשך האדם אחרי נפש הבהמיית שלו הרי הוא כבהמה בגורת האדם וכו' ועי"כ תרז"ל ע"ה אסור לאכול בשר כי אם מועיל שיעשה מבשר הבהמה גופו ובשרו והרי הוא ג"כ מעשי בהמה אחרת ואדרבא מחליף מבהמה טהורה לבהמה טמאה העמאים ג"כ נכללים בהדם אחרי היותו בעל בחירה ואתם בהכילתו הנה הוא מחליף פרה בחמור וכו' (פרי האדמה פ' בשר) . (יא) מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים כי זה לינו מידוע כלל שאוהב את הקב"ה בשר שלין בגוף נהנה בו כמו תורה ותפילין ותפלה וק"ש רק אם אוהב להקב"ה בשר שבגוף נהנה בו והוא עושה רק לכבוד הבורא ית' ולא לתענוגו אז אתה יפה ונעים לפנינו ית' וע"ה סרבה בעיני שריכין למעט בהכילה ושתיה וכ"ל (לנרת הקודש מהרב הלדיק וכי' מוסי' חייקיל מהמדורת ז"ל) :

(יב) האכילה הוא בחי' מלחמה בין השוב והרע שבשעת הכילה יכול להיות הנבורת הרע או הנבורת השוב על הרע והכפכו וכו' וע"כ נקרא המאכל לחם על שם המלחמ' וכו' וביאור הדבר שלא אדם רואים שהאדם יהכל לתאוי למלאות בטנו יתנשא ביותר ויפול מעבודתו הקודם עד שידמה לבהמי' ממש בנשות הסרגש ולולות זרות של נפש הבהמיית וכו' ואם יהכל להתחזק לעבודת ה' ולא יתכוין להנאתו כל כך וכו' הנה האכילה זו יחזק את מוחו והשגתו ולבו עד שכל מה שיהי' נקודם הלב ושמחות השב' בתחדות ה' בתפל' ובתורה וכו' היו שלא מחמת המאכל שאכל וכו' ונמלא הרע שבמאכל נתהפך לעוב ממש וכו' (עיין פניס סידור הרב ז"ל מלאדי שער נעילת ידים לסעודי. וע"ה עוד דברים נפלאים בסודות האכילי, וסודות ברכת המוציא וברכת המזון וכו' וסוד לחם משי' בשבת וכו' בשער ברכת המזון ועיין עוד בשדר סעודת שבת ד"ה ינלה לן) : (יג) יבורך ברכת הנהנין בכוונה על כל דבר וכו' לא יאמר משק' המשכר שם היינו נקי מתאוות ותפי' הנקי יאמר מעט ולא יאמר חלילה וכו' (הנהנת הרב הלדיק וכו' משה' שמעלקא ז"ל בפ' דברי שמואל) . (יד) בשאדם סוכל בקדושה, לתקן הכילותיו הק' שבתוך המאכל לוי המאכל שאר ומבקש אחרי האדם שיאכל אותו ויתקנו אבל אם האדם סוכל בשביל עלמו בשביל תאוותו ותאוותו לו לריך האדם לחזור ולבקש אחר המאכל וז"ש כל עמה נאנחים מבקשים לחם וקשה הלא אדרבא הלחם והמאכל הי' לריך לבקש אחריהם כדי שיתקנו לותו וע"ז אמר נתנו מחמדיהם באוכל וכו' וע"כ הוכרחו הם לחזור ולבקש אחר המאכל וכו' (מבשר לדק פ' משפטים ועיין פ' בהר מבואר ביותר) : (טו) לחם בנימטריה שלם חיות ומורה על רחמים גמורים ומלא ג"כ בנימטריה שלשה חיות רק שמלא מורה על בחי' דין כנודע וכשאדם טובל הלחם ג' פעמים במלח אז ממתיק בחי' דינים והעיקר הוא כשמתקין הדינים בשרשן שהם שלשה אמות לקי' במילוי קס"ו קס"ו קס"ג שעולים מנין תמיד עם הכולל וזה בחי' לחם הפנים לפני תמיד וכו' (עיין פניס פ' תרומה) : (טז) שמעתי בשם המגיד וכו' מוס' דוב בשר ז"ל לוכל בכעס תשבחו ואכלתם שייכו כשאוכל בחמדה וכיסופין אז יפסיק מלאכול ויסבר התלוס ע"ד דליתא בש"ע וכו' ולי נראה כי ידוע שאוכל בנימטריא שני שמות של הוי' וכשאדם נעשה אכילתו שם של לבו לוך שאוכל מאכל אשר שורש בו קדושי גדולה כ"ב שאוכל נימטריא שני שמות הק' ומלא האוכל בעלמו משבר לו תאוותו וחמדתו ואוכל בירלה ובושה וגדולה ובקדושה גדול' וכוונתו להעלות הכילותיו הק' שנשרין בשאכל וזו אכילתו בבחי' קרבנות ומלוה עליו להכוין שגם זה נלוו עבודת הבורא ית' וזה שאוכל בכעס תשברו היינו כשאוכל בעלמו ישבר לו את כוחות זאתאוותו אז אכלתם כי אז מלוה עליכם לאכול כי הוא כמקריב קרבנות בהכילתו וכו' . רק שע"י לבא לבחי' זו רק מי שהוא לריך גמור מבוריו אז מי שזכה לתשובה שלמה שוי יוכל להעלות אף הגשמיות לה' וכו' אבל מי שעיניו בחמי' זו הוא לריך להתבונן כפשוטו ושבשר תאוותו שמא אכילתו ושתותו כנ"ל (פ' ויקרא):(יז) ע"ה לו לאדם בעת אכילה ושתיה ושאר דברי' שבאדם לריך לשם לכך לריך לשער במחשבתו לוך לחי אוכל ושותה אחרי שעשה זה אלא מוכרח אני לעשות רצון בוראי בזה אוכלת ושותי, כמוני ושותה לריכים כמוני ואמה לי עורה זה אלא מוכרח אני לעשות רצון בוראי שיהיו יודע כי הוא ית' נתן לי רשות ומצוה כדי שאוכל ושתה' ושי"ז תעלה הכילותיו הק' לתפי"י שיהיו יודע סודם הע"ה שאתן לי רשות לעשות כל אלה ולקיים מלות אלוה המלך מלכי המלכים הקב"ה למשל מלך בשר ודם שולח לנרת ביד עבדו לסוליך לנרת למקים לאחד ולתפי"י שאין זה העבד יודע כלום ממה שכתוב בנרת לפי שהיא לתום' ולחתום' לתפי"י הוא לריך לעשות רצון המלך ולסוליכי למקום

שליח לו למלך וכו' והנמשל מובן וכו' (מעיין סחכמ' בליקוטי מהלים ד"ס לב עטור ברעלי וכו') :
(יח) ירחיק מעמו מכל דבר שמין בו לרך לתכלית בריאת גופו לעבודת ס' כן בתכילה ושחיה כן בכל התעוות ושגעות ועיקר ניסמור מעמו ממשק' המשכר כי זה חלי רע ומביא לת האדם לשפלות גדול כמארז"ל לא תרוי ולא תשתה (בהכנות הליך וכו' מוס' לעילמך ז"ל) . (יט) הליך הקדום מוס' משלם זיכל מהניפתני תמר כשהאדם חוכל לתעוותו לפי דמיונו שת"ל לחיות בנע תכילה ושתיה בזודאי מן הנמנע שיריס ניעולי הקדושה שבתוך המעכל למעל' רק שם האדם חכם ומשכיל על דבר ואומר בלבו בלע בזודאי שם הבורא ית' רלה שאחי בנע תכילה בזודאי סיה תפשר להתקיים כמו אתה בנע שהבורא ית' רלונו להחיות נפש כל חי ע"י התכילה זעי"ז אני מוכרת לאכול בקדוש' ובטהרה שהני מוס' רלונו ית שזה ושה יש בכח האדם להריס ניעולי הקדושה לשרשה ח"ש בבוחכם לא תתרץ סייעו לא התרליות ותדעו נאמנה תשר אני מביא לחכם שאם כי ס' כבאתי חותך לזה שהרעבון והלמחון מתת הסי"ת והשביעה נ"כ מאתו ית' וה יסיה בתכלכם מלחם תתרץ תריעו תרומה לה' ותנביהו סניעולות הק' למעלה ולפה"ח (עבודת ישראל פ' שלח) :
(כ) תרז"ל שיש ר תכילה בכיתם כי בזיתם יש בחיות מהופכות זה מזה כי הזיתם עלמו קשה לשכחה והשמן היוצא ממנו טוב לזכרון וכמו כן בבחי' התכילי' כשהאדם תוכל בבחי' נשמיות זו תפשר שתזיק לו התכילי' ח"ו מאחת שתוכל מאחת ותעות וממדת היער תבל כשהאדם מצליך תזוותו תחר ניוו ויעיו מצניע על נשמיית המעכל תלא על כל מוצא פי ס' היעו על חיות הרוחני המובלע בהמעכל הסוף ומעלה הניעולות הק שבתוך המעכל ע"י יחוד הוי' שלרי נימצרית מע"כל זו התכילי' הזאת נחשבת לעבודה במקום קרבן והשלחן דומה למזבח שמכפר כיון שתכילתו בקדושה וכלל לפי קדושתו של כל אחד ואחד בחת תכילתו (תוכח ישראל בליקוטים) . (כא) קוד' תכילה לריך נעילת ידים מפני השידים שתקניות הן ויש לתכול בידים מסולבות וע"כ לריך לת ייבוש האדם נשים המעכל לתוך פיו כשלא שתר פיו ולשונו מדיבורים לת עוכים ומכש"כ בעת התכילה לריך לשמור השתן ביותר (ליקוטי תורה מברב המניד וכו' מוס' ר"מ ז"ל מטשערנאבל בליקוטים) ושיין בשלרכה זיין מעניין שלא לשתות קוס משקה המשכר רק בשבת וי"ט בשביל קידוש ולא יותר (שגם כי זה נאמר שם לענין חשובה של תעות נשוירים אבל מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מתעתי ומי יתן והייני בשלי תשובה בחמת) ושיין גם בהכנות הרב הליך מוס' דוד מניד מדרים מסתעפין הזהיר ג"כ על זה וכן בשתר ספרים הק' . (כב) התכילה ושתיה שם שם מתכלים כשרים ולוכלם בכוונה וכרי לפי' בשתתכלים יש כחות מהיזורים של ס"ג שאמר ושיה השולם כגון תולת הארץ וכו' וכשהאדם חוכל לותם בקדוש' ותתוק כמו מחמת המתכלים ויש לו כח לגבר היזורים של תורה ותפלה בלי משבשה זרה ושם שם מתכלים לשוריס ח"ו נתחוק כתו של היל"ר ופ"ת לו להתפעל כרלוי בלי משבשה זרה. (לור הגנוז פ' תולדות) (כג) בש"ע סי' קס"ז שם במקום ברכת המוציא אמר בריך רחמנא מלכא דעלמא מדריש דשתי פתא יתא והכא שם נשתף לשתי שם כיון שיטב בברכתו יש לו לומר שת"כ לשון זה הי"ל שאינו מזכיר כאן לא שם ולא כיוצ שיהיה בלא תבע ואפי' שם כיון שתלה שרי רלוי לשבתו של כל לניעת ורלוי לשרשר כך על כי פעם שתוכל פרוסה כש"כ כשמניחין לו בתוך השעורה ליפתן חדם אפי' קבע שעורתו עליו מכל מקום רלוי לומר בריך רחמנא מלכא דעלמא מדריש דשתי מיכלא ועל זיוה משקה מדריש דשתי משקה וכשעושק בתורה בשפ"י שנפשר בברכת התורה שבירך בבוקר בעפ"כ כדי שיזכור בלניקו שש"ת יאמר בכל פעם לשם יחוד קוב"ה בריך רחמנא מלכא דעלמא מדריש דשתי תוריית אפי' כשהולך בלי משק השור' מרז"ל כל השמ' וכו' תן לו היולו על כל נשימה ע"כ יכול לומר בכל עת בריך רחמנא מלכא דעלמא מדרי דשתי שעתא הו דשתי רגע ושמכיל יבין (פרשה משפטים) (אמר השתדיק משפטים הפוסקים לא משמע כן ולשה לא פשקו גם שם בשפק ברכות לומר כן ולא לשקל לגמרי בגע ברכה ושיין בש"ע סרב ז"ל סי' קס"ג הנ"ל דרחמנא שם הוא בגבל ושיין סי' קפ"ט דברכות הלו נאמרים בכל לשון ושיין לוח ברכת הנהנין פרק יג הות כ' לשעין סוכרת שם לבעל' מ"ו שמור גם בכל לשון ומשמרז"ל תן לו היולו וכו' כנ"ל היולו שאני וברכה שאני וק"ל ושיין ג"כ בהשובות ר' שמיצא לינר סי'כה שפיקפק ג"כ על עיין כזה ושיין גם בשתתי תשוב' ניו"ד סי' שכח) .
(כד) בנעילת ידים לשתודש יחשוב כאלו מקדש ידיו ורגליו מן הכיור קודש בוחו לשלול על השלחן שתוא למזבח ובשעה שתוכל יחשוב שהשלחן הוא כשלחן ומשלחן נשוא קא זכי וילער על חורבן ביהמ"ק בכל סעודה ונשמח על קיבוי פרנסת עניי ישראל הרשבים ולמשים לתנשים ונשים ושק וכו' ות"ז גם השבר הנשפני שיתנדל ממשכל כזה כשיתקדש יבי' מזון הנשפ ולא ישלרנו בנשמיות

וע"י ברכת הנהנין נכוונה יכוון לעורר קדושה עליונה במאכל ואם יקדש עצמו מלמעה וכו' (פ' תמור). (כה) כמו שהדורש שמפסיק מאכל שבפיו לדבש כן יכול האדם להעלות המאכל מתעטג נשמי לאור זיו השכינה ותעטג רוחני וכו' כי הטעם שבמאכל ותעטג שבו הוא מתעטג זיו השכינה שנתלבש בעוה"ז בתעטג המאכלים וזהו הענלת גילולין קדושין וכפ"ב התעטג מעסק התורה והנה בברכה שבברכת הנהנין גריך האדם לעורר תעטג עליון ואור זיו השכינה במאכל הזה וז"ש טעמו וראו כי טוב ד' פירוש עיקר הטוב והתעטג שבכל דבר הוא מבה"ת וכו' עיין פניס פ' ותתמן ע"ש גם בפ' עקב שכתב שם שבשאדם טוב אזה מאכל לאכול ומברך עליו בכוונ' ע"ז מעורר רוחניות עליון בזה המאכל ומקדשו ומעלה את המאכל מנשמיות לרוחניות עד שמאכל שלו הוא כ"כ רוחני כמו אור זיו שכיכה כביכול שניזון ממנו המלאך בעולם העליון ונשמיות המאכל הוא מזון הנוף ורוחניות המאכל הוא מזון הנשמה וכו' (כו) הוי לבניס שאנו מעל שלחן אביהם שמעתי בשם הרב המגיד דק' מעזריטש ע"ד שאמר בשעה"ט ז"ל שאדם שמברכו על שלחן אחד ואח"כ אמרו עליו ד"ת כאלו מזבחי מתיב פירוש כי המת מתגלגל במאכל אדם כדי שיאמרו עליו ד"ת ועי"ז מתי' לחוחו נרומם וז"ש מזבחי מתים ג"כ הוי לבניס שאנו מעל שלחן אביהם וז"ש אביהם וכו' (במר מיס על הגדת פסח) : (כז) הלפ"ר שואף תמיד לקבל מלד הקדוש' וכו' בפרש בעוייני מכילי' בזה יש לו להקי"ר מחיות גדול כי זה חייו של האדם ותדירי ואם האדם חוכל לתאוות החומר נותן כח להשט"ן להיות יונק מהגילוז הק' שבמאכל זה ימחריבו ומאבדו מן העולם ואף שהאדם נוטל ידיו ומברך ברכת המוציא זה נרכי גבוה לשפי"כ כשנוטל המאכל לפיו שולט בו תאוה נופניית ובעודו בכפו יבלעגה ע"כ לריך האדם לזה הזמנה ויעוד הדעת לאכול בכו נם הפשוט' שכ"פ כ"ם בשו"ע ע"ד בכל דרכך דעהו שאפ"פ יאכל להיות גופו חוק ובריא לעבודת הש"ת ואף להנאה נופניית כגון ואהו יכי' שאחנו שחין ה' ומזנח כפרס וזשאר"ל עכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו כמזבח היינו כשהוא בבחי' אדם שאוכל בכוונה ברחוי ומברר ומנקע הטוב להעלותו אל שרשו וזה נקרא אדם וכו' עיין פניס ואם בחמת כוונת האכילה נדולה עד מאד מה שאדם יכול לתקן עם האכילה עצמה כידוע ניודעי מן . אך נאו כל אדם זוכה לזה ובני עלייה הם מועטים ע"כ זת העלה והמרנוע להיות כל אדם כונל ל"ע בתוך כלל ישראל כמו שתקנו תיקונ קודם התפלה שהאדם יתפלל על דעת הכוונות שכיוונו בשם לפנות כנסת הנדונה ויכלול תפלתו בתוך תפלת נדולים וצדיקים שבדור כן יעשה בתכילתו שיאכל בכוונה הפשוטה נשם שמים כנ"ל ושאר הכוונות יכלול עצמו בתוך כלל הצדיקים שבדור שיודעים לכוון ואז יוכל נם הוא לתקן עם האכילה הזאת והעלותה לשרש עליון ויוסיף מחצב שלחני ואכילתו למזבח כפרס וזשאר"ל למדה תורה ד"ת שלא יאכל אדם בשר אלא בשמחה וכו' כי לאכילת בשר לריך שמחה נדולה וכוונות עמוקות לתקן את האכילה ולהעלותה ולכך עם הארץ אסור לאכול בשר כי אינו יודע התיקון ונמלא מאכלו בחטא ואוי לבשר מפני בשר ואוי אמרו חז"ל שאין מוכין בשר פירוש אנו מוכין שמוכרחים לאכילת בשר ואין לתאו יודע עד מה בכוונות העמוקות) לוזין ואוכלין בשר פירוש אנו אוכלין בשמחה והקפה על שמך הצדיקים שיודעין לתקן ולעלות הבר אל שרשו וכו' עיין פניס שוד

(נחלת שמעון פ' ויקרא)

ארץ ישראל (ה) נודע כי לדיק אחד אחוז לארץ ל"י בבואו לשם לריך ליזהר שלא ממדיניותו הקדושה מפני שהוא חויר קדוש ויהוא שלרך לזיות העיר קודם לה יח וכו' (מאור עינים כי ותתמן) : (ב) הנה אף ש"י הנשמי מכל מקום עקרו הוא בדרך הרוחני ותייני והוא חיות מבורא ית' ואף שאנו בתוך ארץ מכל מקום ים נגו בחי' ל"י כי הקב"ם חשב לנחלתי ידו ממנו נדם והוא כי בכל בחי כנסיות ובתי מדרשות ת נשפע מאת הבורא ית' חיות ל"י ולכן חרש"ל מתידים בתי כנסיות ובתי מדרשות שיעמדו בא"י כי הן עלמן בחי' חיות ל"י וא"כ בעמדו בבהכ"ם או בביהמ"ד ועומד ומתפלל אם המחשבה היא בתוך הדיבור לזי הוא בא"י ר"ל בתוך החיות של הבורא יתברך ואם הוא חושב מחשבות של הבל ועיקר האדם הוא המחשבה לזי אף שהגוף עומד בבית הכנסת אף על פי כן עיקר האדם אינו בא"י שהוא ביהכ"ם כי מחשבתי כולכת למה ואלה נמלא כי בחיות תפלתו זכה לזי הוא בא"י ודיבורו יולא ומחדבק עם החיות שהוא אם וכו' (עם בחידושי כתובות) : (ג) עיין מעלת הלדקה לעניי ל"י (עיין לדקה חות עיה) : (ד) עיין מה שחרש"ל רלית ה' מלך הקב"ה סופר ומספר ומסתכל ומותן עיניו בם מד

שחרלה

שהלם עם מעשיהם שהם בחי' הסיפוקים והגלגולים ומאורעות וכו שעוברין וחולפין על כ"ל מבני המין עד כי מיתתו ליה בם וכו' וכ"ם ימים ואים יולד בם ר"ל כל הבא על הקודם לזה מחדש מיבול ויניקה וקטנות וכו' עד פנים בפנים ירמה פני המין ונפשו קשורה בנפשה וכו' (פרי המין במכתבים בסופם) : (ס) מה שפרש"י עתידין בחי כניסיות שבמוח למין לקבוע בע"י עיין תפלה לאם קנ

אור וחושך וכו' (ל) יום נקרא בהירות שהרי רואה את בהירתו יי' ולילה נק' חשכות שאינו רואה פ"ו בהירותו והמחברם הוא מדת הין והמין נקרא שכחה ע"ד והשכחת תלין תמלא וכו' וזהו בין החשכות דכר שמחבר בין יום ולילה וכו' (ליקוטי לתריס דף כ') ועיין לזה תורה פ' ויהי שם מבואר שהיכא נקראת ב"כ יום וירמה נקראת לילה וכו' ועיין ירדה יכו' לזה הלק (ג) הירמה נקראת סיהרא כמו הלבנה שמקבלת אורה מאור השמש כמ"ש כי שמש ומגן ה' אלקים (ליקוטי לתריס דף טית) :

ברית (פ) ברית נק' מלבא קשנא וכו' ומשתרבי"ס ולא נהניתי אפי' בחלבא קשנא ר"ל אפי' בשעת זוג (ליקוטי לתריס דף ט') : (ב) ע"י שמשדם מתיסג עם בת זוגו בלילות ע"י זוכין לגדל בניהם וכו' . (עיין בניס תות ג') : (ג) שבשעת זלס"ה אמר שלא ידלג מדם על מקרם בלתי טהור שרואה קרי בשוגג בלי שום מחשבה זרה והרסור כי הוא ס' מ"ו חייב מיתה ועי"ז שלא ממנו סרע נפשר ממיתה ובשם לאו דוקא ממש אלא רמז לזה יקר בעיני ס' כמותה לחסידיו וכו' ס"ב אין לרמוז שלא שם רשה ע"י מחשבה מ"ו . וכשבאה לשדם מחשבה רעה מ"ו ירמה לעשרם בהעלותה להתקשרות הסורת יח' וכו' (ליקוטי לתריס דף לח ע"ב ובאור תורה פרשה מבואר ענין זה בלשון אמר קשת ע"ש) . (ד) סילקת ז"ל ר"ל בא מהשכלות על כשים כמארז"ל שבא יהרהר ביום ויבא לידי קרי בלילה וכו' והטעם הוא כי כשמשכל ומהרהר בתמונת השמש ויופיה ורוצה למלאות תאוותו עמה ונמלא נרגן מפריד לגוף ר"ל שמפריד במחשבתו חיות השמש ותמונתה ויופיה מן השורש שממנו זוהר שהוא חיות הסורת יח' רק שהוא למלאות תאוותו החמריות ועי"ז נעשה תמונת השמש השוא אלו כמו קליפה כשהדבק ברציונו שהיא רק בת ולא נוף ממש ונפרד מהסורי יח' ולכן כשמולות ז"ל ע"י תמונה שהוא בחלום הוא כמו שמחבר עם הקליפה לילי ממש וכיש בזוהר ועי"ז הוא מוליד רוחין ושדין ר"ל . וכבה תמלית הוא רוחין שמוליד נשאר בבח השב להוליד עוד בנים (כמובן בכתבי שהריז"ל לעניין הולדת הבנים ממש עיין פנים) נמלא שיש לשם חלק בבנים שמוליד ועי"ז מתים ר"ל ועל זה נאמר רציתי דמעת העשוקים כמובא בזוהר שמגם מי שהוא נדיק ומדבק מחשבתו תמיד בסורת יח ויולד שמלא כש"כ ובכל מקום היותו יח"ם (וירמה הסורת תמיד על פניו ופניו מסתכל ומהרהר בשום דבר תאוה ח"ו ואף אם תבא לנגדו פתאום שלא יפה בעיני לב תיכף לשבין זה בשכל ממש ממדת מחשבה או ממדת ההתפעלות ובזאת שהוא חיות הסורת שבשכל בה ויהיה תיכף זרע ונזכר לדבק מחשבתו בסורת יתברך בתכלית הסורת והתפעלות הסורת כמו שהוא למוד בכל דבר שרואה רק לרעות ולשבין חיות הסורת יח' שבשכל וע"י הוא דבוק מאד בשמים תמיד נמלא גם בלילה פיהו בא לידי טומאה ח"ו ומדרבא בשמתו בוקע כל המסכים ועולה לקבל סבר פנים מפיק יומין כ"ם בזיהר וכו' (דף נד ועיין באור תורה רמוי תהלים על פסוק ולפוך תמלא בעגם מבואר כל מין זה ביותר)

(ה) בשם הרב המגיד סק' מוה' מיכל ז"ל שאמר לפרש בפרק שכפל לשון של פרו ורבו ורוח ע"ד שפירש"י בפ' בשקותי והפריתי אתכם והרביתי אתכם פירש"י והרביתי אתכם בקומה זקופה וכו' וזה ג"כ עיין שכפל לשון של פרו ורבו כי השיית יניח עליהו לפרות ולהוליד בניס אך מפרש שהרבר זה/ה נשמיות וטומריות גדול וזיו שיהם אדם בזה ניתבל בשאת ח נדמ' כי השאת הולכת בקומה בפ"ם כי נפשה הוא רק מזכות טומר הטפה כ"ל יומר מש"כ שהאדם שבורא לשבר עצמו מכל התאוות השבתיות ולמזה בשם ובכל תעצומי סומן ולהשתוקק רק להתדבק בבורא יח' ולהכלל בשרשו . ומי שזוכה לזה הרי הוא כלנו הוא שם כי שרי כופו כמר עקריה וכו' כיון שלין הפסק ביניהם וכו' עיין פ"ם . וע"כ נגרע אדם בקומה זקיפ' כי זה תכלית בריאתו (לשמשך עצמו למעלה) לזיות דבוק בהשי"ת כמלאכי השרת כשהוז"ל שבשה כמלאכי השרת ואחד מהן שהולך בקומה זקופה . וז"ש פיו רק לא ח"ו ליהנות מעשי"ז חסי' כשיות נדמו שהולכים בקומה כפופה משל"כ שם חפש טו עצמיכם מבשמיות ותאוי' דבקים בהשי"ת תמיד וגם בזוג שלבם יהי' רק לשמו יח' ויהי' מופשם מטומריות לגי תאי' נהולים מאד כיון שתאוי' דבקים בהשי"ת תמיד ולא יהיה העוק דבוק לשרשו ויהי' לשלות לאחר עם השורש שזה עיקר בני הקומה זקופ' שבשרת בם האדם כ"ל ו"ם ורבו היינו בקומה זקופה כ"ל ומלאו את הארץ וכבשוה

ר"ל בלופן זה מוכלו לכבוש כל המדריות כיון שלא מצינו דבקים בהם מ"ו רק בהמ"ם לבדו מצר בלחמת מלא כל הארץ כמדו וכו' (עיין פניס ליקוטי יקרים דף כו) : (ו) בשם כרב המגיד דק' מעזיר יפם . בשעת הזווג צריך להיות חין וזהו דבה נירם בקי שלפי כוונה לא המשיב מ"ע ויחהב לא מצאו כמו שלוהב לא התפילין בשביל שהם מצוות ה' בלבד ולא יהרהר מחריה כי הוא רק כמשל אמר טעם ליום השוק ול"ל ליפע רק עפ הסוס וכי בשביל זה יחהב לא הסוס פיס שעות גדול מזה כך בעה"ז צריך לחדם לשה בשביל עבודת הבורא יח' לזכות לעוה"ב. וחם יניח עפקיו ויהרהר מחריה היס שעות גדול מזה וימצא חותה כ"ל רוחה חשה נחה ישמוע הלא כלבון הוא מזרע האב ומחודש הוא מזרע הלא דם עכור שפה סרוחים ומחוסים. וחם יניח חלל המשכל ימלא המשכל רק שזרע האב נמצא פילחה עולה הלהב' וזרע האם נמצא מלימת עילחה שלם הירחה וזהו היופי שלא מועב לדבק בלהב' וירחת הבורא יח' . וכשנמלא בניניו העביר' הנית נמלאים כל העבירות כי מכא זה נולד הלדם . והלדם יש בו שס"ה בידים מרמזים על שס"ה לח חעם' ויחבטלו כל השס"ה ל"ח . וגם ריב"ם ע"ה לחמר מפני מה יש לעבירה הזחת חלוה גדול' כי מכשה נולד הלדם . והלדם שנולד ל' חצנוע מפחמת מלכילחו ושלר דברים וכל חענוגים הם מפני הזוח . ח"כ הוח דבוק הכל לקטנות ומובב שיבבק ח"ב בהקב"ה (נוחות הריב"ם דף יד ע"ב והף טו) : (ו) אם חירע בלילה זמן שמרגיש החדם בעפמו שבופל לרוע המדות ס"ו . וביסור אם נפל ברוע לחכה ובפרט ילוות המשגל לפי' בחיבר ידע ולחמה ברוצין להגביהו למעלה במדריגה עליון' עם המדות המוטבעין בקרבו ולפחות לבבו ללחבמו יח' שיזכה לבחי' נחיצה המירה מלמעלה כי כל עוד שלא נעהרו המדות כל יוכה עדיין לחיר' דהיינו נחיצה החור' בחחנה מלמעלה כמו שחנו מברכין בכל יום נותן החור' כשלרז"ל במברבע"ה שלי' לומר החורה ומבכה עד שיחיה לו במזג' וכן הוא בכל לדם כל עוד שם נ"ן נותנין לו החיר' בחחב' מלמעלה לף שהוא לומר חמיד חינו נקרל בגל חורה כלל ואינו רואה החחת בהחור' הל' וקנו שהוכיחו ישרחל לירד מלרימה שנין שטופי זימה ולי' שם ניצולות הרב' מהמדות הנפילין בפרט מלחב' הנפולה . ובשביל זה ירד לפרסם מלרים' לגור שם . היינו להעלות הניצולות הנפ לין שם ובשיורד למדריגתן החנבם בחדת הירחה לירל' מלד מהשי"ת לבל יכשל כמוהם ס"ו רק שחלך היריד' לוך העליה וז"ש לגור שם מלטון גורו לכם וכו' לטון מורל . וכן מלל יעקב לילמר וירד מלרימ' ויגר שם ודרז"ל שלא ירד להשחקע במלרים חלא לגור שם היינו ג"כ כ"ל . וע"י כל זה זכו ישרחל לת"ב לנתינת החור' . כמו כן הוא מלל כל לדם עיי שנופל לחקום מהבה רעה וירלת ה' שם מלד בעמדו במדריגה הנ"ל ומחחזק למלא לת היל"ר מנבבות רלונו ולמלחות מחוותו ח"ו ואוהב בחוחו התעוררות הלהב' להבורא יח' וכו' עיין פ"ם . ומלא שם לריך לקיים הטוב' המחורה בחור' לל יהל רק לילהבת הבירל יח' כשחר כל המצוות ניצים ותפילין שלא יהי' מילוק ביניהם כלל ושלא יעשה למלחות תלוחו וזה יעשה כן חזי יעלה בזה למדריג' גדולה ויעלה בזה כל מהב ות הנפולות למרפם לעולם הלהב' ועי"ז זוכה לבחי' נחיצת החורה כנ"ל ולהבין העניין ביותר כי כתו שהחדם כלול מרמ"ח לילרים ושס"ה נידים ועל בריח שחדם מופה בעדלה שהוא הקליפה המכסה על הפרי ויוחו הפי"ת במצות מילה ופריעה וכו' וכל עיד שלא בח לידי התגלו' הבריח לא נכנס עדיין לנגד חיבו' נקרל בשם ישרחל כמו כן לריך כל בר ישרחל לקיים עכ"פ מילו' הה"ניית למול לת ערלת לבבו מן הקליפות התכסות על המיות הקודם השוכן בקרב לב כל חים ישרחל כי נודע שהלב הוא בריח החורה כ"ם כתכם על לוח לבך והחור' ג"כ נפ' בריח כ"ם חם לא בייתי יומם וכו ולריך ג"כ להסיר ולשבר הקליפות המופין ומכסין על לור הפנימיית של התור"ק ולריך ליחדם ליחל לת ערלת לבבו כ"ם ומלחם לת ערלת לבבכם לבל ימשיכו הרע ערוך ערלת הלב לחזר רוע המדות ולחבות רעות ר"ל רק יחמוק להגבי' כל מדותיו הנפולין למרפם כמעלה לבל יגל שום מדה מהמדות חוץ לגבול הקדוש בלחי לה' לבדו כ"ם לך ה' הגדול' והגבור' וכו' פיין פניס וכל זמן שנק' עדיין ערל לב חזי בחחור' שלומר ג"כ חינו מחגלה לו הפ יחיות וחינו יכול לבל ע"י לימוד זה לקיום המעשה כרחוי ובהמילו בשר ערלתו ערלת הלב ומקשר ח"ע עם כל המדות למעלה וכו' שיכניס כל המדות טובות בהשוברת לבל יגל שום חמר מהם לחוץ חזי התורה הנק' ברית ג"כ נימול ונכריתו הקליפות ונחגלה חור הפנימיית של רחורה ויש לו חעצום רוחני חן התורה הזוח ומפייעו ומדריכו בדרך לשר ילך בה וכו' שיזכה לחיות מרכב' לל הבורא יח' ויבח למדריג' שלא יעשר שים דבר מבלעדי מה שילוחו הבורא יח' התורה עליו וזוכה לבחי' נחיצת התורה במחי' מלמעלה והנה כמו שבקדוש ברית שהוא בחי' יסוד כולל כל המדות ומקשרם ומחברם עם בחי' השוברת שהוא בחי' מלכות וכו' עיין פניס כמו כן ס"ו לחיפך כי ערלת לב מופיע על הברית ויש לו רע בכל המדות חזי ככללין כל המדות רעות בערלת הברית עד שכל חחוותו חינו כמעט כ"ל לחלוה שהוא בכל עניניו' ופונם בברית הנופכי במעשה ס"ו ונופל למדריגת ס ם שהוא

שטוף בחמוות סוימס . וכל זה מחמת שנסתלק מעליו הרוכב כביכול ושיטו בנדר מרכב' להבורא ית' שיכי' בבחי' סוס טפל לרוכב שהרוכב יטנו ע"י ממג ורסן לכל אשר יחפוץ יטנו ע"י המתג והרסן של המוש"ק . אבל הוא רמוק מהחור' כי לא ינתנה לו כלל פנימיותה שיתנהג על ידה כנ"ל וזאת"ל זכה עזר פירוש אם נלח היל"ר ועיבר כמוות ע"י מילת ערלת בשר לא זכה לזי עזר וכו' לא זכה לז היל"ר הנק' ערל לחוז דהערל' ונלמס בו בפרט בהחלוה הזוה שהיא פנס הברית בשעה' חי' ומשקעו בחלוה הזוה בין בהיתר בחותרות ובכוונות חילוניות ומפשר שיבא ח"ו לחיסור ממש נ"כ וזה שאמרינו כאה חנאים ואחורי' שאחר שנשלו אשה הלכו לבית מדרשם על כאה שנים שכל זה כי' לשבר החלוה הזוה ע"י מילת הלב ולחקן מקודם המדות וביחוד אהב' הנפולה ולהנביהה למעל' ע"י עשק התור' כ"ש בהבחי' חשנה חמיד ואמר שאקנו המדות חזרו לביחם להוליד חולדות לקיים מלות בורחם כמו שאר המנות בהבחי ד לבד בלי שום מהבה חילונית וכו' (מאור עיניס פ לך לך) :

(ח) שמעתי ממורי על פסוק מלאתך ודמעך לא תאחר וכו' כי אמרו בזוה"ק על עון הוצאת ז"ל ר"ל שאין לו חשובה והפירוש הוא כי חשובה הוא מלות עשה מן התורה ולכן צריך לעשותה בשמחה ועל עון הנ"ל אינו יכול להיות בשאחה רק צריך לבכות ולכן אינו יכול לבא אל התשובה השלימה רק שהחשובה השלימה צריכה לשמח ע"ש אליו וזכה מלאתך ר"ל כשתרצה למלאות ולהשלים את מנחך ודמעך לא תאחר דהיינו הדמעות ואז נכור בניך חתן לי וע"ש עוד שהחשובה שעושין ביום כפור על עון הנ"ל מקבלים אותה (פ' האזינו) . (ט) הירלה מכוונה בכחוב בשם אשה ירחת ה' והחמת הוא כי לכל אדם מתנבאת החוק הירלה עליונה שלו בשמו כי הם עלמת דהכורת ועלמת דוקנא ולכך זכר ונקבה ברלם ושיכי' ג"כ לוגמת הבחי' השליונה ולכך אי אפשרוי בלא אשה וכו' כי מאחר שאין לחלק ירחתו מעיונה כמ"שהחלבם אלו פירש ק"ק אדם כי הירלה הוא השער ובלעדה ע"ש לבא לשום טוב ולכך כל אדם כשרולה אדם זכר יבין שהוא בחי' עלמת דהכורת ואם רולה לישא אשה על הפרוחיות שהוא מעלמת דוקנא שהוא למלוס הירלה עליונה כביכול נאדם ההוא שהוא בעלה ועי"ז יוכל לבא למדת ירלה השליונה נ"כ ויסול עליו פחד ויאמר הלא זה הוא החלבות הירלה ממקום הירלה השני נה בחי' עלמת דוקנא דלית לה מנרמה כלום ועי"ז יבא לבחי' ירלה ואם רולה לישא זכר אז נקבה מכריח שכו"ם יבין כי הוא ירלה ואהבה נשולין משרשן למקום הקליפות ע"י הבפירה ושיכות ישרלל בביכול וזאת"ל למדנו ירחת חטא מבחולה וכו כי הוא לבוא הירלה עליונה בחי' נוקבא ישרלל בביכול וע"כ ביקשה מהבי"ת שלא יכללו בי בני אדם כמו הבהמות ופיחים שמחחברים על הרע והחלוה ת ו רק הירחו ויסחכלו על הטוב והמכוין הממתי אחות בחי' הירלה בכ"ל כי מ"א ארוחין לריכין לרחות בדמיון לא אלקות ולגמוד דעת מזה וכו' (מס בחידושי מסכת סוטה) : (י) יש אדם שאוהב את חבשו אבל מחמת חלות נופיות שלו אעי"ז ממלא תאותו ונמלא זה אינו אוהב את חבשו כלל רק אוהב מ"ע יש אדם שאוהב את חבשו אבל מחמת חלות הבורא ית' כמו שאדם אוהב את מנות וזה נק' אוהב את חבשו וז"ש ויאהבה ילחק וכו' (קדושת לוי פ' חיי שרה) :

(יא) מה שהבחת זרע מטמת הנס כי מלות המלך הוא רק מחמת כי קשה להאדם להכניע היל"ר ולהתנבר עליו שלא יהיה מושב כלל להנאחו רק נשם מלוה ומחמת זה נא פסולת בדבר ומטמת עבור הפסולת שים בו כי הנס שעושה דבר המלך רק מחמת שאינו ממליך עליו לז את המלך בשלימות לעשות הדבר רק בשביל לקיים מנות המלך רק אחושב להנאחו נ"כ משום זה הוא מטמת ולכן צריך האדם ליזהר מאד לעשות הכל רק בשביל מלות הבורא ית' וכמאר"ל ומניד לאדם מה שאינו אפי' שיחה קלה שבין אים לחבשו וכו' ולקיים שויתי ד' לנגדי חמיד כי מלך מלכי המלכים הקב"ה עומד עליו ורולה במעשיו ויודע מחשבותיו וכו' (פ' מלורע) . (יב) אים אים על כל אשר בשרו לחבשו שהיא אשר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה כלומר נא תקרבו אלי רק משום חאוחו והנאחו ולא בשביל ליוזי הבורא ית' וז"ש אלי ה היינו שרק בשביל זה יקרב אליה לקיים לקיים מלות בורחו ולא להנאת עלמו כלל (פ' אחרי מות) : (יג) אר"ל בדבי עקיבא אשה אחת מורנוסרופוס ורק וכבה על הפי שופיל דבני בשפרת ושחק על שעחידה להתנייר ולהכנס לו כי אנו רולים בבחי' לאדם שרולה ומשחכל בפני אדם פשוט בני מחכוין אלי רוקק וממש בלבו בבחי שלא יבא ח"ו לידי הרהור ושמעתי מהמגיד זלה"ה שמדמן לו לפעמים כך בחשה נכריית פרולה וכו' ואז החחיל למשוך בדע בזה השופן בזכרו אשר אחלת בריאחה מזרע אדם ואם אחכנו דברים ממאים ומשוחים מאד ומזה נמשך אבל היופי והנוי שלה וכו' עד שהחחיל ליחן הקשות מזה ולזוו

לגרם לומו סחולם וכו' ומפסר זסה ג"כ סיס כוונם ר' עקיבם ערק וכסה על פני סופרת דכלי בלרפע כי סורם כנוי וסיופי נמצר מהסכינם סנק' סיפם בנסים וסיע דמות דכל דיוקנין] מתחזין בם גם כי מיקר כנוי וסיופי הוא מבוזין, כשברסן כן בחי' ג' קוי תג"ת מבטן לעלמע ועל זה בכה שנתפעטו ממקום גבוה וקדוש כזה למקום נמוך כזה בקליפות ומפריות וע"ז בעלמו ערק למקם ברע ובכה על הטוב סיינו סגילולות סק' שירדו למקום נמוך כ"ס ע"ז הטעם מת סגילולין המלובשין בם וכו' וממילא סוכרחם להתנייר וכו' ועל זה שמק וכו' כנ"ל (אור ממיר פ' מ' שרש)

(יד) חומר ענין של סולמת ז"ל וכו' ומה שלא סוזכר עון זה בתורם כלל ביאות מסורות וכו' וסמילוק בין המסובם של עון זה לו המסובם על ביאות מסורות וכו' עיין תשובם חות כב.

(טו) גם נמחר סהרסור מם יעיש שלא נבו להסיר סהרסור ממנו ולשוב עליו בתשובם לו לא יבצ לידי קרי ר"ל וגם קריך לייחד נשמתו עם נשמת יוסף סלריק ועם נשמת פלץ בן ליש שסם המתנברים על יצרם וכו' (פניס יפות פ' כי תלא). (טז) שסתלבות וסחממיות שבאדם מפחמם בעת עמדו בתפלם לו בתורם סוא תיקון חמץ קרי שבא ע"י חמימות של סתחום ר"ל ע"ד מם חוכלם לחם וכי' (דברי שמואל פ' ויחי) (יז) כך סוא דרך הצדיק להמתי שלין לו שום מחשבם וסרהור ופחום לפי לתשבתו ולפי' בעת שמדבק לנשמתו לריך לחשוב לו בעולמות עליונים ולא ידע כלל שסוא עם נשמתו (ממילא מובן דר"ל שלא ירגיש בהנאת עלמו כלל) וז"ש והצדיק יסע את חום נשמתו ר"ל שהיה נותן דעתו וידע שסוא נשמתו לו בשעת תפשים וכלן ושכר ותלד את קין כלומתא בזוסר קינא דמסבותא וכו' (מעם לזיטלך פ' נרשנים) : (יח) שמעתי בשם סריב"ם ז"ל כי שבעם עממין הן נוכחים לשבעה ספירות סבניו (עיין פניס שביקר בפרשות וכו') וכמו שבקדושם עיקר המדות כולם הוא מסבם שלא תסיה מסבתו רק לילין יח' וכו' כן נמי לסיפך בשעני סוא נופף שורש כל המדות רעות שע"ז בא לקטנות וגכ"ל מדות רעות שע"כ סוא כלל הסזנה לדיקים סעובדים לסש"ת מסבם סוא נופף ופם סוא יוסר נופף מדבר על לדיקים ומתקוצף ר"ל וכו' (דברי ממת מידום הסליחי פ' קך לך ועי' נס בפ' שמות) : (יט) מם שהוכיח להניח קודם סשיגם תלבע ממם על שם שדי שבמזוזם וכו' עיין שיבה לום חית : (כ) עיקר הגלולם תלוי בתיקון מדם זו (ויש פנס שברית שהוא כביכול במי פנס סיסוד וכו' וע"ז פונמין בשם המש"ם שהוא שידם דשת ברית עליון וכו' כמבואר בפניס ופ"ם ג"כ בסקדמה ועוד במקומות הרבה בספרו סק' שפם זה בפסוקו וגם בדלת מילויים ע"ד ע"ב ס"ג וכו' נימטריא ברית וכו') וזכור רבו בדברי רז"ל תיקונים הרבה הובא ברמצית מכמה ובשל"ה ובדרך סכמה ומפסם ג"כ ספר זרע קודם ומתחבר סכל על תיקון חמץ זה בעפ"כ לחוה דשתי ג"כ תיקון לחר והוא להתעטת בפרשיות שובבי"ם ת"ת בשנת הגיבור בכל שבוע שתי הפסקות של שני ימים זשני לילות וכו' ובשנה פשוטה יתענה בכל שבוע הפסקה אחת וכו' (עיין פניס סכוונות לזה וגם תפלה קלרם להתפלל קודם קבלת התענית ומחמת כי בדורותינו אלה לינם רגילים כל כך בתעניות כאלה ע"כ לא השתקתי בשלימות) גם לשירת תהלים סוא תיקון לחטא זה ושמירת שבת בהלכתו ג"כ תיקון לזה ורמז לזה ותלה "שמות "בני "ישרחל "שבחים ר"ת ושביה וס"ת תהלים ר"ל שהשמות שבתלים מיסוד סוד ו' וסס בשביה אלל ל"ל ימ"ם התיקון לזה ע"י לשירת תהלים ס"ת יעק"ב מי"ם ס"ת שבת שהוא ג"כ תיקון לחטא זה כנ"ל (אור הגנוז מהרב הלדיק הק' וכו' מוה' ליב כהן ז"ל פ' ויחי) וע"ש גם בפ' שמות מענין שהרז"ל כל ספר תהלים יעקב לחרו וזהו רמז בר"ת ותלה שמות וכו' ושביה וס"ת תהלים לומר שעם תהלים יעקב למרים וסיו לומרים אותו לק בשביה ובזכותו נגאלו וזהו רמז לעק"ת בני ישרח"ל בא"ס תלי"ו וג"ס ס"ת תהלים וכו' ע"ם עיד רמזים לזה

בנים (ל) בלילות שהאדם מתנהג עם אשתו בלילות ע"י זוכין לגדל בניהם ע"ד לת למושים חכמה ומכמה תחי' בתהים לכך מניח הלילות חיות לבניו והלילות הוא מדת ירחם בת למדת זין כי מחמת זה מחשב ס"ש לחין ותין נק' חכמה כ"ש ומכמה מחין חמלה וממילא בת המיות כנ"ל והנה מלינו כי מבות העולם סיו למופים מאד וכו' כמבואר בפניס ולריכין לחתנו ללמוד מדת הלילות אשתו עם ז"ש לחי לך בחקבי הלחן בדרכי חבות וסוי למוע כמותם ועי"ז ורעי לת נדיותיך תגדל הבניס שלך (ליקוטי־אמרים דף ח) : (ל) הבניס הבחים מחמת כשפים ע"ז לחן להתקיים כ"ע זיין שניס כוודע מצע"כ בוטח ומאמין בה ומבקש ממנו לבדו הוא לבד נלחי וקיים מיוכה לזרע וזרע זרע עד עולם וכו' (מאור עיניים בחידושי מסכת שבת) : (ג) שגולה גדולה מאד להיות לו בניס טובים (מאור ושמש פ' ויקרא בזווג יצייר לו במחשבתו לורת הצדיקים וכו' ויהיו לו בניס טובים כמותם (מאור ושמש פ' ויקרא בליקוטים) : בנלים

דרך בגדים בטחון חסידים

בגדים כל הנרמזים שם חיות ועופות ובהמות אינן נריכין למלבוש כ"ש האדם הוא נריך למלבוש
נרמוז נו שרומז לדוגמא עליונה דומה לנוראו שנאמר נו ס' מלך גאות לבש וכו' שהוליך
אור רלונו ומחשבתו בבנין הטולמות שהן דרך משל מלבוש הוד והדר לו ית' וכל זה רמז על ידי
העלים והלילית היכול לכוין כוכ רומיות כשם שמתעטף נופו בעלית וכו' כן תתעטף נשמתו
בפור הלילית וכי' שרמוז לעוטף אור כשלמה של הקב"ה והאדם מיוחל שהוא בן למקום נעשה
דוגמתו כמו ס' מלך גאות לבש וכשמתעטף בעלית בשביל לזכור כל המלות ע"י הלילית ואז ע"י
הוא מרכבה להקב"ה וז"ש למען תזכרו וכו' ומשל למה הדבר דומה למי שקושר חוט בשלבש כדי
לזכור על ידו אז זוכר משה"כ מי שקושר חוט שהוא אז אינו זוכר כלום כן הוא בלבישת העלית
והלילית יכוין ללבוש כדי במלוה זו שנרוש לו לזכור כל המלות ולקיימם וכו' (אור הגנוז פ' שלח) .
בטחון (ד) הכלל הוא כי לפי גודל הבטחון כן יש לו להאדם כן יש לו השגה בעבודת הבורא ית' וכו'
וז"ש זה ס' קוינו לו כפ' גודל הבטחון כן יש לו השגה בעבודת הבורא ית' וכו' (קדושת לוי
בלק עיש) : (ה) כשהאדם שם בטחונו בהשם דבר מפיונות שה"ז הוא מרשה שחושו דבר יש לו
ח"ו כח להפעיל זולת הבורא יתב' ממילא נפשק מזה שהדבר דביקות ונפש של הבורא יתברך וזהו
שהשמיעתי ממורי וכו' פי' וימלוך ויאמת כיון שהאדם בבטחון בהשם דבר הוא ממלוך לחותו דבר
של עלמו ונפשק הבטחון ממנו ית' לכן נגרע פרנסתו ממנו וזהו ויאמת אך של ס' נבדו יאיש האדם
בטחונו ויבחון במעשיו שכל דבר אין בו כח זולת הבורא ית' אז מקשר ומדבק כל עניניו בהבורא
ית' וזהו ית' מקור כל הברכות ומקור החיים ואז שורש בכל מעשיו ועניניו כל הברכות והשפע
כי יהוה מדבק כל הדברים בחי"ם ית"ש וזשאר"ל שם רוחם אדם שמוחותיו מלומלמין יעשה מהן
לדקה שבזה מרחה שלינו שם בטחונו במעותיו ומדרגת שם בטחון בהשי"ת וכשהוא מהדבק בו
ית' אז מתקשרין ומתדבקין בו ית' כל עשיותיו ורכושו וכו' ומכח זה שורש הברכה ובכל אשר יפנה
יצליח וכו' וז"ש ים מפזר ונושף עוד ג"כ משעם הנ"ל (שם בחידושי אנדה על מאמר היחיד דתבירת
וכו') : (ו) עניו יריאת השם לא נפשק ושדיין יהיו בכל אדם ובכל זמן בשבר והוא ושתיד שם
ים בהן מדעת קונם טועמין טעם מן מדור לדור עד בילת הגואל וכו' וכל תלוי לפי גודל מדת
הבטחון וכו' שעי"ו נעשה כלי מוכן ומוכשר לקבל שפע וברכה עליונה וכו' (אור המאיר פרשת
בשלח) : (ז) שמעתי בשם הבעש"ט שביאר בפסוק ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו וכו'
כי הנה ים שלשה בחינות מבחינת בוטח מבחי' הקב"ה בבחינת הוא המבטיח לזולת והפרנס ולכלכל את
כל העולם וכו' לכל אחד ואחד כפי סיבתו והאדם (ק' בוטח שבוטח בהשי"ת שיניע מחות אפלו
בהמלשת סיבתו ומחות הסיבה נק' מבטח ולריך האדם לשום בטחונו בה' כל כך בחזקה עד שיה
ה' מבטחו כלומר אפי' בחי' הסיבה בעלמה של המשכת פרנסתו הוא אלקו ג"כ רק הויה ית' כי גם
בהסיבה מלובש הש"ת ומשם ה' היתה זאת כי בהעדרו יחב' מהסיבה לא ידבק מלומה וז"ש והיה
כי מבטחו וכו' ומי שלם בטחונו כ"כ בחזקה ויש לו התפשטות הדעת נפשו יודעת מאד היות נס
שתה מזונותיו יורדין לו מן השמים בבחי' יריאת השם וממילא לא יהיה מרוד כ"כ בפרנסתו ועל
זה תקנו לומר פרשת השם בכל יום וכו' ומי שיש בו מדעת קונו מועט בחמת גם שתה בפרעי
מזונותיו והבחת מרפו שעם מן בבחי' טוגה שהוליאו ממלרי' (ממילר יש מהכמה ופנש הרעת)
טעמו בה טעם מן . וגם בעת יריאת השם לא היו כל המדרגות שוות כשהרז"ל שים שיהד לשם
השם שמוך למהלם ויש שהי' להם עירם' קלת ולקטו חת השם ברחוק קלת בתוך המחנה ויש
שלקטו לותו מרחוק יותר כ"ם שעו השם וכו' ובחמת הרז"ל שעו השם שעותה היו שהי לגרמייהו
ובנין דלא הוו בני מהימנותא כי הכל לפי גודל מעלת השמוע והבטחון שיש לו כך זוכה לקבל
שפע פרנסתו בנקל בלי טירדא ועירבא ויגיע וכו' ובחמת חפי' בשה שהוכן כבר ומזומן בתוך
ביתו של האדם ואפי' בשה המרוך כבר של שלמו לריך לידע ולהאמין שהיה לו רשות ויכולת ליהנות
ממנו שם לא נרלון והשגחת השי"ת ולמזק בטחונו בהשי"ת בבחי' נמתין עד דיתייהיב מבי' מלכא
כמובא בזוה"ק ועי"ש עוד מה שהאריך בזה ובמין כי על כל מוגא פי ד' יחי' האדם שזה בחי'
הגילות הק' ומיות אלקות המלובש בכל מלכל ומשקם כפי בחינתו שעי"ז משתנ' עשהו ורימו
וכו' והכתם עיניו ברעתו ליקח מכל אחד מהם רמיזת דהכמתא ולדבק מ"ע בהשי"ת עי"י לכילת
כל מאכל ומשתה כפי בחינתו וכו' ועכ"פ לא יהי' כוונתו בהכילתו ובהשתחלות אחר פרנסתו כ"א
בכדי חיהי' גו כח עי"ז לעסוק בתור' ותפלה ועבודת ד' ועי"ז ממילא יפתפק במיעוטי וכו'
ובמעט פרנסתו אחר תנו אלקים יעשים הם טעם מן וכו' (עיין פנים פ' בהעלותך) : (ח) בשכר
הבטחון רומה שלמה כ"ם ברוך הגבר אשר יבטח בה' והי' ד' מבטחו כי זה שהוא בוטח בד'

הוא

הוא הגורם להתקיים הבטחתו וכיוצ' והפחד הוא מניעת הסל"ו וז"ס בתחנוני' נבהלה נפשינו מרוב עלבונינו מחמת העניות וחוסר הבטחון מזה עלינו נבהלה נפשינו וכו' וז"ס ד' לי לא אירא ואז ממילא מה יעשה לי אדם (פניני יפות פ' ויצא) :

(י) ח"י כאדם לבדו אל הבטחון בשלימות אם לא שיכשל עצמו מכל וכל ייבד לבבו' מה ויזמין שכל העסיות שבכל העולמות הוא רק מלאו' יתו' והוא הנותן לך כח לעשות חיל ואדם אינו רק כלפס וכלין ואז יכול לבוא לבטחון בחמת בהבורא יתו' וכו' (מבשר לרק פ' ת לדוד) . (ו) בשם הרשיד המפורסם מוהי' זיסמן מאניפאלי כי' פירוש הפסוק וכי תאמרו מה נאכל וכו' ואניתי את ברכתי וכו' כי בחמת כשברת הקב"ה עולם התחתון והאדם הכין וברת הכל בחכמתו שבשבב תזיה בלי הפסק אף מה שנריך בגשמיות רק כשהאדם מקבל מעשיו ופסק ידיעתיו ותחיל וחשיל כשפס בעצמי פרנסתו בפסק השפע ונריך מאדם בפרוש להיותו ע"י תשובה וזה וכי תאמרו מה נאכל ותאמיל לדאוג על פרנסה מחמת מפרון אמרו חז"ל בך אין בורחי יפסוק השפע ואשתרך מחדם לפרוש הימנו כי יחי' כשתיש תיקף וזהו ואניתי מאדם את ברכתי וכו' וזה וזכלתם לאכלם כשובע כי כן פלאתי בתחילת הבריאה רק דישבתם לבטח שלא תדאגו ולא תחבדו ע"י תשובה כי אז יהיה ס"ו בפסק דק כשתשמינו בחמיר' שליית אז בודאי לא יחסר לכם כל טוב וזשתרו"ל לאדם ובחמה תושיב ד' אלו בני אדם וכו' ותשיתין עלמן בבהיה וכן אתרו"ל על אלם אחד שאמר לבני ביתו שתבנו ממנו מזונות מי שלימו קרמי בחמת וכו' כי הוא הבורא יתו' ברא את העולם בשביל ישראל ובשביל שיראו מלפניו ואמרו"ל וברא את האדם בחמתו ובינה ודעת כדי להבין גדולת הבורא יתו' ויראה מלפניו ולעשות מצותיו וכו' ואשר אלסר האדם הולך בדרך זה אז ודאי הסי"ט מפיע לו פרנסתו וכתתרו"ל רחית שועל וכו' ותפרנסין שלא נצער וחני נברחתי לשתם את קוני וכו' לך בשהאדם דואה בשבלו איך לחבין לו פרנסתו אזי הקב"ה בביכול מסלק השפעתו מתנו כיון שאתה רוצה בשבלך להבין פרנסתך אחי הופנתך כך שבל לעבד עבודתו ולא עבורך [אלא] משתם בו עבורך לבן מסלק בביכול השגחתו עד שבעתו יעטרך לדדוק לחר אחילתו ופרנסתו . והנה אם יהי' האדם עושה כל"ל פיזו שבשבלו ישים מנחתו על עבודת יולרו אז ודאי הי' נותן לו פרנסתו מקל ומהיר מבחמה שאין לה שבל לדדוק אחר מזונותיה והקב"ה נותן לה קודמי בחמת מכמ"ש אם ישים האדם עלמו בזה בבהמה שלא ישים שבלו בזה דק בעבודתו יתו' ולעניין פרנסתו יהי' בבהמה אין בודאי לא יגרע וזהו שהשיב לשם מי שלימו קודמי בחמת והוא שהשיית הבין פרנסת בהמות מטעם שאין הבין לה להבין בעלמה לפ"ז אלא שבשביכם מלות הבורא יתו' ובעניין פרנס' תהיו בבהמות אז בודאי הקב"ה יספיע לכם וזה אם אדם משים עלמו בבהמה היינו ברבר שניגע לעלמו היינו מזונות ופרנס' עושה עלמו בבהמה אין הבין ומשלין על ד' יבבו אז תושיע ד' ע"ד השלך על ה' יהבך והוא יבלבלך כי מה שריך נדדוק אחר הבינתו ופרנסתו הוא ממתת שרולה בחמת להבין לו הפרנסה ותבלית השניעות לאדם לדעות בזה לבחמה וזו תושיב ד' בודאי (פ' בחר) : (ח) שבני ממעיר לבם וכו' הבני פירושי בדבר הסוס תמיד בלומר שבשי"ת חומר מה שאתם זומדים שבריבין לפרנסה אני תמיד בבל עת מוכן ומזומן לפרנס ולזת לבל אים מדי יום ביומו פרנסתו מן השמים ויולי העם ולקטו וכו' פירוש לך בשהאדם הוא מחוסר שבטחון ויולי שבגדר הבבון שברלוי לבטוח בה' ולקטו דבר יום ביומו פירוש שריך להאדם יהיו הבינוטיו ממדם כי אם היה בוטח בלב נחמן היתה פרנסתו מוחמות לו שלא בינער ועבדות בלל כ"ל בחמר הזה השלך שלא ביניעה וזה ויולי העם ולקטו וכו' : (טעם שלימלך פ' בשלח) . (ט) הסי"ת בשברת העולם הפפיע מטובו ליחורות מוסבים שבע לנרבי בני אדם ודוך השפע שלא לספסיק בלל רק בשהאדם יוסל מעדרינתו ואין לו בטחון בבורא יתו' ותשבים ולחתי הזן ומפרנס ברוחם בלי הפסק בלל אז עושה האדם הרוח בחשבתו הזאת חשר לא מעוסרה . פנס שלילה בעולמות עליונים ותחתונים בח בחפלילה שלחעלה ר"ל ואז בפסק השפע ח"ו ונריך הסי"ת לעזות מאדם השפע שהלך בחו מחשלת הבריאה וז"ס וכי תאמרו מה נאכל וכו' בשחורה שלחדת לאדם דרכי ה' ישרי' שלם בבטחונו על הקב"ה ולא יחשר בלל מה יאכל כי בשחר חלילה יפול מן השמים לחשוב מה יאכל עושה פנס ח"ו בשהשפע ומפרים בלפי שניית לעזות מאדם וזה וכי תאמרו פירוש בחשר תאמרו בך ואז חשרים לותי ואניתי לת ברכתי וכו' אלא לא תחנהגו בך ותבטחו בהסי"ת בכל לבבבם ואז חלך השפע בלי הפסק בלל ואז חשרים לא יחשר בל בה וכו' (פרשת בהר בשם אחיו החשיד ז"ל והובא לעיל) : (י) דאזו לאדם שלא לבטוח על השיבה שחתפרנס ממנה כ"ל בטחונו יהיה בהסי"ת שזוא שיבת השיבות והוא תיקון המחשבות זרות בשעת עשק התורה ותפלה שהמחשבות זרות בשטות בעניין מו"ת אם תעשה בך תהיה בך וכו' בשלא הוא מנחד להקב"ה שיבות אין יפרנס אותו ושרי הקב"ה הוא שיבת בל שיבת השיבות .ח"ל ללמדו בחיזה שיבה יפרנס. כי הוא יכול בשלילת שיבה מיוחדת מבלי שיבה שלו . והנה הבוטח בהסי"ת בשת יחמונה רחוי לו בבחור לעלמו שיבה קלה לפרנסה שלו שבל שבשיבה קלה יותר בשלא שהבטחון בהסי"ת

הוא יותר לאחרי וחזק מפני שלזו בוטח בהם בה ובייחוד בה כ"ל בטח בו בהשי"ת שיוכל לפרנסו גם בסיבה קלה וכו' (לור הגר ז פ' תוקף) : (יח) בהתחלת התורה תיכף מרמז כל הבטחון שהשיבתי מרי מליר זלה"ה ברחשית ברא לקיים לח ר"ת "בך "בטחתי "אל "אבושה וממפרש "לאחרי "רדם "בוטח "בך כי ה ר בלאחת יסוד רחמון לעבודתו יח' (בחר מים בל תגדת פסח) (יט) הבטחון הוא יסוד ועיקר בכל המצות ובעבודת הש"י כיון שאדם בוטח בה' ומאמין שהכל מאתו יח' בהשגחה פרטיות וח פר יפני אלין ובטוח תכיו בחסד וברחמים גדולים להטיב לברואיו בודאי זה הים שהם ועבודתו שהיתה (תהלת שמעון פ' בתוקוחי) . (יג) מי שרולה לקבל עליו עול תורה צריך לחיות בעל בטחון בהשי"ת בכל גדרוף לומר פרנסתו כל היום רק יעשה בעסק ויעסוק בתורה ותפלה ובודאי הקב"ה יזמין לו פרנסתו בכל יום ויום הגם שלאמר וברוך בכל לבר ת ונה שמעתי הפירוש מהרב הק' תוה' מרדכי לבי"ד ד"ק נסכיז זלוק"ל שבקיומת בפתי' זוה מעשה לעניו מנקות ובודאי מדה טובה מהובה שבקיומת בפ"ז בתורה ותפלה הוא מעשה לעניו זה סיקויים בו וברוך בכל לאחר מעשה וכו' וכל מה שלאדם עוסק בתורה ותפלה יותר לשמה ובדביקות לז יהי' בטוח שבודאי תהי' פרנסתי יותר מלויה בריוח וכו' (מלור ובמס פ' בשלח) (יד) כשלריך להתחזק בבטחון יחזיר בפסוק ה' לבחות עמנו מבשב בנו כל כך פעמים עד שיחמלא בבטחון בו ית' (רשפי אם לוח יב) :

נאוה וענוה (ל) כל עיר שבגותיה גבוהין מבית שבנסת בם ק נמרב הייטו שלדם שים לו בדמות וכביכול עושה ח"ע גבוה מהשביטה כ"ם אין מלקיש כל מזימותיו יכו' מי לדול בנו והשביטה בק' לחדי ובק' בית הבנסת כמודע ו"ש בבוה מביטה"ם לפוק בנרב אדם זה ר"ל (ניקוטי תמרים דק ג') : (ב) הבה בדבר שהוא במדרינת אין לך שיך שבירה כי השבירה שיך בדבר שהוא מדה לו בלי במלך אם אדם מחזיק ח"ע לאין מהמת דביקותו בבורא יחב' בתו השר אפי' בדוב שבבל שרי מלוכה בעמדו לבני התלך הוא בעיניו בתן קטן ואינו רולה שיעשו לו שים בבוד מפמת בדלו וסרוחו בתו שעושים לו בשהוא בביתו בפני עלמו בי אז עושים לו בבוד ובושים וירלים ממנו לאחם בשהוא בפני המלך הוא וכל מדותיו ינהגלו מפני ירלתו ובושתו מפני המלך וזהו שלפי טבען בתן בשבירי ר"ל מי שהוא בבחי' תרך שמחזיק עלמו לאין בעיניו אז טבעו שבריו ר"ל המדות שהם שיעורין דילים ובשאין לו הוא מדה אז אין שייך אללו הוא שבירה וז"ש מכל מפלתיכם נכני ה' מעברו (ק ס' ע"ב) : (ג) לחז"ל אין אר בוהם מתוך קופה של תבן אלא מתוך ק פה של בשר פתחת נפתיות הדבריס בחים בל העבירות אלילה ושחיה ומשנל אבל בשאדם מחזיק ח"ע לאין אז הוא בדול מעבירות ובל בשהוא שלימה (דק יוד ועיין דעת הות ב) : (ד) מדת מלוות מקבלת ממדריגות מחתונים כי אדם שמחנים אותו במלך הוא כמו שאר בני אדם רק לנון העבדים היה למות אותו במלך ולהיותה מדריגה מחתונה מאד שבריכם לקבל מעבדים ע"ב רגליה יורדות מות ותוה תוכחת מגולה למי שמחנשב בזיוה מדה על שאר אנשים לאמור שהוא אבם יותר מהם אז ירלה שהו בלמת עלמות המחנשב אלא אמך ך שהוא מקבל תעונג ממדריגות תחתונים ממנו והוא מהשבירה (הייטו מבחי' מיתת המלכים וכו') ר"ל שהוא סובר ממשיך עלמו בזה למדריגה גדולה ובלמת ממשיך עלמו בזה במדריגה מחתונה ואין ה שלימות כי בל אדם צריך להמשיך עלמו למדריגה עליונה ממה שהוא עומד עתה והנה הוי זבר לחרות וכו' ובלמת אין שום מציאות בשלם בלל ייהה תחלה במחשבה קדומה ונם הבדלות היה במחשבה וכו' ומלן דלים בית צריך להעלותה אל שרשה שהוא המחשבה ה"ל בחי' אלא תמלך ואין מלך בלל אם והיה מחשבת אלא תמלך במחשבה קדומה זהו אלילת העונה בשאלו"ל בבל מקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו כי המלוכה להש"י הוא בקטנת גדולה אללו יתברך בביכול ובמבואר נם בת"ל וכו' (ניקוטי תמרים דק יד ע"ב) : (ה) בבל יש אלקות המחי' בבל ועיקר החיות הוא מפני שים לו התחברות עם אלת המחשבה עיין פניס ועיקר שהתחברות הוא מפני שהוא בלפם בלחי החיות ואין בו אלת החיות והחיות הוא אחר עם אלת המחשבה אחדות פשוט ואם האדם יראה לעשות הבנה שיהרה עליו אלקות אז עיקר הבל שיבין ויסיג אלר שאין בו אלת האלקות המחי' אלומו ובחי זה הוא בלפם ממש זאז ים הבנה שיוכל לאהוה עליו אלקות והאדיה הוא בחי' בנבר יעיר ק בו על בוזליו ירמוק נוגע ואינו נוגע הייטו שהבנרם בלחי שיש האדם אח זה ב"ש יש אז יהיה בחל ממציאות ממש ואם יש להאדם אפי' בדוד בלא מבדלות שמחזיק ח"ע למחותה אז אין הוא בשר ומחובר עם האלקות בייון שאינו בלפם זה אחת זה דהייטו שהוא מחזיק ח"ע שהוא בזיוה מדריגה אחת זה לבך נפלו ונשברו הייטו בשיללו זה אחת זה דהייטו שהוא מחזיק ח"ע בפ"ע שקודם התיקון יללו זה אחת השורש . ובחי' מה הוא הקיום והתיקון (עיין בניס דק בו) : (יח) הבה אלל אברהם אבינו ללמד בשמחזה לשון מרחה שרומין אח הפרלופין וכמו שהאדם מרחה ח"ע לפניו יח' בן הוא מתרחה אללו דהייטו

לא הוא מתרחה לפניו בקטנות כפי הממת שהוא טפה סרוחה כך הקב"ה מלמעלה ל"ע לפניו כדי שיוכל לסובלו אבל כשהוא מתרחה בגדלות מברחוי שגם הקב"ה מרחק לפניו בגדלות ובגדלות הכורע אין כך בריה יכולה לסובלה כ"ל ע"י למעלה הרבה כשודע ושתרו"ל לעתיד לבא הקב"ה מוציא ממה שמרחקה ידוע כי שתם ומנן ה' אלקים וע"כ אל"ם שהם גבי הרוח וכתיב ותוא כל תוכל לפיכך תיכף יכולים לסבול אלקותו ית' כ"ל ע"י כיוצ וכוא שם אלקים אבל ישראל כתיב בהו כי קטן יעקב ואל וכן ודוד הוא הקטן דהיינו שמקטינים ל"ע אז גם הקב"ה מלמעלה ל"ע אליהם ויכולים להסיג אלקותו ית' בלי משך ומנן לכן הלדיקים מתעדנים בה שיכולים לסבול אבל אל"ם שהם בגדלות תיכף יכולים לסבול והם נימוקים וכתיב הכורע הגדול ליסראל שיהיו בקטנות הוא מחמת שהם דבוקים ליראת הכורע ית' שהוא חכמה כ"ם כן יראת ה' הוא חכמה דהיינו שרוחין תמיד כח הפועל שבהם ולולא כח הפיעל שבהם היו תפש ל"כ מה הוא נגד כח הפועל אינו רק אין ע"כ ים לו בושה דהיינו יראה וכתיב בלדיקים עליהן מיכוח מלבושם אמר לכבי עפר ואפר ודוד אמר לכבי תולעת ולא חיים שהם מליחות מה אבל משרע"ה אמר ואנחנו מה והיה כאין כ"ם והחיים משה עניו מאד לכן הסיג עצם אלקותו ית' וכו' וכן כל הלדיקים כל מי שמדבק יותר ביראה דהיינו שכמה היתה הסגתו יותר וכו' וע"ם עוד שמדת הסשפקות במי' ים לי כל שמתפק במה שים לו הוא ג"כ לפי שהוא במדרינת שכתב שהוא מדרינת אין והאין הינו מתחום לכלום וכו' גם מדת ההתקטרות בל ממית זז לפי שלל יתקשר חדש לל מבירו כ"ל ע"י שתקטין ל"ע ורומה ל"ע כאין נגד מבירו עי"ז מתקשר שם מבירו וכו' (דק לב לג) : (ז) עיקר הפלרתו ית' שמתפלר עם ישראל הוא שם הלדש מחזיק במדת ענוה ומחזיק ל"ע בקטן וגער דכתיב כמים הפנים לפנים וכו' ושם הוא מקטין ל"ע והינו מושב ל"ע לכלום אז גם הקב"ה כביכול תלמעלה שכינתו ושורה עליו וכו' אבל שם מתשב ל"ע לדבר מה והין לו מדת הענוה אז גם הקב"ה כביכול הינו מלמעלה שכינתו ומתמת רוב בזירות הוא הוא מתבטל לל שהוא לדיק הוא דומה כיר לפני הלבוקה ומתבטל לורו והינו מועיל בתעשיו כלום (דק מו): (ח) ים שני מיני עבירות ל' שיורע לחדם שעבר על דברי הקב"ה והב' שים לו נלוה במה שעובר להקב"ה והכי העבירה לל' כשבא לו התעוררות תשובה עושה תשובה אבל כשים לו נלוה לל שבא לו התעוררות תשובה מתגלה יותר וזה הדבר מוכח שם החדש מכל עבודת הש"ת כי אין לחי והוא יכולין לדור וכו' ס"ם עוד בדרך משל ושמוה יחיזל מיכל כ"י שמעתי שר"ל שם החדש מחזיק עלינו שיוכל לחי כלומר דבר ים היינו יכול לדור עם הקב"ה שאל הוא ור"ל של"ל לחדש להיות דבוק בו יתב' שם לל מתחזק עלמו לחין (אור תורה שיר השירים) : (ט) יש משך שהרו שהם החדש משים עלמו כמשך שם שהרו ושהו בחי' יתרון האור מן השך דייקת וז"ם מלל כל המרך כבודו זה החדש אשר שפל כארץ שם כבודו (שם ברמזי תהלים) . (י) טוב נקבה ועבר לו וכו' כי אין שימן לעבודת ה' רק שם יודע בעלמו כי נקלה הוא ולל הוא במדרינת עבד כו ית' ממתכבד בפני עלמו ומסר לשם דבריו משהר לו השפע (שם בליקוטים) : (יל) שקר עמוה יראת ה' ר"ל עניה הוא עקב של עקב של יראת ה' כי הוא לחר יראת הרוממות כי היכי יכולה להיות בתמידות רק כל דבר שבקדושה אחר שמתלבש בשלר שם רוממ והוא רשיונו כמלל כי העניה אחר היראה [שם] : (יב) ידע מם בחשוכת ר"ל הקב"ה מקושר עם החדש שעושה ל"ע למה ר"ל ללל כלום ולל עוד חלל אפי' בחשוכת כלומר אפי' כשהוא בין עניים הנקרלים חשוכים הוא משפיל ל"ע מגודל העטה עם זה החדש הקב"ה מקשר ואם תאמר שלשהר החדש הזה בחמת הוא כמי שפל הערך וח"כ אתי רבותא דעטותניתים לזה אמר וגהורא עמיה שריית ר"ל שהוא החדש גדול מאד ושעפ"כ הוא משפיל עלמו (שם) :

(יג) החיות יורד בעולמות מעי ולל מטי כי אין הגוף יכול לסבול החיות ולכך קודם שהיתה כשרוצ' את הסכיני ונתרב' חיותו מיד הוא מת כי היינו יכול לסבול אבל מי שהוא עניו אז הוא הוא למעל' מן המדות וזהו ידע מם בחשוכת הקב"ה מקשר ל"ע עם מי שמחזיק עלמו למה בחשוכת אפי' בין סרטנים ונהורא עמיה שריית הוא אור זרוע לנדיק האור שלמעל' מן המדות שמים שריית כי מחזיק עלמו לאין והינו כלל מהמדות לפיכך הוא ית' שוכן בו שוכן את דכא ושפלי שפנים וגם זה הוא מחמת ענותנותו שהרי הוא ית' גדול וגורא והחדש הוא שפל ותועלת לך כי זהו יותר עטה שמעפ"כ שורה עם החדש ולכך נתן את החור על הר סיני קטן שבהר' פירוש בשביל מדרינ' קטנה שבמדות . שאם נתן בשביל מדרינ' גדולה לל היתה הקטנה יכולה לקבל ולכ כר למה בשביל שלל תשבה הקטנה ל"ע שבשבילם יהיו החורה וזה עדיף מגדולים שחשבו שבשבילם יהיו שם ר' ומשרע"ה הי' פרוש מן החשה פירוש מן המחריות שלא הי' משגיח על המדרינ ת התחתונ ת שלמעל' ממנו רק להקב"ה וסי' מתשב עלמו לאין כאור הר לפני החבוק' שהי שהיו רואה שלא

אור הכר סובר שזה אור גדול מאד כשרוצה אור השמש לומר שאין אור זה כלום כנגד אור השמש
(סב) (יד) כשאדם עובד תמיד את הבורא ית' בכל רגע אין לו פנאי להתגאות ומאהוב את
בגאוה ושאר מדות רעות ויהיה עצמו כמי שאינו כמארז"ל על פסוק והמכמ' מאין תמלא והכוונ'
שיחשוב כמי שאינו בעוה"ז ומה תועלת שאדי' חשוב בעיני בני אדם אם חוסק להיזה מלוה יר' אם
ויתמדל נעשות ואם יבטל אותו היהר"ר נומר שבוה דבר שיוכל לבא לידי יוהרא לשפי"כ לא
יבטנגו לך יזכר מאד הף שיבא לו המפתרות בתמלא המעש' ידיחוק עלמו (נוסח אחר ידחה אותה)
בחוזק ובהתנהבות ובודאי שלבסוף יעשה לשמה ממש בלא שום התפתרות שמשלא לשמה יבא
לשמה וירב' במנית כל מה שיוכל והקב"ה יעזור לו שיהי' בלא פניה לך יתהוק מ"ש בכל יכלתו
(ליקוטי יקרים דף ב' עב) (טו) זה כלל גדול דבר המלוה בעיני אדם נופל למטה וכן באדם
כשאדם מבזה מ"ש ונאנה בלבו שאין תפלתו ועימודו חשוב ולכלום ואינו נחשב בעיני עבודתו
שהוא עובד אדם כזה נופל ממדריגתו נמדריג' פחות' נגרוע ובשביל זה היוק אמ"כ כמו בלי
דעת ואסר שכל בעבודתו ית' ונמשל בבהמות נדמה ורמו לזה בזה בעיני נמתם ר"ל כשבזה
בעיני עבודתו שעובד אז בעלמו הוא נמתם ובשביל זה כמה לדיקים וחסידים לפעמים מתפתרים
בעומס הוא מטעם זה כשרואים מ"ש שאין להם התלהבות כ"ב בעבודת הש"ת ונפלו ממדריגתם
מתפתרים בעומס נפני בע"ת ומחמת זה בא להם לידבת ד' וירתת ד' יותר גדול' וזה ג"כ טעם
כמה שאבתו התלמידי' ורשב"י ע"ה בפניו כדי שיהי' לו התפתרות גדול ויבא בשביל זה לאהב'
וירא' יותר גדול כי בודאי רשב"י הי' מובטח להשפיל עלמו במדרינות התחתוני להעלות ניצוצות
מבוזה כי בודאי אדם בד ב כמותו הי' שיבל בא בעולם ובודאי מובטח הי' להשפיל עלמו במדרינות
התחתונים לשבול הבל כי זה פירוש הפסוק לים תשר יגל לפניהם ואשר יבא לפניהם ונתנו לו
התלמידים התפתרים שפי"ז יבא להתפתרות הש"ת בהבא וירמה (דף יח ע"ב). (טו) המהלך
בדרך יחידי ר"ל שהולך בדרך היסר ואפי הכי הוא יחידי שאינו דבוק בהש"ת ובונה ומפסיק
ממשבתו ר"ל מפסיק מ"ש מהש"ת מחמת משבתו דהיינו שבא לו בדות והתפתרות מחמת מבשתו
ואומר מה נהה חיון זה ועל עלמו לומר בן בלבו כ"ש כי האדם עץ השדה ומה נשה ניר זה כ"ש
נירו לכם ניר מצל עליו הכתוב (דף י"ד ובאור תורה). (יז) שם אדם
מתפאר עלמו שהוא חכם אלו הי' לו שבל אדם הי' מתייסב בעלמו בזהו מפ"ש ב"ש ולא הי'
מהנשה אבל הוא לומר שהוא חכם משלמו הוי הסרון דלזה בודאי יש לו סוף אבל מפ"ש ב"ש
בבל הוא מ"ש כי מ"ש פיהו מתמלא אבל בחמת גדלותו מרשה חסרונו שבוה מהשבירם בחי' חנה
תמלון (כי בבר ידוע שהשבינה היתה בביהול בשביל גדלות שב"ש אמר חנה תמלון) ולזה אמר
הכתוב אל יתהלל חכם בהבמתו ר"ל שמייחד החכמ' לשלמו כי אדרבה הסרון הוא בל"ל וכמה
יתהלל כ"ש בזאת וכו' השבל וידוע חוף הוא מלשון התמהות והתקשרות ר"ע שיתקשר
במחשבתו שהבל הוא מלהו ב"ש ולז יקרע הכם בלחתי (שם דף יג ע"ב ודף יד ע"ב): (יח) שיין
מחשבות הנבהות עמוק עמוק מאד ולא ימנא הרז"ל עד מדת הספלות החמתי ועשה גדול' מכולם
כי דרך הילה"ר להבניס לב האדם ודמיה ו שהוא לחדן גדול ומסיד וכו' ולא עוד אלא שהוא גם
עניו ושפל ובזה מוסיף לו גאוה על גאותו ובחמת האדם הוא יכול האדם להיות בגאוה גדול ולא ירגיש
בעלמו בלל משל למי שהוסיף בעגל בדרך והוא יען בחוך האדם הוא יכול האדם להיות בגאוה גדול ולא ירגיש
וברחם הבר שהוא רב כמו מישור וכשעל' ברחם הבר הקיץ משיעתו ואמרו לו שהוא עכשיו על
הר גבוה והוא לא האמין להם כי הלא כל הארץ מישור ואיפוא עד שהגיע לגד הבני של הבר וירד
מן הבר בשיפוע גדול לנקע' עמוקה אז הי' מבחין שהי' בתחי' של הבר כמו כן מחמת שהאדם
ווגד בעבשו על הר גבוה הוא שהוא הגבהות ולפיבר דומה לו שאין לו גבהות בלל ואיך יבחין זה
אם לא שירד מן הבר לגמרי אל עומק הבקע ממש דהיינו שירגיש עלמו בבניע ושפלות הלב בחמת
ניסודע לו האמת כי עד עבשיו הי' שקוע בגבהות הלב שהוא מלא זוהמת הנחש ולא חלי ולא
ברגיש בלל ולזבות לאדם השפלות והעומס האמתיית הוא ע"י התור' וכו' כי מי שרוצ' לדבק אל
הש"ת בחמת בודאי ב"ש אם לא שידח' ממנו גבהות לבו ויבזר הסרונו ופחיתותו תמיד כ"ב שלא
ידמה בעיניו שיש לו היזה מעל' כי בחמת הוא בך למשביל ומלבד זה בבר אמר בהתוב תועבת
ד' בל גבה לב ר"ל אפי' רק בלב ואפי' רק בל בהו במארז"ל לא מיגס ולא מקנא' וכו' וכל מה
שיגין שפלותו ביותר ויתמיד בה בחמת' ובמחשב' יותר ירגיש דביקות נפשו בש"ת ויתלהב יבר
גדוף אחר השפלות ולא זב לאריות ולא רחם לשועלים כי יותר מה שמקטין ב"ש ומשפיל ב"ש

בלבו יותר יכול להדבק להשי"ת ומה לו בעוה"ז יותר מזה כי בכל כחין נגד זה הדביקות כ"ש המס יקבלו ואתה תעמוד וכו' ובחמת נאו כל מדם זוכה זה רק לא עליך המלאכ' לגמור ואי אתה בן חורין להבטל ממנה ומאו גריכין להפסיק עלמיני בכל מאפשר במה דאפשר ובעת האפשרי מכל עניני עוב"ז ולדבק עלמינו בהשי"ת ע"י התור' ומעש"ט בחמת ובכל ע"י שפלות וע"י התור' יוכל לבא לשפלות כ"ש ולבשתו עגוה ושפע"י שאחר מדרכי קנין התור' הוא הענוה נמלא כי הענוה קודם בחמת ים עגוה ברחם ויש עגוה בסוף כי עגוה דאמרו' ר"ל הרחקת הגבהות ועגפים כמו כעם וכיולא ועגוה בסוף ר"ל עבע השפלות והכבעת' אחתיית בגב מחמת יראת ד' בחמת ובחמת גם בירא' ים ירא' ברחם וירא' בסוף וכו' ועיקר לימוד תור' לשמ' לריך להיות לדבק בהשי"ת ולהכבד ולהשפיל לפניו ולפני כל ויותר שילמוד תור' יחדבק יותר בהשי"ת ויתקרב אליו ויהי' יותר שפל רוח . ורוח לשון רצון כיינו שרלונו יהי' שפל וכבוש בחמת וכו' (דף יז) : (ים) כשם שח"ל לעבוד את השי"ת בגבהות ובגדלות כ"ש תועבת ד' כל גבה לב . כן מ"ש לעבוד את ד' בקטנות ושפלות יתרה כי זה נורם בהרבלות ורפיון ידים מעבודתו ית' וכו' ועיין ויענה לבו בדרכי ד' וכו' (עיין בתחזקות לוח יז) : (כ) עיין עבודת האדם להשי"ת לריך להיות בשני עניינים בגבהות ושפלות ואם שני בתחד מהם לבד כי בגבהות ח"ו תועב' היא כנ"ל רק לריך להיות שפל ובפין לפני השי"ת ולפני כל וכו' . אבל אם יהי' בכל מכל וכל פן יפחתנו ילרו לאמור ו מי אתה לדבר לפני השי"ת ועובדו ואתה ידעת נגעי עיומיך ומדותיך הרעות ואתה מתועב לפני השי"ת ואיך יתלוך לבך בהתקרב לעבודתי ויחודו ית' וכדומ' פיתוויים כאלה זה לריך לחיות בתדם בגבהות כ"ש וינבה לבו בדרכי ד' וכמארז"ל חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם וכן ארז"ל לעולם ירגה אדם מ"ש וכו' זכה מכריע ג"ע וכל העולם לכ"ז וכו' ו ג יאמר האדם די לי במעשי שאני לומד ושוטה מלות כמו ברגיתי מאבותי ואמה לי להקור על עבוד' שלימ' לג עלי המלאכ' לגמור כ"ג עג יחידי סגוג, ואם כ"ג יאמר כך גם יהי' אדם בעולם שיתקרב להשי"ת בחמת ונסיב' זו אמו לריכין להשתמש בחמת בגבהות ועבודת עלמו למים לעב ד עבודתו ית' ולהתגבר מ"ע להוסיף בעבודתו ית' בכל עת כאלו עת עליו מוטל כל העולם ועכ"ל בשעת העבוד' וכן אמ"כ לג יחמה בחשבתו רק כניע' ושפלות לחמי בירא' שהוא כאין לפני הבי"ת ואיזו עושה שוא מעשה ומה שעושה בכל בכה ועזר אלקי אשר עזרו ונתן לו כח ומצלחי השי"ת היה אפס ואין ויכיר כל זה בהכרה חזקה היטב וכו' ויתפוק תמיד לעבודה ודביקות יותר מזה וידמה לו שעדיין לא התחיל כלל בעבודת ד' כמי שהוא בחמת כי השי"ת אים ותביקת עבודתו ית' אין לה ס"ם ובדבר שאין לו סוף לא שייך בתחלה רק בהתחלה הוא מלאינו ואם ' מארש"ס אמר אתה בהלות להרחות את עבדך וכו' בחילות דייקא וכמבואר גם במגלה עמיקות נמלא לריך להשתמש בעבודת ד' בגבהות ושפלות אבל זה לעומת זה עשה אלקים וכו' המדות שים בעוב יש ברע רק בעוב הם לעוב וברע הם לרע כגון בעוב כתר ובקליפות כרת בעוב קצר ובקליפת שקר בעוב ענג ובקליפה נגע וכו' וכדומה הרבה ומדת השט"ן לכפך את הכל ולעשות מעוב רע ומרע עוב כ"ש סוי המומרים לרע עוב ולעוב רע וכו יבמו כן לעינן שתי מדות הכ"ל למשל כשרולים להוכיחו שלינו סולך בדרך חמת לעבוד השי"ת בתורה ותפלה בד"ור בחמת בלי פניה וכו' יש שפתי מי מבכי לנשת בדרכי' הלו ומי את הטעי מני מזכיר ומי מני ליך בגדולות ובפלאות בדרכי החסידים אני נוסע ג"ע כאשתי ודי לי בזה ומאר מיני בפלות כאלו שאומר וכבל להתרחל מעבודת ה' ובחמת לבו מלא גבהות ובדלות ובדמה לו שעובד כ' בלימודו ובמלותיו יותר מכל החסידים שבעולם ואם יפגוש שום אדם בכבוד, ח"ו יבזיהו זיחרפהו ויבער בו אש הגבהות והגדלות עד אין קץ ויעיל מוס בקדשים וידבר פרס על עובדי ה' בחמת וכו' כמו שהביא בזמינו זה וכו' ובחמת ע"י הרוח נבוה שבלבו מתגבר היל"ר ממילא עליו גם בשאר תלוות ומדות רעות כ"ש (הרב המגיד מוה"ז מיכל ז"ל) של מארז"ל כל הגדול מחבירו ילרו גדול ממנו אר"ל כל הגדול מחבירו בלבו ממנו אים לו נבהות בלב לזה יגרו גדול ממני ר"ל ילרו מתגדל בעלמו בעון הגבהות והקנאה וכו' ועל עוד אלה שמדברת נדמה להם על הלדיקים ועובדי ה' בחמת שהם בעני נחוה חי' ומתקנאים בהם וכמו שמלינו בקרח שאלק על מארע"ה מעשה זה כ"ש ומדוע תתנשאו על קהל ה' ובחמת היה שכל לסיפוך כי מארע"ה היה עניו מכל אדם וכו' והתנשאות שלו היה שכל רק לעשות רלונו ית' שבכריחו לזה כמו שאמר בהתחל' שלח נא ביד תשלח וכו' ושקב"ה שכריחו לקבל שררה זו מש"כ מחנוקת קרח ועדתו היה רק מלד גבהות וגאות שרות רק מחמת שבחמת גם בקדוש' לריכין להשתמש בשניהם בגבהות ושפלות וכמו כן זה לעומת זה כנ"ל ע"כ היה לו כח להפוך הקערה

על פיה ולומר להיפוך ח"ו כנ"ל ע"כ לריכין מאד לפנים דרכיו בענינים אלו ולבקש מהשי"ת שידריכו בדרך האמת והטוב וכו' (עיין פנים שם דף כח ע"ש שביאר בענין זה כוונת האריז"ל על פרשת התמיד).

(כח) כל תלמידי הבעש"ט אמרו בשמו ז"ל שכל התורה לריכי' לשמוע תמיד בכל זמן בדרך חכמת ושכל שיש ללמוד מכל המצות רמיזתם כי אף שבפועל אם בזמן ובמעט אפשר לבטל בשכל אם תמיד גלגולות. כי התורה הוא אלקיתו ואלקותו ית' הוא נלחיות ושלו להבעש"ט ז"ל על מצות פרה אדום שמאחרת השמי' ומטמא הטהורים לך הוא מרמות לענין עבודת ה' בתמידיות ושניה שזה ענין הנבהות שמתחל' בהפלגה מתגבר בדרך לא טוב ורחוק מהשי"ת שהשלת היקרו הוא מלד הנבהות ושלא לשמה כמו שהתפארות או בשביל שכר עוה"ב שזה ג"כ נבהות שחושב שעושה חיוב דבר למעלה ית' וחרפו שישלם לו הקב"ה שכר על מעשיו. ובזמת מלדיקו בלתי כח בשי ת מה אלו ואיך יתכן שכר וכו' וכמבואר במ"ש רק מתחלה ג"ע לבא וזה ואין יכיה נשאר בחיוניית לנמרי וע"כ הוצר לו לחזור בנבהות והתפארות ומתוך שלא לשמה יבא לשמה כמאחז"ל מלל העבודה לשמה לריך להיות זך ונקי מכל סיג נבהות כי אם יתערב בלשמה היזה פניה מלד הנבהות מפסל העבודה נמלא הנבהות מעשרת השמלות הרחוק ס מהשי"ת ומטמא אף שע. ריה שתקרבו כבר להשי"ת אף"ו אם יתערבו בעבודתם היזה נבהות יתועב לפני ה' עיין פנים ועיש מה שביאר בזה המדרש פליאה מה ראה קרח לחלוק על משה"ה פרה אדומה רמה וכו' (שם דף כב):

(כט) בשם ר' בער זלה"ה בסימן של התפלה אם היתה רלוני לפני הקב"ה קלת הוא בהכנע' דהיינו אם אחר התפל נשאר בהכנע' בלב זה נק' הרשימי דהיינו בהכנע' ושנוה ואם ח"ו לא כן הוא אזי בודאי פניה רלוי' כלל וכו' ומשרי הזוכה להתפלל בכוונ' נכונה וללויה וכו' (שם דף כד):

(כג) בשמעתי מפי קדוש וכו' ר' דוד מק' מיקליעב שאמר שבדורות שלנו מתגבר מאד הקליפת של הנבהות כמאחז"ל בעיקבתא משיחא תוספ' יפני והשעה מחמת שהם דורות שפלים והם רחוק ם מן השורש כמו שהעקבייס שהם רחוקי' מן הראש נותת מתגבר עליהם הנבהות מאד כי זה סימן כל מה שהלה שפל במעל' יותר הוא יותר מתגא' ומתגדל כמו שהגוי בפי הטולם כי הנבהות בא מהעדר הבה והבוזה מהשי"ת שממלא כל עלמין וכל מי שמרוחק ממני ביותר ש י עבירות ופשעים הוא עז פנים ונבה לב ביותר ולריך להזהר הרבה מי שרולה להתקרב להשי"ת כי אף ש"ש שהוא הנבהות הפש"כ מוהב השבח שמשבחין ומפארין אותו ושונא הגאות ולריכין לבקש מאד על זה מלפני השי"ת בפרט בעת שאומר ונפשי כעפר לכל תהי' לריכין לבקש מאד בכוונה גדולה עד שיש שהוא הנבהות הפש"כ והוא הפלות (שם דף כד עב): (כה) יחזיק עלמו לאין כי הוא רק כמגריפה שהוא ויש בה נקבים נקבים ודרך הנקבים יולא קול בכל זמר וכי יתגאה הגבור במה שיולא ממנו קול כך המתבבה והדיבור וכל המדות שורין בו בשעור כלי ומה יתגאה הלא הוא בגללו תינו בלום ואין בו רק מדות רעות והוא מחויב להשלות אותם אל הקב"ה והוא מביא את ה' מ"ו בהם ומלביש אותו בקליפות בכיכול מה ר"ל ואם בא במחשבתו שהוא בעלמו עיבד ה אז בודאי הוא גרוע מקודם (שם דף כד ע"ב)

(כה) בלל גדול בהעבות פירוש שיהי' שהוא חזק אללו שם אללו לחשרון יהיה לו יודע בכל התור' כולה והדבר הנורם זה הוא הדביקות בהבורא ית' תדיר שאחרת טרדת הדביקות אין לו פנא להתבונ בדברים אלו בעורך תמיד לדבק עלמו בו ית ובכל דבר שיעשה יתבונ בזה שהוא עושה נחת רוח לבורא ית' ולא לעורך עלמו אפי' מעט אפי' אם עושה שיהיה לו תענוג בעבודתו זהו לעורך עלמו ולא יאמר בלבו שהוא גדול מחבירו שהוא עובד בדביקות שהוא כאחר הגברים שגברתו לעירך עבודתו ית' והשי"ת לא נתן לחבירו שכל כמו שנתן לו בכל ובמה הוא חבוב יותר מהעובדת שהעובדת עובד לשי"ת בכל שכלו וכחו והחדש ג"כ רמה ותועלת כ"ש ותנכי תועלת ולא אים ואם גם נתן לו השי"ת שכל לא היה יכול לעובדו רק כמי תועלת וע"כ אפי' מתועלת אינו חביב במעלה וכ"ש מבני אדם ויחבונ שהוא מתועלת ואחר בריות קטנים הם החובים כמו הבריס בעולם שהוא בגדולים ואין להם יכולת רק מה שנתן להם הבורא ית' והבר זה יהיה תמיד במחשבתו (זוהת סריב"ם דף ב' ע"ב) (כו) לפ"ז מיש לריך להרחות נבהות בבני אדם מהם מעיה בחוד התורה וכאחרו"ל ת"ת לריך שיהי' בו הזד מהמיני שבמיניות רק שלריך ליזהר מאד שיחבונ בזאת שעה בשפלות עלמו ויאמר בלבו אני בלמת שפל מאד ומה שאני עושה נבהות היא רק לכבוד הבורא ית' כי לעלמי אין אני לריך הוא נבהות כי אני תועלת ולא אים ולאחה לי נבהות והנבהות אפי' במחשבה קטנה של נבהות חמור מאד וכל כניה הוא מלד נבהות וכל מחשבה היא ביטול קיומה שלימה ופינם מאד למעלה ודחק רגלי השכינה בנבהותו כ"ם תועבת ה' כל גבה לב וכשתומר בבני אדם יקשר עלמו במחשבתו

תפלה

תחלה בגורל יח, ובמת תבירו ג"כ מקוטרת בגורל יח, שכל מדם ליגו חי רק מבפעו בבפע בכל הבריות ויחשוב שהיגו מומר דבר זה רק לפני הבורא יח, לעשות לו נחת רוח ואין חני מומר דבר זה לפני חבירי כי מס נפקא מינה לי בשבחו לו בגנותו (דף יח ע"ב) : (כו) עיקר הסרחת שכינתו יח, בתוך המדם הוא ע"י מדת הספלות והענוה בחי' לחכון לת דכא שזה בחי' ולהפי' לפס למקדם מעט סייגו שלף לאחר בחורבן לחבי' להם בחי' מקדם להסרות שכינתי בתוכם ע"י מעט סייגו המים ע ממעטין ע"י במדריגת הספלות וזה בחי' רגיתי בני עליה ובפס מועטים סייגו שפס מועטים בעיני עלמם בספלות גדול (מאור עינים פ ברשבית) : (כח) לתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא וכו' זה ענין בחי' הדעת שים לכ"ף מיסרתל להגיע בחור' והכל ע"י שים לכ"ף ולחד ניתון מחלקי הדעת של מסרע"ה ולכן תרז"ל מלד מהד הוי שפל רוח וכו' כי מלחר שים לך בחי' מפס בחי' דעת לפי' מעט מן המעט ע"כ לחוז במדתו של מפס שבי' עניו מלד וכו' ולפס גם זאת אין בך הלא תרז"ל כל מדם שאין בו דעת עגלה טובי בימגו וכו' וז"ס במשה ולא ידע איש קבורתו פירוש שלא ידעו סיכן מפס קבור וגנזו כי בחמת הוא ננגז ונקבר בדעת שב כ"ף ומ' מיסרתל וזכו ויקבור לותו בגיא כיוצא שגגנז בחי' מפס שהוא הדעת שלל מי שהוא שפל בעיניו כגיא כי המתגב הוא כאלו ע ובד ע"ז ואין בו דעת בחי' מפס וזהו מול בית פעור ר"ל שהדעת גנוז שלא מי שה"ת מגבד והקיפוך ממדת הגיאות שהוא ע"ז בחי' פעור שס גנוז וטמון הדעת

בלמתי (פ' תרומ') .

(כט) ומשה היה עניו מלד וכו' הוגר לי בשם מוה' מנחם מענדיל בחשר שלהיות כל ישרחל יחר כולם קומה חחת שלימה בשביל זה חט"פ שמשה היה מעלתו גדולה כי פה אל פה אדבר בו לפע"ב בעיני עלמו היה עניו בהמת מכל מדם והטעין דרך משל מדם שלא עיין בהילוכו ונפל לבור הרי רגליו נפלו חשלה וחמ"ב כל גופו והרחם בחמרונה למנם רחשו טוכה יותר כי יותר חפעול ההכחה ברחם מלחר חפעול ברגלו ומי גרם זה הרחם שלא עיין במהלכו כן ע"ד זה משה היה מדריגת רחם בכל ישרחל שהם שחר הסברים כי כולם בקומה שלימה ביחד ומפני שלא עיין הרחם במהלכו גרם שנפלו העם לחשר ברגליו ולטפ"ב הרחם מרגיש יותר בהכחה בע"ל לכן היה עניו מכל החדם בחמת וזרו ולחשימם ברחשיבה עור יובן בדרך לחר כי כמו שבדברים החרליים אין חדם מת ומני תחותו בירו ים לו משם מבקש מחחים וכו' וכל מה שים לו יותר מסר לו יותר כן ע"ד משל בדברים השמיימים כפי ערך נדקת החדם והשגחו ספק לשגיג עוד כל כך כפי שים לו כי משיג יותר משרוגו מחשר הוא קטן בהשגחו וכו' נמלא כי משה ע"י שהיה גדול בהשגחו מלד היה משרוגו גדול מלד וכולא לא היה מציג משה שחשיג כי אם משה שחסר לו הרי היה משרוגו גדול מלד מכל החדם ולכן היה עניו מלד וכו' (פ' קדושים) : (ל) תרז"ל שחשיעין את החדם וכו' לפי' כל העולם לומרים עליך צדיק אתה היה בעיניך כרשע ולכאורה קשה הלא אין להחזיק עלמו לרשע וכשתרז"ל לך ר"ל אם לומרים עליך צדיק תלטער על זה השבח כמו שהיית מלטער אם לומרים עליך רשע כך תלטער ואפצ"ל זה השבח שלומרים עליך צדיק אתה בלמען לחי יודע ממעשי ולא אם יש בהם מהפוב שלא זה היגו מלדי כי בלמת רק החלק החלקי והחיות השלין השופע בתוכו הוא עשה הכל וכו' (פ' מטות) : (לא) כל מה שהחדם משיג ביותר מדריגות עליונות ורוחה מעלה מעלה אז נחשב בעיני עלמו לאין וכאלו אינו כלום ונחבטל ממציאותו שזה בחי' והחיים משה עניו מלד וכו' מפני שהשיג למעלה מכל החדם במדריגה עליונה מלד ע"כ נחשב בעיני עלמו לבחי' מ"ה כ"ם ונשחו מה כאלו בחל ממציאות :גד תוקף הדרת מעלת הקודש ובהיפוך כל מי שאינו יכול להשיג אז כפי ערך קטן השגחו ככה נחשב עלמו בעיניו וכל מה שנופל יותר ממעלה למטה מחשב עלמו ביותר וז"ש גבי בלעם טופל ובלוי עיניס וכו' עיין פניס וזהו לחות לנו קשה כשישרחל מחדבקין ומחחסין בו ית, קשה שמקטיגים עלמס מחמת שמשיגים גודל בהירות הקודש (שם בליקוטים) : (לב) לפעמים החדם נכשל בעבירה מפני שהיה מיגשה במעשיו ומחזיק ע"ע בחכלית השלימות ובחמת חינו כלום לכן מכשילין לותו ומכיר שברונו ומחחיל לשוב חל ה' ולא יחגשה עוד ועי"ז יחקן מה שפגם וכו' (שם בליקוטים) : (לג) פכה לין לחפשר לירחה מהשי"ת (שם) : (לד) כל החפלות הוא להמשיך השפע ממקור הרצון מעולם לעולם שלמעה ממנו ע"י יחוד החותיות כי בחורייתא ברת קו"ם עלמת ואז מחמשם השפע מעולם לעולם וממדה למדה וכו' עד שיכול זה העולם השפל והגשמי לקבל חור שפע ע"י שמוחיים כי זהו חידוש גדול לין עולם שפל כזה ובריות שפלות יכולין לקבל חור שפע גם ומלומלם כזה לך הכל הוא ע"י שמוחיים ונודע כי כל ישרחל הם שלק ה, ממש כ"ם כי חלק ה' עמו ונמלא כי כל המדות כלולין בשבע החדם ונמלא החדם המדבק עלמו לבורא יח, ע"י החפלה והעבודה לריך שיהיו בו ג"כ בחי'

למלוש

למעלה לשמים ח"ע במדת קטנות כי אם יחזיק בגדלות ח"כ יתעורר למעלה ג"כ גדלות וז"ח לירד כזה השלוה כ"ח ע"י קטנות דהיינו למעלה וכל עיקר עבודתינו להמשיך שפע במדריגות תחתונים וכיוצ מובטח ה' כל נפש לב וח"כ אם ים לו נפלות אזי אין ממש בתפלתו ועבודתו מחמת שהוא חיוך הרצון כנ"ל וזהו שאמר מורי ורבי כי האדם הוא כתוו מרחיק כמו שמרחיק בעצתו כך מתרחק למעלה יש בגדלות הוא מעורר במעלה בגדלות וח"ח להזיר לעולם נפתי כזה וז"ם כי גלה גלה ותרגומו מתגלה על ניוחכיות כי ממתק ניחות שלמטה בחדם גלה גם למעל' כנ"ל ומז"ל התירו לח"ם לחד משמונה שבשמיניות והוא ג"כ עבודת הבורח ית' דהיינו מפני כבוד התורה יריך לזה דעת זכה וברורה שלא יהי לנרכו בעוס חופן כי דבר זה הסיג משרע"ה בשלימות עיין פניס לכן זכה לכל התפלות ולא שבחם התורה אומו כ"ח במדת עענה וכו' כי זהו המביל לכל וכו' (סס בסידושי מסכת ברכות) .

(לה) ועובר על פשע לשארית נחלתו לתי מתיש עלתו כפירי ס כי לפעמים הדחס עובר על פשע ופועצ מרפתו וס תק כי חוסב בדעתו מה לי לעגות כסיל בלולתו כבזוי ונקלה כזה חו שחוסב בדעתו כי מדרבת לי דוניה תלה שהיה שהוב בעיני הברייות לעגיו ומעביר על מדותיו וכו' ניחל שכל זה לא מלד מהום אלא מדרבת מנד גבהות וכלה בחיות רבות דקות אבר הוא מגיעה בלבות ן רעיס במה שמתק למבירו ואפי' אם שותק כדי שיהיה עיבר על מדותיו ועושה עלתו כפיריים גם זה נקרא פניה אלא עיקר הכוונה שיסבים ויחשוב בדעתו בחת גאות בלי שום פניה מילוניית כי מה שפלוני דבר אינו כפנד מן היס ממה שבאמר בי עוד אפרונות שפלוני לא הוביר לו מחמת שאינו יודע מהם כי בחמת אם יסחכל האדם בעצמו בשכל אמתי ימלא שרבו אפרונותיו ורבי מעשיות רחשו וכל מי שיבירו לו בני אדם אינו כ"ח מעט מן המעט ממה שים בו עיד בהפיריים והחידיים הם כיהים וכאבק בלי מספר ולא די שישים ח"ע ויחזיק ח"ע שים בו האפרונות שדיבר עליו אותי פלוני אלא לא שישים בעצמו כהפיריים שהם על אחת כמה וכמה פעמים מרובים מזד ממה שהזכיר לו אינו פניני וכל זה יתחמת אלא בחמת גאוה וכו' שבשישים עיני שכלו על זה ימלא שבך הוא וזה כלל גדול (סס בסידושי מסכת ר"ה) : (לו) תרז"ל כל המתגאה כאלו עב"ז כי בחמת אם אין לו אפניות אלו אין לו דעת כמבואר בפניס אז עובד כל עבודתו שלא לשם שיהים כ"ח לם ס פניות מילוניות מבטעדי ס' שוה בפי' ממש שהיה זרה מעבודתו ית' וכו' ומשדיבים זבה לחדעת הגדול לעצמו ולהשביבו בתוך כל ישראל עבור השפלות והענוה שיהיה עניו מכל אדם וכו' כי אין הקב"ה משרה שכינתו כ"ח על נאוני הרוח כ"ש אשבון אח דבר וכו' לכן כפי שיעור השפלות שבאדם כך הוא ניתנוס השראת אלקותו ית' בתוכו וכך היה אלו התגלות הדעת שהיה אור הגנוז בהתורה וז"ם ויקבור אותו בגיא וכו' שגנז הקב"ה להדעת שהוא כמי' משה כמי שים בו שפלות שהוא לשון גיא מיל בית פעור מול הוא לשון כריתה שכיון שים לו שפלות ועניה לחתייחס שבי"ן זוכה לרלות בהירות השכל והדעת מהתורה הק' עי"ז מכריע כל הע"ז שהיו לעבודת ה' בלחת וכו' (מידושי מסכת יומא) : (לז) מלד מלד הוי שפל רוח בפני כל אדם ר"ל לפי' בפני מי שהרלה נרוע מתך כי כל המעניות שבאדם מן אותן המעלות יוכל להכיר חסרונו למשל אם הוא למדן גדול ורואה אדם אחיו לתדן בלבו הלא הוא טוב ממני אלי לא די שלא עשיתי טוב בתורה שבי אף גם קרוב לודאי שפגמתי בה בגאוה ופניות ולימור שלא לשמה והוא שלא נתן לו השי"ת שכל כמוני עובד כפי שכלו ואם הוא עשיר יחסוב בדעתו פאם התנהגתי בעשרי כפי התורה בידה לדק בלחת בלחוכה ובטחון ושלרי דברים אלו נתתי לדקה כרלוני וכן בכל המדות אף שיתן לו השי"ת שהוא עובד ס' בלחבה וירלה וכו' מ"מ יחסוב שהוא נרוע ממנו כי הוא יכול לפגום ברלונות יותר מהפגם שיפגום אותו הדים בעשה ושרי משרע"ה שבי בו כל המדות טובות ואעלה על כלל ישראל בתפלתו ואמר ומחו מה והוא ע"ד ים לו מה מבקש מאחים ומי שים לו ברכה אחר לו הרבה ומשה אעלה על כולם היה רואה שחטא לו יותר והוא לחמת גדול וסבן זה כי בלחת אין למדן וחין חכם כי תורת ס' תמימה ואמר בפעש"ם ז"ל שהיו תמימה שלא התחיל בם אדם כי היא שלימה ויחסוב כ"ף מישראל לחבה נתורה אף שהוא רב בכמה דבריס יסבל רק את הרע שבו כי בכל דבר ים אלקיתו ית' וכו' עיין פניס וכשיהיה שפל רוח בודאי יקבר בבורו ית' ממחת שבכיכול הקב"ה שוכן בקרבו הוא החלק מהבורא ית' כדכתיב תשכון את דכא ושפל רוח ואז מביא לאותו לידי ירלה כי ממחת שהבורא ית' בקרבו בודאי הוא ירא ממנו ואז בודאי ח"ח לו שיבא לידי ירלה כי אין יראת ממנו אם אז אין לנו יכולין לדור ומשחלק ממנו ואז בודאי ח"ח לו שיבא לידי ירלה כי אין יראת ממנו אם בכיכול אינו כאן. כלל הדבר שפלות הוא הסער לכל המדות וח"ח לעביד בסוס חופן ואפי' ביעשו מן המעט אם אין לו זאת והעיקר שיקבע בלבו בחמת שהוא כן (סס בסידושי מס' תבות) : (לח) פנוחת ומעלת העושה עלמו עני בעיני תפלתו וכו' עיין תפלה לוח פר : (לט) יש שהוא בא לענוה מחמת שיודע רוב שפלותי ומיעוט ערכו בחמת למען השנוה של הלדיק גמור הוא דק מחמת הבעתו

ברוב

בדוב גדולת הגבורה ואיך כל ברכי מעלה עומדים בזיעה וביראה לפניו ית' וסיל ורעדה יאחזון ממילא ניכר רוב ערך שפלותו וז"ם והחיים משים עניו מלך מכל החדש לשבר על פני הארמה היינו שמחמת זה היה עניו מלך יותר מכל חדש מחמת שכם על פני האדמה לחכם משם היה תמיד בשכלו הקדוש והטהור בשלום העניון ורחה איך כל ברכי מעלה עומדים בזיעה וביראה מזה בא למדריגת עניה כנ"ל נמצא שהענוה של הקדיק גמור הוא מחמת שרואה רוב בהירות הגדולה של מעלה וע"ר שמרז"ל למה לריקים דומין בשני הבכיכה כבר לפני החבוקה שמחמת בהירות הגדולה של החבוקה לא ניכר כלל המרת הבר וכמשל החדש העומד נגר השמש שמחמת בהירות הגדולה של השמש מעזיך פניו כן בחדש מחבכל בבהירות הבורא ית' סוגר הכל בשורשו ומשכח עצמותו ומהותו ואינו יודע כלל מעצמותו וזו הוא מדת הענוה השלוכה והמפורסם בשרי מי שזוכה לזה וז"ם שמורה לני ונפוה שלא תחמר שמרותי ושפליתי הוא מחמת שבחמת לכי שפל ויודע לני מיעוט ערכי בחמת וחמחת זה בחתי לענוה זה אינו רק שלני נחוה מאד במנות ומע"ש ואם תחמר מהיכן בא שמרות מדריגת ענוה שלי לזה חמר חמ"ב של מרחוקי שחני שמרחורת השלחם היינו מחמת שחחבלותי ברוב בהירות הבורא ית' עד ש נמילא נשכח עלמותי

וקיכותי וזהו מדריגת ענוה שלי וכו' (עיין פרים קדושת לוי פ' שמיני בדרושי סיר השירים) :

(מ) מע"ש שהחרס נריך להיות עניו בכל דרכיו ובכל מעשיו וכו' מ"מ בעבודת ה' חסור להיות עניו ולומר מה מעשי חשובים לפני השי"ת כי זו הוא כפירה ח"ו רק תרבה בחנות ה' נריך החרס לומר כי מעשיו חשובים בעיני הבורא ית' ויש לו חענוג להשי"ו מחעשיו שעושה בשם לענן ה' ומצותו יחב' וע"ז גם הוא עושה המלות בחענוג ובשמחה שזהו עיקר העבודה כידוע ושמרז"ל בשחחת מלן דחים כ נשוא הרים ובשמחת מלן דנית בים וכו' שמיעת שבשמיעת כי עולם החענוג הוא מדה שמיעת כידוע היינו שהבורא ית' ים לו חענוג ושמחה בביכול ממנות של בני ישראל והחרס נריך להחמין בזה מחב ולהתענג ולשמוח מאד בעשיית המלות ממה שהקב"ה מקבל חענוג מקיום המלות שהוא מקיים שזה בחיד שמיעת שבשמיעת שים לו חענוג מהתענוג של השי"ת שמתענג ברמלות של בני ישראל שזה בחי' ישראל מפרנסין לעליהם שבשמים שמקבל חענוג ממנשיהם הטובים וכו' (פ' עקב) : (מא) ע"ו שהחרס משים עלמו כשריים ואינו חופס מקום להיות נחסב בעיני לכלום עי"ז יוכל להיות כלי מוכשר לקבל השפעת ה' חמיד כי כלי ריקן יוכל לקבל וכו' (עיין פרים פ' רחה) . (מב) חרז"ל בשחרית נחלתו נמי שמשים עלמו כשריים ושמעתי מהמגיד ע"ה שהכוונה כלותן השריים שחרז"ל שעשל הקב"ה מלא שפניו חור וברח בו חת העולם והשלר נשחר שריים ורבני קורם לריכין למבין וכו' ע"ש שמבחר כי אין לוחר שהכוונה כפשוטו שיהיה עלמו כשריים ואין שום לורך בו בעולם כי בזה פוגם רבבור קונו פועל חכם שפעל ויבר הכל בחכמה נפלחה ובורחי אין דבר לבטלה ח"ו ובפרט ישראל חשר עיקר הבריחה היחה בשבילם (ורז"ל חמרו חייב כל חדש לומר לח נברח העולם חלח בשבילי וכו') חלח הכוונה הכי כל המדות מעונות גאוה וכעם וקנחה הכל בח מבחי' החחלקות המדות שחחת הזמן שהוא מבחי' הבנין ולמעה לחפיקי מי שמשים עלמו כשריים הנ"ל שהם בבחי' למעלה מהשלכות הזמן כיון שלא נחו כלל לכלל הבריחה עדיין ושם אין שום ממש ואין שום החחלקות ומחילה לא יבא למדות המגונות החלויים בחחלשות החחלקות פרטי הזמנים וכו' ועל זה חמרו שמשים עלמו כשריים (והפשט מובן שבא ממילא לעשות נ"כ כי כיון שהוא בבחי' הנ"ל אין שייך בו שום החפלרות נגר מבירו וכל כיולא בזה כנ"ל) וז"ם ואת ובניך חמיו בחוחר היינו בחי' לותן השריים הנ"ל (לוחר המחיר הפטרת וירא) . (מג) חרז"ל חוי לו למי שהעולם מעשים בו ולא חמר שהעולם טועין בו כי מה הוא שייב בדבר זה שהעולם טועים בו ובלבר שהוא בעלמו לא יעשה בעלמו רק כשהעולם מעשין בו שחכמים הענות בקרבו ואז בודאי חוי לו ולנפשו כי ידע חיכם בנפשיה והיה לו ולילד ולהכיר ערכו השפל ואל יכנים הענות בקרבו עכ"פ וכו' (פ' חקת) : (מד) מי שהוא בעל מעלה חכם חו נבור היינו שהעלה ניכרת ומחגלה ביאוכו ממילא מוכן היותו נפש כי ההמגלות הוא בשמיית והוא נפרד ומנותש ורחוק מה' ולכן בעל מעלה לריך להמזיר המעלה של המקום לחר לוקחה משם והוא ח"ם ב"ש ע"י מרת הענוה חז נחוסף עליו יותר ויותר כהמזיר הדבר של שורשו כידוע (פרי החרן פ' כלל ועיין גם בפ' קרח) . (מה) מי החים הספן מיים וכו' הן ירחת ה' היא חכמה להקטין עלמו לפני מבירו כי מלן דהוא זעיר הוא רב וכו' הכי היוב הוא הקטן שבחוחיות מורה על חכמה המשפיע לכל המדות והחכמה חמי' וכו' ויחזיק מאר במרת השלוש ומפחת המבירים ולדבר עם מבירו בירחת שמים וזה פועל ישועת גרולות להעלל מעלת היקה"ר וכו' גם כי אין שני בני חרס חפי' שני לדיקים שיהי' דומין זה לזה והכל מחמת שיהו שרשיהם וכ"ש מישראל הגם שהוא עולם קטן בלול מכל העולמות לחפ"ב עיקר שרשו הוא מבירוק אחד הגובר בחדה חפת עקריית ואחריו יגרור כל המדות והשחלשלות הכלולים בו כי כל מדה כלולה מן הכל וכו' והנה כל ישראל פרנסים זה בזה ומעוררים בחופן זה שכ"ש כלול מחבירו וכ"ש יכול להעלות חת חבירו כשהם

מקוריים בלמת לל המדה הנזכרת כו שהיא שורשו העיקריית שממנה לוקח מלירופי לימיות וכו' לבל חיזו יכול להתעלות על ידו כ"ל בהקטין עלמו לפניו כי יש בכ"ל מה שלין במבירו ואפי' לא לאבר נדול מהבירו יש מדה לאר בהמני גדול ממנו ובהקטין עלמו בפני מבירו אפשרית הדבר שיתסיבהו מבירו לל הטוב ההיא העיקריית לאר תניא ידו כידוע שהמקבל צריך להיות קטן מהשפיע וכ"ב מלן דלזיהו זעיר לזיפו רב כי יש בו מלקו ושרשו ונם מהטוב הזוח של מבירו שיעלהו וכו' (שם בינתיים ובייו ירחת לזוח שיו ממה שצריך להמזיק במדת השפלות וכו') : (מו) מלמר רב יוסף לו לולו הלי יומל רקל נריש במה יוסף חיכל בסוקל ולכתורה הוא ממדת ההתפלרות שע"י הלי יומל הוא מתפלר ככל שלר לנשים לך שתמת לולו היה אלרם זוכה לדביקות אמתי בהשי"ת בהתפשטות הנשמיות היה יכול להשיג כל התורה עד שבל ניתנה כמו שעליו בזברתם לביו ע"ה וכו' והתורה ניתנה לאת לפרזים עריות שפפי מה שלל זכה לדביקות כזה ידע ג"כ אח התעצה אשר יעשה ומי בהם וכו' ורב יוסף בירלי היה זוכה להשפעות הנשמיות בשליעות לך לנודל עמומתו השפיל עלמו ולאמר שהולל יום זה שניתנה התורה בפוער ממם לכלל ישרלל היה נם הוא מסר מידיעת התורה כמו שלר יוסף בסיקי שניתם מתנים לאת התורה עד שניתנה וכו' ויתום חוכמה מנולה לבה"ל להשפיל ה"ש וכו' (ספרי זכירות) : (מז) מלר"ל סוי שפל רוח בפני כל לרם ולמרו עליו בפני כל לרם לפי' לאדם ר ללי עובר על כריתות ומיתות ב"ד דזיינו שהתבונן שנם בעבירות שלאה דם בעקבך כנין הקללה והכתם והנלוה והלימת ודומיהן נעשה פנם בחבל שהמשכה שנמשך מדום פיו יח' לב"ל מישראל שוה כמו' חבל נחלתו (שיון פניס) ובעבור היות אלתת דשכיחה ומחרתי שוחה יוכל להיות שהפסיק חבל ההעבה כמיתו ויהרי לאחה פונם נדול מאד ממני אם אחת יודע יותר ממנו לו אם ניתנה ממקום נבוה יותר ממנו כי תיכו דומה מי שמסתק בלי נמוסה וברזל למסתק בלי כסף וזהב של מלך וכו' (ליקוטי אמרים תניא חלק ב) : (מח) קטיתי מכל המסדים וכו' פירוש שבכל חסד וחסד שהקב"ה עושה לאדם לריך להיות שפל רוח מאד כי חסד דרועה ימינו וימינו מחבקני שהוא בחי' קרבת אלקים ממש ביותר אות תלמידים וכל הקרוב אל ה' ביותר אות והנבה למעלה מעלה לריך להיות יותר שפל רוח למעה יתה כ"ש מרחוק ה' נראה לי וכנודע רטולה קמיה דייקי בלל משוב וא"ב בי שהוא קטיה הוא יותר בלל ולין ילפם יזה בחי' ימין שהקדושה וחסד לאברהם שאמר ואנכי עפר ואפר ווו הוא ב"ב מרחו של יעקב ובוולז התנלל של ירחתו מפני עשו ולא רלו לו בהשפתו והיה לנכי עמך וכו' מפני היות קטן יעקב מאד מאד בעיניו מחמת ריבוי החסדים כי במקלי וכו' ולינו ריקו וכדתי בלל לאנלל וכו' וכתלחי"ל אות יעקב החסד שברמה בעיניו שהוא מב"ח כזה לשאת זה היא יעשלל חסד רקליפה בי שם שד נדול היא הולך וגדול בנובה וגסים הרוח ורוחב לבו לולא לריך ליזהר מלרם חסד הגדולים לעשות עמו חסר לולזו בחסדו של יעקב וכו' שחשים בלתו בחריים אתם לבלתי רוח לבבו מלחמי וכו' רק לחיות שפל רוח בפני בל אדם וכו' (שם בחנרת הקודש): (מט) יש בחי' שחלל דומה בם בחקבל היינו שחשפיל ה"א בחבלית ודומה ה"א לעשה להיות ממחרי לשחבנת בפיסוב ויתבונן עוסק ריחוקו מה' לאר ונם הם ב שבוסה דומה ומשפיל בלבי שלינו בלום מעשה שלינו מעחי בלל בחרי נלאי שבו אחת אמת לעד ועד מהניעה וכו' ולל דבר לאחתי אין לו שיעי והפסק בלל וכו' משי"ב שקרב לו קלי וכזוב קרוב ה' וכו' לבל אשר יקראהו באמת להיות בשפת אמת שאכן למד בכי שיעויים מבל בחעשה שיב מולפת ועוברת לפעמים אין זה קרוב לה' אלא רחוק מה' וכשאינון בזה ומשפיל את שבו אלי הוא בחבלית השפלות בנפשו ובל המשפיל ה"א הקי"ם מביניהו וכו' ובודם בשיפת רלם והנבחת המדריגה בנפשו בעבודת ה' ע"י שפלות זו וכו' ובמשל שניעול שלין בו מעלה ומעה ובאשר נדמה למעה בחאמית הניעול שכה הוא למעלה בידוע ושיעו שיוכל לדבק בבח"י סובב בל עלמין שלין בו מעלה ומעה ע"י שפלות זו וכו' כי בח"י סובב בל עלמין מקיף עליון ותחתון בהשוואה אחת וש"ב המשפיל עליו הקב"ה שהוא בח"י סובב בל עלמין בידוע מנביהו וכו' וז"ם מממקים קחאתיך ה' מבחי' עומק השפלות הל"ל ז"ם אין מודין להשפיל אלא מתוך כיוב רלם שהוא הלבעה דוקא לפי שחשפלה הוא בח"י הדבקות בבח"י הו"ה מיב"ע ולא יוכל להגיע לדביקות זו ב"ה ע"י הנמעה בחבלית הדמיה וכו' : (בידור לרב ז"ל מלחי בשער החפלה ד"ה לחרי ה' מלבו וכו') וע"ם בפ' תרומת הדשן-ג"ב מבאין שמלל דומה בהיות בבל אדם בשיפעל בהחלבות יותר מהמהנות אמרות ה' יותר יהיו ויתמרמר על נפשו מפני שרואה ב"ע בחבלית בריוקו מה' אחד והיינו שמלל דומה שמפני נבורת רבפי אם שלהבת י"ק שיחלבב לה' יתמרמר וירבה ב"ע בחבלית השפלות וכל מה שיתפעל ברבפי אם ביותר יבמן לבבו להתבונן בבירור ביותר טוב לברר מעשיו נם השפלות הרק ביותר ולהשפיל ב"ע ביותר וזה בחי' תרומת הדשן שאחר בריבת הקרבן שהיו בחי' בהחלבות בשפת השפלות בעבודת ה' נשפר ממה בלפי שהוא בחי' השפלות דשחלל דומה הי"ל ולכך מלוה לשומו לבל המזבח ובבלה בחקומו בילוע לפי שע"י הדמיה בוהה יוכל לה"ב להתקשר

יזהר בזה ר"ל אבל אם אינו יכול ליכנס במקום המזבח הוציאוהו ממון למחנה הוץ העצרות אלא יניח ממנה תועלת לעבודת ה' כלל רק שתספיק לו החדש להיות כאחד הומס להיות מתייחס בעצמו יכו' שזהו חסקופה לדרישת רגלי המיטונים וכו' זה לריך לדחות ולהוליאו ממון למחנה רק לדרבת להתבזון על התפלות והתכונה איך שנפש חושך לא יחניך וכו' ונפ מרחוק ה' נרחק לי לפי שהוא פוגב כל עלמין ובזאת יהי' מן התפלות בחי' העלאת מ"ן לאתרות ה' לזכלל בו וכו' (עיין פרים) :

(כ) החדש הזה סוגם מוצב לחדשו ורחשו מגיע התמימה כי בפי גודל העסוק שיהי הרעו למיקב מרגנא כן מגדל יזהר השנתי בדביקות הסי"ת ולבך זכה מצה אלא קס כמוהו לפי שהיה עניו מכל אדם וזה בחי' יודעת היום וכו' בשמים ממעל ועל האדץ מתחת בי בפי יודעת החדש המכיר במדת עגוה שהוא גם ' על הארץ מתחת וכו' כמו כן הוא בחי' עלייתו בשמים ממעל וכמו שהין סיק ושיעור לעלייתו כך אין סוף ושיעור במדת עגוה כמארז"ל מאד מאד הוי שפל רוח שהוא עד קצה האחרון כמו שאמר משה רבינו ע"ה ונחנו מה וכו' (פרים יפות פ' ויצא) : (כא) מבואר בכוונות שהותיות שאמר השם הק' הם רמזים והותיות שלפני ה' הם דין וי"ת בקרבתם לפני ה יימותו ואחרי"ל למה נדיקים דומין לפני השכינה כנר נפניו אלא דמיון המשל רוצה כי הנר בעמדו מתת הלבוקה לא יכבה מדרבת שהוא מן האיר שלמעלה שלפי' הוא כבה והשמן לבד עולה יחזיר וידליק מן הלבוקה אבל כשהוא מנביה לשעלה מן האיר קה מיד יכבה וזהו שהחדש צריך להשפיל עלמו בפני השכינה ואז יוכל לקבל הלור ו"ת ורחוק את שמרי ר"ל הלותיות שלאחר השם ופני ר"ל הותיות שלפני השם לא יראה. (פ' כי תבא) :

(כב) השמים נקראת רחש שהוא חלק חלוק ממעל והנוף שהוא בעולם השפל נקרא זב וזה חדש עשה מעוה לו ניתן לדקה ושמשבתו שהיא בחי' נשמתו מושב בשביל התפלרות בני חדש גמות גדול הוא לו שאפי' היה מתפלר בעולם עליון היה ב"כ בושה וכלימה שמעית בכוד ה' ורואה בכבוד עליונים אבל אם הוא לשתפלר בפני נופות בני חדש אין לך בושה וכלימה יותר מזה שתחת ג נשמתו שנרשה בעולם העליון להתפלר בפני נופות של עולם השפל סרי רחשו של זה בנד זבו של זה וכו' וז"ת ושתך ה' לרחש ולא לזכר היית רק למעלי ולא תהיה למשא כי זהו העיקר שהבי' מחשבתו של חדש קשורה בעולם העליון ולא יתחשב אללו הבלי העה"ז כלום וכו' (פ' כי תבא) : (כג) חרז"ל תחת נגפים וכו' רחשיכם שבשיכם וכו' יאמר הקב"ה כולכם שוים לפני שנאמר כל אים ישראל הענין הוא כי הסי"ת משוה קטן וגדול ושכל כאין נגדו כי הסי ז ת"ם ותכלית למציאותו והכל כאין נגדו ואל יאמר אדם השפל בדעתו מי אלכי להוהות ובהלל לפני הסי"ת אשר מערתיו קדושים עליונים כי המלאך הגדול כאין נגדו כמוני ו"ת הלל אם אני כאן וכו' כי אים עניו גדול ביותר וע"ש אמר בשמחת בית השואבי שלא יבוש אדם לשמוע לפני ה' כי כיון שאני כאין שאני שפל מכולם כל שכן שיכולין שכל להיות כאן ואם תאמר מי יאמר כי נכון הדבר ממך (מס שאמה כאן) על זה אמר ואם אין אני כאן מי כאן שאפי' הגדול שבגדולים כאין הוא נגד הסי"ת כי הוא שים ומשוה קטן וגדול וכו' (פ' לגביס הובא גם בספר דברי שמואל פ' אמור בשם בעל עקידה) : (כד) מי שענביס לבו לומר שסוף פועל ומשוה סמלות לו אמור' הוא בחי' והנה פרעה עומד על היאור לקראת ע"ז שלו שכ"ז אמר לי יאורי וכו' כמו כן היא"ר מתאוה לבו של אדם שאמור שהוא עומד על אלקיו כביכול שהוא עושה ואתמה מי שם פה לאדם או שיעים לרחות ע"ד כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל (דברי שמואל פ' מקץ) : (כה) הנחום והכעס והעצבות הם בחי' אנייך בגאוה' הוא סיבת רחשוב ותסריס ריעותים מוכחות כי אים כמוני יעשה כזה ובא לידי עצבות וכו' [שם] (כו) הוא עשנו ולא אנחנו כתיב ולו אנחנו קרי סייגו כשהחדש עושה עלמו כאין בבחי' ולא אינחנו עי"ז יוכל להתדבק בבחי"ת בבחי' ולו אנחנו עמו וכו' (שם) :

(כז) ג"ת להשפיע שכל לבני אדם בשעורם ה' לב"ת כפי מדרינתו אם לא שנתשב בעלמו למשם כמו משה שאמר ואנחנו מה והוא מובן ע"ד משל כשהחדש רולה לרחות חיוס מרחס ע"י כלי זכוכית אז אם אין להכלי זכוכית שים נוון של עלמו יוכל ה' חדש לרחות על ידו המרחס אשר רולה לרחות אבל כשים להכלי זכוכית חיוס מרחס ונוון של עלמו ירוק אז אדום וכיולא אז אינו בחשבתי שוב לרחות על ידו חיוס מרחס אחרת נבד ממרחס הכלי זכוכית לכן החדש הרולה להשפיע ולהרחות לשם דרך ה' אז אם ביטל עלמו מכל וכל ויודע לליט ליס מנרמיס כלום יוכל להשפיע לכל חים כפי מדרינתו אבל אם הוא מדיין מלני בשום מסיבות אז אינו בחשבתי לשום חדש מירחס על ידו דרך אשר יר בה כפי מדרינתו כנ"ל ובזה יוכל החדש המשפיע לעם דרך ה' לשבר כח הגדלות ביחסיב בלבו אלם השי"ת משפיע על ידו בודאי ליח ליס מנרמיס כלום אלם חים לו אינו מדרינת שוב לא חיס ביכלתו להשפיע ע לבני ישראל וכו' וזהו הוכחה גדולה שאין בו שום הרגש כיון שהוא סליטול השפעתים וכו' (מבשר לדק פ' מקץ) : (כח) החלק אינה נרגשת במבעת יהוא הרחם לכל התושיות

וכן

וכן האדם כשהיו נרגש בעצמו והוא בבחי' מה לו נקל לו לדבק ולקשר עצמו להבורא יתב' שהוא רחם לכל גם כי ע"י עסוק היו מתקשט עם שום בן אדם כיון שיודע בעצמו שהיו נחשב לכלום וזה הוא נלחב ונחמד בעיני כל רואיו וכל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו ויוכל לדבק הם עצמו בהבורא ית' וכו' (פ' כי תשא) : (נט) ע"פ לתקן שוס פגם הם גם להכניע ע"ש מחמלם בחרטה גדולה ולשבר את נשוותו כי הנשוה הוא שורש לחיות כפרד מהבורא יתב' ובשם ע"י רוב עוונותיו וז"ם משל הייטו שהחלה תחיה מרפא בקשה לשבר הקומה זקופה שלו ושח"כ תחל לספור שבעה שבועות הייטו לזכר הז' מדות בחלות ה' לעבודתו יתב' ע"ד שור מרע ושח"כ ושמה עוב (פ' ראה) : (ס) כשהאדם בא לבחי' לין מחמת שמשתכל רק בפגימיות כל דבר ומשכיל שכל הכחות והמדות ומעלות שבו הוא רק חלקי חלקות שהשיל בתוכו חלק שהוא הכלי ומה יתפאר הכלי חרס כמה שמבטלין בו דבריס קטיס והחמדים וע"ז שמגיע שהוא רק חלק חלקי לכן נבחו להיות בבחי' ותגזור תומר ויקם לך וכו' עיין פנים וכשהאדם במדריגה זו אז לין מבלבלו שום דבר כי משכיל תיכף בפגימיותן והוא חלק חלקות גם ע"ז יכול להמתיק כל הדיניס כי בפגימיות הגבורות יש חסדים כי כל המדות הם כלולים זה מזה וכו' וזה סיס בחינתו של נחוש לים גם זו וכו' (פ' שלוחו) . (סא) כל הצערות שבעולם בחיים מחמת נשוה ולבך לכל המולבת ר"ל קופחת ג"כ המולבת של תולעים ר"ל לרמז שכל המולבות הם לטין מחמת עון הגשוה כ"ם של תירלי תולעת יעקב הייטו מי שהוא בבחי' יעקב לטון עקב עניס חייטו ירא מהמולבת וכו' (מצין החכמה פ' בא) :

(סב) ע"פ להשיג פגימיות התור' הם לא שיקשר עצמו בבחי' משה שהוא הדעת וע"פ לדבק עצמו במשה הלא הוא בי' שיהי' מניו גדול מכל מי שהוא מניו וכו' יוכל לדבק עצמו במשה ומנלין לו רזי תורה (פ' פנחס) : (סג) מה יעשה לי אדם הייטו זאת הבחי' שיודע שהוא בחי' מה הייטו שהוא כלל ממש זאת הבחי' עושה לי בחי' אדם שיהיו לי מחשב' דיבור ומשם שהוא בחי' אדם שהוא בגימטריא מ"ה וכו' (שם בליקוטי תהלים ד"ה ה' לי לא אירא וכו') : (סד) בשם הבעש"ט ז"ל על פסוק כמים הפנים לפנים כן לב האדם אל האדם היינו כשהאדם עושה מכל מיס נרא' שכל שלו גדול על המיס וכשהאדם מקטין ע"ע כן בכל נעשה קטן וכל מה שהאדם מרכן בכל המיס נעשה לל קטן עוד יותר עד שכשהאדם משיס הפניס שלו על המיס אזי בא גם הפניס של הלל נגד פניו של האדם כן לב האדם אל האדם כשהאדם חושב בעצמו שהוא גדול אזי חברו ג"כ גדול וכשהאדם מקטין עצמו לפני חברו אזי חברו מקטין עצמו ג"כ עד שהקטנות הוא כ"כ עד שלא יכול יותר להקטין אזי חברו עוש' ג"כ כן ואז נעש' בשם השיווי ונעש' בשם שיהי' שוויס וזהו שנאמר אל משה ודיבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ר"ל לפי הקטנות של איש נגד חברו כן חברו הוא ג"כ קטן ונעשים שויס פנים אל פנים כנ"ל כן משה אזי' מקטין ע"ע נגד הבורא יתי' כן הקטין ע"ע הבורא יתי' נגד משה ודיבר עמו פנ"פ וכו' וזהו שנאמר דוד שויתי ה' לנגדי תמיד הייטו שבחי כותן ד' לנגדי ואני מבין לין השי"ת מקטין ע"ע בכיכול ומעיד עמי ע"כ לפי ערך זה אני רצוי להקטין עלמי וזה הנעתי להשתחוות וכו' (לור שבמ' פ' ויקהל) : (סה) ע"י התחברות עם הלדיקים זוכה למדרינת הכנע' (עשה לנימלך פ' בשלח) . (סו) האדם הרוצ' לכבש את הל קדוש' ופרישות לעבודתו יתי' לריך להכניע עלמו בהכנע' גדול' וזה יגרום לו לקבל קדוש' על עלמו וכו' (פ' כי תשא) . (סז) האדם הוא כלל ואין נחשב ובלתי אפשר שיאמר אדם על עלמו אני שמשמע שהוא דבר חשוב וממש ובאמת כאין נחשב אם לא כשהאדם ממשיך על עלמו קדושת הבורא יתי' ומאיר שכינתו הק' עליו אזי' אני כיולע אז האדם הזה נק' בשם אני ממש השכינ' השור' עליו אבל כל זמן שהיו במדרינ' זו לריך האדם להיות שפל בעיני עלמו כלא וזהו שנאמר הלל הזקן ע"ה אם אני כאן הכל אשוכל להקרא בשם אני הכל כאן פירוש הוא בודאי אלא בכל המדות וזה כל האדם ואם אין אני כאן פירוש שהיו במדרינ' שאפשר' שכינ' עליו מי כאן לריך להשפיל עלמו ולומר מי אנכי כי הלא אני כלא ממש כנ"ל (עיין פנים פ' קדושים) : (סח) האמור הוא האמור והשורש של כל דבר קדוש ושיש המקיימת בכל ולכך נק בלשון עקב כמו ברגל שהוא הקיום שהנוף עומד עליו נמלא שכל דבר האדם עושה לריך שתהי' בעובדת השם עסוק ע"ש וסי' עקב תשמעון וכו' פירוש בכל השפעים המיקר בשמחתי לעשות התוכים ע"י מדת העקב שהיא עסוק כנ"ל (פ' עקב) : (סט) יש בני אדם שהם מתנשים שהם שפלים כאפר וכמו שמתנשים כן הוא בשהם שהם כמו אפר שלין בהם שום

למלותים ירצה וכמ נוסי עפר ואין זה מתקן מדותיו ויסודותיו וזהו המסרים יסודו . לך ורק שנתתי
לריך לעמול בתורת ד' לשמ' ולקיים מלותיו בשלימות ומח"כ יכי' כעפר לכל יתנצ' לבבו בעבודתו
ולכן אמו מתפללין וכפני כעפר לכל מכי' פתח לבי בתורתך הייטו שיכי' לבו פתוח בתיר' ושיכי'
מוחזק בדקדוקו ומשכ"כ יבין שטות כעפר (שם בליקוטים ומיין גם בעבודת ישראל פ' בשלח) :
(ע) מלריך שיעבד ד' כגם שלריך להיות בבחי' עקב עמוס זוה בחי' יעקב . ממנם לריך מלריך
להתחזק ולעמוד על עמדו לעורר רחמים וכמו שאמר רשב"י בספר הזוהר בר יוחאי בשלמע וכמו
שממעתי בדרך זה ממוריגו מהסיד מלריך מוה' מליתיך ז"ל ולא שהתגלו רוחם זוה בשמת רק היו
מרוממים ומגשמים פ"ע להמתיק הדיגים ולעמ ד כתרים וגדם וז"ם שמך יעקב מכל מקום לא לעולם
יקרא שמך יעקב כ"א לפעמים ישראל יהי' שמך וכו' הייטו כנ"ל (עבודת ישראל פ' בשלח) :
(עא) ע"ז שלריך מצפיל מצמו עד למאד עד שפל דיוטע שתתגי' ותמ"כ תוזר בתשוב' לגורלו
ים' מעלה בזה את כל העילם כולו ממו ומתעלים על ידו ובניט תליו ים' וכמו שאמר הרב הק'
מוה' מהרן ז"ל ערוממך ה' כי דליתני ר"ל ע"י תלות והתפללות שדלית והתפלת לותו ע"י ערוממך
הייטו כי כשתחזור לליך בתשוב' תעלה ממי כל העולם למקל מי ערוך' להגביה ליתם בניו לזי לריך
להגביה הקורה כי תר תחתונה משמ"כ כשיתגיל בשמלת זו בגובה לזי יהרם כל הבניו ולא יועיל
כלום (כדרושים לע"ו בשב ומ"ם גם בליקוטי תהלים ד"ה ערוממך ה' וכו') · (עב) שלריכים שפע"י
שעובדים את ד' בתורה ומלות ומשמ"ם הם לומרים בלבם לא שמחנו עומ"ס לבר כ"ע כח שלקי
בקרבינו וידו עשתה כל אלה וז"ם זאת נפלא בעבדי ה' ולקחתם (שעושים המם לומרים) מעתי נעוה
ה' (בפערת רשה) (עג) לאור משע שלמידיך יהי' בשעע הייטו בהכנע' וזו ומשה הרב' ר"ל
שהפציל ותעש' הרבה בדיבורך המשע [פרק ל' לתבות] : [עד] חכם מה הוא לומר הייטו שלומר
מה הוא ומשה משיג החכמ' ע"ד והחכמ' מלין תמלע וכו' [כתבי הקודש דף למד] [עה] נח לים
לליך וכו' בדורותיו וכו' ים דורשין לגנלי וכו' ים לפרש דר"ל גם זה לשבחו של נח שבדעתו הי' כן
כשלמר לו השי"ת לליך נפני בדור הזה הוא דייקא בדור הזה משמ"כ שם הי' בדורו של אברהם
ומעלת הגנלי הוא לשבח הבי' שפל בעיניו (דברי שמת חידוש הפליטי פ' נח ובלופן זה גם נח'
שוכב ישראל) · [עו] יחשוב שלדם שהוא ותולעת וגרור מביט אפי' שם שלדם הוא טוב מן
השיבחר הוא כן כי וירא שלקים את כל אשר עשה והנה טוב וזה בחי' שבשע' שכן לעשר והנה אין
מזל לישראל וכתבתי בשם רבי מרלוונע ז"ל מי שהוא בדעתו אין יכול להמשיך מהמזל לישראל שתלויים
בו בני חיי ומזוני וכו' וז"ם שכן ארץ ודעה תמוך כי יפעול נסים להנדיל והמוגה כמו שמרשה
בשמה להגדיל ולחזק [פ' ויצ] : [עז] שמעתי מהרב המגיד וכו' מרלוונע על שברתי שתכמ' והיא
רחוקה ממני אמר הוא ז"ל ממני היא רחוק החכמ' העליונ' כי החכמ' מלין תמלא והוא הייטו
שלמה הי' מלך ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מקיל וכו' ע"כ לא היה יכול להשיג החכמה עליונה
וכו' (אמר המעתיק עיין בכתבי הקודש דף כו ע"ב מובא ג"כ ענין זה ושם מבואר שמה היטו יכול
למחול כי המלכות יקרא לילי' הוא כי עבדיו המליכו עותו ואם כי שבא יסד ברשת כ"ם ס' בחכמה
יסד ארץ כי כל הכבוד מהכמה כ"ם כבוד חכמים יתגלו ואיטו יכול למחול דבר שהייטו שלו שמשם
חכם יכול למחול על כבודו כי שלו הוא נמלא כי זו השמה הוא הגלוה כי בזה מורה שהדבר שלו
זה הגלוה שהיטו יכול המלך למחול את כבודו לפי שהייטו שלו הוא שהוא וכו' ע"ם עוד דבריט ממוקים)
וז"י גודל הכעשה בא מחדות וכן שמעתי בשם הרב המג ד הנ"ל ע"כ יש בין ילדים קטנים שהכפ
כי אין להם נדלות וכו' ושמעתי מהרב מפינסק וכו' על מ"ש שהדש ע"י מ"ה יכול להיות שהתחדשות
כי ים מלין וכו' (פ' שמות) : (עח) כל גלוה הוא שקר וכל מי שבא לו גלוה משום מדריגי או
עבודתו ים' ידע שים בו שפלות כי לחר שהקדוש' והשמש בא שהוא וכו' ומשרע"ה שפל מי שנכי
זכו' וגם השיב לו השי"ת שמה מוכחר שנשים כמו שהוא השמש רק שמר לו כי שניה שמך פירוש
שמת מי שמה כי שם שניני שניה שמך וזה לך שהות וכו' פירוש מה שלא בא לך גלוה משבוש'
שלך זה בשלמו לך שהות כי שכני שלחתיך שבשבוש שלך הוא ממקום נבוה בשמת וכו' (פ'
ושרא) · (עט) ים מי שהוא שפל בעיניו שכל ים לו שלבות שזה שימן גלוה משמ"כ מי שדעתו שפלה
כשמגיע חשרונותיו שמת שדבוק בו ים' שיוכל שמת ושיקר מה דכוה הוה ומכפן ולהגע לפשל
רשע ים' וכו' (פ' בלק) : (פ) יזכר מאד מלטיות נחשב שפ" משע בעיניו ומעשי"ת לא שבי' לו
שום כידוד שלבות שלרבע יאמה בשמת ורשיעי בשם הרב בעש"ט ז"ל כי גם משה שלא לשמה טוב
כי גם לשמה (שם בהנסות) : (פא) בשפל לשרש שפיקות בדעתו בענין האמור חיי ידע שזה גם
שניתוק שמשגחה שהוא עובד את ה' ויש לו תורה ומשע"ת וכל השתלשלה מין שלני והוא יכולין לדור

וכו'

וכו' וכתב דוחק רבני סכיכים ופי"ז נופל מאמרו' לך כשתתבונן זאת בדעתך מה שנרש לו בנפוחו שבא לפתיחתם כזה נבחי' לפיקורסות ח"ו שזה נרוש מן כחל ע"ז נעלמו בא לשפלות ושניות נדול וגם בא לאמונה שלימה (ליקוטי מהרי"ל פ' שופטים) : (פב) אין אדם יכול להיות מרכבה לשכינה ולהסתלק נפשו ורוחו ונשמתו כל זמן שלא תיקן פנימיו ולא נדחה ממנו כרע לנמרי וזהו עיקר הסכינה להסתר המחשבה שיוכל לדבר במחשבה זכה ושיכו' כל מעשיו לשם שמים וכו' ועיקר השלם זה שיוכל נתקן כל הפנמים כוח ע"י בחי' מ"ש דשיינו הפשוטות שיהי בלשת שכל בעיניו נגד נדולתו יפ' ויכא נחשב למה ומי יוכל לתקן כל כרע כידוע שמ"ש מתקן הסבירה ומי לא יבלבלו לותו מחשבות זרות ויהי' לבורו ביחוד כל העולמות עם נפש רוח ונשמה שנו ויהי' מרכבה לשכינה וכו ויזכה לבחי' שכינה מדברת ממוך נרוני וכו (ליקוטי תורה מדרש המניד וכו' מוהר"ן מפשרמנציו פ' לך לך) : (פג) אם ירלה האדם להריק מכלי לא כלי מזי זה הכלי שהוא מלפים ומריק נריך להיות למעלה לכן אמר מתד מתד כדי שפל רוח וכ' כדי שיוכל לקבל מכל אדם ליזה אדם עובה וכו' (ליקוטי רמ"ל פ' מקץ) : (פד) כמו שכבר נודע שפי' שכקב"ה בנה עולמות והחריבן פי"ז היה יצלה עולם בתיקון כן האדם שהוא עולם קטן אם הוא לומר שכבר הוא שלם ואלה למלוך זכו סיבה תורבן עולמו ח"ו ואם אע"פ שעושה מעשים טובים ובונה עולם קטן שנו אעפ"כ ליכו מזשיב מעשים טובים שלו לכלום ואומר מה מעשי ותורתי נחשבים נגד תורה ומעש"ע של הרשעים וזה סוד כבוזה עולמות ומהריבן פי"ז היא בתיקון שלו (אור הגנוז פ' בראשית) : (פה) אם יהי' בחדש אין לחדש עלמו לא יבא בידי מחשבה זרה (פ' תולדות) : (פו) יש תשוכין דמכסיין אל עיינין שהם רומי רבתא ורומי זעירתא היינו רוממות וגדלות שיש בחדש בן רוממות נדול או רוממות קטן הם תשוכין דמכסיין שהיא לחיות בו השנה שלימה ואל"ף למורתו ותפלתו להתעלות פי' שלוקח התפארות ורוממות לעלמו (פ' בשלח) (פו) אדם כי יהי' בשר בשרו שהם וכו' פירוש כי ברוחניות שבאדם שהוא התלק התשוב המוצנר שנקרא אדם שרשי לחיות תמיד בדביקות השי"ת והוא עושה לפיכך שמשקיע ברוחניות בעיר בשרו שהוא הגופניות ופי"ז שהם שים לו התעלות כי אם התלק לעלה ממעל שהוא בשמה שבי דבוקה בהשי"ת אז נדל נדול אור האי"ם הוא בתכלית השנה והשפלת אך מי שמשקיע ברוחניות בהגופניות אז בחרגים הגופניות נדול אור בשמה אז לוקח התשלות לעלמו שמוכר שהוא דבר בפני עלמו ייהות תוך מהש"ם ב"ה. וזה וכו' לנגע כי בעניו ים לו ענג מכל דבר ומהות הנפש משל"כ בהתוה הוא תם רת עונג והוא נגע כי מתן דיסיר וכו' עיין פרים ורחמו שכבן ושמע קולו פירוש לא יחיף לו סלדיק לגע יגער בו מצל למומר כל זמן שלא יגערו בו שנור שהוא תשוב כישרשל ויבא בין תנפי ישרשל ויעמוד במקום תשוב קודם לשם וכו' אבל כשנוערין בו לא שמע וכו עי"ז מתניים ועי"ז יפשל לעשות תשוב' וכו' וזה סוד הכנע והבדל והתתק כי ע"י הבדל שתדיל דבר זה תן הקדום' היא שכנע' שלו ויוכל להיות לו התתקה משל"ש קודם לכן (פ' כי תזריע) : (פה) אם ריצה האדם ע"י מעש"ע שלו כבוד מבני אדם ל"ש ממ"ש אם בשמת יש לו מעש"ע ל"ש הקב"ה יודע יותר מהם ו"ש יבטח בה' למנוע הן בעיניו יש שעליו ביקר בשמן ואם אין לו מעש"ע ל"ש אין יבטח למנוע עי"ז הן ופרשם מבני"ה שלא כל שתין רוח המקום נוחה סיתו אין רוח סבריות נוחה סיתו (פ' בשלח) : (פו) בשם שבעש"ט ז"ל כי האדם צריך לחשוב ל"א שהוא אין כי הש"ם הוא היש ואין כלי יכול לסובלו משל"ש כשהוא אין ואם יקשה אדם ויאמר איך יכול אני לומר שאני אין ובאמת נרשה לי שאני יש ושלי אין ובאמת זה אינו כי כרי שכל הוא ממנו יש נאלו ונברא ונוצר ונעשה' כי זה יפשק מהם סרוזניות כרי שם שלא היו אלא הקב"ה ברא שכל כדי להרשות שהדו לברואיו ושדת האמת מפי' את כולם ושדת השבע שניתערין אלקים ניתן למוש להיות שכל בחוי"ה ושדת השלוות מקיימת שכל מאין ליש. והנה כשאומר אדם שהיא יש והוא חון מלקות ל"ש לומר שהוא אין ל"ש כשכיל וכשנו אין כאן אור אז שכינה שהוא שי"ש כל שלא הוא אור אין בדרך התלבשות ואז יכול להרות בו אור שם"ם וכו' (עיין פרים פ' נלך) . (ו) בשם הבעש"ט ז"ל לאם האפלל אדם בכוונה נדול' וכו' שבחינה שיאמין האדם ל"ת שם כי עבודתו בשמת לאמתו ולשם שמים אם נשאר שפל בדעתו נם אחר שהשבדה ולא יעלה בלבו שמניא לו מזה שכר של זה כי אומר לפי נודל נדולת הבורא ומובותיו אליו אין שום מבודה מספקת של אחד מני אלף ובילולא בזה אזי הוא טוב בשמת וכו' עיין פרים (פ' תשא) : (לא) מרז"ל כשם נדולים נמוכי רוח לפני הקב"ה שנאמר כל הנבוה והשרם שכינתו על כל סיני שהוא נמוך מכל הסבירים וכו' ולכאור' קשה ל"ל כי לי להסבירים שכינתו על ארץ סיני

ממם לסורות סכנצם וסמלות יתרם ומסם כתר כסר כמוך סמוח עכ"פ נגיוס קלת מך סעכין כי גם סגיוסות קף סמין נסצם בסרכיס של מלך שנאמר ד' מלך גיוות לבש תעפי"כ סותרם לממם במדת סגפוה למורך נגוה כ"ם ויענה לבו בדרכי ד כי סילס"ר ליכר מת סאדם לפעמים במדת סעוה וסמלות בתמרו מליו מס תפס תסיב לעמיד ולסתפלל לפני מלך גדול ומורם וכו' לזס מסורך לסאדם לתפוס מדת סנבסות לססיב לתמריו מליו כי סאדם מוכ תרלס ורפסו מניע סממיימס ופועל פעולות גדולות ומרלות בעולמות עליונים ע"י מעשיו בעולס הספל הזס וכו' (וכמבואר בכר לעיל כ"פ) וע"כ רחר ד' בסר סיני נמוך וגבוס ולפ על סארן מתם לסורות איחזק סאדם בשני הסדלות הנבסות וסענוה וסניסס לאחד עובים לעת תצורך להסתתם עם כ"ח לעבד תו' ית' וכו' (נתלם בסעון פ' יתרו) :

גדלות וגאולה (ו) ע"ד מצל מב ותם מובים לת סבן בשוס רק תם סבן ליו מתנסג בדרך סיסר ח"ו לתפ"י שסאב מוכ מותו ליו מרלה לו להסבתו יחכה מותו וסאם תפ"י מרחמתו ומגשקתי ומקרבתי אל זביו כך עתה בגלות מדות סאב"ס כביכול ליס מעולים רק מדת סאביו, מגולה כמו שניתס אצל מסאר שתפ"י שני' גס בגדול מכל מקום נחלבם סכם כמדתיו, תחוב' דמסתר וסכם נעלם ע"י שנשתת לתחזורם מצל"ב אם ליו זוכין לי' הכם נעש' בפירסום בלי התלבשות במדריו, סתיחזו' יכמיים שכוכן תמיד בעולמות נק' שכביו, וליו דוגמת הפס שמנלת מדותיו תפ"י שכן ליו מתנסג בזוהר בפיקר לן רשמעון נומר רק פס מדני שמדת מדני סוא נגלית ולא פס סיום כי פס ס"ם סוא פס יגלס ולא נתגלס סיום (ליקומי תמרים דף ומו) (ז) למיון הפלוגתא תם בייסן שתידין ניגאל אי בימרי מר תמר מדא וכו' ולא פליגי כי כשתאי סגאולס ב"ב ע"י סתעוררות מיחזן ליו מיחזן מצ"ע של ישראל אז תסיס בתמרי תפ"י שהחדם סוא מורס על דין כי סוא מלוחיות תפרק בחי' תור תוור בתי' דין מאחר שהגאול תסיס ע"י סתעוררות מחמון מכל כשתאי שגאולס רק מצ"ע ריב רחמיו אז תסיס דוקא בייסן שהין דיינין שורין כלל שוס בזי' תדם שהביב בחי' תלף ליס כשר וכו' (קדושת לוי פ' תזריע) .

(ג) כל שהתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה וכו' משל לבן מלך שחעג למלך ויום לגרשו ולשרמיקו ממנו זיסס חצר מכל שתעוגים שסיס לו עקידס בביס מביו שהמלך עד שבשמעך זמן סירגל במחלליס הגסים וספצועים וכשצע שבכה כל שעוב שסיס לו . פאנס כי בן מכס סיס וידע בשמצו כי ליתים יש"ת שהלך עומו ויעיבנו על כנו כי שהלך סוא מנון שהרבה לשלות אז אמר בלבו אם לא אזכור את שעוב וכל שתעוגים ורוב גדולת שהלך אוי יסיס כבל בשכה ממני ומלך שהרגיל יתגעס ויסיס עבע מגלי בזולת וסצדר שתעוגים ואיך ג כל מח"כ נקבל גודל שתעוגים ולפעיג גדולת שהלך לכן שתרבה לעיות עלה בכפזו לזכור תמיד להתבונן בגדולת שהלך ולהתאבל ולהלמעבר על גודל רוב שתעוגים שסיו לו ויצתה [illegible] מכל מלה וצ"ו שהרבה מ"ע והסרגל לא פעל מללו כלום שיתגעס ויסיס נעשה מללו כתו עבע בזולת שתעוגים כי תמיד לא סי מאבלו והמתו מלהסבונן תמיד על זה ובלם תמיד פוקד בלבו מתי יבא וירלה פני המלך ולהתענג בכל שתעוגים וכו' כמו כן מנחנו כי בזמן שהיס ביהמ"ק קיים וירושלים על תלה וכו' סיס בבחינו להשתיך המנלת מלקום ולסיות בשבלים סביבול לפני ס' וסדר נעונו ולעבוד לותו ית' בשמחה ועוב לב מרוב כל ובירבה שילאה ובשם גדולס שום בזי ירושלים י מלה . ועל[illegible] מרוב שוניני מסרינו כל מלה וגלינו מעל שלמן מביונו וכו' . אך תעפי"כ מקויים ומייחלים תמתו לקבץ נדחינו וגאולת מלקותו ים' ברוב תענוג ובשירות גדול ביותר כ"ם כי עין בעין יראו וכו' ונשמר ואשר ביום ההוא סכם מלקינו זה קוינו לו וכו' ותרי"ל עתיד הקב"ה לסוליך חמה מגרתיקה וכו' ועי"ז שם שמה בגולתינו שנחנו מתבוננים על גדולת ס' ומשבלים תמיד על גלות השכינה ותורבן ירושלים שהוא בחי' בירתה עילאה וכו' משה לאמנו מובבים מנשמותינו ומתוערותינו שלא נשכח ת"ו לעמרי מתענוני שהלך ורוב גדולת בכדי שע"י יסיס בבחינו גם אז לקבל רוב שתענוג ושבטירות שגדול של גילוי מלקותו ית' שיסיס אז וזס בחי' כל שתבזל על ירושלים עובס ורואס בשמחתה כי יסיס כלי רלוי לקבל שתגלות שלקות ורוב שתענוג וגודל שבטירות וכו' לכן כל שים שתכך לבבך ס' יהיה להתפעל על תורבן ביהמ"ק ועל גלות שכינה ותורבן ירושלים יהיה עילאה ורק בוסס ולא יתביים מפני שהלעיגים עליו כי זס בוסס חילוניים סיפור סירתה ושניהם עילאה וכל שים מישראל ח"ו לא יסיס לו בוסס זו שמעם יסי' לו בוסס מלעני ד' וסדר נאוה שבוסס בוסס דקדושה ויזכה לבא למהיינת ירתה עילאה ולעגות לעין וירושלים בריגה (קדושת לוי בליקומים) . (ד) כל מס שמתאבל סלחס- לשתדים סוא נירס תמיד בבין ירושלים שלמעלה וכשו בבנין בית תריכין לשוס מבן של מבן עד שיגאל במהרה בימינו וכשו כן כל יום ויום נורס קלת בגלולה לגשמתו ע"י תיקון מעשיו ומשום זה לתו שומרים בשעלה נוטלילים

בוסס

בוגה ירושלים בלשון הזה כי בחמת בכל יום ויום נבנה לחם לחם . וזהו שמתפללין והרחיבו בבניינו וממחינו בתיקונו היינו שירחיבו הש"י בשכלינו מה שחנו פועלים בתיקונינו לחחדים ועי"ז נרחה בבניינו ולשמח חותנו וכו' (דברי שמואל פ' בחקותי) : (ס) מצל לבן שברח על חביו וגירש חומו מיכלו ומפרנו זה ימים רבים ויבי היום הבן מדבר אל לבו מה יהיה חכליתו ואני חנה אני בא מלערו של חבא כי לערי של שאני נלחם זה כמה שנים ולא רחיתי פני אבי הוא נ"כ לי ללעבר גדול עכ"ז כשזה בלעבר בא לי שחבי לא רחה חותי ויודע אני שנפשו קשורה בנפשי . לך שריעותי חם מעשיי וגירש חותי מפניו מה לחעשה לעערו של חבא מי יחן היום אותי לביתו כלותו קודם כדי שיהיה לו שמחה ברחותו חת פני שיהיה לו לנחת כך חנו בני ישרחל בולים זה כמה שנים בגלות שמר והנמבר הזה . ותנחו נקרחים בני בכורי ישרחל חנה בולך חת לעבר מחניהו שבשמים וש"ס למחה נפשי וכו' מתי חבא וחרחה פני חלקים היינו זחה עיקר לעבדי ונימנותין שלי של הגחולה כ"ב שחרחה לפניו ים"ס וכו' (שם בשם מחיו סרב ר' פנחס) (ו) זכו מנין גדול ותמונה גדולה שכ"ח מישרחל יהיה מקרב בחמונה לבו חת ביחת הנוחל בכל ההתקרבות וכ"ם היום חם נקוו חשמעו ובמדרש כי הנה רחקיך יחבדו זה בלעם שחמר חשורנו ולח קרוב ע"כ קללו חסף ותמר כי הנה רחיקיך יחבדו חבל ותני קרבת חלהים לי טוב פירוש חני מקרב בדעתי חת הגחולה וכן הוח כי"ג מקריס מחכה לו בכל יום שיבח (חור הגנוז פ' בלק). (ז) רחו לומן קץ הגחולה וכו' עיין ספר חור הגנוז שנדפס מהדש והוח מקרב בלדיק הק' וכו' מוה' ליב כהן ז"ל פ' ויחי .

דעת וחכמה (מסציף פ' עד סעיף י"ב יובפס בסוף הספר) .

(יב) והחכמה תחיי חת בעליה כי אין להחניג החכמי, חע"כ עשה עננו כאיין מוחלט ואז הקב"ה שולה לו היות מכח החכמי, שהוח כנגד היה והחכמי, נק' יש ובאמה יש התחברות יש באין על כרחך יש לישה ממולא ביניהם ואישה התקשרות נעלם והוח סלירוף של חרץ החלף הוח חרמז על אין והריש על ריש דרגין והתחברות הוח ע"י לדיק (שם) : (יג) בתיקונים כולהו חסיין חתיין לנבי ההוח חולה עד דייתי רעיח מהימנח וייתי לה חפוח ורחמח ביה ותחסיחת פי' ע"ד כי חפוח נ' נוונין חית ליה לבן חדום וירוק רמז לנ' חדות חהבה וירחה ורחמות ורעיח מהימנח נק' הבכל כי חם שנו חוהבים לותו יח' הוח חפני שנו חחיינים בו יח' והחמונה הוח חכח הבכל שנו חביגים בים חניגו ומנסיג חת העולם לכך נק' הבכל רעיח מהימנח עזן חת החמונה וכשבח הבכל בח חכחו חהבה וירחה ורחמות ותחסיחת כ"ל (שם) : (יד) חכמות דחוך תרוגה פירוש זו חכמתו חסובה כשהוח עוסק בחכמתו גם בחוך דבריו בקליפות שמעלה חשם ניצוצות (שם בח בשם ממילא ח"ו) חכמה זו תרוגה (ליקוטי יקרים דף ג) (טו) ביחיח חגריח יבח הדעת מן בגלות היינו כי רוב העולם כ"ל יודע ומחמין שים לבקים שליה בחרץ והוח חקיף ובעל סיכולת ובעל סיכולת בכחות כולם וכו' רק שהמדות עדיין בגלות כגון חהבות חיצוניות וזרות וירחות חיצוניות וכו' לכן הזהירה החורה כ"ם לזכור ביציחת חגרים כי זה עלה ליך להוליח המדות מהגלות ע"י שיזכור כ"ל כי הדעת בבר יבח חמלרים ומודע לו חליחת הבל יחב' בודחי נקל עי"ז להוליח נ"ב חת חדותיו מן הרע חל העוב ונחלץ להשתמש בבם רק בשו שחמייב הדעת בהמתי וח"ם למען תזבור וכו' בל ימי חייך הלילות היינו חפי' בשעת חשבות שניח בחי' לילה שם יזבור בהדעת שהמתי וכו' בודחי לילה כיום יחיר לו בי הדעת יחקן בבל ויבח בל המדות נ"ב לטוב ועיין זה הוח בפרע חלל בל חדם וכן הוח בבל ב"ב בי בל חדם לריך להביח בחי' חלק משיח שלו וכו' עיין פניס וכל זה ע"י הדעת הנ"ל ע"י שיקיים בבל דרבין דעבו חף בנעמי זכו' שזה בחי' בל ימי חייך להביח לימות המשיח וכו' (מחור עיגים פ' שמות) : (טו) הבכל שבנפש המשבלת שניח המשביל בל דבר נק' בשם חבמה ב"ח מ"ם וכשמועיח בחו חל הפועל שחתבונן בשבלו להבין דבר לשחורו ולטומקו וכו' נק' בינה והן שם חב ושם המולידין חסבת ס' וירחתו וכו' ושחר המדות בולם שם מנפי הירחה וחסבה ותולדותיהן וכו' והדעת הוח חלשון והחדם ידע חת חנם והוח לשון התחברות והתקשרות שמקשר דעתו בקשר חמיך וחזק מאד ויתקע מחשבתו בחוזק בגדלות ב"ם ב"ה ועיינו מפיח דעתו כי אף מי שהוח חכם וגבון בגדולת ב"ם ב"ה הנה שם לא יקשר דעתו ויתקע מחשבתו בחוזק וכשתמלה לא יוליד בנפשו ירחה וחהבה חמחיית כי אם דמיונות שוא וע"כ הדעת הוא קיום המדות ומיותן והוא בולל חסד וגבורה פירוש חהבה ונפני וירחה ונעפים (ליקוטי חמריס תניח פרק ג) : (יז) בל נפש ונפש מניי ישרחל יש בה מבחי' מערע"ה בי הוא מבשה רועים הממשיבין חיות וחלקות לבללות נשמות ישרחל שלבן נקרחים בשם רועים ומערע"ה הוא בללות בולם ונק' רעיח מהימנח דהיינו שממשיך בחי' הדעת לבללות

ישראל לידע את ה' כי"ת כפי הסגנת נשמתו ושרשה למעלה ויוקשה מאדם נשמת מלאכים המושגת בדעת עליון וכו' ועוד אמת יפה על כן בכל דור ודור יורדין גילגולין מנשמת מלאכים ומתלבשין בגוף ונפש של חכמי הדור עיני העדה ללמוד דעת את השם ולידע גדולת ה' ילמדנו בלב ונפש כי העבודה שבלב הוא לפי הדעת כי"ת דע את אלקי אביך ועבדיהו בלב שלם וכו' לך עיקר הדעת לזכות לידיעה לבדה שידעו גדולת ה' אפי' פיסרים ומפי ספרים אלא העיקר הוא להעמיק דעתו בגדולת ה' ולהקשיב מחשבתו בה' בחוק ולומן ולהמות עד שתהא מחשבת מקושרת בה' בקשר אמיץ וחזק כמו שהיא מקושרת בדבר נשמי שרוצה בעיני בשר וממשיך בו מחשבתו כשודע שדעת הוא לשון התקשרות כמו והאדם ידע וכו' וכה זה ומדה זו לקשר דעתו בה' יש בכל נפש מבני ישראל ביוקשה מנשמת מלאכים רק מחמר שנתלבשה הנפש בגוף קריכה ליגיעה רבה ועצומה כפולי ומכופלת הה' הוא יגיעת בשר לבטל את הגוף ולהכניעו אלא יחזיק על אור הנפש כי"ת בזוהר נופך אלא סליק בים נהורא דנשמתא מבשתא ים וסיימו ע"י הרשורי תזיבא מעומק שלב וכו' ובשני הוא יגיעת הנפש אלא תכבד עליה העבודה ליגע מחשבתה להעמיק ולהתבונן בגדולת ה' שאם גדולה רוחב כי שיעור שאם זה שיעור הוא שם בכל נפש וכו כי ים נפש שפ"ה וכו' אלא ת כל למלוא במחשבתו הלקוח כי"ת בקושי ובחזקה ובפרט אם כוונתה בתפלת נעוריה וכו' ואכל מקום בקושי ובחזקה שתתחזק מאד מחשבתו בהתון ויגיעה רבה ושומע גדול להעמיק בגדולת ה' שאם גדולה בודאי תניע אליו מכ"פ הירחה מתאה וכמתר"ל יגעתי ומלאתי אחתון וכיכיוצ בזה תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין ירחת ה' וכו' עין פ"ה ומתר"ל לנבי מאה דיסיון לנבי כמי הדעת שבכי נפש מישרל המלכיות ירחה מילחת זוערתת הוא וכו' והעיקר הוא להרגיל לשונו לדבר ומחשבתו תציר כיוות קנוט במותו ולבו תמיד אחר כל מה שרוחה בעיניו שמים וארץ ומלואה שכל הם לבזיים בהיותם של המלך הקב"ה ועי"ז יזכור תמיד על פ.ימותם וחיותם שהוא אור ת"ח ב"ה שמלובש בהם להחיותם וזכו ונכלל ב"ה בלשון ממוצע שהוא לשון רגילות שמרגיל הפלה ת"ח כמו לומן המאמין את ידיו וכו' (פרק מב) . (יח) ענין דע את אלקי אביך וכו' הוא לשון ידיעה לבד וכו' אלא הכרה בהתפעלות והתפעלות השכל וכו' עד שתהי' מחשבתו קשורה רק בדבר זה והוא הנק' דעת היפוך השכחה שכחה דייקא מהיות הדעת אלא כל זמן שהדעת מציר ת"ת לחיות שכחה כללי וכו' נמצא כי הדעת הלקוח אינו בידיעה לבד אלא דייקא ענין הכרה והתפעלות הנעם על שכמך תמיד אחר זה והוא שכחה והיפו מהות דעתו מזה וכו' (מדור הרב ז"ל מלאדי שער הלוב) (יט) בכל דור ודור כפי הספעת החכמה השכליית לבני אדם כן הוא לכל הברואים כי האדם הוא מלוא כולם מעלה ורמה מניע השמימה ומשפיע לכל הברואים וכו' כי ע"י האדם כולם מתעלים במעלתם כ"א לפי' בחי' שכלו וכו' וז"ש אם הרמונים בנבי אדם אלו החמורים היינו החמורים שהיו בדורות הרמונים כי לפי גודל שפע החמורים שבדורו וכו' (פרים יפית פ' וירא) . (כ) כשמשניעים אויה הפגם יכול לפעמים שעדיין מוטעם היא ולא הפיג עדיין בטעמ אך בזמן מבחין להסיר לא מבחי' החכמה שהוא רוחניות שכל הפעות בלי התחכמות רק זו הבחינה היא עלמות הנפש ותתחתה ואז יבחין וילרף הטעם חם בחי' וגם אמנם תחותי בא אלי היא הייגו שם הדביקות והפגם הנק' אחותי הוא נמשך מבחי' חכמה בחי' חבל ולא בא אלי הנק' בינה בחי' התבוננות והתחכמות השכל חליבי אז הוא בחי' הפגם אמת"ת וכו' (ליקוטי תורה מדרש המניד וכו' מוהר"ן ז"ל מהשרגאדיל בליקוטים)

דיבור (ג) בכל תנועה נמלא הכוונה ית' שה"ש לעשות שום תנועה זשום דיבור בלי כח הכוונה יתב' וזהו מלא כל הארץ כבודו כל הדיבורים שמדברים בה"ש הוא עולם הדיבור ומחשבתו הוא עולם המחשבה זכשהם מדברים טוב ומלבקים המחשבה לזה הדיבור אז הם מחברים עולם הדיבור בעולם המחשבה וגורמים טוב וכן כשמדברים רע גורמים רע חי' ויש זוה חכמה נפלאה וזה תזכור לשון ערומים אלא ירגיל עלמו שילא מפיו דברים רעים אפי מהרגל לדבר רק ירגיל ה"ש תמיד בדברים טובים אפי מהרגל לחסד וכן במחשבתו ויגרום כך (ליקוטי אמרים דף סה) : (ג) המשל הוא כלי להשכל וכן הדיבור הוא כלי למחשבה וכשהוא מדבר בלי כוונה הוא שבירת הכלים שאין חיות בכלים וכשהוא מפזיר עלמו מהנשמיות שהוא הנוף וכלי אלו אי יכול לקלות פנימיות הכלי דהייגו הפיות והאותיות של הלשונות וכשהוא מפזיר עליו מנשמיות ומלבים עלמו בתוך דיבורים ואז הוא דבוק בבורא ית' שהוא מלובש בתוך הדיבור ויש ירחה אלא יפ ל ממחשבתו ויחזק עלמו לעלות למעלה (שם) . (ג) כשמתפלל במקום שיש דברים בעלים אם הם דיבורים של שמחה אז יכול להעלותם ומכח שמעלה לותם יש שמחה גדולה למעלה ויולד בי התנסבות גדול

ואם כם דיבורים של עצבות קשה להעלותם (שם): (ד) יפים כל מחשבתו בכח התיבות שמדבר עד שירגיש התורות של התיבות מתגלגלים זה בזה ומתוכם נולדים כמה תורות וזה תור זרוע נגדיך וישרי לב שמחה (שם): (ה) לפעמים יכול להמשיך עוונות ע"י הדיבורים שאינו מדבר למשל אם הוא בשביט ידבר מלותו מנין לרשעה לריכין להודות וכו' וכן כשחולה בליבו אבר ידבר בשומו מנין בספירות העליונים השייכים לאותו אבר (שם): (ו) כשמדבר ישמוב נרמז קול ודיבור וידבר בירגיש ותשבח ויתפאר זהה מדבר עולם הדיבור מפיו וזה מעלה הדיבורים (שם קף ו):

(ז) מה שכשמדבר דברים בעלים הוא תשא לא תשא שם וכו' לשוא עיין ירמה וכו' תום יט:

(ח) תר"ל מים התחתונים בוכים ר"ל הדיבורים בפשוטים לבד מדיבורי תורה ותפלה והחיים בלבב יכול להעלותן בשמיעתן כשבועה בש"ם וזה שמעלה הקדושה שכם בתורות עושה נפת רוח גדול ליוצרו אבל בתפלה בודאי לריכין ליזהר מאד מדברים בעלים וכו' וכשה על שם זה נקראים דברים בעלים לפי שאל יאמר אדם הנה הם תורות ותפלה אותם לברשם כנ"ל חלילה לומר כן לפי שיש לאו בדברים בעלים ואל יחלש מהתורות שכם נאמרים בשבירתם כי ידוע משארז"ל כי למחר שנעשו ג' עפין מכלי אז אין להקפיד על הנשאר בכלי כי הם הכקר וכו' (ליקוטי חמריס להתורות הכם דברים בעלים שאין להעלותן והם בעלים מעלמן כי הם הפקר וכו' (ליקוטי חמריס דף יג ע"ב): (ט) ישראל הם חיות כל העולמות כולם וכו' והד בור של ישראל הוא עולם הדיבור כביכול שמחי העולם ומחשבתם הוא עולם המחשבה וכן למעלי ממנו ועוה"ז מקבל תורות הדיבור דרך ממלעות המדות לפי שעוה"ז יש בו בשה וגבול ולריך לקבל ע"י המדות והנה קדושת שבת בתוספ בכתר שהוא מעין עולם הדיבור בעולם המחשבה ושם בבחירות גדול עד שאין נכלה בהתנקות המדות לפי זה לא יתתר חיות לעוה"ז בהתחתון ועוה"ז לורך גבוה כי אין מלך בלא עם ע"כ תיכף שהוא חומרים חיה מקום בבודו ושיה מרמז לג' רגשומת שהין שם בהתלקות המדות תיכף תחר זה הוא חומרים ממקומו הוא יפן ברחמים להיותו להשפיע טובו כי אין מלך בלא עם ח"ש מה תלעק אלי פירוש בזוהר אלי דייקא בשחיקא תלייא וז"ש ואתם תחריטון לפי שבשם שהוא חיה השפ"ז לפיכך לא היה יכול לעשות בהתנות בשפ"ז ע"כ אמר לכם ואתם תחריטון ונתעלו אותיות הדיבור חיות השולם על שחיקא ושם אין נרחם בהתלקות המדות ושם ים ויבשה הכל אוין כי הוא רלון מליון ואח"כ כשאבד היה לאיתנו אז יאיר וכו' אז דייקא וכו' ויהושע אמר שמש בגבעון דום וכו' עיין פרים ועיין שכל הנמלאים כל חיותם משולם הדיבור וכו' וכשלריך לעשות השתנות אלו אותיות הדיבור יש לכם פליה למעלה מהמדות וכו' (קף כה ע"ב).

(י) האותיות בעלמם הם כגולמים אם לא הנקודות שאר ידם מתנגנים האותיות והמניינם הוא הכלל בשביל שהוא רולה לגלות שכשתבו והנה האותיות ל' תורה ותפלה וכו' הם נחיים לברשם ויש לכם תענוג אך אמר דיבורים וכו' הם ג"כ האותיות כמו זה רעיון אבל הצירופים הם אחרים והכלל שהוא רוכב עליהם הוא שכל שפל ושורה עליו קליפות והאותיות עלמן מתקנאים בהאותיות של תורה והם בחי' משארז"ל מים מחתונים בוכים וכו' וכשהשם אותם חיים נלבב ומכח אז מעלה גם האותיות הכם מתוך הבחירה בשתתכל על לירוף הק' שבאותם מחיה אחה רוח וש"י המדה מדבק להבי"ת ואז מעלה האותיות הכם ומכנים בהם אלקות וש"י כשיספרו לפניו ליזה משפה שיש בה ליזה רשה ח"ו כשהשם אז מעלה גילוי הק' ומכנים אלקות בלירוף אותיות הכ"ל ואז יוכל תיכף לחתן הדבר בהוא כי תשוחח ס' כברך עין וכו' (קף לה ע"ב): (יא) כשמדבר דברים בעלים אז לס"ד אז הקול והכתב הרשות אבל הוא שקר ומקטרג עליו וכשלומד אח"כ דברי תורה והקול והכתב מד"ת נ"כ עולה אז הקול והכתב הרשות דומה את הפרי מלעלות ומקטרג עליו וכו' (קף מה):

(יב) בדיבור מרומז שם אדני והמדם בכל דבריו לריך תיכף במחשבתו שם הויה ס"ח ומייחד קוי' בדיבור להיותו יחוד קב"ה ושכינתיה וכו' (אור תורה רמזי מלים): (יג) גבורי כח עושי דברו פי' שלריך המדם להיות במדרינה זו בדיבורו יהיה לו עשק ר"ל בשעות בשיחל בדיבור לריך לו גילוי דרך ז' מדרינות כי אחלה לריך להיות בביגוד להשוב אין לדבר ואח"כ לריך גילוי דרך מחשבה וירחה ואח"כ דרך בהפלרות בשעות רוחה תיכף שלימה אז נלטרפו האותיות ואז מתפלרים בחיניו לדברים כך אח"כ דרך הכילות שמכלה אותיות מחרים וכו' ומשתיקם ומדבר הדבר שלריך לו ואח"כ דרך הוד ואח"כ דרך היסוד להיותו שמחשבתו דבוק לדיבורו ודביקות בחחשבה בדיבור אך, יסוד ואח"כ בא דרך נצח והוא מלכות והוא מדרינה בחחתון, ולריך בלדם להיות במדרינ"ז זו בחיבי דיבורו נחשב לו למעשה ודי למבין בזה ביטב (שם): (יד) ידוע כי ד' מולמות הם סודם

סמעשה והמחשבה וקול ודיבור ונודע שהוא יתי ממלא כל עלמין ומשגיח כל עלמין ולית אתר פנוי מיניה ואמנם כשהאדם מתמיד בזה יכול לדבר כל הדיבורים שפי' מיכף ד"ת כי יודע שהדיבורים הם מעולם הדיבור אבל אדם שאין אם על לבו אלא זה רק שחושב שהש"ית הוא למעל' בשמים והוא על הארץ אינו רצוי לדבר דיבורים הרבה כי אינו יכול לתקן הדיבורים ע"ד שמרז"ל ע"ה אסור לו לאכול בשר וז"ש כי הפלקים בשמים וכו' פי' כשאתה חושב כך שהפלקים בשמים ואתה על הארץ ע"כ יהי' דבריך מועטים (שם בליקוטים ובליקוטי אמרים) (טו) כשאדם מדבר דיבור טוב והדיבור הוא בחיות של האדם וחיות הוא ממנו יתב' אז הדיבור שלקח לעילא ומתעורר הדיבור שלעילא ומשפיע עליו יותר חיות מלמעל' אבל כשהוא מדבר דיבור רע אזי יוצא ממנו החיות ולעילא ג"כ לא שלקח אז קרוב הדבר להיות נפסק ממנו כי החיות לגמרי וזה ג"כ מה שאומרים בלשון מהככו עד האף אויש נירעט (אור תורה ברמזים של לגדות רז"ל) (טז) הפלדיקים אומרים מעשה ועושים הרבה פי' כי הדיבור שולט יותר מכל דבר מועט אבל עושים הרבה למעל' בזה הדיבור (שם) (יז) המחשב קדושת שבאדם אינו נפגם בגוף מהמחשבה זרה כי תיכף בגיה מהמחשבה זרה סוגך ובשא"ך מתאבה קדושה אבל הדיבור ודאי נפגם במחשבה זרה כי כשאדר הדיבור והמחשב' בשניהם אחד אזי נעשה יחוד גדול אבל כשמדבר במחשב' זרה אז מדרגת מפריד היחוד ח"ו (ליקוטי יקרים דף ג' ועיין נס תפילה לוחות מט) (יח) הדיבורים שם בחי' מקיפים וכו' (עיין פ"ש דף י ע"ב) (יט) מע"ש שמרמה לו שכל מה שהוא מנוסה הוא יש והרוחניות דומה לו שאין בו ממש זהשקר הוא מלדינו שאנו בעלי חומר ועוסקים תמיד בחמריות אבל בחמת הוא להיפוך כי שלא הרוחניות מקיים הגשמיות ובלעדיו הוא אפס ואתו הרוחניות שאינו בגוף הוא גדול בעיות ובכח מאותו שהוא בגיף כי אותו שבגוף הוא גלוי מחמת שיש עמו שיפוכו שהוא שהחמריות לזה כח שהדיבור שבאדם הוא פועל יותר מכלי שבעש' משיני שילא ממחמריות שבאדם למון ונתהוה רוחני בלי גוף ומופת על זה שמעתי מפי הגדיק ר' שלמה מוילנא בשם ר' משה מאניז שהרוח בכחו לעקור הרים ולילנות ובתים מע"ש שהוא רוחני לגד והם נגמייס וים בשם ממש גדול והוא אין כי ממש אבל מהדבש מפני כך כחו גדול כי היה רוחני לגד ובזה פי' הפסוק ר' משה הש"ל כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו ר"ל כי לשון יוצר הוא מהריגה קשה מבורא וכתיב אבל הרים שהן גשמיים לשון יוצר ואבל רוח שהוא רוחני לשון בורא שהוא גדול ואחרי הרוח עוקר הרים כשלא שהוא גדול מן ההרים וזה מופת שהרוחניות שבלי גוף הוא גדול מזה שבגוף ובזה ומגיד לאדם מה שיחו ר"ל אין כח היכורו גדול מאד מפני שנתפשט מן הגוף לאוך עכ"ד ולפי"ז בשב"ב מחשבה שהוא רוחניות יותר יש לה כח יותר וגדולה ביותר כידוע שבמחשבה יכול האדם להשוב מחשבתו וכל מלאכות שבעולם כולם יוכללו במחשבת האדם כי הוא כח שלאחל' מכלי הגוף ומתיל בגוף דמשותף בכל מקום שרוצה האדם להשיבו וכו' (דף כב) . (כ) הפתיקה יפה מאד כי יכול בפתיק' לחשוב בגדולתו יתב' ולקשר עלמו בו יתב' יותר ממה שיקשר עלמו בדיבור לפעמים שוכח במעט ונרפה לבני אדם שהוא יען ורוח בפותה שעה מתבודד מ"ע עם הבורא יתי' (לוחות הריב"ש דף כא) (כא) בעולם הדיבור נברלו כל העלמות כ"ש בדבר ה' שמים נעשו וכו' ועולם הדיבור הוא בחי' הש"י שהוא אדני בחי' אדני שפתי תפתח וזהו תומר המיסור של הש"ר וכו' כי כשמדבר לפש"ר הינו מאמין שדיבורו הוא עולם הדיבור מדת אדנות וז"ש אשר אמרו לשומינו נגניב וכו' מי אדון לנו ושמרז"ל המגיס גלם וכו' יעשה עלמו כאלם פי' עלמיותו דהיינו שלא ידבר שום דיבור רק כשיאמין שמחמת עלמו הוא אלם רק שדיבורו הוא עולם הדיבור מדת אדני יכול אף בדברי תורה לא ילמוד רק כשיאמין כנ"ל ש"ל לדק מדברון כי מתוך שלא לשמה בא לשמה ושמרז"ל שהש"ת בעולה עובר בעשה שנאמר ודברת בם ר"ל כל מה שמדבר מאמין שאתה מדבר עם הש"י שדיבורך הוא עולם הדיבור כ"ב אותיות דאורה וכשמדבר בהנהגות העולם יתחזק כי בלוריתך ברא קיב"ה עלמות ובלוריתך מתנהג עלמך שכל העולמות מתנהגים ע"י כ"ב אותיות התור' עולם הדיבור רק שיאמין זה כנ"ל אבל כשמדבר שלא לשום הנהגת העולם זהו בח' דברים בעלים וכו' (מאור עינים פ לך לך ועיין עוד מאמין מהרי"ל הנ"ל בפ מטות) : (כב) פתח הגוף אשר דרך שם אבוא הקדושה העליונה כ"ש ושכנתי בתוכם הוא הפה דהיינו ע"י הדיבור של האדם כשהוא זך ממשך בקדנו קדושת הש"ית וכשמטמא האדם את פיו בשקרים ורכילות ח"ו ובפרט כשמדבר לש"ר ודופי של הלדיקי אמת הוא מביא לקדושת הש"ית לבא בקרבו וע"י שפגם בברית הלשון יכשל ג"כ בברית הטעור וכו' וזהו הגורה לו שיפול בחשכות גדולה שהחשכות נעשה עב ומלומלם בתוכו עד שהש"ית לאור שח' לבא בתוכו וכו' (פ' וירא) . (כג) כ"ב אותיות התור' נקשתו בפה האדם כמי

דיבור פנימי וקדוש מקדושתו ית' וכו' שהוא עיקר החיות שם' שבתוך הפלדם ובו מדבק ה"ע למעלה
וכו' ולולא שניתן דיבור הכללי בקדוש בפנימיות תחלה לא היה הפלדם יכול לבא לידי שלימות נמור
ולידי הבנת התורה בפנימיותה וע"י שם' מולמות הפה בפנימיותהן יוכל הפלדם להנהיג ה"ע בכל דבר
פפי' מדברי עכ"ז בהתורה וכו' וע"ם שמפריך בענין ואיך שהיה סהיים תור ה"ם יתב' שופע בשם'
מולמות הפה בהעלמין בכל דבר ואיך שלריכין לשמור ה"ע מכל מיני פגם הדיבור בכדי שלא יפריד
הם' מולמות שנקבעו בפיו מהי סהיים תור ה"ם ב"ה וכשישמור פיו ולשונו מזי יהי' נקל לו לדבק
ה"ע בשמקו בתורה בהותיות שנקבעו בפיו לדבק ה"ע בתור ה"ם ב"ה שופע בתוך הותיות וע"ם
מוד שמפריך בענין קדושת הדיבור בדברים נפלאים ופע"י שמירת הדיבור יקויים בו מחזת ביד
ימיני שילך תמיד לימינה של תורה שהוא ובמרת בהיים שזה בחי' מי הים החפץ היים שיהא חי
סהיים נקבע בו בקביעות הוסב ימים לרחות טוב שבכל המדות ובכל דבר שבעולם ירהה רק טוב
הנוח בשם שהוא ג"כ תור הותיות שבשם נברחו כל הנברחים וכו' וגור לשונך מרע לשמור הדיבור
שנקבע בו ופי"ז יהי' הדיבור שלו היכל לתור ה"ם ב"ה ויזכה להיות דבוק בחי בהיים ולא ירהה
רק טוב שבכל דבר ויסכימו כל הד' יהודות שבבנין גופו כ"ש לעבודתו ית' וכו' (עיין פניס פ'
מב ת) : (כד) מרז"ל בכל מקום שגלו שכינה עמהם היינו שהכה הדיבור העליון (שהוא בחי' מדני
בחי' בשכינה כידוע) הוא עמהם תמיד בכל גלותם שכל זאת מחמתם בעוים בגלות המר הזה כי
מיד שרולה הפלדם יוכל לקרב ה"ע ע"י טוב דעתו ודביקות לבורא יתב' ע"י הדיבור שנקבע בפיו
כשהוא מייחד לבבו עם הדיבור וכו' ופי"ז יוכל לבטל כל גזירות רעות ודיניס ח"ו שבעולם על העולם
בבחי' מי מובל כי לדיק בקב"ם נוזר ולדיק מבטל וכו' עיין פניס (פ' ותחנון) · (כה) ע"י לותיות
נברחו כל העולמות וכל הברואים כ"ם בדבר ה' שמיס נעשו וכו' ועין לך כל ברים שעין בו חיות
בהותיות וכו' והפלדם ע"י דיבורו בעבודת ה' מעלה כל הנברחים ומתקנם כי דיבורו דבר ה' שולע
ומובל בכילה ונחזיק בו ונמלא מביא שלימות בכל הנברחים וז"ש הללו את ה' מן השמים ומוסב
שם כל המדינות והברואים ומלוה לכם שיהללו את ה' כי ע"י טילוחו שהפלדם מהלל לה' מביא
כולם לשרשם וכוח היולל שבהם (שם בליק פיס ועיין גם בחיובי כתובות ושם מבואר שזה ענין
כל הלומר פרק שירה בכל יום וכו') : (כו) בשם הרמו"ר מוה' דוב בער ז"ל בהפלדם מדבר דברים
פפי' שם בני הפלדם ומוסב מהשבות קדושות בתוך הדיבורים ע"י מעלה הגילולות וזה שמחה לפניו
ית' מעליית הגילולות וז"ם ויהי ימלא שיולא בהשמחה לשוש בשדה פפי' בהשוש מביא בשדה בדיבורים
נשמיים וזכו לפנות ערב שהעלמת הגילולות מכ"ל (קדושת לוי פ' חיי שרה) (כז) דיבורו של
הלדיק מוסב רושם בהפלדיק מדבר בתורה ותפלה אזי מוחן הותיות היולין מפיו טולין למעלה
לשרשם ופי"ז נת השפע לעולם וכו' (פ' ויגש) · (כח) הותיות נקרחים לבניס כמבואר בספר
יחזיה כי בהפלדיק מדבר את הותיות בתורה ותפלה אזי הפה הותדות של הלדיק כמו בניס כי
הוא המוליד לוסם ע"י דיבורו ומח"כ בהבותיות טולין למעלה לשרשם אזי מלמדין אלו הותיות
להמדבר שכל נפלא מה שלא היה לו בעת הולדתם ואז נ רחים הותיות לבות להמדבר בשביל זה
נק' הותיות בניס ע"ד משם רופא אבן ישרחל ותרגומו אבהן ובניו כי הותיות הם בתחלה בבחי'
בניס להמדבר ומח"כ נעשים לבות להמדבר כנ"ל (שם) . (כט) בהמוסב הפלדם בעבודת הבורא
ית' אזי כל זמן שהמחשבה לא בחה לדיבור אזי המחשבה אין לה מנוחה וכשהמחשבה בחה לדיבור
אזי ים מנוחה להמחשבה וכו' (פ' ויחי) · (ל) לריך כל הפלדם להאמין שהדיבור שלו עושה נחת
רוח לבוראו ופועל כל פעולות טובות לישרחל ע"י הדיבור ע"כ לריך לשמור הדיבור מלד מכל שהות
והבלים ולדבר רק בד"ת וללמד זכות על ישרחל ומזי בודאי הדיבור שלו עושה נחת רוח לבוראו
והשי"ת עושה לו כל מה שלריך ע"י הדיבור שלו וכו' (פ' ומרח) · (לא) בהפלדם מאמין שכל
הבחלים והדיבורים היולאים מפיו הם כח וחיות הבורא ית' ורוח ה' דיבר בו ומזי בהמקבר הדיבור
בקול והקול במחשבה בשורש הרוחני וחיות הלקות אז ה"ש שאין הדיבור יכול לכלול בתוכו כמה דיבורים
יכול הוא לכלול בתוכו כמה ענייניס ומכמה שכלליס והדיבור מתפולל לכמה חלקים כיון שהוא דיבור
הלקים כמו שאנו רואים בתורה בל דיבור של משה שכתוב בתורה בל תיבה בלול מכמה ענייניס
ומתפרטין לכמה נווניו וכן דברי התנחים והאמוראים בל דיבור בלול מכמה ענייניס מחחת שהיה
דיבורה נקשר בשורש וכח הלקות (פ' יתרו) : (לב) לא יחל דברו ככל היולא מפיו יעשה מי
שהינו עושה דיבורו חולין עושה תיקונים בכל היולא מפיו ויגזר לומר ויקם לו לדיק מובל ירהה
הלקים ע"י שמירת ברית הלשון וכו' (עיין תפלה לות לו מבואר שם שמין בהריכות קלת). (לד) אין

לך קול ודיבור בעולם שגם יוכל המשכיל לשמע מפה ד"ת ומוסר ומצין בפה רמיזת החכמתך כמו שהי' לנביאים חכמים וידועים ובעיני רחיתי לך שהיו לוקחים לעלמם רמיזת החכמתך מכל דיבור בעולם לפי' דיבור הים על רעהו וכו' (אור המאיר בפעורת וירא ועיין לדיק לות מ).

(לה) הענין מה שמוכרת הפרש להבנים עמנו לפעמים בבחי' הדיבור והלא טוב היה לו יותר להיות יושב בסוד המחשבה לחשוב ברוממות הלקוחתי ית', וכו' שע"ז ממשיך ומשפיע על עמו הפרט עלי גם וכו' לשפוקי כשיולא ממחשבה אל הדיבור לוידי דטריך למיפלט לך בלא עוד מחשבו קדושות מקדמות השכל וכו' לך בחמת מי שחכמת חלקים בקרבנו עושה פעולות נפלאות ע"י יציאתו ממחשב' אל הדיבור ג כי דברים היולאים מן הלב נכנסים אל הלב ומעורר בני אדם לתשובה ועבודת ה'. ב' כי נורא ע"י דיבורו לירוק שם טוב"ם. כי המחשבה הוא בחי' חכמה ודיבה בחי' תותיות י"ה וקול ודיבור הם בחי' תותיו ו"ה (עיין ב תולדות וב' ויקח) ג' ע"י שעולה מחשבתו מהעלם אל הגילוי ב"י דדיבור ע"י יכול לח"כ להמשיך השגות נפלאות ורמות ממדרגות עליונות ביותר וכו' (ד' ויצב ועיין ד' תלוש ועיין בפ' לו מבואר ביותר): (לו) הלדיק זוכה לדיבורי נבואים ורמים שיוכל להתחבל מהם מרחם העולם ועד סוף פו ועי"ל שמעתי בשם הבעש"ט זלה"ה שפירש הפר תעשה ניבים לעם ת לבר מן המיבש של תורה ומצות נרחות ולהתחבל עמה מרחם העולם ועד סופו וכו' (ד' נשלח) (לז) קול קורא במדבר פנו דרך ה'. ר"ל בכל דיבור שחחי' שהמוני עם מדברים גם מהם קול קורא פנו דרך עבודה לה' שיניע לך בנפשה להבורת ית', וכו ולריך הלדם להתמיד בתמונה שלימה שהכל בהשגחה פרטיית מהבורת עולם שהומין לו לשמוע דיבורים אלו לייקא ביום זה וגם ביום אחר כי עת לכל זמן ולכל חפץ וגם נחוש שלח לו הקב"ה לשמוע עתה אלו הדיבורים וגם ביום אחר וגם לחים אחר כי אליו נוגע הדבר לתקנם בעת הזאת וגם לזולתו וכו'. (לח) (לח) לפעמים נכנו לחים אחר כרוז למעל' וגם נגמר לגמרי ע"י פעול' כ"ה בחמלעות דיבורי התחתוני' כמובא בזוהר וח"ב מה מאד לריך המשכיל לשמור פיו ולשונו שלא להוציא מפי ו כ"ח דברי זכות וגם הוב חי"ו בכדי שלא יגרום לו נגוף כנ"ל: (טיר הסירים ועיין יוד מענין זה בפ' בהר ובפ' חמות) (לט) המגיד ז"ל ביאר ענין ומילוכיהם בגולם כי חים המשכיל לריך להעלות מכל דבר ברואה ושומע מזולתו לבחי' דיבור חים לרחה מעניני הגשמיות יעשה הכל לשם הבורת ית', ולהחליף מה שבי בחחלי לירוף נשמי לשירוף רוחני וגם יחכן לפעול כזה שם לח בחחלי לוחש לשם בחי' נקודה רשמול לות יוד בחי' ג לש ומקודי יכול להמשיך המשכות ועשות לזה לח שירלם ולזה לשירוף כפי הלורך לעבוד' וזהו ותילופיהם בגולם וגם יכול להיות מי שים בו מדעת קונו יכול לעשות מבחי' דיבורי' של זולת שם מעניי משלם ומחנם ושאר נשמיות מעזיר הוא בעולם השבתו לח לדיבורי' לבחי' קול פשוט ומ"ש מחיר לח קול בפשוט לדיבורי' קדושי' שזה בחי' ויצב משם לח דברי השם של ד' כי זה בלל גדול דלית לתר פנוי מיניה ושלח כל המרך בבודו וכל דיבורי' הנדברי' וכל פעולות הנפעלי' בבחרת שים שם לות ות בתור' ותילולות קדושים וכו' וקם מתחיים את בולו של המשכיל להפוך לותם לשירופי' קדושים המונע של עבודת הבורא ית' וכו' ובזה עושים יחוד קונש"ו (שם): (מ) בחי' מלכות הוא עולם הדיבור והמגיד זלה"ה פי' לומר בל זמן שהלדם טרוד להולית דיבור לין מחשבתו פנוי לחשוב כי אז לידי דטריך למיפלט לך בלא וזה שאמר דהמע"ה גדלו לד' לחי היינו עולם המחשב' תגדלו ותרחיבו ובמה לחי לומר עם בחינתי שהי' עולם הדיבור ובסיום מעל"ר לרוח מבהולית דיבור מחוך כך תתגדל ותתרחב עולם המחשב'. ולחי לומר בשופן לחר שפי"ו מה שמבואר למעל' שע"י שהמחשב יולחת אל הדיבור וכשהדיבור מקושר בחמת לעולם המחשב' מחשב' מהור' ונקיה ע"י נעש' ונעטרף ע"י שם הוי' הק' (כמבואר לעיל פיח לד) וז"ש גדלו לי לחי שע"י בחינתי שהוא בחי' עולם הדיבור נתגדל ונעטרף שם הוי' הק' בשיעות וכו' (מגילת רות) (מא) שמעתי בשם הבעש"ט ז"ל מה שאנו רואים לישים פושעי חון ידברו בלועז עתק בגאוה וזה על לישים משכילים דברי דיעות וכוזבים שם הם דיבורים שלשם בעלמם על שים להם דיבורים נפולים שלא שמרו פיהם ולשונם ועתה נתלבשו אלו הדיבורים ברשעים אחלה להשפין עליהם ושקר ענו בפיהם גדבר מהלדיקים וכו' (פ' חקת): (מב) הלדיק הוא דבוק תמיד בפנימיית מחשבתו ברוממות ג קותי ית' וכל מה שמדבר אפי' דברי הרשות וברכי בני אדם הכל הוא לפני ד' כלומר פנימיית מחשבתו דבוק אל הבורא ית' רק שמלפה ומכסה את מחשבותיו הק' ומלביסם בדברי הרשות ובאמת מלוכם בשם דעת גדול וזה בחי' וידבר יפתח את כל דברין לפני ד' במלפה וכו' כי הלדיק מדבר בתחבון ורומז בעניין וכו' (פ' וחלת הברכ'). (מג) אפי' כשמדבר אדם שיחות חולין וכל כוונתו בלתי לד' לבדו רק מה שלריך לקיום הגוף וכבר נשתעבד

גופו ולזמו יכול לזוז ימין ושמאל לדבר שטות נגד רצונו ית' רק לעשות נחת רוח ליוצרו שלכך נברא אין זה שימת ב"ן כלל כי הכל נמין קודם היא ושמר"ל יעשה אדם עצמו כאלם שיהיה נופו כ"ש שפתי' בדברי טוה"ז יכול לדבר רק שעיקר כוונתו יהי' לש"ם לעשות רצון קונו וכשטות להנאת גופו ליהי יכול לדבר כלל כמו שטות אלם ממש ולזמו יכול להוליך שוס דיבור רע מפיו כי כבר נתעצב גופו לזה וכל חיות הדיבור הוא לפיר ליוצרו על שם כבוד מלכותו ולא נשפר חיות נפיו להוליך שוס דיבור רע ועי"ז הוא כאלם ממש וכו' אבל עכ"פ מדבר בשיחות חולין שטות לצורך קיום גיפו ודברי טוה"ז שכל כוונתו בזה לשם שמים ובאומן הדיבורים הוא דבוק ביוצרו. וכן ד"ת וכו' ע"ש שהאדם צריך לקדם עצמו ולעשות רק רצון בוראו וכו' ויהי' דיבורו קודם שחיות הדיבור שטות מדבר מתוך נדרנו (במי' מדני שפתי תפתח וכו') ושיהי' דיבורו דבוק לשורש חיות הדיבור שטות דבר ד בחי' תנכי ולא יהי' לך שבו ונכלל כל התיר' כולה וכו' (עיין פנים חסד לאברהם פ לך לך בחידושי הלדיק וכו' מוה' מאברהם הכהן ז"ל) · (מד) האדם מציג בשעת דיבורו כי מאתו לא תגע הדיבור כ"ל מפש"י והוא ית' מדבר אלא שמשתלשל כ"כ עד שכשמע מפיו תז בחיוב דיבור שטות מדבר הוא בורא שמים חדשים וכו' כי בדבר ד' שמים נעשו וכו' וכשמע' דר' עקיבא שתשלש בשקשה ירקים ודלועין ע"י לימודו וכן הרבה מקדושים וכלל לאחת נדונית הדיבור לש הוא בקדוש' כן נשפוך הוא ח"ו לש הוא להיפוך להאלת שלמי ח"ו בורא רקיעין של שוא ובנו ומזון חיות בקלים ת ר"ל ומשלים של עלמו וכו' משל"כ כשאינו מדבר אלא דברים ית בני שם פנימת הנאת עלמו כלל הוא קצור ע"י הדיבור בהבורא ית' הרי הוא מושל בדיבורו וכו' (עיין כנים עוד פרי האדמ פ' ואתח) (מה) הדיבור הוא בחי' מלכות בחי' ירח' מן הפיתיות וכת המדבר בו כשמשר מי שם פה לאדם וכי'. והנה הדיבור שטות עם הירח' מפני כת המדבר ומתקשר ע"י הדיבור והירח' עם בעל כחות כולם הוא הנק אדם מדבר כו' וע"י דיבור כזה נק' אדם שמדמה למלוין ומעל' הכל שהרי כל העולם כולו נברא בדיבור וכו' והכל נברא בשביל ישראל ובשביל הירח' וכו' נמי' שהירח' וישראל הם בחי' ס"ן מעשי' במשכב תחל' לכן על ידם מתייחדים כל הברואים וים להם עליה ע"י דיבור אדם ישראל וכו' (עיין פנים עוד מענין שמירת הדיבור וכו' פ תזריע)

(מו) הדיבור שטות מבחי' הנשמ' (היינו שטות בכוונת המחשב' בשלימו') יש בו חיות כמו שהירח' בתרגום ויהי האדם לנפש חיה לרוח ממללא אבל הדיבור שטות מבחי' הגוף (בלי כוונת המחשב) יפה ממנו השתיקה וז"ש לא מלתי לגוף טוב משתיקה וכל המרבה דברים וכו וז"ש שלמה כי אלקים בשמים ואתה על הארץ ע"כ יהי' דבריך מעטים וז"ש בספריו כבדוני וכו' כי הדיבור סיולא מן הנשמה עולה למעל' אבל סיולא מן הגוף יש בו בבידות ובוזר אמר שדיבור סיולא בלי כוונה ליח ליה נדפין לסלקא לעילא וכו' עיין פנים (פנים יפות פ' שלח ועיין נס בפ' יתרו ד"ה וכל העם וכו') : (מז) שמעתי מפי מדומו"ר הק' מוה"ר ד בער נ"ע שבנין התיבה מרמז על הלשון שיהיו שלש אותות לאמה הוא השין ושמשים לאמה רחבה הוא הגוף ושלשים לאמה קומתה הוא הלשון וכו' וכשאדם מדבר לפני הש"ת בתור' ותפל' ונדמה לו בעיניו שטות מדבר לנוכח ממש נפני הש"ת אזה נחי' וזה לאחר תעשה אותה כשאמר בתיבה אזי ידע שעשה תשוב שלימה עד השעה שעוליו ואין לו שום מסך מבדיל מעוונותיו (דברי שמואל פ' נח) · (מח) הדיבור הוא השפע קודם העליון וע"י דברי בעלי' נתעבה השפע וזה מרומז בשאר"ל עשירי' מקמלי' היינו שזוכה למדריגת עושר מכח מה שמקדש השפע' ומדבקן זה בזה שלא להוליך הדיבור רק לצורך גדול ע"כ המצות נק' דמים מלשון דומים ושתיקה וכו' (פ נא) : (מט) לריך האדם לקדם הדיבור חלו מאד ושלא יהבר שום דברי בעלי' כי הש"ס ב"ה למלס כביכול: ע"ש בהלותיות הק' של הדיבור לכן לא יהי' דיבורו רק בעבודת ד' ולשפר גדולת הבורא ית' וכו' (מבשר לדק פ' כי תשא) . (נ) לריך לרש ת לקדם ולעשר הדיבור שלא יהבר ח"ו שום דבר בעל רק לכבודו ית' ואז הדיבור שלו עושה רושם וכל אשר יאמר כן יעשה כי כאשר מהלל הדיבור שוב אין בו כח שפיעל ואין מצניחין בדיבורו וז"ש לא יחל דברו כי כשאין עושה דבריו מחוללין חולין ומדבר רק לכבודו ית' אז ככל היולא מפיו יעשה כאשר יליה כן יעשה הש"ת ע"ד ותגזר אומר ויקם לך גם יהוה כי ברית הלשון נגד ברית המעור וכשתלל ברית הלשון אזי מתלל גם המכוון נגדו וכמו שידוע גודל החטא והפגם של הוצאת זרע לבטלה גם הוצאת דיבורו לבטלה הוא כן כי שיין הש (פ' מטות) · (נא) לפי שמשה כי כבד פה ר"ל שהיה מכבד את הדיבור מאוד שלא הוליא שום דיבור מפיו קודם שבי' מייחב עלמו מאוד מאד כמה פעמי' קודם שהולי' מפיו מה יעשה בזה הדיבור לכך זכה שכתוב עליו פה אל פה אדבר בדיבורו של הקנ"ה כי' נפיו וכו' עיין פני' (מעין החכמה פ' נא) : (נב) דברי סיולאי' מן הלב

נכנסי'

נכנסי׳ לנב כיינו דברי קדושה היינ׳ מנב מדם נכנסין נגב קומו סמדם בעצמו ומרגין ומוסיפין בו קדושה רבה ויפרה וכו׳ (נוסח מלימוך פ ויצ׳) . (נב) כל דיבור שיוצא מן המדם סיינו טוב לריק ובעולם רק מדברי הלדיק בק׳ נברת מעלך בק׳ ומכיפוך מחדם רע נברת מעלך רע ח״ו . ובגם זה הדיבור הוא משובח בארץ בתין מנוחה עד בואו לכגדיק ואז נופל להגדיק כזה במחשבתו דיבור הכוח וה ע מעלבו על הקדוש וזהו שנפעמי׳ גם לכגדיק מחשבה אשר משולם נא עברם על דעתו מחשב׳ הכהיל ואין זה כ״א היוצא מפי היזה רשע ומבושעת עד מצאה מנוח וכו׳ [פ׳ פנחס] : (נג) בדבר ד׳ שמים נעשו שבדיבור מרומז גם מדעי ומדם בכל דבריי לריך שיהי׳ במחשבתו גם יהי׳ ב״ה ומיוחד הוי׳ בדיבור וזהו יחוד קוב״ה ושכינתי׳ וזה הם בדברו במחשבתו בשם הוי׳ אז בדבריו ברוא שמים וזה שמים נעשו (כתבי הקודש דף כב) : (נד) עיין השכיל בנגות כי בדבר ד׳ שמים נעשו ולריך הסדם לדבר כל הדיבורי׳ לשם שמי׳ כדי לעורר הדיבור שנברא בו העולם להשפיע מדיבור שלמעל למולמות שלנ מכשיו בעוה״ר כל דיבוריו לתאוות גופניות ופפי׳ הדיבור שבתור׳ ושבתפל׳ הוא במ׳ז וגפניות והוא הדיבור בנגות (שם דף כח ע״ב) : (נה) כן יפי׳ דברי שפר יגל מפי לא יפוב אלי ריקם שם הדיבורי׳ של מדם יולאים מפי ד׳ הדובר בגרונו פיום תוזרי ריקם (דף נ״ו ע״ב) . (נו) ריבוי בדברי׳ הוא בתי׳ קטנות הדעת ולכן נפי׳ דרכם להרבות בדיבור לפי שנפי׳ דעתן קלות וע״כ תרז״ל שברוב קבין שיחה ירדה לעולם תשעה נטלו נבי׳ תשעה דייקא וכו׳ עיין פניס ולריך האדם לשמור את דיבורו מאד בכל מה שיכול וכו (עיין פניס ליקוטי תורה מהרב וכו׳ מוה״ר ר״מ ז״ל מטשערנאבל בסוף הדרכה ז׳ וע״ש בשער ההדרכות וכן בפניס הספר מבואר ג״כ מענין קדושת הדיבור) : (נז) כשיתחיל לדבר רצוי שיתיירא מהדיבורי׳ היינ׳ מפיו שברי הוא עולם הדיבור שבו נברא כל העולמות וכל חיות העולמות הוא מהדיבור כ״ש בדבר ד׳ שמי׳ נעשו וברוח פיו כל לבאם והיא היא עולם היוצ׳ מדת דיבוץ המלכוסת דיבוץ ובזוה״ק כל מלה לגו נפקא בדמיונו ורמיזו מיד ויאמר לפיו ח״ו ופפי׳ הדיבור עם חבירו בסוד לריך להיות הדיבור בדמיונו ורמיזו מפני שהדיבור הוא ע״י אותיות וכ״ש הבעש״ט ז״ל רמוז מדברת עם אחד בסוד שרצוי להיות דיבורו עם האחד מיוחד בתחדות העליון כי ענפי׳ מן העולמות העליונ׳ נמע הקב״ה בתדם כי הדיבור של ישראל הוא משול׳ הדיבור ומחשבתו הוא ענף מן שולש המחשבה והביכול שכינ׳ מלמלמת עצמה ושורש הדיבור ובפיו הבהוה בקדוש׳ כ״ם בהפר יהיה קבען בפה וכן המחשב׳ הוא משול׳ המחשב׳ וכח תורת מלומלות וכן רמיה שמיע׳ וכו׳ הכ ענפי׳ מעולמות עליוני׳ וכן כל המעשי׳ והמלאכות שהוא עושה וכל זה ע״י בהאל׳ מקדם מוחו ומחשבתו ודיבורו פי״ז נעשי׳ משכן ומרכב׳ להשי״ת וכו׳ (עיין פניס אור בגוזז פ׳ פקודי) : (נח) הדבק במדותיו פירוש במלבושיו באותיות כי זה אפשר להיות תמיד במחשבתו להשוב באותיות התור׳ והתור׳ הוא לבושו ית׳ ופפי׳ כשהדבר עם בני אדם יהשוב כי הם ג״כ מהקב״ה אותיות התור׳ ואל יפשוב שהוא השדבר אלא היות שזו מהבורת ית׳ השדבר בו וכו׳ וכן כשהומע מחבירו דיבורי׳ יוכל להעלות ג״כ ע״י ניצן דעתו כי השמיע הוא ע״י הבשמ׳ שהוא חגב אלקי ממעל ויכוין לחברת ולייחדה וכו׳ . ובזה יבלל ג״כ השמוות כי כן הדיבור אלל מחבירו כמו אלקי בכל מלתו ית׳ פ׳ אמור : ומ״ש בפ׳ ויקרא שבשביל זה תרז״ל שומע בשוגה לאלת בתפלה וברכות שמומע אפי הש״ץ וכו׳ והוא מחמת ענין השמוות בכ״ל וע״כ כשמתן כוונתו ומחשבתו לדיבור חבירו מייחד הדיבור שהוא אלקות אל המחשב׳ שהוא ניצ אמ״ש אלה היא לחבירו מחשבה וכוונה טובה כש״כ כשיש גם לחבירו מחשב׳ וכוונה טובה אז יכול להבין מדברי חבירו ג״כ בדיקות ויכול להבין ממנו סודות עליונים וכ״ש בהתפדרי״ל שיכול בתדם להבין מכת לפלופי טופות כמה סודות וכרוזין עליוני׳ וכו׳ (נשמע) : (נט) בכל קול ודיבור יש מים אם רוח נגד חג״ת ג״כ בכל דיבור שהאל׳ מדבר בתור׳ או בתפל׳ יוכל להבין להמשיך הסדים גדולי׳ ולזרוק פחד על בשמ״ח כ״ש תפול עליכם פימתה ופחד ואלמלא בתחד בתים על בשמ״ח היה מ״ד כליה וכו׳ וגם ליתן בתפארת גדול מי״ז לבקב״ה וכו׳ (פ׳ ויצא) : [ם] יש שני מיני יחודים יש יחוד ע״י הדיבור כמודע כי קול ודיבור רומזים לו״ה של שם הק׳ ודמילו ורמיזו רומזים ל״ה של הוי׳ והדיבור מעורר ירלה כי עולם הדיבור הוא עולם הירלה והעולם נברא ע״י הדיבור כ״ם בדבר ה׳ שמים נעשו וכו׳ ונעש בקב״ה את הדיבור וכ׳ מולאות הדיבור ומחשב׳ ורלון בתדם ויש יחוד ע״י בהמשיקה כ״ם בשם דריב״ם ז״ל סיב לחכמה שמיקה שבשוות בשמיקה יכול לדבק בעולם בהמחשב שהוא חכמה וכו׳ (פ׳ שלח לך) :

דביקות ויחודים (ם) לריך שלא להשוב מחשבה אחרת רק דביקות בבורא ית׳ ובעת בלימוד לריך להשוב מחשבת בלימוד ומכח זה בא להיות דבוק כרצוי ולריך בכל פעם להשוב

בתורה שניה עץ חיים וכו' אבל כשמדבר רק דברים ויסמוך על הדביקים יזכר מאד שלא יפול לפעמים מדביקות גם בהדיבור יש בחי' קטנות וגדלות פעמים דבק בבורא ית' בקטנות ולפעמים בגדלות יכול מאד שיהא דבוק בבורא כראוי להשתדל בכל דבר שבועת ריפה וגרפה שמשתכל על פותו דבר והוא לימו משתכל רק על הבורא ית' והשיקר שילך תמיד בשמחה ובשפרט בעת הדביקות דבלא שמחה ס"א להיות דביק בבורא ית' (ליקוטי יקרים לף ב' ועיין בנועם וכו' פום ב') :

(ב) מעלה גדולה כשאדם מתפלל ומתהדר תמיד בלבו שהוא לפני הבורא ית' והוא מקיף פותו מכל צדדין ויהיה דבוק כ"כ שלא יהיה לריך לייחד עצמו בכל פעם שהוא חלבו ית' רק שידבק את הבורא ית' בעין השכל ושהוא ית' מקומו של עולם והכוונה שהוא הוא היה קודם שברא העולם והעולם הוא שומר בבורא ית' וזיך לריך שיהיה דבוק כ"כ שעיקר רחייתו יהיה בבורא ית' ולא שתהא עיקר רחייתו בעולם ואפילו בבורא לא כן אלא עיקר רחייתו תהא בבורא ית' וזה אחד מכלי הקליפות מעליו כי הם מסתירים ומבדילים בינו ית ובין האדם ומפתיעים עיני השכל שלא להסתכל בבורא ית' ויהפוך שבורא ית' ס"א מקיף את כל העולמות ושפעו ית' שופע מלמעלה למעלה מ"י ניצוצות בכל העולמות ואלו הולכים תמיד בבורא ית' ואין אלו יכולים לעשות שום תנועה בלא שפעו ויהיותו ואפילו שיתפוש תמיד שהוא אלהו ית' כל"ל ואף שפעמים יהיה בלא דביקות כ"כ ופעמים הוא בהתלהבות ודביקות וכו' (הם ע"ב) : (ג) לפי' כשהפל אחד ממדרגותיו יהיה דבוק בבורא ית' משאבה קטנה לפעמים יש ג"כ קטנות למעלה בז"א ומכח אותו הקטנות יבא לגדלות וכו' (לף י"ב ע"ב ועיין התחזקות אות טז) :

(ד) כשמדבק עלמו ילך בתחלה בעולם העשיה ואח"כ יפרד בהתבודתו למעלה בעולם יותר ואח"כ עוד נבוה יותר בעולם האצילות ואח"כ בעולם הבריאה עד שיגיע בהתבודתו אפילו בהתבודתו נבוה מאד לעולם האצילות וכו' ויזהר שלא יפול ממדבודתו הנבוהה מאד בעולמות הנליונים לירד למעלה רק יחזיק ס"א בכל כחו שיפאר למעלה בהתבודתו וכו' ויעשה כמו נדר שלא לד ואז בהשוף דבוק כ"כ וכו' זוכה שיעלה מהבודתו למעלה בעולמות הנליונים וכי כמו שהם שמגיעל מאדר לאחד כן יגיעל בהתבודתו בעולמות העליונים ולריך שלא יהיה שום אחד בעולם בית בעולם לדבק אפילו לפלופי עופות יכולין לבטלו וכן מהבודתו של אחר יכולה לבטלו : (שם) : (ה) שייך לחכמה שהיקה בהתקשרות בהתיקה יכול שום לדבק עלמו בעולם בהתבודתו שהוא חכמה ועיקר הדביקי' יכול להגיע כשיתחזק עלמו תמיד לעלות לעולמות עליונים ויפרוש בהתבודתו מעלו בשפלים . ואם רוצה שים מחילות מבדילות יבנה עלמו . אבל העיקר הוא בהתבודתו יחזק תמיד לעלות למעלה (לף יג) .

(ו) ארז"ל גדולים מעשה לדיקים יותר מעשה שמים וארץ ואמר ר' דוד בשר ז"ל מפני שבריאת שמים וארץ היה בהשתלשלות ים מאין ליריאה מעליון לתחתון ולדיקים במעשיהם בהתבודתן ס"א מגשמיות והופכים בהבי"ת תמיד ורוחים ומביניס ומדמים בלחם שהוא בלעו היה הכל אין כקודם הבריאה נמלא שהם מחזירים הים לאין וזה יותר פלא להעלות מהתחתון לעליון וכו' עיין פנים . ועל זה אמר מוה' מנחם ז"ל ע"ל פירוש הפסוק ס' מעון אתה היית לנו וכו' ר"ל שבהתבודתינו בי' בהבי"ת כביכול גם קודם הבריאה רק משב אתה עד לכא ר"ל בהי"ת הפיב לותני לדיבדוכי שפלות ואח"כ ואתמר שובו בני אדם היינו לשוב ולפשוט ס"א מן מריית ולשוב להבי"ת ביחבתו בבחבתום .

ומעתה מסרב המגיד מוה' מיכל ז"ל שאמר ובשעת שדי תביעם כי אריז"ל שד"י שאמר לעולמו די . ר"ל כי מיון העוגם הים משתלשל מרוחניות לחומריות והכל כדי שיזדככו בני אדם בזה העולם עד שבחתבודתם בעבודה יזכו לשוב ולהתדבק בשרשם בבחבתום ויהיה מזה תענוג גדול ע"ד ושמועה מובא מאדון מרחק וכו' . וזהו העולם להתפעל יותר אמר לו בבי"ת די מפני שבאין שאם יהיה ס"ו יותר חומרי לא יהיה בשפעדי עוד לשוב שאדם לדביקות וכלעדי זה למה לי העולם שלא לא נברא שלא לחזור ר"ל לדביקות בבורא ית' וז"ש ובשעת שדי ר"ל בשעשה מבבי"ת שהקרא שדי על שאמר לעולמו די . מביאם ר"ל דבר זה יוליא לנו היאך שבאין שלא נברא העולם בשביל החומריות רק כדי לשוב לשרשו שאם לא כן למה אמר די והכן ותמלא שכל התורה ומעש"ה תלוי בזה וזה תכליתו ותכלית כל העולם להבין לאין . ועיין פנים מענין בי"ת בביאור שיחזה לאפרות וכ' לנרעי, שילמד ממנו לילן וכן לכל מיני זרעונים לצמוח ולעשות פרי עד שכלה ונאבד מחחזו בראשון, לנמרי ובא לבחי' אין שהוא בחי' המדרגים שקודם בבריאה בחי' בחי' היולי בחי' חכמה . ואז יכול לבא ולהתהוות ממנו מציאות רק שיתחום להבי"ת אז לריך לבא במחבתו בכל התפשר בי למדרגים ירצה המביאה לידי מעוש עד שיבא למדת אין יאז יבראנו בבי"ת בריאה חדשה ויהיה כמעין

מתנגד וכנגד שלימו סופם וכו' (דף יח ע"ב) : (ז) עיקר ההפסקות הנמשכות יהיה בלבו שיהיו נמשכים בשיניו כל תשעה עשר'. אפי' בהברת יהיה ע"י לי אפשר ולא מכוון כמבואר בש"ע. ומכש"כ כל המדות התלויים בלב יהיה מופשט מכולם מחמת נותל תשוקתו להבורא ית' וכו' ובלבד שיהיה בשמת ובירתה והבהב כי בלשי ירתה ופחד בלב אין זה רק חילוניות בהבהב כמבואר בש"ע וכמבואר גם בספר חסד לאברהם כי כל מה שחדש עובד ה' ושופט בשורה בלשי ירתה ר"ל שתשוב עליו פחד בלב מן הש"ת ובלשי זה בכל הוא מבחוץ שבל בירתה נאמר זה בשער לה' כי מי שבא בשער שהמלך בו נופל עליו ירתה שבשבע כן בחדש בשנופל עליו פחד ה' בלבו שיתן שבכנם במחשבתו בשער שמך וזכו מדת מלכות וכו' וכשמרגיל ע"ע בירתה זו תמיד אזי ממילא נמשכין בשיניו כל התשוות ומדות רעות מחמת בושה של הש"ת ופחדו ממנו וזהו התפשטות הנשמיות והתנגדות כח השכלי המבואר בש"ע ש"ח סימן לח וכו'. ומירתה זו יבא על התהבה למעשית עד שתדבק נפשו וכו' וכשיתמיד בדביקות זה ע"י תפלה ותורה ומעש"ע יבא להתפשטות הנשמיות בחמת שיהיה בעל ממילא בדעתו בעת תפלה ולא ירגיש כלל שהות בנוף וכו' (דף יט) : (ח) מי שרוצה לדבק עלמו בהש"ת צריך להיות לו חכמה בינה ודעת וחכמה ר"ל קבלה מבואתיו ורבותיו שים לנגדיו בשולם והוא מחשבה נולם בלבד בחי' חכמה כידוע חת"כ צריך להעמיק מחשבתו ולהגדיל בינתו בזה לחשוב ולהבין דבר מתוך דבר לפי שהש"ת משניח על הכל וחחי' חת כולם שובב כל שלמין וחמלא כל שלמין וכו'. אך בהכנה זו יוכל להיות שלפעמים מעמיק ומבין ומבדבר בזה ולפעמים אין במחשבתו רק דברים מחרים ע"כ עיקר השלימות כשנמשר ליור זה ונקשר תמיד בדעתו ואין דעתו פנוי מליור זה. זה נק' דעת בחי' נשר מחשבתו ושלימותה ודביקות השלם בה. שיהיו שהות מקושר תמיד במחשבה זו ושולך תמיד בה וכל מה שרואה רואה תמיד חת הש"ת כי כחו ית' חת הכל ואין עוד מלבדו וכו' וז"ש דע חת חלקי מבין שיהיו שחפץ מקושר עליו בדעתך לזהו ר"ל שחפץ תמיד דבר זה במחשבתך שהש"ת מלא כל העולם כבודו ותחשוב תמיד בו. ועי"ז מקושר בלבך מליותו ית' כשלו חתה רואה לזהו בעיניך ממש. וידיעה זו נק' הכרה פוקה וכו' עיין פניש. ועל זה נאמר ובדעת חדרים ימלאון כי זה בדעת שתפשטו וממלא חת כל חדרי לבו וכל תנועות לבריו מלמים מזה ופוניש רק לזה וכל תנועותיו של זה הם רק לעשה שמים. וז"ש בכל דרכיך דעהו ומי שים לו לבעת זה רואה שכל חדרי העולם מלחים מכבוד הש"ת ויכול ללמוד מכל מה שרואה מכמות הש"ת כ"ש מלפני מבהמות הבתך וחו הוא מקשר חת העולם בהש"ת והש"ת בהעולם ושלין העולם עומד כי העולם לינו יכול להתקייש כ"ש ע"י שפעו ית' ומי הוא הממשיך והמקיימו הוא רק הבורא ע"י דביקותו והתנשאו לזה וזה רק לדיק שים לו מדת הסתקשרות שמקשר הש"ת עם העולם בחי' הסתקשרות הממשיך והמקבל שזה בחי' כי כל בשמים ובארץ למחיל בשמייה ובארעא לינו כ"ל : (עם דף כ') . (ט) לפעמים לריך להסתכל לבחן ולבחן כדי לדבק בהתהבתו בבורא ית' מפני הומריות גופו שהוא מסך מבדיל על הנשמה. ידבק עלמו בבורא ית' ויבקש דבר מלרכי בית לו שיעשה דבר לו ידבר בלותו הדביקות בשפ"י שלינו לריך לעשות ולדבר כדי לשרגיל עלמו בשפ"י בשיעשה וידבר דברים בשמיים שהש"י מהשבתו דבוקה בו ית' ושיהי' רגיל בדביקות בלותה שעה. וזה כלל גדול מפני מה יהכה לדביקות ממחת הסתבודות מבני חדם ומחמת שכוחב רזי תורה ומחמת יחודים כידוע מהאריז"ל וכשיהשה יחודים יהשוב בלותה שעה בגדולתו ית' כפי כחו וגם שיהיה זהיר בחלות ולחבר יום ולילה : פיתח בספרי לותו סילה"ר תעבירו מלבבכם כשם שהוא יחידי בעולם כך תהי' עבודתכם מיוחדת לפניו. זה כלל גדול שיהיה לחדם תמיד רק מחשבה לחת בעבודת הבורא ית', כ"ש והחלקים עשה וכו' ושמה בקשו" הסבומות רבים שמה רבות מחשבות מתבלבל ויחשוב שכל דבר שים בעולם שכל הוא חלא מלא מכבודו ית'. וכל הדברי הבעשים מכח מחשבות בני חדם ותחבולות, ואפי' דבר קל שבקלים שנעשה בעולם שכל הוא בהשגחתו ית' ולא יהיה חילוק אללו בדבר שהוא רואה בין שנעשה כרלונו"בין אלא נעשה כרלונו כיון שהכל מהבורא ית' והוא יודע שכן עוד לו אלא יהי' נעשה כמו שהי' ברלונו. ויחשוב שהכל בין עולם הנלבלים בין עולם המלחים בין עולם הבשה הכל כאין נגדו ית' שכולם הם בתוך החלל של למלוא עורו שלימלם עלמו בכיכול והכל נעשה בדיבור אחד. ומ"ש למה לו לימשך אחר שום חחוה שים בלותן השלומות שהכל לינו רק דבר אחד ממנו מוטב לדבק עלמו למעלה מהשלומות בבורא ית' שהוא העיקר ולא לדבק בטפל. וזהו כוונת הזוהר זכאין לינון לדיקיא דידעין לשוחה רשותהון למילף לגבי מלכא עילאה ולאו לגבי עלמא דא וכיסופא בעילא דילים שמוף כל העולמות ליחרב ויחשוב תמיד וידבק עלמו בבורא ית' בהבהב גמורה שהוא מוסב לותו ית', יותר מכל דבר שבעולם שכל דבר שוב שים בעולם הכל מוסרם בו ית'. ויחשוב שאני רואה תמיד לפשות לו כחת רוח ולעבוד לותו

תמיד ותמיד יהיה מחשבתו דבוקה בעולם העליון בי"ת, וזה פירש הפסוק ומן המקדש לא יצא ·
וכשלריך לדבר מענייני עוה"ז יהיה במחשבתו שהוא הולך מהעולם העליון ליעשה כמו העלם שמולך
מביתו ולחוץ ודעתו לחזור תיכף . ובעת הסליכה חושב אתי י"ד ולביתו כך יחשוב תמיד בעולם
העליון שהם ביתו האמתי בבורא ית', לף בעת שהוא מדבר בענייני עוה"ז, ויחזור תיכף מחשבתו
לדיבוק הראשון וכו' (לוחות הריב"ש דף יוד ע"ב ודף"ל) (י) מתחלה ידבק ה"ע בבורא ית' למען
כרחוי והח"כ יכול לעלות למעלה ולהיך לירד למטה כמה פעמים ביום לנוח עלמו ומחשבתו
מעט . ויש כמה פעמים שהיו יכול לעבוד רק בקטנות והיו יכול לעלות למולם העליון : פעמים
יכול לדבק עלמו שלא בשעת התפלה למעלה שיחשוב במחשבתו שהוא למעלה מכיפת הרקיע והח"כ
יחזק את עלמו לעלות למעלה ופעמים שחפי' בשעת התפלה הוא יכול לעלות
למעלה ומכח מה שמדבר בדחילו ורחימו למטה ומדבק עלמו בבורא יתברך
יזכה לעלות למעלה מכל הרקיעים והכסאות וסלופים וסרפים ומדבר סם . יחשוב
שבורא ית' מלא כל הארץ כבודו ושכינתו תמיד אלנו והוא דק מן הדק והוא אלון לכל
המעשים שבעולם והוא יכול לעשות כל מה שיחפץ ולכך הוא יפה לי רק לבטוח בו ית' ויחשוב כאו
שמסתכל על דבריס גשמיים כן מסתכל בשכינה שהיא אלנו והוא עבודה בקטנות ופעמים יכול להבחין
הים פור כמה רקיעים עגולים והוא עומד בנקודת הארץ הקטנה ומכל כלין נגד הבורא ית' שהוא
ה"ם ושפה ליעמוס ופיה בעלמו בשיכול מקום לברוח בזאתו מקום שהולמות ואפ"י שהוא מבין כך
בשכלו מכל מקום הוא יכול לעלות למולמות העליונים והוא מרחוק ס' נראה לי ברוחה את השי"ת
מרחוק לגבל בשהוא עובד בגדלותו הוא מחזק ה"ע בכח גדול ושולה במחשבתו ובוקע כל הרקיעים
בפעם אחד ושולה למעלה מהמלאכים והחופים והסרפים ומכסף והוא עבודה שלימה (דף כ"ח
השמטה) · (יא) ענין הדביקות ה"ת לא ס"ו השי"ת בעלמו כ"ם כי עמך מקור חייס בלורך
נראה לור רק שהאדם לריך לעסר ולזכך מוחו ולבו שיהיו מנוקים מכל סיג תאוה ומדה רעה בכדי שיהיו
כלים מהורים וקדושים לקבל ולשאוב בהם את האור הפ' הזה (ליקוטי יקרים דף כ"ם ע"ב) :
(יב) כשהאדם הוא בטל במציאות ומדבק מחשבתו בלין בביטול תש"ל בית עי"ן שפע מדהש על כל
פעולותיו אשר לו היה עדיין ועי' הידחה זוכין לקיום בטל במציאות ולדבק עלמו בלין בביטול וכו'
(קדושת לוי פ' נראיתי) · (יג) התכללה מלין תמלא עיקר השכמה היא כשהאדם מתעורר בלין ויודע
שהעולמות אין בו ממש רק עיקר שורשו הוא האין ומדבק עלמו בשורשו במקור חסיים וזה שחיוה
מדבק עלמו בבורא ית' הפי' בשעת נק' אלל השי"ת בביטול בפי' לבוש וכו' וזה בפי' ישראל
מפוזנסין לאלהיהם שבשמים כי לבוש הוא פרוכת לכך נקראת שכמה בכל מקום לור שפור כי ע"י
שכמה עור ומדבק עלמו בשרשו ו"ש ומלולך שכמה שלף שחיות פלא כי בלשת כל שיחו כשמדבק
עלמו בשרשו שם הוא פלא בלתי השגה וכו' (עיין פניס פ' כי תבא) : (יד) יש אדם שעובד את
בוראו ית' בשכלו שכל לאוני יש אדם שהוא מסתכל אל האין בביטול וזה ה"ת בשכל לאוני רק בעור
השי"ת ובשובה האדם להסתכל אל האין זו השכל לאוני שלו בטל במציאות ואפ"ל בשחור אל
עלמות השכל זו הוא שלא השגה (פ' פקודי) : (טו) כשישראל מתפללים ואומרים התל הגדול לו
השי"ת מתלבש עלמו בשדת הגדולה וכמו כן בשאומרים בעבור ושברת מחלבם בביטול בשלו השדות וכו'
לכל צריכין ישראל לדבק בשמות בדרך שיהיו מלוי השתלשלות וזה נק' מעי גלי מעי בבדי שלא יהיו פ"ו
פירוד וזה שהוא מייסדים ואומרים שהע ישראל ד' הוא אם שלא בא מדיין להתלבש ולקיימו הוא
שהעמקם ה"ת להלבים עלמו ע"י תפלת ישראל ובאמת לריכין ישראל להדבק בשמות וזהו הם השמי
לסיימו לשור של שמות ובזה אשר לייחד הכל (פ' ויחסון) : (טז) ענין מה שעיקר בלימות שעבודה
של שנה ומלות הוא בשתפלה בהתלהבות ודביקות וכו' ע"ין יראה וכו' לוא דם : (יז) תרז"ל שתולי
מרגלית שהעמוה שחלן שהיו מלעמת והשמן הוא שבעין ארז הסוא עיקרו ושולשו הוא מן הארץ
ולם עשית ושחלו תה"ל בקרקע הגה בכח כוללתה בהדביק לוחו למקורו שהוא הקרקע הרי הוא בחל
לגב קרקע ואיך אתה אתה עושתהו כן שתהו גם קדוש אורם ומקור שמותיו מצוינו מחשת כפף כבודו ית'
ושיח תלק לחלק מעמל . ובזה נבוא בשעשה לעוה"ז בשעשה נמוחת עוטותינו . והנה שהשרית השקויות
לשמעירת של מקורה נמשרים האדם את נפשו ודבקה ולקשר מחשבתו הנתה בכח נשמתו לל מקורה אשר נמנו
אשר נתנה לו ובזה ים לה תשלת לרוכה למחלתה להטהר עטוליתה בהשזירה לל מקורה אשר נמנו
מוצבה וזהו סוד ותחם הדביקות וכו' שבוא שדבק נשמתו בחלקו הוא מתי' אם בשעשה בשעשר אותה
עטוליתה וזהו סוד הפסוק לור זרוע לדיק שכתה שתי' לור כשיעיה הסוזרת לל מקורה עי"ז
יהיה ליהרי לב שמחה וכו' (דברי שמואל דרוש ליום כפור) : (יח) בעת שהאדם עוסק בעסקיו
בענייני עוה"ז לריך לדבק ה"ע בהבורא ית' ולא יהיה נפרד מדביקותו ע"ד שאמר רשב"י כל ימי
שתקשרתי בקטורת תרא בקוצ"ה ושפי' בעת שעוסק בתורה לא די מה שמדבק ה"ע בהתורה בלהבתה

ת שנריך לדבק ה"ע גם להשפיעו שכח שסוף שמחליל העליון יתי"ש וכו' (יעבור לדק פ' כח) :
ים] יהוע כי ים נכ"ל מיעדל מכך מלקוחו ית' כרי שיתנלה ע"י הדרים פעולותיו ושבחותיו ויעדל
דבקים מלקוח שבקרבם לשורש הוי"ו וה"ש ודחם סדבקים בד' מלקיכם ר"ל מלקוחי שים בקרבכם וכו'
חור המכתב בדרוש ליקיית מלרים) . (כ) הרמוקים מהשי"ת ח"ו קשה להם לעיין בדעתם שיון
שמונה והדביקים -מאחי בהש"ם כי לית מוסו בזה עדיין וכן להיפוך הקרוב לא עבודת ד' כפלא
עיניו ושוסח ומשחומם מיך מפשרות רבש לחת לישרד מהדביקות ח"ו מיחר שמלא כה"כ ולים לחשר
עוי מניה כלל וזה שלמר דהש"ם בקרוסחו ודביקוחו פליחה דכחי ממני נשבבה לית חוכל לה רשיינו
ים שנבדל בשכל והדעת מבש ד' זה ממני נשבבה לת חוכל לה כי לת חוכל לישבין כלל מיך מפשרות
זה מיחר שלית לחשר פחוי מיך כי חכה לנך מרוחך וכו' ויוך ים מפשרות בשולם לסור מהדביקות
כו' (עבודת ישרחל בליקוטים) : (כא) נריך סחדם לדבק ה"ע כ"כ בהבירת ית' דדביקות נדול עד
שיחבטל במליחותו ויפחר הנוף שחוק בחלם מוה שהי שחוק כך עלה במחשבה כשחדם עולה במחשבה
למעלה ומדבק עלמו בהש"ת נפחר הנוף מופסק בחלם הזה וה"ש הלחנם חלם לדק מדברון ר"ל
בשהייתי במעלת חלם שנשחרתי מבלתי כח וסוס לדבר לח יכולתי לדבר לדק לפני שכורת ית' וכו'
(פ"ח דלכות מעבדה ו"ן) : (כב) ענין הדביקות הוח בשמושה מל ה לו עוסק בחורה ומוסיף הנוף בכח
לנפש ונפש לרוח ורוח לנשמה פירוש כי המעשה הוח ענף מן הנפש והדיבור שנק' רוח מעלחו הוח
ענף מן הרוח והכוכח הוח ענף מן הנשמה וע"ז נעשה הנשמה בכח לאור שכינה שנל לחשו וכחלו
חאור מפשטם שכינה ושוח ביוך האור יושב ויל"ל בערבדה נם ענין הדביקות כי ע"כ השמים נלחין בשני
כיור בכל מקום והחדם נרחה לו בחלו עומד במרכז השמנעי ושוח ע"ד שלו מרום עיניכם וכו' ותרז"ל
זיהי מורח שמים עליכם בחלו השמים ואור שכינה שפליהם שנק' מורח שמים היח עליכם מעם והוח
בשוך שחור זוכר הרקיע יושב וכן יעשה ע"י שיקדם לעלמו ד' חמות של חבלה כמתרז"ל וכן ד'
חמות של חבלה וכו' וכשעוסק במלוה הנק' נר ובשורה הנק' חור נורם חור בדול למקום ד"ח של
חבלה וכחלו פחור מלחעת שכינתיו כי ע"י נר מלוה ותורה חור מחנלה חור נדול שפע מיהקב"ה
שיוח לחחות מנחלם מן העולם לשכינתיו שהוח לשקוח השכון כשחמחוים וכן מן המשכנה של הישיבור
וזהו יש ד קו"ש ושבינחיה וכו' עיין פרש . (חור הנגוו פ' בראשית ועיין ירחם ליוח חמה) :
(כג) כשם הנשמ"ם ז"ל שלא יעלרך חדם להחיישב עלמו בילחוח חלא יעשוב כילו כולו נגוו כאור
חלחוח וכו' [פ' ויר"ח] : (כד) נריך סחדם לשוח בדביקות כ"כ עד שעיקר רשייתו חיים בשורש ית"
ולא שחצא עיקר רשייתו בעולם ושבב בשורש לא כן חלא רשייתו חיי' כדוחיתו של כל הדברים (פ'
יתרו הובח לעיל ג"כ) : (כה) הדביקות חלא הדריקים הוח שחומרים חור שכינה שעליהם כילו מחשקק
שבוקק קטנות מורח וחו הש הועדים בשבע ועומדים על לוחות רעדי שלחתי שכרו של ד' בשחשם
ונילו ברשרה וזה נריכין לעשות כל היום כל שכן בשעת קי"ש ותפלה שלז נריכין לכוות בדביקות יתר
וכו' (פ' ושפטים) : (כו) סיבת חחתה שהי ח הוח הדביקות וכשים לו דביקות בהש"ת שהוח שי הייים
הוח שי בעלם וכשנפסק מן הדביקות הוח שי בעפרה. והנה רש"ל לחתרו וכי לפשר לדבק בו ואלו חש
חלבה היח חלא הדבק בחדושין פירוש שע"י החורה שנק' חיוחיו של הקב"ה ועלחר הלא כה דברי כלם
שי"ו לפשר לדבק בו ות' שנק' הש חלבה-ובמתרז"ל כמו שלא שכל מה שלחה מקויב לו נעשה כמוסו
כמו שלמיות הש וכו' . והנה בחדם עוסק בחורה ותפלה וילה נריך לכוות בדביקות עלוס חלא לפי
כל היום בשעת מ"ת ובשעת שכילם וכשיה יעשים בכל ויפיך דעיהו שיהי כל כוונותיו לשם שמים ויקיים
שיחתי ד' לנבדי תמיד ויהי' לו קנת דביקות שפשל לכך לו נחנים שלש ים בשם שניין ניל ן יחמר יכול
בשפשיר משה"כ שם לא נשפר לפני נחלן שנריך להכיות שם שהרים ות"ש שם תמיד מוקר וכו' לו יכנה
ובר (פ' כי חשא) : (כז) החדם נריך להשפיעם ה"ע כ"כ מנשמיות ע"י דביקותו להשי"ת עד שלא יהי'
מרשה שכוות דבר שים לו שלוחה שלא בחלו הוח שין וע"ז נשפע הש"כ בכריה חדשה ים שלין וע"ל
שחחתים שכוים כי של דבר שכוח שין שין שלימה ונדיקין ונם של בריה חדשה לו נמור הדין וכלל זה
ע"י שבוקה מחשבה שחשבין מעוסות זכיות וחשו המחשבה הילים בעלם (פ' בשלוחי) : (כח) כלל זוכה
שחדם לפי שעין עבודתו ודביקותו ים שוסף חשק בתדיניה קשנה ויש מדיניות מדריגות עד שים שלוסף
דבש דביקות עלוס מאד ולפי הדביקות כן זוכה החדם להשנה ולרוח הקודש ולנבואה וכו' (עש) :
(כט) כשם הנשמ"ם ז"ל שכל כך יהיה החדם בדביקות עד שלא יהי' נרחה לחחיישב שילך מלכי
השלכים בקב"ה שומר עליו חלא יראה ממיר שם הש"ת כיוני הסכל ויהיו נרחה לו לחדם
כחלו חור ח"ם מקיפו וכחלו כולו הוח נעור בחור הח"ם וחור השכינת קריאת וכו' (פ' בשלח) :
(למד) הסיקור ליזהר בכל עת ורנע שלא לנחק מחשבתו ח"ו מדביקות הש"ת וזו יהין להיפה"ר שוש
מקום לשלום בו וכו' (עיין מחשבות חוח לה) (לח) ע"י החדם מחבר ומקש ע"י ו כ' ים' שחוק

דרך דביקות ויחודים חסידים

עיקר המטרה (עיין שבת לוח כ"ד) ע"ז נמתקין הדינין וניטול מכל גרוש וכל החויבים והדינין נכפין ונמסר זרעו של עמלק (דברת שלמה פ' כה).

התבודדות (ה) כשרוצה להיות בהתבודדות צריך להיות עוד עם שכר לחד לבל לחד לוח בשכנה ס"ו חלק יהי' שנים בשדר ו' וכ"ל יתבודד עלמו עם הכורח יח' ולפעמים כשטוח דבוק יוכל להתבודד עלמו לפני בנים שים בני מדש (ליקוטי יקרים דף ל') : (ג) התבודדות לפקות על ב' בעות והתבוננות בשם ליזה דרך יבריח שיכור לו לחדם לוח קוטב דרכי העבודה וכו' (ליקוטי רמ"ל בסיפו) : (ג) התבודדות והפרישות מבני חדם בודאי הוא מעלה גדולה בעבודת ד' בפרט להקלל ע"ז מדבריס המעכבים עבודת ד הבח שפ"י רוב ע"י חברת בני חדם לבל לחפי"כ להשיג הקדושה העליונה אינו זוכה החדם עד שידבק עלמו ג"כ לל עובדי ד' בחמת ולהסתפק עמהם יחד בעבודה רבה בן בתפלה ובן בלימוד התורה וכו' ולפי רוב הטם המתקבלין יחד לעסק עבודת ד' כן תורה עליהם הקדושה עליונה וכו' ושמעתי פעם לחת מהדמו"ר וכו' מוה' לשלמך ז"ל על פסוק שם יסתר שים במסתרים וכו' ואמר הוא ז"ל שם"ל שלם יתבודד חדם עלמו בשדר מיוחד ויסיס שכור שזהו עיקר העבודה לבל הקב"ה חומר ואני לא חרחמו ר"ל גם אני כשיכול לא חרחמו בו כי יוכל להיות שיתבודד כמה שנים וכו' ולא יבא לחמת כלל ע"כ עיקר העבודה שיתשבר חדם עלמר עם לדיקים וכשרים ועי"ז יכול לבא לעבודת ד' בחמת ללמוד ממעשיהם רטובים ועיקר שלימות ענין ההתבודדות היה כשזוכה החדם לדבק עלמו במשבתו בהבורת יח' עד שכשעט לא יודע שים עמו שום חדם לח"ש שם הוא בנית מלא מבני חדם ובפרט בעת שחפלה לריך החדם לבא לדביקות גדול עד שלא ידמה בעלמו שים כאן שום בריה רק הבורת ב"ה וכו' וגם בעת דברו עם בני חדם פשוטי הערך לשתעבד לפניו עשהם רק יהי' פרוס במשבתו מהם ויסשוב ברוממות חלקיהו יח' וזהו ענין פרשה קדושים תהי' שר"ל פרושים תהי' ולשרה דייקא בהקפל וכו' ענין פניס מאור ושמש פ' קדושים ממילא מוכן תוכן כוונת הענין שלא שהתבודדות היא בודאי דבר גדול לענין עבודה ד' לבל לאפי"כ לא יוכל החדם לבמוך רק על עבודה הזאת לבד ויהיה פרוש ומובדל מבני חדם לגמרי כי עיקר שלימות עבודת ד' זוכין רק ע"י התקרבות לדיקים ועובדי ה' בחמת והם יורו לו הדרך הכזון והיטר לעבודת ה' :

התחזקות (ו) אע"פ שלפעמים החדם מפורב בתערובות מחשבות אזות לדרבא בזה הוא יותר יכול לבא לדביקות כ"ש כיפת הירדן שמתקלקל ריחו נותנין לוחו בניח הכסף והוא מתגבר נגד הקליפות ומוזך ריחו כן זה הוא יכול לבא לדביקות גדול ויתגבר נגד הקליפות ומחשבות זרות (ליקוטי חמרים דף ס' ע"ב) : (ז) הקב"ה סובב כל עלמין וממלא כל עלמין כי בקב"ה כשיכול מלמים חורו לפני במדריגה הפחותה שבמדריגות למלח כשמחקוף ותבין כל הדברים חביב עלם כשהרו יח' לפני' שם וז"ש חין למטה מנגע (היינו שבחי' חין הוא כשיכול לפני' למטה מנגע) (דף עם ע"ב) : (ג) התעוג לוחב במרחקות כי תענוג תמידי הינו תענוג ושפחר"ל גדולה מחובה מלחבה שדוכות נעשין לו לזכיות וכו' וז"ש מרחוק ה' נרחה לי שם לחי מרחק חן ה' נרחה לי כי שלום לרחי"ק ע"י ריחו"ק [לור תורה פ' חולדות] : (ד) יש שלולך בדרכי השי"ת לף לפעמים נופל ממדריגתו לבל שם"ב כשיתחזק ויכיר שטרחו יגביר היל"ע עב היל"ר כפלייס מבחחלה והמשל הוא כשדה פעמים היא כחושה ולריכה עושה פירות כ"ב מניחין חותה בורה כדי שיתחזק כשה וכו' (שם בליקוטים) : (ה) משל לאחן טוב שחוגה במקום גבוה מאד ולריך נעלות אליו במדריגה שוויבדיל טרפע ואח כאשר הוא במדריגה התחוגה עדיין הוא רואה את האחן טוב וכל מה שעולה יותר נדמה לו שהרחק ממנו כיון שאינו רואה אותו בכל וכשכיל כיון שאינו רואה אף האחן טוב פורש ממנו ונשוב אחור לגמרי לבל שכשכ עיניו כראשו לעלות ממדריגה למדריגה מעט מעט עד שהוא עולה לשם והשמשל חדם לריך שהוא תמיד בדביקות ולפעמים בטל ממנו הדביקות לל יפחד שהרחק ממנו כי לשפר שהרחק ממנו זה יבא למדריגה נבוה ומעולה ממנה כי הירידה הוא לצרך-העליה והמרחקות הזה לריך שהקרבות ושכח השכחה יבא לזכרון וז"ש לל יפחד חדם מהבירו חלא מתוך דבר הלכה כלומר לל יפחד מהיבורו ודביקותו וחל יהיהם לומר שהרחק מהדביקות חלא יחמז לריך דרכו ויוסיף תומן לעלות במדריגה כי אין בו לעלות למעלה שם לא ע"י הרחקת הליכה מעולם לעולם כי דבר לשון הרחבה וז"ש שמתוך כך זוכריהו חפשי שתיתה לו שכבר הרחק מהאחן טוב ושיהו רואהו ושכחו קדרבת [שפר שמתוך כך ר"ל מתוך השכחה והרחקות יעלה למדריגה יותר עליונה ומתוך השכחה יבא לזכרון [שם פרשת חגדות רז"ל] : (ומו) אין בו דוד בח חלא בדור שכולו זכאי חו כולו מיב פירוש כי השי"ת סובב כל עלמין וכשהיו כולם מיבים ויבאו למדריגה יותר פחותה ותחחונה שם יותר קרוב להשי"ת ויעמיד עליהם מלך כהאן עד שיסורו בחטוחה (שם) : (ז) פעמים שנופל חדם ממדריגתו מחמת עלמו שהשי"ת יודע שהוא לריך לכך ופעמים העולם גורמים שיפול חדם ממדריגתו והירידה הוא לורך העליה כ"ש והוא יתגבר על חוא וכו' וכ"ש ויוד שברת

מצרימה וכו' ויעל אברם ממצרים וכמבואר בע"ח (ליקוטי יקרים דף ח') : (ח) לפעמים מטעם היפוך לאדם ואומר לו שעבר עבירה גדולה אפשי' שחיכה אלף שומרת בעלמא או שחיכה עבירה כלל וכוונתו כדי שיצא האדם בעלמות מכח זה ויבטלו בעצמו מעבודת הבורא ית' ואיך אדם לחבין הרמזות הזה ויאמר לסיהיש"ר חיני מעניים על המומרת שאתה אומר לי שכוונתך לבטלני מעבודת הבורא ית' ושקר אתה מדבר ונם אם הוא בשמת קצת פעמ' יותר יהיה נמת רוח לבוראי שלא לחטוא על המומרת שאתה אומר לי לברוח לי מעבות בעבודתי אדרבה לעבוד אותו ית' בשמחה כי זהו כלל כי אין כוונתי בעבודה לעזרך עצמי רק לעשות נחת לפניו ית' וח"ב אף שלא לחטוא על המומרת שאתה אומר לא יקפיד הבורא ית' עלי כי כל עיקר מה שהיו מעניים הוא שלא לבטל מעבודתו ית' אפי' רגע אחת והוא כלל גדול בעבודת הבורא ית' שיזהר מעצבות כל מה שיוכל (סם ע"ב) : (ט) התחזקות גדול לעניין התפלה שרוב"ק כשיושב שהבלבולים מתנברים מאד ונדמה לו שהיו יכול להתפלל בכוונה בשוס תופן ידע מזה בעצמו מאחר שים כאן עצות גדולות ויתרות כ"ב עצות ים כאן העלך כי כן דרך המלך לשים סביב לעשכוותיו שיהיה נדולה ויתרה ע"כ בודאי צריך לחזק ע"ז ביותר ובכל כחו ובכוונה יתרה להתקרב אל יתלך ולהתפלל לפניו וכ' (דף כ' ע"ב ועיין תפזה חת מ"ן) . (י) כשאדם נמלט כדעתו אזין ליתודו ועבודתו נחשב לכלום ואכל נחשה בעיניו עי"ן ויכול ליפל מ"ו לתדהימה ונדועה מאד ולמלא בעבודת ה' לנמרי ובפנידל זה צריך האדם להתנבל על דרכיו ולחזק מ"ע ולהאמין שנם מעט עבודתו ליך יהיה יש לו ב"ב מקום אללו ית' וכו' (עיין נאוה ועב"ת אית טו) : (יא) אזי כם ופל האדם מצדיניתו ויהיה דבוק בבורא ית' בתחבולה קל"ב לפעמים יש ב"ב קלות למעלה נו"ן ותכח אותו הקטנה יכל לנדלות כיון שנתלים בם יהיה ניתן קצן לא יכול ליפל לשאר יהיה דבק בתפלה קטנה תיגר בו ית' וכבר כשמתו לנמרי ס"ו (סם רף י"ב ע"ב) :

(יב) כמו שח"ו לעניד אית ה' בנדלות ס"ו כ"ם תובעת ה' כל נפש כב כך ח"ו לבבד אית ה' בקטנות ושפלות יהיה כי זה נורם התרחלות ורפיון יד ס מעבודתו ית' ויאמר לו סיהיש"ר מה כזה שם שתחלל או שם תכוון בתפלתך הלא בלא דשילו ורשיעו כרחוי לא פיסח לעילל וכו' וכדומה לזה נם בשאר דברים ובאמת נם מעט עבודתו של אדם מסוב הוא לפי הסי"ת כשיהיה בתיעוזות לבבד הסי"ת ופועל דבר נדול למעלה ואף נם לפעמים יתרחל לב האדם לומר מי יתן לבנים לשיכל ד' ואתה אלף מדות רשות ובשירות תעורים בזאת כן הוא ואיך לתקן כל מדה ומדה כאיזה תכל פנם ובשירה אחת בתח נוכל לזכות לזה אם לא ע"י התקרבות לצדי"ק כי בלעדי זה ח"ו ס"ם דבר וכ"ם התקדמנים ז"ע ב"ב ד' לכל היותו של כל דבר ס"ב שיבוא האדם ויקרב ח"ב להצדי"ק הן אם ירצה לבבד התלות ועידות דעות ח"ו אם לא שיכיל ח"ע ויבריח מחשבתו לתלב בהצדי"ק אלא שיכל לדבק ח"ב כיחוי מעכ"ב הוא טוב ה מי שילא לם ב מבשורת שבשרו הכל ס ל ע"י חזקבות לצדי"ק כי זה עיקר לשון מבושה לשוב ח"ע במחשבתו להצדי"ק ובלעדי זה אין תפזבה כלים וכו' ניצל תעיד לירך האדם לזכרים ח"ע להתקרב אל הצדי"ק ח"ב ביחשבתו אפי"ו ס"ת יכול כי עוונותיו ומרותיו הרעות מבכבין אפי"כ כיון שהקב"ה רואה שתשוקתו נדולה מאד להתקרב אליו ית' עיי"כ מעט יעבו וכן לם ב מבשורת שבשרו אפי' קודם התשובה לירך להכרים ח"ב לדבק בהצדי"ק ע"י תורה ותפלה בדביקות נדול כל מה דתפסר כי מלות התמונה ותכלס וירלס ודביקות בהצדי"ק הן מלות תיעודות שתשוייב האדם בהם תעיד בלי הפסק רגע ויש לו תעשה בשכחת הצדי"ק מלב וכו' ות"ב מלן דלית ליה מיתי מלות אלא אתי לו ליעבד וכן מי שלכל פוס וריוקו נודף ויכל ס ס ויהי' ריוקו נודף יותר היכלן שאפי' שייפק ח"ע מהצדי"ק יתרפק עוד יותר ח"ו אלא ודאי בענין זה צריך להרבות על יפרו ולהשיב אליו כבל הנ"ל נפש על זה נאצר ויבבה לבו בדרכי ה' שלא יפשיק בעיניו מה שעושה להצדי"ק רק יום ק בכל פעם וכו' (דף כח ועיין בזוה ופרוש שם כ) : (יג) כמו שאליהו בפשקי הצוה"ק שאפי' מי שים לו כל צרכי ביתו בפופי"ב יש לו לחבב נדולה להיפוך עור הן וכן יש לו ירחה נ"ה מן השצר ח"ו זכן לוחם אחר הין בידם רק מעט אחר לפי הערלה לא יוכל לעשם כזה המעט מעון מחיתה ולא יצליח בו כי מעט מזעיר הוא לפפי"ב הוא מתחזק ומתנבר בכל מה שיכל לעשות ולהדיוק שיהי' לו שכ"פ מן המזון ומן המלבוש בלעדוש ולא יהי' בצרוס ובמיפר כל לנמרי ח"ו יזה לייכון לחכזו ללמוד לאלמיו שאפי' מי שעשה מצוצת אחד מלילה פעמים ושמונה וכו' מחדות רעות ומתעשים רעים ח"ו לאפי"ב לא יתייאש ח"ע מעבודת ה' מכל וכל מסתם אחוז מכיר ויודע שפלות ערכו כי זה מחזעולות היה"ר וכו' אבל אלינו מוטל הטוב הגמור לאמור לים אל דעיהו חזק וכחזק כתו לנפי חיל הנעפים במלחמה ח"ו הם לריכין להתחזק ביותר לעמוד על עמדם ולא יפומו כי אחלת נפילה ליפה כן ממש זה ממש במלחמה היפו"ר ממש מלחמה נדולה ומתחזק בכל רגע וכו' ועיקר הכלי זיין נהלחם כנגד

הוא ע"י תפלה בכוונה וכו' (עיין פיוס דף כב ע"ב): (יד) לא ירבה בדקדוקים יפרים בכל דבר מצוה זה כונת היכה"ר לעשות לאדם מורה שאת לימוד יולא בדבר זה כדי להביא לומו לעצבות ומצוות הוא מניעה גדולה לעבודת הבורא ית' ותפי' ככתוב בעבירה מ"ו לא ירבה בעצבות שיבוטל העבודה עי"ז רק שיעצב על העבירה ויחזור לשמוח בהבורא ית' כיון שהוא מתחרט במרירה גמורה ודעתו גלוי יתוב לכתלה בשים פנים ותפי' כשיודע בודאי שלימו יולא בדבר לחך מחמת מניעות הרבה לא יהיה עצב ויתבוש מהבורא ית' בומן לבוא ולכיוון והוא יודע שרלונו לעשות מן המוכחר רק שלימו יכול ויחזק ל"ע לשמוח בבורא וכ"ש את נעשות לה' הפרו תורתך וכו' (עיין פיוס לוולת הריב"ש דק ומו ע"ב) (טו) עיין המחלוקת המיות מלקות והמומין דקדושה אלל הלריך ותפי"ב כאחר בו רומה הקדושה בכדי שעי"ז יוכל להתחזק לעלות למדריגה יותר עליונה בגמי' כי שבע יפול לדיק וקם עיין יסורין ויסורא הוא פית : (טז) יודע כי המיות רלוה ושוב ולריך כ"ל ליפול לפעמים ממדריגתו והטעם הוא כדי להעלות נשמות הנפולין למשל כשאדם עומד על הגג וצלן בזה ויקרה מונחת על הארץ אחתיו ר"ל שהם לתטה ממדריגתו. והנה האדם הישראלי הוא מלא שמיות הק' הנקבולת הוא הוי' בניקוד קמץ הסומה הוא הוי' בניקוד פתח הלב הוא הוי' בניקוד לירי כאחיות בשערי ניון ולריכין לידע שתפי' בשעה שהם נופלים ממדריגתם ובאים לקליפות ר"ל לתפי"ב גם אז כ"ת מישראל מלא שמות הק זהה בתי' ולזה שמות בני ישראל הבאים מלרימה וכו' וכמ השמות הק' האלו יעלו מנפילתם ולא עוד אלא שיעלו עמהם גם נשמות אחרים שלמשה מהם נלי"ל (מאור עיניים פ' שמות) : (יז) האדם אינו יכול לעמוד תמיד על מדריגה לתת כי המיות רלוי ושוב דהיינו כשהוא דבוק בהש"ת הוא מרגיש מיות ותעצוב ותמ"כ משתלק ונופל ממדריגתו וטעם הדבר למה לריך ליפול ממדריגתו יש בזה רזין דלתרייתא וטעם לאחר הוא כדי שיבא תש"כ למדריגה יותר גדולה מבלי דבר לריך להיות העבד קודם להוי' וכשיולים להגביהו למדריגה יותר גדולה לריך להיות העבד קודם לכן לריך ליפול ממדריגה שפלה אבל אי אפשר לריך האדם שגם בנפלו ממדריגתו יתאמן לעלות אל ה' בלומה מדריגה שהוא עכשיו כי לריך להאמין שמלא כה"ב ותפי' במדריגה שהוא עכשיו בה יש ג"כ הש"ת כי לית אתר פנוי מיניה רק שהוא מלומלם מאד וז"ש ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם ה' דהיינו תפי' כשמתלק הבירורים ונפל ממדריגתו לעולם לריך להיות מהולל שם ה' ולהתאמן לעלות אל ה' בלומה מדריגה שהוא עכשיו וזה נק' נעשה קודם לנשמע שלף בנפילתינו ממדריגתינו לריכין להדבק בהש"י בלומה מדריגה ותמ"כ נשמע לשון הבנה דהיינו שגם למדריגה יותר גדולה וזהו עיקר קבלת התורה שקבלו ישראל ולכן האפיקר הש"ת בזה מאד שקבלו התורה בגודל פחמת והשינו החמת שלשלם יהיו דבוקים בהש"ת ולא יפרדו ממנו לף בנפלם ממדריגתם וזהו עיקר ההילוך והנהגה הישראלית . ובזה לריך שלדם להלך ובמה יבא להש"ת בשפל ממדריגתו שהרי ניטלו ממנו המומין והדעת לף שהש"ת הוא מלא כה"ב דהיינו תפי' במקום שהוא כל התרן שכולו תרלית שכולו רק חומר עב לתפי"ב מלא כבודו ית' . והנה הש"ת נק' מי החיים דהיינו שהוא ית' החיות של כל החיים שבעולם ויתבוש בשפל ממדריגתו הלא מי לחי ומי הוא החיות שלי הלא הבורא ית' ונמלא ים כאן ג"כ הוא ית' לף שהוא מלומלם מאד וז"ש ותשם הדגיקים שם' חלקיכם וכו' כי חלקים הוא במי' דין ונמלנו דהיינו תפי' כשהוא מלומלם חלליכם שנפלתם ממדריגתכם לאפי"ב לאחם דבוקים בה' בחמלנות כי הלא היום כלכם היום ומי הוא החיות שלכם הלא הוא הבורא ית' כנ"ל וז"ש שויתי ה' לנגדי תמיד הייגו שהיה שוה חלקי הוי' דהיינו כשאחי דבוק בהש"ת במופין כהיריס שהם בחי' הוי' ולנגדי הגם לשון נגדות דהיינו כשנפלתי ממדריגתי הלכל היה שוה חלקי שהיה דבוק בהש"ת גם בעת נפלו וז"ש שלמה המע"ה אל תאמר מה היה שהימים הרחשונים היו טובים מחלה כי לא מחכמה שחלת על זה ר"ל שים שוטים שבנפלם ממדריגתם שוכחים לעפר ולינם עולים שוב אל הש"ת וזה אל תאמר וכו' שאז הייתי עובד הש"ת ועכשיו נפלתי ממדריגתי אל תאמר כן כי לא מחכמה שחלת על זה כי החכמה תהי' והחיות רלוה ושוב וז"ב מוכרח להיות כך וכו' . והנה ים נשמות נפולות משתא ימי בראשית ים שנופלים בכל דור ודור ומתבלבלים ונעים וגדים ואינם יכולים לבא אל הש"ת כי אין להם במה לבא שבחיים אין אתם משקו בהבלי עוה"ז ולא עשו כלום וכשהלדיק נופל ממדריגתו ותמ"כ קם כתתמר שבע יפול לדיק וקם וכשקם ושולה אז הש"ת מעלה עמו אותן נשמות הנ"ל והנה אינו יכול להעלות אלא אותן נשמות שכן משרשו ולכן לריך כל אחד ליפול ממדריגתו להעלות נשמות שכן משרשו (פ' יתרו) : (יח) משם הכתוב"ם ז"ל ובקשת משם אחם ה' אלקיך ומלאתם משם דייקא במקום שהוא ובחיזה מדריגה שיהיה משם תמלא אחם ה' אלקיך ויוכל

להתדבק

להתדבק בה' (שם בליקוטים) : (יח) צריך להתיגע בתפלה שתהיה תפלתו מעלה מעולה ואין צריך שהיית זמן הלא בהדור תפלה ותרפה לתתיית ברגע אחת בלבד מין מתקן הכל וכו' (שם ועיין תפלה לעת יד) : (כ) ידוע שהמעדר קודם להוי' כ"ש והארץ היתה תהו ובהו שהוא בחי' המעדר ותה"כ בא בחי' הוי' וכן בריאת השמים והדר להורות וכך הוא גם בהתבוננות הלדם שהשי"ת מתגיב לאותו בתפלה מעט הולדו בקטנות גדול ובהעדר הדעת ולק"ל מתגדל דעתו מעט מעט . וכך הוא בהדם תמיד כי בכל יום מתחדשין לו מוחין חדשים הכל יותר בבחי' חדשים לבקריים וכו' ולכך בק' הלדם הולך בדרך לילך בתדריגה למדריגה בכל יום ויום בעשית התחדשות המוחין שהתוספו לו בכל יום שלא יהא עבודתו של היום כתו למחר רק בכל יותר בגדלות השכל שבא לו שזה בחי' בחינת התורה שבכל יום כמתחיל בכל יום יהי' בתיגיך בחדשים וכו' וע"כ לתו מברכין בכל יום מתן התורה שהוא לשון הוה וכו' לך תמצא שהמעדר צריך להיות קודם להוי' ע"כ טופל החדם לפעמים מתדריגתו מזה בחי' קטנות שבי כי מתחלה קודם שבא למדריגה שבפל ממנה היה בבחי' קטנות רחשון ותחר שבא למדריגה הוא בחי' גדלות רחשון ותחר שבפל ממדריגתו הוא בחי' קטנות שבי בבדי שיוכל לבא לגדלות שבי וכן תמיד ולפעמים הלדיק טופל ממדריגתו בבדי שיתחבר עם מתן שהם בקטנות בדי שיוכל להפלות מתן כי צריך למירדף בתר מייניא בהתיר מתם בתשובה והלדיק תין לו שום לד שייהיה עתהם בבדי שיוכל להעלותו כי הוא למעלה מתד ותן למעה מתד וכתו שצריך התגבים להשפיל עלתו לדבר שרוצה לעבדיה ע"כ ההברח ס־לדיק יפול ממדריגתו בבדי שיתחבר עתהם שיוכל להעלותן וכו' עיין פיים עוד וזו הוא בבחי' העדר וקטנות נגד מדריגתו שהיה בה מקודם ועי"ז בא להוי' שהוא גדלות יותר ומעלה גם מתן שהיו בקטנות מילתר עתהם ומעלה עולין הם ג"כ כמלת כי הלדיק ע"י מה שרודף בתר מייניא בא הוא ג"כ עי"ז למדריגה יתרה שלא היה בה מקודם וכו' והכלל שתי שרוצה לילך בכל בתם מתדריגה למדריגה צריך להיות תמיד בחי' העדר קודם להוי' כ"ל והעיקר היא התשובה לזה שיתתין שתיבת נפילתו הוא צורך העליה ועי"ז יזכה בתתת שהחדם לפעמים ליפול ממדריגתו ובשבב בתשובה וחוזר למדריגתו תזי תעלה גם תדריגות התתחתות ותמלין הקב"ה בכל תתר כמשל המלך שהולח לתכתיו תבתי תיל לבבוש גם שתר מדיות תחת יד המלך ולבלות גם שם מלכותו וז"ש הגר להלל למדיני כל התורה כשהני עומד על רגל תתד ר"ל שביקש שלא יפול ממדריגתו רק שיעמוד תמיד על מדרגה זתת ודתפו שתתי בחינת הבניו ר"ל שבניו העולמות לא היו ע"י זה רק בבחי' והתיות רוח ושיב והלל תתר לו מה דעלך סני לתברך לא תעביד ר"ל ע"ד משל תם קנית עבד לעבודתך היתכן שיתתר שעבד לא תשרת לאותך כ"ל בביתך בשירות קל ולא תתכת רגלי למרחקים ולפבול טול כבד בודתי עבד כזה למתרי' לא תתבעי . והכי בתוב כי לי בני ישרתל עבדים היתכן שנתתר בזתת ובאת יצבוד לותך תלא ודתי לכל תקום שיתפוץ הלדון לשלתו לין רשתי העבד לסרב וזה תה דעלך סני ביעשה עבד שלך גם לתברך שהוא הקב"ה לא תעביד וכו' [שם בתידושי מסכת בילה] . (כא) תרז"ל היתה כלתתה ולא תלתתה ממש תלא כאשה שהלך בעלה למדינת הים ודעתו לחזור וזשתרז"ל למדו קיבול שכר מלתתה הייתו שהלכה לבית הכנסת הרחוקה כשביל שכר פסיעות כתו כן צריך כל תדם לידע ולהתתין כי תיריד צורך העליה ותתר ההתרחקות ממנו ית' יקוה לו ית' שיחזיר ויקרב ויתחבר עתו בתיבור יותר גדול תן הרשתון ויקבל שכר פסיעות הייתו תה שתרתוק ה' נרחה לו ויהתדבקות כזה הוא הולך ומתקרב תליו ית' וכו' [שם בתידושי סוטה]: (כב) סדרך של רוב בהמון תם הוא שכל תחד ותחד יודע ותכיר סיעב תפיקות תריבת נעימות עבודת ה' ותיך שתין תכלית יותר טוב תזה וכ"ת ותחד סיה תפץ ורולה תלד להיות גם הוא בכלל הלדיקים וחסידים העובדים לת ה' בשתה שתלתה לו שקשה וכבד עליו בתעשי תלד ומי יוכל לגבות לזה כ"ת תשר כח בכח לעשות בסיכל השלך ותריך לזה לימין רב ולהיות עז בח תלד ולקשה תדותיו תמיד להדבק בתדותיו של הקב"ה ולכח נדתה שבלתי תפשר להם לזכות לזה בפרט ערוצים לפעמים שגם הלדיקים תגבי תדות טופלים לפעמים תתדריגותם כי כך בהברת להיות בסיד והחיות רוח ושוב כנ"ל ותח"כ תוזרים לתעלתם הרתשונה ביתר עוז ותעלותות וחכשילים הרוצים לת זתת טופלים בדעתם יותר תתר ערוצים שגם הבחרים וירתים ושתימת ז"ל בכח לעמוד תמיד בלדקתם וכו' ועי"ז בח תוזרים לנפשם טוב תשה בגמרי ונקרחקין תעבודת ד' בגמרי ח"ו וכתתת כל זה הוא בבחי' תלת תרגלים שתמרו תמת כי תרץ זבת חלב ודבש הוא וכו' בשם כי תז הטם שתשך להיות לזה עזה כח תלד וכו' וחלכתים בשבר רשיעו בתוכה תבבי תדות כי בריכין להיות בבחיבות דבוק בתדותיו ותי יוכל לזכות לזה וכו' וטם רשיעו לת הבפילים היינו שגם בחבי תדות טופלים בפעמים תתדריגתם כנ"ל ועי"ז ונתי בעיתינו בתגבים וכו' עיין פיים עוד ויבם כלב תת הטם וכו' ויתמר תלה נעלה וירשנו תותה כי יכול נוכל לה כי תי שלכו תמים תם ה' נפשנו

יודעת

יודעת מאד כי אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו וכל אחד ואחד לפי ערך הכרתן ותבונתו כמו כן צריך להתחזק בעבודת ה' ואחד מהרבה ואחד מהמעיט ובלבד שיכון לבו לשמים ומן נורם סוף ג"כ עליית מיברי הסכינ' ו"ש עלה נעלה היינו לא כמו שאמרתם אפס כי עז העם וכו' כל"ל כ"ש עלה נעלה כולנו יחד כי כל אחד ואחד לפי ערכו יש בכחו ויכולתו להעלות הסכינים כביכול כפי ערכו ובחינתו וזה וירצנו פותם וכו' כי אין לך אחד מישראל שלא יפי' לו פחיתה בפותם הסכינים ולפי ערך פחיתתו כמו כן יכול לתקן במקום עליון ונקל לו להעשה אשר יעשה כי אין הקב"ה מכניד העבודה על בני אדם וכ"ש ואחד ניתן לו כח ויכולת לתקן הדבר שנגרע בשבילו וכו' (אור המאיר פ' שלח) (כד) התחזקות גדול לידע ולהאמין שהוא חלק אלוק ממעל ושהשם פשוטת גדולות ע"י תורתו ותפלתו ועבודתו ואפי' אם הסכיל שהות רע מ"ו לא יפרוק מ"ז מעבודת כ' חי"ו כי מדת הבורא ית' עבור על פשע לאחר התרשה הגמורה ושזינת עונותיו ושה בחי' סור מרע ועשה טוב שיסור מעונותיו המתבות המזכירין לו רוע מעשיו בשעת תורה ועבודה כי אם רק מעלת היל"ר שבחים לבלבו מעבודתו ולזה לריך לסור מרע ועשה טוב וכו' עיין ירמה לות רלד .

(כה) עיקר התחזקות הוא ע"י לחוגה וכו' עיין לחונה לות מז : (כו) המ"ב מסצות הכתובים בתורה שכשעו ישראל ממלרים וכו' שהוא מעשה הגשמיות והנופיות וכרי לנתא משם ולהגיע לפ"י וכו' ולעשות יתוד שלא לריך עכ"פ מ"ב מסעות והוא שם של מ"ב סידוע ומכוין לעונות מעלה מעלה והנה עיון המסעות היה כמה פעמים לאחיר כידוע לכן מזדמן לפעמים להלדיק לזה ירידה במחשבתו אבל בלמת כי הירידה לורך העליה הוא ומשם שלימה כדרך כל המסעות וכו' עיין פניס (פרי האדן פ מטות מסעי ועיין ירמה וכו' לות סיג) (כז) התחזקות גדול להיות שמח בחלקו גם בעסק התור והעבודה אם מעט ואם הרבה ויהנה ממנו ופי"ז יגלל ממחשבות זרות ומתלוות וכו' עיין ירמה וכו' לות שכח (כח) התחזקות גדול לבעלי תשובה ומבקשין מזילה מהש"ת על עונותיהם שבודאי נמחל להם מיד כמו שאמרו מברכין בכל יום ג' פעמים תנן התרבה להגות וכו' וכו' עיין תשובה לות כג . (כט) כל התלוקות הטיבה והתור מתקייס בתוך הבלי עד שיסתלק התור למעל' ש"ב ממני וכו' וכן כתב האריז"ל כי אין התור מתקייס בתוך הבלי עד שיסתלק התור דיסור אליו שאז יוכל להתקייס בו התור וכו' (פרית יפות פ' עקב ועיין יסורין וכו' לות יח מבואר יותר) . (ל) אף אם עבר האדם את שנגר ח"ו לא יחייתם מלעשות תשובה כי זה גם בדברי רז"ל יאות שלא מדעת בעליס כי הש"ת הוא מלך רחמן ומפשר עם האדם להעביר מנגד עיניו עונות הרשעים כדי שיקבל עליו האדם להיות סר מרע ולעשות טוב מיום זה ולהלאה שיתן אל לבו נשוב ולהתענות ולאלם נפיו מעט מעט במס שיוסף בתורה ומלות בכל פעם יכו' ולא עיד אלא אם האדם ברולה לשוב ומבקש מהש"ת שיפשר עמ זוכה ג"כ לחא"כ לבא למדריגת גר"ל שנאמרו ומתחלו ממנו בעונותיו וכו' וש"ם כי תלא למלחמה וכו' ורלית סום וירכב עם רב אתר המעלה מלרים היינו שלא זה הוא אתר כ"ש הפלשיך עכ"ז לא מירא מהם כי ה' אלוקיך אתך המעלה מלרים היינו שלא חייהם שלאך מלאך מלאוד כי הלא רלית וידעת שהמלרים היית משוקע בש"ע שנרי ג מלא עכ"ז המעלך מלרים ובאת לעליות גדולות אף אתה תוכל לסיים תוכך רק שתתעורר מקודם וכו' (דברי שמואל פ' ס פעמים ועיין מבשר לדק פ' שופטים שפירש ג"כ בהופן זה) . (לא) בשם הרב החסיד מוה' יחיאל מיכל זצ"ל מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו ע"ד אל תיא הנוסע בעגלה בתוכ"א הסר ורולה לבא לרחבו והכוסים מיפים והולך לשתות בתוכ"א הסר ולשום והנה מי שהיו בעל שבל אז ג"ש לו לבא לרחבו הסר כי בעת שתידתו לשום תפיל העגלה בחוזק בתחתיות הסר ואם פקח הוא מעל גבן ומסיתו תחת העגלה בעמדו לשום ואז יוכל ת"ש לבא לרחבו הר וזהו מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו היינו שהיו נופל בעת פסיקתו מהעבודה ונשאר עומד על מקום קדושתו אז יוכל לבא לרחבו הסר וכו' וש"ם עוד מעניו שמי שזוכה שגם בעת שהוא בדברים גשמיים הוא דבוק בהש"ת זה בחי' אם אם הדבר הזה תעשה היינו עשיה גשמיית ולוך תלקים שיהיה גם אז דביקותך בהש"ת מלטון לגוות לזה אז ויכלת עמוד שהוא לא תפיל ממדריגתך בעת עסקך בעניני הגשמיות כי תעמוד במקומך וכו' (מבשר לדק פ' יתרו) : (לב) עיין מעלת מדת ההתמות שהוא בח' עמודא דאמלעיתא היינו להתחזק בהש"ת תמיד במלית ובירידה וכו' עיין ירמה וכו' לות תם . (לג) יש באדם מוחין דגדלות ומשום שיוכל לעבוד את בוראו בבהירות ובהתלהבות וש עתים יזמנים שמתסלקין ממנו המוחין ונשאר בקטנות ובפשיות ובמלמה עם יקרו והכלל שריך האדם לזכור בשעת מוחין דגדלות להכין עלמו ולעשות רושם בקרבו שגם כשיסתלק ממנו המוחין ושהתלהבות לא

יפול לגמרי ח"ו ויכו' מן השמלאין קרבץ ויחזק ויסמן נכ' וזה כחי' להזהיר נזהגים על הקטנים להיותו בשעת מותן דגדלות להזהיר עלמו על שעת הקטנות ולחזק ע"ע וכן בכל הזמנים למשל בשבת ויו"ט שאז זמן ההתלבשות בחשק נפלא לעבודתו יתב' לריך האדם להכין ע"ש על ימי החול הנפלים היכי' מקומר אז ג"כ בגורל ים, וכן ביום ע' דפסח מרז"ל הסימן ע"ת כ"ם ע"ת ע' דפסח הוא פשטה בלב וע"כ לריך האדם לקבר עלמו היטב בגורל ביום ע' דפסח עד שאפי' בחשבה בלב שזה היום תכלית הירידה מכל המדרינות יהי' אז ג"כ מקומר בעבודת השי"ת וז"ש ביום טובכה היה בטוב וביום רעה רעה היינו שגם אז ביום טובכם ירגה ויבין על יום רעה שיבא בירידת המוחין ויכין עלמו עליו שלא יפול בו ח"ו וזהו הענין בפסח שתיכף לאחר קידוש שבוע שחי' מוחין דגדלות מוכלין כרפס שמרמז על מוחין דקטנות לרמז על הפ"ל וכו' (עבודת ישראל דרום ליום ב' דפסח)

(לד) לענין מה שדרך האדם בתחלת כניסתו לעבודת ה' הוא רק ימזדרז מאד לילך ממדרינ' למדרינ' וכשעשה שמרגיש בעלמו שיהי לטוב בעבודת ה' מיום אל יום ומחי"ב דייקא לאחר שהכנם בעומק עבודת ה' היינו מרגיש בעלמו שיהי כ"ב בכל פעם ונדמה לו שעומד במדרינה אחת וכמו שתמול כן היום ובאמת אין כן הוא הדבר כי אדרבה אז זוכה לבחינה יתרה בכל יום מה שאין זכה בחחנת עבודתו בכמה ימים כי העבודה אז היתה בקטנות המוחין ומחמת זה דייקא הרגיש ביותר בחינתי לטובה מ וס אל יום עיין בל' זה ירמה וכו' לות תלב בשם הריב"ם ז"ל בדרך משל . (לה) מה שאסור לו לאדם ל מר שבזמן זה ובעתים אלו שם ימי השמכות ושקטנות ושקשה לי לעבוד את ה' רק אדרבה לריכין להתגבר ביותר לעבוד את ה' גם בימי השמכות ושקטנות שזה בחי' מי שמחזיר ומעריב בחן וכו' לא"ש שהן הן ריבוי אח"ם עלי כמארז"ל ולל השקטנות תכף לכשירגיש יהפך הכל לטיבה עיין ירמה לות תלב : (לו) מרז"ל אין ואתה אלא אתה מצווה לי היפ"ר לומר להאדם לית לך אתה יכול לעשות מצווה הלא אתה אלא אתה פשעים והפ"ם הרוצה לעשות מצווה בשעת לריך לומר אתה אלא אלא פשעים ומה שעבר עבר ואתה אלי רוצה לעשות מצווה בשבר לי' בכל לבבי ולזה מרז"ל אין ואתה אלא מצווה (בדרום בשבושות) . (לז) לריך התחזקות גדול לעבוד את ה' גם במדרינת קטנות ומרז"ל במשה אלך יהודה שמצוותו היה ע"י יסירין אמר אי אני לי מוטב ואם לאו ח"ו כל אפין חיין וכי יש מדריגה פחותה מזו עכ"ז בא ליד מצווה וכו' (פ משעי) (לח) ענין מה שכתוב עשה היה אלא מלא לו היה עובדת הקודש בהשבה ובירתה וכיולא הכ"ש מאיר עליה מזכות אבות ואע"פ שנעשית בקטנות מכל מקום מתלבשת ומאיר ממאיר הלא על החטוא שהתחלו ג"כ במלות ועובדות אלו וכי' עיין ירמה לות תלב : (לט) לפעמים האדם מתעורר בחשובה אבל נפלו מרם לו מאד כי נדמה בעיניו שהוא מרוחק מאד מהש"ת וכבד עליו הדבר שישוב לבוראו יתב' ע"י סיגופים ושאר עניינים כו' העלה היטולה לו ע"פ לקבל עו עלמו התשיב ולהיות נכלף ומשתוקק מתי יזכה לשוב כראוי ואם יהיה חזק בזה יזכה לתי"ב לבחירות ולשוב בשלימות (פ' רמה ועיין תשובה לות לז) (מ) משל ליחד היושב תמיד בהיכל המלך ואינו יולא משם לעולם חיגו יודע כלל איזה דרך בעיה להיכל המלך ופ"ע לו להוליך אחרים למלך והנה המלך שולח שופו לחוץ ובזה הדרך שיצא לחוץ יודע לחזור ולשוב הרך שם ומוליך גם אחרים עמו ובשביל ענין זה נופל הלדיק לפעמים ממדרינתו לדברים נשמייס קלת כדי שיגביה גם אלו הדברים לבחירת ית' בו כרו שם יש לי שהבה לשמוע שאם כאשה יש לי לילוד ולדבק עלמי בבחירת ית' שהוא שורש כל התעלוני זמיותם וכענין זה לענין כל המלות ע"כ וע"ז מגביה גם מעשים אחרים עמו וזהו שאמר ריב"ז לתלמידי' לתם תמיד דבוקים במלך ל"ז ממדרגותיכם ורמו לאיזה דרך ע בה שידבק בה האדם לבחירת ית' (כתבי הק' דף ס' ע"ב) : (מא) לפעמים היולא מסית את האדם ואמר לו אלא עברו הוא שעותיך אחר פנאת בשם וחרבית לפעות ום ב אין לך תקנה לשוב על עיוותיך כי הזמן יכלה ותשובתך לא יכלה ואין בכחך לעשות תשוב כרלוי על כל רעתך ואון ע"כ שמע לעלתי וכו' מאחר שבבר הוא מעוות לך יוכל לתקן אבל האדם עיניו בראשו כי ע"ה לבני אברהם ילחק ויעקב שיאבדו ח"ו ולא יהי' להם ח"ו שום תקנה וכו' ע"כ הוא ממחק את לבו ואמנין בחרז"ל שאמרו אפ אם ח"ו עבר האדם על מלות ה' לא יתייאש עלמו מן הרחמים כי אף אם יגולגל אלף פעמים א כרת הוא לשוב ולתקן ולקיים את כל מלות ה' כי לא ידת ממנו נדח וכל מה שים לו שורש בקדוש' אף אם הוא בעמקי שאול הקב"ה מבבב ומגלגל עד אשר יעלה מהשומות כל הניצוצות קדושות הלריכין לשוב למקומן ולשרשם של הקדוש' וע"כ כשהאדם מאמין בשלימה שיש אלקי עולמי הפוף יכי' שמוכרת לשוב ולתקן מעשיו ע"י הוא מעשים על נפו מה לי לבבול לשר גלגולים ולעשות אפש מריות המות כמה פעמים וכו' הלא הפוף יכי' בעל כרחי שתחזור לשוב להש"ת מיטב-שתשוב עיל בעולי בניים חיותי ומה

מדה

מדה למס"ת אז טוב טוב כל אותה הקומה שלימה וכשנשלמה הקומה מוכרח הוא ליפול ומז שם יתחזק יניב למדרגה יותר גבוה וכו' (שם). (מט) יסיב אדם ממריו לסילי"ר ולומר ודאי מצוים עבודתי להבורא ית' כי הבא למהר מסייעין לו וגם שם ח"ו לא מצוים הלא מרז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט בעה"ז וכו' (אור הגנוז פ' דבר) . (נ) הנה זה עומד מאחר כתלינו ר"ל הקב"ה עומד ומלפה ליחומיינו ממ"ש שמשינו בעלמנו כותל ומסך המבדיל בעוונותינו שם כל זה הוא ית' מלפה תמיד ומשגיח מן החלונות מלין מן החרכים להביט לנו וזה שם מלמו מבותיכם בי ביל כי רחקו מעלי ר"ל כי המה רחקו מעלי אבל אין המניעה ממני ח"ו כי רולה אני תמיד להטיב (רשפי אש פ' אות עיט) . (נא) שם תבקשנה ככסף וכו' אז תבין וכו' היינו שתבקשנה בחיפוש אחר חיפוש כמו המטמון שיודע בבירור שעמן הוא לכן לא יגלה יחפש פעם אחר פעם גם שכבר חיפש ולא מלא אז תבין ירלאת ה' וכו' (שם אות יח) :

השגות אלקות (ס) כשנתתה בשכלו של האדם ואינו יכול להשיג מדות הבורא ית' בשכלו ואמ"כ רואה אותו בשכלו אז יש לו תענוג יותר והפלאות שהתמידות אינו תענוג כל כך (ליקוטי אמרים דף ס' ע"ב) : (ג) מחמת שהנשמה מלובשת בגוף נראה לה עולמות עליונים קטנים ובאמת הם גדולים בשלר וכשיפקיע מהנשמות של הגוף יראה בשכלו שהעולמות הם גדולים במלר (שם דף ו) : (ג) יש שם של"ד שהוא טוב שיינו כשיודע הפנימיות של אותיות (שהלף מרמז חכמה וביגה והלמד על ג' קוין והדלת מרמז על השכיכה) ויכון להמשיך האור מלמעלה למטה אז יוציא (שם) : (ד) הוד והדר לפניו כי עלמותו אין יכולין להשיגו (דף ז) (ה) יש שני מיני דעת ג' דעת בהתגלות ושאני דעת הנעלם וכל מה שיודעים ומשיגים הוא בדעת ההתגלות וע"י דעת זה בא לבחי' דעת הנעלם והעניו יובן על דרך משל אדם שמפלפל ומבין בדעתו ומתוך פלפולו יכנס בעומק שכלו שברש דקה אשר ג"כ לבאר בפה והוא ברגוע ושוב והשברה עמוקה ומתוקה מאד ומחמת דקותה לא תתפשט בדיבור רק בשאר בשכל וכן ע"ד זה יש דעת בגלוי שבו משיגים תלקותו ומפני זה נכנסים למדרגה עמוקה דעת הנעלם ר"ל שבא לבחי' שמשיג שא"א לעמוד על תכליתה מפני גודל הבהירות וזהו תכלית הידיעה אשר לא נדע ר"ל שיבא למקום שמשיג שא"א לידע היינו שמשיג דבר שמפני בהירותו ג"כ לעמוד עליו ולא ע"ד החסרון לבד אלא יכנוס למקום שהוא ממש ומשרש"ה שרשו בדעת זה הנעלם שהוא בחי' שאר החסרים של ביאה שהוא נחיב לא ידעו מיט ר"ל שמפני בהירותו ג"כ להשיגו וכמה משה הבין זה כמלא ניתן לו כל החסרים שאריך כי זכו שאר החסרים שידע שא"א להשיגו כנ"ל והשאריל נון שאריך ביאה בגדלו בעולם וכולם ניתנו למשה תון מאחר דהיינו שהבין גם זה שיש תון שאי"א להשיגו ובאמת זהו בחינת תכלית השגתו בבחי' תכלית הידיעה לאשר לא נדע כנ"ל (מאור עיניים בליקוטים) : (ז) מה שהקדיש לריך לידע שאריך לא השיג כלל כי יש עדיין מדריגות רבות למעלה מהשגתו ולהשתדל שיעלה בכל פעם להשגה יתירה זכו' עיין ירמה חוס רנא : (ז) השי"ת מרומם ומנושא למעלה מכל התואות וכו' ואיך מתשבח תפיסת בי כלל ומי ברולה לזכות לבא להשגתו יתב' ג"א כ"א ע"י עבודות בתורה ותפלה ולדקה שהם בחי' תואות ודייקא ע"י יוכל להשיג תואו ית' שהוא למעלה מן התואות עיין פניס (קדושת לוי פ' ואתחנן) : (ח) ע"י ההתלבות שיש לו להאדם לדבק בהבורא יתב' ע"י התלבות שהוא זוכה להשיג בהירות העליון, אשר עדיין לא נתלבש כלל בהעולמות אשר משם בא החיות אל כל העולמות כי"ם בחור פני מלך חיים (פ' תרומה) : (ט) כל מה שאדם עובד יותר ויותר הוא ה' אז הוא משיג יותר שלא התחיל עדיין להשיג כלל כי מהותו ית' אינו מושג לשם וברא כל העולמות כי קדושתו ית' הוא ג"א וכל מה שאדם מקדש עלמו יותר הוא משיג יותר קדושתו יתברך הוא למעלה למעלה עד ג"א וכו' וזהו שאמרתי מארב הק' מוס' יחיאל מיכל זצ"ל אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש היינו שאחת הוא שאלתי מאת ה' תמיד אותה אבקש שאבקש תמיד מאת ה' ושפח"ת (פ עקב) : (י) כל מה שיעמיק האדם דעתו בכל פעם ביותר בהתבוננות שנת נדולת הבורא ית' יתלהב לבו ביותר לעבודת ה' ולא יהי' נחשב בעיניו כלום ולא יהי' לו שום הרגשה בעבודתו לומר שאני עובד ה' ויסיח לבו מאבר בקרבו על שהוא מרוחק מהש"ת ולא התחיל לעבוד אותו כלל כי לפי ערך גדולתו ית' שם הוא ומה מבודתו ומ"ש עבודתו מתחדשת אלו בכל פעם כאלו עדיין לא התחיל לעבוד אות ה' כלל וכו' (עיין פניס פ' ראה) : (יא) כאשר האדם משיג השפע מן סתרי כל העולמות אז משיג כל התורה והמלות שהם חיות העולמות (שם בליקוטים) :

(יב) מה שהעולמות מסתכלים ומשיגים בחין ובזה חתן הש"ת מגלה אלקותו יתב' וזו הבחינה נק' מאיר יומין וכו' ובחין יחין של האדם רומז בו ומה שהעולמות מוזרים אח"כ לעולמותם והמסתכל מלמד ולומד

ולומד להשכל שיגיע לזה מה שמגיע כשמשתכל בהעין וזה רומז שין שמגל של הלדם ולכך העינים
שם בשוה בשעת אחד שגם כי לפי הג"ל היה לריך להיות זה תחת זה כי בשעת כך הלגל המעליל
העליון כל מה שאח"כ יוכל ללמוד לזה השכל שיגיע זה הוא מגיע כשמשתכל בעין ומה שלא יוכל
ללמוד לזה השכל שיגיע אח"כ זה לזו יכול להגיע כשמשתכל בהעין ולכך שם בשוה כי מה שעניין
שמגל מגיע זה משתכל העין ימין וזה בחי' נקידת לירי שני הנקודות בשוה בשעת אחד לרמז על זה
וזה בחי' הבן בחכמה וחכם בביגה כפי מה שיוכל להגיע כך הוא משתכל בהעין וזהו שבן בחכמה ר"ל
שהחכמה משתכל בעין בבחי' ביגה וחכם בביגה כדי שהחכמה יוכל אח"כ ללמד בשעת ביגה (שם) :
(יג) וכל עין לך מלפה ר"ל כל עין ורעיון שרולה להגיע ע"ד מלור שתורה וכדומה כל מה
שהוא מעניק ומגיע יותר לזו כ"ש ליפוי וכיסוי לתכלית עלם בהירותך ולזו כ"ש כמו שמלפה
לור גילל בהירותו יח כי בודאי מה שלמעלה מעומק השגת המדם מי יכול לעמוד על סודו עמוק
עמוק מי ימלאנו רק כל מדם לריך להפך ולהסתיק עד שיל שכלו מגיעה ולהלומה תקופה בלבו שעדיין
לא התחיל להגיע לפני מקום קלת מגדולת הבורא יח' ולדרבה ע שם ליפ י ומכסה לבהירותו יתברך
ע"ם עוד שהלריך בזה ובעניין לימוד הקבלה שהכל תולה בעניין התהוות העובדות ומבחי בחוך
להמשיך הכוונות וסודות הקבלה כמלא קיומתו מרגש עד עקב להתהוג בעבודת הבורא יתב' כסדר
המדריגות מרוס המעלות עד בחי' עשיה ויעשה גם ע בדא בגשמיות מה שמגיע ברוחניות וז"ש דע
את אלקי לריך פירוש להגיע רוממת אלקותו יח' כל מה דאפשר ואל תאמר שהעיקר תולה בהשגה
לבד אע"ם שהיא מביא לבחי' עובדא לכן הזהיר ואמר ועבדתו בחי' עובדא ואם לאו אלו היגו כלום כי
המדרים לריך להשוות מדותיו למדות הבורא יתב' שהלבים אלקותו יח' מרוס המעלות עד שולם העשיה
בבחי' כל הנקרא בשמי וכו' יגרתיו אף עשיתיו כמו כן לריך האדם להתהוג להלבים עומק השגתו
ומחשבתו עד בחי עובדא ועשיה וכו' (לור המאיר פ' ואתה תברכה) : (יד) כשמגיעים לזה
השגה יכול להיות שעדיין מ עשה הוא ולא השיג שעיין האמת לך בזאת מבחין להאיר לה מבחי'
החכמה שהוא רוחניות השכל הפשוט בלי התחכמות רק זו הבחינה הוא שלמות האדם ולמיתוקם
וזו יבחין ויגרף האמת וזו הבחי' נק' וגם האמת למיתי בא מבי הוא היגו שהא הדביקות והשגה
הנק' לאות היא כמלך מבחי' לגבא בחי' חכמה וכו' ולא בא אמי הנק' ביגה שהוא בחי' המבוגות
והתחכמות השכל מילוני לו שם השגה בלופן זה לו זאת שבחי' ס ע בחי' זוגא דכנסת ישרלל
בבעלה המזכר בזוה"ק סימן מספיק הג"ל ויש עוד בחינה שהוא למעלה לפני' מבחי' חכמה שהוא
בחי' נכספה וגם כלתה נפשי שהוא פשוט עלי למעלה מגדר עשה ושכל כלל וזו שבחי' נק'
גת ' פלא וכו' (ליקוטי תורה מהרב המגיד וכו' מוהר"ם ז"ל מעשערנאבל בליקוטים) .
המתקת דינים (ט) מדת הרחמנות גולד כשהורה לין על האדם גולד הרחמנות מלד החסד וז"ם
אלה תולדות ילחק וכו' לברהם הוליד את ילחק פי' לברהם שהוא חסד הוליד
מדת יעקב ר"ת רחמנות עם ילחק (ליקוטי אמרים דף לנח) . (ב) יהי לור לך חסד ויהי לור
לך גבורה וקשה הלא הליוי היה שיהי' חסד ובעשיה כתיב ויהי לשון גבורה לך הענין כי הרחמנות
גולד מכח דבר רע כשמתגבר עם האדם רע ים רחמנות עליו ויש שני מיני רחמנות האחד כשרואה
ברע לו ושני שים רחמנות אלא יתגבר עם האדם רע ועדיין ממשיך עמו טוב לך כשרואין ברע
לו לז הרחמנות יותר גדול מהרחמנות כדי שלא יתגבר עמו רע כי זה רואה בעיניו וזה היגו רואה
וזה שייך אלל האדם שהיגו יודע עתידות מכל הקב"ם שעבר ועתיד שיין אלללו טוב לא יכיר מקודם הרחמנות
כמו אח"כ וכו' וזהו ויהי מבח הגבורה יהי לור יהי רחמנות וכו' (שם לף ו) : (ג) והבושה בפ'
חסד יסובבני וכשהוא להיפוך שהוא מתיירא תמיד ממדת הדין ומשהוא הז הוא מתלבש ב"ע
בדינים ות"ו שלא יבא לו רעה כ"ם ומנורשם מביא לשם שבכל מקום שהאדם חושב שם הוא מתדבק
וזה מחשב בדין הוא מתדבק בדין וכשהוא בושה בחסד שם יתדבק בשמתו והחסד יסובבנו ותמיד
יהיה בשמ"ם (לור תורה רמזי תהלים) : (ד) כל הדינים שת ישרלל דינים כביכול אותו יתב'
כי הוא יח' אחדות עמנו וז"ם לל תבא במשפט עמנו כי לא ילדק לפניך כל חי והמלאך נק' כל חי
שהוא הכל חיות ואיך יהין אותך (שם) : (ה) בגבורה יש ג"ב מדת אהבה כי התהוות הגבורות
והדינים הוא מחמת שהש"ת חוסב את זאת לבל כשהאדם מגביר אהבתו מבטל הדין ממל אות וכו'
(שם) . (ו) דדיה ירווך בכל עת כי עשה לה דדים במקום בינה פירוש כי מבינה מתחלקות המדות
ושם ז' ימי הבנין ויש י"ד מתיס לטובה וי"ד מתיס לרשה וכשהוא רולה להמתיק עתיס הרשים יגיע
הכל לל הבינה ושם נמצאו כי שם יתפרדו כל פועלי און וז"ם דדיה ירווך בכל עת כי בבינה הוא
אחדות (שם בליקוטים) . (ז) הצדיקים עושים רלונו של מקום ר"ל שעושין ומספיק בביכול הרלון

של מקום לעוב כי ע"י התעוררות לרחמים מביאין הם בדין ועכשיו שם בדין דהיינו בחינת פעם
אחת בים יסי' בהיפך (שם ברמזי אגדות רז"ל) : (ח) אין דיינין נמתקין אלא בשרשן שהוא
עולם הבינ' דהיינו כי ע"י שבאין עליו דינין שכם בחי' התגברות הגבורות ועי"ז נותן אל לבו ומדבר
ביעורי בתור' ותפלה בדחילו ורחימו שעי"ז נאמר ע"י בחי' דעת שהוא בחי' בחינות חסדים וגבורות
בחי' דחילו ורחימו והדעת מאחד ומקשר אלו הדיבורים לעולם המחשב' וכו' ונמצא כי נכללו
הגבורות בחסדים ונתעלו לעולם המחשב' מקום שאין שם דינים כלל רק רחמים פשוטים ועי"ז נמתקין
הדינים בשרשם ונגדל הטוב מהרע והרע היינו סיגי הדינין נופלין למטה וכמאמר שמעתי בשם
הבעש"ט זלה"ה פי' הש"ס דנטין שלח ליה מר עוקבא בני אדם העומדים עלי ובידי למוסרם
למלכות וכו' שרטט וכתב ליה דום לך והתמוגל" לו השכם והערב מליהם לבית המדרש והוא יפילם
לפניך חללים חללים היינו שע"י שיסכים ויעריב עליהם לביהמ"ד יתמתקו הדינין שהם המלובשין בתוכן
בני אדם שקמו עליו להמר לו כי מה שים להאדם לריב למטה הוא ע"י התגברות סיגי הדינים
והגבורות ומתלבשים בבני אדם למטה שהם רמויים לכך שיתגלגל מוד על ידם והעלה הוא לגבל יתגרה
בהם אלא להסכים ולהעריב עליהם לביהמ"ד בפנימיית התור' שהוא סוד הדעת ע"י שילמוד ויתפלל
בדחילו ורחימו שזה בחי' דעת ממש כנ"ל והנה גם הגבורות הנפולין הם בחינות נפולין ולכך מספרין
דשופקין בעוייני המתורגמן שבא עליו בחינות ע"י שבאים מחשבות נפילין והחשבות שמדברין מן
המתורגמן הוא הן הן ממש אלו החשבות הנפולין שמהן באו אלו הדינין ועכ"ב בזמנו בחינות התור'
בהשכם וירשם שהן בחי' דעת ומשך עי"ז עם החשבות שבתורה למעל' למקור התורה ויש עליהם ג"כ
לחשבות הנפולין וכו' וסיגי הדינין נופלין למטה וגם חומן בני אדם שמלבשו בהן הדינין
נספכין להיות לו לחובים וז"ש דום לך היינו שיבא אלו החשבות של התלבשות הדינים לעולם הדומים
היינו עולם המחשבה שהם אין חומר ואין דברים והם אין דינים כלל רק עוב נמור בלא סיגי רע כלל
וזהו יפילם לפניך חללים חללים וכו' (עיין פנים מאור עינים פ' ויצא) :

(ט) הקב"ה בוזר בזירה ודיק מבטל והקטו בזוה"ק וכי לדיקא קטרוגא דמלריס הוא לך האמת הוא
שהקב"ה בעצמו מבטלה כי בכל לרחמים לו לר וכו' וכל הלרות שים ליסרהל ר"ל היא בחוד נפילה
השכינה בביזול שהוא מדת מלכות כ"ש זור ילדך חטי והלדיקים ע"י מעשיהם הם שים מעלים בביזול
את השכינה כ"ש חנו שזו לחלקים ישרהל מוסיפין כח בפמליא של מעלה שקיל בחי' השכינה בביזול
וכשמדת מלכות נתעלה אז ממילא נתבטלין כל הגזירות והדינים וכו' (פ' מקן) : (י) שער המשפט
שנק' אין שם הוא רחמים גמורים ואין שם דין כלל ולכן כשמעלין הדינים אל שער המין נתקנין לך
מאחת שבשבתים יסודים ודינים על האדם ר"ל אז ניטל ממנו הדעת ואינו יכול להעלות הדינין
ולהמתיקן בשרשם ע"כ לריך שהלדיק שהוא הכר דעת האמתי יתפלל בעדו וז"ש שם אין לחי לי היינו
שאין לחי יכול לעזור לעצמי מי לי ר"ל כי הלדיק נק' מי דקיימא לשאלה כי הלדיק הוא פלאי ואין
העולם יכולין להבין מעשיו וע"כ עפ"י דוד יש מחלוקת והתנגדות על לדיקים וזהו מי לי ר"ל הלדיק
לריך להתפלל בשבילי כי הוא יש לו הדעת כנ"ל ואמר הבעש"ט ז"ל על מאמר"ל המתפלל על חבירו הוא
נענה תחלה בעניו הוא כי המתפלל על חבירו לריך להעלות הגבורות והדינים בשרשם כנ"ל ע"כ הרי
המתפלל הוא שם תחלה ואח"כ ממשיך על המולה נ"כ והכן הוא נענה תחלה וכו' ורפואות הבעש"ט הי'
רק ע"י יחודים שהיה מיחד ומעלה השכינה אל מדת הין וממילא נתקן למטה נ"כ וכו' וזהו ומשועת
ה' כהרף עין ר"ל תשועת השכינה דהיינו כשיעלה אותה אל הין כנ"ל הוא כהרף עין כי הין היא
למעלה מהזמן כי הדבר שהוא בחי' הין הינו שייך שם זמן כלל לכן התשועה הוא כהרף עין וכו'
(פ' משפ) : (יא) כשאדם נופל בית מתעוררים היסורים וכפרת במהן למודן כי הן עלקים בל אלני
דעלמא כנודע והוא מלמעלה אח גבולן והתקנה לזה ע"י שיזכה ח"ע למעלה לעולם המחשבה ואז
הדינים נופלים חללים חללים ע"י דביקות מחשבתו לה' (פ' כי תצא) : (יב) לימוד תורה בלילה מעורר
להמתקת הדינים (שם) : (יג) ירחת העולם הוא כיסוי והעלם לירחת הרוממות העקריית שגנוז שם
וכשמבין האדם ומכ מירחה זו לירחת העיקריית שהוא בחי' שפד ורחמים אז נמתקו ונחבטלו הדינים
מכל וכל (שם בהשמטות) : (יד) אעפ"י שלמעלה מורש על דין אעפ"כ יש שם רחמים וזהו הרמז
שמלל לותיות שם אל כי אל מורש על שפד על דרך שפד אל על כל היום (קדושת לוי פ' מי שרה) :
(טו) כל אדם יתנהג ח"ע לשפוט משפט לדק היינו ללמד לדקה וזכות על כל זרע ישרהל ועי"ז מעורר
גם מלמעלה ללמד עליו ועל כל זרע ישרהל זכות ולדקה ועי"ז יוצא זכאי במשפט שלמעלה כי במדה
שאדם מודד מודדין לו וכו' (פ' שופטים) : (טז) אל תבא במשפט עמנו היינו שלא יאמר ח"ו שאכסנו
בעצמינו ניתן הדין והמשפט על עצמינו כי לא ידוק לפניך כל חי וצודקי לא יהי' זכאים במשפט וא"א
לנו בעצמינו לשפוט את משפטינו לפנים משורת הדין בכדי שלא נפנוס בכעוד המלך ח"ו משפ"ב המלך

בעצמו

בעלמו אם יספיק לומנו ידעמו כי מנון ורמוס סוף וכידו למחול אם מעלתיהו ולעשות עמנו לפניס
מעורת הדין וכו' ו"ם מלפניך מספטי ילך שכל חביט ותסתכל של משפטי שלי שופט בעלמי אם משפטי
כי לפי משפטי בודאי אני מייב דק בקשתי שלמת בעלמך משפוט וחדין לומי כי מיניך תמזיגם מסריס
כי רמוס ומנון אמה וכידך לעשות לפניס משורת הדין ולתמול על כל עומתיהו ולהספיק למו חייס
וברכה וטיבה וכו' (פ לניגים בדרושים לר"ם) : (ז) משך מסדך ליודעיך חל קבל ונוקם ר"ל כי
בגם שחדו"ל כל המומר בקב"ה ומרן וכו' אבל מיאחר שלנו מיאמינים שיוצ קמץ ונוקם לאמיתם
למומרי רצונו דק שלנו שניס לפניו ומבקשים ממנו תמנוניס למחול למו וכו' מיראוי לאמיך עליהו
מסדי' ורחמי' המרוניס כי חפץ מסד הוא (סם בליקוטים) : (ח) הדין היהו הולך בעלמו בלתי
הרחמים שה בחי' וילכו שניהם יחדיו דהיינו מברחם וילחק שהם בחי' דין ורחמים הולכים תמיד
יחדיו אלא לא כן היה העולם מתמוטט מפני הדין ח"ו ומי יכול לעמוד מפני זעמו . למנם מגודל
טובו ורחמנותו ית' הולך מברחם עם ילחק ומתחיקו ו"ם ויקומו מעם הלנים ויבקיפו על פני סדום
ופירש"י כל השקפה שבמקרא לרעה וכו' חעפ"י מגודל רחמנותו חברחם הולך עמם וכו' הייהו שגם
מדת הספר הולך עמם למחק חם הדין ולהפך מרעה לטיבה (זוהר המזיר פ' ויחי) . (ט) ענין
הפדיון והמחקת הדין ע"י שלשה שמות של רחמים שהם לחוה להיות הויה שעולים ס"ם ס"ד כמנין דין
וכו' ומנין שם מדני שהוא לחותיות לחק דין ושע"י גימ"ל שמות של רחמים הכ"ל הוא יניחת מלריס
שזה בחי' הפידך מבית עבדים הפודך דייקא בזה' פדיון הכ"ל ולזו כל חדם רחוי לזה לעשות פדיונות
וכו' (סם פ' ואחרא) : (י) בהמחקת הדינים לא יכוון להמחיק הדין מעל עלמו כ"ח כל מנמתו
לממחיק הדין מסכיכה כביכול ולחקן ספרון עולמות עליונים ומשילא ניתקנין כל הדינים לעשות ג"כ
וכו' (דרוש לר"ם) : (יא) כלל זה נקוט בידך וזה מכלית במחקת הדינים הכרחה בספרים בייהו
בהיות החדם מחיירא ומפחד מרחת וזיעה מפני רוממות וגדולת לקלקותו יה' עד שנתמלא כופא וכלימה
ויבטל ממילות חזי נמחקין כל הדינים בחרסם ולד"ת ים לכנות לז הזיעה שהחדם ניתמלא מחמת מורת
ופחד מסדר גילוי ית' לנהר דיוקר שהמלחכים טובלים בו וכו' ודוגמתו בעוה"ז התיעלא לנמנות לחביל
בזיעה שנתמלא ממורת ופחד מורת חלקים ויכול לעלות בפקיעיית ממסכתו ולרחות חת פני חלקים מיים
וכו' וע"ם עוד שבזה שהחדם יודע ומכיר שהדין בעלמו הוא ג"כ מסד בכפי' כי גבר עליהו ספיי וגם
שעל ידו יכולין להחמורר לנוא לירחת הרוממות בזה מעלת בפי' הדינים למקרים לחמחיקם חמנם לא
לזה ישוב מנמתו וטוכחתו להקל מעליו הדין כ"ת הכל עבור לורך גבוה לחקן ולהמחיק למעלה וכו'
[סם] : (יב) כשהגבורות מחגברין חזי בח החנולת לעולם ע"ד שחדו"ל קישוי השיעבוד היה מקרב
הגאולה וחכו לין מישוע אחר מישוע אלא לרבות וכו' (מסר לחברים פ' דמדים) : (יג) מי יפלל
גבורות ה' לשון מולין מלילות ר"ל מי יספר ויפרד הגבורות והדיבי' ע"י שימציא כל חפלתו שע"י
לחירת כל החפלים יוכל לנפל כל הגבורות והדינים שבעולם (רפפי חם חות קכח) : (יד) יהוי שפל
המדות הס כלולים זה בזה וכחפרדים יש בחי' גבורות וכגבורות יש בחי' חסד וע"ז החחיק הגבורות ושפלו מדות
וחפרדים ועיין פניס עוד מענין הקב"ה נוזר ודיק מנפל (מנשר לרק פ' החזיט ועיין ניחוי ומנוח חות
ממך) : (טה) כשחמחיל הדין להחגלות ע"י לייזה בחיכה יכול לנמחק לומו כשחרדף עלמו בעריגה
היחר נגוה בירחה וחקבה לז נמשך הדין מנל לנני לנעלך ברוחה לנעוה על לייזה לחד שחרד ואיזה
לנעות נקמה בו לז יכול לנעות מה שירלה לנל כשחנלך בעלמו בח שלנו בשחת קשפו לזי
מנפל בעלו חחת חעלך כך כשחדם חרבק עלמו בעריגה גדולה ונוגה החפלה שלקות בני
החלנות לזי לחבטלין הדינים וכו' (מענין שהכמה בליקוטים) : (טו) בשרש-פני זקן מעודים שלם
זקן מלח רחמים וכו' כ"ל שנשמתי כן מהרב החניר מהור"ח מולשטוב (בענין חמת חיוק השלמי פ'
ויצא) : (טו) כשמעלה חת הדין לשרשו ע"י נמחק הדין כי בשרש הדין נחבל רק לאיך-בחר שחי'
חסדר לקבלו וכו' (שם) : [שם] בהמחקת הדין בח שנעשה וכן בשמחם הנוחו יח' . נמחק הדין וכו'
וכשהגבורות נמחקין בח פרנסה לעולם (פי תרומה ועיין שנעשה חות כז) : (יח) בשנוחה לדם שהדינים
מזיגים רלוי שיהיהר ג"כ לז בחשובה כרחנן יפה שעה חחת בחשובה ומעשים וכו' וע"י התשובה
שקדמה לעולם הוא המחקת הדינין שהעושה חשובה חעלבה נעשין מעונות זכיות שוב לשחשבר שם
היום כ"ה שהוא לשעלה מהשבע ועי"ז הוא ממחיק הדינין שהם מעלנים מעוריין הטוב החחחת הס
למעונים וכשמעלה מעמנים לח"ם נמחקין הדינין ויקבר הבל כמחשבה שהוא יחוד הריחור בחשבה
וכל לרכי החפלה והסחרון שלו נפעלים ונחמלחים ע"י ההשחקות מסחרון לעילוי השלוה ועמר לעתוק
יבעור מהרדודה שמהפכת העשב נפיה לדבש מחוק כל שכן החדם ע"י חפלתו וכו' למשל חדם הרולה
ליסע מחון לחרץ כדי נדור בח"י הרלון שלו עמה הוא הנסיעה והרלון החמיי שהוא הרלון של הרלון

[illegible]

וידוי דברים (ו) אם הסדם פוח סיפ פוגם בכ"ב לותיות התורה כי ע"י הסעפ הוח מעסד הלותיות מן התורה העליונה כביכול כנון אם נגע ועבר על לא תנמוד הפריד הלותיות מהתורה ואת הלק נשמתו וא"כ כשבא להתוודות בדיבור שהוא ג"כ לותיות ואומר כזה וכזה עשיתי והריני מתפרט הרי הוא מזכיר את הטון בפיו ומתפרש ומודה ומשוב בלב הלם ואז הוא מתקן מה שפגם ומזיר את הלותיות לתורה העליונה ומתקנין הלותיות ע"י הדיבור של הוידוי והלב כנדבך ע"י המרעיה ואז נעשה מקים לאברהם הטוב הנמור שהוא הסי"ת השוכן בלבב ת יסרהל בבחי' ובכחי בתוכם עד שיכול לזכות ע"י התשובה שליעה להיות מרכבה וכפא לחיו ית' שזה בחי' גדולה תשובה שמגעת עד כסא"כ וכו' עיין פרים (תלור עיים פ' ויצ ועיין תשובה לום ד) : (ב) לריך התדם להתוודות קודם התפלה ואז לא שים תפסיקים שיוכלו לעכב ח"ו את התפלה מלעלות עכ"ן מכח הוידוי התקב"ה תלור התירה תזכה כפ"ו כבודו וחקבלו וכו' (דברי שמואל פ' טופטים) : (ג) עכן הוידוי תפני שהתפ"ו כעשה ע"י התשובה והעשה והוידור הוא התעולם בין תחשבה למעשה ע"כ לריך להתוודות בדיבור וכו' ותתוך הזכרת הסעפ בפרט בהתנשמו עליו יזכר תמנו יותר פעם תחרט שלא יכשל עוד בו ובזה"ק כיון דתשובה תשובה כדת לריך לומר הוידוי בדילין תעמו ואין עוד קטרוג תתקבלים לחריס פיון דבשלמו התידה והדם קרוב תלל עשמו ואין תתסייב ע"י עשמו (תור הנגוח פ' כפ) : (ד) שתעמי תמירי זלט"ה על עניו הוידוי שלריך להזכיר תה שחפ"ו ואתר כי כשהדם פושה עבירה הוא עושה בכתו וסיומו ותעמיק ונתן סיוח שהם לותיות בדבר הסוח שעשה גניבה או גזילה לו גזות וכדומה ולכן כשעושה תשובה כדת לריך לומר הוידוי שהם לותיות של הסעפ ואומר לותה בלב שבר וכבכי כי לריך לירד לחריסם לתקום שהם שם בתדיגה תתחוה ותעומתם הק' תלבות וכבי ולתעלות לותם לותיות תשם ע"י שאומר לותם בהתלו ורחיתו לפני הבורא ים' וכדביקות גדול ומ"ן פרסין לעילא כ"ם בוא"ק ותס"ל שתעמי תתעתם הרב וכו' פוס' שלמה קירליגר זלט"ה שלתר שתשם פוד תעורי זלט"ה שזה לשן וידוי שים כתן לותיות יוד שתביע לותיות לפרשן שהוא כיוץ שהוא שהם כל לותיות

כיולא בהם"ת (דברים שלמים פ' דברים) :

זכרון ושכחה (ו) עבירה גורמת שכחה מפני שעבירה גורמת תבירה ושוכח שהי"ת ושוכח עוד עבירה והשוכח גורמת תזכרון ורמז לדבר שמן ית שתיות קשה לשכחה ושפתן שוב לזכרון וכמו שהשתן גרוע כאוך הוית כך תשובה גמורה בתוך העבירה לפי שתשובה עלת תשובה עשה מעבי"ג מלות לכל חיוב יכול לעשות תשובה שלת תם עשה עבירה תחלה ואלת שתשובה גרוע בתוך העבירה [ליקוטי תמרים דף של ע"ב ועיין לוד פוסק פ' כי תצ] : (ב) כל תם שבעולם הוא בהשגחתו ית' ומכולם כל תירוק לאדם ר"ל שיזכור בשפ"ת מעשת כל דבר ודבר כאלת שגם השכחה בלה מהשפ"ת לאדם כי אין שום דבר מלעדו ית"ש ולריך שתשכחה נ"כ יבא מאתו ית"ש לאדם אך הגורם תיכחה גם השכחה זה הוא מדרגים פשוטה מאד וז"ש תם עבים תשכח וכו' (ליקוטי יקרים דף ניעל) : (ג) אם לא היה האדם מקלקל מושיו וכוותיו נגד התורה לא היה לריך שלנו שבתה כי הכל נברא ע"י התורה אלא כח שהאדם ע"כ נברא על ידי שזה בחי' מלוח התכיתה שבתורה זכור את יום וכו' וכדומה אליך שתשכחה השבחה כתאמר שתעבר תון שלא ישמח תם יותר מיך כלא יבוא וכו' [תרי בתרין פ' תאזינו פניט עוד] : (ד) יתוד לזכירה עיין תובה תוא לא :

תשוקה (ו) דע כי עיקר קנוני הנשמה שהיא תקנה התשוקה-התאוה תקל בחי' בתשק שבחיים וכל תשק הוא עיקר בכח התשק וכל שהם הוא שלחי תשוקה וכל דבר שהוא כלחי בגוף הוא תלק תשק שהם תשקפ"ה וכו' ח"ש כי תשק ר"ל שוקר תשוקה על בחי תשק שהוא בחי תלק תשק-שים בו תשם וכו' עיין פרים תשוקה גילה לנו תם יעוב ותשם בחי' תשק בגדול לבחי תדם לידע תם ר' ולהדבקה בו תו יגיע תתשק תזה בעולה וככל תבוחות-ותו ויהיה כשלוה ב"ב וז"ש כי כי תשק ותשלתו וכו' עשה תחכי תדם תשק-תשלת שלת ידעו שום כאוה רק שיבוא לכם לבחר בזה להיות תשק ותשלתו בתשק תו תשלתה בגלות תאר ותפלתו כישועתי שיבוא לכם תשגב ותלתה התרן דעה וככל בשביל תשגב תבו כי בשתאה תלזו (זוהר תורה פ' כי תצ) : (ב) כשתדם רולה לילך תם כפ"ת יש לו תשגב מעבודתו כשבורח תזה על זה תם תדם רולה שלבו טהור כתם ותתלבב תמיד לעבוד תשם ית' ויש לו תשק ורלון כשתדם כבורח ית' תו בורחי עוכם שהי"ת יש לו תשגב מעבודתו ולכך

מסייעין לו מן השמים ושולחין לו מעשנות קדושות לתוך לבו וכו' [קדושת לוי פ' משפטים ועיין עוד ממעלת הספק לדבר מלוא מאות מות ס"ז]

חכמות (ה) כל החכמות כגון חכמת הרפואה ושחר חכמות כולם מקבלים חיות מהתורה וז"ס ורפא ירפא ודרז"ל מכאן שניתן רשות לרופאות לרפאות ר"ל מכאן נשתלשלה חכמת הרפואה ויתחזק החיות ורפא ירפא הן הנה החיות של הרפואה (מאור עיניים בניקודים) : (ג) העוסק בחכמות פילוסופיות שב העכו"ם ככלל דברים נמלים יחסב לעניין עון ביטול תורה וכו' ועוד זאת יתרה מומחתו של חכמות אלו על חומחת דברים נמלים שאינו מלבים ומחמת רק המרות שנפשו וכו' [עיין פניים] ולא בחי' מב"ד שנפשו מאחר שהם דברי שטות ובורות שגם הטובים ועמי הארץ יכולין לדבר כן משא"כ בחכמות הנ"ל הוא מלבים ומחמת בחי' מב"ד שנפשו החלטיית בעומחת קליפת נגה שבחכמות אלו שפלו שמה בשבירת הכלים מבחי' לאורים של חכמה דקדושה כידוע לי"מ [מוכן ממילא שכוונתו על שם חכמות הפלסופיות לכל חכמות פילוסופיות המוטים לדרכי הכפירות ועיונות ר"ל הם טמאות ומטמאות וכו' לגמרי כמובן] אף"כ עושה לומם (היינו שם חכמות הנ"ל) קרדום לחתוך בהם דהיינו כדי שהמפרנס בהם נרווח לעבוד הת ס לו שיודע להשתמש בהם לעבודת ד' ולתורתו וזהו טעמם של הרמב"ם והרמב"ן ז"ל ופייעתו שעשקו בהם (ליקוטי לאורים תניא פרק חית) :

חידושי תורה (ו) כשחדש מחדש חיזה דבר חכמה בתורה הוא נותן מוחין לחותן הדיבורים מפני שזיו המוחין מחכנה בהעלם מלובשין בחותן הדיבורים וכשבאו הוא מפשים חותן מלבושים ומחנדלים וזהו קיבוצי כלה וכו' (ליקוטי לאורים דף דלת) : (ז) תורתינו הק' היא תפילתה דקוב"ה כי כמה ליהודי שמות ומזמין לפנים וגניזים בתורה מרמזי חיות ומדם השלם בפיקון מדותיו והולך בחותו בחמונה יכול לעשות בו רמז בתורה לפי משלשה או מרבעה חיות בפני עלמן רוחה נפש אין הדם לפי עבודתו כי התורה מגילה מגילה ניתנה ולכן רגש שטענין שלפניו ושלאחריו חיבו נונע ומדבר מהרמז שחידש לעלמו דשלי לעשות ליהודים לערך חבדותו וכלבד שיכוון לת לבו לשמים לבלתי לנטות מדרך המלך ולא להנתת עלמו כלום וכו' וכ"ת מישראל כפי עבודתו והתקשרותו של חותיות התורה ככה נלטרפים ליהודים שונים זה מזה וכו' וע"ם עוד מעניין ליהודי חותיות מר"ת או ס"ת ובו' (אור המחיר דרוש לר"ה) :

(ג) השלם השלם כל מה שלומד ומחדש חידושין ורמזין דלוריים חיבו תולה במעשה והתכוונה בעלמו כשהר בשמת שכל חיד ד' עלי השכיל כי הוא חותן כח ושכל לעשות חיל לאורייתא וזה בחי' כל שירשת חעלו קודמת לחכמתו כי בשרוש לעשוק בתורה וחכמה ולחדש חידושין מקדמת לומו שירשה ופושב איך לשתמש בחכמה שהוא סניתן לי בחסך חנם מאת המלך המלכים הקב"ה שמא חפנוש בה"פ בחיה פנים ומחכנת פון שלא לשם שמים וע"כ הוא עוסק בתורה ומחדש גם בלחילו ורשיפו וכל כוחתו לשמים ופיון שחולה שחכמה שבו רק בבחי"ם שהוא מי וקיים ע"כ חכמתו מתקיימת וכו' (נחלת שמעון פ' עקב) :

חולה (ו) ארז"ל ורפא ירפא מכאן שניתן רשות לרופא לרפא ת ולכאורה מהיכי תיתי שלא לרפאות אך הנה ידוע כי למלא הקב"ה את חורו הת"ם והלכיבו בביכול בהתורה לוריים וקוב"ה חל הוא וכה ברא העולם והתורה היא קומה שלימה מרמ"ח מלות עשה ושת"ם לא תעשה כנגד רמ"ח חיברים ושת"ם גידים שבחדם וכו' ובהעדר שום חלוה מחסר ח ו שיות חלוחו חבר שכנגד חלוה זו ונמצא הפנם לנפשו ועי"ז גם בגופו נמצא חולה בנגמיות על חבר זה ר"ל . והנה חלד חעמת שיקר הרפוא' הוא לפשפש במעשיו ולהשיב אל עלמו חיות התורה שם חור ת"ם ים' העולכם בהתורה' וזלא ילמוך לרופא בנשמי ויכול לפיות שיבא לו רפוא' בדבר ובודאי לא יהיה שלם בכל חיבי שלימות בגופו ושמוחו וכיוב וכו' . אך מפני שאין לחחדם דעת ומשתדל ברפוחות בגמיות והשי"ת חיבו חפץ בחיות שמת שלך ניתן רשות לרופא ג"כ לרפחות אך שלמת כמו שנאמר שכחוב ויאמר שם שמוע וכו' כי אני ד' רופאך וארז"ל לא אשים ואם אשים אני ד' רופאך וכו' זכן ארז"ל הם בדבר יעשוק בחור' וכו' ח"ש רפחות אחי לערוך וכו' עיין פניים כלל העולה כי אין עוד מלבדו כי הוא העיקר בכל דבר וכשיאמין זה בשלמות לא יהי' לריך לשום עזר כי ממילא יתקן הכל והעיקר הוא חפלה בהלרך משגיל בידבר כמארז"ל שיותר מקובלת חפלת החולה עלמו מחפלת אחריט עליו ואעפ"י שארז"ל שב לי ידך וכו' אין חבוש מחיר עלמו מביח החשורים שכוונ בזה כי שב לי ידך כר"ת שם מע"ב שמות וכן יהיב לי' ידי' שר"ת הוא ג"כ שם מע"ב שמות ודבר זה לעשות שפעולה ברגע שיקוט החולה מחוליו חיבף מ"י שם זה ת"ת כ"ת ע"י אחרים וכו' עיין פניים (מאור עיניים פ' חיי שרה) : (ב) כל חיסורים והחולאים ר"ל שכל בח מהצדיקים והדינים ר"ל ולכן התורה היא רפואה לכל המיצרים כי אין הדינין נמתקין אלא בשרשן ובינה

זצינה מנה דינין מתערין ומתורה תומרת מני ניחם לי נגודם וכו' ומס נמפקין כמצמים למרמס
ו"ם רפמות תהי לערך כי הסכירה הוא מהסבור ולמעם כיהוע (פ' יתרו ועיין נס בפ' קדושים) :

(ג) עניין תם ברמצו יעפיק במורה עיין תורה תות סו .

מלסול ונפיעה (ד) שמעתי כמס הבעש"ם ז"ל שניתר הפסוק מס' מעשי נגר כוגנו וכו' כי
ים מנשים שנוסעים לתרן מרחקים בסחורות וכדומה ומדמים בנפשם שדרך
נסיעתם בעבור הרבות כסף וזכב ולהרויח בסחורתם ובילמת הוא ים' לא כן ידמס כ"ת שהוא ים'
יודע שמס בתרן מרחקים ים ככר לחם הוגע על בחי זה האדם והוא לריך לאכול לחיות ככר דייקא
ובאותו מקום ובעת הזאת או לשמות מלא לונגיו מיס במקום ההוא ולכוונם זו מעשי נגר כוגנו
להרחיק נדוד כמס מהות פרנסות בכדי להכניס לתם נפשו עם זה הככר לחם ושתיית מעט מיס
ונפגמים יחפי' עליו נא יניעו כ"ת לאחד ממשרתיו העברים תס ים לו עם לחם וקיתון מיס
הלריך להשלמת נפשו לפי נזירת חכמתו ים' וזאת הגורמת רלון לנעליו לנהוג דרך נסיעתו לשם ו"ם
מס' מעשי נגר כוגיו תך האדם לא כן ידמס רק ודרכו יחפץ שנדמס לו שנוסע לדרכו להרויח
בסחורתו וכדימס וכו' וע"ם שמתריך בנוחת לותס הקונעים פרנסתם ע"י נסיעות ודרכים לקנץ
ממון מיד המתנדבים ובפרט תס המוסיפים הס ת"ח וכו' תס לא שהס גדולים בתעלה בחמת ומוסיפים
תיקונים גדולים ע"י נסיעותיהס וכו (תור המתיר פ' לו ועיין מזה נס בפ' תלוס) : (ב) עניין מה
שתרז"ל הנכתר מחבירו תל יפתר תלא ממוך דבר תלכה וכו' עיין תורה תות לח

שבע (ה) תין מזל ליתרתל פירוש כשהדם תינו הוסב ל"ש והוא שלנו כתין תי ליתרתל מזל מלטין
השפעה כמו יזל מים מדליו וכו' עיין פניס כי כשהדם תינו מסניח על הטבע יכול
הקב"ה ליתן לו שפע רב כי הס"ש הוא למעלה מהטבע אבל כשהוא בהטבע תין הקב"ה בניכול
יכול ליתן לו מאחר שהוא בהטבע מסניח על הטבע שהוא רע ודרך הטבע כשהדם רע תין נותנין
לו כלום (קדושת לוי פ' שלח) : (ב) תעפ"י שהעולם נברא בהטבע דהיינו כשזורעין לומח וכשתין
זורעין תין לומח וכדומה בשאר הדברים תך בשאת לריכין להשתין בשמונה שלימה שהבורא ית'
ברא הטבע כי כל מה שבעולם הכל הוא ממנו ים' וע"כ ביאת ים שמוטין ותין לכס וים עומדין
וים לכן להורות כי הכל ממנו ים' ומה שליוה לעשות שפ"י הטבע הוא רק כשאר מלות וגם
אלילה שיבטלו על הטבע רק יאמינו שהכל ממנו ים' וכו' וע"כ נתקדשו הבהיותות וכו' עיין פניס
(חסד לאברהם פ' בשר בחקותי ועיין תמים לות לח) : (ג) להיות שכל עניני הבריאה ומעלמים
כולם הס התגלות תלקותו וכבודו ים' לכן קשה בעיניו ים' לשמות השנהגה והטבע כ"ת ע"י
לדיקים גמורים וכו' וכמה הס תמים שיהי הטבע מרגיש לעין כל תלקותו ים' לשמוע ד' בקול תיש
אשר רוח תלקים בו תבל בחמת הבינה הטבע היה שמניד נפלאות ד' לבדו וכח מי יכול שלא
יפסוק השנהגה ומדר לחד מעשת ימי ברחשית עד סוף השנה וכו וזה יפליאו מעשהו ותניד
מהנהג על סדר תמד סוף הסורחה על נחולת כח ס"ש וכח תלקות שהיו מעשהו וכו' ומניד
מעשיו ושופע מהוס ומקיים ומשדם בכל יום תמיד מעשי ברחשית ושה בחמת אשרי תבלי ורוחה
ומכין מסדר השהנהג השעשיים ממה שהיו מעשהו להבין מזה לך נוהל בשפחתו ים' בפרטיות
וכו' (עיין פניס פרי תלרץ פ' לא) :

יראה ועבודת ה' (ו) כשנולד האדם אין בו שלא נפש שהשניים וכך. (היו שמלא שם טילא
שזה בחי זכה כמו ושלא זכיתי שהשלא יגלה מלרים וכו') יהבין ליה
נפשא פירוש כל מלא השניים היא ברשותו זכי יהיי יהבין ליה רוחא פירוש כל מלא השלהים היא
ברשותו זכי יהיי יהבין ליה נשמתא פירוש שהיו שבשמלתו וכוכבתו עושה נפש לשהנ"ה
כשהוא בשהנתו ים' מסרה תותו בביכול בעולם השהנה אין כשהוא בירשתו מסרה לותו בשהנ
טירתם ולריך האדם שלא יפשוק משהנתו לפני רגע אחת משש"ת ושזה מסרה השניים נשל כי כל
משהנה היא שלא שלם ושם בילותת שקדושה וזה שלשון תותם על שטורם וכו' ו"ש עיני ד' אל
לדיקים עין ק' השכל והשכל של הש"ת בניכול הוא ביד לדיקים כשהשל האב שמודל להבנתו שם
בנו שלמלם לת שכלו ורוחה ומתבונן בשעשי נערות וקטנות של בנו שמא שמניח השכל של אביו
לתוך המעשים שלנו כך שלדיקים עושין בניכול לשהנ"ה כדמות שכלם שהוא מוכח שם שהם מוכנים
שם הם מוסנים בהשהנה מניחים את הקב"ה בעולם השהנה וכו' כש"ל שמלא שהכלו ים' הוא בניכול
ביד שלדיקים אבל לך זוכין למדריגה זו בהשהנה שהם עפר וגם יכולים לעשות בלי כחו של
הקב"ה שוס מעשה שמלא מה שהוא עושה . ועושה זאת הקב"ה שהם לא הוא ים' אינו יכול לעשות
כלום וכו' (ניקוטי אמרים דף פ' ובאור תורה בניקודים) : (ב) תרז"ל יתרתל מפרנסין לאניסים

שבמים כדמיון בהדס שהוא שבע מחמת תענוג כך הקב"ה [מתענג ממעשיהם של ישראל וז"ש ושמועה טובה תדשן עצם היינו שהוא מדשן ומענג עלמיות של כלל והוא הקב"ה וזה פירוש נעריך כיינו שכביכול הוא מסוקים פחותו ית' (שם ושם) : (ג) העושה תפלתו עגולה היינו בהדבקותו בבה"ת עגולה שפעמים הוא דבוק בהקב"ה ופעמים הינו כמו גגל שמתגלגל זו מסתמא הינו מקושר בבה"ת וז"ש שכנה ואין בה עגלה מלוה הוא לשון בהתחברות כמו הוותם (ליקוטי מהרי"ם שם דף ס' ע"ב) . (ד) בכל דבר יש ד' יסודות וכה דברים נבדלים מיש מכניס עם רק לריך לכיות עוד דבר לאחד המחברם והוא אדמה אין כי בהשר מניע יסוד המים לבטל עם יסוד האש שהוא מתבטל ממילותו שבניע לאדמה אין ובהשבה וירקה ג"כ כך כי בדבר נשמי בהוסיב דבר זו הינו ירח ממנו בשעת מעשה וכשהוא ירח ממנו זו הינו חוסב לותו . אמנם בבה"ת יש בהשבה וירקה כאחת כי הוא בהחברם וכה הפועל בנפעל ובאין נק' חכמה ע"ד ובהחכמה מאין תמלא וחכמה נק' רחמים זכנקו' רחמים יש לו מספר כי אחד משמשותו אחדות אחד רחמן הוא בהתלת המספר מסתמא יש מדריגה שבניע למעלה מן בחכמה ויוה נק' בסירות שאדם רואה את בהירותו ית' ובילה נק' חשבונות שהינו רואה ח"ו את בהירותו והמחברם הוא אין וזהו בין בשמות דבר המחבר בין יוה ובילה - וזה סיה ענין העקידה שהשלה את יצחק לכלול לותו באדם מהבשה ושמלקים נשה את אברהם בגבורה עלה מכח מהבשה ובודאי שולרך להשלותה באדם אין ושאחרי"ל שהינו של יצחק נברא בין בשמות וכן שהה סיה ר"ל ע"ז יוכל להשתמש כי שהה לשון הינו שם ועיין לור תורה פ' וירא שם מבואר בענין ביותר ושם מבואר שאדם שהבשה הוא ג"כ בחי' יום ואדם בירקה הוא בחי' לילה ואדם אין הוא המחברם ואדם זו שהוא בחי' חכמה בעפ"י שאין בזה שום תמוהה כי הוא בחי' אין אבל נגבי בקב"ה בחי' עלה אלקות נק' זה הוא סיולי בחי' תחלת המחשבה כי אין הוא בחי' חכמה בחי רחמים בחי' מספר כנ"ל והוא ית' נק' אחד וכו' (ושם מבואר עוד סיס שבחה שניה פירוש שבחה בהחשות באדות הנקראים שנים ואין נק' שהה רחמנה וכו') : (ה) עיונות פומנין בהבחינה בביכול בידוע ואפי' שם מוסיף אלה שלא לשם שמים דהיינו שעושה עם לזה פניה נאלה שעושה בזה ר"ל פירוש ח"ו כי תוריתא וקוב"ה כולא חד נאלה שם עושה אלה בתיקונה נעשה אלה זו וקוב"ה חד כי בכל קדושה אחת ורוחניות אחד אבל שם עושה אלה בתיקונה נאלה שנעשה קליפה בניב נאלה זו אלה תוכל להתפשט שם בקדושה של הקב"ה ונעשה פירוד בין הקדושה של אלה זו ובין הקדושה של הקב"ה וזאת נק' קליפה שנעשה קליפה סביב לאלה זו כדי אלה תוכל להתאחד עם קדושתו של השי"ת ודי"ל (ליקוטי אמרים דף ג) . (ו) אימתא בדברי רז"ל בכל לאותיות כב פנים כנגד אחור אמני שנושים זה אות הופיל שכולם אקבלים זה אחר ב' אל' וכן כולם וז"ש אם ב' אל' בשל אחד ב"א לירקה שם ס' הת שם שם לותיות אל' ואד הינו שהם אחיירקים ובושי' זח"ו כך שהה לריך ניהום ולהכלם ולא לברי' רחם נגד אדריגות שעליך (שם) (ז) ורחל בחה אם בלאן ואח"כ כדי לדבק ביופי לכאורה הינו אוכן אבל פירוש בשאחרי רחל העליונה בע"י אחרה רחל זו אבק אחרל העליונה שבל ביופי אחרל זו בהתחוכה בה אחרל העליונה וזהו ג"כ אשאחרי"ל לפנין יוסף דיוקנו של אביו רחה . היינו שע"י שהשה אוכיר היתה אחפארת לפניו אחד כדי לפתותו כאחר"ל בגדיס שלבשה בלבה בלפרק לה לבשה ארשב"ג יוסף הלדיק לא היה אפן בהאפארת זו אבל אחק ובאלבב אהאפארות זו להאפארות עליון שהוא דיוקנו של אביו אפארת יאחל . וז"ש וינם ויגע בחולם . ר"ל שהם אהאפארות בנשמות ובאלבב לנוח בחולם אוכן למוה"ז להאדבק בהאפארת עליון . וז"ש לשהה ולאבד בוח ליון . פירוש לשהה אנשמות שלא אראה אלזה שהיה אמיד בשמיות כדבר ושא בנשמיותו . וזה בוח ליון כמלך שלמה וכו' ר"ל לעשל יופי של אשה שלזה הינו אופי אדאה בוח ליון כלומר שהוא רק ליון ובימין ליופי של אעלה אשורש עליון ליופי של יופי אמולם בהאפארת בביטול ואין אדם רשאי לדבק ביופי זה בהחשון שלא שם בוח אעבדו בהאמוש יש לו לדבק ע"י יופי זה ליופי של אעלה . וז"ש כמלך שלמה ר"ל ליופי של אשה בוח רק ליון ובימין שכמלך שלמה הוא בקב"ה וכו' (עיין פנים דף ג') . (ח) שיקר אפרש הוא הלשם דמות אדם שכו זאחמת עבירות שעושה בשהלך ממנו דמות אדם ונדמה כבהמה ואין אדם עובר עבירה אע"כ נכנס בו רוח בעות . בשאחרי"ל לתיבו שעשה במצרי- מה ר"ל לשם אדם בימעריח ס"ם שמותים לו ממלמות עליונים . (בב) . (ט) כל נברא מבחחמה כ"ם ס' בחכמה יסד ארץ . וממילא בשאני רואה להעלות נריך אני ני"ב להעלות בחכמה ורחמים חכמה ירחת ס' . וכשבע לאדם מהשבת חון נריך להביא ח"ש לאדם ירקה שהוא בוסה שיהוה אפני- בה"ת לאמור הולך בשיית בכהן ואני מהשב דברי שהוא . ובבנים לאדם ירקה מהשב עלמו לאין ואין הוא בחכמה ובחכמה נלכו אתבוידו וזהו המכסה שמים

סיונו את הכסא בעבים בדבר נשמיות המכין למרן מעד כמו שמעד מרעיב את הארץ בזרע תבואה כך הכסיהם בכיכול בתא למדרינות התחתונות כדי שיעלו דמעין דאכיל דלאו דילים בהית לאסתכולי וכיכול יש בוסא למדרינות התחתונות לעלות וע"כ הכסיהם בתא בתוכ כדי שיעלו וכו' עיין פניט (שם) : (י) האדם הוא רק חלי לורא כי הוא רק בחי' דלת מ"ם כמבואר בפניט . וכשהתדבק בקב"ה שהוא מלופו של עולם נעשה האדם וקב"ה עשה כמו למלומים דרך כיצד עולמות כדי שיהי' לחדות עם האדם שגם הוא יכול לכבול ביחודו והאדם לריך לפרום ע"ע מכל הגשמיות כ"ב עד שיעלה דרך כל העולמות ויבא לחדות עם הקב"ה עד שיבוטל ממציאות ואז יקרא אדם וז"ם ועל הכסא וכו' עיין פניט דמות כיתרא אדם רא"ל כפי שיתבאר בהאדם כך יתבאר למעלה אלהי ית' אם נתעדר בהאדם בחינה נתרר בכל העולמות ואהבה וכו בכל האדם והנה כשהגיע ע"ע בהדבקות גדול למעלה מכל העולמות ויבא לחדות עמו ית' כיון שהוא ית' לאינו אופף רק את האדם . אבל מה אחופב הוא אלא בשביל להגיע עם האדם ע"י כל העולם לא נברא אלא וכו' וכל העולמות עליונים וכל הנעדות הם ברשותו והוא בהם כאלו בגדול כ"ם דהמעה"ם ומהידיך ירגנו ואיתא בזוהר אלא לעייך ירגנו אלא כיון שהאדם רולה כך רולה הקב"ה ואפי' מעשה נשמיות של הארץ הוא תורה שלימה כמו שאלינו אלא הלבות שבתורה ויבא גם אל רחל ויאהב את רחל וכו' ואלו נחשב לו את לאת מזה היה הם"ם פשוטה כי עבד הכל בדביקות הש"ת והיה לקב"ה תענוג בהם ועשה מזה תורה ומוריית וקוב"ה כולל הד ואתפ"י הוא נשמות גדול בתענוג הקב"ה בהם וז"ם עשה לו אחי מלורות בשף שהאדם הוא חלי לורה שהוא רק דם בכיל והקב"ה נק' אלופו של עולם וכו' אמנם כשהתדבק ם יחד נעשה תורה שלימה בשף לשון תלוש שתהא תמיד מתאחה להקב"ה . והקב"ה הוסב לותך (לף דלת ובאור תורה פ' בשלוח- מבואר ביותר) : (יא) אם גם לאדם במחשבתו שתפילות הוא בעולם שתפילה ואם גם בתחבולתו יחשבם הוא בעולם שהאדם וכן בשאר המדות של שבעת ימי הבנין ואם הוא יחשב לעשיו עליהו מהנשיות אל הוא מדבק עלמו במדת האהבה הגדל ובמדת הגבורה ית' אפי' שהאהבה שבא במחשבתו הוא מעוררני עוה"ז יכול להפשיט עלמו מולת הנשמיות ולדבק עלמו בגבורה האהבה העליונה (שם) (ליקוטי אמרים לף ד') (יב) בשם שברלו העולמות בשם ס"ת אלקים כך בשאר מוכיר שהאדם דברי קדושה מלך לשיות בדיבורו ומלשונו שהם ס"ת אלקים (שם) (יג) מבואר שהוא ע"ה גרם שהתגלה מדת עולם האהבה של הגבורה ית' כי מתחלה היה בהעלם והוא הי' מעורר לותה מסוד הפיכם שהיא הפתלקות הסיתין וכן יולח ויעקב כ"ל לפי מדתו וכן גם עכשיו בהאדם שהשה הסד לעשה הוא מעורר מדת האהבה והגדל מאד וכו' וכשהוא מעבה ומפלר לגבורה נתגלה ונתגדל עולם התפלרת שהוא מדת הגבורה ית' (שם) (יד) בזוהר לריך להתפלל בהילולי דילים זביחיבה ובהקין דילים להכיונתא . פירוש שכל דבר שעושה יעשה שכל לעילון הפכיהם שבתוכו ויעשה שכל עבור הפכיהם ולא לעלמו (שם לף ס) : (טו) מבואר בתפלחים שיהו ולמה בשלו עולם האהבה של הגבורה ית' וכן יולח ויעקב כ"ל כפי מדתו למה בשלו מדות הגבורה ית' בשנתתם השכל של האדם ואיהו יכול להשיג מדות הגבורה ית' בשכלו . ותדיא רואה אותו בשלו מה יש לו תמנוג יותר והתלבות שהתחדות איהו תענוג כל כך : (שם ע"ב) : (טז) ואתכי תרגנתי לאפרים קחם על זרועותי ע"ד משל לאב שאין בנו הקטן יכול לעלות על ידיו מגביה אותו ותדיא כשהוא אותו מהתעצם ע"ע בוקה של אביו כך האדם איהו יכול לדבק ע"ע בשביל"ת והש"ת מביא לאהבה בלבו של האדם שגם בקרבים ידיש שגם למיון שבאו שהידיש נותן לאדם לתביהו כך ע"י מה שהוביש באהבה ובירלה וכו' מביאין שפע בכל העולמות ובשתדבק שהאדם בקוב"ה באהבה ובירלה אזי הוא בכיכול ממשיך מדותיו ית' רחום וחנון וכו' והמדות בק' ליקוט ושמרות לשון שיעורין כי שם מתרות כי העלמות אינו לריך כי הוא אל אף בלא מדות . רק העולמות לריכין שיהיה הוא ית' רחום וחנון שהעלמות כן לא היה קיום לשם לפיכך שם רק לורך העולמות לפיכך נקראים מתרות (שם דף ו ע"ב) . (יז) ים ג' מיני אהבה כ"ם לא זז מאהבה על שקראה בחי' לא זז מאהבה על שקראה אחותי לא זז מאהבה על שקראה אמי ויש עוד אהבה שהיא מתנת לאדם וכו' עיין פניט וזה בחי' דלת בנדי לבן מלבושי אהבה ושם רמוזים בחותיות סוי' ובאתר דאית אהבה אית דאיהו אמילא לריך לסיות ג"כ ד' מיני יראה ושם בחי' בנדי זהב מלבושי היראה ורמוזים בד' אותיות שם אדני (שם) : (יח) לפעמים שהקדיק מדבר דברים בעלים . ושמו כמעל בן המלך שהלך בין בני הכפרים לחצה אומר שים בנן בפר הגא היא לריך להלנים עלמו כמו הבן הפר כדי שלא יכירו אותו שהוא בן המלך ומנגין לו כל שולחניו היכן הוא הפולר . כך הקדיק מדבר

וכו'

וכו' והוא מקוצר להסי"ת ומקצר את הדיבורים להקב"ה וזהו נק' שמוך בשליחות הקב"ה למלוך
עם המדות (וכן) למשל מי שאינו יכול להתפלל ומדבר דברי שחוק ומעורר בעלמו שמבה ולמ"כ
הזמר בלבו אם יש תענוג מזה שהוא דברי שטות כמה ים לי להתענג מהקב"ה שהוא תענוג לכל
התענוגים וצ"ז הוא מתפלל בהפכה וירמה וזהו הן גור יגור כשהוא בגירות ומדבר דברים בעלים
אפשר מאותי דיש בני אדם שוברין שהקב"ה אינו מלוכש בכלן והוא מחמת הבחירות עד מאד כמשל
אור גדול שמכה את הרואות ואין יכול לראות שתגלה הבחירות עד שאין השכל משיג ובלמת הסי"ת
הוא בכלן רק התלבשותו אינו נראה כמו מורגן הבית שהיה חסד גדול כ"ש בהלשיך ז"ל נעשה קו
ויתכל חיל והומה וכו' נעשה קו על בנין שמתיר פירוש שלא היה יכול להתגלות הבחירות הגדול
שיתגלה כשיבא משיח לפיכך נחרב הבית וזהו אפשר שאין שום דבר שאין אני שם (דף זיין)
(יט) גיירני ע"מ שתלמוד כל התורה על רגל אחד ר"ל שהיה תמיד במדרגה עובה ואמר לו מה
דעלך סני לחברך לא תעביד רמז לו בסתיית אתה במדרגה רעה הזהרך מלדם עוד ליפ: כדי שיעלה
מוחך לכך תאמרך גם אתה ליפול ולפעמים הלדם הוא חובב מחשבות של שכל וה' לדיק יבחן שנותן
מוחו ומשליך מוחו לעולמות רעים כדי שיעלה מוחן להסי"ת ומשוב הוא אלל הקב"ה מאד והלדם
אפשי שבא לדבר רע יקבל בכל בעוב כמו ר' עקיבא שבאתה ברו ואלכל מרי את אמורו ואמר על
שכל גם זו לעוכה ובלמת הבית לתיכו עובה וכו' (עיין פניה שם): (כ) פרש"ל שמשביעין את הלדם
ואומרין לו סיי לדיק ואל תהי רשע ר"ל שהתחלת הויית הנשמה לברוא מקצרין מוחו בעוה שבעוה
שהיא השכינה כדי שאפי' מקוטרת שם וכל הדיבורים שמדברים בעוה"ז נחלב מהדיבור הזה והדיבור
הזה הוא ממולא דיבור אחרון שלמעלה והדיבור ראשון שלמטה וכל הדיבורים שמדברים בעים מזה
וכל מה שמדבר מעורר זה הדיבור וזהו לא תשא את שם ס' ללקוץ לשוא כי שמדבר דברים בעלים
מגביש את הדיבור בחנם והוא מוחרם ועומד בזה שהתקשרות בזה הדיבור וכשהוא רולה ח"ו
לנעות מן הדרך הטוב מתרם בו הדיבור ומי שזוכה יודע ושומע את הקול וזהו נפש כי תחטא
ושרייתא קמחמא אין לפשר שתחטא ושמעה קול אלה היה לו לשמוע קול בשבועה או ראה ברוח'
מעשים של לחד וזכר במעשיו דכל מה שלדם רואה יעים אל לבו ושה הראה לי הקב"ה את זה שלא
בכל בשבחה פרעיית אלא אם רואה דבר עבירה יחשוב מחתמה גם אני עשיתי שלך ממנו לעפי"
אלא עשה כזה ממש למשל אם הוא רואה את לחר שבא אל לשת עים והוליד ממנו ומולית ז"ל ע"י
מחשבה זרה ממור כמו מוליד ממנו וזהו או ראה ברואה דבר עבירה מלדם לחר ומזכיר בו דבר
שעשה או ידע ע"ד בושתו במעשיו וכלומר להריס פניו לליך ע"ד משל חותם המטוקף אם מסתיין
אותו על השעוה אזי נאבק גם השעוה כך כשהלדם מליכלך בעבירה ומדבק ח"ש בהקב"ה כשיכול
נעשה הליכלוך למעלה כשנעשה לחדות עם הסי"ת בעת תפלתו שמדבר דיבורים ושורש בו הקב"ה
וזה בושתו במעשיו אבל העבירות וכלומר להריס פניו לליך פירוש פניו ותיו לליך שיהיה אני
מדובק בך בשביל הליכלוך וזהו הלדם של נופף עוון שמוכל העוון והוא או ידע בשביל התקשרות
מנגד יעלמו מעבירות וז"ש קול קורא היינו הקול אלה קורא במדבר פירוש בהדיבור פנו דרך ה'
שיהיה הקב"ה שורה בו ישרו במרבה שלם סופלת מחשבה זרה ללדם בתפלתו שבא בהיכל מלך
ודחפו לותו וכלאר יעים לל לבו שדחפו לותו ישוב לל הקב"ה בהיפה גדולה ובבושה רבה והקב"ה
הבטיח לותנו לל תירא כי אתך אני בכל מקום שאני שם מציליס את הסי"ת וזה ישרו במרבה
בזה שהתחשבה מעורב בקליפות משלה נק' דרך שאינו כבושה לאלקינו (שם) : (כא) לשון אלקים
הוא הכח שבעולמות והשגירות שלמעלה מהטולמות נק' גזרומי שפורש עלמו מתחוות עוה"ז הוא
למעלה מהטולמות וז"ש גזר אלקיו על רשעו שהוא למעלה מהכח שבעולמות שזה בחי' אור הגנוז
שרשה שאין השולם בחלי לסובלו היינו שאין בהם כלי שהוא בחי' די שיהיו יכולים לקבל אור כזה
ועמד וגבו וכו' או יאמר כי ישרלל הם אותיות לי רשם למשל אחד שים לו תענוג נק' זה ים לו
רשם מחמת שרחבת הדעת וכן לפיפך אין לו דעת מחמת לער וזהו פירוש הכב"ה מניח תפילין
כביכול מתחדשו לו ית' מוחין כשתפלל מוחין דלוזו של מקום וז"ש גזר אלקיו כביכול להקב"ה ים
גזר מחמת רשעו ושכלו של הלדם שפירש ר"ע מתחוות עוה"ז כדי לעשות רשעו ית' (שם)
(כב) הנה היום נזמן הגלות נקל להסיג רוח הקודש יותר מבזמן שבית המקדש קיים כמשל המלך שבוחת בבית
מלכותו ר"ש להתקרב אליו כ"ב כמו בשפוע בדרך שאז יוכל להתקרב אליו כל מי שירלה אפי' בן
כפר שאינו הגון לבא לפני המלך בבית מלכותו ובדרך בפוקדו שלו יכול לבא לפניו ולדבר עמו כך
היום בגלות הלדם מחשב בדביקות הסי"ת אף מיל שרש עשו ושוכן אלנו בכן רצוי ללדם שית רשע
עלמו מן התחוות ומחשבות זרות בכדי שלא יתרד ממנו ית' רק יעשה כל מעשיו לשמו ית' וזה

סרחק מסכן ר"ל ממי שמוכן מלך סרחק ממנו סרע (דף ח) : (כג) נשתם ואתת בתמונה פירוש שלריך ליתן ולימן ר"ל שיהיו כל המעשים והמחשבות בתמונת ר"ל בתחלות כבורת ית' וזה תתמר ים יפה"ר לזה תפר קבמת מתים לתורה ע"ד נרתתי יפה"ר נרתתי תורה תבנין וכנה י"ל הלא התבנין הם הממתקים לת התבשיל והתבשיל הוא העיקר ובכלן הלא התורה הוא העיקר לך הענין הוא ע"ד מה שתרי"ל לי מסר בידייכו ילרת דעבירה לפני ביעותך בת יומת לך לתחכת דהגה ים שתי מיני תפלות בהתלהבות ג' שבתדם עושה לעלמו שכנה ובשני מה שמתפלל בלי שום הכנה רק הזמן הוא גורם כמו בשבתות וימים טובים שגם הוא הסדלת הקדום בעולם וזהו לפני ביעותך בת יומת ר"ל תפלה שהזמן גורם לך לתחכת כי יפה"ר נק' כח התמונה וכ"ל תחק וכמו שהתדם רולה כך מבפך תחק לם לעוב הוא מתפלל בחק ובהתלהבות ובתחבה וירתם ותי' תורה הקב"ה עליו בבחי' סולו לרוכב בערבות ביה שמו ר"ל הקב"ה נק' רוכב בערבות במי שמעורב בלעו להבבה וירתם יחד הוא תורה עליו וזה ביה שמו כי ידוע שגם י"ה מורה לחבר' וירת' וכל זה לם הוא מתפלל בהתלהבות מה שאין כן לם היה מתפלל בהתלהבות היה תורה עליו כי לם היה הקדום ברוך הוא תורה עליו היה הרוח מפזר הענינים רוח נק' מדת תפארת שהוא מדת יעקב שבו היו כל המדות לחבה וירתם וכו' : (כב ע"ב) : (כל) נודע בשערים בשלה כל תד כפוס תיטורת דילים ע"י המדות לחבה וירתם הקב"ה מקשר ת"ע בביכול עם התדם (שם) : (כה) הלדיק נק' יהודה שהוא דבוק לשם"י כמו תותיות יהודה שהוא תותיות טוי' ללת שהמדרינ' התחתונ' שנק' ללת נדבקת בטוי' ית' זה נק' יהודה. וז"ש חזיה דקא בדם טובא תמר תפילין קא מיכחא כי תפילין נק' דביקות בהשי"ת שמדת תחב' תורה בו וזהו ורתו כל עיני הארץ כי שם ה' נקרא עליך ר"ל שהוא ית' תורה בך וירתו ממך שתפי בחי' תירת' וזה ויסודם עוד דד בחי' מלכות בחי' ירתם עם לל עם תסד ותחב' ועם קדושים בתמן בתמן תוא יהוד' לקבל מלכותה ושתרי סיבות לשתרת ר"ל כשתר התדם מתמין שהשי"ת מלא כח"ב וחותב בתחבות בורתו תותיות טוי' ית' נופל עליו ירת' נדול' שהוא בחי' מלכות ושתרי סיבות לשתרת בירת' נק' סיבות כמו הלבי' שתקבלת תורה תשתם ומנן ס' תלקים (דף ט') : (כו) כשיתרת"ל עושין רלונו של מקום ים תעטה נדול להשי"ת כי הוא ית' מתחוה שהים דבוקים בו כמו בחי' התב לל הבן ברת כרעה דתבוה וזהו ותם תך רוח מערכך שתם הוא ית' בביכול תך שהוא בתדת הדין מערכך ר"ל מכתך הוא בת וזהו מתת ס' ים' זתת בביכול נשתם בחי' נוקבא תבל בתדם עוב רלונו של מקום עושה תדת שלום לו שהוא תדת התתקדות שתקשר ומיימד כל המדות וז"ש לו יחזיק במעוזי יעשה שלום לי וכו' ע"ד ישרתל תפרנסין לתביהם שבשמים וכו' (שם) (כז) התתקדות בו ית' רוח בחי' לות ברית . וזשתרי"ל מרעידו שבע תשבישו רעב . ר"ל בשתומר בלבו שתיטו תקושר כלל הוא שבע לזי הוא תקושר כי הוא תשתוקק תמיד להתקשר בו ית' ביותר תשבישו ר"ל שתומר בלבו שהוא תקושר לו הוא רעב (שם) (כח) בכל דבר ודבר ים תדותיו של הקב"ה וכו' רק התדם לריך ליזהר בכל תחשב' ותחשב' שיעל' לותה כן לתדת תחב' לם הוא דבר של תחב' לו לתדת ירתם וכו' . תבל לא שיהב בהם בקביעות גלי דביקות כי זהו שעות נדול למשל התדם שנשפע לעיר לחרת לתחורם ויהב לם בעל ועזב לת בני ביתו ים שעות נדול תזה כך הקב"ה שלח לת התדם והמחשבה שיעלה לת כל הסיולות ותם יהב בם ו"ש יעלה לותי' ולא יהוב להקב"ה ים שעות נדול תזה . וזהו לרן לוכלת יושביה תרליות לוכלת ומכלה לת היושב בם בקביעות לתמנם כבב לתר עלה נעלה כי הלא התדות סלנו לם לתדות עמו ים' וע"י עלייתם נעלה ג"כ וכו' (שם ע"ב) . (כט) תרז"ל שהקב"ה ברא העולמות בשביל שיתגלו התדות כי כל התדות שיתגלו כמו לחב' וירתם וכיולא לם כלולים תחלה במחשבה כי תנו רולים בבבא לפני תדם בנו תחביב תתעורר בו לחב' ותקודם לי' לו ג"כ תדת לחב' רק שלא נתגל עד בעת ובתחב' ג"כ כלולים כל התדות כי תנו רולים שתתחת לחבה תדם שולא לת שולתו וכל התדות כידוע ותחת לחבה תפבר דיבורים של לחב' ותפי' דיבורים לחרים תדברים לפעמים תחת לחב' כמו שתלינו נבי שתול תתלך שדברו דברים יתרים עמו כדי להשתכל ביפיו יהנה סוף תעש' בתחשב' תחל' למשל לם תנו רוח' תדם תולך עליס תיטר תנו תבין ברולה לבבות בית ותושב בתחשבתו לוך לבבות ותושב שיבא בבית כך ותחדרים כך ושוע שיהיו תדרים לחרים שכך תפושר שלנו בבית זה ותדבר לעבדיו שיבנו בבית זה שבע נשלה כלולים כל התדות זה. וכל התדות בלים תכא תרלון שרלה לבבות הבית ובתרלון תינו ניכר התתלקות התדות ותפי הטעם לא נתגלה ברלון כי כשרולה לבבות הבית תינו יודע תליזה טעם רק לחר"כ תייב ת"ע תפני תם לבנה בית כדי שתדור בתוכו וכן ג"כ ברת הקב"ה ולתלם ת"ע בביכול בהתדות הכל בשביל עולם

המעם ישראל עלה במחשבה תחלה ר"ל ההתפארות עלה לפניו במחשבה כדי שיתגלה ההתפארות לבני אדם וכשאדם עובד לבקב"ה יש להעולמות עליונים גדולה וכו' וזשארז"ל הדרכים מבקשים תפיזדם והדרכים רוצים שילכו בם עולי רגלים כמשל בן חביב שעשה שערות יש לתביו תענוג כמו שהוי עוש דבר שכל ומה לה שי עוש כלום לה אלא תענוג כלום כך שוה יש' מתענג מכח עלייתם לרגל . נמלא התענוג הוא מכח הדרך וכו' (שם) : (ל) הנה תכלית הכל הוא ירא', כי אם אין ירא' אין חכמה ספונ' ותשוב' כלל ותכלית חכמה הוא ירא' הנה שאריך לעבוד השי"ת בלשב' ובירא' אין לריך לתפ"ם רק ירא' ועמילא תשרה עליו לחבת הבורא יש' כי דרכו של שים לחזור וכו' ובזו שבחי יבחין האדם ש"ע אם יש לו ירא' בשלימות ובין זה משל אחד מן השרים עומד לפני המלך ויעבירו לפניו דבר שהוא הגדול שבחלוות שאם לא היה עומד לפני המלך היה מתגו' לחלו' שהוא עכ"ז בעמדו לפני המלך נתרחק חלוות הדבר ההיא ודבר זה הוא מפני שכ"ב גדלה עליו כבים ושלימ' משני המלך עד שאינו רואה ש"ע במדיניו וכולם בעלי ממניעים נגד ירא' המלך כשארז"ל למה לדיק דומ' לפני הקב"ה כגר לפני הסבוקה כמו שרגע בעיברה לא מבני ואינו עושה פעולתו כלל כן מדותיהם אינם עושים שום פעולה בחלוות העולם כי תמיד הם בעלים ממליחותם מירא' הקב"ה והנה ירא' היא מדרגי' תחתונה של המלך שהמלך עצמו אין לו ירא' אך מן המלך מתגלה הירא' ואלה עד עבדיו ש"ב בוודאי הירא' הוא מדרגה תחתונה של המלך והוא המחבר בין המלך והעם הירא' הדבוקה בו היא חלה על העבדים שהם עמו וכו' אמי' אר גדול שים לו כל עוב בביתו לעשי"כ כשחר בא לפני המלך הוא בעל ממליחות בב"ל וזה ירא' את ה' קדישין כי אין מחסור ליראיו פירוש לעשי"ו אין מחסור להם לעשי"כ הם בעלים ממליחות עם כל אחר להם מפני ירא' השי"ת וזכי עיקר המלכות הוא הירא' דעיקר התענוג למלך במלכותו הוא מה שמתיירא ממנו ועי"ז ליתים לחוחו וז"ש ומחלקים עשה הירא' מלפניו ועיקר בריאת העולמות הי' בשביל תענוג זה וכו' (שם דף יא ע"ב) . (לא) יש אין בעל הי שמעבר את נקבתו ברא' והסתכלות בלבד ומזה יצא לנו מושג גדול שבכל דבר או מקום שהאדם מחשב שרי כל חיותו מלומלם בחוחו דבר או בחותו מקום בלבד ואינו רק שם כי הסתכלות הוא כלי להחשב' ויש על זה כמה מופתים ממילא לפי חיותו מלומלם שם הרי כל מדותיו ונופו שם כי שרי נופי בתר עיקרו וזכי ישראל בשעלו במחשב' קדומה התענוג והשיעורים שמחיר לקבל מישראל לפניו ית' הנה מובן יבין זאת בעלמו עפ"י הלימלום שכיון שהמחיר לחשוב התענוג שיקבל מישראל שהם עתה עוגבלים שים להם גבול וכל מקום שהמחשב שם החיות מלומלם ג"כ . וע"ד זה ג"כ כאן בשעל' במחשב' הוא יש' למען עלאו כביכול וע"י כן נעשו ישראל בחלוקת הלמלום לפ"י יכולין להיות העולמות בלעו ולעיות בחוכם ישראל שהם שתה לפ"י הלמלום לו פ' העולמות יכולין לסבול ונעש' הכל והנה שלכאור' נרא' שמה שישראל עלו במחשב' זו הוא מדת השב' והסד ותענוג שהשב' ומחמת שהשב' ברא' את העולמות והלמלום בחי' דין . וזכי בשמת זהו הפירוש שב' דוחקת את הבשר שמחמת שב' לדבר מלמלם ש"ע רק לחותו דבר. ובחמת אמר הבעש"ט ז"ל והכתיב עליים שכל שפע הוא בשבי בחיות דהיינו שב' שמחמת משפיע לעולם התחתון ובחי' למלום לעולם הוא שפע בעלמ' יורד מהעולם העליון לזרות בעולם התחתון וכן בלמלום הרקיעים פ' בחי' שב' ובחי' למלום שכל בשפע שחת בלחי פירוד כלל שהשב' שהשב' את ישראל הוא בעלמו הלמלום וכו' ועי"ז נתחוו כל העולמות וכו' . וזכי במלרים נתגל חלקותו יש' כמו בחידוש העולם כנודע וכו' וכיון שפי' לריך להתגלות חלקותו יש' פ' לריך ג"כ להיות ע"י שב' ולימלום כדי שיוכלו לסבול חותו כמו בחידוש העולם וזכי בשפ"י שפש הי' שב' ולמלום שכל ברגע אחד כנ"ל בשפ"כ בעולם השפי' לריך לזה שני כלים כי כן דרך העולמות שאם שבעולם העליון הוא יחידות אשוה בעולם התחתון נרא' בהתחלקות קלת והוא חלה שכלים. שבל חלה החיות אם שהוא בעולם העליון הוא גם כאן בחחתון אשוה כמו המחשב' שהוא בלב בלבד ואח"כ בכרול בגלוח, ע"י קול ודיבור יש לה כמה כלים נפרדים פ' כנפי ריאה ומעבעים ושקי אחא"כ מדיבור לעשי' נרחה הפירוד עוד יותר. ובחמת היא הבלבב אינו עושה פירוד גם בעולם ה תחתון . כיון ברא' שכל קיומו וחיותו של עולם התחתון הוא מהעליון שהלמלת עולם העליון פ' ו שלם התחתון אפה מוחלט ג"כ הוא דבוק לעולם העליון וכמו שהם שכל אחדות אשוה בוודאי ג"כ כאן ואינו מהנה של כלים הנרחים נפרדים כי הוא בחחי מקבלים . אבל הדיבור בעלמו ע זהוא אשוה וכזה מייחד עולם התחתון לעליון ויכול להעלות ממדריג' למדריג' עד רחה כולם שהם שכל אחדו' אשוה

וכו'

וכו' וע"ם שבשביל זה סירב משה ליכנס לסוליית ב"י ממלרים ממחת שהוא לא היה מבחי' הממוש רק מבחי' המשכ' והתעוב לבד וכמן כי' לריך להתגלות מלקוחתו ית ע"י בחי' מחב' ולמלוש כנ"ל ע"ב למר לו השי"ת הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי בחי' למלוש והוא יהי' לך לפה וכו'. (עיין פנים שם דף יב)

(לב) תכלית בריאת אדם הוא בכדי שיעלה העולמות לשרשן שמחזירם למין במקודם ע"י תור' ותפל' ומעש"ט ומדבקן להשי"ת ולך בחופן שיחזיק עלמו במדרינת מין ומש וזהו מדת משה מתקן כל השבירות דהיינו נפילת העולמות נעשו מתוקנים ועולים ע"י האדם שהוא במדרינת משה. והנה כשהוא כן הנה שלמו רוחין שבנוף של האדם מין לו עליי' והוא עומד במקומו כשער בתחל' רק מעש' המלות וכו' נקשרת בו ע"י עשייתם בהיותו הוא הפועל שלהם והוא מכנים בהם שני הבחינות מכלית ומרס וכו' עיין פנים ומעל' לותן לש"ב להדיבור של המלו' כי לז כשעש' המלו' שור' הדיבור על המלו' ונכן. ולז פנימיית העולם יש לו עליי' דהיינו הדיבור מה שהאדם לומד ומתפלל ומברך על המלו' והדיבור הוא פנימיית ע"ב בקל יש לו עליה להשי"ת בכוחתו של הפועל והוא כשהאדם במדרינת מין לז הדיבור יש לו עליי' לעולם הדיבור כי בדבר ד' שמים נעשו אבל חילוניית העולמות יתקנו מי"ה בבחינת הגוף שהשי"ת יעלם בעלמו ולא ניתנה לאדם להעלות אותם וכו' (דף יג) (לג) לריך כל אדם לרחות שלא יהי' בחי' נוקבא לשום דבר דהיינו שלא יהי' לשום אחר תלות ולא יהי' מקבל מעטע משם שאז הוא בבחי' נוקבא להתלוות רק יהי' בחי' נוקבא לעבודת בשיית ויוסף ע"ה שלא היו נוקבא להתאו' לכך זכה למדרינת חכמה ונעש' בכור ובכור נק' חכמ' וכו' ומי שהוא בכור בחכמ' ממילא לית לבוק בשום תלוה וכו' (עיין פנים דף יד ע"ב):

(לד) בהשתכלות הוא אדם תתחוג של חכמ' ומי שהוא טוב אין דהיינו חכמ' טוב' כשהוא משתכל בדבר מניח ברכ' בשותו דבר כי כשמשכל בדבר יודע שהדבר ההוא הוא כאין נגדו ית' דהיינו שהוא בחמת אפס ואין בלתי בלקוחתו ית' הברוי בתוכו דהיינו כח הפועל בעפעל וזולתו הוא אפס ע"ד ומהו מה ע"י השתכלות כזה ממשיך חיות יותר לאותו דבר מלקוחתו ית' וזהו טוב אין הוא יכורך לאותו דבר וכן להיפוך מי שהוא רע אין כשהוא משתכל על הדבר ההוא ומתמי' עליו דהיינו מה נלה דבר זה ועוש' אותו דבר בדבר נפני עלמו והוא נרגן מפריד אלו שע"י השתכלותו נפסק אותו דבר מהשרש ומהחיות דהיינו מלקוח כידוע שהשתכלות עוש' כלי ועי"ז נא אין הרע ר"ל (דף טו ע"ב). (לה) עיקר השביר' כי' מחמת זה שכ"ה אמר אין למלוך פירוש מדת מלכות נקרא בכל דבר ובכל מדה שהיא בפני עלמה ואין לריך לשום דבר וכן בכל דבר מדת מלוכ' של אותו דבר הוא שיהי' דבר בפני עלמו ושיהי' נק' דבר דרך משל מדת חסד כשנקרא אותו מדה חסד הוא נקרא גמרה של הדבר ומלכות' ונחמת לא שייך זה כ"א בחלקותו ית' ולא של שום דבר כי כולם לריכין ליוק מהשורש חלקותו ובלעדו כולם לאפס ותהו נחשבו ומתחל' כשהיו נמשכין המדות מעט מעט משורש חלקותו מדיין כי' מוטבע בהן מדת אחת למלוך כמו שהוא בשורש שייך מדה זו כמבואר וכה היו בעלמי' בתחל' בשורש וע"כ גם הש"ב כי' לכם בטבע מדת אחת למלוך. ובחמת עכשיו בשבור נמשכו לא שייך לפס מדה ז' וע"כ נפסקו מהשורש דהיינו שנפסק ולא החיות שלהם ומש"כ בעת התיקון כי' התיקון ע"י שם מ"ש ע"ד ונחנו מה ופעולת השביר' היתה צורך העולם כי אם כי' כל דבר וכל מדה דבוק בשורש וחיות, בהין בעיני עלמי' לא כי' קיום לכל העולמות דרך משל עולם העשי' אלו כי' דבוק להבורא תמיד בלי שום שכח' היו בעלים ממילותם והיו מתדבקי' ע"ש להשורש להין וכן לא כי' עושין שום דבר כי היו מזיקי' ח"ש להין וגם מחמת גודל הירח, והשבר, מהשורש היו כולם בעלים ממילותם והיו מתדבקין עלמן להשורש להין וכן בכל העולמות ע"כ הוכרח להיות השביר' כי שי"ז נעש' שכח' מהשורש ויכול כ"א להרי' ידו למשוח מעש' ואח"כ בחור' ותפל' מתדבקין עלמן להשורש להין ע"ד ואנחנו מה ובזה מעלין נילוחות של עולם העשי' וכן בכל עולם עד רוש המעלות וגורמין תענוג להשי"ת כי הינו דומה תענוג תמידי לתענוג זה ע"ד אב שלא רחם את בנו זמן רב ואח"כ בא אללו גורם להאב תענוג גדול יותר מאם עשי' תמיד וגם הכן שלא רחם את האב זמן רב ים לו יותר חשק ומתאוה יותר לרחום עלמו עם הניה (שם ע"ב): (לו) לריך כל אדם להיות תמיד דבוק בתענוג רוחני וגם כשיזדמן לו תענוג מתענוגי הזמן כמו בשבת ויו"ט יהי' בתענוג רוחני שבדבר ההוא שהוא קדושת של הדבר וגם לממריות הדבר שע"י שהוא דבוק בתענוג רוחני מזכר אלל השי"ת שגם הוא ית' דבוק בתענוג רוחני שאין אנו יכולין להשיגו אבל כשהוא דבוק לחמריות הדבר וכו' מדרגת זה הוא מרוחק

מצוי"ם ועי"ם ביאור ענין זה בדרך משל לבן מלך שכשב' כיד פומו מאד והוכרח לשמות ולהשתכר ממו. אך מעפ"י שמניעם עוסקין בשכרות ובשמחה אבל אין כוונתם שוה כי הבן מלך עיקר מחשבתו הוא שמחמת זה יבא לידי תענוג ושמח ותתקבר מחשבתו שם מחשבת אביו המלך ויזכר אליו כי אם כי' כוונתו לחמריות כמשל' בזה לא תתקבר מחשבתו במחשבת אביו כי אין דרך המלך למשוך ביין וכו' אבל הפומו הכ"ל בשליכתו אל בית היין הוא רק בשביל הומריות השמח' והיין וכו' (שם): (לו) כל דבר צריך להיות לו שורש למעל' וכו' וכן בשבעי' נפש היו שורש וכללויות מכל הנרמל ונלמו בשבעי' יש ג"כ שורש ומקור ושם שבע' רועי' וכו' והנה זה לעומת זה וכו' ובחילוניות יש ג"כ ענין הומות וכללות' כש זיין עממין שבע"י ולכן ליום הש"י לא תחי' כל נשמ' כי בהכנעם אתם הקדוש נכנעי' כולם כי שם שורש כולם. ונודע שכל דבר שבעול כשמביאי' לומו לשרשו יכולין לעשות בו השמות ממש שהי' מקודם למשל מחטא כשרולי' לשמות' לעשוה ממנה כשם חטים מביאין לומה לשורש' שהוא כח הלומה שבקרקע וכו' וגם שם לא תלמח עד שתיפבד לורת' ותבא לכחי' אין שהוא חומר הסיולי שהוא כחי' חכמ' כנודע והוא שורש הכל כ"ש כולם בחכמ' עשית ואז יוכל נבא בם כח הלימה וילמח ממנה כמה חטים וכן הנדם כשביבי עלמו לשרשו דהיינו לנפי' אין שמקטין ח"ש כמו החכמ' שמקטנת ח"ש ואז יהי' בו השמות המדות השתכ' וירח' וכיולא בו הכל להש"ית לנד כי כשהמדות דבוקי' לשרשי' נשמייש הש עצמי מפורדי' כי מה שהוסב אין מתיירח ממנו ומה שמתיירח ממנו אינו חוזנו וכשהר הם דבוקי' להש"ית הש הכל בחדות כנודע שבחי' אין הוא המייחדם הכל וח"ש לבא למדרינה תכמ' עד שהוא בבחי' ירח' אם אם אין ירח' אין חכמ' כי כשהר יהי' לו ירחת הבורח בשל מום ממילא תנוח עליו השתכ' כי הרכו של חים הוא שבע' כחזור לחר אשר הוא שבע ירחת ה' וכו' (עיין פניס דף עז ע"ב): (לח) פרש"י ישרשל מפרנסין לשניים שבשמי' ולריך לכל אדם לטיות לו שמור גדול בזה שמוא שהוא עוש' למע' כשתשיר תענוג גדול לשילה ולא יאמר הין אשבר שאני עוש תענוג כשיכול לעילה רק בכל עשיית המלות יהשוב שיהי' תענוג גדול שיבית כל שברני' לעולם השתענוג דשם לא אי' שביר' ע"ד שחכמ' אחי' בעלי' ואחי' לוחו לך פן יאמר בלבו שהוא לריך גדול ויבא לגדלות ע"ז אמר שדים נכונו שפרש"ל לא זז מחבב' עד שקרא' אחי פירוש שהם מפרנסי' כנ"ל ואשפי"כ ואת ערום וערי' כי אי נתן לך את שכח הזה אני הוא וכלל גדול הוא שלריך מלמע' שהלבות גדול' מספתוני שלו כדי שיבית לעולם השתענוג (דף ר'): (לט) שגם העולם לא נברא רק בשביל שיעשוה שקבל"ה ותענוגו שכיכול כמעש' המלות שאמר וגעש' רלונו ועיקר השתענוג הוא שהאדר' פוגש ומשלים כמשות נחת רוח לפניו ולמלות רלונו כי השבחות עלמו אין עיקר כ"כ כי לפ"מ שדם לומד מפני שבעו שים לו שהש נלמוד וג"כ שדם עושה בשה ר' שים לו שהש לזה רק עיקר השתענוג ממעש' המלות היא שהשלבות כ"ש שהש ריש ניחוח לפ' ושרש"ל שאמרתי ונעש רלוני. אך שהשלבות לבד לא הי' לו כל ס במה להשלבם ולריך להשלבם בעובדת. וזהו שהדם הטוב' שכל רק כדי למלות רלונו ית' ולעשות נחת רוח לפניו ית' הנה מבואר בשפ"א ומשב' בג' פלוגות כי פנש שהש כי מה שאל' ברצון הקדמון לברוא העולמות הכל הוא בשביל השתענוג שיקבל מעשי בני אדם בהשלבות לעשות רלונו ומשבב' זו הוא עיקרם ושהשם הכל עלמן ויש שקור כבל ומשי נפשוש הכל (והטעם כל' שיוכל שדם בשעשיו ובמחשבתו להעלות השעלות כיון שהדשם וחוש' והויתם היש מקבל' זו התענוג שמקבל הש"ית כשיכול ממעש' השפטוני' וכו') ונודע מחכמי שמחקר שכל דבר יכול לעלות לשרש כמו מעין הנובע מבר יבול לשבני השים עד שגנד נובע שכך שיהיה משפ לכן גם שם בחדם שהש המלות בשהלבות שעשקים ושרשם הוא רלון הקדמון שרלה בה' שיהי' תענוג בשהלבות בני אדם לעשות רלונו לבן שם שדם שגבר כך ים לשפטו ושתשבתו שליה עד שרשם שהוא רלון הקדמון בנ"ל וכו' והנה מ"י דבר זה שים לב עלי עד רלון הקדמון ית' לה שנלה נפלא וסוף שיכול לעשות בו השמות ולבסוף מיס ליבש' וכו' כי שם שכל שמדות פשיט וכו' ויש"ש רחב"ד מי שמעי בשמן הזמן וילניק יאמר לזומן וילניק פרנס שיהי' ט שחקבות תמיד בעולם שמחשב שנק' מי ויכול להביא הזומן לשם וילניק ג"כ וכו' (דף כב): (מ) פרי"שם וקוב"ה כולא חד. והנה הוא ית' ס"ש לא שיך בו חלקים כך אין להסור' חלקים וכל חלק מלוה כלול מתרי"ג ופו' מיין פנים. והנה כשהדם עוסה המלות בשהלבות ושמח ורלון שבו לעיים רלון הקב"ה ים לשם עליה על רלון הקדמון ושם כל התרי"ג מלות וכל לוחיות הסור' שהדות פשוט וכו' (שם): (מא) וכל בניך לימודי ד' ר"ל שמלמדין את ד' אין לעשות כ"ש בזכר זכור לשברכם דמחיב ליה בדרושים ובגופי' וכו' ר"ל כמו שהדם לוסז שבירו בידו ופיו מניחו לעשות רלונו כך מדרש"ם אחז לוחו

בתכ' וירע' ושיעם רלונו בביכול (דף כ"ד ע"ב) : (מג) הבן מעלם בתביו התפארות וכל המדות תכ' וירע' וכן למעל' כשהמו עוסין מעש"ע שיהי' להקב"ה תענוג אלו מנדלין להקב"ה בביכול (שם) . (מג) אלקיכם כהן הוא ר"ל שעובד ע"ע כי מחמת כח שניתן במחכ' מעולם שמחכ' ובביכור מעולם הביבור שלם מחכ ומדבר (שם) : (מד) כמשל הליפור המדברת לפני המלך וכו' יש למלך יותר תענוג מכל מלילות שברי' המשוררי' כך שלם המומרי כשמעל' במחשבתו עולמות עליוני' נופל עליה' חיל ורעדה מירשתו של הקב"ה וכו' ואזי נולד התפארות נדול' בהקב"ה (דף כה) (מה) אשם ריח ניחוח לה' ר"ל מי שמתפלל או לומד או עושה מעש' מלוה בהשלבות נק' אשם ריח ניחוח ואם יתנשא לב שלם לפעמי' תקנתו להתקשר בתור' ובזה זובח אשם ילרו ו"ש זאת תורת העול' היא העול' על מוקד' על המזבח כל הליל' וכו' (שם) . (מו) ישראל מפרשין לשביכם שבשמי' שייכו כשהם טובי ורחוים ויכולי' לקבל השפעתו ית' הם מעפיני' תענוג לו ית' מעש"כ להיפך ח"ו אזי הוא מוכרח לשלם השפעתו ותענוגו ממנו כביכול (דף כח ע"ב) . (מז) בתורייתא ברא קוב"ה עלמא הייגו שכל העולמות נברלו ע"י אותיות שבתור' . וכשם שתור' הוא כשעל' מהזמן והוא שלחדות פשוט ולא שייך בה חלקי' ובשכרה שבכל חלק מהתור' כלול בה כל התור' וכל העולמות וז"ש רשב"ם מלוה מלוף שכל מלוה רשבה שלף ולולל בה שכל וז"ש גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ר"ל לותם העולמות המופלאי' והמכוסי' שבתורתך וכו' כי התור' היא מחלבשת בכל העולמות בכל עולם ועולם כפי מה שהוא והיא בעלמ' היום משתנית וכו' והלדיקי' המשפיעים מגשמיות יכולים להשיגה כ"א ואחד לפי בחינתו ע"ד משל שם מופלט מעוש"ז לבד יכול להשיג' כפי מה שהיא בעולם יותר עליון וכן עד שין קן כל מה שמדבק עלמו על עולם יותר עליון נשפעט השגתו והיגו מלומלם כ"ש וכל מה שיתרחק יותר מבדשו שם התור' יותר מלומלמת עד שכמעט שהין לך מלוה שלין בה מדות ושיעורין וזהו שבקב"ה מלמלם ע"ע ושורה בעוש"ז ע"י התור' והמלות שבה כלן בלימלום ושיעורין וז"ש כודע בשערי' בעלה בשיעורין דילים ומי שזוכה ורולה שולמות עליוני' בעת עשותו המלות להייגו שמופלט מהגשמיות כ"א לפי מדרינתו יש לו יותר תענוג לפי שכל מה שהוא יותר עליון הוא יותר רחב והיגו בלמלום כמו כלן וזהו שכר מלוה מלוה ר"ל שבשכר המלוה שעושי' בעוש"ז בשכר היא בהותה מלוה עלמה בעולם עליון ושם יש לו תענוג לפי שהיגם בלמלום ובלבוש כמו כלן וכו' וע"כ לריך כל אדם לכוון בעת עשיית המלוה בדיבור ובמעש ובמחכ' כי זוה מעלה את המלוה ומפשיט אותה מגשמיות ומקרב אותה אל שורשה ויסודה לעולמות עליוני' והעיקר היא התענוג בעת עשייתה . וברלה זה לאמר כי התענוג הוא במחשבה שני דברי' למשל דכר ונוקבא המחברי' הוא התענוג ע"כ כל היש שיעשה מלוה בדיבור ובמעשה ובמחשבה ועליון על הכל היא התענוג הוא במחברם וזוה הוא מקשר כל העולמות להקב"ה וכו' (דף לד) : (מח) יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט וכו' הכא בעוה"ז מהלך ח"ק שנה אחת בעולם הבא במחשבה הוא ברגע אחת שהוא בעולם מהזמן והתענוג שם ג"כ בעולה מהזמן מה שבגשמיות אלא שם שם ברגע אחת (שם ע"ב) : (מט) מי שים לו מדת הירחה אינו חסר מכל טוב בגחי' כי אין מחסור ליראיו ובעשה כי הירחה וכו' הוא בחי' משה חיל ירחת ה' והמדה זאת נק' תולר בית ה' כ"ש ירחת ד' היא תולרו ובתולר נוהין כל טוב ולכן אין מחסור ליראיו (דף לו) : (נ) זהו כלל נדול בעבודת האדם שיזה מלוה בתחבה אל יחנע מלעשותה מהוא יוהרת או משום שיזה פניה כי בודאי מתוך אלת לשמה בא לשמה כי גם בשעשה טובה פעל למעלה כלי טוב ובתחבה נעשה למעלה פנימיית ככלי רלשים דבר לריך להיות בבחירה טובה ואחר הבחירה לריך להיות פיו ולבו שוין להאמין בהמוקם שלימה בלי שום פניה כי אלת כה"ב וכל דבר ים תיותו ית' לפיכך כל האהבה וירחה וכל שאר המדות היא ממנו ית' אפי' בדברי' רעים שבעולם ולכן אין רשאי לההוב או לירא או להתפאר וכן לגאה וכן שאר כל המדות חוץ ממנו ית' כי רשות להחוב בהותה שהוא מתיירא או חוהב דבר אחד רשות להחוב מהיכן בא כלן האהבה או הירחה או שאר דברים אלא הכל ממנו ית' שנתן הירא' והאהב' אפי' בדברי' רעים למשל חיות רשות כי מכל המדות נפלו בעת הבציר לפיכך אין הירא' כ"א ממנו ית' ולמה לי לירא מיוצר אחד שבחיה רעה ומוב לי [לקשר עלמי בירא' הגדול' וכן באהבה זכן בכל המדות ולהוציא הבציר אל הרשה וכן בשהוא מדבר אל עולם ולהעלותו אל דרכו כי זה מנעם נפשיכו להעלות נפילת הבציר אל הרשה וכן בשהוא מדבר אל יחשוב שהוא המדבר אלא החיות שבו שהוא מהבורא ית' הוא המדבר בו והוא המעלה הדיבור אל הרשה . וזה ככלל ג"כ שהשתוות כי כח הדיבור ג"כ אלל מבירו כמו אלנו הכל מאתו ית' וכן בכל שאר דברים הכל נאכילתו יכי' מחשבתו להוליא הסיום שבו להעלותו לשעל' בעבודת ד' וכן

יסי' מחשבתו לעשות כדי לקבל פ"ע למעל' (דף לו ע"ב) : (נה) למה מצטער ומעגיים תכופו ר"ל הוא מוסר לאדם למעל' מי שמתענה מצטת לשבת ובסוף יום הכפורים נפלא לו פניה מצטת בני אדם נמלא שמצד כל הטוב הנפון לו מתעניתו ולריך יגיעו. והנה לז מתגרין עמו היל"ש והיל"ר היל"ם פומר לו הלא טפש גדול אתה שמצדת כל טוב הגנוז לך בשביל פניה שפילה כזו והיל"ר מתגרה בו רואה טפש שמצדת נופך בתענית כבד כזה ברגם בלא דבר וזהו למה ממלריס ר"ל היל"ר בגף' מלריס ומתגר סוף היל"ש המתגרו בדרך מסייעים תכופו כי שניהם מבחלים ממך ומתגריס בך (דף ל"ז ע"ב עיין ס"ע מו"ת סי' תקס"ה סיע ף ולז בענין המתענה ומפרסם למתריס בבני להשמבת וכו') : (נג) דע מה למעלה ממך פירוש דע שכל מה שלמעל' הכל הוא ממך (שם) : (נד) פירוש הפסוק וסרתם ועבדתם ר"ל כאשר הצדק סר מן הכליקות ח"ו יבא לידי ועבדתם אלהים אחרים (שם) . (נה) ילמירה לנבוה כמשירתו לחדיוט ר"ל כשאדם אומר שום דיבור לנבוה יסי' כמשירתו לחדיוט ר"ל סיסי' במשירת נפש (שם) : (נה) פרז"ל על כל בשימה ובשימה תכלל י"ק וכו' עיין פניה המיות יורד בשולמות מטי ולא מטי כי הנוף לימו יכול לקבול את המיות ביומר ונם המיות לימו יכול לקבול סיסיה נגוף לפיכך הוף המיות בנוף ומיד חוזר למעל' וזהו שכתוב והכל נרצם במיות הן מה שחוסב לו מדבר ושוסב נרצם זאת על שכתוב והשתולה המיות למעלה נגלה כל זאת למעל' וכמעל לורף שבוחן כסף וזהב בשיפוקף אבן כך כל זה נגלה למעל' בשיפוקף המיות בלב וזהו לרגעים תבחנו ולכן כאדם רלוי ליבוש להחזיק לו לעשות לימה דבר שטות ויוולת כי בכליכות שכתב הולך זאת במחשב לו במעט למעל' לרך כל השולמות (שם) : (נו) לריך לכל אדם לסיות לו לחומה גדולה בזה שכל מה שניה עושה לימה מלוה לו לימוד תורה לו תפלה יתעורר בשמוע למעל' ולא יאמר בלבו לית מאבר שאני עושה כביכול תשוניים למעלה ע"ז נאמר ורגנן מפריד אלוף כי כ"י נק' לחיובה לחומת לומן וכבל השלות יחשוב שיהיה תשוב גדול לעילה שיביא כל הדברים לשולם התשוב שכתב לא היה שבירה ע"ל והחכמה תחי' את בעליה וכו' ומחי' הומה . לך ס"ב יאמר אדם בלבו שהוא גדול מאד ויבא לידי ניאות וגדלות וזה אמר רבבה בלחת וכו' ותרבי ותגדלי וכו' ואת ערוה ועריה כי מי נתן לך הכח הזה אלי הני הוא וזה שכלל שלריך להתעורר למעה השתלבות דהיינו התשוב שלו ר"ל שיסי' לו תשוב ממם במה שהוסב רלון הבורא יח' כדי שיבא לעולם התשוב (דף ל"ח ע"ב הובא לעיל מעין זה) . (נז) כלל הדברים שכל מה שרואה ושומע וכל התקריות שיקרה לאדם בכל הם בעיה להתעורר אותו הן דבר שבכה הן דבר ירלה והתפלרות ויגיעה וטוריה והתקשרות ומחשבות כלליות וכפ בשני הופנים לו שבא לו בתפלה המעשים רעים שנשבה בבר בעיה בשנגדו במחשב' שלו כדי לתקנם ולהעלותם וזהו כמשל מי שירלה במרלה שרואה בשנגדו פרוסו כך בא לו במחשבה המעשים שלו לו שבעים לותיות מהשבירה וזה לריך להבניע אם הם לותיות מהשבה וירלה לו כיוצא מהשר מדות זה בתפלה וגם בכל שאר להעשים מתפחד אדם מדבר אם לו מהיה בריה בכל בא לו כדי להעלותה ולהעשים רואה דבר שבבה וירלה ע"ד משל אדם שבורנל בלילות מרחין לו בילמותא דע"ז דהיינו אם רואה בחלום ע"ז יבין שבא בחכם רלה אלא לו אם שומע בילמותא בכל כדי לתקן בלילות ויתחיק בשרשו שיעלהו לשורש להשבה ולכך כל מה שאתה יח בשנגדו סיתר וכבן וזה בכלל שכל מעשיו יהיו בדביקות להש"ת ויהיה על בכל כל אשר ירלה ושמע וכש"כ שיעל' וזהו שנאמר על שלמה בשש"ה וידבר על העלים ועל השבים וכו' שעל כל מה שרואה אתה אמר על כולם בעשים שבעיטים לעבודתו יח' ופשוטא שכל מה שבבית בכל לריך לעבודת הש"ת הן טהור הן טמא וכל בריות וכבל הוא בעלמו שהשגתו מלובש שם דרך משל האדם ומשתו שם נוף אחד וביה שם המקבלים נקראו בניו נוקבא נבבה אף שהשם הוא נוקבא אבל לשרשה שהם מקבלים הבניה נק' נוקבא ונבל שבניה שבית הוא נוקבא ונקראת"ל בימו זו משתו ונבד הבית בל בלי משמיטו וכל הדברים שבבית מקשן ועד בדול בכל נק' נוקבא וזהו לריך שבתוב בדול' שבל מה שרואה בבית הבריות מסוגים מה שבאים לפעמים הכל הוא בעלמו להיינו שלריך להשבתו וזה יודע לו בל הלריך לעניינו ולעבודתו ובבבל מלובש השגתו ית' וד"ל וכו' עיין פניה ומשיל משל לאיש חיל שבא אל האדם לקרוא לותו אל המלך ובא בהשם בדול ובפחד ומלובש בבדי מיתה ופחד והאדם מתירא ממנו ובלמת מיגו בלום כי אין לי לאדם לירא ממנו בלל רק מפני שירלה המלכות מלובש בו שבבדיו הוא ביתן שחושב המלכות בו אבל בעלמו מיגו בלום ואם האדם הוא אבם מיגו הם לדבר עמו ומיגו מתירא ממנו ומפחדו ומלימתו רק תיבף הוא ממהר ליבך אל המלך עלמו או לפעמים בא אים מהמלך בתכופות מאבה ומי שהוא טפש הוא מתבונ ומתחשב עם בעלית מחשת שכומע ממנו דברי אהבה אבל מי שהוא אבם יודע שעיקר הוא לבון המלך

ואהבתו

ומהבתו ומומר מה לי לדבר ולהתעגג עם השלים כזה מלך לעיקר התענוג ומהבה ושולך אל המלך ומימו מצוית על השלים כך כל הדברים שבתורה מהבה הן ירחה יך למלך הוא הקב"ה ויעלם הכל למעל' הן אם בא לו חיזק דבר ירחה חיצוניים אי היזק ח"ו או שנדמה' לו חיזק שמחה ותענוג הכל יעל' למעל' למלך עליון ולא יעש' כמו השוע' שהוא מתענג ומשתעשע ואוכל ושותה ושוחק עם השלים השלוח לו מאת המלך ומחמת זה השיח דעתו ושכח שהשלח המלך לקרוא לו ואף אם בא יבא לפני המלך יאר אף המלך בו מאד וממחתו נספך לו לתינ' ולא כן החכם שאר מיניו כראשו לשמור מה לי להרבות דברי' עם השלים עוב לי ליך להמלך לעשות רצונו לכן ניך המדם להתייעב מאד בעבודת השי"ת על כל דבר ודבר ואם נספק נומר חיך יכול המדם להשעות במחשבתו כל דבר להיות ממותק בשרשו. אך הנה כתיב תמיד תשי' עם ד' תלקיך ותיו דתמיד רבתי לנכתורת השיו רחוק מלקך דלא מתוח מדריגות ואיך יכול להשיר בם התלף אך בחמת תמיר' לנבי' כמשיר' להדיוט דמי ר"ל דרך משל אם אדם רוצ' לעשות כשהוא עומד במדרינ' תחתונ' אינו יכול להניע ולהשיג למעל' השליונ' רק כשהוא הולך ממעל' למעל' אבל אם הוא עומד אם למעל' יכול להשעות מלמעל' ברגע אחת וזהו אמיר' לנבוה כמשיר' להדיוט דרך משל קטן לריך ליכך יותר מגדול ומהשבב' ג"כ גדול ממעש' הרבה ולבן אין לריך רק שיחשוב בהתבתו ומעל' תיכף לשרשו ולכך השיו משתוקק להלף ויש בו כל הד' מעות הלפין ולכך השיו נדול' שהם מתותיות המחשב' (שם ובלף טו) :

(נח) ישראל עלו במחשב' פירוש שהם תמיד נתקשים במחשב' השניונ' כמו שהבן נתקק במחשבת אביו. וכמה כשהבן מתבשר במעשיו ועוב בעיני אביו משעשים שלו כך "הוא מתוק במחשבת אביו וכשה"ו ליפוף התקיק, ג"כ כך וז"ש שם רחן ד' את לוחת בנות ליון כביכול שהשי"ת רחן ת"ש מלוחת בנות ליון לפי שהיו תקוקים במחשבתו כביכול ונעוב נאמר יעת ד' פניו אלין ר"ל לוחתו הפנים שהשם החק קיש במחשבתו וכו' (עיין פניש שם ע"ב) : (נט) משל למלך שליוש לעבדיו להנבי' שר אחד גדול מאד מה שאינו יכול להיות וכי' עלם בין עבדיו לחפור שר ולשברו ולפרכו לחתיכות קטנים וכ"ש הנבי' מעט לפי כחו ובזה עבי מאמר המלך כך המלך מלבי המלכים הקב"ה ליוש לנו להנבי' נילוחת קדוש' כי זה תכלית העבוד' לנרוש תענוג נדול להביא מדריגות התתוניים למעל' וכמובאר במ"א ולכך הי' השביר' כדי שכ"א יוכל להשלות לפי מדרינתו ומבין היעב משל זה ולזה אמר מי אתה שר הנדול לפני זרובבל למישור וכו' (עיין פניש דף מא). (ס) שרוש יעש' בדעת פירוש מי שהוא הכח אף שהוא עוש' לרבי עלמו הוא עוש' בדעת כמומר בדיקות השי"ת ודעת הוא לשון התקשרות ודביקות כמו וידע אדם וכן נאמר דע את אלקי אביך ר"ל התקשר והתדבק עם אלקי אביך בתמידות בכל מעשיך וכשיל יפרוש הולת כלומר אף שהיא פרוש מן השולם ולומד תורי תמיד רק שהוא לומד ומתפלל בלי דביקות הברות ית' רק להתייסר ולקרותו רבי הולת הוא לו (דף מג) : (סא) כל מה שאדם רוצ' ושומע אינו במקר' רק בכל מקום ים נילוחת בק' ותיות קדושים וחוסקים ומתאוים תמיד לשרשם כ"א רול' וחושק להתדבק מעין כיולא בו כמו אהבי' להב' והסתפארות בתפארת וכיולא בזה ואם אדם מעני' אות' או שברו גדול כי את לכל חפן וכו' ע"ד משל אחד ברל' מלחמ' וסיפר לאדם נדיק ולדיק זה השל' אות' במחשבתו להשי"ת נמלא זאת שמחשב' היא בין שמקי הקליפות כדמיון הרחשון ברל' המלחמ' בין הגוייס וכאשר סיפר לחבירו נעש' מעשי' דיבור ואח"כ בא לידי מחשב' (שם) (סב) ולך ד' שחסד כי אתה תשלם לאיש כמעשיהו יובן שפיי משל אומן העוש' מלאכ' אבל בעל הבית אין נותן לו כ"א שכר טירחתו ולא כל שוויס של המלאכ' או למשל שרי המדינ' הממליכים את המלך והמלך מטיב עמהם ומשלם שכר פעל' טוב' שלשם כ"א כפי ערכו אבל זה ח"ש אינו נאחד משם כתר מלכות כמו שפשלו אתו אבל הקב"ה הוא משלם אדם כנגד אדם מי שממליך אותו ית' הוא ית' ממליך אותו על כל העולמות הקב"ה ניזר והוא מבעל לדיק מום' ירחת אלקים ולדיקים ברומים עולמות וכל העמול' שלו שכל אחד נותן לו בשכרו וזהו חסד גדול (שם ע"ב ובאור תור ברמזי תהלים) : (סג) מי שמולים מפיו ח"ו ד"ת או תפל' בלא רחילו ורחימו שהוא מחשב' זכה ומהור' וביכת שב הוא בחיו קרוי אח שאין לו חלק בשם י"ק שהוא חכמ' וביי כיולא וכתיב לא המפיש יהללו י"ק וזה שביקש להמע"ם לא אמות כי אחי' פירוש כל זמן שאני בחיים לא אחי' ח"ו אחוב כמת אלא אחי' מן אותם המשחיים מחשבותם ורעיונם ומדברים מעמקי הלב ואז ואספר מעשי י"ק לשון ספיר' וביאירות ואגיד מעשי י"ק שהם חכמ' וביי שאשם בהים כל ההשפעות ומשם אחשר ואתיר כל השולמות וכו' (דף מד ע"ב) . (סד) העיקר מעבוד' שבלב שהוא התפל' וכן מלימוד התור' שיהא בדחילו ורחימו בכדי להשלות כל הדיבורים והשותיות של שרשם כמו שניתנו משלש לתתן בשעת בריאת השולמות ויצירת אדם שבכל

שהכל נוהרו וכדרמו ע"י ליזר לותיות ואח"כ לירופי לותיות שהם הדיבורים כמארז"ל יודע ליהם בנגלל לקרף לותיות כי כשהדם מתפלל או לומד תור' הכל הם לירופי לותיות כי התפלות תקנום אנשי כנ"ג ע"ד התמת הנה הלירופים שלמע' מעוררים ומתחברים עם הלרופים העליונים שפר כולם הם לורות עליונים מאד עד אין קץ ותכלית וכולם נתהוו ע"י שם הוי' ב"ה ובתוכם נתלבב שם הוי' עיין פרים ובודאי שם הדדם מתפלל או לומד תור' בדחילו ורחימו שהם ב' לותיות רשומות משם הוי' י"ק וקול ודיבור הם לותיות ו"ק מהוי' וכוונתו לשם שמים להעלותם על שרשם להקדוש עליון בודאי הדיבורים שלו הם מתחברים לעילא ומה גם כי ידוע שבכל דיבור ודיבור ובכל אית ואות נכללו כל ששים רבוא לותיות התור' שהם ששים רבוא נשמותיהם של ישראל וכוונתי רמויה לעילא לעילא לעשות יחודים וזווגים ובשם כל ישראל שהם שורש רבוא ושם רמשית בבריאה ברמשית בשביל ישראל הקף' רמשית ובתורייתא ברא קי"ם שלמע ונמלא הדם הלומד כוונתו לבא ל קף שחיצו לומד כל התור' כאחת לאפי"כ יכול הוא לעורר ולקשר כל העולמות ומשם יוכל לעברות עולמות כמבואר בזוה"ק כי כל ששים רבוא לותיות התור' נכללין זה בזה ג"כ בשם שהוא נומר בין מעט בין הרבה, נכלל כל התור' וכל שמות ב"ו וכו' וסעיקר שיהי' כוונתו בשם כל ישראל ובזה הוא מעלה ומשך ומעל' חותן לעילא לותיות על לותיות ולירופים על לירופים ובודאי מתחברים יחד ונעשו כל הדברים היולאים מפיו קדושה גמורה חלק אנקי מתעל כי כל דבר חוזר לל שרשו ויכול הדדם לבנות ולהדם עולמות בכ"ל ולכן נקראים ת"ח בונים ונאמר בחכמה יבנה בית וכו'

(דף מז ע"ב) (סה) מלה נוהרת מלו' פירוש בשמותי המלו' נוהרת ונורמת מושך ודת"ברות והתדבקות להשי"ת ועבירה נוהרת עביר כי עביר' לשון פירוד מבוהלו ית' ח"ו ואח"נ רלה בקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרב' נכם תור' ומלות ר"ל בשביתן לשם שמים מזדככים הם תר ם שהם ויכולים להתדבק בקדוש' ו"ם לפיכך הרב' להם וכו' ר"ל כי התלות בשם הם תרי"ג לכל בשפר מקיים הדדם בכל דרכיך דעהו יכול לקיים הרב פעמים תרי"ג עד אין קץ כי כל מעביו הם נ"ר"ם נמלא מקיים בכל עת ורגע מלוות בורחו ית' כמו שאמר הלל הזקן על לכילתו לגיול חכ' עם התורה וכו' : (דף נ ע"ב) (סו) יש שמי מיני יאה"ר הל"ל שהם אחי' מורב ומער אחי' הם ומים כנ"ל (שם) : (סז) לית בספרים כשהדם לומד או מתפלל יחשוב בעלמו כאלי הוא בגן עדן תחר אין שם קנאה ושנאה תאוה ולא גיאות וזה הוא גילוי מן הפניות אך צריך להבין כי איך יתם ב זאת וזית יוע בעלמו שהוא בזה העולם בין שבשים יהושים אך הענין הוא כשהדם לוחד או מתפלל בדחילו ורחימו ומדבק ומקשר מהשבתו בבורא ית"ש ומשבב שמלא כה"ב ולית לתר פנוי מניה ובכל מלא מזיות הבורא ית', כמלא כל מה שרוא, הוא רואה רק חיות הב רא ית'שנמשך בו דרך משל שם רואה בני אדם ושומע קולם ודיבורם וחכמתם הכל הוא חיות הבורא שנמשך בשם וכן כל דבר שרוא'ושומע ובכל דבר ים תבנית ותואלת למ שהוא משוגל או מרשם או ריח וזה הכל חיות הבורא ית' נמלא כשהדם לומד או מתפלל בדו"ר בודאי הוא זריז ומזכר בזה מלד מחשת שהוא מקושר מלד מחשבתו בבורא ב"ש לית רוא' ולית שומע כ"א חיות הבורא ית', שבכל דבר וכו' ולפי שפשר ביצה על מחשבתו שם פניה לתלות העולם בשחיני רואה לפניו רק חיות הבורא ותעטע רוחני שבכל דבר ושפשר לזה רמזו רז"ל עוה"ב אין בו לא אכילה ולא שתיה רק לדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה ר"ל כשהופבין בבורא ית' שהוא מקשב כל עלמין וזהו ועטרותיהם בראשיהם לו הם נהנין מזיו השכינ' ר"ל שהם מתעדנים מן שהעטוג רוחני חיות הבורא שהוכן בכל מקום והוא ע"ד שארז"ל עולמך תרשה בחייך כי גם זה העולם יש להשיג תענוג ג"ע וכו'(דף נב) (סח) כשהדם עושה היזה תעשה לו טוב או מדבר וכיוצא הוא מלמלם כל חיותו בשדבר שהוא והדבר שהוא מגביל לותו ומשבב לותו וכו' ולכן מכל תנועה ומכל עשיה נעשה שהוא תקיקה בפנימיותו ועלמיותו של הדדם ₪וזהו ותהי עוונותם תקוקה על עלמותם ולכן ארז"ל מלפפתו ושולכת לחריו ר"ל מאחר שמכיש כל חיותו בחלוש שהוא ובגמות לשם זאת ולכן מלפפתו ושולכת לחריו כי הוא משע"ה וכיוצ סק' שבחוך הדדם פוגע ממנש ורוצ לדבק בקדושה וחשו הרשעים מלחים תרעות אחש שם עושה עשיה או תנוע או הילוך של מלוה שהוא מונגל ומשובב בעלו' שהוא ושמל' שהוא

מדובק

מדובק בסה"ת כי הוא דיבורו של הסה"ת ומצותיו נמצא הוא מקושר להסה"ת דרך מצוה זו ·
(סה ע"ב): (סט) בכל ימים שישראלי ים זו מברכים יצחק ויעקב כי תרי"ג שסה ביניהם רמתים
גומלי חסדים שסה מדות מברכים יצחק ויעקב יחזו אפשר לימר שרמזו רז"ל לעולם יאמר אדם
מתי יגיעו מעשי למעשי מברכים יצחק ויעקב ולא אמרו שיבקש ויאמר מתי יהי מדותי שוים
למדות מברכים וכו' כי המדות הסם שקריים וזולתם ג"א לעבוד בעבודתם ס' ולשמור מצותיו ולגמור
תורתו כידוע שלריך שיהי בחילו ורחימו ועפ"י הכ"ל יובן כי בזמת כל ג' מדות אלו כבר יהנה
בחדש שסוף עולם קטן כי זולתם לא הי' לו קיום ר"ל יחכה ויצפ' ויבקש לאמור מתי יגיע מעשי
וכו' · כלומר שיפעל במדותיו אשר הם בו יפעל בהם עבודת הבורא ויעל מדותיו לקדוש' כשתרי"ל
לאיזו תכיר המתחסד עם קונו ובחהם ירחמי על פניו ושיתגדל ויתגבר ע"י מעשיו קדוש' שלעיונה
וכיולא בזה ולא יהא בו שורש פורח ח"ו פירוש מצבי' זרם לו פנים בעבודתו ולכן אמרו מתי
יגיעו מעשי כי המדות הסם מוכיחים כבר (אור תורה פרש' בראשית) (ע) במעש' בראשית כתיב
כמה פעמים כי טוב . ובימר הבריא' בכלי כתוב ג"כ וכו' טוב מאד ובמצב' תור' כתיב רשם
כתבי לפניך את החיים ואת הטוב וכו' ואת הרע תסיכן בא הרע אלך בלמת הרע הוא ג"כ טוב רק
שהוא מדריג' תחתו' מהטוב וע"כ נק' רע ר"ל מלשון ומלרע וזהו כשנעלים טוב לו הרע ג"כ
נעשה טוב אבל כשחושבים ח"ו לו נעשה רע ממש למשל המכבד שמכבדין בו את הבית שנעש' לפנות
הבית והוא טוב קצת אבל הוא במדריג' תחתו' ועכ"פ טוב הוא וכשלריך להכות בו את התינוק
כשהוא מועט לו המכבד נעש' רע נמור ותכין בו את התינוק (שם בפי' הכ"ל) (פ) כי דבר
לריכין להפעלות בירושם וכו' למשל כשים לבים לחסם רצה וכשוחן אל נבו י"ה מהפ"ת לו אין
לו תקום עוד וז"ש רק אין ירחת חלק ס בירושים זוה וכו' בלו"ו כי' לבם ירחת סיו יכולין להפעלות
את הסחבי' רשם כי בבוא לחדם מצבי' רצה לריך לירח ולשים לב לבו כי המחצב אל תדם הוא
מרכב' להסה"ת וכו' והוא שלית להפעל ת מחצב' כיולב לייך שיהי' ליר נתון לבול חיו ושפם
תרוניו יהיב כביכול את ס' הוא מציב (פרשם תולדות) (עב) ירחת הוא מה שתפול עליו חיל ורעדה
ולא מה שמורר שיש לירחה כי זהו רק סבלות מ"ב רק הירח' הצריים שתפול עליו חיל ורעדה
וממנת פחד אינו יודע היכן הוא ומחיתין נזדכבו ויורדין למעשה אבל כשלי מו כך תע"פ שנרחה לו
שהוא עובד ומוכב את הסה"ת בוודאי אינו כלום כי זה הפשר לפי ירחה הוא שער לחסבה ותם
אינו בפשר זה שנק ירחה לוך אפשר לבא לחסבה ע"ל נודע בפשרים בעלה כשחחדם עם הסכינ'
פירש עם הירח' מחבר אלו הסב"ם כי דרכו של שים לחזור אחר תשם הקב"ה מחזר אחר מי
שים בו ירח' תשם וזו נק עם ד' כי חלק ד' אמו אבל מי שעובד ואינו מכי' עבד ומכל שכן
שאינו במדריג' זו שתפול עליו הירח' וזין עובד את ד' רק מצות תנשים מלומד' והוא
סובר שהוא מוכב את ד' ואין זה רק בחינ' סולות ע"כ יהוב על ד' ויעבוד אותו בתשק גדול יותר
וכו' (פ' ויפ') ·

(עג) ישראל מפרשין לשבחים שכתוב כי כשאר בת אל תחדם אינה תצטוג אים לו נחת מתנו הוא
שכב ואינו תלב לשכול ת"כ רואים אי בחום אחצטוג מכתיב כך כביכול הצדיקים גורמין שמתה
ותצטוג לעילא ונקרא זה כביכול אבל הסי"ת כבון פרשת וכו' (שם) : (עד) עיקר הירח' שיהיה
החדם יראת הטורח יח' וזהו ע"כ בהפצות תבריח יבא מחתת תסבה שים להסי"ת אל תחדם ומפניע
לו השפע ורוח טהרה והבדילות שיהיה החרם קדושתו ולחיותו ית' כמנת כי הירח' מקבלת מלהבה
וכודאי בחדם הוא לחיפך כי מתחלה מקבל הירח' כי בחזת יבא אל תקודש ואח"כ הוא בא למדריגת
תהבה אבל בהסי"ת הוא לחיפך כנ"ל (פ' יתרו) : (עה) ג' שותפים ים בחדם אב ואם והקב"ה
וע"כ תלים ים לו תלות חשם בפי שים כ' אבל חשם אחיל וקבל וא"ם ובחנוך ויפתני תמי ואשה ים
לה תלות לים בפי שים לה אבל חשם אחיל דכר ובפי שים בחדם ג' שיתפין ת"ל ולכן בשני הנערות
ים לחדם תלות רשם אבל חשם אחיל שים בו ובשיים תצ"ניס תין בו אחיל כ"כ בפי שכבר כלה אבל
הסם שבו ועכ"ז ים לו עוד תלות אבל חשם אחיל שבו אבל בימי הזקנה תין לו תלות כלל בפי שהוא
חלק הקב"ה נמלא כי מה שחדם פורש מתלות בימי הזקנה תין זה רבותא אבל חס חדם פורש מתלות
בימי הנערות בזמן שים בו פליון חלק אב ואם זו סיא מעלה גדולה וא"ם ראשית ביכורי תרמיתך תביא
בית ה' חלקיך לא תעבל גדי בחלב אמו וכו' עיין פרש (פ' משפטים) (עו) מבואר בזוה"ק מלה
דלא כפיק בדחילו ורחימו לא פרחת לפילא פי' כי דיבור וקול הם כנגד ז"ת שהם ו"ח של שם ו' ה'
ואם יהיו בלי דחילו ורחימו שהם חצי ואחת י"ק של השם הוא עושה פירוד בפרש שכל כוונתו בתפל'
ובלימוד הוא כדי להשלות דדיבורים של פרשם אתחת לעילא כי כמו שחחלת בריאת העולמות היה
מ"ו כ"ב תופיות התור' יכ' ומשם היה השפעה וקיום העולמות וכל הנבראים מעילא לתתא כן צריך
שחדם

החדש להעלות הדיבורים מתחת לעילא על ברכת דהייני כשחדש מדבק ומחבר דיבור עם דיבור וקול עם קול והבל עם הבל ומחשבה עם מחשבה שהם ד' אותיות הוי' ואם החדש עושה כן כל דיבוריו פורחין לעילא על ברכת וזה הוא נורא שהדיבורים בחיים לפניו יתב' ומסתכל בהם וזוה הוא נעשה בחללתו כי ההסתכלות הוא כעין השפעה מעילא לתתא כי כשאר הסי"ת משפיע הוא קיום העולמות כולם כי למעל' אין שם שעות וזמן כי ברגע אחת בלה ההשפע' מהמעין העליון הנובע תמיד ודרכו להשפיע ולהשפיע לבריותיו רק כשיהי' המקבל רשאי לקבל ואם הוא מתפלל או לומד תורה בעניין הזה הוא נעשה כליזר של העניין הממשיך ומשפיע שפע טובה לו ולכל העולם כולו וכו' ומעתה מפי הרב המופלא מוה' נרשון מלוילק בעניין מאדון"ל במרי שחדש מודד מודדין לו וגם אדון"ל הדבק במדותיו מה הוא רחום וכו' משל למעין הנובע במקום גבוה ורחוק מבדותיו של אדם והנה הרוצה להתקות שדותיו מן המעין ההוא צריך להכין ליזר רחב שיעברו המים בתוכו בהשפעה ופשיטא שצריך להשבים ולעיין שלא יהי' בליזר חיזק שדק או נקב או חיזה דבר שהוא מונע מרוצת המים כי אם יתעלל וכל ימים עיניו תמיד על זה בהשגחה פרטיית יהי' כל יגיעו לריק כי לא יגיעו המים למדותיו כלל ולא עוד אלא שיגרום חסרון ופגם גדול של המעין להריק מימיו הזכים והצלולים מים חיים וכו' של מקוות מחושים וכזויים וכו' והנה עוד צריך האדם להזהר מאד בהשמת הליזר ובדבק סביבות של המעין בהתדבקות ופירוד גמור וכו' ולא יפסיק הליזר מן המעין אפי' כחוט השערה כי אם לא יעשה כן יהיו לחהו וריק עמלו ויגיעו וכו' והנה כשמשל מובן מילתו כי הנה מדותיו של הקב"ה הם י"ג תיקוני דיקנא שהם המעין הנובע המשכיע שפע רחמים לכל העולמות והנה האדם המתדבק במדותיו ית' צריך להזהר מאד בהשמת דבר בהליזר שהוא האדם בעצמו שהוא נעשה ליזר להשפיע על ידו לכל העולמות לכן ירחה לבדוק עצמו בחורין ובסדקין שלא יהי' ח"ו מעורב במדה ההוא בעשותה שום מחשב' זרה ולא שום פניה בעולם שקט"ו לא יהי' נזהר בזה לא די שיהיו עושה שום פעולה והשפע' בעולמות עליונים ולא בתחתונים אלא אף גם קרוב הוא לפגום ח"ו בחדות העליונים שישפיעו למקום אחר ויתן כח להסט"א בערוצו רע בעוב אשר הוא מערב במעש' הטוב ופשיטא שצריך להזהר מאד שידבק מחשבתו בעשיית המלוה במחשבות קדושות כלי הפסק כדמיון הליזר אשר הוא קרוב ומדובק להמעין ובודאי שם יהי' נזהר בכל זה יהי' הוא בעצמו ליזר וינרום השפעה מתחת לעילא ויוסיף כח בפעולה של מעלה ויערור הרחמים והרצון העליון וישפע על ידו לכל עוב וכל ההשפעות לכל העולמות וכו' (פ' כי תשא) : (עז) דע כי עיקר השגת הנשמ' שהיא מחשבת העליון הוא בחי' החשק וכו' (פ' כי תשא) : (עז) דע כי עיקר מכח הטעם וכל טעם הוא בלחי מוגב וכל דבר שהוא בלחי מוגב הוא חלק ממש מהקב"ה וכו' וז"ש כי בי חשק ר"ל עיקר העבוד' של בני אדם הוא החשק שהוא בחי' החלק שיש בו ממש וכו' עיין פרש רוח הקודש גילה למו שם יהי' זמן זה שיהי' שפע גדול לבני אדם לידע את ה' ולדבק בו אז יראה החשק הזה כעולה וכבל הכוונות ואז יהי' הגאול' בב"א וז"ש כי בי חשק ואפלטהו וכו' עמו אלכי בצרה אע"פ שלא ידעו שום כוונה רק שיהי' בשם בער על זה להיות להם השגה ויעבוד בחשק אז אחלצהו מגלות המר ואחלהו ישועתי שיהי' להם השגה ובלשה האחרן דעה את ה' והבל בשביל החשק וזהו כי בחשמ' חלצו (שם בפ' כי תשא הל"ל) : (עח) עיקר עבודת הבורא ית' הוא הדביקות והתלהבות בעבודתו יתב' ובלימוד תורתו שיהי' בדחילו ורחימו ובחמת זה יכול הוא לדבק בהסי"ת בביכול מפני שבכל הדיבורים מחדבק בהבל העליון והקול בקול העליון והדיבור בדיבור העליון וכן החשבו' וכמאר"ל שביהם מדברת מתוך גרונו של משה בחמת גודל קדושתו ודביקותו בהסי"ת היה ממש מחבר עם שרשו וכו' וע"י כן נזדכך מומריותו ונעשה חיים החלקים וכו' וזה אפשר רמז החשבה מומר בקודם בלומר אם תרצה לזכך מומרך שיהי' בקודם עניין שהוא החשבו' עצומה ל"ח אם לא מבחומה פי' שצריך שתרום תמיד עיניך ולבך ומחשבתיך ורעיוניך במחשבת הסי"ת ודביקות גמור שיהחלהבת וזה ידוע שבמקום שחדש מחשב שם הוא נ"כ במקום ההוא וח"כ כשחחמיד וזרגיל עבודתך בזך בדרכי תרוס ותעלה במקום המחשב' העליונה של ברכה וגם הוא מומר שלך יזדכך בקודם העליון וז"ש שמטבילין כלים בתוך כלים וכו' כי כשאר בלה מחשבה זרה צריך להתעורר מאד ולהעלותה בקודם עם חותן מחשבות קדושות שמכוין ומייסד ועם הדיבורים שהוא יחדבר וז"ש שמטבילין כלים בתוך כלים כלומר כלים של מחשבות זרות יטבול ויטהר בתוך כלים שהם חותיות הקדושים וע"י יחשבר הכל לקודם העליון וכו' כי"ל (פ' בחקותי) : (עט) ירחת יחוה בני חדש הוא ירחת השוכם וכו' אבל ירחת הסי"ת על החדש הוא ירחת החסד שהקב"ה ירא תמיד בביכול פן יחסר החדש מהוב רחמיו עליו כמו החב אל הבן שירחת החב תמיד על בנו שלא יבא לידי מחדות רעה ח"ו שלא יחלק כך ירחת הקב"ה על החדש בביכול מגודל רחמיו וז"ש מי ה' שלא מעמך כי אם לירחה את ה' לחקיך שתהא ירחה שלך

נ"כ מירחם הסמוך כמו ירחם ד' מלקוץ סיפא שוה לו ע"פ שמצאך זה בדרך משל (פ' עקב) :
(פ) כשלומר לו מתפלל יפה ממנו התיבה בכל כחו כיון שפת הורע שיוצא מכל מבריו ואז כמו מלובש בשטיפה שהוא כן בתיבה יפי' מלובש כל כמו ע"ר בת אתה וכל ביתך אל התיבה כי לורייתא וקוב"ה חד הוא אלא שהקב"ה מלובש באור' ואם מוליך התיבה בכל כחו אז גם כמו מלובש בהתיבה שהיא לורייתא וכמו שיש האומ' המתפשטת בכל הגוף והנפש' הוא שלא אלוק ממעל וכזה הוא דביקות באור השלא לשרשו כי בשמית הדיקים שם מברי השכיר' כביכול וזהו יחוד קוב"ה ושכינתי' וכו' (שם) : (פ) שהבה שהוא למעל' ממדריגת ירחם זה נותנים לו לאדם מן שמים אך מה ה' מ' שואל מעמך דייקא כ"ש לירחם שמעמך תהיה הירא' דהיינו ירחת הרוממות וכו' (שם) : (פב) ירחם כניסיים וירחם מילוויית השילוויים ממתת גדלו נופל ירחם על הרחמים לחומו וכו' וירחם זו מינה נק' בושה כיון שזיונו מכיר מרכו ופנימיותו לינו מתביים נפניו שאומר אפשר בפנימיותו הוא גדול השרך ממנו וירחם פנימיים פי' שמכיר פנימיותו ושפיכותו ומכיר ב"כ שהוא כלין נגדו וכו' לכן מתביים לפניו וזה נק' ירח בשת ושני ירחות אלו שם כנגד מכמה שילחה וכמה מתלה וכו' והנה כדי להיות ירח בשת צריך להכיר ולהשיג לקוטו ית' וזה ת"ת אלא ע"י למלוש שמלמדים ת"ש כביכול עד שיכולים להשיגו וזה שלמלוש ב"כ ת"ת אלא ע"י שיקטין הקדש ת"ש כי כמים הפנים לפנים וכו' ולכן גבי משה שהיה עניו ירחת מלחת זוטרתא הוא וכו' וכמה למלוש המוכר ת"ת אלא ע"י שהבה ולכן זה הירח' בשת פנימיים מלחבה ולמעלה מבנה בשכמי' שילחה וכו' והלדיק צריך להיות בו שני
מיני שכמות הכ"ל ושני מיני ירחות ס"ל שזה בחי' עניי ה' אל לדיקים וכו' (שם) :
(פג) תרז"ל וכי לפשר לרבק בשכינה וכו' אלא שלבק במדותיו וכו' פי' כי לעבוד את ד' בחלבבות ודביקות נמוד בו ית' זה ת"ת להיות תמיד רק מני ולא מני כלרך תמונת השם וכו' עיין פ"ש כי תמונ תמידי לינו תמונ ותולו שלבק במדותיו פי' בלבושו ובאותיותיו ר"ל כי זה לפשר תמיד להיות במשבתו למשוב באותיות התור' והתורה הוא לבושו ית' ולפי' כשמדבר עם בני"א לא יפשוט רק באותיות הדברי' ההם ושם ב"כ מכ"ב אותיות התור' ות"ש מה הוא דמוס וכו' עיין פנים שם לו יאמר שלבק במדותיו ר"ל מה שקב"ה משפיע לא אחה תחי' משפיע בחי' זכר דהיינו ע"מ שלא לקבל כרם דהיינו כשוד וכיוצא כי אם עובד ע"מ לקבל פרס הוא כמו בחי' נקבה שמקבלת וכו' (שם) : [פר] עיקר העבוד' שתהי' בשמח' ובטוב לב ובהתלהבות גדול ושלא נק' שמח' של מלוה כי העובר מתהב' שמח תמיד בעבודתו וכו' (פ' תבא) : (פה) תחלת עבודת שלדם צריך להמשיך על עלמו ירחת הבורא ית' שהוא הרוממות וכו' רק שזאת ירחה החתחתיית לינה בלה אל הלדם כ"ש אמר טוב גדול והתחלות והתחקרות גדול בתחידות במשבתו אל הבורא ית' בלי הפסק רגע ובזה יזכה להכנס בשער הרחמנ שהוא ירח' כ"ם זה השער לפ' ונלמר בזאת יבא אהרן וידוע שהוא מרם ירחה ונק' רחמים רחמים שכמה ירחת ר' ונם נק' מפתחות המילוויות כידוע אבל כלשר כבר הגיע הלדם ירחת הרוממות בנקל יוכל להגיע מדת תהבה שהוא נק' מפתחות הפנימיות וזה מוכן מקום מעניני עוה"ז הרוצ' לבא אל המלך פנימה משכבר עבר בשער השלר החילוני' בנקל יכול לכנום אל שעריו הפנימיים בשיות שרוצים השופרים ושומרי הפנימיות שכבר הכינו לוחו לכנום שומרי שער החילוניים ועוד מבואר המעם בע"פ כי דרכו של לוש לשוב לשר לחם וכו' ועוד כי הבא לטהר מסייעין לו וכו' (פ' החזינו) :
(פו) שויתי ד' לנגדי תמיד שיהי לשון השחוה בכל דבר הנלורש הכל שוה אלא בין בשין שמשבחין לוחו בני אדם או מבזין לוחו וכן בכל שאלי דבריה וכן בכל הלבילות בין שלוכל מעדנים ובין שלוכל שאר דבריה הכל שוה בעיניו שהשר הינה"ר ממנו מכל וכל. וכל דבר המלורע לומר הלא זה מלחו ית' ואם בעיניו הבין וכו' וכל כוונתו לשם שמים לבל אלד אלמו אין מילוק וזהו מדריג' גדול' מאד וכן הלדם צריך לעבוד להבי"ת בכל כחו שבכל הוא לורך גבוה שבחי"ת רולה שיעבדו לוחו בכל התופיים והכוונה כי לפעמים אדם הולך ומדבר עם בני אדם ואז אינו יכול ללמוד וצריך להיות דבוק בשבי"ת ולייחד יחודים וכן בשאדם הולך בדרך ואינו יכול להתפלל וללמוד כראוי וצריך לעבוד ית' בתופיים אחרים אל יצטער שאינו בזה כי הבי"ת צריך שיעבדוהו בכל התופיים פעמים בתופן זה ופעמים בתופן זה לכך הזהירנו לפניו ליכן בדרך או לדבר עם בני אדם בכדי לעבוד לוחו ית' ובתופן השני בכלל גדול על ד' מעשיך ויכוונו משבחותיך בכל דבר שיזהירנו יחוד שהוא לחמו ית' ונם שיבקש מהבי"ת שיזהירנו לו תמיד מה שבי"ת יודע שהוא לטובתנו ולא מה שבקשה לאדם טובה עפ"י שכלו כי אפשר מה שבעיניו הוא טוב הוא לא לו רק יפלך בכל כל מעיניו ומרכיו מליו ית' כ"ם השלך על ד' יהבך וכו' (שם רמזי אהלים): (פו) אמרו עליו על ריב"ש זלה"ה שהיה לכל החרה שפי' לו בכל מעשיו השפוטים שפי' תמיד בשלילות ושקוטות יותי בתמידות טוב יותר משעניים כי בשעניות מפלים הבוף מעבודתם הפי' ועוד יותר טוב שבכם שהוא מניע בשעניות יהן בכם שהוא בלימוד תורה

ובתפלה

וכחפלה שיחפלל בכל כחו וכוונתו וכזה יבא למדריג' (סם) · (פח) פעמים בחדש כשיכור מעמת שמחת התורה שכשר בלבו מהבה גדול' וכו' (סם) : (פט) ירחת הרומעות שהוא יראת' והטוסה מפני גדולת המלך וכו' זה נורח אהבה והתחברות והתקשרות אל מלכו של עולם ית' משיכ ירחת העולם וכו' (פיין פניס סם) : (צ) יש רשע גמור ח"ו שיודע רבונו ומחכוין למרוד בו ויש שהילה"ר סגר עיניו ומדמה לו בעיניו שהוא לדיק גמור וגם בעיני הבריות נרא' שהוא לדיק גמור ובחמת הוא שהוא לוחד בתמידות ומחפלל ומשנק מ"ש נריק יגיעו כי אין לו דביקות בשורש ית' וחמוכה שלימה כראוי להיות דבוק ככל טח בו ית' ואין יודע איך עיקר העבוד' כמו שראוי ללמוד ולהחפלל ולעשות מלוה לשמה והחילוק שבינירם הוא זה כי הרשע גמור אפשר שחבי' לו חעלה למחשבת כשיבא לו החשוררות הרשיב' וכב אל ד' ככל לבו ויבקש מהשי"ת שיורהו דרך ישכון אור מבל השני אין לו שום חקנה כי טח עיניו מראות אח הבורח ית' ונדולתו ועבודתו ולדיק הוא בעיני עלמו ואיך ישוב בחשובה ומשם רשעם כשהילה"ר מפחה חת הרשע לעבור' שפ"י רוב מרחה לו בלחנו עשה מוה כדי שלא ישוב לעולם וז"ש דברי פיו און ומרמה שכיהה"ר מרמה חת הרשע בעביר' שמרחה לו שעשה מלוה ובמה חדל להשכיל לדביב שיחדל מלשוב לעולם ובדוב מזו און יחשוב בב משכבו ר"ל שעוד גם זה מרמה חותו כשהרשע ניפל למשכב הוא מחפלל להשי"ת שיוסיפהו מחוכיו בזכות תורתו ומלותיו ושעשה וחינו יודע במזיר עוותיו שהבל הוא פיחוי יהה"ר כל"ל (סם) : (צא) כחיב שנם חורך וחמחך המה יחחוני כי כיון שהשכיב שנתן כל הארץ כבודו מוכיחו מחשבתו מחחת לשילחו וכשם הנדול הזה ילך במחשבתו ויבקשו הרקיעים במחשבתו לראות הם פחזות לפניו ויכעים לעולם הילידה וחח"כ נעוש הבריח' וחח"כ לעולם החליות ויהי' יורד במחשבתו למטה וחח"כ יעבה למעל' ויהיה שוכה ויורד במחשבתו כמה פעמים כי הילידה היא לורך המניה כי מבא הילידה שירד חח"כ כשיעבה יעבה במיקי גבוה יותר מאד כמו מדם בריאה לזרוק לבן וכשיעל' במחשבתו בעוש עשיה הו יגירה יכון שמדבר שם בחוחו עוכ ודיבורו יולא מפיו בחוחו עוכ ויכון שים בזה העוכ השי"ת בנגדו בעבר ספירות שהוא ח"ם לנדולתו ית' וכל מקום שיבא במעל' יכון שהוא עוכ ומחקרב להשי"ת במקום נגוה כ"ם בזוהר פיכו דומה רבוי דמנבא בריבא דמנבא וגם כל היום חפי' שבא בבעת הרפב' יעבה עיניו במחשבתו למעלה ולריך כח גדול בזה שיוכל לדבק מחשבתו במעל' ויחזיק עלמו בכל כחו וכוונתו ובחזל' חפש"י שיוכל לעשות מהר עכיו כח יעלה במהירות רק בהדרג' מחל' הל עוכם רעשיה וחח"כ לבריחה וחה"כ לחליות (סב) (צג) מבל נמלך בחוח שבו ובחוח שב המלך הוא בפחד גדול כי מי שימלא חומו יוכל להחוח מעבכות וגם בזיון הוא בחוחם המלך חוחם בשפר והמלך מלטער שחבד חותמו ושרי מלוכה מלטערין כי בהבד חוחם מלבירם ובני המלך מלטערים עב חוחם לביבם והבכו לחפם לחריו וחחחת גודל זריזותם עברו עליו וגם חלוו חומו ולך בן בפר לחד ומלא לומו והבן בפר שיש יודע בשיבות בחוחם ומטחה ים נכונם בחוחם המלך ישריו ובניו וגם הבן בפר שבחלא חוחם המלך לחפ"י שליו יודע הבשיבים וטבעו של החוחם לחפ"י ים בו בחחה והמבל לרוכה

מאמר מדה (סם) :

(צג) ירח' הוא בפח מבח לחבב כי בבבוח ית' בור בחדם אזי הוא בוח בפיו וכו' ואחב' בלח ירח' הוי ענפים מחפרדים מבי לחבנת ד' וגרנן מפריד לנוף שפה הוא מחמין שהוא ית' שורח הנלו שי רלוי ליבות לפניו כי הוא טבעיית ברלוי ליבות לפני בנדול בפרט לפני נדול בזה וירח' הוא נולד מחמת בחחברות העבד עב רבו נולד ירח' בלל בעבד בך בבשיב הוא בלניו רק החנלות הוא ע"י הברחת הקב"ה ואהב' בגח ירח' הוא (בחי') הולחת זרע לבחל' והוא מה שנפל מבשניר' ואפי' בלו הפוסלים לחהב' רשם ניבוף וכיוצא שב כי' לבם ירח' היו יכולים לעלות חל ד' שבי' לבם בוחה לעשות דבריס כחלו (סם) · (לד) משל לבן המלך שהוא שרי מעש' בערות ים לבחב חעלוג ונחבק ל"ת ואם יעש' בעבד מעש' נערות שזי לח יכי' לחהוב למלך בלל בך יעבוד חדם חת הקב"ה שלא ע"מ לקבל פרס שהו היא בנחי' בן היא לו חעלוג ממעשיו שלם יעבוד ע"מ לקבל פרס יביא עלמו לבחי' עבד וכל מה שחדם עוש מינו מחשב לעבוד' לילו ית' כי כולא קמיה כלא חשוב (סם) : (לה) הלוך ילך וכב' וושח מבך בורא וכו' ר"ל חרס הבולך ממדריג' למדריג' ועוד חפך להשיג יותר הוא ממש כמו ח"ם שחין לו חוף בך זה חחדם ים בו חדה להשיג בורא המוחפש בשיבול מחי"ם חבל זה החים הלומר ים לי ד' וזה שחני יכול לעמוד זה לינו משיג רק הם ושחן שהם הקליפות וח"ם הלוך ילך וכב' ר"ל ברול' לילך ממדריג' למדריג' וכל מה שהוא משיג בבר לינו שום לו זה נושח מבך בורא מחי"ם המחפיע עליו חבל מי שלומר בח יבא לבל המעלות והוא ברוב תמיד לחמור שלום עליך נפשי כי למדתי תור' הרב' ולינו לריך יותר זה ניהא חלוחותיו דהיינו הם ושבן (סם) : (לו) יש בחלות ג' . בחינות מעש' דיבור ומחשב' למשל חלות לילית ושפילין בפרשה

כפרים שלמים בגבור, הוא דיבור והכווני הוא במחשב וג"ם במלוה הוא המעשי ומ"ש מרז"ל בקידת ק"ש בגג תפילין וכו' כי על מה ישרה במחשב והדיבור אם לא על המעשי אבל כשקורא ק"ש בתפילין נעשי הדיבור מלבוש למחשב והמעשי מלבוש להדיבור ומ"ש מקנו רז"ל קריאת פרשיות המומדות כולם ע"י כוונ' בהזכר ודיבר ומעשי כם בזמן אבל במחשב אינם בזמן מעש"י שגם הוא בזמן מכל מקום עולם העליון נגד עולם התחתון הוא בזמן למטה כשאדם הוא בעל הבנ' יכול להבין דבר בגבע מחת והכרוע' לומר צריך לומר כמה שעות וזשלרז"ל יפה שעה אחת קודם רום בעוש"ב מכל מיי ע"ז כי בשעת מה שיכול להיות בעוה"ב בשעה אחת צריך להיות בעוה"ז כמה תנפיש שגם כמו שאדם רוצ' בחלום בגבע אחת מה שאם בי' רוצה לעשות זה בי' צריך שגם ויותר וכו' עיין פנים וזה מבואר ג"כ מענין המחשב וכו' (סב) : (לו) הנה כשאר אדם חפץ לעשות לזולת מלו' כמו קימת חנות ל"ל וכיוצא היא"ר הוא מניחו לעשות כי מכניד עליו מיבריו ומפיל שיב' על עיניו. לך שם האדם מרוח בירת' מ' הוא מחשב לעשות חפלי ומרכיו ומ' מיית גו סינה"ר לקוח מזריזות ממטתו וכיוצא בזה וז"ש בשבתי דרכי פירוש כשרציתי לעשות מלו' חשבתי מקודם לעשות דרכי בכדי שלא יכוי לי מניע' מיצה"ר ומח"כ ותשיב רגלי אל עדותיך (שם) • (לח) ים שני מיני אהב' מ' את ומחות והב' אהבת אים ומשתו וים חילוק ביניהם כי אהבת את ומחות הוא בגילוי מיקשים זה את זה ומינם בנשים שבל אהבת אים ומשתו הוא בשתר אבל הוי אהב' גדול' בזולתי אהבת אים ומשתו שים בה הולד' משמ"כ בשאהבת את ומחות גם יכול להיות שאחד מני ומחד עשיר כן ים בעבודת ד' ים מלו' שהוא בגילוי אהב' גלוי וים שהם בשתר כ"ם בזוהר שיולית שערות מפה לין גם ביו"כ שני שעירים כדי שגם יכוי ניכרת כמ"ש שבל שהוא בשתר ים גם כוכד' נמלא אחד שהוא, משם ללרכי עולם וגולד בזה עבודת הש"ת עופק בתו"מ ותוכל ושות' וכיוצ עובד בזה להש"ת זו נק' אהב' שים בה הולד וז"ש אשתך בשתר רעם (שב) : (לט) ים דרך כשום בעבודת ד' שאם יולך תמיד בזה בדרך בוודאי לא יתעה מתיכ' דהיינו אדם שפירש עצמו מכל העניינים ולינו עוסק רק בתור' יומם ולי"ל, ולינו מדבר רק דברים הכרחיים וגם יותר ביי דרך שאינ' כשום, ונק' תורה דהיינו אדם שמדבר לפעמים עם בני אדם אך הדיבורים שם לשם שמים דהיינו שמדבר אלם הדברים שיבא משם חיי, מוסר או אהבת ד' או יראת ד' וכיוצא הו אדם שיודע להעשות דיבורים למעל בקדוש' כידוע מכמ' בני אדם נמלא כי בוודאי מותר לדבר בדיבורים אלו. אך בכלל יש בדברים אלו כי לולי יתעה מדרך הטוב ויתמיל לדבר דברים בעלים ג"כ כדרך שהמון וע"ז צריך האדם להתפלל ולבקש מאתו ית' שיסייע לותו בשירצ' ליך בזה שתורה וכו' שגם יבא בידי מבשול עביר' ח"ו וז"ש תורני ד' דרכך הייגו שאדע דרך הכשום, ואחי' יכול ליך גם בענמי ומחי בתורה מיפור פירוש בזה שדרך שבק' תורה שאוכל לתעות בו בקשתי שתאחני בעזר ושגד ושיוע מאתך שאלך במיפור ולא בשקלתון כי זולת העזר שיך לוכל לתעות ח"ו וז ש"כ בכל דרכיך דעהו פירוש בכל דרכים הכשיכים צריך האדם בעלמו ירמ היוב היוב מיך ליך ויתיבב בהם והוא פירוש הוא ית' ייסר תורחתך אפי' לותן בדרכים שיוכם בשום ם ייסר לפניך ויהי' לך לפיוע ולעזר שלא תתע' (שב) (ק) ד' ילך וכו' כי בלל בא ברוב פור בשעם ופם אין בשעם זורחת ליכל לג כן מפעת רוב בפירות התעונג בא תור מקיף ולפי התעוררות לתתא כן בפע ררות למילא וסוי כמו בלל כי בלל מתנענע כמו תנועת האדם וכל התעוררות דלע לא ע"י אהב' לבניס וז"ש על יד ימיך והוא ע"ד אברהם אוהבי (שב) : (קא) שלו עבדי ד' העומדים בבית ד' בחלרות וכו' כי יש אנשים שלומדים מעט ויש חשובים גדולים בלל עלמן ומדמ' לפי שהש"ת נתכבד מפם בלל הלעועים המשפילים עלמן כשפר הם בלל עלמן כאין ואלם אדרבא זכיה גדול ליה כמה שזכו לעמוד בחלרות ד' (שם) (קב) ברוך הגבר אשר יבטח בה' ר ל כי אין לבטוח בה' על אכיל' ודברים נשמיים כי דילמא לא יתן לו ד' אבל רשאי לבטוח בעבודתו שבוודאי יתן לו ס' כח לעשות המלוה ואין לבטוח שכאו יהי' ע"י אכיל' אלא שאם בוודאי יתן לו ס' כח לעבודתו ית' ואין מעלור לה' לבוטיע בוודאי ע"י אכיל' וזהו וסי' ד' מבטחו ולא ע"י אכיל' (שם). (קג) וכירלתך עבדתך ר"ל שאהבי' הירת', מהש"ת תמיד כיון בשם שבא לאדם לית' ורא ומ' יש לו יראת' גדול כן תהי' לו הירת' תמיד וכן הפירוש לכיף ך שבשעת נרא חי"ו לא יהי' רק ירת' ארתו להיות לאדם תמיד מהש"ת (שם) (קד) ידוע שהאדם הוא מעורב טוב ורע ולבך זה כי ריגוף הוא מסערב דמשתבע פולקא ד' לש"ר כ"ם ובאשם יאמתני ממי ובשמ' הוא חלק אלוקי ממעל ובשם האוב הטוב ובשמ' הוא שעובד עבודת הש"ת ובכיוכל החלק אלוק בעצמו עובד לאלוק והוא בבחי' עבד המשתם את הרב הייגו שם הרב שהרב עלמו עושה ועובד העבוד' המוטלת על העבד לעשות, נמלא שאין העבד עוש,

כלום ומכ"ש לך יתכן שיעלה בדעת האבד לקבל שכר על עבודה כנפש ומ"כ בפמת מרז"ל על תפיו כעבדים המשמשים את הרב (היינו שפה משמשים עם הרב לעשות עבודתם כנ"ל) ע"מ לקבל פרס כי זה בודאי פתיות גדול להעלות כזאת על הדעת לך מעפ"כ ולך ס' החבר כי אפה תצלם לעיני כמעשיהו היינו מעפ"י שלין הדים עושה כלום מפ"ת עלמו כנ"ל מעפי"כ מצלם לו פה ית' כמעשהו כמו שהי' העבד עושה בעלמו וזה בודאי חסר גדול מאתו ית', וגם כי ידוע מפרז"ל בכל יום ילרו על פדם מתגבר עליו ואלמלא הקב"ה עוזרו וכו' וז"ם כי אפה תצלם לעיני לזה שמתגבר על ילרו כפה פ' עיני כמעשהו כאלו כי' מתגבר מצלמו בלאי עורקך וזהו חסד גדול וכו' (שם) :

(קפ) בעבע כי' רצוי להיות שכ"פ מיפרפל יעפ' רצון פבורא ית' כמו שפיירים שעוזין רצון פשכל כן הוא ית' פשכל שלנו הפלם ואלמנו המיבריס שלו ית בכיכול ורצוי לנו לעשות רצונו לך שאומר הוא מעכב את הפדם מן העבוד' הנם שבאומר ג"כ ממנו ית' לך שהוא גפם גדול ועל רצה פור מימיו ומובר שמין שום פור לך כשיבא מעיה לדקיבו אפי הנוף יבא למדריג' גדול' שלא יעכב את העבוד' מדרכו יעבוד את ד' יותר כמשל בן המלך כשהר לו בורס של לבינו וכשהר לו מאד בורס יותר כך בניף הוא בשהוא גדול וכשירף מלורות אלו ירוץ מאד וכו' (שם בליקוטים) . (קו) בשהדבקות בפדם עם המלך מלכי המלכים הקב"ה ימבטלו מדות שלו שלא ים ירף' ופשב רק אותו ית' ועל יפגור רק אותו ית' וזהו למה שפליקים דומין לפני השכיב' כגר לפני שפבוק' מי שמקושר תמיד בהקב"ה נמלא כשעומד תמיד לפניו לינו מחשב עלמו לכלום כמשל גר לפני שפבוק' וכשהינו מקושר אלי ית לו אלווה (שם) : (קז) בשפם אינה מקבלת משום דבר ואינה מקבלת כאור מן השמם לך בזה ית לא יותר שעונג כי השמם אין לה שעונג כי שעונג תמידי הינו שעונג שבל אינה ית לא שעונג בשגיע לה כאור והשעונג הוא מדריגה גד לא אי שפשעונג על ס' כמשל עני שמד שמשתכר מפה זהו' יש לו יותר שעונג מהמלך והפדם צריך לאחוז בשניהם כמו שמרע"ה שהי' במדריגה שמם שלא הי' מקבל ואי' אומו מ"ע שהוא מקבל וז"ם ועינינו מאירות בשמם ואינה ונשבע לפדם שהשבועה צריך לשמוח במדת אינה' (שם) :

(קפ) ים חדש שהולך תמיד בדרך ה' ואינו מגיע אליו יתב' מפני שעשה מעש"ם בלא דיעה אבל כשעשה בד"א אז הוא נעשה חמדות עמו יתב' ע"ד הדבק במדותיו ואז הוא כניכול משיה דלעו יתב' שמה שהוא רוצה הקב"ה רוצה וז"ם לדיק מיפל ירפה מלקים כמו שהיכם שלור שמעמין כל העיפה כך הוא מעשה דלעו כי הוא לחדות עמו יתב' וז"ם כי לא מעשותי מפשטיהיכם מפני מה לא מעשותי מפשטותיכם כי לא דרכיכם דרכי כי אין אחם מתנגגים בדרכי (שם) .

(קפ) שרפים עומדים ממעל לו פי' הם העוברים את הש"ם בהלהבות ממה הם עומדים במדריגה הזאת מכח שהם פושבים תמיד ממעל . הכלמה שנעשה ממעל לו ר"ל כמו שמתנהג בו בך מתנהג למעל' ע"ד דע מה למעלה ממך אם ניתעורר בדיבך בחבור בכיכול הקב"ה בהבה וגם בירפה וכו' והש"ת ברא את הדם בלילו ומעורר בכל מעשיו את השכיל' ולפיכך צריך שיעשה הכל לשם שמים כדי שלא לעורר רוחה בעלה מ"ו (שם) : (קי) שם בשפים לאחד בשעה מדריגות עומדים בהקב"ה בשתים יכשה פניו כי עיקר עבודת ה' בהבה וירפה וכו' ויש שעומדים בהקב"ה בהבה וירפ' פיומיית שמניעים שהקב"ה רב ושלים ואוהב לוחו ומעב"ד זלז נעשה מלבוש לפניומיים של הכל וזהו בשתים דהיינו בהבה וירפה יכשה יעשה כפוי ומלבוש פיינו פי' לפניומיות ויש שעומדים מלד לחומה כי מלמיעים שהקב"ה מלא כה"כ וכזה עושה מלבוש לעולם הלחומ' שהוא כמו' רצון כי כמו שהרגלים מעמידים כל בניף כך הלחומ' מעמיד כל העבוד' וכן כי הלחומה הוא חיזוק כל דבר וזה ובשתים יכשה רגליו לעולם הלחומה ובשתים יעופף בזו הלהב' וירפה יעופף מהדריגה לחדריגה שם . ועיין לקמן מבואר ביותר שם מדריגה לחרת וכו' שלין הלחמיה שלו ברורה רק משתוקק בזה והוא פי' בשתים יעופף : הו יאמר ממעל לו ע"ד הו הלעבע על ה' בלחומ' היא בכיכול למעל' מהשנ"ת (שם) (קיא) בכל דבר צריך לעבוד את הקב"ה שם ים לאדם לחומ' בעבוד מדבר יזכור בלחבת הקב"ה ואם בירפה יזכור בירלת הבורא ים' ועבודת ה' הוא תמידיית ולכן נתן לו הקב"ה בלחבי הדבר הזה שלנו למשל אדם שים לו בן ואוהב אותו מזכיר עממת זה ת"ש בלחבת הבורא יחב' ונתן כי הקב"ה לא הבן תמיד כדי שיזכור בלחבתו יחב' וז"ם תכבי תרבמי לאפרים פי' נדחתי אותו קשה על זרושתי זרושות נקרלים אהבה וירל' ולא ידעו כי רפלחים לך צריך שלא ים בדעתו בשביל רפואות שלא יהי' לאדם פניה שבשביל כך יקה אהבה וירל' מן הילד כדי שיגדל התינוק כי לריך שלא יתן בדעתו בשביל רפואות [שם] . (קיב) בחכם עיניו בראשו פי' כל מה שהוא רואה בעיניו הוא משתכל בראשו פי' בשראשו כי כל דבר מה שים בעולם הכל ים לשם שורש בעולם העליון בכודש נמלא יהם

ההסתכלות עליהם הוא מקטר ומייחד הכוונה יתב' עליו יהוא בכוונה יח' להורות כי מלת כה"ב רב ושלים שרשן דכל עלמין וזהו דחמית מכמה ירחת ה' ירחה מכח בוסה להשלות מכל המדות והתנועות כנ"ל בנין דאיהו רב ושלים ואם ליהו מ"ו הוא נרנן מפריד לגלוף לעופו של עולם ונם כל התנועות נדיך שיעשה חותם בירחה ובכוסה כי הוא עושה ממש בכמו יח' מסמכה מעילם סמסמכ' הריבור מעו"ם הדיבור כי בלשם חלקים נעשה לכן נדיך שיהי' לו ירחה וכוסה שהוא מעורר לת העולם עליון ממש כנ"ל (קיג) : (סם) עד מתי עצל תשכב ר"ל שים כיצד בני חדם שיושבים ושוים כל היום מכוסמים בטלית ותפילין לך הוא רק מצות אנשים מלומדה וזה כמעט גרוע מבטל עבירה כי בטל עבירי פתיחות יכול לבא לו התעוררות גדול ויעשה תשובה גדירה ויתחרט על מה שעבר ויעבוד לשמ"ת בעבודה גמורה ובהתלהבות גדול אבל זה האדם לשר לשר היא לדיק בעיניו ודומה לו כילו עשה כל העבוד' המופלגת עליו וזה האדם לא יכול לבא לשלם לידי מדרינ' גדוכה ושובה כי הוא מושב שעבורתו הוא בשלימות וכחמת היא רמוז מאחו יח' ומעבודתו כרמוז מזרח ממערב (סם) : (קיד) לשעתך מלשה זרה פי' הקליפה נק' חשם זרה כי הם מנפים ליק מלדם שיעשה עביר' ויהי' לשם מיוח ממנו לכך נק' חשם זרה שהיא מקבלת מיוח ממנו וכשיב חשם ירחת ה' שהוא הקדוש' שמשפיע ג"כ לאדם כשיכול שתקבל ממנו מיוח מן המצות שיעשה והמילוק שבין זו לזו כי בקדושה יש דבר ונוקבא כי הקדוש' נותן לו כח לעשות מצות ומנפיה לקבל הארה ממנו אבל הקליפה הוא מקבלת ואינה נותנת (סם) : (קטו) שוכח מחנות יח' פי' כי הכח הנשיות בלות לעי"ז כדי שלא יחללו ניתת דכשיפיע במחנה וסנה כשהאדם נעשה חורב מחנות אז יכול למות ולוקח נם סם במחנה לאבל מי שהוא שונא מחנות יסי (סם): [קטו] רע לת חלקי לעיך שיהא מקושר אליו בהתפשטות הנשיות ותחלת טופנת עליו ירחה שירת נעמנו שיחות מיד ואם יקבל על עצמו לא מיחה אז חיפול עליו ירחה העקריית וחזו כבוד נחלב כי העבודה הפשוטה הוא כבוד נכדת כי מחמת שרוחה כל הנדרים שבעולם ומחמת זה תכיר כבודו יחב' ושובד חוחו כי מכח נדולת שעבד ניכר נדולת רבו והוא נק' עבד להשי"ת שעובד חותו מחמת עבדיו אבל בשביל כבוד נחלב יבא למדרינת בן כמו הבן שרוחב לת אביו אע"פ שלא עשה לו אם טובה ונחלב הוא לשון הפרשה שנפרש ממנו שמנת ידיעת השי"ת כלל וכל מה שים ית שתי' שמשה הע"ז' יותר משוב מלנו ובשביל זה יוהב חותו (סם) (קיו) מנקיכם כאן הוא פי' שחין מועדין להשי"ת אבל נכח שמחן ומחשבה ודיבור הוא עולם מחשב' והדיבר נמלא כי מחשתו מועדין חותו וזהו שכ"ה כאן שעובד כביכול ח"ש כי קביר למשה משה נק' השכל ולפעמים לין האדם יכול לעבוד לת השי"ת מחמת שנחחלק השכל בחלי שביל כלומר מלי חקנה יש לו לחשר ליה בעורף פי' בהתלהבות שנופל על האדם התלהבות נדולה שלפי' אדם פשוט יכול לבא למדרינת זו ע"ז כי המדרינ' הואת לין מחמת עובדת יכולין לבא לה ונריך להחזק ח"ש לשון בכפושת חושב ח"ש ליש אז לין הקב"ה מתלבש בו ית' שהוא ח"ש ולין כלי יכולה לסיבלו אבל כשהוא חושב שהוא לין ושוכח בעלמו ומיהו מנקש על עלמו כלוש רק על השכיבי שהוא מנקש על עלמו הוא דבוק נגשמיות וכזמיות אבל כשהוכח בעלמו ומיהו דבוק בכל בחיות עה"ז אז הוא יכול לבא למעל' מזמיות דהייבו לעולם המשב' שהם הכל שוא חייס ומות יס ויבשה וז"ש בזוהר מה תנעק אלי בשחיקת חלית כי היו נדיכין להפקיר עלמן ולשכות בנחת כדי שיצאו לעולם המשב' ושם הכל שוא והיו יכולים לילך אפי' ביס אבל שם אדם דבוק בחות עה"ז לינו יכול להפשים עלמו מגשמיות שבשהות מחיות לזיזה דבר כמלא הוא בהתלקות טוב ורע וזהו נזיין ימי הכנין ואיך יכול לבא למעל' מזמיות שהם הכל שוא חמדות פשם דהיינו ביהו וזהו שלהבת י"ה מכמה וביהם ואת כשים וחוב מהבה וירחה מולד תמונה בלבריס בידים שלהבה וירח' עליונים דהיינו משך וביהו נתגליס בידים שהם חשך ונבודה ולפעמים נולד השתיות בקול (סם נרמזים של מנדות רמ"ל) (קיח) יהי רלון שיהי' עירת שמים עליכם כמורת ב"ו לתורו לו עד כלן ואח לז וכו' שלא ירחני חרס כי ים שני מיני ירחות ל' שמחילת בפני המלך שלא יעמוד לותו והב' שים לו כושה לעשות דבר בפני המלך והם שנרו שבירך לותם כמורת בשר ודם ירחת המושם לכך לתרו ואו לא לתר להם וכו' שלומי שלא ירחני חדם שהוא מחמת נושה (סם) . (קיט) מומר בקודם מבחרומה כמשל מי שים לו בן חסוב שפ"ם ברחוק ממנו מנויר מחשבתו בתמונתו אע"פ שהמחשבה הוא רוחניות מחזה בחמונת נוף כך הוא יחב' לפי' הנופים שלנו הם תמיד במחשבתו וזהו מומר בקודם לפי בת הסמוליות בו יתברך מבחרומה מכח המדרינה המתחוי וכמה ים לו לרחם עליו יח' שכל מה שלני מנשם לת עלמי מניח כביכול כך למעלה וכשלחה מוליך לת המלך ומוליך לותו למקום שלוכלך לזי הוא מורד במלכות ח"ש (סם) : (קכ) תפילין דמארי עלמא מ"ז כחיב בהו ומי כעמך ישראל גוי אחד דחימחי בכחהחדי"ל תפילין נקרלים מומין פי' מומין נק' חטונו והחלהבות ממם שלנו דבוקים חליו יח' ורלו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך כביכול לחתם נק' כשם שהיה יחברך שלחה כעשה לחדות עמו יח' והחטונו הוה נק'

תפילין

תפילין שלהו והחעטוף שלו יח' שמתעטף מיחמת שלחו דבוקים לו יח' נק' תפילין שלו שי כעמך ישראל גוי אחד בארץ כשהם דבוקים לו יח' נעשים לאחדות וביום לחעלה מהחפלר והחפסיר הוא ביום כאחמר רז"ל לחיחמי ר"ה לחמר הקב"ה לחני ואחם נלך לב"ד של מטה כשהם עושים רצונו של מקום הוחנן קורא ביום לעשות כמו שרוצים שהם למעלה, מהחנן והוא יחב דבוק כמו רק החניינה הוא מכחנו ע"ד ס כו חלי ומחעוכה לליכם שהוא יח' ס רה כחמחעבה וכשלחם מוסב בחברי שעות מ"ו כחלו דוחק לוחו יח בכיכול ולח יכול משה לבוא לל לחל מועד השכל לחינו יכול לשרות בחדם כי שכן עליו הכחוב כי החשכות שורה בו (שם) : (קכח) הלדיק שעובד לח הקב"ה מלשמם מביא לח הקב"ה בכי ול בעולם הלחבה ובעולם החבא' יש חלק חלפים ורבי רבבות עולמות וכולם מחצירים ומיבדים לח השי"ח וכו' לך כשהוח מדובק בקניפה ואין בו חלו החצירות ולכך יהיהו במדת ירחה כדי ליפרד מן הקליפ' ואז יעבוד לח השי"ח בשלימות (שם) : (קכי) סיג לחכמה שחיחה כי כשהוא בשחיקה יכול לדבק ח"ע בעולם המחבא' שהוא חכמה ועיקר הדביקות יכול להסיג כשיחעסק ח"ע חמיד בעלות לע לימות עליונים ויפרים מחשבחו מלו הספלים ואם רואה שים מחיוח מבדילות יסגף ח"ע לכל כעיקר הוא המחבא' יחזק חמיד לעלות למעל' ומרז"ל חיר חלו מעשיהם של לדיקים וכו' פי' כי חדם החכם יכול לזכול דברים טובים ושלרי חעטונים ולכל מקום יכול הוא לסגף ח"ע בשם ובן לרחות בכל מקום שיהיה ולא יסחבל סון לר' חמות לרחות חמיד בשם בן דלת שים בחוח שהר בשר בשוד בוחיו ד לעניני חעיד ולכחחרז"ל לל משחבל בקנקן חלל כמה שים בו כי עיקר כל דבר שבעולם הוא הרוסניות שבו יבין מהשי"ח שלחן בו טעם ומקיומו וכן בדיבור (שם) : (קכג) ומיי לעבר חמי' קרי ביה חשיה כי' בכל דבר ירחה שיכוין להחיות הנילוות שהם מחוגים בחוך הקניפ ח שבפלו שם וזה בלעבר גדול שם חרחה להחיותם ולהוליחם ולהעלותם (שם) : (קכד) המור' חסד על מיחוכם של ישראל כי זה בכל גדול שבל מה שלדם בוכם חו לוכל חו משחמש בכלי הוא כיבה מהחיות שים בחוחו דבר כי לילך לוחו הרוחיות לח היה שם קיום לחותו דבר ויש שם נילוחם קדושים הטיבים בשורש נשמחו [שחבחי כי זהו הטוב שים חדם שלוכב דבר זה ויש חדם שטוכה דבר זה ולוכב דבר חחר] וכשהיח מבחים בלוחו כלי חו לוכל מלכל חפי' לצורך נופו הוא מחקן הנילוחים כי חמ"ב מובד בכח הזה שב לגופו מיניחו מלבים חו מיבל חו שלר דברים וזה הבח עובד להשי"ח ומעלין מחוקים ולכך פעמים שילבד הדבר הזה מחנו שבבר כלה לחקן כל הנילוחים שהיו בלוחו הדבר הטייבין לשרים נשחחו חו לוחה מיניו השי"ח ל חו הבלי וחחן לחחר שטייבין הנילוחים שים בלוחו הבכי לבשרים לחר ולחר ריב"ם זל"ה שלוכלין בני חדם ויושבין על בני חדם ומשחמשין בבני חדם הייבו בעל כרחן שים בלוחן הדברים ולכך צריך החדם לבוח עב כליו ועל כל דבר שים לו דהייבו מבד הנילוחים שים שם כדי לחום על נילוחם הק' (שם) (קכה) יש שבי מיני נדיקים ר' שהיו מניחם חת ילדו לקרב חליו בלל וקודם בוחו מרחיקו מביבו ויש לדיק ב' שבניח לוחו בבח לכך חך כובשו שלח להסיחו לעבירה לשבל בשהיה"ר שסיחו לחמדה חומר לה"ה"ר חני חעשה בדבריך שלבך חסר חמדה לך חסר חמדה של מלוה והולך וגומר חורה בשפק גדול ובחמדה גדולה וכן בכל דבר שחסיחו למדה רעה הוא לוקח לוחה חדה לעבודת השי"ח וזה הלד ק סוף יחיר משוכח מן הרחש ן ע"ש בדרך משל וז"ש ליחזו נבור הכובש חת יצרו הכובש דייקת (שם) (קכו) לשרי המלך שתקלסין לוחו בביחוכך פי' לריך לשים חיות בלוחיות עד שיפשם מבנשיו ויסבח עלמו משל לבל רק כל מהשבוחיו יהי' להשי"ח ולל יזכור בלל כמה הוא מחפלל בכוונה ובכל בדבר חפת כי הוא לחעלה מזעיות והוא רק כמו נרק בעלמת וזהו בביחו כך ר"ל בביחו של הבב"ה ולוי לבנים שבלו מעל שלחן לביהם בשבוע בשי"ח וכו' וגם בשיה נשחלקו המזמן וכיון למעלה ותש"ב מחנבר מזה ולפי כשחומש לריכין יהיו בש"ם להפריד רש חמוב ובכל נק' משילה כמו משלה ומחמח פיה וזהו חוי לבנים שבלו מעל שלחן לביהם וגם בשחומש בשים בעלים יבחין מלויה מדה הם שם מלהבה לו מידחה וכן כיוצ בזה לחנם לל יהן לל יבו שהוא עובד הדבה וז"ש יהח חלקי עם מכניסי שבח היינו שמו של הקב"ה בחפריך לפי' בדברים בעלים ושבלים הנק' מפריך (שיושבת בעמק) עושים הכל לשם שמים וממילילי שבח בליפורי היינו לפי בדברים נבוהים כמו ליפורי (שיושבת בהר) יהן מחזיקין ר"ע שבודים השי"ח (שם) : (קכז) יש שי כלן היינ חס חלי השפל בח לכלן בשמחת בית השואבה לשאוב רוח הקודש הכלרחויים לזיוח כלן כי כולם מחיבים מחנו ושם אין אלי כלן שחיני דאוי בזה מי כלן כי כולם כלין בגדו יח' (רק שהכל מרוב שפלו עלינו) (שם) (קכח) מרבבה לבות מיקין השור לשון הבשה כמו חשורנו ולל קרוב כי הבחבלות והרלוים מזיק לבני חדם והביר לשון שדה בור והוא שלינו לומד פירה שלל הולך בשל והשבעה הוא שן ר"ל שלביה נשה וההבער זה הבעש שהוא הרחשת הפם (שם) : (קכט) יש לדיק ורע בו היינו שלריך עבודה גדולה וז"ש לדיק בן לדיק כי יש לשבן בעה רוע מדותיו ויש לדיק וטוב לו היינ שלינו לריך עבודה גדולה וז"ש לדיק בן לדיק כי יש לשבן בעה

שבכיס שוה לל הלב (סה): (קל) הלומי שיהיה מורח שמים עליכם כמורח ב"ו למשל כשיטן החדש וכח רבו והקין חותו בידו מעט חוח נרחב ונזדעזע לפניו ומכ"ב כשבשי"ת מקיו מעיתו שהוח בחלות הלילה כידוע (סה): (קלא) הנה החדש המרוים בממוצו בתמידות ז'-ו מרגים חסרונו בעת שהיו מרוים כי הורגל תמיד להרוים משא"כ חדש שהיו מרוים חלק לזמן קלוד מזון לזמן זה היו מרגים כ"כ בחסרונו לע"פ שחמעות בשלות חלנו ונמשל לחדש שהוח דבוק תמיד במחשבתו בעבודת ה' בלי הפסק רגע וגם עבודתו בלי שום פניה בעולם רק לעשות כחת רוח ליוצרו וכל מגחתו ועידוגו ותענוגו לעסוק בתורת ה' ובעבודתו ולהסתכל בפלימיית כל דבר שבקדושה בלי הפסק ובשבח השי"ת ובתהלותיו ובודאי זה החדש יעשה ימידים גדולים והעלאת עולמות עד ח"ם וקדושתו ית' בכיכול מחעלה ומחרוממ עד ח"ם ואין קץ ממחת הגחת הגדול שעושה החדש הנדיק ועולה מעולם לעולם ומייחדם ויכול לרחות ממש בחוש עיני השכל כל החודות עליונים ופנימיים שהעובד זה מגיע לו ג"כ תענוג גדול בכל רגע ורגע בלי הפסק כי שורש נשמתו דבוק למעלה נמלא כי זה החדש מרגים בחסרונו חם יפסיק לפי רגע חחת ומפני שהוח מרגים לכך חיינו מפרייד ח"ע לפי' רגע חחת מעבודתו יתב' וכו' זהו נק' עובד ה' בחמת עיי"ש שלא לקבל פרס עיין פיוש [סה] : (ק כב) זכה נוטל חלקו ומלק מביחו בג"ע וכו' כי מבואר בכיאחריו"ל כי הרשע חם מרבה לחטוא ח מביח של הרשע גם חם הנדיק לידי הרהור עבירה וכו' וכשהנדיק מהרהר בעבירה' נעשה כשעה זו מביחו של הרשע ולח"ב כשהנדיק מוזר לחחוחו ומחזיק בנדקתו לא הרשע נוטל חלקו של הנדיק שזיה לו בניכם כשבילו ם הרהר בעבירה' ובלחת ההרהור היה ע"י מעשיו של הרשע וז"ם לא זכה נוטל חלק מביחו בניכם וכן הנדיק במעשיו הטובים ובעבודתו יכול להעלות חת נפש הרשע וגם חם נשחרש בחעח מביחו עכ"פ לידי הרהר חשובה וכבר חרז"ל המקדש חת הבעה ע"ח שלחי נדיק וכו' חיח הרהר חשובה נילף לע"פ שהוח רשע גיחור נעשה נדיק גמור ע"י הרהור חשובה (כמחשות פשוטן של דברי רז"ל הנ"ל) נמלח לא הוח מביחו של הנדיק ויש לו חלק בג"ע ומחר כך כשהרשע מוזר נשורו לא הנדיק ניטל חלקו בג"ע כי הוח מביחו לידי הרהור חשובה ומשלו כותן לו כנ"ל (סה) . (קנג) החרש המוכרח לבטל מלימודו ולילך בשווקים וברחובות להמליל טרף לביחו לא טרש נחתו לשוק ישפלל ויתחנן לפניו ית' ויקבר נשמתו במחשבה קדושה בכדי שלא ילבך בעבודת השה"ב בלילתו כמשל מי שרוצה לירד לבור עמוק מלד ומחיירת שלא יוכל לחזור ולעלות מן הבור לכן מקבר עלמו מלמעלה בחבל חרוך ודרך החבל יכול לחזור ולעלות כמו כן גם זה מקבר נשמתו בשרשה הקד' מחשבה בחי' ניזה ויוכל לעלות חך כל זה לחי שיהיה לו שכבר זכה לבחי' נשמה לבחי' נפש שלא יחפר בבי חדם שלפר שלא זכו רק לבחי' רוח חו רק לבחי' נפש וחין להם עדיין בחי' נשחה ממילל מ"ח להם לפחות על קיפור מחשבתם מפני שלא השיגו עדיין מדריגת מחשבה וחולי לא יהי' הקבר למיץ וחזק ויפלו בעתקי הבור ע"כ הם לריכין לקבר עלמן לקול ודיבור של דברי תורה שזה מדריגת שרשם וזה יבין עליהם שלא יילכדו מ"ו וזה מהומז בדרז"ל הבנים יולחים בקטרים ובני מלכים בוגין וכל חדם חלא שרבו מביחים בהוה (סה) : (קנד) חרבה דובקה חת רבבר ר"ל להבה ה' דובקת ומזכבת חת הבבר שהוח הגיק (ונם כי ידוע שבבר בח מסטרח דניבל והבה דובקת וממחקת חת הדין שהוח בחי' בבר כנ"ל) (סה) : (קלה) חרז"ל יכול כל חדם לניות כמשה הייתו שכל חדם יכול לבח למדריגה של משרע"ה בהזדכות ולח כמשה ממש חלח כמדריגת משה כי משה עלה חל ה' למעלה בלילות חלח ר"ל למשל חס נשמתו מעשיה דעשיה וממלכים דעשיה דעשיה שהוח מדריגה מחחוחה יכול לזכות עד שיוכל לבח למדריגת משה לילילות דעשיה וכן חס נשתיו מעולם חחר לפעמים חדם משתא עלמו שמרגים בעלמו שהוח מזיה מדריגת ויש להשפיל דעתו שיחשוב שלפבר שלא השיג רק לעשיה דעשיה חו חפי' לילילות דעשיה ויש כמה נדיקים שהשיגו לבריחה ולחלילות (ליקוטי יקרים דף ח') .

(קלו) כשהוח מוסר מחשבותיו להשורש ית' שהוח ית' יעלה לו במחשבתו' מה שהוח לריך לעשות כ"ם השלך על ה' יהבך והוח רוחה יפוסך ומתחזה לזיזת דבר מפידות מסתמא הוח לריך לחזור דבר והשם ית' שלח לו חותה המחשבה ריב"ם חמר כשהוח דבוק בשורש ית' ונופל לו מחשבה מחיזה דבר מסתמא הוח כך כמו שנפל במחשבתו וזהו ריב"ק מעט נם חתר מכח התורה שלמד היום ות"ב מודמן לו בחזתו יום דבר לעשות וחינו יודע חם לעשות חם לח יוכל להבין מכח חותו העניו שלמד חיך יעשה ובלבד שיהיה תמיד דבוק בהשי"ת חז יזמין לו השי"ת תמיד שידע מכח התור' לבל חדם שהולך בדרכי חם השי"ת הולך עמו ג"כ בלקרחי ובח חינו מזיין לו מלבושים ומלילות שים בכם נילות השייכים לשורש נשתיו שיתקנם (סה) : (קלו) לריך לעשות מעשיו בחפלר שלפי בני חדם יהיה נרחה שחינו עושה חפילות רק קושה שיבא לל המדריגה נדולה לריך לעשות מעשיו בגלוי חשם לל כן שלא יעשה בגלוי כמו שבועין העולם רק ירחה בפנימיית לשות חסיר חפבר שיהיה נשך חחר העולם ומתוך לשמה יבא שלא לשמה (סה) : (קלח) פעתים חין חדם עובד חלא בשעות דהיינו שלין נכנס בעולמות

עליונים כלל רק שמחשב שכוח מכה"כ והוא קרוב לאלי והוא ביאותו שפיר כמו קטן שיין שכלו גדול רק מעט ומכל מקום לקח שהוא עובד בקטנות עובד בדביקות גדול [שם] : (קלט) לפעמים מעשה היה"ר לחדם ואומר לו שעבר עבירי גדולה לפ"ם שיהיה לחת תומרת בעלמת או שיהיה עבירה כלל וכוונתו כדי שיהיה החדם בעצבות מכח זה ויבטלו בעבודתו מעבודת הבורא ית' ולריך החדם להבין כרמאות הזה ושלח להשגיח עליו וכו' (שם ע"ב עיין התחזקות אות יב) :

(קמ) בדורותינו שלחו בעטם השכל מאד . מאד לריך להתחזק ביראתו ית' ולהתבודד במחשבתו תמיד בירחה ובחיטה ואפי' בעת הלימוד סוב לאוה בכל פעם מלימודו ולהתבודד במחשבתו ולקח שחחמת זה יחבטל קלת מלימודו כי לא המדרש עיקר אלא המעשה וכ"ם בגמרת דורות הרחשונים שחפרו על קידוש השם מבואר דביקות נעשה להם נסים ובדורות האחרונים לעפ"י שלמדו תורה יותר הרבה מהרחשונים לא זכו כ"כ לנסים וקל וחומר בן בנו של ק"ו לאחנו בדורות הללו שחחמעטו הלבבות מכל וכל ואם הרחשונים וכו' כאנשים פשיטא שההכרח לנו להתחזק ביראתו ואהבתו ית' בדביקות גדול (שם) : (קמא) כשחדם רוצה להתעלות חזי לריך ליזהר שלא לבטל מחותו הדבר שהוא רוכב לעפ"י שידוע שטוב יותר לעבוד הש"ת בלי סיגופים כי הם גורמים עלבות לאל מחשבת ידע חיכם בנפשיה שלריך להתעלות שעדיין לא תיקן נפשו כראוי וכן יש כמה וכמה דברים שזה לריך לדקדק מאד בשמחו ולהתמיר על עלמו וזה ה"ל לדקדק כ"ב (שם) : (קמב) ידבק מחשבתו למעלה ולא יאכל ולא ישתה יותר מדאי ולא ישתכל בשום בעניני שוה"ע ולא יחשוב בהם בשום בדי להפריד עלמו מהבגמיות כי בשחשבתו בשוה"ע מנשם עלמו ואר"ל רלוה מביאה לידי זכירה ולידי תלוה ועשיה וכיוצ בפן הדעת נחמד למראה וטוב למאכל שממחם הרחיה הוא נחמד ויחשוב שהוא מבני עולם העליון ולא יהא חשוב בעיניו כל בני חדם הדיוט בשוה"ע כי כל העוה"ע הוא כגרגיר חרדל נגד העולם העליון ויהיה שוה בעיניו אם יאהביהו או אם ישנאוהו כי להבחם ושחחם חינו כלום וכן לא ישגיח בשום בגון הסיטוק שהוא נרעת משכח דמויה (שם) (קמג) לימח בזוהר דיעבד רשות כמשבנ"ל ויחשוב שהוא עני וידבר תמיד בדברים רכים ותחנונים כמו עני ויחבודד תמיד מחשבתו עם השכיחה שלא יחשיב רק בלהבתו לאוחה שהיח חדבק בו ויאמר תמיד בחשבתו מתי חזכה לחשבתו בדביקות עמי חור השכיחה ואם יבא לו בהרהור תאות עוה"ז ירק ק בחשבתו ויזכה לחאוה עד שיהיה שכיחו ומאוס בעיניו וירגיז יצ"ט על יצה"ר ואחאוחו ואזה יכניענו ולא יהא לו עצבון כלל כשלא יהי' לו תאות עה"ז אלא חדרבה יעשה מאד כמה שהוא זוכה להכניע חאוחו לשם כבוד הבורא ית' כשארז"ל ושמחים ביסורין ואזה כאשר לא יומשך אחר תאוחיו אפי' בחשבה ואזה אוחם יכניע מאד הקליפות כ"ם בזוהר ובר לבב דלא חמשיך רעותיה ולביה כאבר שם"ח (שם) כי לא בחותו יקח הכל פירוש אדם שים לו חאה אלא ועדיין חחאוה לחסיק ממון ואם נגזר עליו שיהי' לו שני חאות לאכים ומיכף ימות נורחי לא ירגה בסך הממון ולא החאות ז"ם כי לא בחותו יקח הכל ר"ל עבור חיחחו לא ירגה ליקח אפי' כל חה שבעולם (שם) : (קמד) ים חי שחחפלל בעלבות חחחת חרה שחורה הנוברת עליו וסובר שחחפלל בירחה גדולה וכן ים חי שם בר שחחפלל חנודל להבת הבורא ית' והוא חרה חדומה . לחכם בשהוא בחבבת ה' ובחחת זה טופל עליו טרחה ורוצה לפלר חת ה' ולגלח חת היצה"ר בשבילו וכו' אן הוא סוב כי אדם לא נקי עובד ד' כ"א בדחילו ורחימו וירחה הוא כשחפול עליו יראה ולא חה שהוא חעובד עלמו לירחה כי זהו שבלחת מ"ב אבל הירחה החמחיית כשחפול עליו חיל ועבדה ובחחת פחד חינו יודע היכן הוא והחומין נזדככו ויורדים דמעות חחליסם אבל כשחינו כך לעפ"י שרחה לו שהוא חשוב חת הבורא ית' בודאי חינו כלום כי זה בשבר לה' ירחה הוא הבשר לחבבה ואם חינו בשבר שהוא ירחה חיך לחשבר לו להיות בחבבה אבן חי שהוא כנ"ל חינו חפי' עבר ומכם"כ שחינו חפי' בחדריגה שהוא שחפול עליו ירחה כו' וחינו עובד ה' רק חאות לבשים חלומדה והוא חדחה בעלמו שהוא עובד חת ה' ועובדו בשחחה ואין זו רק שחחה והולאות ע"כ יסוב אל ה' בכל לבו ובכל נפשו (שם דף כ' ועיין לעיל אות עב) : [קמה] כשחדם עובד רחיד חת הבורא ית' בכל רגע אין לו פנאי בהבאות ולשחוב חת הבאות ושאר חדות רעות יסים עלמו כמו שחינו כחתר"ל על הפסוק והשבחם אחין חמלח ושכוכה שיחשוב כמו שחינו בשוה"ז ומה חועלת שחיהיה שטוב בעיני בני חדם שם מושק לחיזה מנוה ירחה ויבחדל לעשותה ואל יבטל לומו היצה"ר לומר שהוא דבר שיוכל לבא לידי יוהרא לאפי"כ לא יבטלנו . אך יזהר מאד אק שיבא לו בהפלרות בחשבת חדבור המעשה ידחוק עלמו בחוזק ובהחלטות ובודאי שלבסוף יעשה לשמה ממש בלא שום הפלרות שחשלא לשמה יבא לשמה וירבה בשלום כל מה שיוכל ויקבל"ה יעזור לו שיהיה בלי פניט אך יחזק עלמו בכל יכלתו ו שם ע"ב) :

(קמו) מה דחיחא בחיקונים חית מכהן דחלין בריחא דחלבא מכהן בידין וכו' הכוונה שים מנוח החלוין

המלויין ביד וכן מצות המלויין בראש כגון תפילין ויראה ואהבה וכאלו עושה תוכן מעורר למעלה בראש המלכות וכן כולם כי בתפארת תלמוד תפארת לציל"ל (סם) : (קמז) מה שלמו תומרים לפי שהוא יסוד קוב"ה עיין מצות וכו' תוא גימל : (קמח) טעם לתדע מהכה ויראה מפני שלא היה לאדם כ"ש מהכה הש"ת היה האדם רגיל תיוד עם הש"ת ונם היה נפעב באדם האהבה ונעשה לו טבע . לך מכם היראה בעתים היו יראת לבבו ד"ל להבין מה הוא קטנות ומה הוא גדלות למשל כאדם יושב ולומד תורה שלא בהבנה זו הוא בקטנות שלו שלמו שלא לשמה נומד בהבנה ובהתלהבות זו הוא בתדגיגת בילות ם נקוסר במדרגות העליונים וכן בתפלה וכלל מצוה שנושה האדם ים קטנות וגדלות גם יפשוב כשיסב ללמוד או לפני' כדברי חילין אזי יהם ב בזיוה עניו הוא מדבר עם בהמה או בירקה או בגיוה או בזאדים או בהקדוש או בזיוה מתפלה או בזיוה תעקבר ת"ב במדה הטוב (קמט) : (קמט גימל) כל מה שבעולם הוא בשבחו יתי, ומכולם בל היראה לאדם ר"ל סיכור בשמ"ת מחמת כל דבר ודבר נמלא גם השבחה בל תמש"ת לאדם כי אין ם דבר מבלעדו יתי"ם וצריך שהשבחה ג"כ יבא ירואה לאדם לך הנורם שישבח גם השבחה זאו מדריגה פרוחה מאד וז"ם אם שבוח תשבח (סם) : (קו) מפני שיבה תקום ליתת שצריך שתזל הקימה קודם הזקנה דהיינו שיראה שלא יאבד לגך יום אחד ם"ו דעולם שוה וגפש מקוטרים זה בזה וכשים פגם ם"ו בשבה ואינה שלימה ם"א בפגם גם עולם ונפש וכו' וז"ם מפני שיבה תקום ליתת שצריך שתזל הקימה קודם הזקנה דהיינו שיראה שלא יאבד לגך יום אחד ם"ו דעולם שוה וגפש מקוטרים זה בזה וכשים פגם ם"ו בשבה ואינה שלימה ם"א בפגם גם עולם ונפש וכו' וז"ם מפני שיבה תקום שיהיה לך תקומה שלא יפול ם"ו רק יעלה תמיד למדריגה והדרת פני זקן כמו לפני זקן וז"ם רשמית ביכורי תדמתך תניח בית ה' ג' לא תבשל גדי בחלב אמו היינו לפני' תלוות תשמים יהיה לשם שיום וכו' [דף ד] : (קנ) בלימוד תורה ובעבודה שבלב צריך האדם להתדבק תלד תלד בד"ו ובהתלהבות כיבושלר כבר בת"ת ואין לדיך לומר שצריך האדם לשמור פי' ולשמרו תכל דיבור ואפי' דברי הרשות האמירו רז"ל קודם התפלה כמו שלשת שלוש לך זה פונם קודם התפלה כידוע שהשולם נברא ע"י מסבבה דיבור ומעשה ורצונות הכל היא המסבבה והדיבור הוא ענף המסבבה והמעשה הוא ענף הדיבור וכמו כן האדם בקומו מצוכמו שנעשה בריה חדשה יהדשים לבקריס שם ידבר תחלת דברו דברי הרשות ופסיק דבריס אשר לית כן לך אם יתפלל ויעסוק בתורה ת"ב הכל מסצוף ומשך אחר דיבור הראשון שהרי דיבור הוא ענף המסבבה ואפלו אלו כן הדיבור הפני תל הת' וכו' עיין פניס ולכן יזהר האדם שיקדם ויעבר דיבורו הראשון ויזכך מהסבתו הראשונה שצריך דבוקה בקדושה כדי שימשיך אלוה כל שארי דיבורים ותפלריס ות"ב כשיעמוד בתפלה מתוך שמחה של מלוה כמו שקידם דיבורו ומחשבתו כ"ל בודאי יעבה בתפלתו ומה גם אם תפלתו תהיה זבה וכרורה בודאי מהשבל הק' ציוה שפיו יתדבק ויתחבר עם השכל העליון הדבוק אליו וכבה אליו בתמידות כיאתי"ל כל השמחה תשלם י"ק על כל בשימה ובשימה שלאדם נושה ויוצא השכל ממנו מחמת לעילה ומוזרת אליו מעילת לחתת ובודאי בנקל יוכל להמשכר שלב התלבות שהר בתוך האדם אל שרשו וכו' (קנב) : (קנב) המשפיע הוא אלד השפר והמקבל הוא אלד הדין וכו' ושפר בק' ימין וגבורה ודין בק' שאול אך בשפדים ים ג"כ לד שאול דשיינו שמשפיע לשקום שיינו דשלי שמזוה בעריות ר"ל או שמשפיע ממון שלו לעכו"ם וזהו השאול של השפר ודיוק האדם לדאות השאול ולקרב היחין של השפר וכן אלד הדין יש ג"כ ימין כיצו מיתת ד"ר שמתיחין לת הרוצח שבש"ד שמשך נתן הגבורות בכח הקליפות שהקליפה היתה מתגברת ס"ו וכשמתיחין לזה הרוצח עי"ז נכנע הקליפה נמלא זהו לד ימין של הדין, וז"ם יגר תיוק ואשם תפל שאול דומה וימין מקיבת היינו שהאדם השאול מג' דבריס אלו ותקרב היחין שבשם דהיינו ביצ"ר יש ימין ושאול למשל לכילה הוא ימין של יצ"ר ולכילות הקורות או אפי' לכילות המוחרות למילוי הכרם זה כפי' שאול שלו תדשה אותם וכן בחיוק ואשה וז"ם ומנחלתו מסריס טוכים דייקא כי גם בשפר יש לד שאול [דף יב] . (קנג) האדם לריך ללמוד נאוה ולא יתנאה בשם ולא יכעוס וכן כל המדות כי האדם לריך להיות שלם בכל המדות שיש להכורת יתב' ולהכורת יתב' יש דין ורחמים (דף יג) : [קנד] אל יאמר אדם אלך ואתקן בני אדם וכשיכשלו יהיה זה כנגד התורה ואתקן הרבה בני אדם כי אדרבא אפשר מכם זה הוא יתקלקל והוא כמשל אדם שצמד בשעת לילכין פשתן ורפשתן מלבין ואוא נעשה שפור מפשתם ועוד שישלים בו עין סרע כשיהיה מפורסם בחסידות בין השולם ולשומות הרשעים מפני שני' בפירסים שלשה בהם עין הרע ומוטב לו לאדם שיחב בניתו ויעבוד להש"ת ואם יבא אדם לביתו יתקנו ולא שיחב הוא לבני אדם לתקנם וכו' (סם) • (קנה) כשתעבה אדם אפי' מצבת לשבת ויהיה לו פניה אפי' קשה שיאמר בלבו שהוא עושה דבר גדול שעושה ת"ע כ"ב הרבה ויזדכך מלד בזה זה האמיתי בת לפנ"ת ת"ו רק יתפוב בלבו מה מעשי בהשכיים נגד מעבדת המלכים שעבודתם בתמידות לפנ"ת ותני טפי תרוסם ופופו לאפר (סם) : (קנו) יהיה זהיר מלד נקיום תמיד בשלום ואם תיגו קם שלא מתמת תוכם הוא בידוי למעלה

ת"ו ויספוך הלילות ליתים ויישן ביום כמה שעות כדי שיספיק לו מעט שיום בלילה [סם]

(קנו) מרז"ל תור מלו מעשיכם של לדיקים וכו' פירוש כי מדם מחכם יכול למכול דברים טובים ומחרי תענוגים ומכל מקום יכול הוא לסנף עלמו וכן נרחות בכל מקום שירלה ולא להסתכל חוץ לד' ממות היינו נרחות תמיד בעם בן לבם שים בפיתו דבר עם ד שויתי ה' לנגדי תמיד בעוד לא מסתכל בקנקן אלא במה שים זו כי עיקר כל דבר שבעולם הוא הרהוניות שבו הבא מבחי"ת הגוף בו טעם ומקיימו וכן בדיב ר יכול לדבר אפי' דברים בטלים בחי' פעם להיות דבוק בחי"ת וכן בחפלה יכול לעבוד עבודת החפלה להבי"ת וזא יהי' עבודתו נרחית נפני בני מדם כולל אלא יעשה טוב מנושה בחברים רק בפנימיות בחמתו יהיה בושר בלבו וילעק בלחש מחמת ההחלבות בענין שחחת עבודתו בפנים יותר גדולה מחחבת עבודתו נרחית בחברים (שם). (קנח) לוחה מריב"ם ע"ה להיות תמיד בעבודתו ית' עבודה תמה ועיקר אלא לשכוח הדברים שילמוד בכל יום שיעור מוסר הן רב או מעט ולרלות תמיד לדבק עלמו במדת טובות ורחבנות ישרות ואלא גהנית טוב יום מעשיים מלוה בו בין קלה בין חמורה וסימנך הוי זהיר בחלוה קלה כבחמור' פירוש זהירה מלמון ובחסכ ליה יהירו ר"ל בהשמה תחיר ותזהיר ממלוה קלה כבחמורה כי רחמנא ליבא בעי וזהו פירוש בומר מלוה לא ידע הבר רע בומר מלמון ולבניו אמר אם הדבר היינו מלפה כן נריך להיות ממתין ומלפה מבוקר עד ערב מולי יזדמן לו מ"ל מלוה וסימנך חסר אל כל היום (ועיין מלות וכו' בום כה) ב' לדבק בק"ם בכל חיבה ותיבה והוא דבר גדול־הנס שמ"ה לו להתפעל בלי מחשבה זרה וסימנך כל בקורא ק"ם מזיקין בדילין ממנו בן היזק הנוף בן היזק הנפש ג לעשות עבילה כל מה שיוכל ובפרט בעת רלונך ד' בשמור שבת כהלכתו בכל דקדוקיו ופרטיו וסימנך תשב מלוה עד דכא תשב לותיות שבת ומרז"ל הפי' שע"ז כדור מלוה מוחלין לו (שם ע"ב): (קנט) מריב"ם ע"ה בחשר גופו של אדם הולה גם נשמתו נהלשה ולינו יכול להתפעל כראוי חע"ם שהוא נקי מעבירות לכך נריך האדם לשמור בריא ח גופו מאד (שם קף יד): (קס) זהו מדרינה גדולה לאדם שירלה תמיד בעין שכלו את הבי"ח כמו שמסתכל על אדם אחד שגם הבורה יחב' מסתכל שניו כמו אדם אחר שמסתכל עליו כל זה יהיה תמיד בחשבתו בחשבתו זכה ובדורה ולאולה (שם)

(קסא) פעמים יכול לעבוד הבי"ח בנשמה לבד להיינו בחשבתו ובגוף יהיה עיבד במקומו כדי שלא יחלה כשישחמש בו הרבה ולפעמים יכול אדם לומר בחפלה בחסב' וירא' ושלהבות גדול בלי שום תנועה ויהי' נרחה לאדם אחר שהוא לומר אותן הדברים בפשוט בלי שום דביקות וזה יכול אדם לעשות כשהוא דבוק מאד לבי"ח מ יכול לעבוד אותו בנשמה לבד בחסב' רבה וגדולה וזה העבודה הוא יותר טוב והולכת בחבירות יותר ומדבקת יותר להבי"ח מהחפלה שבע"פ בחוך של הבריס ואין להקליפה שם וה בזו בחפל' שכולו הוא בפנימיות (שם):

(קסב) אחד מדרכי קנין הבור' הוא בחיעוט תענוג ולא אמרו בחעט תענוג כי זה אין נריך לומר שבודאי נריכין למעט בחענוגי הזמן ולבסחפק רק בהכרחיים לבד רק שר"ל שאפי' בעת המוכרח לזה עכ"ז מחמת החלבות לבו בחורה ועבודת ה' בחב' ובחשק גדול ע"ז ממילא יחמעטו אללו כל חענוגי הזמן ולא יהי' נחשבים בעיניו כלל כמו אם כאדם שחה בחשק ומתן שהריחו הון רב אינו מרגיש כלל בריעוח קטן של אכילה וכיולא כמו כן ירבה חענוג ובחשקות דביקות אלקים בלבו ע"י הבור' עד שיחבי לו ע"ז כל חענוגי הזמן כשרגע בעיבה ואם יהי' לו מעט חענוג אזי יהיה ע"ד שמרז"ל הנאה הבאה לאדם בעל כרחו ובעיקר שיהי' לא בפשר ולא מכוון ואפי' בפשר שרי רק בעיקר לא מכוין כידוע בדין וזה בכל בענין המותר לו כגון באכילה ושחיה וזווג בחיכרח בעת הבכ"ח וכו' (קף יז) (קסג) מבואר לעיל כמה פעמים שחחבי' רעה שבאה לאדם יכול לחחוז בחחבת הבורא בחשבו אם רלונו לחחוב שעות זה שהוא כח לה שפעל בבעירה קל וחומר לחחוב אח הבורא ית' שממנו נוקא זאת בחב' וכן בירחה רעה וכן בהחפעלות וכן בחיעות וכו' ויש שחושבים שדבר פשוט הוא ללמוד ק"ו זה כמו שלומדים ק"ו בגמרא אבל בחמת ח"ח ללמוד ק"ו זה אם לא יהיה מופשט מגשמיות דהיינו שיהיו נמשכים בעיניו כל חעות עפ"ז והפי' בהכרח יהיה ע"ד לא אפשר ולא מכוין כי"ל כי אם הוא דבוק בגשמיות ובחעות ומקבל חענוג מהם לרלונו אזי בודאי אינו יודע כלל מהבחת הבורא ומירחתו ותפעלתו וכו' ואז ח"ו יפול בשוחח עמוקה אם לא יאמור ח"ח מאד ולריך להרחיק ח"ע בכל הבחרחקות הנמלאים בספרי מוסר רק מי שהוא מופשט מגשמיות ומעפ"כ נחעורר בלבו לפעמים מחב' רעה אז ילחא רעה כי עדיין לא נגבר ונפשט כל לרכו ובפשיטת רולם לאחוז בו ולהדפו אזי בעלה שלו פיוסים יקר מזולל וילמוד ק"ו ויחעורר עי"ז בחחבת הבורא וירחתו יותר (קף יט): (קסד) מהבה רעה וירחה רעה ובחפלות רע שהם נמשכים לחומרי בלחי להחקשר להבי"ח הם פשוטם המעין חבירין וכו' ועיקר בבירור של הבבירה ח"ח להיות

להיות עם טוב דבוק ומתאוה ומתענג בתענוג בחומרי מ"ע כי איך יברר עם טוב מוטב לפעולת ברצונו מבל בבירור טוב עם טוב דבוק בסב"ת בלחילו ורחימו וסירתם מביאו לידין ואין טוב מכמה סיימו שמבין בבחרם גדולה ועלומה שתענוג זה טוב בשבל בעיניו וברצונו לא סיה עושה זה בתענוג סנעשי כמו מכילה ושתיה וזווג רק שטוב מוכרח מלת הש"י מחמת שיש בזה גילוי מלחבת בבורת ותענוגיו שנתענג ונעשה פשילת ומומרי וטוב ע"ז שתענוג מפרש ל"ע מספשולת ומשם בעיניו תלות של הספילת מחמת חכמה כמו מי שטוב חכם ומביתים לו ליזה דבר גרוע מטבע גרוע לו בנד לביש בלבע טוב וחכסיל נדמה לו שטוב טוב והחכם מבין שהלבע טוב של בלל עלמותו רע ומפריד בחכמתו הטוב מן הרע ככה מי שטוב דבוק בבורת יתב' ע"י ירחה במביאה לחכמה ר"ל בהרת הסכל' שטוב הדעת ור"ל שיהי' דבוק בזה ויהיה כן במיהבתו בחמת וגם שיחמר שטוב כן זוה הבל ותעפ"י מקבל תענוג ממנו בדרך בל העולה שאומרים כן בפיהם ובלבם מתענגים בתלות רשות וכוספים לסם קודם שטחתם ומכל שבן בעת עשותם זה שטוב שבל עיקר החכמה שיהי' בחמת כן וגם ע"י החכמה זו יוכל לברר ב' רורין וז"ם בללו בחכמה תחבירו או במחשב' תחבירו וגם כמו חברי הבבל הלומדים קבלה ומוברים שיוכלו לברר סגילולן בפילוסן עם כוונת הסביבה ולוך לפשר זה סם היה במדרינם סב"ל שיהי' לסם ירחה סמביאה לחכמה ובמחשבתם יחשבו כוונת ותעפ"י יענינו בה כ"ם סק' מוס' מנחם מענדיל ז"ל שבפילה מחוך לחמה בתין שלא לשמה וכו' שבל סעיקר הוא בל"ל (שם ע"ב) : (קסב) ענין סדבוק ת בסב"ת ת"ח אם לא ע"י סב"ת בעולמו ב"ם כי עמך מקור חיים בא"ר נרחה אור וכו' רק שהאדם לריך לעיר ולזכך מומו ולבו שיהי מנוקים מכל סיג תאוה ומדה רעה בבדי שיהי בלים מזורים וקדושים לקבל ולשתות בהם אם האור סק' הזה וכו' (קף כה ע"ב) . (קסי) כי ס' ת' אם תוכלה סוא ר"ל אם האם ומסתלבות של הליק סתתחתון זהו סתבילה וספרנסה של מעלה בבחי' ישראל מפרנסין לתביהם שבשמים וכו' (קף כא ע"ב ובאור תורה) :

(קסז) בבל דבר שטוא עיב' יחשוב בזה שטוא עיב' בחת רוח לבורת יח' וגם לעורך עליהו שפי' מעם שפי' אם עוב' שיהי' לו תענוג בעבודתו זהו לעורך עלמו וכו' (ליקח הריב"ם קף ב' ע"ב ועיין נאות ומנוח תוח בה) : (קסח) אם מתאוי לחי' עביר' מ"ע יאמר בפסיקים של בעביר' בטוא בעצמים ובקולות בדחילו ורחימו ואז חלך ממנו ואם לאו' מדם רעה מתאוי' ת"ו אזי יאמר בשם' מממין בבעני וכו' בבל בחו בדחילו ורחימו ויסתלק ממנו ויקבר אם אמר' הזאת לסקב"ה. אם יש לו ת"ו מסב' רעה לא יאהב רק אם הש"ת וכל מנחתו יסא לזה . ואם בבעם שטוא יראי רעה נמשך ממדת הנבור' יתנבר על יצרו ויעש' מהמר' הזאת מרכב' להש"ת וכשומע אמר דורש בדו"ר אזי יזבק לדיבורו מאד ויהי' לחדוש עמו שם המוכית כי דיבורו נעש' בללו מחשב' ובזה תסתלק ממנו (שם) (קסט) קודם כל יזכר בבל תגוב' ותוגב' שיסא בחי' אלו ולזה לריך התחבמות גדול ועמוק עמוק מי ימלאי ע"כ אין בריר' רק להיות דבר זה לזכרון תמיד ואל יסיה דעתו ממנו אפי' רגע אחת והוא דבר הפוסל בהיסת הדעת . ועוד בנים ביסר בעניני בבל עת ולבוון במקום שבוי בשייב' למקום ושפוש שמעולם לא בחר' יתקן לסרמיק מעלבות ויהי' לבו שמח בך' (קף גימל) : (קצ) יאמת בחדם זריזות מאד ויקים זריזות מציותו בי מתאדם ונעש' לדם חמר וכו' עיין פנים וכן בל דבר שטוב יעש' בזריזות בי בבל דבר יכול לעבוד את ד' ובשמנים את שמלית ירא' את התבלת פירוש שתפול עליו יראת ד בדוע בשתי מקומות ואפי' בשטולך ליבי שבשם שתחוב אני יבלו לשקב"ה ויתחזקו לעבודתו ית (שם ע"ב) : (קעא) סרבה עבו בריב"י וגם שלחה בידם שבוש שהיו רולים לעשות לשלמן פינופים בדי שיבלו למדרינת רשב"י ולבך לא שלחה בידם וגם יבול יבוין בעבודתו רק לעשות נחת רוח לבורת יח' לבד וגם שיבא למדרינה ובשתוף רוחה שתבודתו גדול מחבירו לא יתגא' וכו' אזל יאמר אפי גדול מחבירי . ועוד בלל גדול בשיתחבאר בני אדם של עבודתו בשפלי אז שאר דבריש לא יענ' לסם אפי' בדבריש מוביש בדי שלא יבא לידי מחלוקת ולידי נבסים מאבחי בבורת יח' ומרוצל שתוקפו של אדם מביאתו לידי שנוא וגם לא יסתבל בפני בני אדם אפי' בשמדבר עמסם אם מחשבותיסם לינם לבוק בשב"ם תמיד בי יסי' לו פנים בנפשו מחית שסשתבלות ובבני אדם בדרים שמחשבותיסם לבוק בבורת יח' יסתבל בוקף ויקל קדוש' בנפשו (קף זיין) : (קעב) פיתת בספרי לותו סילפ"ר תעניתו מלבבבם בשם שטוב יחילי בעולם בך תהי' עבודתבם מיוחדת לפניו זה בלל גדול בשיסי' לאדם תיחד רק מחשב' אחת

במעשים טובים יתי' וכו' דומה רבות מהשגות מהבעל וכו' ולפי יהי' חילוק מלוי בדבר שהוא רוצה בין בעשה כרצונו בין שלא נעשי כרצונו כיון שהכל מהבורא יתי' והוא יודע שכן טוב לו זכו' וירבוב בכל כפין נגדו יתי' ופ"ב למה לי ליסורין תחר טוב תמוב וכו' מוטב לדבק בשמי למעל' מהמולות בבורא יתי' שהוא בעיקר ולא לדבק בשפל וכו' ויהשוב בשני רוצה תמיד לעשות לו יתי' נרא רוח ולעבוד לפניו יתי' תמיד ומתיד יהי' מהבבתו דבוקה בעולם העליון בו יתי' וכו' (דף יוד ע"ב ודף יא ועיין דביקות פוב היא מבואר כל זה ביותר) : (קעג) צריך לעבוד שם ד' בירא, ובבטחי, ורן הרין רעין דלא מהפרשין וירא' בלא בטחה רוח מרם שהורה לך יפות בעבר על בעבודת ד' לך לעבוד רק תמיד יהי' בבטחי, ולפי' בפוחה שהא צריך ג"כ לעבוד לפניו יתי' ולעיל פנאי לייבב ס"ע לך ושם (דף טו) : (קמד) בשעתי מריב"ם ע"ב מפני מה נקרע עלמא לתירוץ כי לפי' עבד הבא לשם נעשה בן חורין פירש כי כל דבר הוא מהשפעתו בקב"ה ע"י מדותיו לבבה וירא' וכו' כידוע רק שהלהב' הוא בגלוי מלובשא בשפע בגשמיות בשפע או בשלכל וכשעתן בשלם לא נבו בילא בלבבה הוא מלובש לו יתי' וה"ו הוא השפע לפניו יתי' ממלובשיו ויתרד מרכה גדול בזכרו לפ בשעת ברע בשפע ויבים ויכלם ויפשר בלבו שם לפי שהוא זאת שהוא רק מלבבה שהפלה בשביר' מלובשא בשפע שרוחה בשם יש לי לשהוב לחוא יתי' וכן בירא' שם ירא' מעכו"ם הו מחרב יחמר בלבו שם יש לי ירא' מלוה שלוי בודאי בעולם יתי' מלובש בזה . זכשם יש לי ירא' ממנו יתי' וכן בחשפרות וכל השאר וכן שומע שמד מדבר והוא מהפלל יפשר למה בביאו בשי"ת בלוש לדבר בתוך הפלתי בלא כן זה בהבנת' פרטיית לך כי בדיבור היא בשביר' ובדמה בשביר' בפיו של זה בלדם כדי בלורת ס"ע לעבוד' בשם יש לי לחזק ס"ע בעבוד' זו הוא הפל' ובפרט שם בלים בחדר הוא וכדי הו קטן גמלא בשיכול בשביר' בהשפע בלדם בוא בשם רצוי לי לעשות בזריזות (דף יז ע"ב): (קפה) תרז"ל הבא לטהר מסייעין לו כי הבא לטהר הוא ע"י ברוחה לקרב ס"ע טב מ"ק מלקות שבתוכו לשורש ככל לו יתי' ונעשה דבוק בדביקות מלקותו יתי' ע"י בהפלד בחלק טב ככל שהוא ס"ם וגמלא שאור קדוהתו של ס"ם מופיע בתוכו מאחר שבחלק דבוק בשרשו ובודאי כל עבודות שעובד מכייתין לחוא מאחר שבשי"ת מופיע עליו ועיין לך סיוע גדול מזה מה שעין בן הבא ליטהר פ תחין לו כי הבא לטמא נק' מפריד מלוק בשפריד מלופו של עולם מבשיתיה סיימו מהחלק מלוק בשוכן בתחתונים ונפסק מבבורש שהוא בבורא יתי' ומכלקו מעליו בשיכול שלכן נק' שבירה עבר יה כי מלה לשון לוותא ודביקות שנעשה דבוק בו יתי' וכו' מבמ"ב עבירה מ"ו עבר יה ומה פ תחין לו שעושה מה שלבו חפץ בהפרד ממנו אור שפעת אורו יתי' לך לבבין מאחר שע"י עבירה מסחלק הבורא יתי' ממנו בשיכול ס"ב לעיל שפעבר לבא לידי תעובה מאחר שהחלק ממנו בעוב לגמרי שבוא אור שפעתו יתי' וע"ב לעיל יתעורר העוב בקרבו שיעוב ע"י בתשוב' וכו' ועוד דעודע כי בכל דבר שפי' תרליות וחומריות הוא בבודו יתי' כי גוף יעויר הפדר בשפע אורו יתי' משום דבר שבעולם כי' הדבר בעל מציאות וע"ב לעיל הוא בעביר' בעליות ובלא גם שם לעיל בבודו יתי' שלא לא כן הי בלא הי' . לפעם הפעם הוא בעזהר בע"ח בשם הי"עב"י זלה"ה על פסוק מבגיה מן החלונות מלין מן החרכים שהבורא יתי' מבגיה מן החלונות ומלין מן החרכים פירוש שהשי"ת מלמלם ירחתו על בלדם שהוא לעבור עביר' בשהר שכל שעה בדמה בו ומתירה שלא ירגיש בלדם ומדמה בדעתו ומתירה כלגו אחד רוחש עליו מן החגון ומלין בין החרכים ופי"ז נופלת עליו בירא' כלגו אחד רוחיבו ומיגו יודע כי בביכול בירחה על וזה מלמלת ס"ע לזה בלדם שיעוב ויפרוש מן העביר' כי מחמת גודל רחמנותו יתי' על בלדם מלמלם ירחתו בביכול על בלדם בזה בשפל במדריג' בזו שע"ב אמר ריב"ז לתלמידיו תדעו בשלדם שהבר עביר' לומר ולופי שלא ירגיש בלדם שהבוחה הוא בלמור שבירחה עליהם מלמלת ס"ע לו על בלדם ומתלבבת עליו בירחת שבר ודם ודמה לו בכל שעה בלגו שום בלדם רוחבו בעד בחלון ואם כי לו דעת ומחשב שיתמין בזה שבשי"ת מעורר [עליו בירחה עליהם להפריעו מעבירה לך שהוא מלובש בירחה חילוניית פי' בוקל לו לו להחזיק בירחת ד' ולבפשיטה מלבושין בחילוניים ולמפוש בעיקר לירא מבשי"ת ולפרוש מבעביר' וכו' ופ"ב לף בעת שעוש' עביר' שמחלק ממנו בשי"ת בשיכול ונק' מפריד לגוף מכל מקום בחי' בירחה בזו שעופלת עליו בעת שהוך בעבירה זו הוא בחי' בלמלם ירחתו ולקלקולו ית' בשיכול ופי"ז מתעורר לפעמים להחזיב לחר זה בי בחזב של בירחה שנפל עליו בעת בעבירה יכול להגיעו לידי תשובה . ובלא שגם שם הוא בלמלם לקלקולו ית' לך שפותחין לו ליתן לו בבחירה בידו מ"י שיפשק מעל' ו שהוא בבורא יתי' וכו' ובלא שלא בפ"ב ולית לחר פנוי מניס (מלוי טיניס פ' ברלשית ופיין גם בפ' וירא) :

בעין

(קצו) כמ"ש מה שתריכין למול את ערלת לבבו ולסעות כל המדות למרמס עיין ברית קומ"ז:
(קמו) כל מעשך יסי' נפ"ם היינו לייחד הסכינה שהיא שם אדני יה' בזי' עם עם שיש שהוא
הקב"ה (שם פ' לך לך). (קמז) לריך ליקר כעבודת ד' מצרינים למדרינים מצא מצא ולא לעלות
בפעם אחד כ"פ ולא תעלה במעלות וכו' ולריך שיהיו שהדרינות דומה לדומה שלא יבא מהות
המדרינים של עכשיו כמו שלפ"ש וע"ד שתרי"ל לעצין תכלם שבניות מצ' שהבלת דומה ליה ויש
דומה לרקיע ורקיע דומה לכפ"ם שכבוד כי מהות נילים שהולה כנגד כל המלות כ"ם ורפיתם לופו
וזכרתם את כל מלות ד' כי כך הוא סגולת סילים לזכור את הפרש שם בורא ית' שהוא גי"ם
ומלא כס"ב כמרבע רוחות העולם וילים תחר פני מניס כלל עד שצי"ו זוכה לתשובה ונדולה
תשובה שמגעת עד כפ"ם הכבוד היינו שהעשה מרכבה שליו ית' וכו' עיין פניס. לף לריך ליקר
בזה נ"ב ממדרינים לילדרינים ולריך בתפלה לבא ע"י שסשבלות בילים לבחי' יס שהוא בחי' דעת
בחי' יס החכמה ואפ"ב שולה למעלה לבחי' רקיע ואפ"ב זוכה לבחי' כפ"ם שכבוד (עיין פניס שם
בפ' קל"ן): (קנח) בשמת לף שיתן להשכו"ם סוס"ו וליערלל סוס"ב לף תעזר שהדרים כסויתן
שעין ניערלל חלק בסוס"ו כי לוך יתכן שבריאת כל העולמות וכל הנבראים קטנים וגדולים
שכל היה רק בשביל ישראל ויסיס ניעל מסם שכח כי היה ה' לור עולמים.
לגא ביאור הענין הוא עפ"י מה שכתב כי היה ה' לור עולמים.
בהות יוד נברא הסוס"ב ובהות הא הסוס"ו ושתי הותיות הלו נקראין בספר הזוהר בחין ריעין ללא
מתפרשין וכמו כן בשתי עולמות שנבראו על ידם לריכין לסיות נ"ב בהתהות אחד בבחי' הזוהר
והלור, ונוף ונשמ' שכל זמן שהם ביחד נק' חי ואחר שנפרד הנשמ' מן הגוף נק' מת כמו כן הסוס"ו
והסוס"ב לריכין ישראל להתנהג עם הסוס"ו עפ"י הנשמ' שהוא בחי' סוס"ב שלא יהי' נפרד הסוס"ו
מהסוס"ב ולעשות מחומר לורם ע"י הזדככות הגוף שהוא הסוס"ו לכל יתעלה ומתו במותרות ושיהי'
כי אם מה שלריך ממנו לפי הנפשת הלור, שהוא בחי' סוס"ב המתי' לותו וכו' וזה הסוס"ו שים בו
חיות עליון ניתן רק ליערלל כי הוא מהא סוס"ב ומ שיתן להשהות עכו"ם הוא הריבוי והמותרי'
שליהו נחשב מן קומת הגוף שבתוכו מתלבשת הלור, שהוא הסוס"ב רק הוא בחי' חיים ופשולת
שלין בהם חיות כלל שהוא נק' סוס"ו מ שלין בתוכו חיות הקדוש, והוא הפשילת שנדחה לתוך
מקיפת הסוס"ו שבתוכו מתלבשת חיות הסוס"ב שבחי' תיין ריעין כנ"ל כי בשעת למי שים לו עיני
שכל ירלה בהוא שכל שנייני הסוס"ו שהשהות עכו"ם משתעבין בו הוא מלים מלד שלין חיות כלל
ונרמ' לענין שהוא דבר שב ג ת רק מהרות ולא עיקר וזה משעת שהם נ"ב לינם דבוקים
בחיים כלל ושרשם מסינים לכך ניתן להם הסוס"ו כיולא בהם שנחל, משורש הקדושה ולתוך והוא
בחי' חיים ומותרות ושהוא נמור לגל הסוס"ו שהחל והשהוא להקב"ה ניתן בשעת ליערלל שמו
השהובים מכל שם ולשון מפני שכל הוא מחדות שלד הלקות שליון ויערלל והמור' והסוס"ב והסוס"ו
שע"י כולן נמשך השפעת הלקותו רק שזה בשנימות וזה בחילויות בחי' לבוש ונוף שבחי' סוס"ב
מתלבש בה כי ולריך לשתרו לחדות כללי שיהיו לשחדים שיעשו מחומריות סוס"ו לורם כמו בנוף
ונשפ שהרם זה ניתן ליערלל עם קרובו ואין לורים לתם שים חלק ואחיות בחלק זה הסוס"ו וכו'.
(פ' ויצא): (קנ) מפני ה שעשה לבוש והוא חלוק דרבין ומן שעביר מ"ו בשעה בגדים לוהים
ולזה שביר' נורלת שבירת כי בזה הלבוש של הבגדים לוהים לחזור הלבושו ויוליכו לשעות עוד
שבירת בבחי' ותשפשו בבגדו ומי שהרחם על שלמו לחי שהשורר מיכף לתשובה ומהדק שלמו
בהסי"ם ולא ויעזוב בגדו בידם ויבא ויצא הסוי' וכמתרי"ל ס"ת שהבר שבירת וכו' לל תהרשר שהרין
כי ולחי עשה תשובה כי מהבוקן מיכף ומהדק ופיפשו שלבוש של הבגדים הלוהים בכדי שלא יוכל
להשפש בבגדו ונגרול לו שבירה אחרת. וכמו כן מלוה נורלת מלוה שהשה ע"י השלוה חלוקת
דרבנן וזה תופשו סיל"ע לגרור לו מלוה אחרת עיר שתרי"ל שלא ירבשה שתשפו הקב"ה בבגדו
זכו'. וז"ש בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על רלשך לא יחסר היינו שזוכה ע"י שיזהיר עליו בכל
עת מהמה ולעת שיעשה כל המלוות שלו עם תכשה ולעת וכו'. (פ' מקץ): (קנא) שירשה הוא
בחי' זה שהשר לה' וכו' כי הוא מהא לורך פ' ולמורתו כמיהא כרי"ת בשם שהדרש כל מי שהתירת
לופי שרי כל שהכמות וכל שהור' בלבו כי בשעת מי שלין לו ירלה תפיסת שהורה היא שלא מן
הנמנע שכל מי שים לו ירלה זוכה ונשהה פיו ולשונו כמעין שהתבר וכו' וז"ש ומשה ישראל וכו'
כי שם לירלה כי שהור' קל' עשה וכו' כשהוהר בשיה וע"ב שם שהה תפיס להשיב בשעת בחי'
עשה שהיא שהור' קל' תשהלנו להשיב שירלה שהיא בבחי'תכם כי שכל בידי שהים תין מירלה
שהים ושם יסי' לכם ירלה מי שמילא תבוקו של שהור' וכו' (פ' שמות): (קנב) היינו דומה מי
שרופה

שרופה עם חמץ מון לביתו וסיכלו לו שרופיסו בביתו וסיכלו בוודאי כוונ התקרבות יפרש ויכול לפעול הפכו ובקשתו יותר ויותר כך הוא ג"כ בעבודת ה' כי יש כמה שעובדים ולומדים ת"ת ומתפללים ברחו ית' מרחוק ס' נרפא לפם מחמת שלא בלו מדיין להיכלו ית' וסמיכה לזה מחמת שלא הלכו בדרך הפשר לפ' וכו' שהוא סירפא כנ"ל ע"כ לא רצו למדרגים שיזכו להשיג מיראת החכמה שהוא בחי' מן החיים וכו' עיין פנים והנה אינו דומה התעוג שים לאדם כשמוכל על שלחן המלך ומתענג בתענוגי המלכ ת למי שעומע סיפורי דבריס מפרי בהנאת תענוגי המלך אף שמתענג ג"כ קצת מלך השמועה כך מי שלא בא לבחי' בית ה' והיכלו כנ"ל לא השיג עדיין מתענוגי המלך שיש' שהוא תענוג כל התענוגים לעולייהם וקוב"ה חד הוא וזה שלא בא לבית המלך מעולם לא עשם מהתורה התענוג בילמתי אף שמתענג ממה שרופה בתורה שמשיג מבחיו שכך וכך הוא בבית המלך מכל מקום מילוק גדול ביניהם כרחוק מזרח ממערב ע"כ ירצה כ"ש להבין ק"ש לבא בזה בפשר אפר לה' ועי"ז יזכה להיות מבני היכלא דמלכא (שם). (קפנ) ים אפר מדות והן עולמות עליונים וכל נפל מפ"ם ב"ה והנה בפרט סיפרתי ג"כ נילן מפ"ם ב"ה ובדבר שהוא ק"ס כלול ניתן מכולו וע"כ ים בכל פרט כל בפשר מדות והן להבפ וירפא והתפארות וילוה הולפא התקשרות דיבור זים ג"כ בחי' כנ' עליונות וכו' ולריך כ"ל לזכך המדות ולעפר פותן שלא יהי' רק לעבודת ה' ולא יושחר רק הילוך הק' ובודאי לא יהיה שום קטרוג על עבודתו כיון שמזדככו המדות ונמלא האדם עובד בתורה בכוונה שבתוכו והוא כעבדים המשמשין את הרב היינו שם הרב שהאדם עובד בכיכול עם פותו הילוך מלים ב"ה ונמלא לי לו בחסד הגדול שזוכה לזה וכו' והנה מ רי ורבי זלמ"ה אמר לפיתא בזוהר הק' כי כל יום מימי השבוע קס ס על מדא אחת ואמר שלריך האדם לזכך מדותיו בכל יום דסיינו ביום ס' מדא להבפ ביום ב' מדא ירצה וכן כולם ירצה בכל יום לתקן מדא אחת ביותר ואם לא לי לו יקום על האדם עד שיברגם ואמר מורי שהוא הוא כך בחתל' שהיה מפנה לבו מלימודו ומכל עסקיו לעיין שעה אי שתי שעות בכל יום באדם אחת עד שתתברר' שלא נלולה נמורה ובשבת בא תוספות קדושה בכל אדם לפי מדרינתו וכל אדם הרולה לעב ד אח ס' מרגיש בעלמו בכל ערב שבת בשבת להתפלל מתעורר בו חשק יותר וכו' אחו וביה ביום השני והכיינו אפר יבלו כי השבת ימים הם הם היכנה לשבת וכו' וביה משנה על אפר יבלו יום יום משנה הוא לשון מזרה שיחזור על מה שלקט יום יום וזהו שיסד הבעש"ט זלה"ה לומר בכל ע"ה מזמור ק"ז כי מחמת שלריך לזכך עלמו יותר ויותר בעת ההוא ושם מכרו ד' שלריכין להודות ז"ש תעו במדבר הוא לשון דיבור בשבת להתפלל: הוא תועה בהן יבור ואינו יכול להביא מדותיו כולם בהדיבור כי לריך לבוא עם כל המדות בהדיבור ולשים כל ח ואחו בהדיבור שלא יעפר שום מדה לפון ולפעמי' אינו יכול לעשות כן מחמת שהיה מקושר כל ימי השבוע בעסקיו וכו' והתקנה הוא וילעקו וכו' למקה הוא בגלא דיבור שלוק לה' שירחם עליו לפורו והבא לאפר מפייעין לו ומחמת שבא למדת רחמנות וכל עיקרו הוא לעבודתו יתברך אזי נפרדין ממנו התקשות וכו' וכן יובני חסך שהוא בהתקשות השכל וכו' וכן חולה וכל לוכל תתעב נפשם היינו שאינו מושם עצם ותענוג בעבודתו והתקנה לזה הוא וילעקו וכו' יורדי הים הקי על פותם שהם במדרינה שהולכים בעולמות עליונים בהשלשם ולפעמים בלה מ"ו פניה לו שום ניזק גדולה אזי יעלו שמים ירדו תהומות ח"ו אזי וילעקו וכו' וזהו שאמר ר' אברהם ע"ה וכל קושה לפניך תתמהוה כי המדות הם קושה שלימה וזה וכל קושה לרכינו כל המדות לפניך תתמהוה שיכניעם לעבודת ה' לבד ולא לשום לרכיו לתאות הבהמיות ומורי היה מרגיל בפומיה לקרוא זה חולין שנעשה על מברת הקודם כי לפי דבר הנרפא חול יעשה על מברת הקודם כי בכל דבר ים תורה למשל בהכילא דמה תורה ודרכיה ים הם וכמה דינים בעולת ידים וכן במ"ת ואמר מורי שחיות הדברים הבם שלא מהתורה ודיניה הבם הים הבם ומוריית ותקוב"ה אך כי בכל ים לו לתיזה בהתורה לפי' בריה קטנה ואל יעשה בעיניו שום מלוה ודיבור הנון בהחות עם החיות כי הבעש"ט זלה"ה אמר אלוה בהלי עלמה ליבא כי אין כל השולם יכול לקבל אור בשכר של אלוה ודיבור הנון כי הוא אפ"ם ב"ה וילוק כולל אלוקות ומכולו יש לו סוף אפ"ה שניתן רושם שום דבר ואינו יודע לכוין כוונה אבל אלוקות אבל אלוקות אלוקות כל החיות בהדיבור או בהדבר שהוא בעסק יהודים בפשוטה כיון שעוסק בפי שהפשר לו ויכלתו ובכל יעשה בתחלות עם כל ישראל ושם כל הלדיקים שיקשר מחשבתו ויכלול עלמו עמהם לכן אומרים קודם כל אלוה לשם שיחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם כל ישראל ובפעמים מתעורר באדם חשק ושפוד עבודה תמה ולהתפלל הוא אחת אלוקות מתפלל ואחלה דורו ובלבד שלא יעשה עלמו אחת מהם בחשבתו (ס' בשלם): (קפד) בחחלה צריך האדם להתחיל שים בעבודה שיהי' התעוררות ותשוקה שלו לדבר בהתלהבות ובחשב' וירצה ומ"ש

ופח"כ בא לו התעוג בעבודתו שזה בחי' עה"ב שולם הביאה כי נולד זה שלריכין לעורר מקודם לא סיה נחשב לעבודה כי אי' תשוקה כשאר התשוקות וזה בחי' נעשה ונשמע ר"ל נעשה שעבודה ונערה ופח"י נבוא לעולם התענוג כדי שיהיה תשוק לעבודה כנ"ל (פ' יתרו) . (קפה) כל עבודת ישראל הוא בשם ע"י לותיות שזה בחי' לות הוא בלבד דילוי שנגלה בלבושותי' שהם ישראל ע"י לותיות שהתלמה ונתלבש בכיוול בלותיות וישראל מקרבין הם תיות לשרשן ויש לו יתב' בכיוול שעשועים ותענוג גדול מזה וכו' והעיקר תלוי שיהיה עבודה בדעת שלם וכו' וז"ש דע ה"ת לנקי אביך ועבדיהו שייכי שיהיה הדעת בהלותיות שהם מלוף ועד תיו ודעת הוא התחברות וכו' ר"ל שתחבר הלותיות של הצורת יתב' שנקרא לנקי אביך ועבדיהו זה נקרא עבודה שלימה שמקרב קוב"ה והכיתני' וכו' וזה נק' לות גדול וכו' וכן אמר מ רי שבעש"ט זלה"ה שאל לך לות מעם ה' לנקיך ר"ל שתתקן ותשלל מהקב"ה שיתן לך לות לשייכו לותיות מן ו תם הדבקים עם ה' לנק ך שתזכה לחבר לותם בשרשם (פ' כי תשא) : (קפו) הנשי שקורלים את השדה הלותיות הם תיותו וכך קורלים לותו בשמים ועם תיות וקדושת הלותיות שבשמו הוא יכול לעבוד את ה' כל ימיו לחר שיבחר בע ב כי שבחירה תפשיית ולכן הרשעים לינם יודעים לחר מיתה את שמם כי לא עבדו את ה' עם הלותיות הק' שבשמם והם מסתמין את שמם ח"ו וז"ש לכו חזו וכו' חשר שם שמות בחרץ ודרז"ל ל"ת שמות אלא שמות כי הלילים עובדים את ה' ע"י הלותיות שבשמם ושמותם הם שמות הק' וכו' (פ' ויקהל ופ' במדבר) : (קפז) כל התורה שבתב ושבע"פ וכל המלות הנגלות הן השה הנ ף של התורה ויש בהם חיות ופנימיות רזין דתורייתא שהוא מהותו ית' ולריך לייחד הנף עם הנשמה דשייכו עם החיות אלא שהוא ופנימיות שהוא מהותו יתב' וכן במלוה לריך לייחד מעשה המלוה עם הנשמה והחיות אלא שהוא מהותו יתב' וזה נק' יחוד קוב"ה ושכינתי' שמייחד המעשה שהוא הנוף עם הנשמה והחיות שהוא שבע"פ בעלמו ונעשה יהוד בכל העולמות וכו' וזהו שכר מלוה מלוה לשייכו שתתדבק על ידה בשבע"פ ומין לך שכר גדול מזה (פ' בשלומך) . (קפח) העיקר בכל דבר הוא המכוין שיהיו כל מעשיו לשם שמים וכעין שחרז"ל שניס שלנו את פתחיהס וכו על זה נאמר לדיקים ילכו בם ועל זה נאמר ופושעים יכשלו בם הגם שעשו שניהם דבר אחד לך מפני שהמכוין לינו שוה ע"ב זה מתקרב בחותו הדבר להש"י וזה מתרחק וכמו כן בכל דבר כעין שחרז"ל עושה לדקה בכל עת זה סין ומפרנס חחתו ובניו וטיינו הם הוא עושה כל זה לעבודתו' לטיינו שחושב כי בשם ג"כ חנק מלוק והקב"ה נתן לי השלקים והריני כנבאי ממונה עליהם לפרנסם ומה חושב כן הוא עבודה ומה עושה שלא בדעת לף שעושה לינו נחשב לכלום כנ"ל וזשחרז"ל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עלמו עליה עלמו דייקא פירוש שלא יהי' כוונתו בשביל עלמו שיזכו את החחתים שבשביל עלמו לגמרי לא יזכר ולא יפקד רק בכל לעבודתו ית"ש כנ"ל (פ' חקת) : (קפט) בשם הבעש"ט ז"ל ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא היינו כי השכב המלובשת בחריות הוא בחי' ניצולות מן השכב העליונה בכדי שת"ז יוכלו לבא להשכב ה' וכו' ום שה זה נמשך למעשה עם אותם השדה שיוכל לא נתן לעשו להבין כי חסד הוא פירוש שהוא נוצלות ממדת החסד העליונה בכדי שת"ז יהי' לו לנקל לבא להשכב בשורת ית' והוא מדרבא נמשך ע"ז למעשה ומכריח בכיוול רצון וכוונת השורת יתב' לשנותו ולהחזותו ומין לך פגם גדול מזה ח"ו וכו' וכן אמר בשבע"ט ז"ל ע"פ מצינו מן החלומות וכו' כי אפי' בשעה שהרשע שולך לעשות עבירה בחדר חיותר נופלת עליו יראה ומתדמה לו כאלו רואה אותו שם שדה וזהו שכיוון אלא מדרבא נמשך ע"ז אליו בעת הבוא להביא יראה בלבבו מהשורת יתברך ויעזוב שכוונתו אלא מדרבא נמשך בהשכב ויראה הבוא נקל לו להתגבל לנשוב אותו יתב' ולירא מלפניו וע"כ מתדמה לו כאלו אחד מהנים מן החלומות וכו' ע"ם שהריך גזה לין שכל המדות נשתלשלו ללבושים נשמיים ולדברים חילוניים וכל רק בכדי לעורר את השדה לשורת קדושת המדות שאלו בחרשם לנשכב ויראה והתפארות וכו' העליונים לקדושה וכשזוכה לדעת זה אז נמתקו ע"י כל הדינים מעליו ומעל כל העולם וכו' וז"ש ראה חיים עם אשה אשר אהבת וכו' ביינו אלא תוריד את השכב' הזאת למעה שאז הוא בבחי' מיתה ח"ו כי אלן דמיתי מדרבי וכו' רק שתראה ותשתכל על החיות שמלובש בדבר הטוב ותתדבק בשכבת הסורת יתב' ע"י כנ"ל ואז תעלה השדה לשרשם שהיא בחי' חיים וכו' (פ' פנחס) : (קל) כתיב עבדו את ה' בשמחה וכתיב עבדו את ה' בירא' ובגילו ברעדה ודרז"ל במקום גילה שם תבא רעדה ופעין דעדע ה' סירחה הוא השער לפ' אשר נדיקים יבואו בו רחבות שכמה ירחת ה' שתחלת כל עבודתו ותחלת דברו הדיבריש לריך שתקדים לו ותתעורר עליו ירחתו ית' ואם יש לו דעת אלי ע"י שדעת השוא נמשך לו תענוג גדול מעולם שתתענג ומתחיל לעבוד את ה' בשמחה וכמלת שמקבר ומייחד ומעלה את השולם שירחה לעולם שתתענג

ובמתנגדים לתמיד ליתמר לעילא ונעשה יחוד גמור בתמת והעיקר סוף סוף צריך כ"ת המדבר דברי תורה ותפלה תחר איזה בשער היראה שקיבל עול יראתו ית' על עצמו צריך לידע ולהתמין כי פי המדבר הדברים הוא פי ה' ממש שהוא רצה ה' מלאות שבוכן בתוך כ"ת מיצרפל שפתם הוא שמדבר הדיבורים בכח המלך ולקי וכ"ש לדעי שפתי תפתח שהוא עולם הדיבור המלומלם בתוך פה המדם ואחר שידע זה בתמונה נמורה מיד יבא לו תענוג גדול כי זו הידיעה הוא הדעת שהוא המביאו לידי תענוג הרוחני ומתרחבו המומין שלו ונתפעל ע"י הדעת הזה היראה שקיבל עליו מתחלה בעולם התענוג וע"י היחוד הזה נעשה מיתוק כל הדינין וכו' וזה בחי' יראת מלריס שבכל דור ודור (עיין פרים) וז"ש במקום גילה עם תהת רעדה צריך שתזא הרעדה שהוא היראה במקום גילה שמקדרם בעולם התענוג וכו' שהוא עולם השמחה ובמקום שאחה אין דינים וכו' (פ' דברים וע"ם שזה ענין הקב"ה נוזר ולריך מבטל וכו') (קלח) בשם הבעש"ט ז"ל מי יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים היינו מה יפה ומה נעים הוא שבכל התענוגי' הוא שאהב' עליונה שע"י התעוררות זאת של אהבת התענוג בקלו לו להתעורר לאהבת הבורא ית' וכו' (פ' ותתנן) : (קלט) ע"י שם אדם ממתיק הרע שבקרבו ע"י הטוב שיהיו שמגביר היה"ע על ס"ר ע"י שעשה כך גם למעלה ונמתקין הגבורות מחסדים וכלל שמעלה בימינו ועשים שכ"ת מתים כולם שין לעובה וכו' וסכ"ה מסרה שכינתי בקרב לבבו בחמי' בקרבך קדוש וכו ועשה יחוד גדול למעלי בעולמות שעליונים וכו' (שם) . (קמ) שהבה בלא ירצה ליהיו כלום כי היראה נק' שהה ירצה ה' בשוד נוקבא ואהבה דכר ודכר בלא נוקבא נקרא פ"נ נוסף ואינו מוליד בנים וכו' כן אהבה בלא ירצה דכר בלא נוקבא כי מי שאוהב את חבירו ע"ד אבל אם רואה בלחה ב ע ד דבר אחר ג"כ מי יעכב עליו כי יאהב זה וגם זה אבל היראה אפי חבירו אינו זה אחתו אפי יראתו ממנו כן ע"ד אבל האוהב ה' בלא ירצה אין אהבה בשלימות כי יאהב זרים ג"כ אבל היראה דבר ה' אינו זה אחת ואירא לאהוב זרים כי יסור מאחרי ה' וגמלה כל תולדותיהם של לדיקים שהם מצוה"ע סוף ע"י היראה וכו' (פ' האזינו) . (קמא) מיסוד השם שבאדם ממנו בחים תמימות התאות ותענוגים זרים וכשאדם מחדבק ביראת ה' אז השם של הקב"ה מכלה כל התא ת ומתבטלין כל התאות ותאות זרים מצ"ב מי שים כי יראת האוהב לבד כל התאות אינם מפני זה ודע ודע שיהיה כיש ע"כ צריך האדם לדבק ביראת ה' הפנימיית יראת הרוממים וכו' (שם בלק ט ס) : (קמב) היראה' נק' בית זבו' כי כמו שכל חפלי האדם נשמרין בביתו כן האדם שים לו תורה ומלוה ואין לו יראה הרי הם מובלים הפקר בלי דבר שיגביל מלהיות חכמותיו בחוך להשתמש בחילוני והשפיל תחתם יראת מנגנת האדם לבל ילא לחוץ ואז בכל נשתר בנבולו ולכן נק' היראה' בית וז"ש כל היראה' תעלו ק דמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכו (שם) (קמו) בית יראה ואית יראה היינו יראת העונש ויראת הרוממות ועיקר השלימות הוא יראה פנימיית יראת הרוממות אך אם לפעמים נופל אדם ממדריגה הנ"ל אכ"פ יחזיק עלמו בירצת הע כ"ם עד שיחזיר למדריגתו ואפי יראתו אלו הם בחי' אפי שבחות שאדה"ל אלמלי אמרו ישראל אפי שבחות מיד נגאלין וכו' ועיקר הכל תלוי בשאוה בימין שמלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא עומד עליו ורואה לותו וכו' נמלך שאומנה הוא ממש היראה' וכו' וכשזוכה לירצה שהיא בחי' מלכות אז יש לו מלכות ומשלה לבטל כל אנשיות ואדיוט ר"ל בבחי' מי מושל בי לריך הקב"ה נוזר ולריך מבטל וכו' (שם) . (קמז) למשל מי שים לו אדם כאדם אלים כל רכושו ויניעו בידם כי היא לא תוליא לריך מלומה ומי שים לו אדם רעב אז היא מוליאה כל עמלו ומשרו לריך ונבהלה כן ע"ד זה היראה' יא מכ נה בשם אדם ומי שים לו יראת ה' עאורה אז היא עוזרתו לקיים כל מה שעמל בתיר' ולא יפסד כל מלומה ומי שים לו יראת שמ"ז אז כל מה שיגע בחכמי' היא מוליאה לריק בשביל עניני עמ"ז ועשה קדוש לחפוד בה וכו' וזה עיקר מסק המור' לשמה ריל בשביל היראה' שהיא העיקר וכו' (שם) : (קמח) בכל דרכיך דעהו לריך שיהי' כל מעשיו לש"ם אפי' כל מניני מע"ז כי כל פעל ה' למענהו וכל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו וכל דבר ים בבוד הבורא ית' והוא יתברך וכבודו בכל אחד נמלא שבכל דבר ים בבודו ומלקוטו ית' וכו' דרך משל מלך בשר ודם מפחחר עלמו בלבושים שונים וירצים לדבר דבר אין בדם וכן בחלק מלפיט הבדולה הקב"ה רם ונשא שמכח הוא מתלבש ומפחחר בבחי' מיני לבושין ולבושין דלבים בשפרת לא לבים ברמשבע להיותו בין חיילותיו ושומע ורואה הכל וכו' וז"כ לריך לידע שבחוך פ אויר לעבדיהו כ"ש

שויתי כ' לנגדי תמיד ולפי' בשפק התורה וכיוצא בקב"ה מוסתר ומליבם שם וכשם ים מרובע מלות עלמין דכיסופין ר"ל שכולם מוסקין וכספין מלך להמדבק בתור תיו מלמין כנ"ל וכל הכיסופין והחשק שבעולם הכל נמשך מכיסופין דעילמות בנ"ל הלא שמלבשו בדברים גשמיים למנם מי שעיני שכל לו מבין שזה החשק נמשך מרוחניות עולמות הנ"ל ומתדבק ברוחניות הדבר וזה שהמתיקו רז"ל בדבריהם ים לו מגם רוצה מלחים ים לו מלחים רוצה מרובע מלות למה כלריכו עד שעמדו על מרבע מלות הלא לידע ולהודיע שכל החשק שלדם מבקש הוא הד מלת ם עלמין בנ"ל וכו' וגמלא כל עסקיו של האדם כם הכל עסק הבורא ים' ועסק תורתו שע"י בתור נברא הכל והכל דבר הוא בתורה ע"ם וז"ם דוד מה לחבתי תורתך היינו כל החשק מלחב' שלי הוא רק על הרוחניות שבכל דבר שביא בתור' שממנה נלקחו כל הדיבורים וכ' וכשלדם נוהג כן אזי מתדבק על ה' בכל דרכיו למנם :

מחלה לריך לעזוב דרכיו המקולקלים ולהמחרט עליהם וכו' עיין פניס (שם) :

(קלט) האדם הצולך בדרכי ד' לריך לידע כי ערך קדושתו ית' הוא ל"ם וכל מה שיגיע יותר מדריגה יתירה יבכיל ויבין כי עד עתה לא הגיע מלומה וכן בעולם הבוא ע"ד שאר"ל בעולם יעמוד לדם שלא בשמה שממוך שלא בשמה בא בשמה ומבואר בש"ה בר"ל כי בשמה בתמת אין ערך להשנתו ותמיד בכל יום בל מה שיגיע יותר בשמה יהי' מה שעבר עליו מעשק בשמה נחשב הלנו שלא בשמה נגד מה שהגיע עתה וכן בעולם הזה שממוך שלא בשמה בא בשמה היינו שבא למדריג' יתירה בעין בשמה אז נחשב הלנו העבר בשם שלא בשמה עם בשמה יותר נבוה במדריג' וכן בעולם הז"ם לעולם יעמוד לדם וכו' שממוך שלא בשמה בא בשמה כנ"ל (שם) : (ריס) כל זמן שהאדם מרוחק מה' דומה בעיניו כאלו הוא זכאי וקיים בכל ואינו חסר בעיניו כלום אבל כשמתחיל לרבות נפשיו בל מה שבבים יותר ויותר מרגיש יותר מסרונו וזהו שיתן בעובד ד' בל מה שמרגיש יותר מסרון בעבודתו יותר דבוק בה' (שם בליקוטים בנ"ל) . (רמ) הסכיבה נקראת תמונת בל ר"ל שבל בתמונות מתראים בסביבה בביכול במו מראה לטוסה שמתראה בם לורת האדם בעומד לנגדה אם יפה אם לאו ממש בדמותו בללמו וכל תנועותיו מתראים שם וע"ב בתיב ד' אלך במו שבבל הוא אם האדם ממש בפי תנועות האדם נעשי' בלל תנועות בן בביכול למעל' וכו' וז"ם בהלך לפני ר"ל שיתרח' שם פניו וכו' (עיין פניס שב) . (רנ) ירחת ד' רחשית דעת . דעת הוא מלשון יחוד וזווג במו וידע האדם בי לריך בל האדם לעסוק בתור' ותכלי' ליחד בוקב"ה והבינים דהיינו לעבדו בתומין גדולים בירח' ואהבה וכו' ואז בשמייחד תלבו בהבורא ים' בדיבור ובמחשב' נעשה יחוד למעל' בבל העולמות בי האדם עולם בטן ויש בו ליור בל העולמות וכל הדברים שבמעל' תלוי בהתערותא דלתתא ויש באדם בחי' שמים וארץ בחשב' הוא בחי' שמים והדיבור לו בחשב' שם בחי' ארץ והבדיבור דבוק בחשב' בלבא ובוחא שיבא יח ד גמור בבל הרגשת אזניו ומדוחיו אזי נעשה יחוד גמור בבל העולמות למעל' וכו' גם בחשב' היא בחי' שם הוי' והדיבור נק' אדני עיין פניס והוא נק' שבינה שהדיבור יולא מהלק נשמתו שבקרבנו שהוא חלק מהבורא ית' שבוכן באדם ואז הוא יחיד הוי' ואדני וכמו שהיא מתעורר בקרבנו בך נעשה יחוד בעולמות בק' העליונים עד אין קץ וסוף ואז בא בל אולם הבינה שהוא אולם התעוג ושיבר ד בתעוג וכו' ויבא בך זה בלל גדול בי זה בוח בל עיקר שתורתינו ועבודתינו אלו בא והוא בלל בל בח בא בים על שולות המפל' ושם מזבה תבין אין בוח' דבר גדול מלך וירגיל עלמו בזה מעט מעט עד הוא בא בבד ממנו לבשפ"ל בל התפלה בזה ומי הוא בחביא לזה בשפלות שבו ואז הוא בא לידי ירחת ואזו ירחת ד' לריך להיות רשם ת דעת ריל קדם לדעת בי ת לבוא לדעת בש"א הירחת שתקדם גם ע"י בשפלות גם בי בחו בזיוג בנבחי היזוג ברשמון הוא יותר תביב בחו בן בתלפי תלפים בבלות יום ויום ובל תפלה ותפלה יהיה בימוד בחו ירחת דעת היינו בימוד ברשמון בחו שלא בשם בעבוד' מעולם בימוד הזה וזה זוכין פ"י ירחה בי ע"י ירחה יבא לדעת ואז יהי' ל בחו ירחת דעת היינו בש"ל בי בשמת בל התפלה ותפל' שמשבת ימי ברחשית בל אחת עושה פרי לה שתרת ותיקון תדם וכו' (שם) : (רנ) לריך להחזיק מלך בחלה להבה להבורא ית' ובבל אשר יפנה הן בשוקים הן בחבבה וכו' ובבל הברואים ילמן הבקודה להגיע אלקותו ית' וע"י לימוד תורה לשמה אז הוא שלא בשמה אבל יתבונן בלימודו לשום דבר לא עוה"ז ולא עוה"ב רק לשם פרי עילמה וכל זה בשיפתח תפלה שאר היראה שהוא הא תתלה ב"ם ריב"ע ז"ל הפיוד בה"ק והפוך ב"ה וב"ה תחזי ותיב וכלי ב"ה ואחי"ב מתמיס התגף ומינה לא תזוע בתמיס ובמר מ"ו הרב מוה' דוב בער ז"ל

ממעשיהם אפר שמתי חול גבול ליס חול לוגן חיל תחיל התרן שלריך הרופא ליכים ליס
החכמ' ליכנם תחלה לירלה ואם לה יעבור גבול לירלה לה יכנם לחכמה וח"ש שלה יפול על
הפלה בלימודו יתפלחו ירלת הבורא ית' רק שבורא ממנה ופימו מפזיק בה וכל מי שחכמת קודם
לירלה חפלו שכיון בלימודו להשיג חכמה אין חכמתו מתקיימת לכן לה יכיון בלימודו ותפיחתו לשוש
דבר לתועלתו רק בשם ד' ולף שנתקנו התפלות לבקש תועלת בני חדם חוף רק שלבשה וח לוכיית
שבכל דבר ח"ש לפחות בפימיית כ"ל ע"י שלבים ובהתפלל על מקרים רעים ר"ל יתכון כי אם לה אר
ממנו הש"ת לה יוקרה כזחת כי בכל מקום שבורה בו הוא ית' אין שטן ואין פגע רע ורלון
הבורא ית להטיב לבריותיו וימלא כבודו את כל הארץ ע"כ יתפ"ל בכוונה זו שיתמלא כב"ד ומובו
שזהו רלונו בכוונות שבריאה וז"ש ואני תפילתי לך ד' כמו שלך בשבילך את רלון שיהי' כעת
בבריית וכו' כלל הדבר שירת' שחדם בכל עבודתו שלא יתכון רק לעשות נחת רוח ליוצרו וזה שאמר
מורי וכל דבריך יהי' בנח"ת כשאבן ע שם רלון אביו מפני שהית רוח מתרחב דעתו של אביו
וזהו וכל בניך לימודי ד' שתלמדים את הש"ת כשיכול לעשות רלונם ותפלם כמאמר שכת ב לדיק
מושל וכו' (עיין פניס שם) : (רד) שרופא לדבק עמו של הש"ת ידע נאמנה שת"ח לדביקותו
ותמיד יף מיהל של חיל וממדריג למדריג עד אין תכלית כי הוא ית' ת"ח ומלא יהין שלדם
שמעולם לא התחיל ליכנס אליו להסדבק בו כי דבר שאין לו סף אין לו התחלה ומי שעובר שכבר
סגיע לשלימות פימו כלום ובודאי עדיין אפר מכל וכל וזהו מבחי שת"ת וז"ש שני ברכי דרבנן
פימו שהוא של הליבות עולם אליו ית' דשלשי לשון סיף שנאמר לו שיש סיף לזה מניחו הוא (שם) :
(רה) אם שאנו אומרים קודם כל מלוה לשם יחוד קוד"ם וכיונתים כי הנה הש"ת נתן בכל דבר
קדושה ותיות ובפרט בפותיות התורה וגם בקרב הלדם הוא חלק אלוקי ממעל שנאמר ואתם הדבקים
שבורא ית' וכשלדם מאמין שהבורא ית' מלא כל"ב ולית אתר פמי מיקא אז בשעתו הוא מלוה
לו בתפלה כשמדבר הדיבורים בכל כחו ובהתלהבות אזי מחדבק בבורא ית' ע"י הדיבור כי לורייתא
ובוד"ם הר וכשמשים תיות בהדיבור לו בהמוח אזי מחדבק בחלק השוכן בקרבו בהק"ה והוא
מנחן שכינה וזה נק' יחוד פ"ת מלחן זיוג והוא זווגים עליונים שמזווג תיות הדיבור והמלוה
ותיות שבוכן בקרבו בכל לל שקב"ה כי בכל דבר הוא שבורא ית' וכו' וזיוג זה שלין ג"ל כ"ל
ע"י ירלה ואהבה וכו' ואז כשהוא עושה בהשב' וירל' אזי אם לומד או מפלל אזי בודאי יסי
זוכר בבורא ית' אף שיפסיק אחר זה מלמוד או מלשות המלוה סולל ונקשר בבורא ית' אזי זוכר
אם שלומד ועושה רושם בתוכו וע"ז נשאר בו בשנה ותיות מהבורא ית' ויובל ג"כ להשפיע ע"י
מעשיו שאת בנברלים משו"כ כשהוא בלי ירלה ואהבה אזי אף שעושה מכל מקום אינו נקשר
בבורא ית' ואינו נשאר בו הוא השנה ותיות ע"י ואינו מאציל בנברלים ע"י מעשיו וכו' ונשארו"ל
הנותן ממתו מלטן זיוג בין נפין לרוח שהם בחי' אהבה וירלה הוויין ליה בניס זכריס סייט
שמשפיע בנברלים ע"י מעשיו משפע בבורא ית' וגם הוא מלטן זכירה כנ"ל וז"ש אף אתן נאמנו
מפנה נפלים כי אאר נקראת ירלה והנה כשלדם מתפלל או עושה מלוה ובשלמל בלין לו מחשבות
זרות זה נק' נפילה כי מחמת שלין לו ירלה נמורה ירלה אלו מפלת שמחשבה כי זהו מחשבות
נפולין ממקום נבוה אבל כשהוא ע בד בירלה נמורה ואהבה גדולה אזי אין ירלה אלו מפלת נפלים
מאחר שמחדבק בבורא ית' כי כשמתמין לית אתר פגוי מניח אזי מיד כשיוצא ממנו הדיבור
מחדבק בקב"ה כי לורייתא וקוד"ם הר ואם הוא מדיין אתנו בעוה בזה שיפע במדרינה הבוא אזי
יקשר עלמו עם הלליקים ויהבה כנפשו ועי"ז יהיה בבחי' שימלה ג"כ דיבורו ע"י דיבוריהם ומבחי
זה נקנע לומר קודם התפלה בריני מקבל עלי מלות עשה של ואהבת לריך כמוך (שם בשלוחי
מסכת ברכות) : (רו) שרז"ל הרופא שיקבל עליו עול מלכות שמים שלימה יפנה ויעול ידיו וכו' כי
לריך לעמוד מהשבתו מן הבני הזמן קודם התפלה שיהי' מהשבתו זכה ונקיה ויהיה לו דיבורו ג"כ
ך ונקי שיוכל לדבק ת"ש בבורא ית' וז"ש יפנה וגם כשעומד ג"כ כי נודע שנקיות הגוף מגיה
מהשבה ג"כ ואם לאו אם הקליפים בחוכו אזי מעלה ג"כ הקליפות בחוחו ומבטל מהשבתו ואתר
עוד ויש ל יהיו כי נודע שהידים הם סוד זרועות עולם שיש להבה וירלה ולריך לטהר הידים
כנ"ל מכל מיני פגמות וירלות מילוניות ולכן לריך קודם התפלה ליעול ידים מן הליבוך ולהתייהב
בהשבתו ברוממות הלל ית' בכדי שיגיע לירלת הרוממות שאין למעלה ממנה וכ"ל לפי בחינתו
וזו ממלא תבע להבה הגמורה ג"כ כמאמר מורי זלה"ה דרכו של אים הוא סוד להבה הבורא
לחזור אחר אאה שיש סוד לירלה אאה ירלת אאה ס' ואח"כ מניח תפילין הוא סוד המשכת המוחין
שיאצל לתוכו בחי' מהשבה בינה ודעת ואח"כ יקרא ק"ש ויתפלל וזהו מלכות שמים שלימה (שם) :

(רן) סור מרע ועשה טוב כי אם יסירם מעלמו לעשות טוב ולא יסור מן הרע לגמרי שיעשה אפי' דברי טוס"ז ותפלות גופניות לשם סבורת ים' כי אם להכשיר בזה מינו ממקם הרע ולא יבא לכלל טוב הממתי כ"ם ימילב על דרך לא טוב רע לא ימקם כי הוא עדיין ע"ד לא טוב אם רע לא ימקם לגמרי כי בממת הוא מקום מאד וסילי"ר מייפה לו הדבר רק יסור מן הרע לגמרי ואז יכול לעשות טוב (שם בחידושי מסכת שבת) : (רת) וסמרץ סיינו כל מי שמשוקע בתרעיות סיתם תסו וזכרו ופירש"י שלחם תוסף ומשתומם על בהו שבת ר"ל מי שהוא בחי' חדם השלם מיהא על הכשיל משוקע בתרעיות ואינו מבין על המיות רק להתילוניות הרי כי חיות תלקות וזה בהו הוא זהוא מינו מבין ומתרפק ממנו ונמלא כשהחדם משתכל ומבין שכל על הזיות מקיים שויתי ס' לנגדי תמיד ר"ל שבכל דבר משום כנגד עיניו הוי' המשוש כל הזיות שהוא עיקר החיות וכבל מאבר יפנה ירחם ויבין ויסתבל בפנימיות שהוא החיות ומקיים תציר שויתי וכו' וז"ם לעולם ילמוד וכו' שממוך שלא לשמה בא לשמה כי מה שלומד שלא לשמה הוא מממם ליזה משק ומתים להשגיל ולהשפיעו או דבר מחר וזכרם עיניו ברחמו שמביט על הזיות ושורש של המשק שזה ותיקף מוזר למעלה לדבק בהבצת ומשק הבירת ים וממחם משק שפיים שהוא וז"ם שממוך שלא לשמה ר"ל שמשוך והחיות של השלא לשמה בא לשמה כי"ל וז"ם לעולם יעמוד אדם שלא לשמה ומפרש ואויל שעוך שילמוד להיינו שילמוד שממוך שלא לשמה כשיבוא לו משק יבא לשמה כי"ל (שם)

(רע) ע"י שסחדם מקיים בכל דרכיך דעהו ומדבק ע"ש ומיותי להשי"ת גם בהבילה ושתיה ושאר התעוגים וכל שדברים שב הטוס"ז ע"ז מייחד השמי שמות קב' הוי' אחדי ואין להילס"ר שהוא אר שום מהוא לבא בקרבו (שם) : (רי) כל אדם יכול להבין ולידע בשביל מה נתגלגל . כי כשרואה שבבו נמשך מאד אחר ליזה מלוה יותר משאר ידע שבשביל זה נתגלגל שחיטר למלוה הסוא וכן כשרואה שנמשך אחר ליזה עבירה יותר משאר ובבו בוער בה ידע שחעת בגלגול שרשה ן בזה ולריך לתקני' (שם בחידושי שסחיים) : (ריא) שבורת ים' מלילת תלקותו ושפעת תורו על מדותיו שע"י מדותיו תשאר להשיג מפעולותיו וממילותו תבל מהותו ים ס"ת להשיג בשום פנים וע"י כן נק' מדות שבורת ים מודר בהן תלקותו ומלמלם ס"ש שם שפעת תורו בכדי שיוכלו שבורתים להמשיך בחוכן תלק תו ע"י מה שיקבו לשם שמדות השלו וכו' וסוא ע"י מה שגם שם מדוקין בשמדות שעליונות ע"י שים בשם שיו שמדות ומתקרבין שמשם לעבודת שבורת ים' וכו' כמשך ע"י תלקותו עליהם וכי' וגמלא שנעשה השדם דבוק בתלקותו ים' ע"י שמדות . וז"ם וגו שדבק ודרז"ל שדבק במדותיו סייטו כי"ל וכפי מה שיתרבק תלשו טוב שמדות כן כתיב ר שזה סוא שמשכת תלקותו ים' עליו וכל זה הוא בכחות ותיכות כי יש מי שזכה להתקרב לשקדוש שעניו שם כל מדותיו ויש שלא נתקרב כ"א בקצת משם ותפי מי שנתקרב בכל שמדות ים לאחד שנתקרב בשנא רבם בהזדככות שמדות ביותר ויש שפיני בהזדככות כ"ב וכפי כל שכ"ל כך נמשך שפעת תלקותו ים' עליו וכמו כן בשמעת תפלתו לכל אחד ואחד כפי בחינתו כי"ל : (שם בחידושי מסכת ר"ם) : (ריב) שחי' נק' תורת חסד שהוא מדת תחכם ולכך עיקר עבודה של עסק התור' וקיום שמליות הוא מתבב' שפני שתחכ' הוא ממש שחור עם תרי"ג מלוותים אך עיקר שהלימות הוא להעלות כל תחבות הנפולות ני"ב של שקדוש' וכשניתעורר בו תחכם תילוניית ירא' להעלותם ולכוללי בשרים שקדוש' לאחוד אם סבורת ים' ותורתו ומלוותיו וכו' וכשיתרבל מובדין להשי"ת בשכל זה להעלות כל שמדות הנפולות ולהביאם של שרשי התור' שי"ז נתרחב נבול התור' וזה ח"ו אינו כן אז תרבק נתקטן נבול התור' וכו' ואז גוזרין ח"ו השום ת עכו"ם שלא יעסקו בתור' ושלא לקיים שמלות ע"י שלא היו מעלין כל מדרינות התור' מן התילוניות וכו' . וע"ש עוד שלימוד התור' ותפל' בלילה מסוגל לזה להפלים תחבות הנפולות לשרשן ולקשרן של התור' שהוא תורת חסד וכו' : (ריג) שעיקר הוא שמעשי שהוא בחי' כלי שיומשך שדעת שממשיך ממק ר שהכמה בחי' יוד לתוכ' כי שם היו בחי' בחל מובדת לקיים במעשי התור' שלמד ושניא אז אין מקום להמשכת שדעת ליתשך בתוכו ולהתלמלם בו ותפני שם למד מרבו המשכ' והתפשטות הנקוד' בחי' דעת שכל מקום שם היו מביאו לידי מעשה שוף שיתזור השמשכ' במקורו בשתימות מאחר שאין לו כלי להתמשך שם ע"כ שעיקר הוא העובדת שניא הכלי להתור' וכפי הכלי ושיעור' כך נמשך בתוכ' שדעת כי כל מה שהעבודות הוספין תלגי הוסף תלגו שהמשכה ע"י שדעת כפי שיעור העובדות וכו' עיין פניס (שם בחידושי מסכת יומא) : (ריד) אין התור' מתקיימת אלא במי שממית עלמו עליה כי עיקר העבוד בשפל שה ר והמלוות לריך שלא יהא בזה שום נד פניה להנאת עלמו ח"ו כי אפי' העובר לשם שכר עוה"ב נק' ג"כ עדיין עובד ע"ש כי עדרבא הוא מתאוי לשכר יותר גדול כמארז"ל יפה קורת רוח אחת בעוה"ב מכל חיי עוה"ז

סוס"ז ומ"כ סוס ג"כ ע"מ לקבל פרס רק העיקר הוא בקיום המור והמצוות לעשות נחת רוח לבורא ית' בלי שום תקוות שכר כלל בזכרו כי בהעדר שפעת חיותו ית' המופע בקרב האדם היה בהעדר כחכן דומם וכעי"ת מער' ומשכון המיות בקרב האדם ובוודאי כוונתו הוא שמותו החלק השוכן בתוך האדם יודע ויבחנ תמ ד לשמו הגדול ית' ומה יתפאר האדם לו יקוה שום שכר דווקא . כי מלד האדם עלמו לא כי' בו שום כח לעובוא כ"א החלק הנשוכן בקרבו ונספע מ:מעלה ונמלא כי הכל הלו ית' וכל זה כשאינו מפריד אותו החלק מהשרשו כלומר רק שבכל דבר ובכל עת ידבק ע"א לשרשו עם המיות הנשרוי בתוכו ומינו נפרד בשום סופן שיזדמן לו לפי' בעסק מו"מ ומכיל ומשא דבריס כיולא בהם . כי בכל הדברים שבעולם יש תור' כי הכל נברחו בדבר ה' וכו' שהם כלל כ"ב תותיות התור' ובוודאי כח הפועל בנפעל ונמלא שבכל דבר יש תורם ותורייתא וקוב"ה הד כי שפעת אורו ית' ממש שופע בכ"ב תותיות התור' ונמלא מובן היך שמלא כה"ב דלית אתר פנוי מניה בכל דבר קטן וגדול לפי' בפרטיות . רק שהן נפלו בשביר' וצריכין ישראל לחזור ולבוחנן ולהעלות הנילולות שבכל דבר שנפלו בשבירה למעל' לא"ם ב"ה וכו' וירמה להמליך אח הבורא ית' על כל דבר שבעולם שלכך נאמר ליהנות מעוס"ז בלא ברכ' וכן בשעת מו"מ ובפרע מס העכו"ם יכוון כי האדם היפרעלי הוא קומה שלימ' בלשם מלקים והוא בחי' קומת התור' כ"ם זאת התור' אדם וכו' ותיקף כשבא הדבר ליד ישראל שים לו דעת זה וכו' אזי תיקף יש עליו' לדבר הטוב מאחר שהוא מקושר עם כל חיותו בחי הפנים ואינו נפרד מהבורא ית' ע"כ כשבא הדבר לידו יש לו עליה ויתוסף גבול הקדושה וכו' וכל זה בהחזקת בלשת שפ"י התור' . משא"כ כשהוא בלא לשת ת"ו אזי מוסר הדבר הזה לסט"א ומפילו בקליפות ולסיב' זו העכו"ם הם נושלי העס"ז אף שעיקר כל הבריאה היתה בשביל ישראל וכו' אך ע"י שלין מתנהגין שפ"י החשת כנ"ל וע"י בשקריס מפרידים העולם ומלואו מהשי"ת ומנבול הקדוש' ונופל העולם ומלואו ללד הקליפות ח"ו . לכך כל השיפ"ז הוא בעוונותינו ברצים להם וכל שיתוסף החשת בעולם יוסיף גבול הקדוש' להתפשט בכל הנברחים ומיחד ומקרב כל ענייני העולם וכו' אל השי"ת ונמלא שמו שלם ונכסאו שלם וכו' ושכולל שבכל הדברים שהאדם עוסק בהם לא יכוון להנאת עלמו כלל רק לעשות נחת רוח לבוראו ית' (עיין פנים שם בחידושי מסכת תמנית) : (רעו) ירלת העולם כשהאל ויורד מירלת הרוממות והוא שורשה וירלת העולם הוא בחי' כיסוי והעלם לירלת הרוממות העקריית הגנוז בה וכשמגין האדם ושב מירא' זו לירלה העיקריית שהיא בחי' חסד ורחמים וכו' אז נמתקו ונתבטלו הדינים מכל וכל (שם בהשמטות) : (רעז) במקום גילה שם תהא רעדה כשרוא' במחשבתו גדולת הבורא ית' אין שכל העולמות וכל המלאכים והיכלות מספרים מהללו וכולם מלאים חיל ואימה ורעדה וכו' אז מגיע אליו בחשק גדולי שזוכה לעבוד את מלכי המלכים וכו' אבל אז תהא רעדה נ"כ כשמזכיר ע"א לפני מי הוא עובד לפני מי הוא מדבר ולפני מי הוא יושב ואז ידבורו ותפלתו בחיתה וירלה ובושה גדולה וכן כשהי"ת נותן להאדם טובה יחשוב בדעתו כיון שמלך גדול כזיכוך מחכל בו ובושה ומו טובות יש לו ללבוש רעדה ובושה גדול' להתביים במעשיו ולתקן לותם וכו' וזה נ"כ בחי' במקום גילה שם תהא רעדה וכו' ואריך האדם שירגיל עלמו במדה זו לידע בחשת שכל מה שהי"ת נותן לו הוא רק ברוב רחמיו וחסדיו ולא לפי מעשיו וכו' ועי"ז מדבק ע"א במדת הלין-ובעשה ויסי' מרכב' להעולמות עליונים וכו' . (קדושת לוי פ' ברלשית) . (ריז) בכל יום ויום מגיע לאדם התעוררות מלת הבורא ית' כמארז"ל בכל יום ויום בת קול יולאת וכו' והשא ברות זה הוא רק על רגע לחת ולא"כ קולך לו והוא בשוב מחי ולא ממי ולאיך האדם בשעה שמגיע אליו התעוררות ללחות בה ולדבק בה בכל כחו דהיינו לעשות תומ"י לאיזה מליה היינו לדקה או תור' ובזה מתקשר בה וכמו שהיה בשת שבא אליו התעוררות זה יתנהג ככה לפי' כשהוא בין אנשים שלא יחשה בשלה וכו' תעפ"י שהוא מבשיו בחוקך ואין לו התעוררות הירלה וכו' ואז כשיתנהג כך אא"כ בא לו עוד בפעם זה התעוררות הירל' עם יותר רוממות ושוב חוזר ונופל ממנו ומורה לו לת הדרך הטוב וכו' ונמלא התעוררות הירל' מגיע לאדם מהבורא ית' מחמת רוב חסדו ואהבתו ליסראל והאדם מעלמו לריך להכין זאת ולפרוץ כל הגדרים והמסכים המונעים אותו ח"ו לדבק עלמו בהתעוררות הירל' אשר מגיע אליו בכל יום וכו' וכיון שמקשר ומדבק עלמו בירלת ה' ופורץ כל הגדרים והמסכים אז זורח עליו ירלת הבורא ית' ומור' לו הדרך הטוב כנ"ל (שם) (ריח) מאויבי תחכמני מלוותיך ר"ל מן אויבי שהוא היל"ר שמפת' אותי לתאוות גשמיות מזה בעלמו תחכמני מלוותיך להיות לבי בזאר ביותר לעבודת הבורא ית' וזה כי לעולם הוא לי כי מצוות גשמי הוא דבר כלה ונפסד לא כן עבודת הבורא ית' שי"ז מדבק עלמו בבורא ית' שהוא מי

וקיים

וקיים לעולם ומם מגל הבורא יתי' ים כל המעמונים כי סוף מקור כל הנברחים וזהו עיקר תכלית כל הנברחים לעבוד את הבורא יתי' ולעשות לו תענוג כביכול כי כל מה שברא הקב"ה לא ברצה אלא לכבודו וכו' (פ' נח) (ריש) שמעתי ממורי המליץ מוה"ר דוב בער וכו' ותמלית דברין כי לירחת הבורא ס"ת לבא רק אחר יגיעות ועמלו בתורה ותפלה ומלוות ומעשים ומחבת הבורא יתי' ס"ת להשיג בחלטות מעשיו כי אחב' בלתי אפשר רק כשרואם בעין שכלו מה שאוהב ולזה לריך התנלות אלקותו יתי' שהשי"ת כביכול מאיר עליו שיהיר שכלו בחחבת הבורא יתי' ויאחב לה' (פ' לך) מברהם אבינו ע"ה הבטיחו השי"ת לך לך ואברכך וכו' וילך אברם כאשר דיבר אליו ה' שהלך רק לקיים ליווי השי"ת ולא חשב כלל למען השוחות שיגיע עי"ז וזה סי' עיקר הנסיון שלו (שם): (רך) מברהם אבינו ע"ה היה מכוין בכל עבודתו את ה' ובקיום מלוחיו יתי' לעשותם בשם כל ישראל כי כל ישראל טו כלילים בחחבתו ובמוחו של מברהם כי הבן הוא גוף בכח האב וכו' וע"כ כשעשה מלוה עשה עם כל הכחות שלו ועם כל הנשפים השתידים להתעשע ממנו ויצניע מזה שני עוברות נבניו ג' כיון שסוף קיים כל המלות אפי' מלות דרבנן וערובי תבשילין כמארז"ל ס"ל כשעשה בשם כל ישראל היה עבודה דרבים אבר כ"ל מישראל קיים כל התרי"ג מלות בכח. ועוד כי עי"ז עשה דרך סלוה לבניו ולזרעו אחריו שיהיו יכולים להשיג שכליות המלות ולקיים חותם מחמת שכבר קיימו אותם פעם אחת בכח בלוחתא עם מברהם אבר עי"ז בקל יכול כ"ל מישראל להוליך הדבר מכח אל הפועל ולקיים המלות בפועל ממש כיון שנעשר פחות מימות מברהם וזשארז"ל לעולם יאמר אדם אחי יגיעו מעשי למעשי מברהם יצחק ויעקב וכו' (ע"ין פרים פ' וירא): (רכא) כל מה שאדם עושה מלוה ה' לומד תורה לריך שיהיה כוונתו בלבו לה' לבדו לעשות את רוח ליוצרו יתי' אמנם אחר המעשה לא יעלה בלבו (שום לר שחפארות) חניחה שכבר עשה רלון הבורא יתי' שאם יחשוב כך ודאי אין מעשיו רלויין כלל ולא קרב עדיין אפי' אל פחח המבודה שאם היה בחחלת שנעשה ליזה נחת רוח להבורא יתי היה מכיר בעפיותו ביותר שעדיין לא התחיל לעובדו יתי' מחמת ירחת הבורא שהיה טופל עליו כמשל מי שזכה לבא אל פלטין המלך כל מה שבא להיכל יותר פנימי רואה יותר גדולת המלך וכו' כך מה שאדם עושה יותר המלוה בחחלתו ורחימו זוכה להיכל המלך יותר פנימי רואה את גדולת המלך מלכו של עולם ורוממותו יתי' ביותר עד שיודע שעדיין לא התחיל כלל בעבודתו יתי' וכו' (שם):

(רכב) הלדיקים המובדים ה' בחחת משיגים תענוג עוה"ב אפי' בזה העולם ותעפ"כ היה עובדים את ה' מחחת תענוג עוה"ב רק שיעבדים את ה' לשעל' מן עוה"ב וכו' (פ' חיי שרה): (רכג) האדם בתחלת עבודתו מתלהב לבו בחוהבו שאל ידו מתאחנים כל העולמות אם הוא עובד ה' מתעלים על ידו כל העולמות העליונים וזה לבו הולך וחזק בעבודתו יתי' וזה בחי' ויתלוש וכו' סולם וכו' מלאכי אלקים עולים ויורדים בו ותמ"ל כשכבר חזק בעבודתו את אין חוהב כלל רק להשי"ת והשי"ת יתענג בו שנאת יהי' מרכבי לאכיל' שזה בחי' וזהם ה' נלב עליו וכו' (פ' וילא): (רכד) האדם לריך לעבוד את הבורא יתי' לא בשביל שום קבלת שכר כלל ויאסור עלמו בן חלקו בעוה"ז ובן חלקו בעוה"ב בכדי שיעבד רלון הבורא יתי' כמו שמלינו ברחל שעשתה המלוה ומסרה הסימנים ללאה לעפ"י עלות ירלה שבשביל יעקב את נלאה תפול היא בגורלו של עשו ותעבד חלק לעוה"ב ח"ו תצא "כ מסרם הסימנים בכדי לעשות רלון הבורא יתי' וכמ"ש רז"ל אמרו שלא לעשם ע"מ לקבל פרס וכו' ובאמת הלא יתוע בבירור שבוודאי השב"ה יאלם שכרו הטוב לעומתי רלונו יתי' אך שהקב"ה לעומת אתו ישרחל בשם שאחדם עוה' הזלו' הקב"ה מוכח מלבו שים שכר על המלו' בכדי שיעשה המלוה שלא ע"מ לקבל פרס וז"ם מה רב טובך אשר לפנת לירחיך וכו' הייט שום מרוב טובו יתי' להטיב לבריותיו אשר לפנת לירחיך שבשעת עשיית המלוה לפנת והשכחת מלבם השכר של המלוה וכו' (שם). (רכה) השרחת קדושת המלוה לריכי שחסי' לא בית שחמלא מקום לשרות בו וכבית הוא שאדם מכין עלמו ולבו מכוון אל הבורא יתי' לעשות היזה מלוה קודם שעשה בלבו הכיסופין והחחלבות וכשכח המחשב עושה בית להשרחת הקדושה של המלוה וזהו שאמר דוד וכספה ונם כלתה נפשי לחלרות ה' הייט שהכיסופין וכלות הנפש שלו נעשה לבית ואחר לה' לבי ובשרי ירננו אל אל חי הייט שבא לשרות בי מאחר שעשיתי לו חלרות ע"י הכיסופין שלי והנה ים עוד בהכיסופין ס"ל מעל' יתרים כי במעשה היו רק מה שעוה' דרך משל כשמניח תפילין מין בידו אינה מלוה תפילין אבל הכיסופין והחלבות שים לו אל המלו' כדי לעשות נחת רוח להבורא יתי' הוא כולל כל המלוות ומעלה עליו כאלו עשאן לכל המלוות וכו' וז"ם כל המלוה מאחר שאבי מלוך היום הייט אפי' מלוות שאין נוהגין בזמן הזה אחה יכול לקיים בתופן שאחאחרון

לעשות

למשום מלמין ומביו שמר לת סדבר שחכת יוסב ומלפס ומסתוקק לל המצו' מתי תבא לי ו ולקיימנה
ו"ם כשבתי ולקיימה למור מפסק לדקיך וכו' (שם) : (רכו) פעמים סיפס"ר מס ת לת המדם
למבירה ח"ו ולעין המדם מרמה שהוא מלוה ועל זה ביקש יעקב כלילני מיד לחי מיד עשו שבממת
הוא שטן ויפס"ר בחי עשו ונרמה כחמי ח"ו כס"ל (פ ויסלח) (רכז) ים לדם שעובד לת
כשי"ת בעבור שיספיע עליו כל המובות כשיעבוד לותו וזה שק' בחי' פנים בלמור כי הבורא ית'
פ גס פניו פנים כביכול והוא עובד בשביל עלמו בכדי לקבל טובה מלתו ית' וזה כחי' שלא לשמה
ויש שהדם עובד לת הבורא ית' בנין דליכו רב ושליט ולין כוונתו כלל על קבלת הטובה וכחי' זלת
הוא בחי' פנים בפנים כי הוא עובד לת הבורא ית' בנין דליכו רב ושליט והבורא ית' כביכול פונה
עליו פנים בפנים וכו' (שם) : (רכח) כפי כמשמים עוביב שמשמים למטה כמו כ. מיסבין בספר
מלמעלה למטה וכמו שממתי מכשמ"ם ס' ללך כי כמו שכפי תנועת הדם כן מתנועע הלל כן
כביכול הקב"ה כפי מעשיו של הדם כתחתון כמו כן עושה עמו כביכול דהיינו לס מתנהג עם
חבריו בחדא הספר כן מתנהג עמו כשי"ת כביכול (פ' מקץ ועיין פ' בשלח מובא ג"כ ענין זה וכתב
שכן הוא גם במדרש וכו' ומובא ענין זה שוב בכמה מקומות) : (רכט) כשהדם עושה מלוות
ומתפנג בכהות גדולים וכו' יכול ובהיות שמעט מעט יוסר מעליו חומריותו ותי שורה עליו רוח
הקודש מלתו ית' וזה לשור ה פ כמו רמיית לליו שהוא הקב"ה בעלמו בכיכול ולדליק בלמת מרוב
לדקתו בודאי שורה עליי שור לת ומלומלה וזהו חלק ללוק ממשל ותי נורה בכל מעשיו ותענוגיו
לביות מרכבה לשכינה וכו' (עיין פ' ויגש) : (רל) ים שני מיני עבודה ה' פ' שיקח בעלמו רמיזת
דחכמתא כמה שרושה בכל יום ויום נדולה לבורא ית' ולין שכל המלחכים והשופיים והחיות וכו'
שולים לים מקום לבודו וכולם עושים בלימה ובירלה לפון הוסם ושופ"י שהוא מלך גדול ונורל
ונבדונתו לין קדר ולו דומי מהלה וכו' לשפ"ר יקר בעיני לי בורים ל שמו ישרלל לפי' ממי
שהוא ח"ו בדיוטא ירחמונא לעכי"ם מניע מזה חמנוע להבורא ית' וכל זה מנודל טובו וחסדו ית'
ומנודל לחבתו בנו עד שקרא לופנו לחים וריעים ומופן לני רשות לומר ברוך לחה ולדבר שמו
לנוכה כביכול לשפ"י דנים מחשבה שפיסה ביום כלל וכו' וכשהדם מעמיק להסתונן בכל זחת עי"ש
מחזיק עלמו לעבודתו ית' ומחמת בחלבות הגדול הבא לליו בא בשמחה נדולה ומתענג מלד
מחמת בשמחה הבית וכשמרנים בחנוג בהוא לז רולה תמיד להחלבב לעבודתו ית' ובדי שיבא
לו עוד בחנוג בהוא ועיקר כוונו מחמת בחנוג ולשפ"י נס בעבידה כזו ג רס שפע רב לכל
העולמות ולכל הנפשות והרוחות הקדושות ולעושם בחחתין ויש עוד סדר בעבודה לשר לשעשה מזו
דהייט שעיקר כוונתו הוא רק בשביל שיניע תעניג להבורא ית' כביכול לפי שבורח שיתגדל ויתקדש
שמו בגדול לעשם ולעלמי עלמיים וזה בעבודה בגדולה ובודאי ג"כ שפע רב לכל העולמות והשפרט
שבין בני בעיולות כס"ל הוא עבודה בחמת היא מעילה לחתא שעובד לת ה' מחמת שמקבל
תענוג מן עבודת ה' ובעבודה בשניה שהוא בדי שהבורא ית' יקבל תענוג הוא מחמת לעילה
והורדת השפע בדם מעלמה וממילא והוא עיקר כוונתו רק בכדי לנרום תענוג להבורא ית' וזה
מרומז בדברי רז"ל שלמרו כל הכורע כורע בגר ך וזוקף בשם וכו' (עיין פנים פ' ויחי) .

(רלא) בחחבונות דהבורא ית' כביכול הוא עיקר החענוג ותענוג תמידי היינו תענוג כל כך מחמת
שכבר רוח רגיל בזה ומזה נמשך מה שלפעמים רקב"ה מלמלם לת בהיפוכי ומכשה ומחעלם
כביכול מהלדיקים העובדים לותו בכדי שלא יהיה תענוג תמידי ותח"כ מחזקים ועוליס עי"ז למדריגה
נדולה ביותר וכו' (שם) : (רלב) כלדיק העובד לת ה' לריך שידע בכל יום ובכל פעם בחביג חיזה
בשנה שים עוד מדריגה למעלה מזה שליכו מביג לוחה מדיין וכשיבא להשנה זו ידע שים עוד
בשנה נפלי ונפנים ודבר זה הין לו סוף שכל מה שחביג ידע שעדיין ליכו בשלימות ויש עוד
מדריגות שלריך להביג ולינו מביג לוחם ומבר לו מדיין וזה הוא המוכר בעבודת ה' כביכול תמיד
שליכו בשלימות ומחמה ומחחוקק בעלות במדריגה למעלה מזו ושמעתי ג"כ בשם הלדיק מוה' יחיאל
מיכל ז"ל בפירוש הפסוק לחת שלחתי מלחת ה' לוחה לחקק וכו' הייכו שלדם תמיד שים מדריגה
למעלה מזו וגבוה מעל גבוה ולחקק תמיד לחזות במעט ה' ולהביג גם מדריגה זו ושמ"ב כשחביג
גם לת זו לחקק עוד שליו נזה סוף עכ"ד . וזה הלדיקים מוסיפים והולכים תמיד בעבודת הבי"ת
ים לפרש שזהו שלמר דוד פחחו לי שערי לדק וכו' זה רשער לה' וכו' הייכו שני שיודע תמיד
שעדיין ליכו מביג ולינו עובד הבי"ת בשלימות שים עדיין השנה למעלה מזו עד ח"ם כי"ל ולחקק
בכל פעם פחחו לי וכו' שיבא ג"כ להשנה זו וכן בכל פעם זהו הפער לפי' הלדיקים יבלו בו כי זהו
דרך הלדיקים לחחיים בכל מה שעובדים לת הבי"ת וכל השנה שחביגים יודעין שעדיין לריכין להביג
גם שלמעלה מזו ויש"ג זהה בחי' לקי' לחבר לקי' הייכו שפחה לין בחשנה בשלימות עדיין רק שעתיד
להיות

לכוין ומתיר להסיג וכשיסיג גם הפעם זו ידע עוד יותר שיין הפגתו בשלימות ויבטח בהסי"ת שמתיר להסיג גם הפעם זו וזהו שפר' שיין לדבר סוף שבכל פעם שמסיגים יודעים שים עוד הפעם למעלה מזו עד ס"ם וזהו דרך הלדיקים להסי"ת וכו' (עיין פניס פ' שמות) : [רלג] הפעס"ט ז"ל לומר וזהו יכפגו על מות משל לאב המלמד לבנו הקטן לילך וכשהולך הקטן שניס לו שלפפ פסיעות לקרותם לשיו מרחיק לשיו מ"ע ממט כדי שילך יותר ואמ"כ כשהולך יותר מרחיק לשיו מ"ע עוד כדי שילך עוד יותר וע"ד זה נקרא הסי"ת אל תפתחר וכו' וזהו והיה יכפגו עלמות היינו שזה שרסי"ת מפתחר שנקי הוא . הוא כדי שיכפגו עלמות כהדין עולמייא כדי שיתקרב בכ"פ יותר וכו' (שם) : (רלד) כל מה שאדם מקדם ומעכר עלמו יותר ועובד ה' יותר יודע יותר שעדיין לא התחיל כלל לעבדו כי אדם שעובר שהוא עובד ה' זה שיעין שהיא עובד הוא כלל כי אם היה עובד הוא ריה יודע שהוא רחוק מהסי"ת מאד וכו' (שם) : (רלה) רמי"ח למעלה מן הכל למעלה מן התותיות וכו' ולית מחשבה תפיסא ביה כלל ומי שרוצה לזכות ולבא להסיג הוא בחינת יח"ת ס"י עבודות בחורה ותפלה ולדקה שהם בחי' תותיות ועי"ז יכול לבא להסיג הוא בחינת יח' שהוא למעלה מן התותיות כי יח שפורש עלמו מכל תחוות עוה"ז והיינו עושה שים עבודה ומבלה ימיו בהבל זה בחי' קן היפיס שם"ם כי צריך לקדש עלמו ולפרוש עלמו מכל תחוות עוה"ז ולעבוד את ה' בעבודות בחורה ותפלה ולדקה כנ"ל וז"ש קדושים תהיו היינו לקדש עלמו ולפרוש עלמו מכל תחוות עוה"ז ואח"ל יכול כמוני היינו כמו שאני מרום ונשא על כל התותיות תרצו אתם ג"כ להיות קדושים בלי תותיות דהיינו בלא עבודות תלמוד לומר כי קדוש אני ה' וכו' כי אתם צריכין הקדמה לעבודות בחורה ותפלה ולדקה שהם בחי' תותיות ודייקא עי"ז יכולין לבא להסיג תוחו למעלה מן התותיות וכו' (שם) .

(רלו) הרמב"ן פירש על פסוק אם תעירו ואם תעוררו וכו' כשמגיע אל האדם לחבת הבורא אז ירחמו יח' אז תיכף יעשה תשוה ואז מבית תבבת הבורא בלשלום כי כל זמן שלא עשה תשוה יש לו מלחמות אחר כשעשה היה כמו כלי שמגיס בו זה שהעטוררות שמגיע לו מלמעלה וכו' (פ' יתרו) : והמלום שעשה היה כמו כלי שמגיס בו זה שהעטוררות שמגיע לו מלמעלה וכו' (פ' יתרו) : (רלו) הכלל כי צריך האדם לקיים בדיבי ר' לנגדי תמיד . ורמה ח"ת להאדם לדבק מהשבתו תמיד לה' רק הכלל הוא כשאדם עובד כדי לעשות נחת רוח ותענוג להבורא יח' אז זה התענוג בעלמו מעורר אותו לדבק מחשבתו בהבורא יח' (שם) : (רלח) יש מי שעובד הסי"ת בבחי דמיהו רב ושלים וכו' והיינו משום שלא לבו הטובות והמפדים מה שהסי"ת מפפיע עליו כי כל הטובות וכל התענוגים כלל נחשבו נגד תענוג עבודת הבורא יח' שהוא עובד למלך גדול ואדיר כזה וכו' וזה נק' עומדין דגדלות שעובד להסי"ת בגדלות השכל ויש מי שעובד לרסי"ת מחמת שמשפיע עליו חפדים ושפע רב וזה נק' מוחין דקטנות שעובד להסי"ת בקטנות השכל וכו' ומי שזוכה לעבוד את הסי"ת בחוחין דגדלות אין לו בוש מורה ופחד מכל המחרעות הבאות עליו כי לבו נכון ובטוח שבודאי לא יניע לו שום נזק וכו' עיין פניס וכל העולמות מתנהגים על ידו וממשיך השפע לכל העולמות וכשהקב"ה נוזר גזירה יש בידו כח לבטלו ולרחמיק הדינין ולהפך מדה לרחה וכו' (שם) : (רלט) יש שעובד להסי"ת בשביל עוה"ב וזה נק' שלא לשמה ויש שעובד להסי"ת לשמר היינו שלא לשם טובתו דק לשמת את הבורא ולעשות לו נחת רוח ומי שהוא מכח יכול לעבוד להבורא יח' בשביל עוה"ב ג"כ ותהיה העבודה לשמה היינו שכוונתו בזה שרולה עוה"ב בכדי שגם בזה יהיה נחת רוח ושמחה בשביל לתבונו שבשמים כי להיפוך מ"ו אינו יכול לשבול בשביל נחת בונו לחבונו וזשחרז"ל שמתוך שלא לשמה בא לשמה היינו שרולה בל הטובות בשביל נחת רוח להבורא יח' בזה נמלא שמן השלא לשמה נעשה ג"כ לשמה בל"ל (שם) : (רמ) בשהקב"ה נפרע מעון הוא מחסר העון עי"ז שנפרע ממנו וז"ש פוקד עון וכו' פוקד עון חסרון שנעשה העון מחוסר מחמ"ב בשחלם שכר טוב עבור מלוה אינו מחסר המלוה חדרבה נעשה המלוה יותר גדולה וז"ש עושה חסד לאלפים בשילוס שכר נעשה החסד יותר גדול (שם) : (רמא) בשאדם רולה לידע אם הסי"ת יש לו תענוג מעבודתו הבחינה היא על זה אם האדם רולה שבבו בוער בחם ומתלהב תמיד לעבוד אותו יח' ויש לו חשק ורצון בעבודת הבודא יח' אז בודאי מוכח שהסי"ת יש לו תענוג מעבודתו ולכך מסייעין לו מן השמים ושולחין לו מחשבות קדושות לתוך לבו וכו' (פ' משפטים) :

(רמב) אין תענוג בהתקשרות רק לקשר ח"ע בחלת הירחה כי יסוד דבוק בחלוה (פ' תרומה) :

(רמג) האדם הרולה בתענוגים גחמייס חשר לו תמיד כי אם יש לו תענוג זה חשר לו תענוג לחשר בכוד וכיוצא משח"כ בעבודת הבורא יח' אז הוא שלם בכל כי בודאי יח' לא יחשרו כל טוב כי הח"ם ב"ה שגם בכל מיני שניאות והאדם הדבוק בו אינו חשר לו ג"כ שום דבר (פ' תלוה) :

(רמד) בשאדם עושה עובדת ואח"כ רולה לי"ע אם העובדת הוא טוב אזי ירחה בדעתו אם השכל שלו

עולה למעלה לזו משובחת הוא טוב בוודאי כי לזה עשיית מצוה הכל עולה לעצלה (דהיינו לעיונים) :
(רמה) לעפ"י שלש הלוים עובד את ה' ע"מ לקבל פרס הוא נ"ל כמו' עובדים רק שהוא בחי' שמלא בחי' בשמלה עושר וכבוד לך לזן זה עיקר העבודה ועיקר העבודה צריך להיות שלא יהיה החדש העובד שום דבר ולא יבקש רק את שמו ית' וזה נופל יהיה שכרו מה שעובד את ה' וז"ש זן ערוך לך וכו' כעוה"ז וזן זולתך מלכינו למי העולם הבא ר"ל לא מבעיא שזינו רוצה בשום תענוג עוה"ז בשביל עבודתו רק לפי' כעוה"ב עולם הנשמות גם שם יש שמבקשים תענוג רוחני ויש לריכים שזינם מבקשים לפי' שם בעולם התמת זולת השגת אלקותו ית' וז"ש וזן זולתך למי עוה"ב לפי' שם אין רצוני זולת לשמוע אלקותך לפם בגלל נולליגו לימות המשיח וכו' לזה"ק פתוים כי לימות המשיח יזדכך הסיגר ויתרבה חור ההשגה ויהיגו בני הדם מדריגות גדולות ומכ"ש מה שיהיגו לתחיית המתים וגם זו אין מבוקשתיגו בכל אלו התענוגים רק זולת עבודתך להיות עובד לשמו ית בלי קיוי לתועלת עלינו (פ' כי תצא) (רמו) יש לדם שעובד את השי"ת מחמת שיודע שהבורא יפציע עליו כל הטובות כשיעבוד לומו בלמת ויש לדם שעובד בלי שום טעם רק מחמת שיודע שהבורא ית' ברא לומו וברא כל הנמלאים ועי"ז הוא עובדו בלמת וזה בחי' לדם ובזאת מושיע ה' הייגו שזה לדם ומשים עלמו כשהוא שעובד את הבורא ית' בלי שום טעם וכוונה על הטוב שיספיק עליו מושיע ה' כשלדם עובד מחמת טעם שיודע שהבורא ית' יספיק עליו כל הטובות זו הוא בחי' נוקבא' בחי' מקבל' ובשלדם עובד בלי ש ם טעם כנ"ל זו היגו בזכר' זו וזהו שם לא תרעי לך ביספ בשים ר"ל שם לא תרלה לידע הטעם מהעבודה וזו לא תהי' בזכר' נוקבא בחי' מקבל לשלי לך בעקבי הלאן הייגו שיהי' בזכר' לדם ובזאת מושיע ה' כנ"ל (פ' שיגיי ברוסי שיר השיריס) (דמו) מלת ה היתה זאת וכו' שמעתי ממו"ר מוה' דוב בער כי מלת זאת מרמז על בחי' נוקבא. והגה עיקר עבודת האדם לריך להיות רק בשביל שיגיע להבורא ית' תענוג מזה שזה בחי' ישראל מפרנסין לאלישם שבשתים כי התענוג שמקבל מהמעש"ט שלמו נק' פרנסתו בשיכול וזו נק' בשיכול הבורא ית' בחי' מקבל ווזו מלת ה' היתה זאת דהייגו שהקב"ה בשיכול יהי' בזכר' מקבל בחי' נוקבא בחי' זו"ת היא בפלאת בעיגיגו פירוש הוא בלמת פלא מלד בעיגיגו עכ"ד וע"ם שלריך בזה אין שהאדם לריך להתעורר עוד מלד לעבודתו ית' ורק בשביל שיגיע מזה תענוג להבורא ית' וכו' (פ' תזריע) : (רמז) דעני עלך לאברך לא תעביד לשכל שמואן לאכירו הון ושוער רב ואכירו אינו ממזיק לו טובה לעשות דלמו רק לשיפך ק"ו בוודאי יסרה אפו באכירו מלד על דבר זה וכמארז"ל בירה דשיתין מייא מגיה לא תסדי בית קלף מכש"כ הבורח ית' שהואן לאדם כח ונבורה ורוח ונשמה וכו' וברא לואי לעבוד לומו ית' ואם האדם אינו ממזיק לו טובה לעבוד לומו ית' בלב שלם ובנפש חפלא הרי הוא עובי עב מה דעלך סני לאברך לא תעביד כנ"ל וז"ש דע מה למעלה ממך היגו ממך בעלמך תלמוד ותדע לשך שלשה לריך להחזיק טובה להקב"ה שהוא למעלה בשיכול ושכינת עזו בגבהי מרומים [פ מל רע] :
(רמח) ירלת הרוממות היא ירלה החמתיית והיא מדריגת לדיקים מחמת שהדיקים מסתכלים תמיד בחין הנעלם והשכמה מלין תמלא ומעלין תמיד על מקשבתן שהבורא ית' חין סוף וחין תכלית ולית מחשבה תפיסא כיה כלל ושלך שכל המלחכים והשרפים ומיות והופני הק' עד חין שיעור ומספר וכל העולמות עד חין מספר כולם מתבטלים ומתפחדים מלימתו ושלך ברים שפלה וכו' והגה כשבא הלדיק לירלה זו ומתמיד בה הוא דבוק ברוחניות ומשבר כל תלוות הגשמיות שהוא חלק מגיו ומתו שמתנו בו ומדבק בשפם רום ונשלה חלק הבורא ית' עד שמשפך חומר לתורה ומשכיל תמיד בחין הנעלם וזה היה מדריגת משרע"ה שהיה עגיו מכל לדם ר"ל שהיה תמיד דבוק בחין הנעלם ומתילה היה בעיגיו כחין והיה עגיו מכל לדם וזאת הירלה היא עיקר כל המלות כי כל המלות הם להזדככות האיתר וכו' ככדי שיבא לידי ירלה זו ולדבק ק"ע במדת חין וכו' (פ' קדושים) : (רכ) יש מי שירא מיראת הדין ק"ו וירלה של הדיק הוא ממלת הרחמים שלא יהי' לער ק"ו למה"ר כי עיקר ברילה השוגם היה להמיב לברואיו וכו' ולהשפיע חסדו ורב טוב לבית ישראל ובתורה ועבודה ומילה חסדים וקיום המלות ישראל מפרנסין בשיכול לאביהם שבשמים ועושין לו נחת רוח בשיכול ובשמ"ו חין עושין רלוגו של מקום עי"ז השפע נמשך ושכינה מה היא אומרת קלני מרחשי וכו' וזהו עיקר ירלת הדיק שלא יהיה ק"ע לער למה"ר ולהשפיע חסדים ורחמים ושיים ושלום על כל ישראל כי זהו עיקר תענוג של הבורא ית' וכו' (שם) : (רמז) בשלדם חוטא ק"ו עושה פנס למעלה ומחן כח לקליפות ק"ו והרפואה לזה לחזוק הסילוסים ע"י שמתלהב להבורא ית' והתלהבות הזה בח ע"י חטא מחמת שחטא והיה בשמחת עי"ז מתלהב מה"ב ביותר לעבודת הבורא ית' וזה עורף כל הקליפות וז"ש וכח כהן כי חמל לזנות את כהן היינו הנשמה כיוצא בזה"ק את לכיה היא ממלכת שבוש פנס למעלה ומחן כח למילוסים הרפוח' הזה בלם תשרף פירוש ע"י התלהבות דקדושה כנ"ל (פ' לזור) : (רנב) פתון מורה על ירלה ולכך הוא

הוא כפיפה ולכך כל המחשבות הופכים פניהם כי כ"ש הוא מהמחשבל על מציאות והכלל הוא כי המדם צריך להיות למע בירחת מלקים וכמ"ש מבל כשהמדם רוצה להעלות מילוחות צריך לגלות הירחה וזה יעצה הילוץ נ"ב לירח את ה' וזהו סרמז שב רמוני הפוכין בפ' ויקי בשטוע הקרון הייתי שהכוון הופך פניו לגלות הירחה בבדי להעלות הילוחות זה סוד נסיעת הקרון עם ישראל במדבר להעלות מילוחות וכו' (פ' בהעלותך): (רנג) מחויבי תמבמני מלוותך וכו' בלומר לומר ליה"ר הנק' לויב אתה המפתח הוא לעשות התורה ופנימיית התורה הוא שיהי' לי תעשג בלי עיקר התעשג הוא בעבורת ה' ומוטב לי ביותר לעבוד את ה' והחילוק התעשג מעבודת ה' הוא לעולם ותעשג שלך הוא מדבר הפסד וזה מלויבי הוא היה"ר תחבמני מלוותך כי לעולם הוא לי וכו' עיין פנים [פ' בלק כפול לעיל בשיעור קמ]: (רנד) הבלל כי לריך המדם תמיד להעלות על מחשבתו שהשי"ת מסניח עליו על בל דרבו וכל דיבוריו ומחשבותיו ומעוטותיו עושים רושם למעלה ולבך לריך המדם לשמור בל מחשבותיו ומעשיותיו ודיבוריו בירחת ה' ביון שבל מעוטותיו עושים רושם למעלה וזהו בלל גדול בעבודת הבורת ים (שם): (רנה) עבורת ה' הוא בהשמר בי הקדושה הוא בהסתר בידוע אבל המילוויות הוא בגילוי והבלל בי לעבודת הבורת לריך המדם להתלהב אבל לדבר נשמי אסור להתלהב וז"ש וקרקר (לשון קר) בל בני שת. שת הוא לשון התגלות היינו להמילוויות שהוא גלוי לריך שהמדם ניחוח קר שלא יהיה בו מ"ש לזה שיש התלהבות (פרשה בלק): (רנו) בשהמדם עושה מלוה ומומר תורה אזי מניע לו חיות מדם והחיות הוא הירחה שמניע לחרס מעשיית המלוה והתורה ומירחה זוכה לחכמה כ"ש בן ירחת ה' חכמה והשכמה חמי' את בעליה וכו' (פ' ואתחנן): (רנז) עיקר עבודת המדם שיהיה לו ירחת ה' ואחר הירחה מניע לחדם שמחה וזו שמחה בל' הירחה השכיחה וזו שומע תורה קדושה מלמעלה וכו' (פ' עקב): (רנח) משרש"י נולד בשכר הירחה כ"ש ויהי כי ירחך העיילדות וכו' ויעם לרם בחיים ומשה היה עניו מלך בעיני עלמו ובדמה לו מאחר שהוא נולד בשכר הירחה מזה מוכח כי ירחה מלמע זוטרחא הוא וזשמרז"ל לנבי משה ירחה מלחע זוטרחא הוא היינו כנ"ל (שם). (רנט) יהוע כי יש שכי מיני ירחה בחי' ירחה עילאה ובחי' ירחה תחתה בחי' ירחה הוא בחי' ירחת חטא ואין זה בחי' ירחת העונש בבד אחר גם פשוטי הערך יש לכנס ירחה זו בי זה לא נקרא ירחת חטא. למנס ירחת חטא הוא למעלה במדריגה מירחה זו בי ירחת חטא נק' מה שמתיירא מפני החטא מחמת שרוח נגד רלון ה' ואינו רולה להיות נלרח ובבדל מהשי"ת רק שפלו ורלונו להתקרב להשי"ת ושורש בחי' ירחה זו נובע ממקור התבונות והשתבלותו בגדולת הבורת ים' איך שהוא עיקרן ושרשן דבל עלמין וסובב וממלא בל עלמין ובל העולמות וכשמות ומלאבים ושרפים וחופנים וחיות הק' שם בחין ובשפע נגדו ובל קיומם הוא רק מאור וחיות השפע לבם מהבורת ים' בבל את ורגע וכו' וכו'. ומהשתלות והתבוננות הזה משתוקק להיות משתבל על שפלות עלמו ופחיתות ערבו להיות ממלרי דשומשנא איך שהוא רשוק משי"ת וכו' וזו הוא נבזה ונמאס בעיניו בחלית ומזה חפול עליו לימה וירחה שלא לעבור על רלונו ח"ו וזהו הנקרא ירחה תחתה שהוא ירחת חטא. למנס בחי' ירחה עילאה היא למעלה ממדריגה זו בי בחי' ירחה עילאה הוא בחי' ביטול ממליות מפני רוממות ה' והדר גאונו ע"י התבוננותו והשתבלותו בעלמות הבורת ים' איך שהוא ח"ש פשוט בחלית הפשיעות ולית מחשבה תפיסת בזה בלל וכו' והוא למעלה מהשתלות העולמות כי אין ערוך אליו וכו' וע"י העמקת דעתו בהשתלות זאת בעיון הדק הטיב הוא בטל במליות בחלית ואינו מרגיש עלמותו בלל ולא שייך בעת הוא בהשתלות לומר שהוא ממלרי דשומשנא והוא הנק' בחי' ירחה עילאה שהוא ע"ד משל ערבו כי הוא בחלית הביטול בהעדר הרגשת עלמותו והוא הנק' בחי' ירחה עילאה שהוא הבא לפני המלך שמפל עליו ירחה גדולה מפני עלמות המלך והדר גאונו עד שהוא בטל במליות ואינו מרגיש עלמותו בלל שלא שייך לומר שבעת ההוא הוא מסתבל על שפלות עלמו ופחיתות ערבו בן הוא בעת ההוא בבחי' ביטול ואינו מרגיש עלמותו בלל משי"ב בשאינו לפני המלך דק שהוא מתבונן בגדולת המלך אז לפי ערך שמשיג בגדולת המלך בבה מסתבל בשפלות עלמותו ופחיתת ערבו וזש"ב הוא ירח לעבור על רצון המלך ומלותיו שהוא בחי' ירחה תחתה חטא זוהי עיקר ההפרש שבין ירחה תחתה ירחת חטא ובין בחי' ירחה עילאה שהוא בחי' ביטול במליות בחלית העדר הרגשת עלמותו והוא בחי' מה כ"ש ונהנו מה שאינו מרגיש עלמותו בלל ובל מה שיוסיף בח שבמותו להעמיק דעתו בהשתלות זאת בבה יתוסף לו בחי' ירחה עילאה לבח לבחי' ביטול בחי' מה שבמותו בחי' מה הב"ל כ"ש הן ירחת ה' הוא שבמה בי שניהם עולים בקנה אחד. למנס ח"ת לבח לבחי' ירחה עילאה הב"ל עד שמקודם יגיע לבחי' ירחה תחתה בחי' ירחת חטא הב"ל שהוא ע"י התבוננות בגדולות הבורת ים' שהי"ז הוא מ מאחרי דשומשנא להתבטל על שפלות עלמו ופחיתות ערבו ובזה בשיגיע ממנו והוא בחי' עמוה שהוא שבל בשיגיע בחמת ועי"ז יבול לבח ולהגיע למדריגת ירחה עילאה בבחי' ביטול במליות

כנ"ל וכו' ופוש ע"ד מצל סיפוע בגרעין המרע בתרך עפ"ל לגמוח בתרך עד סיפיס נרקב בתרך ויפיס אין ואפס ככה ק"ל לבא בבחי' ירפא שילפא כנ"ל עד סיקדיס בחי' ירפא תתפא ירפא חפצ כנ"ל שפוא בחי' עמוק לפיות מצים עלמו כפיריים בבחי' אין ואפס וז"ס עקב עגוב ירפא ה' וכי' (עיין פיפ שם) : (רס) כשפדם אין לו שכל כלל לבורר עלמו לעבודת ה' בהתעוררות עלמו אז צולמין לו התרם והתעוררות מלמעלה לשפי"כ גם יעמוך עלמו על התעוררות הזה לבד רק יחזק ק"ע עכפיו עכ"פ לעבוד שם ס' בהתערות דלתתא שזהו עיקר תעמונו יח' בבחי' ישרצל מפרנסין לאניפס שבשמים ולפי רבוש התעונ כן ירבה שכרו של תדם וגם כי ע"י שיתעורר ק"ע ק"כ בתעלה הקדושה מלד מעצין הסיבים אז יפיס מקום להתעוררות עליון לפיות תלגלו זמן רב וכו' וז"ס כי יקרא וכו' ואפס ריבלם וכו' שלם תעלה וכו למען ייטב לך ואפרכת ימים וכו' (פ' כי תצא)

(רפג) הספפ מבפורא יח נקרא דיבור כ"ש בדבר ה' שמים נעשו וכו' וכפיערצל שם בתדריגס עליונה גורמים הדיבור בהקב"ה להשפיע עליהם טובות כי שם ק"ו פיפו כן נאמר מי כמוך בפלים ודרשינן בתלמים וכו' וז"ס שם ס' התמרת היום היום דייקא פיינו כפיערצל שם בתדריגס עליונה שבכל יום ויום יהיו בעיניהם כחדשים וכו' (פ' כי תבא) : (רסב) בתעלה בא לאדם שירצה ואתר שירצה בא בתעונו . והתעונו הוא גמוז בהירצה כי אם היה בא בתעונו בתחלה לא היה בעבודה נתחב כלל כי לא היה עבודה כלל מלד שבחירה רק מחמת תעונו לכן צריך להיות התעונו עמיר וגמוז רק צריך האדם לייגע עלמו בירצת ה' כל הימים ותז"כ מציג התעונו וכו' וזהו זכור ושמיר זכור מרומז בעבודה והתעונ מרומז בשמור וכו' (שם) (רסג) מה שפני מרי' ופני נער שם שמים ומחוקקים במרכבה עליונה התירוך הוא כי מרי' מרמז על הגבורה כי מרי' בגימטריא גבורה ומה שפני מרי' לא פימין הוא כי הקדיקים מפקבין מדת הדין לרחמים ומדת הגבורה לחפ"י שלמעה הוא רע כגון כעס וקנאה וכיוצא בהל לכל למעלה הוא טוב פיינו להעלות אותה לעבודת הבורא יח' כמ"ש ל' לעולם ירגיז אדם יל"ע על יל"ר וכן נאר מרמז על התפארות ומדה זו למעה פיפ טוב ולמעלה הוא טוב להעלות האדם הזאת עד תבאהו אל תפארת אל תהי בגו ישרצל אבר בך התפאר נאמר למעלה היא בכל עבודת ה' בן במדת הגבורה בן במדת התפארת ולכך שם למעלה במרכבה עליונה (שם בליקוטים) : (רסד) משל לעבד שהיה עליו המלך שילמוד טכסיסי מלחמה איך להתנהג בכלי זיין ואיך לעמוד נגד שלחמים שאם ילחמוהו ממרם לחן ואפה בעת שילמדין אותו אין נותנין בו אם שלין צורך אז ללחם ואפה זה שהיה בא פעם אחת למלחמה ונעל זה בכלי זיין ועמד כך ועשה בו כאשר למדו אותו ולא נתן בו אם כבתחלה זהגלחמים אתו כבשו אותו ושחקו ממנו כן הפשל הבורא יח' ליה מחשבה תפיפה בים כלל ונתן לנו התורה בידה שתהיה על נבי עד לנצח בדי שבזה גלחם נגד יל"ר ואתו קומרים אאר קדשיו במלותיו וכו' כי ע"י פעלות שאנו עושין בהתלהבות גדול בחשק עליה אתו להדבקים בפינימיות האלות שזיה אם לנצח ונרתקים מהחימר וכפי גודל ההתלהבות כן הוא התרחקות מהאומר ובא יותר להשגת הבורא יח' אבל התועה בלי התלהבות רק אותה פנשים מלומדה הוא כמו העבד שכ"ל שאין נותן אתה בכלי זיין בעת המלחמה וכו' (שם בליקוטי מהרח"ו) : (רסה) בכל מקום שירצה קודמת למהבה ואמר מורי הק' אתו דוב בער שהאדם צריך להתחדל ולהתעמק בשיי ירצת ה' על פניו ואז התהבה בא ממילא כי דרכו של אים לחזור אחר אאב (וכמובא בכר לעיל) ואם שאינו בגרכת ק"ש וייתר לבבנו לההבה ולירצה וכו' היינו למי שבבר זכה לירצת ה' על פניו וזכה אח"כ לההבת השי"ת ושההבה הזו בא אח"כ לידצה יותר פינימיית וזה שאומרים בשם האריז"ל לומר בשם יחוד וכו' בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו וכו' והאריז"ל בכל מקום פיום סילק אחר סלילה פיינו שההבה בא אחר שירצה ובקדשים (היינו בהדם שבבר התקדש לעבודתו ית' וזכה כבר לירצ' ושי"ז בא לההבה) סלילה הולך אחר פיום פיינו שזוכה לירצה פינימיית שהוא בשם אחר שזוכה לההבה כנ"ל (שם בליקוטים) :

(רם) בשם הבעש"ט ז"ל שלשה שרי מקלט שרמז מהשבה דיבור ומעשה שלריך האדם לברוח מפני בוגלו האדם הוא שם ס"מ שרוצה לבטל אותו מעבודת הבורא יח' ולריך להזזיק עלמו במהשבות קדושות ודיבורים קדושים ומעשים טובים כי אע"פ שהיצר וכוחים וברוריים כל כך מכל מקום עוד יותר מצב ואל תעשה כי מכל מקום רשותא דמאריה עביד (שם) • (רסו) ירושלים הוא בחי' ירצה שלם בחי' ירצה שילפא ירצ בוצה וזה לעומת זה יש בוצה פילוניות ולריך כל אים שישראל ליזהר שלא יסיח לו ח"ו בוצה זו ולא יתביש מפני המלעינים כי זה יבטל אותו ממלות ה' תמים יהי' לו בוצה מסטי"ת והדר למד כי מי שים לו בוצה פילוניית ח"ו לא יכול לעשות מלות ה' תמים יהי' לו בוצה מסטי"ת שלם כנ"ל גילוי שהוא בוצה דקדוש' ויזכה שילפא ויבא למדריגת ירצה שילפי שהיא ירצ בבח ירצה שלם כנ"ל

(סם) (רסח) ענין העבודה הוא ע"ד משל כמו מו"מ שעיקר הכוונה הוא בכדי להרויח ולהשתכר כמו כן עבודת האדם בעה"ז בתורה ומצות הוא בכדי להשתכר דהיינו להעלות נילונין שנפלו בשבירת שנתלבשו בדלח"מ בדברים גשמיים וע"י עבודת האדם הוא מעלה אותן ומכפכן מחשוכא לנהורא ועולין למעלה למעלה בתורות עליונים וכ"ל ואחד לפי עבודתו כן הוא משתכר ומרויח כזה וזהו עבודת הלדיקים למנס מיכר מכלים עבודת האדם הוא לעבוד בגמי' ירלה מעלה במס"ע וביטול במליאות וזשתרז"ל ולא כל המרבה בתורה מחכים הייגו בלא יהי' עבודתו רק בשביל להשתכר בגבד ע"ד הכ"ל רק יהיה עבודתו בירלה עילאה ובמס"ע וביטול במליאות ובלא יהיה עבודתו מורגשת בלבו רק יהי' בחכלית הביטול והעדר הרגשת עלמותו וז"ם במקום שאין בעלים השתדל להיות אלא היינו שיתדל להיות אלא לדיק ועובד ה' בגחי' העדר הרגשת עלמותו ויהיותו לנמרי שזה בחי' מקום שאין בעלים וכו' (שם) : (רסט) עבודת הלדיקים הוא בגחי' רלון ושוב רלון הוא בחי' בלות נפשם לה' בירלה עילאה בחי' ביטול במליאות ושוב הוא שהזור אל עלמותו היינו מה שהשכר לבו בקרבו ביותר בגחי' שוב כן בקרבו ויודע שפלות ערכו ומזה נתמרמר לבו וכל מה שהשכר לבו בקרבו ביותר בגחי' שוב כן מתרגש ומתגדל מח"ב בחי' הרלון להיות בלתה ובן בכספה נפשו לעלות לה' בגחי' ביטול במליאות ומתעגג בתענוג גדול מנועם זיו אור והיות ה' הסופע עלי' כידוע שתענוג תמידי הייגו תענוג וז"ם מבלים ככלו לי בנעימים הייגו מה שהשכר לבי בקרבי ונופל במרירות הוא בנעימים כי מח"ב מתענג בנעימות ומריבות ידידות ירלת ה' בתשוקה נפלאה ביותר כנ"ל (שם) · (ער) שמעתי מכבוד אדמו"ר מוה' דוב בער המגיד זלה"ה על פסוק וקווי ה' יחליפו כח באדם שמהליף דבר על דבר כן קוי ה' מחליף ה' את כחם בשעודתם להבירת יחב' בביטול במליאות ועי"ז נמשך להם מבחורת ית' בחנות לנקות בתורה ומצות וכו' וז"ם עוד שיחנות ישתדל בם ממקור אחד עם התורה וכל חיותם של הנשמות הייגו בלא בקיום התורה והמצות וכמו שאין בריכין ללמוד את הלדיקים הנשמיים בלכיות ובתיה ושאר דברים המוברחים להם כי זה עיקר קיום חיותם והטבע בעלמה מוכח לזה כן אבל בנשמ' לא היו בריכין ללמוד ליתדל תורה- ומצות כי היו משיגים ומקיימין חותם בעלמם כי זהו עיקר חיותם רק מחמת שהנשמ' מלובשת בגוף וכוף מהשיך ומסתיר על הנשמ' לכך בריכין להשיגת התור' וללמוד חותם ומטעם זה הלבות שבי' להם התפשטות הנשמיות ולא היה הגוף מסתיר עליהם כלל זכו בלחת לקיים כל התור' אד שלא ניתנה ע"ם עוד דברים ופלאים שזה ענין מה שבתחלה אמרו ישתדל נשמה ותח"כ אמרו נשמה ונשמה ומה שאנו אומרים בנשואות שהוא שמה בסיון זמן מתן תורתינו ובלחת התור' ניתנה בז' בסיון וכו' וענין טעות המלאכים וכו (שם ועיין בחלק ב' קדושה דשבועה). (ערא) מבואר בתיקונים בענין שבירת תרועה שהם תליסף קטנה ותליסף גדולה שייגו כי מתחלה לרך האדם לשבר כל התאות הגשמיות ולהיות מוכן ומופשט מהטבעיים כחומריים וזה בחי' תליסף קטנה ובחי' שבירת הייגו להלוש ולעקור ולשבר ע"ע מכל התאות הגשמיות והחומריות ואח"כ יכול לבא לבחי' תליסף גדולה ובחי' תרועה שייגו להלוש לית מכל עיקר ענין עכ"ע ולעלות ולהביע נקיות תמיד מקושר ומחובר ומדובק בהשי"ת שזה בחי' תרועה שהוא מלשון ריעות והתחברות וכו' (שם) . (רעב) ידע האדם בעלמו כמה שטון ושמחה גורם בכל המולמות בשטוח מובד ה' כמבואר בזוס"ק וכמארז"ל זכה מכריע עלמו וכל העולם לכ"ז וכו' ובעלות דברים שלמה על לב האדם כמה יתלהב לב האדם בקרבו שלא יפרד מדביקות ה' אפי רגע אחת שבעבודת כ' גורם שאחה בכל העולם ת ויותר ויותר כמה מעלות טובות למקום עליונו שהשי"ת שמח בעבודתנו וכו ובחי' זו שהשי"ת שמח בעבודתו יכול האדם להשיג מזה שרואה שה"ו בשכר מעבודת ה' ומזה חיו ביפוך רלונו יתב' כביכול השי"ת מתרעם כ"ם כי עונותיכם רבו למעל' רשם וכו' ע"כ ק"ו בן בנו של ק"ו בעשות האדם רלונו השי"ת שמח כמארז"ל מה מוכח מרוכה ממתק פורעניות ושם מתרעם על דבר עבירה ק"ו במתק בשוב שהוא מרוכה שהשי"ת שמח ועלז ומתעגג בעבודת האדם לו ית' וז"ם קרבו לפני ה' כי שמע את תלונותיכם פי' בזה תקריבו עלמיכם לפני ה' לעבודתו מזה נופף כי שמע את תלונותיכם שילמתם שזומע את תלונותיכם וכו' ושם הוא יתברך שומע תלונות ישתדל מכל שכן שזומע בהקרבות ודביקות ישתדל לה' ושומע כל דיבור שיולא מישתדל בדביקות בתור' ותפלה ומצות ישרות ומצות וכיון שמאמין שהשי"ת מתעגג ושם ושלז מעבודתו ומכריע את כל העולם לכ"ז ע"י מעשיו הטובים מתלהב לב האדם ומקרב עלמו לעבודת ה' (קדושת לוי ת"ב קדושה דשבועה) על מאמר חני דבי רבי חנינא) : (רעג) עיקר מה שמביא לאדם לידי ירלת שמים הוא כשיהי' תמיד במחשבתו שכל העולם תלוי במעשיו וכמארז"ל חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם וזה מכריע את כל העולם לכ"ז וכשעולם זה במחשבתו אזי יתמרמר מאד על מעשיו ויתלהב למצות ה'

ולתורתו כדי שיזכה שפע לכל העולמות והנשמות והמלאכים ולעולם התחתון ולע יפחד לפני רגע אחת לעורך עה"ז כי יאמר מה לי להתעסק בענייני עה"ז אפשר כי ריווח והצלה מועטת מועט לתקן מעשי ומעשה בתורה ובמצות ותו אפילו שפע לכל וכו' וז"ש אח ס' לתקן תירא וכן ואהבת את ה' לתקן תלקיך הוא לשון יחיד כלומר שיקו' מחשבתו של אדם שעליו לעבוד תלויין כל העולמות גז בודאי יפול עליו יראה ופחד גדולה וכו' (אם קדושה שליטים ומובא שוב בכמה מקומות בדבריו ז"ל) :(רעד) הנה כי עיקר עבודת הים היראלי צריך שיהיה בגין דשיבו רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין אפ"כ בהתחלת עבודתו ע"א לו עדיין לעבוד בפחי' זו מפאת הנשמות והחומריות שבו וצריך לעבוד מז אח ס מירתת העונש ומחשבת השכר וממילא כשיה' עובד להבורא יתברך יסיר הנשמיות ממנו ע"י העבוד' ויהיג ויכיר רוממות תלקותו יתברך ומז יבא למדרינם זו לעבוד לשמו ית' בלי מפלה לתפלוס גמול רק בגין דשיבו רב ושליט וכו' עיין פנים (אם במידושי תגדה על מאמר מיתרת דסכינא) (ערה) ידוע כי ע"א לחדם להיות עומד תמיד במדרינם עליונים בשוב ובחיות רוח ושוב לזה צריך גם יראה תתאה כדי לשרוף בה המחשבות זרות המתעוררין לו בשעת שהוא במדרינם תחתונה ופ"ד שמעתי מפרש הגדול המגיד ז"ל שכיוצר ע"פ כי אמרתי רק אין יראת תלקים במקום הזה וכו' ולבאורה הוא ליה למימר אין תחכמת תלקים כיון שראה לותן עסוקין בתחכמה רמה של ניחוף תמנם כך אמר להם ברחותי עסקיכם בחכמ' של ניחוף גרתין הדברים שאין לכם לפני יראה תתאה התורפת את תחכמות רעות כי סגולת הירא' תתאה לשרוף את תחכמות רעות ולזה אמרתי בלבי רק אין יראת תלקים במקום הזה כך שמעתי ותפח"מ (אור תמאיר פ' ברחשית) : (רעו) שמעתי מפרש המגיד הנ"ל שכיוצר ענין גן עדן התעליון וג"ע התתתון כי ים אחד שתתעדן ותתענג ע"א עם תורה ותפלה ובחירתי תירא אלו וזה נק' עדן עליון וכן ים אחד שתתענג ע"א בתענוגים גשמיים ומי שהכירתו חוקה ולבו דביק תמיד ברוממות תלקות לבבו יבין שצריך לנטות את שכי בחי' הפילוסים התלו לבלתי יגיע לו שום תענוג הנתה לאורך עלמו וזהו פי' נ"א עליון קיימו שתנתה עילוים שתקבל ממדרינות עליונים תפי' מתורה ותפלה כוונתו בהם לעשות נחת רוח ליוצרו ולא לעלמו ח"ו וג"א שתתתון ג"כ ע"ד האמור שיגנה כל מיני עילוים שתתתונים כי אם פיגיע מזה לד הנאה להבורא ית' וכו' (שם ובפ וירא) . (רעז) תרז"ל ושכחתי בתוכו לא נאמר וכו' ושפתרז"ל יכוין שת לבו כנגד בית תקדשים קדשים קיימו כמו שק"ק קיימו נעשר שת לבו שום זרות וכו' כמו כן יהוס וידמה שהדם שת לבו כלו הוא בית ק"ק קיימו נעשר שת לבו מתחות הבשמיות ומחשבות זרות בכדי שיהרס הקבי"ס בתוך לבו ורמ"ח אבריו וכשכל הדם שרוצה להזמין שת המלך לביתו שבודאי צריך להשתדל בכל כחו לפנות ביתו ועוד שביב לביתו למרחוק מכל מיני כיעור וכו' ושם הזהירם התוס"ק ויל תניה לך מח ך למחנה וכו' כי ס' לתקיך מתהלך בקרב מחניך וכו' וסיס מחניך קדוש וכו' ולע ירחה בך ערות דבר וכו' מכל שכן בקרב הדם בעלמו בחי' קומתו דלוי להרבות יותר ולכפול שמירתו וכו' (פ' נח) : (רעח) כל העולם לע נברא אלא לזות זה לזות לשון ליווי והזהרם כלומר כל הברואים והלוחמים והזוממים וכו' כולם בכלל לע נברלו אלא לזות להדם ורמז לו בחי' עבידה להשיג מחתם תורות עליונים ולקח משם רמיזת דחכמתא ותין לך לפני עבד קטן וברים קשתם שיהיו מרמז לעולמות עליונים וכ"ש בפיקודים וברשת אמית וחרעת וכו' ועשבין וחיוון ועופין וטוהין ובהמין ובני נשא לפתחודעת בהון וכו' וכל אחד מהם מיברחל לפי עולם הכרתו והשגתו התלבשות תלקות בהברואים כמו כן יכול לעשות יחודים למעלי ולהעלות התופיות שבכל הנברואים שכולם נברלו עם לותיות התור' וכו' ומי שזוכה לזה יכול להשפיע לירופים קדושים להבריות ולקבר סוף השעש' מחשבתם תחלה ובשת עומדו לתורה ותפלה ממילא אין לו שום מונע ממחשבות זרות למורדו מדביקותו כי כל מה שנופל במחשבתו מכל דבר שבעולם ידע ולהגה שגם זאת צריך להעלות על מקום מולנו בעולמות עליונים וכו' עיין פנים שם ועיין גם שם לך לך מאריך בזה שדרך זה יבור לו שאדם שמכל מה שרואה ושומע על ירחה ויהשע כ"א לתקות שמלובש שם ויקח לעלמו רמיזת דחכמתא לדבק ברוממות תלקותו יתב' ובזה מעלה הנילוים הק' שפת בחי' תיבורי השכינ' שהוכנת בכל ומחי' תותם וזשתרז"ל בזוהר ובתיקונים על השכינה כביכול בין ליפרע תתקריאת נשרע ובין שופי יוסף ובין עשבי תתקריאת שוהנה וכו' כי השכינה כביכול מתלבשת בכל מקום ובכל שתלות וכו' ומי שים בו מדעת קונו לבבו יבין אף שהשכינה מרמזת לו ונדמית תליו בבחי' זוהות למרך שכנת לבו לדרים יהודו ים' וז"ש בת שיתה לו לאברהם ובכל שתה כלומר בכל מקום ובכל הברואים מלובשת שתה וכו' .

(רעט) יש אדם שעוש' סיגופים ומקוואות ומרבה בתור' ותפלה ועיקר כיוונתו ומגמתו להשיג רוח הקודש

סקודם מן גילוי אליהו וכדומ' וכתב שמעתי בימי הבעש"ט ז"ל כי לית אתר כזה שעב' סינופים וכלך למקו' שיהיו רוש"ק ושמר הבעש"ט ולש"ה כזה הלשון אתר בעולם שהתמורות משתקין עליו . והמתמ כן הוא כי מה לו לאדם לרדוף אחר זאת ולבו אסר מעיקר דביק ת ה' שזה תכלית העבודה לדבק בו ית' ובמדותיו בחמת ובתמים . ואחרי הדביקות השלימ' יכול להיות שיהיו כל מעלות נבו כי ממילא גולך מזה בשגם רוש"ק וכדומה ממעלות המובחרות וכו' . אמנם לא לזה יגיע את נבו ורוחו ונפשו בהעבוד' וכו' ובעיקר בהעבוד' שידבק במדותיו ית' שק' ולעובדו בחמת ובתמים ולא עוב לו בזה ובכל (פ' שמות) : (רפ) כמו שהאיש משכיל אתר נוכח ה' דרכו ומכיר בחי' שלעת מל כל עבודותיו לעשות הכל בהתקשרות ודביקות השי"ת נורם לירופי שמות בקודם' וככה נעטרפים לותיותיו שיש לו לחיזה בתור' בלירוף קבע ומעל' לותיות התור' מכל מקומות הממוכים שכנרמו עם לותיות התור' למרות שבחם אתר שי' שם שלשם בתחל' כמו כן הענין בלותן נגשים שהרשו מעשיהם אתר לא ידעו ולא יבינו מל פעולות ה' אתר בכל שעה ורגע עם תנועו ליבריהם עושים רשימות ולרופים בקליפות ומשליכין לשם ח"ו לותיות ולירופי שמות התור' וכו' ולותיות שלו שנפ"ו ממחמת בחילוקים שם רוליס עליה . וע"כ בעת עוסקם בתור' ותפל' ומצטע לותיות ולירופי שמות הק' לזי בחיי מחשבות זרות ועיקר כוונתם לתקנם ולהפכם מלירופים אתר לא עוביו לעשותם לירופים קדושים של תור' ותפל' ולא נותן השלם דעתו לזה נורם זה תוספות תעצוג לשמ"ש שבעל' לותי"ת שלו שיהיו מרוחקים מעתו ית' ועתה קירב לותם מל הקודש פנימה וכו' (שם) . (רפל) שמעתי מהמגיד ז"ל שפירש יום ליום יביע אומר כלומר יום אחד מספר ליום שני בכשרון פעולתם של הלדיקים לומר כה וכה עשו בי מלות ומעש"ט ונתנו בחרב בי מיום שעליון כי נודע בשיערל עוסק מלות ומעש"ט בפרטי הענינים כל עת לפי הלורך נותנין חיות והאר' עליונה להעת שעשו בה המלות וכו' ולהיפוך בהתרפש מן התור' והעבוד' נמלא אין לשם להיותם וחנקי הענינים בשם להספיר כנודע בחי הזמן לית ליה מגרמיה כלום וכזה אפשר לפרש משארז"ל אלי השמל עתים תשוב עתים ממלות תיינו יש עתים שחשות ואין להם בשם להתפאר יש עתים שהם ממלות בחיות מכילים המתמידים יום ולילה לשקוד על התור' ועל העבוד' וכו' ומעשה המלות גורעין חיות ושפר לבחי' הענינים וזו הם ממלות ותפלות במעש"ט של ישראל וכו' וכנה לריך האדם ליתן עלות לנפשו בכל פרטי הענינים לוך למעוד את הבורא ית' בחלק הענינים והרגשים כפי השם עת לעשות לה' שלריך לתקן את בחי' השם בעלמ' דלית לה מגרמיה כלום כי"ל וכוולאי תיינו דומה שי עתים בדומ' לאד ואפי' שי רגשים ובכל עת ועת לריך המשכיל לעבוד בה בבחי' שומת לבניים החכמ' והביגה בהתהלקות הענינים והמשות והרגשים וו"ש ומבני יששכר יודעי ביגה לעתים היינו שהחכמה עמדה להם לחבר הביגי' לפרטי הענינים לעבוד עבודת נבוה בכל חלקי הענינים להעלותם לשרשם ואחדותם וזהו שזולין קבעת עתים לתור' היינו לקבוע הענינים להתנהג בהם עפ"י התור' לעבוד בכל עת ועת בפי הלורך וכפי השע' להכניס הדעת והביגה לפרטי הענינים ורגשים ועסקיו ובאיזה מהם מהמדות שעוסק בהם שם תחבה או ירחה ואפי' מלרכי גופו יכניל לעשות הכל עפ"י התור' ולערך הזמן לתקן לותו כרחוי וכו' ע"ש עוד (דרוש לשמח) : (רפב) מרז"ל טוי ממעש בעסק ועסוק בתור' היינו בהיסו כל עסקיו ומעשיו רק עפ"י התור' שזה בחי' ועסוק בתור' או ממילא יתמעטו עסקיו מאחר שלא יעשה ויעסוק רק מה שהורשה בו עפ"י התור' וזה ממילא יהי' לו פנאי לעסוק בתור' וכו' (שם) : (רפג) שמגיד זלש"ה היא לומר על מה שאמר הכתב התחשבת בקיסוטין דלא הוו כי בשלם רוצה לעשות קיסוטין לשכינ' ע"י תורה ותפלה היינו חשוב כל כך בעיני כבודו ית' כיון שמקשט את השכינ' בדברים יקרים ורמיס שבלא הוא השם ג"כ יקרי הערך קיסוטין עליונים תורה ותפל' העומדים ברומו של עולם המוגבים בגנזי הערך מלכו של עולם לתפוקי חיים המשכילים אתר הכ"ת חזקה וכחם יפה להשיג לורות הבהירים המלובשים במדיגות התחתונים גם משם מענין גילוות קדושה ועוסק בחי' קיסוטין לשכינה יש לו להקב"ה תוספות תעוג יותר כמשל המלך שהביאו לו מתנ' כלי כסף וזהב ומרגליות ולא הי' חשוב בעיניו כ"כ כי גנזי המלך יש הרב' כיולא בשם ונתים ומפוארים ביותר משל"כ שם מציאין לו כלים מגוש עפר ומלויירים בחכנית סיופי והגוי ובחכמ' נפלאה וגורל' משל זה חיזוק נפלא ותעוג גדול של המלך אתר שפקידים חכמתם עמדה להם כ"כ לעשות מגוש עפר כלים נתים יפים ומהודרים כאלו וכו שם (ועיין בפ' משפטים ובפ' תזריע ושול בכמ' מקומות שהעפ"י עיקר העבוד' של חיים היינו התורה ותפלה וכו' וסכנה גדולה הוא לאדם לחשב ח"ע בחחכונן למדריגות שהחתונים להמור שיעלה גם משם גילוות קדושות ותוחיות התור' ושאמר המגיד ז"ל

שזה בחי' מלך מוכלת יוסבים וכו' רק בהם כבר בא למדריגות אלו צריך לסיות מהם ועיניו כרמצו
להעלות גם משם ניצוצות קדושות וכזה נורם שממה ותענוג גדול כנ"ל) : (רפד) אם בהדם מדבק
ע"ע עם פרטי מעשיו במדותיו יש כמארז"ל כדבק במדותיו וכו' אז אם פועל רחמנות וחסד עם
הבריות קיים בעצמותו כיצוי אלו ית' שנק' רחום וכדומה בספר יחדות מה שפועל ועושה מותם
נדמה שמהם אליו ית' ונרשמים ומחקקים על לוח לבו אלו בחמות והכיוויים שק' למנע צריך
ליחבר לעשות מקיקה שמיקה מחוקה וכו' ובסיפוך ר"ל אם אתה' מעשים רעים וקונה בעלמו מדות
מגונות גורם נ"כ רשימה וחקיק' מחמות הטמאה ח"ו וכו' עד שמופך לבו לפני הש"ת בתכלה
ותחנונים ותוכה על הרחמות ומוד' ועוזב אז ה' מוציר תשלחו כי תפן חסד הוא וכו' עכ"כ
אם תקע לזר כפו ואשם נפשו מיוייב תחלי למחות ולמחוק שמות הטומא' הנרשמים ומחקק ב על
גוה לבי מכל וכל עד שלא יוסאר מהם שום רושם כלל ואח"כ נחות לו לחקיק ולרשום על לוח לבי
שמות וכיוויים קדושים ע"י תורה ותפל' ומעש"ט ומדות טובות ויצרות כנ"ל (כ' תזריע)
(רפה) מיקף כשניעור הלדם מזיעתו מחשב' רחשוב' שנופלת בקדימת רגלו ים לכנות בשם' תור
קדמאה וחוזרת נגרת לבלתי יעזוב מחשב' קדמאה מפנימיותו אפי' כמעט רגע כי אם יגר עמה
בציוני עבודתו כל היום כולו אפ"י נתוסף לו בהמשך היום עיד כתיב מחשבות טובות ע"ז גם
מזה אל תנח ידך ושובים הטעים מן הלחד לעבוד עבודתו עם שני המחשבות כי בוודאי תור קדמאה
תיעלת גדול לתיקוני טנייני של הלדם בזה היום להיות הלדם אז בזמן קימם פיזי מעסק הבלי העולם
מלרכי גופו ומחשבה זו תועלת להשלמת נפשו לת ה לדעת אין להעלות עתה בזה היום דייקא
מיברי הכביל לפדות לות מגולתה וכו' וזה בחי' מה שרחשב' שהיא תור קדמאה נק' ומת' יזעיל
עם כולו יומין וכו' כיינו שהמחשב' רחשובה שהיא עיקר עתה בזה היום הוא בחי' תור קדמאה
והוא יזעיל עם כולו יומין כיינו עם פרטיות מחשבותיו של יום זה הנמשכים מהשרית המחות
מירלה לו התפלרות וכדומ' וכו' ומזה הדברים כי הוא כלל גדול בעבודת ה' וכו' (מגינת רות)
ועיין נם לקמן ע"ם והנה בוצו בא מבית לחם שכתב שם בחיי לחדם לבחון לת רוחו ונפשי
שם לביקיתו שלימ' ונלמ' לת לא רוחו הטימן תיקף שנישיר משיניתי טרם כל נוסף בפנימיית
מהשבתו מחשבות קדושים וטהור ת מרוממות מלקותו ית' ולרכיו הנשמייה מתעטוג עוה"ז שכוה
מלוח נכם מזי ידע נלמ' שנפשו מטיהר' וקדושת מחשבתו תפשר לכנות בשב לור קדמאה כנ"ל
להיות שכוה פרטי עבודותיו והתנהגותו תיפעול ויעשה כל היום שם שיהי שכל לו נכבו יכ'
ויסכיל שכבל כולך תרני מחשבתו הרחשונ' ובה כלולים פרטי מחשבותיו ימה שיתן עלות נעכבו
להתעוררות תלקות ולהעלות תיברי הכביל מכללות המדריגות שנומן דעתו בכל חולם כתפת
המחשב' הקדמת לור קדמאה וכו' (רפו) שויתי ה' לנגדי תמיד אין לכוונה שיעיין הש כוונה שיהי
לנגד עיניו כנש כי בוודאי נם מזה לל תנח ידך למנש הועלתו מעט כי עיקר הכיוון שיהי לנגד
ורוממות לל לנגד פניו ויחרד לבו בקרבו לבלתי ירוש יד ורגל ושלר תנועותיו מפחד ה' יכדר
נפשו לשר הוא השליט ורוח הבורא ומנהיג ומשגיח בפרטי פרטיות ואין לל יבוש ולל יכלם מלוא
נורא מאד וכו' : (שם)

(רפז) כל הנבראים שבעולם ליתי להו מנרמייהו כלום כי אם מה שהאדיקים ע"י בחיון פנימיות
ממשיכין לשם חיות מאותיות התורה ותתפלה היינו ע"י שלוקח הלדיק לעלמו מכולם חיות
דחכמתא להעלות משם אותיות התור' לשרשם עי"ז בעלמו נורם להם ג"כ השפעה נדולה וזה נק'
שמשלו ומתני יפה עם הבריות כלומר עם כל הברואים נופא ונומן בשם שיהיו שנופא מהם בחי'
רמיזת דחכמתא לעבודת ה' ועי"ז הוא נותן בשם חיות וחיהרם נדולה ואיש כזה שלוש יעשה בפרטי
הנבראים הטעשים מריבה כלפי מעלה לומר אין בעיון למיהוי קדם מלכא כי כתו יפה לעבוד נם
עמהם להקב"ה לשפוקי אית בשר ולא ידע כל זאת כ אם מעשיהו בכחמה וכמשך אחר תא ת לבי
אלי כל הבריות דוממים לומחים חיים מדברים שיניחים אותו כי אין משלו ומשנו יפה עשהם
ניתן להם חיות והאחרם כנ"ל וזשאר"ל כל שרוח הבריות נוחה הימנו הייט ע"ד הנ"ל רוח המקום
נוחה הימנו כי זה עיקר כוונת הקב ה בבריאת עולמו שלפה כתב ו והשיעבודים מכחמות אלדיקים
שיעלו יינניהו אפי' אותיות המלובשים במדרינות התחתונות לבראם ולעשות משם לירופים בתורה
שק' וכו' (פי קרח) : (רפח) כשהלדם רוצה שבשעה שעוסק בתור ותפל' יעב דש ד' בלין המחשב ת
זרות ומבלבלין אותו ומנרשין אותו התולם אלי יתן לל לבו ייחרד ויפרע מאד כי אם בעוה"ז השפל
היום מניחים אותו לדבק פנימיות מחשבתו באותיות התור' ותתפל' מה יעשה ליום פקודה נורא"ב
אשר שם בוודאי אין אלילם ושתיים יעשר התעוונים כי אם כל עלמו של תענוג העליון שיעלה

סקכ"ה בסירות כתור' ויפציע לותם מסחלבסות הבשמי וכו' ולם מנרסין לותו ודוחפין לותו לתוך מסתור' ותפל' כמו שסות עתם בסלבסם גשמיים בסיפורי מעשיות וכו' עכ"ז לין כח בו לעמור בסיכל סמלך ומבלבלין מחשבותיו ועורדין ודוחפין לותו לבל יקרב לל מלאר התורם פנימה כל שכן וק"ו שיגרשו לותו מבית תעבודה מפנימיים התור' לעוה"ב שתסי' לו בלי התלבסות רק בתכלית הבסירות והדקות וחלחות וכו' ועיקר התיקון להגלל ממחשבות זרות בשעת עסק התור' והתפל' הוא להיות זהיר בנפשו שלפי' בעת שעוסק בתלימות וגשמיות בלרכי גופו יסי' גם לו פנימיים מחשבתו דבוקה לרוממות תלקותו ית' וכו' לו ממילא לין לו שום מונעים ומבלבלים ממחשבות חילוניות להפרידו מדביקותו בתור' ותפל' וכו' (פ' תקח) : (רפט) מדת הירא' הנמשך מנגור' יבשם כמ"ש מיני ירחות בעולם לפצמים יש לך תדם תחר דעם ומיעיע הסכר' שים בו מרם תחורם בלתי עסור' ומדמם בנפשו כללו ירחת תלקים נוגע על פניו וירחתו מפני הבורת ית' ובלמת ירחתו הוא כסלתו וכו' ולומו כ"ל מלא פניות ורמחות וירחתו הוא מרם שחורם שלינם תשוב' כלום וחמים כשבשה בעיני לל רובן דעלמא בסיותן מרגישין בעצמן שהבה רעם ח"ו לזו נותן עלות לנפשו להפטר ממנה ומילר לת רוחו ונפשו לל פרילתו מהבורת ית' לל כן בבקרה לו ירא' ממרם שחור' שגם זה הבל ונפרד מהקב"ה וירא' כזו לין בה ממש ועכ"ז נכון וכשר בעיניהם נבלתי יחנו עוה לנפשם ליפטר ממנה ולדעתי ממש שוה ירא' רעה כזו להשבה ניתוק וכדומה ממדות המגונות ורוב העולם לינם מסרים מזה ולפשר ורמז בדבריהם ז"ל לני הוא שעתיד ליפרע ממי שמטיל קלא לילן בשנדו ואומר תכלת הוא והכינה כי תכלת מרמז למדת המלכות דינא דמלכותא דינא שמשם נמשך בחי' הירחה בעולם ום"מ נימצרית קלא שממנו נמשך ירא' ממרם שחור' ומחשיך לנפי בריית' ולינה נוגע ליראת תלקים כלום רק ירחה הפנימית מירחת תלקים וכו' ובלמת זה דבר המסור ללב ונאמר בו וירחת מלקיך וכו' (פ' עקב) (רן) ידוע כי יש י"ב לירופי הוי' והכל תלוי לערך כסרון עבודת בני ישרחל בתור' ועבוד' ופרטי תנוחותם לחר יודע כי כל עובדת ופעול' ותנוע' הקטנה שלנו ב"ו עושין נתשורר ככה בתקום לחיזת שורש נשמתינו ונתקנים שמיתין וכינויין הק' ולין שום עובדת יתנוע' בעולם לבטל ח"ו וכו' וכלל זה נקוט בידך ושוה כלל גדול בתור' ועבוד' שלין שלדם כלום מלחת משחי שלה בשם ת טוב גורם לירופים קדישים ומתקן שם לשכינ' כביכול וכו' ובשעותו רע ח"ו עושה לירופים לל עובים וכו' ולז נעשי מרכב' לשט"ח ח"ו והוי נאום' בושה וכלימ' וכו' והכלל היות לירופי שמות וכינויי יים הק' תולה בעובדות עובים ומעש' המלות וקדושת המעש' דהדיבור והמחשב' וכו' ובכל שאב ורגע יחשוב הלדם בפנימיות מחשבתו לין נק' הקב"ה בלחת מתאחר שמותיו וכינויין הק' עם זו העובדה והתנוע' שלני עוה' עכשיו ומה לחטר זה לעילה וע"ד משל שם הלדם מוליך דיבור לפני תלקים בהתקדרות הדיבור לל המחשב' נעש' מזה לירוף שם יקו"ק ובמעש' הלדק' נעש לירוף וקי"ק בבחי' וכי' מעש' הלדק' וכו' וכו לם הלדם שומע מרבו ד"ת ומוסר נפש' ג"כ לירוף זה בבחי' והי"ה שם שמוע וכו' ובבחי' וכי"ה עקב תשמעון וכו' וילמוד שתוס מן המפרים היות תלל קומת הלדם מוכן ומזומן עם כל פעולה ותנועה נדולה וקטנה רק לבנות ולכוון לירופי שמות וכינויים הק' וכו' (שם) : (רעל) ויהי מורא שמים עליכם כי גם הקב"ה כביכול מתירא שלל יפגמו ישרחל מעשיהם ח"ו ושי"ז יתרחקו ממנו ובכל לרותם לו לר כביכול והלדם ים לו ירחה מתלה שמתירא מהעונם ורלועה בשל ועיקר השלימות שתהיה ירחתינו שוה לירחתו כביכול היינו להתירא מלפניו ית' מלד נדולת רוממותו (שם ועיין פ' ותתחנן מבואר ביותר) : (רעב) המניד ז"ל ביאר מה שלומרים בהגדה של פסח מתחלה עכ"ז היו לבותינו וכו כי שלם התחבות שבלדם להבה וירחה והתפארות נק' לבות ומרם שבלים לל הבל החמתי מובדים עם שלו התחבות עבודה שאין בה ממש וזה נק' עבודה שהיא זרה מלחו ית' כי שובד ה"ע כי נדמה לו שים לו להבת הש"ת ובלמת עיקר מנחתו בתורה ותפלה ועבודה הוא רק בשביל תועלת והחבת עלמו וכן הירחה שלו הוא ירא בפני עלמו שלל יחסר כל בו ולל יעגם ח"ו ובמו כן בכלליות עבודתו היא זרה מלחו ית' ומבחי' שבת לל הבל לו קרבנו המקום לעבודתו דייקל שעיקר השבידה הוא רק לורך נבוה כביכול ולל לירך עלמו וכו' (פ' רחם) : (רנג) לם הלדם נמשך תחת הזמן וריבוי תעונים שים בעולם מוללים עיני לו שלוחין מרובים לערך חנקי הלער והחפרזות המניעים לליו בכל עת ורגע וגם עבודתו לינה בשלימות כיון שעיקר לחבתו ויראתו תולה בדבר בקבלת פרס ובמל דבר בעלם להבה לפיקי לם עובד הש"ת בן בעיבו בן בשלקו להיות שבוף ית' עקרת ומרפת דבל עלמין ולית לחר פנוי מניה ולזה נחתלת בוחה וכלימה ולינו מרנים מל דך עלמו כלום זכו' ל

עבודתו שיתמיד לעד ולעולמי עולמים כיון שהיה תלוי בדבר בקבלת פרס ותגלות גמול וז"ש ירמיה ס' טהורה היינו כשהיו טהורה וזכה בלי שום התלבשות בדבר וסיבה בעולם בשחי' הוי ערום בירמיה היינו בלי שום התלבשות רק מפני שה"ת לבד שהוא עיקרא וסרסרא דכל עלמין ירמיה כזו עומדת לעד ואיהי בטלה לעולם וכן שלוחיו איהו מיהו מרובים כיון שהיו מרגיש מלורך עלמו כלום וכל שלוחיו איהו רק אחת עבור גלית בשכינה וכמבואר בע"ח וז"ש אחת שאלתי מאת ה' לותה תבקש בשחיות שאלתי ובקשתי עבור בשכינה כביכול אזי שאלתי רק אחת וגם היו עבודתי שפשקה עולמות כנ"ל וז"ש שבתי בבית ה' כל ימי חיי וכו' (דרוש לר"ה) : (רלד) כל אחד מישראל יש לו להיות בקומת בשכינה וכשאר מתקן בנחי' עצמו, איהו מדה טובה מו איהו אבר נתתקן דוגמתו למעלה בכיכול כשמקיים אחות תפחח נעשה בחי' יד בשכינה וכהיומה רגל אחת רגל וכו' וזה בחי' מאחי דידין מאחרי דרגלין היות שאברים הם מסורין בידו והוא שר ושיכה עליהם לעשות בהם רק רלון הבורא ית', וזה בחי' אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמיל עלי אמי וכו' כי לריך האדם להיות כתינוק בחיתולו שאינו יכול לנענע ידו ורגלו אם לא ברצון אמו שמפרש לותו מיחתולו כך הוא לא יזיעע שום תנועת אבר עד שיתבונן תחלה בבחיניית מהשבתו אם יניע אזי מזה יד הגלה לבורא ית', וכו' וזה נשכח שר ושופט על כל רמ"ח אבריו וסה"ש גידיו לקשרם ברצון הבורא ית', ונעשה מרכבה לשכינה וכו' (שם) יש לך אדם שמוחן גרעון בחי' עבודתו ומשים עלמו לפיו המוחלט בחומרו מה אני בריה קלה נוגר מעכה סרוחה יכול לגרום בעטיית ממות תיקון בעולמות עליונים ולעורך מהשבתו אינו פועל בחמת כועס עם תפלתו ותורתו וכך שמעתי בשם הבעש"ט ז"ל (עיין תפנה לות קיב) וכן יש לך אדם שרשכיל עצות ה' זה עבירה ואימר בלבו הרי אני כשר יבש ככלי אין חפץ בו ומחמת זה מרחיק ה"ש מהבין ית', ובחמת זה מעשה יפה"ר המתשיך לפני בריית' ובאמת אדם הבורא ית' עבור על פשע כי חפץ חסד הוא לאחר שהרשה הגמורה ושוב שיותיו לבלתי ישלו על לב לעוסק ושמהתי מאמרי ז"ל היה אומר טוב מרע ועשה טוב מוכח נגרע לחות מעליו מחשבותיו הבאים נגד פניו בשעת תוה ועבודה לומר מי אתה שפל בריה וכותא וכשאת עשית ואיך ימלא לבך לעמוד ולגשת אל עבודת הקודש פניתה וידע ולחשה שכך זה מעשת היפה"ר רלופה אליו ומבקש להמיתו לבטלו מעבודתו וזה בעגם יניד בכתוב סור מרע היינו מלותן המחשבות המזיקיות רוע מעבין ועשה טוב זהו תתן רפיון בעבודתך וקיים בקיומך כאלו לא עשית רע מעולם וכו' וז"ש מחשבתי דרכי היינו שכל בחי' הדרכים שדרכתי בשם בעבודת הבורא ית', מחשבתי לותם שהיו אללי בחשיבות ואמרתי הרי אני חוק אלוק ממעל ויש לאל ידי לפעול פעולות נדולות ע"י מעשי מלותי ותורתי ותפלתי ובאמת זה ת"ע ותשיבה רגלי אל עדותך להיות לי התעוררות לילך ממדריגה בהתלבות וכו' (עיין פיום דרוש לשבת תשובה) : (רלו) מיניעו רוחות שבתחלת בעבודה כשהחל מתחיל לכניס את בורחו חוץ בעב לה וחמיידות אללו בחזקה ואינו מרגיש מעוה"ז כלום כ"ף מיניעו ולבו שם למעלה בעולמות עליונים כאשר רחו עיני ולא זר לא כן, אח"כ שאפי' לא מחזיק בלחקתו וחשידותו עם כל זה כ"בודה אללו ברפיון קלת לא כימים הקדמונים וכו' וכעשה וזה כי בהתעוררות הראשון שכניר נדולת הבורא ית', ונתן דעתו ולבו אל האור ובעבודה אז כל המבור ת שיעניד את הש"ת כל ימי חי ו כלום כלעוס נכח בהתעוררות הזה הראשון ומחמת זה בימים הראשונים חז עבירות מהבתו והחלבות לבבו נדולה מאד בכמות ואיכות יותר מבימים הבאים אח"כ וכו' (דרוש קרלת) · (רלז) שמעתי הקדמה אחת איך שיחשוב האדם בקרב ג"ע אל פני מייף אלקות שנק' מי האיים כי האדם אלו לא היה לו היים מהקב"ה מאין היה יכול לרחות או לשמוע או לדבר אלא עין רואה מן אורח עליון הנק' עין רואני המשפיע חיות לזה העין הנשמי מלוזן למעלה רואני משפיע שמיעה להאזן לשמוע הנשמי וכן כל האיברי' בדרך משל והעליוני' נקראי' מי האיי' ואוריי' ופיקודיו וכוונים ויצרשל אח טוב רק העבירו' שם הקליפות מתאחין המלבישין את הקדושה ומשבנין אותה כמו הקליפה את הפרי ואת המוח שבאוכמה וצריכין ישרשל להפריד אותם ולעשות כבדל בין טמא לטהור בין מיסור להיתר בין פסול לכשר אלא מתדבק ח"ו הקליפה הטיא ע"י עבירה זו שהלוי בשבר מאיבריו וזה ישכון ח"ו בהחם הקדוש אלא אי יכול לעשות ויומת ח"ו האבר הטוב ויהיה בעל מום זה עוכתו ויזכור ויהשוב האדם הטוב אלא אי יכול לעשות הרשה שאחת שם בחיות שים לי מן חי בחיים בחותו שבר וניתן כח בשבר שבשה"ת ובקליפה כי אלו לא הייתי מקבל חיות מלמעלה הייתי בחבן דומם וכמת ולא היה לי זה תשוקה כלל בעבירה בעולם כלי חיות דלעילא אלא ודאי שהעוה זה שים בי בעבירה מכח בחיות שים בי מלעילא כדי לעבוד את בורחי שהוא חי בחיים והבאתי רלוי וכתן ליעול ק"ו ומה בחקום העבירה והקליפה שהוא

סוף מעם לפני סמ"ע ונק' תועפה ושיקוץ למי מרגיש תענוג מכח חיותו מכמ"ש אף גדול המענוג והמתוק מאד כשאני מתדבק עם חיותי בשרשו סוף מי שחיים ומשם לקבל עוד יותר ויותר חיות ותענוג עד מאד עד ל"ם כשמתדבק חיותי עם מי שחיים מין במינו שם כל השפעות וכל שברב ת דוגמת זו ומשל לעני שיש לו חיות ומזון מלומלם שמתדבק לחיות חוסב לעשיר גדול וברוך והעשיר שבעים לו כשאתה עוסק לי חפלי ורב כי אני מפשיע לך כל החיות והמזון שיש לי בלורותי ומעמודי אז אתן לך וכל רז לא נגים לך ודאי אין לי שמיה גדולה ונפלאה יותר מזה והנמשל בזה שלא מדת מלך נפש רוח ונשמה שלו ומלוכתו בעצם שייכת נוף עבור ומופע והקב"ה הוא עשיר גדול מלך מלכי המלכים הקב"ה וממלוי מלכים וכל הממשלות שלו וכל הגבורות ועשירות וחכמות וחיות מקבלין ממנו כשעושים רלונו של אחת כמה וכמה שמרגישין בזה העבודה למלך מלכי המלכים כל התענוגים בעולם עד שאין שפע יכול מדבר ועין לראות ומוח להשיג תענוג נפלא כמ"ש וזה מבוין במתניתין שמתחיל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה דע מה נמעלה ממך עין רואה ואזן שומעת וכלי כתו שאמרנו מן מי שחיים שפע אין רוחניות פנימי משפיע לזה כדי לעובדו בלי דברים אלו כנשמיים וכו' עוד מפל זה למלך שאתן לשכר גדול לעבדו כדי שיעשה רלונו בכל פעם שירלה המלך ולעבד הלך עם שכר זה ועשה רלון מלך אחר שהוא שונא למלכו ודאי אין ים מורד במלכות יותר מזה ומייב מיתה למלך כך המשל בזה כשהולך עם שחיות מן מלך מלכי המלכים הקב"ה כדי לעשות רלונו לגבד . ומורד לעשות רלון השט"ן והקליפה שונא של מלך מס"ש הקב"ה ודי בזה עוד דבר אחד לעורר שהדם השפל בתענוג עבודת בוראו דע כי שחיות כ"ב שתתון לעוריית או דלותה כן כולם נשמות קדושים אשר זה לזה לנו הקב"ה לעסוק בתורה ובתפלה כל ימי חייהו כי טעם שבשת השבירה של סיין מלכים נפלו כ"ב שתתון בין הקליפות ונקרחו נופלים בסוד רפ"ח גילולות שנפלו ונקרחו שתים ולא שתים ממש כידוע ליודעי חן רק שירדו ממדריגתן וכ"ש ואחד שתתון שלו ים שלפים ורבבות שחיות סיינו כל שות יש בו חלוי ומילוי דמילוי עד למעלה ובשאדם עוסק בתורה ובתפלה בכל יום ויום מעלה עם פיו ומוחו שתתן שחיות מן הקליפות הנקראים שדים ומעגה שתתן להיות מיין נוקבין להשכינה לייחדה עם בעלה שסוף שי שחיים וסוף שחי' שתתן שחיות שהן נשמות ונעשו ונולדו ונברלו משם כמו ילד נשמי שמו ע"י זיווגם גולד ולד נמלא אין יש יותר תענוג גדול מזה כשנשמי שתתן הנפשות ונשמות ורוחות שבר שתו כבר וזה ל"ל פי' השפוק ושבח שני שם שהשדים שבר כבר שתו כלומר שקלי על השבח של התורה ותפלה שעי"ז יעשתו השדים שהקבלין מן שחיים לשלילת שבר עולמו שיים כלומר שנפל עשם נקראים שיים שזה ושבח שני שם שהשדים שני סוף השכינה הנק' שני שהקבלת שתתן מיין נוקבין מן שחיים שבר עולמה שיים (שפל לשברשם בשם שרב הגדיק וכו' שוס' דוד שמיקבלייתב זל"ל) : (רמם) שבשב וירשם שם בשי יום ולילה וכשם שפ"ש יום בלא לילה ולילה בלא יום כך דרך משל שם שוס במדת שהשב לבד יכול לשיות שאני שוסב עוד שניינים שחרים שבל שם שני שרש בירשם שאני ירא שפיו ונם שהשב שאני שוסבו בודאי שי מזר שלא לשוב לשוס דבר כלל ופ"ש שתחול עליו שהשב שחרת בשרש שם שסוף נגד רלון שסוסב פ"ש מזה שירא' נשלמה שהשב וכן מדת שירשם שסוף שתרחקות פ"ש כ"ש בשלטרפות מדת שהשב לכסוף תמיד לקרב עלמו שלו ולרחק שם שסוף נגד רלונו יתברך נשלא שנשיים יחדיו יכונו וזה נשלמה שעבודה תמה בירשם ושהשב שלימה שך זה עדיין במדות וחמן שים כמ' יום ולילה שך מי שזוכה לעלות בשר ס' במדות שעליונים שסוף למעלה משזמן שם שין קבישות כ"ש שחיות רלוף ושוב וכשיזכה עוד ומשיג יותר בשירות עליון וכ' נמשה לו שמוצ שרשתון לבחי' קבישות שיינו שבבי קבע בלבו ושוריד שסור לשתם בתוך מדות ושזמן וכן על זה שדרך כל ימיו סולך שדרגש לדרגש וכו' וזה כמ' בין שמשות כשרף עין זה נכנם וזה יולא וכו' וכשלדיק מקשר עלמו בשנה עליונה למעלה משמדות שם נמשה יתוד גמור ומשתף שדם שרחמים למדת שדין ונמשה כולו רחמים וכזה יוכל לתקן כל ברגש שתת כשרף עין וכו' עיין פרים (שם בשידושי שדיק וכו' שוס' שברשם שכהן פ' שיי שרם) :

(רלט) עיקר שמבודם הוא שתתקדרות שליו ית' בכל שדם ושדם וכל לופן שתתגבר של שדם שברי יגרו של שדם שתגבר שליו בכל יום ויום' שם זכה כזה היום להתקשר בו יתברך בלותה שדם ולמשול ביגרו הוא שתנקש שליו למחר בלופן למחר יותר קשה ושפ"ו שם ינלחמו בכל יום וכו' שמ"ש שתחזק שליו סיל"ר להפילו בידשו לשילם של"ש שתתחזק שדם בשלם שמלו כלל רק לשבודת קבורת ית' שי יוות סיל"ר שלחו וזה נק' בפי' גחולה ובגין ביתמ"ק בימיו סיינו שמדותיו וכו' וכל זמן שאין שדם זוכה לזה שי סיל"ר שתחבש שליו להפילו שפי' שם גבר שליו שפה פעמים ולא עוד אלא שאם ת"ו אין שדם

זוכה להתגבר על יצרו לא מזי יזוק ממנו גילוחת הקדושה ביותר מאחר שאחר התגברות על יצרו כל כך פעמים ע"י השכל בנעלם ובחי' רוח הקודם ועלת ה' המשיל על עלמו אח היצה"ר לשמוע אליו וממילא מובן כי צריך להשם ולהתחזק עכשיו בתוקף אחר ובתוקף הגבורה וקדושה יתרה שמעולם לא היה לו וכו' אבל כללא דמלתא הוא בלימוד שלימה בהשי"ת ותו"ל התחזקות גדולה ובאמת שהיצה"ר אחר אחד והחדות פשוט וזהו המבוא בהתפארות בו ית' בכל מדה ומדה כי דברים אלו הם המעודדים ברוחו של אדם ומשברים כל התאוות וכל הקליפות ובהתגבר אלו על עלמו יתפרדו כל פועלי און וכו' ויהי' אחד ברוחו וכו' וכל מה שיתגבר להשתמש בתאוותיו רק לעבודתו ית' יגלה לאדם בחלת עלמו כלל יגלה מן המדות ומתבטלים ווכוח להתקשר בו ית תמיד בלי שום הפסק רגע (פרי הארץ פ' חיי שרה) : (ב) בחדש מיסרגל הוא חלק חלוק ממעל ממש ובשפסר להתייחד בחדות גמור עמו ית' בלי שום הפסק אפס ומבדיל היינו מפיי בתור' ובמלות בהכנים בחדש מלמו וכל מעיינו הם בכל לבבו ונפשו ומאודו בדביקי' חשוקה ודבוקה ובהתשרות גדול עד שנתפשט מהתקשרותו הרשמון שבחומריות (כמו שרואין בעניני גשמיות ג"כ שלפעמים מתקשר אדם בדיוק תלוש ר"ל עד שמפקיר נפשו וכל מאודו וכו' כמו שמעינו חלל שכם שאמר הרבו עלי מלך מכר ומתן והפקיר נפשו על המיל' ובאמת תרז"ל מפרשתו של יותו רשע אתו למדן וכו') שלא להרגיש בו כלל וזה נקרא בשרו בגדים הגופים מעליו והלבשיכו מחלות כי הוא מתלבש עתה ברוח קדושה וכשמתלבש בתיבות התור' ותפל' הוא נכנס כל עלמו בהם בחי' בה אתה וכל ביתך אל בחי' וכמבואר בזה"ק וכן כשמתלבש במלות שבת או חנוכ' או אחר מצות ודברים שבקדושה ומכנים כל מעיינו הם טם כל עלמו בבחי' אחרי הרגשותיו הרשמים לז נקרא אחדות גמור עמו ית' כי מלבושי המנו מקיפים וסובבים אותו והיא בתוכם אתי אחד עמו ית בלי שום הפסק כאחאר ופרסם כנפך על אמתך וכו כי בהורה והמצוות הם אלקות ממש כיחוד ובהכנסו בתוכם שוא מתייחד עם ית' עמו ית' ועושם מעין שוה"ב וזכו טועמים חיים זכו שע"י להדבק בחיים ואור העליון בשוה"ב אם לא נטעיתמו בשוה"ז וכו' עיין פיים עוד שמבואר ברבה בעין בהתאחדות והדביקות עמו ית' שלזה צריך ללמוד מן המדות 'גמרי ונבא לאחל' מן המדות וכו' וכו'(פ' ויצב): (שא) תרז"ל לעתין שוכה שים ירקות שאין מסככין בהם כיון דלכי יבשי נפלו ופרכי כאלין דליתנייהו דמי ופוסלים מקוה טויר וכאו כן ברשעים שאינם ממשיכים חיות פקחות מחי' ית' וכתיב בהם כי כחציר יבולו וכו' ע"כ גם בחייהם קרויים מתים וז"ש ואוד מעט ואין רשע ע"כ והמבוללת אפי' בשעה שלא מקומו ואיננו כי כאלין דליתנייהו דמי כנ"ל (פ ויצא) : (שב) כל מי שים בו יראת שמים דבריו נשמעין ענין יראת שמים הוא הדביקות ויאוד גמור אחתי כל המדות אליו ית' שהוא ענין יראה שהוא אלה אחת ושמים הוא אלה אחרת וכו' כיחוד ואי והאלקי' יאנגו בקול ודבריו נשמעין לכן אפי' יראי שמים בזמן שהוא יראי שמים דבריו נשמעין ונעידנא לאו אסיק בה לא וכו' (פ' שמות) : (שג) אם לא היה אדם מקלקל מדותיו וכחותיו נגד התורה לא היה צריך אלו שכחה כי בכל נגרא ע"י התור' נמלא כח הזוכר שבאדם ג"כ נגרא על ידה שזה בחי' מלוות הזכירות שבתורה זכור את יום וכו' וכדומה ומיך אפשרות השכחה כשאתה הנועם לחון הלא ישמע אם יוכר עין כלא יביע וכו (פ' תבוא) : (שד) האדם נק' על שם הנפש רוח ונשמה שבו והדעת אבל הגוף הוא בשר האדם וכאשר כל הדיש' בימי והשכל אפשרות היותם אם טוב ואם רע כי אח זה לעומת זה עשה אלקים את האדם נק' על שם הנפש רוח ונשמה שבו מקרא"ת ים והחיות של האבע' שאיר לותה נק' על כאחאר האבמה מעין העלא והעין הוא מהשתוך מהשפגה ואינו מוגע הוא האחי' את השפגה ואשיר לותה והאה הכל לפי מה שהוא אדם בהשפגה אם מעט ואם הרבה השפגה נק' ים אלו ואם שהוא חוץ מהשפגתו נק' ש"ם אלו האחים את השפגה ואחרי האחת הכל שבכל ים את זה לעומת זה עשה אלקים ואי הוא העוש הרי העין שלו האחים את הים שלו לכן איקר ושורש דבר להבין מהילה"ר האובא בכל הים שבו הוא היצה"ר עלמו על העין ואם יתפרדו כל פועלי און כאחאר כאחם דוגא מפני אם יאבדו רשעים מפני אלקים שהוא הש"ם האחים לותו וזה אחי' מהאחרז"ל יגרו של אדם אחגבר עליו בכל יום ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לו ובאקוש אחר אמרו אחכמה אחכמה בהאחכמה לבית אחמ"ד . וגם אמרו ברשאי יפ"ר ברשאי תורה אחבין אבל בחאת כי בתורה שהיא האכמה האחכמה בהאחלת כל הים וכל לומתו הוא אחבלת כל הים להגיע על ידה אל האין האחי' בהאחכמה לותה אבל איקרא ואשרשא דכולא הקב"ה שוזרו בהגיע עלמו אל האין ואם יאבדו רשעים מפני אלקים וזהאחרז"ל אי אזיל מובא ואם לא וכו' יזכור לו יום האיתה כי כנגד כל האכמות והשכליים והשבנת אח זה לעומת

זה עצם מלקיש שפי' בחכמה כמאמר חכמים חכמה להרע וכו' ועיקר תכלית התורה לסיום מתדבק בחיות המאיר בתורה שלימו מוסג והוא המבואר בספרים על לחמתא פעולת שהלכה מהילה"ר לבקש מלחמו ית' בלחמת שיעזור לו ומי לנו גדול ממשה רבינ"ו ת"ר"ל מ"ש שערי ביקה נמשרו לו למשה חון מלחמ שלא השיג למחי' לת כל מה שהשיג כי החיות מוכרח להיות מה שלימו מוסג הוא למחי' לת השגתו וכל חד וחד לפום שיעורא דיליה מחי' לותו מה שלמעלה מהשגתו ולכן לא נכתבו טעמי המצוות להשיגם שהרי לחרי כל ההשגות העיקר הוא להתדבק בשלימו מוסג . שבכל מוסג ים לחיזה ליה"ר שם לא במצוות שלמרו טעמם ג"כ כי רצונו ית' להשיג יותר ולהתדבק בשלימו מוסג המחיב לת ההשגה בכדי לחבר תחלת הים עם הסוף כי הים הוא כעפ לסוף ומוכרח ליל מדרגא לדרגא זה כעפ לזה וזה לזה בסדר ההשגתו עד שמגיע מטעם למעם עד סוף ההשגה להשיג שהשלימו מוסג מהים ומיר לותה ההשגה ועשם והוא מלמר שלמה המע"ה למרתי לחכמה ויהי רחוקה ממני ומיני מוסג כנ"ל וכו' וע"ש שכיאר זה סוד ענין התשובה והאומר לחטא ושוב וכו' ושזהו ענין כל סירלה חטאו קודמת לחכמתו כי בכדי להגיל לת הים שהוא החכמ מלמיזת טלפ"ר לריך להקדים לת סירלה שהוא סירלה מל"ם ב"ה המיר לת החכמה ומקיימה ומז בוודלי חכמתו מתקיימת וירלה זו נוהגת לעולם ולדור דור שהרי בכל תוספות חכמה והשגה לריך להתחזק בשלמעלה ממנה שלימו מוסג כנ"ל וזה בחי' מלוות שכתורה היינו שהתחזקו בשלימו מוסג שהוא בחי' הזכר המשפיע ומחי' לת המוסג וכו' (שם) :

(שם) ידיעת מהות רעפם הוא לחבה וירלה שם בחלות וכל עניני העולם כתלמר כי הדם הוא נפעם והדם רוח התלות ופרש"י מפרשתו של לותו רשע שהיה בדיקה בחפילה בחשיקה עד"ז הוא שעבודה לשלקים ועניו הדביקות פירושו הוא שלא יהיה שום מפסיק לז לפשרות יכולת הדביקות כמשל מעשה"ם ז"ל שכלתי חפשרות הסיבור מחשיכות כסף לחת לא לחת ע"י הרשק כ"ל כשנוררין מן עלמות הכסף במקום הדביקה וזו מתלתו יפה לומר לדבק שוב וכשבה לשחר משל"ל כשים לזה שלודש שו שום מפסיק בכתי לפשרות להסתבר וזהו שם מבקשנה ככסף ס"ד זה הוא הדביקות שליו ית' שלריך לגרור מעלמותו שלא יהיה עליו שום מולדה ומשך המבדיל כ"ל עלמותו לז יכולת הדביקות וכל זמן שהיזתו בשום דבר לשר לימו דבוק כיחוש שענין הדביקות בנפשיות הוא התענוג ועושם התענוג לימר מניח בשוטף מהשבתו בשום דבר ומהשבתו מרודה ודבוקה בלותו הדבר וכן כל דבר תעשוב ים לך לדם שממונו מביב עניו וכל מהשבתו שם וכן בכל דבר ודבר כללא דמלתא שעיקר שלימות התורה והמלות הוא רק לזה שם הדביקות הכ"ל וכל יכולת הלפשרי בהשגת הדם מדביקותו בנפשיים ים לך לדם ויש לך לדם הכל לפי מה שהוא בלותו הדביקות עלמו מחוייב בעבודת הבורא ית' וכו ידבק כי זה כל הדם הם השכל המדות והדביקות שהרי הנוף נק' בשר הדם לכן מחוייב היותו דם בכל השנותיו הכ"ל לל הבורא ית' הנלחי בכדי שיהי' לו השארת שם דם לשר פשירתו ושפשטו מן הנוף להשתמש בכל השנותיו הכ"ל בנלמותו לז יתענג על ד' משל"ל שם לא ירגיל השנותיו הכ"ל ותענוגו בעולו כי"ל מן הנפשיים כלים ונפשדים ל"ל לחרי השפשטו מן הנפש והנוף יכלה ויפשד מה שיזר לחריו ברכה ולין יחמיל תמלת שיעשועיו והשתמש כחותיו הנ"ל שם לל ידע דרך ה' שלקים שיש נלחי בעולו מי וזהו וכרחה הנפש שיכלה עם הנוף לחרי שלין לו שום לחיזה ושפיסה ברוחניים ונלזיים וכהיות החדם המנדל הרבה ועוסק בתורה ומלות מבילות בלא התלהבות ושום דביקות ונלוים שלא בא לידי נסיון שום דבר להבין פסיתותו שלימו יכול לעמוד בנסיון וכל כחותיו קשורים בנפשיים ומוכן ומזומן לעבור עליו כל דבר רע בהגיע לידו ומלבד שהנפיומות לל הגיעו לידו לכן לפעמים מזדמן לו מעשה רשע כמאמר וים לדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים בכדי ביתן לב להבין שלימו שלם עם ד' ויתלהב לתשוקה להשיג לת כל כחותיו ותענוגיו על ס' כרכדי הרב המגיד ז"ל ע"פ עד מתי עלל תפכב עד"מ כשחדם יפן שיתת קבע לחרי כמה שעות שדי לו בשיחתו ותפעורת וקס בתוספות כאו ומזמו משל"כ מי שהוא ים ולא ים לפשר לו לשכוב כך כמה וכמה שעות ולין ממש בהם לעפי"כ הוא עומד וקס מבולבל המוח ולשיו חזק והסיבה לזה שלא היה השיחה קבע וזהו עד מתי עלל תפכב בעלות ים ולא ים וכן בעסק התורה והמלות שהם בעלות בלי התלהבות ודביקות וכו' מתי תקום מפכך פירוש שעל כרפך תתה לריך לקום ול"ל עד מתי עלל תפכב וכו' עיין פרים כללל דמלתא שכל חדם לריך מלרף לחכמה לשרף ולזכך כל השנותיו ומדותיו וכחותיו ותענוגיו על ה' ולהתעסק בהם בגאתי מי וקיים לעולם בשם יעבודו לחי' לחר פשירתו מן הנוף הכלה ולא יפמך בזה שלא עבר עבירה מימיו הרי מסתמא כל כחותיו קשורים בו ית' שלין רלוה לדבר כי חולי לז בא לידי נסיון לד ממחת שלחרי דבריס המוגעים לותו כמו הטושה לו מה שיהי' ומעתה מה בכך שלא עבר עבירה בכתובה בתורה לם שורם העון עלמו לימו ממק מלבו הרי קשור הוא בו כמאמר כל הכועס כלנו

שע"ז והגדלות שורש למדות וזהו כראוי עכ"ד מה בכך אם לא עבד אם משורש בעצמו הרי הוא הולך אחר היום בעצמו שורש פירש רש"י וכו' ר"ל מה בכך אם לא עבד אם משורש בעצמו הרי הוא הולך אחר רצון האדם לדעת את אשר בלבבו וזה יש ה' בתוכו ואם לא יכוין בדעתו ויכין בשכלו אם אפשר לו לדבק בו ית' כלי שום הפסק ולהתענג על ד' בתוכו התענוג ואדביקות שמשיג בעצמי יותר דבוק הלוי וזה ואהבתם את ד' וכו' יש לך אדם שמתוכו מביא עליו י' וכן בכל מדה ומדה להתקדר הלוי ית' בתוכו ההתקדרות שיש לו בעצמי כזה מתעלים כל מדותיו הלוי ית' ושורש הטוב בעצמו נמשך מגבו ומתעלים כל ההתקדרות בעצמיים ג"כ הלוי ית' וכו' (פ' תצא) : (זו) שמע ישראל לשון הפיכה כמו וישמע שאול וכו' פירוש לשמוע כל הרעשותיו וכוחותיו של אדם שרשם בלב כענין כל החיות המתקבץ בעצם פינת הלב וזהו מרגיש בכוחותיו בעצמיים וזה הפשרות שלב להתייחד הלוי ית' כי בעצם הבעמיות מפסיק משי"כ בהפירם והתקבצם של אדם שרשם בלב זה ולבי רואה מרכבה שהוא החמדות ושורש הכל כמאמר כולם בחכמה עשית וזהו לשזהו סכם הרוחה לת סהולר היזו שבכל דבר מניע של שורשו לאחר ממנו נולד הדבר שהוא החכמה וכו' (פ' תצוה) : (זו) שמעתי דרכי ותשיבה רגלי אל עדותיך כי הנוק הוא מורר עכור וזהו מסכים לעשות כהתחייבות השכל כ"ל ע"י פיתויי משיגי הנוק שאם ירצת העולם זו שכר עוה"ב לו נמת רוח ותענוג שמרגיש בעבודתו ולהבדו לת ד' ובאמת שלין זוש השגה משגת ופופסת הדביקות החמתי בל"ש בשוש שכל כל שכן בהרגשה ותענוג ממילא מובן שכל הרגשת הירחה זו להבה זו תענוג הדביקות והרגשת ענייני כל אדם כזוב כי לא ברעש ד' לכל הדביקות החמתי אחר המורגש הוא להשלימו מורגש בשוש תפיסת ואהרי' כי לא ירחני האדם וחי כ"ל ע"י המלוכה כלי שוש הרגשה שהוא ענין ביטול המציאות שת"ל לעמוד עליו בעצמו וכל שכן להבין ולהשכיל לאחרים והוא בקורת לשמה של כל אדם לפיס דרגת דיליה אבל ת"ל להגיע אליה כ"ל ע"י פיתויי הנוק בפי' שלא לשמה תפלה שהוא ירחה וחבה והתענוג אשר בלתי לפשרותם למיל ג"כ כ"ל ע"י המלוכה כשכר ושוכם ושאחרי דבריס וע"י חלוכה זו מביא למעלה היתכה וזהו משבתי דרכי תפלה מסב דרכי הנוק ופיתויו וחלי"כ וחם כם רגלי שהוא המלוכה הקרחת רגל אל עדותיך שהוא השבי' לשמה וכו' וזה בפי' שמתוך שלא לשמה בא לשמה וזה"פ שבא לחת בחשובה ומעש"ב בעה"ז יותר מכל חיי עוה"ב כי כל חיי עוה"ב הם הכל השגות טורחות ועוסק התענוג מהם והנה השגה לחת שמשיג בעה"ז בחשוב' ומעש"ט הוא למעלה מכל ההשגות ההשגות שהוא הלמוכה הכ"ל בביטול כל הרגשותיו ותפיסתו אשר כלות לפשרי השבתו והדביקות והתענוג הפשרי מתדבק בחלוכה זו לכל הלמת מכה הוא ת"ל להגיע ללמוכה ודביקות זה כ"ל לאחרי כלות תפלה כל עניני לפשרי השבתה בירחה והאהבה הדביקות המושגים וזה בכוחה וכפף להשלימו מוצג שלאחר זה שהוא הביקר וכו' וזה בחי' שבת שהוא ענין עליית כל העולמות שזה כל הפרות והדביקות המושגים שהם בחי' שבת ימי המעשה וביום השביעי שבת וכו' הוא הדביקות שלימו מוצג המפלה לת הכל ושתר"ל שלין מלאכת המשכן דומה לת השבת כי תדרוש הוא בחי' הכלה ופפל הכניסה לשבת בחי' שבת ימי המעשה וביום השביעי שבת וכו' הוא הדביקות (שם) ככל דרכיך דעהו להיות עומק כל עניינים בעמיים בדביקות והתקדרות השכיכה מיום הקודם שבחוכו דרך משל הטעם שבכל מיני מאכל או פיום וקיום כל דבר ודבר הוא השכיכה שבגלות . והנה כל זה הפיום וקיום הוא המוצג לאדם יש לו פיום הקודם משלימו מוצג נבוה על נבוה שומר המשפיע וממשיך פיום לתוך השובב והוא הבל' תור מקיף ויש טוב שלימו יכול לבוא ולהזשמש בתוך לוחו שרשר לכן נשאר בשור ותור מקיף לת החיות שבחוכו ולת האדם שומק בכל עניניו בדביקות השכיכה ופיום הב' שבחוכם ומזה נשמך להתקדרות התור מקיף שהרי ים המשלה מזה לזה הוא יסוד קו"ם ושכינתי' וכו' (עיין פניס פ' ויקרת) :

(שם) ירחת שמא הוא הירחה מן הפחד עלמו יותר מן המוצג הבל בעבורו כי המוצגין הנה רפוחת שכשבו ומילוקה מן רעת החטא ובודחי ים לירח ולפחד מן המלה עלמה יותר מן הרפוח' וכן מוצג לכל אדם תהרי שעיקר האדם הוא הפלמיות וחיוחו וכו' ובכל מקום שלאדם מחשב ומהרהר ומתן נשבון בעניני ולבו הוא ושל שמו נקרא הרי שלם מחשב בעבירה הרי הוא בעלמו הקליפה ורוח הטומאה וכו' כי אין שום דבר ריק בעולם ואם פירוש מהור הרי שמא שמא יקרא וכו' ובעשותו עבירה הרי הוא האביר' נשלמה לו בחשבו שם הרי הוא חיות האביר' והנגע בעצמה מנגעי בני אדם שנחסף מן הקולם סול מעהור שמא וכו' כי בהסתלק הקדושה וירחת שלים שמו וכו' משחנה ועשה רוח הטומאת מזיק וקליפה וגופו נעשה גוף להקליפות ר"ל והרי הוא מזיק עם גוף שהוא יותר קשה שמגושם משאר מזיקין וקליפות רוחניות וזהו ירחת שמא שמחיירא מהשמירת שהוא שלמו משחנה להעשות שמא שלמו ע"י המעשה שהוא שהוא המכה היותר קשה מן הטומא שהוא הרפוח' וירחת שמא זה משחשק מן החכמה עיין פלש והנה חיים ירחת ושיח ירחת השונים שהם השומרין והמיחה וירחת זו נק' ידחה סימולית כי הוא רק

ירחת

יראת הפחד עצמו אבל עיקר היראה מפני עקרם ושרשם דכל עלמין הוא הבא' מלכותו בכל משלה בכל כיולות מפחדים ממנה שהם קטנים יקודים ומיתה הממרקין עונותיו של אדם והם בחי' רפואת הנכשות 'וכו' והרבה פעמים שב האדם אל עושהו מפני יראה זו ואפי' לגדולי המדיקים ליזו כל עתים שיש שלפעמים חיזו יכול להגיע ליראה תחתיית כ"ל ע"י התחלת היראה מיטויית לדמות בנפשו ושארי שכל כיולות הם עשורם אחד ממנה מגיע מעלה ומעט נעימות היראה והתלהבות חליו יתי'וכו' לכן עכ"פ ראוי לכל אדם שלא לפחד מאחרי עיניו יראה זו שאם יזכה יבחין בין מלכות ובינה ואם לאו ס"ו עכ"פ יסיר מרע ויעשה טוב מפני היראה' וכו' וזה בחי' חין החור' מחקייחת אלא אחי שחחיים עצמו בחוחל שמזכיר לעצמו כל המיחות ומדחה בעצמו חותם למחק היראה ומחורה (פ' אחרי מות) : (יט) המילוק הוא שבין נפש אדם השכלי לנפש הבהמי הוא כי נפש הבהמי היא נפש המיוני והמגדל והזן והמחלוה כולם לא נברחו כ"א לצורך הגוף שהמה לירח ומיות הגוף וכו' וע"י עליית הגוף המה מחעלים משל"כ נפש האדם השכלי לא נברא בשביל הגוף אדרבא הגוף וכל בחי' נפשות הבהמיות שבו נברחו בשביל נפש השכלי ולפעמל על ידיהם ובהמשך אחריה ולעלות עמה ות"כ תיכף בהמשך האדם נפשו השכלי נהפלת הגוף הרי הוא כעשה נפש הבהמי והרי הוא בחמה ממש וכו' (שם ופ' בחר) : (יח) אפי' אם ירבה האדם לדעת חוכמות ומוסר חכמה ודעת אין להבגל מחיי' תחום ולא ירבה במצות עם חותו אבר המיוחד לאותה תחוה חזי לא די שלא יועיל בחכמתו אלא אדרבא כי כל הגדול מחבירו יהרו גדול ממנו וכל שחכמתו מרובה ממעשיו וכו' ולא המדרש עיקר אלא המעש' ואין המומר מזדכך כ"ל ע"י מלות מעשיות דיוקא להרגיל כל אבר במצות דיוקא ושלא לגלח החוץ בעניני הרשות ואחרות מה דאפשר שלא להשחמש מזה כלל ובהגיע לידו לקיים אחת ממצות ה' המיוחד לאיזה אבר מרמ"ח אברים יקבל עול מלכות שמים על אותו אבר תמ"ד ויחייבב שכל נדיחת האבר הרוח וכל חיותו הוא רק המצוה הזאת ואבר קבוע העול שלא לגלח ממנה החוץ ימין ושמאל עומד מעש' המצוה בפועל ומשפיע הקדוש' של המצוה ומאמרו יח' על אבר זה עי"ז מזדכך האבר פעם ומחים עד שיזיר אור יחורה בבר המצוה ומשם יחפרדו כל פועלי חון וכו' עד שזוכה גם בזה"ז לטעום טעם ממעש' המצוה של אותו אבר כל כך עד שמחבטל לגבי ממם מלהשחמש עוד בלחותו אבר-מעשה אחרות והרשות כ"ל הכרם ורוח מצוה כמאמר ומי שהם וכו' (פ' נשא) : (יט) התקשרות נפשו בחמת עם השכלי' תצלח והחחברו עמה להחכלל בה ויהיו שלא אחי כוונתו אלא להעשות כלי בנפשו רוחו ונשמתו אלהי יחשוק לקבל השפע לאור יורם ולהדבק בה' שהם המדות כידוע עכ"פ ר"ל להגיע לזה כ"ל מדי עברו דרך המות ממש ויחמזיה' פלגות ויפורי נדקי מיחה ממש בלי שום שיעור כידוע שבק' בזהר חילבא דמיחת ואחרי עברו דרך הילוכו זה ויתן לח נפשו למומחים ויסבול צער מיחה שם יאיר ה' שפדו ויסייעו מרומים אז יאיר בשפע חפילחו להדבק בה' ובמדותיו לאחוב אותו ויראת ה' על פניו ורלו כל עמי הארץ כי שם ה' נק' עליו וכו' שרוח שם הויה ב"ה בעלמו כידוע כי השיים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם וא"א להגיע אל השמים שהם המדות שם לא בדרך כל הארץ וזהו הנק' הולך בדרך כל הארץ שהוא בחיי' ולהיפן הולך אל השמים שאין שום דרך אחר שיעלה השמים שם לא אדם כי יחות בלהבל שהוא המשכן שהוא שכינה ארץ ישראל והנה יודע בזוהר בעניו נפילת חפיס שהוא משי"ב למקום הזה שהוא השכינ' וכחב שם שהריך רעו שני בקודת לחחתה הלב בדביקות והחקשרות חפץ ולולן נמור שאם לא כן מכנה הוא לפניו שאחר שיחסור עלמו למקום המות ולא יהי' בשלימות נמור בבחי שיוכל להעשות כלי לקבל חסד ה' משולם שהם המדות לירושתו ישאר שם ס"ו וזהו יחותו ולא בחכמה וכו' עיין פניס ואם לחמור יאמר מה לי ולהרה הזאת לעבוד בדרך זה כי הוא מדת ואיוש כמאמר מה נורח המקום הזה רבא כל הארץ לפני ונגלה כבוד ה' בכל דבר פרטי וכללי בעולם שבא נפש שהם חיות הקודם מזיין ימי הבניו וכו' ידע כי אין מקום לעבור בדרך אחר כי זה הפעור לה' נדיקים יבלו בו ובזאת יבא אל הקודש וא"א להגיע לחורה שבכתב כ"א דרך חורת שבע"פ שהוא השכינ' וכו' וא"א בשום אופן שחמול עליו יראת הרוממות כ"ל אחר שיעבור יראת העדרו משיקרו שניא החיי' ומש"כ בל"ל ע"פ מעבור דבר זה בטוב טעם וכו' וע"פ נ"כ שמניא בשם ספר ליקוטי אמרים מעניין כח הלומה שבארץ ומעפ"כ הארץ לא הלמה עד שא"א להחפשט שום דבר לגמ"כ כשוורעין לזוזה מין ואוזר לעפרו אז אותו המין מחעורר לצאת ומפני שהגיע בהחגלותו בעפר אל שורשו כח הלומה יש בו כח להוסיף הרבה והשורש הוא ממוצע בין העניפים ובין כחות העליונים ממנו וכו' לכן ממוייבים דבריהו ז"ל לעבור אל מקום ה' שמה אלא ר"ל דרך השכינ' ולטעום טעם מיחה ממש ולהחבטל בחוכה בחוכם ואח"כ חוזר וישוב ע"י דביקות וכו' ומקבל חיות ממה שמניע אליה מאור המדות וכו' עיין פניס עומק הענין (פ' קרח) : (יב) ידוע כי עיקר יראת ה' הוא יראת הרוממות ירא בשם ואיה יראת הפחד וכו' מפני שלפעמים

ל"ק לכוף את יצרו ביראת התורומות וצריך לזכור יראת העונש תפי' גדולים ומריקים כמאהר"ל וזש"ה לאמר יזכור לו יום המיתה וכו' והעניין הוא שבכל לפי שעת והזמן והמקום ומוזק סיפר ותוקפו הגם שאין יראתה זו מכניעת לעפ"כ כדי לסור ממוקשי מות ולכוף את יצרו גם זה לטובה ומכינם ביראת ולכן ל"ק לשוש אדם לבחון מעשיו ומחשבותיו ודרכיו לדרכי חיזק לדיק בכדי שיהי' כמותו מפני שלפעמים לא יועילו לו מוסרי אחרו לדיק והכנעותיו ואפי' אדם אחד ל"ק לחיות שוה בעיניו ודר זו ומוסריו יום כיום והכל לפי הענת עד שיבא יראת ה' בלבבו ופחד ה' מהדר גאונו בחמת ולא ידמיון שהרי ומשלדה בסילה כחיב כאדם שפולך ידו שכבהל וגו'וקר לחמוריו מפני הפחד וידוע שזירת' קראת פחד ושפר וזהו רמז שיין פחזיקן מכוונין שיין היראות של כ"ק מכוין למבירו לאבל כל מר לפוס דרגת דילוה הגדול לפי גדלו והקטן לפי ערכו מירחת העונש וכמו כן הגדולים לפעמים בעצמן חיכם מכוונים כפעם בפעם וכל מגמתם רק להכניע יראה ופחד ה' בלבב ולהשרות שכינה עליהם וזהו מה טובו חולילך ביטחון ומבטחותיך בסורבן היינו בחי' יראת הרוממות וירחת העונש ולכן אמר רחוי שתהרב עליהם שכינה היינו כנ"ל (פ' נלק) • (שיר) האדם שכשר ל"ח לו להגיע ולעלות אל שרשו כ"ח ע"י שכשנדו שיצלו במחשבתו ואוח יתעורר מסס לבורא ית' והן הן הנסיונות כאחר"ל בבריאו של עולם בריחת האוכל והרר נסורת וכו' ולכן כשאדם רואה להכניע לחיזק דבר העומר עליו בחמל' צריך להכניע בחמת לפני הבורא ית' לאחו הרע האוכן בעצמו וזהו ביטול הרע והמחקת הדיינין ו"ח קרבה אל נפשי בגלה ואח"כ למען לחיבי פדני פי' בחלה ביקש שחבא שבאולה לנפשו אכל העכו"ם שיש התקשרות במחשבות מון וממילא יפי' פדני מאויבי שזוא ביטול הקליפות והמחקת הדיינין וכו' כללא רמלתא שאכל כל לדיק ולדיק מוכרחים לעבור במחשבתו כל שכשנדו עד מק"ס מדרינתו ואפי' אם יאמר המחשבר שבבר בשל כל הרגשותיו ואיוותיו אין שוטה מרגיש בשם אין לו בדבר זו יש לו בדבר אחרת כי לית אתר מקדש ומשבאה לו המחשבה לריך להיות נזה בגיהו נמקום שיעמיד לשם בהיכל שהרי האדם הוא מקדש מעט וכו' וכידוע שהמחשבה ואמות הוא קדשי קדשים והלב הוא היכל לאהבה וכו' ואח"כ כשיתעורר מן הדבר של הבורא ית' הוא היסוד ועליית השכינה והקמתה מעפרא והאדם מתעלה ג"כ בזה והולך מדרגא לדרגא ומנסיון לנסיון ומשפע למשפע וזהו הת"ל מעשות הכתובים בתורה שנעשו ישראל ממלריס וכו' שהוא מעשה הנשמות והנפשות וכדי לעלות משם ולהגיע אל ק"י שהוא כ.ס.ת ישראל ולעשות יחור שלם לריך מ"ש מעשות וזהו שם של מ"ב הירוע ומכוון לעלות מעלה מעלה והנה עיקר המעשות היה כמה פעמים לחטור כידוע לכן נפעמים מזדמן לדיק חיזק יראתה במחשבתו אבל בחמת כי יראתה לורך העלייה הוא ומשא שלם כדרך כל המעשות וכו' (פ' משות משפטי) : (שטו) חרז"ל פחזו לי בחודש של משא שיש יראה נקורה לנבי אהבה ובלתי יראה אין למו התחזקות שום יחוס וערך אחיזה ודביקות ויחיכות כלל כדבק במרותיו שבכל המרות גם הכלת הנוק קטנים בהם ותלויים בהם לכן קרוב להפחד שלא יתשוה במדות בהתעוררות עלמו בהם יתחכחו להכלת הנוק וכו' מש"כ יראה שהוא הפחד שוכרו לנוק ואמרי יראה השלימה על ידה תפחר להדבק בכל מרותיו כי יראה היא השרחה השכינה על עלמו ומשם יתפרדו כל פועלי חון כי שם ה' נקרא עליו וירחו ממנו ויולך מחיל אל חיל מפני יראה אל הדביקות ואחבה עד אשר תשאיהו השמיה זהו יחוד קוד"ם ושכינתיה (פ' עקב): (שטו) מלן דאית ביה יראת ה' ליה חוסר כלל זה מדבר ביראה השרשיית והקדמת לכל בריאת העולמות שהוא יראת ה' לחייס שהוא הדביקות נמור מה שהוא חיסוך דרך הטבע שאר יראות שבר הערר הדביקות כידוע מס ד' החיות רלוא ושוב שמדרך\ יראה \נסוג לאחור מצע במאמר אחלדה בחילה פירוש כאדם השולך ידיו ואפי' יראה בנין אחות רב ושליט עקרי' ושרשי' דכל עלמין שהוא בושת מפני מי שגדול ממנו ומכל העולמות גם זה הערר הדביקות מצע שכן דרך הבושה אבל יראת ה' לחייס הוא הדביקות היותר גבוה מכל אהבות וכל שרות והוא כשתלבש בשכינ' ומכוין עלמו היות מרכבה לגיו ית' בכל מה שמקבל מאתו ית' מן שפעות אפצרות הקדות זשה מולאוה אחותיות המחשבויים שפושא טורא ולובא לורא תמיד לא יפסה ובשתכלותו בחחלת שורש מולא השגתו מאתו ית' ובכל מפניו להיותו ית' המשפיע והוא המקבל שכן דרך כל המקבלים נכלים והוא ענין ביטול שתמבלים בעלמם ונכללים במשפיעם ול"ב יראה זו הוא הדביקות הגמור שהוא נכלל בפ"ם ב"ה והוא גבוה מכל המדות כמאמר רשפיו שלהבתיה יראת ה' יראה זו נקראת יראת דחשים למדת החכמה שהוא למעלה ומופשט מן אותיות כלל אפי' המחשבויים יראה זו נקראת יראת שמים וכו' מיין פנים . והנה האדם שים בו יראת שמים כנ"ל ונכלל בו ית' בהתבטל כל עלמי חחיותו ומאחר למעלה מאותיות המחשבה בידו לעשות ת כל ההשתנות נפים ונפלאות שהרי כל העולמות שם בידו שהרי הוא נכלל בו ית' וביחד ככל ואדם כזה נק בעלה דמעורניתא שהרי הוא בעל השתנות של כל העולמות וזהו מאן דאית ביה יראת ה' ליה חוסר כלל וכו' (מיין פנים שם) :

(טז) זה כלל גדול בתורה ובמצות להמשיך על עצמו קדושת לותה מלוה ולהתקדש בקדושתה ולהזהר מיום ליום לא כלין בחופן שירלה בלבו עניו היום שזה עצמו ב"ב כלול מן התורה והמצות ואין צריך רק לעורר במלוה זו כח לותה מלוה מתוק בפלוגו ולהתקשר בה בכל הפלוגים שורשם וכו' שאין הדעת מתקבל כלום כי אם מעורר בהשפע לופע כח התורה לו שמלוה לו התשובה שמקורה הוא על ידה זהתקשר בה ועולה במעלה זו לא מקום שורשו ומיוחו ומשם מתברך וכו' (עיין פניס פ' רפה) : (יח) התחוות נפשיות ומילוי מפלי הדעת בדברים המוחרים הם מלוים מעט גרופים מעים ונוחה וסרמון שכל ענין סרמון הוא הכלין והפשר מהויתו קרמון מתגיל להסרים ולפי ערך גודל הפשר כן גודל הסרמון ולכך נאת הדעת מסרסת יותר מכל בשמות ועופות ומריכין להסרתק מתנה בשעת ק"ש ותפלה וכו' וע"ד זה במילוי תחוות שהוא הפשר סיותר גדול ובלילין מרוץ מהיפוך להיפוך מפכבדו יש, שהוא ח"ם לל מסבת התחוות ר"ל בודאי לין ערך לל גודל הסרסון והמילוי וכו'. לך בלמת הפרישות לעמדי מכל הנשמעות ג"כ ח"ל שפדי ומי פשם כמיב וכו' ע"כ העיקר לקיים בכל דרכיך דעהו ויהי' כל מעשיו לכבוד בוראו בלתי לקי לבדו והעותר יחרס כי בהבנים הבורא יתי' בתוך מעשיהו הרי הוא מעיס הדבר כ"ם ואתה מעיס לת פולם ומודיעי לת יכלה-ולת יפפר ולת יהדיס וחיהו קי, תהוס בלל כ"ח מלוה לשון לוותא - ודביקות לתתי לפני יתי' בפשטים התחוויים רים ניהוס לבי' שלמר ומעשה רצונו והוא הפשמש הוא גדולה לפניו יתי' ואין קן לאמת עבודת הבוראים הנשמעים יותר על כל הרוממיים שהרי אלו מעיס לתמיית התעיס וכו' ולכאורה תמיה הלא טוב לו לו בעולות עליונים בלי גוף מעיה בחלבשו מהדש בגוף הנשמי מכל בלמת הוא מגודל מעמת עבודתו בגוף לבורא יתי' אין קן וכו' [עיין פניס שם] : (יט) הפיקר שירגיל הלדם לת מדותיו בלתי לה' לבדו ולהסרים לחריסה כגון הפוקר ע"י שנריך בשרש לחריס שלא יפלר בו שום שורש פורה רלה ולענה כי הפורש הוא הכל וכל הנשמע מפחדים לחריו וכו' וכלמת לחרי יחיעת בלדם שתות בפנו הם שולמות ומורות עליונים וכו' לך יהנהג בעצם בלבנות נפשיות ואפי' שעה כיוצא ממשל מהנליית יקרים מלך שלא יהנה בדבר מעבר לו בפיסת לרך לפי' לם יראה מלך לחרי יחיעתו מגודל מרכה הם לת נפשות שעה שעה כל ימיו ולא ידע מרכה וזה לחרי לדם עו לו בך כי הפותה הם עו לו בך שכל מרוח נפשו זיין ולמעלי עיין כיוצא שלחעה יחידות ולמולם בפירות יותר בהתרחבות וזה עו לו בך שכל מרוח נפשו הם רק בך בהם"י ולפי כל התרות הנבזיים הפולפים ושוברים במפשבתו הם רק מפילות בלבבם כמו פרוזדור לטרקלין לעבור דרך עליהם להתקשר בם רשם בו יתי וכו' (ך' כי מבא) : (ך) תיקון כשיעמוד הלדם בעיקר יזהר שיהיה הרלשית לעבודת בוראו ולילין הרלשת לנפשו כי הוא העיקר ולא הנשם שהוא כלי ונפשר וכל היותר רומני הוא העיקר הגדול לכן לין לעשות הוא מעשה ומשכון לתי' לנשם עוה"ב שהרי אם שיהא בעוה"ז בגוף הוא נשני ולפי' לם יהיה מזהר בהשמרת עוה"ב מכל מופני נשם לעפי"כ מצינו הוא הדבר יהיה לין שהוא נשיות הוא לחרי לשר בשבתו בעודו בגוף וכן כתב הרמב"ן ז"ל לכל העיקר שיעשה מפני שלמר ועשה רלונו וזהו מכלית היותר מפשי ובקיצור ולכך הנשם מתדבקת בהוא וכו' ומעולם לעולם עד ח"ם ב"ה וזה כך, הקמת שכינה מעשיה שהוא לנפשים מכל מופני נשם שהוא עפר ולהשלותה לל הרלון וכשו כן בלבבו לבשם מוה"מ הו שלר עניניה שזה נשמיים בודאי והוא עיקי שכינה המלחלת ירלה שים בכל דבר תורה ולזהרת מכמים מלעשיהם ולשרשיה הרע המעורב בכל דבר וכו' ולבדר ולדבק לל הטוב והמותר וכו' ולעיין דהנגדות בבר פיתויי היצה"ר לל התחוות ומשכות חון יהא הלדם שלין לך דבר בלתי חיות הש"ת שתשוב חומו כ"ם ותזה תמיי לת כולם לפי' הקליפ ת דק בזיוה חופן הוא מבואר בזוהר משל לבן המלך עם הוגה שנלחה המלך לבתוכו וכוונתו שלא ישמע לליה וח"ב הדבר פשוט שכל דבריו ופיתוי היצ"ר שנופל במחשבתו לעשות ח"ו השכיחה מפי חותו והכוונה הוא שלא לעשותה ולהתחזק כנגדה והוא כמשל שיש שעושים סימן ביניהם לדבר בחופן שלינו ומשכיחים ביניהם שלם יאמר לו שיעשה שירלה הכוונה שלא לעשות. וזה המחשבה בלת בתוכו ואם ישמור פפתו כך תעיד להשנים על רלון המחשבה ובדבר לימיר ח"ו (ידע כי) רלון המחשבה לשיפך יזכה להשלבות התחשבה בתוכו בפשיטות בלי שום לכוונים ורמזים וכו' כידוע ביות כל המחשבות מתלבשות מעילת המחשבה שזה היותר רומני ודק מן הדק ואיך תפשרות הוא לקשר בניף בנשם מכל הוא ע"י התלבשות בדות בלתי לשבר וירלה והתפשרות וכו' ויתחלשל למקום שהנוף קשור בו לפי' במדות מילוניות וכיוצא להזהק כנגדה ולא לעשה תם כניל מכל לחר שיסבר התוה מילוניים כמו פרטים מלעשותה ולא יסי' הנוף קשור בה חבל לו המחשבה בפשטות במדות הי לחבת ה' וירלת ה' ולפלר ליוצרם על שם כנוד מלבותו וכו' ויזכה לקבל כל המחשבות בפשיטו כמו שהן מעולם המחשבה וכו' וז"ש לי לרעלי דרך כי גר הוא התיר דרך בשמיים שזה השם והפילה ורבל נק' מדריגות המחשבות ובשמיים ודוה כי לרעלי פירוש הוא הזהיר אותי במחשבות בשמיות שלי שלא לעשות בחופן המחשבה הוא דרכיך פירוש שוכחתי בשיתי היה"ר השם דרכיך שלחת

ממי לומו ומחשבת כוונתך להשיגך כנ"ל ובשכר זאת ואחר לנחיבתי שפיר שבירת התאוה כמה פעמים מלשמותה להשיגך במחשב שעיתי לי נחיבה שמבת לי ממחשב' בפשיטות בלי לבושים גשמיים שזה נתי' אור פשום רוחני בלי התקשרות בשום גשם כנ"ל גם זאת ידע הלדם כי אתה הוא ע"כ אמרתי אם ורצע הוא מכלם הוא הגדולות העשמת שמעשת הלדם בחייו וכו' ע"כ ירחה להשיל מאתו הגדולה ולחזק השפלות בלבו וכו' גם יזכר שלא לדבר פרס ושלא להתלונן מבני הדם אף אם ברחה לו שפה מעוזי תגרה ח"ו וכתיב ושומרי תורה יתגרו בה כבר אר"ל כתן בלדיק גמור וכו' כי זהו סיבת הגרידה והשפלות בו בין כך וכין כך קרויים בניה והוא מפיים עלמו מן הכלל להיות הוא פרעי וכל השפעות בלעות ישראל אין לו חלק עמהם ח"ו וזכו שאמר בתוך עפי מבני יושבת הפירות הוסיף (שם נאנרת הקודם וזמכתבים) : (שכח) כלל דרכיך דעהו יתן הלדם לב לבו בכל פושל ופגושה רחים ומניחה מהשבה ודיבור לאחי לידים מחיזה מדה טיבי' יתבונן ע"ה הלא ה' הוא זה שברי בלמדו יתב' ת"ת וידבק בתוקה מדה אלין יתב' דרך משל בשיבא לו לחיזה אהבה שלא לתהוב הוא המומר כ"ה להבין שחיות הפנימי מאהב הוא המומר ומלילו ע"ד האהב' לבן יידבק עלמו בהשבתו אל חיות הפנימי שבאוכו שהוא אלין יתברך הממית את הכל אם לא לממש הוא ית' ת"ה כי נגוש מעל נגוש שומר אבל אנחנו מבינים מחלה רק המדות והנה בשירגיל הלדם ת"ע בכל דרכיו וברגשותיו ותנועותיו ושמיעיו ומאורעותיו להחבונן בו יתברך בחופן זה הנה ים בכמו זה להיותו למעל' מן הטבע והבריאה ולעשות השתנות בעולם ברמנו והוא משל בעולם כמאמר לדיק מושל ירחם אלקים מבע"ב וק"ו מבלתי השברות ממחלות הקליפה עליו כי אחרי אשיבו אותב את החומר שהוא הקליפה הרי הינו מקבל ממנו ואינו נכנע לקניפה אדרבה הפה נבנעים לפניו שברי במדת הגבורה מתגבר על החומר וכן בכל המדות וע"ד כלל אפשר להבין בשהלדם לותב לזיה דבר הרי מחשבתו מהשבתו שוכן בתוך הדבר הזה ופרי מקיפו למחשבתו והחומר הזה נק' משך מבדיל ומ"ה לדבקה בו יתברך מפני היקף מחשבתו לותו החומריות שבנכם בה היא מבדלת משל"ב כשתרגיל עלמו ומלותיו שלא להשתמש בחומריות כלל הרי שאינו דבוק בחומר כ"ה בחיות המנהיג את החומר שהוא שמו יתב' ומלא שאינו מלובש ויובב כלל בחומרי העולמות כ"ה חוץ מהם ואין העולם מקומו אבל הוא מקומו של עולם שברי הוא דבוק בחיות העולם הנותן מקום וליור לעולם לכן אפשר להיות מושל בעולם (שם) . (שכב) בשעת העבודה אשר רבים לועקים על המחשבות זרות והשפלות בשיבא לזה הוא הגדולות שאינם שמחים בעבודתם ולא די להם כ"ה גדולות ונפלאות מהם כי הוא כלל גדול בתורה להיות שמח בחלקו גם בשעת המור' והעבודה אם מעט ואם הרבה ויהנה ממנו משל"ב אם אינו נהנה ושמח ובשפל רואה ליהנות מתאוה תאוה וכן המחשבות זרות משני שאינו שמח בעבודתו ורואה בגדולות ובנפלאות ממנו דומין לותו למחשבות חוץ שכל מחשבה ומחשבה (דקחשבה) היכל ה' השה ומי שרואה ליכנס במקום שאינו רואי דומין לותו לחוץ ובשמח ידע אינם בנפשו למה יחפוץ בגדולות במה זכה להם ולמי מברחוי לומר מתי תגיע למעשי תבותי ותעפ"י יסי' שמח מאד בשעשק עבודתו של מכשיו וכשמחה של מלוה זו יוכה לגדולה היותה ואם יאמר מי הוא' ומי מלוה שאין לו כלום זה אינו והלא פושעי ישראל מלאים מלות כרמון אבל אינו שמח ואינה משל"ב אם ישמח במעשיו יסי כבוד ה' לעולם וכו' והנה יש בענין זה תורה וחכמ' אין מקר אבל כללא דמלתא הוא המוב' וכו' (שם) . (שכג) אדם הראשון יליר כפיו של הקב"ה היה די לו במלוה אחת לדבקה בו ית' וכן לעשיה במדה אחת שהוא מהבה קייס כל התור' ואחי' עירובי תבשילין חהו שמשפלנין ואן בלבנו בינה וכו' לקיים את כל דברי תלמיד תורתך בהחבה שכל מלות התור' ושמיינים והגדרים השה לירופי מדות ושלות לדיקתו יסי כמאמר הזוהר שקורא לכל המלות עיטין וכו' (שם) : (שכד) השכל של מהבה וירחה השפע עליו הוא הדביקות אשר בינינו לבינו יתב' והרשות נתונה אם ירלה להרגיל ע"ע תמיד לחזק הדביקות הזה יסי' מסיח והולך בעוכתו יתברך ואם ח"ו להיפוך שיחלים הדביקות הנ"ל פותחין לו עד שח"ו יפסיק לגמרי והנה לא יתחזק זו הדביקות ויסי הולך 'וחזק מאד רק בהרגיל עלמו בו בכל מה דאפשר בשבתו יתב' ובכוונה לו לבדו ומולשתו אבי' בפנות אל מדעתו בפיותיו התפוחים וכו' ואחי' התחיל שבהתידים בשתפנה מחשבתו ואין דביקותו ברחוי סיחום הזה שבינו ובין הבורא יתב' אינו מניר בכח הרצון ומבני כך הוא מקפידים התחידים הרחוקים על השעות שהן בעלים מלשעוב בו יתב' והזהיר בתורתו אל תפנו אל האלילים ופרשו רז"ל אל תפנו אל מדעתכם ודוד אמר שויתי ה' לנגדי תמיד וכו' וכן מלינו כי השגחת השי"ת קוא ע"י דביקות השכל שים בינינו ובינו יתב' וכפי ביאור דביקותו בו יתברך כן ביאור ההשגחה עליו בשלימות תמיד וכו' עיין פנים ולהיות שאין לך אדם שאין לו קשנות השכל והשפלה

ופשפקת הדביקות ממנו יתב׳ לומת סזסיר פומנו יח׳ ומסבת לרשך כמוך כי מדם מסבה נורס
הדביקות כיוצא נם כי אין לך מדם שלין לו שמה סיסי׳ לו שפש הדביקות סלמתי בפומנו ספרק סיס
בפל מדביקותו וכשמחשבים לפים שמך סרי סוא מומנא ע״י דביקות שבירו ומשקשרומו בו יח׳ ממש
כנוף מחד של סלישרים משנחים ע״י משקשרות סמות וסלב וכו׳ ושפה משפרי״ל מפה נוורת מלוה
לפו דוקא על מדם מחד נשמר מלע על כל הדבוקים עם סמדם סהלם שם למנם פיזו שוה שכיש
כל סדבוק עמו נמשך יותר לדברי קדושה ממחת סהשקשרות עמו וכו׳ ופ״ב דביבוק חבירים מקדישים
לקול ס׳ ולפי המור׳ וסמלוה נמשכת ונגררת פליהם ממחת דביקותם נמנשים הדביקים בו יח׳ וכו׳
וסנולה נפלאה סיסי׳ מומנה ומומר ממחת שבירו הדבוקים בו יחב׳ ומוכן הוא לכל המומות
וסללומות בשילוי נוף וכפ וכו׳ כללו דמלחת כי סעין המציא לידי שמירה וסשמחה מלחו יח׳ נהנלל
מבל המקרים ח״ו הוא שפע השפל של מפבחו וירלחו יחב׳ שבינו לבין קונו וסשמירה של השמים
שהוא בקשות שכל וספפת הדביקות הוא שהשקשרות וסלחב׳ וסלוש שלחי דביבוק חבירים וכו׳ (שם)
זמ״ש שמציא בשם חשד לחברשם מעין ב׳ נסר ל״ג שמה שכתיב בפליטת חי ס׳ לחר מחדי לפניו
פי שמחד לפני פניהו וסכל פליטו סיה משתמש לפני קונו מרוב דביקותו בנוסלה וסחב כשחמד
לפני ס׳ ממש וסכלן ירלה עד סיכן שהשקשרות וסלחב׳ מניע כלנו הוא מקושר במקום שחבירו
מקושר וכו׳ : (שכה) עיקר קבלת על מלכות שמים שלימה לחדם בכל יום תמיד לח סיטן כלנו
סיום ניתנה ידע לניהם בנשפו שפה רלוחה שתתקרב לעבודת הבורא בתבערה מפני חור שחדם
שהחירו מיניו ולבבו בחור שלחת ככה יעשה חדם כל הימים ואין כל חדם כ״ש לחדם כליומיו ומיני
לבבו בדברים שתיקין וכו׳ (שם) (שכו) מה יפית ומה נעמת לחבה בתענוגים כי זה פיני
מידום שהוסב לח הקב״ה בדבר שאין הנוף נהנה בו כמו תורה ותפילין ותפלה וק״ש רק לח לוחב
לקב״ה בדבר שהנוף נהנה בו ואוף עושה רק לכבוד הבורא ולא לתענוגו בו לחה יפה לפניו יחב׳
וכו׳ ובלחת לריכין להזהר לפני בחור ותפלה לעשות רק בשביל סיסי׳ נחת רוח לפניו ים׳ ושלא
להתפלר ח״ו כל שכן וק״ו בדברים שהנוף נהנה בהם ומרנים מריבות שלריך ליזהר שלא ליפול
ח״ן לל הנוף לבד רק שכוונה סיסי׳ לו ע״ז מיות ובריאות כדי שיעשה רלון הבורא ים׳ ובודאי שלו
סיה מפבר לו לחיות בלי מלילה ותפיה סיה לו מפן ופתנוג יותר וכל מה שיוכל למעט הוא ממעט
רק מחי׳ ס״ש בחלות כמלחר מפר יעשה לותה סחדם וחי בהם וכתיב כי על כל מוצא פי ס׳ יחי׳
סחדם וכו׳ ומ״ש עוד דברי מוסר סרבה וסתוררות גדול לעבירת הבורא יחב׳ וכו׳ (פיערת סק׳
מברב שלריך וכו׳ מוס׳ מייקיל ז״ל מהמורת) : (שכז) בשעה שחדם עושה עוות חי׳ נק׳ רשע
גמור ופפי׳ השובר על ליסור קל של דברי סופרים נק׳ רשע כשתר״ל ופפי׳ מי שים בידו למחות
ולא מוחה וכו׳ וכל שכן וק״ו כשבעל ליזה מ״ש שפשבר לקיימה כמו כל שפפשר לו לשמוק-בשור׳
וליכו מוסק שעליו דרז״ל כי דבר ס׳ בזה וכו׳ ופשיעת דמקרי רשע מפי מששובר פיסור דרבן
(זפה מה״כ עשה תשוב׳ נק׳ לדיק גמור) ומ״ב של כרחך סביוצי אין בו לפי׳ מון ביוצל תוליא
ושתר״ל לשר רשע כגון לשם לשם ביוצי לשים שפה פוסים מבירשה כיוצא וכפ לשתריק בעלמא
דמחלם של מחלה מקרי ביוצי ורוב זכיות מיקרי לדיק הוא שם המוסשל לעניו שכר ושוכה לפי שיזיון
לחר רובו מיקרי לדיק בדיבו מלחר שזוכה בדין הכל לעניו לעשות שם הפופר וסמשלה של תשלות
ומדריגות מלוקים לדיקים וביצוים תרז״ל לדיקים י״ש שופפן שנשתר ולבי חלל בקרבי שלין לו
יהב״ר כי הרבו בחשבים לכל כל מי שלל כניס למדריגה זו לף שזכיותיו מרובין על פוונותיו סיטו
כמעלת ומדריגת לדיק כלל ולכן תרז״ל רלה הקב״ה בדיקים שהם מופשים עמד ושתלן בכל דור
ודור וכו׳ וכ״ש לדיק יסוד עולם (ספר ליקומי תמרים פניה ח״ש פרק ג) : (שכח) נפש שתרש
מחלקת לשתים שהם שכל ומדות שהם בחי׳ כלל השפר שבשרות העליונות וכו׳ שהשכל כולל חכמה
בינה דעת ומדות הן שהשב וירל׳ והשפלרות וכו׳ (עיין דשת פוח מ) ויש לכל נפש שלקות שלשה
לבחים שהם מחשב׳ דיבור ומעש׳ של תרי״ג מלוה שבור ושלביהן ובמחשב׳ הוא מחשב׳ כל מה שחלר ״ לו
להניע בשרש״ם שבור׳ סרי כלליות תרי״ג ניברי נפשו מלובשים בתרי״ג מלוה שבורה ושפרטיות
ס״ש שבנפשו מלובשים בהשנות שבור׳ שהוא מניע בפרטים כפי יכולת השנתו וכורש נפשו למשל
ובמדות שהן מחשב וירל׳ וכו׳ מלובשות בקיום בחלות בשעשה ובדיבור שהוא ס״ש שבעבד פוען כי
בשהב׳ הוא בורש כל רמ״ח אלות עשה וכו׳ וכיוצ׳ הוא שהוא לשה״ש ל״ת וכו׳ וכשה בשלשה
לבחים שלו מלובשים ומלוחים שם שבקרשים לפושים לנפש רוח ובשמה עם כל זה בנוסף וגדולה
מעלתם למין קן וסוף של מעלת נפש רוח נשמה מלמן כ״ש בחור מוריתה וקונים כולו מד כיוצ

כתור' שסיים מכתבו ורומז על הקב"ה וכבודו ובעלמו כולא מד כי הוא סיודע וכוא כמדע וכו' ולף שהקב"ה נק' ס"ם וגדולתו אין תקר ולית מחשבה תפיסת ביה כלל וכן ברצונו וחכמתו כדכתיב אין תקר לתבונתו וכו' ובזה על זה אמרו במקום גדולתו שם שמם מולא עגותתיו ובעלם הקב"ה רצונו וחכמתו בתרי"ג מלות התורה ובהנהוגיהן ובצירופי אותיות מנ"כ יתורם שבע"פ ודרשות רז"ל בכדי שכל נשמה או רוח וגשם שבעולם תהא תוכל להסיוג בדעתן ולקיימן כל מה שתפשר לקיים מהן במעשה דיבור ומחשבה ופ"ז תתלבש בכל אשר בחיצוניות בהלבשה בגופים אלו וכן כשהלה התור' למיס שיורדין ממקום גבוה לנמוך כך התור' ירדה ממקום כבודה שהוא רצונו וחכמתו ית' ותורייתא וקוב"ה כולא חד ולית מחשבה תפיסת ביה כלל ומשם נשתוירדה וכו' וכו' עד שתלבשה בדברים גשמיים ועניני עה"ז שהן רוב מלות התור' וכו' זבצירופי אותיות גשמיות בדיו על הספר כדי שתפסו כל מחשבה דיבור ומעשה של גשם התהא תפיסת בהן ומתלבשת בהן ומאחר שהתורה ומלותיה מלבישין כל עשר בחי' הנפש ותרי"ג מיברים מרתשה ועד רגלה כרי כולה לרורה בלאור החיים את ס' ממש ואור ס' ממש מקיפה ומלבישה מרתשה ועד רגלה כ"ם לורי התשה בו ובחיב כליכה רלין תעתרו שהוא רצונו וחכמתו ית' המלובשים בתור' ומלותיה ולכן ארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט בעה"ז מכל חיי עה"ב כי עה"ב הוא שנשמין מזיו השכינה שהוא תמצוי הבשתה וה"א לשון נברא הפי' מהעליונים לבחינ ב"ן פיוה התרה מאור ס' ולכן נק' בשם זיו השכינ' מכל הקב"ה בכבודו ובעלמו לית מחשבה תפיסת ביה כלל כי אם בשער תפיסת ומתלבשת בתורה ומלותיה אלו הוא תפיסת בהן ומתלבשת בהקב"ה ממש דאורייתא וקוב"ה הולא חד ולף שהתורה מתלבשה בדברים מחהוגים בגשמיים כרי זה בחתבה את המלך בשהוא לבוש בלבושיו וכן המלך מחבב אותו בזרועו גם שהיא מלובשת תוך מלובשיו כ"ם וימינו תחבקני שהוא התורה שיתנה בימין וכו' (שה"ש פרק ב ז) : (שבת) כמו שנפש המלהית כלולה מעשר ספירות קדושות ומתלבשת בשלשה לבושים קדושים כך הנפש דשט"ת מקיפות נוגה המלובשת בדם בחדם כלולה מעשר כתרין דמסתלוותא שהן שבע מדות רעות וכו' ושכל המולידין שכולק לשלש שהן מכמה בינה והעת מקור המדות כי המדות הן לפי ערך השכל כי הקטן חוסק ואוהב דברים קטנים פחותי ערך לפי ששכלו קטן וקצר מלהשיג דברים יקרים יותר מהם וכן מתעצם ומתקלן מדברים קטנים וכן בהתפארות ושאר מדות ושער בחינות אלו הממוצות בחדם מחשב בהן או מדבר ושהם הרי מחשבתו ודיבורו ומעשיו נקראין לבושי מתחי לשער בחינות אלו הממוצות שמתלבשות בהן בשעת מעשה או דיבור או מחשבה והן הם כל המעשים הנעשים תחת השמש תשר הכל הכל נרעות רוח וכו' וכל הדיבורים וכל המחשבות לשר לא לב' השה ולרלונו ולעבודתו שזה פי' לשון הממרא לחרש פי' לד יאמר שלימו לד הקדושה ולד הקדוב' היינו לשם הטרחה והמחשבה מקדושתו של הקב"ה ואין הקב"ה חורה לשם שלימו של דבר שבטל אלו ית' בין בפועל ממש כמלחים עליונים בין בכח כגל ים ישרחל לשעה שבכחו להיות בפל ממש לגבי הקב"ה בחחיית נפשו על קדושת ס' וכו' לפל כל מה שהינו בפל אלו ית' שם הוא דבר נפרד בפני עלמו היינו מקבל חיות מקדושתו של הקב"ה מבחי' פנימיית הקדוש' ומהותה ומלוחה בכבודה ובעלמה שם מבחי' לחוריים שיורדים ממדרינה למדרינה רבבות מדרינות וכו' עד שתתמעט כ"כ התור' והחיות חיעוט לחר חיעוט עד שיכול להתלמד ולהתלבש בבחי' נשות פוך שלהו דבר הפרד בהחיותו ולקיימו מהן לית שלא יחזר להיות הין ונפש בבחינה מקודש שבגרון ולכן נק' שה"ז אמלפך טולם הקליפות וסט"א ולכן כל מעשה שט"ז קטים ורעים והרשעים נוברים בו וכו' ולכה הקליפות נחלקות לשתי מדרינות זו למעה מזו במדרינה התחתונה הוא שלם קליפות הטמאות והרשעות לגמרי ואין בהם טוב כלל וגק' במרכבת יחזקאל דוא סערה ושען גדול ואש מתלקחת ומשן נמשך קיום לחיות של כל מלכלות הסורדות מהלומה וכו' וכן מבעלי חיים הטמאים והשם ריח בהלילה וכן קיום וחיות של כל המעשה דיבור ומחשבה של כל שפיה לא תעשה ומפיהן וכו' לך נפשות ופיות של בעלי חיים הטמאים בהלילה וכן קיום וחיות של הדומה והלומה המיוחד בהלילה וכן קיום וחיות של כל המעשה דיבור ומחשבה בעולמי שט"ז שאין בשם לך לימור כלל לא דאורייתא ולא דרבנן רק שהיו לשם שמים שלא רלון בנוף ונפלו ותמותו ולפי' הוא לורך בנוף וקיומו וחיותו ממש שלא שכוונתו לימה לשם שמים כדי לעבוד את ס' בניפו לא מניפי מעשה דיבור ומחשבות אלו מקשם הטיונית הבהמיית בפלמה ושכל כתחר לכל נשמה ונשתר ממדרינה הטמית שבקליפות ושט"ז שהית קליפה רביעית לקרלת קליפת נגה וכו' שבשט"ז וכו' רוכו רע ומיומנו טוב והוא בחינה ממולעת בין ג' קליפות הטמאות לגמרי ובין בחי' מדרינת הקדושה ואלו פעמים שהית נכללת בשלש קליפות הממאות ופעמים שהית נכללת ושולה בבחי' מדהינת הקדושה דהיינו כשהעוב

ממעורב גם מתברר מסרע ונוכר ושולם וכלל בקדושה כגון דרך מצל סלוכל בשר שמן וחותם יין מביאם להרחיב דעתו לש' ולתורתו וכו' או כדי לקיים מלות עשה שבת ויו"ט או נתברר היות בשר ויין שניים נשפע מקליפת נגה ושולם לש' כשולה וכקרבן וכן שאומר מלמד דבדיומתא לשפע דעתו ולשפע לבו לש' ולתורתו שלריכים לשיות בשמחה וכו' אך מי שהוא מזולי בשר וסובלי יין למלות תלות גופו ונפשו שבשמיית וכו' ע"ז יורד היות השבר ויין שנקרבו וכלל לפי שעה ברע גמור שבשלם קליפות המעשות וגופו ונפשה לכן לבוש ומרכבה לפי שעה עד שבר יבוא השלם ויתוור לעבודת ה' ולתורתו כי לפי שסי' בשר סיתר ויין בשר לכן יב לין לחזור ולעלות עמו בשובו לעבודת ה' שהו לשון סיתר ומותר כלומר שיהו קשור ומסור בידי המילוניים שלא יובל לחזור ולעלות על ה' וכו' משל"ב במלכלות תמורות וביעות תמורות שהן משלם קליפת הטומאה לגמרי הן תמורין וקשורין ב' די המילוניים לשולם ואין עולין משם עד כי יבא יומם ויבולע המות לנצח כ"ם ואת רוח הטומאה מעביר מן הארץ או עד שיעשה תשובה גדולה כ"ב שזדונות נעשו לו כזכיות משם שהוא ע"י תשובה מאהבה מעומקא דלבא וכו' עיין פניים (שם פרק ו ז) :

(סג) הסוכל מאכל אסור בשוגג בלא הודע לא שאוכל לשם שמים לעבוד ה' בכח שאכילה הזאת ונם פעל ומשם כן וקרא והתפלל בכח שאכילה הזאת אין בחיות שבו עולה ומתלבשת בחיות התורה והתפלה כמו שסיתר מפני שהי' אסורה בידי משל"ב משלם קליפות הטומאות ואפי' הוא רק לסיור דרבנן שמורין שבני סופרים יותר מד"ת וכו' ולכן גם סילל"ר וכח המתאוה לדברים שלם ריק הוא עד משדין שובריין הזאת יפל"ר של עכו"ם שמפשותיהם משלם קליפות הטומאות משל"ב הילל"ר וכח המתאוה לדברים המותרים למלאת תאותו הוא עד משדין יהודאין לפי שיכול לשוב לקדושה כנ"ל. אך מכל מקום קודם שמור לקדושה הוא משל"ב וקליפה וגם מח"כ הרשימה בשאר דבוק בנוף לשיות כי מכל מאכל ומשקה נעשו תיכף דם ושבר מבשרו ולכן ל"ך שנוף למיבוע הקבר לנקותו ולטהרו משומטתו שקיבל בהנאת עוה"ז ותענוגיו משומטת קליפת נגה ושדין יהודאין שלא"כ מי שלא נהנה משוה"ז כל ימיו כרבינו סק' ועל דברים בעלים בהיתר כמו עם הארץ שאינו יכול ללמוד לריך לשבר נפשו משומטה דקליפה זו ע"י נלגולם בכף שלשם כ"ם בזוהר וכו' שכל לדברים שמורים כגון לילנות ולשל"ר וכיולא בשם שהן משלם קליפות הטומאות לגמרי אין כף שלשם מועיל לשבר ולשביר טומטתו מהנפש רק שלריכה לירד בגיהנם וכן מי שנשבר לו לעשוק בתורה ושוסק בדברים בעלים אין כף שלשם לבדו מועיל לנפשו למרקה ולזככה רק שיעשים שמרים שמעשים על ביטול תורה בפרטיות תלבד עוה"ב שבללי לכל ביטול מלות עשה מחמת עלות בגיהנם של נלג וכו' וכן השוסק בהכמות חילוניות של העכו"ם בכלל דברים בעלים יחשב לעון ביטול תורה וכו' ועוד זאת יתרה עומטתן של הכמות אלו של עומטת דברים בעלים שאינו מלבים זמטמא רק המדות שבנפשו וכו' עיין פניים ולא בתי' חב"ד שבנפשו מטמר שם דברי שב ת ובורות שם השוטים ושמי המרן יכולין לדבר כן משל"ב בהכמות הנ"ל הוא מלבים ומטמא בתי' חב"ד שבנפשו המלטיית בטומטת קליפת נגה שבהכמות אלו שנפלו שם בשבירת הכלים משבתי' לחוריים של תכמה דקדושה כידוע לי"ת (מובן ממילא שכוונתו על שתם הכמות הטבעיות לגבל החכמות חילוניות הנועים לדרכי הכפירות ומינות ר"ל שם טמאות ומטמאות לגמרי וכו' כמובן) משל"ב עושה שותם קרוש לתוך בשן דסיינו כדי להסתרכם בשן בריות לעבוד שת ד' או שיודע להשתמש בשן לעבודת ד' או לתורתו וזה עשמן של סרמב"ם וסרמב"ן ז"ל ושיעתן שעשקו בשן (פרק חית) :

(סלא) מקום משכן נפש הבשמיית שמקליפת נוגה בכל איש ישרמל הוא בלב בשל השמלי שהוא מלא דם וכתיב כי הדם הוא הנפש לכן כל התאוות והתפארות וכעס ודומיהן הן בלב ומשלב הן מתפשטות בכל הגוף וגם עולם למות נרשם לתשוב ולהרשר בשן ולהתחכם בשן, כמו שהדם מקורו בלב ומשלב מתפשט לכל האיברים וגם שולם להמות שברשם. אך מקום משכן נפש השלטיית הוא בחוזק שברשם ומשם מתפשט לכל האיברים וגם בלב בחלל ימיני שאין בו דם וכמ"ם לב חכם ימינו ושיא לחכת ד' כרשפי שלהבת מתלהבת בלב משכילים המבינים ומתבוננים בדעתם אשר בחוזם בדברים המאוררים את הלהבה וכן שמחת לבב בהפארת ד' וסדר נחונו וכו' וכן שאר מדות קדושות שבלב הן מחב"ד שבחוזק אך שגם כתיב ולאוש מנחוש יחמץ כי הגוף נק' עיר קטנה וכמו שמני מלכים נלחמים על עיר אחת כ"ש רוצה לכבשה ומלוך עליה דהיינו לכניע יוסביה כרלונו וכו' כך שתי הנפשות השלטיית והחיונית הבשמיית שמשקליפה נלחמות זו עם זו של הגוף וכל ליבריו שהשלטיית חפלה ורלונה שתיבת שיה לבדה השולטת עליו ומכניעתו וכו' ויהיה הגוף מלא מה' לבדו ולא יעבור זר בתוכה ח"ו דסיינו תלת מוחין שברשם יהיו ממולאים מחב"ד שבנפש השלטיית

שהוא חכמת ה' וביניהו להתבונן בגדולתו ית' שאפי עד אין הקצ וא"ס ולהוליד מהן ע"י הדעת הירקא כמותו ופחד ה' בלבו והסכת ה' כאשר בוערת בלבו וכו' עד שתתפעם המחשבה גם לחלל השמלי לכפיה לפע"ג וכו' שהוא התלוש שמקיפים טוגה לשהופה ולהסכה מתעוני עוה"ז להסכת ס' כ"ם ככל בשבי יקריך וסיומו סיעלה ויבא ויגיע למדריגת המחשבה רבה וחיבה יתרה וכו' שהיא נק' המחשבה בתעונים להתעונג על ה' מעין עוה"ב והתענג הוא בחוש חכמה ושכל המתענג בהשכלת ה' וידיעתו כפי השגת שכלו וחכמתו וכו' ולהפך הרע לעוב גמור שכל תענוני עוה"ז וכו' וכן כל שאר המדות שבלב שהן מעפי הירקא והמחשבה יהיו לפ' לבדו וכל כח הדיבור שבפה והמחשבה שבחוח יהיו מעולפים מן לבושי המחשבה והדיבור של נפש המלהיית לבדה שהן מהשבת ה' ותורתו וכו' וכן במעשה שבכל רמ"ח מיברים יהי' במעשה המלות לבדו וכו' . אך גפש הבהמיית שמקיפי' רלונה להיפך ממש מכל הנ"ל וכל זה לעובת האדם שיתגבר עליה ויגלחנה כשאל הזונה שבזוה"ק . והנה כשהאדם מגביר נפשו השלהיית ונלחם כ"כ עם הבהמיית עד שמנרש ומבער הרע שבה מחלל השמלי וכ"ש ובערת הרע מקרבך ואין הרע נהפך לעוב ממש נק' לדיק שאינו גמור ולדיק ורע לו לסיטו שים בו עדיין מעט מזעיר רע בחלל השמלי אלא שכפוף ובטל לעוב מחמת מיעוטו וכן נדמה לו כי ויגרשהו ויולך לו כולו לגמרי שבל בחמת אלו חלף הלך לו לגמרי כל הרע שבו כי' נהפך לעוב ממש וביאור הענין כי הנה לדיק גמור שנהפך הרע שלו לעוב וכן נק' לדיק יעוב לו כוח ע"י הסרת הנגדים הלוחים לגמרי מפרע דסיינו למחם מלד בתעוני עוה"ז להתענג בם בתעוני' כ"ג למלות תלוות בגוף לבד ולא לעבוד ה' מפני היותם נמשכים ונשפעים מהקליפה וסט"א וכל מה שהוא מסט"א בלדיק גמור הוא שונאו בתכלית השנאה מחמת גודל אהבתו לה' וקדושתו בהשכה רבה בתעונים וחיבה יתרה כנ"ל וכו' כי כפי ערך גודל האהבה לה' כך ערך גודל השנאה לסט"א והמיתום ברע בתכלית וכו' ולדיק שיינו גמור הוא שיינו שונא הסט"א בתכלית השנאה וכן שיינו מוחא ג"כ ברע בתכלית וכל שיין השנאה והמיתום בתכלית על כרחך נשאר ביזה ממך להבה ותעוב לסם ולא הוסרו הנגדים הלוחים לגמרי מכל וכל ולכן לא נהפך לעוב ממש מאחר שים לו ביזה מחיזה עדיין בנגדים הלוחים אלא שהוא בטל במיעוטו ולא הסוב ולכן נק' לדיק ורע כפוף ובטל לו וע"כ גם אהבתו לה' שיינו בתכלית ולכן נק' לדיק שיינו גמור . והנה מדריגה זו מתחלקת לרבבות מדריגות בענין בחי' מיעוט הרע הנשאר מאחת מד' יסודות הרעים ובענין בימולו במיעוטו בשנים או בשלוש ורבעה וכיולא ע"ד משל וכן הם בחי' לדיקים הרבים שבכל הדורות וכו' . אך על מעלת לדיק גמור הוא שאמר רשב"י רציתי בני עליים והם מועטים שלכן נק' בני עליים שמהפכין הרע ומעלין אותו לקדושה כדאיתא בזוהר וכו' מלן שיעון די השוכת מהפכין לגבורת ועטמין מרירו למתיקא וכו' ועוד נק' בני עליים מפני שגם עבודתם בבחי' ופשה עוב בקיום התור' ומלותים הוא לגורך גבוה וכו' עד רוס המעלות ולא כדי לדבקה בו ית' בלבד לרוות לנפשו השמלי נה' וכו' אלא בדפיקו בתיקונים לאיזה חסיד המתפשט עם קונו עם קן דילים ליידלף קוביים ושכיחים בתחנונים וכו' (פרק ע' יוד) : (שלב) ים רשע ושוב לו דהיינו שהשוב שבנפשו האלהיית שנשתו ובחלב היתיני שבלבו בטל ונכפף לנגבי הרע מהקליפה שבחלל השמלי וזה מתחלק ג"כ לרבבות מדריגות חלוקות בענין כמות ואיכות הביטול וכפיפת הטוב לרע ח"ו ים מי שהכפיפה והביטול אלו מעט מזעיר זלף גם זאת שיהו בתמידות ולא תדיר לפרקים קרובים אלא לעתים רחוקים מתגבר הרע על הטוב וכובש את העיר קטנה הוא הנוף אך לא כולו אלא מקלתו לבד שיהי' סר למשמעתו וכו' או במעשה לעשות עבירות קלות ולא ממירות ח"ו או בדיבור לדבר שבה נפש"ר ולילנות וכהאי גוונא או במחשבה הרהורי עבירה הקשים מעבירה וגם אם היו מהרהר בעבירה לעשותה אלא שמהרהר בענין זווג זכר ונקבה בעולם שעובר על אזהרת התורה ואשמרת מכל דבר רע אלא יהרהר ביום וכו' או שהוא שמח בהכושר לעשות בתורה והוא מבטל בעשה לבו ומעלבב בנופו ומחשבתו ומעשהו ואע"ב גובר בנפשו הטוב שבנפשו האלהיית ומתחרט ומבקש מחילה וסליחה מה' וה' יסלח לו אם אך בתשובה הרהייה ע"פ עלות רז"ל בשלשה חלוקי כפרה וכו' ויש מי שהרע גובר בו יותר וכו' ומחשיבו בעבירות חמורות יותר ובעתים קרובים יותר אך בנתיים מתחרט ובאין לו הרהורי תשובה מבחי' הטוב שבנפשו שמתגבר אלא בנתיים אלא שאין לו התגברות כ"כ לגלח את הרע לפרוש ממחשבו לגמרי להיות מודע ועוזב ועל זה אמרז"ל רשעים מלאים מרעות אפס רוב הרשעים שים בחי' טוב בנפשם עדיין אך מי שיינו מתחרט לעולם ואין בחים לו הרהורי תשובה בלל נק' רשע ורע לו שהרע שבנפשו הוא לבדו נשאר בקרבו כי גבר כ"כ על הטוב עד שהחלק

מקרבו

מקרבו ועומד בכחו' מקיף עליו מלמעלה ולכן מרז"ל כל בי עשרה שכינתא שריא (פרק יח) :
(שלב) שכיוצו הוא שלעולם לין ברע גובר כ"ש לכבוש את היצר קטנה להתלבש בגוף להתעיר דסיינו שעשה לבושי נפש הבהמית שהם מחשבה דיבור ומעשה שמלך שקליפה לין גוברין על נפש השלהיית להתלבש בגוף בשוה ונפש ובשאר רמ"ח מיברים להחטיאם ולטמאם ס"ו רק שלשה לבושי נפש שלהיית שם לבדם מתלבשים בגוף שהם מחשבה דיבור ומעשה של תריי"ג מלות התורה ולא עבר עבירה מימיו ולא יעבור לעולם ולא נקרא עליו שם רשע חפי' שעשה אחת ורגע אחד כל ימיו לך מהות ועלמות נפש השלהיית שהן עבר בחיצוניים לא לטן לבדן המלוכה וממשלה בעיר קטנה כ"ל בעתים מזומנים כמו בשעת ק"ש ותפלה שהוא שעת מוחין דגדלות למעלה וגם למעט היא שעת שכופר לכל אדם שלו מקבר חב"ד שלו לה' להעמיק דעתו בגדולת ה"ם ב"ש ולעורר את התחבה כרשפי אש בחלל הימיני שבלבו לדבקה בו בקיום התורה ומלותיו מתחבה שוה ענין המבואר בק"ש וברכותיה וזו הרע שבחלל השמאלי כפוף ובטל לעוב שמתפעט בחלל הימיני מחב"ד שבעוה שמקוצרים בגדולת ה"ם ב"ה בגל אחר שתפלה בשחלקות שמוחין דגדלות ה"ם ב"ש הרי הרע מוצר וניעור בחלל השמאלי ומתגוה תחוה לתלוות עוה"ז ותענוגיו רק מפני שלא לו לבדו מעשה המלוכה והממשלה שבעיר היו יכול להוליא את תלוותו מכח אל הפועל להתלבש בלבושי הגוף במעשה דיבור ומחשבה ממש להעמיק מחשבתו בתעוגי עוה"ז איך למלות תלוות לבו כי המות שליט על כלב בעולדתו ועבע יצירתו שכך טבע סאדם בעולדתו שכל אדם יכול ברצונו שבעוחו להתפעל ולעשות ברוח תלוותו שבלבו שלא למלות מסלות לבו במעשה דיבור ומחשבה ולכסיס דעתו לגמרי מתלות לבו אל הסיפוק לגמרי ובפרט אל לד הקדושה כדכתיב ורלית בים יתרון לחכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החושך פירוש כמו שהאור יש לו יתרון ושליטה וממשלה על החושך בשעה אור גשמי דומה הרבה מן החשך שבחה ממנו מלינו וממילא כך גדהם ממילא הלות הרבה על הקליפה ושע"ז שבחלל השמאלי מפני היכמ"ש שבגוף השלהיית שבעוה אשר רומה למשל לבדם בעיר ולהתלבש בשלשה לבושים שכ"ל בכל הגוף כולו כ"ל שפס מחשבה דיבור ומעשה של תריי"ג מלות התורה וחפי"כ היו בק' לדיק כלל מפני היתרון הוא אשר לאור גפש השלהיית על החושך והכלות של הקליפה הגדחה ממילא היו שלא בשלשה לבושים כ"ל ולא במחשבה ומלמותה על מחשבה ומלמותה של הקליפה כי מחשבה ומלמותה של נפש הבהמית שמקליפה שבחלל השמאלי לא גדהה כלל בבינוני אחר שתפלה שלין רשפי אש מחבת ד' בהתלות לבו בחלל הימיני כ"ל תוכו רלוף מחבה מסותרת שהוא מחשבה הטבעיית שבנפש השלהיית וכו' ולזו יכול לחיות הכלות שכ"ל הרע בהתלות לבו בחלל השמאלי להתלוות תלוה לכל ענייני גשמיות עוה"ז בין בשיתר בין בחיסור ח"ו כלומר לא שהשלל כלל שלא שבדבר חיסור היו עולם בדעתו לעשות החיסור בפועל ממש ח"ו שלא הרהורי עבירה הקשים מעבירה יכולין לפעול לעולה למוחו ולבלבו מפורש ועבודה וכו רק שגם מועיל הרהיסה במוחין זירלת ד' ומחבתו המסותרת בחלל הימיני להתבונן ולשלוט על הרע כוה המתלוה תלוה שלא לחיות לו שליטה וממשלה בעיר להוליא תלוותו מכח אל הפועל להתלבש בלבושי הגוף וחפי' במות לבדו להרהר ברע אין לו שליטה וממשלה להרהר ח"ו ברלונו שבמוחו שיקבל ברלון ח"ו הרהור זה הרע העולם מלליב מהלב למוח כ"ל שלא מיד בעלייתו לגם דוהסו בשפי ידיס ומסית לעתו מיד שהכר שהוא הרהור רע וחינו מקבלו ברלון חפי' להרהר בו ברלון וכל שכן להשלוחו על הדעת לעשותו ח"ו חו חפי' לדבר בו כי המדבר ברלון נק' רשע בחותם שעה והבינוני חינו רשע חפי' שעה אחת לעולם וכן בדברים שבין אדם לחבירו מיד שעולם לו מהלב למות חיסה טינא ושנאה ח"ו חו חיזה קנאה וכעס לו קפידא ודומיהן חינו מקבלן כלל בחורו ורלונו ומדרבת המות שליט ברות שבלבו לעשות הסיפוך ממש להתגבר עם חבירו במדת הסבל וחיבה יתרה מועלת לו לסבול ממנו עד קלה הסלרון ולא לכעוס ח"ו וגם שלא לשלם לו כשעלו ח"ו שלא מדרבת לגמול להייבים מובים יכו' (פרק יב) : (שלד) מרז"ל בכל יום ילרו של אדם מתגבר עליו ומלמלת הקב"ה עוזרו לא יכול לו והשער הוא הסהרה שמאיר אור ד' על נפש השלהיית שבחות המתפעט בחלל הימיני שבלב מקום משכן הל"ע לחיות לה יתרון ושליטה על הכלות הנפשיל וילפ"ל כיתרון האור מן החשך כ"ל לך מאחר שברע שבחלל השמאלי בבינוני הוא בתקפו ולא נדהה ממקומו כלל רק שלין לו שליטה וממשלה להתפעל בלבושי הגוף עשי הקב"ה בעופד לימין לחיות ומאיר ומאיר לנפש השלהיית לכן מרז"ל חפי' כל העולם כולו חומרים עליך לדיק חיינו שברע שבו נתבטל לגמרי לגבי הטוב שוב מדרגת לדיק לא יתכן בלבם שלא שאפי' בי' צעיריך ברשע ולא רשע ממש ח"ו כי אלא ל' מרוחל חפי רשע בשני עלמך שלא שיהיה ח"ע לבינוני שלא פעל ועשה שום רע[משעולם ואעפ"כ

מקומו ועלמותו של ברא הוא בתקפו ובגבורתו בחלל השמלי כתולדתו ולא חלק וכלך ממנו מלומה ומדרגה נמחזק יותר בשמלך הזמן שבשמים בו ברכה בחכילה ושתים ושלר שניני עפ"ז ולף שבתורת ד' חפלו ויבגה בה יומם ולילה לשמה לין זו סוכתה כלל שבחה שהע שמקומו אלא שמינו יכול להחפשע להיות שמקומו ועלמותו הוא בתקפו ובגבורתו במקומו בחלל השמלי אלא שמינו יכול להחפשע ולהתלבש בשעש' דיבור ומחשב' בחוה ופה ושלר חיברי בגוף מפני ד' שהן שניני וממשי' למוח של חלב וכו' ולפי' בשעה שלבבת ד' הוא בהתגלות לבו כמו בשעת התפל' וכיולא בה אלו ים שליטה וממשל' למהותה של נפש החלהיית בבינוני על מהותה ועלמות' של נפש הבהמיית כ"ל חינו רק שליט' וממשל' לבד כי בשזה קם זה נופל וכו' אבל לא שתבטל בשפ"ח שבחלל השמלי לנמרי בבינוני אלא בלריך שלאמר בו ולבי הלל בקרבי וכו' אבל בבינוני הוא דרך משל כלדם שיהן שיכול נמחוך ולישור משנחו כך ברא בבינוני הוא כיהן בחלל השמלי בשעת ק"ש ותפל' שלבו בוער בלבבת ד' ומ"ש יכול להיות מוזר וניעור ולכן כי' רבה ממזיק עלמו בבינוני אף דלא פסק פומי' מגירסא ובמורת ד' חפלו יומם ולילה בחפל' והשוק' ופסק שוקקה לה' בשבבה רבה בשעת ק"ש ותפל' ונדמה בעיניו בבינוני המתפלל כל היום כולו וכו' וכנה מדת שבבה זו שלמורה בבינונים בשעת התפל' ע"י התגברות נפש החלהיים וכ' הנה לנבי מדרינת הלדיקים עובדי ד' בשעת לחמתו אין בחי' שבבה זו נקרחת בשם עבודת אלא בשל מאמר שחילפת ועוברת אחר התפל' וכתיב בשת בשעת תכון לעד ועד מרגיעה לשון שקר ומעפי"ב לנבי מדרינת הבינונים נקרחת עבוד' תמה בשעת לחמתו שלבם הים הים כפי מדרינתו במדרינת הבינונים וכריני קורא בשבבה שבתפלתם נ"ב שפת אמת תכון לעד הוליל ובכה נפשם החלהיית לחזור ולעורר בחי' שבבה זו לעונם בהתגברותם בשעת התפל' שלי יום ביום ע"י הבנה הרלויה לכל נפש כפי מרבה ומדרינת' כי הנה אלא אמת הוא שאחו של יעקב הנק' בריח התיכון המבריח מן הקלה אל הקלה מרוס כל דרגין עד סוף כל דרגין ובכל מעל' ומדרינ' מבריח אחד נקודה התלמיות שהוא נקידת ובחי' אלא' אמת שלא ואלא אמת הוא בחלה בלי מלריס ואין לה שיעור לחעל' עד רוס המעלות וכל מעלות ומדרינות שלמעש בם כאין לנבי מעלות ומדרינות שלמעל' מאן וכו' (עיין פניש פרק יג) · (שלא) אלא' בבינוני הוא אלא כל אדם ואחרי' כל אדם יחשוך שכל אדם יכול להיות בינוני בכל עם ובכל שעה כי בבינוני הינו מוחש ברא שזכו דבר המסור ללב ולא כל העחים שוות אלא סור מרע ועשה טוב דהיינו בפועל ממש בחעש' דיבור ומחשב' שבבה בבחי' וחיכולת והרשות נחי' לכל אדם לעשות ולדבר ולחשוב גם מה שהוא נגד תאוות לבו וכפל' ממש כי גם בשעה שהלב חומד ומתאוה היזה אלא נשמיית בהיתר או בחיסור מ"ו יכול להתגבר ולכסית דשתו ממל' לנמרי בשמרו ללבו ליבי רולה להיות רשע אפי' שעה אחת כי ליבי רולה להיות מובדל ונפרד ח"ו מה' אחד בשום אופן בלבבוב טוותיכם מבדילים וכו' רק אני רולה לדבק בו נפשי ורוחי ונשמתי וכו' בשעש' דיבור ומחשב' גם' ובחורתו ומלותיו בלהב' מסותרים שבלבי לב' כמו בלב בלויות ישרחל שנקרחו תובבי שמך ולפי' קל שבקלים יכול למסור נפשו על קדושת השם ולא נופל מבבי ממנו בודאי אלא שבבה בו רוח שוות ונדמה לו שבשביר' זו טוהו ביהותו ואין בשתתו מובדלת מאלהי ישרחל וגם שוכת מהבתו לב' המסותרת בלבו אבל אני ליבי רולה להיות שוטה כמותו לכפור בהאת משפ"ב בדבר המסור ללב דהיינו שיהי' ברא מפוש ממש בלב ושלמי בתלית השמש' וכו' זה ב"ש שיהי' בשאת לחמתו אלא ע"י גודל ותוקף מבבה לב' בבחי' אבל בחעוגים לשתעג על ד' מעין עפ"ב ופ"ז פרש"י עולמך ברא' בחייך וכו' ואין כל אדם זוכה לזה כי זה בעין קיבול שכר וכלכתיב עבודת מתנה אתן את כהונתכם וכו' וזהו שמשביעין את האדם תהי לריך ואל תהי רשע וכו' משום שאין כל אדם זוכה להיות לריך ואין לאדם משפע בשביר' זוה כ"ב להתעג על ד' בשאת ושיהי' ברא מלום ממש בשאת ולכן משביעין שניש אל תהי רשע אע"פ שזה משפע בשביר' והרשות נתון לכל אדם למשול ברוח תאותו שבלבו ולכבוש יללו שלא יהי' רשע אפי' שעה אחת כל ימיו בין בבחי' סור מרע בין בבחי' ועשה טוב ואין טוב אלא תור' לפיהו תלמוד תור' שבנגד כולם . לך לאפי"ב נרין נקבוב לו משים לזה ג"ב לשות שלות בשפתו להיות מולם ברא כגון בשעת חפ"ל שעה אחת אלא חמת אלא לוחה וכו' וכאשי נוונע וכן כל מיני משתמים השמדים נעשים בך חמש אלא לוחה וכן כל התעוגי מזה"ז בחי' רוחה הגולד מהן שמופן לירקב ולהיות רמה ומשפה וכסיפך להתעג ולשמות בה' ע"י בשבוגות בגדולת אלים ב"ה בפי יכלתו אף שיודע בעשהו אלא יגיע למדריג' זו בשאת לשמתו כיל בלמיוחת למעפ"ב הוא יעפ' את אלו לקיים את אלו השבוע שמשביעין אותו ואחי מהי לריך וה' יעפ' בחמ בעיניו ושוב שהרגל על כל דבר אלעון ומעשה מבא אחי וכשירגיל למלם את ברא יהי' נמלם

קלח

קנת בחמת וכשירגיל לשמוח נפשו בה' ע"י התבוננות בגדולת ה' שרי בהתערותא דלתתא מתער
למילה וכולא בהי ואולי יערה עליו רוח ממרום ויזכה לבחי' רוח מקודש אליה למיק שהתעבר בו
לעבוד ה' בשמח' תמתיית כלכתיב שמחו לדיקים בה' ותתקיים בו בחמת התבודה שמתביעין תהי
לדיק (פרק יד) : (שלו) בביאורי יום ג"כ שהי מדר גית עובד מלקים ואתר לא עבדו ואטפ"כ אינו
רשע כי לא עבר מימיו שום עביר' קלה וגם קיים כל המלות שהפסיר לו לקיימ, ות"ת בנגד כולם
ולא פסיק פומיה מגירסא מלא שתינו שום מלחמ' עם היפה"ר לעמתו ע"י תור ה' המעיר על
נפש התביעית שבחום השליט של הלב כנ"ל מפני שתין יכרו עומד לנגדו כלל לבשלו מחורתו ועבודתו
ומין לריך ללחוס עמו כלל כגון שהוא מתמיד בלימודו בשבתו מתולדתו ע"י תנבורת המרס שחורם
וכן מין לו מלחמ' מתחות כשיס מפני שהוא מלומן בשבתו וכן בשאר תענוני עוה"ז הוא מחשבר
הרגש הנלה בשבתו ולכן מין לריך להתבונן כ"ב בגדולת ה' להוליד מביאתו רוח דעת ניראת ה'
במותו להשמר שלא לעבור על מלות לא תעשה ולהשבת ה' בלבו לדבק בו בקיום המלות ותלמוד
תורה בנגד כולם שלא ה' לו בלאכה מפותרת לאיר בלב כלליות ישרשל שנקראו מוסבי שמו ולכן אינו
נק' מובד כלל כי לאכה זו המפותרת לאיכ פעולתו ועבודתו כלל שלא הוא ירוחניותו מפבותיתו לכלל
ישרשל וכו' וכן לף מי שאינו מתמיד בלימודו בשבתו רק שהרגיל עלמו ללמוד בהתמדה גדול ונעש
שהרגיל לו טבע שני ה' לו בלאכה מפותרת זו שלי"כ רולה ללמוד יותר מרגילתו . וזהו שאמרו
בגמרא דעובד מלקים הייתו מי שהוא פרקו מלה פעמים ואחד ולא עבדו הייתו מי שהוא פרקו
מלה פעמים לבד והייתו משום שבימיהם היי הרגילות לשנות כל פ"ק מלה פעמים כדלאיתא שם
בגמרא משל משוק של חמרים שהשכירים לעשר פרסי בוהש וללחד עשר פרסי בחרי זוזא מפני
שהוא יותר מרגילותם ,לכן זלי שפעם השלה ולחת היתרה על הרגילות שהורגל מעשיריו שקולה
כנגד כולן ושולה על נביהן ביתר שלת ויתר עז לסיות נקרא עובד מלקים מפני שהרי לשנות טבע
הרגילות לריך לעורר לת הלאב לה ע"י שהתבונן בגדולת ה' כמוחו לשלוט על הטבע שבחלל
השמלי השלה לם הנפש הבהמיית שממ' הוא הטבע וזו הוא עבוד' תמם לביאורי לו לעורר לת
הלאב' המפותרת שבלבו למשול על ידה על הטבע שבחלל השמלי, שזו נק' ג"כ עבוד' להלחם עם
הטבע ויליל ע"י שמעורר הלאב' המפותרת שבלבו משי"כ בשלין לו מלחמ' כלל אין הלאב' זו מלד
עלמ' נקרלת עבודתו כלל (פרק טו) : (שלז) כלל גדול בעבודת ה' לביאורים העיקר הוא למשול
ולשלוט על הטבע שבחלל השמלי ע"י תור ה' המעיר לנפש השליות שבמות ולשלוט על הלב
כשהתבונן במוח בגדולת ש"ם בים להוליד מביאתו רוח דעת וירלת ה' במוחו לסיות סיר מרע
לתורייתא ודרכן ואפי' ליסור קל של דבריהס מ"ו ואהבת ה' בלבו בחלל הימיני בחשיקה ואפילה
לדבק' בו בקיום המלות לתורייתא ודרכן ות"ת בנגד כולן ויתר על כן לריך לידע כלל גדול
בעבוד' לביאורים שגם אם אין יד שכלו ורוח ביאתו מספת להוליד לאהבת ה' בהתלות לבו סיהי' לבו
טוער כרשפי אש ואפן בחפיל' ותשוק' ותשוק' מורגשת בלב לדבק' בו ית' רק שהלאב' מפותרת
במוחין ותעלומות לבו (ושפיר לזה הוא מפני סיות המוחין שלו וכר"ל שלו מבחי' עיבור ושעשם
תוך התבוני ולא מבחי' לידה ושתגלות כידוע לי"ת) דהייתו שהלב מבין ברוח חכמ' וביאה שבמוחו
גדולת ש"ם ב"ה דכולא קמיה כלא חשוב ממש לאבר ע"כ יפתה לו ית' שתכלי אליו נפש כל חי לידבק
ולהכלל בתורו וגם נפשו ורוחו לאבר בקרבו כך יפתה לתן להיות כלות אליו בחשוק' ותפיל' לנחת
מרחיקן שהוא הגוף לדבק' בו אלא שבע"כ חיות שהם בתוך הגוף ולרורות בו כלחמות חיות ולית
מחשב' דילהון תפיסת בית כלל כי אם לאבר תפיסת ומהלבשת בתור' וכמחיות כמשל המחבר את
המלך וכו' ואי לאחת יפתה לתן לחבקן בכל לב ונפש ומאד דהיינו קיום התרי"ג מלות בשם' ובדיבור
ובמחשב' שהוא השגת וידיעת התור' וכו' . הנה כשהמעיק בעניו זה בהעלומת תבונת לבו ומוחו
ופיו ולבו שוין שמקיים כן בפיו כפי לאבר נגמר בתבונת לבו ומוחו דהיינו לסיות בתורת ה' תפלו
ויכנס בם יומם ולילי בפיו וכן בידים ושאר לידרים מקיימים המלות כפי מה שנגמר בתבונת לבו
ומוחו שרי תבוני זו מתלבשת בשבע' דיבור ומחשבת התור' ומלותיה לסיות לפס בחי' מוחין וחיות
וגדפין לפרחא לעילא כללו שופק בפס דחילו ורחימו ממש לאבר בהתלות לבו בחפיל' ותשוק'
ותשוק' מורגשת בלבו ונפשו בלמ' לה' מפני רשפי אש שבתוכו שבלבו כנ"ל הוליד ותבוני זו
שבמוחו ולבו הוא המביאתו לעשוק בפס וכו' . וזה רמזו רז"ל בחמרם מחשב' טוב שקב"ה מלרף
למחשב' (עיין פרים דבר ממוק) וזהו שכתוב כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו וכו'
ר"ל לאבי זו המביא' לידי עשיית המלות בלבד שהוא רשותא דלבא שבהתעוררות לב גם כי לינה
בהתלות לבו כרשפי אש לאבר זה קרוב מאד ונקל לכל אדם לאבר יש לו חוש בקדקדו כי מוחו

ברשותו ויכול להתבונן בו בכל מאר יחפון וכשיתבונן בו בגדולת ע"ם כ"ש ממילא יוליד בקרבו
עכ"פ מהאב' ל"ה' לדבק בו בקיום מלותיו ותורתו וזה כל מדם כי היום לעשותם בתיב סמיום סוף
סולם המעש' דוקא וכו' והמות שליט בעבדו ותולדתו על חלל המעלי שבלב ועל פיו ועל כל
המיברים שהם כלי המעש' אם לא מי שהוא רשע בחמת שהוא ברשות לבו ואין לבו ברשותו כלל
וזה מונע על נוהל ומולם עוונם ולא דברה תור' בחתים אלו שבחייהם קרויים מתים כי בחמת ע"ה
לרשעים להתהיל לעבוד ד' בלי שיעשו תשוב' על העבר תחלה לשבר הקליפ"ת שהם מסך מבדיל
ומחילה של ברזל המפסקת בינם לחביהם שבשמים ע"י שבירת לבו ומרירת נפשו על חטאיו כ"ש
בזוהר ע"פ זבחי אלקים רוח נשברה לב נשבר וכו' עיין פנים ולתוספת ביאור וכו' לריך לידע
בחמת כי אף מי שדעתו קלרה בידיעת ד' ואין לו לב להבין בגדולת ע"ם כ"ש להוליד ממנה דחילו
ורחימו אפי' במוחו ותבונתו לבד מעפי"כ קרוב אליו הדבר מאד לשמור ולעשות כל מאשר הצורה
וע"ת כשגר כוזן בפיו ובלבבו ממש מעומקא דלבא בחמת לחמתו בדחילו ורחימו שהוא מהבב
מסוערת שלב כללות ישרחל שהוא ירושה לנו מאבותינו וכו' (פרק עז יז יח) : (שלח) צורת
ענין מהבב מסוערת כנ"ל ואיך הוא ירושה לנו ואיך נכלל בם לשלו ג"כ ואיך מ"ז קרוב אליך
הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו וכו' מבואר בביאור סיעב מפרק יח עד פרק כו (עיין פנים) :
(שלח) המלות הם פנימיות רלון העליון ואפלו החמתי המלובש בכל העולמות עליונים ותחתונים
להחיותם כי כל חיותם ושפעם תלוי במשכם המלות של התחתונים כנ"ל ונמנע שמשכם המלות
וקיומן הוא לבוש הפנימי לפנימיות רלון העליון שממשכם זה נמשך אור וחיות רלון העליון להתלבש
בעולמות ולכן נקרחים מיברין למלכא כ"ם בתיקונים וכו' ועיין פנים וע"כ נם שברי נוף החלות
המקיימין המלות שכח וכחי' שמשכם של נפש החלטיית מלובש בהם בשעת מעשה וקיום המלות
הם שעשו מרכבה ממש לרלון העליון כנון סיד שמחלקת לדקה לעניים או עושה מלוה אחרת ורגלים
מהלכות לדבר מלוה וכן הפה והלשון שמדברים ד"ת והמות שמסרסר בד"ת ובירחת שמים ובנדולת
ה' כ"ש וזשמרז"ל החבות הן הן המרכבה שכל מיברים כולם היו קדושים ומובדלים מעניני עוה"ז
ולא נעשו מרכבה רק לרלון העליון לבדו כל ימיהם אך שמחשבה והסרסור בד"ת שבשוח וכח
הדיבור בד"ת שבפה שהם לבושים הפנימיים של נפש החלטיית וכל שכן נפש החלטיית עלמה
המלובשת בהן כולם מיוחדים ממש ביחוד נמור ברלון העליון ולא מרכבה לבד כי רלון העליון סוף
הדבר הלכה עלמה שמסרסר ומדבר בה וכו' (עיין תורה חות פב) חה לעומת זה הן שם"ם חלות
לא תעשה דא רייחא וכל שים לי דרבון מאחר שהם נגד רלונו וחכמתו ית' והפנים ממש שם נפרדים
מיחודו ואחדותו ית' בתכלית הפירוד ממש כמו העמ"ה והקליפה הנק' ע"ז ואלילים מחרים וכו' וכן
לבושי הנפש שמקליפה נוגע שביערבל שהם מחשבה דיבור ומעשה המלובשים בשם"ה לא תעשה
דלוריירתא ודרבון וכן מהות הנפש עלמה המלובשת בלבושי כולם מיוחדים ממש בשע"ת וקליפ' זו
הנקראת ע"ז ולא עוד אלא שבעלים ופנים אלים וגרועים ופחותים ממנה מאד (עיין פנים שמאחר
שיין שם) וכללו כופר באחדותו ית' יותר ממנה וכו' ע"כ פרע"ל על פסוק כי תעשה לשתו אין לדם
עובר עביר, שע"כ נכנס בו רוח שטות לפני שהם המנחפת שלעת' קלה היא, מ"ש שלת ברות
תחות לולא רוח שטות שבא המכם ומסגיר ומעלים את האהב' מם תרת שבנפש' החלטיית לדבק'
בחמונת ד' ויחודו ואחדותו ולא ליפרד ח"ו מאחדותו לפ' נועלין את נפש' ממ' לעבוד ע"ז ח"ו
לפני' בהשתוחה לבד בלי שום חמונה בלב כלל וכל שכן לכבוש היצר ותחות הניתוף שהם יסורים
קלים ממיתה ר"ל עיין פנים ובחמת החטעה ועובר על רלונו ית' לפני' בעבירה קלה בשעת מעשה
הוא בתכלית הרימוק מהקדושה שהעליונ' שהוא יחודו ואחדותו ית' יותר מכל בעלי חיים החמלים
והקלים ורחמים המופשטים מהש"ה וקליפת ע"ז וכחמחר רז"ל יחות קחנך וכו' עיין פנים . וכשה
תורם ומקיר נפשות כל בית ישרחל הוא מחכמ' שילה' והוא ית' וחכמתו לחד וכו' והוא כחשל
החותו ברחשו של מלך ומוירידו למעש ושומן פניו בתוך בית הכסא מלא נוחם ח"ו שלין לך שלון
נדול מזה לפי' פושה כן לפי שהם שהקליפות והס"א נקרחים קיא נוחם כנודע וע"ם עוד בענין כי
קרוב אליך הדבר מאד לכבוש יצרו הן בענין סור מרע שלא לעבור על רלונו ית' לפי' בדבר קל של
דברי סופרים וכן בענין ועש' טוב כשהוא מעורר ומזכיר ע"ש בהסבתו לפ' חאר המסותרת בלבבו
נוחלתי כלי שום ספק על שהוא מרוצה למסור נפשו ולכל מחודו וכו' בשביל קדושת שמו ית' וכל שכן
וק"ו שים ל לבבות את יצרו יחלותו ולקבל בחסבה וברלון כל מה שליוה עליו השי"ת ולקיים כלל
מלותיו כדי לדבקה בו ית' לעולם ועד וכו' (עיין פנים פרק כג כד כה) :

(שמ) כח שבליחון הנשמי כנון שני מלשים המתחבקים זה עם זה לספיל זה חת זה הנה שם
כחחד

סתם טוב בעלות וכבידות יועיל בקל ויפיל גם סם טוב גבור יותר מהבירו ככה ממש
בניסיון היצר ח"ו לגלות בעלות וכבדות הנמשב ת מעלבות ועמעום שלב כאמן כ"ש בזריזות
המשכת עשמחה ופתיחת שלב ושהרתו מכל כדוד דזנח ועלב בעולם ומס שכתוב בכל עלב יהי'
מוהר היינו שבעלב מלד עלמו אין בו מעלה רק סיגיע ויבע ממנה מיזה יתרון והיינו בשמחה
בשמחתיה בה' תלקיו בבא לחר בעלב שהמתי לעתים מזומנים על עוונתיו בחר נפש ולב נשבר
שעי"ז נשברה רוח המומאה ושסט"א ומחילה של ברזל במפסקת בינו לאביו שבשמים כ"ש בזוהר ע"פ
רוח נשברה לב נשבר וכו' ועז יקוייה בו ריפוי דקרא תשמיעני ששון ושמחה וכו' שהיכה לי שחון
יעוך וכו' וזה טעם הפשוט לתיקון הקריע"ל לומר מזמור זה לחר תיקון חצות קודם שילמוד בכדי
ללמוד בשמחה שמתיית בה' שבלבה לחר בעלב שים לשמחה זו יתרון כיתרון שלור שבא מן החשך
לייקך וכו' ומקרא מלא דיבר שכתוב תחת אשר לא עבדת את ה' בשקיך בשמחה וכו' וכאן אלא
שיטולם לעבר לבו מכל עלב ונדוד לשגב ממילי דשלמה ואפי' בני מיי ומזוני מודעת זאת לכל
מארז"ל כשם שמברך על הטובה כך מברך על הרעה ופירשו בגמרא לקבולי בשמחה כמו שמחת
הטובה הגלית ונרחית כי גם זו לטובה רק שהיום גלית ונרחית למיני בשר כי טוב מעלמא
לשתכחית שלמעלה מעלמא לשתגלית שזה בחי' שערי הבינה שבשר שייסרנו יה וכו' עיין פניס שך
בעלבות ממיי דשמית לריך לשות עלות בנפשו ליפטר ממנה עין לריך לומר בשעת עבודה שלריך
לעבוד את ה' בשמחה ובטוב לבב אלא אפי' מי שהוא בעל עסקים ודרך ארץ שם נופל לו עלב
ודאגה ממילי דשמית בשעת עסקיו בידוע שבוא שבוא שבבולת היצר להפילו שם"ב בתחלת ח"ו כעודע שאם
לא כן מהיו בחתה לו בלבות שמתיית ממחת שבוא ה' לו ירחמו יח' בשלב עסקיו וכאן בין
שבפלה לו בעלבות בשעת עבודה בח"ת אז בתפלה ובין שבפלו לו אלא בשעת עבוד זאת יהיה אל לבו כי
אין הזמן גרמא כאת לעלבות שמתיית אפי' לחשת עוונות ממור ס ח"ו רק לזאת לריך קבישת
עתים ושעת הכושר ביטוד הדעת להתבונן בגדולת ה' שאר חעלה לו כדי שע"י יבו' לבו שבר בקשת
בשרירות שמתיית וגם אז מיד אחר שבשבר לבו בעתים קבועים שהם אזי יסור העלב מלבו לגמרי
ויאמין השומע שלימה כי ה' בעביר חעלתו ורב לסלוח וזו הוא השמחה השמתיית בה' שבלבה אחר
העלב כ"ל ואם בעלבות אינו מלחשת עוונות אלא מהרהורים רעים ותחות רעות שנופלות במחשבתו
בגם אם נופלות לו אלא בשעת עבודה אלא בשעת עסקיו בעסקיו ד"ת וכבאלי גוזמא שבזבוג יש לו
לשמוח בחלקו שאף שניפלות במחשבתו הוא מסיח דעתו מהן לקיים מה שנאמר ולא תתורו אחרי
לבבכם ואחי י עיניכם שאר אחם זוגים לשרים ואין בכתוב מדבר בלהיקים לקרשם זוגים פ"ו אלא
בניוונים כיולא בו שמופלים לו הרהורי ניאוף במחשבתו בין בשיחר וכו' וכשבאים לשעתו שבייש לזו
זה ומארז"ל יפה ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כאלו עשה מלוה ועי"ב לריך לשפוח בקיום שלוח כמו
בקיום מלות עשה ממש ומהדרינן העלבות הוא מנשות הרוח שאינו מכיר מקומו ועי"ב יבא לבבו על
שאינו במדרינת לריך של לדיקים בודאי אין נופלין להם הרהורי שעות כאלו כי אלו היה מכיר מקומו
שהוא רחוק מאד ממדרינת לריך ובלותי היה ביכוי ולא רשם כל ימיו אפי' שעה אחת הרי זאת
הוא מדת הבינונים ועבודתם לבכות היצר והרהור העולם מבלב למות ולהסיח דעתו לגמרי ממנו
ולהחותו בשתי ידים ובכל דמי ודחי' שמדקדו ממחשבתו מחכפית שע"ז לשפוך ובשפיכות לחתתך
שתערותא לעילא ותחכפית שע"ז לנעילה המגיע עלמה כשכר לקיים מה שנאמר שם תגביה כשכר
וכו' משם פוריך נאום ה' וקרוי שהפליג בזוהר פ' תרי"מ וכו' בגודל הכפה רוח לפניו יתברך
כל שחכפית שע"ז לחתה לשתלק יקרא דקוב"ה לעילא של כולא יתיר משבחא שתרא ושפתלקוטא דא
יתיר מכולא וכו' ולכן אל יפול לב אדם עליו ולא ירא לבבו מאד גם אם יבי' כן כל ימיו בשלחמה
זו כי טובי לכל בברא וזשם עבודתו לחכפית לשע"ז תמיד וכו' (עיין פניס) ובני מיני נחש רוח
לפניו ית' למלא חפל מביטול השע"ז לגמרי ושתשבפה שמירתו למיתקא ומתוקבא להורת על ידי
הלדיקים והשניה כל שחכפית השע"ז בעודה בחקפה וגבורתה ומנביה עלמה כשכר ומשם מורידה ה'
בשתערותא לשתחת ע"י הבינונים וזהו שנאמר בכתוב ומשם לי מעשים כשכר שהבחי מעשים לשון
רבים שני מיני נחת רוח בל"ל (עיין פניס) ולא עוד אלא אפי' בדברים המותרים לגמרי כל אדם
שהאדם זוכה ילרו אפי' שעה אחת ומתכוין לחכפית לשע"ז שבחלו השמחלי כגון שחפץ לאכול ומחזר
שעודתו עד לאחר שעה או פעות ועוסק בתורה בשעה ומו וכן אם בועס וכו' וכן אם בועס פיו מלדבר בדברים
שלבו מתאוה מאד לדברים מעניני העולם וכן בהרהורי מחשבתו אפי' בשעת מעיר לשתכפית
שע"ז שתחת לשתלק יקרא דקוב"ה וקדושתו לעילא הרבה ומקדושה זו נמשכת קדושה עליונה על
האדם לשעה לשיהיו סיוע רב ועזר לעבודתו יתב' וזשארז"ל אדם מקדש עלמו למעט משעה מקדשין

לומו מלמעל' הרבה לבד מה שמקיים מ"ע של תורה והתקדשתם וכו' כשמקדש עלמו במותר לו ופירוש והתקדשתם שתעשו עלמכם קדושים כלומר אף שבאמת אינו קדוש ומובדל מעכו"ם כי היא בתקשף וגבורתה כתוב"ת בחיל השמלי השמלי רק אם בם ילרו ומקדש עלמו ואייתם קדושים כלומר קדושו לשיות קדוש ומובדל באמת מהעכו"ם ע"י שמקדשין לומו הרבה מלמעלה ומפייעים לומו לנרשף מלבו מעט מעט ואפי' אם נופלים לו הרהורי תלות ושאר מחשבות זרות בשעת העבודה בתורה או בתפלה בכוונה אל ישית לבו לזיקן אלא ישית דעתו משן כרגע וגם אל יהי שופה לעשות בהעלאת המ"ז כנודע כי לא נאמרו דברים האם אלא לעדיקים שאין נופלין לאם מחשבות זרות שלהם כ"א משל מחריש אבל מי שנופל לו משלו מבמי' הרע שבלבו בחיל השמלי ליך ישלטו למעל' והוא עשו מקושר למעשה אך מעפי"כ אל יפול לבו בקרבו להיות עצב ובזה בשעת העבודה שלריך להיות בשמחה רבה אלא שדרכה יתחזק יותר ויוסיף לומן בכל כחו בכוונת התפלה בחלוש ושמחה יתרה בשומו אל לבו כי נפילת המ"ז הוא מהקליפה שבחיל השמלי העושה מניעות בכיוונים עם נפש הלהיית שבו ונודע דרך הנלחמים וכן הנלחבים יחד כשהדם מתגבר אזי השני מפסיק להתגבר ג"כ בכל מלחמי כמו וכן כשנפש אלהיית מתגברת ומתחזקת להתפעל אזי גם הקליפה מתגברת כנגדה בהלבה והפילה בחשבה זרה אלא ולא בשעת העושם שעושים לשוכיח מניפילת המ"ז מכלי שאין תפלתה כלום שאלו התפעל כראוי וכן לא יהיו נופלין לו מ"ז והחמת היא כדבריהם אם היתה נפש אחת לבדה היא התפללה ושיא התחבשת ומהרהרת התחבשות זרות אבל בחמת לחמתו הן אחי נפשות הלחמות זו עם זו בחומו של אדם וכל אחת תפלה ורלונה למשול בו ולהיות שניה מושלת ממנה לבדה וכל הרהורי תורה וירלת שמים מנשם התלהיית וכל מילי דעלמא מנשם הבשמיית רק שהתלהיית מלובשת בה והוא כחבל אדם התפעל בכוונה ושומר לנגדו ערל רשע ומשית ומדבר עמו כדי לבלבלו חלילה עלתו בודאי אינו לשביב לו מטוב ועד רשע ולעשות עלמו כחרש לא ישמע ולקיים מה שכתוב אל תען כסיל כאולתו פן תשוה לו גם אתה כך אל יחוב תשובה אוש עשה ואעשה נגד המ"ז כי התחבק עם ממשל מחמול ג"כ רק יעשה עלמו כלא יודע ולא ס מ הרהורים שנפלו ויפירש מדעתו ויוסיף לומן בכח כוונתו ואם יקשה לו להסיחה מדעתו אפי' שעוררים לרעתו אדרבה אזי יחפיל נפשו לפ' ויתחזק לו יתב' בתחבולות לרחם עליו ברחמיו הרבים כרחם אב על בנים שהשכיח ממוחו וכבה ירחם ס' על נפשו הנשכחת אחתו יתב' להגילו ממיס הזדונים ולמענו יעשה כי חלק ס' ממם עמו (פרק כו כז כח) : (שמ) לפעמים ועתים רבים יש לאדם שחשוב שלב שחשבה כאבן ולא יכול לפתוח לבו בשום תופן לעבודה שבלב זו תפלה וגם לפעמים לא יוכל להלחם עם היל"ר לקדם עלמו במותר לו אפי כבדות שבלבו זאת הוא עלה היעולה בזוה"ק דאמר ויב מתיבתא גבן ערן אעא דלא ס.יק ניה נהורא מבעין ליה וכו' גופא דלא סליק ניה נהורא דשמתא מבעין ליה וכו' פי' שאור שבשמה והשכל אינו מאיר כל כך למשול על חומריות שבגוף ואף שאבין ומתבונן בשכלו בגדולת ס' אינו נתפס ונדבק במוחו כל כך שיוכל למשול על חומריות שלב מחמת חומריותו וגשותו ושפיבה הוא גשות הקליפה שמגביה עלמה על אור קדושת נפש השלהית ומסתרת ומחשבת תורה ולזאת צריך לבשפה ולהשפילה לעפר דהיינו לקבוע עתים להשפיל עלמו להיות נזה בעיניו כמלם וכו' כי מאחר שמהותה ושלמותה של נפש הבשמיית שמסה"ת המלובשת בגופו ובשרו לא נשפך למוב בביכולי הרי הנפש הזאת שמסה"ת היא היא האדם עלמו (עיין פניס) וא"כ הוא ריחוק מה' בתכלית הריחוק שהרי כח המתהוה שבנפשו הבשמיית יכול ג"כ להתלוות לדברים הפסולים שהם נגד רלונו ית' אף שאינו מתהוה לעשותם בפועל ממש ס"ו רק שאינם מפוסים אלינו בחמת כללדיק כנ"ל ובזה הוא גרוע ומשוקץ ומתועב יותר מבעלי חיים הטמאים ורקלים ורמשים וכו' ז"ש ואכלי תועבה ולא חיים וכו' ובפרט כשיזכור עומאת נפשו בחטאות נעוריו והפנם שעשה בעליונים ושם הוא למעלה מסזמן וכאלו פנים וגעמא היום ח"ו ממש ואף שכבר עשה תשובה גכונה הרי עיקר התשובה בלב ואלב יש"בו בחיות ומדרינות רבות וכל לפי מה שהוא האדם ולפי הזמן והמקום כידוע ליודעים ולכן מכשיו בשעה זו ברוחה בעלמו דלא סליק ניה נהורא דחשמת מכל שהיום לא נתקבלה תשובתו ועונותיו מבדילים מו ברוחים לקבלותו לתשובה שילחה יותר מעומקא דלבא ויותר ולכן אמר דוד ותטאתי נגדי תמיד וגם מי שהוא נקי מחטא ת עוריס החטורים יעים על לבו לקייס מאמר הזוה"ק להיות ממתרי דחופבת דהיינו לעשות חשבון עם נפשו מכל המחשבות והדיבורים והמעשים שחלף ועברו מיום היותו עד היום הזה אם היו כולם מלד הקדושה או מלד הטומאה ר"ל דהיינו כל המחשבות והדיבורים והמעשים אשר לא לפ' הורה ולרלונו ולעבודתו בזה פי' לשון מע"ה כנ"ל ומודעה זאת כי כל מה שהאדם מחשב מחשבות קדושות נעשה מרכבה

בעת

בעת כזאת להיכלות הקדושה שמהן מושפעות מחשבות טובות וכן להיפך נעשה מרכבה ממש
בעת כזאת להיכלות הטומאה שמהן מושפעות כל מחשבות רעות וכן בדיבור ומעשה ועוד יתיש
על נכון רוב חלומיהן שהם הבל ורעות רוח משום שהן נפשו עולה למעלה וכו' וכ"ש בזמר זכו'
וכמה כל מה שיתרחק במחשבתו בעניניה מלו וגם בעיונו בספרים להיות לבו נשבר בקרבו ולבבה
בעיניו נמאס בתכלית הפיתום ולמאס חייו ממש כדי בזה ממאס ומבזה הסט"א ומשפילה לעפר
דמורידה מגדולתה ונשמת רוחה ונבהותה שמגביה ח"ש על אור קדושת הפלהיית להתחזק תורה וגם
יראים עליה בקול רעש ורוגז להשפילה כמארז"ל לעולם ירגיז אדם יצ"ר שנאמר רגזו וכו'
דהיינו להרגיז על נפש הבהמיית שהוא יצרו הרע בקול רעש ורוגז במחשבתו לומר לו אתה רע
ורשע ומשוקץ ומתועב ומנו ל וכו' בכל השמות שקראו לו חז"ל בשעת מי מתי תסתיר לפני אור
פ"ם ב"ם הממלא כל עלמין היה הוה ויהיה בשוה גם בשעה זה שאני עליו כמו שהיה אור פ"ם
ב"ה לבדו קודם שנברא העולם בלי שום שינוי כ"ש אני ס' לא שניתי כי הוא למעלה מהזמן וכו'
ואתה מגזל וכו' מכחיש השעת הפלהיית לעיניים דכולא קמיה כלא ממש בשעה רגעי' רגעים מתחיים
וכמה עי"ז יועיל להפשה הפלהיית להסיר עיניו בשעת ניתוק אור פ"ם ברגעים ח"ש ולא בחי' שעתים
וכמנה לבדה וכו' שזהו שורש כל העבודה והשעה לפי שבשעת אין שום ממשות כלל בספ"ת שלכן
במעשה נאמר בו שום ממשות כלל וממילא נדחה מפני שאור וכך בספ"ת אף שיש בה חיות
קרוב להחיות כל בעלי חיים העומדים ונפשות העכו"ם ונם נפש הבהמיית שבישראל כ"ל מ"מ שרי
כל חיותה אינה אלא בשעת מ"ו אלא מלד הקדושה כ"ל ולכן היא בעלה לגמרי מפני הקדוש' כביטול
החשך מפני האור בשעת רק שלנצי קדושת נפש הפלהיית שבאדם נתן לה הקב"ה רשות ויכולת
להגביה עלמה כנגדה כדי שהאדם יתעורר להתגבר עליה בתפילה ע"י שפלות וגירוש רומו ונשוה
בעיניו נמאס ונתאוותה להתחה מתערותה דלעילא לקיים מה שנאמר מעם תורידך נאום ה' כי'
ואזי ממילא נדחית ונתבטלת כביטול החשך מפני האור בשעת וכו' (עיין פניס פרק כט)

(שמב) עוד זאת ישים אל לבו לקיים מארז"ל הוי שפל רוח בפני כל אדם ר"ל בפני כל אדם ממש
לפני בפני קל שבקלים והיינו ע"ד מארז"ל אל תדין את חבירך עד שתגיע למקומו כי מקומו כ רש
לו לפעמים להיות שפרנסתו ניהל בשוק כל היום ולפיות מיושבי קרנות ושיניו רועות כל התאוות וכי'
משפ"כ מי שרוב היום יושב בביתו וכו' וגם יכול להיות שהיו ממומם כל כך בעבעו כי אין היכר
שום בכל נפש וכו' והנה בשעת גם מי שהוא מתומם מאד בעבעו ופרנסתו הוא להיות מיושבי קרנות
כל היום אין לו שום התגלות על מעשיו ומקרי רשע גמור על אשר אין פיזד מלקים לנגד עיניו כי
היה לו להתפלק ולמשול על רוח תאותו שבלבו מפני פיזד ס' הרואה כל מעשיו כי שמות שליט על
כלב בפולדתו כ"ל והנה בשעת שהיה מלחמה גדולה ועלומה לשבור היצר הבוער כאש וכו' והלכך
צריך כל אדם לפי מה שהוא מקומו ומדריגתו בעבודת ס' לשקול ולבחון בעצמו אם ס"ת עובד ס'
בשרך ובמי' מלחמה עלומה כזו בשחי' ושפה טוב כגון בעבודת ס' בתפלה בכוונה וכו' וכן בענין
ברכת המזון וכו' ברכת הטבעין ושמלות בכוונה וח"ל לומר כוונת שמות לשמן וכן בענין אשם
התורה ללמוד תורה שרבה יותר מחפלו ורלונו לפי עבעו ורגיעותו ע"י מלחמ' עלימה שם נופו וכו'
וכן בשאר מלות ובפרט בדבר שבממון כמו בעבודת הצדקה וכספי גוונא ופפי' בשחי' ס ר מרע
יכול כל אדם משכיל למלות בנפשו שהיא סר לנמרי מהרע בכל מכל וכל במקום שצריך למלחמה
עלימה וכו' וכן בענין לקדם עלמו במומר לו שהוא מדאורייתא כ"ש קדושים תהיו וכו' והתקדשתם
וכו' וגם כי דברי סופרים חמורים מדברי תורה וכו' חלא שכל אלו וכיוצא בהן הן מעשות שאדם דם
בשקניו גם נעשו כהיתר מחמת שעבר ושנה וכו' אבל בשעת שהוא סוף יודע בשר ומחזיק באורח
ס' וקרבת חלקים יחפץ גדול מאד מעשה ונשמתו גדולה בכפלי כפלים מנשמת קל שבקלים מיושבי
קרנות הרחוקים מס' ותורתו ואין נשמתם גדולה כ"כ כמ שהיא כוכשים את יצרם וכו' כשנשמת כל
הקרב הקרב אל ס' ואל תורתו ועבודתו כשארז"ל גבי אחר שידע בבבודי וכו' ולכן מרז"ל על עמי
הארץ שזדונות נעשו להם כשגגות (פרק למד) (שמג) הנה אף אם כשיתרץ הרבה להתעסק
בעניינים הנ"ל בשעה ושתים להיות בשעיכת רוח ולב נשבר יבא לידי מעבות גדולה לא יחוש אף
שעבירות הוא מלד קליפת נגה ולא מלד הקדושה כי בלד הקדושה כתיב עוז וחדוה במקומו ואין
הסכינה שורה אלא מתוך שמחה וכן לדבר הלכה וכו' ולכן כתב האריז"ל שאף' דאגת העבודה תיקון
לחויה כ"ש בשעת הוידוי ולא בשעת התפלה ות"ת שלריכין להיות בשמחה שאנו הקדושה דיקא
משפ"כ אם העבירות היו ממילי דשמיא הוא מצחי' טוב שבעבור זה יבוא הטוב לתכלה ג לשם"ש
בעיניה ודוגמתה כמארז"ל מיניה וביה שבע לשדי ביה נרגז ושנא בו כיולא בו ות"ז נאמר בכל שלב

יפיה מוסר והיתרון הוא השמחה שבאה אחר העצב אך באמת אין לב נשבר ומרירות הנפש על ריחוקה מאור פני ה' והתלבשותה בסט"א נקראים בשם עצבות כלל בלשון הקודש כי עצבות הוא שלבו מטומטם כאבן ואין חיות בלבו אבל מרירות ולב נשבר אדרבה הרי יש חיות בלבו להתפעל ולהתמרמר רק שהוא חיות מבחי' גבורות קדושות והשמחה מבחי' חסדים כי הלב כלול משתיהן והנה לעתים צריך לעורר בחי' גבורות הקדושות כדי להמתיק הדינים שהם בחי' נפש הבהמית וילה"ר השולט ח"ו על האדם כי אין הדינין נמתקין אלא בשרשן ולכן אחז"ל לעולם ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר והיינו בכל עת שרואה בנפשו שצריך לכך אך שעת הכושר שהוא שעה המיוחדת וראויה לכך לרוב בני אדם הוא בשעה שהוא עצב בלאו הכי ממילי דעלמא או כך בלי שום סיבה אזי הוא שעת הכושר להפך העצב להיות ממארי דחושבנא הנ"ל ולקיים מאחז"ל לעולם ירגיז וכו' כנ"ל ובזה יפטר מהעצבות שממילי דעלמא ואח"כ יבא לידי שמחה אמיתית דהיינו שאחר ישוב אל לבו לנחמו בדברים לאמר ללבו אמת הוא כן בלי ספק שאני רחוק מאד מבחי' תכלית ומקולקל ומתועב וכו' אך כל זה הוא אני לבדי הוא הגוף עם נפש החיונית שבו אבל מכל מקום יש בקרבי חלק ה' ממש שישנו אפי' בקל שבקלים שהוא נפש האלהית עם ניצוץ אלקות ממש המלובש בה להחיותה וכו' ע"ש שמבאר בזה איך שעי"ז יתעורר ברחמים גדולים על נפש האלקות שהיא בגלות גדול כל כך וכו' וישיב אל לבו למה עשה ה' ככה להוריד חלק מאורו ית' הממלא וסובב כל עלמין וכו' ולהלבישו במשכא דחויא וטפה סרוחה אין זה כ"א ירידה זו הוא צורך עליה וישתדל כל ימיו להוציאה מגלותה ולהיות כל ימיו בתשובה ותשו"ע ולעבוד את ה' בשמחה וכו' עיין פנים ועי"ז שישים גופו נבזה ונמאס בעיניו רק שמחתו תהי' שמחת הנפש לבדה עי"ז בנקל לו לקיים מצות ואהבת לרעך כמוך לכל נפש מישראל למגדול ועד קטן וכו' עיין פנים מה שמבאר בזה ובענין מאחז"ל במי שרואה בחבירו שחטא מצוה לשנא אותו היינו דוקא אם כבר קיים בו מצות הוכח תוכיח ולא שב מחטאו וגם אז מצוה לאהבתו מצד הרע שבו וגם לאהוב אותו מצד הטוב הגנוז בו שהוא ניצוץ אלקות שבתוכו המחיה נפשו האלהית וכו' עוד זאת תהיה שמחת הנפש האמיתית ובפרט כשרואה בנפשו בעתים מזומנים שצריך לזככה ולהאירה בשמחת לבב אזי יעמיק מחשבתו ויצייר בשכלו ובינתו ענין יחודו ית' איך שהוא ממלא כל עלמין וכו' וכולא קמיה כלא חשיב והוא לבדו הוא בעליונים ותחתונים ממש כמו שהיה לבדו קודם ששת ימי בראשית וכו' (ע"ש ביאור ענין זה העמוק) וכשיעמיק בזה הרבה ישמח לבו ותגל נפשו וכו' מצד שמחה זו כי רבה היא כי היא קרבת אלקים ממש וזה כל אדם ותכלית בריאתו ובריאת כל העולמות עליונים ותחתונים להיות לו ית' כביכול דירה זו בתחתונים וכו' והנה כמה גדולה שמחת הדיוט ושפל אנשים בהתקרבותו למלך בשר ודם המתאכסן ודר אתו עמו בביתו וק"ו לאין קץ לקרבת ודירת מלך מלכי המלכים הקב"ה וכדכתיב כי מי הוא זה ערב את לבו לגשת אלי נאום ה' ועי"ז תקנו ליתן שבח והודאה לשמו ית' בכל בוקר ולומר אשרינו מה טוב חלקנו וכו' ומה יפה ירושתינו כלומר כמו שהאדם שש ושמח בירושה שנפלה לו הון עתק שלא עמל בו כן ויותר מכן לאין קץ יש לנו לשמוח על ירושתינו שהנחילונו אבותינו הוא יחוד ה' האמתי אשר אפי' בארץ מתחת אין עוד מלבדו וזו היא דירתו בתחתונים וכו' וכשיהיה לבו שש ושמח באמונתו ביחוד ה' בתכלית השמחה וכו' בודאי וצדיק באמונתו יחיה יחי' דייקא וכו' יזכה עי"ז לקיים כל התרי"ג מצות בשלימות כמאחז"ל בא חבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יחיה וכו' עיין פנים עוד זאת ישמח השכלים בשמחת ה' ונודע נחת רוח לפני ית' באמונה זו דאתכפיא סט"א ממש ואתהפך חשוכא לנהורא וכו' ואין שמחה לפניו ית' כאורה ושמחה ביתרון אור הבא מן החשך דייקא וז"ש ישמח ישראל בעושיו פי' שכל מי שהוא מזרע ישראל יש לו לשמוח בשמחת ה' אשר שש ושמח בדירתו בתחתונים שהם בחי' עשיה גשמיית ממש וז"ש בעושיו לשון רבים שהוא עוה"ז הגשמי המלא קליפות וסט"א שנק' רה"ר הרבים וטורי דפירודא ואתהפכן לנהורא ונעשין רשות היחיד ליחודו יתברך באמונה זו והנה מהרב ברמ"ק אין להקב"ה בעולמו משכן ומכון לשבתו הוא יחודו יתברך אלא ד' אמות של הלכה וכו' ולכן ישוב האדם אל לבו כי מהיות קטן שכלו ושורש נשמתו מהכיל להיות מרכבה ומשכן ליחודו ית' באמת לאמתו כמו האבות והנביאים הק' אי לזאת יעשה לו משכן ומכון לשבתו הוא העסק בתלמוד תורה כפי הפנאי שלו בקביעות עתים ביום ובלילה וכו' ובזה ישמח לבו ויגיל ויתן הודאה על חלקו בשמחה ובטוב לבב על שזכה להיות אושפיזכן לגבורה בכל עת שעוסק בתורה וגם שכר היום כולו שעוסק במו"מ יהי' מכון לשבתו ית' בנתינת הצדקה שהוא ממדות הקב"ה מה הוא רחום וכו' כתי' חסד דרועא ימינא וכו' ומלבד זה בשעת התורה והתפלה עולה לה' כל מה שאכל ושתה ונתגדל בצרכי גופו וכו' (עיין פנים פרק לא לב לג לד).

כשאדם

(סדמ) כשאדם עוסק בתורה אזי כשעתו שהיא נפשו אלקיים עם שני לבושיה הפיזיים לברם שזם כח הדיבור ומחשבה בכללות בתור ה' ת"ם ב"ה ועיומדים בו ביתור ניתר ויהיו אברים הזכינה על נפשו אלקיים וכי' אך קדי לאמתך אור מזהרת השכינה על ניפי ונפשי הבהמיית שהיו הזיונית המלובשת בגופו מעם צריך לקיים מצוות מעשיות הנעשים ע"י פנוקי מעם אלו כי הנוקי מעם שבעשיה זו בכלל בתור ה' וריצונו מייסד בו ביום ד ניתור וכו' ואזי גם כח נפש החיונית שבגופי יעם שהקליפת נגד מתפך מרע לעיב וכלל מעם בקדיעת כיפש אלקיים מעם וכו' עיין פניס. וגם בהצניע תירד וק"ם ותפלה לקח שהיום בעשיית נפשיית מעם וכו' מכל מקום עקיעת שפתיו הוא מעשה כי ת"ל ליפש אלקיים לבעל בשפתים ופה ולשון וכו' כ"ל ע"י נפש החיונית הנעשיית הצליכשת בחיבי ריס אלו מעם זכל מה שתדבר ככה גדול יותר ה מכניס ותלבים יות' כחום הנפש החיונית בהיב ריס אלו וק"ם כל מצותי תלמדה וכו' ע"ם החיונים נפלגים שנעשין ע"י ישבשביל זה זיהם כלל בו ית הבהיית דיריד הנשמה ממקורה העליון לעוה"ז הנעזבי ועניו מם שהקב"ה כביכול יתלה לחיות חירתו בתחתונים וכו' ועניו מה שאמרו שהשלה לו שלה ברכה בלא כווכה כניק בלא כשהה ועניו חוצלת הכווכ בעלו ת מעשיות כדי לדבקה בו ית' והשפרם שם בין מי שווכה לדבק את ה' ויחזקו ן בגרילתו ית' ילהוליד מביתו ירלת ולהבה וכו' וכשווכה זו לומד ושקיים התלמיות וכו' ובין מי שדעתו קלה ושובד את ה' רק בזה שוכר ומצוה את ילדבה וירלת השבעות המוסרות בלבו ומוליכים מהשבלם שהסתר חל הגילוי וכו' ובכוכה זו אות ס"ר מרב ושבה ס ב ולויתר ימתפיל וכו' ועיין תצלת הנליקים על המלכים ועניו גן עדן העליון ושם נריקים שהם בבחי' מרכבה תליו ית' וכו' ועניו שתוך שלש לשהה בא לשהה וכו' (פ"ק לה"ו מז לה לם מ) • (שהה) אף שהירלה היא שורש ושלבה לועשה ם ב תפפי"ב לא די לעורר הלירלה לבדה ליעבד שוב ולפהות לריך לעורר תלה היינ' השבעיית המסותרת בלב כל ישראל וכו' שהיא בהתגלות לבי לו מיתו עכ"ב דהיינו להחבונן בהשבתו עכ"פ בדולת ת"ם ב"ה ומלכות שהי הוא מלכות כל העולמים עליונים ותחתונים יהיו תלה כל עלמין ושובב כל עלמין וכו' ומניח עליונים ותחתונים ומייחד מלכותו על עתי ישראל בכלל ובלבי כפים כי חייב לחם לומר בשבילי נברא העולם והוא גם הוא מקבל עליו מלכותי להיות מלך עליו ולעבדו ולעשות רלונו בכל מיני עבודת שבר ושהב ה' נלב עליו וכו' ומניס עליו ובומן כליות ולב לם ע בדו כרחו ועיב לריך לעבוד לפניו בלירלה יבירלה כשומר לפני המלך ויעניק בהחבה זו ויירלך בה בפי יכולת השנת מיתו ומחשבתו וכפי הבנתי שלו לפני עסק התורה או התפוה כתו לפני לבית שלית ותפילין וגם יתבונן לוך שהוא ת"ם ב"ה הם בב כל עלמין וממלא כל עלמין הוא רמון העליון הוא מלובש בלוחות ומחשבת התורה או בציות ותפילין שלו ובקריאתי או בלבישתו היא ממשך אורו ית' עליו דהיינו של חלק אלוק ממעל שבתוך נופו ליכלל וליבטל בלורו ית' וכו' עיין פ"ש וזהו לם שכל זה לא תפול עליו לימה ופחד בהתגלות מחשבתו ורלונו שבתורה וכו' כדי שהתורה שלומר או התניה שנושה מתנה קבלה ירחמו ית' בהתגלות הירלה שבתורה בהרלת בשם עבודה שלימה ככל עבודת העבר לחדוב ולמלכו. משל"ב שם לומד ומקיים המלוה בלהבה לבדה כדי לדבקה בוע"י תורתו ומלוותיו לוכה לא שם בכוונת העבד שהתורה תתרה ועבדתם את ה' אלקיכם וכו' ואותו תעבודו וכו' והכה לא מי שנם במוחו ומחשבתו לויו מרגיש שום ירלת ובושה מפני פחיתות ערך נפשו וכו' לשפ"ב מלבר שתתבונן בעבודתו כדי לעביד את המלך הרי זו עבודה נמורה. כי הירלת והעבודה נחשבות לפני מלות בינוני תרי"ג ולוכה מעבדת זו את זו ועוד שבלשת מקיים נם מלות ילחה כמה שתמשיך הירלה במחשבתו כי בשעה ורגע זו עביפ מורת שניס עליו כמורת בשר ודם וכו' עיין פניס והנה תרז"ל לעולם לל יהיה לדם מלמו מן הכלל לכן יתכוין לייחד ולדבקה בו ית' מקור נפשו האלהיית ומקור כפשות כל ישראל שהוא רוח פיו יתברך הנק' בשם שכינה על שם שהוכנת ומתלבש תוך כל עלמין להמיותן ולקיימן והיא היא התפשטת בו כז הדיבור הזה שמדבר בד"ת או כל המחשבה הזה לפשות מלוה זו ויחוד זה הוא ע"י המחשבת תור ת"ם ב"ה למשפ ע"י עסק התורה והמלוה שהוא מלובש בהן ויתכוין להמשיך תירו ית' על מקור נפשו ונפשות כל ישראל לייחדן וכו' וזהו פי' לשם יחוד קוב"ה וכו' ושיחוד העליון נעשה בהתעוררות דלהרא ע"י יחוד שם הוי"ה והתלכלותה בתור ה' המלובש בתורה ומלות שעוסק בהן וכו' ויחוד נפשו יתכללותה בתור ה' לזיוה לתחדיש בזה תפן כל תרם מישראל בהתם לתמתו לגמרי בכל לב ובכל נפש מדבר השבעיית המסותרת בלב כל ישראל לדבקה בה' ולא ליפרד ולהיות נכרי ונכדל ח"ו מיהדו ולתרותו ית' בשום לופן תפי' בשם"ע מתם ועסק התורה ומלות והתפלה הוא ג"כ ענין שם ע"ב מתם כתו בלהלה בהיות ושתפלה במלחת שבעים שנה שיהיה מהרהרת בלרכי הנוק לגלי מחשבתה מיוחדת ומלובשת בהיות בהכת שבאר קורם ושפלה שהו דבר ה' ומחשבתו ית' והיו לחסדים שם וכו' וזהו שהקמו בחלבם בהכת שבאר קורם ושפלה

לגבי נפשה וכו' ואתה נפשת כי ואתה עחיד ליטלה ממני וכו' כלומר מיאמר אתה נפשת כי ואתה עחיד ליטלה ממני לכך מעתה אני מוסרה ומחזירה לך לייחדה בייחודך וכמ"ש לליך ד' נפשי אמש והיינו ע"י ההקטרות מחשבתי במחשבתך ודיבורי בדיבורך בתוספות התורה והתפלה ובפרט בתמירת לכבה כמו ברוך אתה וכהאי גוונא והנה בהכנה זו של מסירת נפשו יתפיל ברכת השחר ברוך אתה וכו' וכן בהכנה זו יתחיל ללמוד שיעור קבוע מיד לאחר התפלה. וכן בלימוד היום קודם שיתחיל ללמוד לריכה הכנה זו לפחות כמודע שעיקר הכנה לעשה לעבד הוא בתחלת הלימוד בציציות וכמו בגם וספר תורה שלריכין לעשה לעבד וליו שיאמר בתחלת הכתיבה הריני כותב לשם קדושת ס"ת או לשמו ולעשה וכו'. ובשכומד שעות ברבה רשופות יש לו להתבונן בהכנה זו הא"ל בכל שעה ושעה עכ"פ. כי בכל שעה ושעה הוא המשכה חדשה מעולמות עליונים לבחיות התחתונים והמשכת החיות שבשעה שלפניה מיוחדת למקורה וכו' עם כל התורה ומע"ט של התחתונים. כי בכל שעה שולע לירוף לאחר מי"ב לירופי שם הויה ע"ה בי"ב שעות ביום ולירופי שם אדני בלילה כנודע והנה כל פוונתו בשם"ג לה' ע"י התור והתפל' להעלות ניצוץ תלהות שבתוכו למקורו תהא רק כדי לעשות כאת רוח לפ"ו יח' וכו' (עיין פרים פרק מ"ח) : (שמו) מה ה' תלקיך שואל מעמך כ"ח לירחה ותרז"ל לגבי משה מלחת זוטרתא הוא ואיך אימשיך החדש על עלמו ירחה תחתה וירחה עילאה ועיין שם אין ירחה אין מכאה שם אין ירחה וכו' וכו בהבבה יש שתי מדריגות אהבה רבה ואהבת עולם. אהבה רבה הוא אהבה בהעלומים וכו' ובזה מלמעלה בשתי' מתכה למי שהוא שלם בירחה כנודע על מאר"ל דרכו של איש להזור אחר משה וכו' וכל מדריגות אהבה משני מדריגות אלו אהבה רבה ואהבת עולם נחלקת לכאה שתי' ומדריגות לאין קן וכו' ועיין אהבה המפורסת נכל נפש משראל ביחודם מלבותיו וכו' ואיך להוליא אהבה זאת מהעלם אל הגילוי וכו' ואיך שלריכין לעסוק בתורה ומלות לשמן ע"י מדתו של יעקב לגיהו ע"ה שהוא מדת הרחמים לשר' במחשבתו רחמים רבים לפני ה' על גילוי תלקות השתי' נפשו אשר ירד ממקורו וכו' ונחלבש במשכן דחויה וכו' ובפרט כשמזכיר על כל מעשיו ודיבוריו ומחשבותיו מיום היותו אשר לא טוביש השי' ומלך לפחות בהחטים בהיטי מומת כי יעקב אבל בחלתו וכאבל המושך בחבל וכו' והוא סוד גלות השכיבה ע"ז נאמר ויעוב של ה' וירחמהו לשורר רחמים על שם ה' השוכן אחתו כדכתיב השוכן אתם בתוך טומאותם וכו' ואיך ביטוב החדש על לבו מאחי הכתוב כאים הפנים לפנים כן לב האדם של האדם וכו'. והנה שם"י אשר נבדלותו אין חקר ואיכו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ונודע ריבוי ההיכלות ומולמות עד אין מספר ובכל עולם והיכל רבוח רבבות מלאכים לאין קן וחכלית וכו' וכולם קניה כלא ממש מציבי וכו' וכולם שואלים איה מקום כבודו ושוכים מלא כל הארץ כבודו שם ישראל עמו. כי הנים הקב"ה את העליונים ואת התחתונים ולא אחר בכולם כ"א ביטראל עמו וכו' וקירבם אליו בקירוב ויחוד אחתי בהתקשרות הנפש ממש בחי' נשיקין פה לפה לדבר דבר ה' זו הלכה ואחדבקות רוחא ברוחא הוא בשנת התורה וידיעת רלונו ומכחתו דכולא חד ממש. ונם בבחי' מיב ק הוא קיום המלות מעשיות ברמ"ח מיברים דרמ"ח פיקודין הן רמ"ח מיברים רמלכ"ה. ודרך כלל נחלקין לשלש בחי' ימין ושמאל ממלע שהן אחד דין רחמים תרין דרועין וגופא וכו' (ובפרט מעשה הלדקה ואחד אחד דרועא ימילא והוא בחי' חיבוק ממש כמ"ש וימינו תחבקני. ועפ"ז התורה בדיבור ומחשבת העיון הן בחי' נשיקין ממש כמ"ש ישקני מנשיקות פיהו דהיינו הת קטרות דיבור האדם בדבר ה' זו הלכה וכן מחשבה במחשבה וכו') וז"ש אשר קדשנו במלותיו כאדם המקדש אשה לייחוד מיוחדת עמו ביחוד נמור כמ"ש והיו לבשר אחד. ככה ממש ויתר על כן לאין קן הוא יחוד נפש האלהיית העוסקת בתורה ומלות ונפש החיונית ולבושיה בחור ת"ש ב"ה וכו'. וז"ש אשר קדשנו במלותיו שהעלנו למעלת ק דש העליון ב"ה שה"ע ת קדשתו של הקב"ה בבבודו ובעלמו וקדושה הוא לשון הבדלה מה שהקב"ה הוא מובדל מהעולמות והוא בחי' סובב כל עלמין מה שהיו יכול להתלבש בהן כי ע"י יחוד הנפש והתכללותה בחור ת"ש ב"ה הרי הוא בחעלת ומדריגת קדושת ת"ש ב"ה ממש מאחר שהתייחד ומתכללת בו ית' והיו לאחדים ממש וכו' (עיין פרים) והנה בכל דור ודור ובכל יום ויום מויב אדם לרחות עלמו כילו נתן לנו הש"י את עלמו בביכול כמ"ש נזוה"ק על פסוק ויקחו לי תרומה וכו' וז"ש ומתן לנו ה' אלקיהו בהאבה וכו' כי בחור פניך נתת לנו ה' אלקיהו וכו'. ולזה אין מוצא לנו מדביקות הנפש ביחודו ואחדו ית' אלא הרצון. שפה אין האדם רולה כלל ח"ו בדבקה בו וכו'. אבל מיד ברולה ומקבל וממשיך עליו אלקותו ית' ואומר ה' אלקיהו ה' אחד כרי ממילא נכללת נפשו ביחודו ית' דרוח חייתי רוח ומשיך רוח וכו'. והנה יחוד ביחוי בעמוקים הרבים והנפלאים שהיו עד שבאחלאלו ונברחו העולמות ואכלית כל הבימוקים הוא כדי לבדוק בוק האדם האמרי ולאכפיה לנפש"ח ולהיות יתרון חור מן החשך וכו'. והנה כאים הפנים לפנים וכאו בהקב"ה כביכול פנים ופילא לגד דמד דרך משל אח חורי בבדול הבלתי תכלית וגנוז והסתירו בכאה מיני בימוחים טובים וכל בשביל שבבת האדם החתון להפעלתו לה' כי אהבה דוקא הבשר על אחת

כמה

כמה וכמה בכפלי כפליים לתין קץ כי רחוי לחדש ב"ב לחיות ולעזוב כל חסר לו מנפש ועד כסר ולהפקיד הכל בשביל לדבקה בו ית' דדביקה ומשוקה ומפיקה ולא יכי' שום מוצא מכית ומכמון לא נוף ולא נפש ולא ממון ולא חשק ובנים וכו' (ע"ש ביאור ענין ממלא כל עלמין וסיבב כל עלמין ועיין ק"ס וברכותיו) והנה כל בחי' ותדדיגות להבה הכ"ל הן מפטרא דימינא ובחי' כהן חיש חסד ונק' כשף קדשים מלשון נכסוף נכספת וכו' אך יש עוד מהבה סעולה על כולנה כמעלת הזהב על הכסף וכו' (עיין פניש פרק מב מג מד מה מו מז מח מט נון ועיין גם בפתיחה לספר היחוד והאמונה):

(ממ) כתיב עבדו את ה' בשמחה וכו' וכתיב עבדו את ה' בירחה. אך ענין הוא כי בתחלה צריך לבחר ברע שבקרבנו שזה זוכין רק ע"י יראה ופחד דוקא בחי' שום תשים עליך מלך וכו' וזה בחי' תכלת שבציצית דתכלת כולל שני כולא וכתיב ביה וראיתם אותו וכו' ולא תתורו וכו' שפר אתם זוכים לחריסה כי זוכה נקראת כשמקבלת שפע תענוג ממשביע לחר זולת בעלה ומ"ו בחי' כשכלת שהוא בחי' יראה כנ"ל לא ירצה להיות לו משפיע לחר לשיני מבחי' כתרין דמשתבחא שהם כאות שמשפ עים תעטוגים זרים אלא לה' המה וזה וזכרתם את כל מצות ה' וכו' כי כל מה שיתפעל ביותר במל ת ה' יותר יראים בנפשו אלא יהא כמו זוכה לפי' בדקות השניים כמו בתלות יתר וכדומה וכו' וזהו בחי' תכלת וכו' אבל לעתיד בשבוד רשעים רצה צריך להיות שמח ושוב לב שפר יהא מאפ ל' לאור גדול וכו' והשבודה שתיד כ' היא רק להוסיף התרת אור לים ד"ה בהתגלי' בחוש' גילוי גדול ביותר וכו' ועבודה זו ציכה אלא בשמחה ושוב לב דייקא כי אין מלבות לפני המקום וכו' וזה בחי' חוטי הלבן שבלילית שהם ו בחי' לובן העליון מקור כל התעטוגים וכו' כי אין שם רע כלל כי לא יגורך רע כתיב וע"כ אין שם אלא תדות ה' דייקא וכו' (עיין פניש סידור הרב ז"ל מלפני שער הלילות) (ממ) כל המשפטת והדיבורי' שפר לא לה' המה להיותו לחרי מה שנמצך מהדש בעניני עוה"ז החומריים כמו ת רעות ואפי' בדברים המיתרים הכי ציתו הכח המתלוה שהוא רוחני ומתשבות ודבורי' שהם בחי' לבושין שמתלבש בו לחותו הכח המתלוה תחות היתר שנכ' לבושים לחים כ"ש הפירו הבגדים המלוים וכו' וכן לבושי מתלבושת וכו' כולם חיכם נפשדים וכלי' בחות מהדש שכל רוחני חינו נפשד אלא טולכים ומשוטטי אחרי נפש מהדש בלשתה מן הנוף ומלכיתין חותה מרחשה לרגלה כמו שבי' בעולכם בנוסף ממם וזשתר"ל עבירה מלפשתו וכו' וכולם מומדים בנפשם במעמדם ממם מחשב' מומדת בבחי' לבוש פנימי וכו' כמו שבי' בנוף ולכך יכול להיות שהנפשם תלך ותשוטט בעולם העליון אחר לאתה מבניף בכל דרכיה והילוכה בעוה"ז עד שנדמה לה כאלו הוא בעוה"ז ממש לחשוב ולעשות בכל ענייני מומריות עוה"ז וזהו שנק' כף הקלע כיחוע שהוא ענין מה שמתלולי' מנפש המהש למעלה להוליכ' בחושך על מקום מדרינתה שהיתה בעוה"ז וכו'. וכמו לכאורה יפלא זה מאד איך תוכל להתמשך שם אחרי חומרים בלבושים לוחים וכו' מאחר שמשנה ורואה שם בעולם העליון נורל בחי' גילוי מלקות אשר שם וכו' ונם בענין אשר בעוה"ז יש לאדם כח הבחיר' וכו' ואפי' שם כשר נמשך בחומריות לנמרי ותטעם הרבה ס"ו יוכל לשוב בתשובה שלימה ולהתפשך מרע לעוב נמור בבחי' שובה ישראל עד ה' אלקיך כי ע"י תשובה תמתיית יוכל להיות מן הריחוק הגדול תכלית הקירוב עד שיכי' ה' אלקיך ממם וכו' ולמה אין הענין כן בעוה"ב כי שם אין שום בחירה וכו' ואין תשובה מועיל שם וכו' עיין פניש מה שביאר בזה דברים נפלאי' וכו' (שם) בפי' בתמיד ד"ה ויבדר ה' וכו' ועי"ש בד"ה לשבין שרשי וכו') (ממ) שמעתי ממורי ע"ה בענין יראה פנימיית ויראה פנימיית הוא יראה בוחת וזו הוא יראה עילאה להתשוחם מאור פ"ם ב"ה המעובם בתכמה עילאה כ"ם מ"ת דכולא קמיה כלא חשוב וע"י ביטול זה הפכמה תחי' וכו' ומזה נמשכה ג"כ שבושה וכו' וזהו יוד של שם הוי"ה ב"ה ויראה תילויית היא דרך משל כמו שיראה ופחד ממלך גדול ומורא שבחי' גדילת מלכותו הוא מבחי' תילויותו שהוא התפשטות מלכותו על ארלות ומדינות רבות וכו' וזהו כח תמרונה של שם הוי"ה ב"ה וכו' והנה זאת תורת האדם בעוה"ז בחשים עבודתו לקבל עליו עול מלכותו ית' להמשיך עליו פחד ויתית המלך שקבית שים שים כפי שכלו ודעתו וכו' וכל קבלה והמשכה זו שהאדם מקבל עליו עול מלכותו ית' וממשיך עליו פחד ויתית וכו' אינה רק בחי' המלכת מ"ב שהיא בחי' התערותא דלמתא אך עיקר יראה היא הבאה עליו מה"ב מלמעלה בהתערותא דלעילא דהיינו שהפוך עליו מלמעלה לימתא ופחד ה' בלבו וכו' ומעלת ויתרון יראה הזאת מלמעלה עליו מלמעלה וכו' עיין פנ"ם והוא בחי' תלקות ממש וכו' וכנה אחר שהניע האדם למעלת ומדרינת יראה זו הבאה מלמעלה וכו' אז ממילא יעלה ויבא ויניע לבחי' תהבה רבה הבאה מלמעלה מעליה וממילא בבחי' מתנה כי דרכי של שים לחזור אחר אחה ולכן נק' מדת יראה זו זה השער לה' וכו' וכנה מודעת זאת למבקשי ה' כי לפחים רבים בעת

ר"ל למעלה ימוש ס' חסדו ויסיר עליהם אור פניהם ותתלטש נפשם כ"כ ולהב שלהבת אש לה מלויה וממילא ובלה מלמעלה בבחי' מתנה והוא מלחת דשכיחת אבל לית שכיחת כלל שתפול על נפשם לימותם ופחד מלמעלה ומלוים וממילא ושכיחה לזה הוא בחי' גלות השכינה שירדה פירושה ושפעתה ונתלבש' בגוים שק"ם החילונים וכו' כ"ם בווס"ק וסנה המסבב שהאדם מוליד בנפשו ע"י התבוננות הוא בחי' סעלמא מיכ ותתערותא דלתתא לבחי' המסבב שבאים מלמעלה בתתערותא דלעי"ל ממדת חסד ומסב' שבחלילות שהוא בחי' תלקות וכו' יך לחיות שזהו דבר שע"ז נבי קדימת פירושם שבאים מלמעלה כי זה בשער לה' וכו' ודרכי של מים וכו' כנ"ל ע"כ עלם היעודים גזה הוא להתחבל ולעשות בשר בנפשו על מניעת והסתלקות פירושם ממנו שנק' תורתן ירושלים ירת שלם בסיבת גלות השכינה הוא שהרת מדת פחד מלכותו ית' שמלובש בגוים שק שהר שלבשנו בעונותינו בפריקת עול מלכות שמים בביטול מלות עשה ותלמוד תורה כנגד כולם ובהמשיך עליהם של דרך ארץ שהוא פחד חילוני בן יחשר לשם וכהחי נוונת שהרי ירחות חילוניות המסירי' לבב האדם מעבודת קונו וגורמין נפרוק עול תורה ועבודה ויעקב חבל נחלתו כתיב וכמשל המושך בחבל מלמעלה וכו' שלבן ממשיכין ומורידין כביכול ג"כ בארץ מדת פחד מלכותו ית' שורם בשמותיו ג"כ לשורם החילונים וכו' כנ"ל וכבודע והנה כל המעמיק דעתו בזה וכו' יבכה שהר נפשו על סיוחו גרמת בניקין לאוריך הארת כבוד מלכותו ית' בבחי' גלות וכו' ולא די בלשר ולבינים בלב כ"ש לפרחות חבלות בפועל ממש ולהסיר מסוה הכיסה ולהתלטף לגודות לגודות לו לפני ביחידות וליטב על הארץ ולהתחבל על חורבן ירושלים ויעשו בשרר תיקון חלות הנלשם בסידורים (והזמן המובחר הוא בחלות השחרי דייקא וכו' ומי שלויו יכול להקדים לזי תחלת זמנה מתחלת השמורה התיכונה וסוף זמנה כמשך שד חור היום) והנה מאחר שמתחבל על מניעת והסתלקות פירושה מעלה עליו הקב"ה כאלו וכו' ולזאת לין מניעת מוגעת מלחול ומלטרות על נפשו בחי' לחבה הבאה מלמעלה' מלויה שביה בבחי' גלות כמי פירושה וכו' ולקויים בו מתר"ל כל המתחבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחה וכו' (עם בשרה לתיקון חלות) : (זנ) סעיין שלמר הלל אם לגי כלן לכן וכו' הוא ע"ד שלמר החכם יפה בעיניך מקום מלא מבכי לדם כאלו הוא ריקם ולבא לידי מעשה זו הוא בבחי' התפשטות הנשמות עד שבאמנם שהש"ת מלא כל הארץ כבודו לא ימלא מקום לעלמו כי הש"ת מקום של עולם וזהו שלמר הכתוב במשלי החכמה והבינה שהם הדביקות כמתר"ל שלין השכינה שורם לגלא על חכם זנבון ולא ימלאו החכמה והבינה מקום למליותם מחמת קדושת ה"ם השרוי בהם ע"כ לאמר החכמה מלין חמלא ולויום מקום ביניה וכשהדם מתעלה נשמתו בבחי' החכתה והבינה לא לית ימלא לעלמו מקום וכיון שרוחה עלמו כאלו לינו כל שכן שלר בני חדם . וזהו שלמר הלל אם לגי כלן הייכו כל זמן שלינו מניע להתפשטות הנשמות ולגי רוחה ה"ע כלן לא כלגי רוחה לת הכל כלן חייני הקב"ה בגדול של הרבה בני חדם וסוף סיבת מניעת כוונת היחוד לחתי בהש"ת לבל כי לין לגי רוחה ה"ע כל שכן שלינו רוחה לת לחריס ע"כ לאמר אם לין לגי כלן מי כלן וזהו שירחה לחתיים שהוא קדושת המלחים לאומרי' מלא כל הארץ כבודו שלין מולחים לסס מקום מספיק ה' ומסדר נאלו וזהו שלמר יעקב חכן ים ס' במקום הזה וכיון שכבודו ית' ממלא לת המקום לא מלאתי מקום לעלמי וז"ם ואנכי לא ידעתי כי לא ידעתי מקום מליות אנכי ע"כ לאמר לין זה כ"א בית לחקים ר"ל בית חלקים מבלי מלוא מקום לנשמות כלל וכו' (פניס יפת פ' ויצא) (זנ) מבואר בכתבים כי יש במעלת הדביקות בהש"ת קטנות וגדלות וכן בשעולה משולש לעולם כמתר"ל לדיקים לין להם מנוסה שלאמר יגלו מחיל אל חיל וכו' חוזרים לקטנות והוא נק' קטנות שבי עד שיבלו לגדלות שבי ובכל עת שהוא בקטנות לרך שהוא בקטנות שבי שהוא גדול מגדלות רשהון מכל מקום לריך שמירה גדולה ובעתון ולמיני' גדולה כ"ם בעתו בה' עלי עד וכו' (פרשת ויחלח) : (זנב) כתוב בחוצת הלבבות בשם לחד מהחסידים שבי טוב ביערים ולא התירה מפני החיות . ולאמר גום לגי מבוראי לירא מזולתו וכ"ם ס' לי לא לירא וכו' ו"ם שעבר חרפתי לאבר יגורתי כי משפיל עוביס שהוא הרפה לפני הש"ת לירא מזולתו כי לין רשות להזיק בליתי רשות שבורא ופה משפיעו בן מהש"ת הוא טובה גליו ואיך יבוה מפניו ומה שהם משה מפני הנחש עיין פניס (פ' שמות) : (זנג) ירחה תתלה שהיו ירחת העוכם הוא מלוה כשאר מלות עשה של תורה וירחה עילחה בגין לחיובה ריב וסליב וכו' ולא קבלת שכר שלא יהא בעובד ע"מ לקבל פרס ע"ז נאמר מה ס' מלקך שואל מעמך כ"א ליראה בני כוונת קבלת שכר וכו' ופנה שעובד ס' מירחת שעושה סיוט בשלימות כי נק' שובד ס"ש שלא יניע מליו שמוכם שלא שעיקר הוא שלמונה שמלמין בהש"ת שמתן שכר טוב לשפתי לולחו ושוכם לשובדי רלונו וסייחו לכתיב וירלחו השם לת ס' וירחת שמון שהם

שיש לו בחי' ירמ"ה כמוהם ע"י שרמז הכתוב שנאמר במפלס מלרים וקבלת הכתר שרמז בישראל וז"ש ויעמידו בה' שמעת ירמה הוא בשביל הממונה בהסי"ת כנ"ל (פ' בשלח) · (שנד) (פרש גדול בין עול מלכות שמים ולהבדיל עול מיעבודים אחרים שבכל שיעבוד כל מה שמכבד העבודים יגלה האדם מכוסה את השול לבל בעול מלכות שמים ההפוך הוא שכל מה שיכביד העבודה לקבל על עצמו עול מ"ש יותר נקל הוא על האדם כשארז"ל שהקב"ה נותה את נושאיו שנאמר רוכב שמים בעזרך וכל מה שמקבל עליו עול בקדושה העול הזה הוא מעלהו ומנשא לותו וז"ש ברוך ה' יום יום יעמוס לנו שבכל יום ויום הוא נושא לותנו יותר ואמר הטעם האל ישועתינו סלה וכו' כ"ש כי תרכב וכו' מרכבותיך ישועה שהמרכבה נותנת ויושבת על ידך וכו' (פ' יתרו) : (שנה) האדם מורכב מגוף ונפש רוח ונשמה ות"ק נקרב לשרשו הטעליון שהוא אחדות האמתי כ"ל בהתחבר האדם כל הבחינות אל שורש נשמתו וזה יוכל להתקרב להטעלות שאפי' ריח ניחוח לה' כיולע לי"ת ולא עוד שגריך להתחבר עם כל ישראל כדי שיוכל להדביק נשמתו בשורשה שהיא כנסת ישראל וז"ש אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני וכו' (פ' ויקרא) : (שנו) מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו כי אפי' לאחר שעלה בהר ה' לריך זהירות יותר שיעמוד על מקומו וכו' שהרי מלינו בישראל שנאמרו נעשה ונשמע ועלו למעלה גדולה לשמוע מפי הקב"ה פנים בפנים אפי' הכי לא נתקיים עמידתם ונפלו ממדרינה עליונה ואמרו למשה ע"ה דבר אתה ונשמע כמו שאוכיחם מרע"ה ע"ז וכו' (עיין פנים עוד פ' בהקותי) . (שנז) מלך בשר ודם כשהוא רגיל עמו נתמעט בפחד וסירלה ממנו בכל עת מחמת שבע הרגיל ת"ו אבל בדביקות הש"י מתהדש בכל עת בדביקותו אור חדוש וכו' ונכך נק' האדם מהלך וכו' כי הולך בכל פעם ממעלה למעלה וממדרינה למדרינה ובכל מעלה שיעלה יתהדש אור נשמתו להכניע ולירח מפניו ית' ירמה הרוממות כפי המדרינה שיעלה שם וכו' (שם) · (שנח) השביעה והשבע שם שני הפכים בעין הגלחת השופר וכו' יש בו שבע ולא יתשם בו שלוש אבל אין בו שביעה כדכתיב אוכב כסף לא ישבע כסף ופירות משמנים ומתוקים יש בשם מעלת השביעה אבל בשבע מכח נמלאים בעיניו כ"ש ונשם שבעה חנים נופת אבל בתורה ומלות יש בשם שביעה ושוב בבחי' ישבעו ויתענגו מטובך וכל מה ששבע יותר מתורה ומלות תוגדל בשם בחי' אבות ואהבה וז"ש בהממדים מזכר ומפז רב דהיינו הענג בשם יותר מכל הון ולפ ששם מסוקים מדשם ונופת לופים והיינו שנמלא בשם שביעה כי בתורה ומלות יש בשם שביעה ושבע יתדיו וכו' (פ' ואתחנן) (שנט) כשהאדם זוכה לרמות בעין שכלו שהוא אפס ואין מוחלט בעיר שכל ביאותיו ולידוליו ושביותיו בכל רגע ורגע ית' ומרגיש שמבטלו ית' אין לו שום חיות לעשות קטנה או גדולה ונותן אל לבו לדבק בשרשו בעליון ולדבק במורר וכו' ומשם יוכל לילך לגבוה מעל גבוה וכו' וזהו גול על ה' דרכך ובטח עליו גורס ע"ז להשתלל מעילה להתחתן וזהו שויתי ב' לנגדי תמיד היינו כמו שמורר מתחת לעילה כמו כן מעילה להתחת לבא לקראתו נ"ל וכו' (דברי שמואל פ' וירא) : (שם) לריך האדם להכין עלמו שיוכל לקבל האיר עליונה ובאמת אף שכל אחד אמור יאמר שים לו רלון לעבודת הבורא כמו שאמרו רלוניו לעשות רלונך אבל הפירוש ע"ד שאמר המגיד ז"ל רבש"ע תן לי רלון לעבודה האמתיית כי רלוניו לעשות רלונך הייגו ע"ד כי נכספת הייגו רק האמדה הוא אבל הרלון האמת אין בנו ואז מסייע לו הבורא ית' וכו' (פ' וישלח) (שסא) באמת הוא פלא גדול שעילת כל העילות ב"ה יאמלם בנו בטפה סרוחה ומשרה שכינתו בנו ואפי' המלאכים שואלים היה מקום כבודו רק באמת הוא מאמת שכלל מקור נשמותינו הוא מדובק בשמו הגדול ית' וכשאנחנו הולכים וממעטים עלמינו מענייני עוה"ז אז התעוררות הבורא ית' ונשפע קדוש ע"ד אם אדם מקדש עלמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה הייגו כי תיבת קדוש מרמז על שם פרישה . ואם פורש אדם עלמו מענייני עוה"ז אזי כביכול הש"ת פורש עלמו מאורו הגדול ומלמעלה בנו ונעשה מאתי קדושות הללו אור המלעי מוסיף בנו מאתו ית' קדיש בשמי מרומא עילאה בית שכינתיה הכך מקור נשמותינו קדים על מרעא עובד גבורתיה הייגו פריסתינו ועי"ז קדים במלא עלמיא וכו' נמלא מכח הפרישות נעשה קדוש בקדושה עילאה וכו' (פ' מקץ והפטרת חנוכה) : (שסב) יוכל האדם לזכך ג"ע להיות במדרינה גבוה ממלאכים עליונים כי כולם מקבלים השפע חיות ע"י ד"ת ותפלה היולפים מפה האדם בקדושה ובטהרה וכו' כי הדיבורים היולאים מן האדם בתילו ורמיזו השה נותנין חיות ושפע קדושה לכל העולמות (פ' ויגש) . (שסג) כשבא לאדם התעוררות קדושה וירמה אזי מיקף ירמה שיולא מהשבתו הטובה אל הפועל והוא שלומת כשהכה בברזל על אבן להולאת ניצולות אש ובאש שאין מחבר מיקף בדבר הרך שמקבל הניצולות אזי כל יניעותיו לריכי שי בהתיקף עיניך ואוזנך כמו כן הדיבורים הקשים כברזל היולאים מפי המשמיע תוכחה ומוסר וכשכוה

לב בשמע ומוציא בילולות פשם חיוס מוציאים רק שם תיכף מתברכ לב בשר שישמע ושיפס
לפני עפם יום אחר יום להיות סולך וגדול בתורה ויראת שמים וכו' (פ' ויחי) : [שסר] סאדם מלד
גופו שהוא הומרי ים מלנו חלק מסטרא דמותא ר"ל ומלד חלקי ממעל הוא מדבק בחיים ומלא
כשאדם מוסר עלמו לשמים בשמת ובתמים מפסק ממנו חלק שטרת דמותא ועלה יעלה לשמחי
שיים כולו וזכו ושפס סדביקים בס' חלקיכם חיים כולכם סיינו לא כשקדס שלינו חי מפני
שדבק גס בשטרא דמותא ר"ל אבל כשידבק בס' שסיא כוחו חי כמו כן יוכל כאדם לחיות וכל זס
גס לאדם מכח היום סיינו בשכל מכוגס בשם יום וכו' (פ' נשא) . (שסה) כשאדם עומד ופניו למזרח
שעולם גס יד ימ ו נגד דרום ושמאלו לפ ן כן כאדם כשמתפלל לזרוח שכלי המכיוגס לשמע יוכל
ליוך אל רוס כשעולס שכמוגס בדרום והוא יד ימין ונוגר אליו כשמתו ויחיים ויזמר לפעות עשייה
לשמה משפ"כ כשהולך ושובב אל לפון הוא שאבל בשעותי עוס"ז וכו' . וכשה לאו כל אדם יוכל
ליוך תיכף לימין ושפס עשה סימולס לכל הפחות מיוגע לנוכח יביעו כי כמו שבאדם אם גס בפני
מכירו גס ימין אלו נגד שאבל מכירו וכסיפך בסיפך כמו כן לנכח הש"ת אף שאלו סיינו שייך
שאבל חלילה רק לפי הנסגת האדם שהוא עדיין שובב אל לפון ירחס במין שכלו שלכל הפחות
לפפלו להש"ת בשאלו כדי שיסיס ימין אל הש"ת לשאלו לסייעתו כמו שאלינו בתוזס שדרך
בילתו שוא זס היא לימינו ודרך לאתי סיינו בתי' כי תלא למלחמס לריך להכין עלמו למלחמס וכו'
אז התוזס בשאלו לפייע לוותו וז"ש שויתי ס' לנגדי תמיד לכל הפחות כי מימיני אל תמוט סיינו
כי בוודאי אם אני בתדריגס גדולס שהיא מימיני בוודאי אל תמוט לעולס וכו' (פ' קרח) :
(שסו) אם שעיקר תיקון הנשמה ותהרתה הוא ש"י מבירת כפס ודביקות לאתי בהש"ת וכו'
מיין דביקות לוס יז (שסו) התחלת עבודת ישראל לריך להיות בירתה ואחר הירתה יבא לבחי'
תשובה וזהו נק' קטנות כי אז התשובה הירתה שם אלו אני הפכיס ואת"כ יבא לבחי' ירתה פילתה אשר
שם התשובה כלול בירתה ועובר ס' בתשובה וירתה בשלימות ונעשה אלו שלוס בין אני התעות
ומשתמש עמשה כתחד וכו' וכשאדם עובר כך בהדרגה עד שבא לירתה פילתה הוא בבחי' ותגזר
לומר ויקס לך וכו' (מבשר לדק פ' תולדות) : (שסח) אף שירתה בחיני בני אדם חיתר טוב
לעבוד אותו ית' בתשובה ובתתלבות גדול יותר מבירתה אך מחמת גודל התשובה יוכל שאדם לבא
לבחי' ממילות מחמת הדביקות בשבורת ים"פ ויהיה חיותי נבלע בשרשו ולכן לריך שאדם לעבוד
אותו ית בשני המדריגות בירתה ובתשובה ואז לא יבא לבחי' ממילות ממש כי ירתה יבוא
לתשובה ותשובה רומס ושוב סיינו מה שיש לשאדם חיות בזה העולם ושיגיע נבלע בשרשו עי'
הדביקות בשבורת ית' הוא רומס ושוב סיינו רגיל בתשובה ושוב בירתה וזהו קיומו של החיות בזה
העולם וכו' (פ' ויצא) . (שסט) בשם הרב המגיד זכו' מוה' יחיאל מיכל ז"ל ע"פ תנכי עומד בין
ס' וביניכם ר"ל מה שכוונת שאדם בשחיית השלוה או בשמקו בתורה בשבילו ולא למען כבוד ס'
לבדו וזהו תנכי עומד בין ס' וביניכם פירוש שכוונתו למענו עומד בין ס' וביניכם סיינו שהוא מסך מבדיל בין ס' וביגס
עד בשן דברי קדשו ולכן לריך שאדם בכל עשיותיו לדקדק שיצא שיכיס רק למען כבוד ס' וכו' [שם] :
(שע) מרז"ל אם פגע בך מגוול זה וכו' ואם ללו יזכור לו יום שמיתה ומדקדקים שעולם כיון דזכירת
יום שמיתה יותר מגיל יזכיר לו תיכף רק שאמת עיקר ירתה לריך להיות מגודל רוממותו ית'
וז ש ירתו את ס' קדושיו סיינו לירתה מאשם שויס ס"ש שמרוממ בו גודל רוממותו ית' שהוא סי'
כוס ויהיה ואדון כל רק אם אין לו עיני שכל לשגיל לירתה פילתה אז יזכיר לו יום שמיתה
שהוא ירתת שעוגס וכו' (פ' יתרו ועיין פ' ויקרא) . (שעא) כשאדם רולס לדבק ולקשר עלמו
להש"ת לריך תחלה לשבר ולשבול כח הגשמי וכל מה שמדבק בו ית' יודע ומבחין גדולת הש"ת
ושפלות עלמו ויודע שעיין לא שתחיל כלל בשבודתו ית' ואז לריך לשבר כח הגשמי יותר מבתחלה
מפני שאשיגיו הוא מכיר יותר גדולתו ית' ושבירת כח הגשמי הוא בחי' מיתה כי לריך להיות נרפה
בסיגיו כשסולך מן השוק"ז וז"ש תתרי מות שני בני אהרן דסיינו שכשבר שברו כח הגשמי כדי לקרב
אל ס' בקרבתם לפני ס' דסיינו שם שסס יותר קרובים להש"ת וימותו לריכין להיות פעם שנית
בבחי' מיתה ושבירת כ ח הגשמי כ"ל (פ' תרומה ופ' אחרי) . (שעב) מי שמוסק בשבועת ה'
בשמת נק' הולך שסולך ממדריגס למדריגס אבל מי שמוסק גס בהבלי עוס"ז שמפ"י שמוסק ג"כ
לפעמים ליוס מובדל לשמים שמפ"כ קשה לו להלוך ממדריגס למדריגס יותר גדולס כי נופל בכל שת
שעסקו בעוס"ז ולריך פעם שנית לחזור לתיקנו וזס נק' סובב כמו ליוס דבר שסובב וחוזר בכל פעם
לשסקומו ברחשון כן זס בכל שת עומד על מדריגס ברמשוסה וז"ס הולך על דרוס בחי' חכמה ובשובת
ה' ע"ד ברולה להכיגס ילריס וסובב אל לפון בחי' שפירות ושסק עוס"ז לך שאדם שעובד בשמת

סוף דבוק בירמיה ס גם בעסקו בעניני גשמיות וזה בח׳ מוסבות מצלות זכר וכו׳ (פ׳ תלוה
ועיין בהמחזקות אות נ מענין המשל של מי שעולה בהר ובהמלע שהר לריך לעמוד לשום כי
שסוסים עייפים מו לריך להניח מהן מחת העגלה שלא תחזור ותפול לתחתית שהר ושם לאו לא
יוכל לעלות לרשם שהר לעולם וכו׳) (שעג) כשהדם עובד להשי״ת בהכנה ובירושה עי״ז נעשה
יחוד שני שמות שק׳ הויה אדני ועי׳ ז נמתק הדין לרחמים וכו׳ (שם) : (שעד) הכל הכניס תמר
קטנה דהיינו כשהדברי גשמיות שם הכל וחיינו עושה מהם עבודה להשי״ת מו הכל הוא הכלי שתורה
והמלות שעושה לזוה נ״כ בשלימות כי החומר מפסיקו ומבלבלו משא״כ שם גם הדברים גשמיים
מלילה ושמים ומשנל וכדומה עושה מהם עבודה להשי״ת מו שהומר מתבטל להלורה והחומר מתלהב
נ״כ לעבודתו ית׳ ויוכל להיות דבוק תמיד בו ית׳ וכל מה שעושה לא דברי גשמיות הכל הוא עבודת
השי״ת וכו׳ (פ׳ כי תשא) (שעה) לריך שהדם להעלות הכל למעלה וכשעושה זיזה טעם טוב ידע
שהוא רק מחלק מלקי שהורה בו וכן כשהר ירחה דבר נחמד למרחה ידע נ״כ שהוא רק מחלק מלוקי
שבו ומו הוא מדבק הסנק של הכל וז״ש טעמו ורחו כי טוב הייגו מה שטוב לעשה או למרחה הוא
ס׳ הייגו החלק מלוקי שהורה בו וכו׳ וז״ש קמו מחתכם הייגו מדברים גשמיים שלכם תרומה לה׳
להעלות החלק של הכל וכו׳ (פ ויקהל ועיין בפ׳ שלח ובפ׳ קרח) (שעו) בשם הרב המגיד
מוה׳ יחיאל מיכל ז״ל כי השי״ת הלליל עשר מדות וסם שני הספיס כמו חסד וגבורה רק בפנימיות
שם כולם מחדות גמור ופשוט ומחוייב הלדם לעשות לף מחילוניות מחדות ולביקות להייגו שכל
עשותיו שיעשה יהיו הכל לכבוד קונו הן חסד הן גבורה ואז יעשה יחוד לף בחילוניות בפנימיות שלו
וז״ש בדבק במדותיו וכו׳ (שם) (שעז) בתחלה לריך לעבוד את ה׳ בפשיעות לקיים מלות הבורא
ית׳ שכך ליוה עלינו ותה״כ ורוכ להשיג בפנימיות וז״ש זה הדבר אשר ליוה ה׳ תעשו היינו שתעשו
המלות מלני שכך ליוה ה׳ ותה״כ ורוכ לליכה כבוד ה׳ שתזכו להשיג פנימיות התורה שהוא בחי׳
כבוד לגקים הסתר דבר (פ׳ שמיני) : (שעח) יש בחי׳ ישראל שבא שהדם מרחה למעה כן נתהוה למעלה הן לעב
שכשא דמות כמרחה הדם עליו מלמעלה היינו כמו שהדם מרחה למעה כן נתהוה למעלה הן לעב
והן נביא ח״ו וע״כ מהרחוי שכל איש לבבו יחרד שלא להוליא ח״ו חיוה דיבור לבעלה אפיו כי כאשר
יבבר למעה הדם הבא ישראל זועה בזה נעשה רושם למעלה ונרחה כדמותו למעלה בבחי׳ הבא׳
ישראל שבא וז״ש אפני שיבא תקוה היינו אפני שיבא בחי׳ ישראל שבא תקוה מהרחוי שכ״א יקוה
בהתחזקות וכזריזות שלא יעשה ולא יבבר שום דבר בעל רק מה שמוצא לעבודתו ית׳ ולתקן כל מה
שהילקל מקודם כי דוגמתו יתעבד למילה וכו׳ (פ׳ קדושים) . (שעט) שמעתי מהרב הקדיש מוה׳
יוסף נ״י ע״פ ויתברבו בגויים וילמדו מעשיהם ודיקדק למה לא כתב ממעשיהם ואמר שעומלת
מעשיהם של העכו״ם נורם טומלה לישראל הסוכנים ביניהם עד כאן דברי קדשו וז״ש ושיחם לי
קדושים וכו׳ והבדיל אתכם מן העמים וכו׳ כי כשהדם מקדם עלמו בהתערובת ללחתא אזי והבדיל
אתכם וכו׳ שאפרים אתכם מעומלת הטמיון להיות לי לעם (שם) . (שפ) מיתא בניקודי אמרים
ועץ החיים בת ך בגן ר״ל כשעושה זיזה דבר מלוה ועובדת להשי״ת בפני רבים לריך לשמור עלמו
מפניות ח״ו ושכח היעולה שיבא דומה לו שעומד בתוך הב״ע מופשט מן הגוף ונשמתו היא השעומדת
בפני ס׳ בנ״ע ומדברת או עושה מלות ס׳ וזהו ועץ החיים בתוך הגן ע״כ וז״ש מגדל עוז שם ס׳
בו ירוץ לדיק ונשגב כי ס״ת לישראל מעלת שילה״ר שם לא שיקיים שויתי ס׳ לנגדי תמיד ר״ל שיהי׳
תמיד דומה לו שעומד בפנעין המלך להתדבק בו ולא לף יעורך רע וממילא שילה״ר לא יכול
להתגרות בו וגם יוכל להעזר מחבולות לליך להלחם ולהתנגר על ילרו וכו׳ וז״ש מוליה יקר מזולל כפי
שסיס היינו כשהדם רולה להחזיר המון עם למוטב ולטוכיח לותם שזה בחי׳ מוליה יקר מזולל כפי
שסיס ר״ל שיהי׳ דומה בעיניו כאלו הוא מוליה מדבר רק פיו המדבר מעלמו ותיות הקדם שבו ע״ל
שכיוה מדברת מתוך גרונו וכו׳ וגם השומע יכוון נ״כ שהשומע בחיות הקודם שבו כי בלעדי חיות הק׳
שבו לא היה יכול לשמוע ולא הוא יחוד עלמא תתא׳ בעלמא עילאה וכו׳ (פ׳ תמור) .

(שפא) בשם הרב המגיד מוה׳ יחיאל מיכל ז״ל פי׳ הענין הדבק במדותיו שיעשה יחוד ודביקות
בין המדות לף שהרחה שהם מתנגדים זה לזה חסד וגבורה הע״כ כשהדבק עלמו להשורש ירחה
עילאה המכוונה בשם הוי עליונה לו הוא עלמו יחוד בין המדות שעליונו ויוכל להפך כאומר מותם
בין דין ובין רחמים וכו׳ (פ׳ בהעלותך ועיין לעיל אות שע״ז מובא ענין זה בשיטו לשון קלת) :
(שפב) כשהדם רולה לעסוק בתורה ותפלה ומלית לריך מקודם להשוב גדולת הבורא ויחד׳ ושפלות
עלמו ומי הוא העומד לפני מלך גדול וגורא וכו׳ לף כשיהיה לו לבו הדבר הזה היטב בוודאי יפול
עליו פחד גדול ובושה גדולה מהר היו בהפחדי שיעמוד לפני הקב״ה ומכל שכן לדבר איזה דיבור

וכמעט יתבטל ממילותו וכו' והעלם היטלם שיחשוב האדם בלבו כי נודע האמת שניף האדם אינו
האדם רק הבשמ' ויש חלק אלוק ממעל זהו האדם ופ"ר רצוי לאלק שידבק בכל ו"ם וינשב לבו
בדרכי ה' שהי לו נשמות בהזכירו שהוא רק חלק אלקי ממעל ויש לו נשמות הלב להתפעל לפני
השי"ת ו"ם כמה מקדם לה' אלקי וכו' פירוש שבא לימדרינש ונאמו מה מי"ז מוכל לקדם פ"ש
לה' להתפעל לפניו כי בלא זה לא היתי יכול להתפעל וזה בחי' נדלות ונשהות דקדושה וגם אלקי
לאלוקי מרום היינו שבאת גם לבחי' הכתמה וכי' והבן כי הוא דרך גדול בעבודת ה' וזה היאה
תכלית כוונת הבריאה שלימלם הקב"ה אור האמת שיהיו אלק אלוק בתוך הם אר' נשמי הלאה
והאדם יבניע החומר ויתנבר כח השכל ויכיר גדולת הבורא ית' ויעבדהו בשמת חהו שעם עיו של
הקב"ה וכו' עיין פניס וכלכל האדם מתבונן בגדולת הבורא יתב' ומכיר שפלותו נושל עליו פחד
גדול וא"א לו לעמוד לפני מלך גדול כנ"ל ולריך לחזוב השלם הנ"ל והיינו שהמיקר הוא הנשמ' והנוף
כלין וכיפם נחשב ומחמת זה יוכל לעמוד ולדבר לפני הקב"ה כי הנשמה נ"כ חלק ממנו יתב' כנ"ל
(שם) : (שפנ) בשם הבעש"ט ז"ל פי' הפסוק להיות לכם לאלקים היינו ע"ד חלו לכם דהיינו
שירלו לעשות גם הדברי נשמיות בבחינות כל כך עד שעי"ז יהיה לכם עלייה לה' וו"ם קורם קדשים
תהי' לכם (פ' קרח) : (שפד) שמעתי מהרב המגיד ז"ל פי הפסוק טוב עשית עם עבדך וכו'
כי עי יוכל לעשות היזה תועשה הי דיבור בלתי חיותו של הבורא יתב' ומשל כשהאדם יושב מלות
דשובד לפ"ה הוא ע"ש שם הכל בחיות החלקות שבו ופ"ר הקב"ה בשלמו טוב כל העבודות ופעפ"כ
נשמן לשלם שכר כיצד מהו טובין מעלמינו לוזי שלו ית' וזהו טוב עשית לייקע מחם עשית השוב
ולא האדם כי אין לו כח בלעדיך כ"א אתה טוב עשה הטוב עם עבדך ופעפ"כ ס' היינו ע"ד שפירש"י
מני ה' נשמן לשלם שכר והיינו בשבע לשלם גמול הרמוז בפ' כדבריך ר"ל אתה משלם שכר כשלו
רק בליווי הוא שלך ואתו המושים ומקיימים ליווייך ובאמת ממך הכל ע"כ ו"ם כי אתה משלם
לאים שכרו בשלימות כמשהו היינו כשלו הוא משהו נבד בעבדיך ובאמת הכל שלך וזהו שיהו
חסיד המתחסד עם קונו שיודע בעלמו שהוא עושה הוא עובדת ושום תפלה ועבודתו עושה בשי"ת
בכחו וזהו המתחסד שהוא לשון מתפעל היינו שמתפעל מלמעל' ונעשה חסיד עם קונו היינו ע"י
כח הבורא ית' ובחיות אלקות שבו כי בשמת האיים עושה כל דבר ו"ם מיון שהקב"ה מתפעל
זכו' וזשפרש"ל שמרש"י רשם חולרות ומחר הלוו למי והסיב לו האיית למי שתין לו משלו נותנים לו
מתנת חנם ר"ל לאותם הלדיקים שיודעין שכל מעש"ט שעושין הינו שלשם רק מכח הבורא יתברך
ומשלו הינם רוצים שום תשלום נמול ומבקשים רק מתנת חנם מבורא ים שלו הסולרות שיתן
לשם במתנת חנם והנם כשנתתין שלו הסולרות של מתנת חנם אז יכולין הלדיקים להמשיך מתנת
חנם לכל ישראל אף להפרוחים שבמדה כי מתנת חנם אין מילוק בין קטן ושלינו הגון וכ' (פ'
קרחם) : (שפה) משל למלך שלריך לבא לפני המלך שלא נשמו על נפשו ואינו יודע דרך המלך אין לבא
אל היכל המלך ואינו מכיר ו"ש עם מהרתי המלך מה עשה עמד מחוץ לפלטרין של המלך והמתין
עד שיצאים מן החוצים והשהמלך היצים מן החלונות עמד נגד החלון וביקש והתחנן לפני המלך
שילוה למהרתיו עושי רלונו שיניחוהו ויורו לו הדרך איך לבא אל המלך והמלך הוא בעל הרחמים
ואינה למהרתיו שיורו לו הדרך ויביאהו אותו לפניו ואם האיש הלו פיקח הוא אז בעת שהיה רואה
המלך ונתן רשות להוליכו לפניו אז מתחבל ומצניע היטב דרך מיזה היכל הוא הסליכה אל המלך
כדי שבשעה שיבא ידע מעלמו הדרך גם עושה לו היכרות היטב עם עבדי המלך כדי שיניחוהו
שעם שיבא לבא אל המלך אבל יש לך אדם שמחמת גודל השמחה ותענוג שיש לו על מה שהולך לפני
המלך שוכח בתחילות ואינו עושה לו היכרות היטב עם עבדי המלך ואינו משניח בהינה פקיחת
על הדרך כדי שיניחוהו ואז כשלריך פעם שיבא לבא אל המלך מוכרת עור הפעם להמתין נגד
החלונות עד שהמלך בעלמו יולה להניחו ולהכיחו כך הוא בדרך השי"ת כנודע וכו' (פ' בלק) :
(שפו) קודם עשיית האדם מלות ה' לריך מתחלה לשוב מעונות שבידו ולתקן הפגמים שפגם חי'
וכו' בכדי שלא ייצקו החיצונים מהחיות והקדושה שמתוסף בו מזו המלוה וכן אמר האמע"ה סור
מרע ואח"כ ועשה טוב ושמעתי בשם הרב הגאון החסיד מוה' יחיאל ז"ל מהאדמדני פי' הפסוק טוב
לכם משכימי קום וכו' היינו שמשכימין קודם הקום ועשה ומאחרין השב ואל תעשה ו"ם מאחרי
שבת שעונין מלות ה' קודם שבבין ומתקנין מונותיהם ומי"ז תוכלי לחם המלבון כי החיצונים
יונקים מהקדושה של המלות ו"ם סור מרע ואח"כ ועשה טוב ודפח"ח ופ"ע לתקן שום הנורם לכי ת נפרד מהבורא
לע להכניע ע"ש מתחלה בחרטה גדולה ולשבר את נשמתו כי הגשמה הוא הנורם לכי ת נפרד מהבורא
ית' והיא בא ע"י רוב עונותיו וכו' (פ' רמה) . (שפז) גדול הגשמה מניע כפו היינ השובב

בירמה

בירלה עילאה שכוללה מהכפה נ"ל כידוע ולז טוב נהנה מעבודתו שזכה לעובדו ית' יותר מילא
שמים הייגו שעובד בירלה תחלה שלין לו הנלה מהעבודה רק שמוכרח לעבוד לשם ה' מחמת ירלה
(פ' כי תלא) : (שפת) תרז"ל חייב אדם לשנות תבשיל של שבת במרב שבת ר"ל שישאל השלוה
בשירות ובזכות כל כך עד שיהיג מחענוני עה"ב בזו השלוה בעה"ז ושוא רק שישמח בשלמת נגד
השתנית העליון כי טוב עין לא רלחה וכו' וזה ע"י שעושה השלוה בדמיונו ורחימו ובשתוקקות
גדול לז יקבל הנלה ותענוג גדול מהשלות שעושה בדחי' גדול הנשנה מיניע כפיו כנ"ל (פ' לבים) :
(שפת) כאדם צריך לשמח עלמו ולידע לית ליה מנרמיס כלום וכל מעשיו הן לכילה ושחים ושאר
דברים וכן תורה ותפלה הייגו עושה בשביל עלמו רק כל דבר לפי שכחיגה שים בדבר זה טוב עושה
רלון קונו ית' ולא להנלת עלמו ועי"ז משפיע עלמו מהשמיות ולייגו עושה רק בשחי' פניחיות
שבו ובשמיגו מועל לעלמו כלום מזה לזי אין עליו שום קטרוג בעולם כי טוב יודע שהייגו עושה
כלום ואפי' לם עושה בירלה ואהב' ושולה במעלות ממדרינה למדרינה ה' בעלמו עושה זאת
ומחמת לית ליה מנרמיס כלום אין עליו שום קיטרוג וז"ש לא תעלה במעלות על מזבחי לא תקת
מעגה לעלמך במה שתתה עולה עכ מזבחי תשר לא תנלה מרוחך עליו שלא יסי' עליך קיטרוג לגזות
ערותך עליו וכו' (מצין החכמה פ' בראשית) . (שלא) הילס"ר רולה לחפיס לת האדם בכמה
בחיגות לפעמים מרתה לו להאדם שהוא לים לם ויסר ועשה מלנת הרבה ולמד תורה הרבה
ולפעמים בשעת עשייה השלוה עלמה עיגה לו לייה פגייה ורולה להפסידו הן השלוה בשעת
מעשה או מה שעשה כבר ולז לריך האדם להשפיל עלמו ויחשוב שעדיין לא עשה שום שלוה
כתיקוגה בירלה ואהב' כרלוי וזה בחי' עמ ד הענן יומס הייגו כשהילס"ר מרתה לו שהוא בבחירות
ובגדלות כשעשה בחי' יומס לז לריך להעמיל עמוד ענן נגדו דהייגו החשכיות שיחשכל על עלמו
שלא עשה שום שלוה כתיקוגה ויהא בעלמו כלא ממש ולפעמים הילס"ר רולה להפיל לת האדם
למרה שחורה ועלבות ואמר לו שהוא רשע ולא עשה עדיין כלום בעבודה הבורא ית' וכוונתו להביא
לת האדם עי"ז לידי עלות וכבידות עד שלא יכול לעשות שום שלוה ולא ללמוד להתפלל ולז כשהילס"ר
בא לגלו בבחי' זו לריך להפיל עלמו ממנו עי"ז שיחשוב בעלמו תדרבא אין לחי רשע חי"ו ונם לחי
עשיתי כמה שלות ולמדתי תורה ונם עבודתי המועטת חשוב אלל הבי"ת ואין לחי להסתק ח"ו ונאמרי
מהבי"ת אלא נם לחי מקושר בבי"ת ויחחזק עלמו לעבודה בורחו ולא יפגים על הילס"ר כלום וזה
בחי' עמוד האש לילה דהייגו כשהפיל לותו הילס"ר לבחי' לילה ותשכות ואמרה שחורה כנ"ל לז לריך
להעמיד נגדו לת עמוד לת דהייגו בבחירות כנ"ל וז"ש לא יחוש עמוד הענן יומס ועמוד האש לילה
לפני העם כי בחחילות לריך האדם להשתמש בשני בחיגות הנ"ל וכבן כי זה דרך גדול בעבודת
ה' (פ' בשלח) : (שלא) לם שמוע הייגו שתשמע עלמך לכל המחשבות והדיבורים הן מה שאתה
בעלמך חושב ודובר הן מה שאתה שומע מאחרים ותשמע בירלה ותהבה ותשתדבקות בה"ת לז
מבחיגת לך הקב"ה שתשמע לקול ה' אלקיך הייגו מה שהקב"ה מרמז בזה הדיבור לו שתתהבה
(שם) : (שלג) עיגן מה שוכין לירלה ולהבה ע"י התדבקות בלדיקים ואפי' כשנופל ממדרינתו
יכול לחזור ולדבק עלמו בירלה ולהבה ע"י שיזכור ל"ע שכבר היה לבוק בירלה ולהבה וכו' ושזה
בחי' קרחוטו בסיותו קרוב כבר וכו' עיין לדיק לוח פב : (שלג) לריך האדם להשתכל בשלותיו
פיזה מדה מסלרות לריך לתקן שבשביל פיזה מדה נברא מלד סילס"ר כשרולה בחי' מדה מתחזק סילס"ר
יתר, ויכול האדם לידע בשביל פיזה מדה נברא מלד סילס"ר כשרולה בחי' מדה מתחזק סילס"ר
יותר מבשאר מדות לזי ידע האדם שלותה מדה לריך לתקן וכו' (פ' כי תשא) : (שלד) התחלת
כניסת האדם בעבודת הבורא ית' היא בירלה וכל עבודתו בשלא לריך להיות בחי' שיבא לז בירלה
שבכל את שילא להמשיך עליו ירלה יוכל להמשיך ולשא לריך להיות תחלת עבודתו שיזכה הבי"ת
בירלה ואח"כ כשיש לו ירלה לזי יכול לבא אל בחי' אהבה וז"ש עבדו לת ה' בירלה וכתיב עבדו
לת ה' בשמחה וכו' (פ' פקודי) . (שלה) כשבא הילס"ר לפתות להאדם לחיזה עבירה לריך לידע
שבודאי כוונת הבורא ית' שיעשה השלוה שכנגד העבירי, הזאת כי קליפה קודמת לפרי וז"ל לתלוש
לת הפרי עד שיסבר תחלה לת הקליפה כך ל"ל לעשות השלוה בשלימותה עד שיסבר לת הרע שכנגד
לותה השלוה וכן כשבא הילס"ר לפתותו בחיז עבירה לריך שיסבר כתחלה ויעשה השלוה שכנגדה
שלא נל יעשה השלוה שכנגדה הב"ל שיסבר לת הרע ונל יעשה לותה עבירי, הפה"כ בודאי תבא
שוד פעם לחרת זאת ר עבירה לידו מפני שלא קיים עדיין לותה השלוה שכנגדה לך כשכוונתו בעבירת
הרע כדי נגע לל פגימות השלוה מבחיגת לו הקב"ה שבודאי יבא לאותה השלוה ויקיימנה וכו'
(עיין פיים פ' מלוטע ועיין שם עוד בסוף הפ' שמבאר שם בשניגים אחרים ומפיים שם שם הילס"ר

גם לפחות חותו בניחוק ר״ל יבין שחותו הדבר ניתך ממדת חסד ירחק לעשות חסדים טובים וכן שאר הדברים וכו׳ (עיין לקמן חות שלט) : (שלו) לפנימים בח לאדם שתלכות גדול פחחוש בחורה או בחפלה כ״כ עד שאינו יכול לדבר מחמת גודל התלכות על ירחק ותהב׳ זהו בחי׳ החפשטות הנשמיות שהוא מופשט לפי׳ מן החותי ח שאינו רוחה לפי׳ שוה ח״ם לפניו רק התלכות לבד זהו בחי׳ לחתון רבבן וזהו בחי׳ גדולה מאד אבל לעפ״כ יש בזה חסרון שבשעת גם פחחוש של התלכות הזה יכול להיות שיתבטל ולא יכול לבא לח״כ להתותיות ויטעה בחפלתו או בחורתו ללא ירד לילך מן מדריגה למדריגה מתחלה לחתון זעירין היינו כשהוא בקטנות המוחין וחין לו כל כך ירחה ואהבה שזה בחי׳ לחתון זעירין ולא״כ לירחה ואהבה יותר שהם בחי׳ לחתון גיונים עד שהוא גם לבחי׳ לחתון רבבין שהיא ירח׳ ואהבה הגדולה כנ״ל וכשבא לבחי׳ כזו ממדריגה למדריגה אז בודאי לא יתבטל חיו מחמת שהוא גם ע״י התסתרות הדעת וכו׳(עיין שניט

פ׳ שלח לך)

(שלז) ירחה ואהבה פנימיות הן תרין ריעין דלא מתפרשין כי בירחה פנימיית כלולה בה גם לאהבה וכן באהבה פנימיית גם הירחה כלולה בה וכו׳ רק שבריך האדם לדבק בירחה תחלה ואיהק בשבל אל הירחה נולד בו לאהבה ובאהבה כלול גם הירחה כנ״ל ע״כ נולד בו מיהק ירחה יותר גדולה תן תקודמת וכזה יכול לבא בכך פעם לירחה ואהב׳ יתרה אבל אם מדבק עצמו אל באהבה תחלה אעפ״י שבא מזוחה באהב׳ לבלל ירח׳ שהרי בלול׳ בה מבל מקום אין בח בזוח׳ ירחה להוליד באהבה יתרה עוד וזה בחי׳ לאם מזרעת תחלה יולדת זכר וכו׳ לאם היא בחי׳ הירחה וכו׳ (שם) :

(שלח) מה שים בעבודת ה׳ בחי׳ זיווג שיבור ולידה וכו׳ עיין חפלה חות קבא : (שלט) בשבא לאדם לידה רע יעתיק בשבלו הטוב ויחבונן מהרע לזה חותו שיעשה נגד הרע הזה כי זה ידוע שבעולם קלי׳ קדמה לפרי וע״כ אם אדם מתגלגל לתקן לזה חותו מצות אז בא לו הרע שבנגד חותה המצוה ממש וכשהוא מסתבל בהרע אז ידוע לו שבנגד בשביל חותה המצוה שבנגדה לבל בשלין מסתבל בהרע לידע לזה מצוה נגדו בדי לשברו ולזה אז יבא לו חותו הרע בעצמו עוד פעם אחר בדי לתקן מה שבנגדו (עיין לעיל חות שלח) אבל זה הבלל היו חלא לאדם שיודע בשיסתבל בהרע יתבונן תמיד המצוה אבל אדם שאינו יבול להתבונן ולקבוע טוב מן הרע אז אסור לו להסתבל בהאי רגע אחת רק ולזה יסבר אותו וירחה לשבר את הרע עד בלה האחרון דהיינו שימחם את הרע ויבוא התאוה של עבירה מאליו עד מאד שאז לא יבא אותו הרע לידי מטא של מעשה ח״ו לפי שאין בידו לעשות העבירה אל מחשבתו לא יעשה חותה וכו׳ (פ׳ כי תצא ועיין גם בלקוטי תבלים ד״ה ה׳ לי לא לחיל) : (ח) ידוע כי בחינה המובחרת שבצדקה הוא בשאינו יודע המותן למי מותן ולא המקבל ממי הוא מקבל וכבר אחז״ל שצדקה מרחות על לדיק לחניט ד׳ קדושות ק׳ ברבות וכו׳ ולזה אפשר גם זה שלא יבי׳ יודע המותן והמקבל לך זה אפשר ב״כ בשאדם יודע ויבין היטב דליכ ליה מנרמי׳בלום אלא שהקב״ה רמשיך בו מיזה לשקום וכו׳ ועי״ז הוא מתביים מאד על עיוותיו אשר בכח בחירתו הדעה הבריה בכיוצל החיות שלקום לידר עמו אל הטוחלה ר״ל ודחבב ומשטר ימחביים על זה מאד עד שהבוד׳ הזאת קשה לו מחיתה ממש ר״ל ועי״ז נחבפר לו עון מיחה ר״ל גם יודע שבל מעשיו הטובים וחורתו ועבודתו חת ה׳ בחבב׳ ובירחה בבל הוא רק מא״ם ב״ה וכו׳ עד שחניח עי״ז בחי׳ הים לחין ועי״ז נעשה העלות מ״ב עד שעי״ז מבטיע הא״ם ב״ה החרב יתרה וחיות גדול דקדושה ביותר לבחי׳ הים ונעשה יחוד נמור וכו׳ עיין פיום וז״ם לך ה׳ הגדל׳ ובחיזק תופן ולנו בוחה הפנים היינו ע״י הבושה הנ״ל וכו׳ (פ׳ לבבים) : (תל) לריך האדם ליזהר מאד שלא יחזיק עלמו גדול מבחינתו לפי שאם יחזיק בעבודת ה׳ בבחינתו אז לפי׳ אם יקפון אליו לזה רע בשאבתו אז יוכל לשברו רק שישאבל בבחינתו אם הוא אז בבחינות השאבה בעבודת הבורא ית׳ בירח׳ ואהב׳ גדולה ומבין בשבלו איך להעלות החענוג אלקות אז הוא יכול לשמוק היטב הדק את הרע ומעלה את הטוב ואם חינו בזו הבחינה שיוכל להעלות הטוב מן הרע אז לריך ליזהר שלא יעתיק משבתו בהרע אלא יאפס מ״ז בזה הרע אלא לריך לדחות את הרע ולאחם חותו וזהו בשיודע בחינתו ומחזיק ושולך בבחינתו אבל אם האדם מחזיק עלמו בבחינה היותר נבוה מבחינתו בדביקות אלקות אז בא היא״ר נגדו ב״ב בבח גדול בפי הגבחתו של האדם והאדם חינו יכול להתבבר בשברו ולשבר את הרע הזה לפי שזו חינו בחינתו ואין לו עדיין שבר מלמעלה כי זו הבחינה לא הגיע עדיין בדביקות אלקות וזשאר״ל כל אבדל מבחינתו ר״ל שמחזיק עלמו גדול מחיבורו ודביקותו בחלקות אז יצרו גדול היינו היא״ר ב״ב גדול בא״ל אבל יודע שבל זאת הוא ממנו ע״י שהוא מחזיק ושולך בבחינה היותר נדולה מבחינתו לבך היא״ר ב״ב גדיל ולא יוכל להתבבר בשברו לבך לריך האדם לידע בחינתו ולילך בה וכו׳ (שם בלקוטים) :

(זב) לפעמים יגלה האדם לדבק ח״ע בדביקות גדול בירחה ואהבה ורוצה לבא למדריגה בפחות

פתחום בלי שום עמל ויגיעה מעדיניה למדריגה לית זו הדרך יסכון תור ותדרכה תפשר לו ליפול עי"ז למדריגה תחתונה יתר לעלת שדרך הזדם לריך להיות בבחי' פולם מוכב תלה וילפו מניע פסיומיה שמתחלה לריך להמזיק בדרך הפשיע במזקה גמורה דהיינו לדרסיק ק"ע מכל נרעוד לים ר שבעולם ולקיים כל מה שיוכל לקיים מהתלות ולמסיר עלינו ביתפ"ב הן על לוזה נידוד ליסור ליפרום ממנו או על לוזה קיום המלי' ולפי' על מלוה קלה ולמר שהמזיק בדרך הכבוש הזה ומוכפת שלא יבול תמדריגה זו לו לפשר להתדבק בדביקות הלקות בירזה ולדבה שיעשה כל עשיותיו בשכל נדול בירזה ילדב' בכל עשיותיו ובכהחזיק בזה השכל ומובטח שלא יפול תוה השכל ג"כ לו יוכל לדבק ק"ע שיבא למדריגה יותר נדולה ולשכל יותר נדול ולירזה ולדבה פיטיית היותי נדולה ובדרך זה יוכל לילך מתדריגה למדריגה עד שיבא למדריגת השלימות בלתת בתולה נפלאה וכו' (שם) : (תנ) לריך הזדם להעלות כל תעמוני נפשיות לפי' דברים התוברים ולא יעשה שום דבר לשלא עלינו ועי"ז לא יבא לדברים התסורים ולם יעשה תע ובי נפשיות לשבא עלינו לזי יכול היצ"ר לפתיונו לדברים הפשרים ולפפי שלנו רולים לפעמים כתב בני לדם שניטים תביוני הנשניית להבא עמנו ולין היצ"ר מסיתן נדברים הפשרים זה לינו רק מחמת שהיצ"ר ירא פתן יתנבר הזדם ולא יעשה לפי' דברי התוברים בשביל הבא עלינו אלא יעשה הכל לשלקות לבל יתקום לין לפעוך עב זה שלפשר שיפול מתדריניתו ויכיל לבא לדברים התסורים מתם מ"ו ע"ב ירלה הזדם לפיום עלינו לפי' מדברים התוברי' ולא יעשה שום דבר לבלת עלינו ויעלה הכל לשלקות וכו' (שם) : (תד) יש בחורה לתיון רבדין ולתיון ניומים . ובהזדם הולך בעבודת ה בלי ירלה ולחבה לע"פ שמקויים כל מלות עשה ולינו שובר על מלות ל"ת הוא לינו אלא יעבה בבחי' לתיון זעירין . ובכעובה לותן בירלה ולחבה הזי הוא בבחי' לתיון ניומים . ובכעשים בהתלהבות נדול הזי הוא בבחי' לתיון רבדין . וזהו הדרך הרלשון של הזדם שיתחיל לילך בבחי' לתיון זעירין עכ"פ היינו להיים כל הת"ע ובלא לעבור על מל"ע ולח"ב לריך לילך ג"כ בבחי' לתיון ניומים ולח"ב בבחי' לתיון רבדין כנ"ל (שם) : (תה) הש"י בבילול ברא לת הזדם שיהא מדמה לעליון במחבותיו ודעותיו ומדותיו . ולפלא לריך הזדם להדמות עלינו במחבותיו ודע הוי שהוא סיד לתוכה לתחיית ובתיון לתתי וני"ו בשהוי בשלם במחבותיו ודעותיו הזי נולדים המדות שיוכל נ"ב לדמות לדבותיו ית' תפ"ב לם יש לזדם ספרון בדחבותיו ודעותיו לז יש ספרון במדותיו וכו' (לור התכמה פ' תולדות) : (זו) לתוכה נת' רגל כי לתוכה לריך הזדם להרגיל ק"ע וע"י הרגילות יעשה בזדם טבע תתר וע"י הרגילות יוכל הזדם לבא לקנין המדות הפליונות עד שלא יהיה לו עליהם שום מונע וזו יש לו להזדם שיחת בכל המדות בשהם בקנין כ"פ כי בשתחת תלתו וכשיגיל"ה רולה שהזדם רולה שיהיה לו קנין המדות ע"י הרגילות לזי מתזק היצ"ר ברגילות שלו להרגיל להזדם שילך לתר פיוויו וע"ב תרז"ל רלתי בני עלייך ולם תיעבים וכו' וז"ם רגלי תפידו יסמור זיינו בבחי' הרגילות הטוב שבהם ותפשר שזהו ענין עד דמטי רגלין ביגלין וכ' (עיין פנים פ' בא) .

(זו) לפעמים לריך הזדם לבחנבג בבחי' הנהגת עליונה ולפעמים בבחנבג יתלתנת ולפעמים בהנהגה תחתונה היינו לפעמים בהנהגת ליוד החורה ולפעמים התכרח לבעל תר"ת קלת ולעסוק בעסקי העולם וכל התופלים הולכך לבחנבגה מלחר שלנו לריכין לבחר בל מיני חיות וע"ב התכרח לפעמים לבחר סיפורי עלמין לו מו"מ ולריך הזדם היורד לבחר סיפורי עלמין ליתן דעתו לבחר מהם רמיזת דהכמתא ולידע כי לא בהנם לריך ליבילה זו רק לבחר החיות גם מהם מלחר שמלת כל הלרך בבורו וכל מיני עליות וביידות הם הכל הנהגת רבונו של עולם לבל לא כל הרולה ליסול לת הסם יסול המדריגה זו כי לריך התקרות בגדול בבורו הכל בנוף יכשמה קודש ותפשר שלנו ענין כל לחר ליבר ה' נעשה ליבור לפון הבהב ר"ל כל לחר מכניע ה' ע"י בחי' ליבור וכו' נעשה היינו שנעשה ונתקן כל מיני הכהנות שלריך להתנהג הכל לפי הענת הן בעליות דהיינו תורה ומע"ם הן לפעמים לריך ליבד בעניני דעלמין והן שלחר יבילות מלחר שהכל לא יתלון יפ' והכל הוא יצילת הבורא ת"ל לנו לתעלי מה לנו לעשה מלחר שתלת כל הלרך כביכול ולפי עיכו יש ריוק ויבייב הכל לחר וכל מה שלנו מוטרים יהיה לפי הנשמע מהצויונו שפוא חלק לוק ממעל לפעמים לשמע מהשמוטינו הנהגות התורה ומלות ולפעמים נשמע מהצויונו ליבד מהדרינה עליונה כדי לבדר לריך ליבד בעניני דעלמין הכל לעשה כל זה מלחר שלנו שליומים מלחך יפ' ע"כ לפי לינות השליומת כן נעשה שליומינו וזה בחי' הסשתוות בחי' מעורך דתתלבויות שהוא בחי' הפתוות שבכל דבר שלריך לחדש בין בעליה בן ביידה ידע שבכל נחתה מלחו יח' ומזהב בשנחתי יידבק לו בהש"ת בבי חותה הבחינה והתדרינה וכו' (עיין פנים פ' יתרו ועיין תוה גם בפ' משפטים) : (חו) תפץ הוא לשון מסרון כי הש"ת יודעין בשפרון וגרעון שלהם ע"כ מפזים לבני הדם לחטוף ח"ו בכדי לישוק להם חיות ולהשליט ספרוהם ומהם מעשם לריך הזדם ללמוד לין שבלו לריך לידע מסרונו ולין שלריך לחשתדל ללמוד

לית להסליס ספרונו וזו ענין ירמת חטא שיהא ירך מספרונו וזו הוא מדריגת חכמה ליד ס ספרונ ולקייס בכל דרכך דעהו וכו' (עיין פניס פ' משפטיס) : (חס) כשחדם סיכר בעצמו שהוא נדיק אז הוא נופל ממדריגתו אף אס היה בחמת נדיק ע"י המחשבה הזאת הוא נופל ממדריגה שלו חבל כשחדם שהוא נדיק הוא סובר במחשבתו שלא יפא עדיין ידי חובתו כל נרכי וכ' ולא בא עדיין אל שורש ועצם העבודה אז הוא שבא ודשן שימד במדריגתו חזק וקייס ומוסיף ואולך וכו' (נושא חלימלך פ' נא) : (חי) נדיך החדש לשבר כח המוטבע בו מדרך הטבע בנון חכילה ושתיה וכיולא בשס שישיה הכל בקדושה וטהרה ופי"ז הוא משבר כח חלקים חסרים חלקים נימטריות הטבע ואחר שמשבר כח חלקים אחרים זוכה לבא למדריגה ירחה שהוא חלקים סיים וכו' (פ' לך לך) (ת יח) יש שהוא נדיק מחמת זכות אבותיו אז משמת שהוא תמיד בין הנדיקים אבל בחמת נדיך החדש אבא נהשבים על זה בן הנדיק בן נדיק לא יפגים על זכות אבותיו לומר זכות אבות יעמוד לו ולא יחסתר בעבודת כבורא מחמת זה לא יפגים על זה רק נדיך חיסוך וחיזוק נדול בעבודתו ית' וכן הנדיק שניהו נדיק בן נדיק אל יחייאם שלמה לומר מאחר שאין לו זכות אבות נסייעו לא יוכל להגיע לעבודת הבורא ית' אל יאמר כן רק יעבוד הש"ת בחמת והבא לטהר מסייעין לו מן שמים רק לחשוב שאני"ת עושה לו כל זאת שמסייע לו כי הכל הוא מהבורא ית' וז"ס טוב עשית עם עבדך ר"ל הטוב שעשית עם עבדך שהוא נדיק נמי' טיב ה' כדרך ר"ל שאין זה כ"א פי' דיבור שהכל הוא ממך (שם) : (חיב) הנדיק חעפי"כ צוכה למדריגות נדולות לעבוד אח ה' בירחה ולהבה והתפארות וממשיך השפעות נדולות בעולם חעפי"כ היינו מחזיק ח"ע אלא כמחסיל בעבודת ה' בבחי' והוא יוסב פתח האוהל וכו' שרומה בחיניו שהיא חלא לצל פתח האוהל של הקדושה וכו' נם אחר כל העובדות ומדריגות שזכה נדיך חיזוק בחפלה ומחנונים לחלות ולחבק מהש"ת שנא יעבור ממנו ולא יסור ממנו לעולם כי בכל יום נדיך לדאוג על יום המחרת שלא יפול ח"ו מקדושתו כי עבודתו ית' הם כהדיוט החלויים בשערה שאם לא יזכר בעבודתו ויחסר בה כחוט השערה אז מיד ונשתן עומד על ימינו בשטנו ח"ו ומפילו ממדריגתו ולכן נדיך חיזוק מחד בחפלה ובחחנונים יומם ולילה להש"ת ס עזרהו ולא יעביר ממנו בבחי' ואמר אדוי אל נא תעבור מעל עבדך וכו' (פ' וירא):

(חיג) אין לך דבר נשמיות בעולם שיהא לו חיות בנא נילולות קדושות מעולמות עליונים וזהו שאמר עשו ליעקב ים לי רב היינו שבעוה"ז שהוא עולם הפירוד נחי רב הוא שלי ומלקי ואין לך חלק בעוה"ז יהי לך אשר לך דהיינו חלקך בעוה"ב בשייך לך ולא בעוה"ז והשיב לו יעקב אבינו ים לי כל ריחי של הכוללות שבחוך הנשמיות שרוא החיות המקיים שייך לו כנ"ל שאין לך דבר נשמי שיהיה לו חיות וקיום בלא קדוש' ואם אקה אח חלקי דהיינו בינלוות קדושות שבחוך הנשמיות אז אחה בעל כשארת לשרשך לנמרי לכן נם לי שייך בחלקך בעוה"ז עבור חלקי שים לך מחלק ברוחניות וכו' (פ' חולדות) (חיד) אחר שיזכה בחדש נעבוד אח ה' נשני ילריס כמהרז"ל בכל לבבך בשני יצריך אוי ביל"ע שנא' נצל נכפך ללבן וכו' ואימת יזכה בחדש לזה העיקר הוא ע"י בכנסה שיחזיק עצמו בזה העולם כגר וז"ס עם לבן נרתי לשון נירות דהיינו שבחיקתי עצמי כגר בבבנע' נדונם וכבל זאת לא עלתה בידי בימים מעטים כ"א ואחר עד אשר פירוש שאחרתי בעבודת זאת יום אשר ושנה אחר יום ושנה אחר שיה וז"ס וכבר אמר אלא השם ושמע קולו אבל לא בימים מעטים וכו' (פ' ויצא) : (חטו) יש בני אדם שמשניהם מקולקלים רק מחמת שים בשם שיזה אדם טובה אבל בטבע דהיינו שהוא לב טוב נוטל אשר ועושה טובה לבני אדם זה מעיל לשם שחוזרים למוטב וז"ס וחך טוב ואשר ירדפוני אך הוא לשון מוטב ר"ל בטעם טוב ואשר שבי ירדפוני כל ימי חיי (עד שחזכה) ושבתי בבית ה' לאורך ימים (פ' ויצא) : (חטז) הבורא-ית' אין שייך בו שום ירחה רק מחמת אהבת ישראל לכן מתיירא אי"ה יחטאו ח"ו ומשלא שירחת הבורא ית' הוא ירחה מתוך אהבה וכן הטוהם שמצוים לאדם הוא נ"כ מחמת אהבה הוא מנרסו ביסורין בעוה"ז כדי שיוכל לקבל רעיב בעוה"ב וז"ס ובירחתך עבריך כי כמו שבירחה הוא מרוב אהבה כן עבריך וכו' כנ"ל וזה למטה ימינו כן כודע כי נדיך האדם לדבק במדותיו ית' וכמו שבשים ירחתו מתוך אהבת ישראל בן האדם נדיך לביות ירח מחמת אהבת הבורא כי אין יחטא ויסיר אהבתו יתב' ממנו וכו (עיין פניס) והנה בשנת הוא נבי אהבה והאדם נדיך לקבר ימי החול בשבת כי ימי החול שם נחי' ירחה ובירחה לביות מתוך אהבה ולכן אנו מוצים ימי החול ע"י השבת סיום יום רחמנו בשבת וכן כל יום ויום כדי לקבר השבת בימי החול שגם בימי החול יהיה אהבה ויהי' ירחה מתוך אהבה' וכי וזה נק מקנת שבת וז"ס לחמות ימינו כן כודע ר"ל שבשים כודיע לנו ברחמיו למנות ימי החול עם השבת כדי שיהי' ירחה מתוך אהבה כמו אדת הבכ"ש שירחתו מתוך אהבת ישרי"ג כנ"ל (פ' ויצא) . (חיז) ר"ל

כעומד בתוך למדך ומתפלל יכוין לבו כנגד ה"י העומד בפ"י יכוין כנגד ירושלים וביהמ"ק יכוין כנגד בית קדשי הקדשים ולכאורה אם בכוונה תלית מלתא גם העומד במו"ל יכוין לבו כנגד בית ק"ק אך רז"ל הורו לנו בזה כי בודאי ה"ל לאדם שיהא בקדום' ויכה שעליונ' תיכף בפתח אחד רק שלריך ליזך ממדינה למדינה ומ"ש מי שהוא עדיין במו"ל יתמך ויקדם שלמו בקדום' יתירה שיכא לקדושת ה"י ואחר שיזכה לקדום' יתרה בבחי' העומד בפ"י יכוין לבו שוד בקדום' מוספת כנגד ירושלים וכן כ"ם וכו' (פ' שמות) : (פיח) כאדם הבא לו אחסנה בלבבו בתפלתו או בלימודו וכן בכל מעשיו אחר יעשה בשמו ית' רצוי לו שיתחבב מי יודע אם אין זה בתפלתה הם זרה ח"ו ואם לבו מתלהב עוד פעם אחר פעם יתחבב אחר במקום נורא קדום' ובתפלתה מזאת דהיינו שהעומד עם לדיקים ולא יתלה בעלמו כלל רק שיכו' שפל בעיניו מאד ויתחבב לוך אחר אחרים שפיל כמיני יזכה לזאת ואם יוסיף עוד ולא יפסוק יתחבב אמת בודאי זה סוף דבר מלקים שמן לי בחי"ת מתוק וכלותי שיכו' לבבי זה כל הימים ויתפלל תמיד להחי"ת שיעזור לו ויעמור לותו שלא יכשל ח"ו בם ס גדוד חטא שלא ינרוס בחטא ח"ו לבבות אם ההתלהבות בעבודת הבורא ית' וכו' (שם) (פיט) סימן טוב לאדם בשחוא מספרים בתעלות הלדיקים ובעודם בקדום' בשמו ית' בלחת אם בלותו שעה לבו חוסק ומתלהב מאד מאד שיזכה גם הוא לעבוד אם ה' בלחת זכו סימן טיב שהחי"ת עמו וכו' וז"ם בשיזכה לי שנון יפתך וכו בשאתם מספרים יפתך להיינו מעוסקי תורתך ומלותיך שזכו לישועה להחי"ת בכיכול ובאחר יכו' לי זאת לשנון ולשמח' בזה אדם כי אחם עתדי (שם) ' (קן) כאדם מיד בקומו ממטתו צריך להתלבב עלמו בירחתו יתב' לחשוב רוממות גדולתו ית' ולחשוב ולרעות שפלות עלמו אין הוא שפל ובזה עפר מן האדמ' יפידו מעפר ומופו לעפר ויחשוב כן בכל יום תמיד כתחלתו כיום לאשון גם לריך האדם לסיות הלבע לכת בשחר ולא בגלוי בשתבודות יחידי בכל מעשיו לעבודתו ית וכמו שהחי"ת בשעלה ברלונו לברוא את העולם להטיב לנבראיו למלא ח"ע בכיכול כדי לפנות מקום להמלית את ברואיו כמו כן לריך האדם בהתחלת עבודתו את ה' להתבודד עלמו יחידי ולמלא עלמו בכל מעשיו לסיות בשם הלבע לכת עם ה' שלא להרחות בשם בפני בני אדם כי בקל יכול לבא ב"ם לידי פניות וגיאות בעבותו את מעשיו בגלוי וז"ם מה רב טובך אשר לפנת לירחך פי' מה גדלו חסדך אשר אדם אשר שקדם אליו להיות מלפין עלמו בהלבע לכת עם ה' ופי"ז יכול להיות רב טוב בלי שום פניה וגיאות יכו' (פ' תרומה) · (קכח) בכל אשר אדם האדם שן תורה או תפלה לריך לומר לשם יחוד קוב"ה ושכינתי' ונרמ' לקרב לל השכל מהו היחוד שום כי הנה האדם כשלומד תורה הוא מדבר דיבורים קדושים ואותיות קדושים ומכח שם שוא מדבר מכח אלקות אשר בקרבו דהיינו הנשמ' קדושה היא חלק אלוק ממעל וזה ידוע דת.רייתא וקוב"ה ויסרא"ל כולא חד נמלא ע"י הנשמ' הקדוש' שמדבק עלמו בחלק אלקות אשר בו באותיות הק' אשר מעלה הדיבורים למעל' ומתדבקים בחחדותו ית' וזהו יחוד קוב"ה ושכינתי' שמייחד שם ר' הק' ונשמתו הק' עם הקב"ה ע"י לימוד התור' והתפלה וכו' (פ' מצרע) : (תכב) יש לאדם שעוסק בתור' אי בחלות רק שמכוין בשם פיוה פניה שלא לשמה ואז אין שב דמו יכולה לעלות למעל' ויש לאדם שמתחזב לעשות מלות יו עסק התור' לשם שמים רק שים לו על זה מניעות ושיכוכים מחמת חוטא וכבר הרי"ל שחב לעשות מלוה ונלנה ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה ואם הרי"ל מתחזב טובה הקב"ה מלרפה למעש' מלרפה לשעש' שהקב"ה מלרף אם המחזב' עסורה וקדום' של הלדיק להמעש' שעשה חבירו בלא מתחזבה זכה וברי הוא כאלו עשה הלדיק רמעש' הטוב וזשהרי"ל זכה נוטל חלקו וחלק חבירו בג"ע וזהו שהרי"ל לעולם יעסוק אדם וכו' שמתוך שלא לשמה בא לשמה וכו' (עיין שניט שם) · (תכג) כאדם צריך לעבוד את בוראו יתב' בשני מדריגות הייגו לרחות ולחשוב תמיד רוממות אל ונדולתו וכן לריך לחשוב ולרחות תמיד בשפלות עלמו וז"ם עקביח בן מהללל השחכל בחלשה דברים וכו' דע מאין בחת הייגו שאין נחלבת נשמתך מחית כסא כבודו ית' ולאן אחה סוף הייגו שלריך אחה להחזיר נשמתך למקום שנחלבה משם לאח וזכה ונקיה בלי סוף סיג ופגם ולפני מי אחה עחיד ליתן דין וחשבון נמלא שבשעה בחי' אלו הזהיר מלד השחכלות ברוממות אל יתב' ותח"כ ביאר שים ג' בחיות כאלו גם בהשחכלות על שפלות עלמו דע מאין בחת שעשה ברוחה ולאן אחה סוף וכו' (פ קדושים)

(תכד) כאדם בשעה שעוסק בתור' ותפלה או בחיה דבר שבקדום, חז הוא בגדלות המוחין וכו' כי הקדום, הוא מנשבת את המוחין בעת השעש גם אחר התפלה או עסק הקדום, הוא סוף סופ לקטנות המוחין בסילוקו בהבלי הזמן וזה הייגו תלית השבודה השלימה כי האדם לריך לבי ת תמיד בקדום, ובמערה בלי הפסק רגע אחת לזה לריך לקשר עלמו כל כך בעת הגדלת המוחין ולדבק

מחבתו

מחשבתו בשעת שתכי' מחשבתו קשורה בזה שח"כ ג"כ וזה בחי' נהזכיר נדולים על הקטנים פי' בשעה שהם בחי' נדלות יזכרו להתקשר בהקדוש' כל כך עד שיפשרו בקדושתם אף שיכיו בקטנות (פ אמור) : (תכה) שלם ברולה לזכך נפשו ולהעלות' לדבקה בשורש עולם ית' הוא מיתה מחשבתם עכ"ז ותעוניו ושוסק בכל במחשבתו ומעשיו ולימוד' הכל כוונתו כדי להשיג ממחת עבודת השורש ית' בתכלית וירלה השלים ונקיט מכל סיג ופסולת ולעשות מלות ה' בהתלהבות נדול בשער דיבר השי"ת המצוות על משה מסך ד כתם וכו' למען נעמד לעשות מצוותיו בתם בהתלהבות ותשק נדול בהתיחדו מפי הנבורה בתם שלהבת י"ק וכמו שקיבל משה מפי הנבור' בהתלהבות ירלה ותשק נדולה וכן ביותר שתמצו נעשה כמוהו כל מלוותיו ותם תין תנו במדרינ' זתת נעשות בזכוכ' והתלהבות תם כשער דיבר ה על משה מתוך תשם עכ"פ נכון לנו לעשותם בתם והתלהבות כזאת כשער כיה נם בעת שלויו של משה עכ"פ נכון לנו לעשותם בתופן בשער פקד שלינו משרעכ"ה נדורות עולם היינו לעשות כל מיום ושעה המור' וכיולה בשבת' וירע' נדולה כ"ה לפי השנת ובכל יכלתו וכו' (פ' שלח) : (תכו) השלם לריך לעבוד שם ה' בכל מדותיו ואל יאמר די לי לבחור לעצמי מיזה מדה לעמוד בו בהשקפה מו ליתן לדקה בו מיזה מדה מחרת רק לריך השלם לקבל על עלמו לדבק ב"ע ועבוד את ה' בכל מדותיו בהשפרי בכל ההתעלות וז ם תשרי השלם שומע לי לשקוד על דלתותי לומר שמח ייב לשקוד עד כל השעות בק' וכו' (פ' קרח) : (תכז) מה שאנו אומרים קודם כל עבודתינו ותפלותינו נשם יחוד וכו בשם כל ישרעל כי השלם תין נדיק בשרע וכו' ות"כ תיך נוכל נעשות מיזה דבר קדושה בשיבריכו כיון שאפנם מוחו תבר ע"י עביר' ח"ו ותיך יכול להשרות עליו קדושת העובדת השוא שלם בק' כל ישרעל יהעולם השיא הוא שלם בלי ספם פנם כי בלניות ישרעל שם לדיקים כ"ם ועמך כולם לדיקים וח"כ אף שבפרטיס מועשים לפעמים תבל בלניות שם תמיד קיימים בקדושתם ותין שתן ותין פנע רע בשם ח"ו ותמיד תורשם תקוקה לטעלי והוא בשק' בספרי קודש שלם קדמון ושם תין שניט' לחשב כלל והשלם מקשר עלמו שם בהתכללות השוא ותז תוחו הש"ר נקשר בכללות ונתקן בקדוש' עכיוכה וזה יכול נעשות במלוה תו העובדת השוא וכו' עוד יש עלה לזה להיות זהיר מאד בשמירת שבת וכו' כאמור בפיט (פ' דברים) : (תכח) עיקר מדת הלדיקים כך הוא שבכל מה שעובד יותר להבורא יתב' הוא מבין יותר שלינו יכ ל נהניע אל תכלית העבוד' כי ב"ם בדבר וכו' וז"ם פתחו לי שערי לדק פירוש הלדיק תומר תשר שפתחו לו השערים לבא שם לעבוד הבורא יתב' לפי שעובר אלה עשה כלום עדיין ולא פעל בעבודתו כלל עדיין ומציינין לו זה השער לה' וכו פירוש הוא הוא עיקר העבוד' לידע זה שלינו יכול לגמור בעבודתו כי הוא דבר שאין בו סוף ותכלית (שם בליקוטים) :

(תכט) כל ברולה לעבוד את ה' ולהתמיל בתורה או בתפלה ב"ת לשום נברת והעלות על דעתו שים נכמו לעבוד לשיהת השילות כי תף בשמים ושמי בשמים וא יכלכלוהו תף תכל שכן שוכני בתי תומר תשר בשער יסודם תלת נרין השלם לפנות ב"ע תכל תתשב' זרם וברכור בשום עשק ונכיות מוכן ומזומן ולקבל קדושת בורא ובשפעת חכמה וביגם תשר השי"ת יפשיע בו וכפי תשר יזרעו ה' בדרך יהיה נכון ללכת שם בתהבה לו ברולה וכו' לעשות נחת רוח ליוצרו נכח עליון ובשפעת חכמתו הקדושה תשר הוא ג"כ מבלי גבול וכו' עיין שנים (עבודת ישרעל פ תרומה) • (תל) תרז"ל אין הקודש מתקיימת אלא במי שממית עלמו עליה ר"ל שממית כח עלמותו ואומר שבכל הוא תתת בקב"ה כי הוא המוחן לו כח לעשות חיל והוא כנ תן לו שכל וביגם לעבדו וכו' (דרוש לפרשת פרה) . (תלא) ע"י כל מלוה ומלוה שהשלם עושה נשפע יהוד עליון כ"ם נשם יחוד וכו' ואל יאמר השלם שם אין בשפע המלוה הזאת מה נכך אלא יש כמה לדיקים שעיימדים שמו ית' בהשכם נזה שאמר שכמוך קרבן ה' לא בקריב במומדו היינו אלא תיקון שיעור (שהוא בחי' קרבן ה' שמקרב ומייחד קוחות קויט הק') כפי שעתו ומקומו שהוא לריך לתקן כי כל אחד ואחד יש לו מקום בפני עלמו בעולמות עליונים ומה שזה מתקן אינו יכול אחר לתקן וכו' (דרוש לפסח שני) (תלב) יש בריות קטנות שפשיטותיהן קרות מאד ומהלכין במרוצה נדולה והנם ברלים מאד אינו דומה נפשיטות אחת אלא במרוצה מהבריות הנדולות וכמו כן לענין עבודת ה' לפעמים השלם הוא בחי' מוחין דקטנות ומתמרמר בנפשו מאד על אשר נפל ממדריגתו בקטנות במוחין ותוזר בתשובה ומתחזק ותולך יותר במרוצ' לעשות רלון קונו ותשפ"כ הוא ע"י מוחין דקטנות משפ"כ כשוכ' לנדלות מוחין שוא הולך לאט ומציג יותר וכמו שפני בעלמי ס"ת רליתי טריב"ם ז"ל בחנוס ושלחני אומו משני שם בתחלת עבודתי כאשר נכנסתי אל הלדיקים ללמוד ממעשיהם והרגנתי ס"ת לעבוד השי"ת כרגשתי

בעלמי שיהי לעוב"ז מיום אל יום בעסק התורה לשמה ובכוונת התפל' ובשאר מעשים ועסק שיהי מרגיש כלל השיהי ונדמ' לי כמו יום לשמואל כן היום וכמו כן יום מחר והשיב לי בדרך משל כשהשיהי לומד ס"ב או שיעור או חומש מדי יום ביומו ניכר השיהי בו שלומד יותר ממה שלמד לשמואל למשל בשבוע העבר למד פרשה תחת חומש ועסק לומד שתי פרשיות וכיוצא בו משל"ב שם הולך ומתגדל ולומד בעלמו גפ"ת ופוסקים והוא מפולפל גדול אין ניכר בו שיהי יום מיומו ממנה לפי רואות עיני השכל בודאי מה שהאדם נעשק בגדלותו יום מיומו במדריג' הוא גדול אלף אלפים ככל המדריגות שהתיוקן נעשק בכל השנה כי אמה בקטנות עכ"ל ודפח"ח והיא דבר חכמה נפלאה ועי"ש עניין הכ"ל אבין כמה עניינים בספיר' בגדלות וקטנות (פ' שמיני) . (חנג) קיומותיו תתלים שמורות כע"ד תרז"ל במי הן מתקיימין במי שמשחיר ומעריב בהן ר"ל לא כאותן שעושים המעבירים ימיהם בשכב וכו' ובוחרים לעלמן ליהיה יום שיעבדו את ה' ומתנחמים על היום יום שלא לעבוד את ה' בלשורת שלין דעתם נוחה בפרט בימים הנמוכים של ימות השנה כגון תמוז ואב ימי המורגן והקטנות וכיוצא ובאלו אין ד"ת מתקיימים רק במי שמשחיר בשעת הבהירות ומעריב לפי' בשעת ערבית וחשבות וכ"ם מדמו"ר מחויב ק"ם להתחיל לדבר לפני מבין ולעשות כל יכלתו עד שירחם עניו מבין וכן הדין בעניו תפלה ותורה וכל המלות וגימל דברים לריכין חיזוק עד שירחם ה' ויגלה מהבתו וקרבתו ולפע"י שאין שמורות ערבות עלי כשתרז"ל וכן יהי' עם כל הזמנים וכל הקטנות תכה לכשירלה יספך הכל לטובה (פ' מצורע) (תלד) ויוצא משם את השם לקרות התלקים תרז"ל שתתנגמו ושתתם ערבה לשם על שמרע"ה הלך ועוברה לקבלת התורה ולמר הליק הנאון מוה' לייי יעקב ז"ל שזה היה ממתת שמיוה שיי בסיון התחילו לעשות הכנה לקבלת התור' ועבד בכל כחם וזמחבואתם קק' עד שנפל עליהם ליהות ועייפות והיו מתיירים פן לא יוכלו לקבל את התור' בשמחה' גדול' כרלוי ע"כ נתנו שיהה לעיניהם ולעפעפיהם תמיד' בכדי שיתחדשו מוחותיהם ויתחזק עשתונותיהם בבהירות לקבלת התוה"ק מכ"ל מכל מקום מוכרח שלא היו המנהים ההלה במדריגה גדול' כי מי שכבון לבו בעוה"ב' היו צריך להכני' ומתחזק בבטחונו לכלוך על ה' ועבודתו ומן השמים ירחמו להזך מוחו ולחת לו בהירות שמנה מי שהיו דבוק בעודתו בדביקות כרלוי היו בוטח בו כרלוי יחתנג עכ"י דרך הטבע ושומר מוחותיו ומחשבתו ויש בשעת שיהי וכן שאר הענייניס הגם שגם זה נשם שמים מכל מקום היו במדריג' גדול' כמשלין על ה' יבטו והיו מצנית ע"ע לשמור נפשו עפ"י דרך הטבע וז"ם ויולא משה את העם לקראת האלוקים שמור על פשועי העם שהם במדריג' קטנ' וכו' :

(בדרוש לשבועות) :

(חנה) הקב"ה זוכר זכות אבות לבניס הגם שהבניס היגס דוגמת האבותשעשיהס ממש מכל מקום ע"י היזר מעשה זכיה שעושין בדוגמת למשל היה מלוה מבחי' להשיב ונמילת חסד כמו שהרשה וכן כולם מיד נמעורר הדבר הזה בשרשו ובאחורו הגדול שהאירו במעשיהם הגדולים בקדושתם למשל כמו הר הכרמל ויעל עשו אל הם אשר יושב שעיר מלמעלה הגם שודע שע"י פיולת העשן נאמן אור האש לרשע וכן הדבר הזה כי מעשיהם הק' הם כמו שביבי אש ושרפי מעלה והגם שמעשה הבניס היגס דק כמו כר הכרכה ע"י מעשה המלוה בשהב' ובידיה וכיוצא הגם שהיא בקטנות משלהב משם שלמעלה זכות אבות וזה שהבטים משרבע"ה ויבחר בזרעו אחריו לפני' כשיהיו זרעו אחריו בחי' לחסדיים ולא כשהאבות עשם רק בחבי' לחסדיים שהיו הבי"ת זכות אבות ויולילך בפניו הוא יח' מעשלם לבחי' פניס וכוחם הקדושה ויהר להם (פ' ואתחנן) : (תלו) מי הקדימני ואשלם ומרז"ל מי עשה לי גיהית קודם שנתתי לו בגד וכו' אמנם כשהאדם עובד הבי"ת מאהבה ומלפה ומייחל שיהיה לו בגד בשביל להטיל בר גיהית אז הוא מקדים בעבודתו להבודת יח' כביכול ז"ם ודרקה אתני לנו כי גשמור לעשות את כל המלוה הזאת לפני ה' לאלקינו היינו שם אדם שומר וממתין ומייחל מתי אבא המלו' לידו אז נק' שעשה לפני ה' כמו טרם וקודם כביכול עיין פניס (שם) : (תלו) לפעמים נופל במחשבת האדם דבר הודאי לוך ומה יעבוד את הבי"ת או היזה אהב' או ירלה הוא מה שמונר לו הבי"ת במחשבתו שיעבדהו בזה הדבר ולפעמים האדם יסוג אחור ממחשבתו ולא יביא לזאת לזה לאמר מעשה לך רב ר"ל שתחשוב בדעתך כי זה הדבר אשר יודך הבי"ת לעשותו ולעבדו בו ולא תסוג אחור ממחשבתך כי הבי"ת נק' רב כמו שמבארין המלמד תורה לעיני ישראל כי הבי"ת מלמד לנו בכל עת תורה ודרכי מוסר איך לעבוד אותו ית' כי זולתו ס"ל שום מחשבה ומיוס שנתן לנו המוה"ק על הר סיני משם ואילך אות' האדם יולא ללמדינו חוקי תורתו וכיון שתפול מחשבה זו הכ"ל במחשבת האדם אז יעבוד את הבי"ת בזו המחשב' שלמה ולא עוד אלא שאפי' בכלות העבוד' יחבר מחשבתו ולבו בלילה הדבים ולא יהכה לותם תמיד כ"ם השמר לך פן תשכח וכו' לך תיחשוב תמיד בכל את שהקב"ה הוא מלמדו להועיל ומקרבו לעבודתו ית' וכו' (עיין פניס פרק ח' לחבות תשנה ואו) : (תלח) הבי"ת נתן הבחירה ורלון

להתדם לעשות כחפר ירלה סם טוב וסם רע ח"ו והוא לענין הרצות שכרו כנודע וא"כ כשיבא לתדם
לידה דבר שהוא כנד רלונו ית' ונורו תקפו עליו ברלונו שיעשה אותו יבטל רלונו ויאמר לפניו ית' רבש"ע
הריני מבטל רלוני לנגדי לי לפני כ. ולא כשכרו וכו' ואז הש"ת יבטל בחמת רלון לפרים שסם כחות
המתחים וכו' וז"ש בטל רלונך מפני רלונו וכו' (פ"ב דתנות משנה ד') : (תלט) הקטן שרואה
ללמוד הסילוך מהגדול ולהגדול יש לו פסיעות גדולות והולך מהרה והקטן גם כן רולה ליכך לחריו
כופל מחוך סילוכו ואינו יכול ליכך לכל כשהקטן מכם ומשער הפסיעות של הגדול לפי גודל רגליו
ומחוך זה משער פסיעות שלו ליך יהיו לפי קטנות רגליו אז לא ימיטו רגליו ויכול ללמוד הסילוך וכו'
ומ"ם עוד מעניו טוב מעט בכוונה מרובה בלא כוונה וכו' ואפ"י שמעשה מעט לפי שהמעשה גדוכה
מאד לסם שמים יש תעלה גדול לפני הש"ת וכו' עיין פרים (כחבי סק' דק יט ע"ב) (תמ) פעמים
כשבא לתדם בשאה תדשה אז נופל ממדריגתו כי הקדוש עילאה כתפשטה עליו ואז אין לו התלהבות
כמו שהלך בטל לגל התוכ' במליחות ואעפ"כ יש לו לתבוה וירלה וזהו הרשימו (שם דק כב) :
(תמא) הסימן שיבין התדם ממי לו הפיתוי סם מילה"ר סם מי"ש הסימן סם מתפתה ויש לו התעוררות בכח
סשם הגדול לעשות תיבה ותיד בלי שום שהיה בעולם הלזה שום המלאת (דק כג). (תתר המעתיק
הגם שהדברים נכוחים למבין מכל מקום לא ניחנו לזה לזכי השכל והרעיון) : (תמב) הבורא ית'
כתן לב לדעת לברותיו שעיקר לדבק ברוחני וכל מה שהוא רוחני יותר הוא הנעלרות לתדם ביותר .
כי המלכל הוא כח הטפר ולריך לקנות אותו בדמים והשתיה הוא כח הטים והוא רוחני יותר והוא
בחלת יותר מהמלכל ויש יכולת יותר להתדם בלא תכילה משלא יתתא והשויר הוא כח הרוח והוא
רוחני יותר נמור והיו בחלת בכל מקום וא"ם בלל בהעדר האויר (שם ע"ב) : (תמג) במקום גילה
שם מהל רעדה ר"ל כי לעולם יהי' לדם ירא שמים בטתר אבל שם מתחיל להתגלות ח"ב (כי גילה
מורה על שתתר בהתגלות וכו') שם מהל רעדה ומהל בילהה גדולה (דק כח עב) . (תמד) מהראוי
ביום ח' לעבוד את הש"ת בתהב' וביום שני בילהה ובנימל בהתפארות פיוס השיעבוד והשתק וכד'
ובשל בחמור, וכולו בהתקשרות ובשבת בכבוד הבורא ית', וכל הולא לריך לכלול בהכבוד סיינו לעבוד את
הש"ת למען כבודו ית' וכו' (שם) (תמה) בשם החלוקי ר' מענדיל מסרוטק יירלו אות ס' קדושיו
כי אין מתסור לירלו פיזום אתם קדושים שתתקדשים עשתם לריכין להרגיל עלמן בירלה ברוממות
כי אין מתסור ד"ל כי מדת אין עדיין מתסור לירלו ובירלה תזכו למדת אין (דק לב) : (תמו) כל
מה שהתדם מקורב יותר אל הש"ת יש לו פתד יותר ע"ד שחז"ל פתד על הקרובים ומכיון בא לתדם
לזה אם לומד בעורת ברחילו ורחימו וכו' ואל יתירא התדם אם הוא בפתד מלפניו ית' שלא לעורר דין
ע"ש מ"ו כי מדרבא אם יש דין למטה אין דין למעל עליו וכו' (דברי חמת מירום השלישי פ' חיי שרה) :
(תמז) ישרא' נק' כנסת ישרא' שכולל כל ישרא' בשרשם בו ית' כי כל ישרא' יש בהם ירלה זה
ירלת עליון, ולזה ירא' תתחונה וכו' כי בשעת ישרא' מתחת בשלא בשכוד שתשם ירלה וכו' (פ' ויצא)
(תמח) לריך התדם לבשבש במעשיו תמיד וכו' וגם לעיין ברוממות ית' ובכל ע"י התור' לפשר להסיג
כרחוי ואם התדם עושה כן לפשבש במעשיו קודם הדביקות בפרט בדברים שתדם בא בעקביו ורגיל בהם
אחי הדביקות הוא טוב שלא יהי' לתדם שהוה בהכניס ולא רלה תחתיו ונפל בחלת הפחתים או מונף
בתבן ח"ו וכו' (שם) : (תמט) ודאי בשהדיק הוא במדריגתו העליון לין לריך לשום עיון יותר משא"כ
אח"כ לריך להתייגב או בירא' או בהכנע' כמו שפירשנו על בשעת פגירתן היו לומרים יופי לך מזמח
וכו' כי בשעת הדביקות וההתלהבות אין שום מרע כלל כי לשבה תלהט רשעים משא"כ אח"כ לריך
להתייגב בירא' או בהכנע' וכו' שלא תבא אח"כ גדלות או עלבות וזה בשעת פגירתן היו לומרים
יופי לך פירוש התפארות שתפשר לבא לך מזה מזמח היא הירא' לזמח יגרו רי' לומר לי' ולך מזמח
מרמז על עמוה וכו' כמבואר בפנים וזה ויעקב אים אח כי יש מדריג' התלהבות ולריך אח"כ ירלה .
יש מדריג' תכמתו ית' והשגת רוממותו ית' ובא מזה לתדם שרוי' בכשעה שלפניו ית' וזה ויעקב
אים אח בשני המדריגות התלהבות ותכמתו ית' יוסב לומלים שני לוהלים ירלה ועמוה וכו' (פ' ויצב)
(תנ) אין לך תדם שאין לו שעה לשון ואל קין ואל מנחתו לא שעה וכן לשון יסבה התדם אל
משתו וכן שמעתי מרבי המגיד מרחוביץ ז"ל על יפה שעה אחת בתשוב' וכו' (פ' ויגש) : (תנא) מרז"ל
קדש עלמך במותר לך וכו' וז"ש קדושים תהיו לשון פרישה והבדלה שאפי' בהלות גשמיות לא יהשוב
למלאות תיוותו והכלח גופו מ"ו רק תדרוש לקדש עלמו גם אז בתשבות קדושות כ"ש לפי השגתו ואולי
יאמר התדם אין תפשר לבא לבחי' זו הלא התלוה שולטת על הרצון וכו' ואין זה תפשר שבשב'שעוסק

בהנאת הגוף ימשוך גם לזה פריסה וקדושה לזה אמר כי קדוש אני ה' אלקיכם היינו כמו שהשי"ת הוא בעולמי ממלא כל עלמין ולית לאחר פנוי מניה כלל ועכ"ז הוא מובדל ומופרש מכל עלמין כמו כן נשוש החדש אל לבנו כי נשמתו היא זלק אלוק ממעל ומדבק ח"ש בשורשו בחכ' ובינ' אז הוא בשוד נשמת שדי תביאם ויכיל לבך לבחי' זו להדמות עצמו לקונו כביכול בבחי' זו כי מה שיש בשורש ישנו ג"כ בבדר העפים וכו' וז"ש דבר אל כל עדת בני ישראל קדושים תהיו וכו' כי כל נשמות ישראל מצוינים ממקור עליון וכולם שוים לטובה ולברכה ולקדוש' בבחי' הכ"ל עוד יש עצה לזה לכלול עצמו עם כל אחינו ב"י יחד ואז חיים את אחיו יעזורו כי הנשיה כמשלה לנר כ"ש נר ה' נשמת אדם וכמו שנר שאינו יכול לדלוק ולהאיר יפה עכ"פ כשמדבקין זה הנר לנרות יפים אז גם נר זה בשל ובכלל בכלל נרות היפים ודולק גם הוא ביניהם כמו כן בנשמות ישראל בוודאי יש בכל דור אנשים נדיקים שנשמתם מאיר להם כ"כ עד שבנקל להם להשיג מדריגה זו לקדש עצמם במותר להם וכשכולל עצמו עמהם ועם כלל נשמות ישראל אז אף אם נשמתו אינה מאיר' בפני עצמה כ"כ עכ"ז מתוך כללותה עם שאר נשמות ישראל מאיר' ג"כ ומתעוררת גם הוא לעבודת השי"ת וז"ש אל כל עדת בני ר"ל שיכללו יחד כל העד' רק' ואז קדושים תהיו וכו' כי קדוש אני ה' וכו' וכולכם באחת ממקום אחד ומשורש אחד נמצאו נשמותיכם ועי"ז בהתכללותם יחד ינקל לכולם לבא למדריגה זו : [זוהב ישראל פ' קדושים] : (תנב) צריך האדם לעבוד את בוראו ית' שיהא עבוד כל ישראל ולא עבור עצמו לבד דלו הוא סב לאחרים לפעמים בלדקתו כי הם חסובים בעיניו כנפדו כרשעים ח"ו וכיון שאמר הנרפית בחת אלי להזכיר עוני אנל אם כוונתו בהעבודה שלו לשמו ית' בשם כל ישראל אז הוא מכריע את העולם כולו לכ"ז וזהו שמביעין את האדם לפי' אם כל העולם אומרים עליך צריק הי' בעיניך כרשע היינו כדי שלא יבא להעולם חוב על ידו ח"ו רק אדרבה יהנו כל העולם בלדקתו בעשותו כל מעשיו הטוב בשם כ"י וכו' (שם בליקוטים) (תנג) העבוד' האמתיית להשי"ת היא דוקא מי שעובד את השי"ת באמיתות ואינו רוצה בחמת שום מעלה ומדריגה עד שקורלין לו וכופין אותו מן השמים על כך ודבים מן המתחסדים שבעשו משוגעים לו בעלי מרות סחורות והכל הוא מחמת שרצו לעלות אל ה' והעולם נעלם מעיניהם כי אינם עובדים את השי"ת בהדרג' ותופסים דבר שאין שייך להם בלי שום קריאה ורשות מן השמים ונם יש אנשים שעיקר עבודת שלהם להשי"ת הוא כדי להיות בעל מדריגה וע"ז נאמר לא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תנלה ערותך עליו כמו שאנו רואין שח"ו נעשו בעלי מרה שחורה (היסוף מדרך האמת אשר פיקודי ה' ישרים משמחי לב וכו') ולא כן דרך האנשים השלמים שהם עובדים מרוצים להשי"ת ואינם רוצים בחמת שום מדריגה ומה שאנו רואים שיש להם מדריגות נדולות הכל הוא ע"י כפיה מן השמים לצורך טובת העולם ויזהר האדם בזה ואל יהרסו לעלות אל ה' כי הרבה עשו כרשב"י וכו' (שם בליקוטים פ' ויקרא) : (תנד) הירחה הוא הכלי והשמירה לכל הכחות והמדות לבלי ילכו לשעיון ויבדון ח"ו כי לאדם שאין לו ירחת שמים ח"ו אז כל החכמות והשכליות שלו וכל כחותיו ומדותיו אפו ונם תמו לריק והמיצויים נהיים מהם ר"ל לאנשי לא כן אשר ירחת ה' נעץ בלבו ומקבל עליו עול מלכות שמים בחימה ובירח' קודם כל מנוה ואיזה דבר שרוצה לעשות ולפעול ואז נעשה בפי' זו כלי ובית קיבול ואוצר לחובד ונאמד ומקובל לקבל כל המדות טובות וכל השכליות שהאדם פועל ועושה ומקרבת הכל שיהיה בלתי לה' לבדו וכן בפי' זו הוא כלי בית קיבול לקבל כל ההשפעות טובות מהבורא ית' וכו' וזהו עיקר העבודה שבל' עבודת האדם ובעבורה מניע לו שכר טוב הצפון לעוה"ב וכמארז"ל בכל בידי שמים וכו' עיין פיים (שם בליקוטים לפיום מצוות ופ"ש גם בליקוטים מפ' עקב) : (תנה) עיקר העבודה החשובה באדם הוא כשעובד השי"ת לפי' בדבקי אלקיות ומעלה לותם לה' אבל מי שאינו עובד להשי"ת רק בדברי תורה ותפלה לבד אין עבודתו חשובה כל כך לפני המקום וז"אארז"ל כל דבר הבא לידי חיסרון אדם יולא בה ידי חובת מצה וכל דבר שאינו בא לידי חיסרון אין אדם יולא בה ידי חובת מצה (שם בליקוטים) : (תנו) כתיב ושלקים עשה שיירות מלפניו כי עיקר הבריאה היתה כדי שיוכל האדם לומר דיבורים לפני ה' בירחה ואהבה ויחתקן בזה כל השבירות כלים (עיין פניס) אך אעפי"כ הרי יש אנשים פשוטים אשר אינם יכולים לבא לאהבה וירחה אמתיית וזה שבדמה בלבבם שלפעמים לפי דעתו כבר נגע קלת בירחה ואהבה ידע ליאמר שזה עיקר שבירת כלים הנרוע מכל השבירות כלים אשר בא לאור לבחי' ידיעת עצמו שבאיקון שבירת כלים סם הוא שורש עצה וירחה וזהו ריפוי ללב אחיידע דהיינו שאינו יודע כלל מה שים לו בקלת אהבה וירחה רק שיתכלל בהבורא ית' אך העצה היא ע"ד שחזרו"ל בתחלה עלה במחשב' וכו' רחה שאין העולם מתקיים שיתף עמו מדת הרחמים היינו שיעורר רחמים ויבקש על נפשו לפני השי"ת מוסף על מילד וירחה בעיניו ויבין בלבבו נודל התרחקותו מהבורא ית' וכו' והרחמנות הוא כלול מעני המדות שאהבה וירחה (כידוע) ומחמת זה יוכל לבא לאהבה וירחה אמתיית והתנלות נדול שיתמלא חורב כ:ל

המקומות שפנם וכל הסוברים כולם יתפקנו וכו' (ליקוטי תורה מדרש המניד וכו' מוה"ר ר"מ ז"ל מטעפערכאציל פ' ברחמים) : (תנח) העיקר הוא לילכלך שמלך בימינו וכו' ואיך לפשר לבו לבחי' זו אך מתפלה לריך להדם לדבק עלמו להבורח ית' בכל דבר הן בדיבורי תירה ותפלה וכו' כי הוא ית' מקור וסורם כל המדות והוא המחי' לומם נמלך הוא למעלה מהמדות כי בבורח ית' בדיבול בעלמותו לא שייך מדות ושם ומתכלל שמלך בימינו ושבחרו"ל פרי עץ הדר זה הקב"ה כפות תמרים זה הקב"ה וכו' כי הר' מינים מרמזים לכלליות המדות כשבחרו"ל וכתבואר בפ"ם ושבחרו"ל עם כל זאת הי"ל שרומזין על הקב"ה כי העיקר שלריך ליקח לת הבורח ית' שהוא תירם ומקור כל התדות ולדבק עלמו לאור ח"ם ית' (שם) (תנח) כשהאדם הוא בבחי' מה זהו תיקון על שבירת כלים כי פרישות העולמות הוא בחי' חיות ומילוייות העולמות הוא בחי' כלים וכשהאדם מוכח בחילוייות ר"ל אזי נק' שבירת כלים ותופן תיקון וכו' ותם"ל לריך האדם לתקן מה שפנם בעלמו ועיקר התיקון ע"י שבירת הגופים שיסבר לבו בקרבו ויבין ויביר פרישות ערכו וגודל ריחוקו מהשי"ת ושפלות מבוחו לקיי מה"ב בשבחרו"ל ומחמת שבירות הזה שיתלוך ומפיל בחי' חילוייות מתנו בזה הולך ומתקרב לל הקדושה . וזהו נק בחי' ב"ם מ"ה שמביר בחי מ"ה דהיינו שמביר בחמת שפלות עלמו לך שרייך לין זה נק' בחי' עבודה ממש רק הבנה כי בלתי זה ח"ל להסיב מחדותו ית' בבוד יש בו קלת נפיבת הרוח שמך מהו לבל לין זה התבללת להיות בחי' בהמה שזהי התפלה ולריך להיות בבחי' לדש ובבחי' לדש סוא בשביל לבחי' המבואר בזוה"ק כיון דמהי להתם מה פשבזת ומה מסתבלת ומה ידעת הת בוכל שזום בקדמיתת זכו' וזהו הפנה לחמיית (עיין פנים) ואז יבול לקרב בל הדברים לפי' מה שבללמי בקליפת ר"ל בוכ להעלות הנבלע בהם ולהעלותם לשרשם וזה לדם כי יקריב ממם קרבן לה' עיין פנים (שם בניקוטים) (תנט) מחמיים שניים וסליסים חעשה סייני לתקן מעשה דיבור ומחשבה ולשעלותם בלתי בח' בבדו ודיוקא מתחת למלך קודם לתקן בחי' מעשה בבחי' סור מרע ועשה טוב וזה בחי' תרתיים בוכל משם יעקב לל ה' בכל לבו בבחי' מבטן שאול שועתי מעמקות הקליפות ר"ל משם שועתי כי בזה רולה הקב"ה דווקא ממעמקים קריתיך מעומק דלבך ושב ורפא לו ולבלי יסוב שיב לבסלה וזה בחי' המשרה עמקים עומק רום ועומק תחת וכו' היינו מכל הבתקים שהר ידע לים בפשים בחיות עימק הוא שקוע ומתרחק מאור ח"ם ב"ה משם יעקב לל ה' שיאיר פניו עליו לשאיר לו משבות שי' זהבות השכל ומשכות העבומות ד"ל וכו' ומלמעים למדור בזי' תיקון הדיב ר וכו' רשמוים לאדם בחי' תיקון המחשבה וכו' עיין פנים (שם) (תנט) בכל ענייני העולם ים בחי' עבידה בחי' בנין בוריצת הלמת העיקר היל הבחת המטה בארן ומזה נתהוה התבוחה תך תמלה לריך להתייבע בבחת יציעית בחריסה וכו' וכן בכל הדברים גשמיים בנין מיס ים בחי' נקודה שהוא מקור ימין ומתנו נמשך לחיות נחב גדול ולריך יניעה אחר הנקודה לאחור וכו' עד שימלך נקודת המצין וכמו כן בקיום מלוות עשה ולעבדו בכל לבבכם לזיהו עבודה שבלב זו תפלה שהוא מלשון דביקות וכן כל שאר מלוות שהוא ב"ל מלשון מוחק ודביקות כי העיקר הוא לחבר המצין אל התקור וכו' ולריך בזה עבודה רבה שלא לעשות המקור כמאמר הכתוב לותי עזבו מקור מים חיים וכו' היינו לדבק מחשבתו אל הלותיות בתחבה רבה ושיעבוד כל המחשבות זרות ולבך בפי' ותהבת שיהיה קיום מלוות עשה בחי' עב דה מלהבת בתירה לת היה בתפעלי לבתוב שם שוא שבר לפי' שבר עוה"ב כי המקור של עבודה בתהבה עין לי רחמה לשוב זולתך וכו' עיין פנים (שם) : [תסו] בך הוא סדר העבודה שלריך תים הבללב להעבודתו ית' לשוב אליו ים בלבב לחמ ממקורך ועומקך דלבך להיות בכל לילה מחשבי דפושבת וכו ולריך בבוף קומתו קומת הגשם ולשוב אל ה' בחמת מבל מה שעבר מיום היותו על האדמה עד היום הזה וכו' ולריך לבל לחם"ל בסור פקדון הרשות בחשבון בחשוב בידך לפקיד רומי ובסיד והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה ולריך נפש חפלה להסביס בלב ונפש למסור רומו ושמתו אליו ית' ע"י התשובה וכו' וגם עשק התורה קודם הסביבה בחי"ל לא תיבול לילה אלא לבירך וכו' וע"י התשובה ומס"ב בל"ל מעלה נפשו ורומו ושמתו בשוב העלאת מ"ב אליו ית' וכו' וכשיעשה בל"ל לו מדשים לבקריס רבה חמונה דהיינו בשקס בבוקר יעמוד בזריזות לעבודת בוראו ית' להיות לו עבד נאמן ובתהבה יפנה וכו' וחם"ב בקל לעבר האות ולפנות מבל מחשבות חוץ למקומו של עולם וחוץ לזמנו כי אז הוא זמן ויצידן לבקל עליו עול מלבותו ית' לעבוד לחומו בקידוש יריס ורבלים ליטול ידיו וכו' דהיינו לנקות ולשפשף מלהבות רעות ר"ל ולהבניה עלמו בחמלה שלימה שהוא שור תרין ירכי קשוט דהיינו להאמין בחמלה שלימה שים שלוק יחיד ומיוסד וכו' שבל העולמות עליונים ותחתונים וכו' וכו' עובדים אותו בחימה ברתת וביראה ומחמת זה יכול ליפול עליו לימה ופחד ויראה בדולה מפחד ה' ומחדר בחומו וכו' וחם"ב בח שלהבה להבוהת ית' ממילא וכו' ומדבר דיבורים בלהבה וירחה גדולה וכו' ובלילה

למשך

למשך עצמו ולפנות עצמו לגמ' אחר מגת עמדו ממעמדו עד אחר התפלה כי צריך לשמור דביקות המוחין על שלש שעות ושעה מלשון הסרה שצריך להסיר עצמו מכל וכל ולהתעסק מכל ענייני עולם הזה על שעה אחת אחר התפלה וכל יום הוא חידוש העולם כמאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד וכו' וכל יום הוא קבלת התורה כידוע"ל בכל יום יהיו בעיניך כחדשים וכלנו היום נתנה מצינו וכו' ולזה הוא מזכך הקיטה שהוא שוד כלי המדות לסכה וירק והתפארות וכו' ולזה נבחרי שנא וכו' (עיין פנים שם בדרוש לשבועות)

(תסב) בתחלי לריך לשוב בשמת על מעלות נעורים ולהתעצבות ממשא פנים רלופים יום אחר בשבוע וליתן לדקה בכל ערב שבת קודם דייקא ולפיות כיוצר כל ליל שבי ולנמוד בלומו לילה תכ"ב משנה גמרא זוהר תיקונים עין יעקב רמזים מכתב שלחן ערוך ס"ת סו"ע יורה דעה ולקרות בכל ליום ק"ש של המרי"ל הנדפס בשערי ליון ושיקר התשובה לשיות תמיד מקושר על המומין ותלת מומין ים בחדש והכל תלוי בדעת והוא הלשון שבירה מלשון יהודע בם את מלכי סוכות שמתחלי לריך לשבר כל התעלות ולהתעלות על דביקות חור עליון הבירה ית' בדביק' והשיקה ותפיק' על כלות הנפש מחמת עריבית הדביקות וזה לריך לשות בכל את יבכל רגע שלא לזוז מזה אפי' רגע אחת ואיך יוכל לבא לזה הנ"ל מלד הירח' שהוא רמזים מכתב כיתאיר בכתוב זה השער לה' וכו' ונשמ לא יפול ירקה ופחד על האדם בזכרו שפלותו וערכו שהוא קרון מד' יש ד ת וכו' ונשמת ישראל גדול ממעלת המלאכים כי ישראל נק' בניס למקום ובן נמצא ממוח האב בביכול וכשא"ו מוברין על רגלו יש' נדמה שדבר כאלו חוזא המלך ומוליכו למקום הטיוחות אבל בהזכרו שעיקר כוונת שבירת בבריות כל העולמות בשביל התור' ובשביל ישראל וכשהם דבוקים בהתורה הם דבוקים בו ית' וש"א מבוין הדביקות בהתבב' דיבור ומעשה ושיהו כל עבודתו לשם שמים ולהתרחק מכל תעוה הניף ש"י הכנעי' והבדלה והתמק' עין פנים ושיקר הדבר להמליך כל מעלות נעורים וכל מה שם רגל בשם מיוש כולהו הויינו בתעב' ובדיבור ובמחשב' ולקדם עלמו במותר לו וכו' עיין פנים ולחר התמם' שהוא הנ"ל לריך להתעלות בש"ב לחר שתם ום כות יפוב"בים ת"ת וכל שרב ר"ח והפסק' של שני ימים בחודש אלול ולקבוע שתים לתורה דהיינו ללמוד בכל יום ת"ב מצניות שהוא תיקון לנשמה ווהר הש"ע ועין יעקב קודם השינה ולקרות ק"ש של המרי"ל ויעיין במקום למצוא עיה פעמים בכדי לקבל עלין קדושה ועיברה מן המקום העליונה (שם בהתחלת הספר בהדרכה ג)

(תסג) רמזוג לריך לידע ולהתמין בשמת שהם שלקי מלוי רמזון שהמלים כי הנברלים עליונים ותחתונים נד ס"ם ותכלית מנקודה שתת והוא אחד יחיד ומיוחד וכו' וכי' וסוף מסבב כל עלמין וממלא כל עלמין וכו' וכו' וברא עולם הבא הזה בשביל התורה ובשביל ישראל וכל הוא כלי שיתבנא מלכותו ולשותו ית' ולריך להתמין בתמונה שלימ' וחזק שתלא כל התרך כבודו ולית אתר פנוי מנ' וכו' ומלכותו בכל משלה אפי' בקליפות וכ' ונולי שיתתלק שפעו וחיותו מעיקר דבר אפי' רגע אחת סי' נשאר חותו דבר יהוה ובהו ולריך להתמין בתמונה שלימ' בשתדל מבשבע אפי' בתלבש קטנה מבשע עולמות עליונים רוחניים כ"ם הבשע"ט ז"ל ולריך להבין כי כל אדם בלול מכל הטולמות ולם הדבר כן לריך לתמלכא לקיב"ה בכל דבר שבועה ד"ת ותפל' ועשיית המלוה על כל מיבריה דנופ ולפי' דברי חולין לריך לקדם דיבורו ומחשבותיו ולסביב בכל דיבורו ומחשבותיו בשנות תלוות ולדבק בל בשורש של סדיבר ומתחב' כי בכח שהי"ת מדבר ומתחב ובשתמין זה בפעיל שלימה חוי יהנים על כל פרטיו ומחשבותיו ומעשיו ותי שבכל הוא מלחו ית"ש בין שבשע' כרלונו חו שלא כרלונו הכל הוא מלחו ית' ולפי עליון לא תלא הרעות וכו' ובודאי לעובש יחשב וכו' עיין פנים ויחקן כל המדות עד שברא יתבטל לגמרי וכו' וכל הנ"ל לריך להתמין בלא כ' שלימ' ולריך למשור נפשו על זה בכל את ורגע ולא לשות מחשבתו בחנלי הזמן ועיקר לריך לדבק בשבתו של מקום ולייחד שלשה שמות הוי"ה חקי"ם אדני דהיינו מחשב' דיבור ומעשה וכו' וזה נרמה גם סוד כוונת המקום דהיינו המקום נמשך מיקום עליונה הוא חם מקי"ם עולם הבינה שהם נמתקו הדינים והסיגים והקליפות שנשתי' ש"י שומות בני אדם וכשיכנים במקום יעשה תשיבה נמורה ויעשוב מעשיו בלב שלם ומידה ועוב ירוחם עיין פנים ויסיים רגיל בתיובת תפלים ובכל לילה קודם שיסבב יסי' ממארי דחוסבנא ויקום בחצות לילה וכו' ובק"ש לריך להתעסק בכל תיבה וכו' ולומר בדחילו ורחימו ובזה יוכל ליתן חיות בכל הפיברים וכו' ולרא ת בכל הפעבר לבבך שבת בשלבתו בפי יכלתו בן בשלכל ומשתה בן בשבר דבריס וכו' ויעיקר הוא בנדק' שזה שורש כל דבר שבוש מעלה סילוסות שלו מהשביר' ובזה יוכל להעלות נפשו ורוחו וכשמתו נ"ב וכו' עיין פנים וע"ש עיד דרכיס יסריס בכל פרש ופרש מעניני סדר בן מעניין שבירת כל התאות ותיקון כל המדות וקדושת מחשב' דיבור ומעשה יסירות גדול בכוונת הסלוי ועניני התפוב' וקדושת עסק התורה ושלריכין ללמוד קודם התפלה

התפלל ולהיות ניעור כל ליל שבת ולהיות עוסק בתורה ואומר ביום אחד בשבוע כל ענין זמירות ישראל קודם הנץ החמה ואומר ח"י פרקים משניות בכל יום כדי שיגמור בכל חודש כל הששה סדרי משניות וליתן לדקה בכל יום כפי היכולת ולהתעורר בכל יום שעה אחת ולחשוב חשבון עם הנפש וכו' וענין הכוונה שלריכין קודם התפל' וכו' וקודם כל תפלה מג' תפלות ליתן פרוטה אחת לצדקה ואחר התפל' יקבע עתים לתורה דהיינו מ"כ משניות ס"ת או"ח וס"ע יו"ד ושוהר וגם לומר בכל יום תהלים וכו' וע"ם בשם הבעש"ט ז"ל שליום לחשבון שקודם כל תפלה ילמדו מאמר אזהק"ת וע"ם דרכים נפלאים ויסרים בכל הענייגים בהתחזקות החמוד, בק' בפרטי פרטיות ובתור' ותפלה ותשובה ותבנה וירחם ולדקה ודביקות ושוב כיולא וכיולא ומפני הטריכות ג"א להעתיקם בחיבור זה בשלימות והרואה לעמוד על שרשי הדברים בפרטיות יעיין בספים בהשרשות מתחלת הדרך עד סוף הדרכה זיין (תשב) כל עיקר עבודתינו הוא לתקן שבירת כלים כי הששה הוא כולל מכל השלומות וכשיתקן ג"א למעלה נתקן ג"כ למעל' ואופן התיקון הוא כן שלריכין לשבר התומריות שלי דהיינו כל התאות והלכלוכ כל המדות של הש"י דהיינו תאבב שלא לתהוב רק לאהוב ית', וכן ירלה והתפחדות וגילות והודלה, והתקשרות וכו' (כמבואר בשר כ"פ) ואין בלים לכל זה הוא ע"י ירלה שהיא בשער נה' ובירת' כלול בכל וכשיש לו ירלה יש לו בכל וכו' וע"ם מענין היחוד' והבחיר' וכו' (הדרכה זיין) (תסה) ישוב אדם דרך המרם שאומרה כי אין זה דרך ה' כי בדרכי ה' כתיב ויענה לבו שהוא התרוממות הלב ונטייתה למעל' כמאמר הכתוב ואתה תהי' למעלה למעלה ולא תהיה למטה ה"ו כי עיני לשמיים נשלית כי לריך האדם להשוב תמיד ולהסתכל למעל' כ"ש דע מה למעלה ממך ולריך להשוב תמיד בגדולת ה' ובירתו ירלת הרוממות וכו' ולרלות תמיד שלא יפחר ח"ו למטה שהוא שהבא עלמו ולירלת עלמו שהש בחבי' ולירע' נפולה ומזה יבוא לבא למרם שאומרה ועלבות ואין זה דרך התמת אבל בדרכי התור' כתיב דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותי שלום ועלה הענבה אשר נטוה להיות המתבב' תמיד בניל ועיקר עסק התור' מפנת טעמים של כל המדות רעות בהמתק' כדיוין בשרשן (שם) (תסו) האדם שעובד את ה' הוא מבין גדולתו ית', ויודע שלא שהה עדיין כלל עד היום לך הוא מלפה שיוכה לעבוד לוחו ית' וכו' כי כן דרך הלדיקים שמקטיגים בעיניהם לך מלפים ליעשה בכל יום שהיום יתחילו לעבוד את ה' בכל נפשם וז"ש שום תשים בה' וכו' (ליקוטי רמ"ל פ' ברחשית) של שמחה הוא תשים בי' לשון שמעתא תתהיל לשמות בה' וכו' (ליקוטי רמ"ל פ' ברחשית) (תסז) אם האדם לוחו חבן טוב גדול שאוה כמה מלפים חדומים מה שאין לו ביעור ושרך אזי אם עוסק בכמה עסקים תחריש שלו ולבי תיכו שוכח בזה החבן טוב כי אין העסק שום חפי' קלת מזה לך אם לוחו בידו לא זה דבר פשוט אז אם עוסק בתי' שמור' לו שאר דבריס שוכח ומאבד מידו שדבר בפשיט הזה כן אם האדם חשוב בעיניו ירלת שמים כמו החבן טוב ויולר ממנו כי ירלת ה' היא לולרו אז הף אם עוסק בשאר עסקי מו"מ או שאר דברי רשות אינו שוכח ואינו עוסק כלל מירלת ה' כלפוקי מי שאינו חשוב בעיניו כלל ירלת ה' אז אף אם עוסק בדבר ה' היינו תורה ועבודה נופל מהשבות חוץ מעייניו ועסקים שלו בתוך התפל' כי זה עיקר התשיבות שלו וזה נק' כלגים מעורב במהשבות חוץ תפי' בשעת עבודה ותפל' וכו' וז"ש ותמלא לותו רוח תלקים בחכמ' וכו' היינו ממולא בחכמה כל מחשבותיו ותחבולותיו הכל בירלת ה' שזהו לולרו וכו' (פ' ויקהל) (תסח) עיקר השלימות שלריך האדם לדמות כלפו אחר קורא לו לך עבוד את ה' והם לוכל או שואם או שאר דברים מדברי הרשות לריך לדמות כלפו אחר קורא לו מה לך נרדם קום קרא אל אלקיך ומי שהוא לריך גמור אזי מרוב טרגל לעבודת הבורא נעשה טבע ואז הוא מרגיש הקדוש וכו' (בליקוטי תהלים) (ועיין גם בליקוטי תורה ס"ל בהדרכ' זיין שכתב שם בכל עת ורגע ילמה בעיניו כאלו הקב"ה תופס לותו שלא יסוב אחר תאוותיו השפלות והזרות כמאמר תפסו בגדו ויפול עליו לימה גדולה וירע' וכו') (תסט) השמים שם נרמין כחלי כדור עגול בכל מקום והאדם גרשם לו כאלו עומד במרכז העולם ולמה נרש הש"ת את העולם על זה שיהיה הוא ע"ד שאו מרום עיניכם וכו' וכדתנן למה נברש האדם יחידי וכו' לריך כ"א לומר עלי העולם עומד וכשם שבעולמות עליונים ים ציונים ויותר ויותר עומד בחלון העיונים שהוא כח"ב כנודע בכתהריז"ל כן רלוי לאדם שיעשה כן כאלו יותר שלו ורשמו עומד בחלון העיונים מכל הים וכאלו בשביל כי כל כולם ברילת העולמות העיונים שכם השמים ובו קו אור ס"ם בשמה לנשמות ביותר שלו להחיותו וכן יעשה בנוחו לנמוד תורה או להתפלל יעלה ס"ע בהתעלות הדביקות למדת הירלה שהוא מדת החכמה וכלהי בחכמה תבריהו פירוש מפני שאור החכמ' הוא אור גדול ועלום מ"ב כל המלילות יכול להיות בעל ואין מלה כשרגא בשירגא ומ"י הרשיתו שהשתר באדם יכול להשתוות כמו ברים מהרת כמלאך וברף להיות עובד ה' ברוחניות עלום וזהו התפשטות הנשמות וכו'

כו' ע"י שמעל' עלמו למדת סירלא סהוא מדת סחכמ ושוסא עלמו תמורס מנשמיות גרוחניות מלוס וכו' ובשסחלו כלפי מעלס ברשותס דלבא מסעורר לתתרוחת מרעוח לכל רשוין עליו ועל כל סעולס כולו וכו' (לור הגמו פ' וירא) : (תע) כלדיק ירלא שלא תזוז ממנו לור סשכיכס בגחי ויאמר מדני לל כא תעבור מעל עבדך ולזס לריך זסירות יתרס כי סמלכסן מלך ב"ו בניסו כמס נקיון לריך ק"ו מלך מלכי סמלכים הקב"ס וכו (שס) (תעא) כלדיק כשבא לו ליזס כוסף ותשוק לדברים נשמייס הוא מבחין שזס כדי שיבא עי"ו לתשוקת עבודת השי"ת ואפי' בדברים נשמייס עלמס הוא מדבק עלמו בתענוג וכוסף רוחני שבדבר סהוא וסרי זס כמו משליך ניזין שם בקנס שריפס שלא די שלא נשאר שם סיזון שלא יוצא כל מס שסי' בו וכו' (פ' חיי שרס) : (תעב) הבחינ' שיבחין אדם ג"ע אם יש לו ירלא בשלימות יבין זס משל למה"ד שם אחד מסשריס בשעס שעומד לפני המלך יעבירו לפניו דבר שהוא שגדול שבחלוות שם לא יחלוה כלל וכו' (פ' וישב סובא לעיל) (תעג) עיקר פיחויין של הילה"ר שלא לדבר שליבור של תורס ותפלס וברכות בכך כמו ובדביקות כי שם בשס רך בלי כח וכוונס וז"ש שם כל עבודתס משר עבדו בשס בפרך (פ' שמות) : (תעד) יש לליקים כל כך שר שגס שגוף ממלא משלות הכשס לעבודת השי"ת [שס] : (תעה) רלוי שהגוף לף בשעת מסקיו בדבריס נשמייס יזכור שהוא נוסף כל השיעור קומס של השעשה שהית לשכיכס וכל השלמות ויסיס נרלה לו שהנפיות נ"כ לינו חול חלא מדמת קודש הוא וכל השיעור קומס נוסף עליו וכו' (שס) : (תעו) מבעש"ט ז"ל דש מס למעלס ממך עין רואס פירוש מלד שהוא עין ושירש רלייתס כמלך רלוי שיוכל להסתכל ולרלות מסוף השוש ועד סופו כ"ס בזוס"ק ג"י אות שמת רלוי להסתכל מסוף השוש ועד סופו ולהיות נפחתו לו השמיס ולרלות מרלות מלקיס ורוזן רלויס שהסה שומעת שכרוזין וכוואס שלא שכל מעשיך הנשמייס בספר של מוסי נשמעך נכתבין ועי"ז מדמס לור הנשמס שלא תוכל לרלות ולשמוע מפני שמוסיו מבדילין ע"כ דש מס למעלס ממך ע"י ידיעס לבד (שס) : (תעז) כל התלוות קשות כידוע ויש לכל אדם כבידות לב קודם התחלתו לעשות תורס ומלות ולל יאמר הלדס לבו כבד ואס סי' רולס הקי"ת להיות לליק ועובר ס' סי' נותן לי לב אשס ועוב זס היטו שעשה כי אדרבא המלוכס נקראת על שס העבדים המקבלים עליהס עול המלכות ועושים היפך רלונס כדי לעשות רלון המלך כ"ש זס סי' רלונס לעשות מסיכן סיס ניכר שעושים בשביל קבלת עול מלכות וכו' (פ' בא) : [תעח] הקי"ת ממלא כל עלמין ולית אתר פנוי מניה וכ"ש אדרבי מקום שהוא שיית גס מקין ממס בחלוות שלילות העולס הוא חושלת ולא תופלת ולא מפרדת ואריך הלדס לידע שהוא אין ממס אלא שעדת המלכות שגס, מקומו של עולס ואין אלך בלא שס ע"כ מקיימת שכל כל רגע מאין ליש כדי שלא יבטל שלילות ל"כ כמס מסירלא רלוי ליפול על הלדס שעדת המלכות מקיימתו מאין ליש ולאי הוא רק בשביל עבודת ס' וכו' (שס) : (תעט) הלדס בקומו משינתו שהוא נשאר בריס חדשה יזכר שיקדש ויטהר מחשבתו ודיבורו שיהיו דבוקים בקדושה ואח"כ כשיעמוד בתפלה בוראי יהיס נשמה בתפלתו ז"ש קדש לי כל בכור פירוש המחשבה לחשוקה והדיבור הרלטון וכו' ירלא לקדשו וכו' ובעשיפת ליתים יכוון להמשיך עליו מלכותו ית' וכו' ע"י מלוה זו וכו' וכאלו הרגון ואור ל"ש מתעלם בעלית זו שהוא מתעטף בו כי מאחר שרלונו ית' מלובש במלוה זו וכו' ובעלית יפרוש כנפיו עליו וכאלו נכנס תחת כנפי אור ל"ש וכו' ולריך כל אדם לעורר הירלא על עלמו מנדולת ל"ש ב"ה ומלכותו וכו' ויעמיק במחשבה זו ויאריך בה לפני שסק התורה או שמלוה רגון לפני לביעת עלית ותפילין וגם יתבונן איך רלון העליון ואור הפ"ש מלובש בחותיות התורה או בציצית ותפילין אלו ובקריאתו או בלביאתו הוא ממשיך אורו ית' עליו דהיינו על חלק אלקי ממעל שבו ליכלל וליבטל באורו ית' וכו' עיין פיש דבריס נפלאים וענין נפש יחוד קוב"ה בשס כ"ו ובפיקר לפעמיק דעתו ומחשבתו בגדולת ס' בחוזק ואומץ שלב ושמות עד שתפול מחשבתו מקוסרת בהשי"ת בקשר אמין ואזק וכו' ולחדם בכל עת ירלא שדשס וכו' ולא יכבד עליו העבודה לייגע מחשבתו לפעמיק ולהתבונן בגדולת ס' שאס גדולס רלופה וכו' ושיעור שאס זו אינס שוס בכל נפש כי יש נפש זכה באמת שמיד שמתבונן בגדולת ס' יניע אליס סירלא וכו' ויש נפש שפלה וכו' אשר לא תוכל למלוא במחשבתה ירלא אלקות כ"א בקושי ובחזקה וביגיעה רבה לפעמיק בגדולת ס' שהוא גדולה בודאי תגיע גס אליו סירלא עכ"פ וכמארז"ל יגעתי ומלאתי תאמין ונאמר אס תבקשנה ככסף וכו' אז תבין ירלת ה' וכו' וכשיתבונן האדם בזה שאס גדולס בכל יום איך שהשי"ת אלא כה"ב ולופה ומביט ובוחן כליות ולב וכו' תוקבע בלבו סירלא לכל היום כולו כשיחזור ויתבונן בזה אפי' בהתבוננות קלה בכל אות (שס). וע"ש עוד מעין קדושת הקטורת הק' שנאמרין ע"י תפלה בדיבור דייקא וכן ע"י קדושת התורה ומלות

ומלות וכן ע״י קדושת התכילה בפרט תכילת שבת ויו״ט ותכילת מלה וכו׳ . (תפ) במדת מחשבה יכול להיות שכוסף גיכ עבור תענוגו ותכונתו ע״ש שיהי׳ דבוק בהשי״ת שהוא מעלה גדולה ועוכם מבל ירגה בשת אין שם שיש דבר עביר כוסף של תענוג עלמו וכו׳ (פ׳ משפטים) . (תפל) בשלש עוסה תנועה בגון לילך ולפי היה זה מקודם במחשבתו ואם היה מקדם מאד בכל רגע את מחשבתו וביה מדקדק שם הליכה ו׳ או תנועה ; הוא מלוה או איסור או רשות היה יכול לעשות יהוד בכל תנועה דהייט לקשר התנועה במחשבה ולילך לדבר מלוה זו לבד ובשה בזו שקודם שנברא העולם היה עולם שכולו שבת שהוא עולם המחשבה ותיקון בשלמה גדלתו לשרות העולם תיקון נברא בכל ברגע אחת במחשבה אלא שאי״כ בהמשך זמן שבת ימי בראשית יש בכל ממחשבה לבחי׳ דיבור ומעשה ותנועה של היולה מן בכח אל הפועל היה בו תיקון יחוד עולם להיות מקושר בכל בחיות ובשורש עליון שהי מדת החכמה המחי׳ את כולם וגם ע״י מדת המלכות המקיימם להיות לבם מליחות אלא יתבעלו אית לאין בן הלדם רחוי לו שבכל תנועה בל שבן בכל היולך יעשה יחוד פירוש בשיהב בדד וידוש מחשב רוממות אל חי׳ ירמוז שהוא מרכבה לעולם המחשבה כי נעל עליו ובלתו השכיבה מהלבת עליו (ושכות על הארון תרגומו ותמיל) ויקדם מאד מחשבתו ותיקון בשמתעורר ממחשבה שהוא מנועה לתנועה ירלה שיהי׳ יחוד דהייטו לקשר התנועה והדיבור והשילוך שיהי׳ בקדושה כמו המחשבה וגם יעשה התנועה והדיבור והשילוך כדי לקבל עול מלכות שמים המקיימת לתו מאין לית כדי לעשות רלון של מלכות שמים ואז עושה יחוד . מה שתקנו האריז״ל ואמר קדושים לומר קודם כל מלוה לשם יחוד קובש״ו מפני שדבר זה הוא כמו ברכה כי תלי הברכה הוא לנוכח ברוך אתה ה׳ לנגד תלקות הנגלה מלד מליותו ית שהחיים ומזון בכל רגע את בכל מאין לית אלא יאמור בכל לאין ויבטל מלכותו ותדגותו ואמר הברכה הוא לשון נוכח אתה בל רגע את בכל עולמים נגלה שהוא היום ב״ה וכן עוגין אחר המברך ברוך הוא וברוך שמו ברוך הוא נגד נגלה וברוך שמו נגד הנגלה שע״י הם ברא העולם כ״ש ה׳ שמך נעולם וכו׳ וע״כ תקנו לומר לשם יחוד קיבש״ו כי ע״י בר מלוה ותורה לור ים יחוד מסקב״ה שהוא בחי׳ תלקות הנעלם מן העולם לשכינתיה שהוא תלקות הסוכן בחתחיים וכשיתגלה לור שבורת ים׳ בחתשבתו ודיבורו יהי׳ בקשתו שיתפשט הפשע מעולם החתשבה לעולם הדיבור וזהו יחוד קובש״ו (שם ועיין פ׳ בשלח) . (תפב) ע״י החתשבה בח רש נורם חיות לו לעלמותו ולכל העולם כי התורה שהיא החכמה מחיה את כולם וע״י הדיבור בתור׳ לו תפלה והדיבור הוא ממדת מלכות ע״י שמקיים בכל מאין לית בל היום וכן ע״י מעשה המלוה וע״כ כמה מהחיתה ופחד רחוי שיפול על הלדם בדיבורו בתור׳ ותפלה וכי׳ (פ׳ מלורע) : (תפג) התשב׳ הוא הדביקות וכלות הנפש ונעותה לדבקה בו ית׳ ע״י שיודע הלדם שבל חיותו הוא ממנו ית׳ והיגו יכול לעשות שום תנועה לא יעתק רגליו ולא יוגע שפעפי עיניו כ״ל ע״י חיותו ית׳ והוא ית׳ הט ב ומעיב לאדם בכל רגע ורגע ושירלה הוא שידע שים עליו לדון מוהל ומשגיח רש ונשא וכו׳ והוא שפל בריה וכו׳ וכאין הוא חשוב (שם) . (תפד) לא יתגיה בלל על תלות נופו שהוא לרעת משבת לחוש פירוש כמו מלורע שהחיוב גרלה לו שים לו בשלה ממנו לפי שעה ובשלת ע״י החיוב מלורע יותר בן הלדם ע״י תלוה נשמייה שובר שע״ז יהי׳ לו בריאות וחיזוק רגוף ובשלת ע״ז משבד גם לת הגוף כי ע״י שנפרד מהדביקות באין עליו יסורין כי לא נברא הגוף כ״ל שיהיה נמשך לדביקות אחר בהשלה ולעשות מחומר לורה לא שיהיה נמשך בהשלה אחר תלות בנופניות וז״ש בזוה״ק לרעת משבת דהוא״ל פידם תלות הנשמיות שנפרד מדביקות הש״ת מתגשם יותר ובא לידי עוונות ח״ו (שם) תפה) עיקר עבודת התורת ים׳ הוא להיות בלגו לבת שם ה׳ שיהיה עבודתו בפשיטות יותר ממה שנרגה על הסיבורים וז״ש התכונים ותעייל הגך לפרי קדישא לאחר קדישא דאתמר עליה עין לא ראתה וכו׳ פירוש שאתה יראה בפשיטות שגך, אחר קדישא כי יש לך אדם שאראה לבני אדם ג״כ ישים לו יראה ושהות מדבר יראה בגם שלפעמים לריך לעשות בן מ״מ טוב יותר שאתה יראה בפשיטות ושם אין לא ראתה אלקים זולתך וכו׳ (שם) . (תפו) בעגין שויתי ה׳ לנגדי תמיד שרלוי לייר השם שו״ש תמיד לנגד עיניו ופשם ע״י פסוק זה וכו׳ כ״ש ע״י פסוק כי שם ומגן ה׳ בבחות לייר פסוק זה תמיד אחר נרי ה׳ תלקי יגיש השכי ואמר ושרחה לבם ירלי שמי שמם נדקה וכן על כל אדם שראוה יכוין בלגו מליאת ורחת ה׳ עליו וכן על ספר או תורות ותיבות ועל השמים וע״י המניעים ומסכים שם כל הבחות (פ׳ אחרי) : (תפז) בכל עבודת ה׳ ע״ש להמשיך יראה בלתחיים בשביל נאמר ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך בשביל בעניינו כי שם השבות

במתון

במתן כמארז"ל חסידים כרפסוגים היו סוכין וכו' · כל אחד מיצרלל ברכו בלופיות כתורה שנברלו בכם כל העולמות וע"כ כל אדם בשורו בדחילו ורחימו דברי תורה לו תפלה הוא מעורר ומרעיש עולמות ובזמן שהאדם עובד בפי"ת בכל כחותיו כל העולמות עובדין לותו מלד הכללות (פ' קדושים) (תפח) היל"ר מפיל עלות על האדם לומר שהוא תם וכן ואין בו כח לעבודת בפי"ת כנון ללמוד ולהתפלל אבל בלמת מפני שאינו בדביקות בפי"ת אלא בפירודא ע"כ נרפא לו שהוא תם כי אם היה דבוק בדביקות בפי"ת ועליו יתב' נאמר מרוב חונים ואמיץ כח אין לא נערר ע"כ כמו שהוא ית' הוא רוב חונים כן הדבקים בו יתב' בם נאויים להיות רוב חונים ואמולי כח והתעות כח הוא ממת שאינו דבוק בבפי"ת והרולה להיות בדביקות בפי"ת ירלה להיות תמיד בקדושה אפי' בגוף אלו דיבון דבגוף הוא בסף להבחמה ובשאתה בסף להקב"ה ע"כ כמו שהקב"ה נק' קדוש כן רלוי שבגוף והבחמה אלו יהי' בסף בניד להקב"ה שהוא קדוש ולא יהרסר אפי' בחב' בחבות שאינן קדושות בס"ב אלא יעשה ח"ו וכו' ותמיד יהיה מחשבתו דבוקה בעולם העליון וכאלריך לדבר מעניני עס"ז יהי' בחשבתו שהוא לולך מעולם העליון למעט כמו אדם הולך בביתו לחוך זדעתו לחזור תיכף ובעת ההליכה הוא חב מתי יחזיר לביתו כך יהם ב תמיד בעולם העליון שפם ביתו בעיקרי בדביקות בחב' אף בעת שהוא מדבר בענייני עס"ז ויחזיר תיכף מחשבתו בדביקות כראשון וז"ש ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את שהוא מקדש אלהיו שיהיו שהוא בפוף ומרכבה להקב"ה וכו' (עיין פנים פ' אמור) : (תפט) האדם מאבד רוב ימיו וכו' ומ"ש תשובה ומעש"ט בסוף ימיו יוכל לתקן בכל כמארז"ל יש קונה עולמו בשעה אחת וכן ביום עלמו אם היה בעל מלאת היום לא יאמר כיון שאבר רוב היום ס"ב לבטל וכו' אלא יתקן בשאר היום (פ בחר) :

(תל) יש עבודה להפי"ת ע"י תנועה שפם בל המלות מעשיות ולמוד התורה והתפלה וכו' יש עבודה ע"י מחשה בשיחב בדר ובילוס ומחשב רוממותו ית' ירמוז לעולם המחשבה שהוא בפוף המוחה כי נעל עליו וכן יעשה בשרולה להיות דבוק בדביקות ע"ליות יתב' במוחשה במחשבות קדושות ותורה ודביקות וכו' (פ' נשא) . (תלא) בשהאדם עושה עון אזי תוך מחשין שעושה יש עוד עון על הזמן כי מי נתן לו רשות לעבור עבירה בזה הזמן והלא היה רלוי להולילו זה הזמן בעבידת ה' כי יש קונה עולמו בשעה אחת ושמע זו הוא השעה שהיה לריך לקנות בה עולמו ותכן יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט בשה"ז מכל חיי עש"ב נמלא מובד בשעה זו שעבר בה עבירה דבר גדול כמו כל חיי עש"ב וז"ש כי שתים רעות עשה עמי אותי עזבו וכו' שהי' רלוי שבזה הזמן שנפלו לעבירה יעבדו אותי שהוא מקור חיים לקנות בשעה זו כל חיי עש"ב ובה עזבו אותי להלוב לחם בורות נשברים וכו' (פ' פנחס) : (תלב) לכאורה נרחה לנו שעולם העליון הוא רוחני מש"ב עולם התחתון הוא עולם הגשמי אבל בלמת השולך תמיד בדביקות הבי"ת ירחה לעיניו שבאן בעה"ז התחתון יכול אדם להעלות בכל לרוחניות נמור ומבנין השולך בכל ברוחניות הפ"ם וגנזת בפ"ם וברוחניותו וכן בל התנועות וכל המעשים והתילות שאם השאם ומהרחה הוא מעולם התעוג העליון זיו השכינה ומהרחה הוא עוף ממרחות אלקים כ"ם שעמו ורלו כי טוב פ' פירוש השאם ומהרחה בכל הוא מעוב פ' עד שלהדיק הגדול עוב לו ייטר להיות בעה"ז מלחיות בעש"ב ופ"ב התחנן מארז"ם לחיותו מי בעה"ז מע"ם שידע ארב עוב לפון לו לעוש"ב אלא כדחנן יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט בעה"ז מכל חיי עוה"ב כיון שגם כאן בעוה"ז הוא בדביקות בפי"ת כמו בעה"ב והעה"ז הוא עולם המעשה שיכולין לקיים תורה ומלות מעש"ב בעוה"ב וכו' (שם) :

(תלג) מבעש"ט ז"ל האדם בשרולה שיהרר עליו אלקותו ית' אזי עיקר בכל שידע ויבין שאין בו אלא המלהות ואז ים בכחם שיהרר עליו אלקות בשיעור פ"ע לאין וכו' משל למי שעשה בשמקי הים ללקט פנינים ומרגליות שאז לריך ליזהר אלא שיהי נחנק ע"י המים בשיפשוק השאיפה בעודו ועוד שיזהר מאד לחפש וללקט מרגליות כי אם יאב אם בשל ואז יללט נשלל בל מרחתו הוא לריך ובכח ים ללמוד עבודת ה' משה משל כי הקב"ה ברא את הים הזה אשר בינו לבין שאר בינה שנברלו בעולם בדי שבני ישראל אשר יורדי הים בחניות של הנופים יללטו ממנו פנינים ומרגליות אשר בינה בתורה ומלות ובילורים מלת"ת בשעת לבילה וכו' ובכח אם עומד אדם לעשות מלוה או לעשות בלי בתורה ותפלה ירחה שכולו גנוז בתור המלהות כ"ם יושב בשאר עליון לתור ג"ם ע"י יזכה בלי יתלוון וילקוט מרגליות אשר ביורים דקדושה ושאין הוא המדבר כ"ל החיות מלקות שבתוכו הוא המדבר בו וע"ב בשמדבר תוכן הפותיות בגין בדוך אתה וע"ב הכווגה ברוך הוא אם אתה הוא אם וכו' בגדול הנגור יסגורת בם המדות לאוי שתפול עליו ירלה וכו' עיין פנים (פ' משות) בשמע (תלד) אף בשהוא חכם בחכמת אלהות אם לא יקבר דעתו וידבק מחשבתו בחוק ובתמדה

גדולה בדביקות מלקות לא יוליד בנפשו ירא׳ה ומהבה ממתיית ו״ש לא יתהלל חכם בחכמתו וכו׳ כ״ה בזמת יתהלל המתהלל השכל וידוע לותי דעת הוא לטון התקשרות וכו׳ (פ׳ תולדות) (תלה) כתיב בהדם טובד להשי״ת בשכל קטן אזי אין למעלה כ״א תעטג קטן וגק׳ קטנות אבל כשהוא טובד להשי״ת בשכל גדול אז יש למעל׳ תעטג גדול ממעטיו וזה גק׳ גדלות וכו׳ וכמה הנם שפ״א לאדם לבא לתכלית השכל בנערותו כדאתן ב׳ מרבעים לציאה וכו׳ מעכ״ב הלדיק האמתי גם בחתנת ימיו עושה כל אזה ביכול בדביקות עלום בכיוצא בלומה בהבהב וכירתה ועכ״ב אפ״ש שפ״א לו להבין אז עדיין בחיתיית הסוד לעפ״כ נרתה עבודתו להשי״ת כאלו היה בגדלות ובעשה תעטג גדול להשי״ת וכו׳ וזה״כ כשתגדל ועושה שכל בכוונה עלומה ומיבן כחיתיית הסוד אזי יש להשי״ת ממעטיו תעטג גדול יותר וז״ש ויגדל הלים ר״ל תיקף כשעשה הים שהוא בן י״ג שנה מיד ויגדל היה עבודתו בגדלות אך תח״כ וילך הלוך וגדול עד כי גדל מאד (שם). (תלו) גם יאתר תדם לחבב לי היום בעל שעה אחת בשיגה או בעיול ולאחר לשנים גם אק היום כי הרי מלינו יפה שעה אחת בתשובה ומעש״ט בעה״ז יותר מכל חיי עש״ב ולפלא ע״י בעלה של שעה אחת מאבד דבר גדול כזה כמו כל חיי עה״ב כל שכן מי שתורתו ועבודתו לינה אפי׳ בשביל אבר עה״ב לגא לעשות אחת רוח ניזוקו וכמה מתכאב האדם שלא יאבד לא ממונו מאחר שיכול לקנות ממנו חיי עה״ז כל שכן כשם רואי שיתפאר שלא יאבד שעה אחת בבעלה שיכול לקנות בה תשובה ומעש״ט בלופן שתשוה שעה זו יפה מכל חיי עה״ב ואיך יאמר שביום אחר יאליט גם אק היום כי בלא ביום אחר אריך בלאו ככי לפלם בו תובת היום כ״ם ובגית בו יומם ולילה וז״ם תנה עון על עונם ואל יבאו בלדקתך פירוש מוך ממון זה תן עליהם עוד עון כי בתותם שעה שעברו שבירה ועון היה רצוי לפס לעשות מנות ומי בתיר להם שעה אחת (פ׳ בשלח). (תלז) תלנית שבריתה שמשה הקב״ה תורו בש״ם כדי לברוא שעולמות שתתחזיים הוא כדי שיכירו גדולתו ימלכותי ויכירו תחרונים ושפה לריכין תליו והוא יח׳ אימו לריך להם ועי״ז יקבלו עליהם גודל מורתו ועול מלכותו אדם בחכם אפ״פ שרואה דבר גשמי שעפ״כ רואה בשם בן שרבע שים בלותו דבר בשוד שויתי ה׳ לנגדי תמיד כי לריך האדם להיות בדביקות כ״כ שעיקר רלייתו תהיה בשורת יח׳ ולא שתהא עיקר רלייתו בעולם ולגב בשורת לא כן אלא רלייתו תהיה ברוחניות על כל הדברים (פ׳ יתרו) : (תלח) מי שבא לשער במקך נופל עליו ירא׳ה וז״ם מה נורא המקום הזה וכו׳ וזה שער השמים (פ׳ תקח) (תלט) כל עבודו של אדם בעה״ז הוא כמו אדם השט בשמקי היס ללקוט מרגליות שולאי אין לו יכולה שם אלא ללקט וללאת וכן שפק בתורה ועבודת ה׳ יקרב היס שפניעים ולריכין לקוותם בעה״ז ולחזור ולשוב (שם) : (תק) בשביעה שורה אלא בלדיק וזה יוכל להבחין כשנופל עליו ירא׳ה ושורת בשחרז״ל ובמורת גדול זו גילוי שכינה (פ׳ רא׳ה ועיין גם בפ׳ תבא) : (תקא) כל הבא אחר חבירו ע״י בעה״ז הן נער בשמי בן נער רוחני אין זה מן הקדושה הנשמך מתעטג זו השכינה כי אם בעה״ז זו נשמך מפיקוויי הנחש (פ׳ תלא) : (תקב) מבשע״ט ז״ל מפני מה אין נקראים אבות כי אם אברהם יצחק ויעקב וגם עיקר זכות אבות נקראים בם ופירוש משום דבחייהם היה עבודתם ותפלתם טנור כל הדור ועד סוף כל הדורות וכו׳ (שם) : (תקג) מה שלריכין להיות נשמך בכל עת אמר בש״ת ולרבתוקק ברלון חזק לעלות בכל פעם ממעלה למעלה בעבודת ה׳ עיין רלון לית לה (תקד) מה שהעיקר ליזהר בכל עת ורגע שלא לנתק מהשבתו מדביקות הש״ת ועל ממינה אין להיל״ר שום מקום לשלוט בו עיין מהשבות אות לה (תקה) המלאכים משרתי עיון אין נכם חיות ונחת רק מזה שעומדין ועובדין הש״ת בלי הפסק רגע וז״ם עומי דברו וכו׳ ביומו בכל עשיותם והפלם לעשות עבודה זו ולשמוע קול ליווי עבודה אחרת בלי הפסק כלל וזה עיקר נחת שלהם כעין שכר ימלם מלוה כי בחמת הוא שכר גדול שלא להפסיק כלל מעבודת הש״ת ולהיות כל הפליעו ותשוקתיהו לפייס מלוה זו ולעשות אחרת בלי הפסק כלל וכו׳ עיין פיוט (נחלת שמעון פ׳ עקב) (תקו) יש בני אדם שעובדין הש״ת בתורה ותפלה אבל אינם רואים לשבר בגופניות שלהם לעבודת הש״ת זה הדרך לא עוד וזה בשי לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו והלדיקים נקראים שור כ״ם אלל יוסף בכור שורו וכו׳ כי שור הוא מרמז על מדרינה גבוה בעבודת ה׳ וחמור הוא בחי׳ הומריות בגוף היינו שלא יעבוד לת ה׳ ויחזא גם בהחומריות וכו׳ רק שלריך האדם לשבר כל בגופניות וחחומריות שלו לעבודת הש״ת (מל״ר ופמם פ׳ כי תלא) : (תקז) עיין מה שאמר בכתוב וכו׳ והלוא לכם וכו׳ ומה לעשות במלות שלריך להיות עשייתן בפרהסיא דייקא וכו׳ וז״ש בעיון אחר זכר לעיקר הוא שתהיה מחשבתו גדולה וממוקה הרבה מאד בעבודת הש״ת יותר מה שרואה ממעטיו ומורטיו מלמים מהבת ה׳ וירלתו וזה עיקר הלוא לכת שהמחשב׳ נעלמה מעין

כל

כל זולתי הכורע יתב' ומי שהולך בדרך זה להיות עבודתו לשם ס' כמחשבתו יותר ויותר ממעשיו
אז מן השמים מוסיפין לו דביקות במחשבה בעבודתו ית' וגם המלות מעשיות שלו מתרבין בכל
יום וכו' (פ' כי תבא) (תקץ) ליתא בכתהאריז"ל דלריך לברך ברכת שהכין בקול רם וכזה
מלשון הסמ"ג פירוש לזה כי בכל דבר ים חיות הכורע ית' רק שהוא מלובש ומנושם מאד בקליפה
וגשמיות והוא נק' סט"ג כי הקליפה והגשמיות הוא המבית לאדם לידי תאוה וחומר לתאוה
למעשיותיו של הקונ"ו ומשם האדם הולכב שעיני שכל לו סיג יודע להשהין שעוני' גיז בגויה שהוא
הטעם וחיית של הכורע ית' שעוכן בו והוא גילוי מהשכינה שלולה מכל השולמות בכיכול ויכול לדבק
עי"ז בכורע ית' ומשם עיקר הדבר המבית לאדם לזכור זה הוא הברכה בוא שמברך ומשבח
להקב"ה שברא דבר זה ומחי' תוחו שהוא החיות והטעם וסרית לו לגיזה דבר שהשכ מהש"ת
שעוכן בדבר זה ע"ז הוא מזכר ונדבק בכורע עולם יתב' ובשכינתו וכו' וזה שכתב האריז"ל וכזה
מלשון הסמ"ג ר"ל שמלשון ומסיר הקליפות הגשמיות שמשב את הרוחניות וחיות שבתיכו ומדבק
ס"ע בפנימיותו וכו' (דברת שלמה פ' לך לך וף ויצלח) (תקץ) ע"י הירלא שאדם ממשיך על
עלמו ירלת הכורע ית' עי"ז נפתחין לו שערי הפרנסה כ"ש בתנת דבי עליהו וע"י הירלא נפתחין
תוכות שהוא כי סירם חיות הזשב הוא ירלת הכורע יתב' ושאתרו"ל לוקירו לנשייכו שהוא בחי'
השכינה שהוא הירלא כידוע כי סיכי דתמעתרו (שם פ' לך לך וף ויצלח) : (תקי) ירלו שם פ'
קדושיו כי אין מחסור לירלין כי כשאדם עלמי בכורע עולם ית' בידעי כופל עליו ירלא גדולה
ירלת הכורע ית' ואינו משתוקק לשום דבר מהבני עולם כי משיג קטנות ושיעובה הבחי' נגד
בסירת וחיות הכורע ית' ונמלא הוא משתוקק תמיד לדבר אחד לדבק עלמו בו ית' משא"כ
כשהוא דבוק לתאות עוה"ז הוא מוכנע ומשועבד לכל תאוה בפ"ע נמלא הוא מופרד ומתאוה ומדובק
לכמה תאוות וזה נק' פיזור הכפש ר"ל וזה פירוש השפוק וסיתה נפש לדוני לירוש בלורה הסיים
את ס' אלקיך ר"ל כש"ל שכל מנשת אלדיק מדבק ומרור בלורה סיים שהוא הכורע יתב' ואת נפש
חויכך יקלשנה בתוך כף הקלע ר"ל כשהוא רולה לאחר תאוה הוא מפוזר ומפורד ומלובש בכל תאוה
בפני עלמה בפיזור הנפש כש"ל כי אין לאחר מכשיל מלובש בתאוה זו ואין לאחר מכשיל מלובש
בתאוה לאחרת וזהו יקלשנה שוורק אותיות חלקי נפשו למרחוק לכמה מקומות ר"ל וזהו פן יפתה לבבכם
ר"ל ע"י שתאות אותה פתים ולכך הרשב נק' פזי והלדיק נק' תם כ"ם תמים תהיה עם ס' אלקיך
כי מחשת שהוא מדובק ומלובש במקום אחד בתחדותו ית' שהוא תם ומתמם וכו' וזהו כי אין מחסור
לירלין ר"ל שהוא תמים בשלימות בלי שום חסרון (פ' ויצא)

(תקיט) כתיב מבחרי לחזק אלוק ר"ל מן הכתר ולשלם שהוא חיותו ית' שבתוך הכתר יוכל להדם
להבין שים חי סחיים ית' המחים את כל וכשיגיע ע"י בזה להבין זה בכל מה להפשים כל
דבר מנשמיותו ולדבק תמיד בחיותו ית' שים בכל דבר אז יבין יסכיל ויוכ בלור ס' המחים אותו
וסביב לו וידע אין הוא וכל העולמות כגרגיר החרדל לפני אור בהירותו ית' ויכיר מהד הכורע
ית' הכורע ומחים אותו ומשגיח עליו לפי ערך שפלותו וקטנותו נגד גודל הדרת אורו ית' ויכשפו
בזה וירלא ס' כ"ש ובלו במערות לוריס וכו' מפני ירלת ה' ומהדר נאותו ממש הנה ע"ז ירלא
זכותם גורם להיות נחבא וכלה כ"ש רלוני נשריס ומחבאו . ממש לגודל השקת רלוית גודל הדרת
אורו ית' הוא בלתי אפשר למוח עלמו מלהביט ולהבין ולהדרבק נמהד ונדבק מאד ומה גם שנפשות
ישראל מתחדין עמו ית וכו' ובפרט בשכבר הרגיל עלמו ומבין ומכיר בהירות הכורע ית' עד
שבא לידי בוחש וירלא גדולה זו בודאי משתוקק ומוכן מאד לדבק באורו הגדול וזה לחת שאלתי
מאת ס' וכו' שבתי בבית ס' וכו' שהוא ירלא הגדולה הנקראת בית ס' ואז יבא לכל המדריגות
ומדות טובות שמובא שם"ב ומהו מאריז"ל בזכות כי ירא זכה ויירלו מנשת הליו ובזכות מהביט זכה
לתמונת ס' יביט ונמלא שמובא כי ירא מהביט לשני דברים ולכתורה הוא דבר אחד . ממש לפי
דבריהו על נכון כי ירלא הגדולה היים בלא רק אחר הברה והטעם והרגל באורו ית' וז"ש כי
ירא ומהיכן בא לירלא והטעם גדולה כל כך וזה מהביט מחמת הטעם הנקוד וע"כ רלוי לשכר
בשביל הטעם הקודמת . ומכל כל פעם שנופל הביטה וירלא על פניו מהביט ורחמות באורו ית'
שתחדש אלו השתוקקות גדול עד מאד וכן הוא בכל השולמות בשור מעי ולא מעי וזהו והחיות
רלוא ושוב וזה מחמת אהד הכורע ית' לאחר מחמת גודל מריבות וגעימות אורו ית' היו כל השולמות
בעלים ממילאות ח"ו מחמת גודל דביקותם בו ית' ממש ע"י בושם גדולה המכשה על פניהם
בשחרים על עחדם כ"ם האריז"ל ע"פ בשתים יכשה פניו ואז יכולין לעשות מעט בשימות אורו
ית' שהתלמה אליהם וזהו עד תתים כ"ם שהים כמו ליעראל ר"ל בשהם רולים לידבק בי בעת

דביקותם אין להם פנאי לעשות כי כמעט שפרחה נשמתם ע"י הדביקות. אמנם כשהם מונעים מעשים קלים מחמת גודל טירחה והבושה ועפ"ז נשמר עריצת דביקותם מלגלג והם פסי"ם שע"י שהיתם מלגלג שטירחה בגדולה הוא מבחי' פחי' גו הוא כעל ליטרחל וכו וזהו קדושים תהיו יכול כמוני ר"ל כי מדבקו בי נמרי ותהיו בעלים ממילות מ"ל כי קדוש אני קדושתי למעל' מקדושתכם ויכים לכם בושה וירחה גדולה מפני קדושתי בגדולה וע"ז רשיו קיימים כי לעון תהיו הוא בהוייתכם תהיו קיימים וכו' (פ' שמות) · (תקיב) עיקר הגלות הם המחברות בתאוות וכחות הטומאה ומינם מניחין לעבוד את הפי' ת אפי' כשרוצה לבוד בתשובה שלימה אין מניחין ל מו והם רוצים לשוב בתשובה מכל מינו בחמת כמארז"ל כרשעים מלפים מרעה ודומה בעיניכם שרוצים לשוב מכל הוא שקר כי נגם כל שמם עדיין מחמת דביקותם מאד בכחות הטומאה ומינם רגילים בדביקות ובכילות הבורח יתי' משל"ב כלילך כשהוא מרגיש אפם קלהו מפחוי היכר אז לועק ככרוכיא ובורח מזה כי יודע בהפרש בין טוב לרע כי בעשותו המלוה טועם טעם גן עדן ובהיפך טועם טעם ניכום וכו' וזה על מתי פחיים תהבבו פתי היינו כי בודאי מי יעשה זאת להרחיק טועם עליון שבין ערוך לליו ולבחור בדבר טיפוח ומאוס שהוא תאוות בעוה"ז אך המניעה הוא מחמת שדבוק ומשוקע מאד בדבר המאוס וקשה לו לפרוש הימנו ואין לו פנאי כלל לטעום טועם מתיקות שבדבר הערב והנעים ואנו שהיה מידו שבדבר המאוס בודאי היה לוקח שבדבר הערב וזה רמה נתתי לפניך היום אם החיים וכו' ר"ל אי יו שהיתם נערכים לפניך ולא תאכל המכל התמוד אז בודאי ובחרת בהחיים וכו' וזה על מתי פחיים ר"ל שבכתוב מחמת ואומר מי יודע עד מתי תהיו פחיים ,נמן עמם לזה תאהבון פתי ר"ל שחמת אוהבים ודבוקים ואומרים בילכם ככתי כלל העונה בכל זמן שבאדם משוקע אז הינו מבין משל"ב כשטושה תשובה שלימה במש"כ טועם טעם עריבות דביקות שלקוחו ית' אזי בגם שכהות החילוים עדיין רודפין אחריו וככנסים במחשבתו ובלבו מחמת היותו דבוק בהם אד עד כמה אמנם היום הלא מרגיש ומבין טובתו ית' לכן לועק ככרוכיא ומבקש מהשי"ת שיוכל להתפלל בלי מחשבות זרות כי טועם טעם מיתה מזה ובקב"ה טוהרו וכו' (פ' בשלח) : (תקיב) ואתה הם שמוע וכו' שמעתי ממורי זלה"ה שאמר להם כשהשמעו שהוא נגוע בצרעת ושיחת הלב לדברים אפי' נדיבורים שלכם כשהתפלגו אז תלמדו בדביקות גדול ובכוונה יתרה אז תשמטון בקולי ר"ל שיהיה כללו הני מדבר עמכם שתבינו מתוך דבריכם סודות התורה גדולות וזרמות בכל חות ונקודה ובמיוחד גדול מה שכתבתי לפפר בשכל התנועי בפשוט לבניו זה וז"ש ואתה ע"י דביקתכם ומה שקרבתי אתכם לרחות תור פני וכו' אל שמוע תשמעו בקולי דייקא וכו' (פ' יתרו) : (תקיד) כשמגלה בשערות ירמוז בגלח ל מרי מותרי מוחין שבשתלמו לחוץ ממשכות שלינן קדושות וכו' ומכלן ואילך יקדש מהשבותיו וכשמייר בפחות מבני בלדים של פניו ירמוז שיהיה ירחת בלנים על פניו כי אפה גימטריא בלנים כשרוחץ במרחץ ירמוז לרחוץ גם זוהמת בנחש כל שכן מרחיצת ונקיית בנוף כשנכנס לטורסיקי ירמוז שעיבוד המורות הוא רמז לשדם לתקן כחות טור דשדם כרשעון כי ע"י חטא שדם"ר נתגשם המיר ממשכל דמויו ונריך לעשות מחומר טורף כשיוצא בדין ירמוז לבגיר מדת הדין על הרשעים וע"כ כשבעלי הדינים עומדין לפניך יהיו בעיניך כרשעים וכשכבר פסק הדין ירחם לבגיר הרחמים ע"כ כשנפטרין מלפניך יהיו בעיניך כזכאין וע"כ גם יצא שדם נדין שפי' נגמר דין שמוך למנחם שגם הוא תנבורת מדת הדין[דלמה חזו שעמע ויסתרו בדין וחוזר לפיות התחלת דין כשחייב חוהך בגד למלבוש ירמוז לחתיכת טור פשוט עליון לעשות ממנו המדות כ"ם ברעיא מסיימנא פ' פנחס כשחופר ירמוז שהמחט רומות לקו המדה התופרת במעגום העליון כשכותב ירמוז שהקולמוס רומות לפנה המדה כשהחת התותיות בספר מדת מלכות כשלוקח דיו של הקולמוס ירמוז כמו שע"י הקולמוס הדיו שהיה הכל מחדות מתחלק לתותיות כן טור עליון ברמוז ביוד של שם יו"ד תותיות ד"י שהיה הכל מחדות נתחלק לתורות למילוי השמות וכו' כשקורע בספר לטור הנר ירמוז בספר הוא רומז למדת מלכות וטור הנר רומז למדת חכמה ובינה כ"ר ר"ת נון שערי בינה ר"ם רמשית חכמה כשמסתכל בספר בעיון מוטב ירמוז להבנות שנאמר בשם ותחיות רעוץ ושוב פירוש הרמ"ק ז"ל רעוץ להסיג מלילותו ית' ושוב משנאתך בעמותו ית"ש וכו' כשיוכל ירמוז שלא יתקצף בהכלות ובגשמיות שזהו טורף שהשם בחם מהבת המתעורר כי מן הסיתר יתיתו על הסיפור שלא יוכל כדי שיוכל לעבוד הש"ת ע"י גם מהכל נימטריא הוי' מדני וכן מים עפ"י ויוכל ויתה כדי שיוכל לעבוד הש"ת ע"י יחודים כשמחמיר בדבר ירמוז למדת הדין ומתקו וכשמיקל ירמוז למדת הרחם שהגדילו כשטורם דיו ירמוז לטור מלעיון יו"ד של שם מותיות ד"י כי על ידו נכתבין המותיות רמז למילוי השמות ותורות עליונות

שילמו כולם מן יוד רמזוהו כשורש שממיים ירמוז לנצב נוזני בספירות וליחדם וכן כשלמה כשלד חיות ועוכות וון חותם מציורי מלכל מדס שים בו שפע קדושה שהמשיך במלכל ע"י שם ויולכות שמזכיר עליו בברכה שבירך עליו ירמוז שממשיך להם השפע ומיות מבחין העליון שבמרכבה כמו מדס הרמשון מקרא לכם שמות שפי"ז המשיך להם בהשמות גם ד' כלל ופרט וכלל וכו' כשמכנפ בגדים ירמוז גם לכבם כל בגוף שהוא מלבוש פנפש ושיתכבם בעלם לעתיד לבא בגדי ע"ס ברומז למאור כשטוטן קורם בית הבד והמבקה יב מעליו ירמוז לחיות העולמות שמקבלים שפע ע"י בקי למילוא וכו' בחול כשלמה בלל ירמוז לעיונלים כגילדי בללים של העולמות (כ"ם בעז חיים בער עינוליס ויוסר בשם הזוה"ק) שילמו ע"י קבלתם ממדת הדין של בשלום ברמוז בשם וכן כשמולחם ירמוז שילמי ע"י מדה ממילמת וכו' בחול כשתופה לו מבשל ע"י מים ושם לו כשתוכל חמין בשבת ירמוז שבשולם מתיכב ע"י הקב"ה שמכינו ע"י שני מדות שלו מדת החסד ברמוז למים ומדה"ד ברומז לשם וכו' (מגג שבת פרק ה) : (תקטו) כשמחכל בגר מלוח וד' מרלות שלו ירמוז גד' פותיות כשם הק' ע"כ שתי מרלות כתחתיות שם מוכנים כלותיות ו"ס דמלוח ושתים בעליונות בלתי מובנות כלותיות מ"ל של מלוח וזה כי גר מלוח (מסכת חסידים) כזאב הסל"ם בשם הרמב"ן ז"ל הלניקות הוא מדמין לור שכיכה שעל רלשיהם כשלי מתפשע שביבה ושם בתוך הלור יושבין ואז שם רועדים בטבע ושמחים על לותם רעדה כ"ם עבדו את ה' ביראה ונילו ברעדה כשרואה לור נתפש בשלבבת ושלהבת מתפש בגר שק' לויר שנתפש לבל שלויר של שבית שהגר דולק בו נק' לויר שלינו נתפש ירמוז שהשכל עליון הוא דבר שלינו נתפש כ"ם בספר יצירה וחלב עם דיס נדומים מלויר שלינו נתפש וכלור הנתפש רמז להנכם הנתפש בג ף לבל לור שתתפשע בלויר שלינו נתפש רומז לנשמה יתרה כ"ם בספר הקנה ובספר שערי קדושה וזה לשונו בחיות הקדש חופב לעלות מל מרכו עולה לור מתפשע שנק' מושכל מן השכיל שביא הנפש השכלת עד השכל עלמו שהוא סורש עליון לפר לנפשו ומתדבקין ונעשין לחד ע"י ההשכלה עלמה שהוא השפע הנמשך מן השכל של השכיל נמלא כל השכיל הוא לויר והשפע עלמה כי רד מן השכל של .פם השכלת וזה השפע וכלור הנמשך הוא עניו שנקרא מתשפה וכו' כשהוסף פחיצה של פשתן ירמוז שבשוב שהוא השמן וכלור . והרע שם השמים ברומז לחילוא דמוחא מסורש לחד יללו ושניהם שם נר מלויר שלהבת בשורש בנחלת ונשמה הרע כשם לעוב כשמדליק פתילה של נר ירמוז שהעולם קשור בשיבתו כשלבבת בנחלת כשנתן פתילה בשמן ירמוז דשעולם הוא כמו פתילה ושומב מיותו מתפשע עליון שברמז בשמן שפק השיכה ירמוז לעולם הבריאה וכו עיין פנים כשרואה זוהר ברקיע וכוכבים ירמוז כי בחדש המכון עלמו נגד יולרו יח' יוכל לחדר שכוכבים העליונים בחמרותיהם ברקיע עליון שהם שרשי בחמות שתחת כשם הכוכב יפירו בו ויאיר כמותם וכו' ע"ם עוד בשם ספר חרדים (שם פ"ב) : (תקטו) בחול כשלולם בילא ירמוז כמו שע"י בחם שי"ז נקרחת מרכות ודקות לעוביות וגשמיות כן ירמוז לקריחת פורות בעליונים ע"י קבלתם ממדת הדין שרמזו בהם שעי ז יגל עולם כחומרי וכו' כלי שני רומז למדת התפארת שהוא שני למדת הגבורה לעניו שלין בו כל כך חמיתות מדת הדין וכו' כשלולל לו חותם ירמוז להחזיר הכל לשרשו לח"מ תחתון לשורש לח"מ עליון ברומזים לד' לותיות הוי' כשמריה בשמים וכל שכן דשל הבלבל בחול"ם ירמ ז שכן יהיה ריחו בחוד נוסף בשרוגת הכוסס שיהנה הקב"ה ממשי"ם שלו חבל לא להתפאר חלל בני חדם חי' כשלולם מלבוש ירמוז שמקשר ומייחד עלמו למלבוש עליון של לור כתורה שנקרחת עומה לור כשלמה בילא ויולחת ממנה בריה רומזת בעיניל של הקפת מהשבה עליונה בילא ר"ת י"ב לירופי הוי' כשמתשורר בחלות ומעביר חיוה מעיניו ותנומה מעפעפיו וכן כשמנע מליון בחפילין ירמוז כשם שמקדם מפשבתו ומומו ומתנהג ע"י לור נשמתו לא כחדם יען שלין בו חלא כמו רמ"ח פיוני כן יתעורר עליו ועל כל העולם בתשרותא מרעותא דכל רשין שהוא שבמדת המוחין העליונים שביא לור נשמה של העולם המתעורר ממדת חיוה פקיחה דלא נייס וכו' וע"כ חיכף בהקיצו מניחתו לימי מודם לחי לפניך מנך חי וקיים פירוש שמקיים כל העולמות בחיומו שהוא לור נשמה של העולם שהוא מדת מלכות כמו שהחזרת בי נשמתי ולחי מקבל עלי עול מלכותו ית' (שם פרק ג ד ומו) : (תקיו) כזורע רומז לנקודה רשהוא יוד של השם הק' דמיכה זרע זרעין לחולדת לפועלת דעגמע כ"ם בזוהר שהורש ירמוז לחיכת מדות תחתונות שע"י נברא עולם החומרי הנוטע ירמוז לעדיו לבנין בשר נטע כ' שהם ברמז מדות נפיעות עליונות שבחקל תפיחין וכו' שמרקד כי בספר חרדים מבואר בזה"ל חשוב כל שפקי כשולם כלנו חתה מחשמם בחול כשחמלה המרנלית תקחנה כוח עשיית לנו שבורת ים' חו חשוה עכ"ל וח"ם ירמוז במרקד כשמלניע דבר ירמוז לשולם שכי'

מולע במחשבה קודם שילע על הפועל וכו' ולמחוב המלוח ולעירה במחשבה קודם שיעשה בפועל כשכוחל לו ממשמם בעיניו ירמוז להסגת השכל לנוחין דעיבא וכו' וירמוז כיון הרואים בכלי המחזה מרוחין בו בעיבו מחת ומדמה הדבר הרחוק מאד קריב ממש כן אם יזכך עיניו בקדושה ותהיה רואים מוסיית אלו מרכבה להסגת עין שכלי שהוא ע"י ליטור המחשבה שהוא מחדית ונקרא עין מחת רוכבת על רואים חוסיית נפחתו השמים ויוכל לרוא ת מרחות תלקים שהם הלורות העליונות שבשמי' ושמי השמים שהם נבוה מעל נבוה ורחיק מכל רחוק כאלו היא קריב כעין הסוכים ברוח הקודם וכו' (עיין פניס) כשאדם רואה שמבלבל הילם"ר במחשבות ורות לריך להתחזק ולעשות יחוד והביקום יותר עליון וזה רמז בדבק כלי ליתן ברצם השבעת לשון שבעתא ויסתלל שיהיה תורתו ותפלתו וברכתיו בהביקות עליון כ"ם בפיך ובלבבך לעשותו וכו' כשהוא בניו ע"י מעשים ועפר ירמוז לאדם שהויה ובחי' המותיות שממן הוסחת העולם ועפר רמז למילוי ומילוי דמילוי של המותיות ולשמש מדם שגנוז בה שורש חיותו כמו בחלב שגניז בו גם יפתי נופו רמוז בעפר כשהוא קנה הקולמס ירמוז לקנה לורות בחכמה ובינה שעל ידם היתה כתיבת כל התורה שהרשם בחכמה ובינה והקנה רומז לקו קיה המדם שעל ידו היה בניו הצילמית כשהדבר מותיות התורה וקבלה שנקראים בדרך משל מצוים וכו' ירמוז שיהיו חיים וגירין בעיבא דשעתא שנקרא בדרך משל גמם ודרך מעופף כשהומך קיהות עם חרם ירמוז שכן המדם שע"י שהוא מלובש בנוף הומרי חרשבת תרסי לדמה שע"י כוח סומך הקורות עליונות שנמתכין עליהם כל העולמות (פרק ז ח) (תקיח) כל דבר של טומאה וכל שכן ג"ז יסמילו לארץ וירמוז שמשפיל לשע"ת ממקום עליון למקום התחתון נגזה וגמשם וכל דבר של קדושה יעלכו וירוממהו וירמוז שמעלה הקדושה ומרוממת ומגשמה ממקום תחתון למקום עליון רם ונשא כמו סיד הנבחת שכר תורה ע"י יתין וממלא וכו' (עיין פניס) כשמברך ברכה על המנות ירמוז לשעלות עליה הגשמיית של המנות שנעשין ע"י ידיו ברומזים להסד וגבורה יתעלו על קול ודיבור שהם הכל היא לחדות אחד כי הם ל כלול ג"כ מעם מים רוח שהם ברמז חסד גבורה תפארת ומשם על המותין שהם חכמה בינה דעת מכ"ם בנשמה וע"ז שולה לריות מהם ריח ניחות לפי שהנשמה כשא לו ית' כשנמצא מניעא בידיו לדבר טמא ירמוז שלא להריד המדות עליונות ימין מן שמאל כשיהיה על שפיכה ירמוז להעולה שנקרא בדרך משל שפיכה שהע בי"ם נון שערי בינה המתפשטים בעולם וירמוז שיתדם נקרא בד"א שפיכה שלריך לשומע בים של תורה כשזורע עריבה שיהא שהם עפרים כו' ירמוז לשם הקנות של העולמות ויחשב זרעונים נגד חמשה בחינות עולמות היוצרים בעץ החיים וכו' כשירחץ בתוך כלי ומים ירמוז לכלי ומים רומזים להשפע נון שערי בינה מקיפים תוחו כשיוצא לשדה ומרפא' ירמוז שגם שהעם לריכה רפואה ע"י תשובה ומלות ומעש"ט תחולה שתתרפא ירמוז שנשרא לו עולה חדם שהוא נוף ם"ם כשקורא חדם שלולות שבתורה ירמוז שהעונות שעל ידם נמלו חלו שלולות יתנם הקב"ה על רחם השע"ת והילולתיהם ע"י שיעבו תם בה וכעין ונשא כ"עיר עליו את כל עוונותם וכו' וכשקורא ברכות שבתורה ירמוז שיוחו על רחמו של מקום ותיילותיו כשרואה מיטים ובריאים ומדות מחולפים על עולם אחד ירמוז שכשל משורים אחד יגלו כשרואה זרעוני גיבה מו הולך בגן ירמוז לגן שדרים שבתורה כ"ש דוקי ירד לגנו ונעיונות ירמוז לגרעי לבנון שאר נטע ה' שהם ברמז מלות עשה ול"ת שבתורה ושאדם כתב הרקניטי שירמוז ברוך שהם בשדה לשדה אשר ברכו ה' שהוא רומז למקל הפומין קדישין ולעיס ופרחים שהם ירמיז לשרות התורה ושמנין כולו ע"י לריך יסוד עולם חוגן וגותן (פרק טיח) (תקיט) כשנמשך דבר מיוק לפניס ע"י ימין ושמאל או משא בכתף או כשעוסק בתיקון לרכי ליטור ירמוז שהוא מרכבה לשאת עולם שכשא לפני ולפניס כי השדות הם רגלי המרכבה כשמשרש"ל ויי רחל הם מנפי השדות נמלא ישראל הם מרכבה לו ית' וסובלים הכשא וכו' והעוסקים בתיקון לרכי ליטור ע"י שסובלים את ישראל הרי הם כסובלים את הכשא כשמולית דבר בכלי ירמוז כי השפע עליון הוא שכל עם כלי ע"כ הכל בא בשיעור ומדה כי הכלי נותן מדה וכו' כחי נוטא ע"ע ירמוז שהשמש משפת הנוף לעשותו מחומר לורם כשמשל לפרניו בערב שבת במול ירמוז להסיר הרע שדבוק ויונק מקליפת נגף ובשבת תהי נכללת בקדושה וכו' כשהוא כחול ירמוז שמילת גילוי הקדושה מן המדמה שהרם ה' להעלותם מן דומם לומח לנחי חי מדבר (פרק יוד) : (תקכ) כשמולית בחול דבר מרשות פיחיד לרם"ר ירמיז לענין העולם שילע מן הכח אל הפיעל ע"י השפע שלקי הנקרא בדרך משל יד וסזורק מרם"י לרם"ר ירמוז לעולם שתמורות שילע ג"כ מן הכח אל הפועל דזריקה מורה על השפע משרשו (וע"כ זריקה לא היתה במלאכת המשכן עיין פניס) כשיעין ירמוז שפירוד הרוחניות וכשמה

וכשמה בשינה הוא שעולה בשמה להעיד על כל מעשיה ותיקוניה שתקנה ועשתה מעש״ט ביום הקודש לעצות נהת רוח לכניו ית׳ כי אין לבה אל שער המלך בלבוש שק נופני ע״כ העליה דייקא בשינה ע״י שכשמה וכשנומר תיקונו אז הוא גם ממש ואז גם סרוח החיוני ים לו עליה הזורק לו מכנים מרפ״ר לרפ״ו ירמוז לחורבן העוה״ז ותזרעו אל ארצו אחר שיתא אלפי שנין שאז יגמר כל הת קון של העוש שבעבורו נברא ועולה להיות עשה ריח ניחוח לפ׳ כי נס העולם בכללו אין לבש אל שער המלך בלבוש שק נופני שהיה מגיש בגשמיות כשאוכל דבר בדביקה תשיקה ותפילה ילמוד מזה איך להאכיל את הש״ת עם השתוות הערכים וזה יעשה ג״כ במחשבה זרה בתפלה שם הוא מלאכה רעה יאמר עוב לי ללכת לשורש המחשבה שהיא להשי״ת וכן לענין ירעה וכו׳ כילוד בשם הבעש״ט זלה״ה (נלע״ד שכוונתו שגם זה מרומז בשין הזורק ומכוים מרפ״ר לרפ״י כיינו שמעלה המחשבה וירעה רעה לפרשה שבקדושה) כשמוציא דבר לחבירו ירמוז לאותיות שעליונים שהיו משתלשלין מזה ליה מאויר לאור ומאור למים וממים ברקיע וכו׳ כשמדבר דיבור ירמוז שקול ודיבור שהם מויר לבעלותם לפרשו בבחי׳ הקדמון כי זהו רמז נדבות פתורם מנדל הפורת בשויר כשהוא יחידי ירמוז לקול דממה דקה דמשהין בחשאי כשזורק מיבשה ליש ירמוז שמעלה מילוי קדושה מיושבי היבשה ליש של תורה כי היש רומז לנון שערי בינה של תורה וכו׳ כשידבר בתורה ותפלה יחשוב בכוונה שם ידבר קודש שיולידו מכיו וכו׳ ולא יהיה זורק הדיבורים מפיו ומוכר נאמר שילמה מידו שע״ז יהיה קלקלה רעה קלקה כלב ח״ו ברומזים לשט״ח כ״ם בזוהר על קרבן פסוג נכונה שתשמר חלב יהיו דיבוריו כחיים ב״ד גבור שיהיו נירין בעינה לשמעה וכו׳ (פרק יח) :

(תקכה) כשיבנה בית ירמוז לבנין העונש ת כשמכה בפעים ירמוז לפ״י הקול כנוקם בשוע מקום כל העולמות שזה ג״כ מכה בקורנס על בסדן כ״ם בסבר מאורי אור ברומז ליסוד ומלכות ע״ז נגמרה כל הבריאה כשמשער ירמוז למילוי השמות כי מן אות יוד פשוטה נשער לגימל תוחיות המילוי שהם יוד ואו דלת כשכותב בחול בימינו ושמאלו ירמוז למדת החסד ולמדת הדין ברומזין לידיה שברמז כתבו האותיות שעל ידם נבראו העולמות כ״ם לף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים . והוא רמז כתיבת ב׳ אותיות שעל ידם נבראו עולם העליון ועולם התחתון כ״ם כי בית ה׳ אור עולמים כשלוקח קרשים לבנות מבן בית ירמוז כמו שנקראו היסודות גם מים רומז שפר שהיו ג״כ דקים ונעשו מבן קרשים כן נקראו אורות עליונים נבנות מבן העולמות כשבונה פינות בבית ירמוז לפינות העולם כי בלדיק יש לו לייחד עולם עליון ועולם תחתון שזה ירמוז כשבונה תקרה ורצפה בביתו ודלת פינות כי בדיק ר״ת לפונה דרומה ימה קדמה ואריך לייחד ולכוליך בקב״ה על הכל כשמעביר בקולמס על האותיות ומיהדשם ירמוז לשמים מהשים ואדץ מהדשם שלמעלה לבא יבוא ה׳ מהדשם בארץ ומשמים שברקיעו ע״י האותיות במעשה ברשית ולעתיד לבא יחדשם שמים רומז לעולם עליון הנברא ביוד מהארץ עד לרקיע מכלל ה׳ מאות שהם רומז להם מהדשם שבארץ עומד על רגליו רומז לזולו הארץ אשר הוא עומד עליה רומז להם מהרומם שבשם וכו׳ וע״כ רמזי ניסא עיניו תמיד למרום ועי״ז יתעורר עליך מתערותא מרעותא דכל רעווין וכו׳ בשם שפר חרדים כשיתרוג נימל חיתן בתחילה ירמוז לג׳ מדות חסד דין רחמים וברמז הם גם חיים רוח שעל ידם היה נוטה שמים כירושם הנאצלת ע״י חוטין יניתן כשיעשה אחת על אחרון ירמוז לחוש הטבעי שהוא נפש חיה של העולם הממחיה את העולם בכל עת ע״י אור עליון המתגשם באויר שהוא אחדות אחד כשיתרוג שני חוטין ירמוז לחסד ודין ולייחד שני שמות הוי״ה אדנ״י שעל ידם נעשין כל האריגות וכל הפעולות בכל עת כשנותן שתי חוטין של שתי בניר ירמוז לשתי יודין שבשלוף ברומזים לשני עולמות עליון ותחתון ולתקן חטא אדה״ר וכו׳ כשתופר שתי תפירות ירמוז לגד תפירת וימוד עולם עליון ותחתון כשקורע ע״מ לתפור ירמוז לבונה עולמות ומחריבו ע״מ לבנות שיהיה עשיה זו כדי שיהיה בעולם טוב ורע שכר ועונש וכו׳ שזהו ג״כ רמז שתי תפירות כשקורע על המת ירמוז לחורבן העולם כי האדם נק׳ עולם קטן ומיתתו הוא חורבן עולמו שהוא גופו כשתופר קרע שקרע על המת רומז שיתגלגל לגוף אחר וכו׳ וע״כ הקרע שעשה אדם על חביו ואמו ורבו אסור להתפרד אלא יקויים בהם לך ותגוע וכו׳ כשמכהם מלבוש בנכר ירמוז להשפעת אור עליון הנק׳ נכר נון שערי בינה הם עילאה ר״ת רחמיה חכמה שעל ידם רומזין המלבוש כשמנפץ ירמוז להוליך גילולי הקדושה מלימורות לותיות שאחר שהיו שהם אותיות מגלף שהיורס כמנפץ כי מלאה נפלה כל הארץ וירידת השפעות לעילם התמורות ולשט״ח ע״כ ברמז כפילתן פתוחות להשפיע ושתומות לעלות אלא ירד מהשפע יותר מדאי לשט״ח . כשלובש דבר לבן ירמוז לעשות יחוד בגווני השפירות כשעווה ירמוז לחוטין וימין של מריצת נוטה שמים

כירושה

כיריכה וכו' (פיין פניס) כשנוסף קצר של קיימת ירמ ז לקיצורת דיבורת ודביקת תמידי שמיט מסירו לעולם כי סיבת לממת סמיות סוף הדביקות וכסיהי' לו קצר ודביקות בשקציס שסוף מי סמיים ירמוז סוף מי בעלם וכשיפסיק מהדביקות סוף מי במקרא וכ"ם ואתם הדבקים וכו' וכ"ם בפרדם כשמתיר קצר ירמוז שלפעמיק כדי להעלות שפר בני אדם צריך כלדיק להסיר קצרי יהודו ולהוריד עלמו מניסס כדי להעלותם ציי"ז לעבודת הש"ת כשנוסף ונותן בתמונה עם תלמידיו במו"מ של הלכה ירמוז שהש"ת נותן ומקבל עם בוררות שמלמדם למעלה ונותן הברכה מלמעלה למטה וכל ע"י התמונה סוד מדת המלכות וכו' כשנוסף קצר בשני ידיו ירמוז כי כל קצר ויסוד נמצא ע"י שני מדות חסד וגבורה שנקראים ידיס ומתייחדים בתפארת ויסיר הקצר נ"ב בשני ידיס וכו' כשקוצר קצר בדבר חול לעמוד כך זמן יסוד ירמוז שכך ים זמן ועם צריך להוריד עלמו ולהתקצר עם בני אדם במשא ומתן כדי להעלותם מי"ז לעבודת ה' כשקוצר קצר במלב ם ירמוז למלכות עניון של שיעור קומת עליונה ולייחד מדת היסין בשעשל ע"י הקצר שהוא מדת ממוצעת כשקוצר חבל ברוחב שפשה נעשל לפני הבחמה שלא תגע ירמיז לעשל לפני גוף הבהמי ותלוותיו שלא יגע מקיבול די הפיס ק כשקוצר חבל בדלי ירמוז לדלי השופר כשהעות עליונות וכו' (פרק יב יג טו) : (תקכב) כשמוסל קירוס לפניע בו את התנוזים ירמוז שכן יסול קורוס של הקטת קול ודיבור בדחילו ורחימו קנה שליך ומשפוכן בדומי רקיעין לפניע בו את התנוזים סיינו לשבר קליפת התנוז הקובבת הקדושה כמודע ופי"ז שלקח מוסך לבנו וכו' כשים לו רצון לעשות מלוה ומוסל כלים שעושין בהם המלות ירמוז לקדם רלומו שבו ירלה ברצון מקודם את המלוה וכן כשמתחבר ליך יעשה המלוה ירמוז לקדם מתחבת מוסיו דשכמה הוא מוסך כדי לעשות המלוה במתחבת קדושה וכה המלייר שהוא הביכה ופמ"ך ירמוז לקדם ידיו כדי שיעשה המלוה בקדושה ופי"ז מנרש ממנו כל מחבות זרות וסמ"ש וכו' כשפוקק מצון ירמוז לפקק מצון של השנה עליונה שהוא השלון שהלוך- מיליר מחוכה ושם צריך פקק ומשך שלא יתקרבו בהשנשם למקום הטורת השוה כשפורש פרוכת ירמוז לפרוכת תכלת וארגמן ברוחזים לעולמות תכלת רומז לעולם הבפל וארגמן רומז לעולם המלאכים והם פרוכת בפני מילם הרצון שאסור לסתבונן בהשנתו בשרוחה השפרש שים בין חור הגדול שים בעולם שהרקיע בזהרו לבין חור המוסב בשהוא יום השעונן ירמוז להיות גם הוא מן המכילים יזכירו כוזהר הרקיע ע"י שימתה כעב פעמיו וכעבן שעליהו ע"י תשובה ופי"ז יוכל לעבוד ג"כ הכוכבים שהם שרשי נשמתו למשמרותיהם ברקיע עליון כרצונו ושיחיהו הכוכבים לעולם ועד ושלא יהיו מלוני השנת נשמתו פקיעים וכשחוזר שהם תפארת שהו שהוא חור נשמתו מעשיהו לו דרך מלוות ומעשיות זכיס וכשיריס שהוא חור עיניו של רחיה חוסייס ורחייס עיני השכל ירמוז לשמש ומגן ס' לצדות שחורו שוקף זוהר בכל העולמות דרך מלוות ומעשיות זכיס וכשיריס ושלוני הרקיעים שלא שע"י שמע שדש"ר יש פקק השלון של השנה קשור ושלוי כשרוחה בעניו השנת נשמתו שמשיג מליחותה ולא מהותה כי נוסף ולבושיו שם כפרוכת ופקק השלון של השנה נשניה ירמוז לכל שכן וק"ו בעניו השנת הבורת שהוא השמש של העולמות שיסתרל להשיג מליחותו ולא מהותו וכו' (פרק יז) : (תקכג) כשרוחה לשעור לא יתקן שעודתו עד דיבעי כשיסיה קמי קוב"ה ויאמר לא נתקן שבידשתי עד דתתייהב מבי מלכא שקיבלה להשפיע ולכתר דיבעי כשיסיה יסכה וימתין שעתא שרש ויאמר הא עידן דתתייהב מבי מלכא ושפשא משלמן אשר לפני ה' וכו' כשמסודה קורס שיכול ירמוז כי השלמן דומה למזבח כהניס לוכלים ובעלים מתכפרים כ"ם בשליה פיהו כשטול ידיו ירמוז שבי"ז מסיר הטפירות שבנשמו ע"י עומתיו ע"כ צריך לכוון לעולה השכשרת ולהגניה ידיו כשעבוך נרכוס ירמוז שהברכות שס השפיזות להרקת השפע משלשות עליונים כ"ם בוסר וכו' ע"כ צריך לבדך על כל דבר מעין ברכתו כדי לפהות עי"ז מקור הברכה שעברו העליון ופי"ז כשלמים ושפפיים גם כל העליונים כשנוסן כ' ידיו על הפה בשעת הברכה ירמוז שים בסס עשרה לאצעות נגד עשרה עלום שחלויות בפת ועשרה מיבות בברכת המזיא כ"ם בש"ע כשעבוך ברכה על דבר מאכל כתב בליקוטי תורה שירמוז להשפיע עליו רוסניות מהשם הגדול המהוה הכל וירמוז בחילתו שהכפה תהיה מיוסניות השם הגדול שבמלבם בשלא נשלח שים בו שלא סיים בסוד ואתה מסיח לא כולם ופ"ד זה בשחיית מים סיים מאכל נימטריא הויה אדני וכן מים עם הכולל כשאומר שסס בברכה ומגביה הפת ירמוז להשפיע עליו רוסניות מהשם הגדול וירמוז שמעלהו בכח ע"י כ"ם פרקין דידיו ממדריגה מחשוה למדריגה עליוה כ"ל יקח בם שער דבר מאכל בשעת ברכה ניתינו ויעלהו וירמוז שמעלהו ממקום מחשן למקום עליון וכשמניח שם הויה שצריך לכוון בקריאתו אדני וכתיבתו הויה וכו' כ"ם בש"ע . והנה ב' שמות אלו נימטריא מלאך ירמוז להשפיע מנשמיות וללבוש בשמתו מלאכות ומלבוש מלאך וכו' וכל דבר מאכל ירמוז שמאכל נימטריא יסוד הויה אדני שמוה השם כשצך פיות ואור פני מלך למלאך כן ירמוז שיהיה ניזון מרוסניות המאכל

לחיותו

להיותו נדמה לדוגמת של ברואי עולמות העליונים שפעמים הוא אור. כשסכך ולא כיון בברכתו כל"ל יפה פיעיו לשמים וכהסתכלו כלפי מעלה בראותה דלבה יתעורר עליו לתשובה מראות דכל רעיון כל"ל בשם ספר חרדים כשיושב על שלחנו ואוכל ירמוז שכמו שמזון לגופו שנברת עפר מן האדמה מזונות גשמיים לשם מן התרן כן יתן לנשמתו שנברתה מן ויפה בפיו נשמת שיהא שהוא אור מזור הקדוש העליון לריך לזונה מאויר ואיר המזהומים מקול ודיבור ברכה ולימוד תורה שעל השלחן וירמוז שלא ישתקע בהנאות ובגשמיות שזהו שורש שהשם מזכה שמתעורר ע"כ זהו הרמז מיס לתרווים שובה לנקות זוהמתו ולתיקנה ליה למיכל יפיר כי מן הסיתר יסיתנו לל התיסיר שלא יהא לכילתו כדי שיוכל לעבוד הש"ת כשיאמר על כראות בכל וכו' ירמוז כדלוג בלב כשבר על תורכן ביתמ"ק כשתברך ברכות המזון יברך בירלה ואהבה ומזכיר החסד שעשה עימו הש"ת להכין לו פרנסתו ותפש"י שיזכו רחוי שלא הזן וכו' כמן ובחסד ורחמים ושופע הש"י שיתברך ע"י ישראל כרי להשפיע להם ע"י הברכות וכו' ויברך ג' ושק ואהבה נגתה ובקול רם ובכח שתברך ברכת המזון על שלחן הנשמתי כן ירמוז לברך על שזיכהו הש"ת לתורה שע"ז נותן מזון לנפ"ח כ"ם ועל תורתך שלמדתנו וכו' כשתתעצה ירמוז שהוא ניזון ועובד את הש"ת למעלה מהטבע וכו' וע"ז מעורר על עצמו רחמים גדולים וכו' עיין פיס כשלומד לו מתפלל ושיהו רוקק וכשבולע ריר שכפיו ירמוז ריר ניתעריך קרוש וכו' כשיסב נדד ויר"ס ומסבב רוממות הגורת ית' הוא מרכבה לעולם שתחתיה כי שפל עליו כשעומד מדידה של מעלה כנון מקום ירמוז נמדידת שיעור קומה של העולמות שנמדדו ונמציירו ברעון נתחתיה בשמת שמקום שקודם בריאת העולם ק"ם שילמו לפיעל ומדידת מי מקום ירמוז מי מדד בשעלו מים וכתב ספר הקנה בהילוך בים הכנסת לו ביהמ"ד מעורר הילוך רחמים מסיבה לסיבה כשעומד ירמוז לשרפים עומדים בשרן ורוקף לדבר מלוה ירמוז כ"ם בשפירות עליונות והחיות רלין ושיב ולמעלה כשופה ירדפו ולפני כשלו הם משתחוים וכן ירמוז כשמזכיר השפירות ניחודיו לו בריכור כנון בפניך לך ה' הגדולה והגבורה וכו' ונצח השמים לך משתחוים גם ירמוז דשם השפירה הוא חיות השפירה וזה פירוש שויתי ה' וכו' ושם יהו' המכוין המלוייר נגד פניו בניקוד השייך לשם הויה של תוקף שפירה הוא מחיה ומקשר החיות לל המוחין ומה שלמד ונלמד על השפירה הוא השכל של השפירה וכשלומד בדמילו ורמיונו הוא מקשר עלמו לל השפירה ונעשה מרכבה לליה ולומד שכלה ורוסניותה ומקושר לחיות חור ר"ם המוסיפ' בה כשוקשר קשרי הליות לו קשר של התפילין ירמוז שקושר כתריס לקומו ית' וכו' עיין פיס כשמוחק החויר בשעת לימוד התורה בכל עת וכל שכן כשיתעצם ירמוז שהוא ניזון כמו שניזונין הנשמות מלאכים ושרפים בעולם העליון מזיו השכינה היינו מאויר חור קדום העליון המחיה העולמות בחור פני מלך חיים וכ"ם דהמע"ה פי פערתי ומשתפך היינו שפיפת האויר (וזה היה ניזון דוד כשהיה מתענה) כי למלוחיך יאכלו ועי"כ כל הנשמה תהלל י"ק ויתר"ל תן לו היכול על כל נשימה ונשימה (שם פרק כד): נשמע (תקכד) שואל מדם מחבירו כדי יין ירמוז שלומד ממדת הדין שבחבירו ושואל מדתו כדי לעשות דין, כרשעים וכן שואל ממנו כדי שמן ירמוז ששואל ולומד ממדת החסד שבחבירו דהיינו להתחסר עם הצדיקים ובלבד שלא יאמר לו הלוני לזמן מרובה משמע דיותר ליריך הלדם להחזיק מדה טובה וקדושה שפופיע בה מלקשתמש במדת שבירו וכו' (עיין פ"ם) ושם חיו מלמינו מניס עליתו תלנו להרחותו שים לו עלית של תלמיד חכם (שם פרק כג): למשור לו רבו ולהחמירו עד שיניח עליתו תלנו להרחותו שים לו עלית של תלמיד חכם (שם פרק כג): (תקכה) שם עיניהם מרחות ר"ל מרחות בדע עי"ז שם עיניהם ולבותם מהשכל ר"ל ע"י שדם תכמים בעיניהם עי"ז שם לבותם (רשפי שם חות יו"ד): (תקכו) כל העולם לל נברת חלל לנחות לזה ר"ל גם לשון זוי כפשוטו שכשל דבר יעבוד להש"י (שם חות יל): (תקכז) כל מה שיזדם רוחה ושומע מה שחיו להש"ת חין זה רחיה ושמיעה כלל רק שכל רחיותיו ושמיעותיו לל יהיו בלתי לה' לבדו וזה והיה אם שמוע תשמעו שתשמע לקול ה' לשקף וזה תשרי חדש שומע לי שכל שעיותיו לי וכו' וזה המרגים שמעו והסורים הביטו לרחות וזה ויהי שמע יתרו מכיון שמשמע נעשה חיקף מכסן מרין חותן משה וזהו שחמרו על פסוק זה במדרש הש"ד שמעו ותחי נפשכם (שם חות כ). (תקכח) חדם מקדש את עלמו מלמטה מעט מקדשין לותו מלמעלה הדבה היינו תרתי למעליותא כי קדושת הש"ת שמקדשו מלמעלה חין ערוך לה לקדושת חדם שמקדש ח"ע מלמטה וגם הוא מעט וזה התירו לפני בעוש"ן סיינו דדברים מתחווים לשעור ח"ע מכל דבר רע היינו פגם הברית ודרחיה ושמיעה ועי"ז מחיר לכם בעוש"ב זהו דברים עליונים תורה ותפלה שמחדש עושה חין ברשותו של חדם להיותיר דרכו רק לה' הישועה (שם חות לב): (תקכט) מרן הבעש"ם הק' זצוק"ל חמר חכמות חדשים גם ישנים יודי זה הקב"ה לפחתי לך בשבילך ושלנו לו הלל רבינו חומר תורה והשיב כמו השופך לחביית והיתרון הנשפך (ממילא מעמת שהוא) ממולח על כל נדוניו ויש על זה תורות חיתתי הוא לך וכן

במדות רעות מ"ו כשנראה בעודתי ים בפניעיות יותר (סם חות מד) : (תקלב) מנרק לכסף וכו' ומיש
לפי מהללו ר"ל כמו שהכסף נבחן במנרק ויזכיב נכור כן החיים נבחן ע"י מיהללו כשמתפיל לדבר
בסורה ותפלה ולא יפלא רחת וזיע ידע בנפשו כי בא טוב הוא [סם חות מו] : (תקלא) עד מתי
פתיים תאהבו פתי ר"ל מה שאתם מציעים בשכליכם שהוא פתיות ושטות ע"פ מהרחוי ומיוב נדבר
לבדוק ממנו כמשמוי קשה כי מה לנו ומה שכליעו בעודתי לנו פתיים נגד מה שמתוייב לעבוד להשי"ת
בגין דאיהו רב ושלים (סם מט) : (תקלב) הולך את חכמים יחכם אחל סם ההולך לחכמים הוא
ב"כ ויש כסילים ירוע מ"ו ושהו ויש כסילים ואו מוסיף על ענין רלשון גם כשהולך לחכמים כ"ל
(סם חות מן) : (תקלג) כולך יפה רעייתי ומום אין בך העניין שכל המעלות שבאדם לבון שכמה
וגבורה ועשירות אם מ"ו אינו מועד ביהם להשי"ת הם נופפ מומים מ"ו כי לולא המעלות לא היה לו
יכולת להטות בהנה גם מעלות השלימות אם אינו בסם שמים יותר טוב אם לא היה בו וכ"ש במ"ה
בסון הנאוה ממור יותר ואהו שמשבח הפסוק ואוא אין בך שהיופי אין בך אוא רק לדרבה כולם
מעלות שלימות שעובד בהם להשי"ת מי"ו שאם היכולת למרות עיני כבודו ית' מ"ו ומעלם יגרו ואהו
שקר החן והבל היופי רק אשה יראת ה' מתהלל בהחן והיופי שמעלמת יראה לעבוד להשי"ת (סם נח) :
(תקלד) כל חיש לפי שכלו שאנשי השי"ת יתחזק ויוסיף לומן בכל יום להיות בעל תשובה ולא להיות
לדיק דהייעו להחזיק בתורתו במדריגה לתת כי דרך זה אין לו סיום כלל רק לדיך תמיד להתבונן על
כל דרכיו ולשוב לפני ית' בכל יום ויום בבחי' תדשה ולא יאמין בעלמו רק יירא ויפחד תולי הוא מלוחץ
שלומרין עליו מה לך בספר חוקי (סם חות נג) : (תקלה) העבר חרפתי אשר יגורתי כי זו חרפה
גדו מ"ו על אלהו ירחים מדבר מה זולת הבורת ית' וזהו ויירא ויגר הייעו שהיה מיגר ורוצה על
ירחתו מעשו [סם חות נד] : (תקלו) הבעש"ט זקו"ל אמר שני חרי נדחני שהיו עוה"ב הייעו
שני חיני נדחנות חי שהוא בחדריגה זו שכל העולם משחקין בו חלל ואשר חרע משחולל והוא משחק
בכל העולם והוגך לבעס בעבודתו ית' נוכח ה' דרכו (סם חות נה) : (תקלז) כל מה שהאדם מזקין
בגם שהלשו כחות הגוף עכ"ו לא ינחל ממנו כח בחשוה בדרך הטבע כי לעומת זה שהלשו כחות
בחשוה חפני הזקנה נחגברו ממנו הברגל כאחרו"ל משביעו רעב והוא הדין לכל החשוות וזל"ז עשה
אלקים בנדי שיבחר על בחירתו גם בימי הזקנה ואדרבא בימי הזקנה שהלשו הכח חיעו יכול כל כך
להתנגר על יצרו ולבחור בטוב (וע"ב טוב לנבר כי יסא על עלמו עול עבודת השי"ת מבעוריו) (סם
נם) : [תקלח] פתחו לי שערי לדק וכו' הייעו לומר כשאדם לועק במר לבו פתחו לי שערי לדק
לעובדו ית' לשמו אלו ובו בשלמו השער לכ' לדיקים יבאו בו (סם קו): (תקלט) הבעש"ט הק' אמר
שמה שני עליך בגוף הנוף אין לך התפוררת מחיצת בארלך (סם קיח) : (תקם) מ"ש אין להכ
ממשה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב ר"ל בחי' אין הוא להכ ממשה אבל לא זולתו דבר שבעולם הן
בעוה"ז ובן בעוה"ב לא מלאו ממשה רק בבחי' אין לבד ורבי זקו"ל אמר שאין להכ ממשה ממשת
שאין להכ עיופות כי נדבר שהוא טירחת שייך בו ממשה משא"כ הלדיקים העובדים דשי"ת אין בהכ
עיופות כלל (סם קיד קמו) :

ישורין וישועה (ו) לפעמים יכול האדם להמשיך טובה ע"י הדיבורים שהוא מדבר למשל אם הוא
נשבית ידבר מלחמו ענין מרבבה לזיכין להודות וכו' וכן כשהולה בחיזה חבר
ידבר בלחמו ענין בפירות העליונות כשייכים לאותו חבר (ליקוטי אמרים דף הם ע"ב) : (ז) כשיש
בחב לאדם יקבר עלמו להבורת ים' דהייעו שתקבר עלמו למעלת הבורת ית' ולא ירגיש הכאב (סם) :
(ח) נכל דבר רע יש דבר טוב וכו' רק אם הוא נשמע מ"ו הייעו שתשבחתו תיהא זכה חזי ס"ורש
בו וזהו ויבלו מרחם שנפלו לדבר רע ולא יכלו לשחות מים ממרה כי מדיש אם פירוש הם לא היו
טובים רשם היו כדאי לדרבה היה בא לכם משם טובה יתרה לכל דין יש בחוכו שבר ואם היו טובים
לא הדין היה בא לכם טוב וו"ש הבא לנו עזרת מלר שמכם הלרה חבא במזרה ע"ש שזה ב"כ למעיך
שתבטח זרוע שבתפלה שאם זכה מתחזק מי"ו לעבודתו ית' ביותר וכו' (דף יוד) (ט) וכירחמך
מברחך ר"ל שאחי' הירחה מבחי"ת תמיד כמו בשעה שבא לו לאדם חיזה לרה וחו יש לו ירחה גדולה
בן חביה לו הירחה תמיד וכן בפירוש לחיעך הירחה בשעת לרה מ"ו לא יהיה רק ירחה ברחמי לפיוש
לאדם תמיד מבחי"ת (אור תורה רמזי תבלים) : (י) מעמת גודל אהבה וחיבה שים לבקב"ה על
הלדיקים שבשביל אהבה זו ינחילם לעוה"ב כל טוב הנפלן אשר עין לא רחתה לכן חיעו שבניים הקב"ה
לפעמים על בלעור שים לדיק בעוה"ו ואחי' אם מחפלל לפעמים על עניני עוה"ו חיעו שנעה לפעמים
זלין מבניתין בחפלתו כי כוא ית' יודע שבכל טוב העוה"ו כוא כלין ממש נגד אהבה המזקה שים
לו מליבה שבשבילה ינחילם טוב הגמול לעוה"ב וכו' ע"ש שביאר כל זה בדרך משל (ליקוטי יקרים
דף יב) : (ו) מנין יעורי הלדיקים בעוה"ו וכאלו הקב"ה מתרעק מהם כי הקב"ה רלונו תמיד שהלדיק

יעלה תציד ממדינה למדינה ע"י מעשיו לכן הקב"ה מצרפק תציד מעט ומעשיו תציד וכיו"ב מפסקם כמעשיו ומחזק כעבדם טוריהו ועולה תמיר כמדינה יותר עליונים משל לזב שעלמד מם כבו ומרגילו ליל ברגליו שבכל פעם מחרפק ממנו כבדי פרנסל עמו ביותר ליל מעלמו וריב"ם כתן סימן על זה והיה יעבנו עלמות (דף סו ע"ב) : (ז) והיה ה' לי לאלקים ר"ל כל דרכך דעהו הן סוב והן דע וכו' וכאשר יצרע לו מ"ו חיזה דע יפסוב בוחלי הוא לכפר עוונו לך תאדיק חק על דרך הטוב יש לו לדאוג כי חילי מכוין לו מזכיותיו וזה והיה ה' לי לאלקים שהוא סיום פרשת הרמעים חולי הוא מדת הדין שהוא אלקים וזריך אלי לסופיק זכיות כמעידות (נוחות פריב"ם דף סו) : (ח) כמו שבריאת העולם בכלל היה לריך לזיות מקודם ממנו מצד הגבורה והדין בכדי שיוכלו ע"ז לקבל אור הבהירות הגדול של הסמד וכו' כך הוא תמיד בפרטיות אפילו בכל אדם כי קודם שחפן הש"ת להופיע עליו בחסדו גדול ובהטיב לו לריך לזיות מקודם ממנו ודין מצד הגבורה בחופן שצ"ו יוכל לקבל אפ"כ אור בחירת טיבת הסמד שיבא לו אפ"כ וע"כ תרו"ל סייב אדם לברך על הרעה וכו' כדאיתא לברך בשמחה כי בלאת אפי' הרעה בעלמה מ"ו הכל הוא לטובה כש"ל וכפי הטובה הגדולה שרוצה הקב"ה להביא עליו כך הוא גודל הלאלה מקודם וכשלאתין בזה בוודאי יבדך על הרעה מ"ו בשמחה כשם שמברך על הטובה כי זהו בעלמו התפלת הטובה ובזה מכלל הגבורות בחסדים ובעשה יסוד הויה אלקים ומי שים לו דעת ומשכיל על דרכיו ימלא הטובה שיבא לו אפ"כ זאם לאינו מולא בוודאי היו הדיוים הכם לכפר עוונותיו ולהכילו לחיי העוה"ב וכוודאי אין לך טובה גדולה מזו כי יפה שעה אחת של קורת רוח בעוה"ב יותר מכל חיי העוה"ז ובפרט אם זוכה ע"י הדיוים הכם להתקרב בלבבו לבסה"ב ולהתיירא ממנו ביותר בוודאי אין לך טובה גדולה מזו (מאור עיוים פ' לך לך) : (ט) הדריך כשהולך בדיוה מדריגה זאת מה שמלקין ממנו בסי' החיות והטופין שנאנו לו מלמעלה בכדי שיתחזק עצמו ככל אל מדריגה יותר גדולה היינו כי כמו שבשעוררות הוא מלמעלה כך נאעורר למעלה וע"כ כשניפל הדריך ממדריגתו אזי הוא מתעורר מלד ומתגבר ה"ע בהתחזקות גדול לדבק לשרשו ועי"ז נמרכז ג"כ רשיוב מלמעלה כפי התעוררותו ואז הוא גם למדריגה יותר גדולה וגוזרין לו מלמעלה חיות מלקות ומוחין יותר עליונים . והכה בעת הזו שמקלקין המוחין והחיות ממנו היה נשאר למעה בחמת ה"ו . לך מאחת כי טבע הקדושה שהיי' אחר פילוקה נשאר אחריה רושם כמארע"ל מעולם לא זזה שכיבה מכותל מערבי וכו' וכן לענין הכ"ל כי גם לאחר ההמלקות המוחין וחיות מלקות שהיתה בו מכל מקום נשאר עדיין רושם הקדושה שעי"ז יוכל להתחזק ולעלות למדריגה יותר עליונה כנ"ל בבחי' כי טבע יפול לדיק וקם וכל זה הוא בדריך אבל מי שזיכו בגדר דריק והקב"ה מושך מחשבות לבלתי ידע ממנו נדח ורוצה לקרבו אלליו מזי מחמת שחיו דבוק בגורל ית' ניפל למקום הדיוים ואז מלאכ הקב"ה כביכול את אלקותו אל המקום שהוא בחופן הדיוים שמתוך זה מתקרב אליו ית' ולכן יחמין האדם בחומה שלימה אם יבא אליו חיזה נער ויש רין ח"ו אז חיזה הפסד לפי' מעט שאכל הוא רק בבדי לעוררי שיתקרב אליו ית' ואכו שנאלאם אלקותו ית' אליו כפום טיעורא דיליה בבדי לקרבו בא ורחם משארז"ל עד היכן מכלית היסורין לפי' הכתים ידו לחוך כיסו וכו' היינו שלפי' בזה וכיוצא בזה יחמין כי אם הוא למעלה אלקותו ית' לבלתי ידע ממנו בדע כנ"ל ומחמת זה נותן אל לבו לשוב ולהתקרב אליו ית' ומיד נמתקין הדיוין וניפלין ממנו מחמר שבא אל המכוון וכו' (עיין פיים פ' ויצא) : (יוד) כשיש לאדם חיזה נער ח"ו כגון שיכול בניס אז שאר נער ח"ו ידבק את מלך החבבי שבחוכו אל פנימיות שאור שמופיע בהחומות כשלומד או מתפלל ויתפלל ע"ז להצורך ית' וכו' וזה מבניה הדבר הזה למעלה ומתבטל ממנו הנער הזה אך לריך זה לחומה גמורה שיחמין לחומה שלימה בהשגחת אלקות שלין עוד מלבדו ולא יתלה ח"ו במקרה או בכשפים רק שהגורל ית' מסנים עליו בכל מציניו קטן וגדול וכל מאורעותיו כסקרין לפניו בפקידה אחת וכו' כי כל עוד שלין לו חומה זו חיו מועיל לו תפלתו ולא תפלת אחרים עליו מאחר שחיו שלמין בחמת בהשגחתו ית' כ"ש קדוב ה' וכו' לכל אשר יקרלוהו באמת אמת הוא רחם חוך פיק לאם הוא שהוא ית' רחמן וחין רחמים לרחמיהו חוך היינו שהוא חיות כל העולמות והכוללים עליונים ותחתונים פיק הוא כי הוא ית' מלכותו בכל משלה אפי' בדברים התחתונים בחופן שלין עוד מלבדו וכשדרז"ל ואפי' כשפים (כי אעפ"י שאמרו כשפים מכחישין פמליא של מעלה הכל הוא לאותן שאין להם החומה גמורה הכ"ל ונסדרין למטה) אבל מי שפוסח על שתי הסעיפים ומחזק עם שתים ודבר אחר מ"ו בודאי מ"מ לבקש עליו רחמים מאחר שאין לו חומה וגם הדבר שנוטחים בו הוא דבר שאין בו קיום כי אף שמופילין לו הכשפים לפי שעה אבל אין זה קיום כי יבניס הבאין מחמת כשפים מ"מ לפן להחקיים כ"מ זיין שניס כמדע משל"ה כועז ואחמין בה' ומבקש ממנו לבחו הוא דבר נאמי וקיים שיוכה לורע וזרע זרע עד עולם וכו' (עם בחידושי מהכם שבח) : (יא) תרו"ל הדג

לפי

לה' כי טוב וכו' שנוכה מובחו בטובחו של אדם ר"ל כי בחמת כל מה דעביד רחמנא לטב עביד לך כיון שנדמה להאדם שהוא רע ויש לו לומר מזה כזה הש"י נוכה מובחו ו"ש שנוכה מיבחו בטובחו של אדם היינו אפש"י שבחמת הוא טובחו לך מחמת שהאדם לימו מבחין ויש לו לומר מזה כזה הש"י נוכה מובחו כנ"ל (עיין פיש קדושת לוי פ' תולדות) : (יב) כל דבר שהש"י מביא על האדם יקבל לחוחו ממנו ית' בחמת ובשמחה וכשתרז"ל בכל מלחוך בכל מדה ומדה בהוא מודר לך וכו' ויאמר כל מה דעביד רחמנא לטב עביד ויבחח ויחמין שיש בזה טובש גדולה וכו' כגון ס מיש גם זו שברוב בטחונו ותמונתו בו ית לומר על כל דבר גם זו לטובה ובזה יהא ממהיק הדינים מעליו והופך חוחו גרמיים ועשה מרע טוב ויש בזה הדרך גם האלחם לנוחות בשוד המוניח לך ית מיש מצור האלמים היינו שמחיבת המשפט שבין עניך ח"ו שהוא בחי' צור ' חלמים הוא מוניח האדם ורחמים שהש בחי' מיש כי אתה להפך דבר עליך לטובה ע"י מחשבתך הטהורה והנאמנה שחשב מלחמנו בו ית' שבכל הוא עושה נטובה וכו' (פ' ויצא) : (יג) כדרך בני אדם כשרוצין לעשות מבני קטן כלי גדול לריכה שבירה כן רשי"ת דוקא להשפיע להאדם רק שהכלי קטן ולימו יכול לקבל השפע ובשביל זה שולח עליו הש"ת מיזה לרה לו הולי ר"ל זה בחי' בשירת הכלי קטן בבדי שחש"ב יהיה ע"י הכלי יותר גדולה ויהיה ביכולתו לקבל השפע וכוונתו ית' רלה לטובה וכו' (עיין פיש פ' ויחי) : (יד) האדם נטובת מזי יהיה עיקר החשוב בלו מה שהבורת ית' יב לו שחשה מטובתו וכו' (פ' ויחי) : (טו) הרחני ה' חסדך פירוש יודעים חנחנו שסוף כל המחרעות הוא טובה לישרחל אפ"י שחחלת המעשה לימו כך לזה לש מבקשים שרטובה יחרלה חיקף בחנחנ המעשה וכו' (פ' ותחחנן) : (טז) מקריות ופנעי הזמן אין להם שיעור מיוש עמוד האדם על דעתו עד היש מיוחו ואם ירלה האדם לרפריר ח"ע מרביקות ועבודה ה' בשיבחם ח"ב חימחי יעמוד על החורה והעבודה שנבדל רק בשביל זה והבורת ית' בדאי חינו בא בביוה על בני אדם ב"ח כאב הרחמן על בניו ומשחדל לבטיחם ולהעמידם על דרך הטוב להטיבם לאחריחם ע"ב צריך האדם להחבונן בכלי לבער עלמו על לערו בנשמיות ולידע כי כל מה שקרה לו ממקרי ופנעי רזמן הכל בהשגחה פרטיית מאחו ית' וגם זה מרטובות וחסדיו ית' להרחות לו לאדם לחקן מרלוניו לדעת מה שפגם בעולמות עליונים ולכן שלח לו כזאת צירופים מזה מבורן עליון ויפיש לבו ופשו לשחפלל בעבור חיקון עליון והעיקר להמחיק הדין בשורש עליון וכו' וכיון שנחיק הדין בשרשו ממילא יעבור ב' מכל ריבוי לרוחיו ויושיע לו בחסדיו הגבולים וכו' (אור החמיר פ' ויבלח) : (יז) טעם השחחה ביסורי הגוף לפי שהוא טובה גדולה ועלומה לנפש המוסיף למרקה בעוה"ז ולהניחה מהחירוק בניהנם וכו' עיין חשובה לוח כג ועיין עוד מענין קבלת היסורין בחבבה ובשמחה ולהאמין שהכל טוב בחכלית רק שלימו מושג ובחמונה זו בחמת נעשה הכל טוב גם בגילוי וכו' (ליקוטי מהרים מגיל בחגרת הקודש ע"ש) : (יח) כל השחלקות הטובה לפי שעה הוא להעלותו למעלה טובה כימו וי"ש ימין ה' עושה חיל ימין ה' רוממה לשון רוממות והשחלקות הוא כדי להוסיף לעשות חיל וזהו ימין ה' עושה חיל וי"ש לב טהור ברא לי אלקים ורוח נכון חדש בקרבי ואזר ואמר אל השליכני מלפניך ורוח קדשך אל חקח ממני השיבה לי ששון ישעך וכו' שביקש שיחדש ה' בקרבו רוח נכון ואחמת אחור הרוח בחדש אין הכלי יוכל לסובלו עד שיחחלק הרוח ולא לאמרי חלח השיבה לי ששון ישעך וכו' שיסוב בהשחלקות הרוח אפש"כ ורוח קדשך אל חקח ממני לאמרי חלח השיבה לי ששון ישעך וכו' שיקיש שלא בהשחלקות הרוח אפש"כ ורוח קדשך אל חקח ממני השיבה לי ששון ישעך וכו' שביקש שיחדש ה' בקרבו רוח נכון ואחמת אחור הרוח בחדש אין הכלי יוכל לסובלו עד שיחחלק הרוח ולא לאמרי חלח השיבה לי ששון ישעך וכו' שיעשה כלי וזה שביקש שלא בהשחלקות הרוח אפש"כ ורוח קדשך אל חקח ממני לאמרי חלח השיבה לי ששון ישעך וכו' שיסוב חלין הרוח בחחלק ויחקייש שכלי וכן כחב החריז"ל כי אין האור מחקיים אחמת אלין הכלי יוכל לסובלו עד שיחחלק האור למעלה ע"י קלח האור שנאחר בו נחמזק הכלי וא"ב כשמוזר חלין האור אז יש לו כלי לסבול האור ולהחקיים בו וכו' (פניש יפות פ' ותחחנן ובפ' עקב) : (יט) לפעמים הש"ת מייסר חת האדם ביסורים בבדי לעוררו מביבת מרדמתו ולהוליך בת האדם שלו מלב הערל והשטוח כמו ששמון האדם בלור ואינו ניכר שיש בו בח האדם רק מכה הבאת ברזל מליו מוניח אם וכו'

(דברי שמואל פ' תבוה):

(כ) כשאדם הוא בעת לרה ומתעורר עי"ז בחשובה ולוחק אל כ' ואז אמ"ב הוא מהמרע על זה למה בחחנתי לעשות חשובה עד בא עת לרה מוטב היה לי לעשות בחשובה בעת ברווחה זה הדרך הוא חשוב מאד לפני הש"ת ועי"ז בהחרשה הוא בחמת הקב"ה מרחם עליו ופודה אותו מהלרה וכו' וז"ש וגם אני אמחתי אח נחקת בני ישרחל שכל למקדש הוא אחר מניש מעבירים אותם ר"ל עבודת ה' שע"י לרות שיש לכם ממלרים זה מביא אותם לעבוד את ה' ולבחחרת על מוטחם ומוטב היה לכם לעמוד אל ה' קודם הלרה וכיש זה השכל חשוב מאוד בעיני הש"ת ושמע לבם ופדה אותם [מבחר לדק פ' ותרח]: (כא) טוב ה' לכל שכל מה שהקב"ה עושה הכל לטובה. אפי' ח"ו שחשנים בחדם הוא לטובתו אפש"כ הוא מרחם עליו ומושיע אחף שבשוגם הוא ג"כ בטובתו בדי לגרשו ולזכותו לחיי עוה"ב אפש"כ הוא מרחם עליו ומושל ממנו ליסורים והעונם ומוחל לו

ומושב

ומודה ומחזק ירוחם (נתיב מלימוד פ' מקץ) : (כב) בעורם ים אין סיוע גו סוס ירמה וכו' רק מחמת מכתבו שמוכה מאד את ישראל ולהטיבם באחריתם ולכן סיפ ים מתיירא שלא יחטאו פ"ו ונמצא ירמה בעורם ים הוא ירמה מתוך מכתבה וכן העונש שמענים למדם ח"ו הוא ג"כ מחמת מכתבה כי רואה להטיבו באחריתו הוא מלרפו ביסורין בעה"ז כדי שיקבל שכרו לעה"ב וז"ש וכירמתך עבדתך כמו שפירשתי שלך הוא מתוך מכתבה ישראל כן עבדתך הוא ג"כ מחמת מכתבה כנ"ל (פ' וינס) : (כג) מרז"ל ליתי יום שלא נאמר בלילה ולילה שלא נאמר יום פירוש כשמדם ח"ו בעת צרה יש בזה סדבר ולפי טוב כי בהכמה תחי' גם בגליה נמצא שכל מה שים בעולם יש בחוכו חכמה וכשמדבק פ"ע אל החכמה שבחוכו יוכל להעלות לחוחו הדבר כי כולהי בחכמה אחבריהו וזה יאמר ר' עקיבא על כל גל וגל שעבר עלי נאמרתי לו רבוי הניחו הרעם מה שים בחוכו שהוא החכמה שנק' רעם וזהו שסייס הפסוק במומור ק"ג על ה"ד לריכין להודות מי חכם ויאמר אלה היינו שבשהות בעת צרה (מדבק פ"ע אל החכמה) ואומר וממתין על הטוב שהוא מאמין בחומם שניחה שב רצי ים בחוחו דבר טוב יכול להיות שיבא הדבר הט ב שהוא שים בחוכו וכו' (בחבי הקודש דף ויו) : (כד) שמעתי בשם הרב ר' חלימלך ז"ל על עניני בחמת יעקב כי כל מה דעביד רחמנא לטב אך אנו מתפללים לשם"י שלא הוא כל יכול ויכול להיות הטובה ע"י טוב (ממש) וזה ברוב הספרך עניני מה שאני מבקש בחמת יעקב להיות כישועה האמתיית שלחא יודע ורוצה לחעפי"כ תענני לטובתי ג"כ כי אחה כל יכול וזה לריך את רלון ורוב רחמיו וכו (דברי לחת חידוש השלחי פ' כי חצא) :

קדושת ישראל (ה) ישראל אנו במחשבה תחלה קדימת הרצון היה בשביל שיהיו ישראל לדיקים בכל דור ודור ונמלם בפיוט כשיכול את בחירותו דמיון המלך שנמלמים את שכלו ומדבר דברי קטנות בשביל בנו הקטן וגם כל מדות מעשי נערות נולדים בהלב שלוהב את מעשה נערות כדי שיהיה להבן חענוג ומפורר אלנו ובהקב"ה שעבר ושעתיד שיש אלנו והיה הקב"ה מחענג ממעשי הלדיקים ונמלם ע"ע ושנמלוש נק' חכמה כי החכמה הוא בחין ע"ד והחכמה מצין חמצא ובשמל ם היה בשביל ישראל וגם שם כש גרמש את השמלוש וזה שלא תילדות ילחק וכו' שברשם הוליד וכו' (ליקוטי אמרים ובאור חורה פ' ברשים) : (ג) ישראל שם עיקר החיות וכל המומות שכו"ש מקבלין מישראל חיות כל קומה וקומה בפני עלמה וז"ש החלנו מחחכם לנצב ולבצלו על מדין ר"ל לבער מבשים שבש בנגד מדין בכדי להכניעם על ידם (ליקוטי אמרים דף גימל) : (ג) בגה המלך בחוכב את בנו מאד ומחמת גילל להבחו הוא מחחכל בפני בנו ומשנים עליו בעינ פקיחת וסגה כשמחחכל בפניה דבר שיי כח ברחות מלבים חומו דבר ומשבב חומו וידוע שהלבוש נק' כבוד כעין ר"י קרי למחנים מכבדותא וז"ש מלשר יקרת ר"ל מאחר שאחה יקר בעיני וחביב לי אני מחחכל בך חמיד כ"ש עין יעקב וזהו בעיני נכבדת ר"ל בכח ברחות של יניני למלבשה בכיכול חסו שנרחים דמות אדם בבח עין ע"ד יראכו בליטון עיני וזהו ישראל שלא במחשבה ולא עוד אלא דכחיב לדיק מוטל ירחה מלקים חלמוד מקרא כחוב ת"ח לחומרו וכ"ש ושל בכחל דמות כמראה אדם וכו בכיכול ואחן אדם מחחיל שבוח ית' נוזר ואחה מבטלו ע"ד אז חחענג על ה' (דף לה) (ד) משל למלך גורע ומדיר מאד וכיה גו בן לחוב וחביב ויקר בעיניו מאד וכשה שריו ועבדיו רולים ליחן בשב וכלל והודיש להמלך אך מחמת חימת המלך לא היה להם פחיזן פה מה עשו אמרו בלבבם שלא זה ידוע כי עיקר חענוג המלך ושמחחו הוא כבוד בנו חביבו וידידו לכך חחלת כל השבח החחילו לשבח מעשה בנו לפני המלך וזה יגרמו שמחה וחענוג להמלך ויהיו יכולים לחת"כ לפחות פיסה בשבחו של המלך כן בכיכול המלאכים חומרים נפניו ברוך ה' חלקי ישראל וכ"ש וחחה קדום יוצב חהלות ישראל וז"ש משער יקרת בעיני נכבדת ר"ל מפני שבכל יודעין שאחה יקר וחחוב וחבוב בעיני נכבדת וכו' (ה ר חורה גרמזי חנדות רז"ל) : (ה) כל הנחלוים והנגרמים והנעשים והאדם החחחון שהוא הים עיקר כוונת הבריאה כעולם נברלו ע"י לירופי סכ"ב חחוון לחוריחם הנכללים ביוד מאחרות שבהם נברלו העולמות ומהשכל שהוא קודם לאחירה ודיבור מזה נחשך לכל העולמות חיוחם והויות האדם החחחון וע"ז נאמר ויפח באפיו נשמח רוח חיים וכל הנשמה מעלמותו הוא נופח וגם כאן נאמר וגם להאדם רוח חיים בשלמעות העולמות ו כך כאשר קלקלו דור המבול נאמר לא ידון רוחי באדם לעולם שהוא השכל ורוח בל"ש הנאמר לעולם בשביל האדם ואחיב כאשר קבלו ישראל את החורה חזר הדבר כמו קודם החטא וגאמר לישראל לבדם רוח חייש בבח מב"ש אחוון של חחורה שקבלו והבה ברז"ל בי בים ה' אור ש לאיש וכייני בשני אחיות ש"ק ליור השני עולמות אוש"ז ואוש"ב שהן מרמזין לבליות כל העולמות ואפשר ליאר זה רעז השפוק

בי יעקב נאר לו י"ק ישראל לסנולתו פירוש אחר שקנלו בני יעקב אחורה ותקנו הדבר כמו שהיה קודם שחטא וזו נאר בשם הקב"ה ויפה בפיו על כל פים ישראלי רוח חיים הבא בחלמות העולמות שבראתים ע"י ב' מוחיות אלו י"ק שמרמזין על ירחם ושפתם כיחוד וז"ם יעקב הבל גחלתו שעל בני יעקב נמשך החיות שהוא כאחל המוצא בחמידות ושם כמו חבל הקב"ה בקלתו העליון במקום גבוה ועליון מאד ובשוחו החבל מנשבע ומנשבע בו מנשבע הקשר העליון כמו כן ישראל ע"י לימוד ומעשיהם הטובים מעוררים השרשים העליונים וז"ם כי חלק ה' עמו וכו' שעליהם שופע כרוח חיים ושהבל הק' העליון וכו (עיין פנים ליקוטי יקרים דף עים ע"ב) : (ו) עם זו ילרתי לי תהלתי יספרו פירוש למה מאר הקב"ה בשמתו של הדם בנוף בחומרי ולא ברח לותו כמו המלאכים כל זה בשביל השיעבודים משל למלך ב"ו שים לו לפאר לאחד שהוא מדבר והמלך משתעשע עמו ומלמדו אח שכלו הרמה לשעות ויש לו משה שמשה ותענוג גדול יותר מכל השכליים שמדברים בפניו וזה ילרתי לי כדי שיהיה לי שיעבודים והמלאכים רוצים חידוש כזה ואומרים ה' אדוננו וכו' ומי כעמך ישראל וכו' וזה תהלתי יספרו לשון מליצים כי הדברים מאירים לרחוק זה מספר לחבירו וחבירו לחבירו ולכך ישראל הם מאירים בכל העולמות שעושים שיעבודים גדולים ועושים רצון ושמחה לפניו ית' (דף יד ע"ב ועיין גם בדף יב ובליקוטי אמרים ובאור תורה) : (ז) נשמת ישראל נשתלשלה מרצון השי"ת הנק' בשפרים מוחא דאבא ר"ל רצ"ן לחבירו שבאה דרך כמה למלומים עד רדשה לעולם השפל בגוף ואח"כ כשחשבר חלות הזכן ומוסק ומחלוה רק להשי"ת אז ים להם "ח תענוג מזה כביכול כמשל בחב ואם שים להם תענוג מביניהם שנמשכו וירדו משלשם וממוחם למדריגות מחחחות שלהם ואח"כ כשנגמר הילדה וגילד וגדל משע ונוספים לח חולד על זרועותיהם ים להם פעמים גדול מאד כך כביכול השי"ת ים לו תענוג גדול מחחנו כשהוא שבים להדבק בו ומדבקים עלמינו בהתבטו וירחתו שהם נקראים זרועות עולם וז"ם ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי וכמו שהבן משחק בחנוניו וכדומה וכשרואה לח חביו מכירו ומנית הכל ורץ לקראת חביו שיקחנו על זרועותיו וחביו לוקחו ומחבקו ומנשקו כך כשיבא לנו המעוררות בגב שהוא התרחות השי"ת משתרשה בכל עת בנפשות עמו ישראל חז לח נרוץ להדבק חליו ע"י חורה ותפלה ומעש"ט חז בזכה לנשיקות פיהו וכידוע מספר ר"ח עיין הנשיקין וכו (דף יז) : (ח) אחחנו בני ישראל נקראים בחי' נוקבא כביכול לנבי קוב"ה וכשאנו מחעוררי' לדבק בבורחנו ית' מלמעה למעלה אנו מעוררי' כביכול חשוקה בבורחינו ית' להשפיע לנו כל ט ב שלה ומורידים השפע מלמעלה למטה בשפע וברכה ורחמי' וחיים ושלום וכמה חנחנו כנסת ישראל שב הבורא ית' דבר אחד שלם שאחנו דבוקים עמו וזה בלא זה כביכול אינו נקרא שלם כשאמר אין השם שלם ואין הכסא שלם שאחנו נקרא' כסא להבורא ית' כי כביכול הבורא ית' בלעדינו אינו נקרא שלם כפ' שהוא רלונו ית ופשוטא אחנו זולתו ית' וכו' וז"ם חמים חהיה עם ה' אלקיך ר"ל אחה עם השי' נקרא דבר שלם וכו' (עיין עינים ב' נח) : (ט) כ"ש ישראל ים לו חוח בחורה ותורחיחא וקוב"ה חד והוא חלק אלקי שבקרב האדם הוא ממש לותו חוח שהשם חורה נשמתו ושחות משפיע על ה"אדם שפע ואיות הקדוש' וכו' וכל חוח כלול מכל החורה כי הוא ס"ת שחסר ממנה חוח אחת עם לה ואינ' נחשבת לח ר"ת כי אם בהצטרף כולם יחד לכך חרז"ל האחבד נפש אחת מישראל כאלו אחבד עולם מלא ובן המקיים נפש אחת מישראל כאלו מקיים עולם מלא וזהו הענין של ואהבת לרעך כמוך כי הכל הוא אחדות נמור כמו החורה שנקראת חורה בהצטרף כל האחיות כולם ואף אם רואה בחבירו חוח דבר רע ישנא הרע שבו אך שחלק הקדוש יאהבנו מאד כשפשו כי הבעש"ט ז"ל אמר שהלדיק הגמור שיין רע בקרבו אין רואה חוח רע של חוח אדם מישראל אך מי שרואה חוח רע בחבירו הענין הוא כמו מי שמחכל במרחה עם פניו מטופין רואה ג"כ במרחה כך ואח פניו נקיים אין רואה במרח' חוח דופי כמו שהוא כך רואה וזהו ואהבת לרעך כמוך פירוש כמו שאח יודע שהדם חוח רע בקרבו אחוח הא אינו חוח ג"ע אף שחוח הרע שבקרבו כך ג"כ של חבירו כי בחמת כל אחד כי אלה גם לחבירו ים ג"כ חלק אלוק כמוהו ויש לו חוח בחורה וכו' (פ' חקת) : (י) הנהגת כל העולמות אפור ניד ישראל שסם קומה שלימה וכו' ושכינתו ית' הוא ממש בישראל בקרב לבביהם כ"ש לבני שנריך כ"ח להיות לבו משכן לבורח ית' שלח יכו' חלק המוטפע בו מופרד ח"ו מהרשין העליוני· ומי"ז ים כח בידו לייחד ק"ח ואח כל העולם שם כל הנהרח' ושם כל העולמות לח"ם כ"ה וזה נשפע שפע וברכה ומוכה מא"ם וכו' ויורד הברכה והטובה בשביל היסר שעשו ושקנו ישראל ע"י דביקותן ויחודן על הכלל שהוא ק"ח כ"ה וזהו אין טובה בח לעולם אלא בשב ל ישראל בשביל הוא נשון משלה ושביל והדרך מעבר השפע שחקנו ישראל וכו' (פ' פנחס) (יא) יהוא כי כל הבר שאין לו חמלה אין

לו תכלה וכל פיס ישראל יש לו חלק מהקב"ה כי הלק ה' עמו נמלא כמו שכקב"ה פ"ם ואין לו תמלה ותכלה כן כל פיס ישראל חלק קדושתו הוא דבר שאין לו סוף ופחלה ותכלה וכ"ש מישראל יכול לעלות בעולי נפלאה ועניונה מאד ע"י פחיזתו בשורש קדושתו וכ' (עיין פניס שם בליקוטי): (יב) מבואר בחנא דבי אליהו שמלוה לספר בשכיל של ישראל וכו' ונראה בשעם משום לשפור נשפיה דעתו מתפילין ומלוה על כל אדם לעשוק תמיד בחפ לין דהייט אז לספר שבתו של הקב"ה שזה בחי' תפילין שלנו שכתוב בספרשיות שבשם שבתו של הפי"ם וכ' אז לספר בשבתן של ישראל שזה בחי' תפילין דמארי עלמא שכתוב בשם שבתו של ישראל מי כעמך ישראל וכו' כמאר"ז"ל (קדושת לוי פ' בא ובליקוטים): (יג) מה שישראל שם לשעל' מכל העולמות אפי' מעולם הבריאה ושם יכולין להתדבק ולהשיג אפי' בבחי' שלמעלה מהשגה וכו' עיין שבת פוח כג. (יד) להוספיר כרבבי פרשה דשיתין רעיתי כי בכל מקום הרוכב מנהיג פסום ובאן היה הפוס מנהיג הרוכב לשבוע בים כן תומר בקב"ה ליישראל כי כל העולמות אני מנהיג אבל ישראל הם מנהיגים אותי לשעל רלוני אפני רלון ישראל (פ שמיני בדרושי שיר השירים) (עו) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו ישראל הם פנימיות הגלגל שמתגלגל ברל"ם שערי לירופי אותיות ישראל הם חיותו נקודתו ומרכזו כידוע שמרכז הגלגל הוא חיותו ורעיונתו ותנועתו בלחי תפסרי כ"ם דרך המרכז ולכן נקרא לשון קודם ויישראל עם קדוש בשם נופו של לילן שהוא הנקודה הפנימיות וכל לבת השמים וכל הכוכבי' כולם נקרא' בשם אנפי' המתחתפי' מן הלילן וכו' ולכן אין האורה מיוחדת כ"א ליישראל ושניהם נקרא' רחמים ועניו אחד לשם כמאמר אוריייתא וקוב"ה ויישראל כולא חד וכ' ומחמת שלשון הקודם הוא המרכז של כל הבחפי' לשון ע"כ מוכרח להיות בכל לשון מלה אחת שהוא בלשון הקודם כמאמר עם בכחפי שמים וכו' ואותה המלה היא חיותם ודביקותם בלילן וכו' והנה בשהאדם זוכה שכל עניני הגוף ותאוותי עיה"ז לילו משתמש בשם כ"א לכבודו ית' ולעילו מקבל הנאה כ"א מפנימיות וחיות דקדושה המלובש בזה הדבר אבל לא מחומריותו וזוכה להתדבק בהשי"ת ע"י התנועה שמקבל מאותו דבר ההנאי זו נק' מדבר בלשון הקודם דיבור הוא לשון הנאה' כידוע היטב שמתחבא ע"ד אותיות לשון הקודם של שם דבר תשמישו וכו' וזה בחי' בכל דרכך דעהו וכו' עיין פניס מש"כ בשלילו מחדבק על שורש פנימיות החיות של כל דבר נק' מדבר בלשון הקודם והוא ממשיך על עלמו מחמת אותו קליפות ועמיס אחרי' וכו' והם מושלי' עליו ומשניס אפי' את שמו כפי הלירוף שים בלשונם נמלא יכול להיות שבחיות שמו רשונן כפי שהמשיך על עלמו חיות מהקליפה ר"ל כבר יש לו שם אחר והמו בשם עכו"ם ר"ל משל"כ כשהוא מתחבא דרך אחרים הישראלים היינו כנ"ל תרז"ל תפלה בכל לשון וכו כי אדרבא זה מכניע גם שאר לשונות תחת הקדושה וע"ם זוהו הענין שאולי האדם את שמו אחר פעירתו ושוה"ל דבריס נפלאי' וכו' (פרי האדמ ס' ויגש)(עז) שרשי החיות של כל ישראל הן השם מלוחיות התורה כידוע וכמו שבכל אותיות דאורייתא אית כללא דכל פיקודין וכן בכל אות מתורתינו הק' נכללין כל אותיות התורה כמו כן בללות ישראל וחיותם, משנ"ל, זה בזה ואפשר שזה פירוש ישראל ערבים זה בזה פירוש שמעורבי' אותיותיהם ומיוחיהם אית בחיו ומחמת זה מלחיש ועומדי' בשלות ואהבת לרעך כמוך ממש וכו' ומי"ז יכול לרחות ולקבל כל עוב ע"י התנגדות מדת חבירו בלשון וכנלל וגוזו בתוכו אור חיותו של עלמו וכו' ומזה יוכל להתדבק דברי' מחיקין מללו ממש כשלו פיוש ניחוח וכו' כלל הדבר שהשלות פחיות חבירו הם אותיות של עלמו שבחבירו המתנגדי' עליו ואור החיות שלו שבחבירו אינו יכול לרחות מחמת המשך וכו' שבא מחמת תאוה וקנאה וכבוד שע"י ג"ש לו לרחות אור חיותו בחבירו ומכבה בעלמו אור חיותו בהכלל בחבירו ומשלוך דרכו ואור נחיבתו שזה בחי' לא רצו לים את אחיו וכו' עיין פניס ולכל בני ישראל היה אור וכו' (שם במכתבים) : (עח) השי"ת מתענג מאד ממוסה שמשפיע ליישראל אפי' מוסה שבשמי בשב"ו ומ"ש לא יוכה לשם זה מרב עוד הלשון לשם בשב"ב ו"ש והוסיף ה' אלקיך בכל מעשה ידיך פירוש גם שיבאו עליך כל המוסה הגשמיית אעפ"כ יוסר לך בכל שיהיו הזכיות שמורין לרב עוד הלשון ולא יוכה משם כלום ע"י עוסות השב"ו והשעם לזה כי יסוד ה' לשוש עליך וכו' היינו שהשי"ת שם על מוסרך ומ"ש אין מחרוי לנכות וכו' (ספר זכירות) . (ז) נפש אים ישראלי הוא חלק אלוה ממש כ"ם ויפת בשפיו נשמת חיים ואתן לנפש מחוכים נפח כ"ם בזוהר וכו' כי נשמות ישראל הלו במחשבה כלכתיב בני בכורי ישראל וכתיב בנים אתם לה' אלקיכם פירוש כמו שהבן נמשך ממוח אחד כך בניכול נשמת כל אים ישראל נמשכה ממחשבתו ומכוונתו ית' וכו' שהוא ית' וכוונתו אחד כי הוא המלא והיולא וכו' ואף שים רבבות חלוקי מיני מדריגות בנשמות נבוה על נבוה עד אין קץ וכו' ע"ש שורש כל נפש רוח

ונשמה

ונשמה מרגש כל המדרגות עד סוף כל הדורות שלמטה בעוה"ז ממי שהוא בארץ וקל שבקלים נמשך ממוח העליון שהוא חכמה עילאה כניכול כמשל הבן שנמשך ממוח האב שפתי יישרני רגליו נתהוו מעפת מוח האב וכו' כמו כן תפי' נפש רוח ונשמה של ממי שהוא בארץ יפחותי הערך קשורות ומיוחדות ביחוד נפלא ועלוס נשמות ועלמותם הרמשין שהוא המשכת חכמה עילאה כי יניקת וחיות נפש רוח נשמה של ממי שהוא בארץ הוא מנפש רוח נשמה של הצדיקים יחתכמים רשמי בני ישראל שבדורם ומשרש"ל ולדבקה בו וכו' הדבק בת"ח וכו עיין פנים (ליקוטי אמרים תניא הנה פ"ג): (ע) שמעתי מרבותי כי אלו כמלא מלאך אחד עומד במעמד משרת מיסרי"ל ביחד אף שיושב מדברים בד"ת אפשר עליו לימתי בלי נגיל ותכלית משכיחתא דשריא עלייהו על שהוא מתבטל ממציאותו לגמרי ועי"ש עוד משנין לכל כי משרת שכיחתא שריא כלומר בשורש עליהם מלמעלה בשרשה עלומה מאור ס' המאיר בלי גבול ותכלית ואינו יכול להתלבש בגשמיותו וכלולו כ"ש מקיף עליהם מלמעלה מרחשם ועד רגלה וזהו מעלת תורה ומלות דרבים דייקא וכו (שם בתגרת הקודם)· (כ) אחרינו מה ט ב חלקינו וכו' כי עבודת ס' וקיום מלותיו רצוי לנו מגימל פנים בראשר כי בנשמה אלק אלוק מיצגל וירחני הוא לדבק בשרשה בהוייתה וזה מה טיב חלקינו ואשרי הוא העלם לנו עם כל היעודים לנו מאת ס' בתורתו בק' בכתביך ובתורת בחיים וכיוצא אתה תומיך גורלי בפירש"י שם וזה מה נעים גורלינו וכנ' רצוי לנו מלך שבחינו בק' שזיכו אותנו בקדושתם לדורי דורות וכו' וז"ש ונחלתם לעולם תהיה וזה מה יפה ירושתינו וכו' (פנים יפות פי קדושים) (כא) וכייתם לי סגולה מכל העמים היינו כמו שנולה לרפואה וכיולא שאין הכלל מצוי עשה בד"ר כך אתם ס"ת בסגולה תהיו נקראים עמי ואז אין להתקטרג להשיב על זה כי הוא בסגולה אתין להשיב וכו' (מבשר אדק פ' יתרו). (כב) מה שזכה משרשים למדרגים שלו היה עבור כלליות ישראל בשרש"ל וכן כל לדיקי הדור בשתברין עלמן עם כלליות ישראל אז זכותא דרבים נורם להם בהשפעות מתכמה עילאה וז"ש ואתה רק אתה משה רבן של כל ישראל תלוה לן ן לזותא דיינו שתחבר עם ב"י ויקחו אליך שמן זית זך שיתביכו עליך נסירו למכמתא עילאה ואתה תהיה כאשר להשפיע להם בחזרה ע"ד כרי זה בא ללמד ונמלא למד וכו' (פ מספטים ופ' תלוה ועוד בכתה מקום ת)·

בעם (ג) בשם מוה' נחמן קאסיווער ז"ל של משרש"ל רגזן לך שנתה בילו אלא רגזנותו כי נודע שבכל לילה בעת עליית הנשמה כיתב היד כל מה שחטא בחדש בזה היום ובכה אם היה לו לב רגז בזה היום היום כותבת היד אלא מעט רגזנותו ואין לריכה לכתוב יותר מאחר דדע היא כולא היא כי זה מביא לכל העבירות ר"ל כמרש"ל וזה לא אלתה בידו לכתוב אלא רגזנותו ע"כ ומי היה לו עיני שכל יבין ויסכיל אין כל עניני בשם שתירא לו בכל מחשת גדלות שבו כי אם לא היה לו גדלות לא היה מקפיד ולא היה כועס ולא עוד אלא יוכל לרצות מכל דבר שבועם על מה שנעשה לו מבני אדם ממנו ירלה האמין שהוא בשלמו כי הוא עתה בן להבורת ית' בדבר הנוגע לעבודתו ית' וכל מה שרואה בהנהגת מתרתיו וכני ביתו עמו בדרכי שמייניו ידע כי זה מרצין לו שכן הוא מתנהג ע"כ בעבודת הש"ת וכו' וכשיתכל כן בכל דבר שמביאו לידי כעס בודאי לא יכעוס כי אם יכעוס על זה אזי מודדין לו מדה כנגד מדה ע"כ כי גם הוא חטא בחותו אנין ממש לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה וכו' ומגביר על עלמו דיוים למעלה מ"י שכעס לכך הוא לקיות מענה רך משיב חמה שכם שדיוים מדה כנגד מדה מחמת שמ"ז נתעורר לגוב להבורת ית' בשרגשתו שאנין כנ"ל והנה כל העבירות שבועם בשדם מ"ו במזיד בא מן שכעס כי בודאי בכ"ח ים ניצוץ הקדוש תלוק תלוק ואין יתלמו לבו לעבור במזיד להמרותו ית' אך מפני שבא מקודם לכלל כעס ואז תפי' שכינה אינה תשובה כנגדו ומסתלק ממנו המלך הקדוש ואז עושה עבירה ולכן נקרא מזיד לשון ויזד יעקב נזיד מלשון שרתחה שהוא מדת הכעס ורתחתת והוא מדתו של עשו ושמת שנאמר כי כעס הוא מכע שנחם וישראל שעמדו על הר סיני שפקה זוהמתן והלכה מדת הכעס מהם וכו' והכעס שהדם כועס בעשקי פרנסתו שם בני אדם אזי הממון שמרויח ע"י הוא מעשיי עבודה זרה ותשוב בשגאה ע"כ הוא נקבר ממנו והכעס הוא ממש גיהנם כי הדם הוא עולם קטן וכבד ומרה שבו הם בחי' גיהנם כמובא בזוהר וכו' ע"כ הסרת הכעס טוב לו להדם בזה ובבא (מאור עינים בחידושי מסכת ברכות) (ג) על תפי אות לכעוס שוב יום אחד לפני מיתתך דלימא בזוה"ק בשהדם הוא כועס או בשמה בזרתת ממנו וזהו שנין מיתה וכבר שרש"ל שוב יום אחד וכו' (קדושת לוי בליקוטים) :

כבוד (ה) לריך שאדם לידע כי כל הכבוד שבעולם אינו רק בלקוטו ית' ממש ואינו רצוי שיעול לעלמו הכבוד ויפסיקנו ח"ו מלמעלה מדרגו טעליון רק שיכיון כי זה כבודו ית' ממש שמתלבש בכאן ולידבק נפשו וכל כוחותיו ומדותיו עם הכבוד למעלה להכבודת ית' לדרגו שמשם נוקח הכבוד הזה ושם נקרא בירורין שמבדר ומנקה דברים עליונים המלובשים בגשמיות הזה העולם השפל ומזככן ומביאן למעלה וכו' ולא שיעול הכבוד לעלמו ח"ו וכל עוד שנותנים לו כבוד הוא מעט בעיניו וע"כ בכל שעה הוא רודף אחר הכבוד מאחר שהכבוד מעט בעיניו ומדמה בנפשו תמיד שהוא למעלה במדריגה מן הכבוד אל תנים לו ומפסיק ח"ו הכבוד שהוא מלמעלה, ונקרא מפריד אלוף ח"ו ולא די שלא יעלה את הכבוד אלא אף שיורידנו ח"ו משל"כ מי שים לו דעת לחושב כי מלא כל"כ וכל הכבוד שנותנין לו הוא לחלק אלוק שבקרבו ומדבק ח"ע עם זאת למעלה בכבוד העליון ית' וכודאי אים כזה לא ירדוף אחר הכבוד מאחר שעיקר נוקח הכבוד לעלמו כי הוא יודע ומרגיש בעלמו שהכבוד הוא למעלה ממנו כי הוא אינו רצוי לו אלא עלמו רק זה הוא אלא החלק אלוק שבתוכו שגיע לו הכבוד הנייך לחלק הנשה ומדבק ח"ע תמיד עם החלק אלוק ועם כל הכבוד שמגיע אל הכלל שהוא הקורם העליון ח"ם ב"ה ושמרו"ל כל הרודף אחר הכבוד הכבוד בורח ממנו כי זה הרודף אחר הכבוד כוונתו להוריד הכבוד למטה ולינלו לעלמו ולהפסיקו מדרגו ע"כ אין רצון הכבוד שהוא חיות אלקי לדבק בו וע"כ הוא בורח ממנו משל"כ מי שבורח מן הכבוד אלא עלמו שיודע בעלמו עלמו אין מניח לו הוא כבוד רק אלא החלק אלוק שבקרבו כנ"ל אז הכבוד רודף אחריו כי בזה יהיה עליה להכבוד שהוא המניח לו ויניחנו לדרגו העליון כנ"ל (עיין פניה טוב . מאור עינים בחילוקי מסכת ב"ב):

בזונות (ו) עיין כוונת הנשמות הק' בתפלה או בשחר אות כגון כוונת האריז"ל ושלא כל אדם רצוי לכוין הכוונות הנ"ל ושעיקר הכוונה הוא שבירת הלב בהכנעה ודביקות גדול להשי"ת וכו' עיין מקום אות ב' רלא הנשה וכו' אות עו תפלה אות נז סעי' לח קז קמקן. דה"ר (ו) כשמדבר דברים בעלים או לה"ר או סקול ושכבל הוא עולה ומקטרג עליו וכשלומד תו"כ דברי תורה ושקול ושכבל מדברי תורה ג"כ עולה או סקול ושכבל הרשעים דומה אלו הנשי מלעלות ומקטרג עליו וכו' (ליקוטי אמרים לף אם) : (ז) בעולם הדיבור נכרלו כל העולמות כ"ם בדבר ה' שמים נעשו וכו' ועולם הדיבור הוא אמי' הנש אדני אמי' שנשי תפתח ושזו מומר בחיסור של לה"ר וכו' כי כשמדבר לה"ר הינו מאמין שדיבורו הוא עולם הדיבור מדת אדנות וז"ם אשר אמרו לנשוינו נגביר וכו' מי אדון לנו ושמרו"ל האומנם אלם וכו' יעשה עלמו כאלם פי' עלמיותו דהיינו אלא ידבר אום דיבור רק כשיאמין שאמתת עלמו הוא אלם רק דיבורו הוא עולם הדיבור מדת אדני וכו' (עיין פניה מאור עינים פ' לך לך ועיין עוד בשות דיבור) . (ח) אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס פי' היינו אלא לדבר רע ח"ו על אום אדם מישראל כי ע"י יאמרך להיות עד חמס כשיקטרג הרשע על הינו ויניחנו אותו לעשות על דבריו ולכן גם כשיאמרך לגנות אינו אדם רשע ולדבר מגיזם אדם רשע יאמר בפירוש שאינו מדבר על שום אדם רק כשיאמרך על אדם ברשע כמו שהירא לאלקים ושומר פקודיו ושמרו"ל שקוק (רשפי אש אות מה) : ממון ופרנסה (ט) המוסיף חסר על ממונו של ישראל וכו' עיין ירלה אות קכד . (ב) לי הכסף ולי הזהב אמר ה' סיינו משני שכל שהנשת העולם והאלקוהן הוא ע"י הכסף והזהב וע"ז אמר לי הכסף וכו' שנריך ב"ת שיאמרל לקרבן לי לשמי וכו' כי אין לך דבר שאין בו ניצוצות הקדושות וגדול התענוג שיש לו ית' כשמביאין אללו ניצוצות קדושות הנשולין הנשולין במקום שפל כזה שהוא יסוד אשר ממנו שממנה נתהוה הכסף והזהב וזה ע"י גודל החמונה בו יתברך והתנבג במו"מ בחמונה ובחמת גמור ושמת חותמו של הקב"ה ועי"ז משייעין לו מן השמים ולהעלות את הקדושה שמלובש בתוכו ע"י שמשניך את החמת חותמו של הקב"ה על המו"מ הקדוש ונעלה כי הוא יתי כאן ב"ב וממילא מתקרב ב"ב הינוי הקדוש אל המלוקות שמשניך למו"מ הזה ע"י עשקו בו ע"פ התורה והחמת כי תורייתא וקוב"ה חד וע"ב נק' מו"מ של שם שהוא ומנביה את הינוי הק' ממקום נפילתו וונותו למקום מקור הקדושה הקדוש ועי"ז עושה מרכבה לו יתי' ובכל דבר שבעולם ומתקנין אמי' שהדום רגלו בשמי' ואת היקום אמר ברגליהם ודרז"ל זה ממונו של אדם שמעמידו על רגלו וכמה כשעובד ה' במו"מ ובשארי דברים הפחותים זה בעלמו ב"ב אמי' עשק התורה וכו' ובאמי' אחת הוא כשעט עבודה גדולה יותר מהעבודה של עשק התורה כי העושק בתורה עושה יותר בדבר עליון ובזה יש יותר תענוג כשמעלין ומבינין הניצוצות הק' ממקום שפל כזה אך מע"כ עשק התורה הוא העיקר וכו' [עיין פניה מאור עינים פ' ויצא] :

(ג) חמדת הממון הוא בדורות הללו מיקר סיבת כל התלות שבעולם וכו' וע"ם עוד במלות סלקה ובענין מערז"ל מלא ממון מסר ובלתם מי שים לו חום הריח הרוחני ושיני שכל לו ולא מיני בשר ירקם ויסתכל שהמלות של חיתם שהיום נותנים לדקה מסריח ממם כדבר שלא נמלח ושוהם מבלי מלח וכו' (פ' חטות) . (ד) שורש כל חמדת העושר וחשורש כל התעונים והנסיון העולם הוא ע"י כסף וזהב שבחלטונן יוכל האדם ליקח כל תיאוות עוה"ז ותעונין ושרון למעלה ס"ל מעולם האהב' והירח' שסם זרועות עולם שעל ידם מיקר הנסיון העולמות ומזה נתחלל שגם בגשמיות מיקר הנסיון העולם ע"י כסף וזהב וע"ם מה שמריך בעין מה שרוב העולם ללכדין מלד בעלוחד הזמת של רדיפת הממון ובענין מערז"ל אין לדם נוגע במה שמוכן לחבירו כי כמו שהבניעה פוסלת בעומיות הסור כן יש גבול לנפשות ישראל שלא יגע אחד במה שמוכן לחבירו רק ב"ש יש לו שפעו ופרנסתו המיוחדת לו לבדו וכו' וענין מה שאמר החכם שם לא שים האדם רוקף אחר פרנסתו שיהא פרנסתו רודפת אחריו כי הפרנסה של כ"ש מישראל מחלוה ומחוקקת להכלל בו בכדי שיהא גם עלייה לשרש העליון שממנה נוקחה וכ' (פ' ואתחנן) . (ד) כל שפע הנשפע דרך העולמות הוא ע"י למלוים כוודע שהחיות העולמות הוא ע"י למלוים וכו' ולכך מצוי בהחלטות הדבר דרך העולמות נהלמלם תמיד יריחת השפע ע"י הקטרונים והדיוים שהעוררים מבחי' למלוה לדון פחתו המקבל אם הוא רלוי לקבל השפע הזה ושהרז"ל קשה יומא דמערב כיומא דדינא וכו' וזה הוא בכללויות וכמו כן בפרטיות לענין פרנסת יחידים עבור שיריחת השפע המקבלים הוא דרך עולמות ושעולמות הוא למלוה לדון אם המקבל אם הוא רלוי לפחתם השפע היקרא והחיק ן לכל זה הוא תפלה כי ע"י התפלה נמתקין הדיוים והלמלוים וכפי מעלת התפלה והתמתקה כך נמשך השפע תמיד למטה מעולם לעולם עד המקבל הזה ובכל עולם ס זריס ודיוים וע"כ צריך לחזור ולהתפלל תמיד וכמבואר בש"ס שלא להתייאש מלהתפלל עוד שב ר שלא נעשה בשמים הרלמלוים כי בודאי התפל' שהוא פעולתה שנתקרב השפע אללו מעיכם לעולם בכל פעם יותר מקודם רק שלא נגלית אליו עדיין המשכת השפע כי צריך עוד להתפלל עד שתרד למטה ממש ובזה מובן ממילא גודל הרעה שגורם ח"ו לעלמו פחתו האדם העומד לקבל שפע פרנסתו מלמעל' ע"י שום סיבה דהיינו מו"מ וכיוצא שם יש שקר לו פעלות וזיוף וכיוצא שהי"ז ח"ו מגדיל הקטרוג והלמלוס להשפע הנשפע לו מבעל הרחמן וגורם להמשיך השפע ביותר ח"ו וזה מובן מבחי"ל שין הברכה מלויה שלא בדבר הממוי מן העין וכו' כי בשלמת שפעת הפרנסה הוא לפי גודל הבטחון בו ית' והפעמת בטחונו מסיבות חילוניות שהם הם התלבות שפע פרנסתו דרך משל אם עוסק במו"מ ומשים בטחונו על העסק שהוא החילוני שהוא רק לבוש לשפע העליון סיורד מלמעל' וכו' והוא לינו בוטח רק על הסיבה וחושב ומדמה כי בהעדר הסיבה יפא נעדר מפרנסתו וחושב תמיד בדבר שים לו גבול ולמלוס כי כל דבר גשמי ים לו גבול ולמלוס וה ע משים בטחונו על דבר המוגבל הסוף ומלמלם השפע בחחשבתו בהסיבה הסוף לכן נעשה כן למעלה שההשפעה לריכה להיות מיגבלת ומלומלמת ע"י יריחתה דרך עולמות ומסיבה לסיבה עד בשתגה לאותה סיבה הגשמיית מעד וע"כ ים קיטרונים תמיד בכל עת יריחתה ונתעורר על זה ד ים ולמלומים שגל מי שזוכה לשפע שלא ולמוכה גמורה שהוא בחי' הבטחון שעיקר השפע הוא ע"י בעל הרחמן ית' והסיבה הוא שמוסך בה מיכה רק כלי ריקן המקבל למה שנותנין לתוכה כי מחמת שהאדם מלוכה בחומר גשמי מוכרח לקבל ג"כ שפעו וקיום חיותו דרך מלכוש גשמי שגל לא שהסיבה הוא עיקר או שהשפר להחזיק הסיבה לעשותה כדרך שירצה או יומשך השכר ההוא מבעלי רחמן הכורח יתברך ושם עושה כך מי שמשיג הדבר מגשמיות ומקרבה תמיד למקורה לבעל הרחמן שהם אין למעלה ודיוים ונעשה כך בחחת שלינו מקבל פרנסתו דרך ההתלבות ולמלומים כ"ש מיד בעל הרחמן עלמו בהופיעו עליו רחמן מסדו ורחמי' הגמורים שזה בחי' פותח את יריך ומשביע לכל חי רלון לכל מי לייקא שהוא במדריגת לייק בקי' חי שים לו בחמון הגדול על בעל הרחמן לבדו וזה הוא משביע רלון שהוא ניזון מרחמן העליון וע"כ ים ברכה עליונה במזונותיו כי ע"פ רוב הלייקים פיהם בעלי מו"מ ומשקי פרנסה ע"י סיבות גשמיות כדרך העולם ומכל מקום ניזונין בכבוד וכל זה ע"י גודל בטחונם רק בהכורח ים, כי כפי שיעור השפעת הבטחון מן הסיבות הגשמיות והתקרבותו אל בעל הרחמן כך נמשכת השפע בהפשטות מן הסיבות כי אם אין הבטחון חזק כל כך לריך לקבל דרך סיוה סיבה והתלבשות עב בשיעור בטחונו ואם בטחונו דק בשלה אז גם הסיבה הוא בדקות כלי עשל ומורת כ"כ וזה בחי' דבר הממוי מן העין היינו שהבטחון פיהו בסיבה הגשמיית והברלית לעין רק על בעל הרחמן ים, שאין העין עולמת בו שהוא מקור הרחמן אשר עין לא ראתה אלוי הוא

נעמוגם לבד ולכך הברכה מלויה שם לפי שהיו בלא ע"י למלומים שהן כמו' דיוים רק ע"י
בעל הרצון ית' וכ"ם בספר תולדות יעקב יוסף בשם ר' נחמן מהרידענקיר בענין מארז"ל בימינה
פורך ימים מיכף וכל שכן עושר וכבוד ופירש הוא ז"ל שאפני שעושר וכבוד שלמיימינים גם הינו
גם מדבר הרשה לעין שהוא ע"י סיבות עבים ונשמיים כדרך העולם בעסקים של מו"מ וכיוצא
בלא ממקור שהינו נרשה לעין שרוא סיבת כל הסיבות לכך עושר וכבוד שלהם הינו נרשה לעין
להכחיב בשסוף בפירוש כ"א בשעלם ע"פ כל שכן כאמור וכל שכן עושר וכבוד ודשמ"ח והוא ע"י
שהין השפעת שפעת דרך התלמלות העולמות כ"א למעלה מן העולמות ולמעלה מן הסיבות
שהסיבות הן העולמות כמודע לכך לא נכתב עשרה בכתיבת תוספות רק כלמד בדרך כל שכן וכו'
עיין פנים והכלל שכל מה שהבטחון מונבל בדבר שים לו נבול ולמוש חזי נם השפע מתלמלם
ונתקשן שזה בחי' הין הברכה מלויה בדבר המדוד וכמנו וכו' וכענין זה כ"ל שמעתי מהחכם
השלם השלקי מוה' יוסיפלי פירוש על מה שכתוב במעשר ובחנוני נא בזאת וכו' והריקותי
לכם ברכה וכו' כי מי שבוטח בבטחון גדול ולמונה חזקה רק בו יתב' שהוא סיבת כל הסיבות ולא
בשלם הסיבה שהיא הכלי מעשר בה יתכן השפעתו שם הוא במדרגה זו חזי יורד לו השפעה
מלמעלה מבעל הרצון עצמו בלי למלמות למלומים ולבוחים רק מופשט מן לבוחים מונבלים שהן
דרך ירידת רעלמות וזה והריקותי לכם ברכה מלשון מריק חדבי שפירש"י שיפשיע החרב מחערה
שהתן בתוכה ונשתר ריק וזה והריקותי לכם ברכה שהברכה תהיו מורק ומופשט מלבוחים מונבלים
ולמלומים עד בלי די שהוא סוד הלמלום בחי' שאמר למולמו די וז"ש מלוי מעשר שהבטחו בו יתב'
ותמיהני שלא יתחשר לכם ע"י מה שאתם מחשרים תבואותיכם ומעוחיכם בהיות המעשר כי הין
אתם מעשרים בשחוכיכם על הסיבה בשלמה שהיא התבואה לו המעות רק אתם בימעים בהש"ת
לבד ע"ז נם אמי אפשיע לכם הברכ' מן בחי' הנבול והלמלום שלא לעכב השפע ח"ו ע"ז ואתם
הברכ' עד בלי די כנ"ל ודפח"ח (עיין פנים שם בפ' הנ"ל) : (ה) כל החפדים שלריכין להשפעת
בעולם כולם נמוזים בהחורה דרך משל אחד שלריכין למזונות נגוד בפי המן וכל הלריך לקבל החשפ
של מזון ידבק בפי המן בשמרו בכל יום ומשם יושפע שפע זה וכן בשארי דברים כ"ל ואחד
במקומו ומה שאנו רואים שהלדיקים בדוחקה לע"פ שמחדבקין בהחורה וכו' עיין תורה אור שם מב :
(ו) אמר הבעש"ט ז"ל אין מזל לישרחל ר"ל מדת אין שהוא הרצון העליון הנק' אין לרוב העלמו
וכי' זהו המזל לישרחל וכן מה שאמרו בני חיי ומזוני במזלא תליא ר"ל במזל"לף וכו' עיין פנים
(שם בליקוטים) : (ז) הכעם שאדם כועס עם בני חדם בעסקי פרנסתו חזי הממון שהוא מרו ח
מי"ז הוא חשמיעי ע"ז ואסור בהנאה וע"כ הוא נאבד ממנו שלא יהנה ממנו (שם בחילוקי מסכת
ברכות) : (ח) עסק מו"מ הוא ג"כ עבודה ותורה כי כמה דיוים יש על זה ואמר הרב הבעש"ט
ז"ל כי שם האדם הלומד שלא החורה לשם הבורא ית' למשל שם לומד המשנה המתליף פרה בחמור
הוא חשוב מאד לפני הבורא ית' כל שכן שם עוסק הדבר ומחליף פרה בחמור ומהניא עלמו בזה
ע"פ החור' ולפי יומר תשוב עבודה מעולה כי כל דבר שים בעולם הכל לפי ברעו הקב"ה שלף
לכבודו וכל דבר קטן וגדול הינו מתנהג כ"ל ע"פ החור' וכו' ומכל דבר יכול לעבוד שם ה'
ולהכיר גפלאות הבורא יתב ויתע מחוכו שכל עליון ונם בפשוט שם מתנהג ע"פ החור' דלעיני
ליפת לדק והין לדק ומחזי לדק הוא ג"כ מקיים מלוה ומחז"ל יפת עבר עבירה וכו' וע"כ
כשמתנהג כן חזי הוא עוסק בחורה תמיד לפי' בשעה שעוסק בפחורה ושפחרז"ל בשחת ונשחת
בחמונה ר"ל שם הוא נוסא ונותן בחמונה שחמין בהבורא ית' ובחורה בשעת מו"מ יעסוק ע"פ
החור' בקרחת חמונה חז קבעת עתים לחורה פי' כל העתים לפי' שלא בשעת לימוד כולם שם
קביעות לחורה וז"ש טוב חורה עם דרך חרץ פי' טוב הוא שם הל"ת דסיינו המו"מ הוא ג"כ
עם החור' כנ"ל (שם בחילוקי שבת) : השפעה (עיין) גם עתה עד היום הזה יורד מן השמים
לכ"א ואחד מזוני וע"י התנבטות בחיזה סיבה ועתה נהלבם לפי הסיבה וז"ש קח לעלמך אחת ל"ל כלי וחן
שתה חלא העומר מן שיחלבם בחוכה בחי' מן שהוא לחם מן השמים שיחלבם בכלי ע"י סיבה מן
הסיבות וזה לשון ירמו לת הלחם וכו' "שחז במדבר היה בלי הוא התלבטות בלי' סיבה לכן גם
עתה שנחלבם ונתכשה בחי' סיבה מן הסיבות ילמו ויבינו כי זהו הלחם בעלמו שיולד מן השמים
(פי' בשלח והובא שם עוד בכ"מ) : (ט) חרז"ל כי יעקב נקח לעלמו חוס"ב ולעשו חוס"ז הנם שאנו
רואים כי יש יהר"ל נ"ב עשירים נחנם כל העשירים כולם הם מלחים יען ונחנם כשחר חנו רואים
בחוש ואין נהם שום"ז לחנם חוחם חעשירים העובדים חת בורחם מחוך עשרם יש נהם חשנוג

מתוך עסקים כי [illegible] מצא מן הנ"ב שבא לקח יעקב (קדושת לוי בהשמטות לפ ויצא) :
(יח) כשאדם עוסק במו"מ בחמונה ממילא בשעת המו"מ עוסק בתורה נ"ב כי כולך בשוק ופונע בשעה ואינו מספכל בה ולא בבגדים שהם נמלא לומד אז הלבה שברז"ל לעסוק בשעה ולא בבגדי לבנונין שלה וכן אם זהיר מלומר שקר הוא לומד אז הפסוק לא מכחשו וכו' ונריך ליזהר בזה מאד שלא לקניד ולטוליא שקר מפיו וכו' (עיין לעת חות זיין) וכן כשזיר ליתן מדה לדק ואינו טומן משקלותיו במלח אז הוא זוכר בפסוק היפה לדק ויהין לדק יהיה לך וכו' נמלא שם עוסק במו"מ בחמונה אז הוא לומד ג"כ וז"ש יפה ת"ח עם דרך ארץ כלומר להיינו בשעה שעוסק בד"ת ומו"מ הוא לומד ג"כ מאחר שעוסק בחמונה כנ"ל ונריך שלדם ליזהר מאד ליתן מדה לדק ולזהר משלו ג"כ כי כשאר אדם מתנהג עלמו כן הסי"ם מתנהג עמו וכשדה שלדם מודד מודדין לו וע"כ שם הוא נותן מדה טובה ומווהר קלת משלו אז כשהקב"ה שוקל מעשיו מלמעל' מכריעין הזכיות על החובות וכו' (שם בליק טיש) : (יב) בזאת נשוה לו לאדם להסליח לת נפשו לת שלקים להשתפך במיטתו וכל מה שחנגו חלקים לפני במעט אשיר ידמה בנפשו כילו גם זאת רק בחורת לדקה כי כל אדם כפי שיודע פגיותיו מרבו ומיטתו עבידתו לת שבורת יתברך אינו רלוי לפילו לחיות מעט כזה ומה שחנגו ס' אינו כ"א חסד ולדקה וכו' ומדרך המקבל לדקה בוש יהיה וכלימה יכסה פניו להתרעם על הנותן למה לא ברכה בלדקתו ושפרנ"ל שם רושה אדם שמוזותיו מלומלמין וכו' כי בודאי אין דרכו של אים טירה ותמים כמעשיו להשתכל על הפרוזו כי אם יסליך כל יהבו על ס' וזה יכון מחשבותיו ולרכותיו כי הוא יודע לתקן עניינו יותר ממנו לפעם בהפרעי כזה שנשה ברושה והשתכל כבר על הפרוזו ורושה שמוזותיו מלומלמין עלים על זה לבלתי יהרהר אחר מדותיו ית' יעשה מטן לדקה כלומר יעשה מוזותיו המלומלמין לבחי' לדקה ה יו ס"ד שנם זה המעט הוא רק מדרך הלדק' ולא מלד כשרון פעולותיו וכיון שכן הכל למובה יחשב לפניו שפ"י מעט מזעיר מאחר שאינו רלוי מלד מעשיו נם לזה רק שהפי"ם עושה עמו לדקה וחסד וכו' (לור המאיר פ' כי תלא) . (יג) יתפלל אדם בכל יום להפי"ם שיחמין לו פרנסתו מידו הנדולה ולא מידי ב"ו ויכוין בתפלתו זאת שם ס מתפלל דבר זה לכבוד הבי"ת שמכיון שנשמתו היא חלק ממנו יתברך רלוי שהפי"ם יספיע לו ממנו בעלמו ילא מיד בשר ודם אחר כמוהו וכו' וכשיעסוק בפרנסתו יכוין ג"כ כנ"ל שלאי עוסק בפרנסה בכדי שהפי"ם יזמין לי פרנסתי מידו המלאה ויהי' לו נחת רוח שיספיע על הלקו ביחוד נמור בלי שום דבר אחר לאחר כלל המפריד ביני ובינו ח"ו וג"כ שיהי' לי מה לאכול ולוכל לקיים מלותיו יתב' ויאמר זה בפה מלא ג"כ קודם המו"מ וכו' (אחד לאברהם בהנהגת סדליק וכו' מוה' שנום שכנא ז"ל) : (יד) בעניו מה שרניש רניליש מאד לדאוג על פרנסה הנה ידוע שעיקר האדם הוא האחשבה ולא מקום שיפול האחשבה שם הוא האדם לא בעומאה טמא ולא בעוברה מסור וכן בדינה ורחמי ובכל הולך אחר האחשב במקום שהוא זהו מיתו ומשם האחשבה לפרנסתו הנה כתיב וברכך בכל אשר תעשה וכתיב נוד על ס' דרכך וכו' והוא יעשה שעיין הוא שלא יבטח האדם על הסיבה כאשר"ל שעין עניות ועשירות מן השומיות ואינו מושל על האדם כ"א לעסוק בחיזה סיבה שיכי דרך מביא הברכה על המעשה ז"ש יברכך בכל אשר תעשה שגל פרעות הסיבה אינו נריך שיהן כל אחשבתו לדקדק אלד בה וזהו נוד על ס' דרכך והוא יעשה הוא יוליא אלא אל השוכל האבוקש כי הדקדוקים שאדקדק באחשבתו בעניו הפרנס' דקדוקי עניות הן כידוע שפרע נק' דין וכשכל נק רחמים אשר לכן אעשי ידי אשה אין בהם סימן ברכה שאהשפעה הוא ע"פ דין וכן כשאדקדק אלד באחשבתי בפרעות שכל הולך אחר האחשב והברכה שולטין והורשין אלד בפרטים פרנסתם וזכו סיבה לדוחקם וכו' אשר לזאת רבים ליעקים ואינם נעניש אפני שהם לוחקים בכל אחשבתם בפרעות האניינים ובשעת לא עליו האלאכה לנמור לדקדק ביותר אבל יסליך על ס' יהבו אז יצליח וכו' (פרי האדן בשבתים) : (טו) מי כשמך ישראל גוי אחד בארץ לסייעו שנם בעניייני ארץ לא יפריזו אלאחד האחשב ח"ו וכו' לזאת יאות לנו להיות כל עסקינו במילי דשלמא לא לנרמייהו כ"א להחיות נפשות חלק לאלוה ולמלאכת אחשבתיכם בחשב שנם שבזה אנו אדנין הטורה ניזרה ס' אחד אשר אחשב אל כל היום אחשב של אחת להחיות העולם ואלואו בכל רגע ורגע רק שעשתו ובניו קוראין לכל ע"פ האתורי וכו' וצריכין ליזהר ברכה בעתים ללון, בעבודת הלדקה וכו' עיין פנים (ליק שי אאריש תניא בשנרת הק') :(טז) אעולם לא ראיתי לבני קיין ואני סבל וסם לא נשראו אלא לשאבני וכו' כי כל בשעות אאפרנסים אלא לאר ואשעם אפני שאשאבא עולא אבחי' לומא לבחי' יי לכך הפרנסה רודפת אחריו אלא שאם האדם אעשיו אינם הנוגים או אוכל אלא בכוונה הוא

מקלקל אם המלכ יותר ממה שהיה ויש כריעותי אם מעטי וקפחתי אם פרנסתי וכו' כי ע"י פרנסתו ניזונת ממנו וגריך לרחוץ ולרוץ מהריס וכו' וי"ש יעקב ונתן לי לחם לאכול ושיהיו שלחם יזדמן לו בלי יגיעה מחמת השלמתו בלכילתו וכן בכגד יתפוה להיות לבושו שיקבל אור המקיפו וכו' (פניס יפות פ' ויצא ופ' בלק ומיין גם כפ' נרשאים ועוד בכמה מקומות בדברי ז"ל) : (יג) שמעתי בשם הרב המגיד מוס' מיכל ז"ל שאמר שבזמן הזה כל העבודה זרה הוא ממון וכו' (אור החכמה פ' יתרו) : (יא) שלורה של המעבע הוא מבבה אור בשעת שהאדם בשאר יבין מדעתו אם נותן דעתו על המעבע נבבה אור השבל ממנו והשארי"ל על פגע פתח שאקרא בן של קדושים דלא ידע בלורתה דמעבע וכו' והשארי"ל שהרשה הקב"ה למרע"ה מעבע של שם מפחת בשם בשוד כי שם שורף ואם מחמת דהיינו שם מי מפגיב בשפתי שלא בשונן אז שורפתו ואם מפגיב בשורה בלדקה בלב שלם וג"ח אזי המלוה שולח מניע עד בשל הבשוד ומחמתו מניע לשבע דב בזה ובבא (טעם שלימוך פ' כי תבא) : (יט) עין וברבך בכל אשר תעשה והשארי"ל עין בעשון (אות יג) מחשבות והרהורים (ה) בשים לאלך בן במקום מעוקף הוא הולך לאותו מקום מחמת אבבת הבן כדי ליקח אותו אשם בך לפעמים נולד מחשבה בשרש מחמת שהמולמות יורדין מלמעלי ובאין לשרש בשאם ב"ב אותה המחשבה והשבות חכם לידע בחיזה מין ה בי המחשבה שם בלבב שם בירשה שם בחפשרת שם"פ שהוא מעכייני עוש"ז בחלות נופניות הוא יכול להעלות אותה לידע שאותה המחשבה לריך להתחקן באותה שעה שם בלבבה שם בירשה שם בחפשרת שהקלקלה מחמת השניר' ושבזיו הוא העת להעלות ה שם ולבך ירדה המחשבה מעולמות עליונים ובשה להשרש כדי להעלותה מהשבירה שיהיו שידק עלמו בגורל ים' לפי אותה השרש שם בלבבה או בירשה או בחפשרת ובשאר מרוח על זיין ימי בבנין ותמיד ירשה המחשבתו חיזה מרש נולד בו שם מלבבה או מירשה או מחפשרת ויעלה אותה השחשבה למעלי וכן בלבילה ושחיה בשנולד בו לבבה או ליקח שעטן שהיה לו מלבילה ושחיה זו ויעלה אותו השעטן לבורל ים' וכן בשנולד בו החפשרות יעלה אותו החפשרות שים בלותו דבר שהבא זה נולד אותו החפשרות וידבק אותו' לבורל ים' שבבל דבר שלמעלה החפשטות הבורל יש' שמלא בל הלרץ בבודו ויעלה אותו הפנימיים שים בלותו דבר כ"ש לפי מדתו מזיין ימי הבנין וידבק הפנימיים של אותו הדבר בבורל ים' (ליקוטי אמרים לף ד' ע"ב) : (ג) בשאול מהשבה בדברים רעים שהם מהסרת דדינה או מלמלם מהשבתו בלותו הדברים רעים ומרחיק עלמו מהחפשטות החשל שליון של ג"ש ושורין שליו דיניס וכן בשהשבה בדברים נשמים הוא מלמלם לשם מהשבתו שבבל מלום שהוא מהשבה הוא ממשיך עלמו לשם שהשהשבה הוא שומה שלימה (שם לף ס) : (נ) יש ירשה שירת מהדיבורים שיוליאם מפיו הוא עולם סדיבור המחשבה הוא כמו שפר שאומר מה שרשה בשפר כן אומר מה שרואה בהחשבתו וכמדומה לי שמעתי שזהו שפירוש שהבבל קונ"ם בתורייתא ובשת עלמא שהאורה מהבא' נפיק ר"ל מה שרשה שהחשבתו בביהול רוחה שיבשת בלבד בשת (שם) : (ד) לפעמים בלבר מלשר מהשבה שבירו לשפלה יכול לשנות מהשבת מבירו בלופן שהוא רוחה (שם) : (ה) בשם הויה כ"ה בחי' לחור שבו היינו חותיות שלאריו הוא שם כוז"ו והבה השאור הוא בחי' לחרוב של בפנים ועודע שהשדריג' לחריב' של דבר הוא מספרו ש"ך נרמז בשם זה מספרו של שם הוי"ה ופירוש כוזי דהיינו זאז הבשם הוא מספר של שם הוי"ה שהוא כ"ו והבה השב שים לו בן קטן ותוסבים זאז מאד וכשרג' להשתמשת עם בחו שרשה לו פנים ותל"ב מבשיר עלמו ממנו ביד או בדבר אחר ובחו מעביר השבש' ובזה יש בעונג של השב ותוסף בו שהבה של בבן והבה השרש בשרג' לעבוד שם כ' ולדבק בו בראוי ותל"ב הולך מהשבתו לדבריס לחרים של הוי"ה ובשאם בחה שהשהשבה של השרש מהשב שם הוא השרש עלמו ובשאם מלא בה"ב ולית אחר שנוי מניס ובבל מבוס שהוא השרש ימלא שם דביקות הבורל ים' מהמבוס אשר הוא שם בי לית אחר שנוי מניס לך הוא שם שהספר פנים והוא בפי' לחור והוא השדריג' השחתול' ולוק זה בי ידעת בי השהשבה' שהיא' בלל הלבות ע"ב הוא בלל דבר בשמי ושולה שבשבם הוא מחתון מבל השדריגות לך בין לית אחר פנוי מניס ובבל מבוס הוא הלבות ושם זה השרש הוא בלבב יבול למלוא בזה השהשבה' שלמה שהוא בה בשת שם השלבות אשר בה בחולה הוי"ה בי הוא בק' בשל תשו' ויש בזה בשעונ גדול להשי"ת בביהול בשבל השב בשבל ב"ל והבה הרי"ל שעם על בשא של בון לשבל שאם חיזה בו שני בוטר בן בשר בשותי ושולה בי בל מי שהשהשבו לדבר הוא בחי' מוברא לאותו דבר והוא בחי' לשת ובלשר בשלך לו הדבר השהוא שהוא חשר ממנו אף ישבשה בחי' אף ובשם בגבון בחי' בל השרש בחי' מוברא לבשי"ת שיהיו' לדביקות השי"ת ואף יחי' בחי' לשת ובשהשבה בו לחי' לדביקות אז הוא בחי' שם הוא' זהו הבחן בחי' תמיד בחי' זו ואם חי"ן נמשך לשהשבתו שחרות של נשמיות ובדבק

כזכות

סוכות מכל מקום יעסוק בתורתו יתי בעת סכות ויתתיל להדבק עם הבחיני שבתעורדם שלנו בסעוד ויתקנה עי"ז וכמו שאמר דהמע"ס שויתי ס' לנגדי תמיד ר"ל כי אלולי היה שום בין שפיה מדריגת ס' בין שבחי' נגדיות בכחל היה עובד הפי"ת בשוה שדיבק מ"ע עי"ז יותר בשפי"ת ובירר את הרע ונעשה הכל טוב (מאור עינים פ' שמות) : (ז) מחשבה טובה מלרפה למעשה ר"ל שבקב"ה מלרף ומייחד הפותיות של המחשב עד שיוגמר לירופה ושלל המעשה עי"ז כי ע"י מחשבה עושה יחוד למעלה ומז נולד המעש' וזהו מחשבה טובה מלרף למעשה וע"כ תרז"ל המקדים את הפשה ע"מ שהוא לריך וכו' שמע הרסר שהובה כי ע"י הרסור נעשה לירופי פותיות ולילוף ההוא יפעול ביבא לילי מעשה כפועל ומה שבחתהם הוא מפני שאליון לא נגמר לילוף ביבא בהחלטלותו למעה (שם בליקוטים) · (ח) נקיית הנוף מנקה נ"ב המחשבה וכ' (שם בחילוקי מסכת ברכות) . (ט) כשאדם רולה לעשת הפלניא ס' דרכו היינו שהמחשבה מחשב בא שם עיורם ונקשה הבחינה לזה כשעומד להתפלל ומן מעכב ומבלבל תפלתו ומדרבה מסייעת את האדם לעבודת בורחו ודאי מחשבה טובה וזכה היא לבל שם מבעלת תפלתו ומבלבלת חותו חזי ילרפנה כלרוף כשף כי יש בה סיגים אף שלפי דעתו נדמה לו שמחשבה קדושה היא וכו' (קדושת לוי פ' שמיני בדרושי שיר השירים) (כ) פ"א לשם פעולה בעולה לילת מכח אל כפועל שם לא בהקדם תחלה בשוד המחשבה וזה נק בספרים בפי' יחוד סמותין זוג עליון ושי"ב נעשה יחוד המתקון וכו' וכמו כ בסע"ש מיקף שנופל לו במחשבתו ליזה מדה רשה ח"ו וע לה בדעתו לגמור חותה מ"ע בזה גורם יחוד בסע"ש במותין שלהם ר"ל ובזה מתן בח בקליפות להשקות חותם מ, הקדושה מ"ו ע"ב לריכין ליזהר בזה מאד וכו' (אור המאיר פ' שמיני) (כא) המחשבה של האדם מחשבת תמיד בלפי הפפק רגע וזהו המוכרת לו חיים מלילה ואם חובב מחשבות קדושות מוכרת לו חיות משרת לקדושה משולם המחשב' וכו' ולסיפך ח"ו נעשה מרכבה עם מחשבתו לסע"ש המוכרת לו חיים עשה וכמה רחוי לייים תרך ימרך בשמעו כזה וכו' (פ' כי תצא) . (כב) בזמן יבחן האדם אם מלוכר בפיטיות מחשבותיו של הבורא ית' וכו' בעת שנעתורר מחשבה ירושה לבן פונה מחשבתו במשכל רלשון וזהו הבחינה אם נופל במחשבתו מחשבות של מו"מ ושאר לרכיו הגשמיים משמ"ש לבו חסר וריקן מכל טוב ומחשבותיו מעורבות מהבלי עולם וכו' ויבין מזה פחיות ערכו וגנות מדותיו לשפוקי מי שים לו בשעה שהורה חזי תיקף שמתעורר מחשבה קדושה בעולם על רוחו ודעתו הוא לחשוב מרוממות שלקוחו יתי וכו' (שיר השירים) (כג) שמעתי מהמגיד ז"ל שכי' חומר שאר בדרך כלל כל פרטי מחשבות אדם חינם כי אם שבשה חיני מחשבות שמחשבין חוץ ימי שבנין ובשאדם מתבונן על פרטי מחשבותיו ומשכיל לדעת מקיום אדם בשעה ואת המחשבה שהלוייות שנפלא ע"י השתירה לקליפות ושאה רלונה שהוא יעלה ויבניה חותה לשירשה עשה שיעשה שיכון את השה עם הניקוד שהיך לחותה אדם דרך משל אם נופל לו במחשבתו לחבת ניקוף ר"ל שמחשבת ממדת השפד למעלה ע"ג ולמטה כ"נע יכוין בפיטיית מחשבתו שה של חשד בניקוד שגוד וכדומה שהרית השדות ובזה נחות לו להעלותן ולהמתיקן בשרשה בשמלעות השמות עם השקודות וכו' (שם) : (כד) על תפנו על הלילים אפי' מחשבה קלה שפונה על מדעתו ומשרשר בדבר אחר נעשה מרכבה לסע"ש עם מלא קומתו כמובא בספר חרדים ז"ש ואלהי מסכה לא תעשו לכם כלומר לעלמכם שנעשה בעלמו עם מלא קומתו בפי' מסכה ושורש עלי רוח טומאה ונמר אימר אני ס' אלקיכם היינו בהיות פיטיית מחשבותיכם דבוקה לרוממית שלקוח אז נעשים מרכבה להשרש' הקדוש, וממשיכין עליכם אלוהותו ואלקותו להקרא ס' אלקיכם דייקא וכו' (פ' קדושים)

(כה) מה שגם אדם שכשר מוכרח לעבור במחשבתו מחשבות שבעגדו וכו' וכשבשה לו מחשב' לריך להיות נזהר בעיניו בשעה וכו' ושי"ב כשמתעורר מן שהבר של שבורא ית' שוא שיעור ועליית השכיל וכו' ושאדם נ"ב מחשלה בזה והולך מדרגא לדרגא וכו' עיין ירשה שוא שך . (כו) עיין שהגברות וחתחזקות נגד מחשבות"חוץ עיין ירשה שוא שך : (כז) שחזקות גדול לעיני שרשורים ומחשבות זרות שבאין לבלבל שם שאדם אין בשעת עשקיו בשו"ת ודרך ארץ ואן בשעה שעשק בתורה או תפלה וכו' ושלמו כל אדם רחוי לעשות בשעלשם השדות של המחשבות זרות כנודע רק שעיקר לשעית דעתו מהן ושל יטוד לשם שוא שעשה ושעשה כלל כי שמחלבק עם מגוול מתגוול נ"ב רק יעשה שלמו כלל יודע ולא שומע שרשורים שאלו ויסירם שלבלו וכו' עיין ירשה שוא ש מ . (כח) ידוע כי שיקר הוא שמחשבה של שאדם ובשקום שחושב שם הוא ושיחת בספרים שאם אדם שחשב ושרשר בשעה ח"ו חזי נתלבשין כל רמ"ח שיברים של נשמתו בדמות שעה וז"ש לא יהיה כלי גבר על שעה (כלי הוא לשון מחשבה כידוע וכ"ש שבר נכלו לכם וכו') פיינו שלא יפעוד בשרשורי

תמיד

תמיד להעלות המצות ותפלות ישראל לרום המעלות מסס עשרה ליומרס ולא ימים נפשו בכפר להגות בתורה ומצות יומם ולילה ולא יסיר ממפתחו מדביקות הבורא ויראתו וירחתו וכו' (בחלת שמעון פ' ותתמנן) : (לו) מבואר בזוה"ק ובמדרשים וכבל ספרי קודם שמריכין ליזהר מאד מהסתכלות דעים וממסתכלות רשות וכסם הבעש"ט ותלמידיו הק' זלוק"ל מבואר תקנות לזה חיך להעלות כל הרמיות וההסתכלות לכ"ש העליון לבבל כל התקנות לבו סס רק לקדושים לסבר בארץ וכמו כל מוסף סביל דת ולזו כל חדס זוכה לזה רק התקנה קוה לדבק ח"ב תל נדיקי הדור זו ממילא כופל ממנו בל הספלות וסס נתקנו כל המסתכלות שבלו על לבו מזו ומקרס לסבר לת יהו טוכים וזוכה לס"ב לעבר מסבב חיו ולעשות הכל כיהנן במסתכלות קדושים וטהורות וכו' (מאור ושמש פ' רחס): (לז) כל מה שחדס מלמים עליו ומסתכלו ומומר ל"ע לבחורת ית"ש כן בביכול הבורא ית' מלחים עליו ום רס במסתכלו (דברי שלמה פ' תולדות ועיין תפלה לחות קטן) :

מחלוקת ומריבה

(א) שלח כיס למר עקבת בני חדס הקמים עלי וכו' שרטט וכתב ליס דוס לה' והתמולל לו וכו' והוה יפיל לחהן מלליס וכו' הענין הוה כי מה שיפצמים מלמרים בני חדס לחסר הוה מחמת הדיעים שים עליו למעלה ומתלבשים בבני חדס למען לעבר לחהו שוה בחי' ה' לי בעוזרי ואני חרחה בשונאי פירוש שזה לי לעזר מה שמתלבשים הדיעים למסס בבני חדס כי מזה יוכל לרחות מה שלמעלה ג"כ כך ז"ש ואני חרחה מה שלמעלה בשונאי פירוש ע"י שונאי שלמעלה והתקנה לזה להעלות ת"ע לבחי' עולם המחשבה שסס אין דיעים כ"ש לת יעורך דע והיינו ע"י שסותק ומקבל את הבל עליו יחיל ודומס ומעלה את מחשבתו כ"ש דוס לה' שיעלה את הדומיה דהיינו המחשבה לה' ואז יפלו מללים פירוש הדיעים הופלין ע"י דביקות מחשבתו לה' (מאור עינים פ' כי תלא ועיין המתקת הדיעים שוה חיי ועיין בספר עבודת ישראל בליקוטי תהלים ד"ה דוס לה' וכו') : (ב) הגם שים לו לחדס לפצמים בני חדס המומדים עליו במחלוקת סס נותן החדס לבו ודעתו למה שלא לו הקב"ה חויב כזה להיות עומד לנגדו לבען לו מחתמת שיקה מזה לעלמו דמיוח דהכחתה לוך לעבוד את הבורא ית' וזה ביחי עד תסר ירחה בארין סיינו שירחה ויבין מבפי' המילר לו ושומר כנגדו את מה שביוות מחחלה שם מלחבה רעה לו ירחה רעה ח"ו וכדומה מחחר המרות מה שפנם בחחת מיסס שילח לו הקב"ה רוגחתה לדעת לוך לחקן במקום עליון וכיון שמחקן מה שפנם בחחלה ממילא החויב חלף ועבר מן העולם ולא נודע מקומו לוה ולא עוד אלא שם הכרחו מזקה וים בו מרעת קונו וכו' לזי ע"י מחשבתו שבחויב העומד נגדו וגורס עלייה לגיונות הק' שבורה בו והרע בופל למסס ועי"ז הוה נופל בחפלה שחין לה חקומה וכו' ולפצמים עומדים רשעים לחליק על נדיקים והוה רק בשביל נסיון בבחי' ה' נדיק יבחן וכו'. ועוד יש בחיים וסיבה שחלדס בעליו גורס רשע לעלמו ומעורר מלשים שיעמדו לבחן לו וסיינו כשליחו שומר פיו ולשונו מלהוליך דיבור לפני חלקים בטהרה וקדושה בלי סוס פניה כגון שחומר תורה ברבים חו מחפלל לפני התיבה וחיינו נומר-מפיות לזי לחהן הדיבורים מחלבשים בחדס חחר ומזה חלל מקום לדבר עליו עס דיבורים שלו בעלמו ועומדים עליו לבטלו מדביקותו ועבודתו עד עת בא דברו שזוכה להוליך דיבורים טהורים ולהפך לחהן הדיבורים שעשה תחלה בקליפות לעשותם ליופים טובים במחשבה טהורה ומקבל עליו דלב שלם לעשות לפיו מפסוס לבלתי ידבר עוד דברי תורה ותפלה בפיות זו 'ממילא לא יהיה לו עיד רבים הקמים עליו לבטלו מעבודתו וכו' ומה שמיינו שלפצמים עומדים מלשים ריקים מכל טוב ושיבורים זכו' ומדברים דברים רעים על נדיקים שמתייחס שבודתי מעולם לא היה להם דיבורים פחותים כאלו מיתלבטו בלשים פחותים כאלו ואין להם סוס שייכות אל הנדיקים הסיבה לזה עיין פ"ם וכו' (אור המאיר פ' לסרי ועיין גם בפ' קרחים ועיין בפ' בהעלותך מבואר ביותר ועיין בפ' חקת) :

(ג) שמעתי מהמגיד זלה"ה שאמר מיום שנחלקה מלכות בית דוד אין לך חדס שיאמר לחיה דבר בתורה ועבודה שלא יעמוד נגדו בר פלוגתא להלשים דבריו ואפי' אם לא נמלא שמוך לו ואינו ניודע ומכירו משמעת הוא מלוי הרשק ממנו ולפצמים מעבר ליס כך שמעתי מפיו הק' (עיין פניס מנילת רות והובא גם בפ' קרח) : (ד) תרז"ל כל הגדול מחבירו יראו גדול ממנו וכמו כן ג"כ לעניין המחלוקת שלפצמים הטען מתלבש בבני חדס המולקין בחבוק דייקא על ליס היבר הוכן ומהמחלוקת עלמו מובח שהוא לדיק ועובד ה' בחמבור זה מחבר הטען לבלבלו ומימד לנגדו כמו ע"ד משל הסולך

דרך מחלוקת ומריבה חסידים

בדרך יחידי ומשא שם סופין על כתפו לו צרור מכניס בעוה בוודאי שלא יעמוד אדם נגדו ואין תורת לנגד עיניו משל"כ ההולך בדרך יחידי וצרור הכסף בידו לו מכניס עוזות ותרצליות וכו' לן רבים קמים עליו ונלכדים על הדרכים לגזול וליקח מן הכלי בידו וכו' וז"ם אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח (דרוש נר"ם):

מניעות

(ה) כל המניעות שים בעולם הן עוני לו בפירות לו שאר מניעות המונעים את האדם מעבודת ה' בכל לחת שורה הקליפות שמכשם ינחדמה לאדם למניעה כי בחמת לין שום מניעה ומדרבת כי בכל דבר ודבר ים עבודה כי היכן שהצורת יח' יפלח לאדם מניעה שיתנשאו מעבודתו אך מה שידמה להאדם למניעה בעינן רוח כי שמש ומגן ה' ח' כביכול נדרך משל בחלפי הכדלות עד אין קן ותכלית השמש מרוב בהירותם לח יוכל האדם להסתכל בה בלי מסך ומגן שימנע הבהירות על חמה כמה וכמה עבודת ודביקות הצורת יח' שם היה הבהירות פחות לפניו לא יוכל להסתכל ולבא אל הבהירות לכך הוצרכו לאדם דברים שידמו למניעות ומי שים לו שכל חזי מגביה את הדבר למעלה אל המכוון החמתי ומדבק ח"ע מזה יותר אל הש"ת הן המחשבות הבלים לאדם למניעה ועודה הן אשר דברים הכל שלום חליו מאתו יח' לקרבו אליו וז"ם הבא לטמא פותחין לו כי בחמת הוא פתח שיכנסו אל הבהירות ואם היה האדם עושה כן בשעה שבא עבירה לידו לו מחשב בשום עבירה לו מחשבה רעה יכול לבא למדריגת רוה"ק היה לטובת העולם למען יהי' נמנן כנ"ל למען שיוכל להסתכל בבהירות וז"ם רחה מיים עם האשה היינו שמחשבת אשה שהיא לאהבה נפילה יתעורר בבא אל האהבה לחמתיית לאהוב את הצורת יח' שטוח המיות אל כל האהבות וכו' ושמרז"ל משה היה דורש בחגדות של דופי לא היה למשה לכתוב אלא ומתוך היתה פילגש וכו' כי ינשא קודם שעשה תשובה היה אומר כי ים מניעות מעבודת ה' ואם יזדמן לאדם לידו מניעה פטור מעבודתו ית' והתורה אמרה ומתוך פירוש אם אומר שים מניעה היתה פילגש לאליפו אזי הוא בקליפות כי בחמת הוא כנ"ל ומשה לא היה מודה בזה כי בחמת כל החתוות וכל המחשבות וכל מניעות הם מפחת גדול בעבודתו ית' כנ"ל לך מחמת הקליפה הצורה על הדבר מכניד על האדם עד שיחשב לו למניעות גדולות לזה העוני ונזה השוער ולזה ריבוי מחתוות והיה"ר וכיוצא והנה בחמת מחמת שחמעטו בלבבות ומחפשטו הקליפות בכל דבר היה קשה מאד לשבר המניעות לך מחמת שבבר היו לדיקים גדולים שזכו לשבר את הקליפות השורין על המניעות שלנו ויזדרבת מזה בעצמו כאו ביותר לעבודת ה' כנ"ל בכח זה הוא נצחו גם להבחים לחריהם שידבקו בכל אחת מהן אל הצורת יח' כי בבר נשברה הקליפה וזשמרז"ל הלל מיוייב את העניים ר"ל כי חוב על הדורות הבחים שיעבדו את ה' מעוני לו מעושר וכו' כיון שנשברה הקליפה בבר ע"י לדיקים החלו שהם שלא זר' אליעזר בן מרקום ויוסף הלדיק וח"ב בחמת חוב זה נזכות יחשב שיוכלו לעבוד את ה' בנקל וכו' (מחזר עניים בחידושי מסכת יומא):

(ו) כשאדם ממשיך על עצמו הירחה של הש"ם ומדבק ח"ע בו יח' בשלימות אזי מעילת משפיל כל המקטריגים מעצו ושורה בו כל הטובות והמניעות נתמעכין ונתבטלין בזו ההחרה בעלמה שהיא יכולים לבטל ההחרה (קדושת לוי פ' שמיני בדרושים לפסח): (ז) כשבא לאדם חיזוק לעבודת הצורת יח' העיקר שלא יעלה שום מורת ופחד על רעתו ותו בוודאי בעזרת ה' לא יזיק לו וכו' (פ' עקב).

מצות ומעשים טובים

(א) המצוה היא לבד השכינה וכשהוא עושה בשכל גדול הוא מעלה אותה למדריגה גבוה ונדולה (ליקוטי אמרים דף הח ע"ב):

(ב) מה דאיתא בתיקונים אית מנהון דאלין בריאן דמלכא מנפקן בידין וכו' השונה שים מצות אחלויין ביד וכן מצות התלויים ברחם כגון תפילין וירחה ולהבא וכשאדם עושה אותם מעורר למעלה ברחם המלכות וביד המלכות וכן כולם כי בחתרומתו דלחתא אתערותא דלעילא (ליקוטי יקרים דף ב' ע"ב):

(ג) מה שאומרים לפני יחוד קוב"ה שכוונה להביא התפארת למלכות שיתפאר הקב"ה עם המלכות

שהמלכות דהיינו המדרגיה התחתונה עונש הדיבור שנתת שהמדרגיה מגיעה אח כל העולמות והדיבור של הקב"ה הוא תמיד מגיה את כל העולמות וכשאדם עושה תנועה הקב"ה מתפאר בתלכות דהיינו בדיבור שלו שנתת בפיך העולמות ואז מגיע הדבר שהמלכות של הקב"ה דהיינו שהקב"ה מתפאר עם עולם הדיבור ואז יתור קוב"ה ושכינתיה שיתפאר הקב"ה במלכות שהוא בתוך העילמות ויתגנה מכוחות דהיינו שיכירו הכל שהוא מלך בעולמות וזה תענוג גדול להקב"ה ומדת המלכות היא מלך ומ ובידיכו דהיינו שלנו מכירים גדולתו ומלכותו ואז הוא נשלם בתכלית מלכותו כי אין מלך בלא עם כי מלמת העם מתגלה המלכות ועם להקב"ה תענוג גדול מזה (שם ועיין עוד מענין תפירת לשם יחוד יכו' ירלה אות רה תורה אות נג עב) . [ר] בתדרש לאתר רשב"י נתן הקב"ה מצותיו ליסרלל מפני שהתות שם שלושים מספרו ע"י שילושו של אדם כמותו זה תמצית הדברי המדרש ונריך לתת טעם מה ענין השלימות ואפשר לומר כי אמרו בזוהר תרי"ג פיקודין לינין תרי"ג עטין פיר ם הקב"ה נתן מצות ליסרלל שזה עלה בתובה לשם שעל ידם יוכלו להתדבק ולהתקשר עמו ית וכו' מצוה היא לעטן לוותו והתאחדות . ואחר כמו שהעולמות נברלו ע"י מחשבה ושכל ודיבור ומעשה כי רלשית היה המחשבה ואח"כ השכל והדיבור ואח"כ המעשה כן ים מצות התלויין במעשה כיצו סוכה ולולב ושופר וכיוצא בו וים שלויים בדיבור כמו התפלה וים במחשבה כיצו תהבה וירלה לך לא לותן שתלויין בדיבור או במעשה צריך בירים מעורב בשם המחשבה כי היא רלשית הכל וכו' ואת גם שבכל מצוה ומצוה כלולים בו כל התרי"ג וככך לריכה כל מצוה להיות בכוונתו לעשות רצון קונו ונדו"ר כי מדת המצות מקומה בין תרין דהושין שהם תהבה וירלה לכן צריך ליזהר מלך בעשיית המצוה או בתורה ובתפלה כי הם ג"כ נקראים מלת שיחי' בדו"ר ובכוונה רצויה ודבוקה לבוראו בעשייתה לא לם היא מצוה קלה מהקלות בי כולם מגיע לאדם הם ולפפר שלוה ג"כ כוונו רז"ל באמרם כל העושה מצוה אחת וכו' ר"ל לפי' היא מצוה מה שיהיה לפי' מתוחש התלויים בעשה יהיה לפת כוונתו יהיה רלויה ודבוקה בתחשבתו לעשות נחת רוח לפניו ולעבוד עבודה ובוראי בזה מעידין לו ומתריכין לו ימיו ושה גם שכל מצוה ומצוה מלוה בפרשים העלייונים כתו ספר המעורר עולם הירלה כ"ם זם יתקע שופר בעיר וכו' ויש מיעוררים להתבה כמו בוכה ולולב וכיוצא עת לכל חפץ ולכל זמן ונריך בעשייתו לעורר פרשם כמו בר"ה לריך לעורר מדת הירלה וכו' ובחג וכי לל לריך לעורר מדת ההתבה וכיוצא בשאר מלית כל לחת ולחת לפי ענין פרשה לריך לעורר ולתקנה ולעשות כמאמרה ובוודאי אם יעשה האדם כך יתדבק ויתחבר וייתקשר בקדושה העליונה ומלא המצות כעשו שלושים מלותו ית' מליהו בכדי להתדבק בו כי זולתם ל"ת כמ"ש ל וכי תפשר לדבק בו והלא כתיב אם תוכלה הוא וכו' רק ע"י המצות מקויימין ובו מדבקין וז"ם שבלים של אדם כתותו וכו' (עיין פיס עוד דף תיח ע"ב) . (ה) מה שלריכין ליזהר מאד לעשות ליזה מצוה בכל יום הן קלה הן חמורה ולהיות ממתין ומצפה על זה בכל יום מבוקר עד ערב תומי יודמן לו לתיה מצוה וזה שמי שומר מליה וכו' עיין ירלה וכו' תות קטן ועיין לוותה הריב"ם דף ג' מדותר בזה"ל כשאדם מקבל על עלמו דבר זה חזי לריך להיות עומד על משמרתו מבוקר עד ערב תומי יודמן לו לתיה מצוה וזהו שומר מצוה מלטון ומבוא שמר את הדבר חזי הסנולה שלא ידע דבר רע היו"ו שלא יבא לידי קרי הנה' רע ח"ו וסימנך הפר לל כל היום תייבו שבכל יום ויום לריך לעשות הפר לזל ית' : (ו) עיין בכר מצוה בהלי עלמך ליכך וכו' עיין ירלה תות קטן : (ז) כשאדם עושה מצוה חס המצוה הוא במדת הפר חזי מעורר מדת הפר על כל העולם שכולם תפלים לעשות הפר יכן שאר המצות וכו' (קדושת לוי פ' חיי שרה) : (ח) כשאדם עושה מצוה בתשק ובהתלהבות גדול חזי מביא התפלרות בהעורת ית' שמתפאר בזה בכיכול ועי"ז הפי"ת מתפיע שכל גדול יותר ותן כשעושה זו המצוה פעם שיית הוא עושה תותה בשכל גדול יותר ושתרי"ל לתלמי שמרו ישרתל שבי שבתות דייקו וכו' כי בשבת רתשונה עדיין תיכם בשכל גדול ליך לעשות המצות לך שע"י התפתרות שבפי"ת מתפאר בזה מתפיע לשם שכל גדול ותן כשתומרין שבת שניה הוא כבר בשכל גדול כי"ל (פ' ויצ) : (ט) יש מצות תפר תין יתם שום תלוה ותתה לתנוק רק תכל להטורת ית' כמו ליצים ותפילין וכיוצא וע"י התעניג שים לתבתיה מעשיית מצות תלו לשם הטורת ית' עי"ז יש תזדככות להבתיה לחזות בנועם ה' לעתיד לבא וכו' ויש עוד מצות שים בהם תלוה ותתה לתנוק ג"כ כגון תכילה בשבת וי"ט ומצות זוג וכיוצא והאדם לריך לשבר תלוותו הגשמיית בשעת עשיית מצות תלו ולא יעשה רק כדי לקיים מצות הטורת ית' ולא בשביל התפתו כלל . וכזה יש שאדם עושה מצוה בלא פעולה ושבר מצוה בדאי עלמך ליכך ויש שאדם עושה מצוה עם פעולה ושבר פעולה יש בהאי עלמא ויש"ם ה' פעלך דשיתו שבר פעולה ותתי' משכורתך שליתם פיתו שבר המצוה עצמה הוא שליתם ומשומרת לעתיד

לעפיד לבא בלי שום נגיעה בהאי עלמא כי בודאי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא וכו' (פרשה נשא בדרושים לשבושות) (יח) מה שהקב"ה נותן שכר בעד המצות זהו הפחות שבמעונים ועיקר המעונג ושכר הוא המצוה נופל מה שחדם עושה נמת רוח ליוצרו ועושה רצונו ומקיים מצותיו כמו שאמר החנא שכר מצוה מצוה דגופא של מצוה הוא רמעונג והשכר בעד המצוה וכו' (פ' עקב) : (יט) כשחדם עושה מצוה דהיינו שנותן לדקה לעני אזי בשעה ששוקלין זכיותיו של זה האדם נכף מאזנים מכריעין לכף זכות העני הזה עם כני ביתו שנסיים לותם זה האדם ע"י שנדקה אלו וכן שאר מצות שחדם עושה אז הסי"ת נותן זו הפעולה ג"כ עם המצוה נכף המאזנים להכריע לכף זכות אחל כשחדם מ"ו עומד בעירה אז הסי"ת נרוב רחמיו אינו משלם כ"א על עבירה עצמה ולא הפעולה מ"ו שעשה וז"ם נומל לאיש אשר כמעשלו וכו' (שם בליקוטים) : (יט) יש מצות לאשר האדם בשעת עשייתן לינו מוכב לותם למצות ולע"ל כשיבא הקב"ה לשלם שכרו הטוב אז ישלם לו גם על המצות שלא עשה אבל לותם האדם כלל למצות וז"ם ולאמרת מי יולד לי את אלה וכו' וז"ם אז רב טובך אשר צפנת ליראיך כמה יש רב טוב אשר הוא לפון ועמון להצדיקים וליראים היינו השכר של המצות הנמונים ועמונים משם שאינם מוכנים לותם למצות כלל והסי"ת עתיד ליתן להם רב טוב על אלו המצות (שם) (יד) אשר קדשנו במצותיו ע"ד מאמרז"ל מנין שרקב"ה מניח תפילין וכדומה מן המצות שכתוב ים' עושה לותם בשעתו קדשנו ג"כ עמהם לשיות דומין ליוצר ברואים וכו' [אור המאיר פ' ברואים ועיין גם בפ' עקב] : [טו] שמעתי מהמגיד ז"ל ביאור הפסוק לכל מכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד והקשה כי הלא ברוב המצות יש שיעור וקצבה כוכה ציין על תפילין לשבעים על לשבעיים וכדומה בשאר המצות וכו' וביאר כי הנה בחמת משנה המצות שאנו עושין בעוה"ז לינם כ"א שימ"ן וציין לשורות עליונים וכו' ומצד הגם שיש להם שיעור וקצבה לינו רק מלדינו ושרך תכונתינו לחמנם פנימיות פירות המצות אין להם שיעור ושרך וכו' ע"ם עוד מה שמתריך כזה וכענין שאר קדשנו במצותיו דייקת כי גם הקב"ה מקייס המצות ושיך שלריכין להחעורר ע"ז לעשות המצות בשריזות וזריזות וכו' (פ' עקב) : (טז) לותן המצות שאין בהן הנאת בגוף כמו תפילין ולילית וכיוצא בשם כשחדם עושה לותן שכרו לעוה"ב כמאמרז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא אבל יש מצות שיש בהן הנאת בגוף כגון מצת מצה שבת ושמחת יוט וכיוצא ובמצות אלו מבית היצר הרע לכוון בהן להנאת עלמו ואם יזכך חדם מלמו ומחשבתו שלא יעלה בלבו שום הנאת ושמחת גופו שלא יהיה ליהנ"ד ; אלא בו שלא לקיים מצות בוראו וכו' זה יש לו שכר לף בעוה"ז אבל בעוה"ב אין לו שכר כלל ואפילו בשכר הנאת גופו וזה היה עיקר הנסיון בחברהם שלף שהנסיון לו הקב"ה שכר גדול לף היה מחשבתו לשכר אלא לקיים מצות הבורא ים' והיינו דאמיב ויבך לחברם בחאר דבר אלין ה' פירוש שלא כיון אלא לקיים מצות הבורא ולא לרצונתו וכו' (פניס יפות פ' לך לך ועיין גם בפ' וירא) : [יז] שהשך בקבלת המצוה טוב ג ברת המעשה שלא יבבד עליו המעשיה וכשאר שמצות הקבלה ואהבת המצוה ורן אליה היא מסייעת לקיום המצות וכו' וז"ם הוי רן למצוה וכו' שמצות נורות מצוה וכו' (פ' עקב) : (יח) לריך שהאדם לקיים שלא מצות קודם שיעשה מצוה לאת כגון שרוצה להניח תפילין לריך תחלה לקשר עלמו באת ומתו יש' כ"ם אלכי ה' אלקיך וכן במצות סידלה כ"ם את ה' אלקיך תירא ובמצות שאהבה ג"כ ואהבת את ה' אלקיך וכו' כמלא קודם שמקיים מלית תפילין ושאר מצות בדומה יוכל לקיים בימל מצות הל"ל ויש לפרש בזר אשר קדשנו במצותיו היינו במצות הנ"ל ואח"כ ולינו המצוה שנוסף בה וכו' ובאמת לריך האדם ליזהר בקיום ג' מצות הנ"ל חמיד אף בשעה שהולך בשווקים וברחובות (רבני שמואל פ' שופטים) : (יט) שכר מצוה מצוה היינו שזוכה לעשות עוד מצוה וז"ם נעשה ונשמע ר"ל שהיו בבחי' גדולה כזו שאמרו נעשה המצות כדי ונשמע שזוכה לקבל עוד ליזה מצות לעשות וכי' וע"ם עוד שאין כוונתו לעלמו כלל רק לעשות נחת רום ליולרו אז כל מה שבא לידו ליזה מצוה קלה הוא עושה במהירות גדול וברליקות וכבל שוה אללו בקטן כגדול וכו' (מגיד לדק פ' עקב) :

(כ) קודם כל מצוה בתקינו גנו רז"ל לומר בשם כל ישראל וכו' כי בודאי ק"ש לאדם לעשות המצוה כתיקונה בשלימות בדו"ר ובהתפארות ויתר המצות בקדושות . ובשאדם כולל עם כל ישראל אז המצוה נעשה בתיקונה כי אזי יש מדת ירלה ואזי מדת אהבה וכ ' ונעשה ע"י כללות ישראל המצוה בתיקונה וכו' (פ' כתזינו) : (כא) בכל דור ודור יש שורש לתקן מצות לילית יותר משאר מצות וכדומה בכל דור יש שורש להחזיק במצוה מיוחדת יותר משאר מצות . וז"ם כח ים לדיק תמים סים בדורותיו כי כ"י סי כמם דורות ובכל דור תיקן שורש המצוה המיוחדת לתותו שדור וכו' (נועם מלימלך פ נח) :

(כב) שכר מצוה בשאי עלמא ליכא רק בשירות של מצות שאדם מוכל בעה"ז ובשירות של מצות

טוב ע"י שלדם עושה המלות בשמחה והדומה וכו' (פ' ויצב) . (נג) כשלדם עושה לייזה מלוה בהכנה ובירחה וכיולא בזה"פ שנעשית בקטנות מ"מ מתירה ודולקת ומתלהבת מאוד בהם של זכות אבות שנתגדלו ועסקו ג"כ במלות אלו כגון מברכה תביאו בגמילות חסדים והכנת הס"י וכן כל המצות כ"ש כפי מדתו בפרט יעקב שכולל כולם וכו' וכשמעל הגר בנכנה שמתיר ודולק ע"י פתילת הענף שעושה ממנו של לור בתם של הגר תוקד עליו למעלה ממנו כידוע וכו' (עבודת ישראל פרס' ותשבץ) : (כד) מעלת השומר וממתין ומייחל על המלוה מתי תבא נידו ושעל זה נאמר ולדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות וכו' עיין ירלה לות תלו : (כה) מה שלריך לכוין בשעת עשייה המלוה שתהיה עשיית מלוה זאת כלי ובכונה לקייס עוד השעם מלוה אלא בשלימות יותר וכו' עיין לדקה לות לה : (כו) ההכנה על המלוה והסיבובים שלדם מחשב לייזה ע לה וסיבה שיבא על ידה לעשיית המלוה . זה ג"כ תשוב בעיני הס"י כעושה מלוה והוא מחי' לופני הקודם כי הוא הגלגל הגר עליו תסובב המלוה וילא מכח אל בפועל ועשיית רמלוה בחיות ודבוקות זה מחי' חיות הקודם וכשעושה לותה בהתלהבות ומס"נ בחמת ובחמיס זה מחי' שרפי הק' ובחמת גם לכסיבה לריך להיות סיבה הקודמת המביאה את הסיבה של המלוה וזכו מחי' לופן בתוך לופן והכל נחשב כעושה מלוה כיון שנעשה כשם למלוה סייגו שע"י ההכנה והסיבה יובלס חיות המלוה . וזה כי רוח חיים בלופים . ר"ל שגם בלופים יש רוח החיות של המלוה (פ הב ישראל בליקוטים) : (כז) כשלדם רולה לעשות לייזה מלוה ודאי ל"ש לעשות מלוה בכל הכוונת והימודים הסייכים למלוה זו לך כשעשה המלוה כי כן ליוה ס' ומשתמע יעשה הס"ת מהמלו כל הלורך וזה דרך סיבר שיתדבק ל"ש לאור ל"ם ב"ה בעשיית המנוח ומבקש מהקב"ה שיעשה כל הלורך לכוונת מלוה זו , וז"ש ויעבו בני ישראל ככל אשר ליוה ס' את משה ר"ל שעבו המלות בכוונה זו רק כאשר ליוה ס' את משה ובודאי יש בהליווי דברים נעלמים לך אנו עושים מה שמוטל עלינו (ואתה תעשה כל הלורך בזה כנ"ל) ופייס הכתוב על זה כן עשו שבאמת בעשייתן בכיוונה זו גרמו שעשו כן כמו כל הסודות של ליווי ס' את משה כן גרמו בעשייתן (ליהודי תורה מהרב המגיד וכו' מהור"מ ז"ל מעשרנסביל בליקוטים הובא גם בספר מבשר לדק פ' במדבר) : (כח) כשעושי מלוה רלוי שתגרום לו דביקות ויחוד לאור עליון וכו' וכ"ש הבעש"ט ז"ל חכם לב יקח מלות ונע לאמר מלוה לשון יחיד ללא כבי פירושו לקשר מעשה במלוה שנק' מלוה תתאה ולייחד' על מלוה העליונ' שהוא המחשב' וכוונה של המלוה וזכו שתיתרים על מלוה אחת לאחר קדשנו במלותיו לשון רבים וכו' ולגמנו מפני שלשותינו קלרות ואין לגמנו יודעים טעם המלוה ואין נגלה לנו תורה העליון ע"כ רלוי שכל עשיותינו יהיו ע"י מדת הירא וכו' לבל מי שהוא בעל השגה כל עשיותיו ע"י מדת האהב' (אור הגנוז פ' וירא) . (כט) שכר מלוה בעולם ליבא כי העוסק ז נצרף ע"י הוא לאחר לבל המלוות כל אחת כלולה מתרי"ג ומכל התורה ואין לה סוף וכן לשכרה ול"ש לאחר שכר מלוה בעוסק ז שנצרף ע"י הוא לאחת וכו' (פ' עקב) : (ל) כשיש לאדם לונס וביטול מלימוד תורה ועשות מלוה תעפ"כ במחשב' יהי' לצדו כואב מאד על ביטולו מן המלות ועל לערת דקוב"ה פירוש ע"י שהנפש היא ניצון מהשכינה ונילן בשכינה סובלת הלער ויהי' בלבו רשפי אש שלבבת יק לקייס המלות ותע"פ אלא יכול לקייס מחמת לונס (פ' יתרו) : (לא) תרו"ל שכר ושנה נעשה לו כשיכר קל וחומר שעשי מלוה ונכה כה כי בפעם הרשון מקטרנו הילה"ר משפ"ב כשכבר עשה מלוה זו שתי פעמי' (פ' במדבר) (לב) ידוע כי סוף מעשה במחשב' תחלה וכו' ועפ"כ ירלה כל הים ישראל בעשותו מלוה בעשה שיכוון בפנימיות שכה היא המחשב' קודם עשית המלוה כי בחמת כל המלות הם רומניות בעולי עליונה רק שנתגשמו בעולם המעשי כזה ע"כ ירלה קודם עשותה לכוון המחשב' שלים בפנימיות, ועי"ז יעלה גם החילוניות למעלי העליונ' וכו' וכמו שהש"ת ברא את העולם יש מאין כי ירלה שלדם בעשותו המלוה לכוון המחשב' שלים שהוא אין ואיה מעלים כוונת הבריאה להעלות הכל אל מקור העליון ולכוונ' זו עשה ס' ככה וברא העולם השפל הזה לשגל מלות ומעש"ה כדי להעלות דברים שפלים ומדריגות תחתונות לרום המעלות וזה כל שלדם וכו' (נחלת שמעון פ' כי תבא) .

אמרו על ריב"ם זלה"ה שזכה לכל המרה שסי' לו הכל מחמת המקוואות שהיה תמיד בטבילות ומקוואות יותר בתמידים טוב יותר מהתענית כי התענית מחלים הגוף מעבודת השי"ת ועוד יותר טוב שבכח שהוא מניח בתענית יתן הכח שהוא בלימוד תורה ובתפלה שיתפלל בכל כחו וכוונתו וזה יבא למדרינ' (תיר תורה רמזי תהלים ובליקוטי יקריס קף יב ע"ב). (ב) שערת הקמקו' הוא ענין גדול מאד כי המקוה מטהר את הגוף והנפש אבל לריך לעשות הכל בכוונה לפ"ו מלות מהשים מלומד' רק לריך להתייצב פ"ע ולכוון דעתו תקידם ותעתיק לך כוונת המקו מהבעש"ט ז"ל מקודש יכוין סוד הנזכר בדברי רז"ל שם מעלות במק ותות ות"ש סוד כזה (יהו חסד) (יוה נלח) (הוי נבירה) (היו סוד) (היה תפארת) (והי יסוד) וסס השמות הכתובים בכוונות הלולב כ"ם התריז"ל שעשה ונמוקם שם בכוונות הלולב והמים שבמקוה שם עית יודין דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן ניתנו מים וכולם נמשכים משם ע"ב שהוא הרחמון שהוא חסד נימטריא ע"ב והוא בחי' מיכ לכן שם מם סתם נגד דלת יודין דע"ב נם מקוה נימטריא קנ"ח כמנין מהיה במילוי הסין שהוא בסיד הכינה שהוא בית קיבול לקבל קמב וכמה בנין הגוף הוא ע"י שם קטן כמבואר בכתתקריז"ל בכוונות ליל הושענא רבה והגוף הגוף הוא כלי חרס ואין לו שברה במקוה כי כלי חרס שבירתן הוא שברתן ובענין הוא קודם כניסתו למקוה לריך לשבר לבו בקרבו ויקבל עליו עול מלכות שמים לעזוב פשעיו ומעתה מוכן לעבד ד את ה' בשבב שהוא הסד ובירת' שהוא גבורה בכדי שיוכל השי"ת להתפאר בו כ"ם ישראל אשר בך אתפאר (בחי' תפארת) ויתקשר ת"ש על קדושתו ית' ועי"ז יגלה (בחי' נלח) השפ"ח בשעתו בשבי"ת שיזכה לאת נדמין ולריך להודות לו (בחי' הוד) שגילוי ממלוחת יש ואז הוא נכלל בכלל לדיק יסוד עולם ואז על ידו יתגדל ויוכר כבוד מלכותו ית"ש לעולם ועד ועוד יכוון בהיותו במקוה כי שם מדני מלכות הוא סיד הדיבור ושם הוי"ה הוא סוד הקול ושם אהיה סוד המחשב ובמקוה הנגי של המקוה נגד שם אלקים ודלת רוחות של התקו' נגד דלת פותות הוי' וקרקעות התקו' נגד שם מדני והני שמות הכ"ל שם נימטריא יב"ק הוא סוד יחוד בדכה קדושה ויכוין שבכנם לבקע משבי"ת בשרה וקדוש' לממשבתו ולקולו ולדיבורו ואז ע"י כוונות הנ"ל אף אם שבע יפול לריק וקם היינו אף אם ירד שבע מעלות אתוריות ירפאהו השי"ת ויכרות אתו ברית אהב אשר לא תופר ואז יאיר על נשמתו קומה הרוחנית לותיות מקוה שהוא נימטריא מדני ס"ם ואלף שבשתה הוא סוד חכמה שהוא סוד יוד דאצוה דשם הוי' ויוד במילואו כזה יוד מרמז הוא לוחו קבין שבשתי ולשם מעלות שבמקוואות כנ"ל שהשורש מילויים דע' ס"ג מ"ה ב"ן נמטריא ק"ב ושהם פעמים קב נימטריא ברית לתקן הפגם של הברית קודם ולאת של מילוי יוד רמז לאלת לוגין שבקב כי יה"ו במילוי אלפין נימטריא לו"ג ועי"ז יזכה לעבודת ה'. ויאמר פסוק זה עם הכוונ' מקוה ישראל ה' מוציא בעת ברה ויכוין ר"ת מקוה ישראל הוא מ"י הוי' מוציא ר"ת יש אצות סוד השכינה שממנה מתגלים הדינין בעוה"ז ומיתוק הדינין הוא ע"י שמעל' לימם לשרשם שהוא יסוד הבינה שממנה מתערין הדינים שבה שם אלף הם יוד הם כנ"ל שהוא נימטריא מקוה ושם נמתק"ן ובסוד אלי"ד ע"י המים שבמקו' דהיינו בית יודין דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שעול ס נימטריא תשעים כמנין מים וע"י דלת יודין דע"ב שהם מים שהם כי גילו הגבורות הוא סוד שם אלנ"ת ר"ל שמתגלים החסד' גבורות שהם שורש של כל הגבורות ומתגלים בשכינה תחתה סוד אהדי תמכ כשמתגלים הגבורות לשרשם שהם סוד מ"י שנק' בינה ונמתקין שם בסוד הלידה חדשה גרמז שם הכ"ל שמספרו אלנ"ד ולכן יכוין כשטומה רשמו לתוך המים לעבוד בשם אהיה אלנ"ד משובב כזה אהלילה ועוד יכ ון ויל"ר אלו הד' שמות בסיומו בתוך המקו' כזה אלנ"ד אדני מהי"ה הוי' ויכוין בילף משם אלנ"ד רומז לכתר עליון שהוא אלף אלופות פלא ולמד רומז לב קווין קו ימין חכמה חסד נגח קו שמאל בינה נבור' סוד קו אמצעי דעת תפארת יסוד ודלת רומזת למלכות סוד אדני עד כאן השתקפי אות בחות מדברי אלקי הבעש"ט ז"ל אבל לריך שכוונ' זו תלמוד ומחזור שם אות' חבר עוד כמה פעמים עד שיהי שנור בלבך שתוכל לכוין בנקל כי כן ענין כל הכוונות לריך שיהיו שגורים מאד בלב לכוין ברגע אחת כי לזיטו קלר מהכיל כל כמה שלריך לכוין ועיקר הכוונ' הוא לביקות בהשי"ת ואם נכוין כוונת השמות לא נוכל לכוין מה שלריך לעיקר לזאת לריך שיהי' הכוונה שנורה מאד ברגע וכו' ובאמת עיקר הכוונ' הוא שבירת הלב בהכנע' ודביקות להשי"ת כ"ם בשם ר' בער ז"ל משל על זה הענין, שים לבל מפנר מפתח שפותח בכוון ולפי הסתברות כן מכוון המפתח וים נגנים שפיתחין בני מפתח דהיינו שהוברין הסתגר כן הענין ים לבל דבר כאלם מפתח והוא הכיוב המכוונת לפותו דבר אבל עיקר המפתח זהיות כנגד השובר הכל דהיינו לבבר הלב שיעב בהכנע' נדוב' ועי"ז נשבר היתך המבדיל למעל' וכו' ואפי' מי

שזכה

שזכה ללמוד כוונות אבל לא כל אדם רשאי לכוון בהם רק עיקר הכוונ' הוא שבירת הלב כנ"ל ואהב' וירא' ותמימות ונילוח וכו' ואם היינו זוכין לזה בנקל היינו יכולין לכוון בהם כל הכוונות האריז"ל וכו' (ליקוטי יקרים דף כד) : (ג) עיין כוונת המקו' שמתעלם האדם במקו' שהיא הבינה שהיא התשוב' ותור שנותן הרשות לכל הפנימים והוא שם הקי' בהבין נימעריע מקוה כנ"ל ואח"כ יולא משם ונולד ברית אדם כ"ם נב מטור ברא לי וכי' ר"ת טבל ורוח נכון אדם בקרבי ונשארו"ל מעריכים ישראל לפני מי אתם מטהרים וכו' מקוה ישראל מה מקוה מטהר וכו' כי עיין טהרת יום כיפור וטהרת המקו' ענין אחד והכל בתשוב' לפני הש"ת בהתבוננות גדולתו ית' וזה נק' מי נרוד העולם התבוננות הזה והיינו מתגלי' כ"א בינ"ל ובשעת המקו' מתגל' ג"כ קצת לדורבי ה' יתי' (דף כז) : (ד) כשטובל ג"פ במקו' יאמר הפסוק מקוה ישראל ה' מוסיף בשת לרש"ת מקוה ישראל הוא מ"י ה מוסיף ר"ת יש לרשיעו הדינין על יש שהוא מלשי שממנה מתגלין הדינין למטה וכשצריך להמתיק הדינין צריך להעלות לותם על שרשם שהוא יסוד דבינה שהוא שם הקי"ק דהיינו הקי' דהטין הזה מלף הם יוד הם ושם נמתקים ע"י הניד' ע"י הטית יודין דע"ב ס"ג מ"ה ב"ן סוד המים ולא יודין דע"ב הם סוד המרגלים שלה ויכוון בתוך המים שילוב שם אלהי"ם (דף לה ע"ב בשטמ"ק) (ה) משארי"ל מי שאין לו מקוה או מקוה ואינו יכול לטבול במקו' ירחץ ידיו ויאמר זה קודם ברחיל' בשם יחוד קוב"ה ושרתו בנקיון כפי ושטובבה את מזבחך ה ויכי רלון מלפניך ה' מו"ש שתסא רחילת ידי אלה נתשבח לי כאלו טבלתי במקו' שהרה של מרגלים שלה ואתי זוכה למשוך מים מן הלובן העליון המחוש ביוד רבתי של ואתה יגדל נא כח ה' תוך עזת ועוזאל בני עינרת ולילי ויכי רלון מלפנ ך ה' מו"ש שבכה שנולת זאת ברחיל' יתכפך עלי מדת הדין והנבור' השוע' ריש"ו כשפפר נקיון למדת ברחמים בעוה רחץ ושב כבולל שרחץ בנקיון כפי ושטובב' שם מזבחך ה' ויכי רלון מלפני ה' מו"ש שבכה שנולת רחילה זו יהיו נשתק ן הדיניס ברחמים ברמוזים בפסוק ויקרע מלקים ליבם חרב שמלת ויקרע שם הכולל נימעריע מלקים דיודין שם י"ב מותיות מילויו ושם מותיות שרשו ומלת מלקים שוה מלקים פשוט ומלת יבשם שם הכולל שוה מלקים דיודין ושם מותיות שרשו ו"ב מותיות מילויו ומלת חרב רוח מלקים דמלפין ויאיר שם שהיה עלי במילוי הזה כמנין מקוה ויעל לפניך כאלו טבלתי במקו' שהרה של מם שהה ובכן יה"ר מלפניך ה' מו"ש שבשם שאני מטהר ג"ע למטה כן תטהר נשמתי למעל' במהר ניהור בשם ביה ה' לור עולמים ויהי נועם וכו' ואח"כ ירחץ ויכוין בחותיות שם ע"ב כל חות וחות שם על שתי ידיו ואחל' יערם מים על יד ימין ויכוין בחות יוד פשוטה ויעב' של יד שמאל ויכוין נ"כ כך ואח"כ חוזר של ימין ויכוין בחות ואו שמילוי ואח"כ של יד שמאל וכן ע"ד זה בשאר חותיות וגמגל מערה על כל יד שהר פעמים ואח"כ יערה על יד ימין שהר פעמים רחופים ויכוין שהר חותיות הכ"ל חות אחר בכל פעם יוד פשוט, בפעם דאחרון ואו שמילוי בפעם ג' וכן שאר החותיות וע"ד זה של יד שמאל נ"כ (חוספת בריב"ם דף כד) (ו) מרז"ל הרוחץ ידיו לתפל' כאלו עבד כי נודע סוד המקו' הוא מלשון לפיס' והכונה כי מקוה הוא סוד בחי' עולם החחדות עולם המחשב' כי נודע שעיקר האדם הוא המחשב' ובמקום שהאדם חושב שם הוא כולו וכשחושב אנה ואנה נק' פיזור הנפש כי הנפש הוא המחשב' כנודע וכשבא למקו' הוא סוד שבא לעולם החחדות שאם נלכלכים ונלוזים כל המחשבות כי בחחלי' כי בעולם דפרודא מקום שביר' וכשבא לעולם החחדות אין שם אחיז' לקליפות לכן אדיק המקושר בעולם המחשב' נאמר עליו לא יאוה לאדיק כל חון וכו' וע"כ כל הרוחץ ידיו שמטהר מדותיו שהן שהב' וירא' שלא יכי' בהן ליכלוך וזוהמא של מהבות וירלות חילוניות ע"ז בא ג"כ לעולם החחדות וע"כ הוא כאלו עבד וכו' (מאור עינים בחידושי מסכת ברכות) (ז) שיין בספר חסד לאברהם מוצא שם ג"כ ענין הנ"ל לות הם מי שאין לו מקוה וכו' בשם הבעש"ט ז"ל והומתק שם ג"כ ככל הנ"ל וסיים בסוף ואח"כ יאמר הנשאר בלשון וכנותר בירושלים קדום יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים שם רחץ ה' את לותת בנות ליון ואת דמי ירושלים ידיח מקרבה ברוח משפט וברוח בער ואח"כ יאמר זה אמר ר' עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם ואומר מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר את הטמאים לף הקב"ה מטהר את ישראל (ח) מרז"ל ולמה זה סדר טהרות ושטרז"ל כל ת"ח שאין מלין בו למה סיינו שאין לו עסק במקוה נגיל' עובה ממנו כי מרז"ל שמומת היולמת מגופו חמור מטומאת נגיל' וכל שאין לו עסק במקו' הוא טומאת היולמת מגופו לכן הנגיל' עובה ממנו כי הנגיל' טומאתה שלה קלה מן היולמת מגופו (שם בסוף הספר) :

כשבא

(ע) כשבא אל המקוה שטמקו הוא שם קטן דשיינו אהיה כמילוי הסדן הלוקח שם יוד שם ניימטריא קטן כמנין מקוה ועיקר יכוון שהמקוה המתמוך שהנו עוכלים בה טיט כשלמ' שם קנ"ה ע"י שהתלכלות ויטבול פעם אחת ויכוון שם קנ"ה כנ"ל בשעה שטוח אחת המים ואח"כ יכוון שם הגדלה שהוא שם הגבורות היוצא מר"ת שפם ק אחה ניבור לעולם אדני ויטבול פעם שני ויכוון שם כנ"ל ואח"כ יכוון שם אל"ד ויכוון שהשם מגל"ה בשפה מפנ"ך ושעשה שם אל"ד ויטבול פעם ג' ויכוון שם כנ"ל ואח"כ יטבול פעם ד' ובשעה שיהא רגלו אחת המים יאמר שהני שמות אהי"ה ואל"ד כוס אל"ף ה' ס"ה ל' יו"ד ד ס"ה ויכוון את הדבר שהשם אלים עבור שהוא בתוך השם הזה כוס שמקבל שיעל' לותו כנ"ל ויטבול פעם ה' ויאמר את השם אהיה פעמים עם השם אל"ף פעמים כוס שהלידה ויכוון להעלות הדבר שהשפעל על מדריגו עליונו של הבינה ואז נעשה הכל אחד ורחמים נמורים

(פרי המרן וציין עוד מענין כוונת המקוה, ובילקוט על כוונות הנ"ל בסילוק סרב ז"ל מלמדי)

(י) ירגיל עלמו בעבילי תמיד וחיוב בעת רטומת מ"ו ולאחר הזיוב ובערב שבת ובערב י"ט ובשבת ויו"ט נ"כ החיוב לעבול. בעת שהטעים על עבירה יעבול בשעה אחד מ"ד מבינות על עבירות חמורות ועל עבירות קלות ד' עבילות ולעסר שני שהי עבילות (הנהנת הרב הלריק וכו' מוה' שמעקא ז"ל בספר דברי שמואל וכן בהכנת הרב המגיד מסטעפין) (יא) עיין כוונות עמוקות מכוונות המקוי, בספר עבודת ישראל דרוש לפ' פרט ד"ה במדרש תנחומא ואחמת שגם שם מבואר רק ברמז לכן לא השתקתי בהלימות ושם נלמר שבשהדם נכנס ומטלא במקוי, כעיבר בבטן אמו נולד בריה חדשה וכו' (יב) יש קניפה המטמאת את האדם בלילות ר"ל (והרשב הוא רל"י וסוף אחי' קניפת שמלק גימטריא מ"ר ואל זה נלמר כי רע ומר עזבך את ה' ויעקב ציוה ע"ה בי' בכתו לבעל קניפ' זו כ"ש כתי ורחצתם פוני כשדרז"ל ולכן ר"ת של ר"י היא ריחל לאלה יעקב ולעתיד לבא תתבטל קניפ' זו ויתכפר מן מר לרם בבחי' רם על כל נויה ס' וזהו ג"כ כוונת המקוי, כי יש בה ר"מ קבין . ועפ"ז כוונה זאת יבאר נפשו מעומקתו כלאבר יבא על תוך המים דשיינו חפדים העליונים ואז יתכפר מר לרם (סוכ ישראל בלקוטים) (יג) ענין המקוי, שהכוונה בה הבעל תשוב' להורות כי נתבטל ממלילותו בעוה"ז ע"י שנתכסה במים ואח"כ מוזר וטוה כבראי, הדשם ועשה הטבילי, במים מפני שהחלת בריייתו של עולם נתהוה הכל מתוך המים וכו' וירחף ס"ע תחר הטבילי, כלולו נברא בעוה', שעה ויתן על לבו בדמיון כי כמו שנתחדש בגופו יחדש ג"כ פעולותיו למוב ויכביר מעשיו בדרכי הסי"ת וכן אחר מסירת נפש בד' דלחד וברחי, מן הגר שבא לכלל ישראל ע"י טבילי, במקוי דוקא כל שכן לים ישראל שהטבילי, גורמת לו מדרש וקדוש, (אור הגנוז פ' ותתחנן) (יד) ירחת ס' מהורה עומדת לעד ס"ת לו נלחם שיעיב תכלית ירחת ס' ללמוד תורה ברחת וזיע ובלים וצירת, כנחיש, מפיני כשתרי"ל וכן לקבל עניו עול מ"ם שלימ' ולהתפלל ברחת וזיע כ"ל עד שיהי' מהר בטבילים שתרת ושם סוף לומד או מתפלל ואימו מהר בטבילי, זו ס"ת בשום סופן להניע לגופי תורה ומלות ושם לוף לומד ספר קבלה וסוף בלתי מהור יוכל לבא ח"ו ע"ז לידי אפיקורסית וכו' ורבותינו מהמי הסי"ם לא בעלוהו אלא מפני שאין רוב הלידור יכולין לעמוד בם (יממילא מובן כי ס"ת לו לאדם ליפהר עלמו מהור, ותפלה ח"ו אם ס"ת לו לקיים מבילי, זו ועיין בספר סור מרע ועשה טוב וכו') אבל לותם הפחיים הרולים להסיג נופי הסור, ומלות ורולין ללמוד פשטי תורת בירת, ותסב, וכו' כרלוי בפרט אם רולים ללמוד ספרי קבלה שים בזה מהריות גדול ביותר ללמוד בלי מהרה כנ"ל ועיין פרים בפרט הלומד עם מהרים ורולה להכנים בלבם ירחת ס' ולקרב לותם לתשי"ת ושיהי' לור תורתו וקדושתו מופיע על תלמידיו ותלמידי תלמידיו וכו' עד סוף כל הדורות הן סם לריכין ליזהר ביותר בטבילי, זו שזה בחי' ירחת ס' שהורה עומדת לעד שהורה לייקע ועיין שהבעש"ט ז"ל והרב ר' אלימלך ז"ל הזהירו על זה מאד וכו' (מאור ושמש פ' אמור).

(נשמע מן לות דעת וחכמה)

דעת וחכמה (ט) כשאדם רולה להבין מיזה דבר ומרבה עלה להבין הדבר אז הוא מעלה לותו לעולם המחשבה וממשיך לעלמו מהחכמה עליונה (ליקוטי אמרים דף ס'). (ב) יש כמה מדריגות בשכל היינו משכיל ושכל והדיבור ושכל מקבלים זה מזה וכו' ויש מהם שמקשר המשכיל בשכל והאדם זאת אומר מושגת כי הוא אדת אין ואין השיגי כמשל מביאים נתהוה תרגגול ויש שעה שאומר לא ביצה ולא תרגגול ואין שום אדם יכול לכוון את השעה כי אז היא בבחי'

אין

מין כך כשנעשה מהשכיל שכל וממחשבה ליבור אין יכולין להשיג דבר המחברים ונקרא ליתן ובניפך מתוון תניא וכו' כמבואר בפלים וזאת היא מדת לדיק כי תמונת לוח לדיק הוא יוד נון כי הוא דבר המחבר מלמעלה למטה והלדיק המחתון מקבל מהמדריגה עליונה ויש שני ליורים בלות לדיק היינו אם לכתוב היוד הפוכה ר"ל מחורי היוד לנון או לת כי ת"ת להשכל לקבל מהשכיל כ"ת ממדריגה תתאה אלו וזהו התקשרות מלמעלה למטה והלדיק התחתון מקשר מלמעלה למעלה כי יש לדיק לעילא והלדיק לתתא לדיק לעילא נקרא התקשרות מלמעלה למטה והלדיק לתתא התקשרות מלמטה למעלה והוא לריך להחזיק עלמו לעין כדי שיקשר את עלמו לעין בחמרו מחני ובזאת נתקשר מחני גם כי רלה לפעלות את ישראל שעבדו ע"ז והביא את עלמו לעין בחמרו מחני ובזאת נתקשר בכל למעלה כשהיה המדם מביא את עלמו למדת עין כמו שחמרו רז"ל עין תרי נוסס מחוך קופה של תבן אלא מתוך קופה של בשר שחחמת נטמיות הדברים בחים כל העבירות תכילה ושחיה ומשנל מבל כשהאדם מחזיק את עלמו לעין לזי הוא בדול מעבירות ושב בחשובה שלימה (שם דף יוד) :

(ג) כל התהוות שבעולם נעשה בכל ע"י חכמה כ"ש כולם בחכמה עשית ועיניני רזות שבחכמה מקשרת יחד ומחוכמת שלום אפי' בין שני דברים שפכים כמו סיסודות שבלמלה החכמה שביניהם היו יכולין הם ומים לדור יחד ולעפ"כ אנו רואים שהם מורכבים יחד ובכל אפי' שהחכמ' ביניהם וכל אחד רואה העין שהחכמה ע"כ הוא ליכו מתנבר על חבירו שהוא רואה שהעין שהעין הוא מיותו וכו' וחכמה הוא המהוה כל הדברים וכל ההתהוות שבעולם אי אפשר בלא חכמה דשיינו העין שעיניו רואה ת שמבילה העין יכול להתהוות אפילו אפרוח עד שתפשך הביצים מכל וכל ותיכנס רוצ אחת בשני העין ומ"ב יכול להיות ההתהוות מבילה לאפרוח ואל שם זה נק' חכמה בה אם אינה העין זהוא היולי של כל העולם ואינה ספיעת לורם ולובשת ע"ב בה בשם ההתהוות וכו' ועיקר התהוות והשיעשועים של הש"ת בכיכול רק בשביל עלמם את עלמו ושורה בה כ"ש אי בחכמה יסד ארץ וכו' וע"ש עוד מעין חכמה ע לאה וחכמה תחלה וכו' (דף יח) (ד) כשמפיל בחשבתו ניזה דבר חכמה אז הוא כמו הברק וזה הבחירות נקרא ליתן ותחויות ליתן משמעות לעתיד כי הביצה נק' לעתיד לבא (דף טו) (ה) ביצה לבא ובשה הלב מבין ויש להבין שם ביצה הוא מבחיתין והם בחלת חללי דנגלחת אך סיסודות פירוש בחקשרות דאדין ריעין מתפשטות עד המזה כנודע לבן שבשבה הוא בלב כי שם היא מקבלת ממדריגה עליונה מקדמות השכל (דף טז) (ו) אדת רחמנות בא אבה הדעת שחחמת הדעת יודע לרחם ולפיכך אין בחדת רחמנות שבירה ע"ד יעקב אבינו לא חת כי הוא בא אבה הדעת והדעת הוא רק חייס וזה שכתוב ובדעת חדרים ימלאון ואין בו שבירה (דף לז) . (ז) פיתח בספר יצירה אין למעלה מעצ ואין למטה מעצ כי החכמה והשבשה הוא עולם התעצוג וגמר רלפית חכמה ירחת ה' ר"ל שים לאדם זו בושה גדולה נגד מה שלמעלה ממנה ר"ל שהוא מציג יותר וקרוב למלכות אבל ומנודל השבשה אינו מרגיש בתעצוג כמשל שר העומד לפני המלך תמיד מגדל הבושה אינו מרגיש את עלמו ואינו מציג בתעצוג הגדול לפי שבבודו בעל ממליחות כו' וז"ש שייג לחכמה שתיקה כי חכם אינו מדבר לפני מי שגדול ממנו ואדם עומד תמיד לפני המלך מלבוש של עולם ולבך אינו רלוי לדבר לפניו וז"ש אין למעלה מעצ ר"ל שהוא גדול מעצ כ"ל ואין למטה מעצ כי הקב"ה סובב כל עלמין וממלא כל עלמין כי הדברים תמיד עולם כביכול מלמעלה אינו מפילו במדריגה הפחותה שבעשייה כמלא בשחקור ואבין כל הדברים תמיד עולם כמדו ית' מפילו שם וזה אין למטה מעצ (דף מה ע"ב) : (ח) בשאחד מדבר דברי שכל יש בזה תעצוג והתעצוג הוא דבר גדול אז תתעצג על ס' רק שנופל בקליפות והיולות רולים להדבק בשכל חזה דרך הנשר נשר לעוף בשמים בשכל (אור תורה בליקוטים) (ט) והחכמה מאין תמלא ר"ל מי שעשה עלמו כאין הוא דבוק באין העליון והאין משפיע לים והוא חכמה וזהו חכם מה הוא לומר ר"ל מה הוא ר"ל שעיניו בעיניו לכלום וזה מציג החכמה (שם) (י) כשם בחיק כסילים ינוח כי סכף מרמז על כתר וסעין מרמז על שם הבניס לכן הוא גימטריא עין שהוא כולל כל הזיין מדות והשמר שם שהם מדות ומדת חכמה ליבא שהם הוא כוחם משתמא לומר שהוא ים לכל החכמה מאין תמלא (שם) (יא) בדעתו תהומות נבקעו ר"ל כי השבשה הוא מה שמבין דבר מתוך דבר ודעת הוא אחר השכל והשבשה כי כבר יודע כדת מה לעשות וזה הדעת נגלין השני מוחין שלמעלה והשני מוחין נקראין תהומות וזהו בדעתו תהומות נבקעו ר"ל נחגלו כנ"ל (שם)

(ע"כ מהשמעתי)

(ח) מרז"ל יותר ממה שמעגל רופא ליק פרס רופא להניק ומלו סי' לפצר שספרס תמיס עלמ' בתוך המעגל כדי שיסי' להשגל יותר מעו' ליק סיתם עושה זאת ובשבת הגשמ' יתרס בתוך המדם לפיכך מתר לשכול יותר כי טוע ים' כביכול שורס בתוך המדם וז"ש בתתי לגני וכו' ר"ל כשטוע ים' שורס בהמדם מלכתי יערי עס דבשי לפי' סיער שלימו רמוי לשכילי לף זס מלכתי מע"ם שמלמו ים' לף שייך מכילי מכי מקום ים תעטוג כמו שלף שמתעטג על מכילת במו (ליקוטי מהרים דף ד') (ג) לכאור' קשה מה הגשלס ים להגשמ' יתרס בשכילי ושתים של שבת לף טוע כשטל הטעג שים להשלב כשים להתיוק דבר שרולס בו וטכי' ממני נמלג שמחמת שלשבת שלב להתיוק התיוק מוליד מלשבת לומו דבר בשלבו וכ"ש בזוהר בתתי לגני וכו' בשביל רשומת דילה מכיל ושתי (שם). (ג) בערב שבת בשלית מנחה וקבלת שבת מעלין כל הדיבורים והמלות של כל השבוע שלז טוע עליית השולמות (דף שם ע"ב) (ד) בשבת עגג כביב והעין טוע שהשוגג בע מהטעמים ר"ל מחמת טעמים טובים ים תעטוג וכך הוע בשרשו שלומ השעטוג בע מהטעמים כי ד בחיבות שבת"ש ים בכל דבר שבשולם רק שבטעמים לע היה שבירה ולכך מביים השעם מכל דבר וכו' ולפיכך נאמר ושך תוכל יעשה שהשך בתי' טעמים כשולע פיך וגרון חר"ב ולפיכך כתיב וקראת לשבת טוג דקריע' לשון הזמ' טוע שמזמין עגג לשבת ומביתו לשולם השעטוג ולבתי' טעמים ומתקן גילוחת הקדוש' שים בוש שהחכמ' תתי' בעלי' והחכמה כח מה כ"ש בזוהר שבמ"ש לף סי' שבירה והדרבה מה מתקן כל השבירי' כי בדבר שהוע מה לף סי' שבירי' ולף שייך בו לשון שבירי' וכו' ולכך שם מזמין השעטוג והשעם בשביל שבת ושוהה ש"ע כמו שלימו . בף לתעטוג ולטעמים וזהו מושמים חיים זכו שהחכמ' תתי' בעלים נמלג מעלה סילוחות קדושות שזהו תכלית השבודה לשעלות גילוחות שנפלו בשבירי' וכו' ולזה מרז"ל כל המשמר שבת לפי' טע"ז מותין לו שמשל' כל סילוחות מהשבירה ע"י שבת וזהו תיקון כל השבודה זרה וכו' (דף י"ט ע"ב ובאור תורה פ' יתרו) .

(ה) ופרוש עליהו ם כת שלום הכוונ' הוע לף שים לשלם תשוגה מהשב וחפץ השב לסיות לבהו תעטוג יותר מזי לין הבן יכול לקבל זה השעטוג כן בשבת השעטוג מהשבת מזי לתו מהפללים שכולל לקבל השעטוג דהיינו למוסס שילמלס עלמו שיהשבת ברוחב ולף שירד ועין שכוונ' בשבת שהידים (אור תורה בליקוטים) :

(ו) רלה והחלילנו וכו' פירוש כי יש לפעמים שלמו לוקחים ירשת הבורת ים' מכת שלמו רוצים שכל השולמות ירשים ממנו ותוהבים לותו כמלס כי לתו לוקחים מדותיו מהבדוקים לכל בשבת קודם לתו לוקחין השדות מהבורת ים' לבדו ולז לתו נחלים מהברוקים ודבוקים בהבורת ים' (שם)

(ז) ביום שבת שהוע יום קדושה ולריך שמשה גדולה ובשה משמחו בשה שמהשב בשולמות עליונים

בכל השדות בשולם השעטוג שבת י"ד עתים דקדושה ולפעמים לינו יכול כמלס לדבק ג"ע בי"ד עתים דקדוש' שמחזיק ג"ע בכל כחו ולינו יכול כמלס שלין לו שמחה ולינה בש"ע שדה שים לו תעטוג מסיפורים מותר לו לספר בשבת מפני שבת שמחה ותעטוג לו וכו' ומפני מה התירו בשמת לספר סיפורים בשבת ש"ם בדרך משל למלך שעשה יום משתה ושמחה לכל שריו ועבדיו וכו' וליוה ליתן לכ"ש שלתו ובקשתו וסי' שם לרוע שתד ובקש שילוח המלך שיותן לו שתי משפוות של זבל לף וקר בכדי שיתכש, משם ויתקרר מלרעתו ונערו בו עבדי המלך ושמרו לו שוטה הלע שם היית שופל ביום הזה כל מחמדי לב המלך וכל מיני תעטוגים שבעולם היו נותנין לך כי כן דת המלך היום ואש"ם סי' לך לבקש מתת המלך שילוח לרופאים לרפואת לותך מלרעתך בשלימות והמלך שמר לעבדיו ליתן לו לת אשר בחר כי מתחר שהשכל הזה בחר בדבר מתום ג"כ בודאי זהו עיקר תעטוגו ושידוטו ע"כ לף יתן לו יותר משלתו ובקשתו וכו' והשמשל מובן (שם ברמז שבועת רז"ל) :

(ח) שמר הקב"ה לוו עלי ואני פורש וקשה למה לף יזמין לו הקב"ה להעני סי' לו על שבועת שבת ולף יעורך לנוחת ושיפרע הקב"ה מת"ל אך בדרך למות וכללם ר"ל דזה מירי בעני שביתו ריקם לגמרי ואין להבדיל על מה לשרות ומז לקח שם יזמין לו הקב"ה תיכף יסי' מעשה בסים ממש ים מתין ואין שלדיקים רוצים ליהנות ממעש' נסים לכך שומר לו הקב"ה לעת עתה לנוחת וכבר מרז"ל השוסר הגשה מהבירו פורע לת שוכו ג"כ מבינו שפריעת חוב סיתם בגשה וע"כ כשיפרע הקב"ה לת חובו ע' מעשה נסים תין זו הגשה ממעש' נסים (שם עיין ז"ע יו"ד סי' רכ"ח סעיף ג') :

(ט) מעין השבת הוע מה שלחר מעשה ברשבים הבסיק השי"ת בהירות נפלא וגורת מבריו' שבעומת שהיינו ממש שלחשו השרוחים בחשבתו הוא רוחניית מלד וזהו ממש עשה מלכים והבסיק זיו הדרו מסוף השולם עד סופו בכל מעשב"ר והסיקר בהשדם שהוע מבחר הברוחים הבסיק עליו בהירות מהרשו הגשלס שבחשבת השי"ת וכו' ולזה נק' שבת לשון השבה שהשו הברוחים לשרשם וכו'

וכו' כי ע"י שמבטיל בטירות הוייתם בגעלם שהוא מעלמותו ית' ע"י שמתלבלות מעט וכו' ואז נתמלאו חסך ורצון אליו ית' וכל מגמת פניהם אליו בתשוקה גדולה וזהו רצונו ית' שמקו' מהם ותהו סיבת קיומם וזהו ענין השבת ר"ל השבת אל השורש היינו שמשורש מאיר על הענפים והענפים מושקים ומתעגנים בו ונכספים אליו ונעשין לאחדות אחד עמו ית' וזהו המרומז במאמר הזוהר רזא דשבת וכו' דתתתדת ברזא דאחד וכו' עיין פניס נמלא כי ענין השבת הוא שמתגלי השורש והענפים יולפים ומושקים אליו ומשוק' זו מאחדם כי הוא כאלו הי' הש"ת לבדו כי אלא שם אינם מושקים רק להש"ת ובעלים ממלאכתם ומעסוקים של הול וכו' רק להתדבק להש"ת ואז נשגב שמו לבדו וכו' וזהו רומז על אלף השביעי שיהי' כן תמיד בלי הפסק וכו' ובכל שבת ושבת נעשה ענין זה כמו שהי' בתחלת הבריאה וכו' כלל העולה שיום שבת הוא יום קדוש שמאיר ומתגלה בטירות מקודם שהוא הש"ת קודם הקדשים ומאיר על כל הברואים ועיקר על עמו ישראל לכל אחד ואחד לפי ערכו לאחד בגילוי קטן ולאחד בגילוי גדול מזה וזה ענין פריסת סוכת שלום וכו' עיין פניס ולפי זה תבין כי עיקר יום השבת הוא להתדבק בהש"ת בתפלה ותורה ולזה נק' בזוהר יומא דנשמתין וכו' ר"ל שמאיר שורש הנשמות של הנשמות שבגופים וכח הנפשים אליו וזהו נק' תוספת נשמה יתרה וכל זה נרגש לכך נריך להזהר בתפלת שבת מאד מאד כי זהו עיקר השבת וכו' כלל הדברים הולך ובוש השבת מתגלים הברואים שיש להם בהש"ת אין להם לעסוק רק להדמות בכל דבריו להש"ת ולדבק בו בתפלה ותורה ועבודה להתענג לשמו ולדבר ד"ת על השלחן בכל הסעודות ובפרט בסעודה שלישית שהוא סוד יעקב שנקרא בזוהר מלרי תורה והעיקר להשמר מן החטא ח"ו במחשבה בדיבור ובמעשה ועיקר הכל לשמור פ"ע מן העלבות וכעס ח"ו רק להיות עם ושמח עם כל בני ביתו ולקבל בסופשי"ת בשפין נסירין וכו' (ליקוטי יקרים דף כה) : (י) הרגשת ענין שבתות וימים טובים הוא לפי ערכו כי לפיך בשמת הוא תענוג לור שכלי דביקות שבורת ית' בנועם זיו וזהו שמחה גדולה לאין קץ ומי שאינו לריך הוא מרגיש שמחה גשמיית והרחבת הלב להתענג במאכל ומשתה כמו שפירש"י בשם' כילה בענין מה שאר"ל בשמה יתרה ניתנה לאדם וכו' וזהו תומריות של השלוה השמחה ומשבה וקלה התחתון והוא ג"כ קודם כיון שאינו יכול להדבק ביותר וכו' (עיין פניס דף כ') :

(יא) ענין ובים ביום השישי וכיכינו את אשר יביאו וכו' ומה שיסד בשבש"ע ז"ל לומר מזמור ק"ו בכל ערב שבת עיין יראה אות קפג :

(יב) סגולת סעודת של שבת שם תלת מוחין בשפעים של האדם כ"ה בשבתו ובסעודתו וכל אדם יש לו בשפעת המוחין בשבת לפי ערך שירשה שיתקיימו בו ויחזיק בשם השאר"ל כל המקיים ג' סעודות בשבת וכו' המקיים לייקר ניהול מדינה של גיהנם ומחבלי משיח ומלחמת גוג ומגוג סיינו שינהל ממשכות זרוע וכו' וזוכה שיקבר במשכבה עם הדיבור וזוכה ללחום עם בחשם מלחמות ס' בגירא בקשפא וכו' בכל זה מרומז בג' דברים בליל (עיין פניס מאור עיניס פ' כי תצא) :

(יג) שבת הוא שמע דקוב"ה שמע לשיהו שלים מכל שפרוי ואז מתגלה הדעת ומתדבקים בשפל הרצון וכו' למעלה מהשלומות וכו' וכל עבודתיהו שבחול הוא בחי' מלאכת המשכן ובשבת הוא בחי' הקמת המשכן ע"י משה שהוא הדעת וכל העבודה של ימי החול הוא רק בחי' חיזוק לקדושת שבת וכפי החיזוק שנתחזק בחול כן יזכה לבחי' שבת שים שים כפי עבודתו (שם) ועיין גם בפ' ויקהל מבייניס הרבה מקדושת שבת ומיך שמ"ש להגיע לבלליות התורה כ"ה ע"י שמירת שבת כראוי בי שבת הוא עולם המחשבה בחי' חכמה שהוא מקור התורה וכו' :

(יד) בשבת בקדושת כתר במוקף יש עלייה לכל נשמות ישראל אפי' לאותם שהם בחדרינה התחתונה ע"י שיתקשרו ויתכללו עם בלדיקים מתעלים ע"י בלדיקים למעלה שאז בלדיקים מתקרבים ע"י עם מלכי הקדושה שבנשמות ישראל למעלה מעין שהיה בחשבה בראשית קודם החטא שאז היה התכללות נשמות במעלה עליונה בחדש הראשון וכו' ואפי לריך לזוקא לכלול עלמו עם בלדיקים וכו' כי מי שנשפרד מבלדיק אין יעלהו וכו' (פ' תמור) : (טו) ע"י קדושת שבת הוא המשכת הדעת בכל אדם שרואים לקרב ע"ש על הש"ת כי בשבת הוא ריבוי הדעת במוחין גדולים ותענוג גדול רוחני כי בורם השבת הוא תענוג רוחני הזה שאת הדעת שכל הדיעים בהמשכין מעולם שירחה נתעלין ונמתקין בעולם התענוג ע"י התעסקותם בשבת שאל זה תר"ל ודבר דבר שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול פי בשבת יש עלייה לדיבור שידבר תוחו בתענוג גדול ע"י הדעת הנמשך בקדושת שבת שהוא תענוג וכו' כי נודע במ"ש בזוה"ק כי דעת גנוז בפומיה דמלכא כי ע"י הדיבור וכל לעולות ולהמשיך תענוג רוחני ע"י שיהא לו דעת והדעת הוא גניז ולפון בהדיבור וז"ש לדעת כי אני ה' שהקדשתם וז"ש כל התענוג אתם השבת שתבין לו נחלה בני מלריש שע"י התענוג רוחני שים לו מקדושת שבת שהוא

סלעת בת לעולם סתעטג שהוא שלמת המירות ומתקיין סדיגין בשרשן וכו' ולכך נותנין לו כחלה בלי מלריס שהוא עולם סתעטג וכו' וע"כ סס"ת נק' שבת כי יש לו תמיד דעת גדול וכו' ע"ש עוד מעניו קדושת שבת שני"ו עיקר קיום ישראל בין העכו"ם עכשיו בגלות ועניו ביקש רבי לעקור מ' כאב אחל בשבת ועניו שסש בשבת לדקה לעניים ועניו שבת הוא מלזעוק ורפואה קרובה לבא וכו' (פ' דברים) (עח) הבורא יח' בלתי בעל תכלית וגבול וסאדם הוא בעל גבול ותכלית ואיך יתעצר לתני הפכיים להתקרב זה לזה נתן הבורא יח' את השבת לישראל שהוא ממולצ בין ישראל לאביהם שבשמים ומתחדן ומקדשן בבורא יח' וכו' עיין פניס ביאור דבר זה ואיך שכ"ת כפי שומרו את השבת כך הוא שתקרבותי להבורא יח' ועניו שבת הוא בחי' שלימות שלין בו שום חסרון כי מלתר שעל ידו מתדבקין בבורא יח' בודאי אין שום חסרון ועל זה אמרו בשבת יהי' דומה לך כאלו כל מלאכתך עשויה וכו' ועניו שעיקר שתת בה הוא ע"י שמירת השבת שלשו יכול לבא לתשוב' גמור' אלא ע"י שבת שהוא לותיות תשב שהוא שתקרב ומשיב את שתדם לבוראו יח' ואינו יכול לבא ליד תורה ג"כ כ"ת ע"י שמירת שבת שלכך קודם נתינת התורה נאמרו על שבת באמרם וכן שכל מודים שבשבת ניתנה תורה כי ע"י שבת הוא עיקר קבלת התור' (פ' כי תבא) (יו) בשבת מתפללת ישראל על כל בני תדם תפי' על עמי תארץ כאתרז"ל ע"ש ירא לעקר בשבת וע י ישרא' שתקבלין בשבת יוכל לעבוד בישראל השיג כל ימי שתוא ולקיים שויתי ד' לנגדי תמיד כאביאר בהגהת ס"ש ואיטו כל תעטיו לע"ש וז"ש בתיקונים ברעתים ירא שבת שע"י שבת נתגלה תדע ישראל כאור"ם לבל כשפין שומרים שבת ת"ו לא תין בו ישראל ואז תין תכמתו תתקיימת כל שכן שאר תעטיו הנשמיים לינם לעבודתו יח' וכרי כל תעטיו נקראים תלנים תתים תפי תעטיו ע"ש עתנם טוכם יש לי בבית בבור יח' שהוא חי השיים ולבך תדם כנגד תדם תתלנים תות יותם וז"ש עתנם טוכם יש לי בבית בגזוי היינו בשתוגר של ישראל שתים שיש לו לתקב"ה בעולמו כאתרז"ל ושבת שתם כי ע"י שבת שיג ישראל הנגוזה בתוגרו יח' וכבר ידוע דשית ישראל ואיט ישראל היינו ישראל שהוגם תרוממות וכגם שעיקר השלימות הוא ישראל תרוממות לך אם לשתעטים נופל תתדם ממדריגה תכ"ל יחזיק עכ"פ בישראל שהוגם שהוא בחי' ישראל תילוניית עד שיזוור למדריגתו ישראל פנימיית שהיא ישראל תרוממות וכנגד זה יש בשבת ג"כ שתי עבודות תילוניית ופנימיית עבודת של תור' ותפל' של שבת הוא כינד ישראל פנימיית ועבודת תעטוני שבת בתכילי' ושתייה נשתיית הוא כנגד ישראל תילוניית לתקן השתי בחי' שיוכל בימות שת ל לעבוד בשם שבורא יח' וז"ש תלמלי שתרו ישראל שתי שבתות תיד ינתלין היינו שבת אחד בשלימות כלול בו שתי שבתות היינו תילוניית ופנימיית כנ"ל ובשבת לריך שיהי' קשור ודבוק בבורא יח' כלי השפע כאתרז"ל לפי' שלא יהא היניך של שבת כיבורך של חול ות"ל להזהיר על דברים בעלים שזה לפי' בחול אסור אלא לפי' דברים שמותרים לא יהא בשבת כימי החול רק שתתדבק בו יח' ולהמשיך עליו ישראל בתיקונה בחי' שבת מלכתא שהוא בהשגה יתרה שתוסף לתדם שתוסף לו תוספות ויתרון חיות תתי שהיית ע"י ישרא' בחי' מלכות שתתפללת ומתגלה בשבת בבני תדם וכו' ועיקר בכל תלוי בחמור שיאמין כי אלא כל תתרץ כבודו וליא תאר פנוי תניא ותפש כלתו וכל עשיותיו ותלתותיו בכל תלוי בחמור שיאמין כי אלא הקב"ה כי"ש כי הוא כאתן לך כח לעשות חיל ותרגומו יכי. לך ע"ש למקני נכסין שתפי' בעלה ובחכמ' לחפוף שון ולהסתחר הקב"ה הוא המייעץ וכו' וכשיאמין יכיש אלא ישראל ופחד תפניו יח' וישמור שבת כהלכתו ותס יכי' נדתה לו כי ע"ז יפצר ויפסיד מנכסיו אינו נחשב אלו לכלום כי הקב"ה הנותן כח לעשות חיל ותדרבה ע"ז יוסיף שמירה לנכסיו וכל הדיניס וכל המאורעות הבאיס על בני תדם בכל תפני אלין משיגים בחי' ישראל ע"י שבת וכו' ע"ש שמפרש משבת מי שמסיק לו בדרך נותן כיסו לעכו"ם וכו' שע"י חילול שבת נהין עכו"ם ס"ו ושודדין ממונו ודיגין שולטין עליו וישראל שישמרו נכסיו וילנית בכם ישמור את השבת ולא יאל תקור תפי' במשבתו לשוח דבר רק יהי כאלו כל תלאכתו עשויה וכו כאתרז"ל עיין פניס שם בליקוטים וע"ש עוד שע"י שמירת שבת ברחוי ים לו כח לנצל כל בנוירות וסדיניס בבחי' מי מושל בי לדיק הקב"ה גוזר ולדיק מבטל וכו' : (יח) נאמיד יהי' יום שכולו שבת ויתגל' דעת גדול ונפלא מאד והוא תשוב גדול ות"ת לקבל פתחום שבו' גדול' לזו לכן נתן הקב"ה השבת שהוא מעין עוה"ב יום שבת מנוח' שירגילו עלמן לקבל התעטג תא"כ זכו (שם) · (יט) הפרש גם שהוא בארץ ע"י תעטיו זוכה להתתלך כל ימי חייו בעולמות העליונים ובפרט בשבת קודש שקדושת שבת גדול כ"כ שבשבת תוגר תפרש נשתו ומדבק ת"ת בקדושים עליונ' וחוגר לעולמות העליונים כמחשבתו מרוב בהירות וקדושת שבת וכו' (קדושת לוי פ' בשלתים) : (כ) שבת מרגיז על תשוב' כי שבת לותיות תשב כמלת כי בשבת קודם עושים ישראל

משוב ויודעים שהמעונג שבי' לפס בחול כי' מדבר מקום ומלערין ס"ע שלפ יפלו מ"ו אחר יליפת השבת עוד הפעם למדרינ' זו שבי' לפס בחול וזשפרו"ל שבשבת נותנין נשמ' יתר' לאדם וכו' כיון"שבשבת ו' מבד' נפש נשמה יתרה הוא שיבי' לפס תענוג מעות' ומלוה וכו' ואו ממתנין מעד בתענוגים מלוסים של חול וזהו כיון שבשבת ויש לפס הנשמ' יתר' אז ו' מבד' נפש כי פוחדים ומלערין שלפ מחבר הנשפ עוד הפעם בחול כמו שבי' מק לס וזשפרו"ל אלמלי שמרו ישרפל שני שבתות וכו' כי לריך שבת אחד כדי לעשות תשוב' ולהבין שלריך להיות לפס תענוג רק מעבודת ס' ולמשם בתענוגים של חול ואז בשבת שני היו זוכין להתענוג העמתי בחמת מכל כשיהיו ממלרים ואחר קריעת ים סוף שבי' לפס אז בהירות גדול מעד כמארו"ל רחמה שפחי' על הים וכו אז שם היו זוכין היו מבינין בשבת רשעוב' כתענוג העמתי ס "ל ומ"כ מרו"ל נ"כ אלמלי שמרו ישרפל שבת רשעוב' וכו' אבל כעת אין אומר עב לריך שבת אחד לזכך השומר ולעשות תשוב' ואח"כ שבת בשני להיות התענוג רק מעות' ומלוה וכו' ומ"כ מרו"ל אלמלי שמרו ישרפל שני שבתות וכו' (פ' נפ) (כפ) בשבת ימי המעש' השפע נפ ומשת"ל מרוחניות לנשמיות מבחי' לבחי' עד שנתמלא בעולם השבי' במעש' נשמיים והשפע הזאת היורדת ממעל' למט' הוא בחי' אור יפר אבל בשבת הוא ליסוך נשפ מן הנשמיות רוחניות ומ"ל למעל' שזה בחי' אור מוזר וזה שנקנו בשבת תכנת שבת נפ תיות תשרק שהיא בחי' אור חוש שהנשמיות עול' מלמט' למעל' להיות רוחניות ח"ם כל המענג את השבת כלימר שעיקר התענוג יהי' מן עילומו של יום השבת וכו' (עיין פניס פ' בשלח) : (כב) ניף המלוה של שמירת שבת הוא מלוה כ"ם שמור את יום השבת וכו' וכשעה של שמירת שבת שהוא בחי' זכ ר וכו' בחי' זכר למעש' ברפאים כי בשבת ימים עשה ה' וכו' הוא נ"כ מלוה כי זהו עיקר התמוב להתמין שהש"ת קדמון לכל והוא מידם את העולם וברא לותו ים מלין ושביעי שבת וינפש וכו' וזה בחי' זכור וזשמור בדיבור אחד וכו' (פ יתרו) : (כג) בשני בחיות ברא הש"ת את העולם בשבחי' אור יפר ואור חיזר ובחי' אור מוזר הוא בחי' אור שנתפשט לתוך העולמות כ"א לפי בחינתו כפי שהיא מציג ובחי' ה ר חוזר הוא בחי' אור שנתפשט שלפ בא לעולם מחמת שלפ יכלו העולמות לקבל בהבירות וכי חוזר של ס"ם ונתמלמם ובחי' המלוים הוא אור החוזר וה ה בלחי השנה לשום נפשל ונברא שתין שום היה ואופן וערף יוכל להשיג שם רק ישרפל עם קדוש שהם למעל' מכל העולמות ולפי' מעולם בהבריות והם יכולים להתדבק ולהשיג לפי' בבחי' שבלחי השנה והוא בבחי' שתרו"ל לשתרים כחלמו לאותן שעוסקין שתורה כשיריים ואמר כמעות וכו' מוס' דוד בשר זעיל שקפי על הלדיקים שמתקדשין מלד בקדוש' דמצריכין דשורש השתין של קדושה רומז נ"כ למקום הניתולוס הכ"ל במקום שהוא בבחי' השנה וכייכו כשישרפל מקדשין עלמן במילי דרשות ופורשין עלמן מן עוס"ז ומן המעונגים בעולם דילים שהם הבחינות שבא בעולמות ומוצנים לברוחים רק מדבקין עלמן למעל' מן העוס"ז והוא בבחי' שבלחי השנה הכ"ל שהוא הס"ם הסיריים של האור שנתפשט לתוך העולמות והעולמות לא יכלו לסובלו וחזר לס"ם דבחי' הסיריים הוא בחי' אור חוזר הכ"ל ולכך הלומות עכו"ם אין מציגין שלפ בהחינה שבתוך העולמות המרומז כנגד שבת ימי המעשה וכו' אבל ישרפל מציגין גם למעלה מהעולמות שומרים שם יום השבת שרומז כנגד בחי' הלמל ס הכ"ל ועל זה רומז ענין הקדוש שהיא הפרישה מן העוס"ז להתדבק בלמעל' מן העוס"ז והוא בבחי' בלחי השנה הכ"ל וז"ש שמור את יום השבת לקדשו לייקש ר"ל בבחי' הקדוש' שיתדבקו במקום בלחי השנה ע"י שתירתם כי ישרפל הם למעלה ושם מקבלין למעל' מן העולמות ע"י שהם מתדבקין בבחי' החין ע"י פרישותם מעבירות וכו' (שם) : (כד) שבת מרומז על מוח המחשב והוא שתיר ונעזו בס"ם ולא יכול להתנהג לאדם וכו' ולכך בחול שהוא בהתנהג בעולם השפיה ליהו ניכר בו רמוז חלק רלוקות משל"כ בשבת שהוא שתיר ונגה בשבורת ים' משני שהוא המחשב אז שלל דבוק בחוש בחלק אלוקי ממעל ח"ם וביום השבישי שבת לה' אלקיך שידוע שבשבת אז מוזר הכל לעילוי העילות ומיכר בחוש שזה הוא שם שהנהוג דבר נשמי רק שתיר ונגה בחחשבת השבורת ים"ם (שם) : (כה) ארז"ל שתנה טובה ים לי בבית נשי ושבת שתה הוא בולטי שתנה טובה ר"ל לאור והקדוש שבא מלמעל' לאיך לבוא בני אדם ר ה קדושה ושכל אדם ויחוי רוחני הבא שעולם עליון הנק' שידות אאר אם שתענוג ותיות אבל נשי חיים וכו' והנה בשתת ים לאדם לנפות כל ימי החול על המתנה של שבת היינו על קדוש' ותיות זו הבא לאדם אז ובולטי כפי אאר יפשה הכחתו בשבת ימי המעשה כן תהיה השבתו ושכפוב אומר וכשיו אם אאר יביאו שאדם לריך להשתיית עלמו בחול שיהיה לו בשבת ומי שמרח וכו' ושפשי שאדם מכין עלמו מכל מקום מתנה טובה הוא כי אף אם יכין אדם ס"ע בכל מיני הכנות אומים אינו נפוי לקדושה זו ובולטי הוא רק מחמת מנם אך שהכנה לריך להיות להכין ס"ע להיות

לו בית קיבול וכמ לקבל קדושת המקנה בזמנה בזמנו שהי בחינות בשמירת שבת יש אדם שמומר שבת בשביל תענוג הש"ת שש"י יום השבת הוא מדבק נשמתו בקצר עליון ויכול לעבוד את שמו יתי בשכל גדול ולהשפיע למעלה בכל העולמות וזה בחי' זכור אבל יש אדם שעובד בשביל עונתו כי פרז"ל בשומר שבת כהלכתו אפי' וכו' מוחלין לו והטעם הוא כי ש"י מבירה נפרד האדם מעורה בחיים ומביא פנם בנשמתו אבל בשבת קדושה שבת לו בקב"ה מתיר לאדם הקרב גדולה מעולמות עליונים הנמוכים ומתיר נשמת האדם ועי"ז יכולה הנשמה לחזור לקרשה וזהו מהנה עונה שש"י שמומר שבת כהלכתו בא לו מחילה לכל עוונותיו פ"כ מי שמכוין לשמור שבת בשביל זה ג"כ מוב אך לא זה דרך נכון כי אם יכוין האדם בשמירת מלות מלקים עבור עונת עלמו שיניע לו שכר אף גם שהוא שכר רוחני עכ"ז הוא בחי' נוקבא וכו' ועיקר עבודת האדם צריך להיות להשפיע ש"י משביו כשלמר תנו עוז לאלקים וז"ש אך את שבתותי תשמרו אך הוא לשון מיעוט היינו עכ"פ תרלו את שבתותי תשמרו להיות בבחי' שמור בחי' נוקבא עכ"פ כי אות הוא וכו' לדעת כי אני ה' מקדשכם ר"ל שש"י קדושת שבת אני מפרישם מכם כל פגעים ומחיר ומקדם נשמתכם ומוחל עוונותיכם ומי שיכול לבא לבחי' זכור בודאי מה מוב או יאמר אך את שבתותי תשמרו היינו אפי' אם רק המיעוט בכם שומרים שבת כהלכתו בשלימות היינו כלדיקים שנקראים בשלמה ג"כ שבת כמודע ש"ז נמשך שמירה וקדושה לכל ישרלל וכו' (פ' כי תשא).

(כו) ר"ש רלה לבעטים לישרלל שכר עוש"ב הרוחני ולכך נתן להם השבת שהוא תענוג מעין עוש"ב ובשבת יכול כל אדם להכנין בתענוג הרוחני לך כיון דשכר מלוה בהאי עלמא ליכא ומיך יהנה אותם בתענוג שבת לכך נתן להם בתורה מתנה ושכר גופי' של המלות בהאי עלמא ליכא אבל יכול השי"ת ליתן במתנה אלא בעולם הבא ולכך הזה להעטים לעושי רלונו ושומרי שבת מעין תענוג עוש"ב וכו' (עיין פניס שם):

(כז) בשאדם שומר שבת כרלוי וכן אז מזה השבת יש לו חיות ושפע על כל השבוע בכדי לעבוד את ה' כל ימי השבוע ובשאדם עובד את ה' כל ימי השבוע אז נקל לו לשמור את השבת בשאר כרלוי וכן לעולם יתנהג כך ושפרז"ל תלמלי שמרו ישרלל שתי שבתות וכו' וז"ש ושמרו בי"ש את השבת היינו שבת אחד ועי"ז לעשות את השבת לדורותם כי יתנהג כך כשדר כנ"ל (שם):

(כח) וביום השבישי יהיה לכם קודש ע"ד חלו ולחלו לה' ובשבת הלכה הוא ג"כ לה' חם יהי' לכם קודש הלכם יהיה ג"כ קודש (פ' ויקהל). (כט) מצין כל המצוה את השבת נותנין לו נחלה בלי מלרים עיין שמחה חות טו: (למד) לכל דבר צריך הכנה ובשבת צריך יותר יותר מאותו דבר עלמו ולזה רמזו רז"ל תלמלי שמרו ישרלל שתי שבתות כי השבת הרחמן יהיה הכנה על השבת השני וש"כ משם בן יוסף יבא תחלה וזה יהיה הכנה לעשיו בן דוד כי מבחי' אותו דבר עלמו צריך הכנה לאותו דבר שמכין ע"ש וכו' (עיין פניס שם בליקוטים):

(לם) יתי שבת ויו"ט דומה למלך שפתח שערי מולרות ביום אחד בשבת ובאותו היום כל הרולה ליכנס מאולרות המלך את שנפשו הפן יקח ואוי לכסיל אשר בזה היום שהשערי אולרות המלך נפתחים ובא פנה מליהם רק יש בכל היום לכן בשבת ויו"ט רלוי לכל אדם לשמוח רק בעבודתו ית' ולא בהבלי עולם רק בעבודת הש"ת יהמת כל היום וכו' וש"ש שוד מענין הדלקת נרות של שבת ויו"ט שמלוותן בשלום וכו' (שם פלק ב' בעין חכוכא קדושה שיש).

(לג) בערב שבת במנחה אז עת וזמן עליית העולמות ויש עליה אז לכל התפלות של יתי שחול וגם לכל הדיבורים והמותיות שעשק עמהם בלרכי גשמיות ובודאי עשה לישה גירופים בחילונית ורוצים עלייה על ידו בעת הזאת בעומדו להתפלל בתפלת מנחה של ערב שבת קודש להעלותה לשרשה וכו' בעת הזאת זמן עליית כל העולמות וכל ע"י ניענוע מותיות התפלה שמוליא מתה בהילו ורחימו ומי שחלק לו ה' בשבת ויש לו התעטקות השכל והמדע יכול לדעת ולהבין תוכן תיקונה לין להעלותם למקומם הרמתה מן המחשבות זרות שבעים שתה בשעת התפלה מביר בשם שבשם הם המותיות שנפלו מתוכה לתוכים בשבת ימי המעשה ושוכה שתה גירופי מותיות בקדושה וגומן מחשת זה את רוחו ונפשו לתקן פרטי פעולותיו שפשל ועשה כל ימי החול וז"ש ויכי ביום השישי וככינו את אשר יביאו היינו כלליית מותיות אלף בית מלוף ועד תיו שהוא לירופים בשמיות בשבת ימי המעשי להכינם ולקשלותם למקומם הרמה אשר כי' שם שהלם בתפל' וכו' עיין פניס (אור המאיר פ' בשלח).

(לד) נשלמתי מתחומי שמחיר חותיך הרב רק' חמצלנים מה שסדרו לנו בשמונה עשרה של שבת ובקשינו ה' ית' בתפלה וברוך שבת קדשך וכך אנו חותמים בערבית שחרית מוסף ומנחה בשאומר מן התימה הלא כבר פעם היום בק' וביום השישי הלא כבר קבלנו והוספנו מחול של קודש

הקודם ומתי"כ נקבלת שבת ויוה"ק ויום ותפלת ערבית שחרית ומוסף ונקידוש רבנו ומה לעשות מוד שלנו שוללים לאחר כל מלה והגמילנו וכו' ומה שעשו עשו שמנה עשרה בחמת ימים כפרם נגזל בין שבת שלנו שלנו מקיימין בעוה"ז לשבת של הקב"ה הגניזה בבית גנזו אור כעולם מעיני כל חי ולזה שלנו שוללים ומפללים עשינו מה שמועל עלינו עשה מה שצליך והגמילנו בשבת וכרצון שבת קדשך לייקע ליתן לנו לב עהור לעבוד במוסכלות בעלות שבת שלחה מקיים בעלמך ובכבודך לזה שלנו שוללים ומלפים ומקויש וכו' (עיין פניש פ' עקב) :

(לד) פיזור של שבת תמיד שום ומשום כלי שום שיעור מ"ו רק בוצו ימי המעשה הוא מלובש וכו' ואין שלו יכולין לקבל פיזור הוא הסכיר שבל בשבת נתנלה הפור וכו' (דברי שמואל פ' ברעשית) :

(לה) צריך להכין עלמו מיום ד' בשבוע לקבל בתי' נפש של שבת וביום הש בתי' רוח וביום ושו בתי' נשמה ובליל שבת ג"כ גימל חלה וביום שבת ג"כ גימל חלה וכו' והנה יש ג' בחינות בשבת שבת במעשה למלאכה ושבת בדיבור ושבת במחשבה ובודאי שבת במעשה כל ישראל שומרים רק בדיבור והמחשבה צריך ג"כ לשמיר ולהוסיף על הקודם ושם הרמז אך את שבתותי תשמרו וכו' וזהו כל הכלים טעלים בשבת הייטו שים לכולם עליים בשבת מלבן ויטלם וינשפם וכו' ולתותיהן שמשם הייטו אף שבימי החול בא לדלות ולא עשה כתלוות ע"ז בשבת ניטלים למעלה ומ"ש שנתפרקו בשבת הייטו שקלקל בשבת עלמו בדיבור לו במחשבה והעשה לפי שהייטו מן המוכן הייטו אלא היה לפה שכנה מעשה ימי המעשה בבתי' וכשיטו את אהר וכו' אם כל זה הוא תועלת גדול כשמכין בשבת עלמו ובפרט בשבת במנחה שהוא רעוב דרעוון הייטו שפפי"ם נותן לנו רצון כתוב שנבקש ממנו שיעשה אותנו ברצון אלו וז"ש ותני תפלתי לך ס עת רצון וכו' (פ קרית) :

(לו) מרז"ל אמרם שבת לפני הקב"ה לכולם נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג אמר לה הקב"ה כנסת ישראל יהיה בן זוגך מ"כ מאחר שהיו ישראל הן בן זוג לשבת צריכין הנו להדמות בדעתיהו דעת עולם דלית לנו מגרמא כלום כמו בתי' מוספין ומקבל ומ"כ צריכין הנו להיות כל יום שבת בבתי' דכל ושפל רוח כדי לקבל מעשת כל היום נשמה יתרה מ"כ צריך האדם לנוח במחשבה דיבור ומעשה רק לקבל מחשבות קדושות ודיבורים קדושים ומעשיות קדושים כל היום מקדושת שבת וכו' כי הנו בן זוג לשבת שהוא סם מ"ם והנו בבתי' סם בן ועיקר תיקון שבתים בבתי' מוספין ומקבל לשבת וכו' עיין פניש (אור החכמה פ' מקן) : (לז) שבת היא בתי' מחשבה וימי החול הם בתי' ירצה ומחמת שעיקר שלימות הירצה הוא בחשבות מתוך מחשבה וכו' מ"כ הנו מוציש ימי הם ל מ"י שבת היום יום רצון בשבת וכו' כדי לקצר בשבת בימי החול שגם בימי החול יהיה מחשבה ויהיה ירצה מתוך מחשבה וכו' (נועם אלימלך פ' ויגש) (לח) כל מי שעובד עבודתו לשמים וכוונתו לעוב כל ימי השבוע בכל מה שעוסק הו לומד אז בסיר הוא בשחקים ביום בא יום השיבי נתלהב בקרבנו אז בהסירות של יום השבת שבא אף שלא עשה עדיין הכנת יום רק מעשה של ימי החול ברכו וקדשו ברמ"ח אבריו ושס"ה גידיו לברגים את יום השבת קודש מיד בהתקרבו ביום השבי בבוקר ונמלא זה הדבר פימן טוב של ימי החול השוא אם היו בקדושה ואם היתה עציית נוא לשמים ונוא לבריות בשבת בוקר יום השבי מרגיש קדושת שבת מרם נועו וכו' (פ' בשלח) : (לט) מ"ת לקבל הקדושה ביום שבת קודם אם לא ע"י הכנה שהלדם עושה כל שבת ימי החול לסיימו ביום ו' לעבוד את ה' במלת השבת ותבת ביום ג' במלת ירצה וביום ג' בהתפללות וכן כולם עד יום השבת שבו שלימות הקדושה וזה בתי' מחד בשבת לשבתא והנה כמו שאנו רואין שאים השעיר אשר ים לו כל מכין על שבת בהרחבה ומזמין עמו גם את מחריש לאין נכין לו כיוצא בזה הלדיק הגדול אשר הכין מ"ע בקדושתו כל ימות השבוע על כבוד שבת קודש מזמין עמו הנלוים אליו והשתותים ממנו אשר אין לאל ידם להכין הכנה כראוי אכ"ו הם נכללים עם קדושת הלדיק להתפלל עמו לכבוד שבת ולשמות ולהתעלה בתעלות פי העולמים וז"ש למען יונח שורך וחמורך הייטו הקטנים ממך אפילו להם השבה גדולה רק שמשתתפלין על הקדושה שזה בתי' שור ומשימין עלמן כחמור למשאוי של הקדושה וינפש בן אמתך הוא ברוקה לדבק אל החמת וכו' ושמרו"ל עשה שבתך חול כלומר הכן מ"ע בחול לכבוד שבת קודש ואל תלמדך לבריות כלומר שלא תלמדך ליטועת מי שגדול ממך שהוא יחיי חופך אבל תהיה מוכן בעלמך אל קבלת הקדושה (עבודת ישראל פ' משפטים ס) . (מ) מרז"ל אשה מכרת בחורתן יותר מהאיש וברכה לבדוק ולעיין היטב אם הגון אם לא ומלכות שמים הוא בתי' אשה כידוע וכל כל אדם יוכל להבין ולדעת במחשבותיו בליל שבת (שאו העליים למלכות בתי' אקל תפוחין קדישין) אם תיק יחי החול כראוי וכו' (פ' תמור) (מא) ביום ד' ה' ו' לריך האדם להכין מ"ע לשבת כי מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת והוא אמר סריב"ם זצ"ל בפירוש הכתוב בחרים ובקיר תשבית כי

חר"ם הוא נוטריקון ממם רביעי שמי ר"ל כמו שהחריפה הוא שכנה לזריעה ולקלירה כך מלו שלשה ימים שייכים לשבת הבא ולהכין מלמו מיני הכנות שיוכל מה שנאבד לח בורלו ביום השבת שהוא הוריעה ותח"כ נג' ימים שלאחר השבת דהיינו תצ"ג ימים הקלירה שיוכל כל שהשתות שיכלו לו בתפלת שבת וכך הם כל ימי השבוע שלשה ימים לפני השבת ושלשה לאחריו ושבת בשלמע ושגם מי שגם הכין ר"ע לו שהיו יכול לזי יתאבר ר"ע עם שאר חבריס שאר הכינו ר"ע ומתוך כך יוכל לגלות עמהם כמו מי שלא הכין מלמו לאכול בשבת ובא חבירו שאר הכין לו והזמינו לאכול אצלו ומתוך כך ים לו לאכול וכ"ל (פרק ג' דשבות) : (מב) שמעתי מפי מה קורין לשמודה שליחים שגם שבודות שזהו מקייס כל השעור ת כי הרשמוות גם הוא רעב ויש לו שנאה שגם שהוא מלוה וקרלת לשבת עגב לך שעודה זו ודאי מצלה שלשה שמים כי אינו תאב לאכול ממילא מתקן שכל שגם לא כיה תאב גם הרשמוות לשם"כ היה מקייס ע"כ נקרלת שגם שבודות ופשוט אין מלוס נקרלת אלא על מי שנומרא וכו' (דברי ממת חידוש הפליסי פ' בלק) : (מג) שבת שותיות שם"ב סיינו כחי' השבת והחזרת כל המקורות לשמקור הרשמון ומוקדם ממילא בלי שדם שהערותא דלמחא וע"כ עיקר מלות שבת אין בה עשייה רק השביתה ממלאכה בשב ואל תעשה כי נעשה לו בתיקון והיחוד של כל העולמות העליונים מעלמותו ית' בלי שום סיוע ועזר מלמטה וע"כ בבוא שבת קודם לו אף מי שאיר בשחי זו לבטל ר"ע בשחזרת שכח נשלמותו ית' מכל מקום ע י סוד השבת יוכל האדם לבא לזאת המדרגה ושאמרו"ל מתנה טובה יש לי וכו' ושבת שמה לך והוריעם כי מלחר שקדושת שבת נמשבת בלי מתנ"ל כנ"ל ע"כ הוא כחי'-מתנה וזה נודע מי שמוכר לחבירו חיטה דבר בודאי צריך להרמות מקודם החפץ לאוקי שם ייאר בגיונו כפי שכוח השקח לא כן בחתנה ר"ל להרמות לו מקודם ושבת קודם לשפ"י שכוא כחי' מחנה לך והוריעם כי בגם שבשלה זאת ר"ל נשורר מלמטה מכל מקום צריך האדם העובד את ה' לידע יודיעם בהרס מעלת קדושת יום השבת שב"י שום עשייה מלמטה נעשין לו כל התיקויים ועליות השולמות בשוד שחזרת עלול לשלותו עד מילת כל שלילות ביחי' עלמותו ית' וכו' ויוכל האדם לכלול ר"ע עמהם כנ"ל (מוסב ישראל דרוש לשבת) . (מד) שבת הוא בחי' של מתן תורה דכמו שבשת מ"ת נתבטלו בני ישראל ממלילותן כמודע ולכך ע"י שתורה יכולין לבא לשלימות הגמור כמו כן ע"י שבת יכולין ג"כ לבא אל בחי' התור שקודם בריאת העולם וזה נק' השפקלריא דשתורה וכו' וזה הוא תכלית שילויא שאר לא נדע והוא לשעלה משבשה וזה נק' חמוקם דלשילה וחמוקם זו מאיר לכל שילולות אפי' בנקודה שהתחתונה וע"י יוכל להתשלות כל העולם מאור ר"ם כ"ם אפי' בתוך כל התשכות וכו' וע"ם מעניין שבשת שיוך נתלבש בתוך שבת שהתחון וזה בחי' רוח דשבת דא היינו שבת כי שיקר שבת הוא שבת תלקות ושאמרו"ל שלמלי שמרו ישראל אפי' שבת א מיד היו נגאלין וכבר מודע שבכל יום מימים שקדושים משוורר שהלת התורה וכן בשבת מתחיל להאיר כאלו היום ניתנה ושבת הוא בחי' מתן תורה לכך חומרים יותר מכה בשבת חלקו והנה התורה ניתנה בקולות וברקים ולכן גם בשבת יש בחי' קולות וברקים כמובא בשם האריז"ל שבשבת הריס קולי קלת שהפלתו וברקים הוא הברקת אור שאיר מלמעלה על כל חים ואיש מישראל-אור קדושת שלקות וכו' ברלשית ירא שבשם שיש לאדם להלבים שיום שבחד בכל שבת ימי החול ושלאוב אין שבכם ליום השבת כי שבת מפשיט לשבת ימי החול שלא החול הוא מכין לשבת וכו' וכל זמן שחפר לו להאדם ממון לו בבוד זמלומה כל זה הוא בחי' שבת ימי החול ולא בחי' שבת שמורה על שלימות כי שבת שמא דקוב"ה שמא לחיהו שלים וכו' עיין פרים עוד ·

(ליקוטי תורה מהרב המגיד וכו' מוסר"מ ז"ל מעשרנקבל בליקוטיש) :

(מה) גם בשבת לא יתלה כרשו ח"ו ולומר שהוא שגג שבת רק שוכל שמעת ומחשבך במעט ומ"ז יוכל לשמות ולא יעשר כמנן דומם ע"י שלילה הנשמה (ליקוטי רמ"ל) וכן מבואר גם בליקוטי תורה הנ"ל שגם בשבת לא יהבל כוחלא וסובנא ח"ו וכן מבואר גם בשער ספרים ופשוט :

(מו) בשבת יום מקייס וקרלת לשבת עגב כחשוגה מיתני של עשם יום השבת וקדושתו כי שבת שמא דקוב"ה וכחלו יושב כלן ישוה בשולם החשוגה ומ"ז מביא חשוגה של הפי"ת בכל העולמות (אור הגנוז פ' קדושים ובפ' בהר) :

(מז) החקנה הזה שיתמיד האדם בעבודתו ית' הוא שירצה לשוקף בכל יום קדושת על קדושתי ויקדש ר"ע בכל יום מעין יום השבת וימשיך של עלמו בכל יום קדושת השבת ויתקדש מי יתן שיבא מהרה השבת הקדוש על שיהיה לי נשמה יתרה ותוספת קדושה כדי להתגבר על היצ"ד שלא יהיה לו מכוח שלי וכו' עיין פרים (פ' בהר) ·

בשם

(מח) בשם הרב הק' ובו' מוה' בשרים זצ"ל (מלוה ח"ל הרב המגיד דמעזריטש) שמרמז הש"ס בא למדד מחי' נפש ומה רוח ומשמה רק בשבת קודש בא לו למדם נפש רוח נשמה כל אחד בפני מעלתו זכו' (מאור ושמש כי מסבירים בספורה לשבת ור"ח ועי"ש גם לעיל ד"ה והי' מדי ח"ם וכו') (מט) יש הרבה בני אדם שהיום מביאים בשבלם לידי לפשר לאדם הנשמי להמשיך הארת השכינה בעשרי ידיו וכן יש להיפך בני אדם המוטבעים ומשוקעים בגשמיות ונדמה להם שיש להם ג"כ הפח הזה להמשיך הארת אלקותו בעשרי ידיהם ועניו קדושת שבת הוא מופת חותך על כל הגיל כי בשבת יש לכ"א מישראל קדושה יתירה והארת אלקותו ית' יותר מבחול . ומזה מובן וידוע לכל שאשר שמחים שביתו והארת אלקותו ית' בתתגוים אלך אשפי"כ גם בעניו הארת קדושת שבת לא הכל שוין וכ"א זוכה בקדושה יתירה בשבת כפי אשר הכין ה"ע לזה בימי החול וזה ג"כ כמעט גרמה בתוש שעיון קדושת שבת שוה בכל אדם כי יש בני אדם שמרגישין יותר קדושה בשבת. וזיש שהיום מרגישים כל"כ רק מעט מן המעט. ויש שיש להם הרבה קדושה מאד בשבת אשר כמעט כל רחוקים יבירום כי הם זרע ברך ה' וזכו לקדושת שבת בהארה נפלאה . ומזה מובן וידוע לכל כי אשפי' שאפשר להמשיך שביתו והארת אלקותו בתחתונים אשפי"כ לא כל אשי שוין לזה כי צריך לזה הכנה והזדככות גדול הרבה וכו' . (פ' כי תשא). (נ) בכל דור ודור מוטל על לדיקי הדור להמשיך קדושת שבת אף על אנשי עדר העוסקים בעניני עוה"ז ועודדים בעלמבטם כל ימי החול שגם הם יוכלו ג"כ קדושת שבת וזה בחי' לעשות את השבת לדורותם וכו' בשביל קדושת שבת מוכיל הקב"ה לשיזה הארה עליונה מקדושת אלקותו ית"ש עד שכל הגלגלים והגברים וכו' מתחילין להשתוקק ולהתענוג לעלות ולהדבק בשרשן וזהו עליית העולמות וכו' וז"ש ויכל אלהים ביום השביעי ר"ל שביום השביעי בא השתוקקות ועלות העשם לכל הברואים לעמוד לשרשן וכו' (שם) (מ) מרגלא בפיתה דאפי' מעשה שלאחר שבת אין להם הארה בתפלה כחלו (עין פניס) ע"כ לריכין להתגבר ביותר לאחר שבת לדיקא ולהזדכך עלמו כדי שיתפלל בהתלהבות וכו' זהו כוי' וספרתם לכם ממחרת השבת וכו' וזהו הוא ללות הם התפלל ביום שלאחר השבת בהתלהבות ובתשוקה גדולה בחינה בחינת השיג בשבת מוח החכמה ומתעורר הרגשת ממנו וכו' . (פ' אמור) (נא) בשבת קודש מופיע לכל העולמות אור קדושה העליונה וכו' עין פניס זהו הוא ביטול המלאכים. וזה כ"ש ואחר לפי בחינתו נתבטל ממנו המשך המביל ומשתוקק לקדושת אלקו שיש ומתחדש על ערכך כל ימי השבוע לאחרי הבלי הזמן . וזכו עליית העולמות בשבת שמזהיר בספרי קודש וכו' (פ' מטות) : (נ) יזוע אשר בימי החול אין לאדם מציג כ"כ קדושה ומה שמציג הוא רק מפני התחרותו אל הלדיקים והוא אלגו רק בדרך הלוחה יען כי אין האדם זו מחמת קדושתו והבחתו אלא בשבת האדם מציג את שלו ממש וכל אלה ימרלני יש לו בשבת קדושה משלו : (פ' ראה) : (נד) יש שלום המוחה כמו שתקנו רז"ל בנוסח הרחמן הוא וכו' ומוחה לחיי העולמים כמו שמשמעי ממורי זלה"ה בא"ם לא שייך שום תשובה כי להיכן יתשובע עכ"ל . לכן הא"ם נקרא ממוחה שלא שייך שום תשובה. וע"כ נק רל שבת ממוחה כי הוא מעיד על הבורא ית' שהוא עיקר המוחה ולכך מאחר בו העלמול והמלאכה הבאה ע"י תשובות : (דברת שלחה פ' נח) : (נה) כשמגיע להכנים בשבת מרפ"ר לרפ"י ירמוז שלא ישרב חול על שלם חילוי בקודש שהוא רשות היחיד שרומז לרפ"י עליון ומקום הקדושה. ובגלל להמשין שים רשות אחרת מחלת למלמה כי אם רפ"י של יחידו של שלם ומלכותו בכל מחלה כי מדת המלכות היא המחלת ופועלת בשבת ועומדת למעלה במקום כבודה לשליח תורות ושמות הקדוש כ"ם בכתה"י"ל וכשמגיע מלהוליא בשבת מרפ"י לרפ"ר ירמוז כמו שהקב"ה לא הוליא דבר מכח אל הפועל בשבת ע"כ נאמר שבו ביום מחתיו אל יצא איש ממקומו ובו' שם ירמוז רפ"י רחבו דלת רמז אל ד' אותיות הויה וגבהו יוד רמז לאותיות המילוי ע"כ לא יוליא משם לרה"ר שרומז לעולם הפירוד ולשב"ת שלא יערב קודש בחול וכו' כשמגיע מלאפות ולבשל בשבת ע"י מים ואם ירמוז כשם שבני המדות חסד וגבורה שנקראים זרועות עולם וידים של שהיו הם העיקר בבריאת עולם כ"ם ידיו יגרו ושבתו ומי בשבת כ"ם שבת ויגפש כן מיום מתקן שום דבר בשבת ע"י מים ואם שרומזים לחסד וגבורה. כשמעמין תבשיל מי ומתבשל בשבת כמו שמשלין את הפשה בתנור עם חשבה ירמוז למוש הטבעי שהוא נפש חיה שיש מדת החכמה שמחיה העולם ע"י גו"ן שערי בינה וכו' שמקויים העולם על ידם לף בשבת כשמחיה הלור בפחמין בערב שבת וכו' ירמוז שהעולם קלור בסיבתו בשלבת בגולת (עיע שבת פ"ח) (נו) כשמדליק נר שבת ירמוז שבשבת מתגלים לורות עליונים של עולם הנשמות שמקרא"ל נ"ב נר ה' נשמת אדם ורומז לחבמה ובינה כ"ר ר"ת נון שערי בינה רי"ם רלונית חכמה וירמוז לקבל נשמה יתירה מן מדת נר. ע"כ הלשת נר הוא בכלל עונג שבת כשמקבל הנשמה

יתנה בשעת שבת מחשבת שבת ירמוז שתשתוף עם הנשמה הקדושה וירבו על הנוף ועל הכר
על נוף אחד במקום שני הנשמות ולבעל ע"י כוחות הגופניות לרוחניות ושמות עליונות כ"כ הקדוש
ז"ל ועכ"ל נקראת נשמה יתרה שיכול לזכות על ידה לזה היתרון . גם נשמה רומז למדת הביטה
יתרה רומז למדת החכמה ניתוסף בשבת : כשמדליקין נר שבת במשרה של חוליות ירמוז כי
המשרה רומזת להשגת התורה ע"י נר שעליה שרומז להשגת אדם . ומשרה של חוליות ירמוז כי
כל חכם ת"ח שיש כל השנות התורה בשעה אחת שלא בכל יום הוא משיג השגה מיוחדת שנקרא
בדרך משל חוליות וכו' ויש חלל להשיג בשבת השנות התורה וכו' . כשמתן שמן ופתילה בנר ירמוז
לשפע עליון הנרמז בשמן על שמשנו התורה יוליח יהיה נמשך אחר התפילה שרומז לעולם התחתון
ע"י התקשרם בשבת בחור עליון בשוד בשמה יתרה וירמוז כמו שהשמן נמשך אחר הפתילה והשור
כן רחוי שהנוף יהיה נמשך אחר הנשמה לעשות מתומר לזה וכו' ועי"ש עוד רמזים נפלאים
מענין הדלקת נר שבת ושמנים ופתילות שמדליקין בהן ושאין מדליקין בהן בשבת . ומענין עביות
המקוה בערב שבת ומענין עירובי תחומין ועירובי חצרות . וכשאומר הדליקו את הנר ירמוז
להמשיך נשמה יתרה ע"י הדיבור וכשמדליק נר שבת בבית הכנסת ירמוז לקבל נשמה יתרה ע"י
מעשים וכו' כשמסתכל בשבת בחור המתפשט בחויר ירמוז לאור עולם הנשמות שמתגלה בשבת
וימשה שהנשמה כפה לאור שכיחה שעל רקמו וכפלו האור מתפשט סביבו והוא בתוך האור יושב
ויניל ברעדה וכו' וכן בכל יום בשעת תפלה וע"כ מדליקין נרות בבהכ"נ לרמוז שם אז מצין
קדושת שבת שהוא עליית העולמות למדות נר וכשמדליק לא זאה שכיחה מיצרלל אפי' בשבתות של
חול וכו' . כשמטמין בדבר שאינו מוסיף כבל ירמוז לחוש המעבי שהוא נפש חיה שזהו דבר
המעמיד הכל ומחיה העולם גם בשבת אבל דבר המוסיף הכל רומז להתעוררות מלת הדין ומצו
שאין לרמוז התעוררותו בשבת (שם פרק ג') . (מ) כשמשהה ע"ג כירה ירמוז שעולם העשיה
ושיעור קומה שלו אין הנהגתו בשבת ע"י התעוררות מלת הדין ומצו וכו' אלא מתנהג ע"י חוש
העצבי שהוא נפש חיה ממלת החכמה הממחיה העולם על ידו בשבת וכו' וע"ש רמזים נפלאים
הרבה בכל הדינים והלכות שבכ"ד פרקים של מסכת שבת ות"ת להעתיק . הכל מפני הטריכות
בשנם שזה הסכר הוא בשלמ הרבה בעולם: (מא) כשנוטל לפרטיו בערב שבת בחול ירמוז להסיר
הרע הדבוק ויוצא מקליפת נגה ובשבת תהיה נכללת בקדושה כשרואה בלפרנים אלל לחבוקת
ההבדלה ירמוז שע"י עשייתו המלות בידיו תוכלל קליפת נגה בקדושה ואם יעשה עבירות ח"ו
בידיו יהיה מלפרניו כלי ברזל לקלן עליה שיסרך בניהם כמ"ש כשחוקה לחבוקה להבדלה ירמוז
דניחל נוונין לוכל בשורת לביתה מדומה ירקרק וע"כ לומ"ן בורית מחורי הסם וכו' וכן נוונין
כל"ל רומזים לג' מדות חג"ת וכו עיין פניס גם ירמוז כשרואה בלפרני ידיו אלל אור לחבוקת
ההבדלה שתאיר לו בשמה יתרה ניחל יחיב ת"ב דשתר שבתא לעשות על ידם המלות כמו
שמליריך כח"ב למדת חג"ת שקרלים ידים וע"כ לחבוקה להבדלה מלה מן המוכר כי בחבוקה
ים ג' אורות וגוונין הכ"ל מפ"ח כ בגחלת ונילון. (פרק יהי) : (נא) כתב הפרדם ז"ל כי בהיות
הכל פיו של אדם מתחלל מנשמתו ת"ב כפי ביעור נשמתו תהיה ביעור תפלתו . והנה ביום שבת
שיש באדם תוספת נשמה יתרה ממקום גבוה יש לח נרוחניות תפלתו לעלות דרך עליית הנשמה
ויעלו עמה גם התפלות של חול (פרק יח) . (ס) כשמקשר שיש לו מפריד הקליפה הלחה מן
העץ בערב שבת לכבוד שבת כמ"ש"ל רבה ורב יוסף היו מקשרין עיש בערב שבת לכבוד שבת
ירמוז כ"ש בתברסם ויבקע עלי שלנה כי ע"י חטא אדה"ר גרם תערובות טוב ורע בכל העולמות
וכו' ולריכין לבקע ולהפריד הרע מהטוב וכו', (פרק יד) : (סא) כשפושט מלבושי חול ירמוז
להתפשטות הנשמיות וכ"ש בשאול ויפשט גם הוא בגדיו ויתכבד . ופושט את השנה וחוזר ולובש
בגדי שבת ירמוז להשגה עליונה שרומזת לבגדי שבת . כשלובש בגדים לבנים מזכיר בשבת ירמוז
נחור חדש המתגלה בשבת . לבן ר"ת ל"ב נתיבות חכמה מן שערי בינה כשלובש העליון או
בגדי כבוד בכל עת וכל שכן בשבת ירמוז לו תתהדר לפני מלך לכבודך הלא לכבודו וכשתר"ל
כבדהו בכסות נקיה וכו' מלבושי הלב הם מחשבות השכל כשפושט בגדיו של שבת ירמוז
שפושט זאת ההשגה שרומזת לבגדי שבת ויורד בעולם שלמטה בהשגותיו לייחדו למעלה וכו' עיין
פניס : כשמניע המעות לשבת ירמוז לעולם המוחה דשביעה הוא מניחה מתיחה ומשפעה וירמוז
להלעת אור מלבוש עליון תפארת עשה ליום המוחה ענג קרא ליום השבת ומנחיל נשמה יתרה
שהוא מוחה לעמו ישראל בקדושתו וע"כ מותר להליע מליני שבת לשבת כי ביום השבת יש
עליה והתעלות יותר מבליל שבת וכו' עיין פניס פרק עו . (סב) כשמוכל מעודה של שבת ירמוז
ג"ר לת השבת מהו שבת שמע דקוב"ה וירמוז כלנו השכינה מתפרנסת ויתדבקת בו בהריק

שפע מתחת כנפי שכינתו על האדם ואליו ית' הוא מכבד בעטנ את כשמו וכו' עיין פניס והרי הוא כתיב את השבת עשנו את מחללים ומעבדים וכו' כי כל המעבר את השבת בכוונה הראויה מספיע ומקנה בו בשבת קדושה רבה וכו' עיין פניס כתוב בשם הבעש"ט ז"ל כי כל הביב פותיות כם לכתיין זה לזה עד אור מ"ם ובחול הם דרך לביאה בע"י התותיות ברת הקבי"ה הכל כי נתלבש בחות חלק וברת עולם אחד ותח"כ נתלבש עם החלק בחות ב' וברת עולם השני וע"י שההשגה בחול הוא ע"י התלבשות חומרים על ברוך גדול דשה הש"ב נסדר . אבל בשבת שביהוד הוא עד קדושת כתר בחוספ חומרים תכלת שבת דרך פשיטת מלבושים עכ"ל. פרק עז :

(סג) עין חמירת שבת כהלכתו שהוא תיקון לפגם הברית . עיין ברית לות כ

ד"ח (ה) תעפ"י שכשת אחתו כנסת ישראל בשוד הקדושת והמיעוט מכל מקום בעת קידום לבנה נעשה בחי' יחוד זה שהיה בשעת מתן תורה בחי' זיווג פניס בפנים בשוד הגדלות ומילוי הלבנה שע"כ נתעורר אז תשוקה ושמחה לחי שים בו רוח חלקות שמרגיש תענוג רוחני והתקרבות להבורא ית' להתקדש בקדושתו ית' וז"ש בספרים כי מעת קידום לבנה גם ידאג מן המיתה בחומו חודש בחי' חירות ממלאך המות שנמשך בשעת מתן תורה ושמרז"ל חלמלה לא זכו ב"י חלה להקביל פני חביהם שבשמים פ"א בחדש פני דייקא בחי' פניס בפנים וכו' הילכך צריך למימריה מעומד וכו' עיין פניס. (מאור עיניס פ' ברחמית) (ב) בר"ח ניסן מתחדש השפע על כל השנה וחז שם ישראל זוכין לחדש השפע בכל העולמות כרומם בבחי' החדש הזה לכם וכו' . (קדושת לוי פ' בח) : (ג) תרז"ל ר"ח ישראל הוא דמקדשי לבו ומכילו לעניו חזרת בתולין שם נמצאו ב"ד לעבר השנה חז בתולין חוזרין וכו' וזה ג"כ בחי' החדש הזה לכם כי הכל תלוי בכם ופפי' הפי"ת מסר הנהגתו לישראל כפי הזמן שמקדשין החדש כנ"ל (שם) . (ד) חדש אדר הוא כנגד יוסף וממנו ילמו בני שבשים מנשה ואפרים לכך חדש אדר משובר לפעמים וכן מזלו מזל דגים והוא בחי' זרעו של יוסף שנמשלו לדגים כמתרז"ל וכו' עיין כניס (פ' תצוה) ועיין פ' משפטים מבואר שחודש הזיבור הוא כנגד בנם לוי וכו ועיין גם בפ' כי תנא (ה) יהוע כי מכל הכלליות הרחמית הזה ברמון ותח"כ כתרונה בדבר חז בונה הדבר והח"כ נתוספ בו מהבה דירתה והתפארות ות"כ הרמון נקרא רחמית . והנה בכל ר"ח נחנה רמון חדש עד ישראל הין לעבוד את הבורא יתברך וכך נק' רחם חודש והנה נפש הזה מלמון רמון כמו שם עם ים את נפשנם וזה לומרים בר"ח ברכי נפשי את ה' ר"ל בעשה בריכה והמשכת רמון בר"ח מן ה' שהוא המקור של כל ההשפעות והחיים (פ' כי תנא) (ומן) למען דמתר בחשרי נברת העונש התחתת הבריחה היא בכ"ה בחלול ובפ' בחשרי נברת תיש"ר שהוא עיקר הבריחה וכן למ"ד בניסן נברת העונש התחתת הבריחה היא בכ"ה אדר וידוע כי החמת כשניהם רק זאת בחחלה בחי' תרבעים יום שנגד יצירת הולד (שם בליקוטים) : (ז) ט"ו בשבט הוא הכנה לפסח שהוא בניסן כנ"ל ופסח הוא הכנה למתן תורה וע"כ בעשתי עשר חודש שהוא חדש שבט הופיל מבט בחר את התורה (שם) (ח) ר"ח הוא נגד בחי דוד ולכך אומרים במוסף על ר"ח ובשירי דוד וכו' (שם) : (ט) בער"ח ניסן להרבר בשבועה שלימה ולאמונות ולומר רבש"ע מחול לי על כל מה שחטאתי לפניך מיום היותי על האדמה עד היום הזה ובפרט בדברים אלו שהם רחיה שמיעה ריח וריבור ומיום ומיום ושמיעה וכשיכה ושם שחטאתי לפניך נ"כ בנעלים הרחשונים . ומיום הזה והלאה הרי חני מקבל עלי שלא לשבור על דבוך וכו' . ואם אפשר יאמר תהלים עד נשמה בלי אפסק ובזה הוא מכניע את הקלופים היוצקים מאוד מיעוט הירח כ"ש מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו ובערב ר"ה יתודה ב"כ בע"לובו' (חסד לאברהם בהנהגת הסיך וכו' מוה' שלום שכנת ז"ל) . (יוד) מאר הדשם חודש גמצך כל השנה . כמו בחדש אחר המחשבה שברחם נמצך כל הנוף (דברי שמואל פ' ברחשית) . (יא) עיין שבת חות מת מענין ר"ח ושבת .

שלש דגלים וכל הישים מובים

(א) אין מוספין נשים במוסף לפי שאין מערבין שמחה בשמחה. אפשר לומר שרמזו רז"ל להזהיר שם האדם על מעשה בעוה"ז . כי הנוף נק' נוקבא והזהירו שלא יהיה עסק האדם בשעה חמן ימי חייו חבל בשעה ועבדו את ה' בנוף למלות תלוותו במלוות גשמיות ות"ח לפי שאין מערבין שמחה בשמחה ר"ל שמחה של תענוני החומריים בשמחה הרוחניית של עבודת ה' וזה ולפי נקרא עשרה שמחת בית חחירה . ופשיטא כימי החג שנקראים חומר ממש . וגם מובר לשון חדי וקישוט . כי ימי חומר ניתנו לכל חים ישראלי לעורר במלות חנינת ושמיחת המומר שהם דברים עליונים לעשות תשבתאין ומדויים ולגרום תענוג ושמחה על השלמות כמלויים שיפשיט על

התחתונים

פתחתוספס וז"ס כרגלים ירמה כל זכריך שכל תלוותו ושמחתו של אדם יהיה לו לגדל ולפאר מדריגת הכורת שהוא בשמחה וכל העליונים המשפיעים שפע לכורין ולא שישרש פסח בשמחת שש ושמח שבל ימי מוצאי חיי האדם הוא בתורה זו רק ביומר לריך לזרז של ימות פרגל בשמחת של פוקבת השמחת רגלת . (מור תורה ברמזים על מגדות ר"ל) ועיין בליקוטי שפוקים שם מבואר ומועדים לשמחה ר"ל שביו"ט כל העולמות לפבשים מלבושים יקרים רוחניים ושבליים לכן השמחה מתרבה בהם וכוכה נ"כ בכתבי הקודם דף כד ע"ב : (ב) לעיל קופיית שתוספת למה אין מברכין על הבשמים בומו"ם שמל בו יו"ט . ומזה מוכח שגם ביו"ט ים לאדם בשמה יתירה ש"ב למה אין מברכין על הבשמים גם בומלאי יו"ט . העיון הוא ע"ד שאחז"ל שבת קביעא וקייעא ר"ח ויו"ט ישרשל הוא דמקדשי להו סיינו מ קדושת שבת הוא התעוררות עליון וא"א לאדם לקשר עלמו בו אחר- שילת השבת עד שיגיע שבת הבאה שאז מגיע השתעוררות עליון מחדש ולכך מברכין אז על הבשמים מהמת השפלקות הנפש יתירה שבת לאדם בשבת מהתעוררות עליון כנ"ל לגבי יו"ט ישרשל הוא דמקדשי להו בומלאי שקדושת ר"ח ויו"ט הוא ע"י בחי' התעוררות תחתון של ישרשל יכל יו"ט ויו"ט מרמז למדתו . כגון ר"ח בחי' מלכות שממליכין על עלמן את הבורא ית' פסח הוא בחי' מהבת הבורא . רלם השנה בחי' ירלה שבועות וסוכות בחי' התשגוב שפקב"ה מקבל ממעשיו של ישרשל. ובחמת כל השנה כשאדם מעורר מהבת הבורא זה בחי' פסח וכן בשאר המדות רק לעשות מזה יו"ט בפועל ממש זה ח"ח חלק בזמנו שזה מאיר על כל ישרשל בחי' זו וכו . ומחמת שקדושת ר"ח ויו"ט הוא ע"י התעוררות תחתון בחי' ישרשל הוא דמקדשי להו יכול לאדם לקשר עלמו בקדושתם לעולם אפי' לאחר יו"ט כי ו להמשיך על עלמו השרת המדות הקדושות הנ"ל שהם בחי' האדות הימים טובים כנ"ל וע"כ לאחר יו"ט הוא אסרו חג סיינו להתקשר עלמו בזו הבחינה של היו"ט ופ"כ הגם שביו"ט ים נ"כ בשמה יתירה לאדם מכל מקום אין מברכין על הבשמים בומלאי יו"ט שזה מורה על השפלקות הגשם יתירה שבא מקדושת יו"ט ובחמת הבחינה שים לאדם ביו"ט שהוא ע"י התעוררות תחתון יכול אדם לקשר עלמו בו לעולם אפי' לאחר יו"ט כנ"ל עיין פרש (פ' אמיני דרושים לפסח) .

(ג) כל מצוות זמניות כגון פסח סוכה שופר ולולב לריך האדם לעשות המלה הזאת בבחינה גדולה ובשמחה ובדביקות עליון כדי שעי"ז יתקשר בקדושה בלי שום הפסק לכל זמן ז"ס ודבר משה אל ב"י לעשות את הפסח פסח ולא כתיב זמן סיינו שאמר פסח לבני ישרשל לעשות את הפסח לרמז על כנ"ל שיעשו תמיד את הפסח דהיינו בזמנו בפועל ולאחר זמן בכח הקדושה שמתקשר בה אז ומעוררתו תמיד לעבודתו ית' וז"ס ויעשו ב"י את הפסח במועדו . דהיינו שיעשו בחופן הנ"ל בשמחה ובדביקות עליון כי מועדו סובל שי כירושים לשון זמן וגם לשון ו"ט דהיינו שמחה ודביקות וזה שכפל עוד הכתוב ושיים ככל אשר לוה וכו' כן עשו להורות שהיה עשייה כפולה בפועל בזמנו . ובכח לעתיד לאחר זמן כנ"ל (משא מלילק פ' בהעלותך) (ד) מה שאחר ו"ט יש לאסרו חג ולא לאחר שבת עיין כתבי הקודם דף כא ע"ב .

פסח סשירה ושבועות (א) בומרים היה גדות הדעת כי לא ידעו שים לאזה בעולם. ובדעת הדרים ימלאו פירוש כל האדות שהוא בזו מניח אהבתו והתפארתו כי אעפ"י שים תעצוג מכח זה מניח את התעצוג ההוא ומדבר עם הבן יומק אותו אעפ"י שזה לו תעצוג שאינו יפה בשני הבריות ובשאר גדיות היו האדות גדלות ע"ד היה גבורותיו שלא היה התגלות הגדלות והגבורה ותח"כ מלאו שהם היתה ותמרו זהו גבורותיו . ובאחתם מהגלות נתגלו האדות ובילית מלרים היה הולאת הדעת שאדע שים אלוק בעולם וז"ס הולית גוי ומלקץ כי בביכול גם הוא יתברך יולא שתגלה בעולם לאקותו ית' (ליקוטי אמרים דף ל' ע"ב) . (ב) מה שגאולת מלרים היתה ע"י הדעת ולא היתה בגאולה שלימה עיין נפיש לות ל' : (ג) במלרים נתגלה עולם האחצב ליפרשל דסיינו שחצב בלער ישרשל שהם במלרים ובחמת האחצב שהוא עולם הבינה נפלו כל הקליפות . וזה בחי' ברכתת דרב האמונת שבת קוד"ש יפקח עיני עליך ר"ל כיון שאקב"ה חוצב בו אז האדם בעולם הבינה ושם כל ואחרמתא וכל טוב (שם דף ב' ע"ב) . (ד) שיקר הבריאה היתה בגין דישתמודעין ליה שיכירו אותו ית' ויזע כ"ש בידיעה שלימה שכל אחותיו ואיתוהו הוא הבורא ית' שהוא אחק ואין אלא הכחו כולם ובשאשעא בפח' אבר יזע כי אי הוא האשעשו שגם הוא רק הבורא ית' שהוא אשעא כל האחות שלו . ומי שאר אדעת זה הוא כשובד אלהים אחרים חיו סיינו שעובד אחות אחרים זולת הבורא ית' שאין לו דעת זה שכל האחות שלו הוא הבורא ב"ה ואמרנלת בפומיה דבשא"ם ז"ל על שפוק ופרחם ועבדתם וכו' וזה שקשרנו על ים סוף מוע"ז וכו' כי במלרים היה אדעת גדלות כידוע וכו' והנה אז שהיה אדעת גדלות לא היה בריאה

כלל וסיפ פשוטם תהו ובהו כי עיקר פכריחה הוא רק בגין דישתעבדון ליה ועל זה כתיב ממצרים וילמ קדעת מן הגלות וקבלו התורה לפי כתי' ידיעם שעבדם ממצרי. (מלשי עיניים פ' שמות) (ה) מצות זכירת יליאת מצרים לפי' בליאת עיין דעמ אות מו (ולי) מלא בעמק מתיחל הסהרה של משמד הר סיני וקבלת התורה וכו (קדושת לוי פ' ויצא). (ו) ישראל קורין לחג המצות בשם פסח והוא ע"ד לגי לדודי ודודי לי וכמדרש"ל גם ליעתן תפילין שבתפילין דמצרי עלמה כתיב ההתפארות שהשי"ת מתפאר עם ישראל וכתפילין שלנו לאחוז מתפארין עמו ית'. וע"כ השי"ת קורא החג הזה חג המצות שהוא על שבתן של ישראל כ"ש ויקבי את הבנק עוגות מצות וגם לילה לא עשו להם ופירש"י מגיד שבתן של ישראל וכו' ואנחנו קורין לחג בשם פסח על שם שבתו של השי"ת כמ"ש ואמרתם זבח פסח הוא וכו' (פ' בא) (ח) אם מדש זוכה שמע בכל חג השבועות את הקול שפכריזין מכאן ולהבא נמלא לין ליך לילך כמכין ח"ע בהכמת רבות שיזכה לשמוע ליבור הקב"ה וכו' עיין פניס (פ' יתרו). (ט) יש כב ד נברא וכבוד מלא כבוד נברא היינו מה שהעולמות משניס גדולת הבורא ית' מהחלק שהוא מצות ס בעולמות וכו' וכבוד מלא היינו מה שהעולמות משניס ומוחניס לו ית' כבוד וגדולה כביכול ממה שלא ליממם עדיין בעולמות וזה ל"ל להסיג כ"ש ביו"ט בפרט ביו"ט של עלרת. וזה בחי' השני מקודות של השמות מב"ד קיצועי כלם שהם קמץ ושורק וכו' וכבל מובב ליישראל ביום טוב זה (שם): (יוד) הגם שהשי"ת מעורר לותנו מלמעלה לעבודתו מכל מקום יולה שמהים לאחנו השלים עכיס בהתעוררות הזה וזהו סוד הספירה שבשבוע הרחמן לאחנו חפלים בהכבתו ובשבוע השניה לאחנו חפלים ביראתו ובשבוע שלים ת לאחנו חפלים בתכמר בנו כלב שמתפאר בנמו ובשבוע סרביעים וחמישים שנאמין בהמונת הבורא ית' ובשבוע השביע שהיה לאחנו דבוקים ומקושרים בעבודתו ובשבוע השב עית לנו ממליכים לוחו על כל העולם כולו ועליו. לכן מאחר שלנו המדות למכוין מהבורא ית' בשלו ימי הספירה יש לחדש בימים הללו להתבודד ולעבוד את ה' ובפרט בעת הספירה יש להדש לשמות ולדבק בשלו המדות ישרים וכו' ולספור בשירת העומר בהכבה וירחם וכן בימי הספירה להיות מוכנים ודולים בזו הספע של המדות קדושות כנ"ל וזה וספרתם לכם. לכם דייקת וכו' כי בכסח היה התעוררות עליון של שלו המדות והבחליות הק ובספירה הוא התעוררות שלנו היינו שאנחנו חפלים ורולים בזה הסתעוררות ובזה יחזק והרעון שלנו נחוסף ממילא גם מלמעלה יותר האהבה והזדכות וממשך לנו מלמעלה בימי הספירה מה שנמשך בפסח ביותר הזדכות וביותר האהבה וכו' (פ' תמור) ועיין עוד הרבה מענין ספירה ושבועות ומה שבשועות גך' בשון הז ל עלרת ומה שאומרין רות בשבועות וכו' פ' נכח בדרושים לשבועות: (יא) בעבודת ה' יש שני בחינות האחד כשהאדם משתכל בעין השכל ברוממות מלקוחו ית' ומתבונן ומשכיל בשפלותו מיד יגיע לליו היראה ופחד ממנו ית' וככה האדם מלד מלד ושפל בעיני עלמו. אבל כשהאדם משתכל בכל העולמות וכל המלחים וכו' תלויים בו והאדם מוסיף כח בפעולת של מעלה. לזי האדם גדול במעלה מאד מ"ש שכולם מלפים ומייחלים לתורה ומלוות של האדם ושל ידו נחוסף אמיה וביכה בכל העולמות לכן לריך כל אדם ליזהר בכל תבועותיו שיהא הכל רק לעבודתו ית', והנה במלרים היו ישראל במדרינת הספלות ה"ם ולא עירוס ועריה וכו'. ולזה מולין בפסח מלה שרומז לספלות שבשם נתרומם לזי הוא חמץ וכו' אבל בשבועות כמתן תורה נתגדלנו עד למאד ונתגלה בכל העולמות תלויים בנו ובמעשינו הטובים שזה התרוממות גדול בי לריך האדם להתרומם עלמו בכל תמשותיו כי אין לך גדול כמי שכל העולמות תלויים בו ולזה רומז השמי הלחם של עלרת והוא דווקא מחמץ כי עבע-התמץ לשלות למעלה וכו' (שם בליקועים): (יב) זכור את היום הזה וכו' כי בכל שנה ושנה הוא היום הזה ממש שיצאו ממלרים והשבין הוא שבכל שנה ושנה מתעורר מור שהוא שהיה ביליאת מלרים כ"ש בשמוק והיה לאות עשך דקשי על המועדים. חוכן ישועות היינו שבכל שנה בימי הפסח הוא חוכן הישועות שהיה בשת יליאת מלרים בעת ההוא במתן תורה שהיה בחג השבועות שבכל שנה מהעורר המור הקדוש שהיה בעת מ"ת יליאת ה' היה מוליו הוא בימים המולדים שבכל שנה בחחד-מתעורר המור שהיה ביו"ט בדרת מעמד מן סכר וכו' (פניס ישות פ' בא): (יג) מה שיאמר שבכל דור שחדרים עליו לכלחיהו והקב"ה מליליו מיד. שמיינו הוא כי לפ"ם שהוא מספר מעיכתו הוא חבר גדול-יותר שלין לחתם יודע מהאבר כמו בעת יליאת כמלרים אין בעל גם מביר נעמו וכו' (שם). (יד) ומפי פלני מכמים וכו' מלמה עליו לספר וכו' כי בחור הגדול שבחלה בלילה הזה כ"ם הוא הלילה הזה שחודים לכל בני ישראל לחרוחם. שבכל הדורות יכול אדם לפי הכנתו והזדמנותו והתקדם פ"ע לקבל אור גדול מן האור של הלילה

שבלב נאמרים והוא לור שאין לו סוף ומכלית . וזהו שאמרו בכל דור ודור חייב אדם לראות
א"ע כאלו הוא ילא ממלרים וכיינו רלייתא עיני כשכל . וכיון שאור זה אין לו סוף . ע"כ אפי'
כלנו חכמים וכו' יאסה לאור גדול ומדרינה גדולה יותר בכל שנה ושנה וז"ס כל המרבה לספר
הרי זה משובח פירוש שאין לו סוף ובכל פעם הוא משובח יותר מד לא"ם וע"כ צריך
לאדם לקבר מחשבתו באור עליון הנאלל בגילה זה ולא יפסה מחשבתו לעום דבר כ"א בדביקות
כשי"ת . והוא ענין מה שמזכירין להבן חכם שבועל מה העדות והחוקים וכו' דהיינו בשכל העליון
חכמה בינה ודעת הנאלל בגילה זה ומזכירין לו כי אין לו סוף אלא שידבק מחשבתו בסיר העליון
ולא יבטל מחשבתו והוא ענין אין מפטירין אחר הפסח וכו' שארז"ל שלא יאכל עום דבר אחר
בפסח כדי שיבטל עטם הפסח והאכלות זה כן הוא במחשבה שלא יפנה לבו לעום דבר וידביק
מחשבתו באור עליון ויספיק עליו כפי יכולת השגתו (שם) . (מו) ושמרת את החוקה הזאת
למועדה מימים ימימה רמז בזה מ"ש האריז"ל שהשמר מחמץ בפסח יועיל לשפשו כל השנה
להשמר מחטא . הרי שגאלה אלוה זו שהרי לרז"ל אינה בעידנא דמסיק בה מליל מן החטא
והמלוה הזאת הוא אאור שיש בשמה להשמר מן החטא כל השנה וז"ס ושמרת שהוא לשון
קיום שהמלוה הזאת מתקיימת בחדש מימים ימימה כמו שפירש"י משנה לשנה (שם) : (מז) כל
שבעת הרועים מרומזים בגאלה וז"ס שבעת ימים תאכל עליו מלות וכו' כי שבעת הימים
הם רומזים בשבעת הרועים שבזכותם ננאלו . יום הראשון הוא כנגד מדת החסד שהוא לשון
מאכסם שניהו ע"ה שעל ידו נתחקו הגבורות הקשות שמרדו את הייבם וכבר אמרו שאלה הוא
מדה של חסד שמתחיק את הגבורה וכו' וכיון שעיקר המיתוק הוא ע"י שאכסם וע"כ חיוב
מלה בגילה רלשונה וממנה מספיק לכל שבעה בחינות שהם ז' ימים וז"ס תאכל עליו מלות לחם
עני . לחם עני מספרו כמספר יאחק שהוא אחי הגבורה וכו' (פ' רלאה) : (מז) ים ימים יהוע ס
לאקן בריית הלשון וברית המשור כמו ימי הספירה ומכל שכן שבוע השמיני נגד מדת יסוד וכו'
(דברי שמואל פ' בחקותי) : (מח) כמו שבילית מליים בלו המוחין תחלה שלא בהדרינה ובלא
כשדר מוחין דנדלות קודם למוחין דקטנות ותח"כ חזרו ונשתלקו המוחין ונריכין לקבל אותם
בהדרינה בכל ימי הספירה הק' כמו כן הבעל תשובה ים לו ג"כ זה הנם של יניאת מלריים .
כי לולא חסדי המקום כ"ה שנותן לו התלכות נדול לעבודת הבורא ית' ומנביה אותו למדרינה
נדולה אד היו הקליפות יוקפין ממנו כל עבודתו שהיה עובד בקטנותו אך שבא להתלכות נדול
ולמדרינה נדולה ויש"ו הוא אפשר ויולל מהקליפות כי שם אין לכם למיזה וחח"כ נשתלק ממנו
כמדרינה רנדולה וצריך לעבוד עבודה תמה ועבשות התשובה כשיעך לחשתין ולילך ממדרינה למדרינה
עד שחוזר למדרינה הראשונה שבא ו בתחלה וכו' (מבשר לדק פ' בא) ועיין נם פ' לחרי מות
מ נוסר ג"כ ענין זה . ושם מבואר כי לדקת הגיק הוא בחי' שבת והבכתו לזה בזה השולם
הוא בחי' מי בשרת בשרב שבת והבעל תשובה הוא בחי' פסח מחמת שפוסח בפעם לחת כמה
מדרינות והבכתו לזה והתחלה נק' ערב פסח וכו' (יט) נפ' בניכן ר"ה למלכיס ר"ל בתמליכו
את הקב"ה על כל העולם . ולאה הרמז בזה שתפ' בניכן עד עשרה בו לריך לקבל עליו קדושה
ואדנות מלות יוד של השם הק' אדנ"י ומעשרה עד עיב פסח ד' ימים לריך לקבל עליו קדושה
מלות ד' של השם אלה"י ומפסח עד שבועות חמשים יום נגד חות מ"ן של השם הק' אלה"י
ובשבועות נתנה התורה עליון והוא נגד חלף של השם הק' אדנ"י . ובזה ממליך עליו את הקב"ה
שהוא אדון כל השולם מתחד בניסן עד שבועות (עבודת ישראל דרוש לשבת הנדול) (כ) בכל
מועד לינה בלא הקדושה להאדם בפעם אחת רק לריך להמשיך עליו הקדושה בתפלת ערבית
וביהיות ומנחה אבל בפסח בא הקדושה להאדם בפ"א וכו' ולכן לריך הכנה כי אעפ"י שבא אור
הגביר אעפ"כ לריך כל אדם לשכר עלמו כדי שיוכל לקבל אור הגביר כמבל החמה שאעפ"י
שהיא זורחת ביתר אעפ"כ לריכין החלונות לניות פתוחין שאם יהי סתומים לא תוכל החמה
לזרוח אל הבית (שם) : (כא) מה"ת אין מנו מבדכין בר"ח אלא שהחיינו על מלות ספירת העומר. כי
כל המוחין שלנו מקבלין בימי הספירה בפרט כבר הזירו עלינו בכלל בגיל ר' דפסח כמבואר
בשו"ע ובהאריז"ל . נמלא שאין זה מנהגינו בהירות אדם וכו'. (דיום ליום שני דפסח) (כב) עד
מחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום וכו' ר"ל כשלא עשה תשובה ולא העיר ר"ע תיקף
בתחלת ספירת העומר אל יחשב שאין לו עוד תקוה אלא עד ממחרת השבת השביעית תספרו
דיל כל זמן שיש בין אחד מהספירה מספרו ויל תוכלו להאיר ביום זה כל החמשים יום
שיי משובה . ואי"כ בשבועות שהקרבתם מנחה חדשה לה' . היינו שיראה לקרב ר"ע מאדם לחיות
שובה כי דשבין דמלכא וחא מנחה חדשה לה' (שם) (כג) ארזל כיס רחה ויום מה רחה

לנחמי על יוסף וכו' ואמר מדמו"י מוס' דוב ז"ל פי מדרך כאמצא ברמזאמ שיק כיס כורחת ומסתרת עלמה מפניו וכן כענין בקריעת יס סוף וכבן כי הוס שור עמוק (שם בחדוש ליוס ז' של פסח) : (כד) בשם הרב הלריק מוס' לוי יצחק ז"ל שבל"ג בשומר הוס נשר בספירה יום חמשי בספירה חמשים. (פ' בהר) : (כה) בשם מדמור ר' דוב ז"ל כל ימי בספירה-מנו מיימלים ליום ל"ג בשומי שבו הרחמים גיברים ע"פ שם מכדעם שמחגלה בו שבם המוחיות שלפני שם מלקיפ ושק' פני מלקיפ כי בכל מדת הדין מריך להיות בו פניס של רחמים ומביחיית שבו. וי"ם למאה בפני למלקיפ לפל מי פל מי נימערים מע ימי העומר ומאה בפני מתי מבא ופ"פ פני מלקיפ היינו הפניס שלו שהוא שם הכ"ל סיולא מר"ת כי פוכיס דודיך מיין (שם כד"ם עולה ג) שמחגלה העוב הגמור שכ"ל עיין פניס עוד בניקוטי קבלים ד"ה שלא לזברה וכו' : (כו) שלמתי (עיין פניס) מה שלמתר בזוהר שבשומר הוא כמחת פומה . ולמתר שהבעש"ם ז"ל למר . כי פעם מרדו בני המדינה במלך ולא ידעו מי הוא ועשה שמחה ושמחתה ידע הכל ונחגלה הכל והבן (בחבי הקודם דף טו ע"ב ועי"ש עוד וגם בדף סו) : (כז) בשבע שבועות של ימי הספירה שלו מקבלים הקטנות ובשבועות הגדלות (עיין פניס) ומי שעובד ס' כרחוי בלב שלם לא מרגיש כל ליל הספירה בחיוב בחיוב לעבוד ס' בחומו ליל. שם דף כד ע"ב . וע"ש שד מעניז שפה דף מה מו ומעניז שבועות דף מז ע"ב :

אלול ד"ה יו"ב סובות

(ל) האדם בשידבק עצמו להדיבורים הדיבורים ימליצו בעדו והוא שלא יהיה כוונתו לשום דבר רק לדבק עולם הדיבור בעולם המחשבה וזה פירוש ג' פעמים נפתחים ברי"ה פעמ"ר הוא לשון סיפור ודיבור צריכים גמורים שכוונתם אינו כ"א ליחד עולם הדיבור לעולם המחשבה נבתבים לאלתר לחיים שהם מתדבקים לאלתר להיות חיים בינונים שבוונתם ליחד וגם בשביל שיעשה הקב"ה רצונם תלויים ועומדים עד יוה"כ שאז הוא התגלות עולם המחשבה ויש לכל המחשבה עליה ונעשה נ"כ מחשבתם וזהו הכתיבה שמדבק האדם מחשבתו להקב"ה ונרשם במחשבתו מה שיארע לו וכו' (ליקוטי אמרים דף וא"ו) : (ל) וקיני ראם פיניו ע"ד שם האחת שפרה וכו' שם הא אחת ראשונה נק' שפרה שמשפרת א"ת הולד. היינו שמשפרת א"ת האותיות הולד שנולדים ופועה הוא לשון דיבור שהשופר מעלה את כל התפלות וכל התפלות עולות ע"י הקול של שופר כי בזה מעוררין את האבות אהבה ויראה כי הם כלולים בהקול אש מים רוח ובזה מעוררים האבות. (שם ע"ב) : (נ) בשל לפני תקיעות למלך גדול מפואר הושיב מדינה של שבעים אומות ובחר לו אומה אחת שישבתו אותו וביום גנוסיא הוא יום הולדת המלך אז שבתו אותו כל היום בשבת והלל ואה"כ ישבו בעצב כי אולי לא בא הדיבור להמלך ואמרו בעודר את הזקנים שלנו שהם יודעים לפאר את המלך והם יעלו הדיבורים להמלך כך הקב"ה ברא את העולם כולו וברא בתוכם את ישראל למען התפארות וכ"ש ישראל אשר בך אתפאר והיום ביה"ה יום הולדת המלך שמרת מלכות נולדה בעולם היום כי היום ברא את העולם ע"ד אין מלך בלא עם ואנו מתפללים תפלת שחרית ואח"כ נשלח אותך בעל תוקע שתעורר את האבות והם יעלו את תפלותינו לפניו ית' ראה למני מי אנו שולחין אותך למני מלך גדול מלך מפואר בכל מיני פאר ראה כמה אנשים ונשים וקטנים ויונקי שדיים בולם תלויים בך וכל תפלתינו יעלו ע"י תקיעותיך אל ו זיתלבשו בזה הקול (שם) : (ד) בכו שבשבתות וימים טובים השי"ת מאיר לעמו הארה עצומה להתדבק בו ולהתענג בו וכ"א מרגיש לפי מדריגתו אחד דק מן הדק ואחד בדק ואחד בעבות ואחד יותר בעבות והכל מצוות השי"ת כן בימים נוראים מאיר השי"ת לעמו הארה עצומה לדבק בה רק שהוא הארת הגבורות והפחדים לא כמו בשבתות וימים טובים שהם מצד החסדים באהבה המתגברת בהם ואעפ"י שנכלל מהם הכתר ג"כ הוא כי בלעדי זה א"א כי זה השער וכו' אעפ"כ הגובר הוא השמחה והחסד כן בימים נוראים השי"ת מאיר לעמו ומבהיק זיו מדת הפחד לעמו ומאיר בלבות בני ישראל וכ"א מרגיש פחד בלבו כל הזמן ההוא רק לא כל אפין שוין אחד מרגיש יראה התהורה והבורות אימת השי"ת ופחדו שמתגבר עליו והוא שב בתשובה שלימה לפניו בלבו ובמחשבתו ואחד מהם מרגיש במקצת נ"כ רק מתערב עמו אימת הדין והעונש וכו' ואחד מהם יותר בעבות שהוא רק אימת העונש והמות לבד ח"ו וכו' והענין כי עכשיו בימים נוראים מאיר הארת התחלת הבריאה שהוא הדין שבו נברא העולם וכו' והענין כי בריאת העולם היה בצמצום וענין הצמצום הוא בחי' המתלקות החיות למעלה בחי' המתלקות התחתון לעליון והוא פחד

נשמר לאחרונים לשמוע מפיהם מפני זמנין מי יצאנו והנה מציאות האור הזה הוא הנקרא בשם מוצא הקדושה שהאור כח הנשמות והנה האור הזה מאיר ומתעורר עתה מריח כשר בעת מיראת השם אשר זמולכת זה נותר מחד על הנשמות כי מקודי הנשמות מתאספים לשעלה מתאחדים מאורנו ועניניהם דהחתונים שמנוף מרגישין זה בבחינת ע"א לפי דשמו והנה כשהתאוות רוצה להכלילו לתעלות בעל ון צריך זהיר ידקדוק גדול מאד כי אם יפנם למעלת בני הורמפות יהיו לסקום אוסל וכו' חיו כמו מי שהוא מדופלן ונכשל בהיסך המלך וכו' ואפילו מלאכים שבאופלות מאירים ומזהירים ונוצצין עצמן באש נגד ונגזר דיבור מקדש הקדמים לחכלל למעלה קל וחומר בן בנו של ק"ו אנחנו בשוי ודם לפני בא יום התראות והתקבצות נפשותינו למעלה צריך עכ"פ חודש אחד להזדכך בו בתפילה המחשבה והדיבור והמעשה כדתנן באמת ולאמתרש בתורה ותפלה ואח"כ ביום בא יום ה' הגדול שהוא ר"ה ויל שהוא תראש שנ' עם תשובה וכו' ובו' מתאספים כל הכחות של נפש האדם ותעולם ומשמר לשרשם ומתעצם עם איש כמו בשעת מריאה בשעלת מציונו משמש לצוואו עלמי ומי' תגיה מי שיש לו מאה בקדקדו ורצה לעבוד את ה' באמת שעדר בעצמו איך יתנהג ויתפלל שיהיה תשוב למעלה אם הוא מתועב במעשיו ועושה תשובה שלימה באמת וביום ר"ה כל חפצו ותשוקתו אינו רק לבקש מהש"ת שבחיות עתה הוא עת רצון ועת זכירה ומקודת כל רוח ונפש ר"ל התעוררם למעלה ממקומם במבחי מרומים אולי יחום השי"ת עליהם ויסיר מכנו כל המעיים וחשוכים המבדילים בינינו לבינו ונזכרנו בטובו רב ביום הזה וחזר ענין זמרמו לחיים וע"י דביקות הזה שהוא מר"ה נזכה בכל שנה לחלך בכל עניני הנהמתינו רק בדרך ה' זוהו ענין הכתיבה ר"ל הרושם שנרשם בנפש הדביקות אלקים וחקרבות הנפש בו שבדביקות הזה בפקידה אחת סולם נסקרים עניני נפשו ובזה ואשתו ובניו ובנדיו וכספו וזרעתו וכל ענינו וכו' כי הכל מפלים לענין דביקות הנפש בהשי"ת כפי מדרגת יקרבתו וידיתקותו בהכל בפשפם אמת והשנת' פרטי' ומי שהוא חתם עפשת העיק עיקר למקש את בכפ לב על דביקות חמפש בהשי"ת שזה בחי' כל התפלות שמהתפללין או מבקש תן פחדך וכו' ואפלוך זכו' שלוך על כל העולם וכו' והשי"ת יש לו נחת גדול מזה כשאדם עושין העיקר עיקר וחכפל מפל וכו' והנה מאוד הנ"ל הנקרא אזר החזר התשמות לשרשך ע"י מרגים ומבקים הזהרי תשובה בימים הקדושים והמוראים האלו שהוא נ"כ בחי' חזרת השעץ לשרשו וכו' ונ"ש עוד מה שמבאר בענין חמתקת הדין של ר"ה ע"י תקיעת שופר וכו' והעיקר הוא שישוב ויחזר האדם בלבו ובנפשו להשי"ת בשבירת לב מאד מאד ובהבנעה גדולה ומחשובת שלימה ובזה יכול להבנם בשורש בחי' שופר ע"י מצוות תקיעת שופר ושם נמתקין כל הדינים וכו' עיין מנים ונ"ש עוד לענין מה שדרך העולם לדקדק לכתוב בר"ה העיקר רק כתפלות המחשות שמתקנו רק לר"ה וי"כ ובאמת צריכין לדקדק אז ביותר גם באמירת פרשת הקרבנות ומשובי דזמרה וכו' וכשבואר במ"א (עיין תפלה אות) ונ"ש עוד שר"ה וי"כ הם בחי' מוחא ולבא של כל השנה ר"ה הוא הראש והמוח וי"כ הוא הלב ובו החחיטה מעכר בפו בלב האדם שנגמרו בו כל הדברים על נמדם אחר המחשבה לפן נקרא י"כ האדת הבינה ר"ל הכנה והכרה והתעוררות השי"ת מתעורר בלב האדם אז יותר וכו' ונ"ש עוד מענין הנסירה זענין התשובה והודיים של י"כ וענין השמחה של סוכות ונטילת הארבע מינים וכו' (ליקוטי יקרים דף כו כז) . (ה) משל נפלא לפני התקיעות מלך נדול מרך מסואר ששלח את בניו לצדד צידה ותעו הבנים מהדרך והיו צועקים אולי ישמע האב ולא נענים ואמרו בלבם אילי שכחנו את הלשון של אבינו לפיכך אינו שומע את צעקתינו בכן נצעק בקול בלא דיבור והתיישבו א"ע שישלחו את האחד לצעוק וההודיר אותו ראה והבן כי כולם הדומים בך והנמשל הקב"ה שלח אותנו להעלות ניצוצות הק' ותעינו מאבינו ואולי משני ששכחנו הדיבור של אבינו אין אנו יכולין להתפלל בדיבור נשלח אותך בעל תוקע שהעזור רחמים עלינו בקול בלא דיבור וראה והזהר כי כולנו תלויים בך אנשים ונשים תלויים בך וכו' (דף לה ע"ב ועיין באור המאיר דרוש לר"ה הובא משל זה בנוסח אחר קצת) (ו) נודע בי האכילה נק' קרבן כמארז"ל שלחנו של אדם מכפר עליו וכו' והתענית נ"כ נק קרבן שמקריב חלבו זדמו כידוע אך האכילה הוא בחי' קרבן מתתא לעילא היינו לקרב מדריגות ההתהונים והניצוצות הק' והחיות דקדושת המלובש בהמאכל וע"י שהאדם מקבל ממנו כח וחיות ובכח החיות הזה עובד את ה' בדביקות גדול ע"ז יש עלייה לזה צוצות הק' המלובשים במאכל ההוא ואם כל כוונתו לשם שמים ב"ש בכל

דרכיך דעהו וכו' לידע שאין שום דבר נפרד מעבודתו ית' ואדרבא ע"י נדבק בו ביותר ע"י נתשב האכילה ההוא לקרבן לה' שמקריב חלקי הקדושה מתתא לעילא לשרשם ומוסיף כ"כ דביקות יתרה לחלק אלוק שבו ויש לחבורא ית' שיעשועים נדולים מזה שהמדריגות התחתונים מתקריבים אליו וכו' וסוד התענית הוא בחי' קרבן והתקרבות מעילא לתתא כי ע"י שכבו נשבר ונכנע לפניו ית' ע"י התענית אז מתעורד אליו שורש הקדושה העליונה לקרבו אליו ית' והנה לאו כל אדם זוכה לזה להיות במדריגה זו להיות אכילתו נחשב קרבן וכו' כי אינו אוכל דק למלאות תאוותו ונשאר עם חיותו ועם חיות שנתוסף בו מן המאכל למטה וכו' ואינו מוסיף שום קדושה בנפשו ע"י המאכל יאפשר וקדוב לודאי שמרחיקו מן הבורא ית' והשי"ת חושב מחשבות לבלתי ירח ממנו נרח ושיהיה עליה בצד מה לכל האכילות חיצונית של כל ישראל ע"כ נבע יום אחד בשנה והוא ערב יו"כ שמצוה לאכול ולשתות בו אפי' כשאוכל בחי' חיצוניות למלאות תאוותו בערב יו"כ נחשב לו נ"כ למצוה וכאלו התענה תשיעי ועשירי וע"י שיש פעם אחת מצוה באכילה חיצוניית ההוא ע"ז יש עליה לכל אכילות חיצוניות של כל השנה וכו' . ואח"ז הוא יו"כ שהוא יום התענית פעם אחת בשנה מן התורה כי אז הוא התעוררות והופעת התשובה עילאה על כל ישראל אפי' אותן שאין להם כח להתעורר תשובה בתוכן מצד עצמן בלא אתעדותא דלעילא ע"י שהם במדרינה תחתונה מאד שלא נשאר שום טוב להעירן לתשובה והתשיבה עילאה מצמצת א"ע אליו שיתעורר ויקרב חלקו אל הבורא ית' וכו' והוא סוד הקרבן מעילא לתתא שמתקרב ע"י הקירוב של התשובה עילאה מעילא לתתא ולפי שצריך ביו"כ להתצמצם התשובה עילאה לקרב כל ישראל מעילא לתתא לכך נצטוינו להתענות אז דייקא שיהיה כל בחי' התקרבות יום זה מעילא לתתא וכו' ובחי' תיקון ההתקרבות מתתא לעילא כבר נתקן ביום האתמ"ל ע"י האכילה של ע"כ שאם לא היה נתקן מקדם בחי' ההתקרבות מתתא לעילא לא היה אפשר להיות קירוב מעילא לתתא כנודע זכו' ואז כשנתאחדו חלקי הקרבן העולה מתתא לעילא ע"י אכילת ע"כ וכו' עם התקרבות הקדושה היורד מעילא לתתא ביו"כ מבחי' התענית ונעשין אחדות אחד כל חלקי הקדושה שעולין מתתא והיורדין מלמעלה . וע"ז נתקרשו ישראל ונתקרבו לבוראם וע"כ הוא יום כיפור שמכפר עוונות ישראל ע"י שהתקרבו כל חלקי הקדושה שהם סוד נשמות ישראל מן החיצוניות וכו' וע"י תיקן של ד"ה ויו"כ שב החלק של כ"א מישראל אל התורה ששם שורש כל נפשות ישראל וע"כ אחר יו"כ חג הסוכות שהוא צלא דמהימנותא החיפה ומגין על ישראל וכו' וביום אחרון של חג הוא שמחת תורה שהוא שמחה לתוריה עילאה ששבו ועלו ונתקרבו אצלה כל חלקי שרשי נשמות ישראל ונתאחדו בה וכו' וע"כ המנהג שכ"א מישראל עולה אז לתורה כי באמת עולין אז להורה ברוחניות נ"כ שמקרבין שורש נשמתן וחלק אלוק שבהם להתור' שמשם שורש נשמתם וכו' וקדם סוכות קורין פרשת האזינו כנודע שבשירת האזינו מרומז כל שרשי נשמות ישראל עם כל מאורעותיהן וכמו שמצינו בר"מ דהוה דייק בשמא ובאותו אדם שנקרא כ דור אמר רשע הוא ע"ש בי דור תהפוכות המה כי ידע ר"מ שורש נשמתו שהוא בפסוק זה שבפרשת האזינו ומימני הפרשיות של האזינו הם הז"ו ל"ך שמרמז שיתעוררו כל נשמות ישראל לקבל עליהם הזיו העליון שהוא סוד צלם אלקים המיפיע עליהם בימים האלו ע"י תיקון המצוות שמקיימין בימים הללו וכו' עיין פרים (מאיר עינים ס' אמור) :

(ז) סוד התקיעות הוא תשובה במארז"ל שפרו מעשיכם כי יש למעלה עולם הנקרא שופר גדול עלמא דחירות וכשבא לעולם זה נעשה חירות מהכל ועולם זה נק' יובל שנת החמשים נון שערי ביה וכו' ושם נמתקין כל הדינין בשרשן אך אל עולם זה אינו יכול לבא כ"א בתשובה כי הוא העולם התשובה ועולם זה נק' יוצר בראשית כי הבריאה היתה בז' ימים והתחלתם מחסר כ"ש עולם חסד יבנה ותשובה קדמה לעולם ובה נבראו כל העולמות לכן כשבא אל עולם זה נתבטלו כל הדינים כי נעשה בריאה מחדש כי הוא היוצר בראשית וזהו סוד התקיעות שבקול שופר זה מעורר קול שופר העליון ולכן נק' תקיעה שעולים כל הדינים ונתקעים באותו עולם ונמתקים בשרשם והנה יש שני מיני תשובה אחת מיראה שהדונות נעשין כשגנות ומאהבה נעשין כזכיות ומקודם צריך לעשות תשובה מיראה והיא נקראת בחי' נוקבא בחי' אשה יראת ה' והוא סוד תקיעות דמושב כי כל מלין דנוקבא בישיבה וע"כ אז השטן בהיל ולא בהיל כי עדיין נשארו לו שגנות ואח"כ בא לתשוב' מאהבה והוא עלמא דדכורא ולכן הוא מעומד.וע"כ אז השטן נתערבב ונתבהל

ואמר

ואמר השתא ודאי אתא משיחא שנאמר ביום ההוא יתקע בשופר גדול שכל הדינים נתקעים בעולם הנקרא שופר גדול עלמא דחירות ונמתקין בשרשן בנ"ל (פ' האזינו) ·

(ח) בר"ס וכעס"ת צריך האדם לשמור מחשבתו מלד שלא יהיה חיץ מחשבתו לדברים גשמיים רק יהיה מחשבתו דבוק במקור החיים וכו' עיין פנים. (קדושת לוי פ' נצבים ובדרושים לר"ה) (ט) בזוס"ק מגמה מלד מלין דמתפללין נגרמייהו לוותין ככלבין הב לנא חיי וכו' . ע"כ צריכין לכוון מלד בר"ס וכו' שכל מה שלמו מתפללין ניתן לנו הש"ת חיים ופרנסה וכו' הכל הוא רק בכדי שיהיה להקב"ה תענוג מזה כי הוא חפץ מלד להשפיע כל הטובות ליסרמל וזהו תענונו ים' וכו' וז"ס זכרנו לחיים וכו' למענך מלך חיים וכו' עיין פנים (שם) (יו) מרז"ל ונקחתם לכם ביום הרחמן רחמון לחשבון עוונות. כי מר"ה עד יו"כ מגודל הפחד והיראה מפחד ה' והדר נחזו בקומו למשפט הדין וכו' . ע"כ התשובה מז נבחי' תשובה מירלה . ומחר יו"כ בחשוסקין יסרמל במלות קוסק ולוגב וכו' בפרט ביום הזה בעלמו מז התשובה הוא מהבחי' ומרז"ל שש"י תשובה מהבחי עוונות מתהפכין לזכיות וע"כ מז רחמון לחשבון עוונות היינו שמתחילין לחשוב ולמנות ולספור לת העוונות כדי שיתהפכו לזכיות וכו' (פ' המזינו) . (יא) שמעתי מהמגיד ז"ל שהיה אומר בדרך לחות וזכור לת בורלך וכו' עד אשר לא תחשך השמש וכו' כי ים שהשורים לעבודת הבורא ית' מט"ו בחב ומעלים בזכרונם לימת הדין של ר"ה ויו"כ וכו' ומתחילים להתעוות מז ולהוסיף בעבודת ה'. וים שלוים מתעוררים עד שיגיע ר"ה בעלמו וכו' ים שלוים שבים עד שבגיע הושענא רבה שאז גמר הכתיבה והחתימה ונחילת הפתקין ואם לא עכבו לימתי ושלם פוגי כחות הנפש הלנו מרומזים בכתוב זה עד אשר לא תחשך השמש זה חמשה עשר בחב שאז תם כח השמש ולחוון דדין כלחוון דדין וכו והירה זה ר"ה שהוא בר"ה שהוא הג שהחדש מתכסה גו. והכבכים זה הו"ר שאז מנהג העולם להיות רוחים על הכובכים וכו וע"ם עוד התעוררות גדול לתשובה בימים החלו עכ"פ ולריך שלריכין להתעות ולנדל שיהא מעיניו בימים החלו שלא יסח סיגופים לנד לעוות לת נפשו רק מנודל טרדת מחשבתו מלימת הדין ממילא כל חוכל תתעב נפשו ולינו יכול לאכול וכן הסיבה מחוד ממילא מעיניו ע"ם בדרך משל ולריך שלריכין להרבות בתשובה תפלה ולדקה בימים הלו וכו'. (חור המחיר דרוש לר"ה) :

(יב) בר"ה לריך כל חדם להפשט ח"ע מנשמיות עוה"ז כל מה דלפשר ולהרגים בפנימיות מחשבתו כלומו עומד למעלה בעולמות עליונים שלין שם התחלקות הזמנים וידע מלמה כל עוד שהוא מופשט יותר מהגשמיות ולינו זוכר מעוה"ז כמו שכה בודח מן הדין ומרז"ל סופר של ר"ה מלוותו בשל לול וכלומה כי בכל השנה רשאי חדם להתעין עם עבודתו והתעוררות לבו ממה שלוקה לעשות היוה בריאה מהמזומן לכניו וממה שמזמן לפניו ככה מעורר פנימיות לבו לעבודת הבורא ית' לפעמים למדת החסה ולפעמים למדת היראה וכדומה . לה כן עתה בר"ה אין לו פנאי להתעין על התע ררת ולקיחת רעיוא דחכמתא מאיזה בחי' המזדמנת לפניו כי אם לריך לעמוד בפחד ומורא ולעובדו בירחה מתוך שמחה בעלמו נהיותו יום הדין וגבורה של יצחק וכו' ולינו רשאי ליתן דומה לנפשו חבי כמלא רגע . כי רגע קטן מיום ר"ה מהזיק בתוכה הרבה מחשה השנה . ואם יכתב ברחם יפקבע בכתב לכמה ימים ושבועות הכלועים בזמת הרגע והשעה ככתב הרחם שמתפשט בפרטי החיברים ונמלא ברגע קטנה מר"ה שיוכב ודומם יקבל עונשה הרבה ח"ו . ולריכין לשום על לבב בחמרם היום הרת עולה בחוך הרחון וכללות העולמות עליונים ותחתונים תלויים בשערה מה. ניברת הם לאו והכל תולה בהתעוררות נשמות המדיקים ובהכנת נפש לנשות קומת השכינה מהדש בשלה יתרה משנה שעברה וכל תעו בנין קומת החדש כי כפי מה שהוא מתקן מדותיו ופרטי חיבריו ככה נבנה ונתתקן חיברי השכינה בביכול ולכן מוהנין לחריס קול בתיבת המלך להורות שהנו מקבלין עלינו המעשה מהדש לעשות בנין המלכות וזה הוא עולה להתפאר במעשיהם טובים הזי בחה ב"ה קחתינה לנחך נכר כן מעשיהם וכך וכך קבלו עליהם ורלוו לברוא לת השוש בשבילם מהדש וכו' וכו' ואם ישים נבו היטב לכל זה בוודאי יתבטל ממילות וכו' עיין כלים (שם) (יג) השכינה נקרלת דמות דכל דמיונות מתחזיין בה והיינו כללות נשמות יסרמל מקובלים בה וכשהקב"ה מסתכל על קומת השכינה רואה דמות וגוון של כ"א מיסרמל לנגדו מעבין וכו' וזה בחי' וכולם נסקרין בסקירה חחת היינו השכינה נקרלת לחת היא יונתי תמתי וכו' וכמה לריך האדם להתעורר עי"ז וכו' ושלא יחשוב בתפלתו בלריכין הנשמיים כלל ויכוון עלמו עם המדיקים המתפללין עבור מוך נבוה כביכול (שם) וע"ם עוד התעוררות גדול מעניין כוונת התפלה בל ר"ה (יד) בר"ה לריך להרחיק העבות מלד בכדי שלא יגרום ככה נמבוא ח"ו ולריך להרחות מ"ע בחדוה בכדי לגרום למעלה ג"כ חדוה וכ"ם ויאמר נחמיה וכו'

היום

היום קדום הוא וכו' אל תתאבלו ואל תבכו וכו' אכלו משמנים ושתו ממתקים וכו' כי מהום ה' הוא מעוזכם כלומר מאין נמשך לנו ית' בחי' מדוה הוא מעוזכם לחם הגורמים ככה ע"ד הנ"ו לחלקים וכו' ע"כ רלוי שכ"ת מיסריאל אל יתתין בתשובתו ובכוייתו עד ר"ה לעמוד בעלבות ובבכי על לחם נפשו כי אם יתקן כל זה ערב יום הכפורים ויוכל להריח ריחם לעבוד עבודת גבוה ברלוי לעלות שתה וכו' עיין פניס עוד (שם) וע"ש עוד דברים נפלאים הרבה מענין ר"ה : (עו) עיקר מנחת נפשו של אדם בשעות הלוצ עם מיניו להכניס הדעת שקיבל על עלמו ברי"ה יעשע עתה ויכנים הדעת בהמדות לעשותם בהתקשרות החכמה ובזה תולה עיקר בנין קומת הסכינה ולכן אחר שקבלנו עלינו בסוד הדעת לעסוק תמיד בבנין קומתה אח"כ בא תיקף הסכוכות לגמור הבנין בעזרת ממם שאנו נועל ין הלוצ עם מיניו המורים כללות ז' ימי הבנין כמודש ומשעשען לותו הדעת שקבלנו עלינו ברי"ה להמליך מלכותו בשית סטרין ומורים בעלמינו היום בחינתנו בעבודת הבורא ית' כתיקון המועל בחיתוליו שאינו יכול לזוז יד ורגל ופוס תשועת אבר כ"ל ברלון לאו שאתירתו מחיתוליו כן לאחנו מרגים בעלמינו עם ניעוע הלוצ עם מיניו לאבר לכל לד שאנו פוגים מכניסים לפס הדעת לבלתי עשות פוס פעולה נדולה וקטנה מהפשה קלוות שהס בחי' להבס וירלה והתפארות וכו' אס לא שיהיה בזה לד הנאה להבורא ית' וזה בחי' פנס לדרוש וחפש פיה"ו פנה לפפון וכו' וכל הכוונות והכירופים של השמות הק' הלוי לינו תולה בלאירה לגבוה לבד וכוונת הלב לבד כ"ל בעובדא ממם לעסר מדותיו משום מלב מכריים ממדות הפכיים ולעשות בהס רק רלון הבורא ית' וכו' וע"ש שאבאר הכוונות של לוצ עם מיניו וכו' . (דרוש לסוכות) וע"ש ג"כ מענין קדושת מלוות סוכה והלולביזין שאזמינין לתוכה וכו' . ומענין השמחה של סוכות והתקפות עם הלוצ ובשמיני עלרת בספר תורה וכו' (עז) גם בעולמות העליונים בכל פרטי הנשמות ומלאכים מרים כל דרגין שבגן עדן התליון וכו' כולם מתחדשין מעיקרא ושרשא דבולהו עלמין בכל ר"ה כמאיר מי לא נפקד וכו' (סידור הרב ז"ל מלאדי שער ר"ה) . (יז) הגה ידוע שבחי' המשכת לור ח"ם לינו אלא במקום בחי' היחוד דיקא היינו במקום שים לחדות ולא במקום שים פירוד וכו' והגה בחי' המיניס הללו שבלוצ יש בכ"א ואחד בחי' היחוד והתכללות . כי הלוצ כל עליו מתאחדים יחד בתחדות נמור עם השדרה וכולם דבוקים ומיוחדים זה בזה כאלו הס גוף אחד וגם ההדם עליו מסוגלין תלתת בחד קיצ כידוע שהוא בחי' היחוד והתכללות בג' ענין יחד ונקרא שנף עץ עבות שעשעיו חופין את העץ שהוא מורה היחוד שאחד מחפה על חבירו עד שנראה כחיפוי אחד כאשר כל אחד עלה ע"ג חבירו כידוע לכך נק' עבות וערבי נחל נק' במסכת שבת גבי והאח לפניו מבוערת מלי האיז אחוזת דר בחילו משמה לשנה שהוא ג"כ מפני שים בו היחוד והתכללות ולינו מתפעל מישני העשוים של קור וחום בקיץ וחורף ודר בחילו משמה לשנה ומתקייס מפני שהוא בבחי' היחוד והתכללות ע"כ יסבול בעלמו כמה מיני הפכיים יחד עיין פניס (שם שער הלוצ) : (יח) מאריכים יסרלל לפני מי שאתם מטהרים וכו' כי בתחלה לריכין לאשר ולהתוודות ולשוב בתשובה קודם יו"כ ומ"כ הקב"ה מטהר אותנו לפני ה' תטהרו היינו לפני בע יום ה' וז"ש ואומר מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר וכו' היינו כמו שמקוה לינו מטהר אלא בחפיפה תחלה אלא יסא דבר חינן אף ביסרלל כן . וז"ש שובו אלי ואשובה אליכם . עוד י"ל לפני ה' כי בתשובה אלפני יו"כ מחשן גם עולם המחשבה שהוא כניכול בבחי' לפני ה' וכו' ותרי"ל דרשו ה' בהמלאו אלו עשרת ימי תשובה . וז"ש קרלוסו בהיותו קרוב אלא בהיותו בתשובתו עד ר"ה אלא בהיותו קרוב דהיינו בר"ח אלול שאז שערי רחמים נפתחים והוא זמן בית דין לפני ר"ה . עוד י"ל בהיותו קרוב . כי התשובה מועלת אף לאחר יו"כ עד תפלת הנעה ביום שמיני עלרת שאז מסירת הפתקין לממונים וכו' . ותרי"ל אע"ג בחב ודלא מוסיף יסיף שכבר הוא תחלת ימי תשובה וז"ש וזכור את בוראך עד אשר לא תאסף השמש זה ע"ו בחב שאז אף כח השמש והירח זה ר"ה שהחדש מתכסה בו . והאור זה יו"כ והכוכבים אלו ז' ימי החג שהם כנגד ז כוכבי לכת שהם שרי החומות עכו"ם שמקריבין לא שיו פניס להכניעה . וז"ש ושבו העבים אחר הגשם שהוא זמן התחרון של תפלת הנעה כנ"ל וכו' וע"ש עוד מענין ימים יולרו וכו' זה יו"כ ולי מה יקרו רעיך אל אלו ימי אלול וכו' שחוקם הוא מכפר על כל השנה וז"ש נותנין לבתולה שנים עשר חודש שמואל אלול הוא בתולה ומכפר על כל השנים עשר חדש וכן מרי"ל שהקדימין מחודש אלול והקב"ה מכפר שנים וכו' וז"ש לא תשמת בתולה בשמואל היינו שנמחלו העוונות בחודש אלול שהוא מזל בתולה וגם בחורים וזקנים יחדיו שנמחל גם להבחורים בזכות הזקנים . והוא חסד בני"ת

במחצב ימי מגול כל יום שהוי"ב שעות שעה לחת ליום והם ימי קודם המכפרים על ימי החול וז"ם לספרם מחול ירבון הקילותי ונוהגי עמך כי לזה תקנו להקין ולעמוד קודם חול היום להרבות בתחנונים וסליחות כי ע"י תוספת שעות הלילה ירבון יותר על ימי החול וז"ם כימים הם ובעת ההיא יבוקש עוון ישראל ואינו כה"ס מרמז על חמשים יום מר"ח אלול עד הו"ר. והיא מרמז על כ"ף יום מר"ח עד הו"ר וכנגו לומר מר"ח אלול עד אחר סוכות מזמור כז לדוד ה' אורי וכו' ומשתי הטעם מפני שיש בו י"ג שמות הויה כנגד י"ג מדות של רחמים וכו'. וע"ם שמבאר כל התזמור על ענין הימים האלו ועיקר תפלת ושחלת החיים וכו בר"ה ויו"כ הוא רק לתכלית עבודת ה' וקיום מצוותיו ובזה מיושב מה שמתפללין אז על דברים הרבה וכבר ארז"ל אתרתי לם מגלגלין לך הענין שכל הבקשות כוונתם לדבר אחד לעבודת ה' וכו' ואלו יהיה שום מניעה לעבודת ה' וז"ם לחת שאלתי וכו' שבתי בבית ה' כל ימי חיי וכו' הייט תעפ"י שאנו מבקשין כמה בקשות אבל כל כוונתם אחת הוא וכו' כנ"ל (פניט יפות פ' אחרי): (ע) מבואר בכתה"ל שהאדם תמוה ואדם מב הם בחי' עין ימין ועין שמאל וכו' וע"כ צריכין לשוב ולהסתכל על עצמו מאד בחדשים האלו ואז ממילא ינקל יותר לשוב בתשובה שלימה בחדש אלול שהוא הגוף בחי' מזל בתולה ע"ד שהרז"ל שלא שעיטה נאות כל גופה לזו צריך בדיקה כי בוודאי ככל גמשך אחר העיניין שילמין וכו' וז"ם ברית כרתי לעיני הייט שהתחלתי לתקן העיטים וכו' ואם תתבונן על בתולה היינו אלול כנ"ל (דברי שמואל פ' קרח): (כ) הבכיה שבוכין בימים מרגלים בפרט ביו"כ צריכין ליזהר שלא תהיה מחמת עצבות ח"ו וכו' רק שהיה הבכיה מתוך שמחה וכו' (דרוש ליו"כ). (כא) צריכין ליזהר בסוכה בדחילו ורחימו ולא לדבר שום דבר בעל כדי שיתעכבו המוסיפין בסוכה כי אם לא כן יצאו ממנה וזכו בסוכות תשבו שבעת ימים בסוכות זו שכל המזרח בישראל היינו המוסיפין שילמין נקראים מזרח ישבו בסוכות שלא יצאו רק יתעכבו ויבואו עמך. (מבאר לק פ' אמור):

(כב) ידוע דברי תמוי"ר הגאון מוה' דוב ז"ל. כי הכתיבה לחיים בספר הוא התקיקה במחשבתו של אדם כי הדבק בזכרו את עוונותיו ונפחד ונרעד ואין לבו ברשותו לשוב אל ה' הרי זה נכתב לאלתר לחיים ימין לדבר המחשבות המבלבלות אותו ומפיגין את לבו בעיצת מות משל"ב הנדיקים הגם שהם זוחלים ורועדים מהיות הש"ת הם נוטחים ביושעתו וחסדו ומתחזקים לשוב אל ה' והם נכתבים לאלתר לחיים וחקוק במחשבתם הכתיבה לטובה. והגם שבלים לו לזיה הרהורים המזיקים לו את עוונותיו אשר הם רומזים על הקיטרוג שלמעלה. מכל מקום הם מסיחים דעתם של גודל התשובה ועזיבת החטא מהיום והלאה ובקבלת עול מלכות שמים ולבבות בהשדו הגדול ומכוונים שם ע"ב המורה על חסד הבורא ית' עכ"ל. (עבודת ישראל פ' נצבים):

(כג) מבואר בכתה"ל כי ביום רחמן של ר"ה התיקון בפנימיות העולמות וביום שני בחילוניות העולמות ע"ם ולפי זה סדרך הכתוב לכל אדם להתפלל ביום רחמן בר"ה העיקר על תיקון הנפשה ועל עסקי עבודת ה' זה פנימיות העולמות' וביום השני להתפלל על ארציו בני חיי ומזוני וכו' (בדרוש ר"ה). (כד) ענין ר"ה והילולה של ר"ה וענין הנפירה וכו' עיין כתבי קודש דף כ כח:

(כה) כוונת הנשמעים שבולוב וכו' כי אשר היה להם תחבות נרועות בלבם. ובהניעוע מעלה תחבה הזאת הל השכל ושם מתברר ימציב בדעתו מה לי לאהוב דברים נשמיים טובים לאהוב עבודת הבורא ית' להמציבו וכו' ואח"כ מחזיר הד' מיצים להחזה פירוש משפיע זו התחבה לבחי' מוקבה פירוש שמקבל עז עלמו להמשיך הבורא יתברך בזו התחבה וכן בתחבת הירקה ובתחבת התפארות ומחזיר כולם להמוקבה פירוש להלב לעבדו ית' בזה. (כתבי הקודש דף כה ע"ב):

(כו) ענין הסיבה בר"ה אמר מלקי רבם"ג כי בר"ה כל המחשבות של אדם שהיה לו כל השנה מחשבות טובות מתעלים למעלה ומקבלים התחדשו' שיקבלו בחיות גדול שמהשבה יבורר יותר כמו אחר הסיבה שהמחשבה יבורר ומחשבו' רעות המבלין מחשבו' הקדושו' קודם הסיבה יפסרו עתה וזם הדינים ואמר כל מה שיפול לאדם מחשבות בר"ה הם הכתיבה הן לטוב הן להיפוך ח"ו והמחשבו' רעות לריך להמתיקם ועשו' מלחמה עם היל"ר שהוא מפיל במחשבו' הללו וימתיקם בשם ע"ב או במסירת נפש יע"ם עוד מענין כוונת התקיעו' וכו' דף כה וע"ם עוד משנין ד"ה דף מת ובדף גב: (כז) גם בשנה ים חמשה בחינו' נפש רוח ונשמה חיה יחידה דהיינו השלש רגלים הם בר"ל. ושבת הוא חיה ובו' ור"פ היא יחידה שהוא המובחר שבמדרגו' שלו נתייחדין ונתעלין כל השולמו' לשרשן וכו' וע"י תשובה שעושין בר"ה יכולין לבא למדרגת יחידה ומה שוב זמן נעים לעזור חלציו לשוב בר"ה מעומקא דלבא כי אז הוא המובחר שבזמנים שבתוכלת התשובה שלא נתעלין ונתייחדין כל השולמו' לשרשן ואז יהיה טוב לו בזה ובבא

ועיין עוד עניינים הרבה מר"ה עד יו"כ סוכות ושלג וכו'. (ליקוטי תורה מהרב המגיד וכו' מוהר"מ ז"ל מעסערנסקיל בליקוטים) · (כח) עיין ד"ה וכו' ועיין סובב ושלג ומיני וכו' עיין דברים נפלאים בספר מור הגנוז פ' החזיקו ועיין נ"ב בספר מאור ושמש עניינים הרבה מכ"ל (כט) מה שהרבה כתוב לך' מיני ולא הלפלפה עיין רמז לזה בה : (למד) ר"ה נק' רחם כי הוא רחם וכלל כל הימים ולהיות כן רחוי לכל הים ישראל לקרב ח"ע לעבודת בוראו ביום הזה בדחילו ורחימו והתלהבו' גדול למסור נפשו לבוראו ית' וידיעה בעיניו כל מה שעשה לפניו ממלות ומעש"ט כאלו לא עשה עדיין כלום וכו' כי בלתי כל עשיותיו חיגם נחשבים לכלום לפי הרחוי לו ית' וכו' ואם הלך כניס יחי' האדם ויעבוד בהם את בוי"ת אין די ואין סוף להיות נקרא לפני בתחלה לעבודתו ית' כראוי אלא בכל יום יחשוב האדם היום הזי מתחיל לעבוד בורחי ית' בחשק גמור וכן בכל עת יוסיף אהבה ועבודה וכו' ומכל שכן בר"ה שהוא רחם וכלל כל השנה בקום למשכב תלקים יהיה תקוע החמורה בלב כל האדם לתמור היום הזי מתחיל לעבוד את הש"י, וכל מה שעשיתי ועבדתי את הש"י הוא כלא נגד מה שרחוי לו ית' ממני. ולזה רמזו רז"ל האי יומא דרים שתא אם חמימא כולא שתא חמימא וכו' ר"ל אם הוא אז בחמימו' והתלהבו' לעבודת ה' ובמסירת נפש כנ"ל. אז יסייע לו הש"י ויוסיף לו להבה על להבתו בכל יום ביותר וכולא שתא יהיה בחמימו' והתלהבו' לקרב נכסו בכל עת יותר ויותר לעבודתו ית'. ואם ח"ו יהיה בהאי יומא קרירא בלתי התלהבו' רק כמלות לחנם מלומדה אז כולא שתא יהיה ח"ו כן וכו' והכלל כי גופא בתר רישא גרירא · ומ"ד רז"ל מרחשת הסנה ועד לחרים סנה, כל שנה שאתה בתחלתה הייט כנ"ל שרומה אז בנפשו כאלו הוא בתחלי העולי ממלות ומעש"ט ומקבל על עמו לעבוד את ה' מהיום בהתלהבו' גדול ובמס"נ. אז בוודאי יהיה לו לחרית עוב בכל השנה וכו' (נחלת שמעון פ' נלבים)

חנוכה (ל) כל המלות שנלטוונו בבא עת וזמן אל כל מלוה ומלוה מתעורר הדבר שהיה בעת זמן המלוה כמקדש כגון בפסח וכו' ובשבועו ובסוכו וכו'. ובחנוכה הוא עת לי־תקרב האדם אל הש"ת עי' התורה כמו מחז ומקד"ש מתחיכו בן יוחנן כהן גדול שהיוונים עממו אז כל המלות שעמלו כל החכמו' לפי' חכמת התורה כביכול נטמתה ע"י שלומדים בפניו וגדלו וכו' ולא נשאר אלא פך אחד אל זמן הייטו מעט מזעיר מעשק חכמת התורה בשלימות הרחוי ולא היה בו אלא לדלוק יום אחד ונעשה נם ודלק ח' ימים כידוע שם שבעת ימי הכנין ומתחיכו בן יוחנן היה עובד ה' בשכל גדול כזה עד שהמשיך בעבודתו האדם מעולם הבינה שזה בחי' ח' ימים בחי' שמונת הנרות ולכן נר חנוכה למעה מעשרה כי מעולם לא ירדה שכינה למעה מעשרה . רק שהקב"ה חושב מחשבו' לבלתי ידח ממנו נדח ועי"ז הלדת הנס הזה הש"י כביכול מוריד ח"ע למעה מעשרה ומתקרב אל האדם להשיבו ולהחזירו תניו ולכן תרז"ל פתילות ושמנים שאין מדליקין בהם בשבת מדליקין בהן בחנוכה כי מתנה עובה שהיה להקב"ה בבית גנזיו ויתנה לנו שבוה קדושת שבת לקרב האדם אל הש"י כי השומר שבת בשלכתו אפי' עובד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו רק שקשה על האדם ליכנס בתוך קדושת שבת בשלימו' כי רם ונשא הוא מאד וה"ע שמע דקוב"ה ואין יכול לקרב אל מקום נבוה ורם כזה בשלימות . אך בחנוכה כביכול הש"ת מוריד ח"ע למעה משערה אל האדם לקרבו . וז"ש פתילו' ושמנים שאין מדליקין בהן בשבת . כי כמו שבשר מתיק לאוכו פתילה וממלאין אותו ומדליקו . כמו כן באדם הוא פתילה ושמן הוא החכמה שהש"ת ממלא בו ומדליקו להיות מאיר במעשיו ובעבודתו את הש"י וה"ם פתילו' שהם בני אדם שאין מלקין בשבת שהאור אין נאחז בהם מחמת שהפתילו' לא עובים והאור מסובבת בהם וח"ע לעומת אל מקום בחנוכה מדליקין גם בפתילות הנ"ל אחר לא עובים כי הש"י בעלמו כביכול מוריד ח"ע אל האדם ומחיית בו"ת האור להדליקו ולשוב ולחזור אל ה' ולעובדו בהתלהבו' ובשכל גדול וזה נעשה בכל שנה ושנה בבא הזמן של מלות הדלקת נר חנוכה ויב"ב נר חנוכה חסדר להשתמש לאורו כי אריך אלא יהיה ל־אדם אוק בביתו בתורתו ועבודתו ולא בשביל עוש"ז ולא בשביל עוב"ב בלתי לה' לבדו (וכל זה זופין ע"י המ"ה הגדולה של מלות הדלקת נ"ח וכו') (מאור עינים פ' מקץ) : (ג) תרז"ל מאן דרגיל בנ"ח זוכה לבנים ת"ח . ובוודאי ת"ח היום יוצאים לפוק רק שוסקים בתורה ושתרז"ל סיעורה אד שתלמה רגל מן השוק וכו' ומחמת שלות נ"ח הוא הכנה והערכה שיבא מהיה לדקו ויתבטלו כל הקליפו' שהם בחי' תרמודאי וכו' עיין פיש שזה בחי' מרכתי נר למשיחי ע"כ תרז"ל מד שחלה רגלי דקרמודאי וכו' (שם) : (ג) כמו שבחדם סיון שהוא חדש השלישי אחר שניסן היה קבלת התורה ותחלה הירחה והדשת בשולם. כן בחדם כסלו חדש השלישי אחר תשרי מתחיל נ"ב להתגלו וכוח הכנה להתגלו הדשת שיהיה

בסיון ע"י קבלת התורה ובחמת בכל שנה ושנה מכריס ונעשיס בכל דור ודור כעין שהיה בחחלה וכו' ובחנוכה הוא חיוב להחחיל ליכנס למדרינת סיריאס והדעת נחעם מעט עד הזמן הנ"ל כי ס"ס לכנוס למדרינה גדולה בלחי החחלת מעט מעט ביוכל לקבל חענוג הגדול שיהיה לחר כך וזהו לירוף חנוכה חנו כה שהוא חגיה לגל מדת הירחס שנק' כה וכו' והנה כשנכנסו יוונים להיכל נחמלו כל השמנים היינו כל השכליו' והבכנו' ולא נשחר לגלא פך לחד שהן היינו ירחת ה, שהוא בחי' ל"ח כ"ס הן ירחת ה' חבמה ותרי"ל שבן בלשון יווני קורין לחד הן והיה חיוס בחוחמו של כ"ע היינו ע"ד לגיכיס כהן הול וחוחמו לחת שהוא רמס חוך סוף וסף שכחוב ותשלך חמת חרלה היינו שנשחנשל לפי' בחרליו' וכך שניכל להגיע עדיו לפי' בסוף המדרינות ומוסף החכמה שהוא הירחה נשחר ואין שם מנע עכ"ס כי נקרחת ירושלים ירחה שלימה. וע"י זה לחד שנשחר נוכל לחקן כולם לשב"ק כל החכמות והשכליים לעבודת הש"י וכו' עיין פניס. ושם מבואר ג"כ מענין הרגיל בניח חויין ליה בניס ת"ח (שם בחילובי מסכת שבת ד"ס כשנכנסו יוונים) ויעיין גם בסוף המסכת ד"ס עד בכחפי מבואר שם חשלום הענין ביותר. ומחחיכו כ"ג גילה להם מז ירחת הרוממי' והודיע להם שגם ירחת העוסק שהיה להם מז מציעבוד היוונים יכול מפני שנחנשמם וילחבם שם הירחה עליונה וציי"ז הולית הירחת הרוממי' מבחי' עיבור (שהיה מבוסה ומחלבשת בירחת העוסק בבחי' עיבור) לבחי' לידה וזה בחי' הגם של יום הרחשון ולא עוד חלא שנוק שמה ימים שמחקדרו הי' ימים בשרשם ומקורם וכו' (עיין פניס) . (ד) בר"ם ויו"ב הקב"ה פוקד חת ישרחל למובה ובחנוכה ישרחל רואין חת הטובו' בהשכל והמחשבה שהוא בחי' עיניס וכו' ולכן חז מלוס בנרות שהם מעניין חור ורחיה ות"ב פוריס הוא להיבור כי קורין חת המגילה ובפסח הוא בחעשה שחוכלין מלה ולכך בחדם כשליו הלילוף הוא וירח יוסב הלרך וכו' שמורה על הרחיה (קדושת טוי פ' מקן) (ה) בחנוכה חנו מדליקין ל"ו נרות ובנגדם מדלק למעלה ג"כ ל"ו נרות ושניהם עולים ע"ב כנגד שם ע"ב ועם השמשים הוויין מ"ד נרות ולמעלה ב"כ מ"ד נרות ושניהם עולים פ"ח ור"ת להדליק נר חנוכה עוקין ג' כ' פ"ח (שם) (ומז) בחנוכה היה עיקר הנס על שרלו להעבירנו מתורתינו הק' והקב"ה ברוב רחמיו הלילנו מהגזירה הזאת בכן מרחוי לכ"ח לשר בשם ישרחל יכולה להחמיד בחורתו ית' כי הס ימים רלוויס לכך דהיינו שבכל חנוכה החל להחיר עליהם החרחו ית' מחירתו הק' ונח ליל בקול משחקים כלל ח"ו בפרט בשחוק הקחרטין שבכל קלרב יש בוודחי קליפה ניחורה לשר מין רלוי להזכירה כשה מלבד שבעת השחוק בוודחי נשכח ממנו ירחת ה' וגם השחון הוא ממון גזל. ע"כ לל יקל בעיניכם דבר זה רק להחזיק בחורת ה' חו ליל לגל ת"ח ולנקק חורה מפיהו וכו' (שם) וע"ש עוד עניניס הרבה מענין חנוכה . (ז) בחנוכה מחחיל החרת הכי"ת ע"י נסים ופלחות. וזו ההערה מחגלה עד הפסח שהז עיקר הנסים ופלחות ועי' הנסים ופלחות ומרחיסמעניני חנוכה בקדושת לוי ח"ב קדושה ל' ב' ג' ד' ה' (ח) החדש הז מקדש מעט וכו' רק מדרינת יש יש מישרחל נקרחים בשם שהוא חסור גם במלחכת חוכל נפש וכו' ויש מהם שהם במדרינת יו"ט מקדושתו קלה מחצת ומיחר במלחכת חוכל נפש. ויש מהם במדרינת חנוכה שהז מותר בכל מלחכה רק נריך להודות ולהלל לשמו הגדול . כמו כן לף שהוא במדרינה קטנה ומכונה בשם נער כמו חנוך לנער שלריך חינוך חיך ומה שיעבוד . ע"ז נריך להודות ולהלל לשמו הגדול וכו' . וע"ב מלוות ל"ח למשה מיו"ד שפחים להחעורר עי"ז בילוק הער שלו היינו נר ה' נשמת חדם מלמטה למעלה . ויומשך מלמעלה למשה . רק הער הקדום העליון נריך להכניע עלמו בכיכול למטה ומשם יולך לחש"ב למעלה וזהו הדלקה עושה מלוה שלריך להדליק היינו להחנהב בו הירחה ושי ז עושה מלוה מלמטן לעומת ומכוחתה וכו' עיין פניס. (דבדי שמואל פ' וישלח ועיין עוד שם מעניני חנוכה בפ' ויצב ובפ' מקן) (ט ת) ענין נר הנוכה וכו' עיין כחבי הקודם דף טית ע"ב ובדף יא ע"ב ובדף יב ובדף יח ובדף למד :

סורים והבנעת עשלם (א) הצירופי אותיות והשמות והאורות של המגילה המה השכליות - והחיות של עולם השבע כי הנס של המגילה היה בחוך השבע ולכן בעת שישראל קורין את המגילה אז מזדכרין הנשמיות של הקירא והצירופי שמות שבה מאירין בהקורא את המגילה ומזכרין את הנשמיות שלו ומאירין שכל הנשמיות החיות שבהן הוא קיום התורה ומצוות ומי שקריאה בכיוגה אחר קריאתה נחמלא הנפש שמחה ורצונה לקיים בשלימות כל מצוות חתורה וכו' ושלכך שנחקן הנשמיות של הקורא המגילה נחקן עוד הנשמות והמעלות של כל העולם כולו וכו' לכן אחר קריאת המגילה מקבלין ישראל עליהם עול תורה ומצות

מאהבה

מאהבה בבחי' הדר קבלוה בימי אחשורוש וכו' עיין פנים עוד באריכות קדושת לוי ח"ב קדושה ראשונה וע"ש עוד הרבה מעניני פורים וכן בקדושה שניה ושלישית ורביעית דברים נפלאים ונוראים מאד . (כ) ארז"ל זכור וכו' יכול בלב כשהוא אומר לא תשכח וכו' הא מה אני מקיים זכור בפה כי בל הזכירות שבתורה הם צורך שעה בשבת להמשיך עליו קדושת היום וכן זכירת מעשה מרים להזהר מלה"ר וכן זכירות אחרות אבל זכירת מחית עמלק אינו צורך שעה אלא בעת קץ והוה אמינא שהעיקר שלא ישכח בלב אבל באמת הוא נ"כ צורך שעה כי זכירת מחית עמלק בכל יום מהיש בת היצה"ר שמתגבר על האדם בכל יום כמו שארז"ל ובזכרון זה מחלישין כחו וכו' (פנים יפות פ' כי תצא) . (ג) ענין פורים ומחית עמלק עיין כתבי הקודש דף מט ודף נ . (ד) שמעתי מהרב ר' ברוך נ' ממולשטשין הקורא מגילה למפרע לא יצא היינו אם קורא למפרע (על מה שכבר נעשׂ) ולא עשה בקריאת' שום רושם הנם היום אז לא יצא כי באמת הים האל' כשנזכרים אז נעשים וגם היום נתעורדו ונתחדשו האורות הראשונים ונעש' גם היום הגם הזה שהי' מאז ומקודם בימים האלו וכו' (באר מים על הגדת פסח) .

בין המצרים (ה) הימים שבין המנרים שהזמן גרמה להיות עלב וגהה עד חורבן בית ה' עכ"ז ים לחזק ח"ע ולטהר לבבו ולעבוד ה' בתורה ותפלה בשמחה בפרט בשעת למירת שירות ותשבחות (ע"ם שביאר זה בדרך משל שהדרגא מז עיקר העת והזמן שהוסף על המדה נשמה הת המלך וכו') וכבר הקדים לנו מדמו"ר ז"ל רמז בפסוק כל רודפיה השיגה בין המנרים דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא ית' יוכל להשיג יותר דייקא בימים ההם בין המנרים למשל כי כשהשר יושב בביתו אז לימתו מועלת אשר לא כל אדם וא"ם יוכל לבוא פנימה משא"כ אם השר עובר בשוקים וברחובות הוץ לפלטרין שמו אז הוא קרוב לכל קורליו ויתנין שועת כל הקוראים בשמו וכן המשל לדעת כי בזמן הזה כי כעפר עודדת מן קמה וכו' לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם עכ"ל ועיקר הענין להתחזק ולהתאמץ את לבבו בעתים הללו לבלתי יפול ברשת ההתרשלות מעבודת ה' תלילה ואפי' בתשעה באב שהוא חושך למרלה עין הגם שים לבבות שמר נפש על כל אשר מלחתנו ביום ההוא מכל מקום ים לשמח לב המנך בשמחה העתידה שבו יולד מנחם וישמח ה' במעשיו . וכמה הלריך אים אלהים אות' יעקב יצחק אמר ביקש רבי לעקור תשעה באב שחל בשבת ואמר הואיל ואידחי ידחה וכו' ע"ש פירוש שרלה לעקור גרת תשעה באב בלל ועיקר וגלות הקץ ע"י שחל בשבת יום הקדוש והואיל ואידחי ידחה לגמרי ולא קודו לו מכמים כי אין להחוק את הקץ עכ"ל עיין פניס עוד (עבודת ישראל פ' מסעי) . (כ) כמו שבהליכת ישראל במדבר בזה הבניעו השע"ז שהוא שר במדבר תחת הקדושה והוליאו משם ניעולת הקדושה בבחי' שם תוליע יקר מיזולל כמו כן בשעסי רלונו ית' עובדים אותו ומייחדים שמו בעתים הללו שבין המנרים שהוא כמו מדבר נגד קדושת הארץ מעלים ניעולות הקדושה בעסק תורתם ומעשיהם הטובים ובזה נתרחב וגבול הקדושה ומלכותו ית' וכו' ודבר זה ידוע ומפורסם כי מדרגת הימים האלו מוכנים לעבדו ית' בחוקף ועוז וזה עיקר שיעשועיו ית' משם וכו והשם הכנה לימי חנוכה ימי רנון הקדושים וכו' רק מחמת שהם בבחי' קטנות ע"כ לריך לז חוקף ואימון הלב לעבודתו ית' בכל מיני התחממות כידוע שים כמה חלפים בחינות ומדריגות לעבוד את ה' ולריך התחזקות גם במדריגות קטנות . ואמרז"ל במשנה מנך יהודה שתשובתו היה ע"י יסורין אמר הי עני לי מוטב ואם לאו ח"ו כל אבין שוין וכי ים מדריגה פחותה מזו עכ"ז עי"ז בא לידי תשובה וכו' (שם) : (נ) בתשעה באב מניחין תפילין במנחה כי מז בחין מוחין חדשים לנחם את ישראל וכ"ם המדרז"ל לכוון במנחה שם הויה בניקוד סנול והוא כשאל האב שמייסר את בנו בשבט כדי להדריכו ולעפי"כ אח"כ הוא מקרבו ומחבר על לבו ומנחם אותו לומר לו מהבתיך ומשכתיך חסד וגם כשאני מוכיח אותך בשבט הוא לטובתך וכן הענין אחר הימים הנוראים שהלו ובפרט בתשעה באב אשר אחר הדינים מתוחים ר"ל כ"ם המדרז"ל לכוון כל היום הויה בניקוד שבא שמורה על הגבורה לכן לעת ערב ר"ה מנחם את עמו ישראל ומראה להם התקרבות ביד ימינו ושם הויה בניקוד בנול בחי' חסד ובחין מיחין חדשים וכו' ומז ההתחלה לבנות המלכות מחדש שזה בחי' לירוף הימים בתשעה באב עד יום ח בל סוכות עפ"י מה שמעתי מהרב הנאון מוה' שמעלקא מבד"ק נ"ם כי מר"ח ניסן עד עשרה בו הם כנגד לות יוד משם מלכ"י וחח"כ ד' ימי ביקור של קרבן פסח הם נגד לות ד' וחח"כ מיום רחמון של פסח עד ערב שבועות הם חמשים יום כנגד לות נון . ומח"כ יום רחמון דשבועות נגד לות ס' דחל"י וכו' ומז נבנית המלכות עד שתגלה לות אלף במילת חנכי ה' תי עכ"ל .

זכותו תגרתי גם מי בימים שלנו . שמעתי בשם עד כמ בשנת הס תשעים יום כנגד שנת מ"ן ותח"כ עשרת ימי תשובה נגד שנת יום . ותח"כ תרבעה ימים שבין יו"כ לסוכות נגד שנת ד ותח"כ יום רחמן דסוכות נגד שנת ג' שהוא יום רחמן כ"ם ונקחתם לכם ביום הרחמן וכו' וזהו בגין המלכות מתדם מחר החורבן . וגם כי בתשעה בתב לסור ללמוד תורה . ועליו נתמר הפרו תורתיך . לכן תיקף בשבת שלאחריו קורין בעשרת הדברות בפ' ותתחן להתחיל התורה ולקבל שוב מלכות שמים מחדש (פ' דבריס) וביום גם בפרק כ' דתכות משנה ד' משנה זיין . וכתבתי הקולם דף ומו ' (ד) שמעתי מהגאון קדוש ה' וכו' כמוה' שמעלקא מבד"ק נ"ם . רמז הפסוק ברית כרתי לעיני ומה תתבונן על בתולה כי מדרך העולה להתבונן ולשוב אל ה' בחודם שוב המוכן לתשובה אבל מי שמשכיל ושיניו פקוחות הוא עובד השי"ת בל השנה ושומר מ"ע שלפי' בחודם תמוז ואב שלא ליפול ממדריגתו ובירת ברית עם ה' . ואז ממילא אין לו להתבונן יותר בחודם אלול כי הוא מוכן ומזומן לעבודת ה' מקדם שלפי' בחדשים הקמוכים שבשנה וק"ו בחודש אלול שבו הקדושה ביתר שלת . וז"ם ברית כרתי לעיני הס בחדשים תמוז ואב שנקראין עייין כידוע לכן מה לתבונן על בתולה שהוא חדש אלול שוב בתולה . כי אני מוכן לעבודת ה' שלפנים (שם בדרושי ט"ו ואב) . (ה) דרך אחין בשנסעין זה מזה נתשורר אהבה ואגועם נתגלה אהבה זה מורגש ברחות כי נפשם יורדים דמעות לכן בט' באב נולד משיח (בתבי הקודש דף כ"ד ע"ב) . (ומו) נשמעתי לבאר מאמרז"ל לא היה מועד ליסראל כיום שנתרב ביהמ"ק (ובבר ביאר בזה בספר פרשת דרכים) וי"ל שהוא ע"ד מאמרז"ל חייב אדם לפקוד את אשתו קודם שיוצא לדרך והמשכיל יבין והוגמת זה נאמר אלל יעקב אבינו ע"ה קודם שירד נמלרים ויסע ישראל וכו' ויבא באדה שבע וכו' (לוהב ישראל פ' דבריס עיין פנים, וע"ם פ' פנחם בענין הכ"ג ימים שבין המצרים) :

גבואה ורוח הקודש וכו' (א) מה שעבשיו בזמן הגלות בכל להשיג רוח הקודש יותר מבזמן הבית וכו' עיין יראי אות כ"א : (א) כשהאדם מוסר מחשבותיו להבורא ית' שהוא ית' ישלח לו במחשבותיו מה שהוא צריך לעשות כ"ש השלך על ה' יהבך והוא רוצי' וחושק ומתאו' לאיזה דבר חסידות מסתמא הוא צריך לאותו דבר והשי"ת שלח לו אותה המחשבה ריב"ש אמר כשהוא דבוק בבודא ית' וגופל לו מחשב' מאיזה דבר מסתמא הוא כך כמו שגופל במחשבתו וזהו רוה"ס מעט גם אמר מבת התורה שלמד היום ואח"כ באותו יום מזדמן לו דבר לעשות ואינו יודע אם לעשותו אם לא יוכל להבין מבת אותן ענין שלמד איך יעשה ובלבד שיהי' תמיד דבוק בהשי"ת אז יזמין לו השי"ת תמיד שידע מבת התור' וכו' (ל קושי יקרים דף א') : (ב) כשמדבר בדביקות בעולם העליון ואין לו מחשב' זרה ובאה לו מחשב' כמו גביאות בודאי יהי' כך והמחשב' באה מחמת הכדוז ם שמכריזים למעל' על כל דבר ולפעמים ישמע כמו קול מדבר מחמת שמדביק קול העליון בתפלתו וכול ת רתו וישמע כמו קול אומר עתידות וצריך לילך ממדריג' למדריג' לעלות למעל' בתחלה צריך שיהי' במחשבתו לעלות לרקיע הראשון שהוא מהלך ת"ק שנה וירחיק במחשבתו הרקיע על כל הרוחות שלא יהי' נראה במחשבתו קצר וקשן רק ירחיק לבל הצדדים וכיון שהוא עומד שם צריך לחזור במחשבתו לעלות למעל' יות' ואח"כ עוד יותר למעל' אבל בם"א לא ייכל לעלות לכל הז' רקיעים רק ממדריג' למדריג' צר ד לעלות אבל באמצע התפל' כשמדבק עצמו מחחל' כראוי יכול לעלות לכל הז' רקיעים בשם אחת ובעליתו ממדריג' למדריג' כשבא לרקיע הראשון צריך לראות שני דברים אחד שלא יפול למטה ואחד שיעל' עוד למעל' וכיון שהוא ממש במחשבתו ברקיע הראשון יכול לעלות עוד רקיע עד שיעל' בעילם המלאכים ואח"כ בעולם הכסא ואח"כ ישאר בעולם האצ לות שם ידבק מחשבתו בבורא ית' וכשרוצ' לעלות מתחלה יראי' בדמות אדם ובדמות כרבים שהם הקליפות שיש בכל עולם העשי' וצריך לחזק עצמו ולא יתירא ולפעמים יכול לדבק למעל' בנשמתו לבד בלי גופו שיפריש עצמו מגופו וזהו התפשטית הגשמיות שאינו מרג ש במחשבתו כלל הרגשת הגוף וציור זה העולם רק ציור העילמות העליונים דהיינו המלאכים והשרפים ואח"כ כשבא אל עולם האצילות אינו מרגיש רק דק מן הרק דהיינו אצילותו ית' ושם ידע עתידות ולפעמים בעולמית התחתונים ידע ג"כ עתידות ששם מכריזין בנ"ל ולפעמים באמצע ריב"ש אמר בעין עובדא זו כשאני מדבק מחשבתי בבודא ית' אני מניח הפה לדבר מה שירצ' כי אני מקשר הדברים בשורש העליון בבודא ית' שכל דבר יש לו

שודש למעל' בסגירות גם לפעמים כשבני אדם מדברים הרב' מדברים במלים ואני יושב ביניהם אני מדבק עצמי בבורא ית' כראוי ואני מקשר את כל דבריהם דיבוק יותר כשמדבר ממה שהוא דבוק בעת הל מיד עיין פנים (שם דף ב') : (ג) דע כי האדם הוא חלק אלוק ממעל וכשהוא מדבק מחשבתו למעלה יכול לידע מה שנעשה למעלה כי כ ל הדברים הנעשים למעלה עוברים במחשבתו כמו שאמר רשב"י ע"ה אנא סימנא בעלמא פירוש כל המדות שמעוררים למעל' הם מתעוררים למטה בצריק (דף טו) : (ד) הרואה שיש לו ראיה שכליית יכול להבין ע"י ראיית האשה מדרינת האיש ומדי מעשיו ועיין פנים (מאור עינים פ' וירא) (ה) רוה"ק הוא דבר ומדרינה שאנו בזמן לכך הצדיקים הגדולים בעלי רוה"ק כגון רשב"י וחביריו ראו בימיהם כל מה שעתידים רירית האחרונים לחדש שלכך מצינו בזוהר שמזכר כמה מימרות ממאמרי האמוראים העתידים להיות ברורות האחרונים והוא משעם הר"ל וכן שארז"ל על משרע"ה שהראה לו הק"ה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש וכו' (שם בחידושי מסכת שבת) (ו) ארז"ל השכים ונפל פסוק לתוך פיו הרי זה נבואה קטנה ר"ל ע"ד ששמעתי מהמגיד ז"ל שביאר כוונתם במלת השכים ר"ל שהשכים לקדמת המחשבה כי בכל אדם יש קדמת השכל הנודם לו זאת המחשבה ובחינתו מעילה ביתרון שאת ותרון אור מבחי' המחשבה ואין אדם זוכה לקדמת השכל כ"א בהסבו חומרו לצורה ומפשיט א"ע מגשמיות כאלו אינו בזה העולם ומקושר בפנימית מחשבתו לרוממות אלקות עד שאינו מרגיש מעצמו כלום וכולי האי ואולי יכיל לבא בהשכמה לקדמות השכל וזהי כיונתם השכים ונפל פסוק לתוך פיו פירוש שהשכים לקדמות השכל בהפש ט א"ע מגשמיות ושם נפל לו איזה פסוק לתוך פיו ידע נאמנה שהרי זו נבואה קטנה ובאמת צריך לזה הרבה הכחנת הדעת ויסלם מאזני השכל במשקל ובמדה והנה מי שכבר זכה לעמיר במדרגה זו להסך חומרו לצורה ולהפשיט א"ע מגשמיות לו נאה ויאה להשען על בינתו ומחשבתו לפעול איזה פעולה בעולם הצריך לפי העת והזמן אבל הנבער מדעת והכריתו חלושה וחימרו עב וגם תכילה לו להשען על בינתו ולהעמיד על מחשבתו ולומר כיון שכך נפל במחשבתי מפתמא כך עלה במחשבת הבורא ית' כמצוי עכשו ברורות גו אלה וכו' שמעמידין על מחשבתם וכו' ומה להם להשען על בינתם וכב אין וכו' וע"ש עוד מה שמבאר בזה ואיך שמי שזוכה להיות מקושר בהשי"ת באמת אפי' בעת עוסקו במדרינות התהתונים אכילה ושת ה וביוצא ומבוא לוקח לעצמו רמיזא דתכמתא ומעלה האותיות הקדושות דמלובשות בהם וכו לא ש כזה יתכן לו באמת להשכים לקדמית השכל וללמיד ולהתפלל כראוי בלי שום בלבול ומחשבה זרה כלל וכו' וגם זה ידע כי לא שחכמתו עמרה לו רק כי דבל מאת ה' היתה וכו' (אר המאיר פ' קיח ועיין גם בדרוש לר"ה) (ז) יש באדם חמש חישים חוש הראות וחוש השמע וכו' וכל חוש יש לו כלי מיוחד לתשמישו וכו' אמנם יש בו ג"כ חוש המשותף וכו מעורבים כללות החושים יחד ושם יכול לפעול כל חיש בכלי גלתו לראות את הנשמע ולשמוע את הנראה וכו' והאיש הישר הולך ומטהר פיטי חושיו לקדשם אל עבודת הבורא ית' וכו' אזי מעלה בחי' התחלקות החושים לשרשם שהוא היש המשותף ויכול לבא למדריגה ז"ל הנ"ל לראות את הנשמע וכו עיין פנים פ' עקב (ומובא עוד בכמה מקומות בדבריו ז"ל) . (ח) כל הנביאים אף שראו מראות עליונים אם לא הצווי שיגדו לישראל לא היו רשאים להגיד מה שראו ויחזקאל הנביא ה ה הצווי מהש"ת שיגלה מה שראה לכך הי' לו רשות להגיד וכו' (פנים יפות פ' וירא) . (ט) משרע"ה הי' נבואתו בדרך אור ישר כמו פני חמה ולכך כל ישראל הבינו התורה כי יש לה חיבור ופיתוח על פי פשוט ויש בה פנימיות ופנימיות דפנימיות וכו' אבל שאר נביאים נבואתם היתה דרך אור חוזר כמו אור הלבנה ולכן דבריהם דרך משל ומליצה וכו' גם משה היה יכול לקבל הנבואה והוא בשל מות בהנוף שלו ושאר נביאים באו כמעט אל בימיל ממציאות וכו' . (מבשר צדק פ' כי תשא) . (י) שמעתי משל מתוק מפי אדמו"ר הרב המגיד דק' ראוזני זלה"ה והוא שאנו רואים שכעת שאנחנו בגלות המר יש בני אדם שזוכים לרוה"ק בעל יותר מבימי הנביאים שהיו צריכין השבעות והתבודדות רב כידוע כדי שישינו הנבואה ורוה"ק ואמר משל נפלא ומתוק למשל המלך שהוא במקום כבודו בביתו בחצרו בפלטין שלו ויבא איזה אוהב המלך וירצה להזמינו לסעודתו לביתו אזי בוודאי יכעום עריו המלך כי אין זה כבודו של מלך לצאת מפלטין שלו לבית אחרים גם אם יהי' הסעידה גדולה עד למאד ובכתי אפשר שיזמין את המלך לביתו עד שיכין כל ההכנות ויעמיד מליצים

ופרקליטים גדולים שימצא חן בעיני המלך שיבא לפעודתו אבל כשהמלך נוסע בדרך ורוצה ללון בדרך אזי כאשר ימצא מקום נקי באכסניא נקיה אף אם בית המרזח הוא בכפר אם הוא רק נקי אזי זה הוא בית מלונו ללון שם והנמשל מובן ממילא בזמן שביהמ"ק קיים והיה השכינת כבודו ית' בבית קדשי קדשים אזי אם היה אדם רוצה לשאוב רוה"ק או נביאה היה צריך עבודה גדולה וכו' אבל עתה בגלות המר שגם השכינה בביכול גלתה עמנו. ובעוה"ר הוא כמו נע ונד בארץ ותשוקתה מאד למצוא מקום דירה לשכון בה ואם מצא מנוח איזה מקום נקי אדם שהוא רק נקי מעבירות וחשאים אז שם הוא דירתה ודפח"ח. (נועם אלימלך פ' וישב) (יא) כשמקשר אדם מחשבתו וד בירו בעולם עליון ובדביקות אלדות יכול לזכות לנבואה קול לו קול אליו והאלהים יענני בקול ולשמיע ולהבין מחשבה עליונה וקול העליון (אור הגנוז פ' עקב)

נפשים (ל) אם יתקצר האדם לרגע הקדוש יוכל להמשיך משם השתות בירים ועצמות גם וז"ש ונפשותיו במלוה כי נפלאותיו מותיות חלף ותיו מן זהו שממשיך החלף ועד תיו ומן כפוף הלכם וזה היה במשה רבינו דכתיב וירח ר"ל רמיה היה הבמה בכלותם ר"ל שרמה לעשות נחושה שלימה להוציא גילולות הק' ע"י החכמה כי החכמה תחי' במחי' את כל הבריה ולזה לריך התקשרות כולם ודתן ואבירם לא רלו להתקצר במשה וידע הלקים שהיה רק ע"י הדעת ולכך לא היה נחושה שלימה והיה לריך להיות ע"י עשר מכות וזהו גנזו גנזו מלדיקים לעתיד לבא ר"ל כל מי שירלה לקצר עלמו בעורת ית' יקצר עלמו ממדת החכמה וכו' עיין כאיס (ליקוטי מהרים דף ב' ע"ב ועיין גס בדף כ"ב) (ב) בגלות לימו מתגנה מדת הוי' רק מדת חד"כי כמשה הגם שהיה בימי מסתר פ"ם עפ"י דרך הטבע שהחשורוש נשף את מסתר וכו' ומכח זה נתנה המן כי מחמת שלמו בגלות לין הנו רמוייס שיתגלה מדת הוי' דהיינו שיעשה לנו גס מוך לדרך הטבע רק מדת חד"כי שהוא בתוך העולמות ומחי' תותם דהיינו גם עפ"י דרך הטבע (שם) (ג) אין דבר יכול להשתנות מהותה ונולדה לחדית כמו בילה שנעשה ממנה מכרות שלריך מתחלה להתבטל כלל מתולדת בימים דהיינו מתולדה רחסונה ומח"כ יכול להיות תולדה לחדת ממנה כן כל דבר לריך להיות כן שלריך לבא למדרינת לין ומח"כ יכול להיות דבר מהר וכן בכל הנסים שהם בשינוי הטבע לריך מתחלה שיתעלה הדבר בספירת לין ומח"כ מכניע משם במוכן שיהיה גם כ"ם הרמב"ן ז"ל שלכך ניוסף הא בשרה שהיה לריך להעלותה להא רחסונה כדי שתלד שרה (שם דף הא) (ד) וחכ מדברת על לבה פירוש שהיתה רולה לעשות דבר שלא עפ"י הטבע ולא רלתה להתפלל בדיבור כי בדבר ה' שמים נעשו וכם עולות התתחונים וכשרוים לעשות דבר בכנגד העולמות. לריך לעשות זה הדבר במח שבח כי גם בכל מחדות מהד גמור מי שמתר לשון וידיק יאמר לחומן וידיק. לפיכך וקולה לא ישמע רק שכתיב נעות שרלתה להביא זאת לעיה"ז ושפתיים הם מדריגות תתחונות שלהם מוגלות (אור תורה בליקוטים). (ה) בכח הבעש"ט זהה"ק הם הדם בא לשכנה ח"ו ולריך גם מזי יתן ח"י גדולים בשביל גרות נגית הכנסת ויאמר בפה מלא לני מנדר ח"י גדולים לגרות בשביל נשמת רבינו מאיר בעל הגס מגהא דמאיר עיני מלהא דמאיר עיני ובכן יה"ר מלפניך ה' אלקי ח"ו כח גס שנשמעת את תפלת עבדך מאיר ועשית לו נסים וגלולות כן תעשה עמדי ועם כל ישראל עמך הלריכים לנסים נפתרים וגלים למען כי"ר (כתר שם טוב חלק שני) (ו) יש תורה שבנגלה ותורה שבנסתר וכן בנסים יש נסים נסתרים ויש נסים נגלים וכשהדם עושה מצוות ולומד תורה בלא מות ודעת שלימה וכיון ית' דמי ומז חין כח בתורתו לעשות נס נגלה רק מחר שלומד במוח ושכל גדול יכול לגרום שיהיו נסים נגלים וכו' (מאור עינים פי' מקץ). (ז) כשהקב"ה מוציא את ישראל יש שני מיני יציאות האחד כמו ניסי מלרים שנשתנה הטבע ונעקר היש וכו' והנה הף זה לינו בלא בלא הבריח ית' כי הוא ברשם והוא יכול לשנות מעשיהו לכל מה שירלה אך הפלא הוא שהשי"ת רחמיו על כל מעשיו ומבטל דבר אחד ממעשהו מפני שני זהו הפגם וכו' ויש יציאה שהשי"ת מביאם בדרך הטבע כמו הגם שם פוריס ותגוכה שלא היה כל כך חוץ מהטבע והנה בחמת מחחר שהכל נברח בשביל ישראל ק"ל כשחומות עכו"ם רולים להרוג לישראל ומהעבירם מן העולם ח"ו הזי הטבע בעלמה לריכה לעשות נקמה בהם ולבטל מחשבתם הרעה אך ח"ו כשהיו רלון הבורא ית' בזה חזי מחלים כח הטבע. וכשהקב"ה מוציא את העולם עפ"י הטבע הוא מלשון הטוב שהיו דבר חידוש רק שמחוך הדבר בעלמו לעשות פעולתו ומהגלה הלור של הקב"ה בעולם. והנה הטבע הוא מדריגה תחתונה מללקות ולזה ג"כ נמשלה מסתר לחילת ולרז"ל מפני שהוא סוף כל הנסים כי הוא סוף כל המדריגות שזה בחי' הללקות המתלבש בהטבע וכו' (קדושת לוי פ'

ויסב) . (ח) כשהשי"ת עושה נסים לבני אדם שמתוכה עלמה שעשה עמו השי"ת במעשה נסים וים שלימו שמח בהנסים כיוצא שהקב"ה ברח כל העולמות והוא כל יכול רק שמחתו בהנסים שעי"ז רואה הקב"ה מתלבש בכיכול בבני אדם וכו' ע"ז שמח שמלך מדיר כזה יתלבשן ויתלבש עלמו בכיכול לבא בבני אדם וזהו ענין הפלונתא בר חמוכה מי מותר להסתיים להורה וכו' (פ' מקץ) (ט) כשהשי"ת עושה נסים ונפלאות הן לכלל ישראל הן לאדם אחד הכל יה"ר עיקר השמחה מהנס עלמו מהמוכה הנעשית רק עיקר השמחה יהיה שבעבור הנס נראה אהבת השי"ת על ישראל או על זה האדם וז"ש זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו דייקא (שם בליקוטים ס) . (י) מבואר בכתה"ק ז"ל כי גם מיעוט על יחוד שם מ"ה ואדני ואמר הנעלם הרשום מוה' לוי יאמק ז"ל ביאור הענין כי כשנעשה נס תמוהי היכלי ובוחנין שזה נזה מ"ש זאת והתמוכה הוא אדני כלומר שים אדון על כל המעשים מנהיג העולם ומכניע עשות (שבות ישראל פ' ויסב) (יא) אמת ים לו רגלים (היינו שפרה ורבה ע"ד ברח כרעה דהבוה) ע"כ מה שמזדמן ונעשה נס . בזכיר אותו בא עוד נס . וע"כ לא רצו לדון את ישראל במה שניסה אחד מחבותיו ונילוו כיון שנעשה נס נקל לבא עוד נס מעין זה לנו ג"כ נס הם הין כדאי כי אתת ים לו רגלים להלוך ולבא משל"כ שקר הין לו רגלים מדרבא לא תקום פעמים ברה כי כיון שפעל הסע"ת מעשהו נפל ונשבל בלשר שפבלו ממנה וכו (דברי אמת תי' ום השליט פ' ואתה. ועיין גם בס' נרשים ובדרום לפ' מהם) : (יב) שמעתי מהרב המגיד מזלאטשוב ז"ל שבחותיות הסיפור (היינו מנשים שהיו) מוזרים השורש של הנשים כי הכל בחותיות וכו' (ב בשלח ועיין גם בדרום שם פ' שחהם) . (יג) שמעתי מה"ח מורי ז"ל על מה שבזורינו לא בשמע ולא נראה נסים ונקמות כמו שהי' בזורות שלפ"ז היו"ם בדרך משל ותוכן הכוונה בשער שמות המלך מה לי לשלוח לעשות נקמה בזונאי בי הלא במהרה ובזמן קרוב חבא בעלמי עם מלחמי להעלותו ולקחתו משם בשמחה ולהביאו לביתי בכבוד גדול וכל מי שיביט יספיד בשבעים גדולים (דברת שלמה מגילת מסתר) (יד) חפי' נסים פרטיים הנעשים לאדם שהשי"ת עוזרו מן זה נראה חו חפי' לאדם אחר וכשיזדמן ח"ו כמו הלרה הזאת לשום אדם . כשיזכור יפועת השי"ת הנעשה לאדם שהליו מלרה כזאת גם היום יוכל להמשיך יפועת ה להגלל גם כעת מלרה כזאת רק שיהיה בעיון גדול ובתמונה שלימה ובדביקות בהשי"ת כמו שקבלתי בעזהשי"ת מתרומו"ר זלה"ה שרמיתי ממנו כזה כמה פעמים גם משמר לזיקים זלה"ה ולדעתי רמה זה מלמתי כתוב משורש בתורה כי תמר בלבבך רבים רנוים המלה ממני וכו' לא תירא מהם זכור תזכור את אשר עשה ה' לפרעה וכל מלרים כן יעשה וכו' היינו שע"י הזכירה והדיבורים תמשיך אפי היום כן יעשה לכל העמים וכו' . (שם)

פתרי תורה (א) התורה היא קומה שלימה עור ובשר גידין ועצמות כמבואר בפנ"ם ועצמות פירוש עצמיות של תורה עדיין לא נתגלה וכו' עין פנים עד שיבא משיח וביגו בהירות עצמיותה וז"ש תורה חדשה מאתי תצאי פירוש מעצמיותי . (ליקוטי אמרים דף א' ע"ב ועיין אור תורה בליקוטים) . (ב) שמעתי מפי הרב המובלג מוה' גרשן לאצקער שאמר בשם רבו האלקי ר' בער ז"ל שענין אור הגנוז לצדיקים לע"ל הוא שהתורה הוא אור גדול ומתחלה היה האור נגלה ואח"כ נגנז הקב"ה שאין האור שלה נגלה לאנשים בלתי שלמים והם אינם משיגים הנעלם שבה רק לצדיקים החרדים על דברו ודודשי ה' ומבקשי' אותו כמשמונים כ"ש אם תבקשנה ככסף וכו' עליהם עתיד לבא האור הזה ע"י התורה וכו' ובאמת רבים מבני עמינו הרמים בעיניהם לחכמים וחומרים גדולים בנגלה ובנסתר וסוברים שבאו לקצת חודה ויראה ובאמת לא זכו עדיין אפי' לידיעה קטנה מתורת אלקינו שנקראת תורה על שמורה הנעלם שבה שהוא השי"ת ממש וכ"ש הק' האלקי ר' מענד ל ז"ל מפרומישליאן תורת ה' תמימה ר"ל תורת ה' דייקא היא תמימה שעדיין לא נגע אדם באמת קצהו כי לומדים רק חיצוניות התורה, שאין במחשבתם להדבק בהשי"ת ולהיות מכובה אליו ית' וליהא ממנו ולאהבה אותו ית' ע"י התורה עין פנים ועיקר התורד לשמה היינו לבא להתדבק במי שנעלם בה ולהיות מרכבה אליו ית' וישארז"ל דבר גדול זה מעשה מרכבה וכו' והן ע"י התורה שבנגלה והן ע"י הנסתרות יכולין לדבק א"ע אליו ית' רק שע"י הנסתר שבתורה יוכה לדביקות יותר נפלא וכו' ומי שחושק להיות מדכבה להשי"ת ע"י לימוד התורה זה ביוראי דבר גדול וכו' . (ליקוטי יקרים דף יח) . (ג) שמעתי מן מוה' מנחם מענדיל ז"ל שנסתר נקיא דבר שאין אדם יכול להבינו לתבירו כמו הטעם של המאכל א"א לספר למי שלא טעם טעם זה מעולם וכו' כך ענין אהבת הבורא ויראתו ית' א"א

לבריש לתבירו איך הוא האהבה בלב וזהו נק' נסתר אבל מה שהעולם קוראים נסתר חכמת הקבלה איך הוא נסתר הלא כל מי שרוצה ללמוד הספר פתוח לפניו ואם אינו מבין הוא עם הארץ ולפני איש כזה נמרא ותוספת ג"כ נק' נסתר אלא ענין הנסתרות שבזוהר וכהאריז"ל הכל בגויים על ענין דביקות הבורא ית' למי שזוכה לדדבק בבוראו ויהיות צוכה במרכבה עליונה (וכו' דף כ' ע"ב). (ד) כל הזוהר וכהאר ז"ל דם לאנש ם כמוהם די בדורינון עם בשרא לא איתוהי אבל אנשים כמונו הרואים בזוהר וכהאריז"ל מהדמ ן לנו ענ ן אחר לגמרי שאין זה כלל כוונת לשון הזוהר והאריז"ל כמו שהאריך בזה בספר עומר ב' שחיבר דגאון ד' בנחם דולינצאני ז"ל על מ"ש בזוהר מרין אילין לא אתייהבו בר לאילין דעאלו ונפקו וכו' ר"ל שהזוהר נותן לנשמית שנכנסו בעוה"ז ויצאו ממנו דהיינו שיש להם ההפשטות הנשמיות אמתיית אבל מי שנכנם ולא יצא ר"ל שלא יצא מנופניות בוודאי אין מכוון כלל וכלל אפי' נקודה קטנה מן הזוהר והכתבים ונדמים יודעים ולא יודעים כלל וכו' (דף כ"). (ה) צריך כל העוסק בתורה לדבק את חיותו בהמאור שבה דייקא דנק' אין ואז בוודאי המאור שבה יחזירו למ"מ מאחר שנדבק באור בנימיות דתורה נעשה כמו להשראתו ית' השורה בתורה ונשפע בתורה ואף שצריך בעת הלימוד להבין מה שלומד וכו' מכל מקום צריך ג"כ לזה הנ"ל בכדי שיהי' שלימות הנמור כי זהו אור דגנוז לצדיקים וכו' ואמר דבעש"ט ז"ל הודות ה' תמימה כי אור הגנוז הזה עדיין הוא תמים שלא הגיע לשום אדם כ"א מעט מזעיר וכו' אך בדורות דללו צריך כל אדם השלם להתאמץ ולהגיע לזה וכו' (מאור עינים פ' חקת). (ו) הנגלה מהתורה נק' גופי תורה והרזין הכמופין בה הם הנשמה של התורה והיא העצות שיש בתוכיות התורה איך לבא לאמתת עבודת ה' וכו' (שם בחידושי מכתב שבת ועין תורה אות נד נט סב): (ז) שמעתי בשם הרב המגיד ז"ל כי בתורה יש פרטיות יפנימיות וכפנימיות דפנימיות כתי נשמה לנשמה וזהו פנים בפנים דבר ה' עמכם וכבו שבן אדם מתפשט עצמו מן החומריות כן נתגלה לו התורה וכו' וכשיוצא מן החומריות נתגרה לו כנימ ות התורה וכשיוצא עוד יותר נתגלה לו פנימ ות דפנימיות וכו' (מבשר צדק פ הרומה ועי ש גם בפ' נצבים) (ח) לענין הלימוד בכהאריז"ל שצריך האדם לזכך ולכבם עצמו מכר חטא ולזכך נשמתו וכו' עיין תורה אות צג

ע נ ם (א) עיין לנכה יבישו הבטח נק' מרחוק היינו אם הסתכל אפי' בדבר שהוא לנכה וסמוך לך יהי' כאלו רחוק שצריך הבטה דהיינו מחמת שתהיה מחשבתך דבוקה וקשורה מאד בהבורא ית' כאלו אינו רואה כלל אף שעיניו פתוחות מחמת שאין המחשבה על דבר זה ולאו אדעתיה ואם לאו בר הכי הוא אזי ועפעפיך יישירו נגרך הינו דבר שהוא מגר אותך עפעפיו יכסו על עינים ו סתום עיניו לבלי לדסתכל על הדבר ההוא שזה בהי' שהעפעפ ם מיישרים ראייתו לבל תבנם להסתכל בדבר חמרה ולסור מדרכי ה' ח"ו והנה עין ג דל כה הראות ועניינה מכואר כבר בספרים ועיין באדרא רבא לית נהורא לעינא תתאה אלא כד נהיר בה עינא ע לאה וכו' הנם ששם מדבר בגבהי מרומים בענין ז"א וא"א וכו' אעפ"כ בהשתלשלות כך ההנהגה בבני אדם ג"כ דלית נהירו לעין אדם הגשמי אלא מפני שגשפע כת הראות מלמעלה כביכול מכח' עין שלמעלה וכשפוגם ראייתו בדבר רע ומטמא משפיע הכח ההוא ח"ו על הדבר ההוא וכו' ובכל מקום ששורה הראיה שם האדם כולו וכימא חשוב כמת הרי תכלית אדם חי הוא הראיה וכחה ובהתלבש האדם כחותיו וח ותו נראיה ומסתכל בדבר רע הרי כולו שם וכמו שהאדם נק' עולם קטן כן העין שלו בו רומז כל העולם והקפותיו כמבואר בזוה"ק וכו' והנה ארז"ל על רב שהיה שח עינים ולא היה מסתכל חוץ לד' אמות בכדי שלא יפגום ראייתו כי ברית כרותה לעינים וכאשר יש פגם בהוצאת זרע לבטלה כן יש פגם בהוצאת ראיה לבטלה הנק' ברית וכמו שאסור להוציא זרע כ"א בזוג כן הדבר הזה היינו כי בכל דבר יש כבוד הבורא כי כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו ובהסתכל האדם בכל דבר ומבין כבוד הבורא י"ת אזי מתייחד עם הכבוד ואז מתקן הדבר ההוא ובעין שארז"ל הרואה אילנות בימי ניסן מברך וכו' ובהיפך אמרו חשונה ובפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה הרי זה מתחייב בנפשו כי לא נברא דדבר לרסירו מעבודת בוראו רק לקרב אותו לעבודתו וז"ש שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה וכו' והנה הרואה בכל דבר כבוד הבורא ית' ומי בראם והיוה אותם מקיים שויתי ה' לנגדי תמיד ואינו מסתכל חוץ לד אמות שהם בחי' ד' אותיות הויה שהם שורש לכל בהם נתהוה הכל וז"ש ד' אמות של אדם קנוות לו בכל מקום ר"ל שמלא כל הארץ כבודו ובכל

ובכל דבר תמצא כבוד הבורא ית' הנק' ד' אמות אמנם ברד"ר היינו בשהאדם במקום טומאה ומתדבק בה ח"ו לא תקיים ל ה ד' אמות כי אין האדם רשאי להתדבק שם ולומר שמשם יבין נ"כ כבוד הבורא ית' כ א ן הקב"ה שורה בביכול במקום טומאה וכו' אלא כי תקיים ל ה ד' אמית בסימטא ובחצר שא נו של שניהם שאין היצה"ר שוכט שם רק דברים המותרים וכו' עיין פנ ם (מאור ענ ם בליקוטים) : (ב) ענין ע ין הרע ומ"ש טוב עין הוא יבורך עיין יראה את לג . (ג) שאו מרום עיניכם היינו שישאו ויגביהו את בחי' עיניהם לבלתי יסתכלו בגשמיות דדברים כ"א באלק ת המתלבש בכלל המדריגות כולם שבאו לכלל בריאה בכולם יש אותיות התורה ונצוצות הק' וכו' ומי שה"ו מזה מראות עיניו מלראות התלבשות אלקות כ"א רואה הפשוט בגשמיותו יכול לפעמים לבא לדבר עבירה ח"ו בהסתכלו על מקום מגונה וכיעיר בלא מחכוון כי אין זה ברשותו של אדם ונשאר שקוע לשם ח"ו לאפוקי אנשים אשר עיני שכל להם בהזדמן להם בלא מחכוון לראות איזה דבר כיעור ומגונה ר אים בזכות ראייתם רק אלקות המלובש גם שם ולפעמים יודע ם מזה לתקן את אשר פגמו מכבר וכו' וז"ש לבבתני באחת מעיניך היינו לראות ולהסתבל בחוש עין הגשמי הדבר כפשוטו ובפנימ ית מחשבתו יהן עיניו למרום לראות רוחניות אלקות המלובש שם מאותיות התורה וניצ צית דק' שהם איברי השבינה השוכנת בכלל המדריגות כולם וז"ש לבבתנ משכת לבי אליך ובמה באחת מעיניך היינו בעין הרוחני וכו'. (אור המאיר שה"ש).

פדיון (א) ענין המתקת הדינים ע"י פדיון וכו' שעי"ז היה גאולת מצרים כ"ש הפודך מבית עבדים ושלאו כל אדם ראוי לעשות פדיונות עיין המתקת הדינים אות יש

צדיק (ה) הצדיקים רוצים להנהיג את העולם וברצ"ה את הקב"ה את העולמו' כדי שיתענגו הצדיקים בהנהיגם ובכוד עצמיותו ית' אין מהו מסיגים (כי בהיות הקב"ה אין כל העולמות יכולין לסובלו) אך כבודו בעולמות מהו מסיגים . לפיכך למעט הסי"ת ח"ע בביכול בהעולמות כדי שיתעטע בתענוג של הצדיקים שים להם תענוג מהעולמות . וזה בחי' יהי כבוד ה' לעולם ישמח ה' במעשיו עיין פנים וז"ש רצון יראיו יעשה שבח"ם לא סייד הרצון רק יראיו עושים שהם הצדיקים ע"ד המלך בשמותיהם של צדיקים (ליקוטי ממרים דף ב' ובאור תורה ליקוטי תהלים) : (ב) משל למלך שהגלה את בניו והיה אחד מהם שהיה לו לצער וזה כשעוררו רחמיו על כל הבנים מכח החכם כך הצדיק משורר רחמים של הש"י על כל ישראל . וזה בחי' מעירה שחר כי בת קול מכרזת בכל יום שובו בנים שובבים ומזה הכרוז בת התעוררו לכל אחד ואחד ודוד המלך ע"ה אמר מי מעורר השחר שחר לשון דריסה היינו מי מעורר שהקב"ה ידרוס את ישראל לשוב אליו (ל"ח דף הכ"ל) (ג) תרז"ל גדולים מעשה לדקיים יותר ממעשה שמ ם ותרץ פירוש כי מעשה שמים והרץ היה ים מהין ולדיקים עושים מים מ ן כי מכל הדברים שעושין מפ' מגשמיות כמו מכיולה מעיין ניצוצי הק' מזה המאכל למעלה וכן מכל דבר נמצא שעושין מים מין וכו (שם ע"ב) . (ד) למשל כשים כיאב לאדם גרגיר גורם הרגל רגון במחשבתו שילוה ליד להסיר הכאב כיון שהם מחדות אחד כך הצדיק כשהוא דבוק בבורא ית' כל מה שחסר לו גורם למעלה בביכול רגון בבורא ית' (שם דף ד' ע"ב) . (ה) כמו כשזורעין דבר בחרץ אז ממשיך כל הכחות שים בחרץ לתוך הזרע ומולית הכיורות כך הצדיק בעוה"ז ממשיך ביצוני שממורים בשמתו בכל דבר שבעולם ומעלה אותן העיצוני לבורא יתברך (שם דף הם) : (ומו) ענין צדיק לעילה ולדיק לתתא ומה ש־צדיק גריך להיות בבחי' מין וכו' עיין דעת תות ב' : (ז) בענין מה שתפלת הצדיק דומה לעתר שמ־שבת בביכול מחשבת הש"י ע"ד מי מושל בי לדיק ולכתורה מיך יכול להיות שהדיבור של הצדיק יעלה כ"כ עד שעושה התהוות מחר הלא דיבור הקב"ה נעשה מלניו בחי' חכמה התחי' אותנו כ"ם בדבר ה' שמים נעשו ת"כ מיך יכול דיבור הצדיק לעלות כ"כ להפך בביכול מחשבת הש"י וכו' והתירוץ לזה עיין ליקוטי ממרים דף יח · (ח) כשהצדיק רוצה להתפלל ולהמשיך שפע . משתחוה להיינו שכופף קדם עלמה עילמה בתמונת מון כפופה אך כל עלמו מפלבש ברחמה להיינו חכמה רחמים חכמה ירחת ה' להיינו שמעלה על לבו וזוכר לפני מי הוא עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה ומופל עליו יראה גדולה תימה ובופס וזהו הסרחת השכינה להיינו יראה פנימיית חכמה בגין דליהוו רב ושליט ומופל עליו כ"כ יראה עד שהוא בטל ממציאו' נגד המלך וככוס לשער המין שהוא הכמה יוד וזה מקשר היוד עם המון כפופה ועשה לדיק כפופה וכו' ועי"ז מוסיף תענוג להש"י וזהו עלם השעשועים שבשביל הצדיק העולם כמו האב שים לו תענוג כשהבן מבקש ממנו דבר ונותן לו וכו' והצדיק ביון שככוס לשער המין כנ"ל אז מקשר מ"ע לחכמה עילמה וזה לבינון שהוא עלמו מין והמין

עיני מתמוה לסוס דבר וכו' וכו' וכשהוא כבר נכנס לפנים לתוך העיר ומעלה על גבו בתלמלם כח הש"י שבו אז היה לפם מוחלט ע"כ הכל כח הש"י והדיבור הוא עושה הדיבור של הש"י שהוא נברא בפועל . ועושה הדיבור נמשך מחכמה שהוא התענוג והם עשויים של הש"י שם לו מן העולמות' וגם עתה הוא מדבר רק בשביל שיעשויים של הש"י וזה מזיר התותי' לפרקן דה יהו לחכמה שממנה נמשכו וכו' וזה ממשיך שפע ורצון העליון לחכמה ומשם ולמעט עד סוף כל התדיבורי' וכשנמשך נקרא לדיק פשוטה וכו' עיין פנים וע"ם ג"כ ענין בין תרין לדיקים עלמא יתיב וכו' (סם) . (ע) כשהלדיק עושה חלוות ומעש"ם הכל בחכמה נפלאה ומעלה ניעלו הק מה שבדומם נותנת מי מדבר ומה הש"י חוסב מעשיו מאד וזה מקבר גם מיעוין' העולמות להש"י שהש"י שורה בכל מעשיו וזה יתפקן ע"י בניאת משיח ב"ב כ"ם ומלחה הארץ דעה וכו' וגם בהמו' והיות כולם ידעו את הש"י כ ם לא ירעו וכו' ובחי' פנים הוא כשהלדיק בעלמו מקשר להש"י ועיני עושה מעשיו בחכמה כמו הרמזון רק הולך בתתימו' גדול ומקושר להש"י והש"י חוהבו מלא חותו בעלמו וכו' וזה נק' עליית פנימיות העולמו' וכו' (דף יל) (יוד) הלדיק נק ניון כ"ם רשב"י נפע סימנת בעלמא . פירוש כי הלדיק במש"ם שלו עושה רושם למעלה וגורם תענוג לעולמו' עליונים למשל התחתונים היו עושים בבתי' ומקוה' חותם הפעולו' שנעשין בתפילין נמלא כשהלבי' עושים הפעולה הנ"ל עיקר התקשרו' שלהם היה בעולם המחשבה ע ד כשהלה הבאר נתדבק בעיקר מים חיים נהר יולא מעדן וכו' וכשהם מחשבים נמעלה יכולים לעשות רצון ויכולים לעשות מדבר רע בוב כמו שמליו נלל רשב"י שהיה מדכי שוקי עבריא פירוש שוקי הם מדרגיו' תחתונים והגם למעלה (דף עז ע"ב) (יא) נודע שהאדם עלה ברלון הבורא לברוא העולמו' הכי היה בשביל ישראל כשתרז"ל היינו שלפה השיעשוע והתענוג שיקבל מהם ובשביל זה ברא הכל ונידע שהוא מעשה במחשבה תחלה וכו' וכן היה ג"כ בבריאת העולמות שהחדש בהם שהוא סוף המעשה במחשבה תחלה והנה סוף המעשה לפפר לקרותה בהם שורש להמעשה שלפיהו כיון שהוא תחלה במחשבה והיא הסיבה לכל המעשיות שלפניה והם מקבלים ממנה וכמו שבעוף ע"ח להיו' ע"ל מה שהיה בשורש וכו' כן ע"ד זה כיון שהחדש הוא תחלת המחשבה לכל העולמו ם כ הוא שורש להם לכן ע"ה להיות ברלונו ללל מה שברלונו לבד לכן מיהו נלל רחב"ד שהיה מוריד בפש ומכשיכו ברלונו לבד שהיה מגלה רלונו לפני הש"י וכשהם הוא כל"ל והנה לחת שהחדש הוא תחלת המחשבה רק הוא דיוקא אם יש לו ירלת הבורא בעלימות וכו' וז"ש נדיק מיטל ירלת מלקים ר"ל ע י ירלת מלקים והנה כיון שהחדש הוא שורש הכל כל"ל לפ כך כשהחדש מדבק ע"י להש"י גם כל העולמות מתקדין ומיתדבקן לשרשן זיש להם עליה נתעלה וכו' שיין פנים וז"ש וכל בניך ר"ל כי יש לחדש שלפעמים עובד לת הש"י מלהבה הגן' בן ולפעמים מפי' עבד היינו. לכל מי שהוא הכל בן חלו הן לימודי ה' כביכול כלנו מלמדים להש"י לוך לעבו' כרשב"י בנ"ל (דף יז) (יב) כל התשבו' שנמשך מעולם לעולם הכל הוא ע"י הלדיק לפילו מעולות עליונים מאד הכל נמשך ע"י הלדיק וכו' וע"ש שמלאר לוך שהלדיק יכול להפך מכשף הין לכשף רחמים וכו' (דף יט) (יג) יום ליום יביע אומר שיום אחד מתפלר לפני חבירו בפעולו' שבזה בו הלדיק וכו (סם) (יד) הלדיק יכול לעשות השתות בכל עת שירלה משע"כ כהן גדול חוקק ביום הכיפורים (דף למד ע"ב) (טו) כשהלדיק מתעורר ע"ע בירלה אז מתעורר ירלה ותשובה בלב כל ישראל . כי כל ישראל ערבים זה בזה דהיינו מעורבים וכן הם לפעמים יפול הלדיק ממדריגתו הין זה נפילה דכתיב בבא יפול לדיק וקם שכל הנפילה שלו הוא מלא חיינו בשביל הקימה שיקים עמו נילומות וכו' והיינו כי בכל יהודי ים התעוררו של מעבה וירלה בכל יום לך לכ"ף בא לו להבה וירלה בכלי שלו דהיינו בחיות מהבה וירלה שהוא דבוק בה לך כשהלדיק טיפל לפותה מה הרשה ובא לו מחשבה לזמת התדה מבין אחותו התעוררו' שהיה לו מהבה וירלה לדביקו' הבורא בא לו עבשיו בכלי מכוער כזה וכיון שנודע לו מה בחמת ע"י לותה מהבה וירלה שבא לו גם עתה חיינו מדבק עלמו לחותו דבר כ"ש מדבק עצמו ע"י להבורא ית' וכן למדריגתו הרמזונה ומלמד גם לתריס הדבוקים בחומריות שיתדבקו ע"י מהבה וירלה שלהם הבא נתם בכלי שלהם כל לחד להבורא ית' וכו' (דף לג) (טז) הלדיק מחזיק ם"ע למדריגה תחתונה וע"כ די לו בקבל תרוצין ובחמת הוא ממשיך שפע לכל העולמות וכו' וזה מרומז בלית זיין וכו' עיין פנים (דף לה ע"ב) (יז) לותן ת"ח לפר השיגו חכמה שלפה הכל נכלל בחכמתם (כי בחכמה ההוא נכלל כל הנבראים והנוצרים והנעשים כי אין דבר בעולמות נעשה רק מחכמת מלקים כי כולם בחכמה עשית לכך לפו הת"ח לכ ' על הו שהוא אומר לפרי ואינה רק טבלה לפרי היינו שיחת חולין שלהם כי"ל לימוד כי שורשה מחכמת הלקות מש"כ מי שלמד תינה בלרי הבריות נמלא

עלה שלהם שהוא שומר שלה' שורשה מהכמה תילונית ואין לגמוד לותה (דף לה ע"ב) : (יח) לדיק נקרא לפקלריה שכל מדם שרוחה בו רוחה ח"ע כמו במרלה וכו' ובמתת שכל מדיק ים לו כללות מכל העולם ומכל בני מדם וכ"ל החלק שלו רוחה בהלדיק והרשע רוחה חלק הרע שלו בהלדיק ושובר שזה הרע הוא בהלדיק בעלמו ובמתת חלק הרע שלו בעל במליחות שלל הלדיק נגד הטוב שבו וזה בחי' רלה שמרז"ל שעומדת בשבל ורוחה בגיבה בח"י היינו שרוחה דבר נבלה בהרגיית של ישרלל (שהוא הלדיק) וזהו מפני שהוא עלמו עומד בשבל לשון בלבול (שם) · (יט) ותפלרתו עבור על פשע פי' הלדיקים ע"י מעשיהם הטובים ודביקותם בהש"י שזה תפלרתו ית' כ"ש ישרלל שלר דך מתפלר והש"י מעביר בשבילם פשעי הדור ומוריד החסד והשפע בעולמות כי על ידם נהפך פשע נשפע וכו' וע"ש שביקר מעלת הלדיק לם הוא מחזיק במדת הטמה ונחשב לאין שאז גם הש"י מלמעם שכינתו ושורש עליו ואז בוודלי יש"ג לחכמה כ"ש והחכיתה מאין תמלא וכו' (דף מו) (כ) יהוע שמדת היסוד יש בו כח לעשות ליעשה להוריד ולהמשיך השפע מעילה לתחת מפני שהוא כולל הכל כיהוע וכן הוא הלדיק התחתון שהוא כמו ליבור המשפיע לכל הדור כמארז"ל כל העולם לל ניזון אלא בשביל חניתא בני ר"ל שלל יהו בח השפע לעולם כמו דרך השביל שהוא מעביר הכל דרך שם כן ר"ח בעמדו היה כמו השביל בעיני ההשפעה וכמו כן הלדיק הוא בבחי' סולם וכו' והמה מלחכי אלהים עולים ויורדים בו כי כמו שים לו כח להוריד השפע ולהשפיע כן יוכל להעלות חת כל דור למעלה וכו' וכל הרחוקי תשובה שהרשעים מהרהרים בתשובה בכל יום הכל הוא ע"י הלדיק כי מרז"ל בח קול מכרזת בכל יום שובו בנים שובבים לך מי רוח השומע זח וכו' לך יהוע מלמרז"ל כי כל היבור והיבור שיעלה מכי הקב"ה עברלו ממנו מלחך והמלחכים העברתים ע"י הדיבורים בהמלעות הלדיק המה המעוררים חת כל הדור להתעוררות התשובה וז"ש והמה מלחכי אלהים עולים ויורדים בו בו ממש בהמלעות הלדיק . ושי"ו הלדיק מעורר חת דורו מפני שהם כלולים בו ומהרהרים בתשובה ויוכל הלדיק להעלותם וכו' (אור תורה פ' נח) (כא) שתם בני מדם אין נקראים מדם רק הנשמה שבל הגוף נקרא בשר מדם שבל הלדיק שמדכך גופו ולבו כלחד לעבודתו ית' נקרא כל היום פירוש שהוא תים וזה שמרז"ל שהלדיקים נקראים חלהות וכו' (פ' תרומה) (כב) הלדיק הוא מקושר להש"ת שבל מקום שחושב שם הוא וכשחושב בהש"ת אז הוא מקושר בהש"ת ושם חושב בהעולמות אז הוא מקושר להעולמות נמלא מקשר העולמות עם הקב"ה וז"ש פיני ה' אל לדיקים עין נקרא השגחה . שהשגחה אלו מסורה ביד הלדיקים ועל ידיהם הוא משגיח על העולמות וכו' (פ' כי תשא) . (כג) ברית כלול בו כח כל המאמרים כולם וכו' כך הלדיק נקרא ברית כי הוא מביא חיות בכל העולמות וז"ש יזכור לעולם בריתו שהוא ית' יזכור להעולמות מחמת בריתו שהוא הלדיק הנק' ברית וכו' עיין פניס (אור תורה רמזי תהלים) . (כד) ים שני מיני לדיקים ושניהם גמורים הך המחד הוא תמיד בדביקות הש"ת ועושה עבודתו המוטלת עליו והוא לדיק רק לעלמו ולא לזולתו שאינו משפיע מלדקתו לאחרים וזה הלדיק ממשל לארז שאינו עושה פירות וכו' ים לדיק שהוא מולית יקר מזוגג ומפריח ומרפא הטוב בעולם עליו נאמר לדיק כתמר יפרח וזה שמרז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים אין לדיקים גמורים יכולים לעמוד כי זה הלדיק הוא רק בעל תשובה כי הוא הבעל והמדון של התשובה כי הוא מחזיר את ישרלל למוטב ורבים השיב מעוון וגרם תשיבה בעולם ובוודלי שברו מרובה יותר מן הלדיק הרחשון הנ"ל לעפ"י שגם הוא לדיק גמור (שם) . (כה) הלדיק רולה להיות במדרגה שלו תמיד להיות תמיד בפני מדוניו לאחרתו לך מפני מה הוא סופל לפגמים ממדריגתו כדי לברר ניצוצין שנפלו בקליפות וכו' ע"ם בלדך משל והמילות שלו נקראי' גרים זה"ק גיירינו ע"י שלמדני כל התורה כשאני עומד על רגל אחד ר"ל שיהיה תמיד עומד על מדריגה אחת לעשות ולא יפול ממנה ח"ל מה דעלך סני לחברך זה תעביד כי אלו לא נפל הלדיק ממדריגה שלו לא היה לך עלייה ע"כ להברך נמי לא תעביד (שם ברמזי לגדות רז"ל) : (כו) ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב פירוש למה דורשי ה' לא יחסרו כי הכל הוא טוב בעיניו ומספיק ח"ע במועט ובזכותו ניזון כל העולם כולו (שם) (כז) לפעמים הרשע גורם בעוונותיו שיבא הלדיק לידי הרהור עבירה חם ושלום והלדיק תיכף מתחרט על זה וחוזר בתשובה ומעלה ומברר חת הטוב מתוך הרע וממתיק חת הרע בשרשו . ועל ידי זה יכול לגרום להעלות גם נפש הרשע ולהולימו מידי חובתו וכו' (שם)

(כח) ים שני מיני מדריגות בין הלדיקים ח' שמתשבתו תמיד כולה למעלה לפי' בדברים תחתונים מובדל מן החומר של התחתונים . מדריגה ב' שלימו מובדל מן החומר כ"ש ומשרש"ה היה במדריגה זו שכולו היה למעלה ומן למעלה לן למעה היה כולו לחד כי היה מובדל מן החומר וז"ש משה

משם לא פסיק טעמא. כי משם לשילה משה לתתא הכל היה אחד ומצפ"ב ומשה היה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה. היינו לפי מדרגתו שכולו למטה ומחשבתו כולה ע"פ האדמה היה משה חושב ע"ש יותר שפל ממנו (ליקוטי יקרים דף ע' ובאור תורה פ' בהעלותך):

(כח) כשם לדיקים בדור שיודעים לפתוח המקורות העליונים בחכמתם אז בקל יוכלו להמשיך גם בני אדם אחרים כמו שאמר המגיד לבית יוסף (שם דף יג) · (ו) לדיק מושל ירפא חלקים. פי' במלכות. כי האדם שהוא לדיק נק' כביכול בעלה דמצרוניתא. שהוא סוד משה חיים החלקים. (דף עו. ובאור תורה): (לח) כאשר מוליח הלדיק ההבל הק' מפיו ודיבורו הזך תיכף בלי שום עיכוב ויגיעה מתדבק הכל בהבל ודיבור בדיבור ומעלה העולמות ושופה סיעשוע ותענוג גדול למעלה שברים קטנה כמותו מושל ומנענע ומעורר כל העולמות העליונים ומעורר רצון העליון וכשהוא מעורר הרצון נעשה מהפוחיות לאור ונעשה הוא עלמו דוגמת לאור להוריד השפע על ידו . וזהו ולדיק באמונתו יחיה וכו' עיין פניס (דף כ"ע ע"ב ובאור תורה)

(לב) הלדיק האמתי לריך לקבל עלמו עס כל המדריגות לפי עס מדריגות התחזוקים שהם בחי' היו שהוא סוף המדריגות כולם ולקרב ג"ע עמהם במדריגה אחר מדריגה בסוד תשר"ק עד שוה שלא שהוא שלופו של עולם מאחר שלפי' מדריגות התחתונות נבראו בשלופות התורה כי גם שלות היו הוא מלותיות התורה שגם שם למעוס התגלות שלקוחו של שלופו של עולם שלא שהוא בסוף המדריגות רחוק מן השלף ע"כ לריך הלדיק המקשר ג"ע בשורש ים' לקבל ג"ע בבחי' כל השלותיות של התורה מהיו עד שלף לקרב כל המדריגות לשלופו של עוסס שזהו עיקר עבודה השלימה שיתעלו למעלה כל המדריגות התחתונים כנודע . וז"ס עמוד אחד ים בעוסס ומלו לדיק כי הלדיק נק' אחד ע"ס השלדות שמייחד ג"ע עס כל המדריגות שמן השרש עד לרקיע היינו מן סוף המדריגות שהם בחי' לילות שהוא בחי' היו עד הרקיע שהוא בחי' מדריגה העליונה בחי' שלף שזה בחי' כי כל בשמים ובארץ לשחיד בשמיע ובארעא ולכך נק' הלדיק יסוד עולם כי כמו שבשניהם היסוד ע"ז מתרוסם כל הבנין שבמי על זה היסוד. כן הלדיק כשמקשר ג"ע עס כל המדריגות לזי בעת שהוא מתעלה למעלה מתרוסם עס כל המדריגות ובודאי וכל שכן הוא שלריך כל לדיק ולדיק לכלול ג"ע עס כל הלדיקים וכו' ולכן אמר לדיק לחד כי לף שהם רבים נלחד יתבטל מכל השלדות וז"ס ג"כ לפי' בשביל לדיק לחד העולם מתקיים וכו' כי לולא הלדיק לא היה העולם מתקיים לפי' רגע לחת בשביל מעשה הרשעים שמשילים העולם ומפירין מן תלוכו של עולם כ"ס וגרגן מפריד לשלף שמפירין בחי' התיו מבחי' השלף רק ע"י התקשרות ותחזות הלדיק עס כל המדריגות מתעלה העולם למעלה מעשילתו ותתרומ ותתקר בבחי' שלף שהוא שליכו של עולם ע"י שתרומם היסוד מתרומם כל הבנין ולכך נקראים ת"ח בונים כ"ס של תקרי בניך הנלה בונך שמקיימין כל בנין העולם וכו' עיין פניס (מאור עינים פ' בראשית) (לג) לפעמים ניסל הלדיק למקום תשבות ובוודאי יתת לדיק דרכו ותעשיר מיל משם ויתבק ג"ע להכי"ת יתן כל הרשעים שמשוקעים במקום ההוא ים להם ג"כ עליה ותוקף מותן הרשעים שהם משוקעים בשאול של מותו הלדיק והלדיק כשמגביה ע"ע לוחז ג"כ ברשעים השוכנים שם ובאה ים לו בהם גד לחייהם בחלוות שהם עושים כי חפי' ריקנים שבך מלאים מלוות יכו' לך זה כשהרשעים היום מתנגדים עם הלדיק ומחמינים בלדקתו. וז"ס לדיקים שתניע לל הם כיעשה הרשעים עי' נפילת הלדיק הכ"ל של הלדיק אבל ע"י ים רשעים שמניע שליהם כיעשה הלדיקים ע' נפילת הלדיק הכ"ל כך ים רשעים שמדברים על הלדיק לצון הרע ודומי. ומז ג"ע להלדיק ע"עליתו מחמת שהוא נפרד ממנו בתכלית הפירוד והריחוק וכו' וע"ס עוד שהרשעים שמעמידים ברית הפגון ומלשינים על הלדיקים בוודאי מעמידין ברית המאור ג"כ וכו' (פ' וירא) (לד) הלדיקים כשמדברים חפי' דברים גשמיים הם לבוקים בהשי"ת וזיחתן הוא תורה ממש ומעלים בזה כשות כמו בשסק התורה וים נשמות ליכולים להתעלות בדיבורים כאלו יותר מבשסק התירה שלין להם כח להתכלל בתורה ולהתעלות עס התורה רק עס דיבורים כאלו וכו' (פ' ויצא) (לה) לפעמים נתעורר בחדש חשק נעבוד עבודה תמה ולהתפלל. הוא מחמת הלדיק שהוא מתעלל מעלה עלה ובלבד שלא יתק עלמו ממנו במחשבתו וכו' (פ' בשלח) · (לו) אם שלין אני לי לי מי אני יכול לעזור לעלמי מי לי ר"ל כי הלדיק נק' מי דקיימא לשמלה כי הלדיק הוא פלאי ולמן העולם יכולין להבין מעשי הלדיק ולכן ים התנגדות על הלדיקים וזהו מי לי ר"ל הלדיק לריך להתפלל בשביל כי הוא ים לו דעת להעלות הגבורות והדינים לרחמים היינו לידע מין שהם נתקן הכל וכו' ורפואות בשעת ג"ל היה רק ע"י יחודים שהיה מייחד ומעלה לת השכינה לל מדת מין ומת לא נתקן למטה ג' כ וכו' (פ' נשא)

(לו) בכל צדיק וצדיק יש בחי' משה היינו ניצוץ הק' מנשמת משרע"ה שנתפייעו לעבוד עבודתו ית' ע"י בחי' ניצוץ ממשרע"ה שמתעבר עמו וזה גק' בחי' ענוה ודעת שאגל הצדיק כי לולא זאת א"א לבא לשלימות הנמור כי משה זכה לענוה ע"י דעתו הגדולה כי בלא ענוה אין התחלה כלל בעבודתו ית' וכו' (פ' ואתחנן) (להּ) אמר מורי ז"ל על מארז"ל עמוד אחד יש מהארץ עד לרקיע וזה צדיק ר"ל עמיד אחד שהוא הצדיק מקשר הכל ומקרב מן הארץ עד שמי רום הרוחניות הנק' רקיע וזהו דאחיד בשמייא וארעא שמקשר ומייחד הכל ארציות וגשמיות וכ' (שם בליקוטים) (לט) מה שאנו רוא ם עפ"י דוב אף שאדם לומד ד"ת ומוסר ויראת שמים ואעפי"כ אינו מקיימים וכו' וכשבא אל צדיקים ושומע תוכחתם יכנסו בו דבריהם כאש בוערת בקרבו ויכנים בו יראת ה' לשמור ולקיים הטעם הוא כי אף שלמד כל זמן שהוא משוקע בתאוות הרי החיות שלו אינו מזוכך ונמצא כשלומד ודיבר בחי ת ההוא המשוקע לא יוכל להעלותו משיקוע של עצמו אבל הצדיק שמופרש מגשמיות ותאוות ומדבר בחיות בהיר וזך הנשפע מאת הבורא ית' יכנום בקרבו הדיבורים ויקשרוהו אל הבורא ית' וכן איזה מדה טובה שיש בצדיקים המדה ההיא מזוככת ובהירה ויכול הצדיק להכנים מדה ההיא בקרב האיש השומע לדבריו הנהגת המדה ההיא זם סרה וכו' (שם) (מ) הצדיק הוא אמצעי המקשר הקב"ה עם העולם ועל ידו בא טובה וברכה לעילם כמארז"ל צדיק בא לעולם טיבה בא לעולם (שם בח דושי מסכת ברכות) :

(מא) הצדיקים הגדולים שהיו בעלי רוה"ק כגון ר' שמעון בן יוחאי וחבירו הן במדריגה שלמעלה מן הזמן כי רוה"ק הוא דבר ומדריגה שאינו בזמן לכך ראו בימ הם כל מה שיגידים דורות אחרונ ם לחדש ולכך מצינו בזוהר שמזכר כמה מאמר ם ממימות האמורא ם העתידים להיות בדורות האחרונים וכעין שארז"ל על מ שרע"ה שהראה לו הקב"ה כל מה שתלמד ות ם עתיד לחדש והכל ע"י רוה ק שהיה בו וכו' (שם בח דושי מסכת שבת) (מב) הקב"ה מתאיה לתפלתן של צדיקים כי יש להבורא ית' שיעשו ם מהדיבורים שמדבר הצדיק ומקשר א'ע עם כל המדריגית בהדיבורים ומעלה אותם למעלה ולסיבה זו פעמים שהצדיק מתפלל על א זה דבר ואינו נענה מיד הוא לסיבה שהבורא ית' חפץ שיתפלל עוד על הדבר שיש לו תעוג מדיבריו ולפעמים עושה השי"ת איזה רצון לצדיק שיהא חפץ בשום דבר שיהא כך אף שהצדיקים אין להם מחשבות כ"ש כי אין מחשבות לראיו שאצלם הכל שוה מכל מקום עושה להם השי"ת א זה רצין כדי שאת שועתם לשון רבים ישמע ויוש עם וכמו ששמעתי זה ממורי זלה"ה על פסוק רצון יראיו יעשה וכו' עיין פנים ולפעמים שהצדיק הגדול ביותר חביב ם דבריו לפני המקום יותר ויתר והיא י"ת משתיקק לתפלתו וע"כ צויך להרבות בתפלה וצדיק שאינו כ"כ במדריגה נענה מיד וכמו שארז"ל בר' חנינא בן דוסא ור' יוחנן בן זבאי משל לעבד ושר וכו' ואפ' אצל צדיק אחד פעמים שאינו מרבה בתפלה ונעגה ופעמים שצריך להרבות ורכך לפי העת והזמן וכמו שארז"ל לענין משרע"ה ש.אמר אצלו ואתפל לפני ה' ארבעים יום ופעם אחד קיצר מאד בתפילתו ואמר אל נא רפא נא לה וכו' וע"ש עוד מענין שהצדיקים מהפכים בתפלתם ממדת הדין למדה"ר ונמתקין כל הדינ ם ונמשכין חסדים בעולם וזה יסר וחביב מאד בעינינו ית' כי חפץ חסד הוא וכו' עין פנים (שם בחידושי מסכת יומא)

(מג) הצדיק אין לו תאוה רק להיות עובד הבורא ית' ומה שבא לפ נמים במחשבת הצדיק איזה בחי' תאוה לגשמיות הוא מחמת כי הצדיק מחזיר אחר הרשע ם ג"כ לקרבם ולהב ם תחת כנפי השכינה ומחמת זה צ ריך ללחום עם החיצונים ולבר כל הניצוצות שנפלו בקל פה עד הנה ע"י מעשי הרשעים ולהעלותם אל הקדושה ומזה בא להצדיק איזה מחשבה של תאוות עוה ז ורצדיק נתעורר מזו המחשבה בעצמה ביותר להתאוות לעבודת הבורא ית' וזהו חומ בק דש ר"ל מיכן בא חימריות ותאוה גשמיות לקודש להצדיק שאין לו תשוקה רק לעבודת הבורא ית' ותירץ מבתיומה ר"ל מבח זה שמגביה הרשע לעבוד את הבורא ית' מזה בא להצר ם מח שבה גשמ ית של הרשע יהצד ק מעלה אותה אל הקדושה כנ"ל וזהו שמטבילין כל ם בת ך כל ם לתרומה אבל לא לקודש ר"ל כי אהבת הצדיק הוא רק להבורא ית' ואותיות אהבה ם כלי אחת לבהירות הבורא שבתוכם אבל האהבה המלובשת בגשמיות והצדיק צר ך להרים ולהגביה אותה אל הקדושה שזה בחי' תרומה זה בח" כלי בתוך כלי שאהבה הגשמ ת הוא כלי לאהבת הבורא המלובשת בתוכה כי על ידה נתעורר הצדיק ביותר לאהבת הבורא כנ"ל ואות ת אהבה עצמן הם ג"כ בחי' כלי לבהירות הבורא ית' כנ"ל עיין פנים.

(קדושת לוי פ' נת) · (מד) הצדיק יכול להבחין כשרואה בני אדם לידע אם הם טובים אם לאו דהיינו כשהצדיק רואה את האדם ובא לו בהירות ואור גדול אז האדם הוא טוב ואם לאו שאינו נופל עליו בהירות אז הוא אינו טוב וז"ש וישא עיניו ויראֵ דהיינו שנפל עליו בהירות ואור גדול מחמת הראיה מיד וירץ לקראתם (פ' ו רא) : (מה) כשהצדיק אוכל עם הרשע ע"ז הוא מעלה את הרשע וכו' (שם) : (מו) הקב"ה נוזר וצדיק מבטל אבל כשצדיק אחר נוזר אין צד ק חבירו יכול לבטל (פ' וישלח) (מז) מורי וכו' מוה' הוב בער אמר שכמו שיש אור וחשך בעולם כך יש בשכל דאדם אור וחשך עד כאן דבריו ז"ל אך כששומעין דיבורים יוצאין מפי הצדיק נזדכך השכל ויאירו עינים וז"ש והנה עיניכם רואות וכו' כי פ' המדבר אליכם (פ' ויגש) (מח) לפעמים קשה מאד להצדיק לעבוד את הבורא ית' והשי"ת עושה זאת בכוונה שלא יוכל לעמוד תיכף במדריגה גדולה בכדי שיהיה לו אח"כ תענוג גדול מעבודת הבורא ית' ומשום הכי מסתיר השי"ת א"ע לפעמים מעבודת הצדיק בכדי שיבא להצדיק ע"ז התענוג גדול עד אין שיעור כי התענוג תמידי אינו תענוג אך לפעמים אין הצדיק צריך ליסול ממדריגתו בכדי לבא לתענוג יותר גדול והיינו בעת שרואה מפרתן של רשעים אזי יש לצדיק תענוג גדול שהוא עובד להבורא ית' ובא להתהלהבות גדו לה ולתענוג גדול מאד לאין שיעור ואין הקר מעבודתו ית"ש (פ' יתרו) : (מט) הצדיק שומר מאד את דיבורו עם המין עם כי כשאדם מדבר עם בני אדם המונים יכולין לדפסיק אותו מדביקות השי"ת זילת אם זה האדם יכול להתרומם ע"י דיבור הצדיק אז רשאי הצדיק לדבר עמו כי אדרבא ע"י דיבורו בדביקות ה' עושה רושם בדיבורו ויכנים אותו ג"כ אל הקדושה וזה ענין מה שארז"ל מאן דריש לקיש הוי משתעי בהדיה יהבין ליה עיסקא בגא סהדי וכו' (פ' תרומה) :

(נ) ארז"ל כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה וכן אמרו כל העולם לא ניזון אלא בשביל חנינא בני וכו' ואם היה האדם מאמין בזה באמת שזכות עבודת הצדיק מגין על כל ישראל וכולם ניזונים בזכותו כנ"ל ואם היה זה ברור בלבו של אדם אז בודאי אף אם הוא בעצמו אינו יכול לעבוד את ה' כראוי עכ"פ היה מתבר א"ע להצדיק וה ה מהנהו מנכסיו כיון שהוא ניזון בזכ תו אך יש רשעים בע לם אשר אומרים בלבכם מה בצע לנו בצדקת הצדיק ובעבודתו אם הוא ע בד ה' לו לבדו היתרון וזה בחי' כפירה בעיקר הכריאה כי תחלת בריאת כל דעולמ ת הי' רק עבור דצריק וכל העולם לא נבראו אלא לשמשו והכל הם ענפים ולבושים דצריכים להצדיק וכו' והנה אף שבאמת אסיר להצדיק לדתפאר בעצמו ולומר בלבו שמעשיו מג נים על הע לם וגותן מזון לכל הבריאים כי הצדיק כל מעשיו הם מעט בעיניו נגד חסדי ה' אשר עושה עמו אבל נגד הרשע הזה שכופר בעיקר כנ"ל ניתן רשות להצדיק לדתפאר נגדו ולומר לו שבריאת כל העלמות וכל דנפשים והגאולות דכל הי' רק בשבילו וז"ש רשע מה הוא אומר וכו' לכם ולא לו ולפי שהוצ א א"ע וכו' כפר בעיקר כנ"ל אף אתה הקהה את שיניו וכו' אלו היה שם לא הי נגאל ובזכותי ניצלת (פ' שמיני דרושים לפסח) (נא) אמ' הבעש"ט ז"ל ומורי הצדיק מוה' דוב בער ז"ל שמשה שנופל הצדיק לפעמים ממדריגתו ומתחזק לחזר ולשוב לאיתנו מ ה נבראו נשמות והוא כמו מי שרוצה להעלות את חב רו מטש ורפש שצריך גם הוא לירד סמוך לטיט והרפש להעלות אותי כמו כן מזה נבראו נשמות גרים ככה שנופל הצדיק ממדריגתו ומחזק א"ע לעבוד את השי"ת ולחזור ולשוב אל מק מו עכ"ד ודוא נרמז ג"כ בכהאריז"ל וז"ש לריח שמניך טובים שמן תורק שבך הי נו אפ' בעת שהשכן תורק היינו שהצדיק נופל ממדריגתו עכ"ז רשימה שנשאר בו ממעשים הקודמ ם שהם בחי' לריח שמניך טובים שעי"ז מתחזק הצדיק לשוב למדריגתו מזה נמשך ע"כ עלמות אהב ך בא יתרו ונתגייר וכו' כי מזה נתעלין נשמות גרים כנ"ל (שם ברדושי שיר השירים) (נב) לפעמים אנו רואים שיש צדיקים שפועלין בתפלתם מה שרוצים ויש צד קים גדולים מדם ואינם פועלים הענין הוא שזה הצדיק הגדול כאשר בא לחצר גי ת ביתן המלך מלכו של עולם ומיישב עצמו שבא לפני המלך נשתכח מאתו מה שהיה לו לבקש מעסקי עוה"ז ואנו מבקש רק שיהי' תמיד דבוק בהמלך כי מה ערב עליו כי אם היתו עובד הבורא בתמידות ולילות עבד המלך ושיכח כל עסקיו לא כן הצדיקי' שאינם במדריגה זו אעפ"י שעומדים לפני המלך זכרים בקשתם ג"כ מה שהם חפצים לבקש לכן פועלים בתפלתם וכו' וז"ש אל תראוני שאני שחרחורת ר"ל שאיני פועל בתפלתו יישזפתני השמש כי ע"י שרואה אני בהירות הבורא ית' בעת בואי לפניו אני שוכח בעסק

עוה"ז לגמרי ואיני מבקש רק שאהיה עובד הבורא ית' וכו' עין פנים (שם) (נג) כשהצדיק עובד ה' באיזה מקום אז עושה רשימה במקום ההוא שמכניס לתוכו הקדושה אך את"כ בשתחזר פעם שני אל אותו המקום אז מביא התגלות אל הרשימה שדכנים שם וז"ש באברהם אבינו ע"ה בחזירתו פרע הפסוקים וכו' (שם בהשמטות לפ' לך לך) : (נד) הצדיק הוא תמיד קטן בעיני עצמו וכאלו לא התחיל עדיין בעבודתו ית' ותמיד מתפלל ומבקש מהשי"ת שיפתח לו השער שבו יכנום לעבוד איתו ית וז"ש פתחו לי שערי צדק וכו זה (בעצמו הוא) השער לה' צדיקים יבאו בו כי זהו עיקר העבודה באמת כידוע (שם בליקוטים) : (נה) לכל צדיק וצדיק יש מדה מיוחדת לעבוד בה את הבורא ית' אך כאשר הצדיקים מסתכלים על האין ואז הם בטלים במציאית מחמת גודל האור של האין ואז הם באחדות גמור ונמצא ע"י בחי זאת כ"א יכול לעבוד את הבורא ית' בכל המדרינות שבעולם הצדיקים וכו' כי שם אינו נראה ח"ו שום חלוקת המדות כלל וכו'. (שם) : (נו) אעפ"י שצדיק מושל יראת ה' ויכול לבטל הגזירה מרע לטוב אבל הכל הוא מן ה' לבדו כי כן היה הרצון העליון שהצדיק יהיה לו זה הכח לבטל הגזירה וכו' (שם). (נז) אין לך קיל ודיבור בעולם שלא יכול המשכיל לשמוע בהם דברי תורה ומוסר ומבין בדם רמיזא דחכמתא כמו שהיו אנשים חכמים וידועים ובעיני ראיתי איך שהיו לוקחים לעצמם רמיזא דחכמתא מכל דיבור בעולם אפי' דיבור איש לרעהו ושמעתי בשם הבעש"ט זלה"ה פ"א היה רעש גדול בעיר ויחרדו העם אשר במחנה כן הרעש ויאמר להם אל ירע זאת בעיניכם כי הרעש הוא שהאדון יצוה ליקח עה"ש כתפצו וכן הוה ונמצא שיש כח ביד המשכיל וחכם אמתי להפיך צירוף רע"ש לער"ש וחענין עמוק מאד וכו' וז"ש וישב משה את דברי העם אל ה' מי שיש בו מדעת קונו ונק' משה ובמעיז שכלו יכול להשיב אפי' דיבורי עם שהם מדברים מענין צרכם הגשמיים יכול להשיב אל ה' בהיות לו זה השכל ליקח לעצמו רמיזא דחכמתא שע"ז מכנים בהם הארה ומילוי וכו' (אור חמאיר פ' וירא בהפטורה) : (נח) הצדיק כשרואה ומסתכל באיזה דבר אפי' בלא מתכוון אזי הטוב שבאותו דבר רוצה לידבק בשורש היינו בהצדיק דנם שאין הצדיק מתכוון להזיק את הרשע בראייתו אך מחמת שהצדיק משער בלבו שמסתמא יש באן ניצוץ הקדוש השוכן שם להחיותו גורם במחשבתו השהורה שנברר הטוב מן הרע להיות שרצון הטוב לידבק בשורשו והרע נופל ממילא וכו' (דרוש לפסח) . (נט) כי עמך היינו דצדיק שהיא מקושר ומדובק עמך בסוד פנימית מחשבתו כזה נקרא מקור חיים לשלול זולתו אינו נק' חי באורך נראה אור כלומר אפי' בהשינ דצדיק אור התורה והמצוות אינו רוצה בבחי' עצמו להתדלל בחכמתו וכו' כי אם נפשו יודעת מאד שהכל נאת ה' היתה זאת והאור שרואה בתורה רואה זה עם אורו ית' שמאיר בנשמתו וזהו באורך די קא נראה אור ותולה הכל בבורא ית' כי כן דוך דצדיקים מקטינים עצמם נגד גדולתו ית' וזאת דגירסת להם שאינם יראים ומהכהדים בשום בריה שבעולם כי משליכים א"ע עם רמ"ח איבריהם ושס"ה נידידם על השי"ת וכל העמד עלידם כאלו עומד לחלוק על ה' וז"ש ה' אורי וישע ממי אירא וכו (דרוש לד"ד) (ס) הצדיק דנדיל כששומע נגינה של אחד הן בפה הן בכינור יכול להכיר ולידע כל מעשיו של המנגן כמו ששמעתי בשם הבעש"ט ז"ל (פ' האזינו) (סא) הצדיק היא במדרינת אין שמכניע כל הזו מדנת להשי"ת ולית ליה מגרמיה כלום וכמו שאין יוכל לצטית שום תבואה כ"א בהפסד צורה ויבא למדרינת אין כך לא יוכל להיות שום התגלות בעולם העשיה כ"א ע"י הצדיק שהוא במדרינת אין כנ"ל וכל דהסדים באים על ידו וכו' (חסד לאברהם פ' וארא ובפ' תרומה ועין בפ' בהעלותך ובפ' פנחס) (סב) עיקר אצילות העולמות שברא הקב"ה יש מאין הוא כדי שהצדיק יהפך מדין לרחמים ויעשה מיש אין (שם ובכמה מקומות בדבריו ז"ל) ועין בפ' תולדות שעיקר הצמצום היה בשביל התגלות והכל היה בשביל ישראל כי השי"ת חפץ בעבודת ישראל ע"ב ברא תהלה יש מאין פירוש מה שהיה תהלה אין סוף נעשה יש ונתצמצם והלביש בהיות אלקיהו ית' ע"י העולמות שהוא מלשון התעלמות כדי שישראל יוכלו להשיג אותו ית' ויעשו בהיפך אין מיש היינו שיפשישו הלבושים ממדרינה למדרינה עד א"ס מקום שאין יכולין להשיג ובהיות כן מעלין כל העולמות להשי"ת וכו' (סג) יש צדיק אחד שהמדה הגוברת בו דוא לנצח על מלאכת בית ה' במדת הנצחון שהוא עיקר שרשותי ומפני היות מדה זו תתתונה ונגלית לכן נראה לעין כל גודל צדקתו והתגברותו מאד לעבודת בוראו . ואפשר להיות אחד גדול ממנו שאינו ניכר כ"כ מפני היות מדתו העיקריית ושרשיית מסתר

המדרינה מדה דאתכסיא יותר לכן אין נראה לעין וכו' (פרי הארץ במכתבים) (סד) מעלת ההתקשרות והדביקות בצדיקי אמת דדבוקים בו ית וכו' עיין יראה אות שכ"ד (סה) שמעתי מפה קדוש אדמו"ר המגיד ז ל פירוש הפסוק רצון יראיו יעשה כי הנה העובד ה' באמת לאמתו מהראוי שלא ירצה ויתאוה לשום דבר רק לעשות רצונו ית' ומזיכן בא לו הרצון להתפלל ובקש רחמים מאתו ית' על עצמו או אפי' על אחרים לשנות ולהפך רצונו כביכול ואם מחמת מדת רחמנותו לא יכול לסבול ולהתאפק מלבקש עליו רחמים הלא אנו מאמינים בני מאמינים שמדת רחמנות זו הנטוע בלבו הכל בהשתלשלות מאתו ית' וכו' ואין ערך ושיעור כלל למדת הרחמנית שבנו נגד רחמנותו ית' ואעפי"כ כך עלה במחשבה ורצונו ית' ומי יבא בסוד ה' ואיך לא יבוש העובד ה' להתפלל על איזה דבר הנם כי נכמרו רחמיו למאד אך הענין הוא שהשי"ת מתאוה לתפלתן של צדיקים ע"כ מצמצם ומסתד רחמנותו ועושה רצון להצדיק כדי שיתעוררו עצמן באתערותא דלתתא להתפלל ולבקש רחמים מלפניו ית' וזה תענוגים ושיעשועים לפניו ית' וא"כ אין זה שינוי רצונו ית' כי אדרבא כך היה רצונו בתחלה וז"ש רצון יראיו יעשה שעושה להם רצון כדי שאת שועתם ישמע ויושיעם שהוא מתאוה לתפלתם וכו' עיין פנים ורנה באמת חפצו ורצונו של הצדיק שיהיה עבודתו ודביקותו למעלה מזמניות למעלה מהמדות ושם אין מחסור דבר כידוע אבל כשהוא צריך לבקש רחמים על איזה דבר מעניני שתחת הזמן וחסרונותיו נק' בערך דביקותו ירידה ממדרינתו אך שהוא מוכרח לזה מחמת שהקב"ה עושה לו רצון כדי שיהיה אתערותא דלתתא וכו' מפני שמתאוה לתפילתם כנ"ל (שם) (סו) לפעמים הצדיק יורד ממדרינתו ונתטעט שפע הארתו עד שלא נשאר לו כ"א נקודה מהחיות והארה אלקיות וזה בא מחמת דביקותו והתכללותו עם כל המדרינות של כלליות ישראל הדבקים עמו והשי"ת הוא בעזרו להתחזק ולעלות משם להר בית ה' עם כל הדבקים עמו בדביקות אמתי ויתחדש כנשר נעורים וכו' נמצא כי ירידה זו הוא צורך עליית כל החברים דדבקים עמו וכו ובאמת הוא טובת הצדקים נ"כ מה שכללות ישראל קשורים אליהם וכלולים בהם כי ע"ז יש להם כלי גדול לקבל ולסבול אודות מצוחצחים עד אין שיעור וכו' עיין פנים (שם) (סז) לא נכון הדבר אשר נהגו לדטריר את הצדיק בדברים קטנים ועניינים גשמיים משאלת צרכיו של כ"א וכל העם נצבים עליו מן בוקר עד הערב ויתקבצו אליו כל איש מצוק ומר נפש ואשר לו נושה ושואלין ודורשין מאתו כאשר ישאל איש וכו' בכל דבר קטן וגדול והלא גם באורים אינם נשאלים אלא למלך גם בנביאים גם בחלומות לא כאלה חסך יעקב וכו' ורבנן קשישאי לא עבדי הכי אפי' בצירכי רבים ע"ש שהביא על זה ראיות מן הש"ס בענין דחגן החבא וכו' ובעובדא דרב יהודה וכו' גם בימי אדמו"ר לא ראיתי נוהגין כן וכו' וכל המעשיות שמספרין ממנו מפני שנתקבצו יחד דרך סיפור ונדמה בעיניהם שהוא תמידין כפעם בפעם ובאמת לא היו כ"א באקראי פעם בשנה או בשמיטה ולא מעשה בכל יום כי לא נביא היום יקרא מה למעלה מה למטה וכי' ממה נפשך מי זה האיש ירא ה' שומע בקול עבדו אשר הלך אליו אם לדבר יראה הלך נגה לו ואם לדבר הרשות היה לו לבטוח בה' וכו' כי באורייתא מתנהג עלמא ותכלית תורה תשובה הרי שבתשובה ויראה מתנהג העולם והכל בידי שמים וכו' וע"ש גם לעיל במכתבי הרב הצדיק וכו' מו"ה מנחם מענדיל באחד ממקוריביו שיפציר בו מאד עבור בנים והשיב לו בושת פני כסתני כי התחת אלקים אני היה היה דבר ה ביד הבעש"ט ז"ל ויגזר אומר ויקם אחד היה ומהקדמונים לא קם כמוהו ואחריו לעפר מי יקום הנם שכמה גדולי צדיקים בדורינו פה להם וידברו את אשר יבשרו לא כן אנכי עמדי וכו' וע"ש גם לקמן שכתב הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים בידינו הוא לעזור את ישראל ע"פ תודת ה' משיבת נפש משא"כ עזרת הגופים אין בידינו לא משלות הרשעים ואף לא וכו' אבל כבר הובטחנו כי אין מחסור ליראיו וכן ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב (שם במכתבים הנ"ל) : (סח) חיי הצדיק הם חיים רוחניים שהם אמונה ויראה ואהבה כי צדיק באמונתו יחיה ויראת ה' לחיים ורודף צדקה וחסד ימצא חיים וחסד הוא אהבה והנה בהיות הצדיק אז הנ' מדות אלו מלובשים בתוך לבושים וכלים וכל תלמידיו אינם מקבלים רק האירת מדות אלו וזיון המאיר חוץ לכל ע"י דיבוריו ומחשבותיו הק' ולכן ארז"ל שאין אדם עומד על דעת רבו וכו' ולאחר פטירתו אז בנקל מאד לתלמידיו לקבל חלקם מבחי' רוח רבם העצמיות שהם אמונתו ויראתו ואהבתו אשר עבד בהם ה' ולא זום מקבלים בלבר המאיר חוץ לכלי ושאריז"ל דשביק חיים לכל חי והכל כפי בחי' התקשרותו וקרבתו

זקרבתו של כ"א אליו בחיו באהבה רבה כי המשכת כל הרוחנות אינו אלא ע"י אהבה רבה כ"ש בזוה"ק דרוה דרעותא דלבא אמשיך רוח מלעילא רק אם יכון לקראת אלקיו בהכנה רבה ויגיעה עצומה לקבל שלש מדות הללו בדרך שהורהו רבו וכמארז"ל יגעתי ומצאתי תאמין והנ' יש עיד בח' האדה לתלמידיו רק שאינה מתלבשת בתוך מיחם כראשינה רק מאיר עליהם מלמעלה והוא מעליית רוחו ונשמתו למקור חוצבו וכו' עיין פנים ואז אורות עליונים מאירים לעולמות תחתונים מתורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו והאדות עליונים אלו מאירין על כל תלמידיו שעשו עובדי ה' ע"י תורתו ועבודתו והארה זו שעליהם מלמעלה מכנסת בלבם הרהורי תשובה ומעשים טובים וכו' והארה זו היא בהעלם והסתר גדול כמו שמש המאיר לכוכבים מתחת הארץ וכו' כמובא בתקונים על משה רבינו ע"ה וכו' עיין פנים (ליקוטי אמרים תניא באגרת הקודש) (סט) כמו שהצדיק מזכה דורות שלאחריו עד אלף דור כ"ש שומר הברית וכו' ולשומרי מצוותיו לאלף דור כך הוא מזכה דורות שלאחריו כמו שמצינו שהעולם נברא בזכות התורה שיקבלו אחר אלף דור כ"ש דבר ציוה לאלף דור וכו' וז"ש ניצר חסד לאלפים היינו אלף דורות למטה הימנו וכן הוא בהדיא שלמעלה הימנו וכו' (פנים יפות בראשית): (ע) ארז"ל אם הרב דומה למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו כי האדם נקרא מהלך והמלאך נקרא עומד כ"ש ונתתי לך מהלכים בין העומדים וכשהרב מלמד את תלמידו תורה צריך שיהיה עיקר כוונתו להעלות דעת התלמיד אף כי מזה הוא מצוה להעלות א"כ כשהוא מכוון לעלות למעלה א"א להעלות התלמיד שהוא מדריגה התחתונה ממנו וז"ש צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה כי התמר עושה פירות והוא דמיון הצדיק שמלמד דרכי ה' ותורתו ואז אינו יכול ליגדל בנכהו וכו' אעפ"כ יצליח אותו הקב"ה בהוראה אחרת כזכות זה כמארז"ל מתלמידיי יותר מכולם וז"ש כארז בלבנון ישגה שזוכה אחרת לעלות למעלה למעלה ולגדל כארז בלבנון שאינו עושה פרות וגדול בגבהו וז"ש ה' חפץ למען צדקו הייני בשביל הצדקה שנמצא מעליותו למעלה כדי להעלות לתלמידו יכה לשורים שנדיל תורה לתלמודו וגם יאדיר לעלות למעלה וכיון שהכוונה בעת ההוא שלא לעילות למעלה אלא להעלות תלמידו צריך זהירות רב שלא יורידנו הלמידו מבדרגתו עכ"פ הרי שהרב בשעה שמלמד לתלמידו צריך להתגבר לעמוד במקום קדשו ולא ישים פניו לעלות למעלה ואז לא יקבל תלמידו אלא מבחי' אחוריו רק להיות פנים בפנים עם תלמידיו כדי להעלותן אעפ"י שעי"ז נמנע מלעלות למדריגה וגם ליזהר בנפשו שלא יורידוהו תלמידיו וא"כ דוא אז במדרגת מלאך ה' צבאות שהוא עומד ואינו הולך למעלה ולא למטה וכו' (פ' וירא ועיין גם בפ' כי תשא) (עא) ברכות לראש צדיק כי הצדיק מחיה את כל העולמות והוא מתברך מעליונים ותחתונים כי בשפעו הוא מחי' את כולם וכו' ואפי' מן הניצוצות שנתעירבו עד התהום כולם מברכים ומשבחים אותו כ"ש ויתברכו בו כל גוים יאשרוהו וכו' ואפי' עוללים ויונקים ועוברים שבמעי אמם כולם מקבלים משפעו וכו' (פ' ויחי) (עב) ארז"ל צדיקים אין להם מנוחה וכו' שנאמר ילכו מחיל אל חיל וכו' כי הצדיקים אף שדם בעוה"ז הם מתעלים בשרש נשמתם מעולם לעולם וז"ש הליכות עולם לו וכתיב ונתתי לך מהלכים וכו' וכל עולם שעולים ממנו הוא כנף לגבי נשמה שהוא המדריגה שנתעלה עליו והוא ענין התששות הנשמות המיבא בש"ע וכו' ובעליית נשמת הצדיק מעולם לעולם מעלה עמו כל התורה וכל התפלות וכל הדיבורים וכו' כי אינו דומה הדיבורים מעולם אל עולם וכו' וז"ש ודבר דבר שלא יהא דיבורך של שבת בדיבורך של חול כי כשאדם מתקדש בנשמה יתירה כל הדיבור היוצא מפיו קדוש וז"ש קחו עמכם דברים ושובו אל ה' שיעלו עמהם כל התפלות והדיבורים ונשלמה סדרים שפתינו שיהיו הדיבורים כקרבנות העולים לריח ניחוח וכו' (פ') חקת (עג) ארז"ל הצדיק אבד לדורו אבד מפני שהצדיק מגין על הדור ועל ידו בא שפע טיבה לכל הדור כמארז"ל כל העולם ניזון בשביל חנינא בני ונם מביא אור גדול וקדישא רבה לכל האנשים המתקדשים והמטהרים וע"כ כשעלה אליהו למעלה נתמעט הנבואה מן הנביאים וארז"ל משמת שמעון הצדיק נמנעו דכהנים מלברך בשם הרי דמיתת צדיקים אף שהוא מכפרת על הדור ומצלת הרבה רשעים שנתחייבו מיתה אבל דעה נדולה היא אצל כשורי הדור שנתמעט שפע קדושתם וכו' וזשארז"ל למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה לומר לך מה קרבנות מכפרין אף מיתת צדיקים מכפרת ונסמכה לפרה דייקא שמשהרת טמאים וטמא מחורים היינו כנ"ל עיין פנים (שם) וע"ש נ"כ לענין אם צדיקים מטמאין במיתתם וכו' (עד) הצדיק צריך

שלא לילך במדת הדין רק אדרבא צריך להתפלל ולבקש רחמים להמתיק הדינים מעל ישראל כי זהו רצונו ית' (מבשר צדק פ' נח) (עה) ותגזר אומר ויקם לך ע"ד משל ל בן חכם ונצמר אהבתו מאד בקירות לב אביו אזי האב מבטל רצונו מפני רצון בנו החביב כי בזה נעשה רצון האב בעצמו ג"כ שחפץ למלאות שאלת בנו ורצונו ויש לו מזה תענוג יותר גדול ממה שהיה נעשה כרצונו הראשון וכו' ויש להשי"ת כביכול תענוג גדול כשהצדיק מנהיג את כרצונו וז"ש וכל בניך לימודי ה' ר"ל דצדיקים השלימים הנקראים בניך הם לימודי ד' שמלמדים כביכול להשי"ת איך להתנהג ע"ד ותגזר אומר וכו' (פ' וירא)

(עו) דכ זים היוצאים בכל יום הוא שיבא להצדיק שישמע ויעשה מיתוק וז"ש כי לא יעשה ה א' דבר כי אם גילה סדו וכו וז ש ה א' דיבר מי לא יבא ושמעתי מרמניד ז"ל הי. י הצדיק דנק' מי אמר לא ע"ד דקב"ה גוזר וצדיק מבטל (פ' מקץ ועיין בפ' שמיני) (עז) הצדיק חלילה לו לירד ממדריגתו הרמה למטה במחשבתו כי נורם הוצאת קדשים לחוץ רק כשצריכין להעלות איזה איש ישראל אשר הוא בקטנות נדול אז מותר להצדיק לירד ממדרינתו ולהעלות אותו כי הירידה הוא צורך העלייה כי ע"ז הצדיק בא למדרינה יותר נדולה וזכה לראות פני השכינה ע"ד משל מלכותא דארעא א"א לראות בקל פני המלך אך אם נאבד בן המלך שנשבה למרחקים ואיש אחד הלך לשם וסיכן א"ע בסכנה עצומה שגם הוא לא יהיה נשאר שם ח"ו והוא עשה זאת כדי לעשות נחת רוח להמלך אז ת כף בבואו דוא רואה פני המלך בלי שום ע כוב מחמת שגרם שמחה נדולה להמלך וכו' כי השי"ת חושב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח וצריכין להשתדל שכל הניצוצות הק' יבאו לידי ביורר ותיקון ואז נזכה להזות בנועם ה' וכו' (פ' וינש ועיין מענין זה גם בפ' יתרו)

(עח) כשהצדיק רוצה לבקש רחמים על איזה מדם חזי ים כמה וכמה קיטרוגים שמקטרגין עליו ורוצין להגביר הדינין וצריך הצדיק להיות הלבוש לכל שלא יבינו המקטרגים שרצון הצדיק לפעול איזה ישועה וידבר עם העם דברים מחרים ובחלו דיבורים יהיה נמלא מבוקשו ובפי"ת יודע מחשבות ידע מבוקשו ו לית לו לישועה והם לא יבינו כל זאת וכו' (פ' יתרו) (עט) הצדיק צריך לדבק עלמו גם בגני הם שהם ענייי הדעת ולהעלות אותם ולקרבם להפי"ת רק כמ כשבן אדם רוצה להגביה מטה והם המטה כבידה מאד אזי נפסק החבל או למעלה מהקצר או למטה מהקצר כך כשרוצה להעלות איזה אים והוא בעל עבירה נדול ח"ו נפסק החבל וידבק הצוב של הרשע אלמו או להיפוך שקלת הרע של הצדיק מתדבק אל הרשע אך הצדיק נמור אינו רוצה כשכר של אחרים ומהזיר נפש וז"ש אם כסף תלוה את העני עמך וכו' לא תהיה לו כנושה ליטול חלק הטוב ממנו ולא תשימון עליו נשך שלא תתן לו חלק הרע שלך וכן אם רוצה הצדיק שע"י שעוסק לקרב אנשים כאלו גם הוא יזכה בחכמות הפנימיות יזע שכל זה הוא לטובתו והוא כמו בחי' איזה שהוא בהשלמות הפנימיות והוא נטובה שעי"ז מתדבקים המוחין בשרש ונעשה בריה חדשה כמו כן ע"י החכמות יבא לידי עליה נדולה וז"ש המכסה שמים בעבים שיינו בחי' החכית המוחין שבא להצדיק הפנין לא"ן מטר שיינו כדי שיוכל לדבק הל בני אדם המכונים בשם ארץ ויעשה להם עליה ועי"ז ים עולייה להצדיק ג"כ וכו' (כי מספטים ועיין פ' שמיני) . (פ) מי שמתוכח ברחם על ישראל צריך למסור נפשו על ישראל למלחמת הסיהם וכו' כמו משרע"ה שמסר נפשו בשביל ישראל ואמר מחני נא וכו' וז"ש כי תשא את ראש בני ישראל זאי צריך אתה להיות בחי' ונתנו איש כופר נפשו לה בפקוד אותם מנגף שרון וכו' היינו כשיהיה איזה חסרון ח"ו לישראל אז יתן זה האיש הנעשה לרחם כופר את נפשו עליהם למלחמת חסרונם (פ' כי תשא) (פא) שמעתי בשם ברב המגוח החסיד מוה' יצחק דרחביטשר ז"ל שפעם אחד היה תועה בדרך ונפל בלילה ביער נדול והיה מיירא יחוד אחד וע"י היחוד עשה עוכה נדולה להשר של היער וע"ז השר הכ"ל הוציא אותו לעיר מקיש הפלו בברף עין וכו' כי בכל בית המדש ע"ד והנה מלאכי מלמעלה עולים וירדים בו היינו כהצדיק הדבר תלוי שהוא יכול לפעול ולהעלות המלאכים לדביקות נדול ומדריגה נדולה וכו' וע"ז שייך לו טובות בעוה"ז בעת המורך (פ' קרח) . (פב) כשהצדיק רוצה לעשות למדרינת ירמה והכבה ידבק מ"ש עם לדיקים וכשהם מתדבקים להפי"ת בירמה והכבה אזי יוכל ע"י התדבקות שלך בהם להשפיע עליך נ"ב ירמה והכבה ולהשבר ממך את הרע ונם לפעמים כשאתה מפל ממדריגתך יכול אתה לחזור ולדבק עלמך בירמה והכבה ע"י שתזכור מ"ש שהכבר היית דבוק בירמה והכבה כרשו ותזכור שהנו בני ים"ל חבל נתלתו בציכול ותקצר עלמך בחבל אשר היית מקושר כבר ע"י התדבקות הלדיקים אבל לא יקח לעלמו שום התרוממות לפי שהינו אלו רק

מחמת התדבקות הצדיקים וכו' ומצאתי"ל לענין יוסף דמות דיוקנו של מעלה כי יעקב הוא בחי' ירחה ממתיית כ"ם יעקב עמוס ירחת ה' וסיה יוסף מדבק עצמו בחמת בירחה שהיה זוכר לית שהיה כבר דבוק בירחת ה' כשהיה אצל מעלה וכו' וז"ם קרמוהו בהיותו קרוב פירוש תקרא אותו ית' שיעזור לך בהיותו קרוב כבר כנ"ל ועי"ז יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וכו' (מעין החכמה פ' תרומה) : (פג) במקום שבעלי תשובה עומדים אין לדיקים גמוריס יכולים לעמוד בי מפני שהם לדיק שיקיים כל המצות רק ולא מיסבר שאינו עושה בשכל ודעת כשאר לדיקים וזה בחי' גמוריס מלשון ליגמר והדר ליסבר ועל אלו הלדיקים אמרו במקום שבעלי תשובה וכו' אבל אותן הלדיקים שהולכין בהסברה בעצמם ה' אין למעלה מהם וכו' (שם בליקוטי יסשיה) : (פד) הלדיק נעשה הוא בעצמו ברכה דהיינו בריכה עליונה להשפיע לכל אך אותם הרוצים לקבל השפעה ע"י הלדיק לריכים להסכים עם הלדיק ויאמרו עליו שבוודאי הש"ת מסכים לדבריו ומז ממילא כולם נשפעים ע"י הלדיק בשפע רב אבל מי שאינו מסכים עם הלדיק בוודאי לזה נאמר לשפר שיושפע לו השפעה ע"י הלדיק וכו' . (נוסח תלימוך פ' לך לך) (פה) דרך הלדיק בדברו עם אנשים אזי הוא מדקדק בדבריו להשכיל שיהיו דבריו נאמרים בשמעותיהם אחד לדברים כשפוטן לאיש המדבר עמו שנית הוא עיקר תוכן הדבר שאמרון באותן הדיבורים שיהיו תפלה ותחנונים לפני המקום ב"ה והכוונה בזה שאסתיר דבריו של התפלה בהדיבורים שאדבר עם האדם ואינו מתפלל תפלתו הלדיק לו בפירוש הוא למען המקשר שלא יבין כוונתו בדבריו שאנים עם האדם תפלה ולא יקטרג עליו כי אינו יודע שזה הוא מתפלל וכו' (פ' ויצלח) (פו) הלדיק אשר נפעמים יבא לו לאיזה נדוד קל שנופל ממדריגתו גם זה הוא לטובתו כי ע"י הוא מתחזק ומזרז עצמו יותר בעבודתו ית' וגם שמביאו לידי הכנעה ונפל בעיני עצמו ומוצא אינו מגדלית וכל מעשיו הקודמים הם לדויים לפניו ית' וז"ם שויתי ה' לנגדי תמיד וכו' דמצוה הוא שם הויה ב"ה כידוע וזהו שויתי ה לנגדי ר"ל גם מה שהוא התנגדות לי שאני נופל ממדריגתי גם זה הוא השם הויה ב"ה וגם זה למעלה יחשב כנ"ל כי מימיני בל אמוט פירוש ע"י לא אמוט מהימין אלי שאני מוכרח להיות יותר זריז ומוכשר ונפל וכו' (פ' ויצא) : (פז) זה כלל גדול בשרשה הלדיק נעשית עובה לאיזה לים אז צריך מקושם להכניס במקבל העובה אמונה שיאמין בו שיהיה לו עובה ע"י הלדיק הזה (פ' בשלח) (פח) ע"י התחברות עם הלדיקים זוכה למדריגת ההכנעה וכו' (שם) (פט) עיקר התעוררות התשובה ולהכיר גדולתו ית' הוא גם ע"י הלדיק העובד הש"ת בהבה רבה וירחה ודביקות ומייחד שמו הגדול ית' בחמת אזי הש"ת מפניע לו להלדיק עוד שפע קודש ומביאו לל מחדות החמתי ע"ד מצרי"ל אחם עשיתי חשיבה אחת בעולם אף אני אעשה אחכם וכו' וע"י שהש"ת מפניע שפע קדושה בהפניעות של הלדיק זהו הגירם שיתעוררו גב שאר בני אדם ג"כ לתשובה לעבודתו ית וכו' (פ' יתרו) (צ) אלו הלדיקים שהם מיוחסים ובני הלדיקים לריכין ליזהר ביותר שלא יעלה על מחשבתם כלל יחום אבותיהם כדי שלא יבאו ע"י לאיזה התגאות ופניה וגאוה ותועבת ה' כל גבה לב ויצלו מהרה ע"י מהדרינהת ח"ו רק יסתכלו היטב על עלמם וימשיכו על בלית קדושה ופרישות וכו' (פ' אמור) (צא) כשיש לדיק גדול בדור אז אף אי אחינו לדיק גדול כמוהו תעצי"ה יכול לשפיע ג"כ כיון הלדיק גמור מחמת התחברותו עמו והתקשרותו אלין רק העיקר ליזהר עכ"פ שלא יעבור על דברי רז"ל המבוארים בשו"ע לקיימם היטב כי הם העיקר והשורש וכו' (פ' בהעלותך) . (צב) יש לדיקים שמוכרחים להיות פרושים ומובדלים מבני אדם כי כאשר יהיו בין העולם יוכל להיות שיפלו ממדריגתן הנבוהה להם ויש לדיקים שמעורבין בין העולם ומדברים עמהם ומצפי"ה אינו נופל ממדריגתו ומדרגת הוא מתיירא נמועד וע"ד שמעתי הפירוש מרבי ומורי הרב הגאון וכו' כמוה"ר דוב בער מק' רמווי ב"ב ועל פסריה בער הקודם מעולם ופי' מי שהוא בער קודם שהוא לדיק גמור אינו מפריע מעולם אף כשהוא מעורב עמהם ומדבר עמהם וכו (פ' אלח) (צג) זכות אבות הוא דבר גדול ושומדת לו לאדם בשעה שרוצה לעבוד את ה' שיסייעו מן השמים לע שות המצוה בשלימות וזה אינו אלא כשלא נקח מלגת היחום נגד אחר אזי בוודאי ע"י כן לא לעבודת הבורא ית וכו' פ' (קרח) (צד) המהרה ת"ת ולדיקים מכפרין אזי ההגלה הזאת יביאהו שלא במהרה הוא חוטא להיות רשע גמור ח"ו כי ע"י הסיורים להלדיק נשברים כח הקליפות ותתקשר בקשר של קיימא עם הלדיק שלא יפילהו היצר לחטוא בחטא גדול וכו' ומהדרינא יתקדש ע"י הלדיק וכו' וכן מי שבר חטא ח"ו ורוצה לשוב בתשובה תגרום להם הסיורים הזאת שתהיה תשובתם שלימה וכו' וכן מי שהלדיק גוער בחיזה אדם מחשבר בזה כח הקליפה של הרשע ופועל בו שלא יתחזק בחטאו ח"ו וכו' (שם) (צה) הלדיק יכול בשו"ת ע"י כח מעשיו הטובים להשיג יותר גדולות

הבורא מחיות ולופני הקודם וכו' כי כמו שהאדם מדבק עצמו בבורא ית' כמו כן הבורא ית' מדבק בו ועשה הכל אחד בתחלת גמור בבחי' אתם עדיתי תהיה בעולם וכו' ועי"ז בחיים השכעות גדולות לעולם וכו' (סב) (לו) הצדיק בשעת תפלתו הוא בחולשי בדביקות ובקדוש' במחשבות עהורות ולעולות וזכות ובעת תכילתו מחמת שהוא דבר בשני הז מורח עולה על רצונו לגבל יתנשא ו ניתק מהקדושה ח ו ע"י התכילה ולכן הוא מתחזק ומתעתק לקדם ח"ע יותר ויותר בעת תכיעתו לדבק עצמו בקצר ודביקות גדול ומעלה בעת תכיעת הצדיק הוא מקדם ח"ע יותר מבשעת תכלתו חבל לא כן אחר העם שבשעת תפלתם יכולין להתקדם יותר מבשעת תכילתם וכו' (סג) (לז) כשהאדם לומד תורה אז עושה מלוה שלא לשמה נכרת מזה רק הנוף לבד אבל נשמה ולא כן הצדיק הקדוש הלומד לשמה וכו' ויש יכולת ביד הצדיק הלומד לשמה להעלות התורה והמלוות של זה שלמד שלא לשמה כי יכולת בידו להמשיך נשמה לתורתו של זה שעשה הגוף לבד וזשמר"ל מתוך שלא לשמה בא לשמה פירוש שהתורה תבא ליד הלומד לשם והוא יתקנה ע"י תיברי הנשמה וכמו כן לענין התפלה ג"כ כי העני בדעת בחיי יכול לכוין בתפלתו ובשחרית תפלתו שלא לשמה ותיכה יכולה לעלות ותקנתו שיתבר ח"ע עם הצדיק טוען בה חיות ויכולה לעלות וז"ש תפלה לעני תיכו תיך יעטף העני שתקובל תכלתו ומפרש הכתוב כי יעטיף פרוש שיתחבר עם הצדיק גמור ועי"ז ולכני ה' יספוך שיהו פירוש שהצדיק יסכוך בשיחה של העני לפני ה' לקבלה בתחבה וכו' (פ' בלק) (לח) כשהצדיק רוחה תיכה שפלות בחדש ומוכיחו וכועס עניו על עשות זאת הוא פועל בזה שמבטל מעליו הדין שלמעלה כי הס יש דין למעלה אין דין למעלה וכו' (פ' פנחס) (לט) הצדיק הרוחה להמשיך השכעות על ישראל ניריך לחבר עמו שחר לדיקים שע"י הדיבור המדבר עמם יכם ישים לותו על העוב ההוא להסתים פי המקרא מעליו בזעות הרבים מכ"ש כשהוא לבדו כיון כח גדול ויד תוקה להשקיט המקרא לבל יעוב בו וכו' (פ' מעות) (ק) אלו שהן להם שכל להבין גדולת הבורא ית' ועבודתו שיתה לעבדו בחית ובשלימות רק שהם מהבריס עשמם אל הנשי ניך היודעים ומבירים גדולת הבורא ית' ועובדים אותו בשמת אזי נחשב גם להם כאלו הם עבו עבודתם שלימה כמו הלדיקים השלימים וכו' וז"ש נפשי לה' מצומרים לבוקר ר"ל כשאני מדבק עצמי בה' מחמת אותם הנשים הלדיקים השומרים ומלכים לבוקר כנ"ל שומרים לבוקר ר"ל גם הנבי ניחשב עם אותם השומרים נכ"ל (פ' עקב)

(קא) עיין מעלת קדושת הלדיקים הגדולים הנשי הסד ועיין התנצרות המחלוקת שביניהם בכל דור ודור עיין שם בהגרת הקודם (קב) לדיק מושל יראת אלקים דהיינו שהוא מתנשא ומתרומם בגבהי מרומים עד שיכול למשול אפי' על הבריות שלמעלה ולמטה ככי רמיו ועיין גם בדרוש לפי חודש) (קג) יש שני סוגי לדיקים האחד שהוא לדיק גדול ועושה רצון בוראו ית'. אמנם שהוא יודע בעלמו שעושה רצון בוראו ית' ואין בכחו להחזיר הכל לשורשו לדעת כי הכל הוא מאת רצון הבורא ית' אפי' מה שעובדו ויש לדיקים גדולים אשר ס בעיני עצמן אפס ואין ומחזיקים כל אדם וכל מחשבה לשרשם כי הוא כח הבירת ית' ומבלעדיו אפס ואין ומדיק הגדול הזה אשר הוא בקרבו אפס ואין האור יוצא לכל העולם וכל ההשפעות הקדושות וכו' (פ' תרומה) :

(קד) שמעתי שהריב"ם הקדוש אתר כשהגיע ר"ח ניסן שהוא ר"ה למלכ ם והושיב כל מלאך על כנו וכשרואה מלאך אחד שלא יסר בעיניו היה ממנה אחר תחתיו וכו' . (ברוסי שבועות) :

(קה) כשהאדם נכנס מקדושתו הוא לריך לבוא אל לדיק אמיתי שבדורו והוא יכול לעזור לו ולהמשיך עליו ירחת אלקים וקדושה מחדש מן השמים וכו' (פ' פנחס) (קו) בדבר ה' שמים נעשו וממרו רבותיו נ"ע שע"י שהלדיק מדבר דבר ה' נעשו שמים וארץ ושולחות חדשים וכו' ונמלא בספר הק' טוב אלימלך של מורינו נבג"מ שכתב שזה העניו הוא נגוד המתקת הדינים וביטול גזרות רעות דהיינו בנס שנגזר על אחד בעוה"ז , אבל כשהלדיק מחדש הדשים וגורם טובות חדשים ושם לא היתה הגזירה כלל וחלך והלך לו וכו' (שם בליקוטים ד"ה כי כחצר שמים החדשים) :

(קז) קבלנו מאדמו"ר נבג"מ כי לפעמים הלדיק מקושר במחשבתו בעולמות עליונים וא"א לו לפתות פיו בדבר הלכה לתלמידיו ולרדת ממדריגתו אליהם . לכן נריכין הם לעשות הכנה וכתת הנשר בשלחתם אז בחיזה ענין כמו שמלינו בז.ס.ק פ' תחיי שיסבו החבר ים עם רשב"י ורבי חניאור גמו ושבחו אותם בפניהם וכן בכמה מקומות אשר לכאורה היו מובן הקלוס והבבח בהיהם כי בוודאי לא רצו בזה אלו הקדושים אלא שרשב"י עם גמו היו מקושרים בעולמות העליונים ההבה נעשנה למעלה וא"א להם להתלמל רק ע"י חיבת החברים נעשה הכנה והמשכה למדריגה נריכה ותדריגתם

עד שפתחו פיהם בדברי תורה ותפח"ת . (בליקוטי הש"ס ד"ה בני לחתיה וכו') . (קח) כל מה שהשולם מעיס דעתם ומחשבתם על הצדיק לשמוע דברי תורה מפיו כמו כן בעת הפשטת התורה על הצדיק שזה בחי' דדיה ירווך בכל עת מה הדר הזה וכו' (פרק ג' דתענית מצנה זיין) : (קט) אל יאמר אדם מה תועלת בידי לשמוע דברי הצדיק ומוסריו . כלום הוא יודע די מחשורי אחר יחסר לי למלאות חסרוני ולהשיבני דבר לענייני . לא כן הוא רק עש"י המוסרים והתוכחות שהצדיק דובר ע"ז יגיעו עליו הרהורי תשובה ויהרהרו ברוע מעלילותם ויעזבו עליהם כמלא שע"י התחברות הצדיק במחשבותיהם יוכל להודיע חסרונם לפי בכללם וכו' ובשעת שתין שומעין לו בפיהם מכל מקום הוא מבין חסרונם מתוך מחשבותם ועל דרך זה תומר דברי תורה בכוונתם דרך כלל והיא כפטים יפוץ פלע שמתחלק לכמה ניצוצין וכל אחד ואחד יוכל למצוא מרגוע לנפשו ולמלאות חסרונו ומבוקשו אחר יחסר לו בענייניו . (שם) (קי) לפי כל אדם יוכל לדבק בו ית' לפי יהיב לן עלה לדבק בצדיקים ולהתקרב אליהם וזה יוכל לעשות עמהם וזה האדם הרוצה לקרב עצמו להצדיק צריך להפקיר עצמו עם כל אחר לו לזה הצדיק וזה יוכל לקרב אליו ולדבק בו וכו' (שם משנה עית) . (קיא) הת"ח והצדיק הוא בחי' שבת שהוא קדם לה' והפרחים והרוכים המתקרבים עצמם אל הצדיקים הם בחי' מקרבי קדם והתבזה מותם הוא בבח' המבזה את המועדות וכו' . (פ"ג משנה טו) : (קיב) מדת הגלח לוך צריך שיהי אלוי ית' לפי שנאמר אפי' שם משלח שולם העליון מה חידוש לפני הקב"ה אלא המיחון שממכח עצמו ית' ע"י הקב"ה נוזר ולדיק מבטל גם לת הקב"ה מניה שיגח חותו ית' דהיינו מהפכת בזו וזה בחי' גרח שמלח עצמו ית' שמניח שבניו יגלחו חותו (כתבי הקודש דף כט ע"ב) (קיג) משפה מבטל שם ע"ה שאמר שיעור כדרכו והיה חומר בזה הלשון כי זה הכלי הוא מעפר ויש לו התבדות ע"י אדם . ומאר שהחומר הוא חומר פשוט . לך הלורה הוא ע"י סוף מעשה במחשבה תחלה וכן הכלי תקבל מהכמתו דהיינו היותו על האדם תקובל בחיות הכלי ויש בהכלי שכל מהשומן הכלי לכן יכולין להכיר בהעובדא דהכלי כל הניצוצ ועוב שבלומן כידוע שבעבף יש כח מהשורש ד' ל' . והיה עומד לפניו כד נאה של שכר והיה חומר משלח בכלי זה לכי רואה שהחיומן שזה הוא חיב בלא רגלים . ומשלח ההתחברות כלי זה מכח לילות ושכל לאפוקי שם מוציאין השכל שלו מהכלי זה לזי הכלי זה חין לו שום התחברות ואחר השיעור נקח תלמיד אחד שכל בידו להעמיד לותו על שפשל ותיכף בעמידת הכלי נתפרר לכרורים כרשמוש . (דף נב ע"ב) (קיד) ים לדיק שהוא רואה בחיוב לעבודתו וזה נק' לדיק כתמר יפרח שמתפרדין העלין ונכון ולבקן ויפריח ועושה כירות ויש לדיק אחר שהוא רק כארז בלבנון שהוא מציג וז"ש במקום שבעלי תשובה עומדים היינו אלו העושים שהעולם יעשו תשובה . אין לדיקים גמורים יכולים לעמוד במקומם ויפה . (דף לה ע"ב בשם ר' משולם) (קטו) הגם שהשל מקיימין מלוותיו ית ועוסקין בתורה מעפי"כ להיות עולים כרחוי החומ"ל של כ"ח בעלמו ח"ת כ"ח שמתחבר תורתו ומצוותיו בשל לדיקים שהם בדחילו ורחימו כרחוי כי מלא אין לו מימו ועישור . וע"כ המבוש ת"ת דהיינו לדיקים שבכל דור אין לו חלק לעוש"ב כשארז"ל כי מי יעלה המעש"ע שלו הם לימו בייחות עם הלדיקים . וז"ש ויקהו אליך אמן זית זך עיין פיש (דברי אמת חידוש השליחי פ אמור) (קטז) אם אין אני לי מי לי פירוש כשאין אני בעלמי עושה מעש"ע ולעבוד את הבורא ית' מי לי היינו מי יעשה בשבילי . ומה תאמר ג"כ גם אלך אל הלדיק אלא אשב בביתי ואלמוד תורה ואעשה מעש"ע בעצמי לזה אמר וכשאני לעצמי מה אני שכל זמן שאין האדם מקושר אל הלדיק האמת אינו יודע עדיין איך לעבוד את ה' באמת בדחילו ורחימו כרחוי וגם הלדיק יכול להורות הדרך בעבודת ה' לכ"א ואחד לפי ערכו ובחינתו (ליקוטי מהרי"ל פ' יתרו) . (קיז) כל המאורעות שבעולם הכל הוא רק בסוד הבירור שאתבדר העוב מברע וזהו סוד של כל הע"ל מלאכות וכלליות כל המעשים וכו' אך מי שאין לו זה השכל לברר (ע"י כל מעשיו) הטוב מן הרע על זה יש לדיקים בכל דור ודור שאכי' הם בביתם ואינם מלאים בשוק . עכ"ז בא להם כל המחשבות שבעולם עם חושבים בשוק בכדי להעלותם . ואותם האנשים אשר אינם מקושרים להלדיק אזי יש להלדיק טירחה בזה עד שמעלה אותם וכו' עיין פיש (ליקוטי תורה מברב המגיד וכו' מסור"מ ז"ל תשערנבאל בליקוטים) : (קיח) בשעת התקשרות לצדיקים מקודם צריך להאמין באמונה שלימה שאור זרוע בלדיקים שע"י הלדיק בא התגלות האור במרומים ומתפשט בכל העולמות ומכניס ליבבי לב . אבל מכל מקום לא יסמוך ע"ל הלדיק ולהפקיר נפשו מעבודת הש"ת לפי שאין אדור מתדבק בצדוק וכו' וש"ם עוד משעין לדיק מושל ירחת אלקים שהקב"ה גוזר ולדיק מבטל ע"י בחי' תלקות שבו וכו' . (שם בליקוטים) : (קיט) יש לדיק שצריך הוא עצמו להתחזק מאד מאד כדי שיבא לידי

דביקות הפי"ת ולדיק כזה נק' ניכור הכופם את יצרו כי לדיק תמיד מלחמה עם היצ"ר כדי שיבא לידי דביקות ויש לדיק שכבר סיבר כל המדות רעות וכל מעשיו למס טמים וכמעט שים לו התפעמות הנמיות דהיינו שממילא כבר נמחסים בעיניו ובלבו כל תאוות עוה"ז ומכל שכן כל המדות הרעות והוא מופלא מכולם מחמת גודל תשוקתו להבורת ית' . ולים כזה נק' חסיד שמתחסד עם קונו . ולים כזה מ"ל להכריח עלמו כ"כ שיבא לידי דביקות כי ממילא הבכיה סירה מללו מחמת גודל קדושתו . (תור הנזיר פ' חלוה) (קכ) בשם הרמב"ן ז"ל משה"ז לעתיד יבא לדיקים יושבין וכו' ומכתיר מזיו השכינה פירוש שהשפעות יבאו ממה שיסכילו מסוד המל וידיעתן הוא וזהו דבר אחד וז"ם ומכתיר מזיו השכינה פירוש שידעו שהן זיו השכינה (פ' קדושים) : (קכא) בשם הריב"ש ז"ל פעמים המדם חושב שכמו שמתאכל בדברים גשמיים כן מתאכל בשכינה שהיא מלא . וזהו עבודה בקטנות אבל כשהיא עובד בגדלות הוא מחזיק מ"ש בכח גדול ועולה במחשבתו למעלה מהמלאכים והסופנים והשרפים והכסאות וזהו עבודה שלימה וכו' וע"ם עוד שהדיק מעלה כל התורות והתפלות עד שיכול להעלות לפי' בני אדם הנלוים אליו שידמה להם שהם מהלכים בין העומדים בעולם העליון בין שרפים וחופנים ויחות הקודם וכו' . (פ' נשא) (קכב) הדיקים מעלין כל המלות והתורה והתפלה של ישראל אל שרשם שבמרכבה עליונה ועי"ז גורמים יחוד עלום עליון עד שמתייהדים כל הספירות בה"ם ב"ה . ועי"ז גורמין למעלה חדוה גדולה וממשיכים עי"ז השפעות וברכות והללות ושפעם ובריאות לכל ישראל ולכל העולם וכו' . (שם) (קכג) יש מיך שמתפלל כ"כ בכוונה עד שזוכה שישמע בקול ה' קול לו קול אליו האמרת והחמירך הוא מומר שלח מח . ומביאין לו שלחתי כדברך . (פ' תבא) [נשמט] (קכד) הדיק נק' מסכן ונשמתו שבקרבו והשגת תורתו הוא עדות שהשכינה שורה ביישראל (פ' בהעלותך) : (קכה) ע"י הדיק שלומד תורה לשמה לייחד קוב"ה ומדבק עלמו בחותיות התורה ובלירופי שמות שמייחד ומדבק ומקשר עלמו בה ם ב"ה . ע"י הוא נותן חיות והתעוררות לכל הנבראים כולם להמ"מ שיתוקנו כולם לעלות לשרשם כי לכולם יש חלק בחותיות התורה ובלירופי שמות וכו' . (מאור ושמש פ' בראשית) . (קכו) שמעתי מגדולי רבותי כי בנסוע הדיק ממקום למקום אזי השם הויה ב"ה הולך לפניו לאור לו דרך הנכון ולסיכן השם הוי"ה בונך שם יולך הדיק אף שהדיק אינו יו"ד בלייה בדרך יולך לבו נכון ובטוח ליולך אחרי השם הוי"ה ב"ה . ומזאת נדע בשם הדיק הינו במדר גה זאת שיהיה השם הויה ב"ה הולך לפניו . לעפי"כ יוכל להרגיש הקדושה . ובזה יבחן הדיק הם הוא הדרך הנכון לפניו , בי"ם הדיק ההוא הינו נפשק מדביקותו בהבורת יה בחותו הדרך שהולך אזי ידע שזה הדרך נכון לפניו . לחנם כשיראה שנכשק ממנו הדביקות אזי יעמוד ולא יולך עוד בו כי לא זה הדרך אשר יסכון בו אור קדושת השויה וכו (פ' ויצא) : (קכז) מי שהוא בבחי' לדיק שלמעלה הינו נחשב בעיניו לכלום דוגמת לדיק שלמעלה שאין בו שום מדה רק מה שמקבל מלמעלה כדי להשפיע למטה . וע"כ נקראת מדת יסוד כל כי הוא כולל כל המדות להשפיע למלכות. והוא מקבל הכל והדיק כזה יוכל לקבל בחמות ישראל להעלותם ולקשרם בשרשם בקשר חזק ואמץ כי הוא דוגמת לדיק שלמעלה שלא היה בו ביטול וכו וכן מי שהוא במדריגת הדיק שלמעלה הוא במדריגת להבה דוגמת לדיק שלמעלה מדת יסוד שהוא מקשר כל הספירות כשלהבת בנחלת . וכן לדיק שלמטה לדיק להלהיב את לב המתחברים הינו שיתחזקו תמיד להתקשר להבורת ית' ושיתלהבו כשלהבת אש לעבודתו ית' עבודה זו תפלה לדיק כזה הוא דוגמת הדיק שבמעלה דוגמת יוסף הלדיק שנק' ג"כ להבה כדכתיב ובית יוסף להבה והדיק שים בו בחינות הללו הינו רלוי שיתחברו בחמות ישראל כי הוא יכול לקשר בחמותיהם לאביהם שבשמים בשרשם העליון בלי הפסק מקור בחמתם וכו' . וזה בחי' וכנס תשובנה לאומותיכם ותשתחוין להלמתי כי הן בום יהוד וקיבור בעשה בלילות רק ע"י מדות לדיק יסוד עולם (פ' ויצא) : (קכח) העיקר הוא ההתחלה שכ"ת ולחד מישראל מחוייב להתחיל עכ"כ בכל פעם לעסוק בעבודת ה' . וכן בכל הפלה ותפלה להתחזק מאד להתחיל בכוונה למתיית בחמת ולחמונה כדי לייחד קוב"ה כי"ת ולחד כפי שכלו וכחו וכוונתו הנם שלמ"כ נופל קלת משכלו וכוונתו ואינו יכול לכוון בבלילות בכל הפלה מרלם ועד סוף וכיוצא בזה בכל עניני עבודת ה' לריכין לידע ולהלתין שיש לדיק שמוכח כל ניצולי הקדושה מה שפעל ועשה כי"ת לפי שכלו ומוחו ומקשר ומייחד את הכל בקדושה שלמעלה בעולמות העליונים ומשם ממשיך השפעת קדושת למטה על כנסת ישראל עד שעי"ז זוכה כי"ת להוסיף בכל פעם ביותר בקדושת עבודת ה' וכעיקר בשים לו התחלה דקדושה מכי"ת ולחד לפי כחו ושכלו בבחי' מה שאמר מלשם להשומרית מה יש לך בבית ולמרה לו לשון לחד ואמר לה כי טוב הוא וכו' ומלאי כלים וכו' . (שם ברמז תוכחה) (קכט) כל מה שהלדיקים

שהצדיקים עושים נפלאות גדולות בעולם ע"י תפלתם כל כוונתם הוא רק בכדי שע"ז יתגלה מלכותו ית"ש ותתחזק האמונה הקדושה בעולם וכן מה שהבעש"ט מצדיק את דור קדשו על הצדיקים וכל הפרטים שלהם בעולם הכל בשביל שיתחזקו ישראל באמונה ובטחון בליו ית"ש (פ' מקץ): (קנ) עיקר תיקון הברית להאדם הוא לחבר עצמו אל הצדיק וכו' עיין פניס (שם). (קנא) הצדיק האמתי שהוא בחי' לדיק יסוד עולם אזי האנשים הבאים אליו ברחוקה לורתו הקדושה ותהר פניו מתלהב לבבם בעבודת ה' וכו' אך יש גם בחינה אחרת כי יש כמה וכמה תיקונים שעושים מלוות ומעש"ט גם בביתם ומתפללים בביתם בהתלהבות גדול וכו' וזה יקרא כשבאים אל הלדיק הגדול אזי אין יכולים להתפלל וללמוד כאשר בביתם וכאה אור התלהבותם מעט. וזה דמיון כור לפני האבוקה שכאה מאורו לפני האבוקה כך הם מיפלים ממדריגתם בשוטם אליו ואח"כ נתלהב לבם כאור שלהבת אל ניאלי אם אל הצדיק וזה דייקא שימן כי הוא לדיק אמתי והוא נגד מדת יסוד פלמעלה וכו' (שם): (קנב) ראיתי מלדיקים גדולים שבהיותם מדבקים עלים בעולמות עליונים והמה מופשטים ממלבושי גופיות והשכינה שורה עליהם ומדברת מתוך גרונם ופיהם מדבר בניחות וצחיות ואותם הלדיקים עלמם היום יודעים אח"כ מה שהיו אומרים כי המה דבוקים אז בעולמות עליונים והשכינה מדברת מתוך גרונם וכו' (פ' ויגש) (קנג) שמעתי מפה קדוש מרן מלקים בוליזע קדישא וכו' מבר"ק זי"ע שאמר שמורים מה שאומרים אל הלדיקים יסיר עיקר הכוונה לא כיס מי שאומרים עבור תפלה ויס מי שאומרים עבור תורה. ויס מי שאומרים עבור שידעו מדריגות ולא זה הוא הסיבה העקריית אלא עיקר הסיבה יסיר רק עבור לבקש הש"ת ילדה מהש"ת ירחת הרוממות וליבא כי הוא ית' עיקרי ושרשה דכל עלמין אזי יוכל לבא זה העיקר הוא ע"י התחברות אל הלדיקים וכו' (פ' ויחי). (קנד) עקר התפיפה אל הלדיק הוא שיהיו כולם באחדות אחד ויהיו הכל מבקשים רק תכלית אחד למלוי את הש"ת וכו', וכ"א ואחד יהיה קטן בעיני עלמו ויהיה רואה וכופף לשמוע ג' זה דבר מתבזרו ואיזה בחינה אזי לעבוד את הש"ת ואזי למלוי את הש"ת וכו', ובהתפיפה הוא על כוונה זו אזי הש"ת מקרב עלמו אליהם בביכול ומלא עמהם ויפתח ל-ם ממילא כל הישועות וכל הברכות וכל ההצלחות טובות ממקור הרחמים ורחמים גדולים והסדים טובים ומניעים ממשך על כנסת ישראל וכו' (שם) (קנה) הן אמת שבני ישראל הק' לריכין להיות יחד בקבר אחיך ומזק באחדות גיזר בהבה ואהוב וריעות וכו'. אעפי"כ לריך כ"א להביר את ערכו בזאה מקום יהיה מקומו ובין זאה מקום יהיה מובחתו אשר יוכל להשיג ערך עבודתו ליוצרו. ומי שהוא בערך הנ-ולים לא יאמר אשב בין קטני ערך ומה לוכל להשיג ערך עבודת הגדולים ית', אף שיוכל להיות שאמת הוא כי ע"י השפיל עלמו יביא אלקותו אעפי"כ לא יגיע מגבול ערכו אלא יפסה להש"ת שיהיה בשרתו ויוכל גם כאן בין הגדולים לבא למדת הכניעה. וכן קטן הערך לא יאמר אחוק מ"ע ליהב בהאי קרוב להרב כדי שאשמע דברי אלקים חיים יוציאים מפי קדוש מדבר לדעת עלה ומזימה לעבודת הבורא ית' אלא יהב במקומו הרצוי ואל ידחוק מ"ע יותר ממחיצתו ויוכה להש"ת שיהיה בשרו ויוכל לשמוע דברי הרב. אפי' בריחוק מקום וכן מליט שעמדו ישראל רחוק מן ההרון דרך מיל וכו' ואלא עלו במעלות לדחוק מ"ע שיהיו קרובים אל ההרון ואם היו חוטים אשה ואחרן ויכולים לשמוע מפיהם ד"ת רק כ"א חנה במקומו הרצוי לו. וזה למדו ישראל ממחנה המלאכים שידעו על הר סיני שאחז"ל יכול אעפי"י שרבים היו דחוקים היו (ריל שיהיו דוחקים זה את זה שאחד יכנס למחילת חבירו) תלמוד לומר שאנן והשקט כי אף אחד היה כדמה שבמקום חבירו אם התנלות השכינה יות' אעפי"כ אא זו ממקומו הרצוי לו אלא כ"א עמד במקומו שאנן והשקט והיה מספה אם יצוור לו ה' ירחה בתפארת ג-ולת הבורא ית' גם במקומו הרצוי לו וכו' עיין פניס. (פ' במדבר) (קנו) גם מי שהוא מיוחס גדול אם לאיזו מייגע עלמו בכל על עבודת ה' לא יושיבו לו זכות אבותיו בכל כמאחז"ל לא יבעתי ומלאתי אל תאמין וכן כל אדם אם יסקוד על התורה זעבודה יביא השגת התורה כי כתר תורה מונח מ אדוני וכה בה. רק מי שאין מיוחס כ"כ לריך לעבוד עבודת ה' בשקידה רבה יעי"ז יוכל לבא להשגת התו"ה וקדושה עליונה ומי שיש לו שלשלת היוחסין זכות אבותיו עומדת לו שיוכל להשיג עבודת ה' בנקל יותר מאחר מבקש אך אעפי"כ בלא זה יגיעה ג"כ לו להשיג זה רק דבר גם הוא לרך לחתור ולבקש תמיד את ה' בכל לבבו ובכל נפשו ובכח יעמול בתורה ועבודה אזי יביא יותר מאחר מבקש שאינם מיוחסים וכו' והדרך האמתי הוא שגם שהוא מיוחס גדול לא יבטח על זכות אבותיו כלל רק יתאזר בגבור מלביו ויתאמץ לעבוד עבודת הקודש בשקידה רבה עד אשר יביא מעלמותו בזכות אבות וכו'. (פ' משפ): (קנז) מבלתי חברת הלדיק והדבקו

גו קשה לעשות תשובה כיהונן וכמעט בלתי בתפשרות כלל ומה גם בדורות הללו שנתמעטו הלבבות אך העיקר לחבר ח"ע לצדיקי הדור ולקדושים אשר בארץ המה חשר הם יקשרו את נפשו לשרשה ויורו לו לשוב בתמת ובלב שלם אל ה' וירחמהו וכו' ובהיותו דבוק ונכסף אל הצדיק והצדיק מקשר נשמתו למעלה בשרשו ועל גם כחו יכה לעשות תיקוני תשובה בפני עלמו כרצוי ויקובלו לריח ניחוח ונרגן לפני ה' משל"כ בשבתו בביתו ולא יתחבר לצדיקי הדור ומדמה לעצמו כי יש לאל ידו ניתן אשר עיוות אין לו תקנה ונשאר בשטותו וכו' . (שם) (קנת) עיקר שלימות הצדיק הוא שילהיב לבבות התלמידים המתלמדים ומתקרבים אליו עד אשר גם מחר פרידתם ממנו יהיה ההתלהבות שלהם לעבודת הבורא ית' עולה תמיד מאליה וכו' (פ' בהעלותך) . (קלט) הצדיק (וילמוד ממנו כל אדם) בשקט ממשתו בבוקר תיכף יתפלל בעד כל ישראל שיהיה להם בריאת הגוף בשלימות וכל טוב כמו שהיה נוהג הרב הק' וכו' מוה' משולם זוסיא ז"ל שהיה אומר בבוקר בבוקר תיכף בקומו ממטתו נפרץ טבח על כל ישראל וברכות ותפלות בעיר וכו' (פ' ס"ת) (קמ) הצדיקים מפשיטין את עצמן מהגשמיות ויולין מתוך חומריותן לגמרי לקשר נשמותיהם בח"ם ב"ה ועי"ז ממשיכין לתוכם ג"כ נשמות עם בני ישראל לקדשם בשרשם ולהפיר מעליהם הסכים המבדילים ותאוות הגשמיות ושתהיה יראת הבורא ית' תמיד על פניהם וכו' למען כבר לאמרו בשם הבעש"ט ז"ל שהגם שמקשר הנשמות נמשלה בשרשם לנרך לרחות לבל יתבטלו ממלילותם ויוכלו לחזור להגשמיות רק שיעמדו דבוקים בתופן שגם אם יתעסקו בגשמיות לא יפרד מהשבתם מהבורא ית' וגם בעסקם בגשמיות יהיה עיקר מגמתם לעבודת הבורא ית' וכו' עיין כאיס . (פ פנחס) (קמא) שמעתי מפה קדוש הרב בוניא קדישא ר' זוסיא ז"ל שהיה מתפלל כמה שנים שיניע יראת הרוממות כיתו מלפך ה' לבלות וכו' עיין פניס וכבר היו בשולם לדיקים אשר השיגו יראת הרוממות יותר מן המלאכים וכו' . (כ' מסעי)

(קמב) לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה שלימה מעומקא דלבא ובגין לידי תשובה שלימה והתקנה

לזה צריכה עלמו לצדיקי הדור שהם בעלי תשובה ממתיית ובכל רגע עושין תשובה כנודע וכן שמעתי מאדמו"ר וכו' מוה' מלימלך ז"ל שאמר שעשה תשובה על המחת ימי הנעוריס וגם על מה שחטא בימותו בבטן אמו וציער אותה אז וכו' עיין פניס שם בפ' כי"ל ועיין מענין זה גם במגיד רות ד"ה ולכשמי תודע ולהשה ושב מבואר מענין שהבעש"ט ז"ל והרב הק' וכו' מוה' מלימלך ז"ל הלירו דרך התשובה בשולם וכו' (קמג) ראיתי מצדיקים שהיו מספרין מיהי מעשה שלבי הגרהה היו מדברין ס"ת חולין ממש וכל אחד ואחד לקח לעלמו מזו המעשה מוסר גדול ולבי' היו שומעין מהה מכשים ויותר היה גרהה לכ"ח ואחד שבשבילו דיבר הצדיק דברים אלו מחמת שב"ה ואחד היה מוכן בדברי הצדיק מוסר השכל לעלמו וכו' (פ דברים) וע"ש לקמן שהרב הק' וכו' מוה' מלימלך ז"ל היה עומד לפני ניתו וסשבורו בני אדם בעונה והוא היה עומד בהמנע וסיבי היה מעשה בהיה עין לפניהם וכ"ע ואחד מהם היה לבו כשבר לי"ב קרעים וכל אחד מהם היה סובר בסיפר המעשה הזאת עבורו ומרמז על מעשיו אשר לא פוביס שעשה . וזה שבר בחליו הדברים מניעים בן היה אלל כ"ע ואחד וכו' ומי שהוא בבחי' זו הוא בחי' לדיק יכול עולם בתמת וכו' עיין פניס . (קמד) עיקר הנסיעה לצדיק הוא להיות שנודע מכחה וכמה שניס לדקתו וחסידותו ומזי וסשעים אליו ללמוד תורותיו ועשות ניותא אליו אבל לא לעשות הע קר ממותות ומוכתים הגם שלא נדע מה טובו ומה הנהגותיו כי בחמת יוכל להיות שזה אינו כלום ואסור לנסוע אליו הגם כי גם הוא מסתמא לא יסית את האדם לעבור על דברי תורה ח"ו רק לדרבה מוכיח את האדם על עבודת ה' אשפי"כ בניס שהינו לדיק אמתי לא טוב לדבק ולהתחבר עמו כי אקר אין לו רגליס וסוף סיבואו מכשולות גדולות על ידו ח"ו והתקנה לזה לכלל ממנו הוא לחזק ח"ע בעבודת ה' ולדבק ולחבר ח"ע עם צדיקי אמת הנודעים מכבר ועם חברים המקשיבים לקולם ועי"ז ממילא יוסשך הניס המופת של אקר ויפול ממדרינתו ולא יהיה יכול להרחות לוחות ומופתים כלל (פ' רחה) .

(קמה) שמעתי מצדיק אחד שצדיק וחסיד שבדור הוא בבחי' המן ובכל דור ודור יש לצדיקים כלולו שהם בבחי' המן והדור ילמדו מהם לאוכל ובשתון וכו' (שם) (קמו) הגם שילמוד אדם כל התורה וכו' היטו מועיל (עפ"י רוב) לזכות לתשובה שלימה ולהסיר ממנו כל המסכים המבדילים אם אינו מתדבק לצדיקי הדור וקדושי ה' וכן שמעתי מאדמו"ר ניס מלקיס מוה' מלימלך ז"ל כי בחר לו לצדיק אחד בדור שהיה לו רבו . ואת מי יבחר לרבו אלופו ומיודעו כשירחה לצדיק שכל הנהגותיו עפ"י התורה הק' ואינו מקיל כלום ח"ו לפי' בדרבן ובתוך לבו יקוד יקוד אם ביחודים ומחשבתו מיכר מתוך מעשיו זה יבחר לו לרבו וכו' עיין פניס (פ' שופטים) (קמז) אמר

מדמו"ר הק' וכו' מוה' מלימלך ז"ל על פסוק אם יפתה עם במסתרים וכו' היינו אם יפתה עם במסתרים הרחק מלמד ויתבודד לבדו ללמוד יומם ולילה בתורה ויקיים מן הכתוב בידו מאחר ימלא כתוב בלי רב והבר הנה עם מאחר כזה יוכל להיות בתחלת מעשהו כל ימיו ולא ינה עליו אור נעימות הש"ת ולא ידע את ה' וכבר מנו רז"ל במ"ח דברים שהתורה ניקנית בהם שהם הוא שימוש חכמים ודיבוק חברים וכו' ועיקר ויסוד שכל תליי בו הוא להתחבק בעפר רגלי חכמים לפיקי הדור כל ימי חלדו והם יפקחו עיני שכנו לחזות בתורתיכו הק' מאחר לא רצו עיניו קודם לכן קף הם קרע כעמים ושלם והם יגלו לו תעלומות עינן עסק התורה לשמה וכו' עיין פניס (שם) (קמח) כשהדם רוצה לדבק ח"ע אל הלדיק שיורהו מהוראותיו לריך לדבק עלמו היטב אל הלדיק שהוא גדלו על ברכיו מכבר והם יביאהו לחיכה יוכל לשחוב מימיו הגמוים כי מעלמו לא יבוא כלל דרכי הלדיק בלי דיבוק ואהבת חברים מאחר ידעו מדרכיו מלפיים וכו' (שם) וע"ש גם בפ' כי תצא שעיקר מה שלריכין לבקש דבר ה' בין לדיקי אמת הוא בכדי לבא על אמתת מלילותו ית' לידע דהוא ית' עקרא ושרשא דכל עלמין ולית אתר פנוי מיניה וכל המבקש זאת לעומק לא יאמר לעבודתו די כי כל אאר יוסיף להבין ידע מאמנה אאר לא הבין אדיין כלל וכו' אמנם לא יוכל להדבק בהלדיק וכו' עד שיחזו תחלה בעיני הלדיק השותין מימיו ומועדין בתורותיו ומזה יעלה במעלות להבין דרך הלדיק בעמו ולהדבק באור העליון וכו' (קמט) ולא הלדיקים שבכל דור ודור שעל ידי תורתם ותפלתם וגודל תבערת תשוקתם להדבק בשורשם הם מייחדים כל העולמות מתחת לעילא ומעוררים ע"י התערותא דלעילא והשפעה לכל העולמות וכו' ולא זאת היה העולם חוזר לתהו ובהו ח"ו וגם השבליות והרהורי תשובה שיפלין לתוך מחשבתו של אדם לשום עלות בנפשו איך יוכל לעבוד את ה' הם בחיים ג"כ ע"י התעוררו' הלדיקים שממשיכין המוחין עילאין דרך המדות על כנסת ישראל (פ' כי תבא) (קא) מרז"ל על דכתי"ב כשהיה מקוטן על מלשלום ואמר חית פעמים בני בזה אאריך מלשלום מדורי ניהנם ואסקיה לחיי עוה"ב וכן רחמו בעיניהו גם היום כשהלדיק רוצה להעלות אחד למדריגה הוא מאהב אותו ומפאדו ומחבבו ובזה הוא מקרבו מעט למדריגתו הגדולה ועי"ז הוא נתעלה (דברת שלמה פ' תולדות) (קנא) שמעתי ממורי זלה"ה בשם הבעש"ט זלה"ה כשרואה הדור הם בשמחה הוא מעורר שמחה לכל העולם (פ' שמיני) · (קנג) לאחר פטירתם של הלדיקים ניתוסף להלדיקים החיים ג"כ השגה עלומה ביתר שאת (פ' אחרי מות) .

צדקה וג"ח (ה) כנגוח נתינת מעשר להבין את האדם למדת ההשתפקות שישתפק במה שיש לו ולא יהיה חסר לו שום דבר בעולם שזהו עיקר העשירות דקדושה בנחי לייהו עשיר השמח בחלקו ושאחרי"ל עשר בשביל שתתעשר ולא תעשה לומר שכוונת המעשר יהיה בשביל שיתעשר בכיעל בנשמי וזה לינו כי אין לך פניה נדולה מזו . ועוד שאנו רואים כמה שמותנים מעשר ומ"כ מתעשרים בפועל שיהא להם ממון הרבה לזה סיימו רז"ל עשר בשביל שלא תתחסר היינו שזהו עיקר העשירות שזוכין ע"י מעשר שיזכה למדת ההשתפקות שתמיד לא יהיה חסר לו שום דבר רק יהא שמח בחלקו ויתפתק במה שיש לו ולא יחסר לו כל כאלו ים לו כל טוב שזהו עיקר העשירות בשמת ושם יכוון בנתינת המעשר בשביל שיזכה לזה אין זו כניה אלא מדרגה לשם שמים להיות זוכה למדרינת ההשתפקות ולהיות שמח בחלקו שזהו רלונו יתברך וז"ש בשכר המעשר והריקותי לכם ברכה עד בלי די ואחז"ל עד שיבוי שפתותיכם מלומר די . כי כל זמן שאין לו מדת ההשתפקות לינו לומר די מדרכה ים לו מנה רוצה מאתים כמאחז"ל ועי"ז מעשר יזכו למדת ההשתפקות ובכל מה שיהן להם הקב"ה יאמרו די וכו' עיין כניס (מאור עינים פ' ראה) (ב) מרז"ל כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכו' והנה הדם העושה חסד ומכוון בכדי שיושפע עליו חסדים מלמעלה אז הוא מלפה לחשלום שכר (ואפשר שע"ז אין כח לחסד הזה לעורר השפעת החסדים מלמעלה) והקב"ה לעוסק עמו ישראל בשעה שהדם עושה חסד עם חבירו משכח ממנו השכר (בכדי שיהיה להחסד הזה כח להמשיך עליו השפעת החסדים מלמעלה) וכו' (קדושת לוי פ' ויחי) (ג) קודם התפלה לריך לחתן לדקה וסגולת הנדקה להכרית הקליפות כדי שהש"כ יוכל להתפלל בלב טהור ולדבק זה ח"ע בחור חין סוף ים' וכו' (שם) :

(ד) בשעש"ו ז"ל היה מוכיח תמיד את העולם בזה הכסוק ה' לנך הדיינו כמו ש־לנ עושה מה שהדם עושה כך הבורא ית' כגיכול עושה מה שהדם עושה ולכך לריך האדם לעשות מלוות ולתן לדקה ולרחם על העניים כדי שיעשה הבורא ית' עמו ג"כ טובה (כרמת נפת) : (ה) כשהדם נותן מעשר כנון שים לו יוד זהו' ונותן מסם אחד לנדקה וכשהנדקה עולה למעלה ומסתלנין שזה הזהב לדקה הוא בח מחמת שהיה לו עשרה זהו' עי"ז כולם נכנסין במלוה זו ועי"ז מתבר,

שלבנה

שלמה הבחי יהיה לו מזה זהו עד שיעלה סך המעשר שיתן מן כפי כל הערך שים לו עכשיו וכן עוד להלן וכמארז"ל עד שיכול לזכות ע"ז לעשר רב בבחי' עשר בשביל שתעשר וכו' וז"ש עשר , עי"ז תזכה שתעשר את כל תבואת זרעך כי ע"ו ככי ערך שים לך עכשיו בכל הבחינה עשרה כורין ונתת כור אחד למעשר תזכה לשנה הבאה שיהיו לך ממה כורין ותתן ממה עשרה למעשר וכו' מעשים הנ"ל (פ' רחה) (ואו) מה שמרז"ל אם רואה הדם שמזונותיו מלומלמין יעשה מהן נדקה עיין בבחין אות כ' (ז) כללות המצות ערם עשותן ליך לפחותן ביעשה הצדקה כמארז"ל יכיב פרוסה לעני והדר מצי וכו' (אור המאיר פ שופטים) : (ח) כשמותן לצדקה לעני אל יחזיק טובה לעצמו כלומו הוא הנותן כי הכל יודע ה פיהה זאת הנותן לו כח לעשות חיל וחלק העני הניח תחת ידו בצדקה וזה שיתבללים גם המקבלים ואל תלריכו לידי מתנת בשר ודם לשעי שכל מזונותם ופרנסתם הוא רק מידי בשר ודם וכך הכוונה לשלוח להם הנותנים שיהיו מכשיר מהנותנים שידעו ויחשבו כי לא הם הנותנים כי אם הבורא יתברך הבורא ומנהיג ומצוה על כל בריותיו בעין בחמלה הוא הנותן והם אינם רק שלוחי מלוה לעשות שליחותו ית' וז"ל אמרו מעולם לא רעבה תמה כניחתה של נביא . תחמה היא המסבירא ולבנה היא המקבלת ועכ"ז לא נהשב מכל החמה להתכלר היות הוא המספיע למצות חסין הלבנה וכו'. וידמה הלדם להסתפק בפועל ולמעט בהוניותיו כי מילי דהילחא יקרים הוא מחלק העני המופקד שלנו ומנה מפרנם ס"ע בממון שהיה רחוי ליתן להעני וכו (דרוש לר"ה) (ט) ולפי' מעשה הלדקה שהוא מלא בכל הספרים שהוא דביקות גדול להש"ת מפני היותם מלין תבירין והסבירה בנעות מסתתרת בתוכם וכו' . כמה בניחת הלדקה יש ג"כ חילוק ות"י שיהי ה' אל בה תמיד בסיע הסבירה בעשמה וכו' ואף כי הסבירה בנעות בביכול ורשם כפיף לעפרת תעש"כ כולם גזוים על יהם . ובל עניני הסבירה בעלמה הוא הדך דלות ושפלות לבן ישרחל שפלים ויסרחל שב"ו שפלים מישרחל שבחוך נהרך ומלן דמקים שבינתא מעפרא ובפיר במקום שרחה שפלותה יותר ומגלה לותה מתגלה עמה לתעלה למעלה עד ה"ם ב"ב וזה נק' תיכון דלוריים' וכו' והביקור שכל מעשיו יהיו לשם שמים לה לשם נבול לתכלית לבל מפני שתשר ונעשה רלונו שהוא הדרך כבושה נעלות בכשפות וכו' וע"ם לקמן מבואר עוד שבמו שמרז"ל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו שלא יהיה הוא בניהם ותלמידיו בנ"ע כל שכן וק"ו לתמכין דלוריים בחמת שבודתו נעבד נפש לחת עם הבעל תורה והתמכין נקראים רגלין וכו' ות"ל לוך תפארות בעין שיהיה נפש ה"ת ובעל תורה בגן עדן ואחד מאבריו דבייבו הרגלים בניהם וכו' ואם אין לו בנים ביודעי יזכה נבנים נ"ב עי"ז וכו' (פרי הארץ במכתבים) (יד) בשעה שהלדם עוסק במצה ונמתן ירחה שיהיה נ"ב מכון לבשתו בניחת הלדקה שיתן מיניעו שהוא ממדותיו של הקב"ה מה הוא רחום וכו' חסד דרועה ימינה ואף שאינו נותן אלא חומש הרי רחומם מצלה עליו כל המרבע ידות לה' להיות מכון לשבתו ית' כמודע מארז"ל שמעות לדקה שקולה כנגד כל הלרבנות . ובלרבנית היה כל החי עולה לה' ע"י בהמה אחת של הלרבן וכל הלומת ע"י עשרון אחד סולת בלול בשמן וכו' (ליקוטי אמרים תניא חלק ג' פרק לד) (טו) ועיין יחס שמותר הפלגת מעלת הלדקה ומארז"ל שהלול- כנגד כל המלות וכו' פרק לז) (יל) עיין יחס שמותר להרבות בלדקה מאד בשביל לפדות את נפשותיו שמחוייב להתעשר בשביל תשובה ואין זה מגוס מארז"ל המבזבז אל יבזבז יותר מחומש וכו' עיין תשובה אות כג . (יב) בהלב יש שני בחי' חילוניות ופנימיות . חילוניות הלב הוא התלבות הלב מבחי' הבינה והדעת שיתבונן בגדלות ה' וצי"ז נולד בו אהבה עזה כרשפי אש וכו' ופנימיות הלב היא הנקודה שבפנימיות הלב עומקא דלבא שהוא למעלה מעלה מבחי' הדעת והתשובה שיכול האדם להתבונן בלבו בגדולת ה' וכו' שבנקודה הזאת מלובש ונגוז בה אור ה' ממש והיא היא בחי' ניצוץ אלקות שבכל נפש מישרחל וכו' רק שהוא בבחי' נעלם וסביב ע"י התגברות התאוות וכו' והם בחי' שרלה דמכסיף על ברית וכו והוא בחי' נעלם הבינה ממש וכו' עיין פנים וצ"ל לדקה פודה נפשו מבחית דהיינו בחי' נקודת פנימיות לבבו שהיתה בבחי' נעלם וסביב וכו' ועתה נפד ת מהחילונים בלדקה זו זעי"ז זוכה שכל מעשה המלות שלו ותלמוד תורה שהוא כנגד כולם כולם עולים לה' ע"י פנימיות הלב ניתר שחת ומעלה מעלה מעליתן לה' ע"י היחודים הלב וכו' ובפרט ע"י לדקת ארץ ישרחל שהוא לדקת ה' ממש כ"ש עיני ה' ב' בה וכו (ליקוטי אמרים תניא בחנרת הקודם) . (יג) אמרז"ל ר"ח יכיב פרוסה לעני והדר מצי כי גילוי מלכותו ית' המתנלה במהשבתו של אדם וכוונתו בתפלתו כל אד לפוס מישורת דיליה . הוא רק בישורת לדקה וחסד המכוונה בשם מיס היורדים ממקום נבוה לעקוס עמיך וכו' . וזה תלוי בהתעוררותם דלתתא שם האדם מתחנג בתמידות להשפיע חיים

וחסד וכו' כך מעורר למעלה וכו'. ולא דלכאורה לימו מן המדה כי אם להשפיע לו חיי עוה"ב לכד כנגד מה שהוא משפיע להעני חיי עוה"ז אבל לא להשפיע לו בחרב לור ה' ממש שיאיר ויגיע חכמו בעבודה שבלב זו תפלה ס"וא בחי' ומדריגת תשובה שילחה בעודו שהוא למעלה מלכל ח' עוה"ב כמאה"ל יפה שעה אחת בתשובה וכו' אך הוא ע"ד משל כמו שזורעין זרעים או מטעין גרעין ולומח וגדל מזה שבועת שלימה או לילן שלם עם פירות הרבה וכלל הוא ע"י כה הלומח שבארמל עושין שעושין למעלה ומזה"ע שם כביכול בבחי' מתעדות דלמתה וכו' עיין פניס ככה ממש בכל מעשה הלדקה שיבארמל עושין שעושין למעלה ומזה"ע שם כביכול בבחי' מתעדות דלמתה וע"י זה מתעורר חסד ה' ממש שהוא גילוי מורו ית' לירד ולהמיר למטה לגשמות ישרחל בבחי גילוי רב ועלום בשעת התפלה עכ"פ וכו' וזה נק בשם ישועה וכו' וזה בחי' זירע לדקות מכניח ישועות וכו' ובפרט הלדקה של ארץ הקדושה וכו' ע"ן פניס (שם). (יד) עיקר עבודת ה' בשעתים הללו בעקבות משיחת הוא עבודת הלדקה כשארז"ל אין ישרחל נגחלין אלא בלדקה וכו' ובל החובה את ילרו בזה וכותה "לו ולבבו מתכפיא סט"ח ומהפך חשובה לאהבה וכו' עיין פניס (שם). (טו) משארז"ל אל יבזבז יותר מחומש היינו דווקא לשומר התורה ולא סר ממנה ימין ושמאל אפי' כמלא נימה. אבל מי שהעביר עליו הדרך ח"ו מאחר שהעוה דרכו לתת מגרעות בקודש עליון שנגרע ערך יבחי' המשכתו מה שהיה יכול להמשיך לבחי' לילוחו והחרת ח"ם כ"ה הלו היה שומר התורה ומקיימה בהלכתה הרי מעוות זה לא יכול לתקן כי אם בהמשכת חור העליון שלמעלה מהעולמות ואינו מתגבר בהם דנקרא חסד עילאה וכו' לפי שמאיר ומתכבד מבחי' ח"ם בלי גבול ומדה מאחר שהינו מלומנם תוך העולמות חלא בבחי' מקיף עליהם מרים כל דרגין עד סוף כל דרגין וכו' וכשחדם ממשיכו למטה ע"י מעשיו ותעדותה דלמתה. אזי חור העליון הזה מאיר תוך העולמות ומתקן כל מעוות וכל מגרעות שבינתו בקודם העליון ומהדש חורן וטובן ביתר שחת ויתר עז בבחי' חור חדש ממש ולכן ארז"ל במקום שבעלי תשובה עומדין וכו' והנה עיקר התשובה בלב הוא ע"י החרטה מעומקא דלבא מעורר עימק ואור העליון הזה לך כדי להמשיכו להאיר בעליונים ותחתונים לריך תתע"דלת ממש בבחי' מעשה דהיינו מעשה הלדקה והחסד בלי גבול ומדה דכמו שהחדם מפניע רב חסד וכו' וליכו נותן גבול ומדה לנתינתו ולהשפעתו כך הקב"ה מפניע חורו ועובו בבחי' חסד עילאה הנקרא רב חסד המאיר בבחי' לין סוף בלי גבול ומדה תוך העולמות העליונים וכו' וע"ז נתקנו כל הפנימים שבנפש החדם בעונותיו למעלה בעולמות עליונים ותחתונים ומ"ם אל יבזבז וכו' היינו דווקא בחי בלא חטא לו שתיקן הטלו בסיגופים ותעניות כרלוי לתקן כל הפנימים למעלה דמי בלריך לתקן נפשו עדיין פסיטא דלא גרע רפואות הנפש מרפואות הגוף ואין כסף מחשב וכל אשר לחים יתן בעד נפשו כתיב וכו' (שם): (טז) לא אמרו חייב קודמין חלא כשביד אחד קיחון של חים וכו' שהוא דבר השוה לבניהם לשחות להביב נפשם הנמה אבל שם העני לריך לחם לפי הטף עליו וכשות בקרה וכהאי גוונא כל דברים אלו קודמין לכל מלבושי כבוד וזבח משפחה בשר ודגים וכל מטעמים של החדש וכל בני ביתו ולא חייב בו חייב קודמין מחחר שחיום חיי הנפש ממש כמו של העני שוה בשוה ממש כדאי' בגדרים דף פ'. והנה זהו עפ"י שורת הדין גמור. אבל בחמת רחמי לכל חדש שלא לדקדק לעמוד על הדין רק ליכנס לפניס משורת הדין וכו' וגם כי כולנו לריכין לרחמי שמים בכל עת ובכל שעה בחתע"דלת דווקא וכו' וכל המחמין לבבו וכשבם רחמיו יהיה מחיזה טעם שיהיה גורם כך למעלה ח"ו. גם כי אין לדיק בחרץ אשר יעשה טוב ולא יחטא והלדקה מכפרת ומגינת מן הפורעניות ולחתם הוא רפואת הגוף ונפש ממש אשר עור בעד עור וכל אשר לחים יתן בעד נפשו בשנם אנו מחמינים בני מחמינים כי הלדקה היא רק הלוחה להקב"ה וע"ש עוד בכחה מכתבים מגודל מעלת הלדקה ובפרט לדקה לחה"ק (יז) עיקר גילוי חלקות בימי התגחים ואמוראים היה בלימוד התורה בעגה הלל בביק פומיה מגירסא וכו'. ובדורות שלאחריהם היה עיקר גילוי חלקות בתפלה וכו' עד שבזמן הזה שהגשמות מבחי' עקבות משיחא וכו' עיקר גילוי חלקות הוא בגשמות מעשיו' שעושין שכללותן הוא מעשה הלדקה וכו' כי הלדקה הוא בחי' רגלין שהוא בחי' הבירור היותר אחרון והיותר אחרון הוא יותר נבוה מכולם לפי שעשוי תחלתן בסופן דווקא שהרי ירפאו לכאב שברגם ע"י הקזה ברגל כידוע. וז"ש בלדקה תכונגי שהוא דווקא ע"י הלדקה שהוא בחי' רגל וכו'. וז"ם יהיב פרוטה לעני והדר מלי מקום דכתיב תני בלדק אחזה פניך וכו' ואמרי"ל אמיק נגחלין חלא בלדקה וכו' (סידור הרב ז"ל מלחדי שער התפלה). (יח) הלדקה לעני הוא רק בחורת הלוחה כמאה"ל חקדמי' ריפחא לעניא כי היכי דלקדמי לבניך נגגל הוא החוזר בשוב ולא עוד מי יאמר שהוא המלוה חולי כבר נתנו חבותיו של העני לחבותיו של העשיר בלדקה אז בהלוחה

בהלוואה ומתגלגל עכשיו הדבר להיות הוא המקבל גמול מצותיו וז"ס אם כסף תלוה את העני עמך . סיימו שמא זה הדבר שאתה מלוה הוא של העני והוא עמך כבר מכמה דורות . ועי"כ לא תהיה לו כנושה . (ועיין עוד בפ' ראה ד"ה כי לא יחדל וכו' מה שביאר בענין זה וכו') וגם כי לפעמים העשיר מקבל שפע המגיע לחלקו ולחלק העניים ועליו מוטל להחזיר לעניים חלקם ולא עוד אלא שהעשיר מקבל שפע מן העניים ברוחניות ובספר שמו לדקה המובחרת שאין הנותן יודע למי נותן ולא המקבל יודע ממי מקבל משל"כ בנתינת העשיר להעני וע"כ בחמת תרז"ל יותר ממה שהעשיר עושה עם העני וכו' וכן הוא בשפע חכמת התורה שתרז"ל ומתלמידיי יותר מכולם שהוא מקבל חלק התלמידים ומשפיע להם וכו' (פניני יפות פ' משפטים) (יט) מה שכפ' תרומה הקדיש ליווי המשתדלות בדברים אלו קידם לציווי המתנדבים והעושים בעצמם היינו כשתרז"ל גדול המעשה יותר מן העושה . כי כפי שלימות רצון המעשה והדברים היוצאים ממחשבות לבו הוא הגורם הגדול לעורר לב המתנדבים והעושים וכו' (פ' תרומה) . (כ) כי יהיה בך אביון תרז"ל בספרי תחב תחב קודם היינו כי תעפ"י שחיוב הצדקה לכ"א לפי כבודו אפי' סוס לרכוב עליו . מכל מקום מי שחסר לו בעיקר חיותו הוא קודם וכן לענין שקרובים קודמין לאחרים ועניי עירך לעניי עיר אחרת היינו כשהם שוים אבל עני ביותר מחבירו חיותו קודם לכבוד חבירו . וז"ס תחב תחב קודם וכו' ע"פ עוד לענין מזונות בני ביתו לפי כבודם . דהיינו בניו ובנותיו הסמוכים על שלחנו אם לאיש בכלל תחב תחב קודם רק שצריך לכלכל הולמות בני ביתו במדה ולא יפזר יותר מדאי וכו' (ועיין לעיל לות עו) וגם מענין שצריך ליתן להעני בעין טובה כי אם לאו אין להעני שביעה ממנו כ"פ אל תלחם וכו' כשתרז"ל אין הקומץ (היינו נתינה שהוא בקומץ) מצניע וכו' וז"ס ולא ירע לבבך וכו' כי בגלל הדבר הזה יברכך וכו' וז"ס אין הצדקה משתלמת אלא לפי חסד שבה היינו העין טובה וכו' (פ' ראה) : (כא) הצדקה לעניים הוא קיום העולם והוא הגורם לתבה ולחדות והוא בכלל מה שכתוב זכר ונקבה ברא אתם היינו שיהיו משפיעים ומקבלים וכו' וגלגל הוא החוזר בעולם כי בדור זה אלו הן המשפיעין ואלו המקבלים ובדורות הבאים אחריהם נתהפך הגלגל וכו' ואלו היו מתמידים בזה בחמת לא היה כ"כ הפרש בין עשיר ובין העשיר והוא ממש כמשל האיש שיש לו שני בנים ונותן בזמן אחד לבן אחד מה שחת לפיס לחלוק עם אחיו ואחר זמן נותן לבן שני מה שלחלוק עם אחיו כדי שיהיו שוים זה לזה ולמען יתקשרו כאחד ואם הדבר כן אין בושה לעני ואם רואה הע"י שמתנהגים כדת הוא מוסיף ברכתו עליהם בכל פעם וכו' וז"ס על דברת בני אדם וכו' שהם בהמה המה להם . כי הם הוא לשון זכר והמה הוא סימן נקבה והיינו המקבלים וז"ס לברם תלקים שיברר הש"י את שכל האנשים שהם שהם משפיעים למקבלים דהיינו שהם בהמה כן חוזרין ומשפיעין המה להם וסם שוים יחד . ורמז לדבר כי לדקה בהיפוך אותיות בת"ת ב"ת הוא ג"כ אותיות לדקה כי הוא גלגל החוזר . וגם לדקה מכוון מספר שני אביון והוא רמז להשוות הנותן לדקה להמקבל וכו' והמה הלדקה לעניים הוא ג"ח של אמת כי היינו מלפה לתשלום גיעול אחר מאחר שהם עניים והגם כי גלגל הוא החוזר וכו' כנ"ל מכל מקום היינו מלפה לזה שיהיו דורותיו עניים לקבל גמולו ועוד כי הלדקה לבני בניו הוא בעצמו מלוות לדקה כי הקרובים קודמין ללדקה מאחרים וכו' (סם) . (כב) יבחין האדם בהלדקה שנתן כבר אם יבא אדם להחזיר לו וגם ליתן לו ריוח למכור לו זה המלוה לא ימכור לו אפי' בסך רב הרי מוכח מזה שאם שהיה קצה לו ליתן לא היה זה אלא מהסתת היצה"ר קודם עשיית המלוה . אבל אם כבר עשה המלוה מחזקת קותו לעמוד בקדושתו . וז"ס אם יתן אים את כל הון ביתו בתבה . לא די שלא יקבל ממנו אלא שגם בוז יבוז לו על שעשל ממנו דבר זה וכו' וז"ס ולא ירע לבבך בתתך לו היינו שכבר תתן לו ולא יהיה פתחון פה להיצה"ר ומפשר שזהו שאמר נתון תתן שקודם נתינה יהיה בעיניך כאלו כבר נתתו וכו' (סם) (כג) קודם התפלה וגם קודם התכילה וגם קודם הזווג יפרים פרוטה לדקה (המגת הרב הלדיק וכו' מוה' שמעלקא ז"ל בספר דברי שמואל) : (כד) שמעתי מהרב הבעש"ט ז"ל פירוש על פסוק ותלה תולעת יעלח וכו'. היינו שהוא קופץ ותיכף הקופץ הוא מסיכן הוא בא שילחק הוא גבורות בחי' לימלוש יהיה גולד מאברהם שהוא בחי' חסד והתירוץ מאברהם הוליד את יעלח גם זה הוא חסד שיהיה לימלוש בעולם כדי שע"י זה יהיה נחשב לאחד . והשני יתן לו ויהיה עולם חסד יבנה ויומשכו חסדים בעולם וכו' (מבשר לדק פ' בהר) . (כה) שמעתי בשם הרב החסיד מוה' זיסמלן מפיפעליא ויקחו לי תרומה. היינו שהאדם שנותן לדקה ומי נותן לשם מלוה ולייחד קוב"ה ושכינתיה . לא שהתורה לריכה לזה אלא שהמקבל שהחיים לשם מלוה ולא לכוונה אחרת . וזהו ויקחו לי לשמי שהלקיחה תהיה לשמי . וז"ס

כרוכה ליהנות יהנה כמליצ"ע שבודאי היתה כוונתו רלויה וכו' (פ' קרח) (כו) שמעתי בשם שבעמ"ט ז"ל פירוש הפסוק מני נגדך מחזה פניך מסבעה בהקין תמונתך היינו כשמדם נותן פרוסה לעני מני עומה יחוד דהפרוסה הוא יוד והמסה מלבעות של הטותן הרי הא ופשיטות ידו של הנותן הרי ואו ובמתו למחסה על בעות של העני הרי הא מחרוסה ועי"ז נורס המשכת רחמים כי כשדרן הוא רחמים גמוריס וכל זה כשהנותן מתחיל בגחינת הלדקה טרם הפשטת יד העני מזי הוא ווי"ס כשדרן וממשיך רחמים לעולם ולא כן כשהעני מתחיל בתחלה בהתכשטו' ידו לבקש מז הין השם כשדרן וזהו מני בנדך כשממני התחלה בהלדקה מז להזה פניך שמני נורס יחוד בדלת מתוון כשדרן והוא פניך רחמים מסבעה בהקין ר"ל כשהעני מקין מותי בפשיטות ידו ליתן לו הלדקה מז תמונתך שמני רוחה רק התמונה של דלת מתוון ולא בפנים וז"ס כי פתוח תפתח את ידך לו ר"ל שאתה תפתח בידך ליד העני לקבל ומז יהיה השם כשדרן ומשוך רחמים גמוריס וכו' (פ' רמה)

(כז) צדקה כוללת כל המצוות ומנהגת כל המצוות והוא כמו הלב שנותן חיות בכל האיברים וכן היא כמו השפיש שהוא מופיע ומלך של העוה"ז כן הצדקה היא מלך של המצוות וכו' (אור התכמה פ' ויוא) (כח) מעלת המהנה ת"ח וצדיקים מנכסיו עיין צדיק איה צג: (כט) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו פירוש מי שרוצה לשום פעמיו לדרך האמת לילך בדרכי ה צריך לעשות צדקה וצדקתו מעוררת צדקה העליונה וגורם שהקב"ה נותן צדקה לכל ישראל וכו' (נועם אלימלך בליקוטים) (ל) ע"י הצדקה שאדם עושה מעורר הצדקה למעלה שובורא ית' יוכל להתחבר אל הצדיקים ולהשפיע להם טוב ג"כ בדרך צדקה ולא יכול לבא שום ערעור וקטרוג בהשפעה לבעבור שהוא בדרך צדקה וחסד לא בדרך שכר וכו' (עבודת ישראל פ"ב דאבות משנה זין). (לא) ארז"ל אדם נותן לעני מלא עומסו בעוה"ז הקב"ה נותן לו מלא עימסו לעוה"ב ולא אמר בעוה"ב כי ר"ל שהשי"ת ניתן לו בעוה"ז מלא עומסו להיות לו תועלת ע"י לעוה"ב כי ע"י יעשה צדקה ויתקרב אל צדיקים וישיא בתו לת"ח וכיוצא בזה וכו (דברי אמת חידוש השלישי פ' תרומה) (לב) לפעמים לב האדם בוער בקרבו לעשות איזה מצוה בהתלהבות גדול לשם השי"ת ואח"כ בא היצה"ר ומצנן ומקרר דעתו ורוחו להתעצל בדבר ולפרוש מהמצוה והעצה לזה שבשעה שהאדם עושה איזה מצוה יכוון בדעתו ולבו שעשיית מצוה זאת יהיה כלי והכנה שיזכהו השי"ת עוד הפעם לעשות מצוה זו בשלימות יותר ובשכל יותר גדול ע"ד מארז"ל שכר מצוה מצוה וכן כשזוכה לעשות המצוה הזאת שנית יכוון שיהיה כלי והכנה שלימה ביותר עוד לעשות עוד הפעם מצוה זאת בשלימות יותר עוד וכן בכל פעם ואז מחשבה טובה זו הקב"ה מצרפה למעשה ומן השמים מסייעין לו לגמור מחשבתו זאת מכח אל הפועל לעשות המצוה בשלימות ובהתלהבות גדול בכל פעם ביותר ולא יוכל היצה"ר לבלבלו ולמנוע אותו וכו' (עיין פנים ביאור שורש הענין בשלימות) וזשדרז"ל לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים אל תקרי שנים אלא שנים נתון תתן עשר תעשר וכו' כי התורה הק' רמזה לנו ענין הנ"ל בכפל תיבות נתון תתן כשאתה נותן צדקה תכוון שתהיה הנתינה הזאת כלי והכנה שתתן עוד הרבה פעמים ובכל פעם בשלימות יותר כנ"ל וכן עשר תעשר וכדומה וז"ש כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון היינו שבעת שפרשה כפה לעני היה במחשבתו שתהיה זאת הכנה לקיים מצוות הצדקה בשלימות עוד יותר שתתן צדקה אח"כ בשתי ידים ואז ע"ז לא תירא לביתה משלג היינו מהשלג והצינון של היצה"ר שמקרר את האדם בכל פעם ומונעו מלעשות מצוות וזה כי כל ביתה לבוש שנים א"ת שנים אלא שנים דיינו כנ"ל כי בכל מצוה כלול בה עוד מצוה היינו מחשבה הנ"ל שהמצוה הזאת תה ה רכנה לק ום המצ"ה פעם שנית ומחשבה הזאת נחשבת ג"כ למעשה כנ"ל והרי הם שנם ואז אין בכח היצה"ר לבטל ולמנוע אותו מעשייתה שנית רק אדרבא מן השמים מסייעין א תו רגמיר עור עשיית מצ ה זו כשלימ ת יותר וכו' (אוהב ישראל פ' ראה).

(לג) בו דא' לפעמים מן הנמנע ליתן להעני כל מחסורו עד שישבע העני בנתינתו רק עכ"פ צ ך כ ון באחערותא דלתתא של נתינתו זאת יפתח שער ההשפעה שישפיע השי"ת להעניים כל צ כם עד שיי"ה לדם שביעה מרחמי הש"ת וז"ש פתוח תפתח וכו' וכן ואכלו בשעריך היינ בזה רישע של השפע שתפתח ואז ישבעו (שם בליקוטים) ועיין בפ' תרומה מבואר שע" דנר נ ת לכ והרצון שהוא רוצה ומ שתוקק מאד ליתן להעני כל מחסורו רק שאין בבהו לנ ות זאת אז ה שי"ת רצון יראיו יעשה ומהרצון הזה נעשה פתח ושער שישפיע

השי"ת להעני כל הצטרכותו וכו' (לד) אין לך מצוה שנפש האדם מתעלית על ידה כמו בצדקה שאדם נותן מיניע כפו וכו' (אור הגנוז ס' תרומה) (לה) כתב הרב ברשנורא מסכת פאה ע"כ ראוי לכל אדם בעת שיתן לו הקב"ה רוח יפריש חומש וכש זמן לו עני יתן לו וז"ש נתן תתן לו וכו' כי ביודאי בעת שהשי"ת נותן רווח יוכל בנקל להפריש החומש כי אז שוקל בדעתו מה היה עושה אלו היה לו דווח מועט וביודאי יתן ויפריש בשמחה חלק השי"ת ואז כש יזדמן לו עני אח"כ בוודאי יתן לו בשמחה מאחר שהוא כבר אינו שלו ומופ"ש לצדקה וזהו נתון תתן ר"ל מה שמופרש ונתון כבר תתן שתנהיג עצמך כנ"ל ואל ירע לבבך כנ"ל וזה ויקחו לי תרומה ד"ל יקחו מה שהפרישו כבר אזי יתנו בשמחה (דברת שלמה ס' תרומה)

קדושה (א) ענין קדש עצמך כמותר לך וכו' ואיך שכ"א מישראל יכול להמשיך על עצמו פרישות וקדושה כי נשמתו היא חלק אלוק ממעל וכו' וענין קדושים תהיו כי קדוש אני ה' וכו' עיין יראה אות תנא וע"ש גם באות תפח (ב) בכל מקום שיש קידוש השם הוא כדרינת ובחי' אליהו ז"ל וכו' (דברת שלמה ס' וארא)

רצון וכיסופין דקדושה (א) ע"י קיום התורה ומצוות ומעש ט שלנו אנו משפיעים תענוג ושיעשועים ונחת רוח להבורא ית' וכשאנו מסתכלין במעשינו איך שכל התענוגים והשיעשועים הבא ממעשינו להשי"ת כאפס ואין נחשב לפי ערך הראוי לנו לעבוד אותו ית' וכו' וע"ז אנו חפצים ומשתוקקים ונכספים ומתאוים לעובדו ית' יותר ויותר ממה שבכחינו והשגתינו זה הרצון והתשוקה חשוב לפניו ית' למאד ומקבל מזה תענוג ושיעשועים גדולים לאין שיעור כי נקשר זה הרצון של האדם ברצונו ית' שחפץ להטיב עם ישראל ולהשפיע להם כל טוב וחסדים בלי גבול ושיעור ואז נעשה יחוד וזווג הבורא ית' עם כנסת ישראל וזהו אכילה ותענוג שלו כביכול כשאנו משביעין אותו ית ברצונינו הטוב וצופה ומביט שמאד יכפוף לבבינו להשפיע לו ית' בכל עת תענוג ושיעשועים בכל האפשרי ויותר ואז נחשב זה הרצון אצלו ית כמעשה ממש כ"ש רצון יראו יעשה היינו שהרצון נחשב לעשייה כי הוא ית' יודע מחשבות האדם שכל מה שבכחו והשגתו הוא עושה בלב שלם ועל היותר מכחו והשגתו הוא כוסף ומתאוה וע"כ מצרף השי"ת מחשבתו הטובה למעשה ממש כי הוא ית' יודע האמת שאם היה משיג יותר ויותר היה עובד אותו ית' ג"כ יותר ויותר וכו' (אוהב ישראל פ' שמיני) (ב) ארז"ל חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה ד"ל דגם שעולם המעשה הזה עיקר תיקונו הוא בעובדא ממש ומה תועלת בזה המחשבה לבדה מאחר שהמחשבה היא רק מבחי' עולם המחשבה ע"כ ז' הבטיח לו הכתוב מאחר שלא נמנע מלעשותה רק מחמת מניעת האונס ע"כ התורה הק' תהיה עומדת במקומו של האדם הזה כי אורייתא וקוב"ה וישראל כולא חד וכשאדם מקשר מחשבתו אל המצוה וחושק ומתאוה מאד לק"ם ככל הכתוב בתורה אז נדבק דרצון הטוב הזה באותיות התורה והתורה היא בעוה"ז עולם המעשה אשר היא בתוך אותיות ולבוש התחתון והתורה מקבלת מחשבת האדם וההארה של הרצון הטוב ההוא ואז התורה בעצמה פועלת לקשר כל העולמות ולייחדם למעלה בכח הא"ס ית' כאלו עשה דמצוה הזאת במחשבה דיבור ומעשה בפיעל ממש וז"ש מעלה עליו הכתוב וכו' היינו שאותיות התורה בעצמן מעלין את המחשבה טובה הזאת ופועלין עמה כאלו עשה המצוה בפועל ממש וכו' (שם בליקוטים) (ג) ממה שנתנו דור המדבר בנשמות זהב וכסף ונחושת נעשה בזה המשכן וכו' ומבחי' הכיסופין והרצון וההשתוקקות של כ"א שהיה נכסף ומשתוקק מאד ליתן לזה יותר ויותר ממה שבכחו לגמרי ומבחי' זה הרצון וכיסופא ורעותא נבנה המשכן ברוחניות להתפשטות א"ס ב"ה יז"ש מאת כל איש אשר ידבנו לבו וכו' כי העיקר הוא נדבת הלב והרצון והתשוקה של כ"א וזהו חכמתו של בצלאל בזה שציוף המחשבה והרצון אל המעשה ועשה קומה שלימד וז"ש לחשיב מחשבות לעשות וכו' היינו שפועל במחשבה גם בעשיה וז"ש והמלאכה היתה דים והותר וכו (בליקוטים פ פקודי ועיין בפנים הספר ס' תרומה). (ד) השם עבים וכובו מן העביות שבזה העולם המסתיר אור א"ס ב"ה אח"כ כשמשבר המחיצות ומסכים נעשה מרכבה אריו ית' אך באיזה אופן יכול לסתור מחיצות העביות הי"ע ע"י תשוקה שיש לכ"א ואחד מבני ישראל מטבעו וממולדתו להבורא ית' וזאת הבחי"ה נקראת בחי' אי"הו בסוד מ"ג מה שהאדם מעורר בעצמו תשוקתו להבורא ' ויש ק"ל צ"ל אי"הו וזה הנה ה' ריכב על עב קל וכו' (ליקוטי תורה מהרב המגיד

וכו' מהור"ם זיל משעדנאביל בליקוטים ועיין תפלה אות סח ועיין עוד בענין שצריכין להתפלל להשי"ת ולומר רבש"ע תן בי רצון לע בודה האבתית וכו' יראה אות ש :

(ה) מרז"ל מני ממרתי יהיו נפני כערבה והם שמו עממם כלפלפה וכו' כי החילוק בין ערבה ולפלפה שמניהם מן אחד ואין בהם טעם וריח והערבה כמרה לדלת מינים והלפלפה פמולה כי הערבה עלה שלה מצוך רומז לדבר שגול שאינו למדם נמצך אחר הקב"ה כ"ם משכני אחריך נרוצה . והלפלפה עלה שלה טגול רומז לדבר שגול שאינו לעמוד עליו זמן מה וכלל פעם שרוצין לעלות עליו מתמוטט ליפול למטה מרחמת חזרת העינול הנה והנה כן האדם החסר הוא פעם למעלה ופעם למטה במדרינה נולה ומגולה ולפ כן הדרך היסר לכני האדם שלם כי אם לעלות בכל פעם מעלה מעלה ואם כי גם צריך ליזהר שלא להחזיק ח"ע במעלה" יתרה יותר ממדרינתו . וזה קשה מאד לאנשים בהדרגה כל כך שלא להחזיק במעלה יותר ממדתו ולא למטה היותה רק סעיקר הוא הרצון מן האדם אף שהדבר קשה עליו ואינו נכחו כשמכוון לשם שמים וחוסק בדבר זכו' הקב"ה מסייע לו וכו' עיין פניס (נחלת שמעון פ' דבריס) .

שלום ואהבת ריעים ולדון הכל לכף זכות . (ו) צריך האדם להיות נוחו נבזה ונמאס בעיניו . ואפחתו תהיה רק בשמחת הגשם לבדה ואז ינקל לו לקיים מצוות ואהבת לריעך כמוך לכל נפש מיסראל לגדול ועד קטן כי מאחר שניפו נמאס ומתועב אללו וכשפש והרוח מי יודע ערך נדולתן ומעלתן בשרשם ומקורם בחלקים חיים בשנם שכולם מהאימות (ואל תאד) ואב אחד לכולנה ולכן נקרחים כל יסרחל אחים ממש מלד אורם נפשם שה' אחד רק שהנופים מחולקים ולכן העוסים נופש עיקר ונפשם שכלה ח"ח להיות אהבה ואחוה אמתיית ביניהם אלא התלויה בדבר לבדם וז"ם הלל הזקן על קיום מניה זו זהו כל התורה כולה ואידך פירושא וכו' כי יסוד ושורש כל התורה הוא להנביה ולהעלות הנכם על הנוף מעלה מעלה עד עיקרא ושרשא דכל עלמין ונם להמשיך הור ה"ם ב"ה בכנסת יסרחל וכו' לקייטו במקור נכמות כל יסרחל למיהוי אחד בתחד דייקא ולא כשים פירוד ח"ו בנשמות וקוב"ה לא שרית בתתר כנוס וכ"ם ברכתו תניטו כולנו כתחד בתור פרק וכו' ומה שמרז"ל שמי שרומה בחבירו שתעה ממנה לשגלותו וכו' קייטו בחבירו בתורה ומצוות וכבר קיים נו מצוות הוכיח הוכיח את עמיתך עם שתתך בתורה ומצוות ואפשי"כ לא שב מחשבתו כ"ם בספר חרדים לכל מי שחיטו חבירו ואינו מקורב אללו הנה על זה ממר כלל הזקן הוי מתלמידיו של אהרן וכו' אוהב את הבריות ומקרבן לתורה לומר שלא הרחוקים מתורת ה' ועבודתו יה' ולכן נקרחים בשם בריות בעצמה לריך למשכם בחבלי עבותות אהבה . וכולי האי ואולי יוכל לקרבן לתורה בעבודת ה' ואם לאו לא הפסיד שכר מצוות אהבת ריעים (ולא ממר דהמע"ה תכלית שנאה שנאתים וכו' אלא על המינים והאפיקורסים וכשרז"ל) ונם המקרבים אנשי וכוכיחם ולא שבו מעוותיהם שמוה לשלותם מזה להבה נ"כ ושתיהן הן לאת שנאה מך הרע שבשם ואהבה מלד בחי' הטוב הנמה שבהם שהוא גילוי לאלות שבתוכם המהיה נפשם האלקיית ונם לעורר רחמים בלבו עליהם כי היא בבחי' גלות בתוך הרע וסע"ה הנוכר על ה ברשעים והרחמנות מבטלת השנאה ומעורר אהבה כמודע וכו' (תניא בליקוטי אמרים פרק לב) ועיין נם בתנרת הקודם שבסוף ספר פרי האדן שמבאר שם בכמה מקומות נודל מעלת השלום והאחדות ואהבת ריעים ודיבוק חבירים וכו' עיין ירחה חות שם שכד ובעיין קדושת יסרחל לות ע' עז :

(ז) בשם האריז"ל צריך כל הדם לקבל על עלמו קודם התפלה מלות ואהבת לריעך כמוך וכו' כי כי הדם צריך לבנות עולמו בחבד עליון כי כל הדם הוא עולם בפני עלמו בפרט וכתיב עולם חסד יבנה וצריך כל הדם שיעורר בכל יום חסד עליון כדי לבנות עולמו וכו' ובמשנת הזהיתי בני עלייה והם מושעים וכו' וא"ת לכל הדם נהמשיך עליו החסד עליון בפרטיות וכו' ע"כ צריך האדם לקרב ה"ע נמי שלמעלה ממנו לולי ע"י דביקות אהבת מדרינה עליונה עי"ז יהיו הם אחדות ויוכל נם הוא לעורר החסד עליון ע"י אחדות וכו' וזהו הענין שאמרתי מהרב הבעש"ט ז"ל שפ"ח היה מתפלל עם חבריו באהבה נדולה ורבה ובתריך הרבה בתפלת שמונה עשרה וחבריו לא היה מפסיר להם להמתין עליו כ"כ ופעם כ"א מהם לדרכו ואחר שעשו כ"א ההשתרכות שלו חזרו ונקבצו אליו ז"ל ואמר להם הבעש"ט שגרמו פירוד נדול בזה שעזבו אותו והלכו להם וסיפר להם משל לענין זה כי ידוע טבע של העופות שבכל חורף פורחים למדינות החמים לדור שם כל ימי החורף פעם אחת רחו בני המדינה שבא עוף אחד מהודר מאד בכל מיני נוון ויושב נו על תילן אחד נדול ונבוה מאד עד שאין יד האדם יכולה להניע לשם וכשמעו המלך מזה ציוה שיתקבצו כמה אלפים אנשים ויתקרבו אלל האילן הנ"ל ויעמדו זה על זה נבוה מיל נבוה וכו' עד שהעליון יכול לפשוט ידו ולקח את השוף מן האילן ולהביאו אל המלך וכן עשו וכשעתה

זה על זה לזי לותם שעמדו למטה היו מתנגעים הנה והנה ולא היה מקשרין עלמן בחזקה עם לותם שעזדו למעלה מהם ועי"ז כולם נפלו והלוף שגל הלילן פרח ותבטל כל העניו ולא נתמלא רלון המלך וכו' וכן אם הייתם מחוברים ומקושרים עמי בתפלה היה הדבר טוב בשלימות. אך אח"כ שעזבתם לותי וכ"א מכם הלך ו להשתרכות אלו וגי"ז נפרד כ"א לביתו וגי"ז נפל הכל. ומה שרליתי להשיג פרח ממני ובילור הדבר יותר מאחר שגי' התורה ברח הסי"ת כל העולמות והכל בשביל ישראל וע"כ כ"א מישראל יש לו שורש בחות לאחד מהתורה וכמו שכל העולמות שנבראו ע"י התורה הם עומדים זה למעלה מזה לפי השתלשלות התורה בפרד"ם כן ישראל יש להם כ"א שורש בחות לאחד מהתורה ע"כ לריכין ישראל לקשר זה בזה וגם זה למעלה מזה ממש להבא רבה כמו התורה שהיא לאחת כן הם יהיו מקושרים כאחד ועי' הדיקות והתקשרות זה יכולין להביא השנות השפע ע"י מי שקרוב להשיג יותר חסד עליון ואתם כשתלך כ"א מכם להשתרכותו ובזה נראה שאין לכם להבה ביניכם ומכל שכן שאין לכם להבה למי שלמעלה מכם ע"כ עיקר התיקון הוא להבת לית שם לאחרו ולקשר שלמטה למי שלמעלה ממנו כדי להשיג חסד עליון עי"ז עולם תסד יבנה בכללות ובפרטיות יתתן הכל וכו' (לור החכמה פ' בהעלותך) . (ג) יאמור עלמו מלשנות שום חדש מישראל כי אם הרשעים שיודעים לו בבירור שא"א לדוסק לכף זכות. וכל שאפשר לדוסק לכ"ז מתוייב להחוב בנפשו בכל מאודו בגופו ובניו לקיים ואהבת לרעך כמוך. (בהנהגות הלדיק וכו' מוה' אלימלך) (ד) לא תשנא את אחיך בלבבך. שים ב' ירלים אחד עובד בדרך זה וזה עובד בדרך זה. זה אומר שהעיקר הוא הלימוד וזה אומר שהעיקר הוא התפלה למשל לשפ"י שמתנים בעבודתם במחשבתם ובלבבם הם אחד שזה עושה לשמו"ת, וזה כמוהו וזה לא תשנא את אחיך שהוא בלבבך אחיך לשפ"י שבמעשה אין אחיך וכו' (כתבי הקודש דף כ) (ה) לפעמים נראה לאדם שהוא עובד ה' שהוא מבלבל ובאמת שורש הבלבלה בשביל ענין גשמי ממש ומתן לו אוס דבר והנה שהוא מיפי ביעול עבודות אין להתקוטט בדבר מלוה וגדול השלום ומכל שכן להבת החברים ובדאיתא בזוה"ק בדורו של רשב"י היה גילוי סודות בשביל להבה גדולה שבין החברים הק' . ולריך לזכור בשעת הבלבלה שהיא מסילר הרע להתגבר עליה וכו' (דברי אמת חידוש השניטי פ' יתרו) (ו) מי שמעיין חסרונותיו שבעו שאיזו רואה חסרונות של אחרים ומכל שכן מזה שהוא גדולה להבורת ית' שאריך אפו ומעיב עמו הנה שאיזו כדאי ומי שאוהב לאב הוהב לבנו ג"כ ועל כל פשעים תכסה אהבה . והנה שרואה בחבירו דבר שאיזו טוב דן לותו לכף זכות הם מולא זכות איזו מדקדק חולי איזו כן . וז"ם הוי דן את כל אדם לכ"ז כי יש מי שאיזו מולא זכות וזה מפני שאיזו רואה שפלותו רואה חסרונות של אחרים וגם מפני שאין לו אהבה לאיזו שבאמת משל"כ הסיפוך רואה זכות הנה שלמדן יותר ממנו לא מלא זכות דוק ותשכח כן וז"ם משת חסידים הוי דן פירוש שתסיה כן בעלמך (בבחי' זאת) שתמלא זכות לכל אדם וכו' (פ' בלק) . (ז) עיקר שלימות כל המלוות הוא כשעושה לותם מאהבת הבורא ית' בלהבה לאמיתית אך לא כל אדם זוכה לכך כי יש שרואה ואין יכול להשיגה כי אם ע"י התכלות בכללות ישראל יכול להשפיע מדת אהבה בכ"א ולאחד הרואה להאוב את הבורא ית' וע"כ קודם כל תפלה ומלוה לריך לקבל מדת אהבת הבורא על עלמו מלות ואהבת לרעך כמוך . ואם יתבונן האדם בדעתו שלריך לקבל מדת אהבת הבורא ית' ע"י התכללות ישראל דווקא ולא סגי בלחו הכי ממילא בהכרח זה יוכל לקבל בלבו אהבת כל ישראל בלב ונפש ועי"ז בעלמו יוכל לבא לאהבת הבורא ג"כ מחמת שמתבונן בעלמו מה לריך זה העיקר הוא כי רואה אני להשיג אהבת הבורא יתברך מחמת התכללות שים בכלל זה בשמות הלדיקים החיים ולותם שבבר היו וכו' (ליקוטי תורה מהרש המגיד וכו' מהור"מ ז"ל מטשערנאבל בליקוטים) (חית) עיקר הכל הוא התחברות ישראל שיהיה אהבה ואחוה וריעות ביניהם והדבר הזה פועל ישועות גדולות ומסלק כל המקטריגים כדכתיב חבור עלבים אפרים הנה לו וכן שמעתי מפי אדמו"ר וכו' מוה' אלימלך ז"ל כשישראל לותו מחיו הלדיק וכו' מוה' זושא ז"ל ואמר לו בזה"ל אחי למוד לי זה שאתה פועל נסים ונפלאות ומעשים מרחים שאוהב ג"כ לפעול כך וכלל הדברים בקילור שהשיג לו אדמו"ר שהוא ע"י התחברות הלדיקים ואהבה וריעות ביניהם ע"י נפעלים ונעשים כל הנסים וכל הפעולות והמעשים מרחים והודה הלדיק הנ"ל לדבריו ואמר בוודאי כי זה עיקר הכל וכו' (מאור ושמש פ' בלק)

שמחה (ט) יש שני מיני אדמומיות ט' הוא גבורות ב' שהוא מיין שהוא שמיה ובאדמומית השניה אדרבא מתמתקים כל האדמומיות האחד משל למלך בשר הוא בשמחה אז הוא רשות לכולם לפניו אף מי שהיו הנון בלבו שכי וכו' וכו' מחשבה לותית בשמחה וכו' (ליקוטי

לאמרים דף יוד ע"ב וכאור תורה פ' ויחי) (ב) מתוך שמחה של מצוה ודביקות זוכין לרוח הקודש כמארז"ל למה נקרמת בית המוקדש שהיו שוחקין משם רוה"ק והענין כי השמחה בלתי לשם מחמת התענוג שהיה לו היזה תענוג גדול או שהתבשר היזה בשורה טובה והיה לו תענוג גדול מזה או שראה היזה דבר שיש לו תענוג גדול מדבר ההוא בלתי לו השמחה נמצא מלינו שהשמחה נמשכת מתוך התענוג שהוא רוחני בלתי מוגבל ועליון עד מאד הנקרי קדש בלשון זאו וכו' ומשם יורד ממדריגה למדריגה עד שבא לשם רוה"ק וכו' (דף נון ע"ב) . (ג) כילד מרקדין לפני הכלה . היינו כיצד יכולין לרקד לפני השכינה . כי הלא מלא כל הארץ כבודו . (אור תורה ברמזים על חגדות רז"ל) (ד) זאו כלל גדול בעבודת הבורא ית' היזה מעלות כל מה שיוכל (ליקוטי יקרים דף ס' ע"ב עיין התחזקות אות י"ג מיבואר ביותר) : (ה) העיקר תילך תמיד בשמחה ובפרט בעת הדביקות (עיין דביקות וכו' אות ס') דהלא שמחה ס"ל להיות דבוק תמיד בבורא ית' (שם דף ב' ע"ב) (ואו) על ידה האדם בדקדוקים יתירים בכל דבר שבעולם שזה כוונת היל"ר בעשות לאדם מורת שמח פינו יוצ"ל בדבר זה כדי להביא אותו לעלבות ועלבות הוא מביאה גדולה לעבודת הבורא ית' . ואפי' בכגל בעבירה ח"ו לא ירבה בעלבות ביציר העבודה רק יעבוד על העבירה ויחזור לשוב בבורא ית' כיון שהוא מתרעד בחרטה גמורה והעתו הלא יכול לכפיה בשוס פנים ואפי' כשהיה בוודאי שלינו יוצ"ל בדבר אחד מחמת מניעות הרבה לא יהיה עצב ויחזוב שבבורא ית' בוחן לבות וכליות והוא יודע שרצונו לעשות מן המוטחר רק שלינו יכול ויחזק עצמו בשמוח בבורא ית' וכ"ש עת לעשות לה' הפרו תורתך וכו' עיין פנים (מוהל"ת הריב"ש דף ומו ע"ב)

(ז) לריך לעבוד את ה' בירלה ובשמחה וכן תרין ריעין דלא מתפרשין וירלה בלא שמחה הוא מרה שחורה לא יהיה לגעור על עבודת ה' לריך לעבוד רק תמיד יהיה בשמחה ואפי' בשוטה שעה לריך ג"כ לעבוד אותו ית' ואין פנאי לייטב ל"ע לריך ושם (דף עז)

(ח) ארז"ל אסור לאדם למלאות פיו שחוק בעוה"ז שנאמר אז ימלא שחוק פינו וכו' ומה שאנו רואים מכמה צדיקים שלפעמים ממלאים שחוק פיהם הוא מחמת שהם ג"כ בבחי' א"י היינו שהמשיכו אלוהו של עולם על כל הזיין מדות שלהם ומי שדבוק באלוהו של עולם עם כל מדותיו הוא באמת למעלה מהעוה"ז ולאדם כזה בוודאי מותר למלאות פיו שחוק מאחר שאינו בבחי' עוה"ז וכו' ואדרבא ע"ז נתרחבו המוחין שלו ויוכל לדבק א"ע יותר ויותר באלופי של עולם כי ידוע כי העצבות הוא מדה גרוע מאד מאחר שהוא בחי' עבודה זרה שלכך נקרא עצבות בלשון עצבים וכו' ומי שהוא בבחי' עוה"ז ומסתמא כן ג"כ השחוק שלו ובודאי אסור משא"כ הדבוק בבורא ב"ה שגם שחוק שלו אינו בגשמי יבו' כי האדם כזה שורה עליו יראה עליונה והשחוק שלו הוא בבחי' במקום גילה שם תהא דערה ובבחי' א"י ימלא שחוק פינו וכו' עיין פנים (מאור עינים בח דושי מסבת כרכות)

(ט) בענין השפעת השי"ת יש בבחי' המקבלים שתי כתות יש כת אחת שהם משמחים עצמם בהשפע עצמה ויש כת ב' שהם חכמים ומשכילים האמת לאשוריו ושמחתם שע"י השפע הזאת רואין איך שהשי"ת משגיח בעינא פקיחא ומראה חיבתו היש שמחה גדולה מזה שידע דאדם שמלך אדיר גדול ונורא משגיח עליו וז"ש זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו דייקא ר"ל בהשי"ת בעצמו וכו' (קדושת לוי פ' וירא) . (י) השי"ת משתיקק תמיד להשפיע טובות על עמו ישראל אך כביכול הסט"א מעכבת נביעת השפע רק בזמן שישראל מתעוררים בשמחה בפרט בהשלש רגלים שאז זמן שמחתן של ישראל אז זאת השמחה דוחה את החיצונים מלהמניע את השפע מלהשפיע ואז השי"ת משפיע שפע וברכה לעמו ישראל (פ' ויצא) . (יא) שמחת חתן וכלה הוא כמו שמחת הרגל ועי"ז דוחין הסט"א שהיא אבן מכשול מעל פני הבאר שהוא לבם של ישראל שנובע חכמה הנבואה בבחי' ונביא לבב חכמה וכו' עיין פנים (שם) . (יב) שמעתי ממורי ורבי הצדיק מוה' דוב בער זצ"ל פירוש הפסוק שיש אשיש בה' היינו שאני שש ויש לי שמחה ותענוג מזה שזכיתי להזות בנועם ה' ולהתענג בעבודתו ית' ולשוש בה מרוב כל וזהו שוש שיש לי שמחה ותענוג אשיש בה' מזה שזכיתי שאשיש בה' ולהתענג מעבודתו ית' (פ' ויחי) :

(יג) העובד ה' בלב שלם אין לו תענוג מזה שעיבד את ה' ומוכן לרב טוב הצפון לו לעתיד לבא דק החדוה והשיעשועים שלו הוא מה שהשי"ת יש לו תענוג מעבודתו וזהו שוש כלומר שאני שש בשמחה רבה מחמת אשיש בה' שאני מביא שמחה בה' כביכול ובשביל זה אני שמח שמחה רבה שוכיתי לכך שקדוש מחומר כמוני ישמח את הבורא ית' וכו'

וכו' (פ' שמיני) (יד) כשמגיע לאדם איזה שמחה מהבורא ית' אזי יראה לדבר דיבורים להביא השמחה באותיות בתורה ותפלה בשירות ותשבחות בכדי לדבק השמחה למעלה בהבורא ית' וכו' (פ' כי תצא). (טו) יש שמחה כשעובדים את הבורא ית' ויש עוד שמחה שמשמח א"ע במה ששמח בעבודת ה' וזהו הרמז בפסוק שוש היינו שיש לי שמחה במה שאני אשיש בה' (וכנ"ל אות יב) וזהו הרמז כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים כי כששמח בעבודת ה' יש לו שמחה נ"כ במה שמשמח א"ע בעבודת ה' ויש ע"ד שמחה כזו השמחה שמשמח א"ע בשמחת עבודת ה' ויש עוד שמחה מן השמחה וזהו עד אין סוף לכך נותנין לו נחלה בלי מצרים (שם בליקוטים) (טז) שמחת נשואין הוא התקרבות הגאולה כי איתא"ל אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף וזו הוא שמחת נשואין כי הנשמות אשר יבאו לעולם ע"י זה הזווג ובזה יהיה התקרבות הגאולה וזהו שאנו אומרין בשבעה ברכות שוש תשיש וכו' משמח ציון בבניה וסמוך ליה שמח תשמח וכו' כי מזו השמחה יבנה המקדש ותשמח ציון ולכך החתן בוכה בשעת החופה כי הנשמות העתידים לבא מכנו הם מעוררים אותי לבכיה כי הנשמה כשבאה לזה העולם יש לה צער על אשר ניתנה מעולם ההדוה וששון ושמיחה אל זה דעולם ולכך האדם בשעה שיוצא מבטן אמו הוא בוכה כי הנשמה בוכה על ביאתה לזה העולם וכו' וע"ש עוד מענין קדושין וחופה וכו' (שם): (יז) העצבות הוא הקליפה היותר קשה מכולם שה"ז הע"ז נקראת על שמה עצבים כסף וזהב וכן חבור עצבים וכן אין לה שייכות עם הש"ת כמאמר עוז והדוה במקומו ואין השכינה שורה אלא מתוך שמחה וכו' ואחרי היות העצבות קליפה ושימאה אינה נמשכת כ"א למי שהוא מבהינתה התומא יכנד בה והטיב לפני אלקים ימלט ממנה וכו' (פרי הארץ פ' טפות ומפעי) (יח) לבעלים בפתע פתאום נופל שמחה על האדם ואינו יודע מקורה מפאת מה בא אליו השמחה והאמת הוא שבאותה שעה מזכירין איתו למעלה לטובה ואע"ב דאיהו לא הזי מזליה חזי וכו' (ספר זכירות עיין פנים) (יט) להרחיק ממנו כל מיני עצבות וכבידות לב ולעבוד את ה' בשמחה והדוה רבר ועצות נדולות לזה וכו' עיין יראה אות שכ) (כ) ענין מה שעצבות הוא מצד קליפת נגה ולא מצד הקדושה כי בצד דקדושה כתיב עוז והדוה במקומו אך לב נשבר ומרירית הנפש על ריחוקה מאור פני ה' וכו אין זה נק' בשם עצבות כלל וכו' ואדרבא ע"ז בא את"כ לשמחה אמתית וכו' וכו' עיין יראה אות שמג (כא) עכדו את ה' בשמחה וכו' עיקר השמחה המועיל הוא על אשר בחר בנו מכל עם והבדילנו מן דחוקים באמונות הבוזביות להשריש בנו אמונה אמתית מאחדותו ית' ולזה צריכין אנחנו לשמוח בשמחה יתרה ולהיישיר דעתינו ולבינו לו ית' תמיד כדי שנוכל לעבדו בשמחה ובטוב לבב ולה ות לנו שכל ודיעה מיושבת בשעת עבידתו ית בתפלה ותודה כי כמו שנראה בחוש בענייני מו"מ ובשאר עניינים כשאין לו לב שמח הדעה צלולה לא יצלח למלאכה וכמו כן כשירצה לדבר לפני מלך בשר ודם מסדר דיבורו ומיישב מקודם שלא יכשל בדיבורו על אחת כמה וכמה לכני המלך הנורא ית' שצריך ליישב קודם התפלה ומכל שכן בעת עמדו להתפלל וזו הוא השמחה אמתית ובדיחא דעתית כדבתיב ולעבדו בכל לבבכם היינו תפלה בשמחה ובאמת דאדם כשמתבונן בדרכיו ורואה שכלו ברבל ימיו ושגותיו נופל עליו יראה ודמוע תדמע עינו מפחד ה' ומדדי נאיני ית' ובאמת זה סימן טוב לאדם כ"ש בזוהר והנה נער ביכה וכו ותאמר מילדי העבריים זה עכ"ז הוא עצבות ויוהר טוב היה לו להיות לו שמחה תמיד רק כשדאדם מתעורר יום אחד יום אף בבכיה אז אחר הבכיה בא שמחה כי שערי דמעות לא נשלבות ובא מכח זה לעבוד בשבחה וכו' וכמי שגידול הלהם הוא ע"י שדורש את הארץ וזורע זיורד עליה מט' וכו' ואח"כ גודל וצומח השיבולת וכו' עד שעושין ממנו להם כמו כן כשנתבקע דגיף ע"י זבחי אלקים רוח נשברה ועיניו נוזלים דמעות בא את"כ ע"ז לשיעשועים של שמחה (אמר המעתיק י"ל שזה בחי' הזורעים ברמעה ברינה יקצירו הלוך ילך ובכה וכו' בא יבא ברינה וכו') וזה בחי' אור זרוע לצדיק שאור השכל נזרע בחלה ואח"כ ולישרי לב שמחה ובאמת יש להשי"ת שמחה כשאנו בשמחה וכו' כמשל האב הרואה את בניו בטוב לבב ובפרט כשהבן דובר דבר על אופניו בשכל הזך יש להאב ג"כ שמחה ממנו וכו' ובאמת מכח העצבות והבכיה הנ"ל בא לידי השמחה וז"ש עבדו את ה' ביראה וכתיב עכידו את ה' בשמחה וכו' (דברי שמואל פ' קרח) (כב) שלשה דברים הם המונעים האדם מהשראת הקדושה שהוס וקלות ראש ועצבות אלא ע"י שמחה של מצוה אז ישיג האדם נדולת

הבורא ית' וקדושתו וכו' (מבשר צדק פ' תולדות) (כג) כשרוצים להכניע הקליפה צריך להיות תמיד בשמחה כי כשהוא שמח אין שם עצבות ותוגה כשזה קם זה נופל וע"כ אף שבאמת ראוי להאדם בפרט להצדיק שתהיה מחשבתו צלילה וברורה רק לכבוד שמים ולא להנאת עצמו כלל אעפי"כ עושה לו השי"ת לפעמים איזה רצון ותאוה לאיזה דבר והשי"ת ממלא לו רצונו בכדי שיבא ע"ז לידי שמחה ובזה נבטל הקליפה וז"ש רצון יראיו יעשה שהשי"ת בעצמו עושה להם איזה רצון ותאוה ואת שועתם ישמע ויושיעם ועושה להם רצונם ולזה שומר ה' את כל אוהביו ואת כל דרשעים ישמיד היינו שמכניע הקליפה הנ"ל ובזה תהלת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו וכו' היינו אפי' מי שאינו במדריגה הנ"ל ושמח גם בהנאת עצמו ומברך על זה להשי"ת מכל מקום עושה פעולה בזה להכניע הקליפה ע"י השמחה הזאת שזה ג"כ רצונו ית' (נעם אלימלך פ' וארא) (כד) כל מקום שנאמר והיה אינו אלא שמחה כי כשהאב מקבל תענוג מהבן הקטן וממעשיו אז האב משתלשל עצמו במדריגה תחתונה עד שהוא למטה מהבן וממעשיו וכן הבן יותר תקף מהאב כי בשמתתל לבכות אז האב מבקש ממנו שידום ובשהצירוף של שם הויה הוא במדריגה זו שהואו הא שמרמז על הבן ומעשיו הם למעלה מ"ק זה אינו אלא שמחה ר"ל תענוג פירוש מחמת תענוג האב כביכול למטה מהבן וממעשיו (כתבי הקודש דף נח ע"ב) :

(כה) יש לאדם לזכור דבר שיש לו בו שמחה בשביל שתהיה לו השגה והבנה בתורה כדאיתא בשם האריז"ל שעצבות מבטל ההשגה וכן ארז"ל לענין שמחה של מצוה וכן לדבר הלכה וז"ש ועתה אל תעצבו ואז ממילא ואל יחר בעיניכם כי יהיה לכם השגה כי מן ה' היתה זאת כי למחיה שלחני וכו' וז"ש והיה לשון שמחה עקב תשמעון לשון השגה והבנה ושמרתם ועשיתם וכו' כי ע"י שמחה תהיה לכם השראת השכינה ותהיו יכולין לקיים כי יהיה לכם סוע מלמעלה וכו' (דברי אמת תידוש השלישי פ' לך לך) (כו) כהמתפת הדין בא שמחה וכן בשמחת הבורא ית נמתק הדין וכו' כי ע"ז שהוא בחימום והתלהבות לו ית' נמתק הדין וכו' וכשהגבורות נמתקין בא פרנסה לעולם כי כשלא בא הרע מצפון אז מצפון זהב יאתה ושלחן בצפון וכו' וע"כ ויצחק תדגומו וחדי כי מהגבורות הוא השמחה וע"כ ברקיע מעון שמרמז על גבורות שם נהרי שמחה כמו שאומרים שהשמחה במעונו וכו' (עיין פנים פ' תרומה) (כז) שוש אשיש בה' וכו כמו כשהאדם רואה איזה כלי נאה אז יש לו שמחה ותענוג כן הדבר ההוא אעפ"י שהכלי איני שלו ואם הכלי שלו בוודאי יש לו שמחה יותר ויותר וזה שוש אשיש בה' כשאני רואה שיש אלקים אמת בעולם יש לי שמחה תגל נפשי באלקי וכל שכן שהשי"ת הוא אלקי אז יש לי שמחה יותר ויותר וזה נחמו נחמו עמי פירוש כשאתם מתנחמים בזה שאתם עמי יאמר אלקיכם פירוש אז יתפאר הקב"ה שהוא אלקיכם ע"ד את ה' האמרת וה' האמירך וכו' (ליקוטי מהרי"ל פ' ואתחנן) · (כח) האדם צריך לעשות לו שמירה מעילה שלא יברח ממנו השכל זו המחשבה המובה של היצ"ט כמו שאדם צריך לעשות שמירה למטונו שלא יגנבו ממנו בהסיר לבו ועיניו ומכל שכן שצריך לשמור את שכלו בעבודת צורו וקונו מפני המסטרינים והשמירה המעולה הוא השמחה לשמוח תמיד במצוות שעושה ושעשה כבר כמארז"ל לא פסיק חוכא כולא יומא כשעשה מצוה וכו' כי אם אדם זוכה לילך להיכל המלך יש לו שמחה מכל שכן לפני מלך מלכי המלכים וכו' ולא עוד אלא כשאדם משמח עצמו במצוות שעשה ושיעשה אז אף אם עוסק בתענוגי עוה"ז באכילה ושתיה ושאר תענוגים המותרים שבזה העולם אזי אין נחשב אצלו לכלום כי הוא רגיל בתענוג ושמחה של אמת שמחה של מצוה אבל אם אינו משמח א"ע בשמחה של מציה אזי אם עוסק בתענוגים של עוה"ז באכילה ושאר תענוגים אזי חשוב אצלו ומשיך עצמו לזה כי כל אדם מצפה לתענוגים עד שמתענוגי עוה"ז בא לגשמיות וחומריות והתיחקות מהשי"ת עד שאול תחתיות ח"ו וז"ש שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי שאפי בנפש הבהמית שבאדם הוא משמח ג"כ בה' ואינו בא להתרחק ע"ז מהשי"ת וזה בחי' רגלי חם דיו ישמור וזהו באלקי כי הוא אלוק שלי וא"ו רחוק ממני ושומר איתי ולזה לא נמצא בהתוכחה שום חטא ועון וכו' רק תחת אשר לא עבדת את ה' א' בשמחה כי זה שייך לאדם כנ"ל (ליקוטי רמ"ל פ' בראשית) וע"ש עוד שכשאדם משמח תמיד בהשי"ת אזי מבטל גזירותיו בבחי' מי מושל בי צדיק : (כט) דשמחה מורה שאוהב את הדבר הרבה וזה מדריגה יתר מבכיה כי הבכיה פותחת השער כמארז"ל שערי דמעות לא ננעלו אך השמחה מעבר הבית והלב וכו' (ב ויצא) .

לפעמים

(ל) לפעמים כשהאדם מתבודד עצמו ומפשפש במעשיו וחושב לעצמו שהוא גרוע שבגרועים ומלא עבירות ומתחרט מאד ועושה תשובה גדולה אבל דרך היצה"ר לאריב עליו גם אז להביאו לעצבות גדול ובמרה שחורה ח"ו ואז יוכל ע"ז לתופסו ולדכשילו בא זה דבר ח"ו וצריך האדם להתבונן על זה ותיכף כשרואה שהציה"ר רוצה להתגרות בו ולהביאו לידי עצבות בכדי להכשילו ע"ז אז יעזוב את כל מחשבותיו הנ"ל ויתחזק א"ע בשמחה וכו' וז"ש וראה אם דרך עוצב בי (אז טוב יותר) ונחני בדרך עולם (היינו בדרך סתם בני עולם שאינם מתבוננים כ"כ במדרגתם) בכדי שלא יבא לידי מכשול ע"י העצבות והמרה שחורה ח"ו בנ"ל וז"ש אצל יוסף ויבא הב תה לעשות מלאכתו למבדק בבתבי חושבניה ה ינו לחשוב על דרכיו ולפשפש במעשיו ואין איש מאנשי דבית וכו' היינו שהיה בהתבודדות ואז רצה היצה ר לתופסו ע"י מרה שחורה ועצבות ולדכשילו מאהר שבלא זה אתה מלא עכירות ובגידות וז"ש ותתפשהו בבגדו וכו' וזה ויעזוב בגדו בידה שעזב המחשבות של התבוננות בבגידותיו וינס ויצא החוצה בבחי' ונחני בדרך עולם כנ"ל וזשארז"ל דמות דיוקנו של אביו ראה היינו בחי' מדת יעקב שהוא תפארת היינו שהתחזק עצמו בשמחה ע"י שמצא בעצמו ג"כ אזה התפארות דקדושה שהשי"ת מקבל ממנו וכו' ועי"ז ניצול ממחשבות היצה"ר וחבבולותיו וכו' (מאור ושמש פ' וישב) (לא) עצבות הוא שמץ עבודה זרה והמופת לזה כי מי שהוא עצבן משוטט במוחו מהשבות ע"ז וכו' והכלל שהעצבות מביא את האדם לכך מיני עבירות ר"ל ובתחלה מתגבר עי"ז תאוות אכילה וכו' ומזה נמשך גם אחר תאוות אחרות כגון משגל ודומיהן וכו' עיין פנים ע"כ צריכין להתרחק מהעצבות ומרה שחורה מאד מאד (פ' בהעלותך) .

שינה וחלומות (ל) קודם השינה יסכב בלימה ובידלה וירגים וירעד מהבורא ית' ולא יבא לידי חטא כ"ם רגזו ואל תחטאו וכו' (ליקוטי יקרים דף ל') (ב) מה שבעת הבוקר נופל שינה על האדם יותר מכל הלילה לף אם היה ניעור כל הלילה מפני שהוא בעת הזמת בסוד הדורמיטא כי עתה מוכן הוא למוחין העליונים ייתר מבלילה כמו בז"ח וע' בכוונות והוא סוד מידי דעריד למפלט מוחין דלילה לא בלא מוחין דיום (דף ג') : (ג) הלומי שינה מורת שמים עליכם וכו' הלומי הוא לשון חיבור ודמיון דבר לדבר וכו' למשל כשהשינה ובא רבו והקיץ אותו בידו מיד הוא נרתע ונזדעזע כן יהיה הדביקות להשי"ת וישנוח עם הכל על כל אשר ירצה וישמע לפניו ומכל שכן כשהשי"ת מקילו מעונתו שהוא בחצות הלילה כידוע (שם) : (ד) יהיה זהיר מלך לקום תמיד בחצות לילה . ואם אינו קם אלא מחמת אונס הוא בידוי למעלה ח"ו ויהפוך הלילות לימים שיהיו כמה שעות כדי שיספיק לו מעט שינה בלילה . (דף יג וכלונמק הריב"ש דף ד') (ה) כשקם בחצות ונפל עליו שינה ילך לכתן ונכתן בבית ויטיר בשירות ויגביה קולו כדי להסיר מעליו השינה וכו' (לוחות הריב"ש דף ד') (ואם) מי שאינו יכול לקום בחצות בכל לילה אעפ"י יתאמץ לקום בחצות בחיזה לילה שיכול ולהיות מכלל עבדי ה' כ"ם כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות דייקא ובחיזה לילה שאינו יכול יתאמץ עכ"פ לקום לחיזה שעה לפני עלות השחר כ"ם לשירה אחר ומיד שיתעורר משינתו כדי שלא יחזור וישן ידגיל ע"ע להתעורר מיד לפני מי הוא שוכב לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה וכו' וטוב להרגיל ע"ע לומר מיד שניעור מהשה מודה אני וכו' ועי"ז יזכור את ה' הלב עליו ויקום בזריזות וכו' אם אין לו מים ליטול ידיו ג' פעמים כרלוי כשמשכים בלילה מלילה לו ליבטל מדברי תורה עד שיהיר היום ויטול ידיו כרלוי אלא יטול מעט או יקפה בכל דבר שמקפה כדין התלמוד רק יזהר שלא ליגע לעין ולאוזן וכו' וכן יזהר שלא יגע במים תוך הכלי וישמאם ומכל שכן שלריך ליזהר שלא ליגע בשום מאכל או משקה וכו' יטול כל פרק קף היד עד מיבורו לקנה הזרוע כי עד שם הטומאה מתפשטת על הידים וכו, . ועי"ש עוד מדיניס אלו (סידור הרב ז"ל מלאדי) . ועיין עוד מענין עסק התורה בחצות וכו' בשער התפלה שם ד"ה בחתי לגני וכו' ועיין עוד בהערה לתיקון חצות שהגם שהזמן המובחר הוא בחצות החמתי דייקא אעכ"ל אין זה לעיכוב אלא חצות זמנה מתחצת החמורה התיכונה שהן שתי שעות לפני חצות החמתי בקיץ ובחורף . ושוף זמנה נמשך עד אור היום למי שלא היה יכול להקדים וכו' עי"ש ועיין ירחה אות שמט . (ז) כשנותן האדם נר"ש שלו בפקדון למקורו למעלה אזי כשיעור משינתו בבוקר אזי הוא מאיר בתוספת אור כפי הכמתו בלילה ועל זה רמזו היום הולך אחר הלילה שלפניו וכו' (דברי שמואל פ מסעי): (ח) ים קליפה המטמאת את האדם בלילות ר"ל ושרשה הוא רל"י וכו' עיין פנים והשמירה הוא ע"י לותיות הסמוכים דהיינו שמ"ר שלו שמך מעולם עובר על פשע כי לותיות שמך חופף

כל היום על לומדיו רל"י לגלי לקרב אל האדם להפציע לומדו בעומקה קרי ר"ל וכו' ולכן תקנו רז"ל להניח ק' לבשו הנק' למה של מזוזת הבית בעת בואו הביתה ובעת לאתו מביתו החוצה. וגם בלילה קודם השינה ינית לבשו על ד"י שבמזוזה ויאמר שדי ישמרני מכל דבר רע וכו' כי כאשר תחבר מסכר למה של השם שדי יהיה בין כל מספר שמך כנ"ל (לוחב ישראל בליקוטים) (ע) בשם הבעש"ט ז"ל כשהוך ליבן יהשוב הלא המוחין ילכו להקב"ה וינוחו ויתחזקו לעבודתו ית' קודם השינה ילמוד ויסכב בחיתה ובירלה וירגז וירעד מחיתת הבורא ית' ולא יבא לידי הטעה ה"ו כ"ש רגזו ואל תחטאו (אור הגנוז פ ט)

תורה (ם) התורה היא קומה שלימה עור ובשר גידים ועצמות כמבואר בפנים ובעצמות פירוש עלמיותה של התורה שבדיון לא נתגלה כי הנה כל התורה מלוקט מאנשים נדיקים מאדם וקבות ומשה שהשרה שכינתו על מעשיהם וזהו תורה שלימה אבל בהירות עלמיותה לא נתגלה עדיין עד שיבא משיח ויבינו בהירות עלמיותה וז"ש תורה חדשה מאתי תצא פירוש מעלמיותיי: (ליקוטי למרים דף ל' ע"ב ועיין אור תורה בליקוטים מבואר ביותר) (ג) כאשר בגמרא אמר ר' שמעון תיבת שמעון הוא חיות התנא וכן שם כל אדם הוא החיות בלו וכו' ומקבר ההיות עם המוחין והדין שאמר בשום השכל שלו דהיינו המוחין נמלא כשלומד בדחילו ורחימו הוא מקבר עומו לר' שמעון ולומד אלו (ליקוטי למרים דף ג') (נ) כשאדם מדבר ל זה דבר חכמה בתורה הוא מוחן מוחין בחותן הדיבורים מכני שהיו המוחין בחלה בהעלם מלובשין בחותן הדיבורים ובשביו הוא מפשיט חותן מהלבוש ומתגלים ומתגלים וזהו קישוטי כלה וכן כשהוא מדבר דברי תורה בדחילו ורחימו הוא נותן מוחין בלו הדיבורים ועיל השוסק בתורת עולה כלו הקריב עולה מפני שבאמר הוא מדבר חותן הדיבורים בירחה ובאהבה אז היא ניתן חיות אדם בלו הדיבורים וכו' עיין פנים (שם דף ד') · (ד) כשלומד דבר באמר התנא יאחוב שאם התנא הוא אם הנוף והשכל של חותן הדיבורים שאמר התנא אם המוחין וכל התלים ומורלים הם מדות קוב"ה ושכינתיה נמלא הוא מתקן עולם הדיבור ושוא המחשבה בחותו לימוד (שם דף הא) : (ה) לל ילמוד אדם בספר אדם רשע אבי' ים בו דברי תורה כדאיתא בגמרא אדם שאשה זה הספר (שם) (ואו) אלו ואלו דברי אלקים חיים כי בדעת חדרים ימלאון וכל המדות הם בחיים אבא הדעת ר"ל מחמת שאני יודע שהוא אוהב לאבי אני אוהב אותו ומחמת שאני יודע שהוא גדול ממני אני נכנע לפניו ומכבדו וכן כיוצא בזה וע"כ כ"ל המשיך ממדת הדעת שיהיו בירופים של הדיבורים כך וזה כך בזה השיעך מידת הדעת מדת אהבה שיהא הכילה מותרת שיהא זה במעשה כך וכשלאחד רלה לעשות לת ההלכה כמו ר' יהושע שאמר אין מסניחין בבת קול בחזיר לת הדין הזה למדת דעת ומשם המשיך לת הדין לחדה והמשכיל יבין. פירוש אחר לו"א דברי אלקים חיים פירוש שהורה שבע"פ הם קישוטי כל- וזה לומר שבך לריך להיות הקישוט וזה לומר שזה לימו נאה וכך נאה יותר וים למלך תענוג שהם חולקין בקשוטין שכ"ל רולה לפאר המלך (שם דף יוד) (ז) לתיון רבדין שבתורה מרמזין על המחשבה ומשל על זה ועיין תמונת לות חית וכו' (שם ע"ב ובאור תורה פ' ויחי) · (ח) כשאדם לומד תורה בהשבה וירלה אזי ע"י לותיות התורה ממשיך חיות לכל הברואים (דף יב ע"ב)

(ט) חורייתא וקוב"ה כולא חד וע"כ כשאדם מקשר נ"ע בהותיות התורה ממילא יכול לידע מה שבתוך הזמן שהוא לפעלה מהזמן וזהו מלות ה' ברה מלות לשון נוותא דהיינו כשהוא מקשר נ"ע להש"ת ברה ר"ל בבר לבב ולא בשביל לידע מה שבתוך הזמן רק לה' נבדו אזי ממילא מלירת עיניס לידע מה שבתוך הזמן וכו' (דף יט) (יוד) כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה הם בתורה כל המדות אהבה וירלה והתפארת ונילות והודיה והתקשרות ומשלה כלליות וזה יכול לתקן כל מה שפגם אם פגם בהשבה ח'ו אם לומד בתורה עזייני להשבה בדביקות בדחילו ורחימו ובא לידי תענוג מביא לעולם התענוג ובא לו חכמה והחכמה תחי' כמבואר במ"א (דף ע"ו ע"ב. ועיין תשובה לות ואו) : (יא) מצות הלומד תורה בדחילו ורחימו שאז בלימוד תורתו נכללין כל הפנים רבוא לותיות התורה וס' רבוא נשמות ישראל וכל העילמות וכו' עיין יראה ד (יב) אין היקה"ר מפתה את האדם שלא ילמוד כלל כי יודע שלא ישמע לו האדם כי כאשר לא ילמוד כלל לא יהיה נחשב בעיני הבריות ואיזו נק' למדן אך היקה"ר מפתה אותו שלא ילמוד לזאת דבר שיבא לו ירלת שמים מזה כמו ספרי מוסר לו שלחן ערוך לידע הדין על בוריו וז"ש חדל להשכיל להטיב וכו' (אור תורה רמזי תהלים) (יג) שם תכבי על למדתך כמוהא שלא רב מצל לאדם להולך בדרך ומצא לולר רב עד אין מספר ולקח ממני כל אשר יוכל שחת והיה לו שמחה גדולה ואעפי"כ מצטער מאד על אשר כאשר עדיין הוא רב שלא יכול לקבצו מרחת שהיו

לו כלים לקבל בתוכם וז"ש שם תכבי על תמרתך מה שלמדתי וקבלתי תכבד בגמר לימודי תף שלמדתי תורה הרבה אין זה מחזיק טובה לעצמי כי יודע אני חסרוני ומכיר בעצמי חסרון ידיעת התורה מה שחסרתי שלא למדתי וקבלתי ממנה אלא כטיפה מן הים דוגמת זה המונח שלא רב כנ"ל (שם) (יד) כל העוסק בתורה לשמה הייטו שמשמה תורה שהוא לשון מורה דרך תשר ילך גם המדם זוכה לדברים הרבה ר"ל כמו שהתורה אין סוף כי תורייתא וקוב"ה חד הוא כן זוכה לדברי עמקיות התורה תמיד בלי הפסק (שם ברמזי מגדות רז"ל) (טו) תסריך כליס שכוללת בתוכה וילפת בטברה והוא תיקון שבירת כליס (שם) (טז) ריב"ם זלה"ה אמר אדם שהוא קורא בתורה ורואה הלור של המותיות שבתורה תעפ"י שאין מבין הטעמים כראוי כיון שהוא קורא בהכבה גדולה ובהתלהבות אין הפ"ת מדקדק עמו אף בשין תומדם כראוי מצל לתיוק שאביו תיכבו מצד ומבקש דבר מאביו חשפ"י שהוא מגמגם ואין לומר כראוי אביו נהנה מצד כן כשאדם לומר דברי תורה בהכבה הפ"ת תוכבו מצד ואין מדקדק מאביו אם תומרם כראוי כשתרז"ל ודגלו שלי תהכבה ה"ת ודגלו תלת ונגלוגו שלי תהכבה (ליקוטי יקרים דף ה') (יז) אדם הדבוק תמיד בהפ"ת ומסופק בשיזה דבר אם לעשות הם לאו יוכל להבין ע"י לימוד תורתו שעמד בזה היום אין לעשות כי אם הוא דבוק בהפ"ת בתמידות אז מצוין לו הפ"ת שידע הכל מכח התורה כנ"ל (שם) (יח) אפי בשת הלימוד טוב לנוח בכל פעם מלימודו ולהתבודד מחשבתו בלימוד ובירלה בדביקות שבורת ית' ואף שמחמת זה יתבטל קלת מלימודו גם המדרש עיקר אלא המעשה וכו' . (שם ע"ב ועיין ירלה חות קת) : (יט) יש רחמנות כמו אב על הבן אפי' אם יש בבן כל טוב הרבה מהר רק שאחסר לו דבר אחד מכם קלקו מרחם עליו אביו בגם יחסר לו כלום וזה נק' להבה רבה אבל הרחמנות שים למלך על הבן כפר חו על שחר העניים הוא נק' אהבת עוזם מפני שהם חסרים כל טוב לפיכך מרחם עליהם המלך . משל"ל על נמו אשפ"י שים לו טוב הרבה רק דבר קטן חסר לו יש למלך רחמנות עליו ויש עוד רחמנות ג' והוא רחמנות המלך שים לו לער מחמת נמו והחילוק שים בין רחמנות הזה בין שני רחמנות הנ"ל שהרחמנות הזה הוא תמידי משל"ל כשני רחמנות הראשונים למנם אם הבן קורא ולאביו בשמו הוא אפי' בבן כפר קורא אותו בשמו המתואר למלך כרחוי לו מעורר בו הרחמנות לך בביכול הוא ית' למנם ח"ש בתורה והנה מלבד הרחמנות התמידי שים הוא ית' עד ישראל מחמת הלער שנו מכח גודל הבבתם נוסף על זה מעוררים ישראל רחמנותו ית' בקראם בתורה ואפי' בן בכפר ר"ל אבי' מי שהיו מבין פנימיות התורה רק קורא אותו בדחיזו ורחימו כי כל התורה שמותיו של הקב"ה וקוב"ה ואורייתא חד הוא וכמו בבשקורא לאדם בשמו מניח כל עסקיו ופונה אזה שקורא לותו ומשיב על בהנתו מיהמת שהוא מסיר בשמו . לך בביכול הוא ית' ממלא ע"י בתורה ובשקורלין בתורה אז ממשיכין חותו ומעוררים הרחמים ורחמיהם כי הוא ושמו ית' הוא מחדות (שם דף ב') (כ) כשמדבר דברי תורה נרגיש יקיר כוותו שיתבבד וייתפרסם הקדושה (שם ע"ב) (כא) כשמימד נריך להתייבב עמו ונבי מי הוא לומד בלבבמים מתרחק עלמו בלימודו מה בורא ית' לבך נריך נייבב עמו בכל עת ובכל שעה . (שם) (כב) הכוונה של הלימוד הוא בשלותד ומשל מימרא למר רבה יהשוב ברבה בעלמו עומד לנגדו והוא אומר דבר זה , ואז בשיתנהג בך ימשיך על עלמו החיות מהביבור שהם המותיות ואפ"ל בשאומר הדין בשמר רבה הז הוא ממשיך חליו החיות מהביבה שהוא אומר הדין בשכלו ובהבינתו נבך יתקשר ע"ע וימשיך חליו החיות וגם בכתותיו דוגבות בקבר וגם מביא גאולה לעולם שהוא הגוף שלו מנק' טוב קטן וגאולה הוא החיות (דף ג' ע"ב) (כג) כשאומר דברי תורה יהיה במחשבתו כאלו היטו מדבר בכני האדם רק ובני הבורא ית' וידבק מחשבתו בו ית' (דף יב ע"ב)

(כד) תורה שמה ר"ל בשמה תורה הייטו שתורה והולה שהם הטעם שהוא הפ"ת הטעם בתורתו וכו' ושמעתי מפי הרב המופלג מוה גרשון להקניר בשמר בשם רבו המלקי ר' בער ז"ל שצינן אור בגנוז גדיקים לע"ל הוא שרתירה רוח טור גדול ומתהלה היה האור טגלה ותח"ל גנזו הקב"ה תחת הטור בשה טגלה נהנטים בזתי בעולם והם הוים מביטים הטטם שבה רק לגדיקים החרידים על דברי והורתי ה' ויתבקשו החריו כמוטומים כ"ם הם תבקשתה בכסף וכו' הליהם שתיד לבא האור הזה ב"ו ית"ש ובשתת להדבק להפ"ת ע"י התורה ומצות לריך תגליס רעיס כשהאור בדברי רז"ל והשלי הקטן שבכולם להיות מובטח מתלות הזתן וכו' כי הרז ל במיטוע תעטוג ולא תמדו במעט תעטוג כי זה תין נריך לוחר רק שר ל שאפי תם יבה לו בהכרח תיזה תעטוג מתעטוגי הזתן לא ירגיש בו בלל מחמת התעטוג הגדול שמרגיש בלבו בדביקות תלקים וכו' ע"י התורה הק' עי ז שמלה מיבטון תגיע לכל תעטוגי שיהם וגם מרגיש בהם כמו מרגיש בעיהרה

מה מהני . ואם יהיה לו מעט תענוג מזי יהיה כשהרז"ל הגלה הכלה לחדש בעל כרחו . והעיקר
שיהיה בבחי' לא לפסד ולא מכוון ואפי' לפסד אבי רק העיקר לא מכוון כידוע הדין וזה
הכל בעניין המותר לו כגון לאכילה ושתיה וחוזג וכיוצא בזה משכרת וזהו התנאי הקטן קל והומר
אלא תנאים המבוארים במשנה כגון בתימה ובילמה ובעמוה ובשממה וכו' ולמה לא נשים לבינו
שבין בחמת מיך אלו רחוקים מכל זה עד אין תכלית ובחמת רבים מבני עמינו הקדמים בעיניהם
לחכמים ולומדים גדולים בגמרא ובמסחר וכו' ומוכרים שבאלו לקנת תורה וירחה ובחמת לא זכו
עדיין לפחי לידיעה קטנה מתורת חלקיו שנקראת תורה על שמורה הנעלם בה שהוא הש"ת ממש
וכ"ש הק המלקי ד' מעבדיל ז"ל מפרומיבלון תורת ה תמימה תמימה ר"ל תורת ה' דייקא הוא תמימה
שעדיין לא נגע לאדם בחפם קלהו כי לומדים רק חילוניות התורה שהין במחשבתם להדבק בבחי"ת
ולהיות מרכבה לחיו ית' ולי"ת ממנו ולהבבה לאחו ע"י התורה וכו' כי הם חיים יודעים כלל
מה זה הדביקות ומה זה המבבה וירחה ודמה להם שבלימוד בעיניו שלימדים הוא הדביקות ושיח
המבבה וירחה והיך לפסר לומר כזאת כי ג"כ היי לריכין להיות נקי ם וזכים ומחים מחילה
מכל שמן חטא ולפי' מכל שהן תחוה נשמיית כי מי שהוא דבוק בבחי"ת בהבבה וירחה בחמת
ג ם שיבא לפי' לידי חטא קל או שיהי' דבוק בחיזה חחוה ר"ו כי הבחי"ת קדוש ומובדל מכל התומריות
חלא ודאי שעיון להבבת הש"ת וירחתו הוא עיון לחר שהוא בעב שיהיה לבו מפחד לירא מהבחי"ת
תמיד ויהיה בושר מהבחתו ית' בגבו תמיד ולזה אין האדם זוכה כ ם ע"י תפלה בדביקות
ובהתלהבות הלב ובכפיית כל כחו למחשבות זרות ושטיות להש"ת תמיד ביפריאות כל התעונים
וכו' ובנקיון כל המיבריס ובמירתן בהקדוחה השייבה להם ובלימוד התורה לשמה ועיקר התורה
לשמה היינו לבא להתדבק בא שבעלם בה כל"ל ולהיות מרכבה לחיו ואזהרז"ל דבר בדול מעשה
מרכבה ודבר קטן בוונת הלבבי ורבא ותי"ו שיקרלו להוונת הלבבי ורבא דבר קטן כי זה עיקר
תורתינו הק' הנחמרת למשה בסיני וכן מה שקרלו נמעשה מרכבה דבר בדול הנה בזמנינו ים
הרבה שבקיאים בכה תריז"ל שגילה כל מעשה מרכבה אך נפחת בן תורה שבגמרא הן תורה
שבנסתר הכל הולך אחר כוונת האדם הם כוונת האדם בה רק ירע עניינה לימו זוכה לשום
דבר ועליו נאמר וכל חסדו כניך רשדה כ"ם ברחבית הכמה אבל חם כוונתו בחוסק לדבק בבחי"ת
ולהיות מרכבה לחיו ית' ולזה לזה דרך כ"ח ע"י תורה ומלות אזי בן ע"י הגמרא הן ע"י הנסתרות
ידבק ח"ש רק שע"י הנסתר שבתורה יזכה לדביקות יותר נפלא וז"ש דבר קטן הויות דלבבי
ורבא ר"ל מי שלומד רק בשביל להבין ולידע השכל שים בפלכול הגמרא שהוא הויות וקטיות
דלבבי ורבא ומחדודי הוא דמכוון זה דבר קטן הוא רק כמו שחוסק לדבר חכמה לחרת להבדיל
אבל מי שחוסק להיות מרכבה להבי"ת ע"י לימוד התורה זה בוודאי דבר גדול וכו' וז"ש תמור
לחכמה מחותי אח כי האהבה והתחברות שבין אים לחבירו היא תלוי בדבר ויוכל להתקלקל ולהיות
בעשה פירוד ביניהם אבל אהבה והתחברות שבין אח לאחיו או לחחיו הוא מחולדה כמו בן
לעיון החכמה כי ים מי שלומד ומתענג בה מאד אבל האהבה והתענוג הוא תלוי בדבר או
שמקבל תענוג לעלמו מהחכמה והפלפול ואבל אבן אם אים לו לאיזה פניה גמורה שלא לשמה בבין
להאבת הכבוד והתפארות וגבהות הלב ואהבה ותענוג בזה הוא תלוי בדבר וממילא יתבטל .
ועיקר שלימות חמתת אהבת החכמה לריך להיות מחתת שהתורה הק הוא הבל פה של הש"ת
כביכול והוא עשם מעלמו כ"ם כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה ומחתו ג"כ בניו הק'
הנחלים מרלונו ית' הק' בספרים הק' מוחץ לחבא וכו' וממלא מחתו מחים נמורים להת"ה
והחכמה ולא"ל להפרד ממנה ולזאת האהבה לריכין לעמוד ובחמת חצפ"י שחכחו רחוקים מזה
הדביקות ובחם לימודינו הוא בלא לשמה וכ"ם הרב מוה' מעבדיל הכ"ל כי הלא רחינו בעניינים
הלריכים לשמה כגון לעיון בחיבת נעים וכיוצא כמה מדקדקין לבאר ולכרם כמה פעמים שעושים
הכל לשמה קל והומר בחורתינו הק' חם ח"ו יבבה מלבו את הש"ת ולא יקויים שיחי' ה' לנגדי תמיד
וילמוד כמצות חנשים מלומדה מזי שחמת הוא שלא נשים ואף שחרז"ל לעולם ילמוד אדם וכו'
שחתוך שלא לשמה בא לשמה בבר ביחר בש"ה הק' שר"ל כי רש לה ילמוד כלל לא יבין כלל ע"כ
מוטב לו ללמוד עכ"פ שלא לשמה ומזי ירלה ויבין מחוך דרז"ל נודל הכנס של שלא לשמה וממילא
יבא ללמוד לשמה . וע"כ לפעמ"י שבחמת ח"ת שלא לקבל תענוג מיימוד התורה כי היא מחוקה
מדאם לבל העיקר שיהיה תכלית כוונת לימודו בשביל שיהיה עי"ז להתדבק בבחי"ת ע"י התחוה
שבינינו ובין התורה והחכמה הק' כנ"ל ואז ים להבי"ת כביכול כח גדול מלימודינו וכל הנ"ל הן
בלימוד התורה שבגמרא הן בנסתר כנ"ל (דף יז יח) (כה) בעזרתי מפיו הק של הרב הק'
המלקי מוה' דוב בער ז"ל כי מי שעוסק בתורה לשמה הוינו בשביל שיהיה דבוק בבחי"ת כי הוא

תורה ומלומדה כביכול ברוחניות הכל התורה הק' היוצאת מכח העיון של האדם ולז יזכה להיות מרכבה להשי"ת . נמלא הדביקות שמתדבק בהשי"ת הוא פנימי ודברי תורה שלומד הוא חיצוניות ולבוש לזה הדביקות והוא הכוכן . משל"כ אם אין חשקו ואהבתו בהשי"ת רק הוא דבוק עליון בחלוות הזמן וחופק לכבוד וכו' ולז פנימיית מחשבתו הוא הכבוד והתורה הוא חיצוניית למחשבתו זהוי לה לאותה בושה שמשים דברי תורה לבוש לפנימיית שעות מחשבתו ואמר שזה כוונת המדרש שאמר משל של ת"ח למה הוא דומה לזוג של זהב ועיבכל של מרגליות זוג הוא החיצוניית ועיבכל הוא הפנימית וז"ש זוג של זהב הוא התורה וכו' ועיבכל של מרגליות הייבו הדביקות בהשי"ת כי הדביקות בהשי"ת ג"ל כ"ל ע"י עסוק תמתיית וכו' וכתיב ועעוים יתן הן ומרגליית משונל לחן . וז"ש עיבכל של מרגליות ר"ל זה הדביקות הנעשה שהוא הפנימיית של לימוד התורה כנ"ל . (דף יח) (כו) שמעתי ממוה, מנחם מענדיל ז"ל (נרשם אר"ל ר' מענדיל מפרעמישלאן) שנסתר נק' דבר שאין אדם יכול לרבינו להבינו כמו הטעם של המלכל ג"ל לספר למי שלא טעם טעם זה משולם וכו כך הוא ענין אהבת הבורא וירחמו ית' ג"ל לפרש לחבירו איך הוא האהבה בלב וזהו נק' נסתר אבל מה שהשולם קורלים נסתר חכמת הקבלה איך הוא נסתר הלא כל מי שרוצה ללמוד הספר פתוח לפנ ו ואם אינו מבין הוא עם הארץ ולפני אים כזה נמרא ותוספת נ"כ נק' נסתר אלא ענין הנסתרות שבזוהר וכהאריז"ל הכל בגויים של ענין דביקות הבורא ית' למי שזוכה להדבק בבורלו ולהיות לופה במרכבה עליונה וכו' (דף כ ע"ב) . (כז) כל תורתינו כולה שבכתב ושבע"פ אין דבר אחד אפי' הוא אחד יוצא לדבר אחר זולת לעבוד את השי"ת כי לזה ניתנה ונקראת תורה ע"ש שמורה ללמוד זה הדרך ילכו בה ואפי' דיני ממונות וכיוצא אי שעובד ה' בחמת מנלין לו בהם רזי תורה ועלות נפלאות איך לעבוד את ה' וכו' . (כח) השי"ת רולה להתעסק עם עמו ישראל ולוונו להדבק בו בלהבה וזה נק' הלכה. הלכה ר"ל הליכה לבורא ית' ואמר שבעש"ט ז"ל מ"ש האריז"ל הלכה ר"ת הריעו לה' כל הארץ ר"ל שהליכה זו צריך לשבר כל הלולות ותומריות ועיין פנים שכל הדברים והשלבולים שעוברים על האדם בפרט בעת התפלה הכל הם בחי' נסיונות שמנסין אותו אם הוא דקי בהלכה כנ"ל . ואפי' אם אינו יכול להמשיך תשובה ברורה וטלחת עכ"ז אם הוא מפלפל בזה ע"פ נרשה כאיש מבין ומסכיל ויש לחבין תעטוג קלת משל"כ אם הוא דומה ושותק כאדם המצייים ח"ו כי רוצה שלא יהיה כלל כמו כן לענין הנ"ל אפי' אם אין יכולין לגלה היאך ותחבולותיו בשלימות מעפי"כ יתגבר עליו בכל כחו וכל מה שיוכל לעשות לכוף את יללו וגלחו ולהתגבר על המחשבות והשלבולים יעשה ויהיה להשי"ת תעטוג מזה וכו' עיין פנים (דף כג ועיין תפלה לות נת) . (כט) לריכין ליזהר מאד שתיכף ומיד אחר התפלה בני אדם הפסק שיחה וכיוצא וכו' ללמוד שיעוריס קבועים ולא יעבור אפי' בחושם גדול היינו ללמוד תנ"ך משניות גמרא ופוסקים ושיעור מוסר ושיעור קבלה היינו בזוהר ובתיקונים ובספר שערי אורה ובגת מנוח וכיוצא . ומי שזוכה להיות בר הכי ללמוד בכהאריז"ל וכו' ולפני כל לימוד יאמר היכי לימוד שלמיד לו ולפני כל לימוד ייטב ג"ע היטב שלא יהיה הלימוד כמלוות אנשים מלומדה רק בכדי להתדבק ולהתקרב להשי"ת ע"י אותיות התוה"ק ועולים האותיות והכלים להשי"ת ויש לו ית' בכיכול ניחת גדול מזה וכו' עיין פנים (שם ע"ב) . (למ) כל הזוהר וכהאריז"ל שם אנשים כמוכם די מהוריהון עם בשרא לא מיתוהי . אבל לאנשים כמונו הרואין בזוהר וכהאריז"ל מתדמין לנו ענין אחר לגמרי שאין זה כלל כוונת לבון הזוהר והאריז"ל כמו שאתריך זה בספר עומר מן שחיבר הגאון ר' מנחם די לונזאנו ז"ל על מ"ש בזוהר מילין לא מתייהבו בר למילין דאשלו וגפקי וכו' אר"ל שהזוהר ניתן לנשמות שבבכסו בעוה"ז ויצלו ממנו דיינו שם לנם התפשטות הגשמיות המתיית אבל מי שבבכם ולא יצא ר"ל אלא יצא מנופיות בוודאי אין מבוון כלל וכלל אפי' נקודה קטנה מן הזוהר והכתבים ונדמים יודעים ולא יודעים כלל וכו' . וכבר ידעת ענין התפשטות הגשמיות שעיקרו ע"י הדביקות בהשי"ת ג"ל אלא ע"י הבנעה . ועיקר הבנעה ותמתתה הוא שיהא לוהב בגנות היינו מה שמנגין אותו ומוגה הפצה שמבחין אותו וכו' (דף כה)

(לא) יחוד לזכירה יבוון באלו אותיות ובתגין שלהם שני פעמים ויבוון שהן מצויירין לפניו התגין במנין אהיה כ"א תגין ויבוון להוריד השפע מן המקור שהוא שם אהיה לזה המאור שהוא שם זגזגאל וזה השם עולה גימטריא ק"א ומזה השם יבוון להוריד השפע למיבאל שהוא גימטריא השם הנ"ל ומיכאל יבוון להוריד השפע למוח שלו עם בת"שית ידו במצחו ושני פעמים הנקודות של זה השם עולין ג"כ גימטריא ק"ב במנין מיכאל עם השורש (דף לה ע"ב בהשמטה) : (לב) כשעם בחצות ונופל עליו שינה ילך לבאן ולבאן בבית וישיר

בשורות

בשירות וינביה קולו כדי להסיר מעליו השינה וילמוד הרבה שיעורים ולא הכל בענין אחד שיהא נראה עליו כמשאוי רק ילמוד הרבה עניינים וכשלומד צריך לנוח מעט בכל שעה כדי לדבק עצמו בו ית' ואעפ"כ צריך ללמוד ואעפ"י שבעת הלימוד א"א לדבק עצמו בו ית' בשלימות נראוי מכל מקום צריך ללמוד שהתורה מצחצחת נשמתו והוא עץ חיים למחזיקים בה ואם לא ילמוד יבושל דביקותו ויחשוב שכמו שבעת השינה אינו יכול להיות דבוק וכן כשנופלין המוחין שלו כן לא יהיה שעת הלימוד גרוע מהם רק מכל מקום צריך לישב עצמו בכל שעה ורגע בדביקות הבורא ית' בנ"ל. (צוואת הריב"ש דף ד') (לג) הלימוד יהיה בכח ובשמחה גדולה וזה ממעט מחשבות זרות. (דף ז' ובדף טז ע"ב) : (לד) יחשוב כשלומד משארז"ל אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה ויאמר בלבו הלא הוא ית' צמצם א"ע ושורה בכאן וראוי לי לעשות בשמחה וביראה ואהבה (דף יז ע"ב) : (לה) הבעש"ט ז"ל הזהיר מאד ללמוד ארבע שלחן ערוך בלי שום פירוש (עב"פ) וללמדם עם הקטנים וכל שכן הגדולים כי מחמת מניעת לימוד זה התורה משתכחת מישראל כי אם כשירצה לפסוק דין אזי יעיין היטב במפרשי הש"ע יכו' (כתר שם טוב חלק שני) : (לו) בשעת עסק התורה מי שזוכה להיות עוסק לשמה בדחילו ורחימו במוחין גדולים ע"ז יוצא מבחי' קטנות ומיעט הירח ובא לבחי' גדלות הדעת ומוחין גדולים והתקרבות גדול להבורא ית' שמרגיש בנפשו התכללות והתקשרות באהבתו ית' ודביקות גדולה מעין דבחינה שהיה בשעת מתן תורה שהוא בחי' זוג פנים בפנים שע"כ ארז"ל אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה בחי' חירות משיעבוד מלכיות חירות ממלאך המות כמו שמצינו בכמה תנאים ואמוראים שהיו עוסקים בתורה ולא היה יכול להם וכו' עיין פנים (מאור עינים פ' בראשית) (לז) באורייתא ברא קוב"ה ע"מא וכו' וכל העולמות וכל האומות אין להם חיות רק מהתורה וכו' היינו כי בכל הלשונות נשאר דבר מה מלשון הק' איזה תיבות הכתובים בתורה ומהן הוא חיותן וכשארז"ל טש בכתבי שתים פת באפריקא שתים ולכן גלו ישראל בין האומות כדי לברר אותיות התורה שנתערבו ביניהם ע"י עסקם ודיבורם עמהם וישראל מעלים הדיבורים לשרשם להתורה הק' ועיקר בירור האותיות הק' הוא ע"י לימוד התורה לשמה וכמבואר במ"א שזה בחי' כל העיסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה וכו' והחכם עיניו בראשו כי עסק התורה נקרא בכל דבר אף מה שמדברים לפעמים עם האומות אך שיהיה לכוונה דנ"ל ועיקר בזה היא האמונ' שיאמין אמונה שלימה בזה ואז יקוים בכל דרכיך דעהו וכו' (פ' נח) : (לח) כל הנשמות יש להם אחיזה באותיות התורה וכו' ומי שעוסק בתורה ומקיים מצוותיה כראוי ועובד את ה' באמת ע"פ התורה מעלה הנשמות שיש להם אחיזה בתורה עד שכפעמי' מעלה ע"י נם נשמות קדושות המפזרין בין העכו"ם ונעשין ע"י נרים וכו' (פ' לך לך) (לט) מי שמתקן מדותיו למשה זוכה להופעת אור החכמה עליו מלמעלה עד שיודע ויבין וישכיל בתורה אף מה שלא למד מתוך הכתוב בספרים ע"י שיזפיע עליו אור החכמה העליונ' מי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן יהיה נאה דורש ונאה מקיים אף מה שלא למד שהשכל העליון מדבר בו וכו' (פ' חיי שרה) וע"ש עוד שא"א נקנות החכמה עליונה שהוא התורה כ"א שיקנה בעצמו מקודם הי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן שהן ממש אור הי"ג מדות של רחמים תליסר תיקוני דיקנא וכו' וכשיקנה אותם קנין נמור במעשה ובאמת נמור ע"ד שארז"ל הדבק במדותיו וכו' אח"כ זוכה להופעת אור החכמה הרוחניית בי"ג מדות רוחניות עליו מלמעלה ועל סוד זה הקדימו ישראל נעשה לנשמע היינו נעשה המדות במעשה מקודם וכו' ואח"כ נשמע מהשכל וחכמה עליונה שתופיע ותאיר בי"ג מדות רוחניות העליונים וכו' (פ) נודע כי סוד התורה ומעין החכמה שמשם נמשכה אצלינו בהתגלות הדיבור הוא במקור עולם המחשבה שהוא עולם החכמה והבינה שהוא סוד עולם המחשבה ושם התורה הוא בבחי' אצילות ומתיות באין התגלות והמשכת ההתגלות בבחי' שיתגלה פתימת התורה ממקורה ששם אין אומר ואין דברים ובחי' התגלות הדיבור הוא ע"י הדעת שהוא סוד המשכה מעולם המחשב' לעולם הדיבור והדעת הוא כללית אהבה ויראה חכ' וגבורה כנודע וז"ש בזוה"ק כל מלה דלא נפיק מפומי' דבר נש בדחילו ורחימו לא פרחת לעי"א היינו כי הדעת הוא אהבה ויראה ועל ידו נתאחד התגלות התורה שבדיבור למקורה העליון וכו' ונעשה המשכה במותו ובדיבורו ממקור עולם המחשבה מעין החכמה ונשפע עליו החכמה והב נה העליונ' שנעשה אחדות אחד התורה שהוא מדבר בדיבורו עם המקור העליון ייש עלייה להדיבורים בשרשן למעל' ע"י הדעת שהוא לומד בדחילו ורחימו וכו' ונעשה יחוד

גמור ואחדות אחד ע"י שהתורה של התגלות פרטית לעילא לשורשה משא"כ כשלוכד בלא דעת הינו בלא דו"ר ונמצא שהתורה שבהתגלות הדיבור אצלו כביכול מסקנת משרשה העליון ע"י שאין כאן מי שקשר וימשיך מן המעין העליון לבחי' דדיבור של התגלות ואין לה במה לעלות לשרשה להתאחד שם בבחי' התורה שבד בור שהיא נשפע על ו שמן המוב מראש הבקיר עילם דמחשב' שורש התיר' שבאצילות לכח' התורה שבד בור שהיא לומד וזהי לא פרטית לע לא וכו' וע"ש עד שע"י ל מיד תיר' בדו"ר ע"י הדיבור עור' ומתאחדת בשרשה כנ"ל ע"ז נמקן כל דרגים ודרע נוכל ונתבשל לגמרי ואם יש עליו שאלה ובחלוקת אזי יש להשונאים ספרי נדחיה יהה מרמז בדו"ל שלת ליה מר עיקבא בני אדם העומדים עלי וכו' שרשע יכהב לי' דום לה והתחולל לי השכם ויערב עליהם לכ המ"ד והוא ימילם לפניך חללים חללים ע"ש בשם הבעש"ט זל (מא) דעיסק בתור לשמה זוכה לדברים הרבה פרוש שיוכל לדבר את דתיר' שהוא משנ וללמדה לאחרים ובכשרתי להיות צדק כי אם ר לאדם להתוק יוצמו רצדיק כבאיוב אפי' כל הגלם אומרים עליך יכו' אתה ה' בעונך וכו' רק שבכשרתי דתיר' צדיק אבל עדיין אינו צדיק בעני ומלבשתי עניה יראה בשם רבד דתסד מד ישראל מבאריצק כי לפעמים צריך האדם לנדוג א"ע לשם שמים שלא ביראה כי ע"י ייראה יא יבל לקרב והצירך הוא להתאחד באחדות גמור וכן בענוה ע"ד זה כי לפעמים צריך לנהוג לשם שמים שלא בענוה ולכן אמר ומרבשתי ענוה ויראה כי הענוה ויראי' שיהו יחי' אצלו כמו לבוש שפעמים לובשו ובעמים פושט הלבוש לשם שמים (פ' מקץ) (מב) באורייתא בראשיה עלמא ומאז שנברא העילם היתי' התור בעולם וכו' והראי שאדם דראשון למד תיר' וכן נח ושם ועבר רק דור אנוש ודור המבול ודור הפלגה מגודל רשעתם חלקו ודפרידו את העולם עם התור' מן השם כביכול וכי ונפלה התור' בקליפת מצרים כן יצא בפה קדוש הרב החסיד מור' דוב בער נ"ע וכן מבאר בבהאריז"ל רכן היתי' עבידתם בחימי ובלבנים מביאר בזוהר בחימי בקל וחומר ובלבנים בלבין הלכתא כי מחמת עבודתם בדרישת דומי הוצאו מקליפת מצרים את הק"ו שהוא אחד מי"ג בדית שבתורה וכן בלבנים וכו' (שם ובפ שמות ע"ש ובפ' בא ע"ש) (מג) יש אור דגנוז בהתורה הק כי הריר נתלבשה בלבושין באופן שבא כפי כה שהוא כך רואה דרך הלבושין בהיות האיר ע"י האיר הזה יוכל האדם להביט מסף העולם ועד סופו וכמי שראוי מבני אדם שזכו לכך כגון הבעש"ט ז"ל שסתרו עליו כשהי' צריך ל דעשום דבר סתי' אם' בעיניני בני אדם דבר נשמי הי' מסתכל בתורה ולומד בה בדו"ר ומדבק א"ע עד שהגיע לאור דגנוז בתוכה והי' רואה בדבר שצריך לראות ממש מסוף העולם ועד סופו אך לאו כל אדם זוכה למדריגה זו ע"כ נזדה חכמתו ית' לגנוז האור דהוא בתורה ולהלבישה בלבושין בכדי שיוכל האדם א"ע מעט מעט לראות האור דרך הלבושין כפי כחו גהו ושורש נשמתו ולילך ממדריגה למדריגה עד שבהמשך הזמן יוכל לדגיע לאור הגנוז בה לראות דבהירות בלי מסך מבדיל וכו' עין פנים (פ שמית) . (מד) מי שזוכה להשיג אור הגנוז שבתורה שע"ז מביט מסוף העולם ועד סופו אז אין חילוק אצלו במה שהוא עתה בהווה מיד ובין מה שיהיה לדורות ולכן אמר דשב"י בזוהר מה שאמר רבי בר חנה שהיה אחר כמה דורות וכן אריאל על משרע"ה שראה את ר' עקבא יושב ודורש אעפ"י שהיה אחר דורות דרבה וכל זה מחמת שע"י תירתם באו לאור הגנוז ושם אין חילוק בין מד ולדורות (פ' צו) (מה) השובח דבר אחד ממשנתו ר"ל ששובח את האחד שהוא השי"ת שכת אותו מכשנתו שסיבי שרוא בעצמו לומד והוא למדן וחכם ושב ולומד ושוכח שהכל הוא רק השי"ת וכל מחשבתי ודברו ותיותו הכל הוא אלקות וכו' (פ' קדושים) (מי) בתורה יש טעמים נסודות תנין אותיות והמאור שבה הוא בחי' אין שהיא למעלה מכל דג"ל והוא דמקור שממנו נביעת הרוחה שהוא דבוראית' שע"ז הוא ורתורה אחד וצריך כ"א דעוסק בתורה לדבק את חותו בהמאור שכה דייקא הנק' אין ואז בוודאי המאור שבה חזרו למוסב מאחר שנדבק באור פנימית התירה נעשה כמא להשראתו ית' השורה בתורת ושופע בתוכה ואף שצריך בעת הליכוד להבין מד שלומד וכו מכל מקום צריך גם לזה דנ"ל בבחי' שיהי' שליכות דגמור כי זהו אור הגנוז לצדיקים וכו' כמבואר בזח"א יאמר דבעש"ט ז"ל תורת ה' תמימה כי אור הגנוז הזה עדיין רוא תמים שלא הגיע לו שום אדם כי"א מעט מועיר וכי' אך בדורות הללו צריך כל אדם השלם להתאבץ ולדגיע לזה וכו' (פ' חקת)

(כז) אין הדינין נמתקין אלא בשרשן שהוא עולם דבינה דמינה דינין מתערין אך איך מביאין אותו אל עולם הבינה ואיפן המתקתן הוא ע"פ התורה שנק' בינה כ"ש אני בינה לי גבורה היינו שכל הגבורות והדינין א"א לדמתיקן כ"א לרביאן לדת רה שנק' בינה ונמתקין בשרשם והענין כי כשאדם לומד התורה וקודם שמת חיל לדבין דדברים מה שמדבר אז אינו כ"א בבחי' מדרינה תתתונה עולם הדיבור בכי הבנה וכשמתחיל להבין מה שמדבר אז מקשר עולם הדיבור וכל דמדרינית של מטה מעולם הבינה לעילם הבינה מאחר שנתעורר במוחו הבינה שנלקחה מעולם הבינה כי בההעוררות האדם באיזה מדר בועל ועישה רושם במדות דעליונות בהשורש שלקחה אותה מדה משם וע"כ כשמתחיל לדבר ברו"ר ובהתקשרות ובשאר המדות ואח"כ מתחיל להבין דדברים מגביה כל המדות שקדמו בעת דברו הדיבורים מלמטה לעולם הבינה ואז ממילא כל הדינין שבאו אליו עבור שפגם באיזה מדה מהמדות עולין ג"כ ונמתקין בשרשן משא"כ אם לומד שלא לשמה והדיבורים אינם רק מהשפה ולחוץ שנשאר רק בבחי' דיבור מקום הדינין וכל שכן כשמכוין לאיזה פניה של נדלות ח"ו שאז ע"י אותו הלימוד מתגברין עליו דדינין והצרות ח"ו וכו' ובאמת מה שבעת עסקי בתורה באין לו מחשבות זרות ופניות ונרלות הוא ממש הדינין שרו שבאין ואינם מניחין אותו להתקשר א"ע למעלה עם התורה או שבאין לתקנן אז בלימודו ולשעבדן להתורה ואם עיניו בראשו לדבין זאת שבאו אליו בכוונה הנ"ל אזי ביודאי יתגבר א"ע לאחוז בכל המדות לטיב ולתקנן אך השוטים שאין להם דעת ואמונה אזי אוחז א"ע בהם ומקלקל עוד יותר לעצמו ופוגם כביכול למעלה עוד יותר ע"י הנדלות שהוא סבה לרחק החלק אלוקי שבתוך האדם כי אין אני והוא יכול לדור ועי"ז נשאר בלא שמירה כי על כי אין אלוקי בקרבי מצאוני וכו' וזשאז"ל לעולם ילמוד אדם אפי' שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה היינו שאם רואה שבעת לימודו ועבודתו באין לו מחשבות זרות ופניות לא יאמר אחדל לנמרי מל מדי בעת ההיא ולכשאפנה מפנות חיצוניות אשנה כי שמא לא תפנה אך עצה ההוגנת לו שמתוך הפניות של בחי' שלא לשמה הבא לו אז במחשבתו יבא לשמה מזה בעצמו היינו ע"י שיאמין ויאמר הלא ידעתי כי הפניות והמחשבות זרות הם עצמן הדינים שאני צריך למתקן ולשעבדן להתורה שהוא בינה וזה כוונת בואם כדי שאתקן אותם להיות כלולין בהתורה ואיך אתמשך אחריהם להורידם עוד ביותר ולהוסיף עלי התגברות הדינים ח"ו ועי"ז מתחזק א"ע יותר ויותר ומתחיל לדבר הדיבורים בדו"ר וכו' ונמצא שע"י שלא לשמה מזה בעצמו בא לשמה ונעשה ע"י תיקון המדות ונכללו בבינה ונמתקו והרע נופל למטה וכו ועי"ז נעשה ביטול הקליפות וכל העכו"ם נכנעים תחת יד ישראל וכו' (פ' דברים) (מה) כל הנהגות העולם ומלואו הוא ע"י תורה שבע"פ כי אם יתבונן האדם בשכלו איך בכל דבר יש תורה ודינים והלכות למשל במו"מ יש על זה הרבה הלכות מפורשות בתורה שבע"פ ומיוסד על זה כל הש"ע חושן משפט ובאכילה יש בזה הלכות נטילת ידים ובציעת הפת והלכות ברכות וברכת המזון וביוצא בזה בכל דבר יש תורה על זה כי היא המנהגת את הדבר ההיא ונותנת חיים עליונים בו ומשפעת השפע בתוכו ואורייתא וקוב"ה חד נמצא כי ליח אתר פנוי מיניה ומלא כל הארץ כבודו ובו ובא ודאה איך אפי' בדבר שפל כמו בית הכסא יש ג"כ כמה דינים על זה וכמאמר אותו תלמיד שהלך אחר רבו לבית הכסא ואמר לו תורה הוא וללמוד אני צריך כי כביכול התורה מצמצמת א"ע בכל דבר שהוא להנהגת העולם וז"ש בכל דרכיך דעהו כי צריך האדם בכל דבר אשר יעשה או יסתכל שיהא עפ"י התורה שבדבר ההוא ויאמין בזה אמונה שלימה כי כל הנהגת הדברים הוא עפ"י התורה ועל זה אמרו בא חבקוק והעמידן על אחת וכו' כי העיקר הוא האמונה ואז בוודאי יקיים בכל דרכיך דעהו ויחשוב כי לא הוא העושה המו"מ ושארי הדברים כ"א התורה שבדבר ההוא ועל ידה נעשה מעצמו ומתלבשת באדם ההוא ופועלת ע"י איבריו ידיבורו וכו' ונה באדם יש ג"כ בחי' תורה שבכתב ושבע"פ המחשבה הוא בחי' תורה שבכתב בחי' כתבם על לוח לבך והמוח והלב הן תרין ריעין דלא מתפרשין והדיבור נק' תורה שבע"פ ועל ידם מתנהג האדם בכל ענייניו וצריך לייחדם שלא לדבר אחד בפה ואחד בלב הן בתורה והפלה או אפי' בסו"מ וכו' אך צריך שיהיו כל ההנהגותיו באמת ואמת הוא ראש תוך סוף וכו' כי יש כמה בני אדם שלומדים ובשקם מלימודו עושה כל מה שהיצה"ר מסיתו והנה רז"ל אמרו אם פגע בך מנוול זה משכהו לביהמ"ד אם אבן הוא נימוח וכו' אך האמת הוא כך אם היה לומד תורה באמת שיקשר א"ע בהבורא ית' באמת אז בוודאי היה כך כי אמת

הוא

הוא ראש תוך סוף האלף הוא ראש היינו מה שמקשר א"ע באלופו של עולם ומכניסו בקרבו. תוך הוא הסם בחי' מאמר פתום כשארז"ל כי בתורה יש גופי תורה שהם הנגלה שבתורה ויש נשמת התורה שהוא הפנימיית וצריך האדם לדבק א"ע אל פנימיות התורה בעת עסקו בתורה וזהו נק' תוך סוף היא התיו היינו אף אחר שיקום מלימודו ויכך לסוף המדריגות דהיינו לישא וליתן בשוק וכיוצא במקום שיש שני דרכים ושם הוא הבחיר' שהוא בחי' תיו בחי' תיו תחי' תיו תמות כידוע וזה נק' סוף המדריגות והאותיות יהיה ג"כ מקושר בהבורא ית' ובתורתו מאחר שנקשר בהם בעת עסקו בתורה וזה נק' לומד באמת ולשמה וזהו שמתפללין ושהר לבנו לעבדך באמת דייקא וכו' (פ' נצבים): (מט) יעקב אבינו לא מת ואמר מורי זלה"ה שיעקב לא היה בשבר' וכו' והענין הוא כי ידוע הוא כי יעקב סוד התור' וכת ב תורת ה' תמימה שאין בה שבירה כי עץ חיים היא למחזיקים בה והאוחז בהתורה מעלהו מהשבירה וכו (עיין פנים שם בליקוטים). (נ) כל ההשפעות ע"י התורה וכל התסרונות צריכין להתמלאות ע"י התור' כי אורי תא וקוב"ה חד וכו' והתור' נקראת תורת חסד וכל החסרים הם גנוזים בהתור' שכל מי שצריך לקבל חסד למילות חשרונו צריך לדבק בהתור' וזהו חסד של אמת כי התור' נקראת אמת ולכן יש חמשה חומשי תורה שהם חמשה חסרים שהם כלליות כל החסרים שצריכין להתפשט בעולם והכל גנוז בהתור' דרך משל חסד שצריכין למזונות גנוז בפ' המן. וכל הצריך לקבל חסד של מזון ידבק בפ' המן באומרו בכל יום ומשם יושפע חסד זה וכן בשארי דברים כ"א ואחד במקומו אך באמת אנו רואים שהצדיקים ברוחקא אעפ"י שמתדבקים בהתור' אמנם השעם הוא ע"ד הידוע כי הלבנ' מקבלת אורה מן השמש וכל מה שמתקרב יותר אל השמש ככה יפחת ויתמעט אורה לבני אדם אשר בשביל זה בשעת המולד שהתקרב' הלבנ' בתכלית הקירוב אל השמש אז החצי ירח הפונה כלפי מעלה אל השמש יאיר והחצי הפונה למטה תשאר בקדרותה עד שתתרחק קצת ואז תתחיל להאיר ליושבי תבל וכפי ריחוק' מן השמש ככה תוסף להראות אורה ליושבי תבל וכו' כידוע כן הוא בענין זה כל מה שמתקרב האדם בתכלית הקירוב אז באמת הוא מאיר כלפי מעלה וקדושתו כלפי מטה וכל המתקרבים בתכלית הקירוב ומתדבקים בהתורה באמת ואורייתא וקוב"ה חד אינם מבקשים גדולה לעצמם רק החלק דבוק בכל זהו כל תכליתם ולכן הם בבחן למשה ברוחקא שאינם מקבלים פרס ואינם רוצים בזה וכל מה שמתרחקין קצת ר"ל שחפצים לקבל נשפע עליהם רב שפע וכו' (עיין פנים שם בליקוטים הנ"ל):

(נא) ע"י שהמ"ם ב"ס דיבר את התורה כ"ם וידבר ל' את כל הדברים המלה וכיולא בזה הרבה ע"י הדיבור ההוא נכנים בה הבורא ית' חיותו לור עלמות ת"ם ב"ס כמו להבדיל במלפי מלפים הבדלות כשמדבר המדם דיבורים מכנים חיותו בהדיבורים כי החיות הוא המדבר. ולריך כ"ת לדבק ת"ע בהתורה ולתחוז בשעת דיבורו בה לל פנימיית לור וחיות ת"ם ב"ס הנופע בתוך האותיות ולקבר ולדבק חיותו הפנימי בחיות המופפע באותיות התורה וע"י יהיה דבוק בו ית' כי כוונתו יתברך היתה שכ"ת כפי שיעור לומתו בלבו כפי בחינתו ידבק ת"ע לאור חיות העליון הנעלם בהתורה. וכן ג"כ בכל בחיות העולם מאחר שהכל בדבר ה' נעשה וכו' ומאחר שהכל נעשה ע"י דיבור פיו יתברך נעלם בהם ג"כ התורה ואור ת"ם ב"ס נמלא שכל העולם עם כל הנבראים הוא ג"כ תורה מאחר שגם הם הוא דיבור והנעלם מלקוחתו יתברך בהם וכו' ות"ל בכל דבר שילמה ויעשה בעולם ידבק חיותו לאור ת"ם ב"ס הנעלם בהדבר ההוא בין בתורה בין בשאר דברים. וזה נק' בחי' ימין שהתורה ניתנה בימין לך ת"ת נצח לשדריגה זו כ"ת ע"י שמתפלה יהיה בבחי' שמתפלה לל תורה וכו'. כי לבחינת הגדול ת"ת נצח בפעם אחד ושריך להיות בחי' קטנות וגדלות ע"כ מתחלה יעסוק בה לפי שכלו וכפי השגתו ושיעורו בזמן ההוא וכו' וגם זה יהיה בכל תופן היותר מועיל שיהיה שכלו בבחי' שהוא עומד בה שלא יתעיף ת"ע למעה ח"ו לך ילך ויתחזק ת"ע לעתות יותר עד שיזכה לעסק התורה לשמה הנקראת תורת פיך לעסוק בתורה בדביקות לאור ת"ם ב"ס הנופע בה"ת מולמות הפה שהם כ"ב אותיות התורה שבא ע"י דיבור פיו ית' ומאחר שיבא לזה יהיה ג"כ כמה מדריגות גבוה מעל גבוה וכל עוד שיתחזק ילך להשגה יתרה בבחי' זו וכו' וזהו עסק התורה לשמה היינו לשם הת מולמות הפה העליון ת"ם ב"ס הנעלם ונשתר באותיות התורה ע"י הדיבור שהוליא מפיו העליון הק' לדבק ת"ע באור ת"ם ב"ס שיהיה מחדות עם החיות שנשפע בהאותיות ברוחקא ע"י שמדבק חיותו שהוא גם כן חיות העליון וכו' וע"ב עוד מענין לעולם ילמיד לדם שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה ומשמה

שכתבו התוספת בזה ומיך שהלמד מוכרח לה ות תחלה בבחי' שזכותה של תורה שזה בחי' בנ לשמה רק בשביל עושר וכבוד כ"ם ובשמלה עושר וכבוד רק שלשי' כשהוא בבחי' שמלה בת ' שלא לשמה לריך לידע שגם שם נעלם ומלומלם ללקוטו ית' ולא יפסיק ע"ע מחיות ללקוטו ית' השופע גם שם כנ"ל עי"ז יבא לשכל יותר ויותר עד שיזכה לבחי' הלימוד לשמה בשמת עיון פנים (שם) (נב) לימוד תורה בלילה מסוגל להמתקת הדינים (שם) (נג) כל החכמו' כגון חכמת הרפואה ושאר החכמות כולם מקבלים חיות מהתורה ז"ם ורפוי ירפוי מבלן שניתנה רשות לרופא לרפות . ר"ל מבחן בשאלה הבמת הרפואה . ומוהם החיות ורפוי ירכה בן השם החיות של הרפואה (שם) (נד) כשלומרים דברי שום תנא ואמם מדברי הקדמונים שהדבר הסוף הוא חיות ומוחין שלו והלמד הלומד ומדבר דבריו ומבנים חיות ומיחין שלו לתוך הדיבורים זה נק' מתדבקות רוחא ברוחא ולכך מחי מיתו שמבנים החיות בהדבורים שלכך תמרו שפתותיו דובבות בקבר ואפשר לומר כי זה בחי' השתטחו' על קברי הלדיקים כי דיבורי הלדיק שם הוא קבור ועוזן החיות שלו כנ"ל וזה הלומד בהבנתו עם החיות ומוחין שלו בתוך הדיות ומוחין של הלדיק שעמן בדבריו נק' מתדבקות רוחא ברוחא ושפתותיו דובבות בקבר כמובא בזה"ע מדברי הבעש"ט ז"ל ונקרא בחי' זאת השתטחות על קברי הלדיקים שהם דברים שלומד ומזכיר היום זה הלומד לכך מחי' המוחין של לותו הלדיק והנה בהתורה יש פשט רמז דרוש סוד ונק' פשט כי לף להבין הפשוט מן התורה לריך להפשיע התורה מהלבושים העשים שהתורה מלובשת בהן וכו' וכל מה שיפשוט התורה מהלבושים יראה יותר ויותר עד שיגיע רמז ותי"כ דרוש' וכו' וזהו לשון פשט שהוא מלשון הפשט היינו להפשיע הלבושים כי לימוד התורה הוא בשם יחוד קוב"ה ושכינתיה היינו לייחד ולדבק החלק שבקרבו השוכן בתחתונים לדבק לוחו בהכל שהוא ת"ם ב"ה שהוא סוד מה שאנו אומרים בשם יחוד קוב"ו קודם עשיית כל מלוה שהוא לשון דביקות שעי"ז נדבק עלמינו בהכל עם החלק שבשוכן בתוכינו כ"ם כי חלק ה' עמו כי חלקינו ממש כביכול לנחנו ולריך ע"י התורה ומלות לדבק החלק שבך שכינה השוכן בתוכינו על השורש שמבלעדי זה נקרא מפריד חלוף ח"ו כביכול ולכך כמו בחלכי חלכים הבדלות ביחוד הגשמי מר"ך שלילת הלבושים . כך ביחוד הרוחני והנבוה לריך שלילת המלבושים שהתורה נקראת כלה כמאמרז"ל לא תקרי מורשה אלא מאורסה וכל זה ע"י שתקדים לו היראה קודם שיתחיל ללמוד כי אם לאו בוודאי לא תתגלה לו התורה מהלבושים ולא ירגיש הטמת שבתורה וכ"ם רחמים חכמה ירחת ה' קודם שיבא לידי החכמה שהוא הטמת שבתורה לריך לזכות ליראת ה' (שם בחידושי מסכת שבת) . (נה) חלק הנגלה מהתורה נק' ניפי תורה והרזין הכמוסין בה הן הנשמה של התורה והוא בעלות שיש בתוכיות התורה לריך לבא לטמת עבודת ה' וכמו בדיבורים שמדבר אחד עם חבירו עיקר המדבר הוא הנשמה שבתוכו שהוא השכל ומדבר עם נשמת האחר כי הגוף בעלמו הוא אבן דומם לך מעשי"ב כשמדברים אין מסתכלין זה על זה רק על הגוף שהוא לבוש הנשמה המלברת כמו כן בתורתינו הק' מחמת שנשמת האדם מלובשת בגוף וכו' ע"כ גם התור"ה נתלבשה בהנגלה שהוא הפשוט וכשמתחיל לדבר ד"ת שעיקר המדבר הוא החלק שהוא נשמתו ע"כ נתשורר לנגדו ג"כ בחי' פנימיות התורה שהוא הנשמה המלובשת בהסתיות ומזה רואה העלות שבתוכה מאחר שעיקר כוונת לימודו אינו לכוונה גשמיית של תועלת הגוף שהוא הגלה לשמה רק שעיקר כוונתו שהחלק שלוקי שלו הוא המדבר בוודאי לא יהבוד כוונה חילונית ומזה רואה ג"כ הכנימיות של התורה ומתדבק חלקו בהתורה ונמלא נתדבק לשרשו כי תוריית וקוב"ה חד וכו' ומבלין לו רזי תורה היינו העלות שבתורה כנ"ל . משא"כ הלומד ח"ו שלא לשמה לכוונה גשמיית כך הוא רואה ג"כ בחי' התורה בגשמי ואינו רואה שום עלה בתוכה וכל מה שמתעבה תומרו נתעבה רלייתו עד שיכול להיות ס וסיוע רשע ח"ו כמאמרז"ל לא זכה נעשה לו סם מות וז"ם אין מקרא יולא מידי פשוטו כי הפשוט והסוף שבו הן מחלות אחד כמו שהלמד לא נקרא חלם אלא ע"י מחלות שניהם וכי' (שם) (נו) תרז"ל לעיינים בה תורך ימים לימה וכל שכן עושר וכבוד והנה מינו כמה לדיקים שהיו עניים גדולים כמו ר' חניא בן דוסא ור"ח בן פדת אך יש שני דרכים בהתורה ימין ושמאל ימין הוא העבודה התמה שהוא רק כוונת חיים נלחיים והוא לימוד התורה ותפלה ועסק המלוות בכוונה שלימה ודעת גדול וים ג"כ תורה בכל דבר אפי' בדברים הנראים בחי' עוה"ז ו-וא בחי' שמאל . ועיקר עבודה התמה להכלולה שמאלה בימינה בכל האפשר כ"ל לפי בינתו ודעתו ולעשות גם כל בחי עוה"ז לשם פועלו ועשה ג"כ בחי' ימין והנה הלדיקים הגדולים הנ"ל עבדו כ"ב בדעת גדול ובשמת :מור עד שכללו כל בחי' שמאל שהוא כל בחי' עוה"ז לבחי' ימין בתופן שלא נשאר

שום חלק מעוה"ז שלא כלוהו בימין לכך לא היה מלאם עוה"ז כי נעשה הכל בחי' אורך ימים מלאם . וז"ש למיימינים בה אורך ימים ולשמאלם עושר וכבוד . ולא נכתב בפירוש ג"כ כי הוא דבר שבימיו בפני עצמו כי הוא ככלל ג"כ בימין למיימינים בה סיימו שכוללים כל חלקי השמאל בימין (סם) (כז) ענין שמתוך שלא לשמה בא לשמה עיין ירמה לית כז : (כח) כשמדם יושב ללמוד בכוונה רמויה ממשיך המוחין המתעדן שהוא בחי' תענוג העליון מקור המוחין להבן שהוא התורה ג"ן שהרים דא רייתא וכו' בחי' ונהר יוצא מעדן וכו' ומשם יפרד והיה למרבעה ראשים בחי' הדלת מוחין וממשכין לתוך האותיות וכשמדם מסתכל בהן נמשך בשכלו ועי"ז הוא מבין בחכמה ואח"כ בא לכלל דעת וכו' ולפי' מה שמיומו יכול להבין על בוריו לף עפ"י כ הלימוד בעצמו הוא תועלת שלאחר פטירתו שיזדכך חומרו מז יזכה להבין וכו' לכך ילמוד מדם לעפ"י שמיומו מבין לתועלת זה הכ"ל עיין פנים (סם בחידושי מסכת שבת) (כט) התורה הוא ס"ם ונמלא בחי' הלימוד לשמה הוא ג"כ ס"ם כי כל מה שמוסיף והולך ממדריגה למדריגה נתרחבו המוחין בלו ומשיג יותר מור פנימיית התורה הנק' לשמה וממילא נק' הלימוד שלמד מקודם בחי' שלא לשמה נגד המדריגה שהגיע אלא עכשיו וכן לעולם כי זה דבר שאין לו סוף וז"ש לעולם ילמוד אדם שלא לשמה וכו' היינו שלא יעמוד על מדריגה אחת רק שילך ממדריגה למדריגה עד שיזכה לו בחי' הקודמת לשלא לשמה נגד המדריגה של עכשיו ומורי ז"ל אמר על זה לעולם ר"ל בשביל קיום העולם מוכרח הלדיק לפעמים להספיל עלמו ולירד לבחי' זו כדי להגביה את העולם ומלואו ולקרבו אל התורה שהיא עיקר הכח והחיות של כל העולם ומלואו עיין פנים (סם בחידושי פסחים) (סמך) התורה היא בחי' הספקלריא כמו שהוא בעלמו כך הוא רואה ג"כ בהתורה. וכל עוד שהנביר הרע בקרבו רואה כך בהתורה ומוצא לו היתרים ורלויות מן התורה וע"כ לריך הלדם לזכך חומרו ולשמוב מתוכו את הזוהמא ע"י ירלת הבורא ית' ודביקותו בו בלמת מחר אסר מרע מקודם . ומז זוכה להסתכל על הפנימיות שבתורה ולמלוא לור הגנוז בתוכה ומז נקרלת תורתו מהאר שתפס ל"ע בבחי' זו עיין פנים וזשהרז"ל מעשעל בה נקרלת תורתו וכו' שמז רואה הענוה והרזין שבתורה וכו' לך מכל מקום לף שמיומו במדריגה זו מכל מקום ילמוד כפי השגתו וכו' (סם)

(סא) עיקר כוונת עסק התור' הוא לבא ע"ז לידי מעשה וקיום המצוות וכו' ויש שעוסק בתורה שלא לשמה ואעפי"כ ע"י שידע המצוות והדינין עושה ג"כ המצוות במעשה והן ג"כ שלא לשמה כי דיו לבא מן הדין להיות בגידין אעפי"כ כיון שבא ע"י העסק לקיום המעשה יש בהעסק ההוא כח גדול להביאו לבחי' הלימ ד לשמה ולקיים המצות לשמה כי ע"י שהחיצוניות שקדמה לפרי (שהוא הבחי' שלא לשמה) הוא בשלימות שבא לקיום המעש' יוכל להתלבש בו פרי הפנימיית את"כ (שהוא הבחי' לשמה שהוא בודאי צריך להיות בלימוד ובמעשה כמארז"ל ללומדיהם לא נאמר אלא לעושיהם וכו') כנודע כי כפי ציור הפנימיית כך צריך להיות לבוש החיצוני ועל זה אמרו לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות (ג"כ דייקא) שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה היינו כנ"ל אבל העוסק בתור' לבד שלא לשמה היינו שאינו בא ע"י לימוד זה לקיום המעשה אפי' בבחי' שלא לשמה שאז החיצוניות לא נעשה על ציור הפנימיות כי לא בא ע"ז לקיום המעשה כלל על זה נאמר כל העוסק בתורה (לבד) שלא לשמה נוח לו וכו' כי ע"י עסק זה לא יכול לבא לעולם לבחי' לשמה מאחר שעיקר הדבר שהוא קיום המעש' חסר לו אפי' בחיצוניות שקדם לו וכו' עיין פנים (שם)

(סב) הצדיקים ע"י עסקם בתור' מייחדים ומקשרים דכה שבמקום ההוא ומגביהים אותו לשורש הכל לא"ס ב"ה וזהו סוד ד' אמית של דלכה וסוד ואהי להם למקדש מעט שהם בתי כנסיות ובתי מדרשות שלומדים מפשיטים המקום מגשמיות ומייחדין ומקשרין אותו בשכ"ו הגדול ית' וזה המקום קונה קדושה עצמית וכו' עיין פנים (שם בחידושי יומא) (סג) ארז"ל כל העוסק בתור' לשמ' זוכה לדברים הרב' כי כשמדבר הדיבורים של התור' משים חיותו בתוך הדיבור וזכ' לידבק בהדיבור הקדום שהוא הדיבור הראשון שבו נברא העולם (כי באורייתא אתברי עלמא) והדיבור הזה כולל דברים הרב' שממנו יצאו כל האצילות וכו' ונק' ריע אהיב איהב את המקום אהבת אחים ויעים דלא מתפרשין לעלמין כי אפי' כשעוסק בדברים חיצוניים מעניני עוה"ז הוא ג"כ דבוק בהשי"ת ובהתורה הק' אוהב את הבריות כי זהו כלל גדול כי מי שלומד תור' לשמ' אוהב את הבריות וכשאינו אוהב את הבריות בנפשו זהו סימן גדול כי בודאי אינו לומד עריין לשמה ומלבשתו ענוה ג"ד ויש משה עניו מאר כי מיתת שעל' במעל' גדול' על כולם לא היה יכול להסתכל

על הבהירות הגדול וראה חסרונו יותר וזה הכל ע"פ התור' שלמד לשמ' ומכשרתו להיות צדיק כי מי שלומד תור' לשמ' בוודאי אינו מחזיק עצמו לצדיק כי אם דומה בעיניו כל ימיו שהתור' מכשרתו להיות צדיק. ואפשר יזכ' באיז' פעם להיות צדיק אך בוודאי אינו מחזיק עצמו לצדיק כל ימיו וכו' וז"ש עיד שהעצית אמתיות וקדושות הנגוזין בהתור' הן רזין דאורייתא ומי שאינו לומד תור' לשמ' אינו רוא' שום עצה בהתור' והתור' אינה מגלית לו העצות מאחר שאינו לומד בשביל זה רק בשביל שטותיו ובהכל צריך להיות אתערותא דלתתא אבל כשלומד לשם אז התור' מגלית לו פנימיותה ועצותיה הק' וכו' ונעש' כמע"ן הנובע ואין סוף לתורתו ויכול לחדש בתורה תמ"ד בלי שום יגיעה וכו' ונעש' אחדות אחד בכי"ל עם הקב"ה והתור' ואז כל הנבראים משתוקקין ורודפין ומתקרבין אליו כי כל דבר מקרב א"ע אל שרשו וכו' ובאמת אעפ"י שבתחלה בעת שמתחיל ללמוד בעודו נער אז קלים' קדמה לפרי ומובחר ללמ"ד קצת שלא לשמ' בשביל שיהי' נק' רבי וכו' שלזה ארז"ל לעולם יעסוק אדם וכו' שלא לשמה וכמו שפירשו התוספת שם אך אח"כ אחר של-ד כבר עד שנעש' למדן ובא לכלל איש אזי צריך לראות שיבא אל הפרי דהיינו רזין דאורייתא שיראה העצות בהתורה בבל מקום שילמוד וכו'. (שם בח דושי מסכת אבות). (סד) הכל נברא בהתור' כשארז"ל ובתיב אשר ברא א' לעשות ר"ל שעדיין נשאר לעשות ולהיות גנמר בנין העולמות ע"י ישראל וישראל כשעוסקים בתור' בדחילו ורחימו אזי מתקנים ונומרים העשייה של העולמות וכמו שהקב"ה לבש מדת העוה כביכול ע"י שנתצמצם והלביש עד ערך שיוכלו להשיגו ובזה נבנו העולמית בן צ"ך האדם להיות בבחי' ענוה בתכלית ואז יקנה חכמה היא דתור' ויוכל נ"כ לברוא עולמות וכמארז"ל אל תקרי עשי אלא עמי וכו' נמצא כשאדם מדבר ד"ת ומתדבק בו ית' הוא ניתר תיקון ועשיית העולמות כנ"ל ומשפיע להם היותם ובאלו הוא בוראם וז"ש חברים מקשיבים לקילך השמיעיני שהמלאכים חישקים לשמוע ומתחברים למי שמדבר ד"ת כי זהו חיותם ונמר בריאותם כנ"ל וע"ש עוד שכשראדם מקדש עצמו ומדבר בקדושת התור' וכפי ערך נודל יכלתו לקדש המקום ישכון בו השכינ' וכו' עיין פנים (שם בהשמטות).

השמטה (סה) בסס הבעש"ט ז"ל שמה שהקף לבן לחר יעקב הוא כי עדיין נאחר מלגו התלבשות התורה הסוא בסס מיו הפסיקים שבתבו בתורה מיך שהקף לבן לחר יעקב ומיך שתחוכחו זה עם זה עד סוף בפרשה כל הענין שלחת התורה שבללו הפסוקים בתורה עדיין בהתלבשות מלגו לבן מה שלא בירר יעקב עדיין וסיבב הש"ת שהקף לבן לחריו לבניח מיו את התורה שעדיין לא נשלמה להתברר בסס בהשיגו לת יעקב ע"י שהיבר עמו מלגו הדיבורים שבתבו בסס בירר יעקב גם זה עד שלא נאחר מלגו כלום (ועיין לור המאור פ' ויצא שהביא ענין זה ג"כ בסס המניד ז"ל) וכל מה שבסס יעקב מלגו לבן בכל הענייגים הכתובים במקרא היה בכל תורה ועסק עבודה בשמים בגלות התורה מבחי' חרן שהוא עומק הקליפות וכו' להכיפס לידי התגלות הקדושה לכוללה לתורה עליונה וכו' (פ ויצא) וע"ש עוד בסס הבעש"ט ז"ל שכ"ה מהלכות עסה התגלות התורה מיסוד הספר ומדיגות התחתונים ע"י תיקון מדתו של כ"ה ואחד שזה בחי' הבחרות שחפרו התבות ולולא התבות לא היה לפפר להשיג שום השגה ולהתקרב להש"ת וכו' ומלא כי גם עבשיו כל מה שלחגתו עושים בקריב העבודה להש"ת הכל הוא עם התבות הק' בחי' ומברסס עודנו עומד לפני ה' וכו':

(סו) אמר אדמו"ר מוה' דוב בער שי"ג מדות שהתורה נדרשת בהן הן בחי' אחת עם הי"ג מדות של רחמים וכו' ע"ש מבאר כמה מהן בפרשיות (קדושת לוי פ' כי תשא)

(סז) במו שיש סמים נשמיים לרפיאה כן יש סמים רוחניים בתורה הק' לרפיאות אבל לזה צריך צדיק וחכם גדול לידע איזה מקום ואיזה עניין בתירה שבו מרפאת את האבר הזה וכמו שיש בממנים נשמיים דהיינו סם חיים שבו נתרפא כל מיני חילאים כן יש ענין בתור' בשעוסק בזה הענין אז נתרפא כל התולאים שיש בעולם והצדיקים יורעים הענין שבתורה שבזה נתרפא חולי הראש ובזה נתרפא שאר האברים ויש צדיקים שיודעים ענין בתורה שבזה נתרפא כל מיני חולאים ר"ל וזשארז"ל חש בראשו יעסוק בתורה היינו בעניין שבו נאמר לויית חן הם לראשך וכו' עד החש בכל גופו צריך לעסוק בענין זה שבתורה שעליו נאמר לכל בשרו מרפא (שם בליקוטים) (סח) בתחלת הלימוד בשאדם מתחיל ללמוד באין לו מחשבות זרות של אהבה ויראה והתפארות היצוניות והוא משבר אותן המחשבות ע"י שמאהבה ויראה וכו' אלו מזדכך ומתלהב לעבירת הבורא שחושב אם יש אהבה ויראה

לגשמיות שהוא מעלמא דשקרא עולם הפסד מכל שכן שיש לאהוב ולירא מהבורא ית' שכתי' אהבה ויראה זו הוא מעלמא דקשוט וזאת התירה והתלהבות אשר בא מהשגות זרות הוא מבחי' הניצוצות אשר נתפזרו בין העמים שזה בחי' דמתנות שמסרו שרי האומות למשרע"ה בשעת מתן תורה שעל זה נאבד לקחת מהנות באדם היינו שמסרו לו איך לעבוד את ה' באלו המדות דעות שהם שקיעים בדם ולדתעירר מהם ג"כ רעבודתו ית' כנ"ל וזהו שמבדכן קודם קריאת דתורה אשר בחר בנו מכל העמים כלומר התירה שאנחנו מחלהבים ובועירים אליה ממחשבות זרות שרם בחי' מחשבות דעמים ואח"ב ע"י הלמוד נזדככו מחשבותיו ואז עבודתו בעלמא דקשוט ובעולם דנצחי כי אז אין לו שום מחשבה זרה ומחשבות זכים ונקיים ואין במחשבת רק מחשבת דתורה אשר היא נצחיית ועלמא דקשוט לכן מברכין אחר קריאת התורה אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכינו כי בקריאת התורה נפסקו ממנו כל דפניות זרות ואין במחשבתו רק מחשבת התורה שהיא נצחית ועלמא דקשוט שזה בחי תורת אמת וחיי עולם וכו' (שם) (כפ) אותיות דתורה הם בחי' אותיות פנימיים אשר בא בהתגלות בסדר השתלשלות העולמות וגוויל הלכן דמקף להאותיות דם בחי אירות מקיפים אשר אינם באים בהתגלית רק בהעלם בבחי אור מקיף ומזה מובן שגם הגווילים הלבנים הם ג"כ בחי אותיות אך שהם אותיות נעלמים דמעלה מאותיות נגלים ומזה דטעם אסור נגיעה בס"ת כי ע"י הנגיעה הוא מבטל ומסתיר בחי' הלבנונית שהוא אותיות הנעלמים ובקריעת ים סוף נתגלה אור וחיות ה' למעלה למעלה מסדר ההשתלשלות דהיינו מבחי' סובב בחי אור מקיף ולכן שירת הים נכתבת אריח ע"ג לבינה ולבינה ע"ג ארח כי היא בת התכללות משניהם יחד דהיינו שנמשך בחי' הלבנונית שהוא אותיות הנעלמים שנתגלו בבחי' אותיות הנגלים וע"כ זכו אז להשגה גדולה כמארז"ל ראתה שפחה על הים וכו' וז"ש תורה חדשה מאתי תצא כי לעתיד יהיה התגלות אלקות ונגלה כבוד ה' וכו' דהיינו שהי' ההגלות מבחי' סובב ויתגלה בחי' הלבנונית היינו אותיות הנעלמים הכפיים לאותיות התורה דנגלים וזהו תורה חדשה מאתי תצא מאתי דייקא (שם) השמטה (ע) התורה שבע"פ משתנה לפי חכמי הדורות שזה אומר כך וזה אומר כך והתנהגות הלכה הוא לפי מדודות ע"ד רש"י כוסס להניח הבילין כך ור"ת פוסק להניח תפילין בעניין אהבה והאמת הוא לפי המדה שמתנהג השי"ת עצמו עם העולם כן ההלכה אם ההנהגה הוא באהבה אז ההלכה כמאן דאמר זה ואם בתפארת ההלכה כמ"ד זה ועל זה ארז"ל הדר קבלוה בימי אחשורוש כי היה קשה בעיניהם לקבל דבר זה שתשתנה התירה שבע"פ כפי רצון הצריך שבכל דור שמשתנה העולם במדה זו ועפ"י המדה שהעולם מתהוים כן ההלכה בעת הזאת בתורה שבע"פ רק בימי אחשורוש מאהבת הנס פעלו מדרכי ואסתר בצדקתם שיקבלו זאת עליהם וכו' עיין בס (ע' תצוה בה"ש פרדים) ועיין גם בפ שלח ד"ה יישלח אותם משה וכו' ועיין בל קושים ד"ה שירו לה' שיר חדש תהלתו בקהל חסידים מבאר שם כי בת שמאי היו ממדת הדין וב"ה ממדת הרחמים וראוי היה שהעורים צריך למדת החסד לזאת קבעו הלכה כב"ה כדי שיתנהג העורים במדת החסד ובביאת הגואל ב"ב יתגלה מדת ב"ש כי אז אין צריך העולם כ"כ למדת החסד ודרין יתהפך לרחמים ויהיה פסק הרכה כב"ש וז"ש תורה חדשה מאתי תצא כי דתורה לא תשתנה אך הפסק הרכה יהיה כב"ש שדבריהם כתובים היום ג"כ בתורה שבע"פ כי העיקר כמו שהעולם צריך להיות הכן הפסק הלכה ג"כ בזו המדה ונמצא שהעיקר תלי בבני ישראל כמו שאנו פוסקין הכא כן הקב"ה כביכול מתנהג בזו המדה עם בריותיו וכו' וע"ש עוד דה' שנו חכמים בלשון חמשנה וכו' מבאר שם שתורה שבע"פ נקראת תורת נו מפני שישכח באומה ישראלית היינו התנאים ואמוראים שלנו והחכמים שאח"כ לבאר ולפרש דתורה שבכתב כרצונם ודעתם ואף שבשמים אינו כן הבוונה וכמו שמצינו בתורו של עכנאי שיצא בת קול וכו' ואמר ר' יהושע אין משגיחין בב"ק וכמו כן הצדיקים שבזמן הזה יש להם הכח ההוא לבאר דתורה כרצונם ואף שבשמים אינו כן הם מהפכים כביכול הרצון של מעלה לרצונם וביאורם את התורה וכן בשאר דברים יש להם כח ירהפך הרצון עליון מגזירה דעה ד"ו לטובה כי צדיק מושל יראת אלקים וכו' הקב"ה גוזר וצדיק מבטל ומהפכין כביכול רצון העליון לרצונם וכמו ששמעתי מאדמו"ר מה"ד דוב בער על מאמר הנמרא בזמן שעושין רצונו של מקום נקראו בנים ובזמן שאין עושין רצונו של מקום נק' עבדים ולכאורה הוא תמוה כי בזמן שאין עושין רצונו של מקום איך נקראים אז עבדי ה' ובאור בזמן שעושין רצונו של מקום היינו שהם במדריגה גדולה שהם עושים רצון חדש בהבורא ית' נק' בנים דמקום כי הבן יש לו זה הכח לעשות רצון חדש באביו ורהפך רצון אביו לרצונו ולא עוד אלא שיש לאביו

נחת מזה שעושה רצון בנו ובזמן שאין עושין רצונו של מקום הוינו שהם צדיקים אלא שאינם במדרגה גדולה כ"כ שיעשו רצון חדש בהבורא ית' אז' נק' עבדים וכו' ומי שהוא במדרגה גדולה הנ"ל הוא כמו משנה למלך שיכיל לעשות ירהבך רצון העליון כרצונו הן בביאור התורה הן בכר דרבר ב' וכן כל דת אים יבי שם דר המשניות ק' לימודם בשם משה יבי' ובכל לימוד ולימ ד שרומדין מדקדק דעילמית השייכ ם רזה הדיבור והה בה' תורתי אוכתז ופו' עיין פנים וע"ש עיד דה' תיקן ריה תשבי יתיץ יכי' מבאר שם ג"כ ענין אלו ואלו דבר אלקים חיים דהה יש בחי' שאדם לימד השטה בדתורה הק' בפי הבהי' שירו אם הוא מעורים התחסד או מעולם הבריה ובית הרל ה' ממדת החסר ולכך ב"ה לקולא וב"ש ממדת הגבורה לכך ב"ש להומרא אבל באמת ב"א לפי מדריגתי דבריו הם דא"ה והנה ה"ל ראו שהעולם צריך להתנהג בחסד וכבר ילכה כב ה וכ' וע"ש שהב א בשם רבינו תם שהשיב רמשר"ח שכבר נתן לנו הת יה ובידינו להיות בפי הוראת שבריבו ביתורה הק' ע"ש עוד :

(עא) אי"ל ה ב אדם לומר ברישן רבי כ' האומר בל שון עצמי א ני מתוצץ בי רק שבר עצמו יכשאומר בלשון רבי מת וצץ בו שבר של רבו וכי' והה יש עוד דבר גדול לדתחבר בו וכו' והוא הלומד מתך הכפי כי את ית מחכימית בי דראה באיזה דבר הוא מתחבר א"נ בדבר ה"ראה והמכ ם באותיות הוא מתחבר א ע באותיות התירה הק' ואותיות התורה ממקום גבוה קא נחתי בפרט אותיות דבתיבין בם"ת העשויה כתיקונה יכי' הוא ביוגמא של מעלה והיא חלק אלוק ממעל וכ"ש בנ ה שאותיות הבה כרי הספ רות ואותיות המה נשמות ישראל אשר נשמות ישראל הלק ארון ממעל לכן הלומד מתך הס"ת הבתובה כתיקונה אז מדבק א"ע בחלק אלקים והוא בא בם ד אלך וכו' ונתחבר במדת העל ונים ונתחבר נפשו בכוד שבה ובצירופי השמות שבהן וכו' (שם ח"ב פור ם קדוש הראשונה) : (עב) באורייתא ברא קוב"ה עלמא ובכ"ב אתון נבראו כי העילמות והנה יש לתמונת אותיות טעם כמיזכר בספר התמונה יבכהאריז"ל גם בוצינא קד שא הבעט"ז ז"ל ג רה תמונת איר ות וכו' שמעת מבורי מוה' דוב בערש ז"ל ושמעתי ממורי ז"ל הא דיש טעם ע תמונת אותיות שהם אורות עליונים כגון יוד הוא צמצום ואות ואו רוא התבשט ה ואית ש ן ג' ק ן ואית א' כיץ לעילא וקוץ לתתא אעכ"פ שעולמות של מעלה בעולם השכר יבעורים המלאכים א ן ש ך בו לא למעלה ולא למטה ורא בור שיהא ש ך בי התפשטית אפ ם אמר ביר בשהעולמ ת יהאירות עליונים מתרבשין א"ע בתוך הלוף של האדם ומתרבש ן ברביש נשמ ית או נראית בת ך צ ורי הגוף האדות השכל כדמיון האותיות בגון הצמצום שר שכל כדרך שמצמצם א"ע (הרב) בשכל התלמיר הוא כרמות יוד והואו הוא תמונת התפשטות וכן כרים כך קבלת ממורי ונמצא תמונת את ית האיך שבת ך הגוף והנשמ ות שם יש האדות השכר יעולמ ת העל ונ ם היא בציור אלו הא ת ת והוא עמוק וכי' עיין פנ ם (שם קדושה שנ ה) : (עג) התורה היא רושם אלקות ו עולם היא רושם התורה ומי שיש בו מדעת קונו יכור למצוא בכר דבר שבעולם אותיות התורה והכל תרי בעצם הכרתם והשגתם התלבשות נוצי התורה הרשומה במדריגות התחתונים היותם רושם התירה בזה תלוי בלי"ה של קומת השכינה וכו' (אור המאי' פ' ח' שיה) : (עד) כ"א ואהד מישראל יש לו חלק באותיות התורה אפי' רשע שבריעם וכו' ומי שהוא איש משכיל ו כור לדרוש את התירה אז כשרוצה להכניע את הרשע הוא דורש ממנו עיין פנים ומדבר מעין רשעתי ואך שהוא רחוק מהתירה ואדרבא שהוא משוקע בקליפות ובה שהוא דיש רשעו ומרחיקי מהתורה ומורידו למטה כן עוקר אותו משורש חייתי למעלה ו"ש זרע תרזיש (דרשה ממש כנ"ל) או רשעו בל תמצא וכו' וו"ש הלהריגי אתה אומר וכו' וכגון שרדו"ל (פ' שמות) : (עה) עיין איך שבאיזה אופן צריך הצדיק לומר תורה וכו' עיין תוכחה את חית : (עו) שם תי מהמגיד זלהה שאמר בדרך השתלשלות התורה ממקורה להתלבש בעוה"ז ובאמת אורייתא מתכמה עילאה נפקת או מבינה ששם למעלה מהומן ולמעלה ממציאת הנזולות וכוכב ם ממילא דרך השתלשיותה פנעה תחלה במוצל מלה ראשון לכל המילות וממילא נתבטר ממציאית נגד בהירות איכות התורה וזאת הגורמת שידוד דמערכות ואורייתא וישראל חד א ן וממילא אם הם דבוקים בכל לבם ונפשם ומלא קומתם אל התורה קונים בבה' עצמם של מית התורה להיות מעלתם גבוה ממערכת הכוכבים ומזלות ובידם לישדרם ברצונם יכי' (דרוש רפסח) : (עז) מעשיות הכתובים בתורה נוקב והולך ועדיין לא פסק שיש לכ"א ואחד מישראל בח' עשו ולבן וכ' וזאת תורת האדם וכו' לתקן מלא קיבתי לבלותי יכבר בלבן שרו ועשו ובלק ובריעם וכרומת פרטי מעשיות הכתובים בתורתינו הק' ישנם בכל אדם ובכל זמן עד ב את הגואל ב"ב וכו' (שר ה ש רים ועוד בזה

מקומית בדבריו ז"ל) : (עה) תורתינו הק' היא אטלייתא דקוב"ה כי כמה צירופי שמות ורמזים צפונים וגנוזים בתוכה מראשי תיבות ואדם השלם בתיקון מדותיו והולך בתומו באמונה יכול לעשות לו רמז בתורה אפי' משלשה או ארבעה תיבות בפני עצמן רואה בהן ענין חדש לפי עבודתו כי התורה מגילה מגילה ניתנה וכן הגם שהענין שלפנינו ושלאחריו אינו נוגע ומדבר מהרמז שהידש לעצמו ושאי לעשות צירופים לערך תבונתו ובלבד שיכון את לבו לשמים לבלתי נפות מדרך המלך ולא להנאת עצמו כלום וכו' וכ"א מישראל כפי עבודתו והתקשרותו אל אותיות התורה ככה נצטרפים צרופים שונים זה מזה וכו' וע"ש עוד נפלאות מענין צירופי אותיות . ראשי תיבות או ס"ת וענין אות ב' דבראשית שהוא גדולה וכו' (דרוש לר"ה) :

(עו) דבר שבה של האדם היא נשמתו והוא חלק מהשכינ' כב כול ותורה אור זה הקב"ה נברא כשהאדם מחבר מחשבתו ושכלו הטוב בענייני דאורייתא זה נק' מייחד קוב"ה ושכינתיי דרך כלל והעיקר ושורש ליחוד הוא האמונה כשאדם נותן האמונ' אמתית לדבר אז עושי רושם במחשבתי אמנם זולת האמונה אינו עושה כלום וז"ש והאמין כה' ויחשבה לו צדקה (עיין פנים חסר לאברהם פ' לך לך) (פ) קוב"ה ואורייתא וישראל אינון חד וישראל הן דן גופי תורה וידוע כי באורייתא ברא קוב"ה עלמא ואין לך דבר בעולם בלתי אותיות התורה המחיין אותו וכו' ואם היה האדם זוכה ומשניח בשעת לימוד ההור' איך הוא מדבר אותיות התורה שבהם נברא העולם והוא בעצמו הי' מתדבק בדברי אותיותיו אל שרשי אותיות דתור' שניתנ' בזה העולם בקולות וברקים למען תהי' יראת ה' על פניו לבלתי יחטא ממילא הה היראי' והפחד נופל עליו ובקולות וברקים עליו יופיע שלא יחטא ח"ו כי איך הוא אפשרות הענין להטוא בהנה וזהו ענין הבת קול שיוצא בכל יום וכו' היינו האותיות התורה שבכל אדם הם מבריזין ומזכירין אותו בכל יום וכו' (פי הארץ פ' בהעלותך)

(פא) כל שכל כשמשכיל ומשיג בשכלו איזה מישכל הרי השכל תוכם את דמושכל ומקיפו בשכלו והמושכל נתפס ומוקף ומלובש בתך חשכל שהשיג והשכיל גם השכל מלובש במושכל בשעה שמשיגו ותיפסו בשכלו דרך משל כשאדם מבין ומשיג איזה הלכה במשנה או בגמ"א לאשורה על בוריה הרי שכלו תופס ומקיף אותה וגם שכלו מלובש בה באותה שעה ודנה הלכ' זו היא חכמתו ורצונו של הקב"ה וכו' נמצא כשאדם יודע ומשיג בשכלו פסק הלכ' העיוכ' במשנה או גמ"א או פוסקים הרי זה משיג ותוכם ומקיף בשכלו רצונו וחכמתו של הקביה דלית מחשבה תפיסא בי' כלל ולא ברצינו וחכמתי כי אם בהתלבשותם בהלכות העיוכות לפנינו וגם שכלו של האדם מלובש בהן וירוא יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות להיות לאחדים ומיוחדים ממש מכל צד ופינ' וזאת מעלה יתיר' גדולה ונפלא' לאין קץ אשר במצוות ידיעת התור' והשנת' על כל המציות מעשיות ואפי' על מציות התלויות בדיבור ואפי' על מצוות תלמוד תור' שבדיבור כי ע"י כל המצוות שבדיבור ומעש' הקב"ה מלביש את הנפש ומקיפ' אור ה' מראש' ועד רגלה . ובידועת התור' מלבד שהשכל מלובש בחכמת ה' הנה גם חכמת ה' בקרבו מה שהשכל משיג ותופס בשכלו מה שאפשר לו לתפוס ולהשיג מידיעת התירה איש כפ' שכלו וכח ידיעתו והשגתו בפרד"ם וכפי שבידיעת התורה התורה מלובשת בנפש האדם ושכלו ומוקפת בתוכם לכן נקראת בישם לחם ומזון הנפש כי כמו שהרחם הגשמי זן את הולד כשמכניסו בתוכו וקרבו ממש ונספך שם גדות דם ובשר כבשרו ואזי יחה ויתקיים כך בידיעת התורה והשגתה בנפש האדם שלומדה היטב בעיון שכלו עד שנתפסת בשכלו ומתאחדת עמו והיו לאחדים נעשה מזון להנפש וחיים בקרבה מה החיים א"ם ב"ה המלובשת בהכמתו ותורתו שבקרבה וז"ש ותורתך בתוך מעי וכ"ש בעץ חיים וכו' שלבושי הנשמות בגן עדן הן המצוות והתירה הוא המזון לנשמות שעסקו בעוה"ז בתורה לשמה וכו' ילשמה היינו לקשר נפשו לה' ע"י השגת התורה איש כפי שכלו וכו' (ליקוטי אמרים תניא ח"א פרק הא) : (פב) מי שאפשר לו ליעסוק בתורה ועוסק בדברים בטלים אין כף הקלע מועיל לנפשו לטהרה ולזככה רק עונשים המרים שמענישים על ביטול תורה בפרטיות מלבד עונש הכללי לכל ביטול מצוות עשה כחכת עקבות בגיהנם של שלג וכו' וכן העוסק בחכמות חיציניות של העכו"ם בכלל דברים בטלים יחשב לענין עוון ביטול תורה ולא עוד אלא שבדברים בטלים אינו מרגיש ומטמא רק המדות שבנפשו וכו' ולא בהי' חב"ד שבנפשו מאחר שהם דברי שטות ובורות שגם השוטים ועמי הארץ יכולין לדבר כן משא"כ בחכמות הנ"ל הוא מלב ש ומטמא בחי' חב"ד שבנפשו האלהיית וכו' אא"כ עושה אותן קודם לחתוד בהן דהיינו כדי להתפרנם מהן בריוח לעביד את ה' או שיודע להשתמש בהן

לעבודת

לעבודת ה' או לתי"ת וכו' (פרק ח ת ועיין יראה אות ש"י) : (פ.) כל ההלכות הם פ"ש' המשכת פנימיות רצון העליון עצמו שכך עלה ב"צונו ית' שרב"ז זה מות"א או כ"ש או פשוט או זכאי או להיפוך וכן כל צידוקי אותיות תנ"כ הן המשכת רצונו וחכמתו המיוחדת בא"ם ב"ה בתכלית היחוד שהוא היודע והוא המדע וכו' ומאחר שרצון העליון הם וחד בא"ם ב"ה בתכלית היחוד הוא בגלוי לנמרי ולא בהסתר פנים כלל וכלל בנפש האלהית ולבושיה הפנימיים שהם מחשבת' ודיבור' באות' שעה שאדם עוסק בדברי תור' הרי גם הנפש ולבושי' אלו מיוחדים ממש בא"ם ב"ה באותה שעה בתכלית היחוד כיחוד דיבורו ומחשבתו של הקב"ה במהותו ועצמותו וכו' ולא עוד אלא שיחודם ביתר שאת ויתר עז מיחוד אור א"ם ב"ה בעולמות עליונים מאחר שרצון העליון בגילוי ממש בנפש ולבושי' העוסקים בתור' שהרי הוא חיות התור' עצ"ם וכל העולמית העליונים מקבלים חיותם מאור וחיות הנמשך מהתור' שהיא רצונו וחכמתו ית' כדכתיב כולם בחכמה עשית וא"כ החכמה שהיא התור' למעל' מכולם והיא היא רצונו ית' הנק' סובב כל עלמין שה א בחי' מה שאינו יכול להתלבש בתוך עלמין רק מה' ומאיר למעל' בבחי' מקיף והיא המתלבשת בנפש ולבוש הם בבחי' גילוי ממש כשעוסקים בד ת ואע"ג דאיהו לא חזי וכו' (משום הכי יכול לסבול משום דלא חזי משא"כ בעליונים) ובזה יובן למה גדלה מאד מעלת העוסק בתורה יותר מכל המצוות ואפי' מתפלה שהיא יחיד עולמות עליונים (והא דמי שאין תוי"תו אומנתו צריך להפסיק היינו מאחר דמבסיק ומבטל בלאו הכי) ובז' יובל המשכיל להמשיך עליו יראה גדולה בעת עוסקו בתורה כשיתבונן איך שנפשו ולבושיה שבמוחו ופי' מיוחדים ממש בתכלית היחוד בריצון העליון ואור א"ם ב"ה ממש המתגל' בהם מה שכל העולמות עליונים ותחתונים כלא חשיבי קמי וכאין ואפס ממש עד שאינו מתלבש בתוכם ממש אלא סובב כל עלמין בבחי' מקיף להחיותם עיקר חיותם רק איזה הארה מתלבשת בתיכם מה שיכולין לסבול שלא יתבטלו במציאות לגמרי וכו' (ועל יראה גדולה זו אמ' ואם אין חכמה אין יראה ותתור' נקראת אצלה תיעא לדרתא) וכו' (פרק כג) (מר) עסק התורה נק בלשון קריאה קורא בתור' פירוש שע"י עסק התורה קורא להקב"ה לבא אליו כביכול כאדם הקורא לחבירו שיבא אליו וכבן קטן הקורא לאביו לבא אליו להיות עמו בצוותא חדא ולא ליפרד ממנו ולישאר יחידי ח"ו וז"ש קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת ואין אמת אלא תורה וכו' (פרק לז) (פה) מה שעיקר ההכנה לשמ' לעכב היא בתחלת הליתוד כמו בגמ' ומ"ר תיר' שצריכין לשמה לעכב ודיו שיאמר בתלית הכתובה הריני כותב לשם קדושת ס"ת או לשמו ולשמה וכו' וכשלומד שעות הרבה רצופות צריך להתבונן בהכנ' זו בכל שעה ושעה וכו' (פרק מא) ועיין עוד פרק לט ופרק מם מענ ן לימוד לשמה וענין הלמור שלא לשמה רק בשביל שיהי' ת"ח וענין הלומד סתם וכו' וענין מתוך שלא לשמה בא לשמה וכו' ועיין יראה וכו' אית שד"מ שמה

(פו) הכלא עילאה דקיב"ה שהוא יושב שם בקביעות ובתמידות הוא התורה דייקא וכו' עיין פנים והנה הקורא בתורה מאחר שכל שכללו מתיישב בחכמה באותיות התורה הרי זה כמשל איש היושב בהיכל המלך שהיכל המלך מקיפו מכל צד מלמעלה ומטה וכו' וכשהקב"ב יושב ושונה כנגדו (כמארז"ל על פסוק את ה' האמרת היום האמרת דייקא וכו') הרי האדם עם הקב"ה יושבים יחד והיכלא עילאה דאורייתא מסיף כביכול לשניהם מכל צד לזה כמו לזה בהשוואה אחת וכו' ואז נקראים ישראל אחים ורעים ממש להקב"ה וכו' רק באופן שיהיה עסק התורה שלהם ג"כ בקביעות דייקא וכו' וגם שיקיים בכל לבבך תחלה שהרי האומר אין לו אלא תורה וכו' עיין פים (סידר הרב ז"ל מלארי שער הק ש ד"ה והיו הדברים וכו') (פז) יקבע עתים לתורה מקרא משנה וגמרא אם יכול ואם לאו יאמר תהלים ומעמדות ושעדי ציון כשעותה הספר ללמור בו אפ' כילדותו יאמר הנני רוצה ללמוד בדי שיביאני התלמוד לידי מעשה ולידי מדות ישרות ולידי ידיעת התורה והרי עושה לשם יחוד קוב"ה וכו' בכל פעם יאמר באמצע הלימוד המאוד שבה יחזיני למוטב ובכל פעם שהיצר מסיתו לסיים בעין ולקצר בלימוד מחמת עיפות או חסרון הבנתו או מחמת שיחת הילדים יגער ביצה"ר ויתגבר עליו מאד וישבר טבעי וילמוד יותר מהרגלו ובכח עד שייגע ובזה משבר הקליפות והחיצונים ומכבדין לו אפי' על כריחות ומיתה בידי שמים ומיתת ב"ד כי הלומד בתנ ב ומשנה וגמרא ופוסקים שהוא בכח ובקול ובנעימות הקיל בלי שום מחשבה זרה ובניעגוע דנוף מטיר ומצריצ דנשמת ומחדד השבל ומשבר הקליפות והחיצונים מכל

וכל (הנרנות הרב דצדיק וכו' מוה' שמעלקא ז"ל בס' דברי שמואל) (פח) ידוע איך שבתחלה היה בח"י שבירת כלים ואח"כ נתתקנו ע"י קבלת התורה וכו' וז"ש בהתחלת דתורה וחשך על פני תהום ס"ת כלים ובסוף דהורה משה לעיני כל ישראל ר"ת כלים וזשארז"ל במשנה אשרך כלים שנננסת בטומאה ויצאת בטהרה כי בהחלה היו בעולם השבירה ואח"כ באו בעולם התיקון (בבשר צדק פ' בראשית) (פט) שמעתי בשם הרב המגיד ז"ל כי בתורה יש פשטיות ופנימיות ופנימיות דפנימיות בח' נשיבה לנשמה וזהו פנים בפנים דבר ה' עמכם וכמי שבן אדם מחפשט עצמו מן החומריות כן נתגלה לו התורה וז"ש לשמש שם אוהל בהם ממש ר"ל בשהאוהל שאוא הגוף מפסיק אינו רואה רק פשטיות התורה וכשיוצא מן החומר אז נתגלה לו פנימיות התורה וכשיוצא עוד יותר אז נתגלה לו בנימיות דפנימיות וזהו והוא כחתן יוצא מחיפתו וכו' (פ' תרומה) (צ) האותיות הק' והנקודות והטעמים של התורה הק' הם אורות קדושים עליונים רוחנים והם אחדות גמור רק שבחיצוניות נראה כנפרדים אית באות וענין מענין וז"ש ואורייתא כולא חד הוא כי בפנימיות הוא כולה אחדות גמור וכו' (פ' ויקהל) (צא) כל מה שהאדם משבר ביותר כח החומריות שלו זוכה להשיג ביותר פנימיות התור' וז"ש כי המצוה וכו' לא נפלאת היא ממך ר"ל אה שיש בה נסתרות ופנימיות הרב' אעפי"כ אינו מופלא ומכוסה רק ממך שכח ההומר שלך מבדיל אותך מלהשינו ודראי' שלא רחוק' היא ממך כי התורה אינה רחוקה ממך רק אתה מרוחק ממנה וזהו רק ע' ממך המבדיל של נשמיות החומר ולכן תרא' לשברו ולהבניעו ואז יתגלו לך רזין דאורייתא כי הם סמוכים וקרובם אצלך (פ' נצבים) (צב) אל יפטר אדם מחבירו אלא מתוך דבר הלכה כי צריך האדם לבלי לפסוק מדביקות השי"ת אפי' רגע אחת רק להיות דבוק ומחובר לדשי"ת במחשבתו תמיד אך יש זמן שרשאי להיות נפרד ובטל מדביקות השי"ת והיא ע"י התור' היינו כשעוסק בלימוד התור' בעיון היטב וצריך לברר ולכבן ההלכ' ואז כשמעיין בהדלכ' א"א להיות בדביקות רק שבתחל' קודם התחלת הלימוד צריך לייחד קיב"ד ושכינתי' בדביקות גדול ואח"כ באמצע ההלכ' בעת עיונו הוא פטור מהדביקות כנ"ל וזהו אל יבטר אדם מחבירו היינו מחיבור העליון שאינו נפטר האדם מלהיות דבוק בהבורא ית' אלא מתוך דבר הלכה היינו באמצעות דבר הלכה כנ"ל (שם בסופו בליקוטים) (צג) כמו האדם השם שקורין אותו הוא החיות שלו וכו' כך כביכול קוב"ה אתעטף באורייתא היינו באותיות התורה וא"כ האדם שמדבר באותיות התורה הוא צריך לירא וליפחד מהבורא ית' שברא כל העולמות וכו' ובאותיות הק' ודטהורים הוא קורא להבורא ית' בוודאי צריך לירא וליפחד וכל שכן כשמדבר שאר הדברים הוא צריך ליישב עצמו קודם שמוציא הדברים מפיו שע"י השי"ת מתעטף באורייתא נתהוו אותיות הק' וכו' (מעין החכמה פ' ואדא). (צד) הראשון צריך אדם ללמוד נמ"א ופירש"י ותוספת ומפרשים כ"א כפי השגתו והפוסקים אחריהם ומתחל' ילמוד ש"ע או"ח וצריך להתפלל להשי"ת שיבא על האמת כי חטאות נעורים של האדם מסמן עיניו שלא ירא' האמת אה שיכול לפלפל ולהגיד לאחרים דינו אבל הוא בעצמו שוכח ואינו מקיימם באמת לכן צריך האדם להתחרט מאד על עוונותיו ולהתבודד עצמו קודם איר היום שאז עת רצון לבכות על גלות השכינה פעמים הרבה עד אין חקר ויבכה בדמעות וגם ביום לפעמים יתבודד ואז יראה בעצמו שיעמדו עוונותיו נגד עיניו ויזכור אף חטאותיו ועוונותיו ופשעיו כהרים וגבעות אשר מעולם לא זכר אותם אם עשה ככה יעשה לא פעם ולא שתים ולא מאה פעמים עד אשר ירחמו עליו מן השמים ויתפלל להשי"ת שידריכיהו בדרך ויורהו דרכו שלא יבלה חייו ואז השי"ת ברחמיו ובדוב חסדיו יאיר עיניו באור תורתו הק' ויבין וישכיל תוכן הדבר לעשות ולקיימם וכו' וכשילמוד גמרא או שאר ספרים לא יפסוק כמו שהזהירו רז"ל ויתפלל להשי"ת שילמוד תורה לשמה ויעסוק בא מה ובירא באיזה ספרי מוסד בכל יום בראשית חכמה ושל"ה וחובת הלבבות ולפעמים ילמוד באימה במעט איזה כתבים מהאר"י זלה"ה וכל זה באימה וביראה ופחד ה' וכו' עיין פנים וצריך האדם לזכך ולכבם עצמו מכל חטא ולזכך נשמתו ויבין זאת האדם אם זיכך נשמתו כאשר אין יצרו הרע מסיתו לשטותים והבלים כאשר בתחלה ואז יוכל ללמוד בכל פעם דכתבים והשי"ת יזכהו אם יזכך מח שבתו בקדושה באמת ובחמים שיפתחו לו שערי החכמה בכהאר"י זלה"ה אשר רא כן כל זמן שמלובש בתאוות גופו ות ובהכלי הזמן שהלימוד קשר לו מאד ח"ו וצריך האדם לזכך גופו ונפשו בלימוד כנ"ל בלימוד הגמרא ותוספת גם דברי אגדד שבגמרא המה מסיגלים מאד לזכך נשמתו

וכו'

זכו' (בהנהגות הצדיק וכו' מוה' אלימלך ז"ל בתחלת ספר נועם אלימלך) (צה) כשעלה ברצונו ית' לברוא את העולם לדשיב לנבראיו צמצם הקב"ה א"ע וזהיכן צמצם א"ע שמעתי מפי מורי ז"ל שצמצם עצמו בתוך אותיות דתורה' שבהם ברא העולם ואמר שזהו הפירוש שארז"ל בביכול ר"ל ע' כ"ב אתוון יכול הקב"ה להיות בזה העולם והצדיק העיכב בתורה לשמה בקדושה הוא ממשיך את הבורא ית' בתוך האותיות של התור' כמו בשעת הבריאה וכו' (נועם אלימלך פ' וירא) (צו) ענין מתוך שלא לשמה בא לשמה ואך שהצדיק יכול להעלות גם הלימיד של הלומד שיא לשמה וכו' עיין צדיק אות צו (צז) עשה תיתך קבע אמור מעט ועשה הרבה כי צריך האדם לראות שיניע לו איזה פעילה ותכלית לעבידת דבורא מהלימוד שלמד ויקבע הדברים בלבו ולא יהיה כמשפה ולחוץ כי מ' יועיל לו רוב הדברים והלימוד באם לא יניע לו ממנו שים תועלת ח"ו וכו כי זה אינו כלום שילמוד האדם את התורה רק צריך להיות שהתורה תלמדיהו דרכי ה והדריך אשר ילך בה יכו' גם צריך האדם כשלומד או מתפלל שיקבע הדברי תורה ההם למעל ויקשרם למעל' בשרשם תחת כסא כבודו ית' וכו' ואף שאמירתו בזה העולם הוא דבר מועט אבל בעולם העליון הוא הרבה כי כמה אלפים עולמית מתחקנים אחי הדיבור שלומד כהינן וכי גם כי נידע כי בכ"ב אתוון נבראו כי העילמית ע"כ כשאדם מדבר איזה דיבורים בתירה או בתבלה וחדא מנענע כל העולמית בזה כמשל השלשלת שאם מנענע בראשה האחד אן כבך שמנענע כל השלשלת ער מקום שקשורה אף אם הוא רחוקה כמה פרסאות כן דברי הזה וכל זה צריך האדם לתשוב ולקבוע בלבו כי הוא בדיבורו מנענע כי העילמית וכי (עבודת ישראל פרק א' דאבות) (צח) התיר' הק הוא חותם המלך למשל כשהמרך שולח בני למרחקים ונותן לי חותמי של מלך כישהבן מסתכל בחותמו של אביו הוא מ כיר א' ג באביו שהוא המלך נמצא מחשבתו שהוא חיותו של בנו קשור במחשבת המלך וע"ז נזכר המרך גם בבנו כך הבורא ית' שלח איתנו למרחקים ונתן לנו את תורתי הוא חיתבו של מלך שלא נעבור על תורתו ומצייתיו שלא נצא מתחום שהוא אותיות חותם נמצא כשאני דבקים ומקשרים עצמינו בתורתו הק' שלא לעבור מצוותיו ומחשבותינו תמיד לזכור בה רם המלך הוא אורייתא ושמיה דקיב ה חר נמצא חיותינו שהוא מחשבתינו בכיכול קשיר אצל הבורא ית' אז הבורא ית' שהיא אב לכולנו זוכר בבניו לטיבה (כתבי הק דש דת"מ) (צט) צריך האדם שיהיה בעיניו בכל עת ורגע כאלו הוא עומד בהר סיני לקבל את התירה כי באדם שייך עבר ועתיד אבל אצל השי"ת אינו שייך זה ובכל יום ויום הוא נותן התורה לעמו ישראל וע"כ כשאדם פותח איזה ספר ללמוד צריך אז לזכור מעמד הר סיני וכאלו הוא קיבל את התורה מפי הגבירה ואז בא ע"ז לידי אימה ויראה כמו שניתנר התורה ברתת ובזיע שנאמר ויחרד כל העם אשר במחנה וצריך שיהיה להאדם חרדה בכל רמ"ח אבריו הנק' מחנה כ"ש והיה מחניך קדוש וכו' (אוהב ישראל פ' הצא) (ק) אריז"ל דנפטר מחבירו אל יפטר אלא מתוך דבר הלכה ומאי הלכה יחיד ורבים הלכה כרבים פירוש כי שם של שמירת הדרך הוא יוה"ך היוצא מס"ת כי מלאכיו יצוה לך והם ר"ת של יח"ד ורבים הלכה ברבים שהוא ג"כ שם זה (שם בליקוטים) (קא) כשאדם לומד תורה ומיצא הדיבורים מפיו כ"ש כי חיים הם למיצאיהם ודרז"ל למוציאיהם בפה וזהנה גם הנגלה מהדיבורים הוא דבר גדול מאד כי קול ביהו"ה ודיבור באד"ני ונעשה יחוד ועניני הנגליים מהתור' נקראים גופי תורה והם כלי להשראת אור א"ס דמאיר בתוכם וכשאדם מאמין בזה ולומד דכשטיות מהתורה ויודע שאינו חיטב עצים כי עסק התורה הוא דבר יקר מאד וזה נק' בהי' את"ה דהיינו אותיות מאלף ועד תיו והא מוצאות הפה ועי"ז יאיר לו בנפשו וזדו כי אה"ת תאיר נדי וה' אלקי דהיינו כשמדבק עצמו בפנימיות אור א"ס ב"ה השוכן בתוך הדיבור מעסק התור' עי"ז יניה חשכי יתהפכו כל החשכות מחשוכא לנהורא (ליקוטי תורה מהרב המגיד כו' מהור"ם ז"ל מטשערנאביל בליקוטים) (קב) עסק דתורה מפגת טעמם של כל המדות רעות בהמתקת הדינין בשרשן (שם בתחלת הספר בהדרכה זין וע"ש גם בשאר הדרכות ממה שצריכין ללמוד בכל יום הנ"כ ומשניות גמרא ופוסקים ועין יעקב וזוה"ק וכו') (קג) מכיון שהתורה שוכנת אצלו אז גם הקב"ה ושכינתי' שוכנים אצלו דקוב"ה ואורייתא כולא חד כשלומד דברי תנא שהלכה כמותו ירמוז להליכת האור דגדול ודקדוש והשפע המתפשט בכל העולמות וע"כ נפ' הלכה ע"ש הליכת האור מעולם לעולם וכו' (אור הגנוז פ' בראשית) (קד) כשלומד תורה בספר יקדש את מחשבתו ויעלה א"ע בהתאמצות גדול

בדביקות עצום כאלי הוא מעולם דמחשבה כולא חד וכאלו האותיות והתיבות שמדבר יורדין מאת בני המציל העליון שהוא חוהך איתם מעשת אור דפשוט העליון של עולם המחשבה ונתקנין ונכתבין בספר לעשות פישוטין לשכינתא קדישא וכו' עין פנים והנה אורייתא וקוב"ה כולא חד ובשעה שאדם עוסק בתורה הרי הנפש ומחשבה וכח הדיבור בדברי תורה מיוחדים כמש באלהות בתכלית היחוד כחיד דיבורו ומחשבתו של הקב"ה כביכול במהותו ועצמותו ומ"ה יוכל דמשכיל לדמשיך עליו יראה גדול בעסקו בתורה כשיתבונן איך שנפשו היא מיודדת כמש בתכלית היחוד ברצון העליון שהוא היודע והיא המדע והוא הדועה וכו' (פ' תרומה) (קה) ילמד האדם בן דבורה שמהפכת העשב בפיה לדבש מתיק וכו' כל שכן וק"ו האדם שיש לו כח ע"י עסק התורה לדבק בהבל היוצא מפיו דמר למתוק ולהפך מדת הדין לרחמים עד שיהנו כל העולם ממתקו ורובשו וז"ש נופת הטיפנה שפתותיך כלה דבש וחלב החה לשונך כמו הדבור שנהפך מאכלה בפיה לדבש וכמו חלב שנדפך המאכל והדם לחלב בן רכל הוא תחת לשונך שע"י שעוסק בתורה בשפתיו ולשונו נמתקין כל הדינים כדבש וניפת צופים ונמשך הענג והנאה לכל העילמות (פ' ואתחנן בשם שבט מיסר) (קי) התור' כולה שמותיו של הקב"ה וע"כ עסק התור' נקרא בתורה פירוש קירא לדבק"ה ע"י עסק התורה וכו' וכמו שהמענע שירש האילן מהנענעים כל הענפים כן ע"י עסק התור' ואורייתא וקוב"ה בולא חד והוא ית' עיקרא ושרשא דכל עלמין ע"כ דאור שיתעדרו כלם ממדת שרשם ליראה את ה' וכו' (ב' האזינו) (קי) יודע מכל ספרי קודש כי כשאדם ריצה ללמוד תור' לשמה אזי צריך קודם כל לימיד לעשות תשיבה כי אדם אין צדיק בארץ וכו' ולרשע אשר אמר אליו מה לך לספר חוקי וכו' ע"כ צריך קודם הלימיד לפשפש במעשיו ולעשות תשוב' וכן אחר הלימוד צריך לפשפש אם היה לו איזה פגימ"ח בלימודו או איזה בוונה אחרת שלא לשמה ח"ו צריך להרהר בתשובה על שלא ה"ת לים דו כדינן ח"ו ונמצא כל ימיו בתשובה וכן בכל עשיית המצוית צריך ג"כ לעשות תשובה מקדם וגם אח"כ כנ"ל (מאיר ושמש פ' תרומה) ועיין בפ' ויקהל מבואר שם נ"כ ענין זה ושאחר הלימוד או התפילה וכיוצא בזנם בו ביום יתירה ומשיג ביותר רוממות אלקותו ית' ויודע ביותר גודל כח הבנם ולפני מי פנם וע"ז עושה אח"כ תשוב' ביותר וכו'. (קח) יש סימנים לדבר בכל דבר אם טהור וכשר הוא אם לא למי שהנו ה' בדיעה ויבין מדרוש טהרה שיש בדבר דזה כי טהור הוא וכן להיפוך ואיש כזה לא יבא לידי טעות ח"ו לדהיר האסר או לאסור את דמותר וכמו שפירש הרב החסיד מולאשטוב זצ"ל בתפלת ר' נחוניא בן הקנה שלא אכשל בדבר הלכה שרא אומר על טמא טהור וכו' היינו שהתפלל שלא יוכל להוציא דבר טעיה מפו ומצא שפתיו שיטעה ח"ו בדבר הלכ' דס יבין ויבין בדדברים מה דמה ואמור וכו' (פ' שמיני) (קט) ע"י שהאדם מדבק א"ע בצדיקים הבעורם אותו לשיב בתשובה שלימ' ע"ז מדבק עצמו ומחשבתו ורוחו ונשמתו באס"ם ב"ה וע"ז מגלין לו הלכות ברוריות בל פסקות כלל וכו' (פ' שופטים) (קי) התדה נקראת חבדה גניזה שהחמד' לו ית' גניז בתוכה (רשפי אש אות כט) (קיא) יכול אפי' תקפה עליו משנתו דהיינו ע"י התמדת דלימיד שלא בחשקית והיית כ"ב נתקלקל הזיכרון רק שאין לו בוה אשם אם אין לו מדריגה יותר מזה אך יותר טוב להגביר עצמו על לימודו דהיינו שילבד בחביצה וחשוקת וטעום מעם התור' כי טוב ולא שיגבר לימודו עליו (שם אות נד) (קב) בתחלת הלימוד קודם שיושב עצמו ללמוד ידבק עצמו בפנימיות התורה והדר מאד בתשוב' וירא ויפחד לנפשו אולי הוא ח"ו מאותן שהתור' צועקת עליהם אל רגעו בו וזהו כל שיראת חטאו קידמת לחכמתי וכו' היינו שפחד מהטאין קודם שיתחיל ללמד הבנת התור' דק' אזי חכמתו מהקיומת וכו' וכן צריך לדבק עצמו מתחלה לשמות החכמים הכתובים שם בהלימוד שלומד יפחד מאד לנפשו כמה רחוק מאד מן רחמים דנ"ל בהור' דק' שלומד דבריו ואת כ ילמד בטהרה לדבק עצמו בישרשו בפנימיית התור' ובשם כל ישראל להמשיך וללבד בחי דדעת ויחכם' לבר באי עולם וכו' וזה בחי' הלומד ע"מ ללמד (עין פנים) מספיקין בידו לילמד וללמד (שם אות פא) (קיג) במשנה תורה כלול כל דברי מיסר שבעולם (שם קז) (קד) שני אנשים היו אצר הבעש"ט הק' זצוק"ל לא' כדם אמר בעש"ט הק שזכה למדריגה ע"י אמירת תהלים ילא אמר עזכה למדריגת ע"י לימוד גמ"ת (שם קכב)

תפלה (א) כאשר מתחיל האדם להתפלל וכשאומר אדני שפתי תפתח בכיכול השכינה מתלבשת בו ומדברת הדיבורים וכשיהי' לו האמונה שהשכינ' מדברת אלו הדיבורים בודאי תיפול עליו אימה ויראו' וגם הקב"ה כביכול מצמצם א"ע וישרה אצלו כ"ש מצ"ץ מן החרכים מהאותיות שהם היכלות והוא הולך מהיכל אל היכל ובכל היכל והיכל רצין אותו אם הוא ראוי ליכנס ואם היה האדם משים אל לבו שרצין אותו בעת שנופלין לו מחשבות זרות בודאי היה מתפלל בכל כוונתו וכתו רק שה"א שוכח שרצין איתי והקליפות המביאים המחשבות זרות הם בחי' נשי מיין כמבואר בפנים וכשנופל לו המחשבה זרה ראוי להוריק פניו מחמת בושה שהשכינה בנגדו וכו' והקב"ה מביט אל המחשבה והוא אינו חושב כענין ובזה מעלה את המחשב' זרה ומחשבה זרה בא מכח עבירה שעשה כיום ובא זה לו בתפלתו להזכיר אותו כדי שיבוש ויכלם ובזה מעלה את העבירה ואת ההרהור שהרהר דבר שטות וז"ש העבדים לפני הציץ היינו לפי הכתר של השי"ת לשון מצ"ץ מן החרכים וכו' כנ"ל המתפלל נק' עובר לפני התיבה שהיא עילה ומגלה עמו את הריבור וכו' (ליקוטי אמרים דף א). (ב) השוכח עיקר שבת כי תפלה נק' שבת שציך לעמוד במנוח' ולהביא הדיבורים לעילם התענוג וכשבאים אליו מתשבת זות הוא בז הולך חוץ להתום והמ"ז נקראים מים רבים גלי הים וז"ש יורדי הים במצול' וכו' כי יש שיורדין ממדריגתו כרי שיעלו וירידו' זו צורך עליה וזה בחי' עושה מלאכ' במים רבים לזה אמר ר"פ בן יאיר פלוג מימך ולא יבלבלו איתי וז"ש מים רבים לא יכלו לכבות את האהבה וכו' וע"ש מובן שעיקר התקין לכל זה הוא ע"י התכמה כי התכמה תחה שמזיה כל השבירה וכל מי שרוצה לקשר א"ע בבורא ית' יקשר א"ע למדת התכמה וזו ומרש את העיר בתכמתו וכו' עיין פנים (שם דף ב ועיין דף מב מביאר ביותר). (ג) אל תניח תפלתך קבע ר"ל אל יתפלל ארם על עסקי ציבור רק יתפלל תמיד בשביל השכינ' שתגאל מהגלות וז"ש אלא רחמים ותחנונים לפני המקום כלומר עבור השכינ' הנק' מקום כידוע וכן הזהר סורא אותן המתפללין בשביל עצמן ולא בשביל השכינה נק' כלבים עוז נפש הציעקים ואומרים הב הב וז"ש אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש ר"ל בשביל השכינה א. מבקש ומתפלל לפניך לתקן הפגם מה שעשו בעוונות ואש' אם עושין מציה שרא לשם שמים דהיינו שעושה עם איזה פניה נמצא שעושה בזה פירוד ר"ל וכו' כמבואר בפנים (שם) (ד) כשמתפלל אדם כפשוטו אז התבות אינם חיים רק השם הוא הנותן חיות בתיבות למשל כשאומר ברוך אתה ה' אז בברוך אתה אין חיות רק הוקא אח"כ כשמזכיר את השם אבל כשמתפלל עפ"י קבלה אז ברוך הוא שם אתה הוא שם ובן כל התיבות וכו' (ה) ישים כל מחשבתו בכח התיבות שהוא מדבר עד שירגיש התורות של התיבות ויתן מחיצים זה בזה ומתוכם יולדים כמה תורות. וזהו תור זרוע לגדיך ולשרי לב שמתה כפשם התורות של האותיות שם חדשים של הצי"ת שהוא ממשיך את מילותו לתוכן וגריך להפשיט כשתו מגופו ותניח כשתו מלובשת באותן התורות המתבוננות שהוא מדבר וירגיש כמה עולמות עליונים ויש בתוכם כמה בחות שלזה העולם לריך בח זה ולזה העולם בח זה עד שהולה כשתו לכל העולמות שלריך לעלות ובודקין אותו בכל עולם אם הוא רצוי לעלות ואם לאו דוחין אותו לחוץ ולפעמים שולחין לו מחשבות זרות מחוץ אותו ואם הוא חכם באותה המחשבה יכול לקשר עמו ביותר להצי"ת שהמחשבה הוא אותיות שהם מיבני הבניה רק שנפלו מבח הבניה ונבנה לירוף של אותיות רע בקליפות כמו אלו שאותן מעוברין מין בשתיו מינו שב"ן בפני עלמו הוא עיב וכשאתר נתערבו הוא מקום ורע מאד כך זה הוא נ"ב נעשה רע וכשהוא מבין בחזה ענין המחשבה אם בתוכה הוא מעולם המחשבה נפל ואם בירתה רעה הוא מעולם הירתה אם בנאות הוא מעולם המפארת וכן בשאלי דברים שבולם מבנית ימי הבנין נפלו וכשהוא מיקשר אותם בהצי"ת בחשבת הבורא ובירתה הבורא הוא מחזיר אותם לשרשם ובן בשאר המדות כל מחשבה לפי המדה שנפלה ממנה הוא מקשר אותה לאותה המדה והקליפות טופלים ממנה ונבנה ירוף טוב. זהו מתיר את התבלים והשקים טופלים השקים דהיינו הקליפות טופלים ויש להצי"ת בזה המלה גדולה כמשל הבן מלך שנפל לשביה בשמיטין אותו לפני המלך היא נהנה מאד יותר מזה הבן שים מלגו תמיד. (שם דף הם) (ותן) השמיעני את קולך וכו' פירוש לשון הפיפה שמשפף מור הבורא ית' בתוך האותיות ורותה אותו מתוך האותיות כיון שהשקורים ותבני שבעים המדם מעורב בתערובות מחשבות זרות מדבקת בזה הוא יותר יכול לבוא להקליפות כ"ש כיפת שירגיש שהתקלקל ריחו נותנין אותו בבית הכסא והוא מתגבר על הקליפות יותר ריחו כן הוא

יכול לבטל לדביקות גדול ויתגבר נגד הקליפות ומ"ז (סם ע"ב) (ז) כשתריך לבקש ליזה דבר מהבורא ית' יהפוך שמשתו הוא מבר מהשכינה בדיבוק בטפה מן היס ויבקש על השכינה שתותר דבר הוא חסר להשכינה בדיבוק ויהיה לו התמונה שבוודאי הוא פועל מלמעלה להשכינה רק אם יהיה דבוק כראוי אל השכינה יתמשך ג"כ השפע עליו כמשל לדם שיש לו שמחה מעצמו ביד אפי' כשאינו מתבונן לכך מהמת שהשמחה מתפשטת באבר כן הוא בענין זה שהוא אבר מהשכינה בדיבוק יתמשך ג"כ השפע על ו ויחשוב שהוא אינו רק כלי ומחשבתו ודיבורו הם עולמות שמתפשטים עולם הדיבור שהוא השכינה מבקשת מעולם המחשבה על הדיבורים שלנו וכשיומשך אור הבורא ית' במחשבתו ודיבורו יהיה בקשתו שיתפשט השפע מעולם המחשבה אל עולם הדיבור ויבא ג"כ בתוכו ענין שהוא מדבר שתריך לו ויעשה לו בקשתו וזהו המשל לנו בבקשתינו שיהיה הוא ית' נמשל בתוכן הבקשות ושמרז"ל מה תועלת יש כאן שנפיו לעשות כלי מלת כך ישתפל עושין כלי מלת שפיהם להלבים השכינה וכו' (סם) . (ח) כשאנו מדברים לפני הש"ת בהשבה וירלה אנו עושין פעולות גדולות ואנה מדברת על לבה בירום וזה שהם מלאות הפה כשהם מחוגים נפני הקב"ה הם נדברים על לבה בדיבוק לעשלה מעולם המחשבה וכו' והנה כשפיס נק' מה שהולכים ממדרינה למדרינה בעבודת ה' וז"ם בעמדם ישראל בתפלה תרפנה כשפיהם שהמלאכים אומרים בשבח שבעודתם אינו כנוס נגד עבודת בני אדם כי מלאך הוא גדול כמו שלים העולם והאדם הוא הקטן וכאשר האדם הוא מדבר בהשבה וירלה הנה השכ"ה משתוקקת לדברים אלו כמו הש"ם המשתוקקת שידבר בנה דבר של שכל כדי שתתשב בפני בעלה כך כשהדיבורים בפיס למעלה נשבה האדם מקושטים בזה הבית נולד התפארות גדול והמלאכים אומרים מי כעמך ישראל גוי אחד ולכך עדיף שיאמר תיבה אחת בתפלה בהשבה וירלה כי בזה מעורר שכל המלאכים אומרים שירה להקב"ה וגם הוא מעורר כל העולמות כשהוא עובד להקב"ה כל העולמות עובדין אותו ית"ש וז"ש שיר השירים היינו כשהאדם אומר למטה שיר אחד מעורר למעלה שירים הרבה אשר בשלמה הבר הוא להקב"ה דהיינו בדחילו ורחימו כי בלא דו"ר לא פרחת לעילא (סם דף והו ע"ב) (ט) עיין מה שתריך האדם ליזהר במעשיו מאד כי תיך ירים פניו אל ה"ב לדבק ה"ע בהש"ת בשעת התפלה ויודע בעצמו שהוא מלובלב כ"ב וכו' וכן האימה גדולה ובושה רבה שתריך ליפול על האדם כשבאין לו מחשבות זרות בתבלתו כמו שהיתו לותו מהיכל המלך וכו' עיין ירלה שיש יע (יוד) הענין מחמת שהוא מבחוץ ובחי' דין הקב"ה מרחמו ולוחבו וזה בחי' קרבן עני דכתיב בעולתה תעפי ה שהוא חילוניית וכו' ובמחתה שהוא עת דין ובאשר האדם מדבק רדין בתבלתו וכוונתו למעלה להם ית"ש הוא השוב אלנו יותר ומהדין נעשה הטבה לפיכך נעשה אלי' בתפלת המנחה פירוש תפלת לשון התדבקות והתחברות המנחה שהביא הדין אל החסד (ליקוטי תמרים דף חיש) (יא) אין ד בור בלא מחשבה כי מקודם הוא חושב מה שידבר והנה כשחושב קודם התפלה מה שידבר ולפני מי ידבר בודאי יפול עליו ירלה ובושה שיהיה ירא מהדיבורים עלמס כשמתן אל לבו שהעולם הדיבור הוא השכינה בדיבוק מדברת בו והיא כלולה מכל המדות מהבה וירלה והתפלדות וכן כולם כידוע ולפי לא יבי' ירלה ובושה שתתעוררת השכינה וכל המדות בדיבוק וזהו עושי דברו לעשושים מדיבור מעשה ובמעשה לריך ג"כ להיות כולל לגילות ברילה יעורה לך כשתדבר בדעת ובדעת חדרים ימלאון כי הוא מדרה בה לותיות תלקותו ית' וכשתביה בהם תוקות תזי ים בהם הכל וכשבא לו לידה מ ז שהם סה מילות שנפלו מהשבירה תזי ירלה להעיותן נשרש ט"י מחשבות-דיבורים שהיה דבוק בהש"ת בשכינה ממתקו כי הוא למעלה מהשבירה שהוא נק' עלמה דחירו . משלים הם היו מעלה לותה המ"ז לז הם נועשים הב בבחי' נעלוקה בחי בחות הב הב . ר"ל שהם מילות הב ל רוצים לקבל שכב מהשבירה שנקראת ב' . ו"ם רחמנא הכוך בה ר"ל שיתעלו עד השכינה ויתתקנו מהשבירה וים להם ש"ת תעונג גדול מזה יהבר מרי"תיות שהם תמיד בקדושה וזה כוד נשמת גריש שעמו ג כ ניעולין מה שנפלו בתלישות וענך הרגיש התנא הזה שהיה נר בדבר זה (נסם) (יב) המ"ז נקראת תמר כי הוא מר לכל בחות הוא הם ע"ד רמיתי עבדים רוכבים על סוסיה סוסים הם הותיות שלי התפלה יכהבר ת ז רוכבת עליהם ורוהה לותה האדם תמה מהר כי עבד רוכב על סום המלך . חגל בשמחים בו ובו כי הלה הנה לותיות קדושים רק הל רוף לא טוב וכשיבית הלותיות נמחשבה מביא זה נבוים התמירים ונעשה מהנו הנרופים דברים מחרים דברי תורה מדברי בתות וכו' (דף ט ע"ב) (יג) בבש"ם ז"ל המר על מה שאמרו בזוהר שהנין את האדם בכל היכל והיכל ומנהנין ההו מהיכל כי כי הדיבורים נקראים היכלות שהשכל שורה בהם והאדם המתפלל הוה רולך בד ת נחית ומתיבה למיבה ובכהוה מיהו כדאי מנהנין לותו דהיינו שזוכה ן לו מ"ז

וממילא

וממילא הוא בחזון וכו' ע"ם עוד שכשמתן אל דעתו ומשים אל לבו שזהו שדנין אותו עי"ז נתעורר לבער את המ"ז עד שמכחה בא להתבונת הבורא ית' ומתחזק ביותר לעבודתו ית' , (שם) : (יד) בתפלה נדיך לשום כל כחו בהדיבורים וילך כך מאות לאות עד שיכבה מנופיות ויחשוב שהאותיות מעצרפים ומתחברים זה עם זה וזה תענוג גדול דמה שם בגשמיות הוא תענוג גדול מכל שכן ברוחניות ושזהו עולם היצירה יתח"כ יבא לאותיות המחשבה וכו' עיין כיוס ושזהו בא לעולם הבריאה ותח"כ הוא בא למדת הין שמתבטל אללו כל כחותיו הגשמיים ושזהו עולם התיולות מדת החכמה (דף יוד) (טו) כשיתרגל מתפללין ומתדבקין נמהר להשי"ת קלה נכיר נלמיה ורלמה נמות ליון וכו' כלומר מי שאינו רלוי ליחוד זה ולא ניחא ליה ילא ושזהו נלמיה ומי שרלוי לזה ונימא ליה ירלה ושזהו ורלמה וכשמוענין הקליכות קול הזה אז רוצים לבטל התדש הזה מתפלתו בחתבונת זרות מתענוני הזמן וגם החיות של תענוג זה מעורר חשק עם חומריות וקליפת התענוג הוא כי החיות הוא גילוי הק' והוא כבן מלך שכשבא ביד כוחז וחשקו תמיד לדבק בחביו ושיתקשר מחשבתו עם חביו כדי שיזכר בלב המלך וע"כ הוא ג"כ בשמחה ובתענוג ושזה מקושר מחשבתו עם מחשבת חביו המלך שהוא תמיד בתענוג כמשפט המלך ושם יהיה הלים הזה לים נלבב אחי ידבק ל"ע ע"י מחשבה זרה יותר להשי"ת שהרי המחיה הדבר ההוא שנפלה במחשבתו הוא חכמה כי כולם בחכמה עשית כעודע וכתיב ה' בחכמה וכו' דהיינו שכא הבורא ית' שורש בחכמה ת"כ לפי זה יש הנק מלקות בח"ז אלו כה הפועל המחיי לותו הדבר ותיקף מלבים ל"ע בהשבה וירחה מפני גילוי הק שבחותו דבר בהמרו בגבו שלולא חלק מלקות המחיה לותו הדבר לא היה יכול להיות . ת"כ למה לי לדבק בחומריות הדבר מועב תדבק בחיותו והוא כח מכחות השי"ת וכן מתדבק בהשבת וירחת הבורא ית' ובזה מענה הגילוי שבתוך הדבר ההוא וכן בהכילה ושהרי תגוגים בכוונה הכ"ל מעלה ג' גלוות מתוכם וכו' (דף עז) (עז) התפלה הוא סולם מוצב ארלה ורחשו מגיע השמימה ויש י"ב שערים כנגד י"ב שבטים כנודע ויש לכל שער לירופים מיוחדים נכן יש מוסרות שות ו"ם עור שער י"ג והוא למי שאינו זוכר שבטו ואינו יודע בפיזה שער יבא להלר המלך לזה מכוון שער הי"ג והוא כנגד תיקון הי"ג שהוא ונקי שהוא מקובל מכל הי"ב תיקונים והנה בזמן שהיו יודעים כל שבט ושבט ומסר השייך לכל שבט בודאי היה יותר טוב לכוון בשער שלו וכו' לחנם בזמן הזה שאינם יודעים השבטים ע"כ כ"ת יתחז דרכו של האריז"ל השוה לכל נפש כי האריז"ל בהיות נהירין ליה שבינין דרקיע לימד דעת את העם למי שיזכה מכיר את שבטו ותיקן סדר ממוקם מבמה מוסחאות כידוע לבקיאים וכו' . (דף כב) (יז) לח יש ס"ו גדלות בזה שמתפלל בכוונה כי הוא רק בבן בפר שאינו בח לפני המלך בשום פנים רק בשנתבד בן אצל המלך והוא מביא תגרת ממנו חזי מניחין לותו בעלי המשמר ועייל בלא בר ומדבבא מקרבין לותו לפני המלך כך בשמביאין גילוי קדום למעלה שהוא נותא של בן המלך חזי הכל מקרבין לותו (דף כד) (יח) יחשוב שעולם הדיבור מדבר בו עולם גדול כזה שבו נברחו כל העולמות כדאיתא בהבריאם שהוא בחא מועלות הפה . ובזי ז יחשוב בתפארת ית' כל חיות העולמות הוא מהדיבור והדיבור הוא עוצם הירחה וכביכול שכינה מלחמת עליה ושורה בדיבורו בפיו כדא תא בספר יצירה קבען בפם ושם הדיבור כך הוא מהו עולם המחשבה ועוד תורות מלוחנת אחר אין סוף והקר כשיתחיל להשוב יתאר בלבו כי זה נמשל ל"ע בביכול עולם המחשבה במוח מדת חכמה ובינה עולם גדול כזה רלוי לבניים ממנו לא יתפלל על אחר בגופו רק יהשוב שהוא הלק חלוק ממעל ועל אחר נחותו חלק על זה הוא מתפלל ושם הוא מתכלל כך תעכ"ו שלא נעשית בקשתו בעולם העשיה מכל מקום לחותו החלק נעשה בקשתו בעולמות עליונים וכו' וזהו קו' מתפלל לאחה פי' נשם הדיבור שהדיבור מתחות ומתחוקק להיות דבוק במחשבה וכשמדבר במחשבה וירחה הקול והדיבור משתעשעים זה עם זה והחכינה משנחת על זה ומתענגת כאב שמתענג מבנו שמחשבה מתחוקקת לבא בקול כדי שיבא בדיבור (שם) . (יט) יחשוב בעולם הדיבור מדבר בו וזולתו ח"ו לדבר כ"ם מדי שפתי תפתח וג' כ מחשבתו ח"ו להיות כ"ה ע"י עולם המחשבה והוא כשופר כי הם אחוקבין בתוכו לותו הקול הוא מוליך ומם יפרוש ממנו התוקע אז לא יצא קול כך בהעדר ח"ו הוא ית' ממנו לאינו יכול לדבר (שם) : (כ) כל המחשבות בכללן בזיין מ' נים כנגד ז' ימי הבנין כגון מהבה וירחה וכו' ובכל בחינה ים טוב ורע ח"ו ובשבע רשות מחיה ז' עממין לכן כשנופל לו מ"ז יעיין מליזה בחי' ויתמר מה עשיתי שלקחתי מעולם המחשב' וזרקתי אל מקום העיונות . ומזה יוכנו עד לשפר ויבין זאת המחשבה נמדת הין ותח"כ יהשוב הם אחי לותב הדבר הזה אז אחי מתענג מזה כמה ים לאהוב השי"ת וכן לירחה לותו וליבוש ממנו ולכאחרו וכן לגלח המדה הרעה ולהתקשר בהשי"ת .

(סס) (כח) מחשבה זרה הענין כממזר שנופו דומה לכל חדש רק הפנימיות לימו טוב כך בגידון זה הקול והמותיות קדושים רק המחשבה שבפיום והקב"ה מזמר מדוע בתתי ואין לים בתיבה יכו' (סס) . (כב) גריך האדם לחשוב מ"ש כאן ויבכח מ"ש מכל וכל ויבקש הכל בכל תפלתו על הכוונה ואזי יכול לבא לתעלה מזמן דהייט לעולם המחשבה שכם הכל שיה חיים ומות יש ויבקש וז"ם בזוהר חלי דייקא דהא בשתיקא חיים שהיו גריכין להפקיר ל"ע ולפכות בגיהן כדי שיבאו לעולם המחשבה שכם הכל שוה "אכה"כ בשביל דבוק בגשיות עיה"ז והיה דבוק בהתחלקות טוב ורע דהיינו ז ימי הבנין ואיך יבא למעלה מזתיות שכם תחדות גתור וכן כשחופב ל"ע לים ומבקש גריכין לז מן הקב"ה יכול להתלבש בו שהוא ית' ל"ם ואין כלי יכול לסובלו מפ"כ כשחופב ל"ע לשון כ"ל (סס) (כג) הדיבור שבכל רבייות הוא מעולם הדיבור וכשמתפלל ויש לו מ"ז אזי הדיבור בגלות שרובב עניו המ ז שהוא הקליפה ר"ל (קף כה)

(כד) אם יש לו התכהרות בדביקותו בתפלתו יחשוב ודאה לעצמו כזה שהוא מהשכיחה שים לו גדלות וחופב ל"ע ואיך הוא דביקותו בשיפית וזהו אל יתפלל אדם בהשמתו וכו' השכל ודוע לפני כ"ם וידע אדם וכו' אלא כיון שאדם עומד בפ"ם ב"ה וח"ם אין מתהנק להלקים

(סס) (כה) כשאדם מתפלל תגילה לו לאיש כל השקו בשביל לאותו דבר גיכויות שהוא מבקש עליו כי אין לך פניה גדולה מזה כ"ה ישים מהשבתו כזה שאזי אזיל יותר מתת שהשגל רוצה ליתק וכו' והיינו שהמשפיע רוצה להשפיע יותר משהגשפע רוצה לקבל ההשכלה כן הב"ת ים לו תעוגג גדול כשמשפיע שפע לבריותיו יותר מהברואים המשכיגים ממנו ית וכו (קף לא)

(כו) התפלה נק' רצון והקב"ה מתאוה לתפלתן של לזיקים וז"ם רצון יראיו יעבה ר"ל תפלה של יראיו הקב"ה עושה אותה שנותן בלבו להתכלל עי מיזה דבר כי אים היית לא יראה בלל להתפלל ולבקש מיזה דבר כי אין מתאוה ל רחין שכל אים שנותן לו הקב"ה הוא מוזר די ולכן הקב"ה נותן במחשבתו ולבו שיתפלל כי הוא ית' מיתאוה לתפלתו וזהו ותת שובתם ישתע ויושיעם (קף לח ע"ב) . (כז) ת"ז"ל לא יאכל עד שיתפלל שנאתר לא תאכלו על הדם כיוון דכתיב כי נפש כל בשר דמו בנפשו הוא נמצא עיקר החיים הוא על שם דם שהוא הלא כשאדם מ"ש בגורת ית' וממשיך בקרבו אלופו של עולם נתאבר הלילה אליו וק' אדם וזהו לא תאכלו עה הדם ר"ל כשבדיין עה חיבר אלופו של עולם רק אזר התפלה כשחיבר דמו לאלופו של עולם אז נק' אדם זמותר לו לאכול ולא קודם וז"ם הוי עיר הדמיס כירוש שכם נקרמים דמיס שחיים מחברים אלופו של עולם וזשתרז"ל הוי מקמי קריתא דשפך דמא בגויה הייגו שהיה קשה להם והלא כל העולם קודם התכלה נקרחים דם לבן תירגי דשפך פירוש לשון תכלה כמו תשפיך שיפי ותעפי"ב דמא בגויה כירוש שהיו מתפללין אלא בכוונה והוה כאלו לא התכללו (קף לע ע"ב) (כח) תרז"ל הבא לטהר מסייעין לו והנה רוחין אדם הבא לטהר ל"ע הייגו שרוצה להתפלל בכוונה גדולה ושאפה הכנה גדולה על זה ובעמדו להתכלל בתוך עיקר התפלה בא לו מ"ז והיכן הוא הסיוע של זה מלמעלה הלא הוא הכין ל"ע לטהר מחשבתו ולזכך תפלתו אך האמת הוא כי הדרגא זהו רסיוע אלו כי הסי"ת שולח להאדם זאת המחשבה כדי להעלותה ע"ד מנלגלן וכות ע"י זאלי זאין המחשבה מקריית אלא שבאה בכדי להעלותה לשרשה כגון שבאה לו מ"ז מחשבה רעה או מירלה רעה וכיולא בה והוא מדחה המחשבה רעה ההוא ומדבק ל"ע בחשבה טי בירלה להעילת ומסיים תכלתו בהתלהבות יותר גדולה וכזה מיגיע ניעולות מהקליפות וזו הוא הסיוע שמסייעין אותו (קף מ) (כט) הכלל הוא שאותיות שנפלו בשבירה מחשבת יתי בראשית הן בחין לאדם בתפלה מחשבת מחשבה וירלה התפארות נלז הוד וכו' וזהו מיס דתתחוים בוכיס חגן בעיק למיקס קדם מלכא ולכך הם בח"ס לפי מדריגתם והם בלים דווקא בלא דעת יכו' עיין פניס הכלל הוא מהעלות המחשבה תיקף שבאה לו המחשבה יהיה לו בושה גדולה על שכתן דעתו על דבר זה ומבושה יבא לחין וכשהוא חין ממיל המחשבה שלו הוא עולם המחשבה וייבורו עולם הדיבור ויכול להיות העלאה לאחשבתו ע"י מה שייבוש מדבריו בעמו שפומ"ז שעולם הדיבור מדבר בו ותפלה לשון דביקות לירלאה לת ה' וז"ם כי לא מחשבותי מחשבותיכם ר"ל בשלין לחס סוברים שמחשבותיכם הוא עולם המחשבה אז ולא דרכיכם דרכי בודאי לך כשבא לחין יש לו הפגם כי החכמה ממין תמלא ושיג שעולם המחשבה והדיבור מדברים בו ויהיה לו התלהבות מזה שהוא שחשבתו דמעוניתו וכו' וזה שמתגבר ח"ש זהו עיקר העלאת המחשבה לבורסא וזהו כתו שמכין תיוקות של כ ת רבן וע"י בא לבושה ולחין והחכמה מחין תמלא וגם כי העלאת המחשבה הוא יחוד ע"ד מיס תחתונים בוכין חגן בשיגן למיהוי קדם מלכא ובריך להיות הין וכדחיתא בגמרא שהיה מגיח בקי בשעת היחוד וזה ענין הקטנית שזורקין את האדם לקטנות שבולחין לו המחשבה

כדי שיהיה בקטנות ויבא להיות עיון פנים והנה אף לעתים שלא יכול להיות בדיוקו ורחימו הטוב כמלו הוא בדו"ר כשהוא ע"י חושב שהמחשבה והדיבור הם מגולות עליונים ומחשבה היא השכל נק' מהבה והדיבור נק' ירמה והוא חושב שהשכל מדבר עם עולם הדיבור נקרא דו"ר (דף מח)

(ל) כשהלדיק עומד להתפלל לפני הבורא ית' הוא מדבק ומקבר מחשבתו וחיותו בא"ס ב"ה שהוא מחדות הפשוט בלי שום תמונה וכשמתחיל לדבר הוא ממשיך חיות הבורא ב"ה בדיבורו ותיבותיו שמוציא מפיו שהוא יקושר מאד בחיותו והבנו שיתגלגלם בחיותך לותיות אלו שמדבר ורמזה כאלו בכיכול הבלו וחיותו המקושר בא ם ית' הוא מחשך ומלמטה בחיותך לותיות אלו ע"ם שמבחר דבר זה ע"ד מבשרי לחזה לעוק ו"ס ותנזור ח מר לשון לניזר יס סוף לנזריס ר"ל כשאתה מחשך בהומר שלך בא"ם בכיכול ותכניס ומלמטה בהם מז ויקש לך וכו' עיין פנים - (דף נב) (לא) מרז"ל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה העניז מובן דרך משל מלמד שלומד עם תלמידו כשהתלמיד מיטו מבין מה שהרב מלמדו אז הוא עם הדיבורים של הרב בחי' לחור בלחור כי חיטו מולא קורת רוח בדברים אלו משני שמיטם מתיסבים על לב שומעיסם למטה לא"כ כשהתלמיד לוקח תוכן העניז ומסיח דעתו מכל וכל ומעיזיק בשכלו מאד עד סוף דקות עיוטו וחכמתו עד שאבר שם יקרא לותו אדם לא יעניטו וכמעט חיטו רואה אפי' מה שנגד עיניו כי הסיח דעתו מאד עם תיכן דבר זה עד שאבר בא לתכלית הדברים על ממתיז והנה היסח הדעת הגדול הזה הוא כמעט מעיז מיתה לו שיטה שהוא ג"כ לחד יום' במיתה כי נתעלה כל חיותו עד למעלה ועי"ז בא לו לא"כ מוחיז חדשים בסיוד הדשים לנקרים וכו' עיין פנים ועי"ז נתמתקו הדיג ם שהיו בתחלה הדיבורים מלומלים מאד לפיטו שלא הבין כהראוי כלל רק היה עמהם בבחי' לחור בלחור ומא"כ ע י היסח דעתו עד לתעלה עם תוכן כוונת הדיבורים ונתרחבו לו הדיבורים והבין לותם על בוריין ונעשה עמהם בבחי' פנים בפנים' והנה זה העניז הוא ג"כ בד בירי התפלה כי בתחלה כשעומד להתפלל ים לו עדיין מוחיז דקטנות ואיטו מתפלל אז בדביקות ואז הוא רק בבחי' לחור בלחור למטה לא"כ כשמסיח דעתו מכל וכל ואותן לבו לפני מי הוא עומד ומהות הדיבורים והלירופים והשמות והחורות שבתוכם ומתדבק עמהם בדביקות נפלא עד מאד אז נעשה עם הדיבורים פנים בפנים ומתרחבו לו הדיבורים עד מאד ונתמתקו הדיוין ליטו מה שהיו מלומלים לפיטו בתחלה נעשה לו בהרחבה גדולה בשוד נפשט מהגשמיות וזהו לדידי מאי לי מיתי מדכר ר"ל מי שמית עלמו בדיבורי התפלה כנ"ל והוו גני מפרקדן ר"ל ע"י שהסיחו דעתם שלא בעין השיכה כנ"ל עי"ז נפרק הדין ונמתק כנ"ל והוו דמי כמעלן דמבסמי כ"ם בזוהר כמעלן לקרא ריחא ומשכיל יבין כי כן הוא בכל העולמות (דף נג) (לב) בשעת הישראלי עומד להתפלל בדו"ר אז מיצלת לומרים שירה בכל העולמות כל המלחכים וברפים ושאר כחות כי הם כולם כלולים בו וזהו שיר השירים ר"ל ש ר אחד שאר שים הישראלי למעה ממילא נעשה השירים בכל העולמות כשהוא לומר במסירת נפשו וכל לבו וכחו וכוונתו וכו' ומ"ם בעמדם תרפה כנפיהם ודרז ל בעמדן ישראל בתפלה אז תרכיבה כנפיהם שלין להם רשות אז לומר שירה העניז הוא כי בוודאי בעת עמדם אז ישראל להתכלל וכל העולמות נכללין בהם והם מוסרין נפשם ומדבקין עלמן מאד בתחדות הפשוט אז בוודאי כל העולמות ניתייחדו ביחוד ונכללין כולם כאחד כמו נקודה אחת כ"ם בזוהר על פסוק מל תרלוי שלמי שחרחורת וכו' למטה אחר התפלה שנתעלו כל העולמות כולם כאחד ומתדבקין בהבורא ית' אז גורמין שממשך שפעו ואיותו לכל העולמות וידוע שע י לידוכי חותיות נתהוו כל העולמות ולטוע' הלידוכי' הם עומדים בעולמות מתחלת הבריאה ומעירין להם ומתנין בהם חיות וכו' וז"ם לעולם ה' דברך נלב בשמים והנה ע"י תפלת ישראל ממשך שפע וחיות חדש לחותיות ולירופים ודיבורים הנ"ל שבכל העולמות והנה נתחדשו הדיבורים בחיות חדש ובבחירות יתרה מאז ומקדם וזהו עיין השירה שלהם ומשבר לומר שלכן תקנו לומר פרק שירה בכל יום תיכף אחר כל התפלה וכו' (דף נד) (לג) להר תעשה לתיבה בשם ריבש"ע ז"ל שהתפה התיבה מבחיר ע"ד כי ים בכל חות עולמות ושמות וחלקות ושולים ומתקבלים ומתייחדים זה עם זה עם חלקות וחא"כ מתייחדים ומתקבלים יחד החותיות ונעשים תיבה וניתייחדים יחודים למתיים בחלקות ולריך האדם לכלול בשמתו בכל בחי' ובחי' הנ"ל וחז מתיחידים כל העולמות בחחד ושולין ונעשה שמחה ותענוג גדול עד אין שיעור וזה תחתיים סניים וסליסים תעשה דהיינו עולמות ושמות וחלקות ולריך לחפש בכל תיבה לשמוע כל מה שאומר כי בהשיכה שהוא עולם הדיבור מדברת מתוך גרונו והוא סוסבינא דמטרוניתא וז"ם לוהר תעשה לתיבה שתהא יומית בב הירות ולהחיר בכל הע למות לעשות נחת רוח ליוצרו ולריך לחזור לכל זה בהשכיה נק' חמונת

לומן ובלא לומוס גק' ח"ו מפריד לגוף וכו' עיין פניס בח לחמה וכל ביתך לל החיבה בכל גופך וכחותיך תבח לל החיבה ויחבוב עמחה בהדיבור כשחוח מדבר (לור חורה פ' נח) :

(לד) לפעמים לדם רולה להחפלל בהחלהבות ולולו יכול שליבריו כבדים עליו וריב"ם זלה"ה לחמר שדהמע"ה החכלל על זה לל חשליכני לעת זקנה שליבריו כבדים עליו כזקן ועיקר הכבידות בח מיסוד הלפר שבלדם וכו' וז"ם ענן ומם מחלקחת ענן גק' החשבות שחיני יכול להחפלל ולח"כ כשחחיל להחפלל בכח לזי נקרע הענן שהוח החשבות ובח לגם מחלקחת פירוש להחלהבות כמשל בן הקטן שלוחק לל לביו והולך לביו להלחה כדי שיגל הלהבה חח"כ וריב"ם זלה"ה לחמר משל לזה לחד הולך בחסיבה שקורין שוויטלעל טרעפ כשהוח למעה רולה לח החור שמעשה ולח"כ כשהולך להלחה והולך בלד לינו רולה כך כשהלדם מתחיל להחפלל הוח בהחלהבות ולח"כ לינו יכול להתכלל כ"כ בהחלהבות וז"ם שמלחך לך בלחה מעליך ודרז"ל שהיה הענן מגהים שע"י חשבות בחלבנו בשומו לל לבו שהוח זה עבירה שהינו מתפלל בכוונה שלח שם מורחו של הקב"ה נגד פניו ועי"ז מתחיל להחפלל בחשק והחלהבות וכו' (פ' עקב) (לה) יש בני מיני לחבה ג' מחמת שדיבר דיבורים נתשורר בו לחבה וים שמכח לחבה נתבטל הדיבור ממליות וז"ם לחמה ורלחה נמות ליוז וכו' עיין פניס בעשרה וכו' הדיבורים נקרלים עשרה שמשבנים לת הלכל וכשמדבר בכל כחו לזי הוח כולו בהדיבור וכשהולך להלחה יבח לחותיות ממחשבה ולח"כ לעשלה מהחותיות כולו לרוח כי נתבטל כח החומר ולין לו כח רק מהרוח ולח"כ לחורות מנוחמות וכו' והכל שם יש לו זכיה (שם סיר השירים) (לו) פעמים יכול לומר התפלה במהירות גדול מחמת שבושר בלבו לחבת השי"ת מלד והתיבות יוללין מפיו מעלמן (שם רמזי תהלים)

(לז) דרך העולם לדקדק ברחש הלמה העיקר לכוון בתפלת העמידה ולין מדקדקין לכוון לז ביותר גם בקרבנות ופסוקי דזמרה וכו' ובחמת לל כן הדבר כי לם לל יכוון בהם גם כיולו שהם בחי' מפתחות החדרים החילונים ממילל לין יכול לכנום בחדרים הפנימיים וגם כי ע"י הקרבנות נתכפרין העוונות וע"י פסוקי דזמרה מזמרין ומכניעין הקליפות והמקטריגים המונעים לת הלדם מלהתפלל בכוונה כיולו וגם כי ע"י השירות ותשבחות של דהמע"ה שהיה בדיחל דמלכל ע"ז מעבירין בכיכול פניס של זעם וקבעם מהמלך והמלך בכיכול מתרלה ברלון ושמחה וממילל נפתח פי המקטריגים וכורחין להם והמליצים הטובים מתגברים להמלין עליהם להוליח יור מספטיהם וע"כ לריכין בר"ה ליזהר מלד גם בקרבנות ופסוקי דזמרה לחומרם בכוונה והתלהבות ושמחה גדולה להרחות שלהם בטוחים בחסדו ית' שיוליח לליר מספטיהם וכו' (שם)

(לח) רמוז לחדם לעשות כל המלות רק שיהיה להקב"ה תענוג כי הקב"ה מניח שירה של כל העולמות לליו קך וכל המלחכים חפיס לשמוע לת דברי החדם ויחמר החדם בלבו מה לני נגזה ושפל שחביח תענוג של הקב"ה בכל העולמות ולל יחמר שמחמת שכלותו חין להקב"ה תענוג ' ללא לדרבה הוח ית' שוכן לת דכה ושפל רוח והתענוג הוח דבר גדול לז תחענג על ה' . וגריך לעשות כל המלות רק בשביל זה ודחזרז"ל שהקב"ה מנענע ברחשו כמשל לחד שמנענע לת הכלי שיקבל יותר כביכול וכו' וכשהקב"ה שורה על הדיבורים לז מוכן על היותו של לדם ירלה גדולה עד שליבו יודע היכן הוח וליבו רוחה וליבו שומע כי ניתבטל כח הגשמיות וז"ם חשרי למלך שמקלסין לותו בביתו כך שיהיה הגוף ביתו של הקב"ה כי גריך להתפלל בכל כחו עד שיפסקו מהגשמיות ויבכח מעלמו רק הכל בהשי"ת כל עסק מהשבותיו יהל בו ולל יהל זיכר כלל כמה הוח מתפלל בכוונה דל"כ* הוח זוכר בעלמו וכל זה הוח ברגע מהת וכו' (שם בליקוטים) (לט) ישמע מהיכלו קולי היכל נקרל הדיבור וגריך להתפלל רק בשביל שיביח לת הדיבור לו ית' וכשמתפלל כך מניחין לותו כל המשמורות ע"ד משל חותם המלך שנפל לותו בן כפר לחפ"י שליבו הגון לבח לפני המלך מניחין לותו כל המשמורות שהמלך יש לו ניעגועין על החותם וממהרין לותו לל המלך כדי שיהיה לל המלך תענוג מהר כך הקב"ה מנענע לחת הדיבור וזה ישמע מהיכלו קולי דהיינו מחמת הדיבור (שם) : (מ) לם לין לני לי מי לי כי לריך בתפלה להיות כמו מופלט מהגשמיות וז"ם לם לין לני לי ר"ל בזמן שלני מופלט מהגשמיות ולין לני מרגיש במליחתי בעוה"ז כלל וכו' ולז בוודלי לין לי שום פחד ממ"ז כי לילה מ"ז יקרב ללי בהיותי מופלט מזה העולם וזהו מי לי ר"ל לילה מ"ז יבח לי לבל כשלני לעלמי ר"ל כשלני חושב לעלמי לדבר ים במליחות זה העולם . לז לחדבח לינו מחשב לכלום וז"ם מה לני ר"ל מה לני חשוב ומה עבודתי חשובה לפניו ית' כי לז יבלבלו לותי מחשבות זרות והריני כמו שליני בעוה"ז שעיקר בריחת החדם לעבדה והרי לין לני יכול לעבוד עבודתי מחמת מ"ז המבלבלים לותי (שם ברמזים על תגדות רז"ל) (מ) כשמתפלל בכוונה לז הקב"ה מתפלר בעולם

בעולם הדיבור ובח ההתפארות בכל העולמות ומופל עליו ג"כ התפארות . ויזהר שלא יחבוב מהדביקות שים לו לחבוב בהתפארות שלו לית הוא מתפלל בכוונה גדולה וכו' . לותן בני אדם שמכוונים בתפלתם גם לזה שיעשה הקב"ה בקשתם מה שהם לריכים לרכי עוה"ז אם כוונתם לשם שמים בבקשת לרכי עוה"ז כדי שיהיו פנוים לעבודתו ית' אז גם בכוונתם נתייחד עולם היחוד עם עולם המחשבה (שם) · (מב) אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש פירוש אל יתפלל בשביל דבר שחסר לו וכו' אלא יתפלל על הבבודות שים בראש כי הדבר שחסר לו החסרון הזה ים בשכינה בבילול כי האדם הוא חלק אלוק ממעל והחסרון שים בחלק ים בכל והכל מרגיש החסרון של החלק ק"ל תהיה תפלתך על החסרון של הכל (שם) · (מג) דע כי כל תיבה היא קומה שלימה ולריך להיות כל כחו בה כי אם לאו אינה כמו שיחוסר לבר זהו חסר גדול מהבי"ת כשהאדם חי אחר התפלה שלפי דרך הטבע היה לו למית מחמת שמכלה כחו . כי מותן בתפלה כל כחו מכח הכוונה הגדולה שהוא מכוון הבכיה היא רשה שאר כי האדם לריך לעבוד את ה' בשמחה דווקא רק אם הבכיה הוא מחמת שמחה ודביקות הבי"ת אז היא טובה מאד לריך האדם ללמוד ולהרגיל ק"ש שיתפלל אפי' זמירות בקול רמוך ויעטוק בלחש ויאמר הדבר בין בזמירות ובין בלימוד בכל כחו כדכתיב כל עלמותי תאמרנה וכו' והעיקר שתהיה מחמת דביקות תהיה בלחש לריך לילך ממדריגה למדריגה בתפלתו שלא יכשיל כל כחו בתחלת התפלה רק יתחיל במתון ובמעט התפלה ידבק ק"ש בדביקות גדול אז הוא יכול לומר אפי' במרוצה התיבות של התפלה לעפ"י שבתחלת התפלה היו יכול להתפלל בדביקות כ"כ יאמר התיבות בכוונה ויחזק ק"ש מעט מעט עד שהבי"ת יעזור לו להתפלל בדביקות גדול היו יפול להתפלל כראוי אם אין לו לור מקוף לותו מכל מדיו וסביבותיו מתחלה כשריכה להתפלל יהיה בירלה שהוא השער לכולם לפניו ית' ויחשר בלבו למי אתי ריקה לדבק ק"ש להבורא שברא כל העולמות ומחיה אותם ומקייס אותם ויתבונן בגדולתו ורוממותו . ואח"כ יכול להיות בעולמות עליונים פעמים אין האדם עובד אלא בקטנות דהייבו שאין נכנס בעולמות עליונים כלל רק שמחשב שהוא בכל הארץ כבודו והוא ית' קרוב אללו והוא בחותה שעה כמו קטן שאין שכלו גדול רק מעט ומכל מקום אף שהוא עובד בקטנות עובד בדביקות גדול התפלה הוא זוב עם השכינה ובהתחלה לריך לנטוע עלמו בתפלה (עיין כניס) ואח"כ יכול לעמוד כך בלא ניעוע ויהא דבוק בשכינה בדביקות גדול ומכח מה שמנטע עלמו יכול לבא להתעוררות גדול שיחשוב למה אני מנטע ק"ש כי מסתמא בוודאי השכינה שימדת לנגדי ומכח זה יבא להתלהבות גדול . כשיהיה בקטנות בדביקות גדול עם השכינה ואח"כ ברגע אחת תיכף כשיחשוב בעולם העליון הוא בעולמות העליונים שכל מקום שהאדם מחשב שם הוא , ואם לא היה בעולם העליון לא היה מחשב בו כלל הדביקות היא כשאומר תיבה אחת הוא מלריך בחותה תיבה הרבה שמחמת דביקות אינו יולא לפרוד עלמי מהתיבה ולכך מלריך בחותה התיבה מי שהוא חכם אינו מבקש שאלות מאת רתלך כמו שאחרים מבקשים שיתן להם רתלך לרכי בקשתם רק החכם מבקש מהמלך שיאמר נעבדיו שיפתחו לו השערים ויכנוס לדבר עם המלך דבר אחד כי לומר בלבו שזה שיזכה לדבר עם המלך הוא חשוב וטוב לפניו מכל טוב שבעולם וכיון שרולה המלך שהוא חשוב כ"כ בעיניו מכל התענוגים שבעולם אז גם המלך אוהבו מאד וזהו פירוש תפלה לעני כי יעטוף כלומר הוא מאחר ומעטיף תפלתו ובקשתו שהם לרכיו הגם שהוא עני ואלרך מאד עכ"ז הוא מעטיפו ואינו לו' בקשתו בפרטיות רק מבקש ומתחנן שיפתחו לו כל שערי תפלה שיפוף שיחו לפניו ית' כי זהו יותר טוב הוא לו מכל הטובו כי זהו בחי' חידוש גדול שהאד' יהא יכול לדבק עלמו בהבי"ת עמו וכמ' וכמ' קליפו' מפרידין בינו לבין הבי"ת שלא יהא יכול לדבק עלמו אל הארץ כבודו מכל מקום הוא מלוגם בכמה דברים ובדיבור ביולא מפיו יהיה סותר כל המחיולת המבדילים ומפרידים ויהי' דבריו דבוקים להבי"ת דהייבו שרגים בעלמו שהוא מדבר עמו ית' כביכול והלותי שיזכה בכל התפלה לדבר פסוק אחד או בים ומצא תיבות להבי"ת בענין שזכרתי (ליקוטי יקרים דף ק') (מד) מריב"ם אף על פי שמתפלל שחרית ומוסף בשבת ויו"ט בדביקות מתפלל מנחה בלא דביקות כ"כ מחמת חולשה שמלאה גופו ומוחו לא יאמר קודם התפלה הרבה תהלים בדביקות שלא יהא גוכו ולא יכול לומר אח"כ בעיקר ר"ל חובת היום זמירות וק"ש ותפלה בדביקות גדול מחמת שהחלים כחו קודם התפלה בשאר דבריס רק יאמר העיקר בדביקות ואם יתן לו הבי"ת כח יאמר תהלים ושאר דבריס בדביקות קודם נעילה ביו"כ יאמר מחזור בקטנות כדי שיוכל להתפלל אח"כ נעילה בדביקות גדול כשהאדם בתדריגה קטנה אז טוב יותר להתפלל מתוך המידור ממנה שרוחה חולשת התפלה מתפלל יותר בכוונה . אבל כשהיה דבוק בעולם העליון אז יותר טוב לבנור עיניו כדי שלא יבטל

לותו הרלי מיסיית רבוק בעוסק העליון הסמה ממרה להרב שמה שזכה שנתגלה עליו רבים
עליונים לת מיכני שמד הרבה מסכתות ופוסקים הרבה רק משום תפלה שהיה מתפלל תמיד
בכוונה גדולה מכם זכה לעלה עליונה יחשוב ק"ם התפלה שהוא מוכן לעות מחותה התפלה
מחית הכוונה ויש במכוונים כ"ב בד שעכ"י דרך כשבע היו יכולין לעות בחמ"מה לו בכשה תיבות
שמחר לפניו ית וכשיחשוב כך בודאי יאמר בלבו נמה לי לויה פניה ונתנה בליתה תפלה כיון
שבדעתו מכי ליתי מחר בניה ובנכה תיבות ובלמת שהוא חבר גדול שהכי"ת ניתן לו כח
ומשלים התפלה והוא מי יש נהב להרב המתכוכת לשמור את דרך עץ החיים וכשהזה רוצה
לדבק מיהכבירתו בשלמית העליונים בבירה ת' מין מניחין הותו סקליפות ותב"י שמיהו יכול יחזק
עניו בכל כחו כשעיה הרבה כ"ב בתכלית לחת ודבק ת"ב בהבורת ית' ויכנס בשלמו' העל ומי'
ויחזק עניו בהיותה מיחין בתלת כי בלרך כבודו וזהו בהיותו בעולם העליון בתוכה ב"יתה
דכתיב ודיק בחיותי יחי וכן כשוכל ממדריגתו בהותה התכלה יתתר התיבות בכוונה קטנה
ככי מיכול וחת כ יחזק עניו בזה ר ממדריגתו הפי' כתב פעמים בתפלה לחת ותתלה יהבר
הגוף על התיבה וחת כ יתן בהתיבה הבאה ועריך לעורר עניו בתחלה את נופו בכל כחו
כדי בתחר בי בה הבאת בתיבת בעיר תב דלת לעיל מבעבן בית ועבר ולתר כך יוכל
לעבוד במחשבה נבר בי הגוף ולפעמים בשהם דבוק בעולם העליון בבורת ית עריך לשמור
עניו שלא יבבה בים תניעה מבי בנוב שלא יבעל הדביקות ות"ל להתבעל בכוונה גדולה כ ת
ע"י חיזוק ועריך קודם התכלה לנקם סיוב ועזר מסב"ית יחשוב שעוב לו שבס"ת יעזור לו
לומר כמו חבי שדר על התכנה לו רובה בכוונה גמורה ולבסוף כשיחלם ויבעל הדביקות מה
לעבית יתבלל בכוכבתו בכוונה קטנה עד סוף עניו (שם ע"ב) (יז) מיד בתחלת ס' שפתי
תפתח בשבועה מ"בבת בי בי השבים וכשיסים לו פתחה שבשבועה מדברת תב ל
עליו ירחה וגם הקב"ה מקיים ת"ב ומרים תניו (קף ב) (מו) כשמים מתפלל בקטנית ותב"ל
ברגב אחת מיחיל ו מיר בשתו ובוה בעוסק העליון כמו חדם העולה בסולם כ"ם עלת מידך
ומתוך המה יח בי דכי ו מיר העליון (שם ע"ב) (מז) לפעמים שחדם מיהו יכול להתפלל בלי
ימתין בסיום בידתי בת יתבבל חלת יהחזק עמהו יותר ויפול עליו ירחה יותר ויותר כי הוא
משל למלך בשוח לתחתה ומגבים ח ע במלבושים מהרים שלא יכירו לותו והנה החכמים המכירים
היוך התלך ותנו-יתיו הם מכירים המלך בתשוחתו כן ליתבל כשבחה לו תחות עוה"ז מדבק
עליו בתכבת התלך וכן כשבא בי בתפלרות מדבק עניו בהתפלרות המלך וכן כולם חבל
לותם שמוסם הכתיים ב"ב הם מכירים במקום שים הם שמירם יתרם גדולה הם הוא המלך וכן
כשמיהו יכול להתבבל בכוונה ידע שים הם שמירות יתרות סביב המלך ויש בת בתוך הבל הוא
מיהו יכול ליקרב אל המלך מחמת גודל המחירה שסביב לו לכן מריך לחזק עניו בירחה שכח
גדול ובכוונה יתירה כדי שיהא יוכל להתקרב ולהתבבל לפניו ומז יכול להתבבל בכוונה ת הם
(שם) (מת) מה שהנו מומרים סודו קודם פסוקי דזמרה ולא בתוך פסוקי דזמרה כי יחוש
שהקרבנות היו עשים ופסוקי דזמרה הוא יומרה ויולר מיר בריאה והוא סיד תיפיים ות ו' ומרפים
וסוד שמותיהם היו בעבו' נך' מופיע לפון גוגל שהתלבים מהר שם מוסקים וגילים להתקשר
למעלה וגם הם בסוד נכס לפון יתרון והוספה שהוסק ס להוסיף להם יתרון שפע וחיות ומלחכי' דומרה
הם יותר עליוני' ותלהבי' יותר להתקשר לעיל' ומלחכי' דבריאה הם יותר עליוני' וכו' ולכן נקרא' סרפי'
ואדם היו עולם קטן בשהם בבוקר ממעמו הוא בלא ירחה כלל ובקרבנות הוא מתבי כדמי'
בזוהר והוא בסוד עביה והוא תופן שחיסק להתקשר ולהתגלגל עליו להב"י ובמה בפסוקי דזמרה
שים בו בבסיקים ליו התלהבי' יותר מקרבנות לך קודם בותו להתהבות גדול מתיחל בתחלה
בלא התלהבות כ"ב ולכן כתקן הזהו תחנה שהוא רק פסוקים מלוקטים ולימם פסוקי דזמרה ממש
בבדי שבשניהם לפסוקי דזמרה יהא בהתלהבי' גדול ואף בא הוא יותר יותר כי התלהבי' הוא חיות
ויולר יבא הוא שוד יותר התלהבו' ויבא למדריגת השרפים (קף ג') (מב) המדבר בעל מחשבה
הוא כמו מויעל ז"ל כי המחשבה אלל האדם הוא שיעור קומה שלימה והא רלי ה בשמים מחשב
בדבר אחר בעת הזווג מול ד בן תמורה וגם כשאין מחשב כלום מבין הזווג אינו יכול לזווג
והמחשבה הוא התכמה והדיבור הוא הסולדה כי גם במחשבה יש לותיות כי מחשב בלותיו.
וכשאדם אינו מחשב במה שהוא מדבר אז הוא כמו"ש ז"ל שהדיבור הוא היות שלו (שם ע"ב)
(מן) גודל ההזהיר שלא לדבר דברי הרשות קודם התפלה ואיסור האדם בקומו מבינתו לקדם
מחשבתו הראשונה ודיבורו הראשון שיהיו דבוקים בקדושה ועי"ז ינקל לו מת"ב ג"ב לעיר מחשבותיו
ו"יבוריו ולהתפלל בכוונה זכה וברורה עד אחר עי"ז חלק התלקוח אחר בתוך האדם יתחבר ויתדבק אל

שורשו הטעיון וכו' עיין ירמה חות קמח (מח) ריב ס ע"ס לאחד כשמדם טובע בנהר והוא מרחם כמה תמוטות ציולית עלמו מן המים השוטפים הזה בוודאי הרואים לזה יתעללו עליו ועל תמוטותיו כן כשמתפעל ושובה תמוטו' משוט' לין להתעולן עליו שהוא מיל עלמו ממים הזידונים מהקליפות הבאים נעבל מהשבתו בתפלתו (דף יב ע"ב) (נב) בתפלה בלחש כשהוא מדבק עלמו למעלה הז כשזוכה מעלין אותו ויתר נמעלה בהותה תפלה כמארז"ל הבא לטהר מסייעין לו וע"י תפלה זו זוכה שידבק במחשבתו למעלה ותבא זה יכול לבא למדרינה שוד יותר גדולה בהב' בלח בשעת תפלה יהיה דשוק למעלה נרוך שידגיל במחשבתו שהוא בעוסק העסיק בתחלת התפלה ולח"כ ירגיש שהוא בילירה וכו עד סוף התדרינה וירגיש בשבת תוספת נפש ולח כ תוספת רוח ולח"כ תוספת נשמה שירגיש בכל פעם שהולך נהוה יותר בעומות עליונים (סה) (נג) לכעם ס כשמתפעם הניעון הק' בל השכינה עם נכעיתו ולזה היא ממם מדברת הדברים שבפיו ורואה כאלו הוא היא מדבר שהדברים יולא ס מילותיהם מפיו ולזה מדרינה גדולה וכן אמו רואים להיכוד נסט"ם במשונעים ר"ל (סה) (נד) יחבוד שבתפלתו הולך מהיכל בל היכל וכשמופיעין לו מחשבות זרות מנרשין אותו מן ההיכל כי דעין אותו בכל היכל אם רואי ליכנס וירואה ויבניח על מ"ז שהיא אם לאהבה רעה בנון ניעוף יביא אותם בל שרשה שהוא מהבת הש"י שים זיין מחשבו' ולא יותר ולזו ז' ימי הבנין וכ"ל יש בה ערב ובוקר ערב לשון תערובות שמעורב ומוסב מחשבו' מילוניו' ובוקר לשון ביקור שמבקר לת הש"י ודוכשו ולאו אם לאהבת הש"י ולאהבה רעה וכו' תשרת שתפלר לת הש"י ורעה שמפלר מ"ע וכן נילוח וכודיה והתשרו' וכ"ל בלול מיוד ובכל מחשבה רעה יחזיה יז' עיתמין וכשמחשב באהבה רעה מהיה לת יסמעלל ושלר עממין בעמו וכשמחשב בירלה רעה מחיה לת עמו ושלר עממין דעיתיה ועל בן אם ת"ו חוסב באהבה רעה יתחרע תיקף ו אמר בלבו מה עשיתי שלקחתי חנק מעולם התחשבה והולכתי אל מקום הטיהופו וזה יוכבו ו אוה עד לעפר ויביא זת המחשבה למדת מין ושח"כ תבא אל שולם אחר בזברו אם לני חוסב לת הדבר הרב הזה כמו אם שהיה שפה סרוחה כמה ים לי לאהוב לת הש"ת וכן אם שומע אחד מדבר בדברי שחוק וע"ז מולד לו מיהה שיחשה יאמר בלבו הלא זה חלק מעולם שהחבה וכן אם רואה לו אוכל דבר שים לו תביעה ממני יחשוב בלבו הלא זה חלק מעולם התעוג וירואה מיד שלא יבשם התעוג ההוא וכו' הלא ישים בל עממותו לאחר הלא הוא מעולם התעוג ויבא גם הוא אל עולם התעוג ממנו הוא יושב כאן ואוכל בעולם התעוג אל הש"ת וכן בהתפארות אם מפתיעים אותו או אם בא לו בהמבב התפלה התפארות כמה מיי מתבלל בכוונה יחזיק ל"ע בתפארת אל עולם התפארת ואם בא לו ירואה רעה יחזיק ל"ע בירמה הק' שהוא בושה מהש"י ואם בניעות יבעת לת המדה הזאת או כיון שמבין יהזיק בעצמו נילוחים וכן בהודיה וכן בהתקשרו' שלא יהיה מקושר רק בהש"ת עלמו (דף יג) (נה) התפלה שהיא בשמ' גדולה בודאי יותר חשוב ומקובל לפניו ית' מהתבל שהיא בעלבות ובכיית וכו' ע"ם בדרך משל (דף יד) (נו) לפעמים יכול אדם לומר התפלה בהסבה וירלה והתלהבו גדול בלי שום תמוטה ויבי' ורואה לאדם אחר שהוא לומר לחוכן התפלה בהפסוק וכו' ע' ירואה לות קמח (נז) המכוון בתפלתו בכל הכוונו' הידועו' לו מיהו מכוון רק כוונו' הידושות אבל בשחוסר התיבה בהתקשרו' גדול בודאי מעולה לחוכן העליונים ושהם אבל לות ולות הוא עולם וכשחוסר התיבה בהתקשרות גדול בודאי מעורר לחוכן העולמו' העליונים ושהם פעולו' גדולו' בזה לכן ירואה האדם להתפעל בהתקשרו גדול ובודאי יעשה כשעו' גדולות בעולמו' העליונים כי בל מות ולות מעורר למעלה (דף יד ע"ב) (נח) עיין המלחמה עם היצ"ר וביקדם היא בעבוד' שבלב זו תפלה כי בל היום קשה להלחם בנגדו כ"ב כי אין בידינו בלי זין אבל בתפלה בחדם טובה טלית ומוכתר בתכילין והם בגדי מלחמה ואיזה ת"ע בגבורה לבבם יורו לכון נפשו ולהכינה ביהבב' עהור' לבורת ית' ע"י חרב פיפיות הייטו הדיבורים הק' מקרבנות וכשוקי דזמרה ועוקה רומה בידו רמ"ח תיבין דק ס עד בשפיל חיל הרבה מהם ויקל לו לכוון נפשי בשהבה נכונה בתפלת נחם להיות המחשב והדיבור אחד לף שיהיו יכול להיות בדח ג. ודח מו עכ"ז עולים דיבורי התפלה ע"י התקשרו' האדם ת"ע בשמרו הרעי מקבל-עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך וכולל ת"ע בהבה גמורה עם נשמות קדושות של הלדיקים שבדור שהיה דיוקא ועיין לותם לבניו בעת ההוא בשחשבתו ס"ם בעולה ותועלת גדול כשבואר בחש"ל יבשמת שמעתי משפי הק' של הרב האלקי מוה' יחיאל מיכל ז"ל שאמר קודם כל תפילה שהי מקשר ת"ע עם כל ישרשל הן עם הגדולים שהני והן עם הקטנים שהני ותועלת התקשרות עם הגדולים שהני שגדל ידם תעלה שחשבתי ותועלת התקשרות עם הקטנים שהני שיעלו על ידי ע"כ שמעתי שפו

הק׳. ועיקר התקשרות הוא ע״י מחשבה כי המחשבה מקשרת ומייחדת אותו עם אותו דיוקן שבלבו (עיין פנים מה שמביא רלוית ומופתים על זה מן החומ) והמחשבה גימטריא מתי והוא כח החסד המקשר הכל וכו׳ וממילא בהתקשרות המדם עמהו עם כל הצדיקים ועם כל ישראל היקרים בלבותם ומה״כ מתחיל להתפלל תעפ״י שלא יעלה לו רק פירוש המלות דהיינו שיהיה במחשבתו אותו הדיבור שהוא מזכיר בעורת אותיותיו וכל זה אם הוא בתמימות דהיינו שהוא ע״ש לתמימות תעפ״י שיהרו מקורנו לפניות תמידות הוא מסברו בכל מה שיוכל ומכריח ע׳ עלמחשבות תמימות להס״ת תפי׳ במחשבה דקה יש בדבריו קצת חיות כי חיות הדיבור הוא המחשבה וחיות המחשבה הוא מהכה וירלה ואם יש בו קלת חיות יוכל לעלות תעפ״י שבעלמו לימו יכול לעלות בני הזרועות והנדפין שהם מהכה וירלה שפורה בהם עכ״ז שולם ע״י ההתכללות וההתקשרות עם לדיקים משמ״כ אם ח״ו הדיבור מופרד מן המחשבה הוא מת ולא המתים יהללו יה ע״ם עוד מה שביאר זה ומה שהביא שם בשם הרב ר׳ בער ז״ל בענין המחשבות זרות שבתפלה שמלבד הסודות הנורלות שים בענין זה להגדולים במעלה שיודעים לך להעלות המ״ז ולתקנם וכו׳ לך גם לאנשים פשוטים הענין הוא שנפשמים יותר שמתגבר האדם להתפלל בכח ובכוונה יפלו לו מחשבות רעות וזרות ופניות רבות ביותר והוא למשל לאדם שים לו בן נחמד וזריק ובא לפנו מורת מחר ליתן גדול ומבקש ממנו כשבא ב לתהות על קנקן בפו ומורת הזה מ״שה להתיוק לניז הלבה ומנסהו ומבלבל לותו ומקשה לותו להעקימו מן הפשוטה כדי לנסותו והגיר מציב לו על כל דבר ולימו מניה ע״ש להגלח ולבימו ים לו תענוג גדול מזה ומתורת כשיהיה זאת אזי מוכיח לשקרו ולהקימו ולהקשות לו ולהסירו מן הדרך הפשוט של המלבה והבן הזה לא ימיח ע״ש בהגיה יהיה להביו תענוג גדול יותר וכשמשל מובן מילתא שמחשבות זרות באים רק לנסות את האדם אם יתגבר ויתחזק בשבלי ובלבבו לגרש לותם וכשיל״ה רואה שהאדם מתגבר עליהם ויש להס״ת תענוג גדול מזה אזי הוא מסבב להעקימו ביותר במ״ז ופניות רבות בכדי שיתגבר עליהם וינעם מותם ואז יהיה להס״ת תענוג גדול ביותר כל זה הוא מדברי הרב ר׳ בער ז״ל והמילה מובן מדבריו מהמשל הנ״ל שכמו שבשתיוק לימו יכול לגלח את התורח בתשובות מולחות ומתיות מבל ע״ה הוא מפלפל עמו ולימו מניה ע״ש להגלח ויש נ״ב להביו תענוג קלת משל״ה אם שולין מותו והוא עומד משומם ושותק כלבן דומה לזי האב מתביים ח״ו מהבן כי רואה שלין נו הבנה כלל כמו כן לענין המ״ז שבתפלה תפי׳ אם לין יכולין לגלח היל״ה ויתבולותיו בזה בשלימות עכ״ז מה שוכל נעשה להס״ת ויהיה נ״ב תענוג ואת רוח לביו ית׳. (דף כב ע״ב ודף כג). (נג) פשוטה התעני הוא כי ע״ז נשבר לבבו ומתמעט כחות הגיף הכלין משל״ה גם משבר בזה התהום גם ע״ז יוכל להתחרט בחמת על מעשיו שלויס הגועים גם ע״ז בח להכניעה גם כי ע״י התגברות אם הטבעי שע״י התעני מכניע בזה ומעבר ח״ב מהאם של הילה״ר וב״ם ברשב׳ חבמה וכו׳ וכשוכה האדם להכניע לבו וכחות מברין להתפלל בכוונה וכשוכה האדם בזכה שלזה נקרלת התפלה עבודה כי זה עבודה גדולה וכבוד המתפלל שעודהו בשבי הוגה ולהביאה לשיעור הכוונה לבון בתפלתו כרלוי בודלי לריך כח גדול לזה כשוכה האדם בעזר הס״ת להתפלל בכוונה רלויה בודלי יתחיל בחרעה גדולה על כל מעשיו שלויס הגועים ויוסבר נופו ותלוותיו ויוכיח בחמת ואם האתלבו של התפלה היא מעסר במקום שם התעני ונמלל כתוב בשם ר׳ בער זלה״ה שסימן של התפלה אם היתה רלויה קלת לפני הקב״ה הוא הכעיר שהיינו אם לחר התפלה נשאר הכעיר בלב זה נל הרשימו של התפלה שהיינו שהתפלה נשארה בלב ועוד (דף כד) (ס) תפי׳ מי שזכה לגמוד כוונת התפלה וכיונה לבל לפו של אדם רשאי לכון כוונות רק עיקר הכוונה הוא שבירת הלב (עיין מקום אות ב׳) והאהבה וירלה ותמימות ונילת וכו׳ ואם היינו זוכים לזה בקל היינו יכולין לכון בשם כל כוונות האריז״ל וכל הסיומות שלו של האריז״ל לא ניהנו אלא יגדולי עולם שלבש זך ונקי מכל תאוה ומכל מדה רעה אבל לא לאנשים פשוטים הרחוקים מהס״ת וקשה להם לכון דשם ולבשם שלין ים כשפשוטו ואיך יוכלו לכון כוונות הגומדין ברומו של עולם וכו׳ ובאמת לאנשים כאלו גם לכון הלב אל הדיבור ע״ש אם לא בעורת גדול ואיך תפשר לנשת מן הפשוטה אל הכוונה אבל עכ״ז טוב מאד ללמוד הכוונות של כל התפלות בעי״ז תתעורר הנשם כאחדא עד היכן הדברים מגיעים שהם מתקנים תיקון גדול לאדם וגורם מלא הזי שי״ז יבא התעוררות גדול שכוון דעתינו ולסכמים כל כאותינו בזה לכון ע״ה הכוונה היקרה היהיה פיו ולבינו שוה בהבה וברלה ועי״ז יקבל הס״ת את תפלתינו ואת תפלתינו וכו׳ ובאמת בדברים כאלו ע״ל לבאר כ״כ רק העיקר שלך שיעשה ובלבד שיעשה בשם שמים וכו׳ וכבר האריך בזה בספר עומר מן שחיבר ר׳ מנחם דיומעזו ז״ל שהוסר והאהריז״ל ניתנו רק למען דעתנו

וגפקו היינו שנכנסו לעומ"ז וילאו ממנו דהיינו שיש להם התפעלות הנפשיות הראויות לכל מי שנכנס ולא יצא ר"ל שלא יצא מנופיות בודאי מן מכוונין כלל וכלל לפי' נקודה קטנה מכוונה הראויה אל הזוהר והכתבים ונדמים יודעים ולא יודעים ומזדמנים להם ענין מזה ענתרי שמיעו בלב בכוונת הזוהר והמריז"ל (דף כד ע"ב ובדף כה) (סמ) מה מזה מתפלל ויש לו מחשבה זרה מזי מ"ו הקליפה רובצת על הדיבור כי המחשבה רובצת על הדיבור וזהו לסוסתי ברכבי פרעה סוסים נקרא"ס הדיבורים וכשפרשה דהיינו המחשבה זרה רוכב עליו מז דמיון רעייתי יפתי מוב מלו שתק מכל דבר היוצא מנה נכנס בלב פי' בלב העליון ע"י ההבל כידוע (דף לה ע"ב)

(סנ) כל דבר שרוצין ילמין בחמונה שלימה שהרואו לו מנמצלה כדי שיזכור בהקב"ה ויפשט את

את הדבר הזה מהנפשיות ממכל מה רואה כלי נפה יותר בינו מהיכן בא לדבר זה שתפארות

שם גם ממנו ית' ויזכור בהתפארות הגבורה ית' ובזה בקל יוכל להפשיט ג"ע מהנפשיות בתפלה

(סס) . (סנ) כגון דע נריך להודיע להרגיל בחנות לילה ולכל הפחות יזהר להיות התפלה בין בקין בין בחורף קודם הנץ החמה דהיינו שהחה רוב התפלה עד קרוב לנ"ם קודם הנץ החמה והחילוק בין קודם הנץ למחר הנץ כרחון מזרח ממערב כי מז עדיין יכולין לנעל ולשמיך והוא בחתן יוצא מחופתו וכו' ואין נפשר מזיעתו על תקרי מחמתו אלא מחמתו כלומר כשכבר השמש יצאה על המרן מזי אין נפשר מהרוצים הבאים ממלאכי חמה ע"כ אל יהא בעיניך דבר זה קטן כי גדול הוא ובעש"ט ז"ל היה מדקדק גדול על זה ולפעמים כשהיה עת אלא היה לו מנין היה מתפלל ביחיד (מוהת הריב"ש דף ג') (סד) לא יחמר אדם בשבת מתפלתו בכוונה ולא בחול אלא יהי כשבדים המשמשין את המלך וכשהמלך עומד לפניהם מתדבקים בעבודה וכשאין המלך לפניהם אין מזדרזין בעבודו ואין זה עבד נאמן אבל יודע לו בלמה שרע לו בלא המלך וידאה כל היממורות עד שיבא לפני המלך מעפ"י שם לו יכול לדבר לפניו ואינו רצוי לבא לפניו מעפ"כ יעשה לו רצונו כי רחמנות גדול עליו ע"י מלך (דף יא ע"ב) (סה) יחשוב כשמתפלל בבהלותיות מתלבש הש"ת פי' כי אין לנו יודעין מה אחדם חוסב אל"ס כשמדבר נמלא הוא הדיבור מלבוש למחשבה . ויאמר בלבו מלך גדול כזה מני שואה לו מענוה רחוי לי לעשות בשמחה דבר בכל כחו כי בזה נעבד אחדות עמו ית' כי כחו בהפלות ובהאות שורש הקב"ה נמלא הוא אחדות עמו ית' (דף טו ע"ב) (סו) שמעתי מחורי זלה"ה על מאמ"ר כל הקובע מקום לתפלתו וכו' כי המדבר בלא דעת ומתפלל אין התפלות דבוקים בשרשם רק נשארים בעולם התחתון שהוא עולם הגשמים כי כל הרקיעים הם בכלל עולם הגשמים ובהתהותית נדבקים בהרקיעים ורקיע מסבב תמיד הרי התהותיות מסבבין ומתגשמין עמהם לפיכך מי שמדבק התהותיות אל הגבורת ית' שהוא נמעלה מהשולמות נק' קובע מקום לתפלתו וכו' (מאור עינים פ' כי תבא וע"ם גם בחידושי מסכת ברכות) . (סז) ענין המתפלל על תבירו הוא בענה תפלה עיין המתקת הדינים לות יוד בשם הבעש"ט ז"ל (סח) בכל תפלה הנועה שניים ביחוד מחשבה ודיבור נעשה תיקון בחי' מעיה כי כמו שבניחת מעיה נתקנו ב"ב יהיה יחוד ושלימות ניחור בתמידות כי מז יהיה עליות כל המחשבו ויחותיו הדיבור כך הוא בכל אדם בשני תפלה ותור' היחוד הזה הוא סוד בנין קומת המעיה כמאמר הבעש"ט ז"ל שמריך כ"ה מיעראל נתקן ולהכין הנק קומת מעיה הצייך לגשמתו וכו' כי מעיה יהיה קומה שלימה כגולה מכל שנים רבוא נשמו' ישראל וכו' . ע"כ לריך כ"ה מיעראל להכין בחי' מעיה הצייך לחלק נשמתו עד שיהיה נגמר כל הקומה בשלימו' ויהיה יחוד כללי בתמידו' וכל זה הוא ע"י יחוד המחשבה והדיבור שהמחשבה הוא נשמת הדיבור המחיה אותו (כי תפלה בלא כוונה כגוף בלא נשמה) ויחוד זה הכ"ל ת"ת כ"ת ע"י שיהיה לו מקודש תשוקה ותשק גדול וזהו ע"י בחי' שלישו שהוא המבשר קודש בינית המעיה והוא המעורר התשוקה מקודש ותת"כ הוא בחי' מעיה כי כל התשוקות' ישראל עובדי ה' לפניהם שנשמים הוא ע"י בחי' שלישו שהוא המבשר לכל דבר שהוא שלימו' כגון תורה ותפלה שהוא בחי' יחוד שלם כנ"ל . והסיבה מזה שלישו הוא המעורר התשוקה עיין פנים . וזה נק' שוש שהוא שלימו' נמורה כי העיקר הוא לעובד ה' בשעה שמדבר ד"ת ותפלה תשוקה חזקה ודביקו' גדולה שיהיה שיסכים ויחליט בדעתו ויהיה שמח הלוני שמדבק נשמתו בדיבורים הלמו עד שתהא מן הגוף כמו אלא כדי ומביהו שנבדו את ה' בשב' עבודתן בהשתוקקו' גדולה ובהתלהבו' רב עד שנפרדה נשתפת מנופש ותת"כ זכה כיהם שהוא שלישו לשלי הנשמו' וכו' (פ' פיהם) (סט) כל התפלו' לריכין לבא אל ירושלים שנם שער התפלה כידוע ואינם יכולים נבא לשם כ"א תוחן התפלו' שבמו מבחי' ירושלים היינו שילאו מן הלב שנק' ירושלים וכו' וז"ש דברו על לב ירושלים וכו' וכמו שאמר הבעש"ט ז"ל על פסוקי תהלים אלקים בחי נויה בתלוך כי חפי' בכל התעוגים נבחי ים מלובם נ"כ

קדושתו ומלוים מדותיו ית' נמלא מהכל נחלתו ית' בפרט בדיבורי תפלה ותורתו שהם בחי' היכל קדשו ולבסוף בלו גוייס מרן הקליפו' וילפ"ר בנחלתך ועמלו את היכל קדשיך כי לא די שמין עלייה לגילוי' הק' ותורתו' הקפולין כ"מ מהרכא שמורידין לתוך ביותר ח"ו וז"ש שמו את ירושלים לעייים וכו' כל ה גרם להם עצור שסכבו דמם כיוים סביבו ירושלים כי מדע שהלא הוא בחי' ירושלים שהוא בחמלא הגיף כמו ירושלים שהוא בחמלא הטוב והתפלה נקרא' בחי' כ"ם ונפ ה' יפוך פיהו ינקרו' שכיוכת הגם ומדע משהרז"ל לה תהכנו על הדם קודם שתתבללו על דמכם וזה שכתוב דמם כמים שהוא כיוני לתכלית סביבו' ירושלים כיוים סביב הלב שמין דיבורי ק"בלה יוצאין מן היב רק דיבורו הוא סביב לב ולא מתוך הלב וז"ש סביבו' ירושלים ומין קופ' צירוף שמין קובר והופך את הדיבור מבחי' ירושל"ם שהוא הלב רק מן הסכה ולחוץ מחד בכה ומחד בלב וז"ש רבו על לב ירושלים היינו שיהיו הדיבורים עם הלב בחי' ירושלי' ע"ז וקרו אליה בחריכם קריאתכם ותפלתכם עולה אליה לא ירושלים וכו' כנ"ל (כ' ומתחנן).

(ע) תורת ותפלה רם בחי' דכר ונוקבא כי בתפלה מקבל מיכאורה וכו' וכן תורה בלח תכלה שין תורתו שלימה וכ"ה הוא כלל גופא והמדרש בלא לשם שהוא תכנה ברזו בלח תורה נ"כ ואעפ"י שנומד היינו בשלימות ותפנה בלא תורה ק"ח להיות כי כ"ן שמין נו שכל בל תורה שיינו יודע להתפלל בשם ממש כשמדם מתחיל להתכלל עדיין הוא בפרודריר ר"ל בשם מכין ק"ע בכדי שיוכל להכנס נפנים בהנר המלך והעומד נכני המלך מורתו אל מילך עכו מלך משמ"כ קודם בואו למלך וכו' כך המדם תהלה שין ו ירמה לך הוא מכין ח"ע בכדי שיכנום אל המלך ובשבת אל המלך שיכל עניו ירמה גדולה הך גם בית ים בחינות הרשם כי גם בנותו נמרקלין ים כמה בחינות גבוה מעל גבוה וכו' והנה ים נפעמים שמחמת תוקף אהבת המדם את בוראו מוסר נפשו בדברו אל ה' יכל לחותיו עד שאינו חם על גופו כלל הף אם הנה נפשו בדברו שיהו חושם ומוסר עצמו על קדושתו ית' וזה רק מהמת שניתן לו מאת הבורא ית' שפע דעת שלימה לעבוד את ה' ולכך גם יחזיק המדם עובה לעניתו בשביל זה כי אנו לא נתן לו הבורא ית' שדעת המהבה להסי"ת בו' יבואו לו שם יחזיק טובה לעניתו כי רק מן השמים נתנו לו מתנה זאת וכו' (שם בל קוטים)

(עא) מה שצריכין ליחד מאד בשעת התפלה ליחד הבורא והמחשבה וכו' ושע"ז נעשה יחוד גדול בכל העולמות ועיין מה שכל תבדה ותפלה שמששת ימי בראשית כל אחת עושה פעולה אחרת וריכון הדש וכו' עיין יראה אות רב (עב) לא יבוון בליבודו ותפלתו לשום דבר להועלתו רק בשם ה' ואת שתקני התפלות לבקש הועלת בני אדם הוא רק הלבשה וכו' וז"ש ואני תפלתי לך ה' במו עיניך ובשבילך עת רצון שיה' בעת רצון הבריאה שהיה רק להטיב לברואים וימלא כבודו בל הארץ וכו' (עין יראה אות רנ) (ענ) בלל הדבר שהתפדה יתר מעולה מכל העבדות ובתחלה צריך להתחזק לעזוב מלחמה במבואר בזהר בגדא בקשתא ברומחא בסייפא היינו בי האדם בולו מראשו ועד רגלו מלא אותיות וצריך להעלות האותיות אר התלת הדבין שמקורם ממנו והוא בשאדם ממשיך בכל בחותיו מחשבתו למעלה וזורק בחשל דורך בקשת וזה רק הבוא למעלה זה נרמז בגדא בקשתא ובתנאי שיא יתגרב מחשבת פס ל חי"ו וכו' בניודע שהמחשבות הם ג"כ אלקות רק שנפלו ומנפשים להעריותם ולתקנם וכשמפס ק תפיתו במחשבה זה ח"ו ואינו כ ל להעלותה אז במ"ז ההוא נותן בח ח"ו לס"מ ולניקביה ואין לו תיקון רק שיכוון ברמ"ח תיבין דק"ש אז הורג אותן הקליפות שנתדבו ע"י המ"ז שבתפלה וז"ש ויקח רמ"ח בדן שמרמז על רמ"ח תיבין דק"ש ובזה וידקוד אותם וכו' והעיקר שידע שהבורא שלו נאצל מדיבור הראשין שנבראו בו העולמות ובדיבורו נהלבש הדיבור דראשון ואז יירא ויתבהל מד בורינו כי הוא ברוח פיו של הקב"ה ובזה יוכל לעשות נקמה וז"ש רוממות אל בגרונם בשתרב פיפיות בידם שני פיות אז לעשות נקמה בגויים וכו' ולזה היה רצון הבורא ית' בבריאה לדעלות כל הנבראים לדיבור הראשון שהוא בחית הרצון וכו' (שם בליקוט ם דנ"ל) · (עד) האדם בהפלתי שהוא לשון היבור ידביקות מקבל מיחין מלמעלה אבל קדם שמתכלל ומתדבק אין לי מוחין אך באמת בלא מוחין אינו מקושר נבורא ודוי כמו חציצד בי"יהם בבחי' הבה זה עומד אחר כתלינו ע"כ באמת צריכין לבקש מהשי"ת שתיכף בשיתחיל להתפלל יושפע עליו מוחין בשפע רב ויתקשר למעלה בדיבוק שלם וכו' (שם בחידושי ביבות) (עה) מה שאומרין לשם יחוד קוב"ה קודם בל מצוה ותורה ותפל ומה שצריכין לקשר א"ע קודם התפלה

ההפל' עם דצריק ם ויאהבם בנפשו ולקבל עליו מצית ואהבת לריעך כמ"ך וכו' עיין יראה אות רה (עו) באור מארז"ל יפנה וישול ידיו ימנית תפלין וק ר א ק"ש ומתפלל עיין יראה אות רג (עז) עיקר פעולת התפל' היא ע"י קטנ ת ועזה וכו' עיין גאוה וענוה אות לא (עח) מה שעיקר פע לת התפר' דן שמתפלל בעצמי אי שמתפרלין אחרים עליו הכל תלוי רק באמונה שיאמין אמונה שלימה בדשגחתו ת שאן עוד מלבדו כ' עיין יסורים וישועה אית יוד' (עט) אין לך הפל' לבטח שאין עושר כדי למעלה וצ"ך לבטח בה' ולחזור ולבטח ולהתפלל עד שתרר דתשועה למטה כי שה שתשיע' כרעבת לפעמ ם ואינ' יורדת למטה מיד בתפל' ראשית לפעמ ם הא מחמת ריבוי דד נים דהקטרוג ם שלמעלה בכר את יורדת דשפע ,התשועה מע לם לע לם מתעכבר התשוע' בכל עילם ועולם עד שיחזור ויתפלל וישתקו הדינים ורקטיגים ותבא התשוע למטה ורפעמים מתעכבת התשוע' עבור שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים ומכר מקום עישה פע לתר לפעל בכל פעם בע למות עליונ ם לתקן שנם הקלקיל ישמשם באו אלו הדינ ם למטה יכ' ע"ין בנים (שם בחידושי מס' יומא) (פ) בהתחלת התפל' צ"ך שתקר ם רו ה היא יאד כ בא למדת אהבה שנתעורר בקרבו מן ה רא' מדת אהב וגבלר היא באהבר ובא הרמתק המכרי"ע שהוא דר"ת ולזה אחר סיום תפלתו צ"ך להרירות על זה במע"ש יע"כ נ הן שר ם רשמאלי שהוא בחי' דיא וכו ואח"כ ניתן שלום ל בינו לרחירות שנכנר נכלרל ה רא' באהב' ג דמב צע שדיא הדעת ולזה נותן שלים לאמצע יכי עיין כ.ם (שם)

(פא) צ"ך שיעלה בתירתו יבתבלתו כל דרבריים שנפלו ממקומן לשרשן ויראה שאין שום מחשב שאינה בשתיכל לר"בק באור העליון יכל המחשבו רעי' שבאין לאדם בתך הפלתו הם נשמיה נבילין אך שהם מרבשים ברבר הרא את העין שבאה לו המחשב וגם הם מעש' שעשר בקטנותי אם דיא א ו מבני בדם מקרוב ירפעמים באין לו מחשבות שלו שיערה א ת ה א ר ורוצה לדבק א"ע למעלה ולפעמ ם באים לו מחשבות מאדם אחר שהכיל אותן והולכן אצלו כי מה להם לילך אל דאיש ההיא כי הוא שוטה ו משוק א"ע אחר מהשבי ארו ויתפלל כל ההפיד עמם וכי והמחשבה הוא באותיות ובשמדבר בדהילו ורחיבי ומתדבק א"ע למעלה או מעלה אותה וזה ע קר עבודתינו להעלות דגרים נפילין למעלה ובשעי שבאה לו דמחשב איהי העת היא עיקר העב"ד' וזהו כל תכלית העבוד וכל זה בשעיבר את ד' בשבל יחב בביתין גדילים ומתיחב בדעתו ומבין א"ע במשק גדול ובתניעי' אביהו עם מחשב' שמחיית שידא בתעניג ומיישב א"ע היטב לפני מי הוא עומד ויגיטר בדעתו כי לית אתר פנו מנ' יחידיים הם חלק נשמתו ובאלה רבות זאז יכול לידי' תעימה לדמחשבו הר' וכי' (שם בח"ד שי מכבת אבות) (כב) כשאדם עומר להתבלל בבם ית נפשו ,בי אז נבשם מיחי' שלו ומדבק א"ע בח ות של א"ס ב"ה ואו שבע ע"ו איר שר א ם ב ה בארעיתי דלעילא בבד ש זיד יכולת ב די לעלו' הבלתי אל מקם הר קדשי כ א יאחד לב מ"יגתי יבעת תפלתי שהיא מתלהב בכל לבבו ובכל נפשו או הנשמה שבי מתענגת מאד מיכ' התפשטי הגשמיי' שלו וכי' ואז קרובה לבא אל מקום אשר נאצרי משם ומ שאני נבח ביק בשלימ' אז אבשי להיו' במחשבתו שתה ה עבודתו בשבר התעניג יבאמת עיקר עירמו העביד' הוא רק בגין דאיהו רב ושליט וכו' ימיד ירד רעניג דהבורא ית' כביכול בבח הו כמה ברא קא אתינא לגבך וכו' וע"כ הקב" ה בר ב יחב ו והסר ו הגדור ם מס ר מבני האור כביכול דהיינו שנובל מעש משדריגתו בבח' וזה יה יצא ועיב ואז אינו מרגיש רעניגו ואו כשהוא מחוק עצמי יותר ויותר לעבודתו ית' או יבא בודאי אר מדרגד גדולה דאמתית הג"ל וז"ש מה רב טובך אשר צפנת לירא"ך שרצפן והסתיר אוהו ית' ממי לפי רנע שעי"ז הוא בא למדרינות גדולות ביותר כנ"ל ואז גרים שבע רב בכל העילמות וכו' שזה ג כ רצינו ית' יכו' עיין כרים (קדושת לוי ב' ויצא) ושם כיבן שגם אצל הצריק השלם במעלה יש בחי' זאת וכו' ועיין יראה אות רל (כג) כל אדם צריך רהתחזק בלבו באמ ה שלימה שבוודאי אן הקב"ה מואם ח"ו בשים תפרת ישראל כי אעפ"י שלגדולתו ית' אין חסר ולו דומיה תהלה אעפי"כ יקר בעיניו ית' ד בורים של עמו ישראל אבי' ממי שהוא ח"ו בדיומא ההחתונה אעפי"כ מניע מזה תענוג להבורא ית' וכו' וראוי לכל אדם לחשוב קודם כל הפלה בגדולת הבורא ית' וגדולת המלאכים והאופ"ים והחיות וכו' והם כגרנר החידל לפני כסא הכבוד וכולם שואלים איה מקום כבודו ובילם עישים באימה וביראה ריצון קונם ומעתה יתדד האיש וילפת

בעמדו להתפלל לפני מלך גדול כזה ומהראוי להזדעזע בכל אבריו. וכן לאחר התפלה יחשוב בדעתו איך ימלא את לבבו לדבר בפיו דברים בטלים וליהנו' מהם הלא רגע אחת שדברתי מקודם לפני מלך גדול וגורא וכו' ובפרט שעתיד עוד לדבר בפניו וחקכ"ה מלא כל הארץ כבודו ואז יכול להיות שתהא תפלתו רצויה לפניו ית' למלאות משאלותיו לטובה ומזאת התפלה מגיע להבירא ית' תענוג כביכול והוא הגורם שפע בבל העולמו' כי הכל תלוי במעשה התחתונים ע"י תפלתינו ושירות ותשבחו' שלנו וזה מגודל טובו וחסדו ית' וגודל אהבתו בנו וכמו שייסד דפייט אשר אומץ תהלתך וכו' ואבית תהלה וכו' והוא תהלתך וכו'. וגם ראה עוד אהבתו בנו עד שקרא אותנו אח ם כ"ש למען אחי וריעי וכו' וכן כי אעפ"י דלית מחשבה תפיסא ביה כלל מכל מקום נותן לנו רשו' לומר ברוך אתה בלשון נוכח וכו' עיין פנים. (פ' ויחי וע יין יראה אות רל) (פד) קודם התפלה צריך ליתן לצדקה וסגולת הצדקה להברית הקליפו' כדי שאח"כ יוכל להתפלל בלב טהור ולדבק א"ע בהשי"ת עד שיצא מבחי' עצמו שהוא בבחי' גבול ודבר שיש לן סוף ויכנום ויבק א"ע במדריגות א"ם ית' כביכול גם האדם בתפלתו צריך לחשוב א"ע לעני שאינו כלום כ"ש תפלה לעני כי יעטף וכו' הענין כי כשהאדם מחשיב א"ע יש עליו קטרוג. ועיד שאינו יכול להכרית הקליפו' רק אלו שהם ממדריגתו אבל לא למעלה ממדרינתו ולא למטה ממדרינתו שאין לו ענין עמהם אבל כשאינו מחשוב א"ע ועושה עצמו עני אז יכול להכרית כל הקליפו' אפי' שבסוף המדריגות התחתונו' וכו' עיין פנים (שם) (פה) האדם צריך לעבוד את הבורא ית' לא בשביל הנאת עצמו בלל רק כדי שיהא לו ית' תענוג ואעפי"כ אנחנו מתפללים בשבילינו ג"כ כנין רפאינו וברך עלינו וכו'. אך בין שיש להבורא ית' תענוג מזה כשיש לישראל טובו' וברכו' ולכן גם הבקשו' שבשבילינו הוא ג"כ טוב כי הבורא ית' יש לו תענוג מטובו' וברכו' שלנו וכו'. (פ' וארא) (פו) ארז"ל אין עמידה אלא תפלה היינו כי אצל הצדיקים אין שייך עמידה כלל כי כל ימיהם הם הולכים בשכלם ומחשבתם ממדריגה למדריגה ומעולם לעולם כי כשאדם רוצה לבקש את הבורא ית' בכל העולמות לבא לעבודה האמתית ולה ו' כביכול אצלו ית' צריך האדם לבקש יומם ולילה ע"י תורה ומצוות וע"י צירופי שמות ואותיו' ותיבות הק' וע"י מלאכים הק' שבכל עולם ובכל מדה וא"א להיות כלל במעמד אחר ולזה נק' הצדיקים מהלכים ולא יצוייר כלל עמידה זולת בתפלה שהוא הדביקות כי כשאדם הוקך דרך כל העולמות ע"י השירות ותשבחו' ופסוקי דזמרה וכו' אז בבל פעם משיג יותר דרך המדות אבל עדיין לא הגיע אל המלך בעצמו להיו' דבוק אצלו ממש בלי שום מסך ומבדיל אפי' של קדושה זולת אורו ית' הפשוט האי"ם ולכך נק' עולם אצילות מלשון אצלו שהאדם עומד אצלו ית' ממש ואעפ"י שבכל עולם יש בחי' אצילות הוא רק ע"י לבושים וכו' כי כל זמן שהאדם עדיין בעולם ת התחתונים והוא הולך מעולם לעולם ואינו משיג רק אצילות שהוא דביקות דרך אותו עולם שעומד שם אם עדיין הוא בעשיה אז נקרא אצילות דעשיה וכשהולך במחשבתו לעולם המלאכים אז הוא באצילות ריצירה וכן אצילות דבריאה עד אשר האדם מגיע לאצילות דאצילות שאין שום מסך וחלון הקדוש מפסיק ביניהם רק אור א ם המקיף את האדם מכל צדדיו ולפני ה' ממש ישפוך שיחו ומשם אין יכול לילך יותר כי כיון שצריך לצייר במחשבתו שהוא עומד לפניו ית' לבדו ומקיף אותו והוא מתחנן אליו כבן המתחטא לפני אביו ומסדר בקשתו ושם לא יצוייר הליכה ולכך נקראת תפלת שמונה עשרה תפלת העמידה כי שם האדם עומד לפניו ית' ממש ושפיר צדקו דז"ל אין עמידה אלא תפלה וכו' כי שם לא שייך הליכה כ"א עמידה לפניו ית' כנ"ל והנה בודאי כפי מה שאנו עושין למטה מעוררין למעלה הדוגמא ג"כ כן א"כ בשאנו במדריגה של עמידה לפניו ית' ומגיע מחשבותינו להיות על נקודה האמצעית שהוא אלקותו ית' שהוא שורש הכל והוא הנקודה הפנימית המחיה הכל כך הקב"ה מצמצם א"ע ועומד א"ע כביכול על נקודת ישראל שהם נקודת מחשבתו אשר בשבילם עלה ברצון לברוא כל העולמות והכל כדי להטיב לישראל והם עיקר המחשבה ואבן הראשה וכו' וא השי"ת ממשיך עי ז כל השפעות טיבות לישראל (פ' בשלח) (פז) השי"ת ליתמחשבה תפיסא ביה כלל ואנו ישראל שאומרים ברוך אהה ה' הוא מהמת שהאותיות הם מאירים לישראל להשיג מה שא"א להשיג מה שאין המחשבה תופס כלל האותיות הק' הם המאירים לישראל ובזו הבחינה נשלם בחי' מלכות ה' על ישראל ונמצא ישראל עושים עם הכ"ב

אות'ות

אותיות כביכול כרצונם לחסד לרחמים לחיים וכן לכל הטובות על ישראל באותיות חסד הם עושים חסד דהיינו שהם עושים רשימה כביכול בהבורא ית' להביא חסד על ישראל. וכן באותיות רחמים להשפיע רחמים על ישראל נמצא ישראל עושים רשימה כביכול עם הכ"ב אותיות בדבורא ית' להשפיע עליהם כרצונם וכו' ובזה נשלם מלכות ה' על ישראל וכו' (פ' בלק). (בה) אריז"ל שיעקב נטר לחלקו העוה"ב ונתן לעשו את העוה"ז ואעפ"כ אנו מבקשים מהש"ת טובות עוה"ז ג"כ פרנסה וכיוצא וזה מאחר שאין העכו"ם מאמינים בזה שחלק שלנו הוא בעוה"ב ושבעבור זה אין לנו חלק בעוה"ז רק בראותם שישראל בשפלות בעוה"ז הם מחרפים את ישראל ליבר איה נא אלהיהם ע"כ מהראוי שיתן לנו הש"ת טובות עוה"ז ג"כ למען לא יתחלל שמו ית' וז"ש לא לנו ה' היינו לא למעננו אנו מבקשים דשובו ומפרש למה לא למעננו לזה אמר עוד הפעם לא לנו מחמת שטובות עוה"ז אינם שלנו כנ"ל לזה אין אנו מבקשים למעננו רק כי לשמך תן כבוד וכו' למה יאמרו הגויים וכו' כיון שהעכו"ם אינם מאמינים בזה רק אומרים איה נא אלקיהם לכן למען שיתקדש שמך ראוי שתעזור לנו בטובות עוה"ז נ"כ כנ"ל (שם) (פט) ימלא ה' כל משאלותיך כל בקשות שלנו יהיה לגדולת שמו ית' שיתגדל שמו ית'. (פ' פנחס):

(צ) לפעמים האדם צריך להתפלל על איזה דבר ובוש מלפניו ית' ואז צריך להתפלל על זה בעצמו תחלה שיהיה יכול לדחפלל וז"ש ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמור היינו שהתחנן תחלה על זה שיהיה יכול להתפלל ולאמור וכו' (פ' ואתחנן) וע"ש שלזה תקנו לומר אד"ני שפתי תפתח היינו שהיה יכול להתפלל ותהיה תפלתו זכה ושנורה בפיו וכו'

(צא) כשמתפלל האדם ומבקש מאת ה' יזהר בתפלתו שלא יתפלל שיהיה כמו שהוא רוצה רק כך יבקש מאת הבורא ית' מה שאני מתפלל יהיה רק כפי חסדך וכפי רחמך וכפי דעתך ורצונך כך תתן לנו וזשארז"ל אל תעש תכלתך כבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום וכו' (פ' נצבים ובדרושים לר"ה) (צב) פעמים ארז"ל היורד לפני התיבה ופעמים אמרו העובר לפני התיבה כי רצריך בשעה שמתפלל לפני הש"ת צריך לדבק עצמו בהתיבה של התפלה והתיבו' דקרושו' הם הם המנהיגים אתו ויש צדקים גדולים אשר הם למעלה ממדרינה זו אשר הם מנהיגים את התיבה וזהו מדריגת משה שהוא בעלה דמטרוניתא ומי שהתיבה מנהיג אותו והוא למטה מן התיבה זה נק' היורד לפני התיבה והצדיק שהוא מנהיג התיבה והוא למעל' מן התיב' זה נק' העובר לפני התיב' וכו' (פ' וילך) (צג) ע"י התפל' נמשך לעולם כל דהשפעת טיבו בני חיי ומוני וכל טוב אך אם היה נגלה זאת להאדם בשעת תפלתו אז היה העבוד' בבחי' ע"מ לקבל פרס ואין זה שלימו' העבודה ובאמ' כל טובו' הגשמיו' וחסרים הבאים לזה העולם הכל הוא דבר קל וקצן נגד עיקר השלימו' והוא העבודה התמימה לעבוד את ה' בדחילו ורחימו ע"כ הגדיל ה' חסדו עמנו בזה שאינו נראה וניכר בשע' העבודה ההשפעו' והחסרים הנמשכין על ידה בכדי שתהיה העבודה בשלימו' כי אין האדם מבחין אז בשע העבוד' רק איך ובמה לעבוד מלך גדול ונורא כזה וכו' ואינו מכיר ומבחין אז ההשפעה הנמשכת וצפ"ה ושמינה תוך העבוד הזאת וז"ש מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וכו' עיין פנים (שם בליקוטים) (צד) אל יפול לב אדם עליו לומר איך יעמוד קרוץ מחומר לשבח לאדון הכל אשר שום מלאך ושרף אינו יכול להעריך שבחו' ית' כי אפילו מאחר שאין בריה בעליונים ובתחתונים שיוכל לשבח אותו להכי יכולין הכל להודו' אותו אפי' פחות הערך כיון שגם הגדול שבגדולים אינו יכול לשבח א"כ אין הלוק בין גדולים לקטנים וז"ש מי ימלל גבורו' ה' היינו כי אין שום בריה בעולם שיוכל לשבח אותו וגלל כן ישמיעו כל תהלתו פירוש יכולין הכל אפי' פחותי הערך שפל שבשפלים להגיד ולהשמיע התלתו (שם) (צה) כשאדם מדבר איזה דיבור קדושר צריך להתלבש באותיו' הללו שמדבר עד שיזכה להתפשטו' הגשמיו' ובטל במציאו' מעצמותו ואז יכול לדבק עצמו באותיו' וכיון שיש לו התפשטי' דגשמיו' אזי השכינה מדברת מתוך גרונו. וזהו פירוש בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך ר"ל שאני בעצמי אזכיר את שמי כנ"ל (שם) (צו) כשאדם מדבר דברי אלקים חיים בתירה או עוסק בעבודת הקודש זו תפלה שצריך שיהא כוונת שידבק א"ע בהבורא ית' אך ראוי להתבונן איך יוכל האדם הגשמי להתדבק בהבורא ית' שהוא א"ס וכו והאדם הוא גשמי אך הענין כי הבורא ית נתן באדם כח הדיבור והדיבור הוא צירופי איתיו' ואותיו' ממה רוחניו' וכשאדם מדבר בתורה ותפלה בכח הנ"ל משיגים כח כדיהיו בדיבורי' ויוצאים מדיבורו ממה

רוחניו' ויכול האדם להיו' דבוק בהבורא ית' כי אליו הוא נושא את נפשו בזה שמשים כל כחותיו בדיבורי תורה או תפלה נמצא הוא מקושר בהבורא ית' וכמו ששמעתי ממורי וכו' מוה' דוב בער פירוש הפסוק בא אתה וכל ביתך אל התיבה והייגו שישים האדם כל כחותיו בתורה ובתפלה בכל תיבה שאומר באופן שיבוטל מכל פעולותיו הגשמיים וע"י התיבה שרוא רוחניו' האותיו' מדובק ומקושר האדם להבורא ית' ואם יזכה האדם ע"ם התמדת עבוד' ה' יהיה האדם מנהיג הדיבורים כפי אוות נפשו הטהור ובחי' זו נקרא' בזוה"ק בעלה דמטרוגיתא אבל בתחל' עבודתו התיבה מנהיג לאדם להדבק בבורא ית' ע"י רוחניו' האותיו' וכו' . וזה לשון דיבור שהוא מלשון הנהגה כמו דבר אחר לדור כלומר שהדיבור מנהיג האדם ברוחניו' וכו' וגם הגדה לשון מנהיג וכו' וגם אמירה הוא לשון לבוש כמו בצע אמרתו כלומר שמלובש ע"י דיבורו ברוחניו' ולכן אשרי האיש וכו' אשר מקושר ברוחניו' הדיבורים אשר הוגה בתורת ה' יומם ולילה בלימוד ובכח גדול כי א"א לקשר א"ע בו ית' כ"א בדיבורי תורה ותפלה וזה שמצינו בלשון רז"ל פעמים אמרו עובר לפני התיבה ופעמים אמרו יורד לפני התיבה היינו כשהאדם הוא במדריגה שהוא מנהיג את התיבה כפי אשר יש את נפשי הוא בבחי' עובר לפני התיבה אבל ברתחלת עבודתו נק' יורד לפני התיבה כי התיבה משלת עליו ומנהגת אותו להדבק בהשי"ת ע"י רוחניו' האותיות כנ"ל עיין פנים ונם להמש"ך שפע משרשה ברוחניו' ולהביאה לעולם העשיה הזה החומרי והגשמי הוא ג"כ רק ע"י האותיו' והדיבורים וכו' ובפרש ע"י מצוות מעשיו' וכו' (שם בחידושי אגדה על מימרא דסבי דבי אתונא בני לן ביתא וכו')

(מ) המתבונן על מדת נקרא עלמיותו ומחמת מחשבותיו אינו יכול להדבק בהבורא יתברך והמתפלל בכל כחו אזי הולך עם מחשבותיו בתוך האותיו' ונתבטל מחשבותיו ורגשותיו ויהיה מדובק בהבורא ית' וזה נק' ממית עצמו כיומר שמתבטלין מחשבותיו ואין לו שום מחשבה וזה נק' מיתה עוקר חיים ממנו ומתבטלו מחשבותיו לעורך חיים שמדבק מחשבתו ורגשותיו בהאותיו' שמדבר בהם כי אחר דיבורו בהאותיו' הק' בכל כחו אזי האותיו' מהיחין את האדם ברוחניו' נמצא מדובק בהבורא ית' וכו' ומזה בא לנו כל הטובו' והכשפעו' וכו' (שם עד מהמר רישא דמיית וכו' מיהיכן נפיק רוחיה וכו') (נ) קודם שעומדו להתפלל יכנים בנבו גדולת ורוממות מלכותו ית' ויתבטב בקרבו לעבודת ה' וכל מה שמרגיש בעצמו בחי' חסרון יתקן קודם שיעמוד להתפלל מה שביוות בתחלה וכו' וכשמרגיש הרהורים הרחוקים הם בוחים שבה מ' קודם התפלה כדי שיכניסו בקרבו גדולת הבורא ית' ולהתלבב בעומק ובמורא מרוממותו ית' ומיניה יבטל כל בחי' הרע והח"כ בשעומדין להתפלל מכוונין כוונות הגריך לכוין בתפלה כמודע מספרים שהין מות דומה לחברתה וכולם מרמזים יחודים וזווגי מורות עליונים והנה בוודאי אין לו כל מוחח סגיל דל נדעת כל כוונות הרוממות ויתמין האדם לבי מכוון בהם כראוי לפי דעתו אבן כשהוא בעצמו עיין רחוק מהכוונה תועלתו לא ניחנה למחומה ואחרתי בשם הבעש"ט זלהים אמר מכל עב זה מדם שרוצה ניהכול ותהב ביותר לדבר מהכל הערב מניו ומח"כ רוצה על מקום נבוה מוצ הרבר מיכל הזה הימר בעיניו ואין יהו מנעת לשם ומכוון כמו מוהל ומנעת מה שועיל בכוונתו וכל מה שהוא מכוון ביותר הוא רצב בייתר וכתו כן מוהן החכמים המכוונים כוונות נוראות ורמ"ם העומדים ברומו של עולם ואין יד שכלו מנעת לשם לניות שהוא רחוק מלד מהכוונה ומה שובע בתקנתו ומוב טוב לו אחל יבנים עמנו למקום נבוה יותר מערכו והשנתו וכו' והנה מי שחלק לו מלהים בניה נפשי יודעת מאד היות עיקר הכוונה בניותו היא רק בחי' שתוקה לעניו מניותו הפשוק זה בחי' אחת ומכנים בעצמו לחבת הבורא מי יחת הבורא ית' בפי ערך ומיות הכוונה ואח"כ מכוון בפשוק אני כוונה אחרת ונוקח נעניו עוד בחינה אחרת נעורר לבו נהוגים דיבוריו לבני מלכים בדו"ר ומנת מתבטל בהתעוררות והתלבטות הלב להיות שמבל ית"ר תובב יחובב מרחמנה ריחה ומבין לבין מהבחיתי בנחלתי יהומע תי יתברך ומתלבב בהם בוערת בקרב נבו כל רגב ורגע בבח"ו שוות לערך הכוונה. יהו תבנית הכוונה שנריך האדם נבו, בתורה ותפלה ניחפרוק מי שמין תבונה בי נדעת מיך נ קח נעניו בחינת שוות מבוונו כל תיבה ותפלה ומעבה המצוות טוב לו מז מעמה שיתפעל בהמוו ובנבוי בלח כוונו הנסתרו' והנסיות הנבוהי' וכל מעשיו ויהיו לשם שמים ויעמוד עמנו לבלתי הוסיף מהבחיו מוחיו' בלח מחשבה מהורה שהח המוחיו המה יבחית בניתי ניהנוהו הספרת האדם עליונה ומיום פורחות לעיתה כי האדם ניוך להכנים מילוי ההרה בהוחיו ע"י מחשבתו הטהורה וכו' וע"ם עוד מיאמר שמי שר עיקר עצמיו מבי הדברים בעולם הזיתי דבמיתת יגם בהעיסק בעניני נחיו'

גמיו' של העוה"ז מעשהו בתחתון ומחשבתו דבוקה הל רוממי' מלכותו ית' לזי בנקל לו לעמוד ולהתפלל בלי מחשבו' זרות ואין לו שום מונע מדביקותו ונם מבאר מענין תיקון המחשבות זרות ע"י שמעלה אותם לשרשם כמבואר בשר לעיל בסה פעמים ושע"ז נורם תענוג גדול למעלה כביכול וכו'. (אור המאיר הפטרת וירא) (לט) כלל גדול בעבודת ה' אפי' בהסתכל האדם בחלמא תפלתו דבריס נפלאים כגון איזה הנחה ופירוש נפלא בתורה ע"פ רמז או ע"פ סוד או איזה הסתכלו' אחר כעין נבואה וכיוצא אין רשאי להיו' אם בשבו' ההסתכלו' ואם כשאר שקוע אם ידע מאיזה שעדיין לא עמד במדריגה נבוה של תפלה כיון שמתענג ע"ש מהסתכלו' של תורה ותפלה ומקבל יהנאה לעלמו וכו' ושמעתי בשם הבעש"ט ז"ל וגם מלחתי רליתי בספריס זה כשבל מלך אחד היה לו תרמון מפואר וכו כמה היכלות זה לפניס מזה וכמה מיני שומריס העומדים בשמר המלך לבלתי תת לכת יוצא ובא כ"ז ברשות המלך והנה בשם הנעזים ורוצים לבא אל חדר המלך פעימה יש כמה וכמה גווני בני אדם. כת אחת מפחזתי ערך מתפחזים תיכף משומרי המלך וברחים מלפניהם ולא בלבה חפץ ה' וכת ב' לוים מתיראים ומתפחדים ממשמר החיצונים כי נותנים עלות בנפשם לשחד אותם בכסף מלת ע"ד יהיב פרוטה לעני והדר מלאי ואזי יכול נבא לפניס מהשומריס אמנם יש עוד סבה אחת המונעת אותם מלרוצת פני המלך בחדר לפניס מחדר כי בבואם בשם ברחותם נמי המלך וכל דבריס נפלאים ומורחים ורם ס הנעזים בשם שלא רואה כזה מעולם יתענג ח"ע מדבריס הנפלאים שבחר שקוע בשם ואחד עובה הרבה שהיו רואה את המלך בעלמו ובכבודו ופניו המאירים אמנם כת השובחת שהיס מרגישים בעובת הנאת עלמם כ"ש לרלות כבוד המלך בעלמו ובבואם לחדר המלך פניהם אכי' ברחותם מחמד עיניהם דבריס נפלאים אבר לא רמו מעולם עכ"ז היו ספון וחשוב אללו למחומה נגד התענוג הגדול תענוג כל התענוגים ורלונו וחפלו ברלות כבוד המלך בעלמו וכלום חבר מבית המלך וכו ככליס ברציות כל התענוגים והנמשל מובן מעלמו וכו' וכלל בהזדמן לפנינו ס זה בהסתכלו' בחלמא בתפלה אין זה אלא דרך נסיון היעמוד בקיום מחשבתו הטהורה בהתלהבו' ודביקו' בבורא ית' אז יעטה ח"ו להתענג ח"ע מאיזה פירוש העופל או במחשבתו הז או ח"ו זה ההסתכלות אחר כך וגבוהה וכו' ויתמיהא יפרד מקדושת מחשבתו הטהורה בהאי מחז ובזה יכול האדם לרלות פחיתות ערכו וכו' (כ) ויבלה עיין גם בפ ויחי ובדרוש לסוכות ובכמה מקומו' עוד) (ק) המלך יושב בו ביום קרלנו ולכאורה אינו מובן כי יש לך אדם שעיקר שלמתו ובקשתו על דבר הלריך לו למחר או לאחר כמה ימים וכו' לך הענין כי ידוע כי ע"י התפלה הוא עיקר תיקון בנין קומת השכינה ותיקון עולמו' העליונים כידוע ולב יודע מרת נפשו לך הוא אים בשר ולא ידע ענייני התפלה ומה לשאול נפניו בתיקון עולמו' עליונים ואיך להוכיח לפניו יתברך תיבות שלימו' ופירוש ס קדושים וכו', ע"כ עיקר הבקשה שתהיה העיני תיקף בשת הקריאה היינו שיהי' נשמה בשם ענין התפלה והקריאה עלמה שידע להבין איך לקרות ולהתפלל לפניו ית' בשלימות וכו' ושמעתי בשם המוביח ז"ל בשמר בשרתה לי קרלתי ויעויני היינו כשאני מלשר רק על בשר השכינה ולא נרת שנמי מזי קרלתי בתפלה וידעתי שיעני בוודאי וכו' וזהו שאמו מתפללין הב לן שלנין ונעותין וכו' היינו ברוח ית' בעלמו יתן לנו דיבורים בתפלה וידע מה להתפלל ומה לשאול לכניו ת' עבור תיקון עולמות עליונים שאז בעויחים שלחו בוודאי ללא נהדר ריקם מן קדמך וכו' (פ' מקץ) (קא) שיעיו רומות כשאדם מתעורר בתורה או בתפלה אזי עובה תועה עם פרטי לבריו ומוגע ידיו ורגליו ומכה כף על כף ולפעמים מריס מלבועתיו למעלה וכיולים מוגר השם הנבועתיו לל תוך הכף והנה אין לך שום תנועה בעולם בלי מחשבה ואת המחשבה מתפשטת לל מלא קומתו ועביד תנועה וכו' ובהתעוררותה לאתתא לאתער לעילא וכמו שהוא מתענג ע"ש עם גופו וידיו ורגליו ומבועותיו עושה רשימות בעולמו' עליונים בבחי' לחיוחם בקומה עליונה וכו' וכפי התענגו עם תנועת כרעי לברין הנעשים בלעם מלקים נכתבים ונרשמים במיקום למיוחם שמות קדושים וכו' ונשארו ל בתיקונים זכאה מאן דמלי ויזכה לסלקא רשות ה נעילת דהא פומיו מכוין שמהן ומבועתיו כתבין רזין רזין וכו' כתבין רזין ודאי כ"ל (פ' שמות) (קב) הש"ך הוא בחי' גדיק יסוד עולם המשפיע נשביעה כללית תפלת הליבור וע"ם דבריס נפלאים מפרטי הבח ו' שלריך להיות להש"ך ההנון בחמת ומה שמעו בשם הבעש"ט ז"ל בעניו התהנו' הניבור עם הש"ך שלא יתריכו יותר מדאי בכדי שלא יעשך הש"ך להמיתין עליהם ביותר וביו כך וכ ן כך יחשבו המוחין בלו ולא יהיה לו ח"ב מוחין חזקים להמשיך להשביעה וכו' (וממילא מובן מזה מדבר בש"ך הנון ובגוד במעלה) (פ' תלוה) (קג) שמעתי מהמניר ז"ל שביאר רשפוק נדול ה' ומהולל מיד בעיר תלרעי היינו תכ' נדול ה' לזלד מסירות ך ההבחה ת ך ומיהו [illegible] עכ"ז יתכן לתלות

הכל בגורל ית' כי מי הנותן לך כח ולב שומע להשיג גדולתו בכדי לעורר לבך הלא הוא ית' הנותן לך זה הכל ואתה נותן לו משלו . וזהו בעיר אלקיו היינו שהכל הוא בהתעוררו' אלקיו ומה לך להתפאר בזה שאינו שלך (קיר הסירים) (קד) שמעתי בשם הבעש"ט ז"ל שאמר עיקר תיכות עליית תפלתינו בזודאי התפלה לית עולה בגדמיו' כמו שהאדם מוליך מפיו כ"א כמו העגן העולה והוא רק רשותא ורלון שהאדם בהתעוררו' והתלהבי' אל ומי שעיני שכל לו יראה אחר כללו' התפלו' כשעולים לית כ"א עגן העולה רק רשותא ורלון וכו' וים לרמז אזהו שבתוב מי זאת עולה מן המדבר היינו מן הדיבור של תורה ותפלה אל תדמי בנפשך כמו שאתה מוליך הדיבור לפני אלקים כן עולה למעלה בגדמיותו . אל כן הדבר כ"א פנימיות המחשבה שאינו רואה בהתעוררו' בדמיונו ורמיונו זאת הוא העולה ואם מוליך תיכות בלא רשותא אל"כ מה יעלה ועי"ד משארז"ל בלא דו"ר להותיו' לית פורחים לעילא וז"ש מי זאת עולה מן המדבר כתמרת עשן היינו כנ"ל לומר שזה העגן שהוא הרשותא והרלון כלולים בו ריבוי מהשבו' האדם הקדושות מלהשבה וירלה והתפארו' וכללינו' המדות שיהם בקדימת מחשבתו עד שילא אל בחי' הדיבור וז"ש מקוטרת מור ולבונה מכל אבקת רוכל היינו שהגם זאת הרשותא העולה כמו עשן הוא לחדות לחד מכל מקום יש בו כללינות כל המדות וכל המדריגות כולם וכו' (שם) - (קה) הרואה לנשת אל עבודת הקודש זו תפלה טרם הוליך דיבור לפני אלקים ירלה לקשר הקול והדיבור אל קדימת המחשבה ואז נקרא דיבור של אמת ואם לאו נקרא לשון רמי"ס רש י"ס היינו שמתלקו' המכשה יסבינה כ' לותיו' י"ס מקול ודיבור שהם בחי' אתי לותיו' ו"ס ושופר פירוד בין הדביקים ובמה זוכה האדם לבא למדריגה זו כי אם שגם בעוסקו בלרכיו הגשמיים גם שם ידבק פנימיו' מחשבתו אליו יתברך ולוקח לעלמו רמיזת דחכמתא מכל מה שרואה ושומע ומדבר ושומה וכו' ואז תפלתו עולה יפה גם כן לחתום את הדיבור בחותם אמת להיו' הקול והדיבור מקושר בקשר אמין וחזק להחכתה ובינה וזה נק' דיבור של אמת וכו' (שם)

(קו) כבר תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה כל סדר התפלות וממילא בנקל הוא לכל איש ישראל להתפלל תפלתו כמו שמסודר לפניו בתוך רסידור וכו' אמנם עיקר שלימו' התפלה שיהיה נדמה בנפשו כאלו ערימת אותיו' צבורה לפניו ואינו רואה עדיין שום צירופי תיבות כ"א עתה בעת עמדו להתפלל החיוב עליו ללקט אותיות כפי ערך השגתו אותו ית' באמצעו' התלבשותו באותיותיו הק' ולהחזיר אותן האותיות אל שרשם ולעשות מהם צירופי תיבות בשירו' ותשבחו' ותפלו' ותחנונים וע"ד זה חיבר דהמע"ה כל ספר תהלים ואכנה"ג תקנו וסידרו לנו את התפלות וכו' עיין פנים ובעשות האדם ככה מובטח שתעלה תפלתו לרצון לפניו ית' ויעשה רושם לגרום השפעה וכו' בכל העולמות ואליי יגיע ג"כ רק שצריך לזה עיון וישוב רב בהתבוננות השכל איך לעשות ולצרף מערימת האותיות צירופי תיבות וכו' כנ"ל (שם) - (א"ה אף שדברים אלו עומדים ברומו של עולם וכמעט שלאו כל מוחא סביל דא אעפי"כ יש תועלת מזה הענין גם לקטני ערך ואנשים פשוטים שלא תהי' תפלתם כדיוטגמא ישנה מאחר שסדר התפל' מסודר מכבר זה זמן רב וע"ד שארז"ל אל תעש תפלתך קבע וכו' כי אז אפי' מכוון מחשבתו קצת הוא רק בבחי' חיצוניות המחשב' וכו' ואם בא במוחו איזה מחשבה זרה מבלבלת ומפסקת תפלתו אבל אם יצייר בעיניו ע"ד הנ"ל אזי ישים פנימיית מחשבתו בתוך תפלתו מאחר שצריך לצייר מערימת אותיות צירופי תיבות שלזה צריך פנימיית המחשב' וכמעט שיראי בעיניו צירופים חדשים ממש בכל תפלה ותפל' לפי ערך השגתו והתבוננות שכלו ואם תעלה במחשבתו איזה מ"ז ידע שגם במחשבה זו יש אותיות והם ג"כ מכלל ערימת ציבור האותיות שצריך עתה לתקנם ולהעלותם ולעשות מהם צירופי תיבות קדושים ולהכניסם ג"כ בתוך קדושת סדר התפל' שעי"ז מעלה ניצוצות הק' ובונה כביכול קומת השכינ' ומקשט' בקישוטין דלא הוו כמבואר כבר לעיל כמה פעמי' וכו') עיין עוד ביאור ענין זה ביותר בפ' שופטים (קז) כרום זולות לבני אדם וארז"ל אילו דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהם ומאי ניהו תפל' ושמעתי אחד קדוש מדבר שב"א ואחד הולך מכית הכנסת ומתפאר בעצמו לומר שהתפלל כ-אוי יכון ואין זלזול גדול מזה כי באמת אלו אלף שנים יחיה האדם והלואי שיתפלל עכ"פ בכל שנותיו פעם אחד כראוי ונכון כי מי שחננו אלקים וטעם מאומה מן הנקודה שבלב וחלק לו בבינה בבינות האריז"ל נפשו יודעת מאד איך שהוא רחוק מהתפל' אשר כל פרטי תיבות מהתפל' ואפי' פרטי אותיות הכל מודה על יהודים ושמות נפלאים ונוראים ותיקוני מדות העליונים אשר אין שכל האנושי יכול להשיג מעומק המושג ואולם בעבור זאת לא

ידפה האדם א"ע מן התור' ועבודה ילומר מה אני שפל בדיה יכול לומר ולדבר ולעסוק בדברים העומדים ברומו של עולם ומה אוכל לפעול בדיבורי הפחותים כי באמת אין זה אפי' מקצת השענה כי כל אדם חייב להודות ולהוציא דיבור לפני אלקים כ"א עד שיר שכירו מגעת וכ"א מישראל לעדך בחינתו ואחיזת נשמתו בעולמות עליונים כמו כן יכול לגדום יהודים בעולמות עליונים באמצעות תורתו ותפלתו ועיקר תיקון התפלה הוא שישמור האדם א"ע לעשות לפיו מחסום בעוסקו בחיצוניות וצרכיו הגשמיים לבלתי יוציא דיבור כ"א במחשבה דבוק לבורא עולם וכלל זה נקוט בידך כל זמן שאין האדם שומר את פיו ולשונו אפי' בענייני עסקיו בגשמיות להיות הכר עפ"י התור' ולהבנים גם לשם החכמ' והאדה עיונה ולדבק פנימית מחשבתו לרוממות אלקותו ית' בזה עושה צירופים בחיצונים ומשליך אותיות לקליפות והן המה המחשבות זרות הבאים לו באמצע תפלתו ומערבבים את מחשבתו לשוט בהבלי עולם וכו' ובאמת אלו האותיות של המ"ז רוצים עלייה על ידו כי ע"י ניעוע האותיות של התפל' יתכן לו להעלות אותן האותיות שהשליך אותם תחלה לקליפות ולרפך צירופים הראשונים לצירופי שירות ותשבחות כמבואר במ"א אכן מי שנבער מדעת אזי לא די שאינו מעלה את האותיות ממחשבותיו הזרים אף גם זאת שהמ"ז מושכים אותו למטה ומתחיל לחשוב גם עתה משטותו הראשון ובמחשב' זאת מוציא גם עתה אותיות מפיו ומדבר דיבורים לפני השי"ת בתפלתו ובמחשבתו חושב אודות הערלים שנושא ונותן עמהם כל היום ומבלא במחשבות אלו האותיות שמדבר בתפלתו וזה בוודאי פגם גדול ותפלתו פסול' וכו' עין פנים והכלל שעיקר שלימות התור' והתפל' שתהי' במחשבה זכה וברורה הכל תולה במעשהו ועסקו בחוץ בעניני גשמיות לדבק גם שם מחשבתו בהבורא ית' אזי ממילא אין לו מ"ז לבלבל אותו בשעת עסק התור' והתפלה וזוכה לקשר דיבורו אל מחשבתו בקשר אמיץ וחזק ולהתפלל בהתלהבות גדול וכי' ובוודאי מי שלא הכניס צווארו בעבודת ה' כראוי אפי' הוא תלמיד חכם ואפי' יודע כל הכוונות ידע נאמנה שעדיין לא טעם טעם תפלה ואינו יודע בין ימינו לשמאלו מה טיבו של הכונ' ובוודאי לא לזה כיוונו אנשי כנסת הגדול' כאשר הוא במיעוט הכרתו והשגתו מדמה בנפשו וכוונותיו שמכוון בהם כוונות האריז"ל ובאמת בוודאי היה צריך לו להיות ירא לנפשו לחפש ולהסתכל בכוונות העומד ם ברומו של עולם והוא עומד עם ראשו ודובו למטה ואינו יודע אפי' תיבה אחת מכוונות האריז"ל וטוב טוב לו אם היה מתפלל כפשוטו ולכוון פירוש המלות עכ"פ כראוי ובאמת עיקר שלימות תיקוני התפל' א"א לזכות עד שילך אל הצדיק האמת העובר ה' באמת והוא ילמד אותו ענין התפלה וכו' (פ' מצורע) (קח) כשרואה אדם שאין לו בסוד המחשב' התעוררות אהבה ויראי ורוממות אל וכו' צריך לטרוח א"ע ולהכין את לבו ליתן עצות לנפשו להכנים בקרבו בחי' התעוררות אל התפל' איך להוציא דיבור בשלימות מקישר את המחשב' בעבותות אהבה וזה בחי' מזמור לדוד להביא רוח הקודש לדוד שהוא בחי' הדיבור ופעמים כתיב לדוד מזמור ששרתה רוה"ק על דוד ואח"כ התפלל ותיינו איש חבונה וקר רוח ההולך תמיד בתורת ה' ואינו פונה מחשבתו מרוממות אלקות אפי' כמעט רגע ושומר פיו ולשונו מלהוציא דיבור זולת דביקות הבורא ית' אזי תיכף שעומד לתפלה יש לו מוחין חזקים והתעוררות אהבה ויראי ואינו צריך לטרוח נפשו בשביל להוציא דיבור בשלימות. כי בלאו הכי פרטי מחשבותיו דבוקים ברוממות אל ומקיים שייתי ה' לנגדי תמיד וכו' (מגילת רות) (קט) ע"י מעשי המצוות ולימוד תורה ותפל' נותנים חיות והארה בהזמן וכו' ואפי' אם לפעמים האדם מבלה כמה עתים וזמנים ומתפלל על איזה דבר ולא נתקבלו תפלותיו ולא נעשה מבוקשו אעפ"כ מאחר שמדבק פנימיית מחשבותיו לרוממות אלקותו ית' עם אותן הדיבורים והתפלות ע"כ גם על ידם משפיע ונותן חיות באלו העתים וחלקי הזמן שעמד בהם בתפלותיו שיהי' להם במה להתפאר לפ"ע השי"ת כמו שאמר המגיד ז"ל יום ליום יביע אמר אומר הוא מלשון התפארות שכל יום ויום מתפאר בהמעשים טובים שעשו בו בני ישראל וכמו כן לענין דתפלו' ג"כ אפי' באלו התפלו' שלא נתקבלו וז"ש ואתחנן אל ה' ודרז"ל שהתפלל תק"מו תפלו' ולא נתקבלו אך אעפ"כ בעת ההוא לאמור שעכ"פ עשה פעולה בתפלותיו שהחזיר בהם את חלקי הזמן שעמד בהם בתפלותיו שיהיה להם במה להתפאר לפני הקב"ה כנ"ל (פ' ואתחנן) (קי) ענין שלא יגביה קולו בתפלתו יתר מפי"ו מחשבתו הינו מכפי התעוררו' אלקות אשר בעומק לבבו ואיך שצריך להעריך מתחלה האותי' והתיבו' במחשבתו ולבושם בבנין שלם ואח"כ יוציאם אל הדיבור וכו'

וכו' ע' דחש לר"ה ובפ' תיומה ועוד בכמר מקיומות בדבריו ז"ל ומחמת עומק הענין לא
העתקתים בשלימו' והרוצה לעמוד על תוכן הדברים יעיין בפנים : (קיא) להבין מה שפרדו
לנו אנשי כנסת הגדולה להתפלל ולשאול על רפיאה ופרנסה וכדומה מצרכי אדם המרובים
וכי יש שינוי רצון לפניו ח"ו אמנם כבר נודע שבאמת הכל תלה בצד המקבלים וזה
שתקנו לומר מקודם פסוקי דזמרה לזמר ולהכריז את הקליפו' היינו שמזמר הקליפו' מקרב
לבו ייצמיותו באמרו נדול ה' וכו' נותן אל לבו א"כ למה עשיתי כך וכך נגד רצונו ית'
ומתחרט ותוהה על הראשונות מה שפנם בבעשה ובדיבור ובמחשבה וכיוצא בזה בשאר
דפסיקים כ"א כפי עניני ובזה מזמר וכורת את הקליפו' ומדות המגונו שמרגיש בעצמו
ואח"כ בשבא לפ"ש נעשה אחדות אחד עם הכורא ית' יאשר שמעתי מהמגיד ז"ל שזהו
ענין שארז"ל שבתיבת אחד ינענע ראשו לשית פסרין כי כיון שהאדם מייחד א"ע באחדות
אלקינו ית' אזי נעשה אחדות נמור עם הקב"ה ויש לאל ידו לבטל נזרותיו ית' בבחי'
הקב"ה נוזר וצריק מבטל וזהו הכוונה בהניע יתיבת אחד ומייחד א"ע עם בורא עולם
אחדות נמור תועלתו נדולה אשר כחו יפה לנענע לשית פטרין המה הששה קצוות שעמהם
נברא העילם הוא מענע אותם להנהינם כחפצו ורצונו ומשנה עתים ומחליף את הזמנים
ביון שנעשה אחדות נמור ביחוד עליון ששם למעלה מהזמנים וכו' ואח"כ בדניע לשמונה
עשרה וכבר פישט מלא קומתו ונעשה כרי מוכן ומוכשר לקבל הדטבה כיון שזמר מעליו
הקליפו' בפסוקי דזמרה ובק"ש נעשה אחדות אחד עם דבורא ית ממילא נשפע עליו שבע
וברכה עליונה כי כלום חסר מבית המלך ונמצא אין כאן שינוי רצון רק השינוי מצדו
שנעשה כלי מוכן ומיכשר לקבל השפע וזשארז"ל לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ
יתפלל חפלה הוא לשון התחברו' ודביקו כי אזר שמסדר שבחו של מקום ונכנס בו יראה
ובושה ומזמר ומכרית הקליפו' מקרב לבבו כנ"ל אז יכול לקרב ולהתחבר אל הקב"ה ואז
נכון לו להתפלל ולשאול צריכי כי אז בוודאי יהיה כל שאלתו ובקשתו רק עבור צורך
נבוה וכמבואר כבר במ"א וכו' עיין כנם (שם) : (קיב) שמעתי בשם הבעש"ט ז"ל פ"א
שאל לחכם הדור מענין התפלה איד אתה נודע ולאן פינה מחשבתך בשעת התפלה והשיב
לו אני מסיר עצמי עם כל פרטי החיות שבהינבראים ובכל דבר הבא לכלל הבריאה צריך
להיות שם חיות משפע אלוק ואני מסיר עצמי עמהם להוציא דיבור לפני אלקים להעמיק
שאלה למעילה למעלה אמר לו א"כ אתה מחריב את העולם כיון שאתה מושך מהם חיותם
להעלות ולהגביה למעלה נשארים פרטי הנבראים בלי חיותם והשיב לו וכי אפשר שאני
יכול בבחי' ההתקשרית למשוך מהם חיותם למעלה אמר לו א"כ כלפי דבריך תועלתך מעט
הכמות כיון שלא האמנת כי הדבר שיש לאל ידך להעלות מהם בחי' חיותם אמנם האמת
כן הוא החכמים האמיתיים אשר כח בהם לעמוד בהיכל המלך דא צלותא החיוב מוטל
לקשר א"ע באופן הנ"ל אמנם רק בכוד רצוא ושוב כנודע למשבילים עומק הענין וכו' .
ובבר נתבאר במ"א שצריך האדם ליקח לעצמו רמיזא דחכמתא מכל דבר שבעולם הכל שייך
אל התורה והעבודה ובזה נושא ונותן עמהם כלומר נושא מדם בחי' לעבודת גבוה ותועלת
מחשבתו נורם שניתן להם חיות ודארה ע"י התורה והתפלה וכו' (דרוש לשבת תשובה) :
(קיג) משל נאה בשם הבעש"ט ז"ל מלך אחד היה לו א ש יודע נגן בכינור בתכלי היופי
וישר בעיני המלך ניגון אחד מנגוניו ואז צוה המלך שינגן לפניו בהיכלו זה הניגון בכל
יום ויום כמה פעמים וכן עשה לימים בא הניגון בעיני המנגן לכלל זנגה וביטל ממנו
החשק והתעוררו כימים ימימה מה עשה המלך להבנים התעוררות וחשק האהבה להמנגן
היה קורא בכל יום ובכל פעם שרצה לשמוע דניגון שישר בעיניו איש חדש מקרוב בא
מהשוק אשר לא שמע מעולם ניגונו ולהיות שהאיש מקרוב בא גרם השקות והתלהבו' למנגן
מחדש וכן נהג המלך זמן רב לימים נתייעץ המלך בדת מה לעשות עוד עם היודע למנגן .
כי טרחה יתרה הוא להמריך להזמין לפנו בכל פעם איש חדש מהשוק בכדי ליתן התעוררו'
חדש להמנגן ועצה היעוצה על זה ציוה לנקר את עיניו של המנגן לבל יראה לנצח עוד
תאר דמות אדם וכל זמן שעלה ברצונו לשמוע הניגון הישר בעיניו אמר להמנגן הנה איש
חדש בא מקרוב שלא שמע מעולם דניגון שלך ואז נולד אצלו תענוג מחדש כיון שאין לו
עינים לראות תאר אדם וסובר באמת אשר חדשים מקרוב באו ונשאלתי לפרש המליצה
של המשל היוצא מפי קדוש והנראה שזה נאמר על ענין התפלה אשר ישר בעיני מלך
מלכי המלכים שנתפלל לפניו שלשה תפלות בכל יום שחרית ומנחה ועריבית והנה בכל פעם

אני מתפללין הי"ח ברכו' הסדורות לנו מחז"ל ולכך נפלה אצלינו עבודת התפלה לבחי' זקנה מה עשה המלך מלכו של עולם שולח לאדם בכל פעם בחי' שונות שיקח לעצמו רמיזא דחכמתא מכל דבר שבעולם ובכל מקום שנותן עיניו לראות רואה את האלקות המלובש לשם וכל עוד שמשיג רוממות אלקותו ית' בבחי' מחודשו' נולד אצלו התעוררו' חדש וחשק ואהבה להוציא דיבור לפני אלקים ברחילו ורחימו כאלו עדיין לא התפלל מעולם כי אם עתה מחדש וכיון שרואה המלך תשוקת חשק אהבתו וכו' אז אינו מטריח א"ע עוד לשלוח לו בחינו' שונות כי אם לוקח מאתו חיזו דהאי עלמא השפל ונותן לו חיזו דההוא עלמא שהוא למעלה מבחי' סדר הזמנים ושם אין התחלקו' המדו' כלל והכל שוה לפניו וכיון שבא לשם העבודה אצלו תמיד מחודשת כיון שאינה תולה בבחי' הזמן להיו' נופלת לבחי' זקנה ואזי עובד את הקב"ה בחשק גדול ובהתלהבו' ועבותות האהבה בכל פרטי עתיו ורגעיו בלתי התלבשו' באמצעו' המדריגו' כלל ואז טיב לו בזה ובבא (דרוש קהלת) (קיד) צריך האדם להתפלל בכל לבו לפי שצריך להעלות הדיבור לשרשו לבינה שהוא בלב ואח"כ צריך להעלו' הדיבור יותר היינו לחכמה שהוא יוד וכו' ואח"כ צריך להעלו' הדיבור לכתר שהוא קוצו של יוד וזהו נק' מתוך קירו' הלב וכו' וכך צריך להתפלל כ"א לפי מדריגתו זיש שלזה נק' מדה היוד ולזה איני רק דיבור שהוא מלכו' וכו' והצדיק יסוד עולם כשהוא מתפלל אזי הוא מעלה כל העולם וכו' עיין פנים ואיך יכול לבא לידי זה ע"י הדיבור שמדבר ביראה ואהבה הוא בא ממדריגה למדריגה עד שבא לנקודה שבלב ואזי מתוך דביקות גדול אינו יכול לדבר רק בלחש וזהו תפלה בלחש וכו' (חסד לאבריהם פ' האזינו) :

(קטו) קודם תפלת שחרי' יאמר התפלו' שנתייסדו על גדולת הבורא ועל שפלו' האדם ז הרהר בתשובה שלימה ויאמר רבש"ע מחול לי על כל מה שחטאתי לפניך מיום היותי על האדמה עד היום הזה ובפרט בדברים אלו שהם ראי"ה שמיעה ריח דיבור שימוש תנועה מישוש והליכה ומה שחטאתי לפניך ג"כ בגילגולים הראשונים ומיום הזה והלאה הריני מקבל עלי שלא לעבור על רצונך וכו ובן ג"כ קודם תפלת מנחה אי ערבית צריך ג"כ להרהר בתשובה שלימה בכל הנ"ל וגם יתן קודם כל תפלה לפחו' פרוטה אחת לצדקה לשם יחוד וכו' ואם אפשר שיאמר בכל יום תיקוני תפלות על סדר השבוע כ"ש בשערי ציון אזי הוא טוב בוודאי וגם קודם מנחה וערבית יאמר בקשות קודם כי בזה מבניע את הח"צונים כידוע למבין רק שיהיה בשמחה כי עוז וחדוה במקומו והוא ית' מקומו של עולם ולית אתר פנוי מניה ואם הולך בעצבות ח"ו דוחק רגלי השכינה ונותן כח לסט"א שהוא חלקם רק בשעת הירידו ותחנון בנודע שהעיקר לעבוד את ה' בשמחה וכו' (שם בהנהגת הצדיק וכו' מוה' שלום שכנא ז"ל)

(קטז) בתפלה נקראת על שם הדיבור' כמאמר נפתולי מלקים וכו' ודיבור' התפלה כדי להמשיך בשמחו ברחמיו ית' לריך להיות במוכן זה לגמרי בדיבורין מן המדות שהתחיל בהם סדרי תחלה כשמתחיל להתפלל עם חיזה דבר בודאי הוא מחמת הינדות שם חסד לו וגבורו' וכו' לכל כשמדבר דבריו העיקר הוא להתבטל מן המדו' מפני פחדו יתברך העומד לפניו ולולות נפשו מלוו מדבקה בו והדיבור' הוא להתקשר עצמותו בלותיו' דיבורו היולחים מן הפה ולהגיע בהם עד לותיו' המהשבה שהם ברליה ושוב ולפשר שילה מן הלותיו' של שהם מגודל ההתלהבו'. ולחר שילה מן הלימלום חז יכול לעשו' השתנו והמשבה לחרת מלחתו ית' בחזירתו דרך הרחמים כידוע וגם בממילה נעשה רלונו בהגיע למעלה מן הממלום וכו' . וידוע שבלחי לפשרות תפלה זכה ודביקו' שהם כ"ל לחרי הרגל כל מדותיו שהשתהם ברוחניות ותיות הפנימי של כל דבר ודבר . חז לם יהיה מסך מבדיל דביקותו ית' וכו' ע יין פניס (פרי הלרץ פ' ויגש) (קיז) כשמתקם ומתכלל על חיזה חסרון לל יהיה המחורע כי הם מהתעוררו' התפלה והטלייה ודביקו' לחר שיתעורר ידבק של שורשו עד שיבטל ממנו חבץ השנת החסרון וכו' ולז בהתקרבו של שרשו מספיע הלור הגנוז בתוכו ויתמלח החסרון מעלמו וכו' וכשכוונת המתפלל להגיע חסרונו הוא בבחי' לחורים משל"כ הם גם הוא מכוון להגיע לור העליון לור ל"ם המלוי ומחיה לכל והחסרון נתמלח ממילח כנ"ל חז כביכול המשפיע והמקבל בבחי' פניס בפניס וכו' (פ' נשל) . (קיח) חרז"ל בן זומא רחה תוכלסת בסר הבית ותמר ברוך שברח כל חלו לשמחי וכו' . והוח מוסר ופתח גדול כשהחדם נותן לל לבו שכל העולם לל נברח חלח בשבילו ותתלבשה השפיעה בכמה וכמה פרטים ובני חדם לחין קץ ומספר יבמה מיני גמוליס לולי יתפעל זה לעשו' הטוב ויסיר בעיני ה' . וכל שכן שם ניכר שהתלבש בעומקין הי' כדי להכניע לת לב זה שיסע ירח מלפני ה'

ויעשה

זיעשה רצון קונו . נמצא כשהדם מתפלל על חיסה דבר שחסר לו העיקר שיסיח לבו על תפלות השכינה כביכול . שמרחוי להיותה שלימה בכל העולמות ושלא יהיה החדם חסר כלום משא"כ כשהוא חסר ממילא נמצא שהשכינה הוערכה להתלבש בחסרון למעלה בכדי שיתפעל ויתלבב לבו לה' . לכן יתחזקו פנינו מלמעלה נקודת הלב ולא יכוין בתפלתו על מילוי חסרונו כ"ל על חסרון השכינה שהיא נפעלת מהס"ח בשלימות' סם מוכרחת להתלבש בחסרון ושמרז"ל מאן דאית ביה ירחה שהוא הדביקות בשכינה לית ביה חוסר שהרי ליעו חסר לנפשו כלום ואין מצמתו על חסרונו כלל שכל זה ליעו הוא לו עד חסרון השכינה ולפי ורבבו' מיתות היו נייחין לו יותר מהיהיה ליזה נער וחסרון של השכינה כביכול וכו' ובזיות החדם בשחי' זו ליעו נלחז כלל בשרשי הדינים וכו' עיין פנים וחדם המתפלל בחופן זה נעשה על תפלתו שהרי הדין נמתק והוא ידוע שכל חדם הוא חבר מהשכינה ושלוחה כמותה . וזהו סם שנורה תפלתו בפיו שנורה לשון בליחות כי תפלת פיו הוא שלוה מהשכינה מפני היותו חבר מהשכינה ולריך להתלבש בהשכינה ולהתפלל תפלתה של השי"ת וזהו הסיחון שאמן רש"י ז"ל שנורה תפלתי שהתפלה טובעת מלבו ומדבר בלי שום עיכוב וכו' (פ' פנחס) . (קיט) בכל שעה שמתפללין כנסת ישרחל יש בחי' גחולה ברוחניו' כללות נשמות ישרחל שהוא עיקר ענין התרת משיח ממש חלא שהוא ברוחניו' ולא בגשמיו' ואם היו כל ישרחל מתפללין בכוונה ולא היה לוד המחבה חולפת ושוברת מחר התפלה היה בח משיח גם בגשמיו . אבל ברוחניות יש בכל תפלה בחי' גחולה דמשיח למעלה וכו' כי התפלה הוא בחי' התרה לחת עם בחי' התירה דמשיח כי מלכא משיחא הוא בחי' מלכות והתפלה הוא בחי' מלכות . כ"ם ומכי תפלה וכו' וזשחרז"ל בגלותא גולל ישרחל לשון הווה שתמיד הוא גולל לנפשו ישרחל היינו עניו גילוי מלכות ברוחניו' תמידיית בכל דור ובכל זמן ע"י התפלה וכו' עיין פנים (סידור שרב ז"ל מלחדי שער התפלה) : (קכ) עיקר התפלה הוא בכוונת הלב ואז ע"י הכוונה שהוא החיות מעלה את נוף הדיבור ולכי עושם הכוונה והפחד כעומד לפני המלך כן הוא החיו' שבו אבל בלא כוונה הוא כגוף בלא נשמה ומבלתי יכולת להנצל מן המרן עד לשמים ולריך שיהא החיות שהוא המחבבה כחה מרובה לשחת את הדיבור וכו' ואף אם מבין פירוש המלות אם אין מכוון נכו לשמים כרהוי ליעו אלא כלומד את התפלה ולא כמתפלל . וז"ש בשכתם כבדוני וכו' שהם כבדים מבלי חיות ותכי ירחתם אותי ומצות מלאים שהוא מלומדה שהוא רק בבחי' לימוד וז"ש ירא את ה' בני ומלך ושם סונים אל תתערב וסיינו שחרז"ל זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד ואין לערב זה בזה וז"ש שיקבל על ו עול מלכות שמים בירחה לא דרך לימוד בעלמא שהוא המערב זמן תפלה בזמן תורה כי לכ"ח יש זמן קבוע שהתפלה הוא כמדבר לפני המלך וכו' (פנים יפות פ ויצי ועיין גם בפ' ותתחנן) (קכח) התפלה הוא כאלו עומד בהיכל המלך ומבקש מן המלך ואם יתחוב החדם בתחנת מהשבתו גדולת הבורא ית' תאר סביביו כשרחה מחד ויכיר בשכלו' המצומי יתחזמו פחד ורעדה לאין תכלית עד כי יהיה כאלם לא יפתח פיו לולא העזר מאת ה' לפתוח פיו וז"ש ברים יקרתו ואני אענה שלריך עזר מאת הבורא יתברך להיות התפלה שנורה בפיו ואז שתקנו לומר בתחלת התפלה אל' שפתי תפתח שלריך להתפלל בתחלה שיעזהו ה' שיוכל להתפלל וכו' וזהו ותתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר היינו שתהי' תפלתו שנורה בפי לאמר (פ' ותתחנן) (קכב) קודם התפלה לא ידבר כלל דברים אחרים וגם אחר התפלה שאם אחת בין בבוקר בין בערב והתכלה תהיה בקול רם ובכל כחו קודם מניח לא ידבר אחי שעה קודם רק יעמוד ומתוך דברי תורה יתכנל עוד יזכור תמיד שלריך להתבודד במחשבתו קודם התפלה ולעייר לכיון שהמלך מלכו של עולם עומד לפניו ואח"כ כשמתפלל יודע ומבין בפני מי הוא מדבר אבל כשבא להתפלל ומיד בבואו מתחיל לומר מהרי וכדומה בלי שום הכנה מקודם הזי הוא מקדים הפה לחוץ (הגהות הרב המליץ וכו' מוה' שמעלקא ז"ל בס' דברי שמואל) (קכג) בתורה תפנת הקריץ הוא ח"ו התנוות הרעון וכתיב אחי ה' לא שיתי חמנם בחמת כך היא הרעון של הקב"ה כי הבורא יתברך חף בשהוא בחמת הדין בבעימיותו הוא רחמים על ישרחל והצדיקים מביעים הפעימות וממתיקים וכן הוא לעין הבורא ית' ואין זה ביטוי רעון ח"ו רק התנוות הרעון (מבשר טלב פ' ויגש) (קכד) מנהי כנסת הגדולה תקנו גם סדר התפלה בידעו והבינו במיזה קומיות יכולין לשפוח חותם של כל היכל והיכל וי"ש השמות ביאתו מיוחדי התיחיות וידעו כל השמות של כל היכל והיכל לכן צריך כל חדם שיזהר שלא להבניע ח"ו מיזה חות בהתלבה כי הוא כמו שרוצה ליכנס ביחד המלך גר ושחסר מיזה דבר מהשפתה לי בחי שפתי נבח חג יחדר וכו' (פ' תצוה) (קכה) לית לתתון דרבין אלא לתתון זעירין . היינו חותיות השחבה שקרחים התתון דרבין וחותיות הדביר נקרחים התתון

שעירין וכשמדם מתפלל צריך לחבר עולם המחשבה בעולם הדיבור בחי' שני התיקון הנ"ל. וצריך קודם שידבר הדיבור לחשוב המותיות מזה הדיבור במחשבה ובזה הוא מייחד תלו השני עולמו' עולם הדיבור בעולם המחשבה. וזהו הכל קודם שידבר דיבור התפלה ובדיבור התיבה עצמה ים שלשה בחינות צריך לדבר בהבנה ובירחה ולעשות את רוח ליולין שזה בחי' ישראל תפדך לתפלה וזהו עיקר העבודה רק שצ"ל בגם לזו הבחינה אם לא ע"י ירחה והבנה וכל זה מרומז בתמונת הלף (עיין פניה) רק שהין רוב העולם יכולין לעבוד לאותו ית' בחלו הגימל בחינו' וזה תקנו רז"ל לומר קודם כל תפלה הריני מקבל עלי מלות ואהבת לרעך כמוך ודבק כוונתו לכוונת הנדיקים שעובדים בבחי' ישראל תפדך לתפלה וכו' (שם) (קכו) כשמדם מזכיר שם הויה ית בתפלתו צריך לרחות שלא יהיה מחילה מפסקת בינו ובין המותיו' ע"ד עיוותיכם מבדילין וכו' וצריך המדם להקן מה שפגם ע"י תבובה ולבבר כח החימר שלו ולהפכו לקדה וזה יזכה להסתכל בסכלכלית המחירה כ"ת לפי בחינתו וכו' גם יהיה תבלתו רק למען כבודו ית' למען שכינתו כי בכל נרתם לו לר ויותר ממה שהעגל רומה ליעק וכו' ויש לה לעבר כל כוחו כשפין תו מקבלים ההשבעות וכשתתפלל ע"ד זה ממילא בתין חת"כ ההשפעות למעלה על כל ישראל (פ' כי תשא) (קכז) קודם שמתחיל המדם להתפלל תו ללמוד תוכלין תו במחשבתו מחשבו' זרו' והוא מחמת שפגם בתותן תותיו' שרולה להתפלל תי ללמוד ועשו תירוכין של תותן מחשבות ומבדילין תותו מתפלתו תו לימודו לכך לריך בתחלה לחזור בתשובה ולהסתכל בתותן כירופי מחשבו' לרחות על היזה עבירה מורין המחשבות שם על עבירה תדי בתשובה במחשבה לבד מותב ומס הוא רולה צריך לעשות תשובה במעשה יקבל עליו לעשות תשובה במעשה והקב"ה ה שב לו כאלו עשה תשובה במעשה כמארז"ל חיפב לעשות מלוה יבו' ואף יכול ע"י תבובתו להתגלל והלותיות מתחילין להאיר מחמת שמתתקנו ע"י תבובתו והוא כמו העברת קולמוס כשלותיו' מטושטשין כידוע שהחותיו' הם לבושין של הפנימיות שבהם כי קוב"ה לתעטף בתורייתא וב"ג עלמא וכל לות ולות רוח שמו של הקב"ה וישראל תפלה בלא כוונה כגוף בלא נשמה וכשלימו מכוון ולימו מדבר בירחה והבנה ולימו עושה המחשבות לנקות בהלותיות הם כנוף בגם נשמה מצי שלימו מחשיך היו' בהלותיו' לכך לריך מתחלה לקבר עלמו בירחה והבנה בנקות ומתחיל להתפלל יצ"ו מתחיין הלותיות להאיר פנימיות שבהם ות"ת לקבר עלתו בנקות אם לא שיזרוק מגו כל השקרים כי מחמת השקר ת"ת לבק עלמו בנקות וז"ש מדבר שקר תרחק פירוש ע"י דבר שקר תרחק מהקב"ה כי הקב"ה חמת וחותמו חמת וכו' ולכך לריך להתרחק משקרים ולחזיר בתשובה ופ' נעשה נירוף מבקר חותיו' קבר ומשקר עלמו עי"ז להבדיל ית' וכו' ודע שכל קבר כשהוא מחומם ומיקודק הוא קבר של קיימת מכל כשהוא בכיכור בהתעטפות לימו של קיימת כך לריך החדם כשהוא מקבר עלמו בהבדל ית ועושה תשובה לריך לנחם ת"ע דה יכ שלא יהיה לו שום פניה כי כשהחדם בהתעטפו' יש לו גחוה אין תשובתו מועלת לו וכו' ע"כ יהשוב החדם תמיד כי כל תשובתו חינה רק בתחלה שמתחיל לשבר ולהכניע את הרע בבחי' תי לבל עיקר גמר תיקון התשובה בשלימו' הוא רק בעזר ובסיוע של הקב"ה כיתחז"ל וכו' (מצין החכמה פ' בשלח)

(קכח) ג"ת להתחיל שום דיבור בתורה ותפלה אם לא שיתבונן מקודם בירחה והבנה ואכי אם לא יהיה לו בחותה שעה שלא מעט ירחה ומעט מהבה הוא טוב ג"כ שבהתחיל ידבר בירחה ומהבה אזי הדיבור היוצא מפיו דיבור גדול הוא ומתחילין החותיו' להאיר ומתדבקין זה לזה ונמלא שים לבן מעט העלתה ומכניסין הלותיו' לותו לירחה ומהבה גדולה ממה שהיה לו מקודם כי ים בבחי' התפלה בחי' תרבע עולמו' וכו' היינו בתחלה כשעומד להתכלל צריך להיות לו ע"כ מעט ירחה ולהתחיל לדבר בזה המעט ירחה ומהבה ואזי ים להלותיו' מעט ה גלחה לעולם העביר וכו' ואח כ כשמגיע ירחה ומהבה גדולה ממה שהיה לו מתחלה אזי מלייר ועושה פלר להאיריו' עד שבא בכל פעם לבחי' הדשה הוא בחי' ברילה ומח"כ הוא בא להתלבו' גדול כ"כ עד שא לו יכול לדבר דיבורים כלל וצינו אלא דביקו' שהוא דיבוק להשי"ת בלי שום התלבשות שזה בחי' הגילוי שהוא אלו ית' וכו' ולימתי יכול לבא לידי בחי' הע"ל כיתרון האור מן החושך שא"א לבא לידי אור אא"כ הוא מתחלה בחשכות וכו' פירוש שלריך להיו' מלומלם עד שיהיה בעלמו כלא נבראת ובהבת ירחה ומהבה לריך להיו' שוד יותר מלומלם בעלמו וכל שבא בכל פעם לידי ירחה ומהבה גדולה לריך להיו' מלומלם ביותר וזה בחי' כחשבה כאורה וכו' (שם) (קכט) ים בעבודת ה' בחי' זווג וציבור ולידה ויש קה וגדלות רשמון ושכי וכו' בחי' הזווג הוא כי בתיה בחי' כנסת ישראל להתפלל קודם התפלה לריך לעשו' תשובה ולזרוק מעליו כל תעוני גשמיות ורז"ש [illegible] לבבך מחשבתו

מחשבתו ונפשו ורוחו וכמתו בדביקו' גדול בו ית' ולידע שהוא עומד לפני מלך גדול ומורא עד מאד בבחי' דע את אלקי אבוך וכו' דע הוא לשון זווג והתקשרו' כ"ש וידע החדש וכו' אח"כ ים בחי' עיבור שהקדושה נתלבש בו בבחי' עיבור שהוא לחיצ' ע"ב ר"ו בחי' חסד וגבורה מהבה וירמה נמצא שהבה וירמה מעוברין ומתעברין בו ובחלת העיבור הולד הוא במדור התחתון היינו שאין ההבה וירמה גדולים כ"כ ואח"כ הוא בא לירמה והבה גדולה מזה שזה בחי' גימל חדשים ומלעיס שאז הולד בר במדור התמלעי ואח"כ הוא בא לירמה והבה גדולה ירמת הרוממו' של ח"ם ב"ה בחי' מדור העליון וכו' עד שיולא ממנו כח הדיבור שהיינו רוממה סוס תות לו נקידה וכו' נמצא שא"א לו להתחיל להתפלל מפני שאין לו כח הדיבור זה בחי' מה שכתוב לעידה צריך הולד להתהפך ממדור העליון למדור התחתון ויוצא היינו שצריך החדש להתעכל ממדרינתו הגבוהה כדי שיוכל לבא לבחי' לידה היינו להתחיל לדבר וכו' (פ' בלק) (קל) החדש כשמתפלל ובא להתלבש גדול עד שכמעט נפשו יוצאה בדברו אבל צריך החדש לייחד ח"ע שבתוכה לא חכן ה' כי רצונו ית' בקיום העולם לכך צריך לגמלם עומו מהתלבשותו הגדולה וצריך ליכך בבחי' זה הגמוס עד שבא עי"ז למדרינה גדולה ומחא"כ צריך לחזור ולגמלם כנ"ל וחוזר וכולך בבחי' זה הגמוס עד שבא עוד למדרינה גדולה ביותר וכולך כך ממדרינה למדרינה עד שבא למדרינו' גדולו' ע"י הגמוס דייקא שזה בחי' והחיות רוטו ושוב וכו' נמצא מה שהיה מתחלה גמוס שהוא בחי' חלקים כשבא עי"ז למדרינה נעשה מבחי' חלקים בחי' הויה וכו' ונעשה עי"ז יהוד הוי"ה חלקים שרוח גמטריה שם הק' יב"ק ר"ת יחוד ברכה קדושה וכו' (שם בגיקוטי שעיה ד"ה אם תשיב משבת רגלך) (קלא) מה שהחדש מתפלל נקרא כלי והשפעה שהש"ת מספיע לו רוח הפנימיות וע"כ כשמתפלל עבור עלמו למלחות הנפשו הז הכלי נפרדת מן הפנימ ות אבל כשמתכלל עבור בלריך זה לכבודו ית' אזי הכלי מתעלה אל הפנימיות וכו . (שם בגיקוטי תהלים ד"ה יורדי הים וכו') (קלב) מה שהחדיק מתפלל על החולה והוא מתרפא אין זה השתות ח"י אבל האחד השפוע ית' כי הכל היה בכח הח"ם ב"ה וח"ש כשעלה ברעונו השפוע לברוא את העולמו' הוציאם מכח אל הפועל וכל מה שיהיה הכל היה בכח הח ם ב"ה נמצא שאין כאן שום בחתות כי כל זאת היה בכח הח"ם שזה יהיה חולה והלדיק יתפלל עליו ויתרפא וז"ש רחב"ד אם בגורה תפלתי בפי יודע אני שהוא מקובל וכו' בגורה הוא מלשון רגיל . וע"כ אם התפלה רגילה ובגורה בפי יודע אני מזה שהיה הדבר הזה והתפלה הזאת כולם בבח הח"ם ב"ה ולכך היא בגורה בפי וכמו דבר הרגיל שהורגל בו בבר וכו' (עיין פניס) וע"כ בידוע שהיא מקובלת מהחת שבבר היה בכח הא"ם ב"ה ואין החתות לפניו חלילה וכו' וז"ש ברוך ה' חבר נא הכיר תכלתי מחמ' שהיתה בכח הח"ם ב"ה וממילא היא מקובלת ומאחר שהבל היה בכח הח"ם ב"ה נמצא שאין זה מלד פעולתי אלא מלד פעולת ח"ש וחסדו מאתי היינו שזה חסדו הגדול ית' שהעפי"ב מעשה עלי בלנו היה מאתי ומהמ' פעולתי וכו' (סוטה לגילולך כ' ויחי) (קלג) היולחים הממונים על המכולה ומעלין את תכלת ישראל לבני הקב"ה ועומדין עטרה על ראשו הם לריכין להבחין בין תפלה בשרה ועולה ובין תפלה בעמנת בה מחשבת פסול חלילה כי תפלה זו גם תעלה לריה ר חוה לה' ולכאורה לדברי האומר שהמלחיים אין יודעין מחשבה שבלב אלא יודעין להבחין בתפלות אלא שזה נתן להם הש"ת סיריהו בתפלות בחיה בחי' בתפלתם וכיינו החדש המבמר עמנו מכל דבר רע כל היום וחניפות וקרים ולילות וכעס וניאות ושנאה ותחרות והבר דברים המפסידים העבודה ועוסק בתורה ובנמילת חסדים ובעסק המצות וכאבר יבא מהש זה שהתפלל אזי כל הבחינה מאיזה מלוה שעשה נוהגת בו ריח טוב בתפלה ההיא כמו שהתבלין נותן ריח טוב בהתבטיל ואם ח"ו להיפוך נותנת ריח רע בהתפלה והמלחיים המקבלים התפלו' הם מריחים בהותה התכנה ובחי' כל מלוה ומלוה יש לה ריח לעלמה וכן כל חטא ועוון יש לו ריח לעלמו ועי"ז יודעין המלחיים להבחין בהתפלות נמלא ע"י התפלות הם יודעים מחשבו' החדש הם טוב והם רע ובזה רשבתי לאחד שהאל מניעו הלל יאמעאל שאמרו המלחיים לפני הש"ת זה בעתיד וכו' ואתה מעלה לו בהבר . ונמצא שידעו אף המחשבה העתידה לבא ע"י בחירת החדש ומכל בכן מחשבה שהיתה בבר לך הענין כי אפשר שגם זה לא ידעו אלא ע"י תפלת אברהם ע"ה שהתפלל לו ישמעאל יחיה לפני ך ואברהם אע"ה היה נביא וידע שעתיד ישמעאל יבנו ישראל אלא שהתבלל עלי, מחמת שבחר ישראל עול גלות ולא ניהנם והכניס אותה המחשבה בתפלתו אלף שנה לישראל אעפי"כ יהיה כי מוטב שיסבלו ישראל עול גלות וכו' ו"ז ידעו המלחיים אותה המחשבה וכו' (פ' בהעלותך)

(קדר א תא בספרים שדמתבדיל בבד הוא משבר עי"ז דמכך דמבדיל . וזהו קול ה' בבח קול ה'

בהדר . פירוש ע"ז שתעשו קול בכה תפעלו שתזכו למדריגה שניה שהוא קול ה' בהדר הוא . (רוממות אל פ' שלח) : (קלה) מי שהוא עני בדעת ואינו יכול לכוון בתפלתו ותפלתו נשארה בלי נשמה ואינה יכולה לעלות . תקנתי שיחבר א"ע עם הצדיק הגמור המכוון בתפלה והוא יעלה תפלת העני ה"ל עם תפלתו הזכה וכו' . (פ' בלק) : (קלו) ויגש אליו יהודה וגו' שמעתי מפה קדוש אדמו"ר הגאון מוה' דוב ז"ל כי הכתוב הורה לנו דרך תפלה שצריך הצדיק להתפלל עבור בני ישראל ולהמשיך רפואה לחולים ופקידה לעקרות ולכל איש די מחסורו אשר יחסר לו . אכן כאשר הצדיק מתפלל על איש פרטי לפעמים ה"ו יש קיטרוג על איתו איש עבור איזה חטא ומעכב תפלת הצדיק מלעשות רושם ומלפעול פעולתו . לכן יש תקנה לזה להתבלל הכל במחשבתו הרצויה למען כבוד ה' . כי ארז"ל על דמן של רשעים שנשפך שכנה מה אומרת קלני מראשי וכו' קל וחומר על דמן של צדיקים ח"ו א"כ יש להתפלל בכוונה זאת . דהיינו כי כל ההשפעות שאני רוצה להביא לעולם הוא עבור כבודך ית' שתתנשא ותתגלה ויהיה לך תענוג מההשפעה . כי יותר ממה שהענג רוצה ל נק וכ' והנה בתפלה ע"ד זה נסתם פי המקטרגים . כי אפי' אם זה האיש אינו ראוי במעשיו לקבל שפע רחמות. אבל בוודאי הקב"ה רואה להשפיע למען יתרומם בבידו ולמען תענוגו בהשפעה . וזהו ויגש אליו יהודה כי יוסף צדיק יסור עולם רומז לחי העולמים . ויהודה רומז להמלוך אותו בהתידאה . ויאמר בי אדוני . פירוש כי עיקר כל מחשבתי למען כבודך שתמליוך לבדך ויהיה שמך אד"נ ואל יחר אפך בעבדך כי אין שמץ ואין פגע רע בנ"ל ודפה"ח . (עבודת ישראל פ' ויגש) : (קלז) שמעתי אומרים שהרב הק' מוה' גרשון אמר פ"א למורינו הריב"ש ז"ל בה הלשון כל זמן שאתה תוכל עוד בתפלה לומר בזוך אתה עפ"י רצונך תדע כי עדיין לא הגעת לכוונת התפלה . כי כל כך צריך האדם להיות בהתפשטות עד שאפס מאתו כח ושכל לדבר התפלה . והדברים אמתיים . אבל יש גבוה מעל גבוה . אמת שהאדם מופשט מכל גשם ומכל מיני רצון ומקושר רק בבוראו ואינו יורע אפי' לדבר תפלתו מפני אימה ודביקות . אבל מכל מקום הוא מדבר כסדר כל תפלתו מהבת כי מן השמים מחמין עליו ונותנין לו דיבור וכח להתפלל כ"ש אדנ"י שפתי תפתח וכו' (פ' מצרע) : (קלח) שמעתי בשם אדמו"ר הרב הק' מוה' דיב ז"ל מה שאמרי בזוה"ק אתה תמן נחין רישא . ר"ל שזהו מחסרונית' כי מלת אתה מורה על חסר כמו אתה כהן לעולם . שיהא באפשרי וכח האנושי לעמור לפניו ית' ולדבר אתו לנוכח כמדבר אל רעהו כמו בנוסח כל הברכות ברוך אתה והוא מרוב ענוגותו והארתו המשתלשל אל האדם להאיר אל עבר פניו . וזהו אתה החילות וכו' ובאמת הוא חסר גפלא מה שא"א לשום בריה להשיג ענין זה וכו' עיין פנים (ב' ואתחנן) : (קלט) שמעתי מפה קדוש הרב מניקלשפורג על מה שאומרים בתפלת מוסף ואת מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב וכו' או ד"ח הזה וכו' הלא עבר יום בטל קרבנו . אמר הוא ז"ל דקאי על השורש שמעורדים למעלה גם עתה וכו' (דברי אמת חידוש השלישי פ' תרומה) : (קמ) שמעתי ממורי על ענין שהקב"ה מתפלל . פירוש שהשי"ת בעצמו ראוי שיתפלל ע"י צדיקים כי נותן לפה תפלה זה ודאי מקובל וכו' . ושאלתי אותו מה הלימוד ושמחתים בבית תפלתי השיב השמחה הוא הימין ההוא וכו' (פ' מקץ) : (קמא) דרך המלך הוא אם מבקשים ממנו נותן כי באור פני מלך חיים . וכן נימוס המלכות להיות נדיב . אבל אינו דרך ארץ לומר אדם למלך ללמדו איך לבקש ממנו. משא"כ אם הוא בן לאביו שרוצה שהן לו כל שאלתו ולא יקטרגו שינאיו עליו כי מלך במשפט יעמיד ארץ . ניחא אם מבקש ממנו להודיע לו איך יבקש ממנו בשכל שיא יהיה עליו קישרוג בבקשתו מלפניו אם להיות הכוונה מפני כבודו של מלך כי הוא בנו ואז מת יראים לקטרג על כבודו של מלך אי בכיוצא בזה . והוא קרוב ה' לכל קוראיו ולא זו אף זו הוא קרוב לכל קוראיו שתהיה לכל אשר יקראהו באמת באופן שתשמע התפלה . וזה י"ל ויצעק משה אל ה' לאמר פיי"ש ש ודיע לו מה לאמור . וכן עהו ה' ושם בפיו התפלה בשם . ובדאיתא אל נא רפא וכו' דיא שם אחד של י"א אותיות (פ' בהעלותך) : (קמב) תחתיים שנים ושלשים תעשה . תחתיים דיא בחי' המדריגה התחתונה שמדבר דיבורים לפני ה' בהכנעה אף שהוא מונה עליין בתכלית העוביות מכל מקום הוא עומד ומבקש על נפשו שישוב לו השי"ת את החלק אלוק ממעל שאבר ע' עונותיו ויאר לו החשכית ו סיר את גופו וזשארז"ל תחתיים לובן שדומה ע"ז הסמוכת והעוביות והחשכות ובחי' זו נק' תפלה לעני . שניים הוא בחי' תפירה לדוד . גם זה הוא בחי' הכנעה ובאופן אחר דה יג שלבו עם כל אבריו נכנעים לפני הבורא ית' וכו' . וזה בחי' שניים למדור שנעשה דירה לאלקית ששוכן בתיכו . ויש בחי' תפלה למשה שזה עיקר התפלה דהיינו שמורידין השפעות אור לזה העולם וכ'. וזהו בחי אדם השלם בבחי' עירים לאדם. וזשארז"ל

לעולם יכנס אדם שיעור שני פתחים היינו הבחי' התחתים ושניים כנ"ל . וזהו הכנה לתפלה . אבל עיקר התפלה המעולה הוא בה' תפלה רמשה וזהו ואה"כ יתפלל . אך לאיש פשוט העיקר שיתפלל בהכנעה שיכללו כל האברים ושם"ה נידים בתוך הדיבור וכולם ביחד ידברו לפני ה' ויכנעו כל פ"ט אבריו ונידוי לפני ה' . וזה בחי' נפשם בהם תתעטף . כי הנפש הוא כלול ושורד בכל ה"אברים וכולם ביחד יתעכבו ויתאספו בתוך הדיבור ויזעקו אל ה' וכו' (ליקוטי תורה מהרב המגיד וכו' מוהר"ם ז"ל משערנאביל ס' נח) :

(קמג) אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש ובאימת הלא כתיב ויגבה לבו בדרכי ה' אך הענין הוא כי עיקר הדבר תלוי במות כמאמר גופא בתר רישא גרירא אם במיתו ומחשבתו רק ביראת ה' כל היום אזי בנקל לו להתפלל בלי מחשבות זרות אך מי שאיני שומר מחשבתו ומוחו יש לו מבלבלים בתוך תפלתו לכן צריך קודם תפלתו לשום לב על הכובד שמ־גיש במיתו ויעשה תשובה במוחו לקבל על עצמו שיחזיק את מוחו תמיד (בקדושה שלימה) ואז יכול לעמוד ולהתפלל אח"כ בבחי' ויגבה לבו בדרכי ה' בהרגשות זוממות א" וכו' . (פ' כי תשא) (קמד) סימן לדבר אם תפלתו של אדם היתה על דרך האמת אם לאחר שסיים תפלתו צמאה נפשו לה' וקשה עליו פרידתו מהתפל' ומשתיקק מי יתן לדבר עוד לפניו ית' בשירות ותשבחות או בלימוד התורה זהו סימן שהתפלל כהוגן וכו' והעצה לבא לזה לדבר דיבורים באמת וכח השי"ת הנה בתיב שמור רגליך כאשר תלך אל בית האלקים ורגלין הם נצח והוד בחי' אמונה ובטחון היינו שיאמין באמונה שלימה שאור ה' הוא כמום בתוך אותיות התפלה והתורה ובזה הוא מפריח ומדבק האותיות לשרשן להבורא ית' וכו' וגם יהא בטוח בלבו שאעפ"י שאין יכול לדבר דיבורים בבהירות גדול מכל מקום הבורא ית' מצד רחמיו הרבים יקבלם ברצון אך לקיום האמונה והבטחון בדרך לחזק א"ע להיות רגיל תמיד במדת האמת כי שקר אין לו רגלים וקושטא קאי שבמדת האמת יהיה קיום לבחי' רגלים וענין האמת צריך ליזהר אף בדברים שבלב כ"ש ודובר אמת בלבבו וכו' (פ' ייקד) (קמה) צריך האדם להכין עצמו בהכנה רבה קודם התפלה במיחא ולבא ומחמת הנחתו יכול להמשיך על עצמו הארת א"ם ב"ה וממשיך תחתונות ארקות בתוך האותיות ואזי יכול להרגיש אור גדול בתוך האותיות ולדבר דיבורים נכח כני ה' ומי שאין לו מדריגה זו שיזכל להכנים בתוכו אור ה' עכ"פ ידבק מחשבתו בפירוש המלות ומהם ועל ידם יעורר לבו בקרבו עד שזוכה ע"ז לדבק עצמו בפנימיות האותיות וכו' (פ' האזינו) : (קמו) ארז"ל אל יעמיד אדם במקום גביה ויתפלל אלא במקום נמוך דייקא . היינו הגם שיש הרבה כוונות התבלה אשר מסודרים על אדני פז כהאריז"ל וכו' לא כל אדם זוכה לכוון וכו' אבל אנחנו צריכין רק להאמין ולהתקשר לאלקי כנסת הגדולה אשר המה כוונו וכו' ולבקש ולהנן לפניו ית' ממקום נמוך בבחי' ממעמקים קראתיך ה' וכו' עיין פנים (שם בליקוטים) : (קמז) צריך האדם שיהיה תפלתו בשאלת צרכיו בתפלת שמונה עשרה לקשר א"ע ולהכלל עצמו עם כל נשמות ישראל ולהתפלל להשי"ת שיסיר המניעה מכל ישראל מי שמונע מהם השפעתו ית"ש וכו' . וצריך לכלול א"ע עם תפלתו של השי"ת שגם הוא מתפלל כשארז"ל . ובברכת שומע תפלה כשאומר כי אתה שומע תפלת כל פה צריך לכוון בזה ולכלול א"ע בתפלת השי"ת ובזו הכוונה בוודאי יקובל התפלה שכביכול השי"ת בעצמו שומע תפלתו ותפלת עמו ישראל ברחמים . כי קוב"ה ואורייתא וישראל כולא חד . (שם בתהלת הספר בהדרכה ז' . וע"ש עוד עניינים הרבה מתיקוני התפלה בכל הז' הדרכות ומה שציוה הבעש"ט ז"ל לאנשיו שילמדו מאמר זוהר קודם התפלה) : (קמח) אם האדם מונה מאד בעב הענן בתכלית העבות ואינו יכול להגביה א"ע ולהוציא א"ע לה' להתכלל עם היות . אך אעפי"כ מתוך אותה הנקודה מתפלל בקטנות ושבלות זה דבר גדול ועולה ועובר למעלה על כל התפלות וכו' עיין פנים (שם בליקוטים) : (קמט) יש בדיקים צועקים בתכלה על כי מביאים מאד גדולת ה' ורוצים להביא ולגילוי אדנותו בזה העולם וציעקים כדרך הנביאים (ליקוטי רמ"ל במבוא התפלה וע"ש עוד מעיניני כוונת התפל') : (קנ) תיבית התפרה הם בבחי' ת בת עצי גופר כמו גפרית שאם מדליקין בו אש הוא בוער משא"כ ברא אש או הוא בעפרא בשלמא . בן אם ידבר התיבה ברשפי אש או יעלה ממנה שלהבת י"ק משא"כ כשמדבר ברי כוונה וכו' כל דיבור מפשפשין אותו אם היה בדחילו ורחמו וכיון שדיינין מתערין עליו ע"י הדיבור על כן צריך לדבריו ביראה ואהבה ובהבנה ית"ה וכוונה עצומה שרומז לנשמה שהיא ממדת הבינה (אור הגנוז פ' נח) : (קנא) האדם העומד להתפלל מתוך כובד ראש ומכוון שכולו גנוז באור א"ס ובאלוהות . ומייחד מחשבתו למדת מהישבה העליונה. אז כשמדבר

דיבורים שהם אותיות הרי הם כמו שיורדין מאת פני המאציל שהוא ע"י יראה ועי"ז יוכל לפתוח חלון התיבה. שהאותיות הם הכלים לאיר עליון. ולהסיר מכסה התיבה פירוש להבין תוכיות הענין ולהסיר המכסה וכו' עיין פרים (שם) י (ק.ב) לפעמים ע"י שמתפלל בכוונה עצומה וסובר שגרם הענוג גדול להשי"ת יש להש"ש שרא בא בו איזה פניה של גדלות להתפאר בעצמו שהתפלל כ"כ בכוונה ישר"ך לו שכר גדול. ובאמת צר"ך להיות כך עליו הראה והבושה והאימר מבלי המרך עד שאינו רואה עצמו במדותיו וכוחים בטלים במציאות נגד יראת המלך כמארי"ז למה צדקים הוסיפו לפני השכינה בגר רפלי האבוקה כמו שרגא בטיהרא דלא מהניא וכו' ולא יקיה רשום הקות פרם. וצריך להיות כ"כ בענוה לאחר התפלה כמו קודם התפלה. וע"כ מפני מורא שמא חו"ו בא לבלל גיאות וגדלות ע"י תכלית שהוא מדה של הסט"א. ותועבת ה' כל גבה לב ע"כ מביר א"ע בעיניהם אפים ומוסר עצמו למיתה ואין נאוה למתים וז"ש בכתבי' דנפילת אפים הוא הבלת הסט"א וע"כ וכה ע"ז לבמה מעלות כ"ש בבוגנות (פ' ו שב) ז (קנג) כשלומד תורה בסבר יקדש את מחשבתו ויעלם א"ע בהתאמצות גדול ברביקות עצום כאלו הוא ועולם המחשבה בולא הד ובאלו האותיות והתיבות שבדבר יורדין מאת פני המאציל שהוא עולם המחשבה והקבין ונכתבין בם ר' לעשות קישוטין לשכינתא קדישא. וזהו סוד ענין התפלה בדיבור שהוא כארו הותך אורות מן העשת של אור עולם המחשבה וע"ז בוגה אידרין ואכסדרין ובית המקדש ומשכן לשכינתא קדישא כ"ש בכפר יצירה שתי אבנים בונות שתי בתים ג' אבנים וכו'. כן ע' תפרה הגמרת בקדושה בלי מחשבות רות בוגה ביהמ"ק לשכינתא קדישא. וע"כ כמה מהמורא והכחד ראו ריסול על האדם כשבדבר דיבורים של תורה ותפלה. וכן כששומע דיבור מחבירו ראוי שתפזל עליי אימה שהאותות הם כאילו יורדים ומתאבלים מאת פני המאציל משל לאחד שנופלים מדו אבנים טיבות ומיגליות שאב הבירו יוכל במהירות לחטפם שלא יאבדו ראוי שישתדל. כן בכל עוז כי שכן וק"ו לעשות מהם כתרים למלך ע"כ הוא ענינית אמן אחר הבי"ת להעריית בחד את הבירה שבירך הבירו וכו' (פ' תזומה) ז (קנד) צריך האדם בשעת תפלה שידמה בעצמו כאלו עומד בעוה"ז וכו'. כי עד ברוך שאמר שהכוונה הוא בעולם העשיה והרי הוא העולם שאהלו שרויים בו אפי"כ צריך לכוון לעשייה רוחניו' כל שכן בצירה וביוצר שהכוונה דוא בעילם הבריאה ובתבלת שמונה עשרה שהכוונה באצילות לשון אצירות' ממש הוא עומד ויאצל מן הרוח הקודש עליו. אך כשיש לו מחשבה זרה נודע ענין התיקון כשיעלה הכל לאהבה קדושה וכן ביראה והתאחדות. וע"ז יש לו ית' תענוג גדול ע"י שמעלה ניצוצין קדושין וכמשל הבן מלך שהיה בשביה ואחר הביאו שיש להמלך שמחה יותר מן הבן שישנו בביתו וכו' ז (ק.ה) אותן דלת בחינות שארז"ל שצריך לכוון בגדם בתפלה שהם ארץ וירושלים וביהמ"ק וקדשי קדשים ורומזים לד' אותיות הי"ה והוא הצדיק יכול להעלות ולשאות במחשבה, וכוונתו את כל הבתי כנסיות שבתוך לארץ ע"י יחיד והתקשרות בשם הוי"ה בי"ה ראי"י וירושלים וביהמ"ק ולקדשי קדשים. וזשאר"ל עת דן בתי כנסיות שבתוך לארץ לקבוע בא"י פירוש כמי שהיו הבתי כנסיות תמיד בא"י בשעת תפרה ע"י כוונת הצדיק'. כן יהיו קבועים לעתיד לבא בא"י וכו'. (פ' ואתחנן) ז (קנו) לפעמים התפלה מעוכב מי מלאות בקשתו כי השפע אינה יכולה לרד למטה. והוא מחסרון כח המקבל היינו מחמת שהוא חושב שהשי"ת רחוק ממנו אבל כשישים האדם אל לבו שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו וקרוב לו מאוד בתכלי' הקירוב אצלו ממש בודאי ימסיר אליו רוחו ונפשו ואז יהיה תפלתו מקובלת למלא משאלותיו לטובה וז"ש קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת היינו שמאמין בדבר זה עצמו באמת שהשי"ת קרוב מאד להאדם הקורא אליו אז בודאי השי"ת קרוב אליו למלאות בקשתו (מחלת שמעון פ' שמות) (קנז) מהראוי בשיש לאדם איזה הצטדכו' להתפלל עליו לא יתפלל תפלתו להדיא רק להלביש התפלה והבקשה ולעטפה בתוך דברי שירות ותשבחו' מפני כחות הדינים והמקטרגים ולזה צריך חכמה גדולה כי המקטרגים שטים בעולם ומעכבים התפלות מלעלו' מכח איזה קטרוג על האדם המתפלל אבל בשהוא אומר בדרך שבח וכוונתו על בקשת צרכיו והם בודאי אינם יודעים מחשבה שבלב ע"כ אינם מעכבים את השבח לעלות למקומו הראוי ובודאי במחשבה וכוונה לבד כלתי אפשר להתפלל אף שהשי"ת יודע כל מחשבותיו כי כן הוא רמדה שצריך האדם להתעורר בקול ובדיבור רק שלא יפרש להדיא אלא מעוטף וכרוך בתוך שיר ושבח וז"ש תפלה לעני כי יעטוף וכו' עיין פנים וכן הוא בספר מו"ר הרב הק' מוה' אלימלך זלה"ה רק שאעפ"כ הלא מדת הדין שלמעלה מביר ויודע כוונת האדם ומחשבתו ויקטרג אותו על איזה עבירה שלא

יקובל תפלתו ילזה מועיל דבטחון שיבטח האדם בהשי"ת בטחון גמור כי אל חפץ חסד הוא טוב ומטיב לרעים ולטובים וישליך יהבו וימסור נפשו ורוחו להשי"ת לתון אותו במתנת חנם ועי"ז אין כח במדת הדין לקטרג עליו וכו' . (פ' ואירא) (קנח) מובא בכתבים אם אדם מאחר תפלתו שעה ומחצה אחר הנץ החמה אין תפלתו מקובלת באותו היום עד יום המחרת וי"ש ברוך ה' יום יום ודרז"ל בכל יום תן לו מעין ברכותיו היינו שלא יאחר הברכו' ותפלות של אותו יום לה' מעוכבים עד למחר וי"ש עילת שבת בשבתו ודרז"ל ולא עולה חוק בשבי ויו"ט כי ע"י אחור דתפלה גורם להיו עלי ה של תפלת ערב שבת בשב' ושל ערב יו"ט ביו"ט ובא הכתוב להזהיר אותנו מזה רק בכל יום תן לו ברכותיו של אותו יום ע"י תפלה בזמנה (פ' דברים) (קנט) ארז"ל למה ישראל צועקים וא נם נעים מפני שאינם יודעים לקרוא בשם שנאמר כי ידע שמי יקראני ואענהו וכו' ודענין לקרוא בשם הוא דבר קל לפי פשוטו שישים רואם אל לבו באמת כל פעם שמזכיר שם הויה ב"ה שהוא מהוה הכל ושם אד"ני שהוא אדון על הכל ושם אלקים שהוא תקיף ובעל הנחות בילם בעל דיכול' וכשיחשוב זה בלב שלם באמת יג ע אליו היראה ואהבה ובודאי יקרא וה' יענה ובאמור קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת וכו' (פ' שופטים) .

(קם) עיקר עבודת רואדם לבא לתכלי' השלימו' בעב דתו ית' להשיג אלקותו ית' הוא ע"י התורה והתפלה ולא יוכל להיו' אחד בלא שני כי לא ע"ה חסיד ונם בתורה לחיד לא ישלים נפשו כמארז"ל כל האומר אין לו אלא תורה אפי' תורה אין לו כי ביודאי ע"י עסק התורה לשמה יכול לבא לקדושה נדולה כשלומד לשמה ומדבק עצמו בנפשו ורוחו ונשמתו באותיו' דהתורה אמנם אעפי"כ לא יוכל לבא לע קר היראה ואהבה ודהשתוקקית לעבודתו ית' ולהשי"ב אלקותו רק ע"י התבלה בכם רת נפש ובהתלהבו' כידוע מכל סברי דקדושים וכו' (מאי ושמש פ' ויצא) (קמא) שמעתי מרבותי הק זלה"ה דאף שאין להאדם קדושה ופרישו' יתידה ילא יוכל לייחד יחוד ם וצ"פי שמור הק' אזי יעביד עבודתו עבודה זו תפלה בדז"ר מאד ובדתלדבו' יתרה והשתוקקו' נדול ובכס"נ ואז אף שאין מייחד יחודים רק מתפלל כפשוטו בהתלהבו' נדול ובכס"נ אז כל היחד ם אשר דם ראויים לתפלתו לייחד אותם השמו' על אותו דבר שמרפלל עליו דם מת יהדים ממילא ועולים במק ר שרשם בעולמו' העליונים ומשפיעים שפע הדבר שמתפלל עלי'. וכו' (שם) (קם) בדורינו עיקר דהזדכבו' לבא לידע אלקותי ועבודת דשי"ת העיקר הוא התפלה מעת שבא הבעש"ט הק' צווס"ל דציין וזרח אור התאמצו' קדושת התפוח בעולם אל כל מי שדוצה לנשת לעביד' דש"ת אבל לבא לתפלה וכה צריך לזה שימוש חכמים דרבה ויניעה יומם ולילה בתורה ובמעשים טיבים עד שע"ז יכולין לבא באמת לידע להתפלל ביראה ואהבה רבה כידוע למבינים ועיין פנים (פ' ויחי) :

(קסנ) כמו למשל מי שכבה וכעוד שעבן שלו ממשך ושולה למעלה דק ולבן מאד שם תמוז מותו מי לז מחת מי המולק למעלה ירד השלכת עליו ומלק הנר התחתון כן שם כמדם מתפלל בהתלהבו' נדול ובתשוקה נדולה וכו' והכבל ביולת מפיו נרמה בחום שהוא כמו עבן וכבל ההוא שולה עד כשם הכעוד וכו' לריח ניחוח לפני ה' ועי"ז מעורר מיין דוכרין להשפיע עליו מהם שלמעלה ולז התפלה הוא במקום קרבן וכו' (פ' יתרו) (קסד) האדם מחוייב לזכך מ"ע בהזדככות נדול אבל עיקר ההזדככות הוא ע"י תפלה בכוונה והוא עיקר העבודה בדורו' בלנו שיהיה התפלה בירחה והכבה רבה ועי"ז יכול לבא לידי מעלו' ומדריגו' נדולו' ורמות וכמו שאמר הרב המסיד וכו, מוה' משה ז"ל מפשטווחרסק שזה רמז דהמע ה פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תכלתם תכתב זאת לדור אחרון ודפח"ח אבל העיקר הוא להתפלל עם הליבור דווקא וכו' ולא בימידות ולז יוכל לבא לידי מדריגו' נדולו' וכו' (פ' ותתחנן) (קסה) עיקר מלחמת היצר הוא על התפלה כי גם אם יבבה האדם לעשוק בתורה ומצוות וגמילת חסדים בנופו וממונו וכו' לא ימים היצה"ר את כל תוקף מלחמתו מפני אחר בזה לא יסתלק עדיין מכל וכל וימלא מקום להכים תוחם בלבותם בפניות ולחשוב מחשבות אבן בהם ימים יתרחל יעמוד לשפוך שיחו נכח פני ה' ומקבל עליו עול מלכות שמים ואמרי פיו יביעו ממקור נבב בלי תערובות סיג מחשבה הכיסלת ויהיב נבבו לעוטם ה' עד שיהיה קרוב להתפעטו' הנשמיו' כמבואר בס"ע וכו' עם זה יוליף היצר כל עוזו להלחם עליו ובלבלו כי זה יגע עדיו להכניעו יותר מכל המלוות וע"כ יראה האדם לרתנבר בזה ושם יראה כי כבר מתנו האבר להתפלל תפלה כזו ישוב בתשוב שלימה על חטחות בוריו ויתעלה אל לבו על מעל מעל למרות בה' ועי"ז יסיר מסך המבדיל

ביום לבין חלקו ומז יוכל להזות בעומס דרך התפלה והחדש לחבר זאת מנמת עבודתו יפקחו עיני שכלו להבין מח"כ מהות התורה לשמה ולעשו' התעוות לפועלם בנתי לה' לעבדו וכו' (פ כי תלח) (קסו) בזמיטו זה לא יתכן לחדש כוונת התפלה המפורים בידינו בסידורי האריז"ל הן מתוך הכתב והן לגמדש ולכוונם בע פ וכן שמעתי מהדחו"ר הרב הק' החלקי הרשכב"ה רביטו מלימוך ז"ל לבל יהשוב חדש מחשבו והשבוטו כוונות השמוי רק יקבר נגלו ונסתרו שהוא נפשר ורוחו ונשמתו בח"ם ב"ה ועי"ז הוא מקבר כל התגלו' העולמי' וכיומיו' השלמו' בו ית' וכל כך תהיה מחשבתו דבוקה בעומס ה' עד שלא יהיה לו פנתי לפי' רגע לכוון הכוונו' ולחדש חפר תפלתו בבחי' זו נעטין הכוונו' והיהודים מהליהם ע"י תכלתו וכו' וע"ם שיד שריכין ליזהר מחד להתחלל בזמן התפלה ושלא לוותר על סוס דבר מכי' מדברי הפוסקים המחדושים וכו' (פ' נצבים) ועיין גם בפ' עקב ד"ה כן לה' חלקיך השמים וכו' מבחר שם ג"כ בשם הרב הק' הגי"ל לעניו שלין להתפלל בכוונת השמו' וכו' כנ"ל (קסז) הנה מעיקרי עבודת ה הוא התפלה בדו"ר וע"י שהאדם מקשר נפשו ורוחו ונשמתו ומדבק עלמו בעת התפלה בח"ם ב"ה מוסך על עניו דביקו' והקושה על כל היום מכן ענה יישוה נכח לידי מדה זו ולזכות בלילו' התפלה היא ע"י ביקוש בחנות לילה וילמוד כמה ביטורים ומהן הלכו' כשיקו' כ"ל לפי ערכו ועי"ז הוא מגרש את הקליפו' השומדין לבלבל בעת התפלה ומעתה מחשבותיו שיהיה לו בנקל להתפלל בלי מחשבה זרה ולהעלו' העולמו' וכו' (פ' ואלת הברכה) (קסח) כתב הרמב"ן ז"ל בפירוש סיר השיריס על מחרז ל עבודה זו תפלה כתב שיקר העבודה הוא לכוטם המחשבה ומביאה בשיעבוד הכוונה ע"כ ור"ל שהאדם מיבוטע תמיד בהתחשבה לכיתה דברים כלהד מאד מזה בחין מחשבו זרות בתוך התפלה משח"כ בשמיעה לבו ומחשבתו רק לכוונת התפלה היוא זהו עיקר העבודה ועי"ז תפלתו נשמעת כי יהוד ים מסכים המבדילי' בין תפלתו ובינו ית' ולריך בתפלתו ומחשבתו היפה לחמור במסכים הנ"ל והמעכירים עד שיעלה תפלתו וזה יהוד כי בדבר הד ודק ברחקו יכול לחמור משח"כ דבר רחב ועב היוו יכול לחמור כך כשכוונת לבו ומחשבתו רחב ומשוטע לכמה דברים היוו יכול לחמור והמעכיר המסכים כ"ם גבה שיעים ורחב לבב וכו' משח"כ כשלמנם מהד כל כוונת לבו ומחשבתו בחמוה גדול ולהביה בשיעבוד הכוונה עד שלשמה דק מאד רק בכוונת התפלה היוא יכול לחמור ולהעביר המסכים וזה עז שיעה ועמד בתוכה ומשר לחי זז מכחן ר"ל שלמנם כוונת לבו ומחשבתו כהדם בשמה טובה והיוו רולה לזה לשום לד ועי"ז נשמע תפלתו ומכאר לותר בזה רמזו רז"ל אמר הקב"ה פתחו לי כחודם של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם ר"ל כחודם של מחט דיוקן שיהיה כוונת לבבם ומחשבתם דק מאד ולהביה בשיעבוד כוונת הלב בדביקו' גדול . וזהו בחודם של מחט כי המחט הוא גורם הדביקו' שמחזיק ומחברין בו הבגדים וכו' עיי ם עוד (דברת שניה פ' תולדות) (קסט) כשחדם עומד להתפלל לכני רת בה ורולה להתפלל בדביקו' גהורה יתברך והיא מקשר להיכור עם כל הרצות שלהם כמבחר' הלבון בניה ניכור חמנם ב בניהם בני חדם שהם יכולים לבבלו ונדבק ח"ו במחשבתו הזכה לח מטיירים וכשהוא מקבר עניו בבחי' שלהם הם יכולים לבלבלו ונדבק ח"ו במחשבתו הזכה הבכונת והזהמה שלהם . ובחיבתי בשם מורי זקה"ה עניו חמולה בזה להתקבר עניו בהרצות שלהם כי הם בילה במחשבתו נדחות הבסולת והסניים שלהם ונקבר עניו בבחי' הקדושה והזכה והטהורה שבהם שהוא סוד הי"ה בחיבו יהין ונקרח שם ב"ן ידכה"ן וכו' ומזה נרחה בחוש שבח להם התעוררו' לומר דברי תבלה בחשק ובקול רם תשפ"י בחיוש ידושים כלום וזה בח להם ע"י הש"ך המעלה הבחי' הק' שבתובם (פ בהעלותך) (קע) ענין מולת התירת תהלים שהוא תיקון נפשי הברית ובשם נלוות תניים היה ציי התירת תהלים וכו' עיין ברית חום כ ועיין עוד מענין תהלים תשובה חום טיט (קעז) בחי התבלה ניוך להוותי בחי' קדום ברוך הוא דהיינו הקול וברוך היא המחשבה שהשבך ביחוד והשבבה והוא הוא דבר לחבר מהמחשב דלית מחשבה תפיסת ביה בלל וזהו התחברו' היולי הא ג"ר בשתחבר שלשתם יחד קול ומחשבה ומה שלתעלה ממנו בל זה נהשי"ת הז בבחי' זו בחתי תבבר יהי' תבבר ברים שום חבר מרמ"ח חברים שבו וגם בח הדיבור בלתי תבבר בו בדבר רק יחי' ביחה לו זחת נפיישו עד עבודתו ביוכל לדבר חבל בלתי עזר חלקי הוא רק לחעלה חעונם הדיבור הבל בחחרים בעלמו ח"ה חבר מחברין בלתי תבבר בו בעיתוד והתפלל לפני הברוא ית בשניחו' וכו' וזהו חנין שהקב"ה מתפלל בלתי תבבר להתבלל רק שיהיה בבחי' קדום וברוך הוא וכו"ל בחחבר וכו' בלתי תכלית בח נחמר חלח תפלתי היוחו שרק בח הש"י דובר בו וכו' (רשבי חם חות עה) (קעב) בשם שים חילוק מחחבה למולים בפיו בן ים חילוק עוד למי שמרים בקול ע"ז חתנים היוח (שם חות עו) :

תפילין (ו) ענין מצות תכילין ומה שתרז"ל כשלוכם תפילין וקורא ק"ש ומתפלל כאלו קבל עליו עול מלכות שמים שלימה עיין ירחה לות עד בחלק רמצון (ב) תרז"ל ורלו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וירלו ממך אלו תפילין שברחם ולא לאמרו שעל רגם לך יענין כי מודע כי התכילין הם להמשיך סוד דלת מוחין עליונים והם דלת פרלין' שבתפילין ואלו ממשיכין לותם מן המוחין העליונים בתוך מוחותינו ויבלו נ"ל כהדם כ"ש לפי בחינתו וזה סוד מה שאלו לומרים בפרשת הנחת תפילין ומחכמתך וכו' תהליל עלי ומבינתך וכו' ובחסדך וכו' ובגבורתך וכו' שהם בח' הדלת מוחין חכמה בינה ודעת כולל הסדים וגבורו' בחי' מהבה וירחמ וכו' וכשחדם עושה ממה כתיקונם וכרלוי והעיקר בדביקו' ובשמחה וכו' אז ממשיך בקרבו המוחין ונקרא תפילין שברחם דייקא ואלו כי שם ה' נקרא עליך כי הוא שם ה' ממש שנקרא עליו ושתרז"ל חזיה דהוה בדה טובא וכו' לאמר תפילין קא מאחזן פיינו כי המשיך מוחין עליונים ומוחין הם תעוג עליון לכן הוה בדה טובא וכו' עיין כאיס והנה מירי זלה"ה לאמר פירוש מתרז"ל הקב"ה מניח תפילין הענין הוא למשל האב כאיס לו תעוג שבנו הולך בדרך היסר ונתרחבו המוחין של האב כך כביכול כשתרלל עושין רלונו של מקום יש לו תעוג גדול כנודע ונק' מוחין והן הן התפילין וכו' עיין כאיס עוד (מאור עיניס בחיבושי מסכת שבת ועי"ש גס לקמן ד"ה עולם לילקט)

חובחה (ו) הוכח ר"ל כשאתה רולה להוכיח הדם מן העבירה כך תעשה תוכיח את עתיתך ר"ל את שהוא עמיתך בתורה ובמע"ש כמותך אדם כסר כמותך, וחז האדם הזה שאתה רולה להוכיחו שהוא בעל העבירה בעלם ירגיש ממילא בעלתו ובזה לא תבא עליו חטא ר"ל שלא יתביים הבעל העבירה בתוכחה זו (אור תורה פ' קדושים) (ב) לפעמים יש נדיק שבנגעל הרחמן חטא והטעים את הרבים ח"ו וחז כשהוא בא בנגעל שני לתקן את זחת אז הוא מחוייב בדבר מכבר לגעלית את הרבים ידי חובתם היינו לזכות את הרבים ולהוכיחם ולהחזירם למוטב שישובו בתשובה שלימה וכו' עיין פיס (שם ברמזי מגדות רז"ל) . (ג) כשהנדיק מוכיח את הדור ואיכם רולים לקבל מוסר הוא טוטל מהם את החלק הטוב שבהם ושתרז"ל זכה טוטל טוטל חלקו וחלק חבירו בנן עדן לאו דווקא בשוה"ב נאמרו הדברים אלא לפי בשוה ז טוטל את חלק הטוב שבתוכם אם מוכיח תותם ואיכם רולים לקבל ואסבריה מורי לדבר זה כי הדיבור מפי הנדיק לאוזן השומע והדיבור הוא דבר רוחני והיא מדריגה עשירית והשמיעה ג"כ הוא דבר רוחני והיא מדריגה עליונה למעלה מהדיבור וכשהוא שומע וא"א מקבל מוסר לוקח הנדיק השמועה שלו שהדיבור של הנדיק חוזר אליו עם חלק השייעה של השומע וז"ש איכם נדיק תמים היה בדורותיו אלקח חלק הטוב של דורותיו כמה שהוכיח לותם ולא רלו לקבל וכו' (מאור עיניס פ' נח ועיין עוד מענין זה גם בחידושי שבת מסכת יומא) (ד) תעפ"י שלפעמי' לריכין לעבוד את הש"י בשמחת הכעס והשנאה על עוברי רלונו ולשבר מלתעות עול לעשות בהס נקמה ונהפילם עד עפר ע"י שבעל כרחס מוכרחים לשוב אל ה' תעפ"כ הש"ת חפץ יותר שיקריבו כל העולם כולו לעבודתו ית' בתוכחת מוסר לאחרי טעם המתקבלין על הלב שי שיעזוב רשע דרכו ולא ב"י כעס וכו' כי הש"ת הוא טוב ומטיב שהכל יתקרבו אליו ע"י טוב כ"ש הדיכיח דרכי טעם זכו' (קדושת לוי פ' בראשית) (ה) כשהנדיק מוכיח את הרשע אז אלו אותיו' שהנדיק המוכיח מוליך מפיו מגיריס לעיני הרשע ואז בקל יכול הרשע לחזור בתשובה כשבר זוכה אלותיו' הנדיק

עושין רושם אלו ומגיריו לפניו וכו' (פ' וירא)

(ואלו) ס' שמוכיחים את ישראל בדברים קשים וכדברי ביוסים עד שמוכרחים לעשות רלונו ית' וכו' ועיקר השלימו' להוכיחם בדברים טובים ולהזכירם גודל מעלתם ומקום מקור מהנס כשמתם וגודל הכחת רוח חשר להבורא ית' ממש"ע שכל הים מישראל וגודל השמחה חשר בכל העולמו' בעשות נויה הים מישראל מלוות הבורא ית' וכזו התוכחה טוטה את לב בני ישראל לעשות רלונו ית' בלבב שלם ולקבל כל הים מישראל עליו עול מלכות שמים שלימה ובתוכחה כזו מעלה את נשמות ישראל למעלה ומעורר גודל כחס ומעלתם עד שע"ז כל הנברחים שבעולם לריכין לעמו' מעלמן הרלון של ישראל שבכל נברא בשבילם וכו' וגם ע"ז מאיר עיני ישראל עד שגם הם יכולים נהשיג זה השכל וכו' . (פ' חוקת) (ז) כשחומר תורה ומוסר יתבונן בשכלו שם ישמעו העם בדברם עמו ויקחו מוסר להטיב לכת בדרכי יוסר אז מה טוב חלקו ממנם שם לא ישמעו ולא יביכו ומוסר לא לקחו נמלא שהיו דיבוריו ללא יועיל ולא למחסור ומי שהוא חכם ומתבונן על דרכיו מקייס בעלינו הלי קרח ובבא משה אל תהל מועד אזי בחי' הדיבור כמבואר בפיס היינו שבא לדבר ד"ת ומוסר אז ישמע את הקול מדבר אליו היינו הוא בעלינו שופע קולו

כאלו

כמלו הוא מדבר אלו בעצמו לקיים דיבוריה אלה ואל אף אחד לא ישמעו ולא יביטו את דבריו
עכ"פ תועלתו הוא גמור והבריו הוא ליותר ח"ו ממחר שעכ"פ הוא בעצמו שומע וז"ש בלבי
נפתי מיתרתך היינו הדיבורים שלבי הוא מורה בפי המון עם נפתי ח"ו אם בלבי לתועלת עצמי וכו'.
וי"ש עוד מענין מה שלבאורה היה טוב לו יותר ליסד בשוד התשבה ועיקר יהודים ולא ללאת
אל בחי' הדיבור הך שאפשרים מניע לו תועלת גדול ע"י כי ל"ו עיקר לבחי' הדיבור להורו'
נכם דרכי יושר נכון ונלערפין מזה מירופי שתות הך אל אם הויה ב"ה גם ע"י זוכה להתעיך
הבנות גבוהו' ורמות ביותר (עיין דיבור חות לה) וז"ש עוד מפרשי הבחינות שבריכין להיו'
נמי שרוצה להזהיר את העם ולהדריכם בדרך המלך וכו' (לור הירזר פ תניה ועיין פ' כי
תשא) (ת) בעת שהמתשבה דבוקה וקשורה בקדושת הבכלל רק לריך בחי' עלינו לערך ענין
עבודתו מז מינו כריך ליתן עד ל' וז"ש מחולקים כי הם נקודה כוללית הלורך הוא לעבודת
עלמו. ולכן בעת שמתחיל המשכיל לגלות דיבור של תביעה ומוסר אזי זה הדיבור בעצמו חוזר
אל קדמת המחשבה בסוד הכיתה וכיון שהדבר שומע את בחי' דיבור עצמו שעתה שימני
חזי נחוסף הלזו עוד חכמה ושנה הישועה בעבודת הבורא ית' ונולד תוספת תענוג מהשם לבחינות
עבודתו חשר בי"עדר בחי' הדיבור נשאר רק בסוד כללות מחשבה הראשונה נקודה פנימיית כנ"ל.
ופעם אחת שמעתי את הרב ר' מיכל וכו' שדרש ברבים ואמר להם בשקשה נשמוע דברי וחו"כ
אמר לח מחשבה לבד אלי מזהיר ומניח אלא גם את עניני אזי מוכן עיכם והבנתי מתוך דבריו
הק' שפשר כיון אל האמור כנ"ל וכו' וזהו כלל גדול בחל יוצית דיבורים מעשה ולחון כי אם
בהכניסו הדעת אל דיבורו אזי דבריו נשמעים ונכנסים בלב שומעיהם ועושים רשים לעורר נפש
בקרבם וכו' כי דברים היולאים מן הלב נכנסין ללב וכו' ופשם אחד שמעתי שחיר לנו המגיד
זלה"ה בכירום אני ללמוד מחשבה חופן היותר טוב אזי לומר תורה בהות בחינו מרגיש ב"ש כלום
כ"א חוץ שומעת אזי שעוסק הדיבור מדבר בו ולא הוא מדבר בעצמו ואזי שמתחיל לשמיע דברי
עצמו יכשיל וכמה פעמים רמז עיני ולא זר כשפתח פיו להבר דברי תורה היה נרמה לעין כל
כאלו אינו בזה העולם כלל ושבוע מדברת מתוך גרונו ולפעמים אפי' בחילוץ עינן ובחתנת
תיבה היה פוסק ושהה זמן מה והכל מורה שצריך המשכיל להמתין על הדעת ולא יוצת הדיבור
עם הדעת וכו' (כ' לו) (ע) ענין התנהגות הרב החכם והבדיק עם תלמידיו ואיך ציוה
מזהר בדבריו בלמדו לפניהם תורה ומוסר וכו' עיין בלריכות בפ' שלח לך (י) פ"ת היינו
מסובין בבית המגיד זלה"ה ונלפשו הרבה נוועי מבשים זקנים עם נעריש ופתח היו לדבר ד"ת
והזכיר מבל מרז"ל מי שהיו לו שתי בשים אחת ילדה ואחת זקנה הזקנה מלקעת שחורים וילדה
מלקעת לבנים ונמלא קרח מכאן ומכאן כך הענין בד"ת כי מרז"ל התורה ניתנה בשם שחורה
ע"ג שם לבנה ושם שחורה רומז לדיבורי יראה וכדומה מדברי מוסרים המוצא לנעריש חבר לא
עמדו עדיין בסוד ס' ורליכין להפחידם בעניני יראות מרלועה ביחד ושם לבנה רומז לעניני משבה
ורמזים וסודות התורה בענין דייקא לפיים משכילים להניעם טוב עבם השגת הבורא ית' במופשטו'
וכיון שבחין לדרום פני הרב הרבה גווני בני אדם אלו מוסכין ושוחלין את הרב מענין ירחות
הכיוני גשם שחורה וחלו מוסכין מעניני מהבות נמנע קרח מכאן ומכאן ואין לו פה להסיב בענין
אל"כ מי שהוא חכם הכולל ונפשו רחבה עליו ויש לו התפשטו' הדעי יכול להמניע דיבורים השווים
לכל נפש וכ"ל ואחד לפי ערכו ותבונתו יכול להמניע מרגוע לנפשו בדרום כוונת הרב המגיע לבחי'
עבודתו וע"ש עוד שהאריך בענין שלריכין לקבל מוסר מכל אדם וכו' (כ דברים) (יא) תועלת
התוכחה הוא משני פנים הו שמטעמו ה"א לומר שהוא מותר וכשמודיעין לו לימורו בזירוז
הוא שב מידיעתו הו שיודע שהוא חסור אלא שכופהו יצרו לעבור בשביל הנאת גופו וכשמודיעין
לו תומר העוסק וכו' אז לא ישמע ליצרו בשביל הנאה מועטת ועיון הן הוא שאומר בגלו שהוא
למדן ודייק וזה מרומז בתוריו לך שכן למדן לדיק ובדמה לו שעוסק הכל לשם שמים זה
בחי' ותשמתיו גדלה עד לשמים אז אין להוכיחו בשום כיוס כ"ם הל תוכח לץ כי לא יאהב לו
תוכחס וכו' עיין פרש (פניס יפות כ קדוש ס) (יב) שמעתי תומרים בילוד המשבה תה אין
אלי לי מי לי וכו' דקיימו שבאמת אף אם יהיה החדש כמה מחות שנים א"א לנמור המלאכה
שנריך האדם לעבוד את בוראו מפני שהוא ל"ש לך כשהאדם מלמד את בני אדם תורה ומצ"ע
ושדרך חבר יבואו בה אזי אף אחר מיתו כל מה שאמה יאמרו בדרך ה' על ידו יהיה שיך לו
וזהו שם אין אחי לי ר ל כאלין כוונתי בשבועות רק בשבילי אלא שאני מורה לאחר את הדרך
חבר יוך בה ואתעשה חבר יעבון אז אני לי ר ג אי שיעשה חיזה מלוה שייך לי חבל כשאני
לעלמי לבד ולא לתורות לעם ה' אזי מה אלי כיוצא מה יועיל לי העבודה של ע"י לבד כי אף

אם לחיה אתה אניס מיני בתשברי לגמור המלחמה , ואם לא עכשיו לימתי דהרי לא המתים יהללו יה אבל כשמורה דרך לעשה והמה ידריכו לבניהם ובני בניהם אזי עד עולם יהיו חייבים לו המצות שעשו על ידו ע"ד משה זכה וזיכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו וכו' (מבשר לדק פ ילמ) (יג) כשרואה להוכיח בני אדם יחשוב במחשבתו תיך חוץ מהיותו על הכורח ית' ת"ל לדבר והוא רק חיות הקודם המדבר בו ואז הם דבריס היולאים מן הלב היינו מלבו של עולם וכשמעין ללב השומעין וז"ס אם תוליח יקר מזולל כאחרלה להוליח יקר מזולל ולהחזיר למוטב בני ישרחל הזי עלה היעולה כפי תהיה אחבין אלית לך מגרמך כלום רק מה שאבי"ת נותן לך כח הדיבור לדבר וכו' . ואז יהיו דבריס היולאים מלבו של עולם ותכעול ותוליח יקר מזולל כי בודאי לא יהיה בהתוכחה שום גד יאכ"ר כיון שאתה יודע שאני המדבר בך וכו' (פ' פנחס) . (יד) הנדיק אים לו אור גדול בכדי שיוכל להזריע אור הקדושה והיראה גם בבני אדם מריחים עליו הדבר מיעל להתממק בכל תופן בכל יכלתו כדי להכניס יראה בלב בני אדם וכו' ואפי' אם בפ"ע לא יפעול לעורר לבם יחזור ויוכיח ע"ד הוכח תוכיח ולבד מהסבר אים לו להנדיק עד זה בשוב"ב ולא עוד אלא בגם זה שכרו שהיראה והקדושה הזאת שגורם לבני אדם תשוב אליו ויוסף בו עוד יראה ואהבה ותשוקה לעבודתו ית' כזה כתי' דבריס היולאים מן הלב נכנסים ללב פירוש לאותו לב עצמו שיצאו ממנו בחמת אותן הדבריס חוזרין ונכנסים בלבו ומוסיפים לו עוד קדושה וכו' (מועם לנילמלך פ' תולדות) (טו) מכל האמצעות מין האדם יכול לקבל דברי המוכיח אף אם הם דבריס היולאים מן הלב כך אם המוכיח הוא לדיק גמור אז דבריו נכנסין גם ללב האנש וכו' (פ' ואתרא) (טז) דרך הנדיק כשרואה להוכיח לאדם אחד אז נריך להיות האמירה הזאת לכלל בני אדם ואז ממילא יוהל הדיבור גם לאיש הזה וכו' (פ' לעור) (יז) דרך הנדיק לרוכיח עצמו תמיד בכל עת ולומר בכאי בני אדם תמיד שהוא מקולקל במעשיו וכוונ לפניהם החטאים שעושים לותם אחר בני אדם והנדיק תולה בעצמו לותם החטאים כאלו עשאם הוא ח"ו . ועי"ז הוא מכניס בלבם יראה גדולה והם שבים משוגותיהם ונדולה תשובה אזדוקו' נעשין זכויות ומלותן הבניות עצמן עושה מהן לבוטי קודם וכו' (שם) (יח) הנדיק הרוצה להחזיר את בני דורו למוטב ומדבר אליהם דברי מוסר תמיד אך דבריו אין נכנסין בלבם כי אם לבם לב האבן אזי דורי למוטב ומדבר אליהם דברי מוסר תמיד אך דבריו אין נכנסין בלבם כי אם לבם לב האבן מחמת רוב העבירות שעשו ומחברו ח"ו בקליפה ר"ל עד שה היעוצה לזה מדבר מוסר אל סורם נשמתם הסר אין לקליפה לחיות שם וז"ס הלחזיו השמים ואדברה היינו סורם הנשמו' המכוסה בשם שמים וממילא תשמע האדץ אמרי פי היינו האדם הנשמי וכו' עיין פניס (עבודת ישרחל פ' לחזיו הובא ג"כ בס' תובב ישרחל) (יט) אל יחמר אדם הן אמת שדברי המוכיח הם טובים אלא אני איני מעשה אני שוכח הכל כי בחמת אם שומע בכוונה לשמור ולעשות אזי מעש"ו בשוכח העפי כ אח"כ כשאריך לזה כגון בשעת התכלה יזכור הכל כי הקב"ה מזכירו ע"י הנשמה כמו שישרחל מוסרין נפשם על קדושת השם מפני שזוכרים מעמד הר סיני שרחתה ושמעה נשמתו בנ כ"ף מישרחל וכו' (אור הגנוז פ' תבא) . (כ) המדבר ד"ת אל יחשוב שהוא המדבר אלא שהוא מהבורא ית' הוא המדבר בו וכו' וכאלו התורה עלמה מדברת כ"ם כי עהותיך אויהב לי והמומר ד"ת ידבק עלמו בדיקות אלקות וכאלו היא עותד בשוה"ז אלא בגן עדן הבריס מקשיבים לקולו וכאלו השומעים כלולים בו אלא הכללות של הנשמות בחדם הרחשון עי"ז ה' אלקיו עמו ויעל תופס עיין פניס עוד ויכוון שיתכבד ויתפרסם הקדושה ע"י ד"ת אלו וכו' והשומע בשומע ע"י נשמתו פירוש בכל כוותו וכו' בשומע אהב דורש בדו"ר אזי ידבק עלמו לדיבורו אלא שיהיה אהדות עם המוכיח כי דיבורו שהוא ע"י נשמתו נעשה אלו אחבה וכו' (פ' נצבים) : תעלית (א) יכון בתעלית אולי בשביל תלוותי זכבודי הסרוח הכעסתי את המלך העליון וכו' לכך אני רוצה לשנות ח"ש להכניע תלוותי וכבודי ואגריס נישעלה שיוכנע עבד תחת רבו ושפחה תחת גבירתה ולקיים מלות תשובה והריני רוצה לעשות ח"ע כדי שיוכל לעבוד את ה' בחמת ובכל בנס בהבה וברחה כדי שיהיה יחודו על ידי וכדי להקריב ח"ע לקרבן נפשי אוי לי מה אני ומה חיי שאני רוצה להקריב חלב ודמי ואבי ורוחי וגופי ונפשי ולבי ורעיוני לפניו בפרי בורח כל העולמים וכל העולמות לעשה בדיבור הק' והכל כאין נגדו וכו' ע"ם שהנ"ריך בעניו זה יש יסיקר התשובה שישוב מדרכיו הרעים וגם לא יתנאה שום מתנאה בתעניתם לכלבא התמסר ואפי' יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם וכיון שכן יעשה ביסודי האלע"ת שמסר נפשו על זה שבודאי יפעל דבר גדול . יושן בתחלה בג' ימים לאנשים כדי שיתחזקו המוזין חבל לא ברבה מהר ויעש פעם במקום זה ופעם במקום זה וילך מעט ומה"כ יסבב מעט כדי לבמל לעורו וילמוד במחשבה לבד בלי דיבור כדי להקל לעורו מעליו פעמים ים יבשות בפיו ומר מהר

וירחם עליו ויעזר שכופב עו הרחם ועל יוכל לסבול וכשיבוא במסך הגורל יתחזק כחו ועל יכלם לו כלל ויכוון לעשות נחת רוח לבורא ית' בתעניתו וכדי להקל לעכר מהשכיחם הוא מקבל עליו לעכר ויעבוד בשמחה ויחשוב שהשכיחם תפעור מותו כמו שהיה סועדת שלמר חולים ויעזור לו השי"ת (לוחות הריב"ש דף רפ ומו) ועיין בליקוטי יקריש דף כד במכתבי הרר"ם מזבלי"ת מבלר שם שתפש"י שבוודאי לפי מעשיו היינו מחוייבים להתעות הרבה תעניתים לך כפי מה שברה תשות כח בעוסק וגם מתמעטו הלכבות ומתעניו ג"כ רק כמניות מהשיש מלומדה ומיו מפשפיו במעשיהם וכו' ומדרבה פוגמין ביום התעית עמהו ג"כ בפרט בעוון הכעס שמתגבר ע"פ רוב ביום התעית ועל עוד שלא שמתגלין ומזשבין שכבר נמחל להם הכל ע"י התעית ורמיקים לגמרי מעיקרי פעולות התעית שהוא התשובה והחרטה למתיית ושבירת הלב וכחות הגוף וכו' יפבירת התאוה והכנעה וכו' ע כ בדוחק הלזו טוב יותר שלא להרבו' בתעניתים שלא יהא כח הגוף ועל יוכל לעמוד ולהתפלל וטוב יותר להכריח עלמו להתפלל בכל כחות הגוף ובכוונה גדולה ורלויה ובהתלהבות וכו' ומ"ש כל הפעולות הנ"ל שבתעית ע"י התעית לעתין ג"כ ע"י התפלה שהוא בכוונה רלויה וכו' וגם טוב להיו' רגיל בתמידות בתפילות ומקוואות וכו' ע"ש ומכל זה מובן שבעניינים בהלו נריכין להתייסב עם גדולי הדור ולשמול עמה עפיהם והם יורו לו הדרך לין להתנהג וכו .

(ועיין לכילה חות ד' ירחה חות קמה)

(ב) לפעמים באמצע השבוע מתגבר עליו היצה"ר ומראה לו כבידו' גדול בתענית ואומר לו שלא יוכל לסבול וצריך האדם להבין בשבלו שהיצה"ר מקנאתו שלא יבא למדריגה הוא מקטרג בו מאד וכשיהיה חכם בדעתו ויתגבר על היצה"ר יגרום באותה שעה דבר גדול למעלה כ"ש בזוהר דא יקרא דקוב"ה יתיר כך האי יצה"ר סט"א אתבפיא בגין פולחנא דקוב"ה וכן גם בזה מחמת שיש להיצה"ר חשק גדול לבטלו והוא מתגבר עליו אתבפיא הסט"א מאד ולפעמים נותן רשות לשטן לעשות לו צער גדול כדי לנסו' אותו אם יעמיד ויתגבר על יצרו ואח"כ כשיגמור התעני' לא ירגיש כלל אותו הצער הגדול שהרגיש באותה שעה ויבקש רחמים מהבורא ית' שיתן לו כח בעינים שלא יתקלקלו מחמת התעני' (דף יוד) .

(ג) העבודה של דיבורי תורה ותפלה בדחילו ורחימו ולעשו' הכל בהתקשרו' להשי"ת אפי' כל דברי הרשו' ולוקח לעצמו מכל דבר רמיזא דחכמתא ולהכיר אחדותו ית' אפי' מכל עניני ארציו' וגשמיו' וכו' העבודה הזאת גבוהה וחשובה יותר אצלו ית' מהעבודה של סיגופים ותעניו' של הפסקו' וכו' עיין פנים (אור המאיר פ' ויקרא) וע"ש שמבאר שאעפ"כ צריכין ג"כ לעבודה זו של התעניו' וסיגופים בכדי להכניע את נשמיו' שבגיפי ולהבדיל ולהפריש בין טמא לטהור ובין טיב לרע ולידע מה יעשה ומה לא יעשה אבל אח"כ כשזוכה להשגה ושכל אמתי אז ממילא יפנה עצמו מהרהורים גשמיים ומחשבתו דבוקה תמיד ברוממו' אלקותו ית' אז טיב לו יותר לעבוד את הבורא ית' בדיבורים של תורה ותפלה בד"ר וכי' בג"ל (ד) מעניני תעניו' ותשובה ופדיונם בצרקה למי שאינו יכול להתעני' וכו' עיין תשובה אות כג ועיין בליקוטי אמרים תניא באגרת התשובה פרק ג' מבואר שם כי כל בעל נפש וכו' יחמיר על עצמו להשלים עכ"פ פעם אחת כל ימי חייו מספר הצום' לכל עונ מעוונו' החמורים שחייבים עליהם מיתה עכ"ג ואפי' בידי שמים לבד כגון להוצאת זרע לבטלה פ"ד צומות פעם אחת בימי חייו ויכול לדחותם לימים הקצרים בחורף ויתעזה בעשר תעניו' ע"ד משל בחורף אחד או פחו' ויגמור מספר הפ"ד צומות בט' שנים אי יתר כפי כחו (וגם יכול לאכול מעט בג' שעות לפני עלות השחר ואעפי"כ נחשב לתעני' אם התנה כן) ולתשלום רנ"ב צומו' (היינו לפי דעת האומרים שאם חטא כמה פעמים בחטא אחר מחוייב להתעני' עכ"פ ג' פעמים כמספר התעניו' השייך לחטא זה וכו') יתענה ער ד' פעמי' פ"ר עד אחר חצו' היום בלבד שמיחשב ג"כ תעני' בירושלמי ושני חצאי יום נחשבין לו ליום אחד לענין זה וכן לשאר עוונו' כיוצא בהן וכו' אבן מספר הצומות העודפים ער רנ"ב וכהאי גוונא שהיה צריך להתעני' לחוש לדעת המחמירים להתעני' מספר הצימו' שעל כל חטא וחטא כפי מספר הפעמים שחטא וכו' יפדה כולן בצרקה ערך ח"י ג"פ בער כל יום וכן שאר כל תעניו' שצריך להתעני' על עבירו' שאין בהן מיתה ואפ' על ביט ' מצות עשה דאורייתא ודרבנן ותלמוד תורה בנגד כולן כפי המספר המבואר בתי"ג הת שובה מהאריז"ל ורובם נזכרים במשנת חסידים במסכת התשובה הכל כאשר לכל יפ"ה בצדקה אם לא מצי לצעורי נפשי' וכו' (ה) כשהצדיק מתעלה מעולם לעולם יפצאו בו כמה דקדוקים שלא היו נחשבים לעוון בזה העולם שהיה בו יכשעלה למעלה בעולם העליון

ממנו שם מדקדקין ודנין עליהם וכו' ומטעם זה המנהג להתענו' ביום שמת בו אביו או אמו מבני שהנשמה מתעלת בכל שנה מעולם לעולם ובכל עלייה ימצאו עליו דין ורקדוקי המצוות ומעלין אותו ע"י דתעני' והתפלו' וכו' (פנים יפות פ' בהעלותך ועיין גם בפ' חקת)

(ז) על הנצאה זרע לבטלה יתענה פ"ד תעניו' ואם חטא הרבה פעמים בזה יתענה ג"פ פ"ד תעניו' וכמו כן בשאר עבירו' כפי בספר התעניו' המיוחד להם כמבואר בספרים מאכילת צהרים אם יהיה בלא אכילה ושתיה עד למחר בעת הזאת יעלה לו לתעני' יום (הנהגת הרב הצדיק וכו' מוה' שמעלקא ז"ל וכן בהנהגות הרב דמגיד מסטעפין)

תשובה (א) איתא בזהר השובה הא עילאה כי יש שתי ההין הדיבור נק' הא תתאה הא מוצאות דפה והשכל והמחשבה יש בה ג"כ אותיו' והא מוצאו והוא בחי' הא עילאה והתשובה באה מהמחשבה מהמ' שמבין גודל דעבירה וגרר מי שמרד ומחמ' זה עושה תשובה וזהו הא עילאה בשכל נדול בבינה גדולה (ליקוטי אמרים דף ח') (ב) הנה ה' רוכב על עב קל פירוש הנה ה' רוכב על אותו אדם שעשה איזה עבירה והוא עבה וחמורה בעיניו אף שדוא קלה בעצם (דף טו) (ג) עשה אדם עבירה שהוא דש בעקביו אינו מתעורר בתשובה לאפוקי אם עבר עבירה חמורה הוא מתעורר תיכף מפני שבמדריגה היותר התחונה יש שם ניצוץ יותר קדוש וכשבא לאותה מדריגה מושך אותו הניצוץ לשרשם מהר ונתעלה לשרשו וזהו במקום שבעלי תשובה עומדים וכו' (דף טז) (ד) ע"י וידוי נדה לו ורחימו ע"ז מעלה אותיו' החטא וכו' (דף כד) (ה) עבירה גורמת שכחה מפני שעבירה גורדת עבירה ושוכח השי"ת ועושה עוד עבירה והתשובה גורמת הזכרון ורמז לדבר שמן זית שדזית קשה לשכחה והשמן טוב לזכרון וכמו שהשמן גנוז בתוך הזי' כך התשובה גנוזה בתוך העבירה לפי שהתשובה הוא מצוות עשה מתרי"ג מצוות אבל אינו יכול לעשו' תשוב' אלא אם עשה עבירה תחלה נמצא שהתשובה גנוזה בתוך העבירה (דף לט ע"ב) (ו) כל התורה כולה שמות ו של הקב"ה כי מדברת מכל העשר ספירו' הם בעצמם בהתורה ובתורה יכול האדם לתקן את אשר עוות למשל שעבר על לא תגנוב ואחר התשובה והחרטה והשיב את הגניב' יקרא בהורה ענין גניבה ולא תעשה שבה בדחילו ורחימו בנקודות ושעטים כראוי ובזה יוכל לתקן מה שעוות (דף מ) (ז) דכל מאתו ית' ואף גם הרהור תשובה שעושה דאדם תשוב' החלת התעוררו' הוא מלמעלה כ"ש בזהר שדקב"ה מכריז בכל יום שובו בנים שובבים דק מי הוא השומע הכרוז אך הנה ידוע שמדיבור השי"ת נברא מלאך והמלאך הנברא הוא הנכנס בלב איש הישראלי ומכנים לו הרהורי תשובה בלבו וכו' (דף מו) (ח) ארז"ל גזרעין ומיסיפין ודורשין רמזו על האדם התחתון ומה גם אם הוא בעל תשובה וירוע כי אחד מדרכי התשובה הוא שינוי מעשה והוא עיקר התשובה יותר מכל תעניו' וסיגופים ולזה אמרו גזרעין ומוסיפין שיראה הבעל תשובה לגרוע מענייני עוה"ז ומתאוות הגשמי והמותרות וכל שאר צרכי הרשות רק יספיק א"ע בכדי חיותו ויראה להוסיף ג"כ במעשה עבודת דבורא ית' כמארז"ל אם היה רגיל לקרו' פרק אחד ילמוד שני פרקים וכיוצא בשאר דברים יראה להוסיף בכל עבודת הקודש בכוונה ובהתלהבו' בדו"ר בעשיית המצוות ובתפילתו ובלימודו וז"ש ומוסיפין ודורשין רמזו שלא די לו מה שהוא מוסיף על עבודתו כנ"ל אלא גם ודורשין שצריך האדם לדרוש ולחקור היטב ולבדוק א"ע בחורין ובסדקין שלא ימצא בו שמץ מה ונדנוד עבירה באחד מרמ"ח אבריו שפגם בהם ח"ו ולא תיכן אותו נק' בעל מום ואז גם עבודתו מחוללת כי כל אשר בו מום לא יקרב ופשיטא שצריך לדרוש ולחקור בעשיית המצוות ובלימודו שלא יהיה בהם ח"ו שום פניה או מחשבה זרה ח"ו ואצ"ל שצריך לדרוש ולחקור אם ימצא בו ח"ו איזה מדה ממדות רעות כמבואר בספרי מוסר שהם הם המונעים כללו' התשובה וזה צריך דרישה ופשפוש בתמידו' ויראה לבער אותם ולעזבם מכל וכל ואדרבא יראה להוסיף על מדות טובו' וישרות ולהדבק במדותיו ית' מה הוא רחום וכו' גם ארז"ל ציון דורש אין לה מכלל דבעי דרישה רמזו ג"כ אל האדם שדוא גם עולם קטן והוא דמיון וציון וסימן אל דברים עליונים לעילא ואם ח"ו נמצא בו פגם פוגם בעולמו' עליונים וזהו שמתחה הכתוב ציון ר"ל מי שנעשה ונברא בעיה"ז דק לציון וסימן ועוד שנברא לציין ולגדור לתקן דברים עליונים דורש אין לה בתמיה. ואמרו מכלל דבעי דרישה להורות דבר כללי כל ימיו של האדם וכל עתיו ורגעיו בעי דרישה ולא סני בדרישה זמניית אלא תמידיית וכו' ולא די שידרוש א"ע כנ"ל אלא גם את

אחרים

אחרים יזהיר וכו' ויקים ורבים השיב מעון ואז בודאי תהיה עבודתו רצויה ומקובלת תשובתו וכו' (דף מח) . (ט) זית שמן קשה לשבחה כמי כן הקליפה הוא העבירה קשה לשבחה לשכוח את השי"ת אבל כשעישה מצוות תשובה אזי הוא מוציא מצוה שלו תשובה מתוך העבירה שהיתה אסורה שם וצריך לשוב מאהבה כי כשעשה העבירה מסתמא עשה מחמ' תאוה וכו' ורתאה הוא מכח התענוג והתענוג הוא דבר גדול מאד בה' אז התענג על ה' בנועם רק שנפל בעבירה כנ"ל לכך צריך לשוב מאהבה וז"ש כי תחבוט זיתך לא תפאר אחריך וכו' (אור תורה פ' כי תצא) (י) ע' התרשה ותשוב' בלב שלם מעלה העבירו' עד מקום הלב שהוא המחשב' ושם מתגברים ומתלבנים וכו' גם ע"י ההתלהבו' של דתשוב' מכסה ומכבה את ההתלהבו' של דעבירו' וזהו אש שלמעלה אינלת אש ועיקר תיקון זה נעש' בראש השנה שבו התעורר' התשובה בעולם (שם ברמזי תהלים) (יא) כאשר הרשע מרבה לדשוא גורם בעוונותיו שיבא הצדיק לידי הרהור עבירה מענין אותה עבירה שעבר הרשע וידוע שאין הדין נמתק אלא בשורשו וע"כ כשבא הצדיק לידי הרהור עבירה ותיכף מתחרט וחוזר בתשובה ומעלה ומבדר את הטוב מתוך הרע וגם את הרע ממתיק בהעליתו לשורשו ובזה יכול לגרום להעלו' גם נפש הרשע ולהיציאו מן החשא ולהחזירו בתשובה וזהו מרומז בדברי רז"ל כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן וכו' עיין פנים . (שם ברמזי אגדות רז"ל)

(יב) זה כלל גדול בכל מה שיש בעולם יש גילוי קדושה לפי דבר ריק מהגילוים לפי' עליה ומבחי' בכל המעשיות שעשה לפי' עבירה שעשה בו גילוי' ומה הוא הגילוי' מהעבירה הוא התשובה ובשעה שעושה תשובה על העבירה מעלה הגילוים שהיו בה לעולם העליון וז"ש מושה עון פירוש מושה העון למעלה וז"ש גדול עווני מנשוא פירוש להרימו ולהעלותו לעולם העליון (ליקוטי יקרים דף נימל) : (יג) הרב המגיד מוה' יחיאל מיכל ז"ל היתר מאמר ק"ז שבהגלים שמדבר מד' כחות מנשים ים מנשים כשרים ומלטערים תמיד על שמיים יודעים דרך ה' לילך לעבוד השי"ת וז"ש תעו במדבר בישימון דרך עיר מושב לא מלאו כי אין להם תלמוד הכם מדריך לאמתי מידריכם בדרך ישרה ולהורות להם הדרך אשר ילכו בה רעבים גם למאים בתורה ומצוות ולשמור דבר ה' וכו' וילעקו אל ה' וכו' וידריכם בדרך ישרה שלא להם ת"ח והורה להם הדרך וגמל חותם מלטערם . כת ב' הם רשעים גיטורים וכו' ומח"כ מהרהרים בתשובה בהרטה גמורה ומעקים אל ה' וז"ש יושבי חושך וכו' כת ג' מנשים תשובים ובעלי תשובה לך לילם יודעים לילך בעבות תשובה כי עיקר התשובה לעשות הפיוק ממש ממה שעשה מקודם וגם להחזיר הגזילות וכגון בו' וכיוצא בזה לתקן המעוות אבל אלו ג' נם עושים מלומה רק שמתעצים הרבה כמעט עד שהגיעו לשערי מות וחושבים שזהו התשובה העקריית וז"ש מוילים מדרך פשעם ומעוותיהם יתעגו וכו' וכשהקילו מעינתם ועשבותם וילעקו אל ה' צוקה להם דרך התשובה הממתיים והש"י שולח להם מוכיח כגון וחכם ומורה להם דרך התשוב' ומתרפאו וכו' כת ד' מנשים גדולים בתורה מאד ולומדים יום ולילה ומפנפלים בים התלמוד בעמקות ובהריפו' גדול אבל לילם יודעים בעבודת הבורא כלל ולא עבדוהו מימיהם ולא עוד אלא שלומדין התורה בגדלית גדול ואלא לשמה ובזה מוחנין כח לקליפו' ר"ל וגם שלין מבחין על עבודה שבלב זו תפלה ועל המלות לעשותם בדו"ק רק כמלוות מנשים מלומדה ועליהם נאמר יורדי הים במולה עושי מלאכה במים רבים וכו' ויאמר ויעמד רוח סערה ותרומם גליו הייתו שם מומר מיזה דרום ופלפול הוא מתנשא ויתרומם על כל כמו רוח סערה ממש עד לב השמים וזהו יעלו שמים ירדו חהומות אבל בחמת ירדו תהומות יחזו ויבינו כשיכור הייתו כשיכור הזה שמתנשא ודמיה לו שחין גדול וחשוב כמוהו וכו' ואלו הלומדים כשמתעוררים מפיתם ומתבוננים על דרכיהם . אז וילעקו אל ה' ומבקשים על נפשם בתשובה ועקה ותרטה גדולה אז יקח סערה לדממה שמקבלים על עלמם מדת ענוה ולהיות אין השומעים תרפתה ולוים מביטים וזה ויחשו גליהם וישמחו כי ישתוקו וכו' (דף יג) (יד) מרז"ל המקדם את השמש ע"מ שהוא לדיק ומלא רצה מקודשת שמת הרהר תשובה נמלא בהרהור תשובה נעשה לדיק ממש ברגע ההרהור . ונפש הדבר כי תשובה קדמה לעולם כנודע והעולם נברא בעשרה מאמרות . נמלא בריאת העולמו' וכל מה שבהם הם בדיבור . ממש מה שקודם לעולם הוא קודם לדיבור רק ההרהור לבד ולכן פלוי התשובה בהרהור שהוא למעלה מלומיו' ושב אל השורש שלמעלה מן העולמו' ומתקן העולם . שהרשעים מאבדין את העולם שנברא בעשרה מאמרו' וההרהור הוא שורש כולם כנ"ל ולכן בתשובה בהרהור מתקן קלקולו והנה העולם

הוא בזמן אבל קודם השופר לא כי בחי' זמן כלל לכן אין בתיקון התשובה הלא כדבר
כיון שבא למעלה מזמניות ולכן בהרף עין מתקן הכל ות"ל שביית זמן ומי שידמה בדעתו
שתשובה תעויה בזמן אין זו תשובה שלימה כמריך שיתמין בתמונה שבלי זמן יתקן הכל וזשחר"ל
ואם לא עכשיו לימתי ר"ל אם יעלה בדעתך שלא תוכל לתקן עכשיו כי הרהור תשובה היא מוב"ל
רק שמריך זמן רב לתקן אם שעות ח"כ מימתי תתקן כי לשופר לא יתקן קף אם יבוא ימיש
הרבה כתוב היש שאין זו תשובה כלל כיון שלוי ממתין שהתשובה היא לימעלה מן הזמן שבדבע
יתקן הכל וכו' יום להדם ליקח רחיש מהולדתו שניתך הדיש ימות ואחר יעשה שפה שיהה
והיש כלא היש והקב"ה יכיו וגדלו ושמלו ים מלין ומ"ב מה דמת היש הוא מה דהוש לא כי
אבן כי אף שקלקל האדם מבשו כשבא אל השורש ומתדבק ניעשה ניהזין ועשה ברית חדשה
וכו' עיין פניש עוד (מאור עיניש בליקוטים ועיין שו"ת מונת הרהור תשוב' מהבבו יבי'
לות י"ז) ועיין בחידושי מסבת בילה מבחר בס ב"ב עיין זה בחא היסר תשובה בלבו וכו' אם
מבאר כי בסיעופים ותשובת המשקל הוא לוכך הדבר שיהיה בתוספות זיכוך בני תירושו ובוודאי
דברים מתקן הדיכור והלותיות שקלקל ע"י השלו (כי הבא נברה בדיבור והותיו') ויובל הלותיו'
ומדבקם לשרשם ועי"ז מיתבטלים כל הדינים יכו' ובם מיבואר ב"ב עיין במקום שבעלי תשובה
עומדים וכו' (טו) התעוררו' התשוב' בח לאדם בכל יום מהקול שמתעורר בחר ס"ו מבבי ועל
יהיה לך מפי כ' זה נרשם בלבושו ומזה בח התעוררי התשובה בכל יום וזשלח"ל בכל יום
בח קול יוצאת מהר חורב שזה סיני וכו עיין פניש (קדושת יוי פ' חיי שרה) (עז) מ"ז"ל
אין ואתה אלא תשובה כי כ"ל מיש"ל מחוייב להתמין בתיקונה בעומה שבכל רגע ורגע מקבל
חיות חדש מהבורא ית' כשדר"ל כי הבריאה תהלא י"ק על כל נשימה ונשימה תהלא י"ק שבכל
רגע ורגע החיות רוצה לצאת מן האדם והקב"ה שולח לו בכל רגע חיות חדש ממלא לבי זה
מהני תשובה לכל אדם כי בעת שעושה תשובה מתמין בהוא בעת ברית חדשה ובזה הש"י
ברוב רחמיו ליתן לו שוותו רחם ניש וכו' ואהו אין ואתה אלא תשובה כיון שהוא
מתמין שהוא ברית חדשה מהני לו תשובה ות"ם הסיבינו ה' מיוך ונשובה הדם ימינו כקדם
וכו' (פ' דברים במגילת לוכה) (יז) יש בעלי תשובה הלא המה קדושי עליון לאבר בכל יום
אור זרוע לצדיק ושמחה לו כאלו יום לתמוז כי יעבור חטא ח"ו כי התנגו' אל היום ההוא
בעבודת ה' הוא מתחזק יותר מיום אל מחמול. לכן בכל יום היא בושה תשובה על יום לתמול
אבל אותו חטא הוא שונג כי ביום לתמול לא היה לו להתנגו' אל ה' ום וכו' ומזה יש להבין סוד
מה אלום ה. במועדים ובראשי חדשים לבית שעיר חטאת עי טוייתת מקדש וקדשיו מכני שהבדורות
הן ביותר אור זרוע לנדיק ומתחרט על יום לתמול ומביאין חטאת על עימתה מקדש וקדשיו כידוע על
אלא היה לו הקדושה ביותר ולא השיג ביום לתמול לעבוד ה' כיון היום וכו' (שם בהשעות לב'
וירא) (יח) במקום שבעלי תשובה עומדין אין כיקום גמורים יכולין לעיוד אין הבוונה בתשובה
על חטא דווקא אלא כוונתם גם בשי שאין בו שום חטא וכשלח"ל שיהי' האדם כל ימיו בתשוב
והייטו שיהיה לבו תמיד חגל ונשבר בקרבו על שהוא מרוחק מהשי"ת כי ע"י שמשתבל תמיד
ימעשמיק דעתו בגדולת הבורא ית' הן יבין שפלות עצמו ולא יהי' תופס מקום כלל כי יבין בשלמו
שלפי ערך גדולת הבורא ית' לא התחיל עדיין לעבוד אותו ית' ויהי' נבזה ושפל בעיניו ויתשורר
לעבוד את ה' בירחה שלמה בביטול במציות ועי"ז יזכה לעלות נפשי ה' ואהו במקום שבעלי
תשובה שומדין היינו כשהוא עובד את ה' בבחי' תשובה שהוא בחי' ירחה שלמה ביטול במציות
אין לדיקים גמורים שעובדים את ה' בתורה ומצוות לך אמין להם בחי' זו שיהי' לבם חיל ובשר
בקרבם בתכלית ולהכיר שפלות שמן ע"י העמקות דעתם בגדלות הבורא ית' ולבוא לכ"ש משומק
הלב בודאי לא יוכלו לעלי ולבא לבחי' ירחה שלמה בביטול במציות' הכ"ל שהוא בחי' הבעלי
תשובה כנ"ל אמנם הכוונה כשפטוו ג"כ כי אפי' מי שהוא ח"ו ושר מאדר ה' במעשים
רעים ומתועבים וכאשר ניחם על הרעה שעשה ויתחרטר בנפשו על אשר נתרחק מה' ונכדל ונכרת
מחי החיים ית' וכל השבילין ואדחוי ה' כשתכחי ממנו ומתנשם מאד בחומריו' התאוות ועתה
לוך ובא לפני ה' והדר גלוחו במעשיו המלולבים הזי במשתריש תבבה נפשו ובמר יעקב ולפני
ה' יפפוך סיחו מעומקן דלבא כ"ם ממעמקים קראתיך ה' במס"ל ובביטול במציות עי"ז יוכל
ג"כ לעלות ולהביע למדרינה גדולה יותר מלד קיש גמורים העובדים את ה' בתורה ומצות כי
הם עולים במעלות המדרינו בהדרגה ובביטור כ"ל ולחד בפי עבודתו. אבל בבעל תשוב' עולה
למעלי למעלה מהם היינו לפני עלמות הבורא ית' לחרי אשר השלוך את נפשו מנגד ומעק לה'
מעומק הלב במס"ב וביטול במציות ובאת"דלת מתעה לעילה להמשיך עניי אור וחיות מעלמות
הבורא ית' של מעלה מעלה מאדר ההשתלשלו' אשר לדיקים גמורים אינם יכולים לעלות ולבא

למדריגה זו כי המסכתם תיכו רק לפי ערך עבודתם וז"ש שובה ישראל עד ה' אלקיך כי כבחי' תשובה עולים לפני עליות ה' כביכול כבחי' תשוב ישראל לי תשוב אלי דייקא לפני עליות הבורא ית' וכו' (סם בליקוטים) (יט) שמעתי בשם הרב הגדול ר' נחמן קאסיווירז"ל ביאור מארז"ל מי שאהב חומתו ממתינין לו עד הערב כי האדם נברא בלא אלקים וכשהוא עובד ה' חזי מחיר על פניו חומתו ית' , וכשעובר עבירה ח"ו חזי מאהב חומתו הקב"ה החקוק בלבו דמות הבניתו לכן מעכב לעפי"כ דרכו ית' לעבור על פשע וכיון שאהב האדם ומודה ועוזב ירחם ומחזירין לו חומתו וזהו שאמרו מי שאהב חומתו הייכו כנ"ל לא יאמר מעכב ופשע תקוותו ח"ו כי רבים רחמיו יח' וממתינין לו מבית דין שלמעלה ער הערב היינו עד שיעוב בתשובה גמורה בשלמה בחינות ערב המוגבל לזמן התשובה ערב שבת יתכן לו לעוב מה שעוות כל ימי השבוע שעברה ואם לא שב בערב שבת ממתינין לו עדיין עד ערב ר"ח אולי אזמן לתקן כל מה שפגם מחדש העבר וכו' ואם עד אותה לא שב עדיין ים לו תקוה וממתינין לו עד ערב רגם השתא אזי יכול לתקן מה שפגם בכל השנה שעברה ומחזירין לו את חומתו להאיר זיו פניו בחומתם מלקים כנ"ל (אור המאיר כ' בהוקותי) (כ) שמעתי סוד נפלא מסוד היחוד הגדול הגבור והנורא בסיד אחד דק"ם בדרך רמז גדול וכסוד התפלה הוא סדר התפילות והתפלל יכולת בידו להעלות מיין נוקבין של ניצוצי הק' מתתא לעילא על ידו בכל פעם ובכל רגע לפי הזמן ופעת רצון עד בינת המשיח אזי יתעלם האדם בעלימו גדול אחין כמוהו וידע ויבין לייחד ונקבר קשר ותחדו גדול עד ת"ם ואין תכלי במחשבתו דק מן הדק ויתעלו ע"י יחודו פיעשה כל הניצוצי' ונפשו' ורוחו' ונשמו' בסוד מ"ב ולא יתאחר מקומה במקום הקליפו' ובמקום החושך. ואזי יהיו כל המסכות וחילוניו דסט"א בטל ומבוטל כלל וכלל כי לא יהיה בהם שום חיות והארה של שום ניצוץ דקדושה ולא יהיה שום מות וחולי כלל בסוד בלע המות לנצח רק מסוותא תזמן בעלמא ולא יהיה שום בעל מום בעולם גם יחוד זה תיקון גדול לבעל תשובה הרוצה לעשות תשובה שלימה וגמורה בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו בהסבה גדולה ולכך נסמכה פ' אתה הראת לכסוף של היחוד גם מקודם ואו תיבו' של היחוד אלו מתפללין על אהבת הש"י ויחודו בסיד ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך ודי למבין רק נקדים הקדמה לחת ערשית ואמתית מעט הכמות ורב המיכות ובדבר זה תגלה טפח ואכסה טפחיים כי עמוק עמוק הוא מי ימלאנה לעכ"י שהקדמה זו ידוע ומפורסם ליודעי חן ידוע כי כל האדם ואדם מישראל הוא עולם קטן וכן כתוב בתיקונים וז"ל תרי"ג מיברין דבר גם מסודרין על סדרי ברמצית ובגין דא אתקרי בר עלם קטן וכו' . ואו אתה מצין דאמליך לקוב"ה על כל אבר ואבר אתחבב כאלו אמליך לי' על כל עלמא דבר גם עולם קטן מיקרי . גם דע לך כי האדם כלול מטוב ורע ודבר זה מריך האדם לתקן שיתגבר הטוב ותכלה הרע וזהו בעל תשובה גמור ואם יעלה על לב כאבר של בעל תשובה ובעל יחוד שרוצה להתפלל ולקשר הטולמות ולייחד יחוד עליון ולהעלו' ניצוצו' ונשמו' בסוד מ"ב איך אפשר אים לאום ואפל רוח מכח הרע שנפל בו כי לא די עוונות רלשונים גם הוספתי הרשות גם ישנות ואם לפעול ואם לעשה בתפלתיו ובתורתיו ובמלוותיו שעשה כי אנחנו מלא בושה וכלימה ולא זה כי גם העוונות מפסיקים ומפרידים ביניהו לבין אלקיהו ואנחנו רוצים לייחד שמו רק טוב ליצב בדד ולידוק בכן להסיר הנפשות ורוחות ונשמות של כלים הנשברים ונדכים ונבוכים ותמוהים על עלמם במרירות לבם על מה שעשו נגד בוראם ובוכים ומבכים אתריס עמם על נרת נפשם ורוחם ונשמתם המוטבע ומשוקע בין הקליפות אז יקח שיעע לנשמתו ורוחו ונפשו וגופו הפעל מקודם יסיר מן מחשבתו ולבו כל ההרהורים רעים ויעזבם בחרטה גמורה וידבק מחשבתו לעשות מלוות עשה מה לפעשר כל ימי חייו . ועוד יתן מחשבתו דבוקה בהש"י בלמונה גדולה עד מאד בשעת הקשרות מוחו ובו בלימה בהסבה בה' כי הוא מהיה את כולם לפי הקליפות והחילוניים וכל מדות ומעשים רעים בסוד ומלכותו בכל משלה ומעיב לרעים ולטובי' ולפי' במקום העבירה תמירה שם חיותו כי ג"ע זולתו וכלתו חיותו היה תהו ובהו לפי' במקום החשך שם ים קנת כחו בסוד מחד עשר שממני הקטורת וודאי בלתי כחו וקנת חיותו נהחזיק דבר החשך שיהא בו ממש אז ליזה חולשה לו מיתה ר"ל מארבע מיתות ב"ד אלו לא היה שם קנת חיות וכחו של הקב"ה כביכול אזי היו כלים היו והיו בעלים ומבוטלים ומפלכים החשכות והמיתות למוקבל דתהומא רבה בסוד ותשליך במצולות ים כל חטאתם ולא היו עושים שום רושם כלום בסוד בלע המות נצח נמלא כשהאדם לא יוכל להשתמר מפני יצרו הרע בכל מיני רע ועבירות שיש בתורה ר"ל אז גורם ונותן כח וחיות יותר לזה הכח הרשעון שהיה שם בחיתם ועבירה ההיא מתגברת עליו ורולה להמיתו ר"ל ונקרא רשע ומת בחייו מכח אבי חטאת

המעשה הזורה עליו בכחם הגדול ומשם כשהדם מפעיל ומכניע עליהו בסוד נקודה קטנה כאלו
יושב כאשם במקום גידולי מיתה ר"ל מכח מה שמרד במלכי של עולם מלך גדול וגבור ונורא ומשם
מקום העשוק והחשך מקום המיתה נותן ידיעתו ותמונתו חזקה עד מאד בפי' מלקים ה' לאחד
בסוד יחוד גדול עד ת"ם ועד אין תכלית ואפי' במקום המיתה ממש שם חיותו וכחו כי אין
דבר זולתו וכחו וחיותו ית' ב"ה וב"ש ואלו לא היה חלק אלוק ממעל בעבירה זו מתחלה קודם
שעברו ואפי' היה כלא היה ולא היה בעבירה זו שום כח להמיתו למרוד כך ובכעוך הגדול
גמור בתחלה כשהדם מכניע ומתפעל בעבירת לב בסוד זבחי אלקים רוח נשברה לב נשבר ונדכה
כדי שלא נקרב אלקים לחריס ח"ו להיחוד הגדול ומח"כ מקשר ומייחד ומוסיף מחשבה זו שהוא
כל גדול גבור ונורא בתכלית המהדות ושלימות גדול עד ת"ם ועד אין תכלית ואפי' במקום הקליפות
והטעירות שם כחו ואלקותו שולט ומושל בסוד ומלכותו בכל משלה. וודאי בזה היחוד נגשה יחוד
גדול ורון וחשק גדול בכל העולמות עליונים ותחתונים משום כי הדם הזה ממשיך גדולתו
והארתו וחיותו של הקב"ה מת"ם בכיכול וקוב"ה ממש בת עם חיותו שהוא חי החיים למקום
גמור כזה לאלקות נילוין דשכינתא כי בתחלה היתה בסוד דלת לשון דלה ועניה מכח הרע שהיה נדבק
בשמו' אלו כ"ש בזוהר. ומח"כ כד אלקים יתה מעפרת עם הגילוי אלו שהיה חיות שלהם במקום
החשך אז הוא בסוד תשובה בחזרת פנים בפנים ומגלה הגילוית בסוד מ"ש ושם רואים
ומתלבשים להיות נלחזים ומתדבקים לחי החיים דהיינו הן חיות של הקליפות שהיו שם מקודם
שעברו עבירה הן חיות שמתוספו בקליפות מחמת שעברו עבירה והקדוש ברוך הוא וברוך
שמו מקבל מותם כאלו את בנו יותר יותר בסוד מ"ש וממשיך עליה סוד ואו של
הויה וכשמתעברה מן ואו אז נעשית בסוד הא בסוד ד"ו ואז נעשה יחוד עליון ורצון בכל
העולמו' כפי בחינתו ומדריגתו הגדולה של הדם המייחד דרך משל כת מלך שהיתה בביתה עם
בניה כמה מאות שנים אצל מלכו' אחרת. ומח"כ נודע למלך ומלכה ולבנו שבתה את מלך בעער
ובדוחק גדול בבניה ומתמרמרת על שמרדה עם בניה בחיבה ומתאוות הרבה לבא אל מקומה
הראשון מה עשה המלך הגדול עם המטרוניתא הלך לבית האוצר ולקח כמה סגולו' מלבים וחביבים
עובו' ומרגליו' ומתנו ליד בן המלך שילך לשם לבת העלך ולקחת אותה עם בניה בכבוד גדול רק
לבת אחת קטן לאלו המוסרים אותה כדי שלא יכלו לאחריהם עוד ולא יקרבו לשלחם עוד בכל וכלל
כדי שלא יבלבלו אותם. ומח"כ תשא אתה בן המלך את בת המלך לאשה ע"כ המשל. והמשל
הדם הלדיק התחתון הוא הסרסור בין השבויים היקרים שהם השכינה הקדושה והאלוהים ובין
הקב"ה בדחילו ורחימו שהם סגולות מלבים שמכוונים בשם אבא ואמא בסוד י"ה ודי לחכימא
ולידעי מן ושוד זה ע"ד המשל שהתא בגולתא לריכין ליתן חלק ג"כ לסט"א בסיד שעיר המשתלח
ושעיר ר"ח וגם בסוד לפרים של הלשה קודש עבילתה אבל בניות הטעית יעשה יחוד לפי
בחינתו הגדולה עד סוף כל העולמו' אז יהיה יחוד וקשר גדול שאין להשיג בסוד הטבה של הרצון
דלעילא שאז יתלבב ויעלה למעלה כל חיות ונילוות דסט"א ולא יתאחר מהאי זומנא כלל בעולמא
בסוד בלע המות לנצח ולא יהיה שום פחד מהקליפו' ואין אנו לריכין ליתן להם שום חלק כלל
כי אז אם כלים ולא כמו שהוא שלריך להדם לכוון בסוד אחד דלת דאחד לקבל על עצמו מרבע
מיתות ב"ד בהסכם רבה וכשמתה זה רומז כדי לקבל היותו שם שם במקום המיתו' ר"ל למעלה
שיעלה עם חיות האדם ההוא למ"ש למעלה להי החיים כבן העולה ומתדבק להבין בחשק גדול שלא
רצה עם אביו מכמה שנים וכגוף ניתן בעד חלק לסט"א שלא יתקרב הסט"א אל הקדושה בשעת
היחוד. לממש לעתיד לא יתאחר בשעת היחוד שום נילוין בין הקליפו' ויבטלו מכל וכל בסוד
בלע המות לנצח וכו'. ומי שישכיל יבין עד היכן הדברים מגיעים ושרש גדול לעבודת השי"ת
ולבעל תשובה גמור ושלא יתפלל ויבכה ויבקש מהשי"ת שיזכה לותו ש וכל לכוון דבריו עמוקים
הכ"ל קודם ילילת כשמתו מן זה העולם ולא יט"ף דעתו ח"ו ודאי מזהבה טובה זו והרשות זה
מגיעו לחיי עוה"ב הקב"ה ילילנו מברות ומבור גלות יגליגו ויתקיים מקרא שכתוב ואת רוח
הטומה אעביר מן הארץ אכי"ר (חסד לאברהם בשם הרב הלדיק וכו' מוה' דוד ז"ל ממיקאלגייב
והובא יחוד זה ג"כ בהגדה עם פירוש בתר מים (כח) תרו"ל המקדם את האשה ע"מ שאני
גדיק גמור הרי זו מקודשת שמא הרהר תשובה בלבו ולכשורה תמוה שהרי התשובה לריך לסיו'
בכל לבו ולכוב מעבירות שבידו ולהתחרט על עשותם ולוך תפשר כרגע אחת לשמוע מה שהורגל
עד הגה לאהוב שהם הטבירו' והתאוות ולשנוא מה שהורגל לשנוא וכו' שהרי האדם בהמשכו אחר
התאוות וגשמיות והטבירו' ר"ל הוא קליפה ממש וסט"א ומתגבר להסי"ת ובתשוה דרך הטבע יכול

להתחפך

להתהפך ברגע אחת מאהוב לאויב ומשוב אליו ית' וכן מה הוא הטעין שהקב"ה מקבל להבעל תשובה תיכף ומיד כי תשובה דאורייתא בחרטה ועזיבת החטא לעולם די וכו' חבל הטעין הוא גי מרז"ל כי תשובה קדמה לעולם והעולם נברא בזכות התשובה וכו' ממלא כי כח התשובה תקוע בכל בריאת העולם והעיקר בתוך האדם שהוא עולם קטן כלול מכל העולמות וכו' שהרי כח הפועל בגופנו ולכן בכל מקום שהר מלא האדם את נפשו אפי' בעומק הקליפות ר"ל כשיזכור ח"ע תיך התשובה קדמה לעולם והעולם נברא עמה וכמו כן האדם . ומלא עכ"פ שכח התשובה תקוע בו ואם יעוררו בעצמו את כח התשובה שיתקשר חליו ולהמשך מל עזיבתו שהוא שורש בריאתו ועצמו ומהותו והוא קודמת חליו ממילא תתכפך ויהפוך מעצמו ומהרגלו שהרי נתעלה למעלה מהטבע ונעתק חל שורש בריאתו ובריאת כל העולמות כולם כמלא שתחלתו וסופו מן השי"ת כשמאמר הבא לטהר מסייעין לו רק ההתעוררות מדיך ניהו' מן האדם ואחר שמתעורר ומתקשר בכח עליון ומיד מעטות מיעטין הקודמים עי"ז חל עליו מדת התשובה וקדושתה עליו ויעמוד לעוב כידוע שטעין ההשמות תגוי במדת התשובה כי אין מעלור לה' להושיע כי מורת הוא וזהו שובו אלי כאח התשובה שבכם ומשובה אליכם לשייב אתכם וכו' ואחר שמגיע במעלת התשובה למעלה קודם בריאת העולמו' והמדו' ממילא הוא שעכשיו נולד רוח וזהו שהבעל תשובה נקטן שנולד דמי וכו' (עיין פיס פרי האדן פ' רלה). (כב) אכי' בדברי הרשות והכיתר שם מין כיוצאו גשם שמים בגון שם לוכל בשר ושותה יין וכו' ממאות תאוות גופו ונפשו הבהמיית וכו' עי"ז יורד חיות הבשר והיין שבקרבו וכלל לפי שעה ברע גמור שבשלם קליפת הטמאו' וגופו נעשה להן לבוש ומרכבה לפי שעה עד שהשר יצוב האדם ויחזור לעבודת ה' ולתורתו . כי לפי שהיה בשר היתר ויין כשר לכך יכולין לחזור ולעלות עמו בשובו לעבודת ה' שזהו לשון היתר ומותר כלומר שם נ קשור ואסור בידי החיוצים שלא יוכל לחזור ולעלות לה' רק שהרשימה ממנו נשאר בג ף . וע"כ נריך הגוף לחבוש הקבר וכו' משש"כ במאכלות אסורות וביאות אסורות שהן מאלם קליכו' העממות לגמרי שם אסורים וקשורים בידי החיוצים לעולם ואין עולים משם עד כי יבא יומם ויבטל רשות לגוי כ"ש ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ מו עד שיעשה תשובה גדולה כ כ שזכות נעשין לו כזכיות ממש שהוא תשובר מאהבה מעומקא דלבא בלהבה רבה וחבוקה ונפש שוקקה ודבקה בו ית' ולמתא נפשו לה' כארץ עייפה ולייה להיות כי עד הנה היתה נפשו בארץ ציה וגלמות הוא הטש"ם ורחוק מאור פני ה' בתכלית לזאת למאה נפשו ביותר עוז מלמעלן נפשות הלדיקים כתמרי"ל במקום שבעלי תשובה עומדין וכו' ושא תשובה במהבה רבה זו תמרו זכזיות נעשו לו כזכיות הוליל ועי"ז בא למהבה רבה זו מבל תשובה שלא מתהבה ף אף שהוא תשובה נכונה וה' יסלח לו מכל מקום לא נעשו לו כזכיות ואין עולין מהקליפה לגמרי עד שת קץ ביבוא המות לגוף אך החיות שבעטפות זרע שילאו ממנו לבעלי אף שירדה וכללה בג' קליפות המטמאות הרי זו עולה מכש בתשובה נכונה ובכוונה עלומה בק"ם שעל המטה כמודע מהאריז"ל ומרומז בגמרא כל הקורא ק"ש על מיטתו כאלו אוחז חרב של שתי פיות וכו' להרוג גופות החיוצים שבעשו לבוש החיות שבעטפות ושולה החיו' מהש כידוע ליו"ח ולכן לא היתה עוון זרע לבעלה בתורה בכלל ביאות אסורו' אף שחמור מהן וגדול עוונו בבחי' הגדלת וריבוי הטומאה והקליפו' שמוליד ומרבה במאד מאד בהולאת ז ל יותר מביאות אסורו' רק שבביאת מוסיף כח וחיות בקליפה עמאה ביותר עד שאינו יכול להעלות משם החיו' בתשובה וכי' שלא"כ יעשה תשובה מאהבה רבה כ"כ עד שזכיות נעשו לו כזכיו' וכו' (ליקוטי אמרים תניא ח ח פרק ויין) (כג) מלות התשובה מן התורה הוא עזיבת החטא בלבד וכי' דהיינו שיגמור בלבו בלב שלם לבל יעשה עוד לכסלה למרוד במלכותו ח"ו ולא יעבור על מלות המלך הן במלות עשה הן במניות ל"ת וזהו עיקר פירוש לשון תשובה לשוב אל ה' בכל לבו ובכל נפשו לעבדו ולשמור כל מליותיו כ"ש יעשוב רשע דרכו וכו' וישוב אל ה' וכו' ולא כדעת ההמון שהתשובה הוא התענית ומכי' מי שעבר על כריתות ומיתו' ב"ד שגזר כפרתו הוא ע"י יסורין היינו שהקב"ה מביא עליו יסורין בעוה"ז למרק עוונו כשתשובתו רציה לפניו ית' כ"ש את אשר יאהב ה' יוכיח וכו' ולכן לא הזכיר הרמב"ם והסמ"ג שום תענית כלל במלות התשובה וכו' ומ"ש בספרי המוסר וברמשש ספר הרוקח וספר חסידים הרבה תעניות וסיגוכים לעובר על כריתות מיתות ב"ד וכן למוציא ז"ל שמייב מיתה בידי שמים וכו' היינו כדי להגלל מעונם יסורין שלמעלה ח"ו ונם כדי למהר ולזרז גמר כפרת נפשו . ונם מולי תיכו שב אל ה' בכל לבו ונפשו מאהבה כ"ש מירתה . אך כל זה לעיכן כפרה ומחילה העוון שנמחל ע"י גמרי תי שעבר על מלות המלך כשעשה תשובה שלימה וכו' אמנם שיהיה לרצון לפני ה' ומרולה וחביב לפניו ית' כקודם החטא נתרוה לקוטו

מעבודתו סיפ נריך להביא קרבן עולה אפי' על מלות עשה קלה וכו' והוא הורן לאחי עשה
תשובה ומחל לו וכו' ועכשיו שאין לנו קרבן להפיק רצון מה' התענית הוא בתוקף קרבן
כמארז"ל סיהא מיעוט חלבי ודמי כאלו הקרבתי לפניך וכו' ולכן מלינו בכתוב מנחים ותמורתם
שהתענו הרבה עלדבר קל וכו' ועל יסוד זה לימד התרית"ל לתלמידיו עפ"י חכמת התורה מספר
הלומות לכמה עיונות ותעמים לפ שאין בהם כרת ולפ מיתה בידי שמים כתו על הכעס קנ"ל
תעניות ולכאי על לימוד דרכון כמו שהם יהיכם יתענה ע"ג תעניות . ולכן על ביטול מלות עשה
דרכון כמו תפלה יתענה ס"פ תעניות וכו' ודרך כלל סיד התענית הוא שנולה נפלאה להתגלות
רצון העליון כ"ה כמו הקרבן שנאמר ריח ניחוח לה' וכו' והנה מי שחשב חשב לאחד פרטיים
הרבה י"ל שלריך להתענות מספר הלימות לנותו חשב כעמים רבות כפי התספר הסר חשב וכו'
והכרעת המקובלים בזה להתענות גימל פעמים כפי מספר הלימות שבל חשב זה כנגן התולית
ז"ל שמספר הלומות נזה הוא כ"ך תעניות ואם חשב בזה הרבה פעמים לריך להתענות רמ"ב
תעניות שהן ג"פ פ"ד וכן בשאר חשבים ועיונות וכו' ומי שריבוי הלימות מזיק לו שמספר
שיכול לבא לידי חולי לו מיחום ח"ו כמו בדורותינו אלא מסיר לו להרבות בתעניות אלו' על
כריתו' ומיתות כ"ד וכו' אלא כפי אשר יסער בנפשו שלא יזיק לו בלל ובומ"ל שהן מי שהוא
בעל תורה ומחזיק התענית לפ יוכל לעשוק בה כרחוי אלא מלי מקניתיה כדקתיב וחשלך
בלדקה פרוק וכמו שכתבו הפוסקים ליתן בשר כל יום תענית של תשובה ערך שנים עשר ג"פ
וכו' והעשיר יוסיף לפי עשרו וכו' ומכל מקום כל בשל נכשו וכו' יחזיר על עניו להשלים עכ"פ
פ"ל כל ימי חייו מספר הלומות לכל עוון ועוון מעוונות התורים שחייבים עליהם מיתה עכ"פ
ולפי בידי שמים בלבד עיין פיס מענין השלמת מספר התעניות ג"פ לכל חשב ולהוש להעת
התומרים שלריך להתענות כפי מספר הפעמים שחשב כנ"ל וכן שאר כל התעניות שבשביל עבירו'
שאין בהן מיתה ושבכ"פ לריך לפדותן בלדקה וכו' ולפ שיולה לסך מסויים אין לחוש משום שלא
יבואו יותר מחומם דלא מקרי ביזבוז בכהאי גוונא אחר שעושה לפדות נפשו מתעניות ומיוסים
אלא גרע מרפואת הגוף ושאר לרכיו וכו' ע"ש בלריך בעין עיקר מלוות התשובה ומעין תשובה
תפלה ותשובה שילאה וכו' ועין עוש הכרת ומיתה בידי שמים ר"ל ומה שהלל עכשיו בזמן
הגלות כמה חייבי כריתו' וכו' שהלריכו ימים וכו' ועין כי חלק ה' עינו יעקב חבל נחלתו כמו
חבל שרשו אחד לעשלה ורשו הפני לעשה ולפ ימשוך אדם ברשו הפני יעשה ויעמ"ש לחייו
גם רשו הרשעון וכו' ולוך שלריך לעורר רחמים וכו' על נשתו ונפשו הלהים שנפלה מגיערת
רשע לבירה עמיקתא וכו' וגל מקורה במקור החיים הוא שם טויה כ"ה וכ"ש ויסוד שלם ה'
וירחמהו פירוש לעורר רחמים על הנפשות שם טויה כ"ה שנשתלשלה וירדה תוך סיכולות הטב"ע
והעומלה כביכול להחיותם ע"י מעשי תוש ותשבותיו ומחשבותיו הרשות וכ"ש מלך מסור ברהשים
ברהשים מוחל וכו' והוא בחי' גלות השכינה וכו' וזמן המשוגל להתעורר על זה הוא בחיקון
חלות וכו' ולוך שלריך לבשם והכניע הקליפה ושם ג וכו' ע"י הכעשה עד שפר ממש ולהיות לב
כשבר ונדכה ובזה בעיני נמשם וכו' ולפי' מי שלא הטה בעוות התורים וכו' הרי ביטוי
החטא לפי' בעבירות קלות יכול להיות פגם כמו בעוון שים בו כרת ולפי' בכפילת חטא אחד
פעמים רבות וכו' ומכל שכן שים עבירות שחדם דש בעקביו ובחשת לרברי רז"ל הן ממש כמו
עבודה זרה וגילוי עריות וכ"ד כמו שמארז"ל על המעלים עין מן הלדקה ועל המספר בגנות חבירו
ועל הכועס ועל מי שים בו גסות הרוח וכהנה רבות בדברי רז"ל וביטול תלמוד תורה כנגד כולם
כמארז"ל וכו' ולחרי העמקת הדעת בכל הנ"ל יוכל לבקש בחשת מעומק דלבא כרוב רחמיך
מחה פשעי וכו' ובזה יעורר רחמים העליונים מי"ג מדות של רחמים וכו' עד שיכנה לרחץ ולנקות
נפשו מלכובים הלילים וכו' ולזו תוכל נפשו לשוב עד הויה כ"ה ממש ולעלות מעלה מעלה למקורה
ולדבקה בו ית' ביחוד נפלא וכו' וזו הוא תשובה שלימה וכו' וע"ש עוד מה שיתקן פגם הברית
הוא רק ע"י תשובה שילאה וכו' וע"י תפלה בכוונת הלב ותורה בדו"ק וגילוי הסרים וכו'
ולריכין להקריש זה בחי' תשובה תתאה בתיקון חנות כנ"ל ומי שנ"מ לו עכ"פ לח יפחות
מפעם אחד בשבוע לפני יום הכפרים כדי שיודע שבכל הוא בחי' תשובה שילאה ושבת קודשת תשב
תנוח כי בשבת הוא עליית העולמות למקורם וכו' ובפרט תפלת השבת וכו' ולתנח להיות
בלבו ההכנעה שהוא בחי' תשובה תתאה כנ"ל וגם השמחה שיהיה ביחד כ"ש בזוהר הדוש תקוע
בלבאי מסתרא דלבא ובכיה מסתרא דא ובלירוף עוד הלמונה והבשתן להיות נכון לבו בעוח בה'
כי חפץ חסד הוא ורחמן ורב לסלוח תיכף ומיד שמבקש מחילה וסליחה מאתו ית' וכו' בני

שוס סכק וספק ספיקא בעוס וכמו שאנו מברכין בכל תפלת שמונה עשרה תיכף שמבקשים סלח לנו וכו' ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח והרי ספק ברכות להקל משוס חשש ברכה לבטלה אלא אין כאן שוס ספק כלל מאחר שמבקשים סלח לנו מחל לנו ואלו לא היינו חוזרין ומוצאים היינו נגלין מיד כמו שאנו מברכין ברוך אתה ה' גואל ישראל והרי אכי' במדת בשר ודם כן שלריך המדם למחול תיכף ומיד שמבקשין ממנו מחילה ולא יהא אכזרי מלמחול ואפי' בקטע יד חבירו כדאיתא בגיטין וכו' וכו' עיין כניס ובמדת הקב"ה על אחת כמה וכמה לאין קץ ומה שמברכין חנון המרבה לסלוח המרבה לייקא אפי' אעפ' שאנו אלף פעמים ה"ו כי המחילה הוא מעדת הרחמים ומדותיו הקדושות אין בבחי' גבול ות"ל אלא בבחי' ה"ם כ"ם כי לא כלו רחמיו ולנבי בחי' ה"ם אין הפרש כלל בין מסכר קטן לגדול וכו' ולכן מעביר משמיעו בכל שנה ושנה וכו' ולא עוד אלא שבכל יום מברכין ג פ חנון המרבה לסלוח וכמאריז"ל תפלות כנגד תמידין מקנוס ותמיד של שחר היה מכפר על עבירות של לילה ושל בין הערבייס על עבירות של יום וכן מדי יום ביומו ולעולם אלא שיום כיפור מכפר על עבירות ממורות והתיחד שהוא קרבן עולה מכפר על מלוות עשה בלבד וכן התפלה בזמן הזה עם התשובה ואין זה אחטא יאשוב כי היינו דייקא שבשעת החטא היה יכול לכבוש יצרו אלא שקומך בלבו על התשובה ולכן הויזל והתשובה גורמת לו שלוח אין מספיקין בידו לעשות תשובה ואף נס זאת אין מספיקין דייקא אבל אם דחק ואתחזק ואתגבר על יצרו ועשה תשובה מקבלין תשובתו אבל אלו שמבקשין בכל יום סלח לנו אלו מקדימין לבקש והחזירנו בתשובה שלייתה לפניך דהיינו שלא נשוב עוד לכסלה וכן ביום כיפור מבקשין יה"ר שלא אחטא עוד כוודאי מספיקין ומספיקין כמאריז"ל הבא לטהר מסייעין אותו הבא לייקא מיד שבא ואי לאחת נס הסליחה והמחילה הוא מיד ומ"ם ואחטאתי נגדי תמיד אין המכוון להיות תמיד עלב ג"ז אי"ת דהא כתיב בתריה תשמיעני שסון ושמחה וכו' ורוח נדיבה תסמכני וכו' ומשום שלריך להיות כל ימיו בתשובה שילאה שהוא בשמחה רבה וכו' אלא נגדי לייקא פירוש מרחוק כמו מנגד שביב נאוהל מועד וכו והמכוון רק לבלתי רוש לבבו ולהיות שפל רוח בפני כל אדם כשיהיה לזכרון בין עיניו שחטא נגד ה' ומדרבא לעניו השמחה יושיל זכרון החטא ביתר שלא בכדי לקבל בשמחה כל הצערות המתרגשות ובאות בין מן השמים בין ע"י הבריות בדיבור או במעשה וזו עלה טובה להכלל מכשם וכל מיני קפידא ולהיות מן המעלבים ואינם עולבים וכו' עוסין מאהבה ושמחין ביסורין וכו' וכל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו. ועשה השמחה ביסורי הגוף לפי שהוא טובה גדולה ועטומה לנפש החוטאת למרקה בעוה"ז ולהלילה מהמירוק בגיהנם וכו' וכ"ם הרמב"ן ז"ל בהקדמה לפירוש איוב שאפי' יסורין של איוב שבעים שנה אין נהם ערך כלל ליסורי הנפש שעה אחת בגיהנם וכו' אלא לפי שעולם חסד יבנה וביסורין קלין בעוה"ז ניתנין מדינין קשין של עוה"ב כמשל הילוך הכל והעתקתו בארץ עפא לפי הילוך נגנל השמש בראיע אלפים מילין וכו' ויתר על כן לאין קץ הוא כמשל בבחי' השתלשלות העולמות מרוש המעלות עד עוה"ז הנשמי וכמודע ממ"ם בזוה"ק מעט ן עליית עולמות העליונים בהתערותא לתתא בהקרב איש לאחד בן יומה אז תור ע"ג המזבח אז קומץ מנחה וכן הוא בכל המלוות מעש"ו ת כמודע מהאריז"ל ומאריז"ל לאדם מקדש עלמו מעט מלמטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה וכו' (אם בחברת התשובה) ועיין תניא חלק ג' עניני התשובה דפוס סדילקאב אם מבוארים עניינים הכ"ל בשיטו קצת בחיזה מקומות וכו' ולענין כדיין התעניות בלאקה מבוארים ליתן הלאקה לקופת ארץ ישראל שהוא הגדולה שבלאקות כי כל ת"י מזבח כפרה כ"ם יכפר לאחתו עמו וזה יתורגו שעותיו כולם כאלו הלליס כל התעניות כמספרם שהרי כל עיקר ענין התעניות מפני שהוא נחשב כקרבן וכתיב עשות לאקה ומשכט נבחר לה' מזבח וכו'. וע"ם עוד הרבה מעניינים הכ"ל מבואר אם ביותר ועוד עניינים אחרים נהוגים ומוכרחים מאד לדרכי התשובה וכו'.

(כד) מה שהבעל תשובה צריך להרבו' בצדקה בלי גבול וכו' עיין צדקה אות י' (כה) ארז"ל גדולה תשובה שבשביל אחד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם היינו כי התשובה

א גה שוה בכל אדם בדכתיב כי יעלה בהר ה' אך כיון שכל ישראל אחוזים זה בזה כדכתיב יעקב חבל נחלתו וצדיקים ג"כ צריכין תשוב' כדכתיב כי אין צדיק בארץ וכו' וכתיב מי יאמר זכיתי לבי וכו' ובתשובת הצדיקים מעלין את התשוב' של כל העולם ואפי' הצדיקים שאינם יודעים משום חטא אעפ"כ צריכין תשוב' שמא חטאו בגלגול ראשון שזה בחי' אנחנו ואבותינו חטאנו וכו' בחי' אבותינו חטאו ואינם וכו' וזהו שאמר הנביא לזה ונשובה לה' כי הוא טרף וירפאינו וכו' היינו שאמר לדם הנביא שיעשו תשוב' כ"א לפי

יכלתו

יכלתו אף כי תשובתם קשה כי יש בהם ד"יבי לאוין וכריתות וכו' ע"כ אמר ונשובה כלל עצמו נ"כ עמהם ה"נ כיון שנם הנביא צריך תשוב' ע"י תשיבתו יקיבל גם תשובתם וכו' וכן כל ישראל מתכפ"ים בכפרת כהן גיול כדכתי"ב וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל עדת ישראל (פנים יפות פ' אחרי) ועיין בפ' אמור מבאר נ"כ ענין זה וכתב שם אך לא יאמר הרשע כי הוא יעמוד במקומו והצדיק יעלה אותו כי אין בזה היוב על הצדיק כמו שמצינו נבי פ"יקה ושע"נ דכתי"ב הקם הקים עמו וא"ז"ל שלא יאמר הואיל ועלך מצוה וכו' שאינו מחוייב כ"א לסי"ע ולא להט"ל עליו לבדו את המשא וז"ש לכן ונשוב' שאתם צריכים לילך ואני אסי"ע אתכם להעלו' אתכם בהר ה' וז"ש כי הוא טר"ף וירפאינו וכ' כי עיקר התשוב' הוא להכיר גודל החטא במרירות לבו עד אשר ידע כי העונש מיתה שעל העון הוא לרפאו' חולאת הנפש כי העון עצמו היא מי ממות והמות הוא רפואתו וכו' וכן כל היסורים הבא"ם על עונות הם רפואת הנפש וכו' ובזה יבין גודל מרירות החטא ויתמרמר מאוד וישוב על עונו וז"ש כי הוא טרף וירפאינו היינו שהיסורין והמית' כולם הם רפואתו וכו' וכן חורבן שתי בתי מקדשות ה' לרפאות את ישראל מתחלואי עוונותיהם ומזה יבין וישכיל מרירות החטא עד שחורבן שני בתי מקדשים ה' רפיאה להם וז"ש יחיינו מיומים פירש"י דקאי על שני בתי מקדשים וכו' עיין פנים (כו) ארז"ל גדולה תשוב' שמגעת עד כסא הכבוד ויש פלוגתא אי עד ועד בכלל אי ולא עד בכלל ואמר אדמ"ר בשם אביו ז"ל הפירוש בשעוש' תשובה מאהב' הוא הדביקו' בבורא ית' אזי עד ועד בכלל אבל כשהתשיבה היא רק מצד היראא אזי ולא עד בכלל כי אינו שייך בבורא כל היראא וכו' (דברי שמואל פ' ויחי) (כז) משל לאחד שהוא בעל חוב גדול למלך וכל זמן שלא התפשר עמו שרוצה לשלם לעתים ידועים אינו יכול לבא לפניו אבל אחר התפשרו יוכל לבא לפניו אף שעדיין לא פרע כמו כן כשיתן האדם אל לבו לשוב אל ה' הוא תיעלת גדול שתוכל התפל' לעלות למעל' לא תדחה ח"ו ע"י החיצונים שבאו מהוצאת ז"ל ר"ל ובאמת צריך לעשו' התיקוני תשוב' בפרטי' על פנם הברית עכ"ז הוא טוב כשנותן אל לבו היום שרוצ' לעשות תשוב' ולזה צריך לדמעו' עינו בתפל' ובאמת צריך להיו' דמעות של שמחה כי המה רפואת הנפש ובאם שדמוע הדמע עינו מחמ' צער ועצבו' נ"כ אלקינו מרחם ומרפא כ"ש הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם אבל כשהמה בשמח' יותר טוב הוא וכו' (פ' בחקיתי) (כח) משל לאחד כל זמן שלא אירס אשה הוא מעורב בדעתו אם פלונית תהיה אשתו או פלונית וכמו כן בהאשה ואין להם דעה צלולה ומיושבת אבל כשאירס אותה אף שעדיין לא בא עלי' אעפי"כ כבר יש לו דעה צלולה כמו כן כשזוכה האדם לקבל עליי בלב שלם לשוב להשי"ת בכל לבו אף שלא בא עדיין למדרינת הקדוש' בשלימו' שזה בחי' אדם אשה ולא לקחה יכו אעפי"כ כבר הוא בבחי' דעה צלולה ומיושבת ויש לו מנוחה וע"כ אנו מתפללין רצה נא' במנוחתינו תחלה ואח"כ קדשינו במצותיך וכן שבת נק' יום מנוחה וקדוש' וכו (פ' שופטים) (כט) עיקר גדול אל התשוב' הוא מסירת נפש לייחד ולקדש שמו דגדול באהב' רבה ולומר שמע ישראל וכו' ולמסור נפשינו על קדושת שמו ית' וכו' גם לקבל עליו מצוות ואהבת לרעך וכו' (דרוש ליו"כ) (ל) בשם הגאון וכו' מוה' לוי יצחק אב"ד דבאדיטשיוו פירוש נושא עוון דאיתא על שלשה הקב"ה מחכ"ש בכל יום יכ' שנאמר ואשר הרעות' וכו' ולכן כשאדם עובר עבירו' ח"ו אזי הקב"ה כביכול נושא העיון על עצמו באמרו שהוא כביכול הגורם שבירא היצה"ר וכו' וזהו נושא עוון ושמעתי בשם ר' ארוש תלמידו שפירש ישוב ירחמנו כי אז"ל כששב מאהבה אזי נעשה מעבירות זכיות ואז השי"ת ברוב רחמי' מחזר העיון להאדם בכדי שיה' נחשב לו לזכיות והוא ישוב ירחמנו יכבוש עיונותינו היינו שכובש העיון למטה על הבעל תשוב' כדי שיהיו לו זכיות וע"ש עוד מענין עוונות נתהפכין לזכיו' וכו' (מבשר צדק פ' וירא ועיין עוד בפ' שמות מבואר נ"כ מענין עוונות נתהפכין לזכיות ועיין גם בפ' ויקרא ובפ' אחרי מות ובפ' כי תצא) (לא) שמעתי בשם הצדיק וכו' מוה' זוסמאן מאניפאלי כשהי' רוצה להחזיר למוטב איזה אדם אזי עסק בתעני' ובדיקת גדול ובסיגופים גדולים עד שהמשיך גם זה האדם לעשות תשוב' וכו' עיין פנים (פ' תולדות) (לב) כשאדם חוזר בתשובה ותוהה על הראשונו' דק שהוא קשור מאד כל כך בה צה"ר שאינו יכול להסיר א"ע ממנו והוא מבין דבר זה וציעק להשי"ת על זה אז השי"ת שומע בקולו והבא לטהר מסיעין לו וכו'

זכו' (פ' וארא) (לג) צ"ל האדם לידע שאפי' אם עשה תשוב' אמתית על כל עבירות שעשה א"א לו לתקן בעצמו קילקילו אם לא שהקב"ה כביכול ברחמיו וברוב חסדיו מתקן פנמו נמצא שהאדם אינו עושה כלום רק הקב"ה כביכול בעצמו ואין לו להאדם לישול גאוה לעצמו מזה כלום וז"ש לא תעלה במעלות ר"ל לא תטול לעצמך שום מעלה מתשובתך על מזבחי ר"ל אני עשיתי זאת שזכחתי את הרע ובלעדי תיקוני לא היתה מועיל תשובתך כלום אשר לא תגלה ערוותך עליו כי תיכף שתשול מזה גאוה לעצמך יתגלה ערותך עליו היינו שיתעוררו דינים עליך ויזכרו מעשיך הראשונים וז"ש דוד כי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד אעפ"י שכבר בישר לו הנביא גם ה' העביר חטאתך וכו' אעפ"כ היה לו בושה גדולה מהקב"ה לפי שהי' יודע שהוא בעצמו לא תיקן כלום רק שהקב"ה בעצמו תיקן פנמיו וכו' (מעין החכמה פ' משפטים) (לד) יש קונה עולמו בשעה אחת ופירוש הרב המביר מוה' דוב בער זצ"ל שעה הוא לשון סוגה וכו' שאפשר להיו' שלפעמים ברגע אחת שאדם סוגה א"ע להשי"ת בתשוב' גדולה ובהתלהבות גדול הוא בא למדריגה גדולה מאד ומשיג כל מה שאפשר לו להשיג וכו' עיין פנים (שם) (לה) תשוב' היא אחת ממדותיו ית' ובשם שהשי"ת משפ ע תמיד בלי הפסק רגע כמימרא מכל המדות לעולם כך משפיע מדת התשובה לעולם רק שפעמים אדם חוטא ונסתם ממנו הצינור של ההשפע' ולכך אינו יכול לחזור בתשוב' והעצה לזה הוא שיתחיל להתחזק באיזה מצוה מן המצוות כמו ציצית או שאר מצוות שיקיימה היטב ותי' תמיד נגד עיניו זאת המצוה ועי"ז יופתח לו זה הצינור שמבוון נגד זאת המצוה ומצוה הזאת הוא כלולה מכל המצוות כידוע נמצא שבלולה ג"כ ממצוות התשיבה ואזי יכול להמשיך עליו שפע ממצוות התשוב' ויכול לחזור בתשובה וכו' (שם בליקוטי תהלים ד"ה אלמרה פושעים דרכיך וכו') (לו) צ"ל האדם לפשפש במעשיו ולשוב בתשובה על אותן עוונות אשר הוא זוכר את שאינו זוכר ממילא יהיו בשלים ונמחלים לו כי הקב"ה אומר אלו הי' זוכר עוונות הראשונים בוודאי היה מתחרט עליהם ושב בתשובה כמו שהוא מתחרט ושב על אותן שהוא זוכר (עבודת ישראל דרוש לשבת הגדול): (לז) לפעמים האדם מתעורר בתשוב' אבל נפשו מרה לו מאד כי ידמה בעיניו שהוא מיותס מאד מהשי"ת וכבד עליו הדבר שישוב לבוראו ית ע"י סיגופים ושאר עניינים העצה היעוצה אז עכ"פ לקבל על עצמו התשיבה ולהיות נכסף ומשתוקק מתי יזכה לשוב בראוי וז"ש וכי ירבה ממך הדרך וכו' ר"ל דרך התשובה הפתוח בחדש אלול כידוע ונתת בכסף לשון תאוה וביסופין שיחי' לך עכ"פ חשק לתשובה וצרת הכסף בידך עד אשר תזכה לבהירות והלכת אל המקום אשר יבחר ה'. (פ' ראה)

(לח) שיבה ישראל עד ה' אלקיך פירוש שצריך לשוב עד שיהיה ה שהוא הבורא ית' אלקיך אלקות שלך פירוש שתהיה כסא ומרכבה לקדושתו ית' ותיכל לדבק בו ולדבר לפניו תפלות ותחנונים כאשר ידבר איש אל רעהו למשל כאשר תאמר ברוך אתה ה' יהיה בעיניך כאלו אתה עומד לפניו ית' ממש בלי שום מסך ומחשבה זרה מברלת ח"ו וזה כי בשלת בעוונך ר"ל כי ע"י הצרות והחורבנות נחשב לפניו הקב"ה כל עוונות ישראל כשגגות וע"כ כשתשוב עליהם אפי' רק מחמת יראה השי"ת ברוב חסדיו מתפכים לזכיות וריח ניחות לה' ויזכה להיות כסא ומרכבה להשי"ת וכו' (דרוש לשבת תשובה):

(לט) שמעתי מהרב הגאון הק' מניקלשפורג השיבנו ה' אליך ונשובה היינו השיבנו בדרך זה ונשובה להיות אתערותא דלתתא כי הוא ית' הכל יכול וכו' ובזה ונשובה אינו מיותר וכו' (דברי אמת חידוש השלישי פ' וארא) ועיין פ' תזריע מבואר ביותר כשתעזור לצדיקים לפעול נסים נפלאות להחזיק האמונה ולהבעיר לב ישראל לה' ולהתחברות צדיקים המדריכים בדרך ישרה וכיוצא בזה וזה השיבנו בדרך ונשובה להיות מאתנו כמו שאמרת שיבו אלי וכו'.

(מ) התורה הק' היא השורש והחיות לכל העולמית והצדיקים הק' התורה הק' היא צלם מרכז האמצעי אשר על זה סובב והולך כל מחשבתם ור בורם ומעשיהם ואז הם דבוקים בחי העולמים וזה בחי' מלאפום שהנקודה הוא באמצע האות ר"ל שהם דבוקים במרכז האמצעי שהוא התורה הק' אשר היא נקודה פנימית וחיות של כל העולמות ומי שיוצא ח"ו מגדר התורה והמצוות בזה מוריד ח"ו החיות דקדושה תחת העולמות וזה בחי' חירק שהנקודה שהוא החיות של האות הוא תחת האות והאות רוכב עליה ואז אין לו תקנה

לחזור

לחזור לשורשו כ"א כשישים אל לבו באמת ובתמים איך שהוא נפסק משורש החיות של כל העולמות ואיך שהוא למטה מכך הנמצאים שבעולם ואין לו על מי להשען כ"א על רחמי וחסדי השי"ת מרצון מחשבתו הקדומה לבריאת העולם שזה בחי' תשובה קודמה לעולם ובמחשבה זו של עולם התשובה שם יש לו מציאות כי מחשבה זו קדמה לכל העולמות והוא השורש והחיות של כל העולמות וכל האותיות ושם יש לו מציאות וא"כ הוא דבוק בבחי' עליונה שהוא האם והשורש של חיות של כל העולמות שהיא תשובה עילאה וזה בחי' נקודת חולם שהנקודה הוא למעלה מן האות ונמצא מה שהיה מקודם בבחי' התחתונה למטה מדעולמות והאותיות שהוא בחי' חירק נתעלה עכשיו למעלה להיות הנקודה עולה ויישב בראש האות וזהו בחי' חולם ומחולם נעשה מוחל ומשם ממשיך מחילה על כל חטאיו וזה בחי' במקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים יכולין לעמוד וכו' עיין פנים עוד מה שביאר בזה מאוה"ל חד אמר נושא ודר אמר כובש וכו' (אוהב ישראל פ' בראשית ובתורת אמת פ' הנ"ל) (מא) בימים ההם וכו' יבוקש עוון ישראל ואיננו וכו' ולכאורה למה יבקשו אחר העוונו' וכו' אך היא ע"ד שמצינו באותיות החשבון של הסוחרים יש אות נול ואות הזה בעצמו אין לו מספר כלל רק פעולתו הוא להגדיל מספר האות הכתוב אהריו כגון מיחידות לעשירות ומעשירו' למאות וכו' כידוע כמו כן העבירה בעצמה אינה נחשבת לכלום (והלואי שלא היתה במציאות כלל) רק פעולתה הוא להגדיל מספר הזכיות שנעשו מהעבירו' בעשותי תשובה שלימה מאהבתו ית' וכמארז"ל במקום שבעלי תשובה עומדים וכו (שם בליקוטי ירמיה) (מב) ענין התשובה צריך להיות ע"י הכנעה והבדלה והמתקה דכנעה הוא שמכניע את רוע לבבו להיות נשבר ונדכה מחמת שמכיר ערכו ומהותו ויודע שפלות עצמו ומכניע שפחה תחת גבירתה והבדלה הוא אחר שמכניע את הרע כנ"ל צריך להבדיל בין הרע לטוב שלא יהא מעורב טוב ברע כלל כ"ש ויבדל וכו' בין האור ובין החשך וכ"ש ובערת הרע מקרבך וכו' וזה נאמר על הרע גמור דהיינו דברים האסורים אך ורק שיש בחי' אחוריים דקדושה דהיינו דברים המותרים והכשרים כגון אכילה ושתיה וכדומה לדברים הנ"ל צריך אחר הכנעה והבדלה להמתיקם דהיינו להעלות הכל למרום שבתם וזה בחי' סור מרע ע"י בחי' הכנעה והבדלה ועשה טוב הוא ע"י בחי' המתקה דהיינו לתקן הרע בחי' אחוריים דקדושה ולעשות ממנו טוב וכו' והכנעה והבדלה א"א להיות כ"א ביראת ה' שהוא בחי' גבירה בחי' שמאל דוחה ובחי' המתקה א"א להיות כ"א בסוד ימין מקרבת דהיינו בחי' אהבה והשתוקקות וכיסופין להבורא ית' וכו' עיין פנים (ליקוטי תורה מהרב המגיד וכו' רמז"ל מטשערנאביל בליקוטים) . (מג) התחזקות גדול לענין התשובה עיין התחזקות אות מט נון נא נב (מד) ארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעש"ט וכו' וכן אמרו יש קונה עולמו בשעה אחת ואין הפירוש דייקא שעה זמניית כי מדת התשובה הוא למעלה מסדר זמנים ע"כ אפי' שעה מועטת במשמע וע"כ ארז"ל המקדש אשה וכו' שמא הדהר תשובה וכו' וע"כ בשעה שאומר השיבנו וכו' וכן סלח לנו וכו' יחשוב כי זו הוא השעה אחת בתשובה וכו' בעוה"ז שהוא הודו ויפיו ויפה לו שעה זו מכל חיי עוה" ב וכו' (עיין פנים אור הגנוז פ' נצבים) (מה) השם של אהיה הוא שם של עולם התשובה כי לשון אהיה פרושו שמכאן ואילך אהיה עובד ה' וכו' ואם משתוקק האדם אליו ית באמת ומתחרט על מה שפגם ומקבל על עצמו לומר מעתה אהיה עובד ה' באמת יוכל להמשיך עליו אור קדושת עולם התשובה שהוא שם אהיה עם כל המילואים שהם גימטריא חותם וזהו החותם של הושענא דבה שע"י שישראל עושין תשובה וכ"א מתחרט על מה שפגם וצועק בלב נשבר ובתשובה עצומה וגומר בלבו מעתה אהיה עובד ה' באמת בזה אנו ממשיכין השם אהיה עם כל המילואין שהוא גימטריא חותם והוא מגיע אותנו וסונך עלינו לבל יגע בנו שום מגע נברי וכו' ועיין פנים שעי"ז יוכל האדם להמשיך על עצמו הצלם אלקים כי שם אהיה במילוי יודין גימטריא צלם וכו' עיין פנים (מאור ושמש פ' בראשית) : (מו) תשובה נק' אימא עילאה ואמר על זה הגאון הק' וכו' אב"ד דק"ק נישחיז למה שנקראת כן מפני שכמו שהתינוק הקטן יחבא תחת כנף בנר אמו להסתר מגערת המאיים עליו כמו כן השב בתשובה הוא מתכסה בה מהמקטרגים עליו במעלה אשר מעל וינצל מן דעונש וכו' (פ' כי תצא) : (מז) שמעתי מהרב הק' האלקי אב"ד דק"ק נשחיז ז"ל כי מפני זה יארע לבעלי תשובה שחוזרין לקלקולן אח"כ ח"ו מפני שאין נזהרין באכילתן

באכילתן לאכול בקדושה וע"ז דנצוצות המגולגלין במאכלים ההם מושבין איתם אחורנית וכו' (פ' כי תבא) (מח) יש בני אדם אשר יחשבו כי תוכן התשובה הוא יום ענות אדם נפשו בתעניתים וסיגופים ואולם לא בזה בחר ה' ובזרט בדורות האלו ציה לנו אדמו"ר וכו' כמוה' אלימלך זצ"ל לבל יתענו יותר ממה שצוו חז"ל כי כשל כח הסבל לסבול התעניות והסיגופים ואין באפשרי לקנות שלימות ע"י העניתים זולת מי שבטיח על כחו שיהיה יכילת בידו לקבלם או שפגם ח"ו בעבירות חמורות יבא לפי צדיקי הדורות ויורו לו תשובה וכל עדום יעשה בדעת וכו' ועיין פנים עוד הרבה מענייני דתשובה ושצריכין לשוב בכל רגע על רגע שקדם לו כי אולי היה ממעט בעבודתו וכו' וישעיק התשובה הוא שילמוד ויתפלל בדחילו ורחימו וכו' ושצריכין לשוב בתשובה קודם הלימוד ואחר הלימוד וכו' ושהבעל תשובה אשר שב אל ה' ככל לבבו על כל עוונותיו ושיכולת בידו להפך מדת הדין למדת הרחמים יותר מצדיק גמור אשר עמד בתומו כל ימיו וכו' וענין שהתפלה הוא עכשיו במקום קרבן וכו' אך א"א לזכות לתפלה בשלימות רק ע"י התדבקות לצדיקי הדור וכו' (הפטרת שבת תשובה) (מט) יזהר מאד באמירת תהלים בכל יום וכו' וקבלה מן רבינו אלימלך כי האומר ביום אחד ג' פעמים כל התהלים הוא חשוב כתענית משבת לשבת גם שמעתי אומרים בשם תלמידו הק' וכו' כי הגומר ג' פעמים ביום אחד כל התהלים חשוב כחרב ותפלת נגד יצר הרע אך הכלל ידוע כי טוב מעט בכוונה וכו' (ק נמים רחמי האב).

חם ונשלם

סכסמכה של מות דעת גדסם קודס מות שבת

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ד